

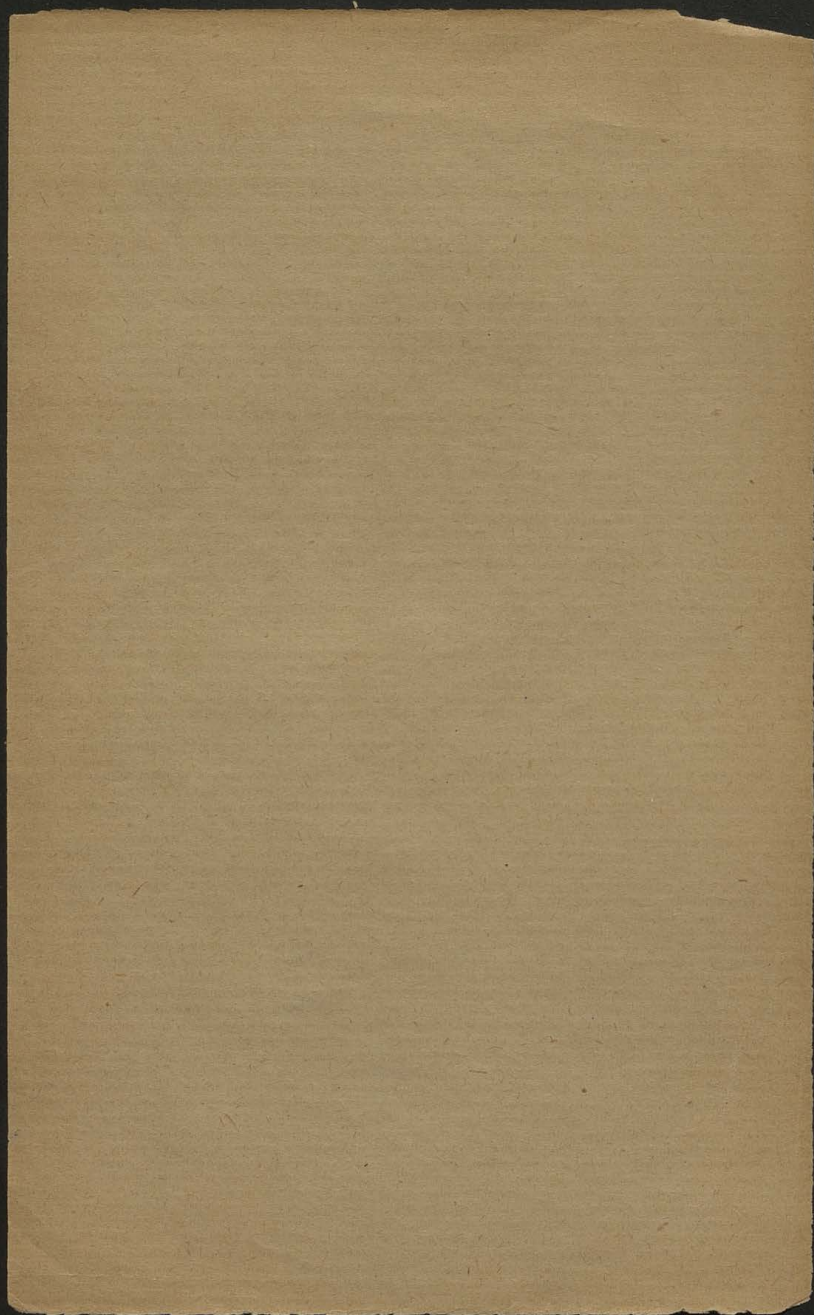
6893

Bibl. Jag.

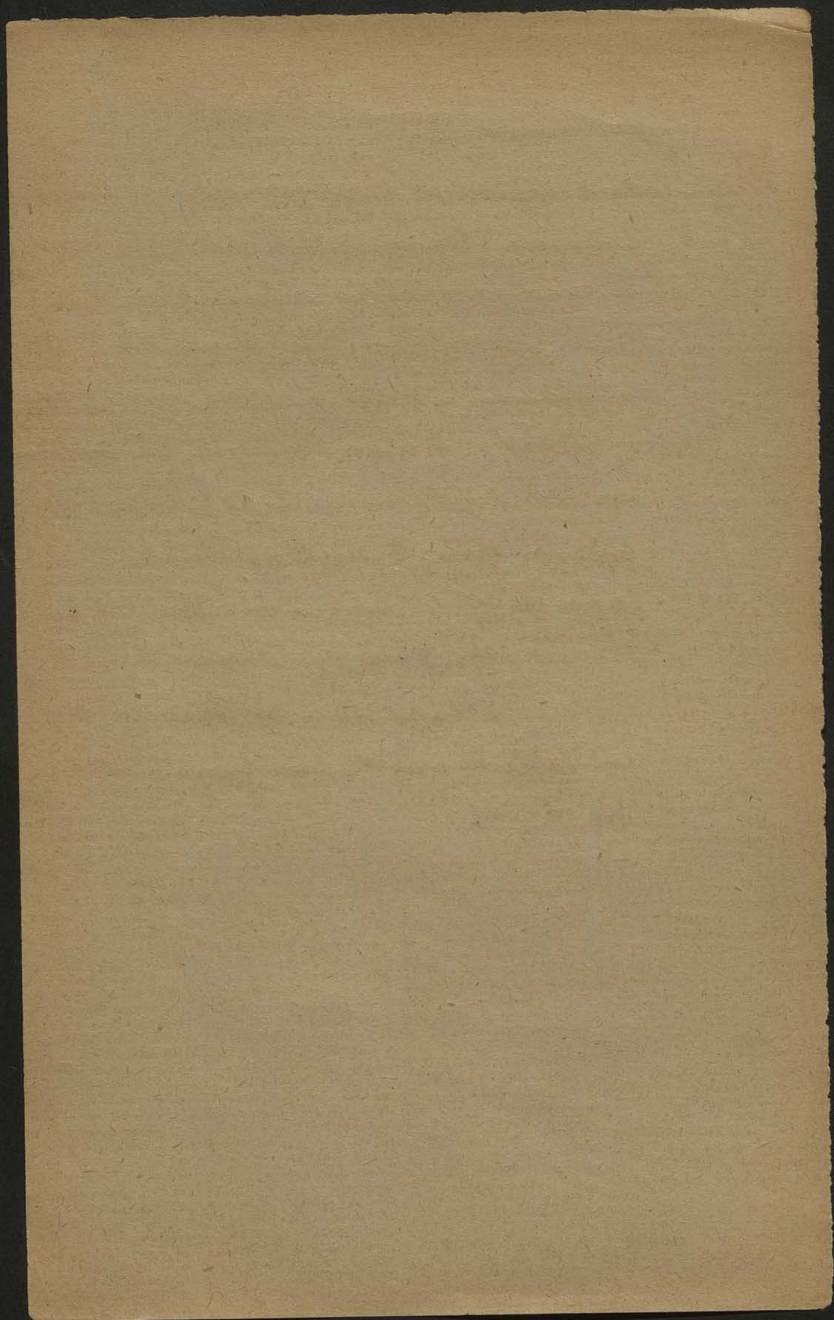

W & w pierzi ludowej, podobnie jak inne przyimki
powtarza się przed ^{kwidym} (wyrazem). A także i es
ty w tekonym w kaptunewaku cksomw-
nym "O. Kol. 1. 240

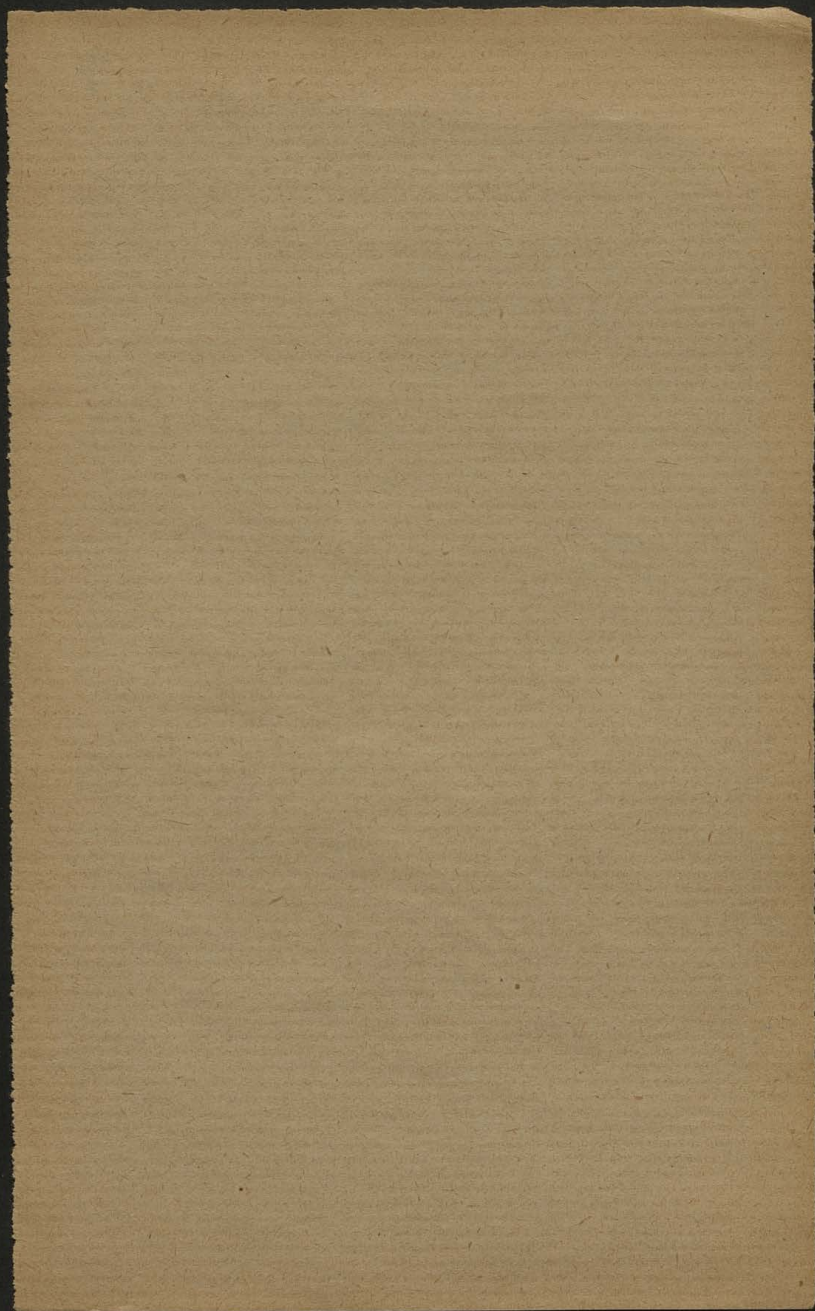
W. & jako spółgłoska, w mowie ludowej niekiedy
przechodzi w b (i odwrotnie) np. w kuy. zbyczaj
kam. kwyeraj (probowy, wiskup kam. potre-
bey, biskup, tawie)

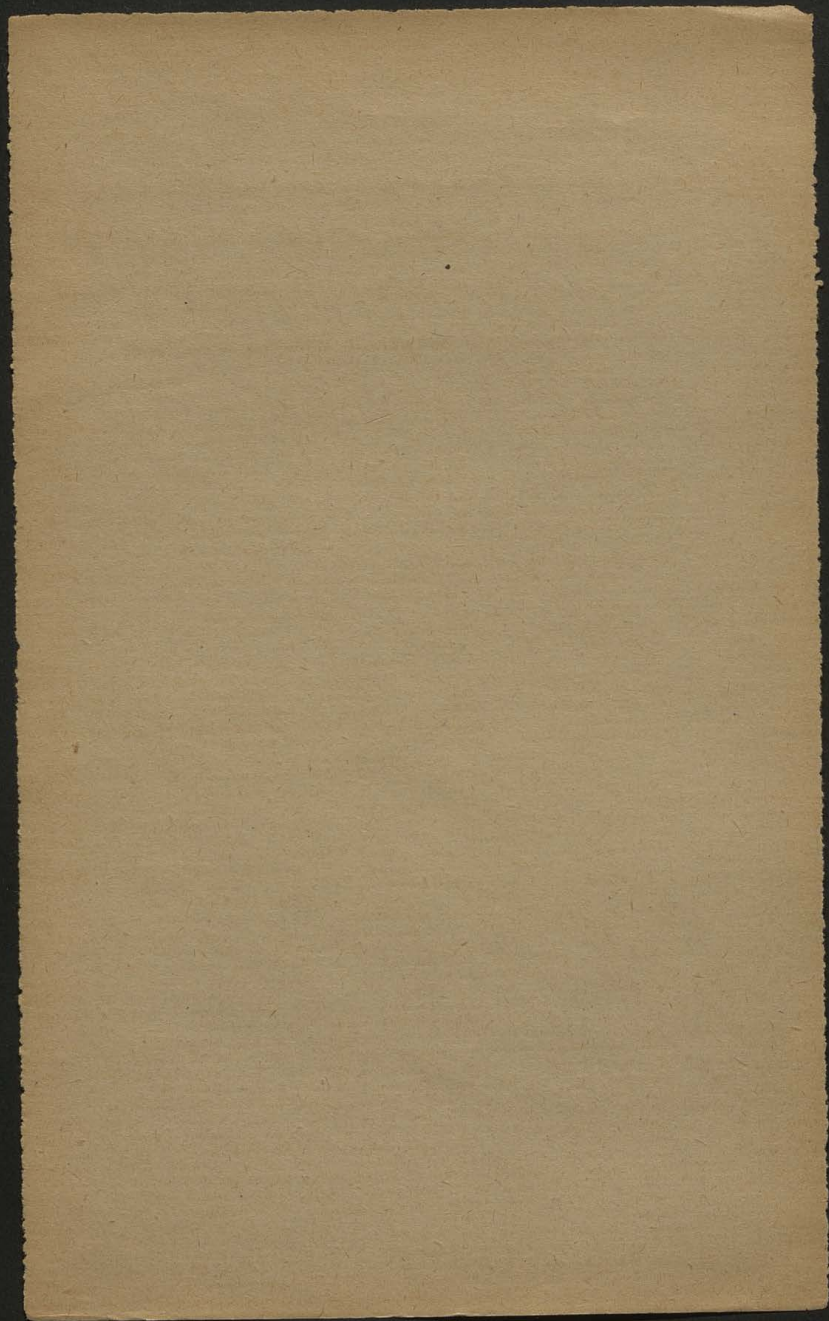
Wa - jako zakończenie pierwszej osoby w liście
 podwójnej (duali) wygate dawnu x uwy cia,
 w mowie ludowej twa „Sę na bonu pija-
 tynki pójdziwa na nie” Rawskie O. Kol. 1. 198
 „Pojedniwa w drogę po naszym niebożę” Pru-
 sy ib. 240 „A moja Marysio, cōi będzie-
 wa robić?” Radomskie ib. 253 „Gdzieś wa
 będziem spać, Kasiu, Kasimierzku?” od
 Czerwka ib. 271 „Cōi będziem jadła, cōi bę-
 dziem piła Kasiu Kasimierzku” ib. „A
 gdzieś majcie Kasiu te nowe trawiki: kup-
 wa sobie kupwa te kane kruski” Wielebi-
 skie ib. 303.

Wab'ia. m. z przyrostkowo: „na wabia” dla na-
choty, dla przypuszczenia „W sklepie na
oknem na takich gruszek tylko dwie
na wabia” Kur. Świat. 1882. 55. 4. „Szedł
puszkarz gotybie na wabia” M. Wat. pań.
druki 10.

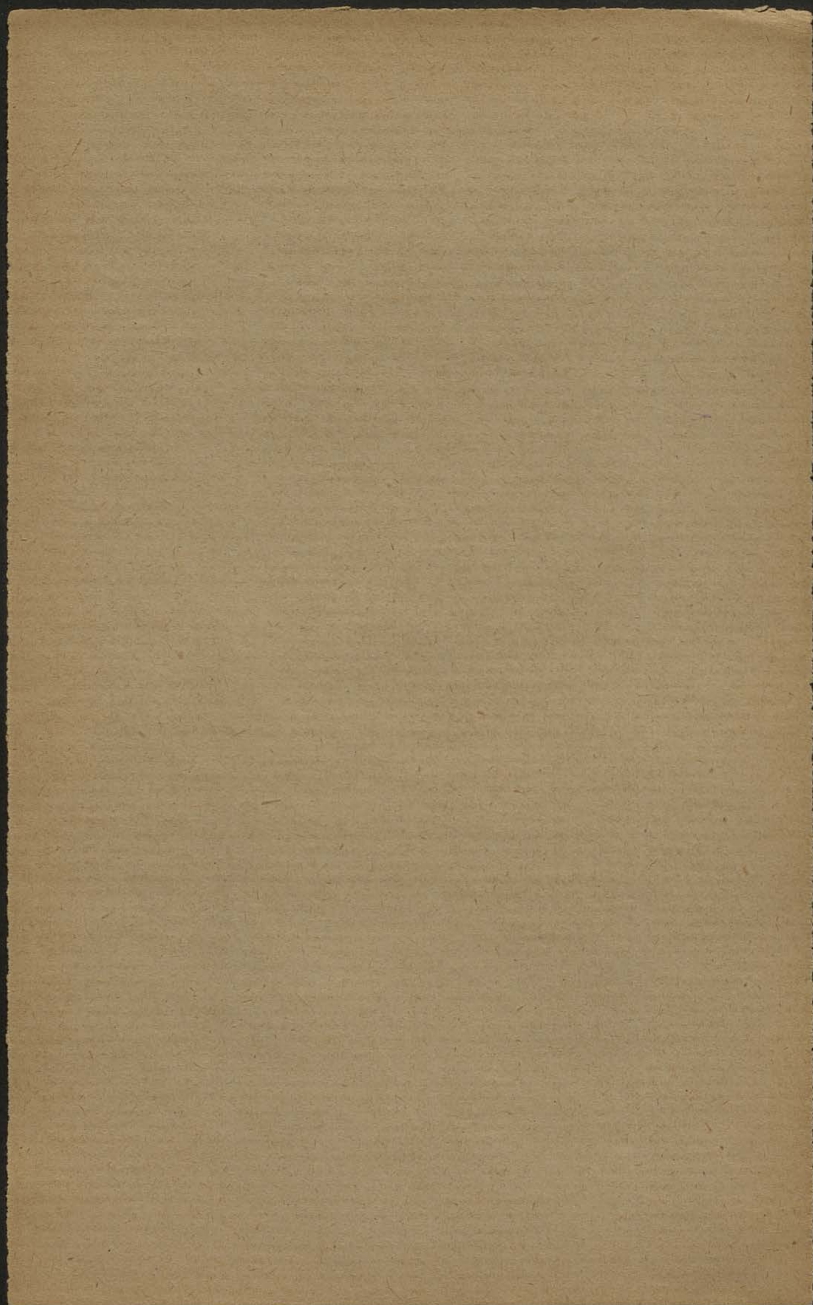

Wabia - i. z. bez l. un. myśl. praw. wabienie się. I
wodne i błotne ptactwo szuka sobie
pany, a w miśnie, jak powodź opada
ciżkie wrota i wabia ptactwa. W. Bol
Z. 251

5⁵
5

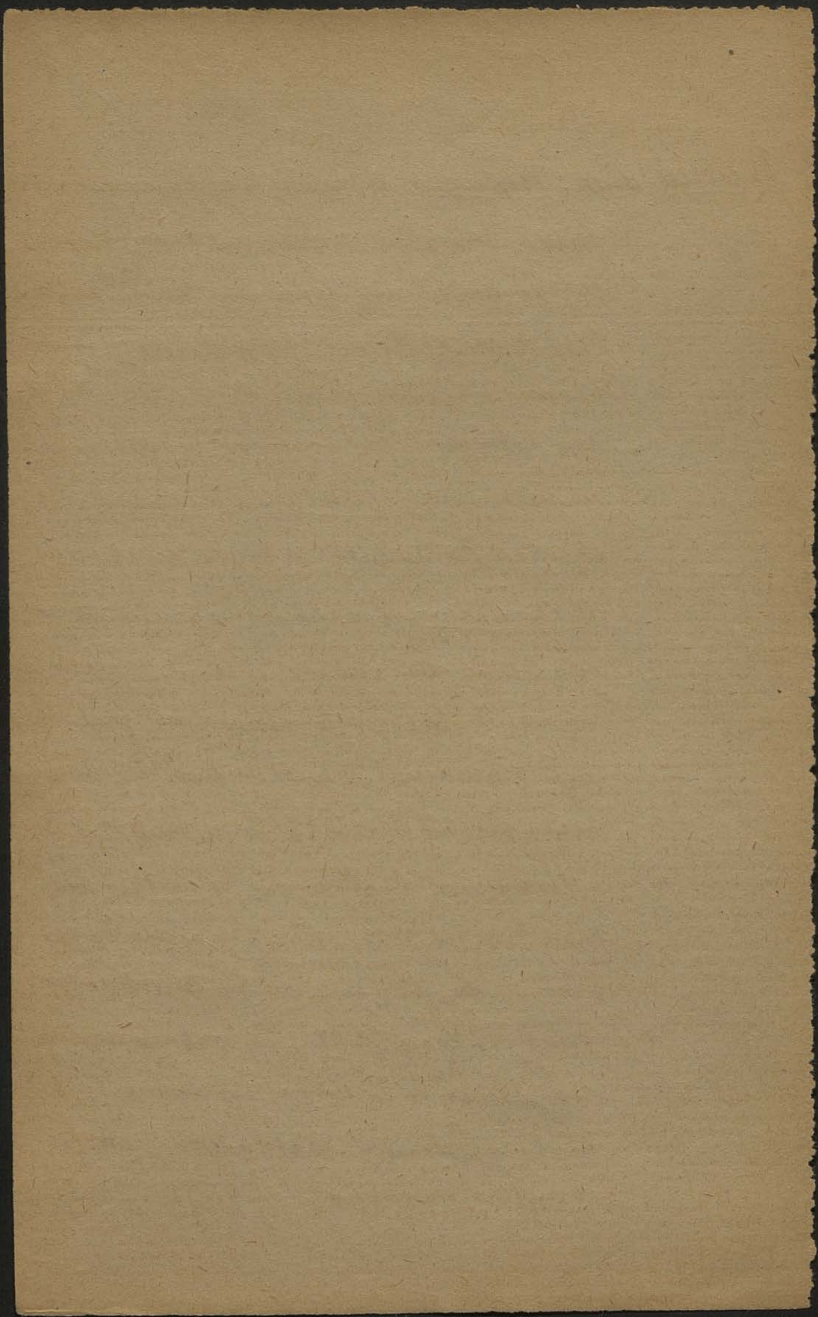
Wabić się - it-i st. zw. n. d. m. - po p. n. a. w. o. c. i. e. s. i. e. ,
mówiąc o sobie, o otoczeniu zaś w sposób te-
k. w. o. a. g. y. i. u. b. l. i. k. e. j. z. y. (w. t. a. i. e. j. e. s. t. o. s. t. i. e. .
„jak on się wabi?” „nie wiem”, „jak on się wabi?”
je „tytuł”, „jakim nazwiskiem go się wabi, wo-
ta na niego?”) „Kto jest ta piękna figura?”
„A przecież słyszałaś, że sąsiad!” - „Jakie się wabi
pan sąsiad?” - „Kwie się słowo honoru.” „
Dziennik. 5. 63 „Pan Edgar, tak bowiem wa-
bił się ów artysta, nie przesadzał wcale
w skromności” „St. Gw. Tyg. pow. 1881. 178.
„Panna Aurora (tak się bowiem wabiła to
zjawisko) skoczyła ku Agapitowi.” „Zw. Tyg.
Il. 2. 15. 203. „Ułubieńcem jej był młody
pohorowaty pieśnik, wabiący się Gipsy” „S. lwow.
1885. 234. 4.

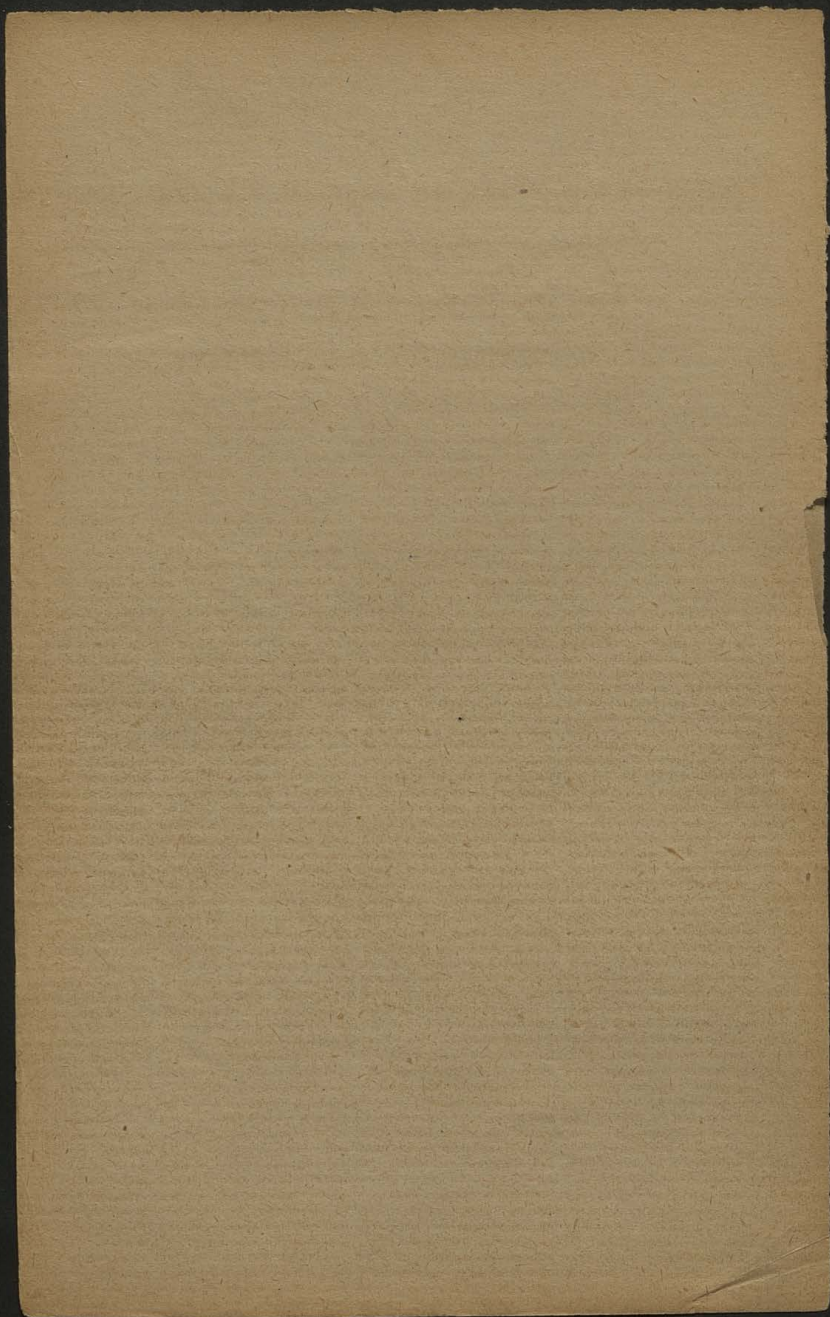
6⁶

Wacan-a. m. Wasan-a. m. nowe v. wy. now mu.

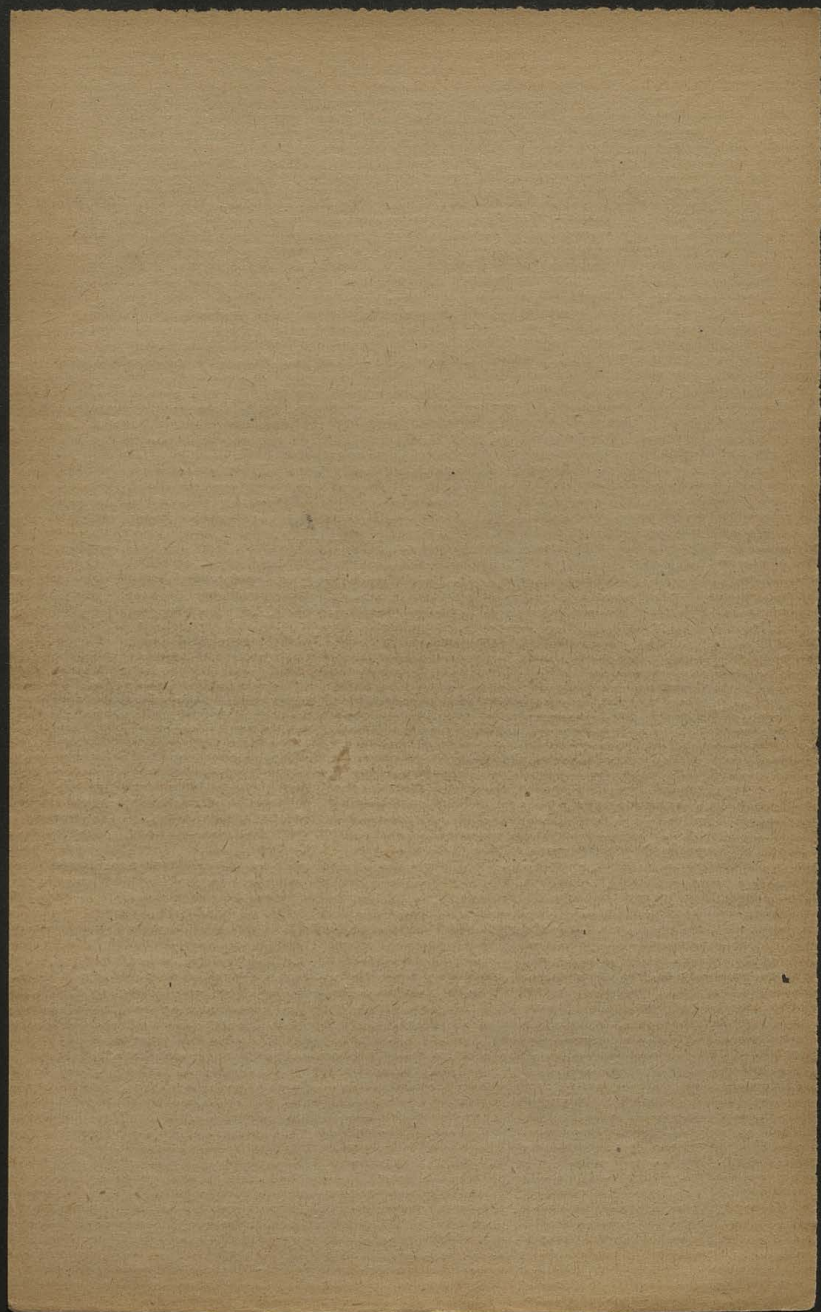
tytuł dawany osobom ułaskawionym od siebie;
jest poufalszy niż Acan albo Ascen, do gdy do
tych można dodać „dobrodziej” i więcej ~~do~~
mówią do osoby równej sobie, „acan lub a-
san dobrodziej,” „Wacanowi lub Wasanowi
to nie uchodzi” Wacani, Wasani - i. z.
mówią do kobyły, w Lemnie znaczenie
Wasanistwo - a. m. „kobieta wasan” „wasa-
nia, albo wasanowie” (Książka do dzie-
wicy) „Zrobiłabyś to nie myślisz, gdybyś
była Wacanem” „A. hr. Fr. 1. 12.” „Z wacana
nigdy nic nie będzie.” „Zł. Warsz. wiek 1878. 39
„Naczytna może książka: a w tem wa-
sana.” „W. Pol 3. 22.” „Danie majster, do wa-
sana.” „An. Wi. 1. 86.” „Wasan tu sobie odpo-
wiedź” „Zł. Warsz. 72. 24.” „Ja wasani zawsze
nie wiem że to się na tem skłania.” ib.
35. 63. „Gatunek wasanistwo, jakie to
domyslna stworzenia” ib. 71. 92. „f. Waspan

Wacek - ka m. zdrob. imię męskie Wactaw, Wactaw
 Szymonowski. typowa to postać warszaw-
 ska, tak znana i popularna, że go najczę-
 ściej nierzadziej, jak „Wackiem” nazywa-
 ją. "Czas 1886. 259. 1. Lip. (12 list.)

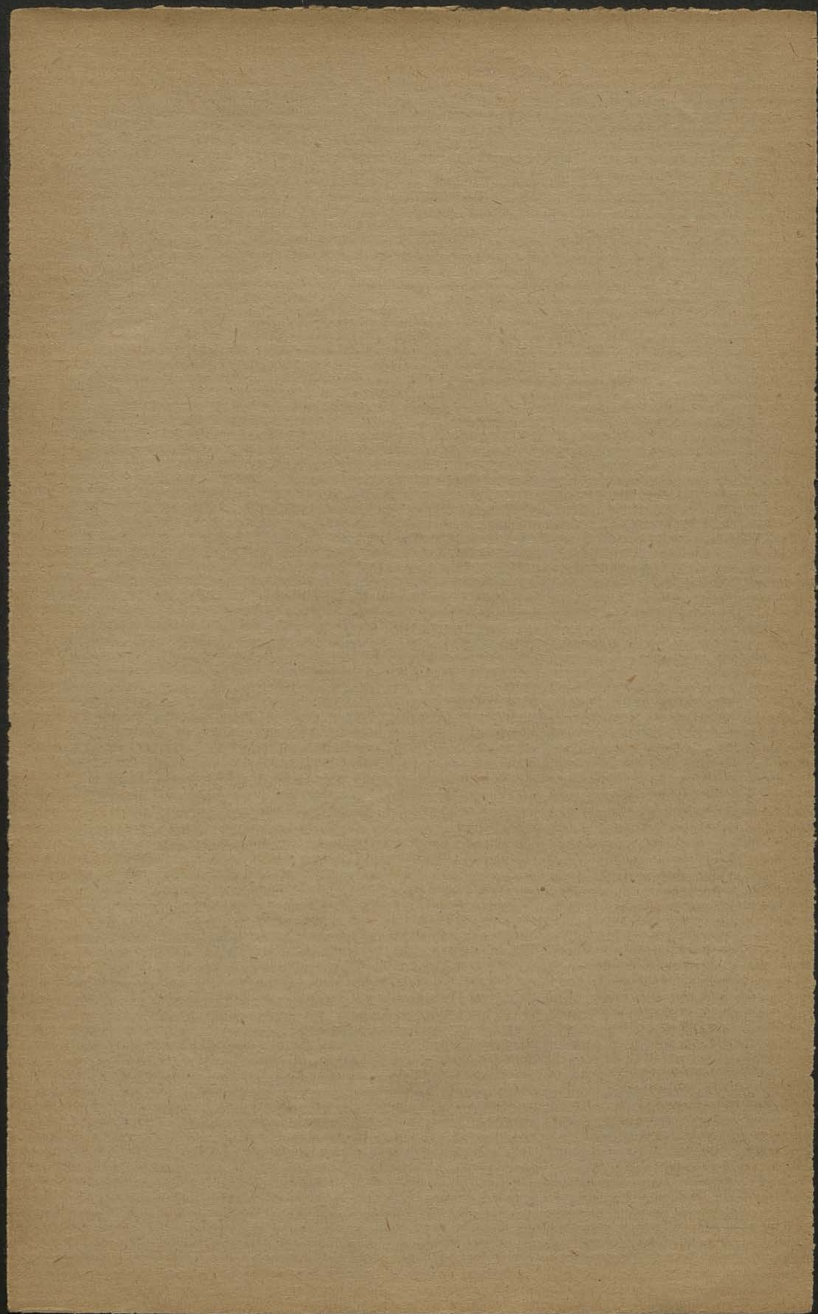

Wach-a. Wacho-a. m. prow. bud. inwiz. ujęcie
 Wawrzyńc (nie Walenty, jak mówi
 Linde, przypisując na pewno nie, w
 Kuj., W. Polne i Mazowszu; Walenty
 tam u ludu zwie się Walkiem) & prysł.
 „Mach Wachu jęć¹⁰ = masz tobie / masz
 babo redutę.” Wasto-a. m. zdro. twi i
 nie w Kuj. Wasto-a. m. w Galicji u
 rusinów, znaczy Wasil, Dawydi
Wachowa-ej s. kima Wacha, Waw-
 rzyńcowa
Wachow v. Wachowy-a-e, do Wacha
 należący „Tamteży wypadła mi
 droga do Wachowej chaty” H. Siemk
 9. poł. 1876. 28

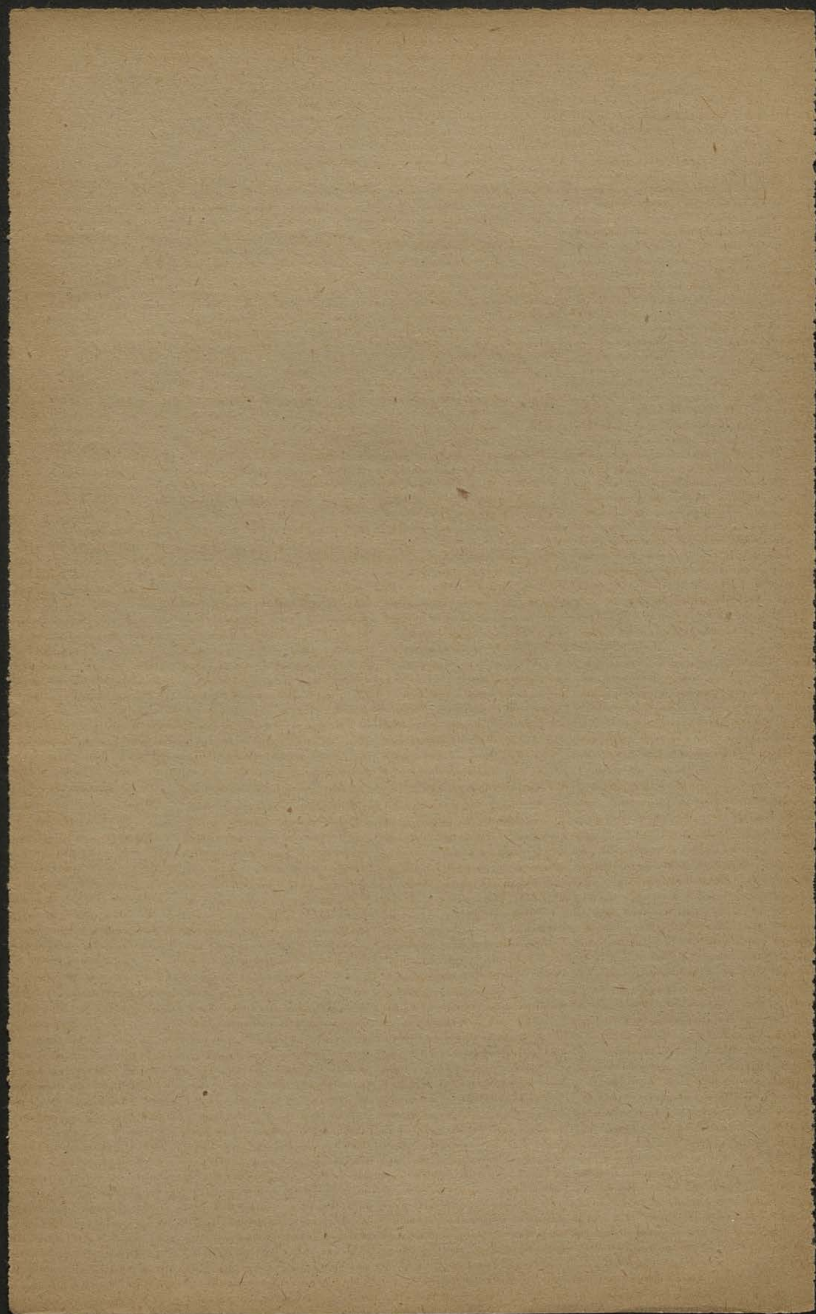

Wachowai - at - chye st. vij. ndku. praw. strois

wai, pikuwai, „Ostawiť u domu mate
 pachole why domu wachowat” Otkusie
 C. Kol. 1. 96. Czy nie ony jha. Iukku, saem.
 wachtowai?

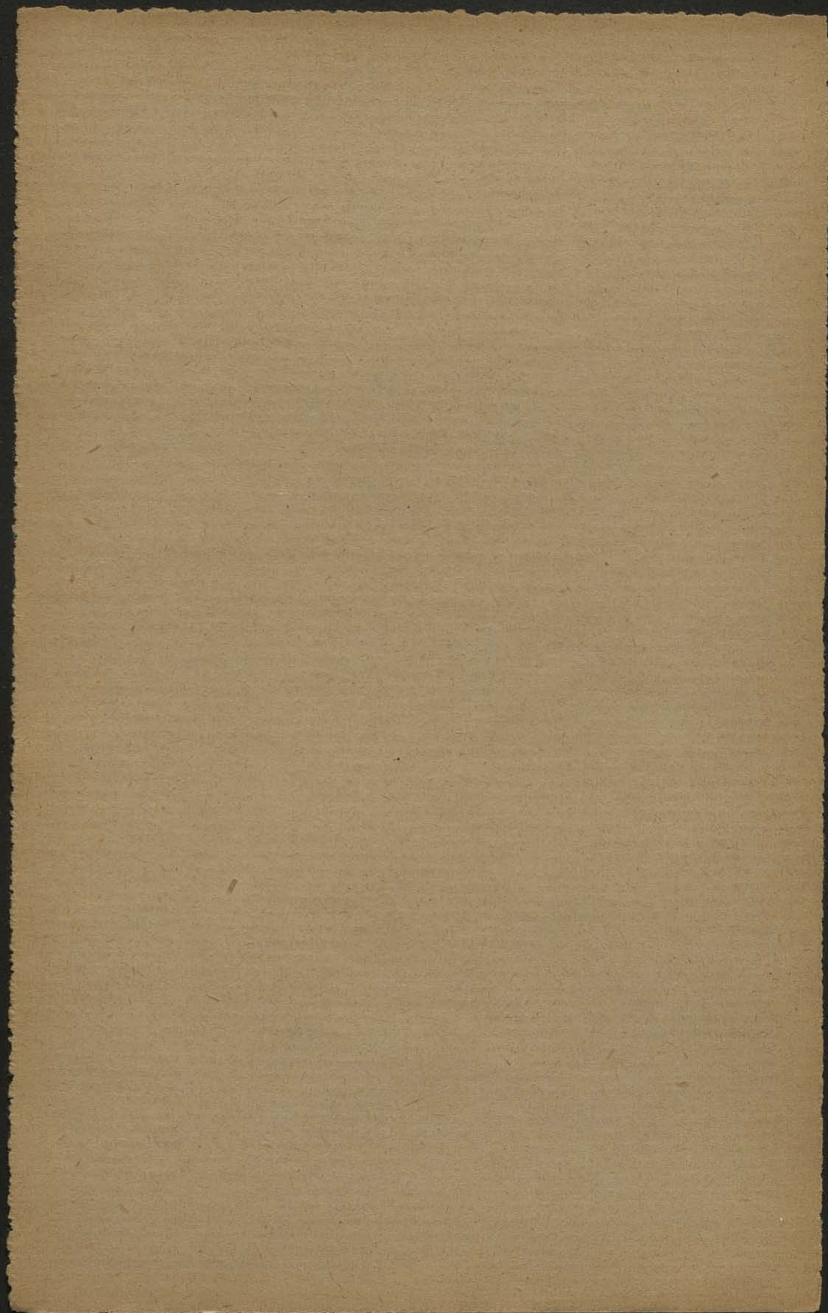

Wadera y. z. ry-der un. pruw. wysł. wileńska wo-
 dzia młode ry-stado? „Ledwo wieńkę
 opędzity samie i na kotłowrot miaty
 i z powrotem, kawyty wilki strasno
 po ka płotem i ka waderą rzućty i z
 nanie” W. Pol 1. Buch. Netu. 13 „A rodzić
 kwykuzd: „miał co sity w konie! i pod
 w waderę!” a wadera siedła i nioty
 strzaty i kwy po stronie” ib.

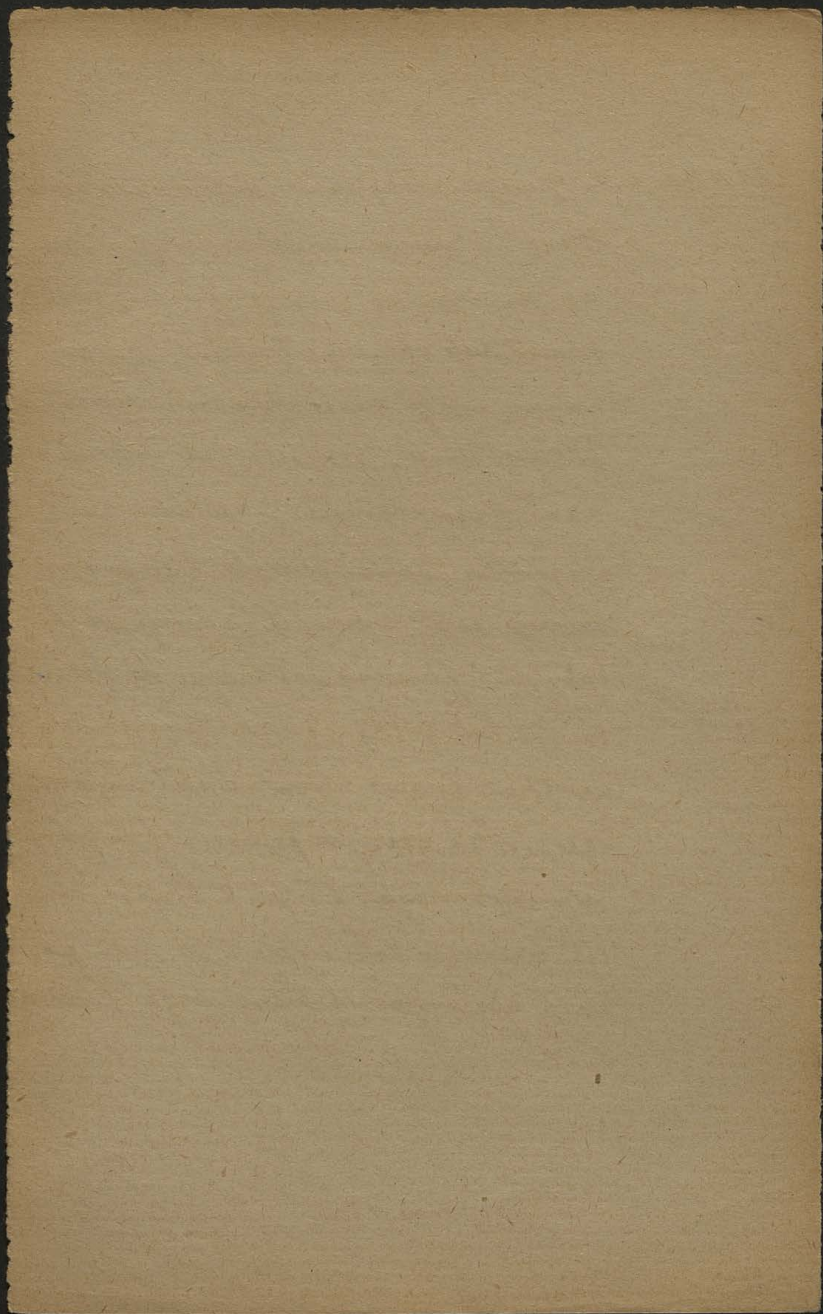

9¹¹
Wadliwość i. i. bez t. um. błędne podzpozowanie,
i. te uwagowanie, stan rzeczy przedsta-
wiający wady. Choroby, skutkiem wta-
śnie wadliwości w odżywianiu, po-
mnożyły się w przeważający sposób.
J. Steinh. Natur 23. 142.

Wadliwy-a-e, mający wady, niewor-
malny, i. te uwagujący. Bardzo wiele
chorób wynika z wadliwego odżywiania
się" ib.

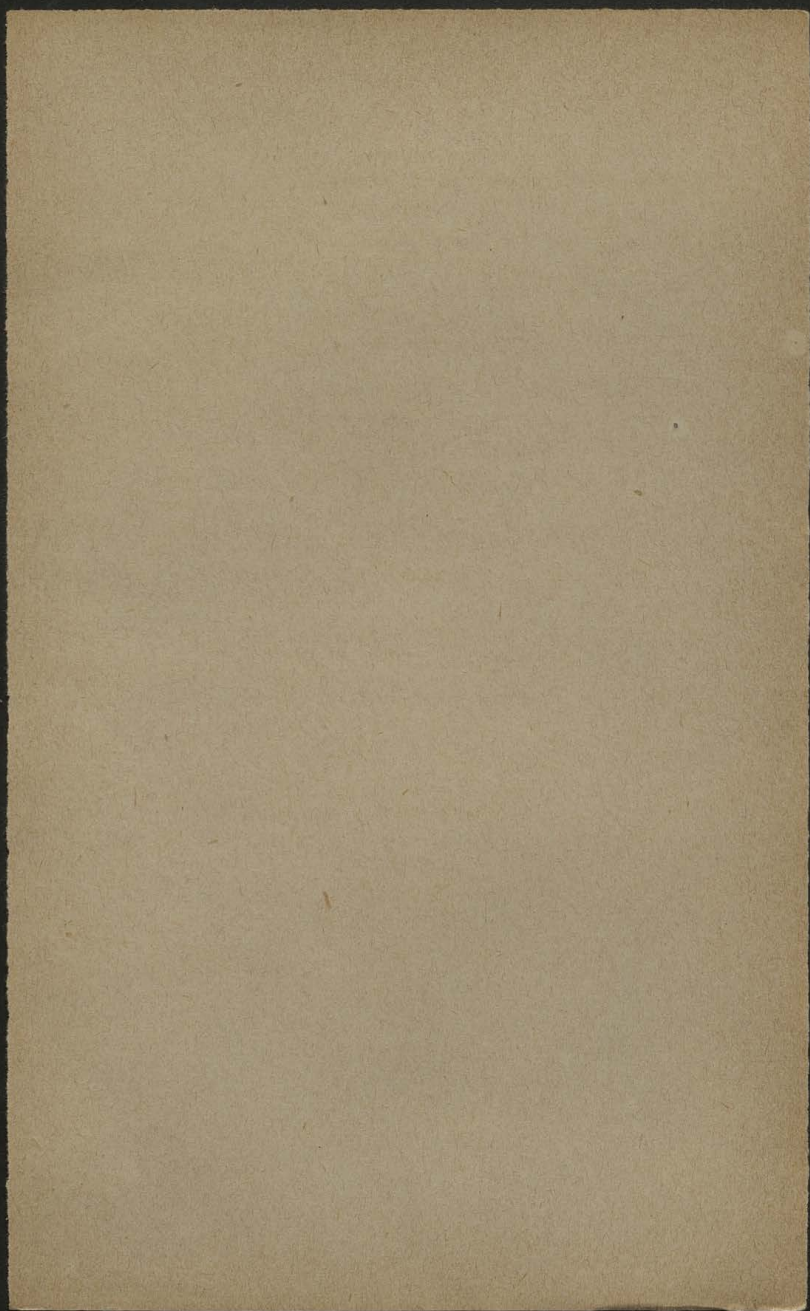

Waga-i. i. i. i. myśl. miejsca, ścieżki i t.p. w łuciu,
 któremu zwierzę myślał uchwycić, stro-
 na ku której się kieruje uciekając przed
 psami lub obcą „Zostawit rozpo-
 znanie wagi kuisi strzelcom moim”
 JI kras. 71. 66 „Starosta tak dobrze
 miał łaz i łucie, i zwierzę miał
 waga - że chociaż pomyślał i ślepo sam
 kroczył, miał dobrze, choć więcej wiatr
 dobry... i pierwszy był kawne do strza-
 tu” W. Pol 7. 185 „Tękie stanowisko,
 na które zwierzę będzie walił najbar-
 dziej? - Na skrypkę prawem, j. w. pa-
 nie... tam waga” T. J. Jan 2. 6. fig. „Rzu-
 cił okiem w kół siebie, i od razu po-
 znał, gdzie główna biała waga” J. Dziwn.
 8. 24.

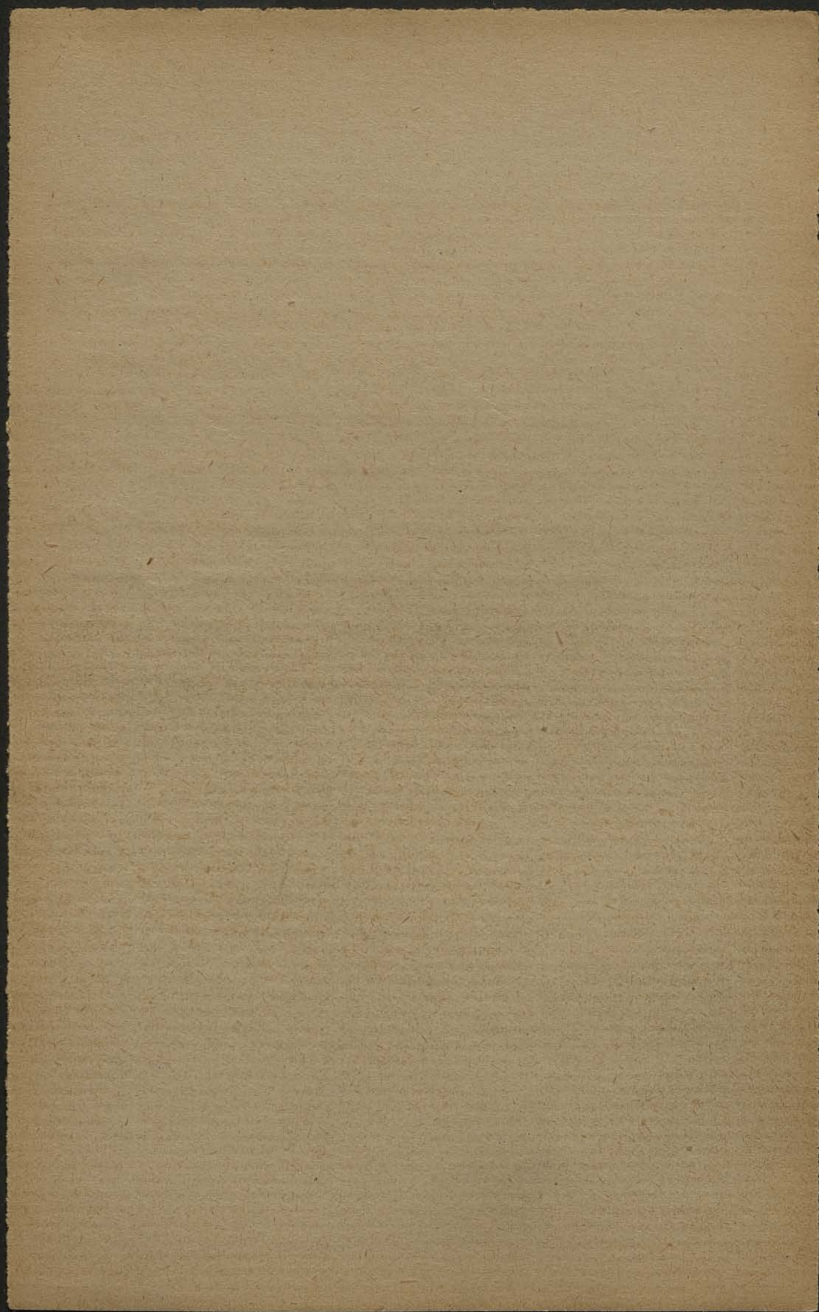

Wagary - oś. l.mn. ob. Wagus

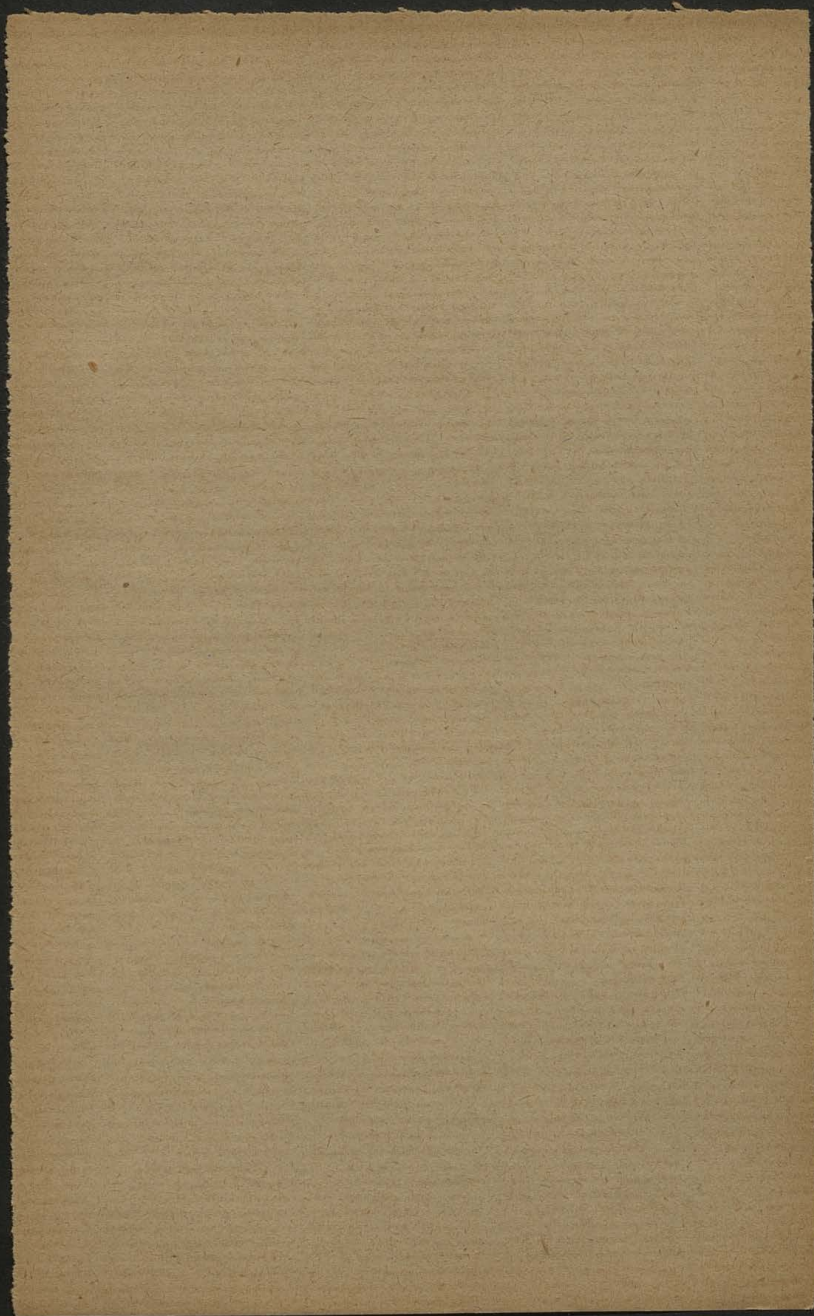
Wagus - a. m. & w l.mn. bez l. poj. „wagasy i porp. stud.
wagary, wtożnienie iz, wagrowanie po na-
 szkote „zamiast siedzieć w kłacie porali
 na wagary, na wagasy.”

Wagnerka - i. z. rki-rek mu. miejsc. Warsz. Doró-
ka eleganta ^{do najszk.} ~~wyprawione~~ pour wykwin-
kniejszą publicystę; narwa powstata
miej więcej około 1850 r. od Wagnera
podsiłbiory, słony je kaprowiedzi. "Gdy
w wagnerie x dobra niny na "Krauw-
skiem" się ukaz, piskne dany na niny
gine, wielbicielę dorórkawie "Mucha
1871. 14. "Ja pewno waklawa kostaui-
tam w niny Wagnerie" (1856) t. wniwian.
Nad. wistę 39

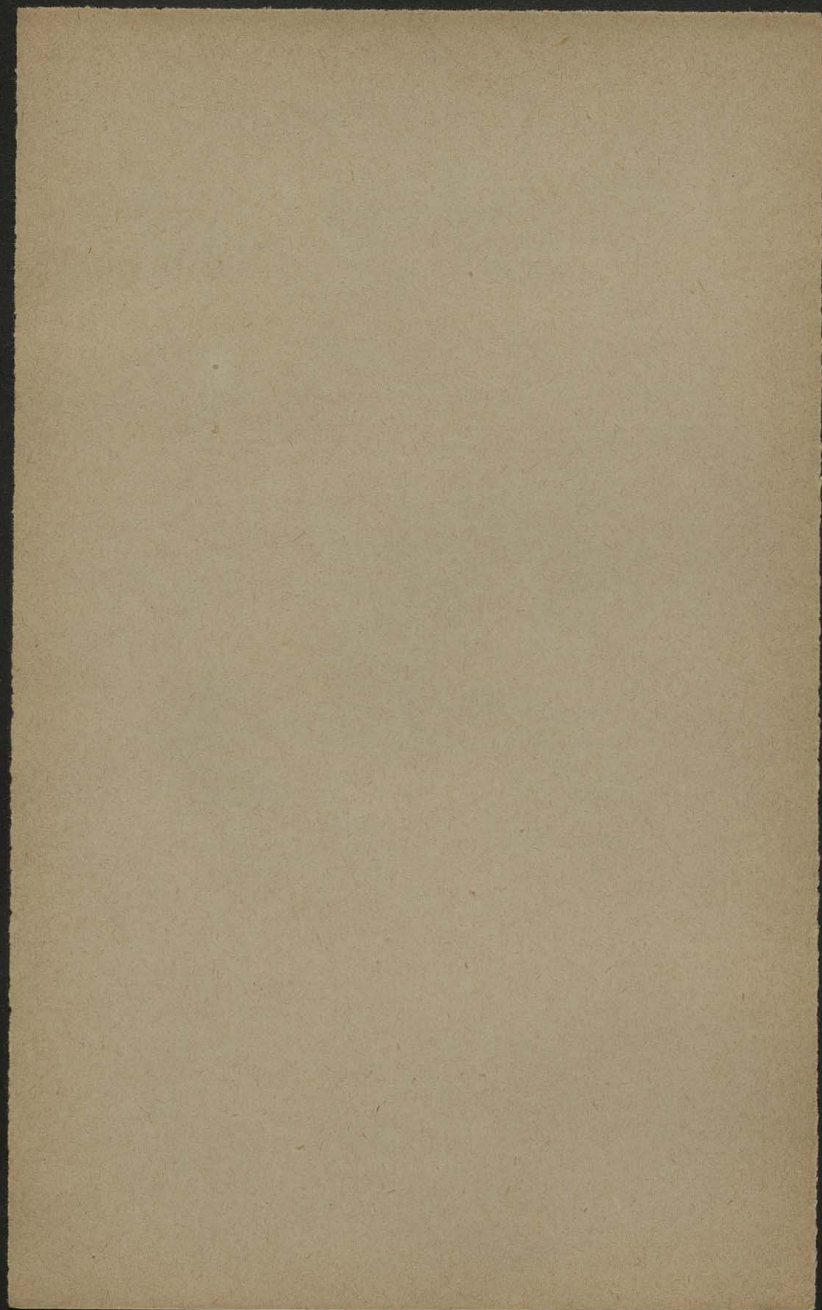

Wagon-u. m. ny-cio m. ang. woz na kolei
 kelanaj „Dziwiliśmy raz ostatni,
 gdy utworzenie po podróźnicim ubra-
 niu, dopadł szybko wagonu drugiej
 klasy i zatrzymał drawi na sobie”
 D. Pol. Nadwodn. Dm. 5 „Obok niego do-
 wał się wagon pierwszej klasy, drawie-
 ki jego były dotąd kamknięte” ib. 35
 „Nie uważając na sąsiada podróży,
 wyściga się wygodnie na twardej Tawie
 wagonu trzeciej klasy” Nul Br. Tyg. 1883
 73.

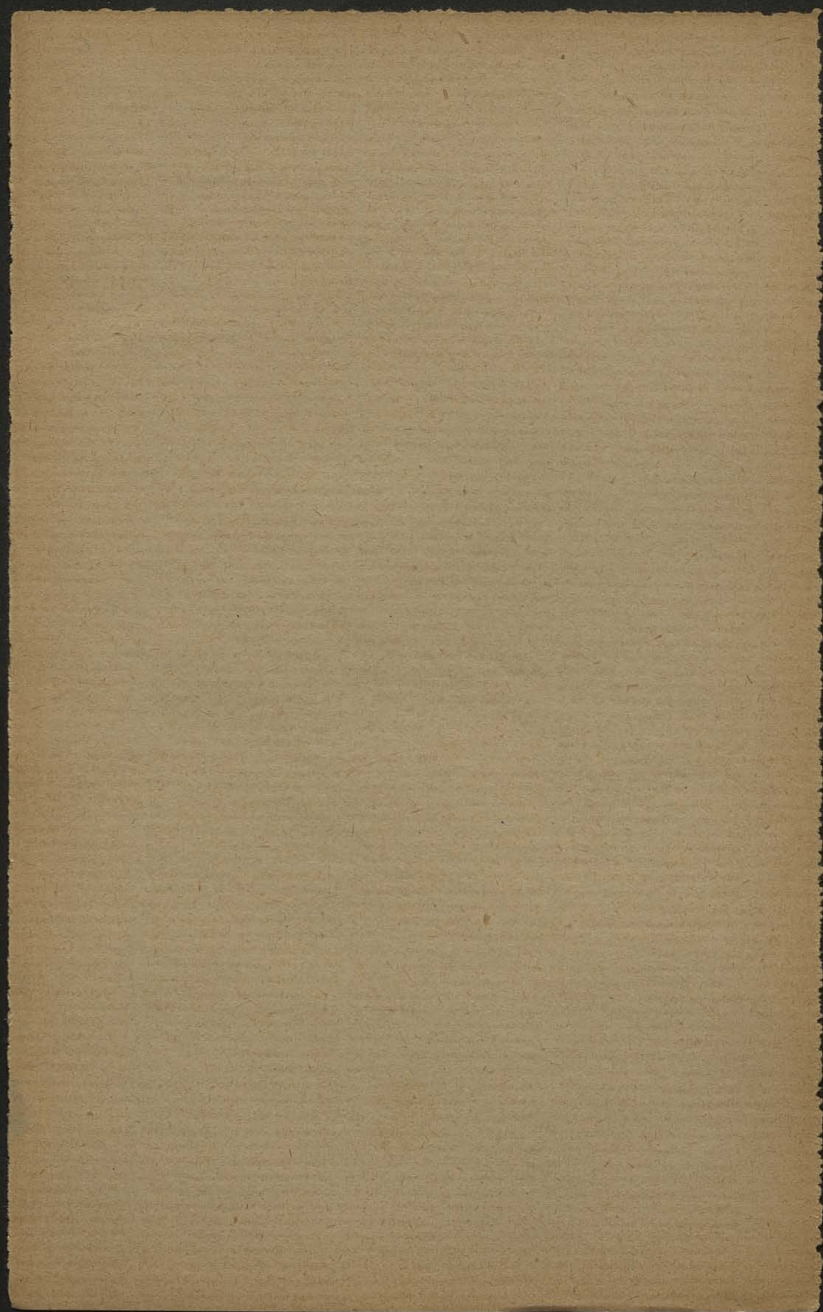
Wagowai iŝ naim. & prau. ky: w. polaka wakai
 iŝ, obawia iŝ xrobic' co, nie byc' kdesydo-
 wanyu, "Zakym iŝ nie to powat, ale iŝ
 wazyŝ xy poradŝ" albo, "Ciemu deso nie
 xrobic'?" - feruie iŝ wazyŝ. "to jest uanyŝau
 iŝ, wakau.

of w stow. wil. Wakowai

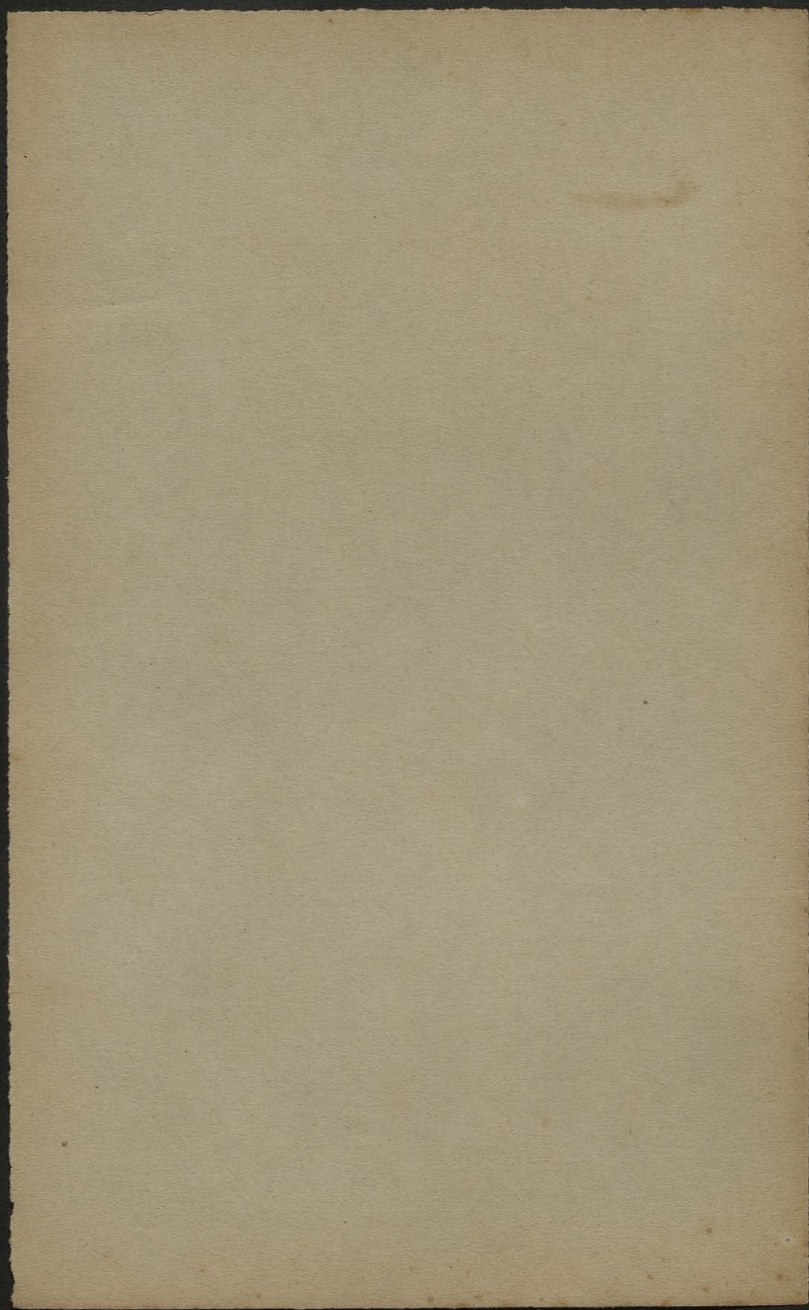

14¹⁷

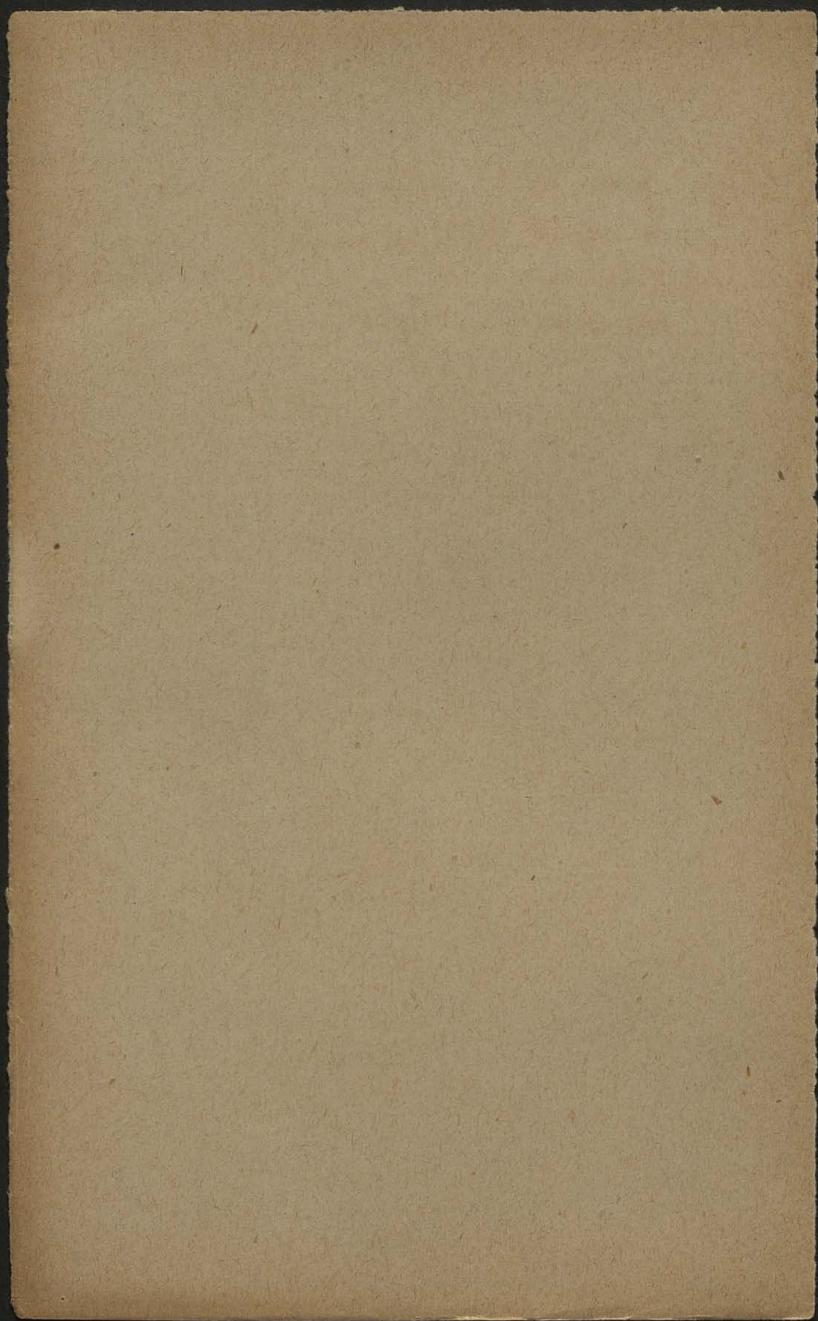
Węgrtań - u. w. gatunek tytońu do fajki; będy-
cy dawniej w powrońskim młynie. Pan
prefekt natryf sobie fajkę wawrzynową,
zapalił "Dow. z Kuch. wspom. o Kow. 43.

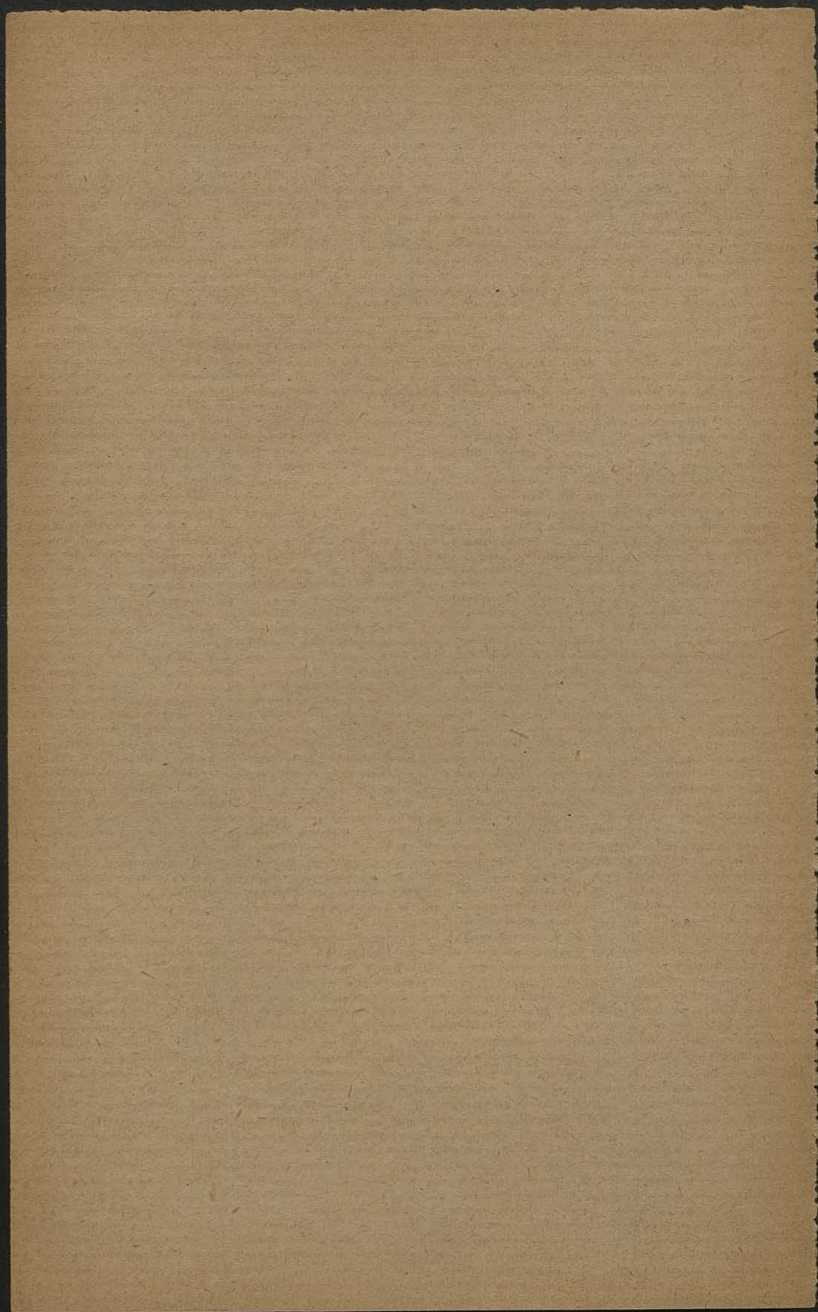
Wahajajo, prorst./z imiastowu orasowuiku „wahai'is")
z wahaniem, wahajajo sig „A ze sobg co
mysliw zrobic'?" - spyta Leon - Ze sobg? -
odrekt Emil wahajajo - "Elp. Mto. i sta.
L. 45.

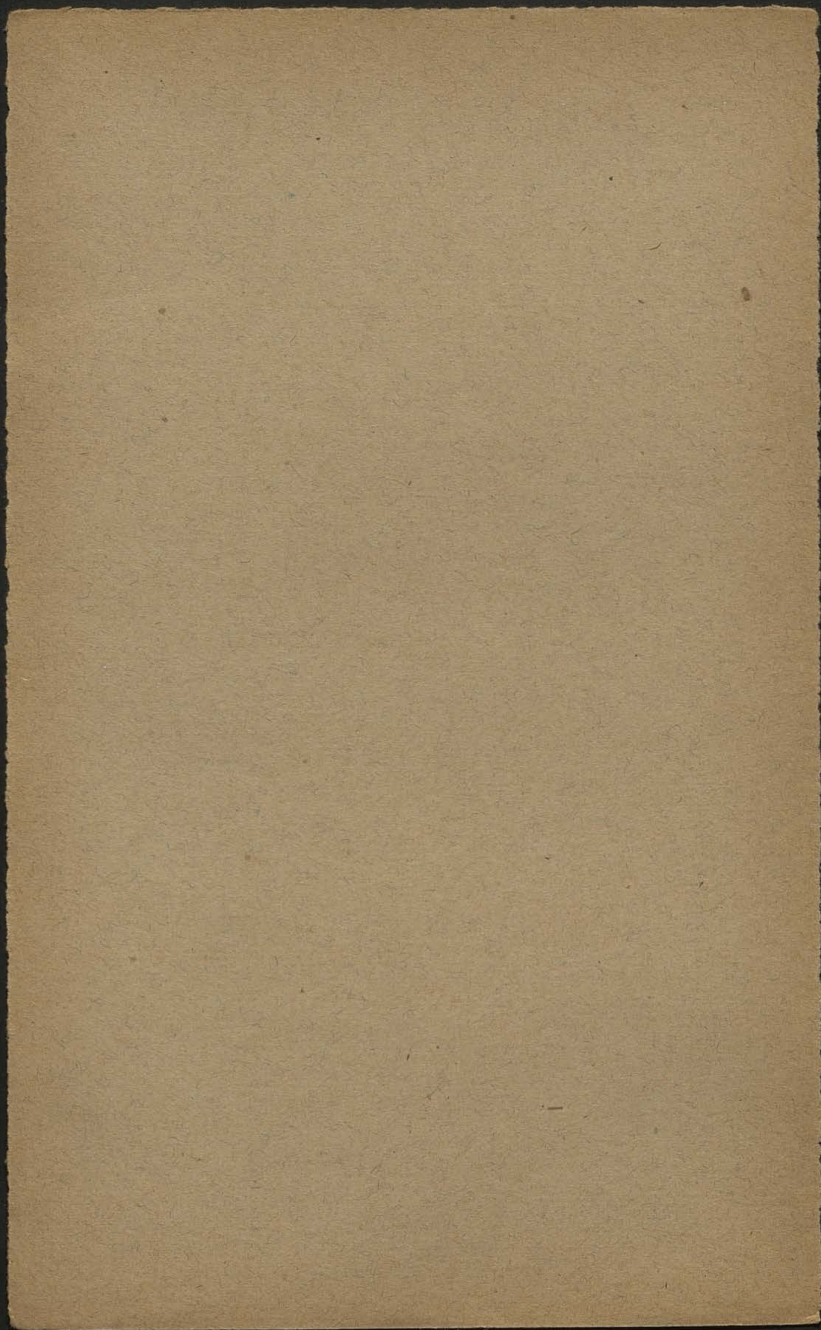
Waję prou. lud. uigwau u mije: was, wau
 a uawet: was up. „Moiwitu waji (wau)
 „Nyliny u waji (was), „Oy do waji (wau)
 Kizimie Kizyke. Nylis.

Wakacyjny-a-e, od wakacyj, tyoczny iz waka-
 cyj „Nawet tutej rodzicim do kajzera
 iz rozwojem sit przyornych metodow
 podnos miedzy wakacyjnymi” Qui
 Plura 23, 210.

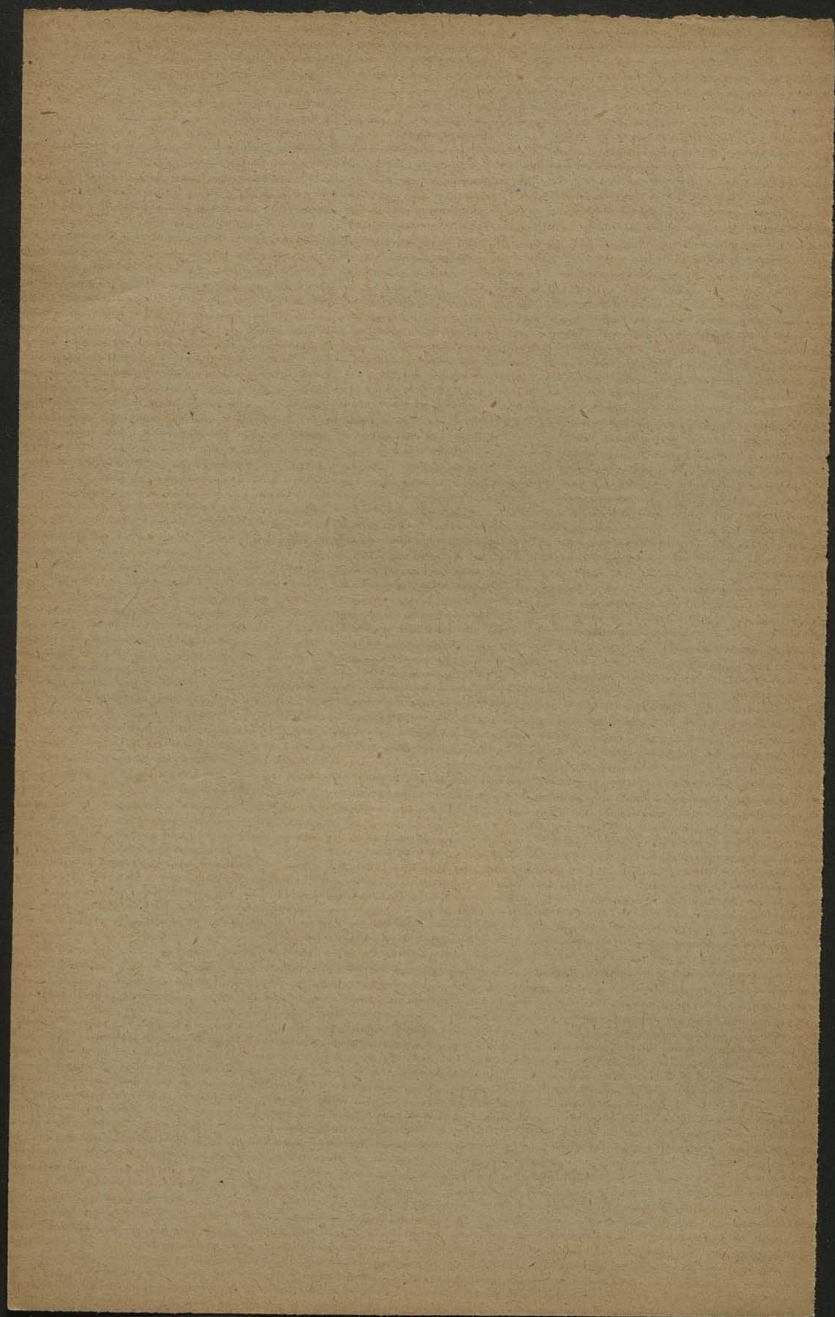

Wakat-u. m. ty-mu. z tou. druk. wywarz drukar-
ski, prozina to jest nieodrukowana stron-
nica lub jej część, w księce.

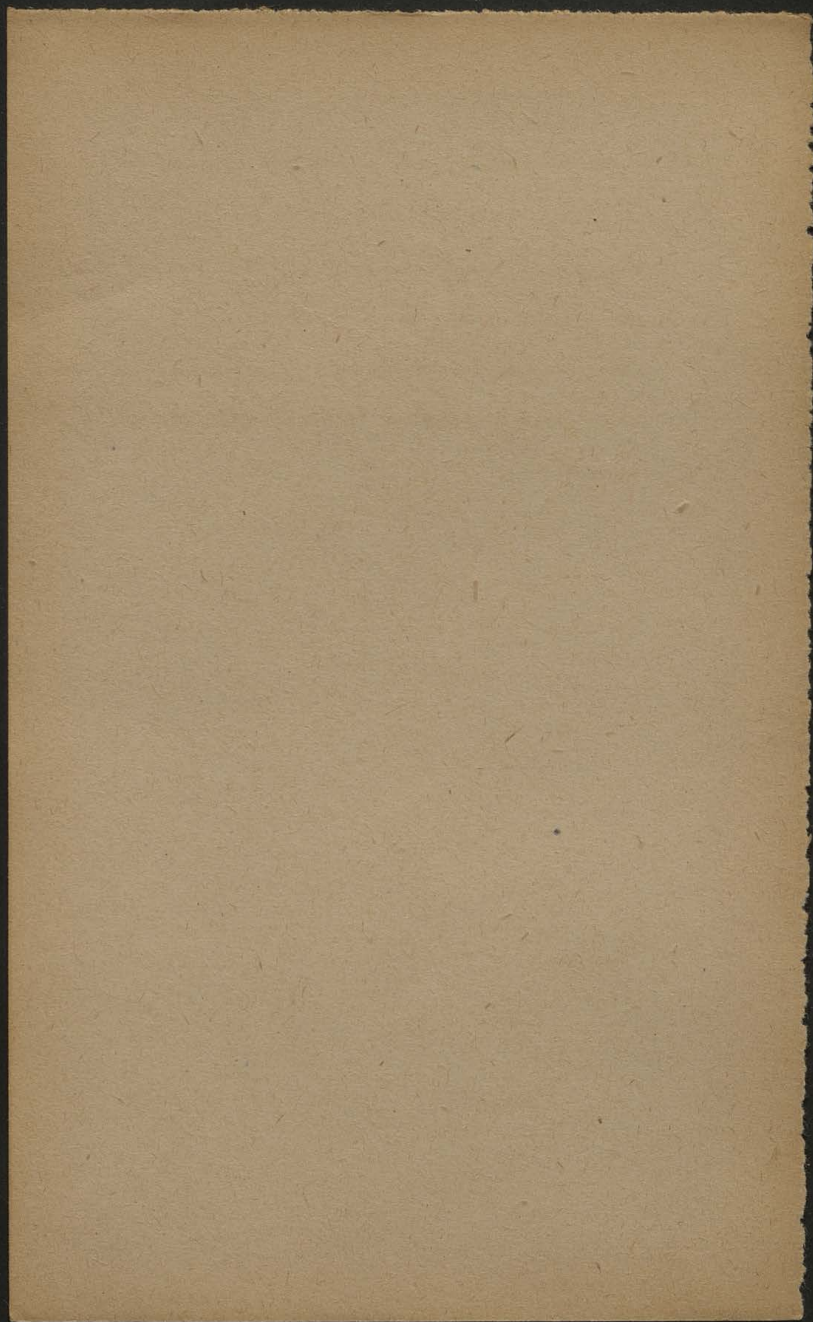

tas. varare

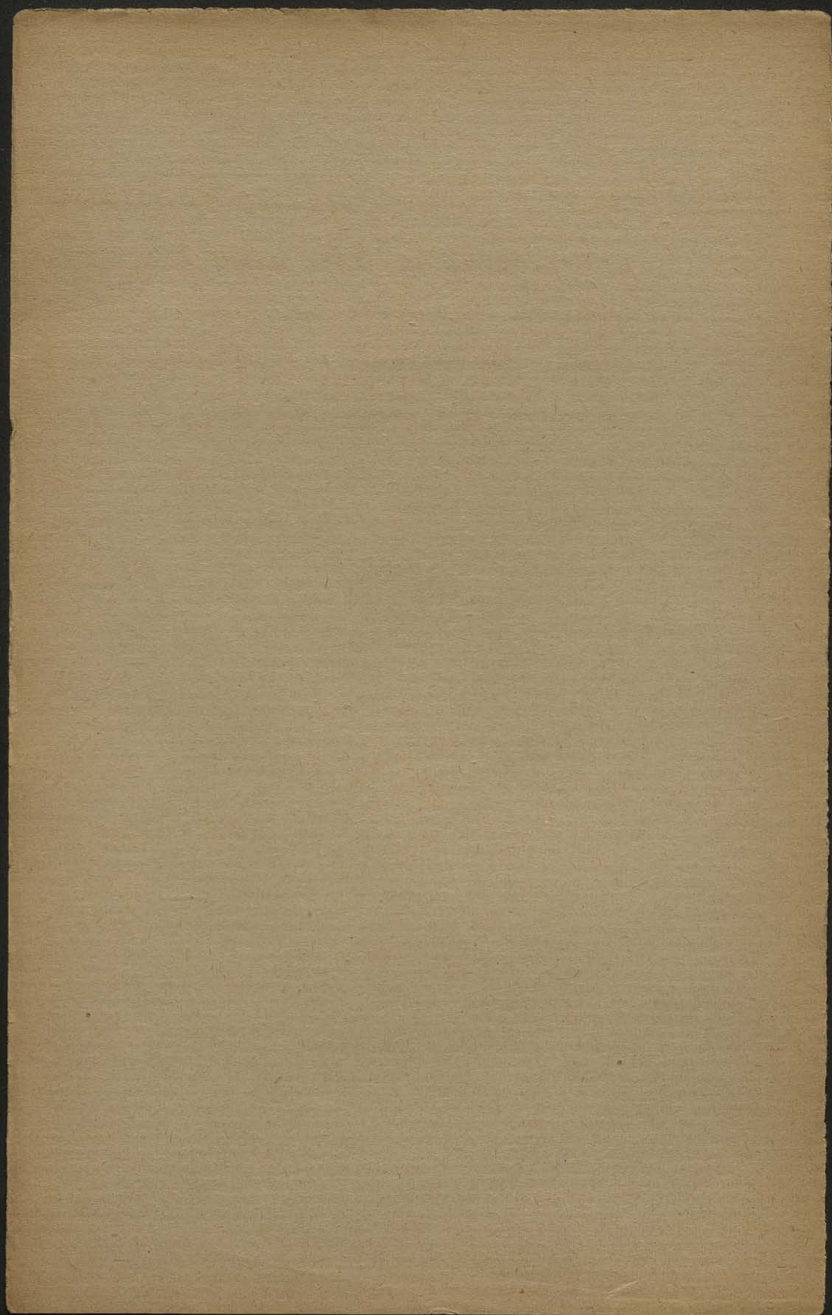
Wickowac - at - kuje w tuij. udku. z poryp. s czerui, byi
wiczajiem, wolnem do uwytku „Stato
w tym pokoju tó'ko kartane i tapexa-
nik wakuj'zy” 77. Kras. 72. 17.

Wala - i. t. praw. Samou. „wala płoćta,“ to co gźrie
 iudziej watek, szukta, A obicuj re pło-
 ćta na pnystę wiekietę, da jak przyjdę
 po płoćta gźrie ja się podzieję?... Oj wiećma maj-
 stra, uima, uima majstra w domu; da kwo-
 biut wale płoćta, ale nie wieć konu” O. Wól.
 L. 225.

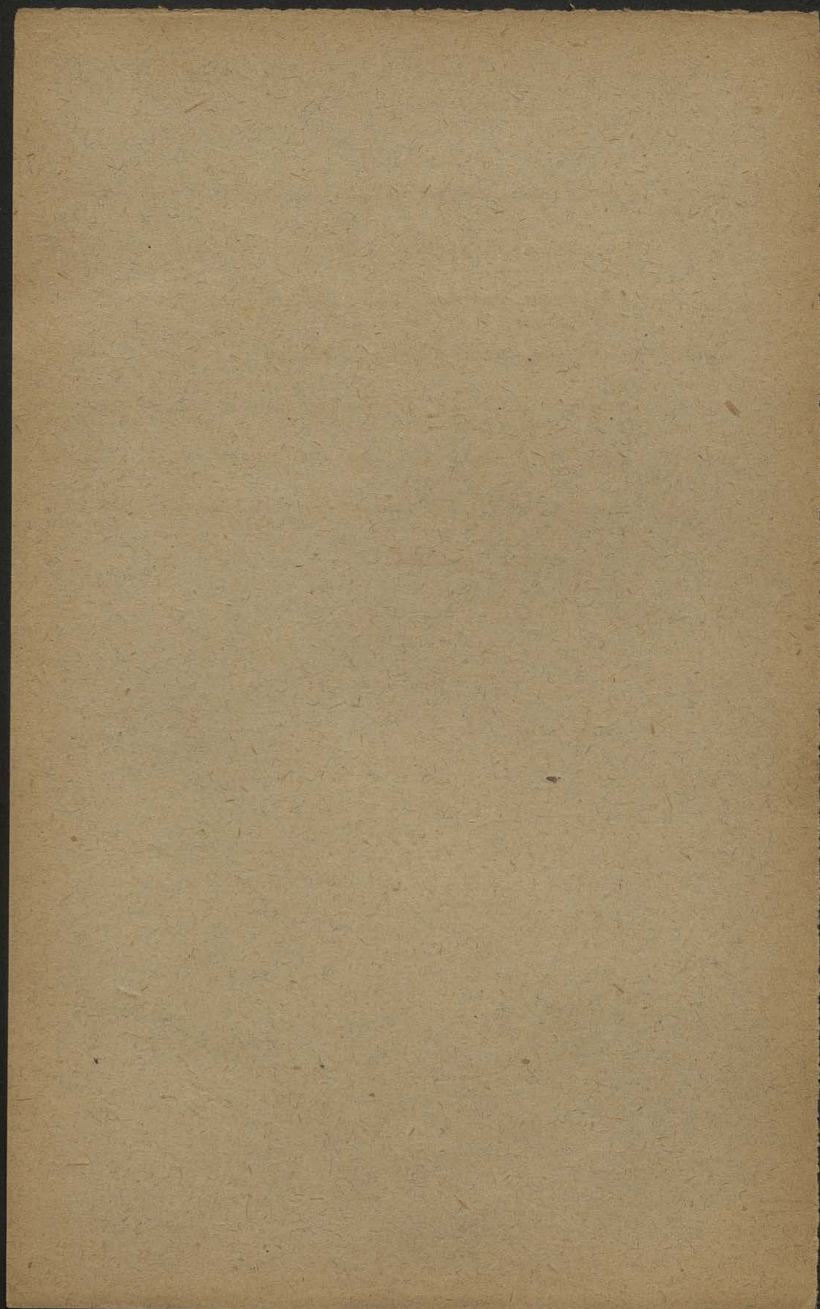

Walc' się - ał - a w. kaim. ndkm. cont. g o rzeckach :
 powiewierai' us, beńc' w niestadie, w karp-
 unimim, beruaytewie, będzi poruc-
 nym „ Na brzegach porokruscama wala
 się odzież bez tadei... „ Ad. Mik. 1. 24.

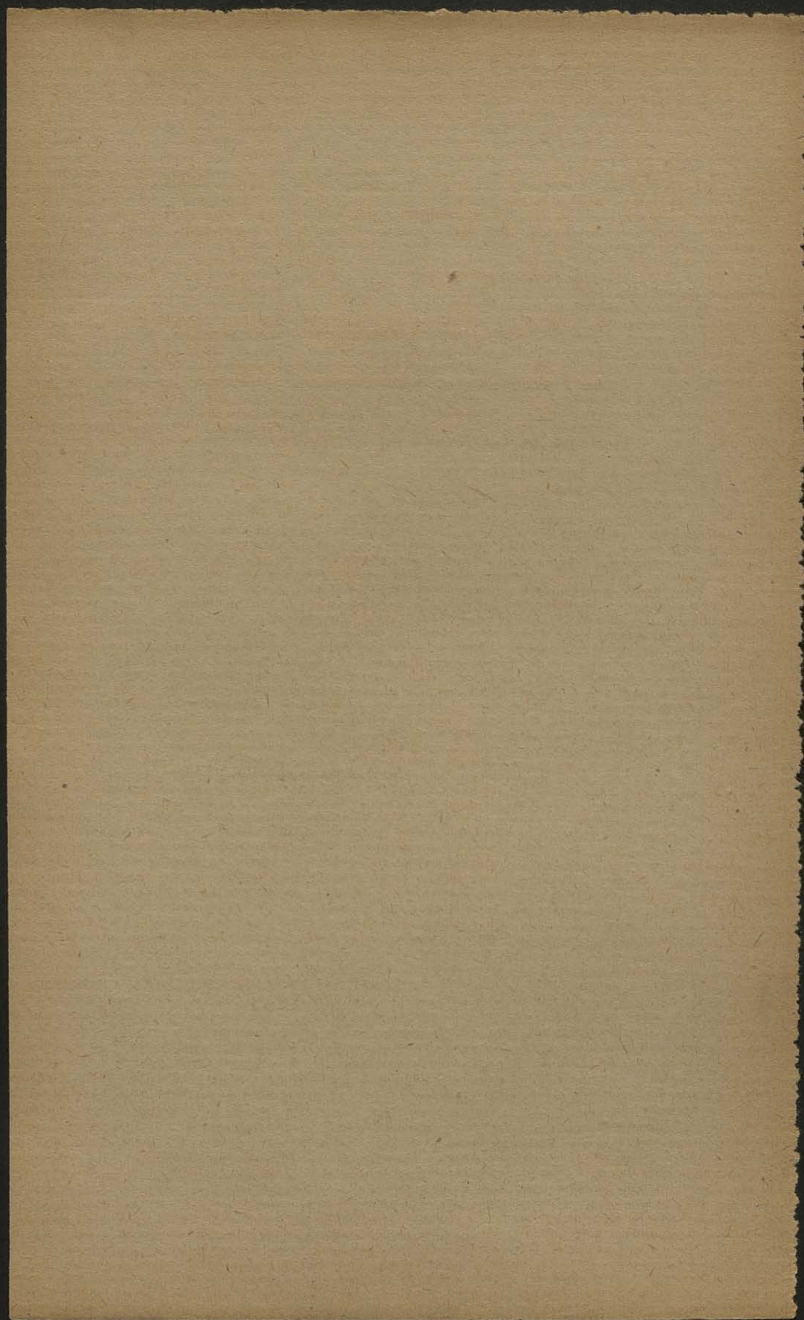
19²⁵

Walaj: 'posp. gm. imper. nieprawdł. od st. mój walić,
kam. wal, ruszaj, spieć, lec', biegaj, albo
tak jako wykoż. kam. Dalej: 'mnie: 'marra.'
„Ruszać mi karas... Walaj, a żywo!” *Żal-Let.*
Stowo. 1883. 36. „Walaj-no do majstrowej i
spytaj, kiedy tam da co przetogić. — „Walaj”
muay: idź. Marcin lex. spetnia rokka
majstra.” *ib.* 38.

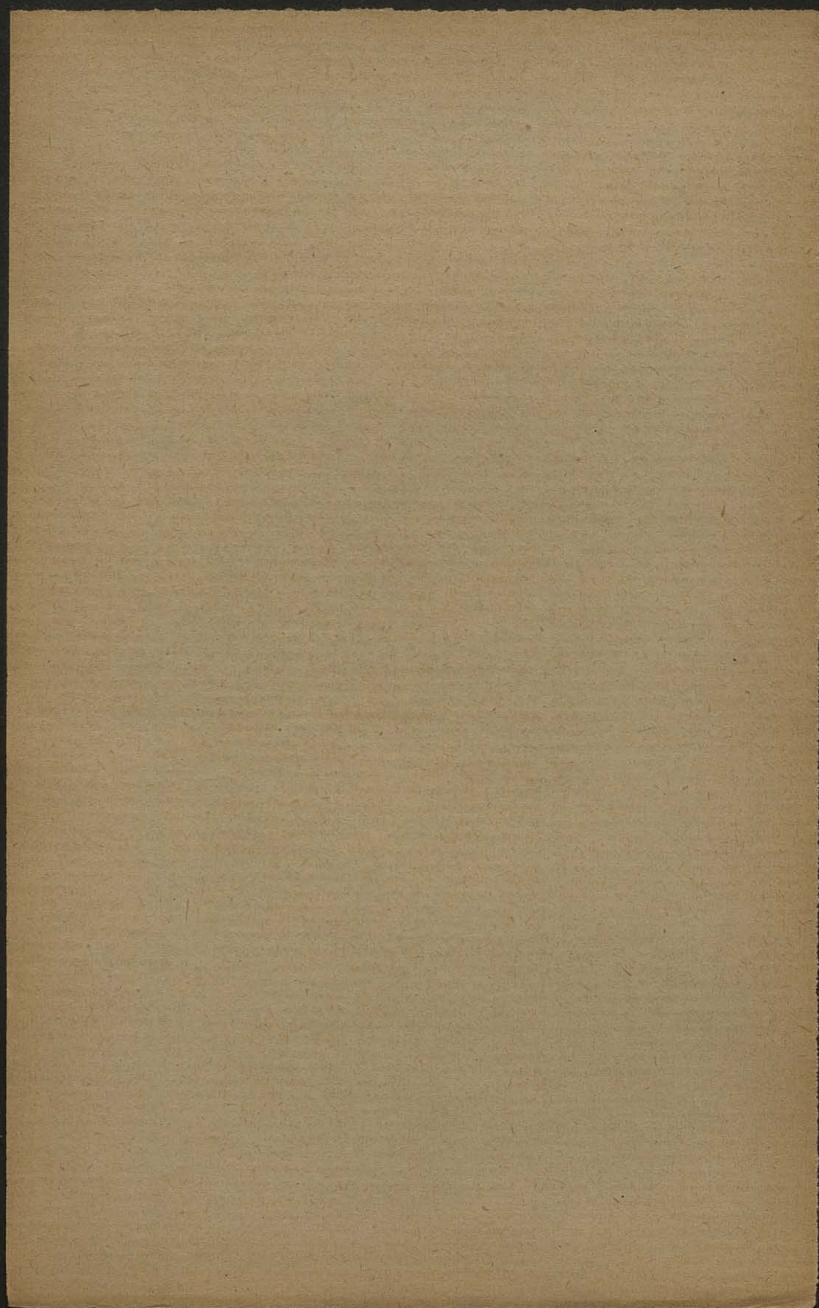

20

Walcansjerry - spin. um. rodzej koronki, narawa-
nych od miasta Valenciennes we Fran-
cji w depart. du Nord, gdzie są wielkie
fabryki białego i koronki. „Ta dama
w morderawej sukni obrzuconej wa-
lansjerami, to moja kocha” M. Gumał.
Dziwno 23. 179.

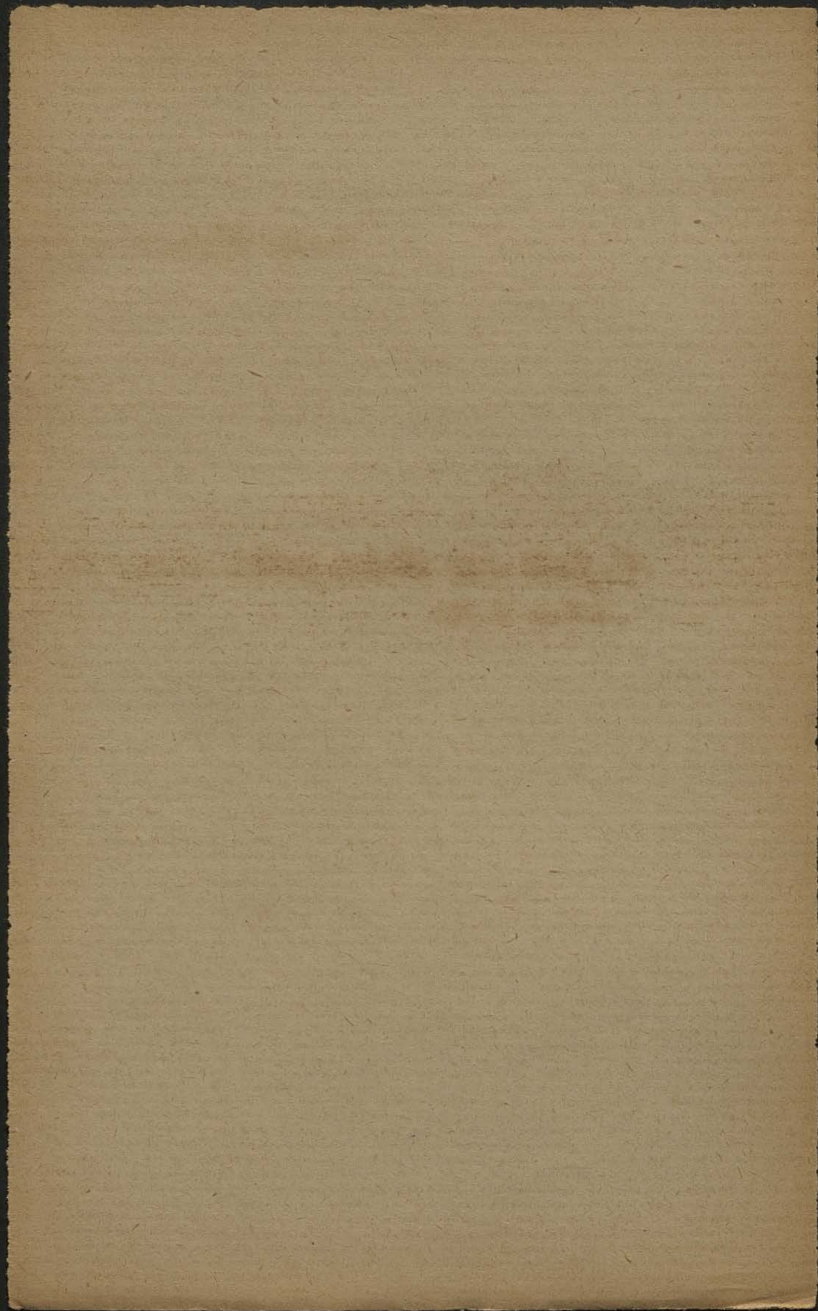
Walc-a m. ce-ów mu. ródz. Waleryk-a m. ki-
 ów mu. niem. Walker, franc. Valse, ta-
 niec salonowy pochodzenia niemieckie-
 go „Do dzisiaj muzei dotępa się
 dodatek nut, który nawiązuje: walc na
 fortepian” Echo muz. teatr. i art. 4. 195.
 „Walc.. w utalewionym ułtadzie na for-
 tepian” ib. 255 „Zbyszata go walery-
 kiem Straussa” J. Zachar. Pis. lit. 2. 674.
 „Gra kilka waleryków i mazurków”
 ib. 690. „Skwiryt się walc, skwiru-
 je galopada..” J. Kocum. 1. 137.

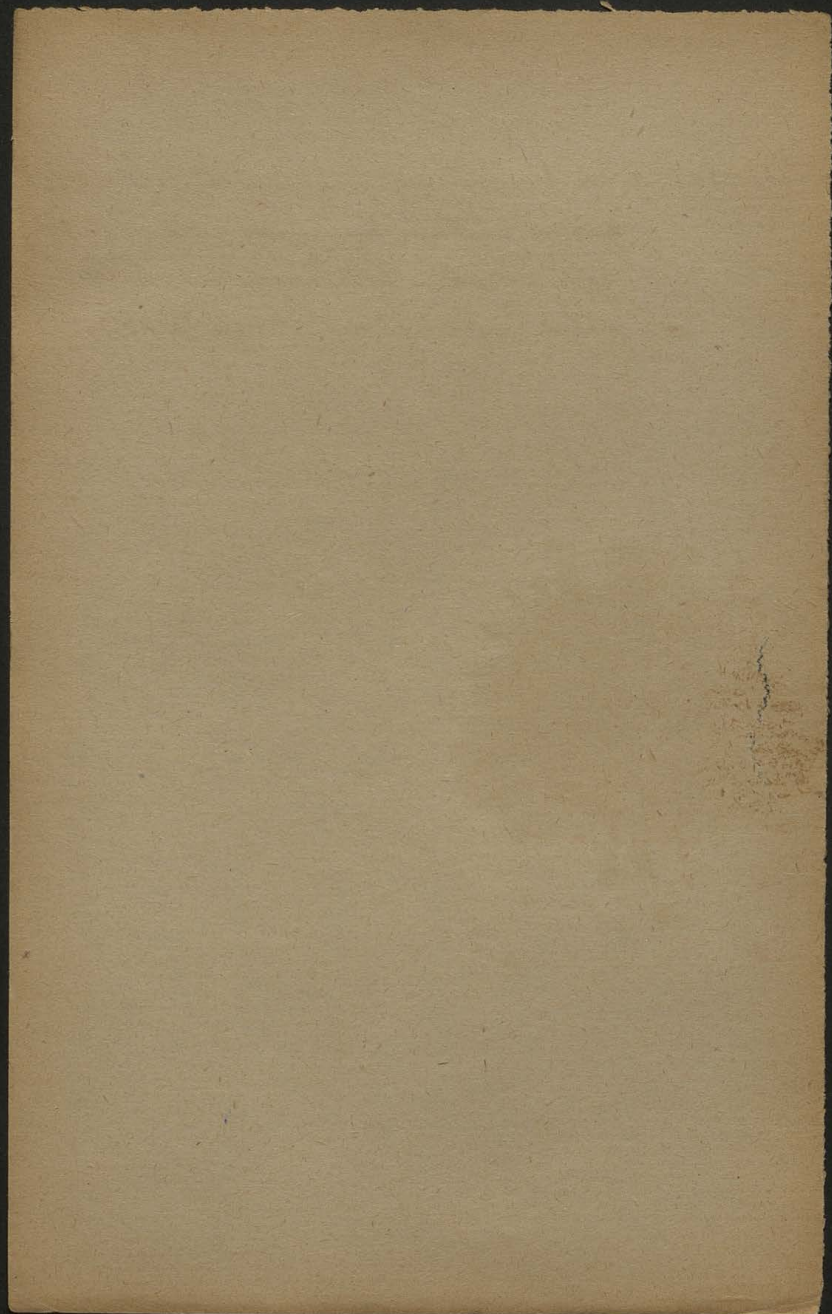
Walerjan-a. m. Walerj-ego m. rđrb. Walerck-rka
m. inis myskie, dawniej Waler-a. m. (1)

Walerja-ji. z. rđrb. Waleria-i, Walerka-
i. z. inis kobiece „Wy' z Walerj's pśe-
sui'iz kawałt" Fr. Skarb. Pan 1sta 20 „Hleń
to lat ma Waleria teraz?" ib. „Wiem
cisza, że mi Walerka urosta" ib.

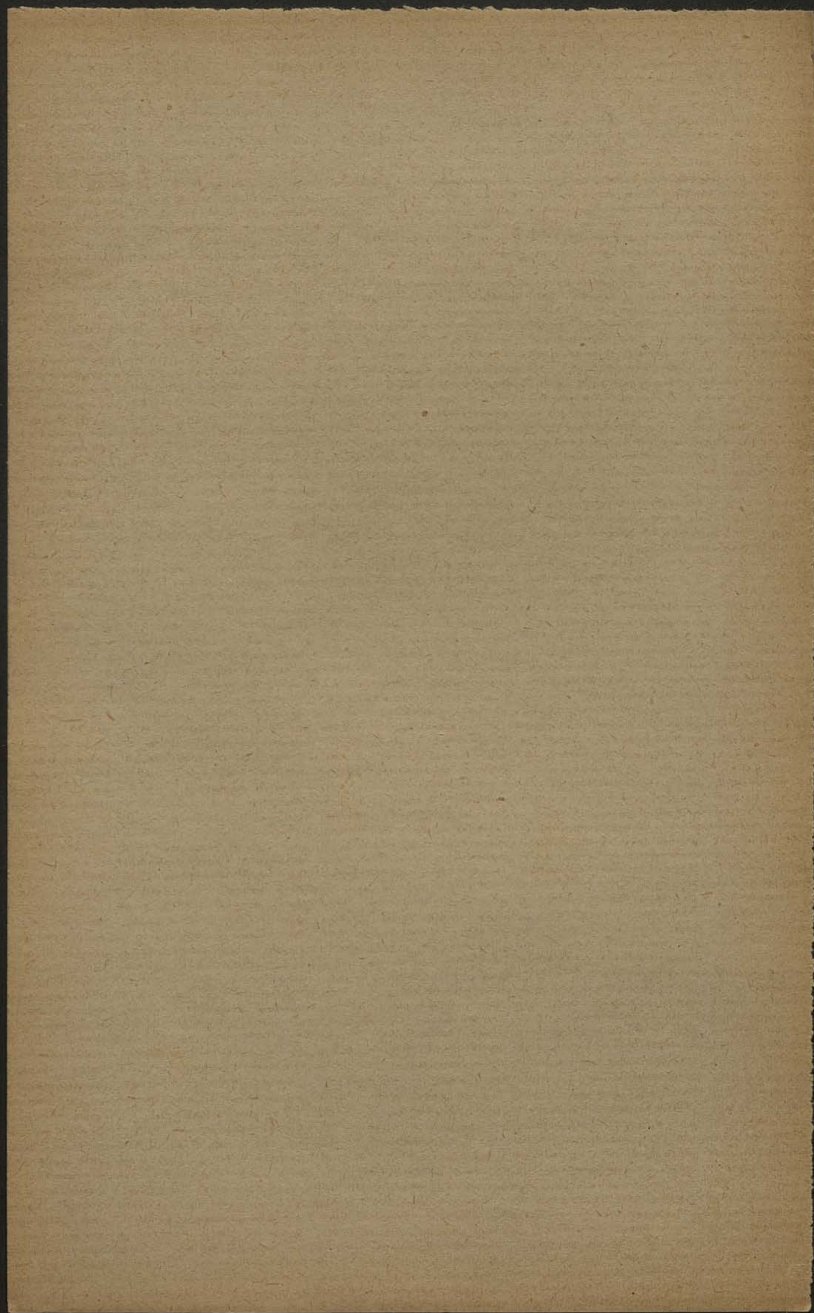
(1) „Żeali ci się Walera podobą uroda" Jll.
Niemc. 2. 121.

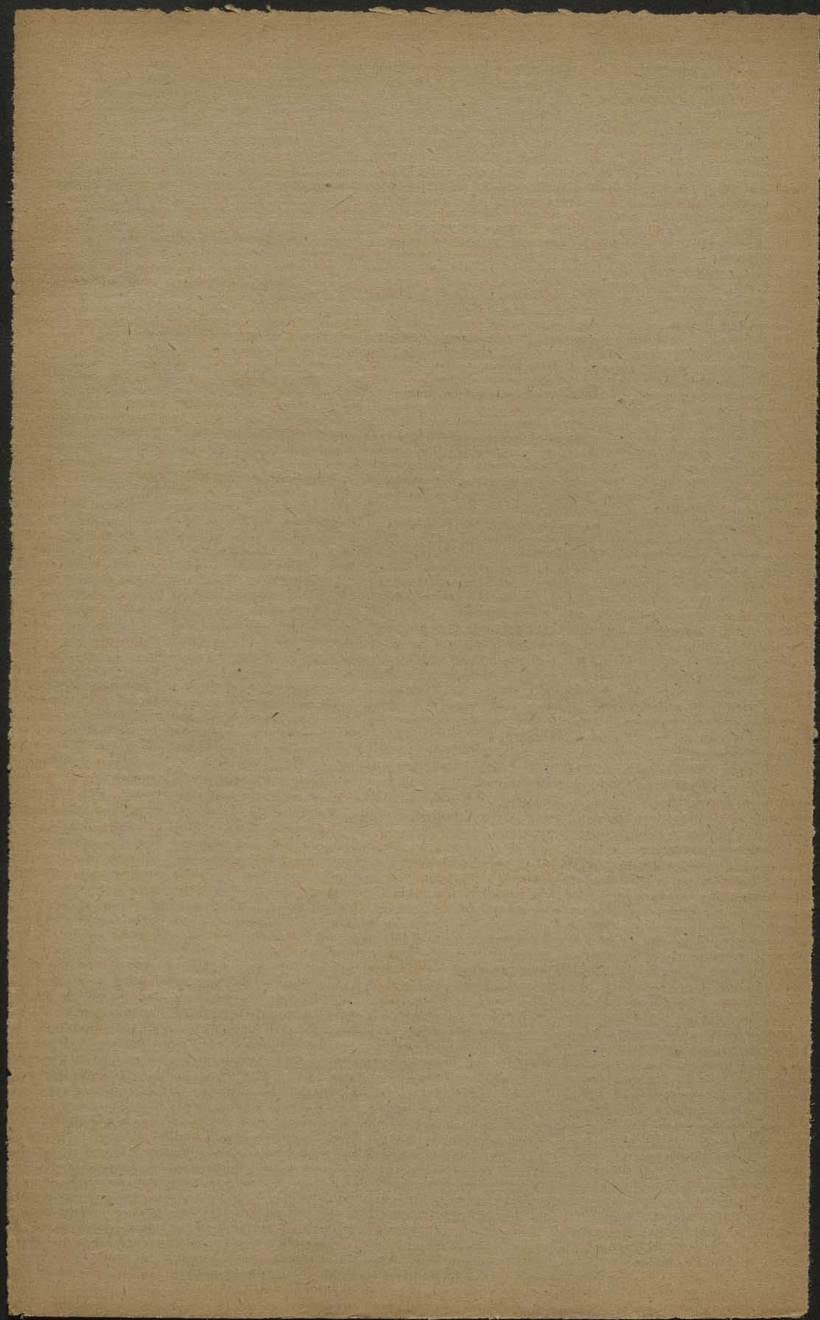
Walet - a. w. ty-ów nasz. franc. valet, jedna z fi-
gur w kartach francuskich, to co w pol-
skich nierzadko „Król karo, to kawaler...
walet nyszi królowy” A. Urb. Podl. 5.

Waliska-i. i. x. xhi - sek mu. adrb. mata walska
„ Siwkaat na jahijs ninkiej walskie tu
koto jigo toika "L. Kank. 5. 82.

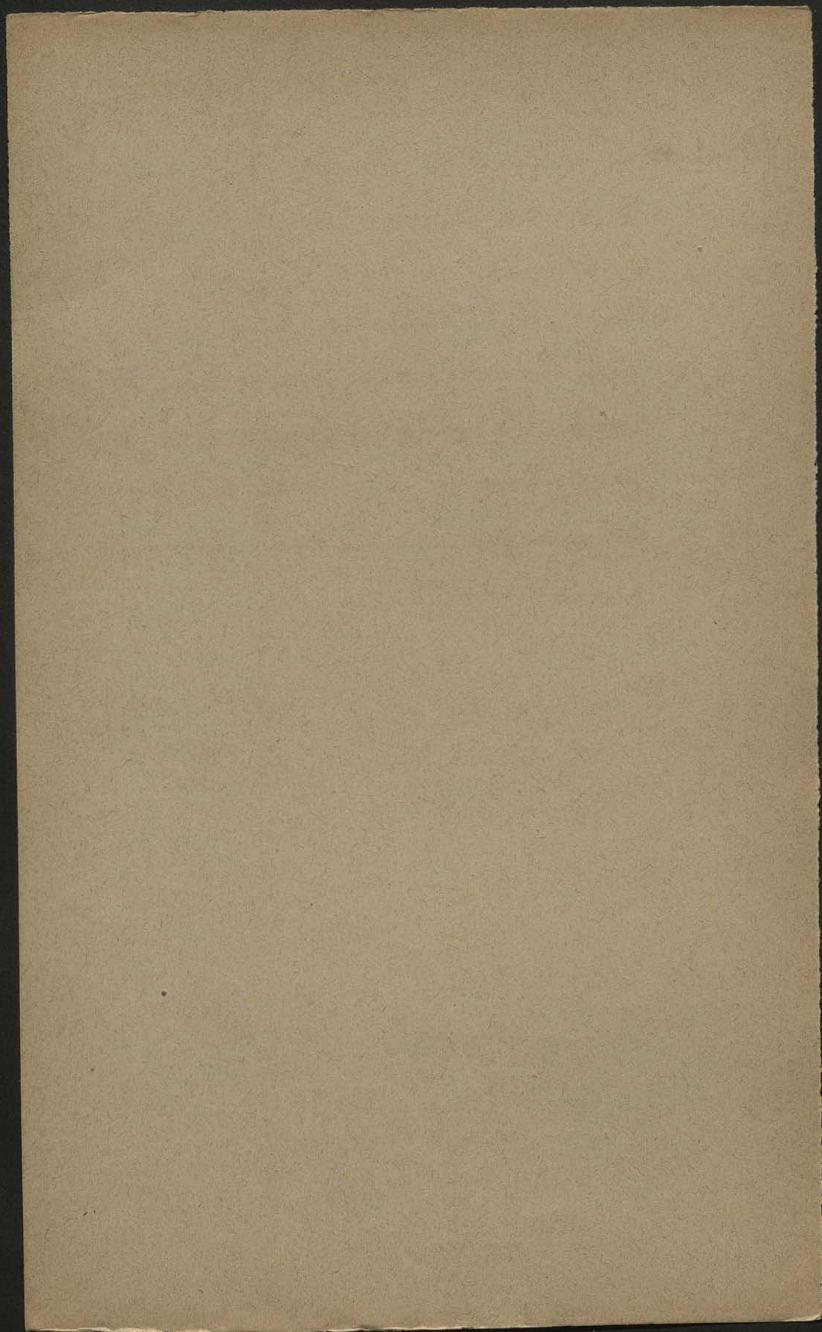
Wallerodysen - u. m. typ człowieka w jakim
 przedstawił swego bohatera Mickiewicz
 w powieści: Konrad Wallenrod, ~~od~~ które
 nie na ustępi wroga z karrisarem zrybie-
 nia go. Mówia się zgodzić lub nie w da-
 nych stosunkach nie wallerodysen, ale
 „Alphara” musi porwać każdego „G. nar.
 1885. 48. 2.

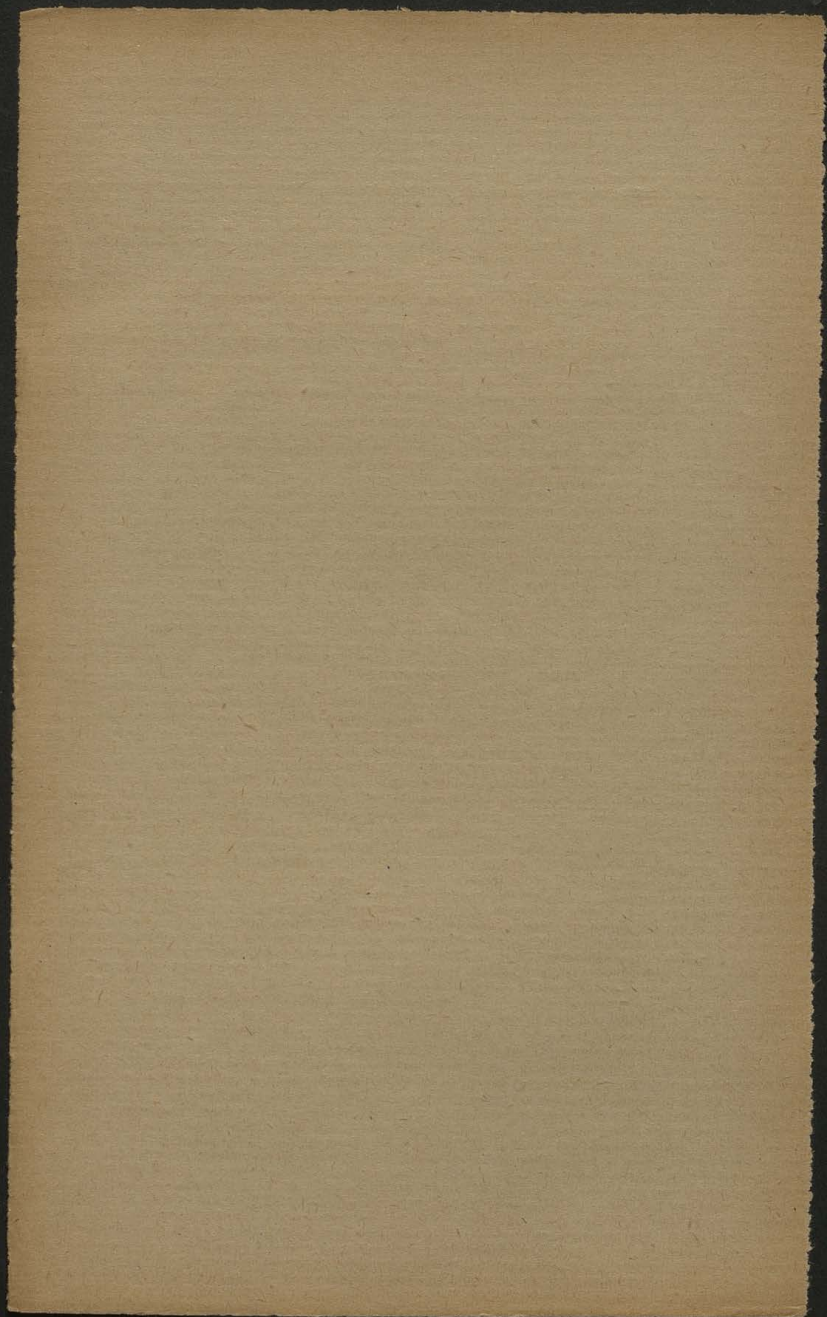
Walory u m. bez l. um. ta. wartosi, cenosi

"to niciea waloru" = nie nie wartke & um.
walory-cio, wartosci t.j. papierny kredyt-
 towe „Testament ten olworzono uieda-
 wno i' analexiono co nim legat kwoty
 20,000 dolarow, ulokowanej w walorach
 procentowych..." F. kwaw. 85. 158. 3.

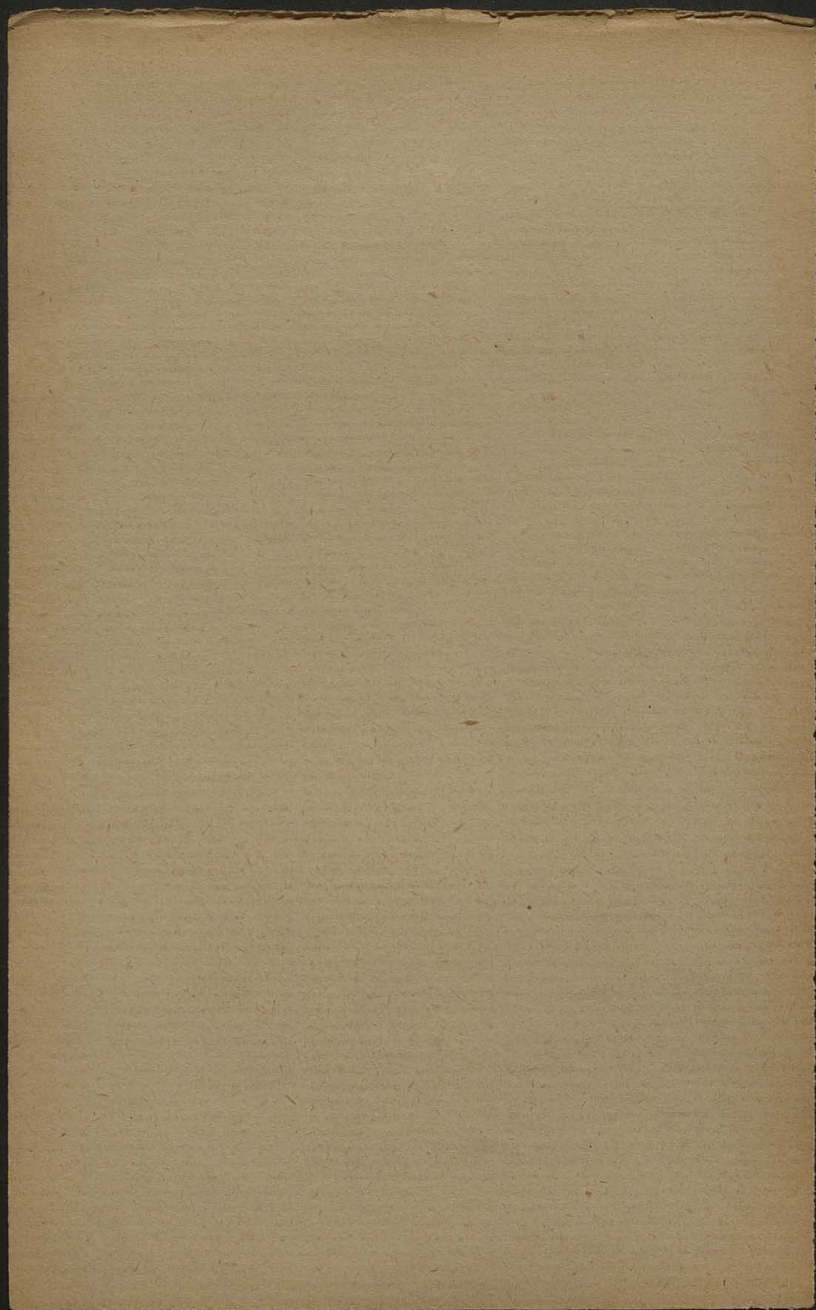
Walorny-a-e praw. Fuki. dawoc. wiele wart,
 banko Dalny

Walusi~~a~~ ^{ia} m. zdro. i pierw. imię myśli Walen-
 ty, Walch „Ni się, pisałi, ni pogłaskali ko-
 mu, niht muie Walusienu nie rwał w ca-
 tym domu” W. Pol. 1. Part. hetm. 32 „Walus-
 raniarhu! Walus, rościemy krajie! Wa-
 lus to - Walus wwo!” J. A. W. Krm. 2. 267

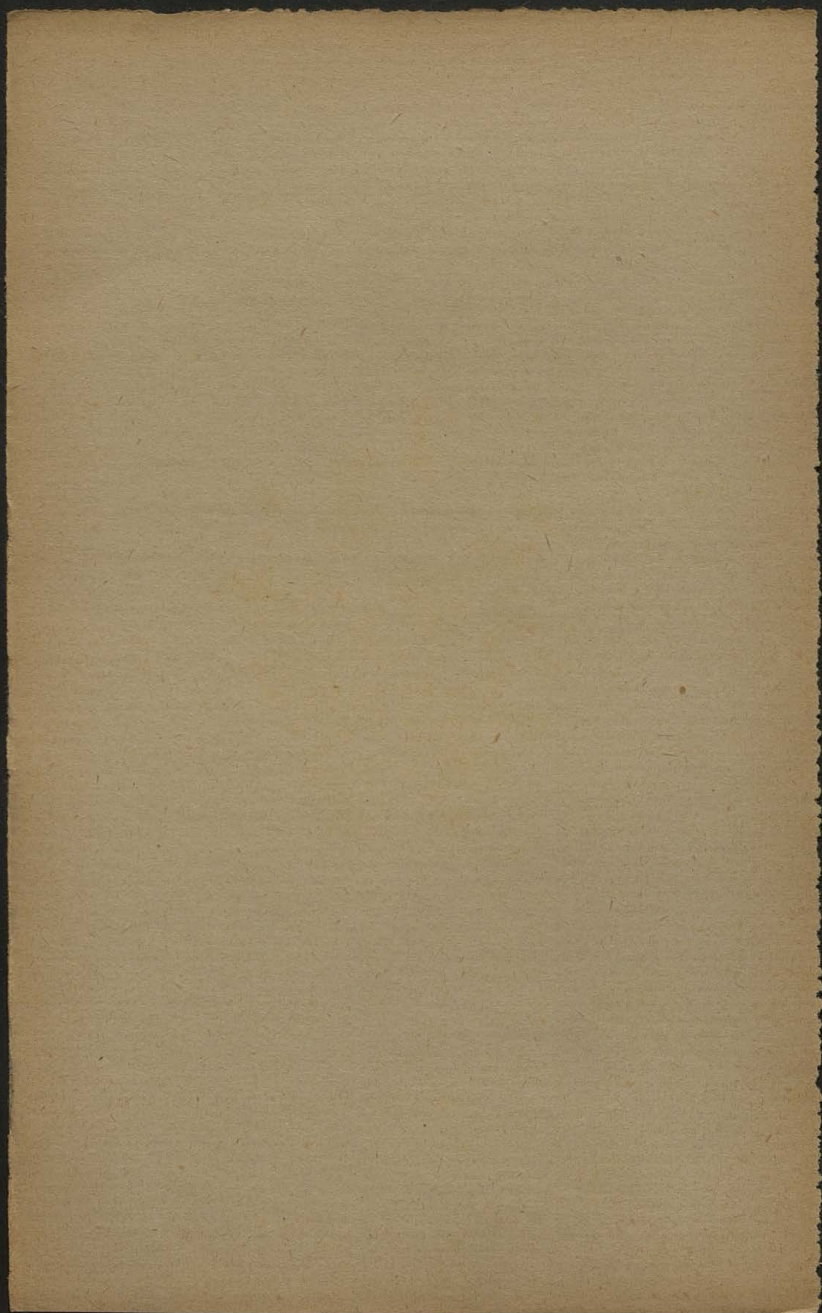
Watkun' - nie m. nie - oie m. z cato wiek ciżali
 do roboty, prouciał, nycus .. Zarzad
 watkun' bezpewu rola, a sam porzed na
 nuywota, kuper mui sig nie wodzit, bzdrie
 watkun' boso wodzit "O. Kol. 1. 327

Wathowai-at-kujé st. ex. ridku. z maglowai

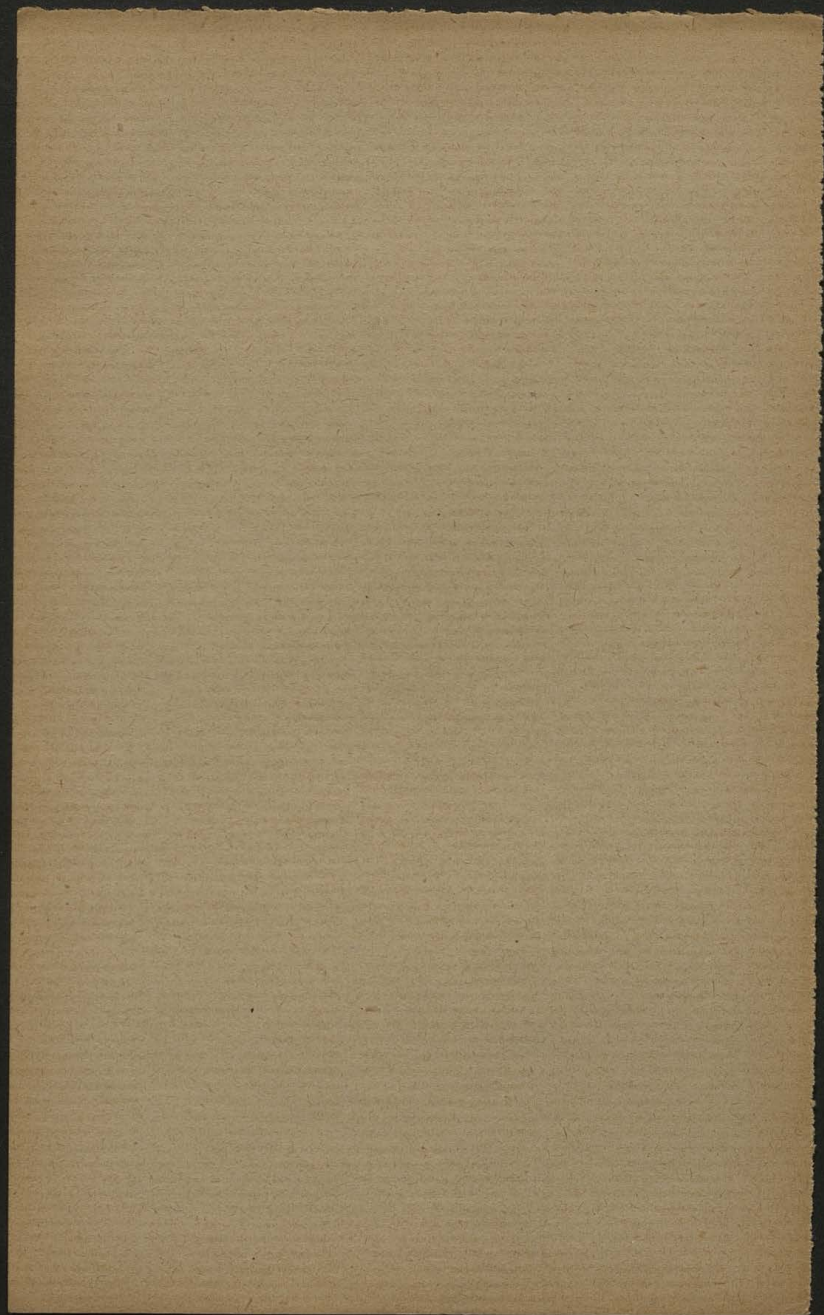
bickiaus. wathiem t.j. na wgniej maglo-
wuiy. "kicui je (churke wki) kwathu-
jara? u kwola w piwuiy w stoly ma-
glowuiy" O. Kol. 1. 278

Wathowuica-y. k. ce wuiy uui maglo-
wuiy, watek z deska, karbowany stary-
cy do wcznego miedziowienia; ob. powyszy
porybek.

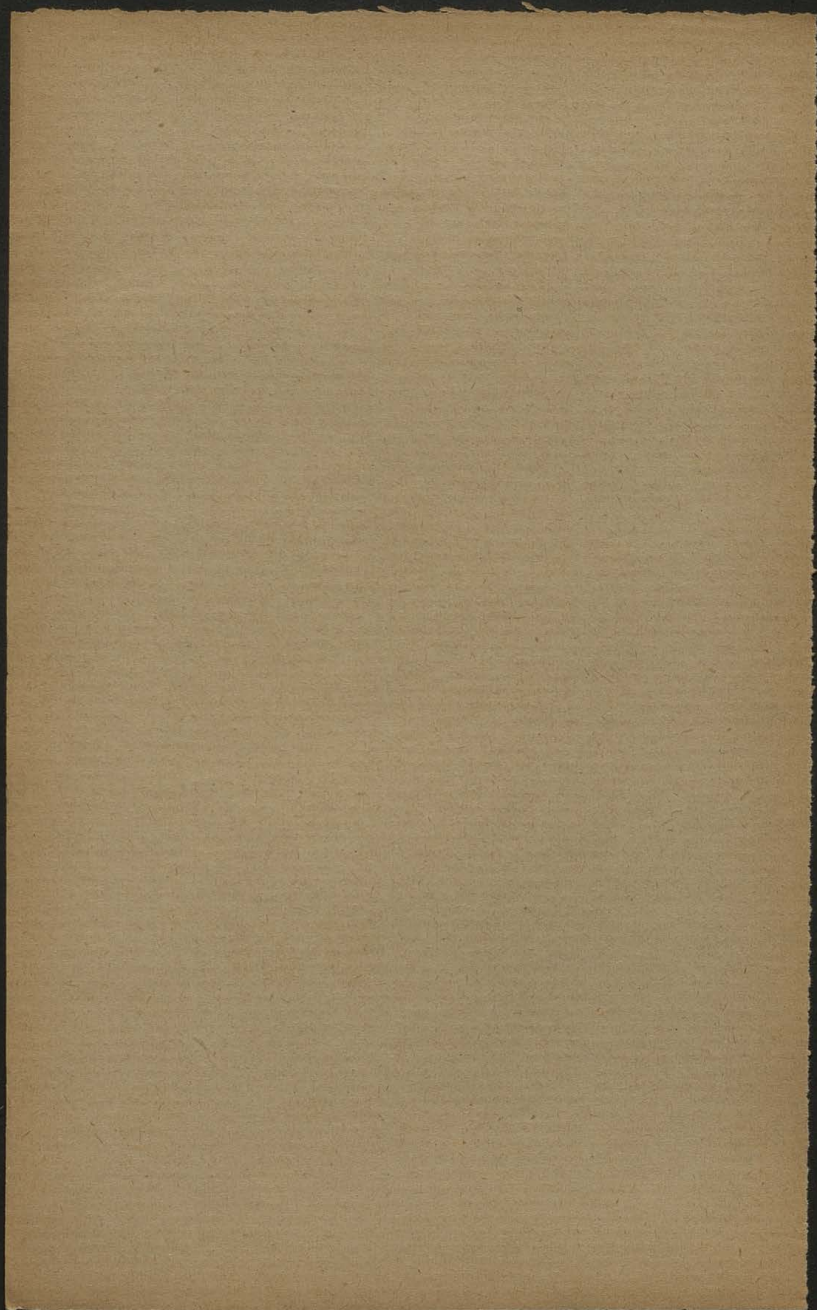

nerdyńskiego fresku starożytnych."
Wiek 1886. 147. 3. „Z katem pragnęło pa-
trzeć, jak padały odwieczne deszy i lipe sta-
rych alei ogrodowych pod riekierą, nowo-
dunych ogrodów, który je uprzedziła dla
angielskich parków — ale niektóre z nich nowo-
rytmem wandalizmu opierał się i nie-
w. Kowad. Stwier 23. 31.

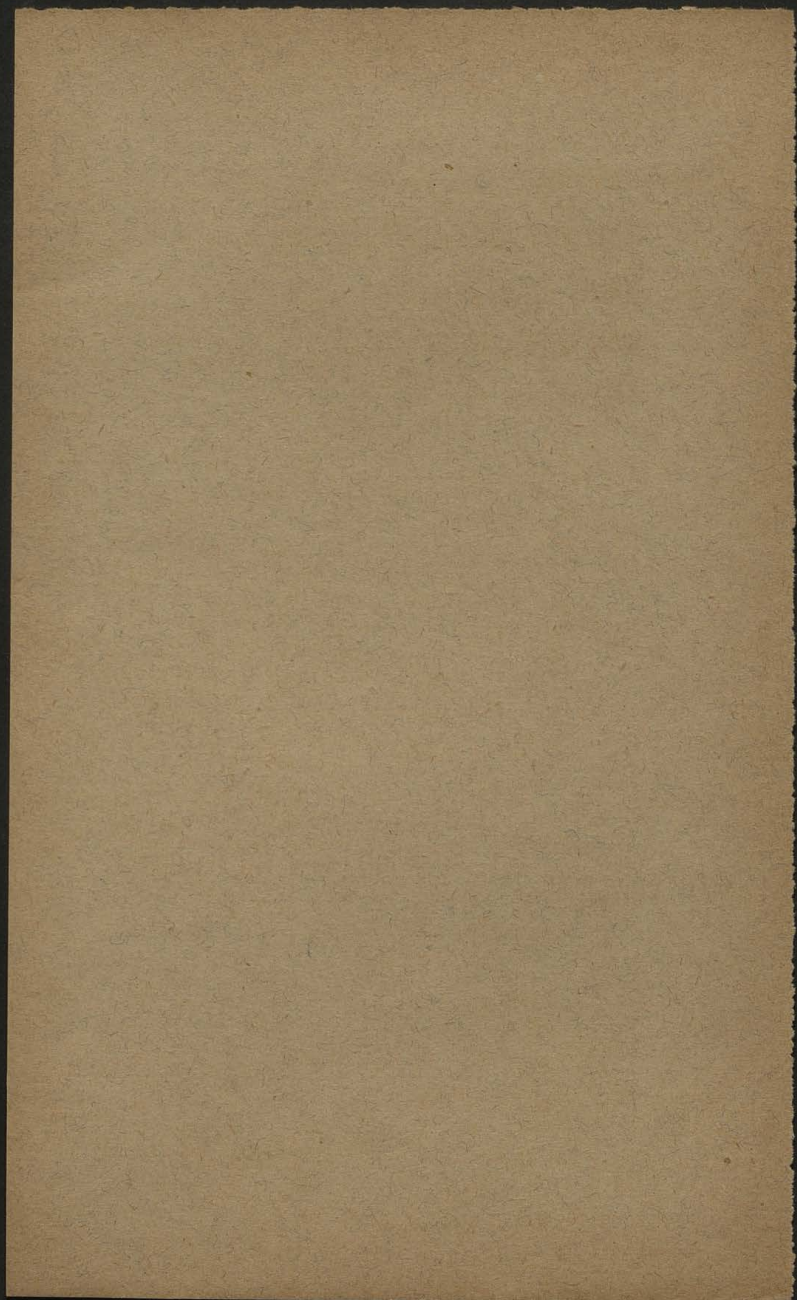
Wandria - i' i. spieraa. inuś kobice Wanda
 „A resatę wypijem, jeśli powrócisz,
 to rewiczkiem Wandni” W. Pol 9.14.

Wandol-u m. ty ośm. prow. Galic. rus. w gdał
 „Prus ty si gdał parowy, w gdał i
 wandolę mknie pośob. niepowstrzyma-
 nyu przedm "Wal. Lox. Cz. ar. Mater. 57."

Wannoway-a-e, od wanny „Urządzenie
 kąpielowe w ten sposób, że każdy może
 sobie w domu sam przyrządzić kąpiel
 wannową lub parową” Ogłosa. Czas 88.
 137. s.

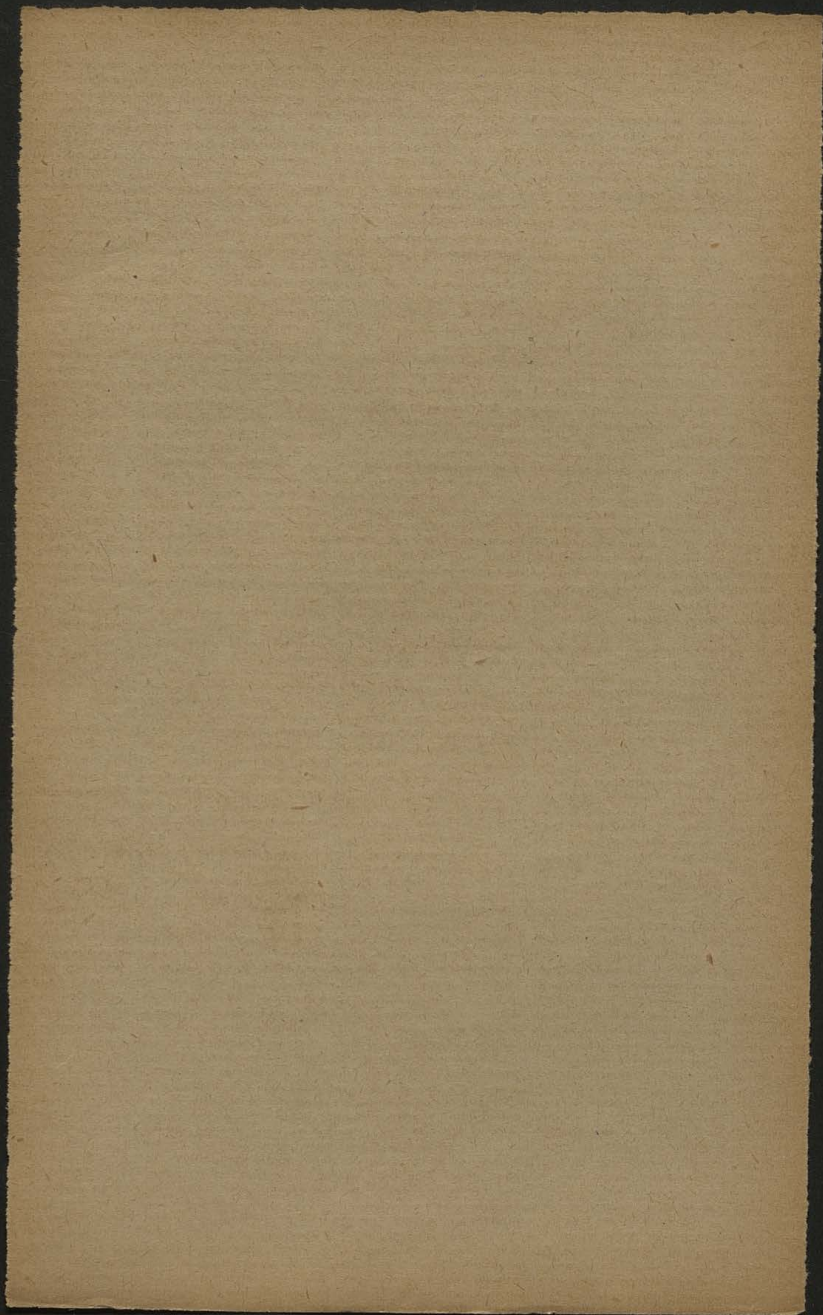

27⁴⁰

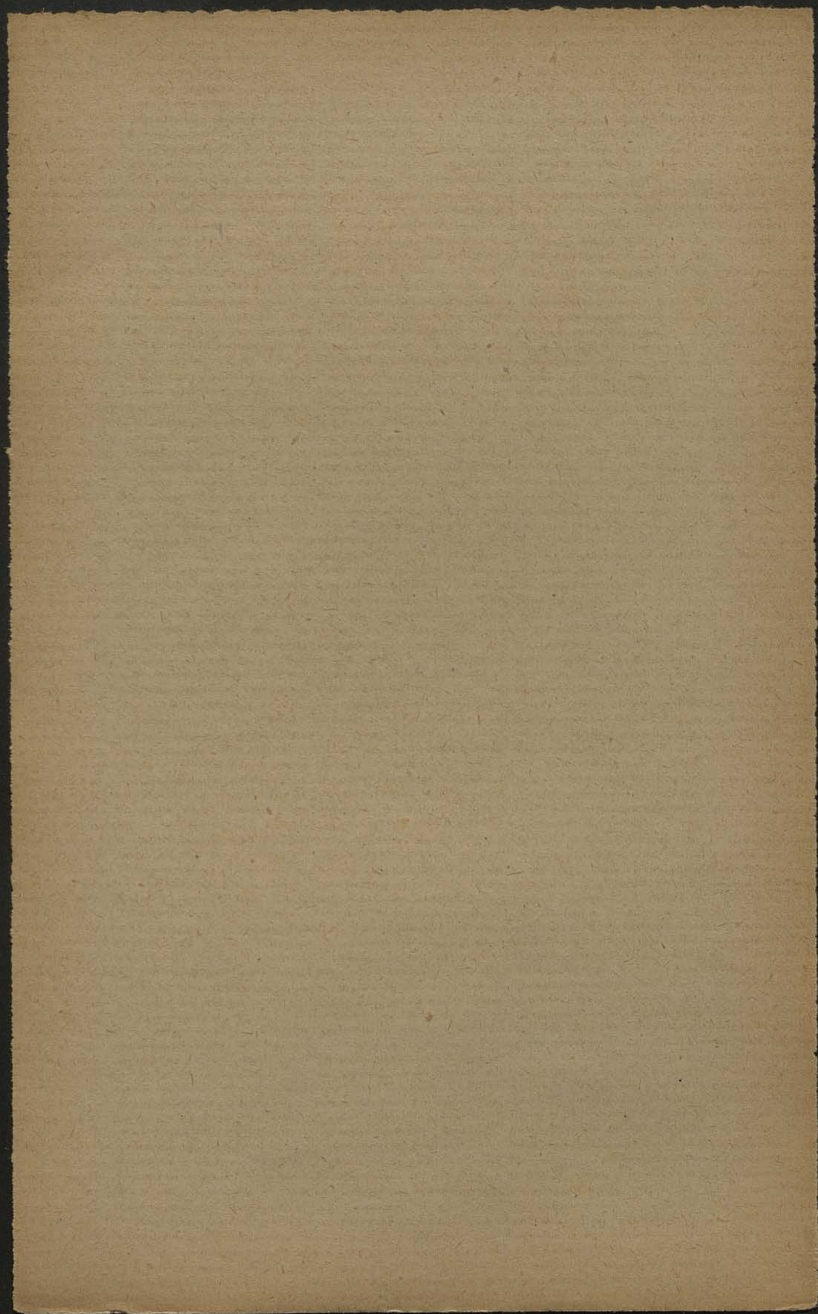
Warcaburica - y. z. ce - buic um. z podobniemi jak
marlowurica fig. psw na prrestmni
podzielenia na rymie tynvne muiy wis-
cej, dziaty, pólka, ptórski. „W lipcu cota
warcaburica tgh i pól ptawije i traci
rywori” kolorytu „Ks. Bol. 7. 273.

Warcaburta - y. m. sci - stow um. grzyc-
cy w warcaly, warcaburik „Ktoby wi-
dziat naszego warcaburta przygotowan-
jacego się do turnieju, mógłby się rozi-
wić” „Tyg. 21. 2. 2. 51.

Warcabowu - a - e, należący do warca-
bów „Dwa razy w tygodniu wyprawia-
on turniej warcabowu” ib.

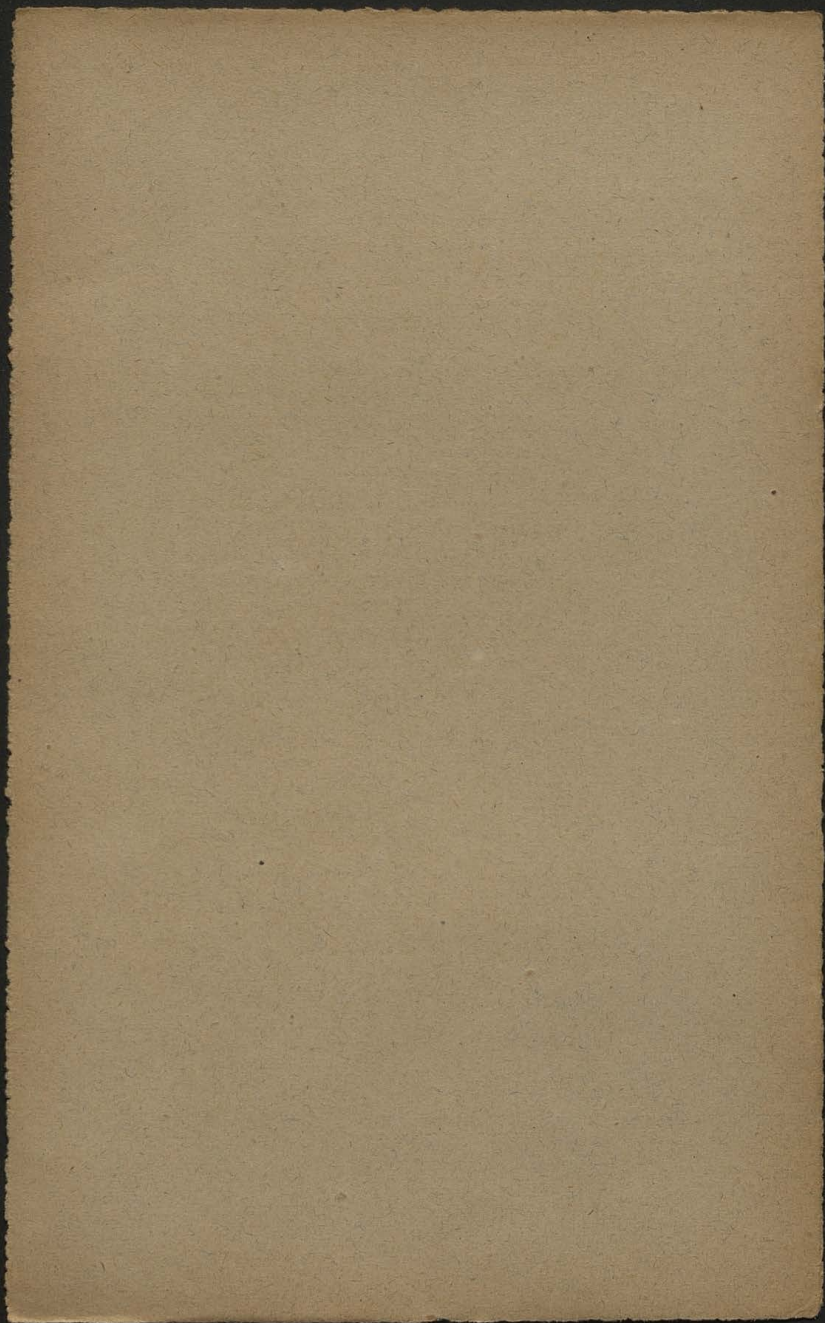
Warchlak-gĩa u. gĩa-ct mu. warchlak, pocię
dłokie „W czerwcu samura wywołta
jusi x barłoge 8 do 10 morgich war-
chłat” W. Pol 7. 270.

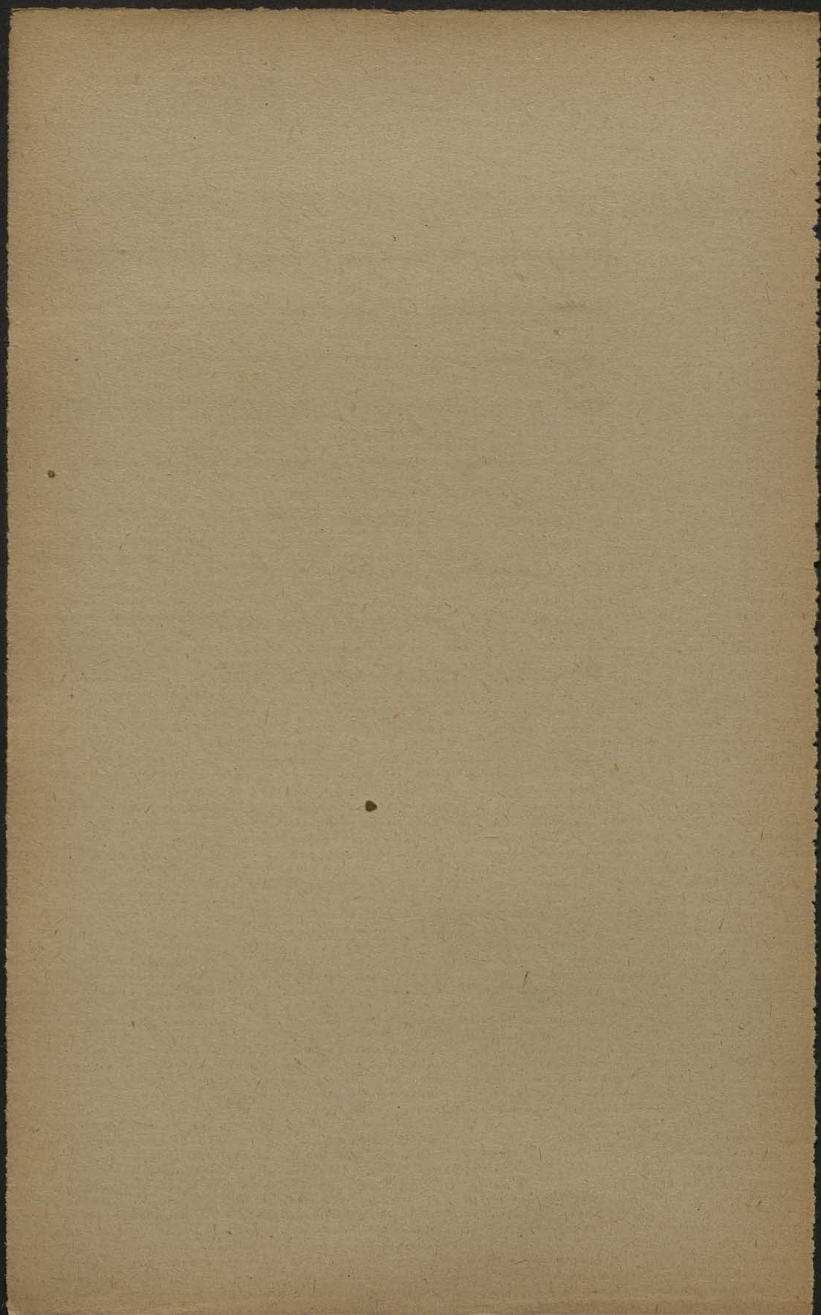
wargus

42
29

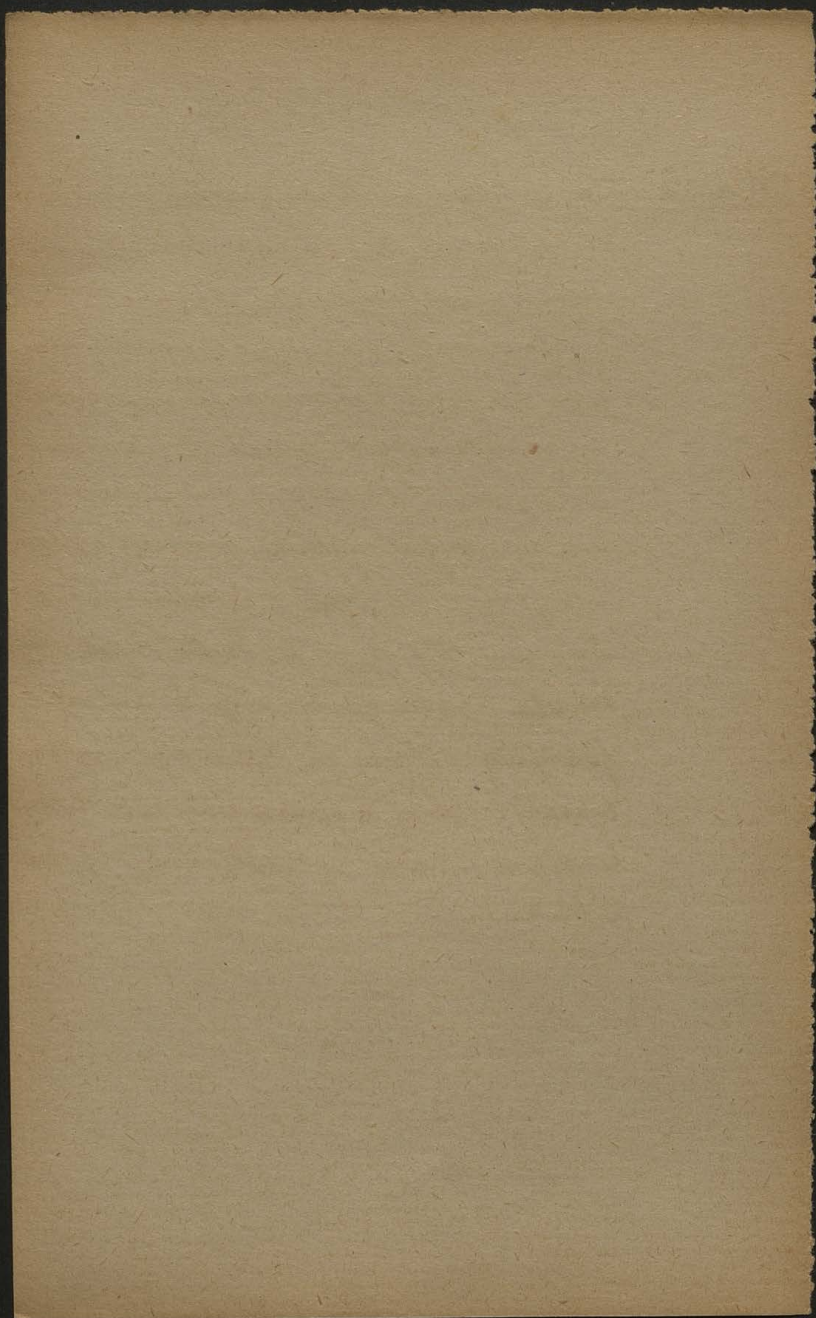
Wargal a. m. le min. prow. kuj. wargowaty,
mający wielkie, proste lub wąskie
wień odznaczające

Wariacja - ję. z. cę-cyj' mu. z. muz. „wariacje”
 kompozycja polegająca na kilkakrotnym
 powtórzeniu jednej i tej samej melodyj-
 nyli temacie, za każdym razem w spo-
 sób odmienny pod względem modułowyj
 f. g. „Tunej murekhi' w siebie nie chęz od
 wschodu jętrzenki słyszeć do zachodu słoń-
 ca: „korkam siebie. 'korkam siebie. 'dosi
 musie tej jednej piosenki z wariacjami
 bez końca” Ad. Mlich. 1-100.

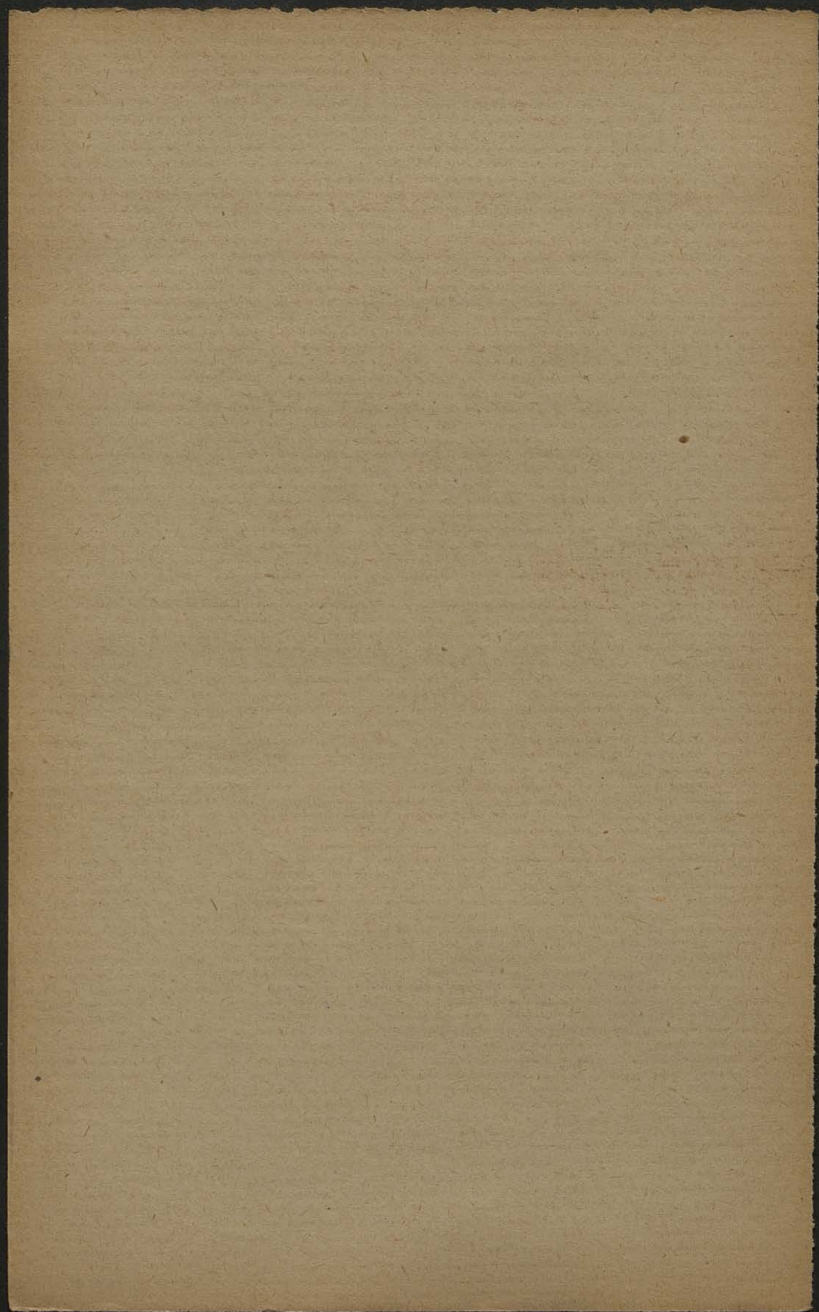

Warjant a. m. ty ów m. franc. Variant z ten. va-
 rians, różniący się; rzecz ta sama innem
 słowy opowiadana, albo w innem świetle
 wystawiona „Historyjki te musieli na-
 pisać, a za każdym razem przybywał
 im jakiś warjant” J. Kw. Stręcha 1878. 5.
 „Co tydzień literat albo dziennikarz ten
 lub ów, czytał małeńki skandalik o sobie,
 który miał warjanty w słowach nie w tre-
 ści” Czas 1877. 74. (78?) „Często słyszeć ich
 dawata, kawera porywanej od jednej
 formuły: — Ażeby cię jasne pioruny ka-
 trwały! — kłonej w pomie przychodzi kłono
 warjant: — Nodaj cię djabli arzieli” J. Kw.
 2. 62. 8.

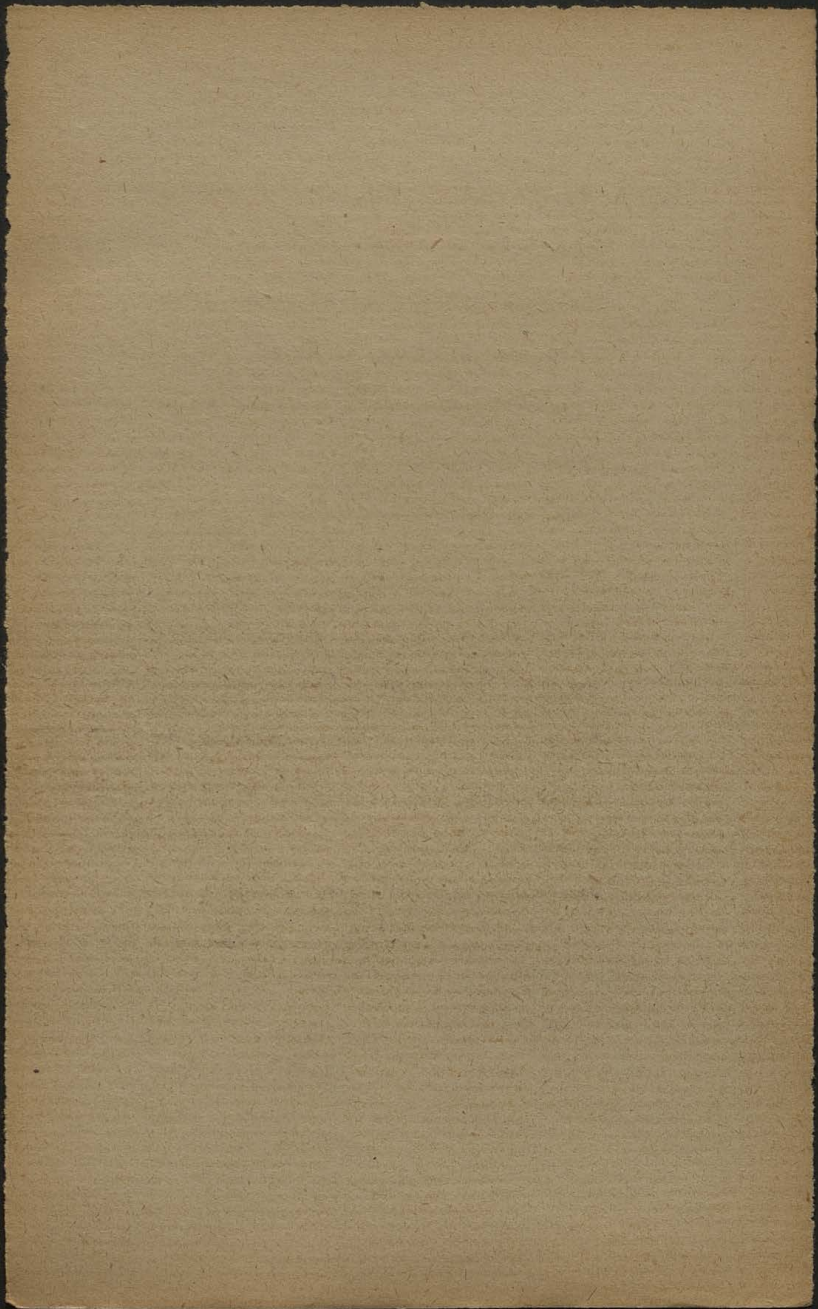
Warjowac - at - ryje w. niy. ndk. z fig. malec, od
 chodzie od rożnuni w skutek doznanej bo-
 lesi, lub też z wielkiej wadości, dokazywać
 wesoty być und mied. Seline typowasem
 warjowat, sinit us, dowcipkowat i był
 wesoty ka nas obydwóch "H. Genb. 9. pol.
 1846. 4.

Warjat - a. m. z ber. l. m. w jst. stoch.
 mied do picie. Malec w daban warja-
 ta pij sama do siebie "O. Kol. 1. 284

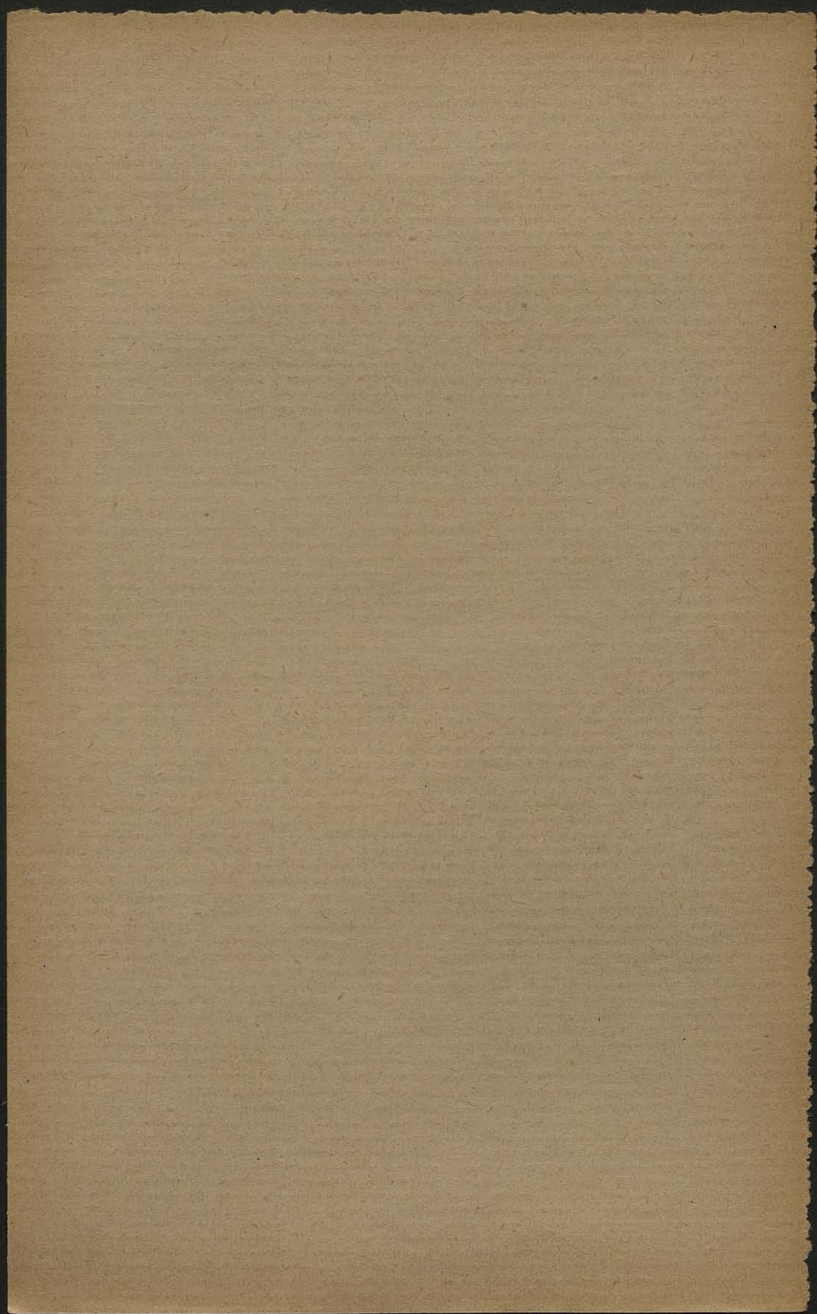

Warkoczek - a. m. cie-głosu m. & fig. "warkocze"
 gątejsi' zwiastuje uż brzozy, Drze-
 zy rozeszły warkocze, krakwy wbie-
 rają na pątki" J. Kwak. 75. 7 "Drzewa
 biała rozeszła warkocze kępciemy"
 J. Lemert. Rantaw. bit. 10 "Drzewa warko-
 czę aż do niebi wstęże" J. Stank. Czar.
 skata 17.

Warkoczek - a. m. ki-ów m. & u ludu
 powr. 2 i poryp. Warkoczek, 1. m. war-
kości "Musz' twój warkoczek do dua
 dogruntować, Gruntuj'ie warkoczeku
 gruntuj'ie mi do dua "O. Kol. 1. 65 "J
 spumka uż do niej siuszu m. nie sta-
 je, ona nibozigła warkoczeku dodaje" ib.

Warkot-u m. głoś warkotania, tarkot, tuc-
kot „Naxaputo obudzili się nasi p-
drożni wśród warkotu powozów” p.
Kras. 33. 5.

Warszawianeczka - i. i. czki - czki um - zdob. war-
szawianka, kłoka, wesota i swirgoczą-
ca jak wróbel warszawianeczka J. Wran-
33. 35.

Warszawa - y. i. § w potok - mowie spierur.
Warszawka, jakby, tuba, kochane Warza-
wa „Widzi mój Dydasiu że cię Warszawa
trochę kępsuta” K. Gara. War. i potok. 66. 11)
§ lud na Mazurach nazywa Warszgar i.
„Od Warszgi jestem biednara, robisz beczki
beczutek i popijasz gorkatorki” W. Kol.
1. 429. Kiedy jednie do Warszgi mówią
w rypcy: mazur tegi” W. Kol. 9. 63. „Ketman
jadę na póródnie całego szeregu gale-
wów, co sobie pospiwuje o Warszawie”
J. W. Wdawia. S. War. 1882. 274. 1. § Warszaw-
sko - a. n. zgrub. z przyjęmą składowo-prze-
brzydła Warszawa albo też wywarzyć w
porób poutaty upodobanie. Już to co praw-
da w tem mojem Warszawsku mówia się

równie uratował, jak xzingi" J. T. Kras. Dława
1885. 13.

(1) "Wyruszył był pod jakimś pozorem do War-
szawy, jak iś uarywał" A. Wol. Tut. 2. 63.

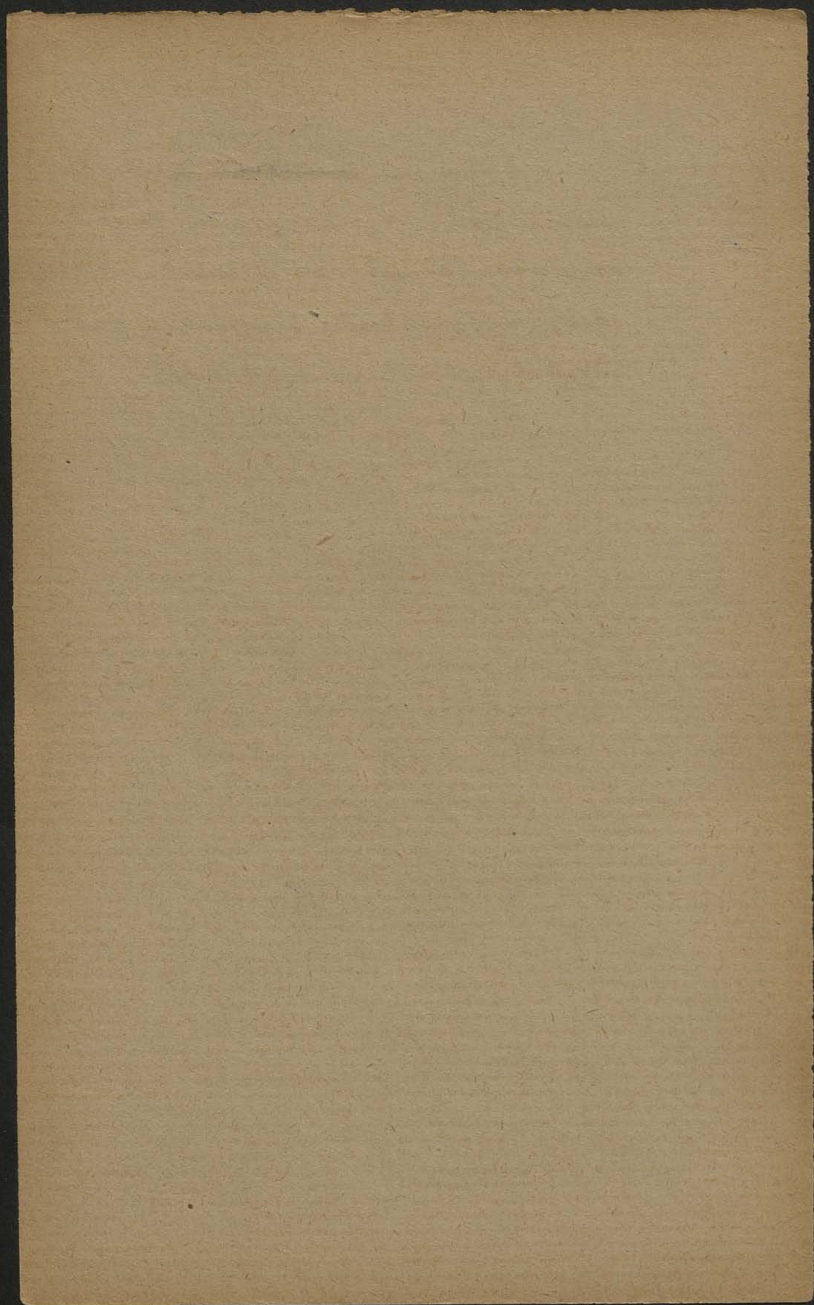
Galici. W. M.

Wartac - at - a ^{to od warszawian} (p. uję) st. uję. udku. praw. „~~Warto~~

„Nie ma żadnego słowa wartac... Wy-
stówek warto nie będą staniem (kresowien-
kiem), odmian słownych miśi nie mówię.
Dla tego ile mówię niekiedy: wartato,
wartatoby. Powinno się raczej mówić: war-
to było, wartoby było. Mówię wartato ta-
kie, jest niedorzecznością, jak up. trzeba to,
zaśmiał trzeba było” Dr H. Mecherz. Porzwa-
my i sprawom. z porządkiem wydrziatu fółolog-
akademiji Uniwersytetu IV. CXIV. to Galicji też
mówi: „nie warta tego robić” zaś. nie war-
to, gdzie indziej mówią (w. polska) warty warty
wartowac - nie wartuje. Krevitz, Linde,
który kto ostat. słowa nie ma, przypisuje „war-
tat”, więc nie rozumieją opowiadają Mecherz-
skiego. „To warta miłoś”, Tak pisze tobym
chciało! - To warta miliony! Ale umie-
cieć zgłębić sens w nim utajony? „F.
Chot. Słowo ukr. kob. 52. w Krakowie i oko.

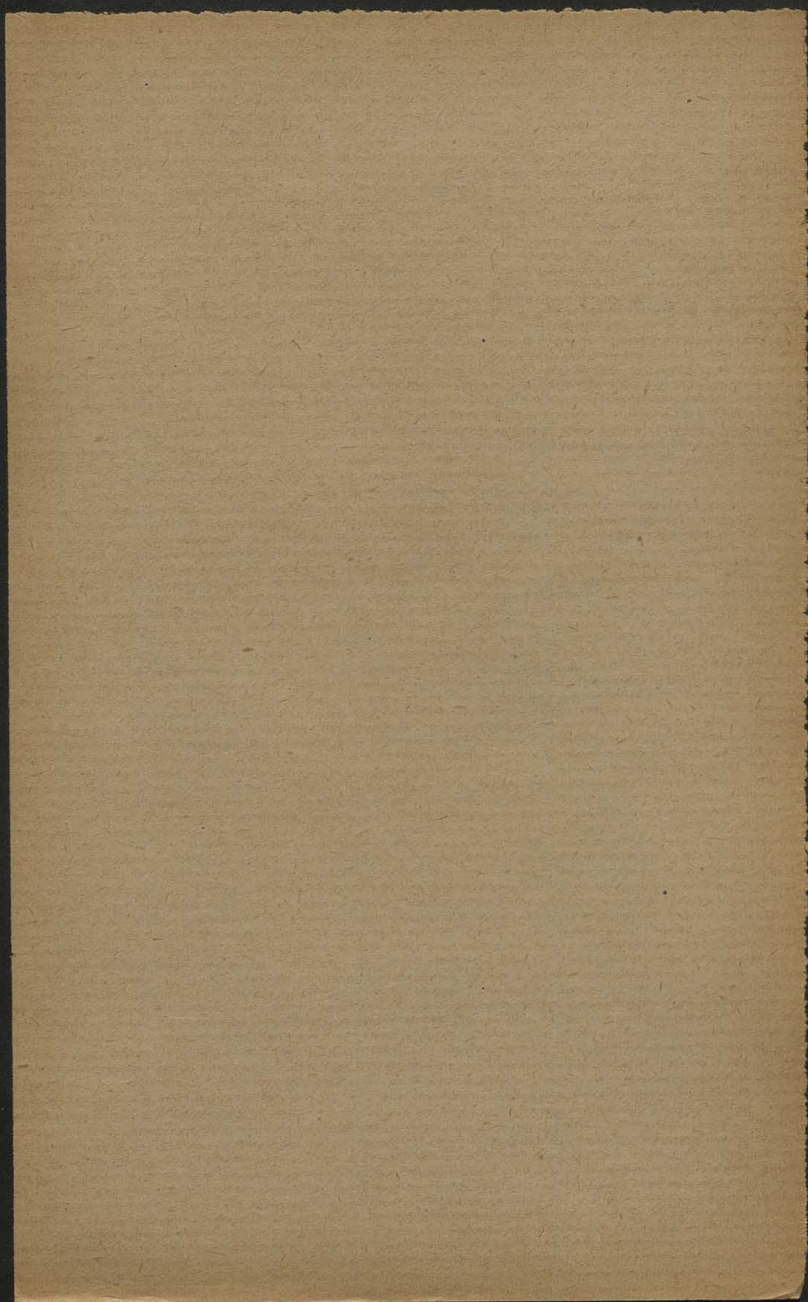
licy ogólnie większą stawa wartość „A pa-
nowie z miasta nie wiele wartają bo równi
ciemnie jak patyczki mądrze.” O. Włb. 6. 82
„Kosztowności wartające mniej więcej 150
rs.” wiek 87. 203. 3. „Polecany uwadze miej-
scowych pp. lekarzy i profesorów, ażeby
miejscowe słowarzykowanie ambulansowe
nie dawało już i u nas nieśladowności, przyuo-
waga równie i u nas w społeczeństwie ko-
rzyści i aby nie wartowały rozpowszechnić próby
w tym kierunku.” S. lwow. 87. 228. 3. „Przy-
stanie mowa, że „ciekawość pierwszy stopień do
niechęci,” a jednak przyznać trzeba, że bez cieka-
wości, człowiek nicby nie wartał” Ssp (Wst. Młotki)
Dies. lit. (1889). 27. 4.

Wartnik - a. m. cy ków um. ~~wartnik~~, s wart-
ownik, strozi „ Niech wartnik starego
karminera kawota "M. Pol. 7. 202. Jak wiegi
śledzi a rozpytywać wartników, tak i
odpytat narodzić "L. Kawk. 5. 135.

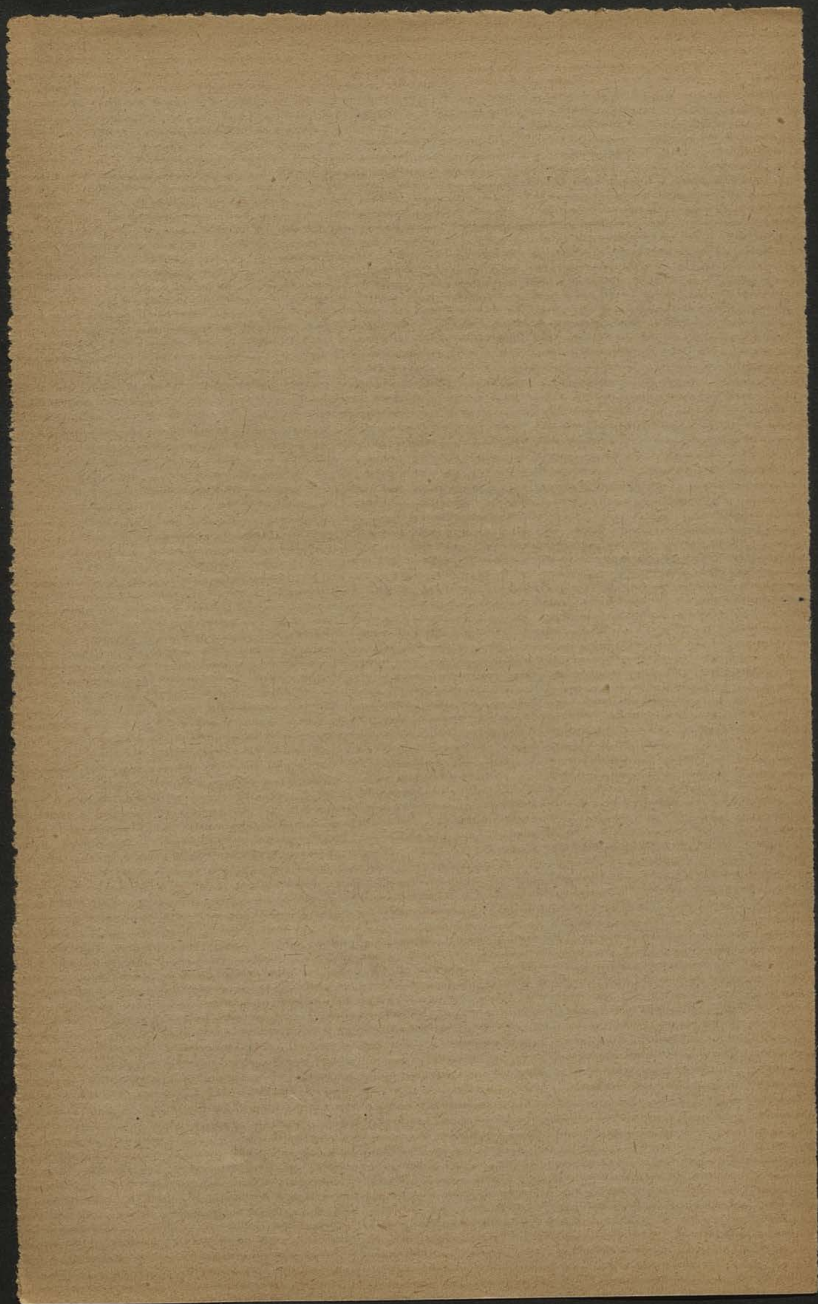

Wartny-a-e, Wartus post. prow-ly: sam.

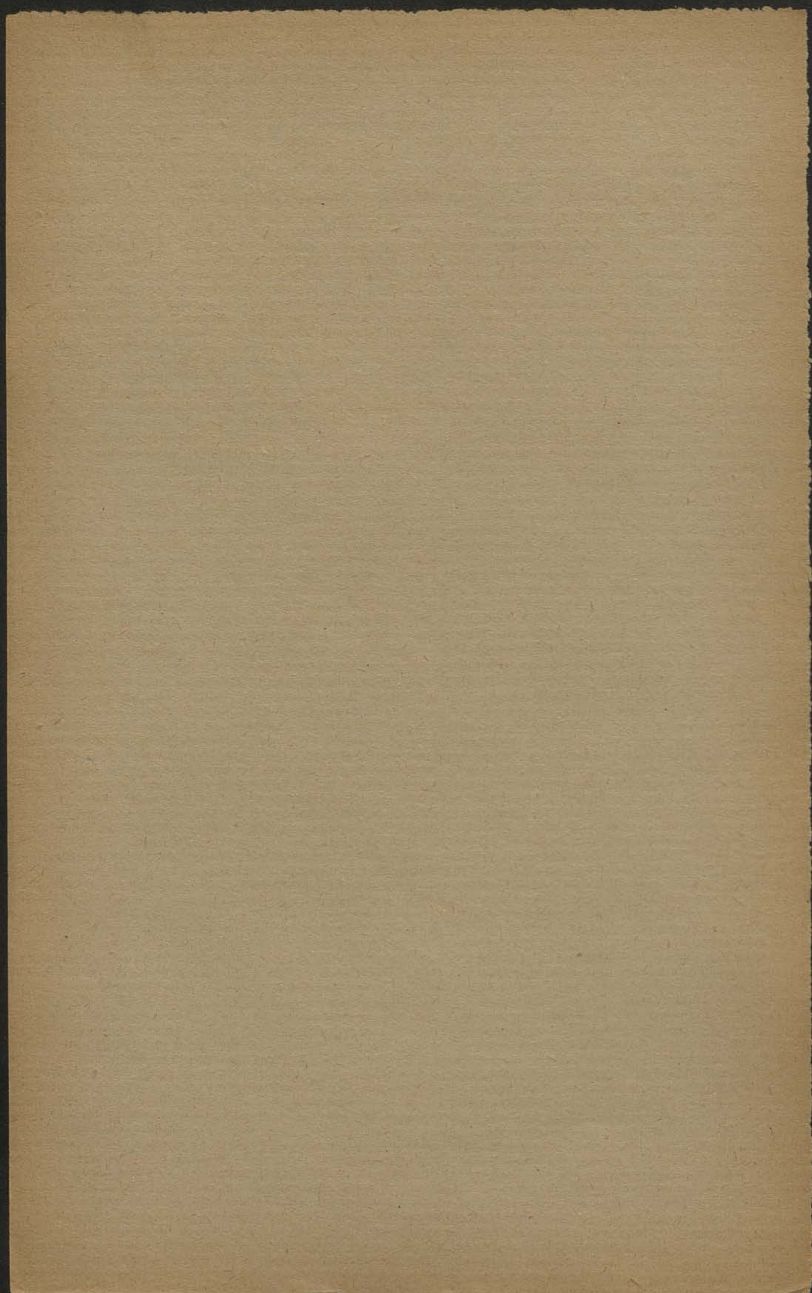
Wart-a-e, warto.

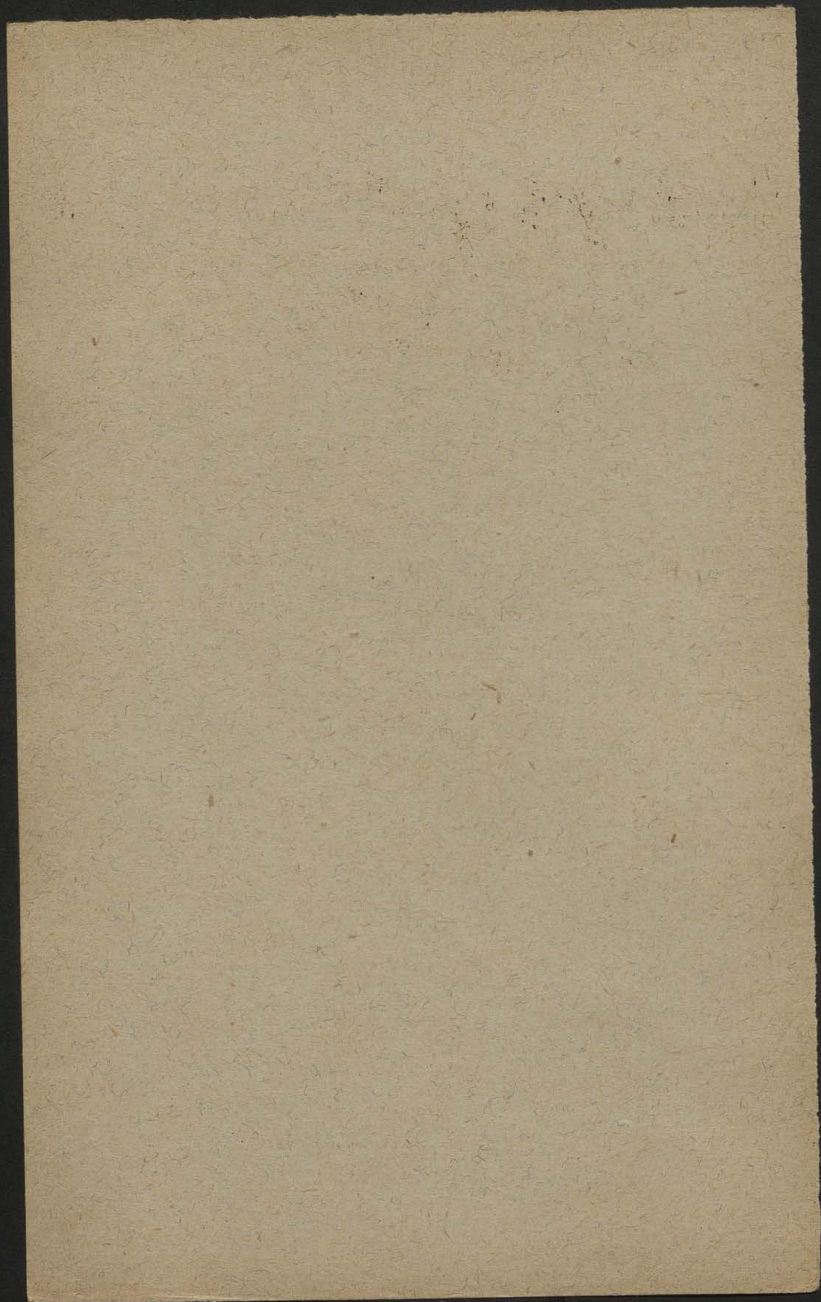
Waspan-a. m. nowie v. ny-ow mu. Waspani-i. z
nie-ni mu. Waspana-y. z. ny-ow mu.
 tytuowanie w rób niższych, lekceważące
 podobnie jak wasan, wasani, wasanna
 „My tu byli, jak waspana nie było, i
 będziemy jak waspana nie będzie” fl.
 Krasn. 37. 78: „Waspani! Słuchaj ty chło-
 piec — dla czego ty mi mówisz waspani.—
 A jakie mam mówić? — Pan! Siedziams
 wa — tak wszyscy gadają” fl. Wiśniow. Nad
 winty 48.

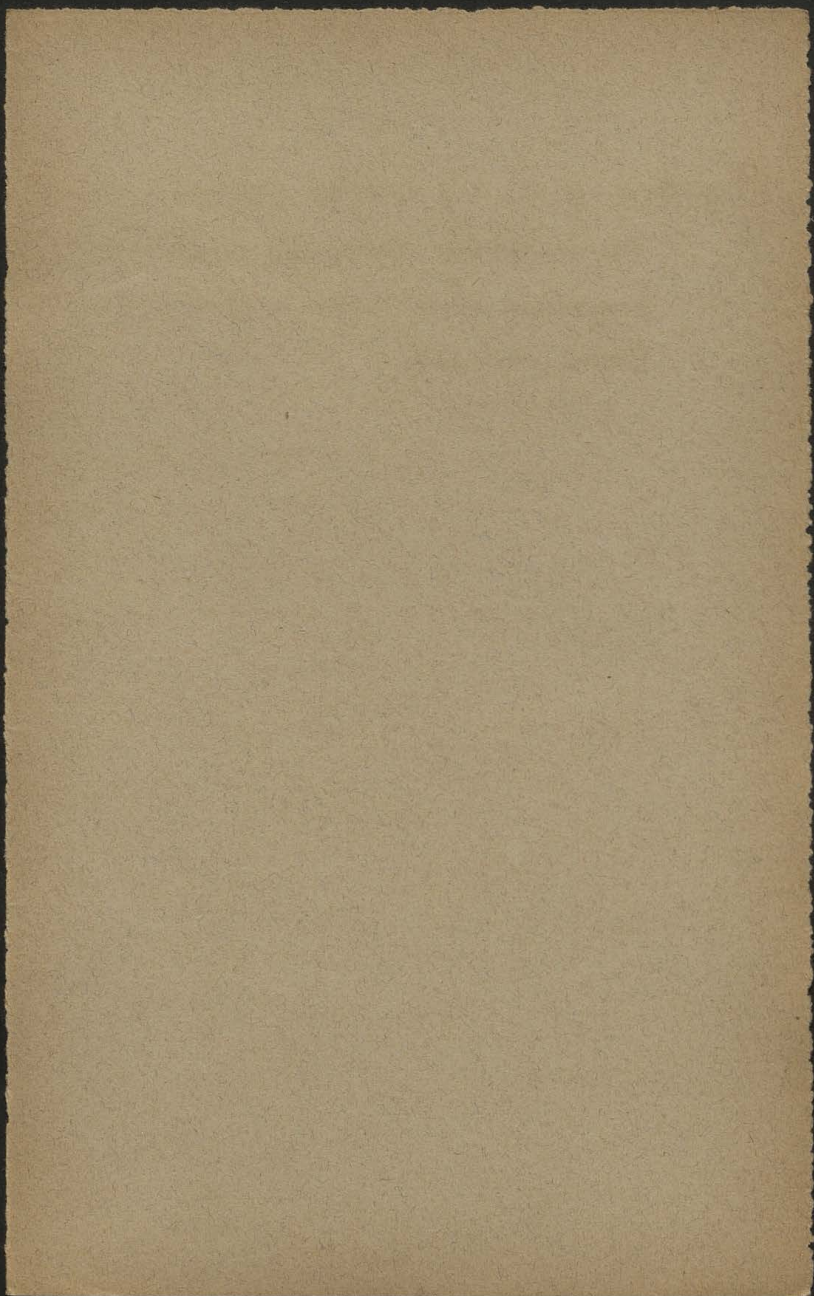
Watoroka i. z. wki - wolk mn. spódniica podwato-
wana, wrywana kring pod suknie.

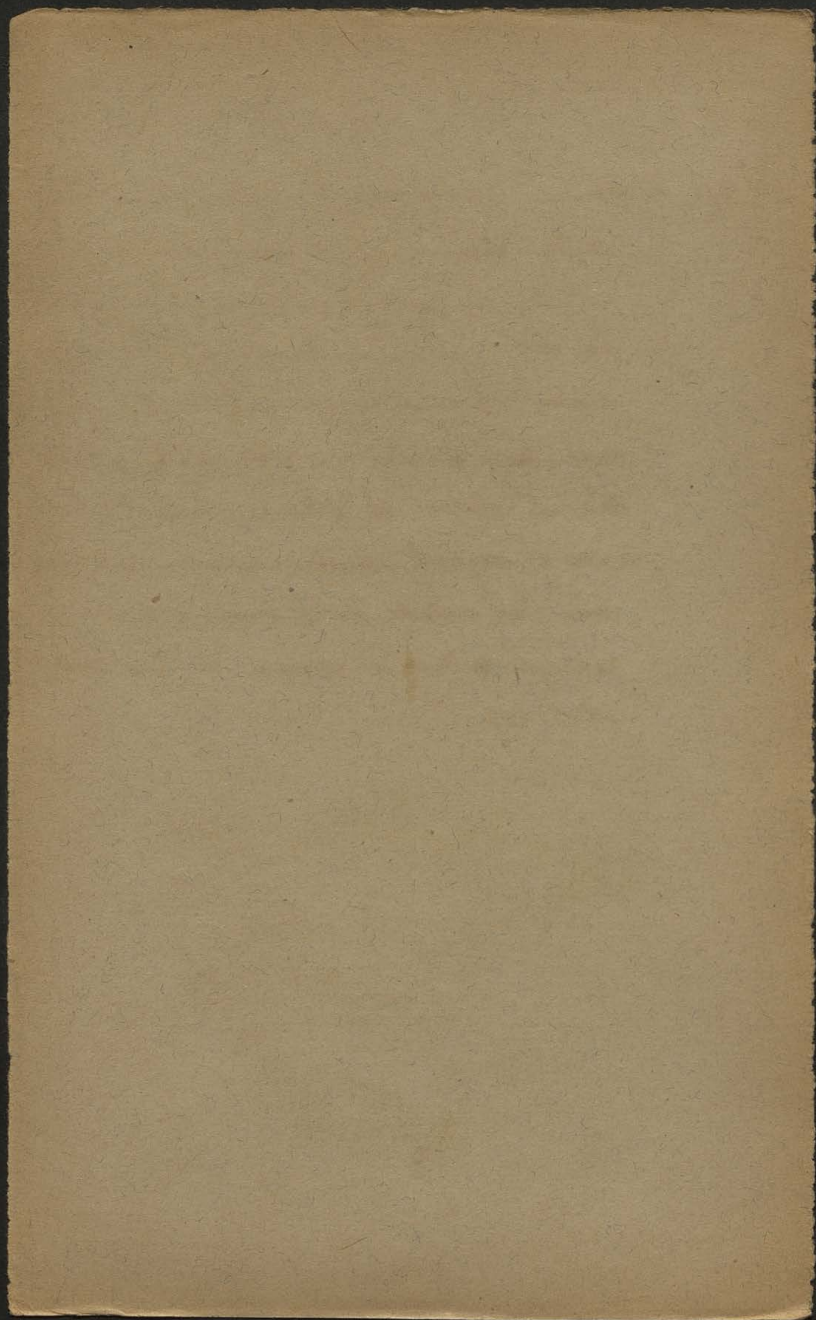
Wanna-i.ż. rdob. wana, „Wtanie miało otl-
czonej wankę z krapinkiem na stole
postawii” J. Kraw. Tyg. powr. 1882. 50.

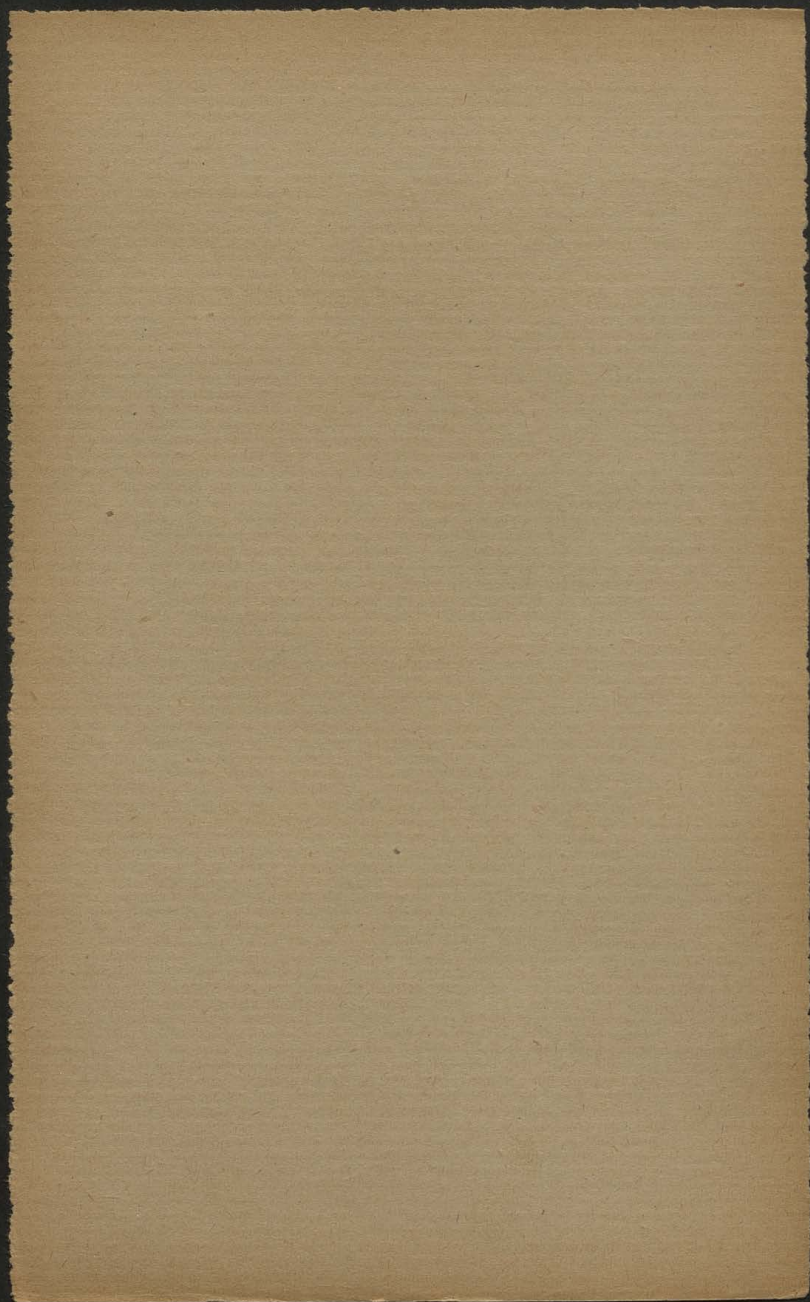
Wąpłica - y. ž. sty, kurydy gceuek. (stywatau
nejauvauinėj tate, a nie Wąpłica, jale
pouppurwa stau. wileu. w obolicy Ryk w
żiemu. Skerichiej)

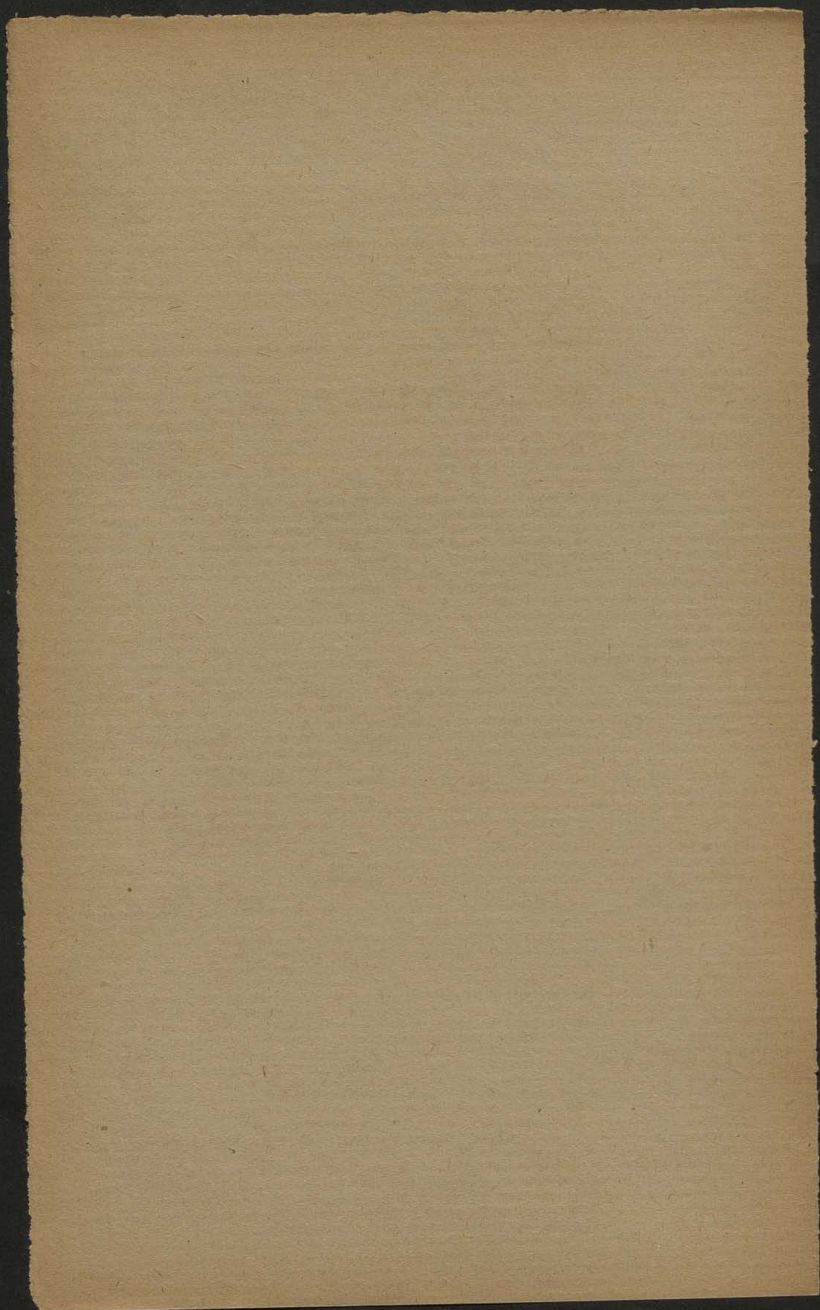
Wczytanie m. z posp. prasy. „opisać tego jak
wzię” obwarować mowę jadrą i wilej
„A to miś pan dobrodziej opisales jak wzię-
cia, he? — powiada Anstary, czytając m-
nowę” A. Wilk. Tyg. powr. 1888. 275. „Co-
brali cię pieniądze z góry, żebyś pręps-
bięcali rekai do roku, ale dla pewności
musiał regent nowoubywco po opisy-
wai jak wzięcio, bo to karta w takim
grubym interwie niema” M. Jun-wiek
1887. 217.

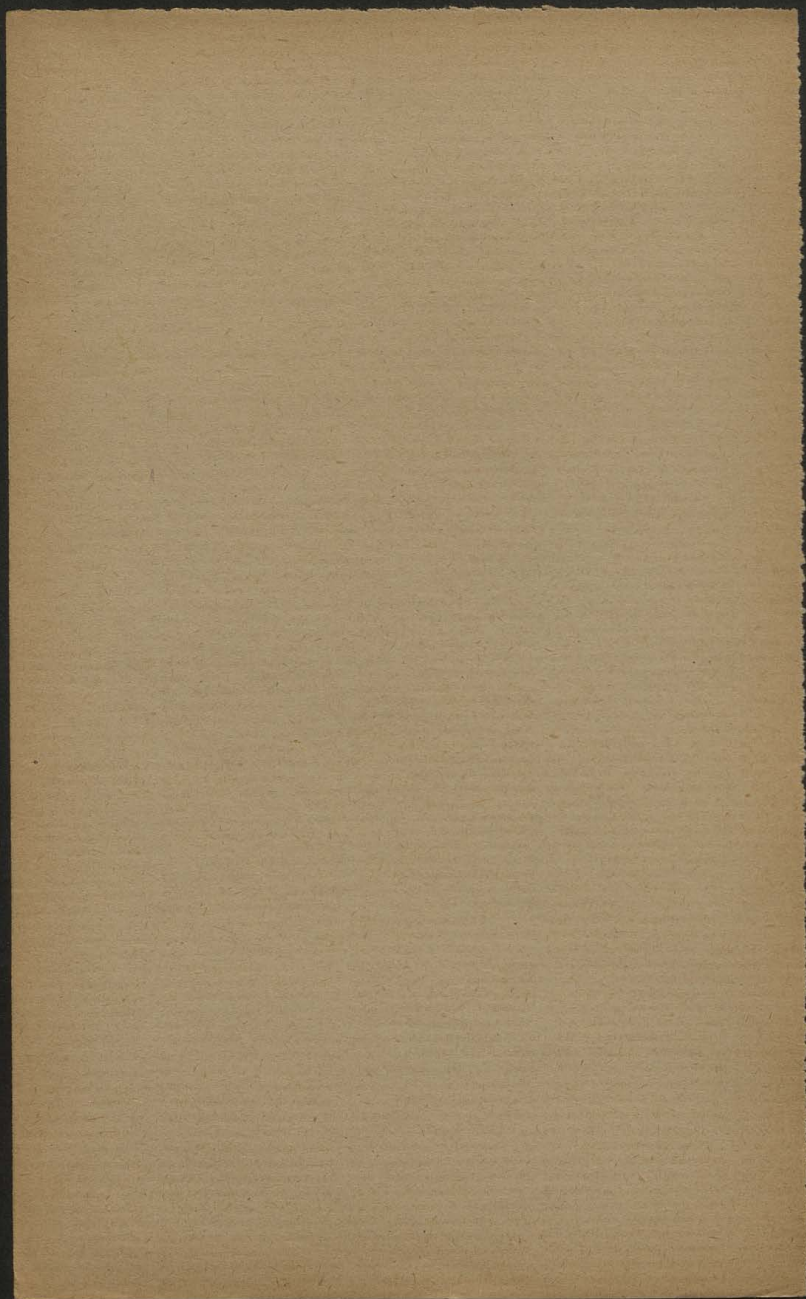
Wąsintki-a-ie, tko prast. wąsintkuy, bardzo
wzrostki „Asamutski inauwy wgrintkiy,
ot takiy na pót palca..” A. Wilk. Fot. 1. 169.

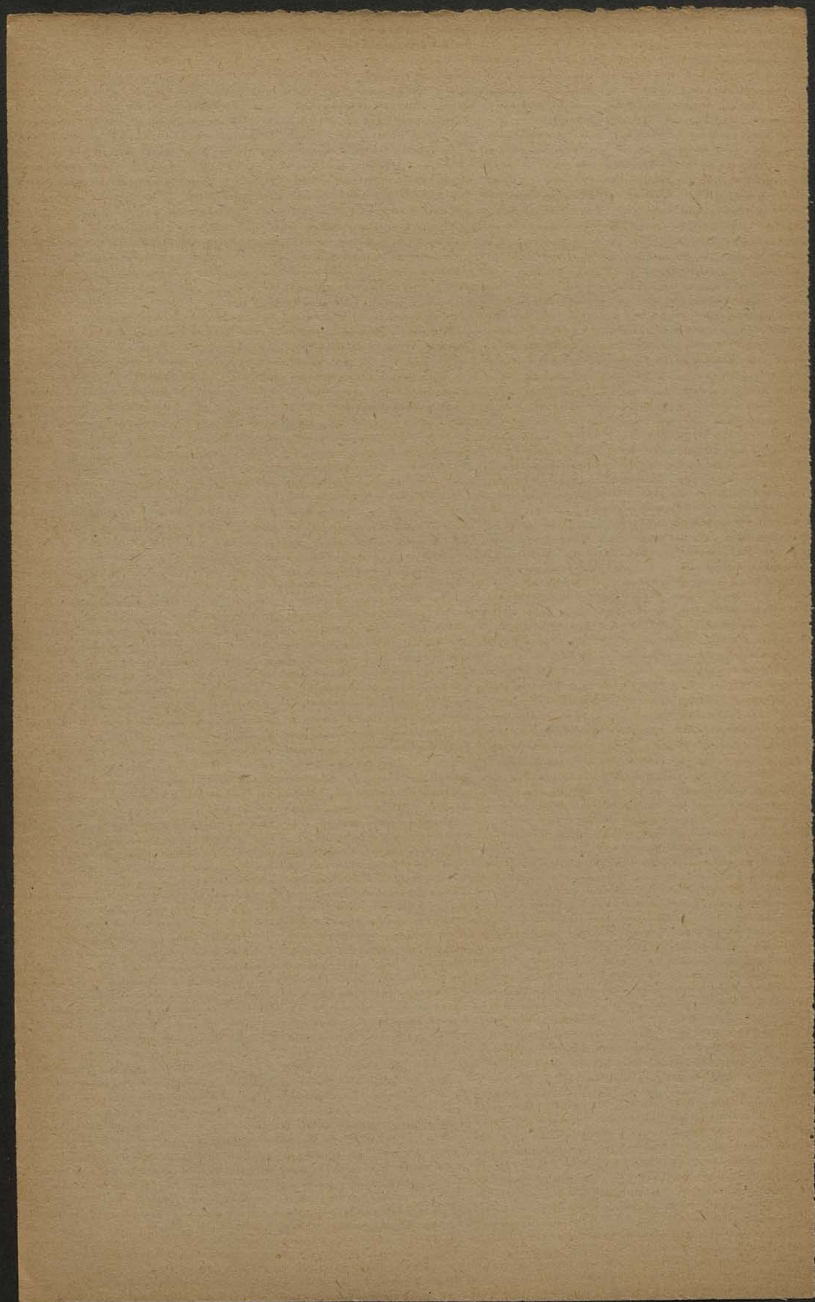
Wchodowe-ego. n. bez t. um. opłata na wejście,
dochód z tegoż, Peto było przymerka-
cych rydkiu z towarami, który, na-
turalnie, swajcarowi wchodowe opła-
cał" J. T. Kvarn. 72. 101.

Wchudnyci - wchudt - duie st. nij. dkn. kapasit
sij, kapadnyci skutkiem schudnizija
„Nagi stuzie i cienne stercy nie jech
ravandta, vze nachvayt stancue, twora
głeboko wchudta. Oblina wyprzeżone
buid sınıvdehuy vpxei..” A. Mik. 1. 244.

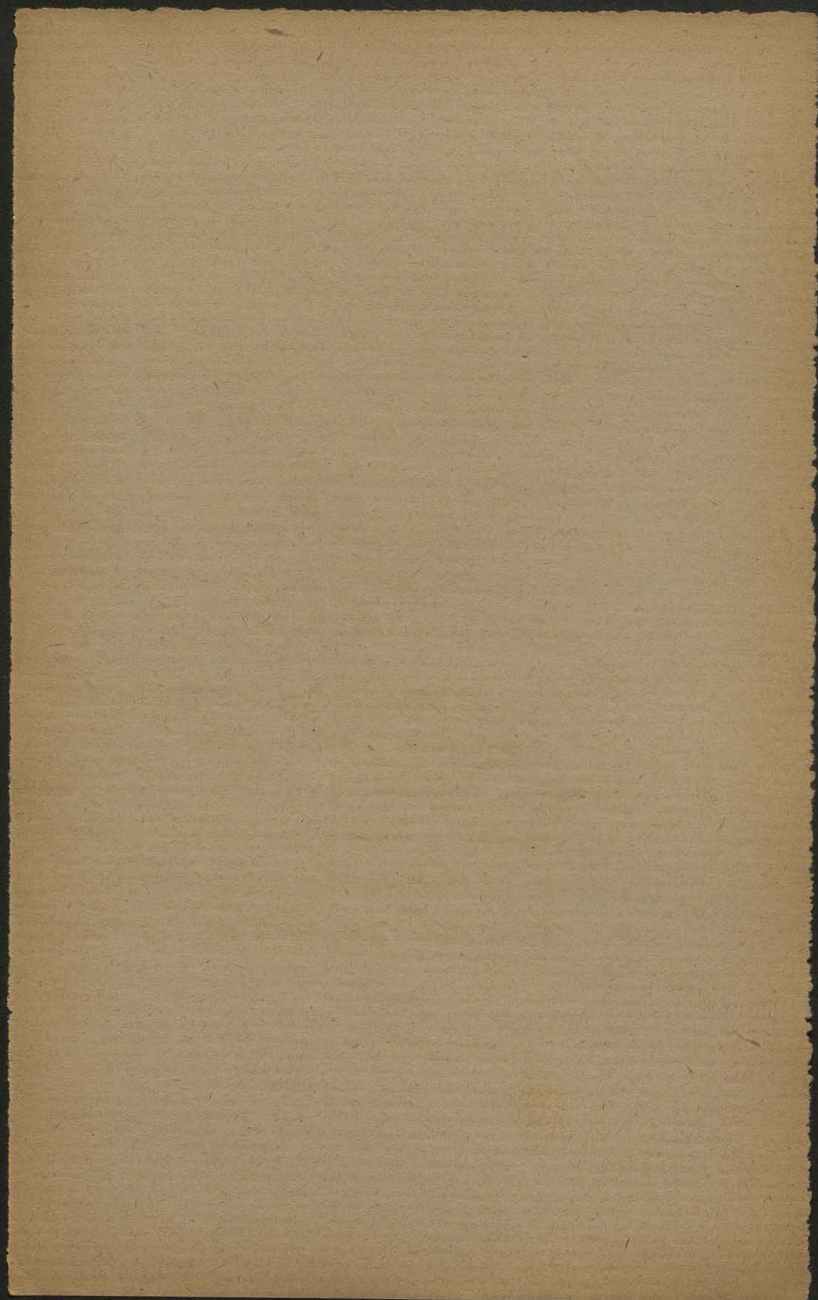
Wchorcy prast. okara z wiywajęc uiekiwy post. jako
 przekuwitk u'codu. ["] ~~Kochan~~ dain' wko-
 rajay, fig. praxeratiu "Kochan, jednak to
 wchorcy moje i wspominae je lubię."
 J. K. Kras. 90. 14.

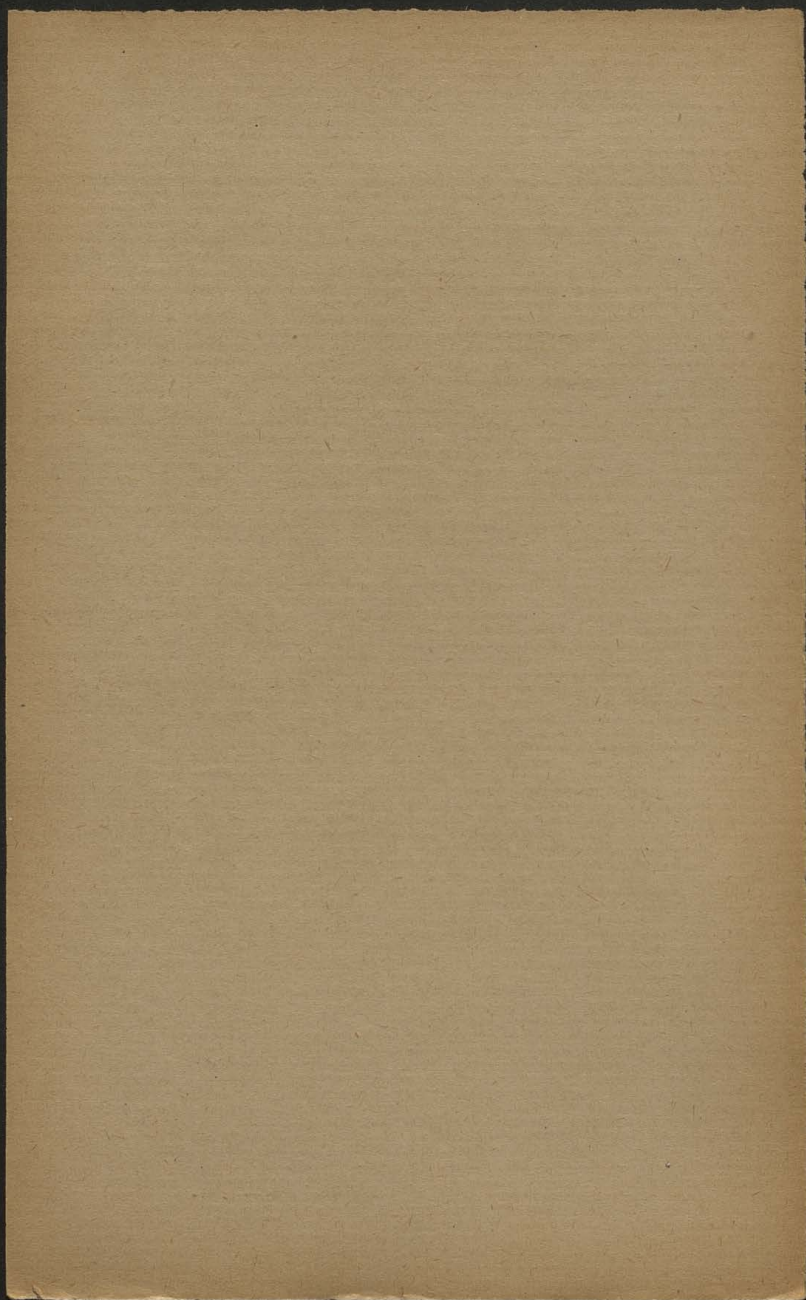
Wdowica i. a wcie m. a g. chyba nie nie wypu-
zdob. i spierac wdowka, Wdowisko-a n.
sha-o m. x grub. wchładne i t. p. wdowa
"Raj's kommis' wdowisko kmanvazone,
w której ustato ciepło przyrodzone" Slav.
Niewielki Solowoi' nymuio 1757. 104.

Wdowczyk - a. m. Kowie u Wi-ów mu. zło-
: spieru. wdowiec " Po ptaszkach i kielach
tak rada temu padła: że wdowa we Dworze
wdowczyka wsiadła " W. Bol 7. 189.

Wdowice, Wdowa & też w niektórych okoli-
cach wymawia gdowice, gdowa - a w oryginalnym dokumencie z XVII w. (arch. Pomie-
rki) napotkaniem drugiego przekładu: Dwoowice
„Obadwaj Rodzoni Dwoia zostali Dwoowa-
mi staruszkowie pospolicie z sobą mieszkałi”
ib.

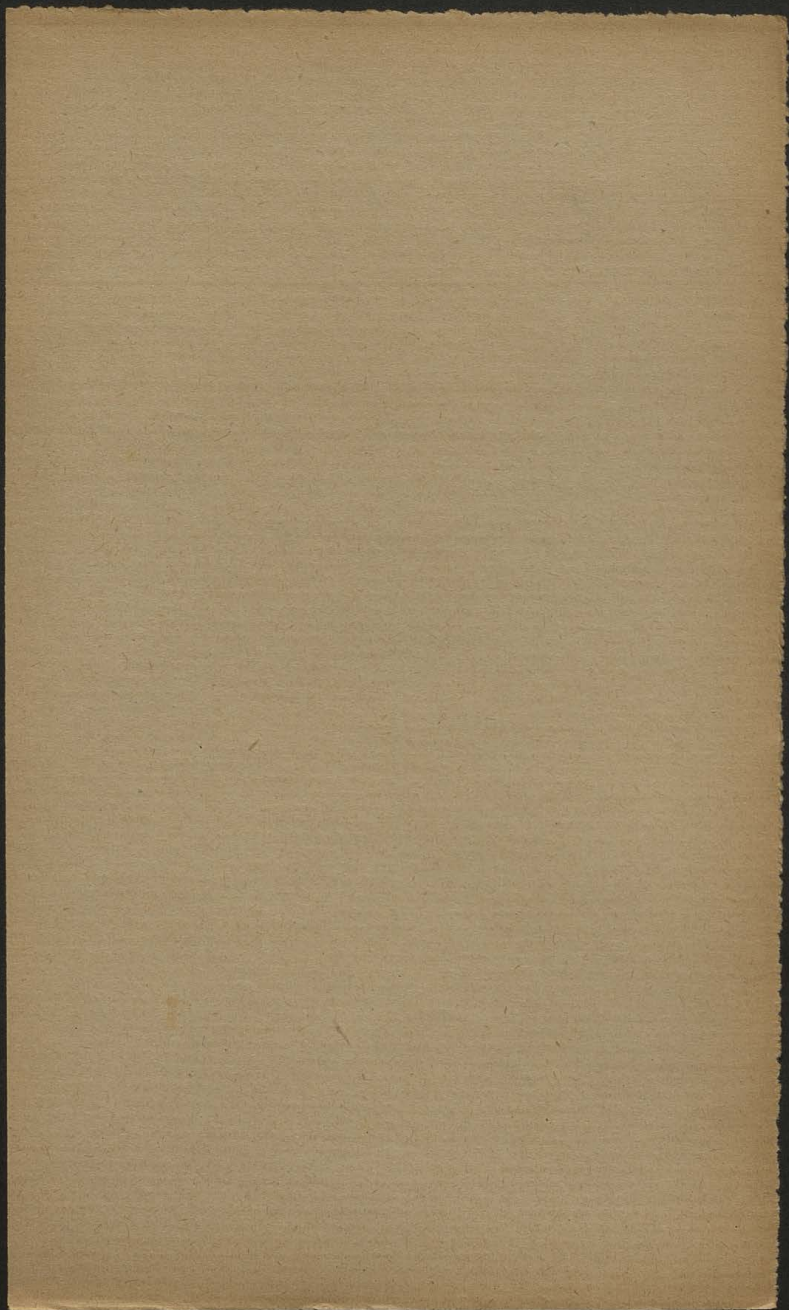

Wdumac' sis-at-a st. xain. dkn. Wdumypwai' us-at-
a ndkn. zastypiai' ie, zastypiai' us myz
„Stowo wchodilo do ucha drakim gos'ciem...
chtopyai' wdumypwai' sig w nie, wpeyiat'..” fl.
kvar. 58. 14.

46

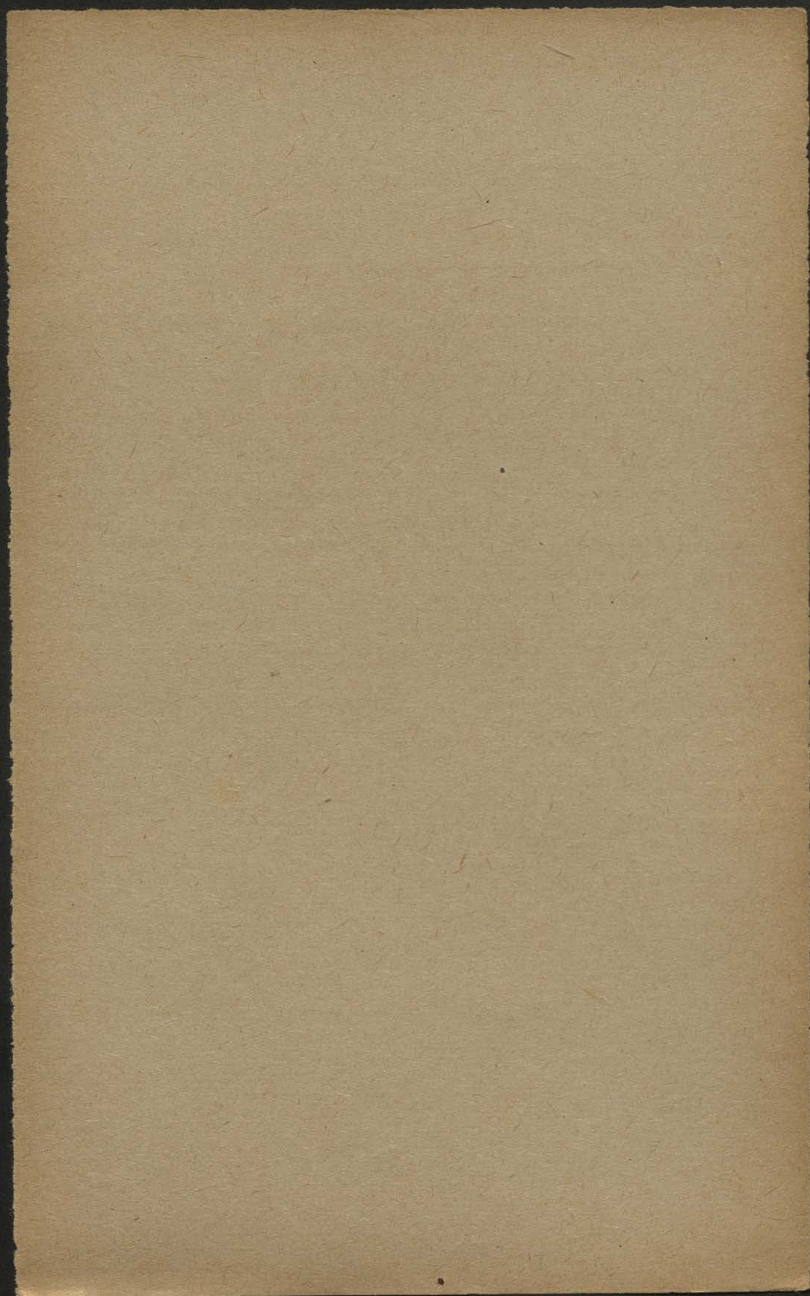
Wedle, przyni i w mraz - podle, przy, wto, obok, w
 mowie wykratac. nie wywa sie juz, u ludu
 trwa „Wyigna go (kula) wedle para” O.
 Kolb 1. 249 „Jak go kazig? wedle ucha, gi-
 nie fusio jako mucha” ib. 251 „Wiem ci
 ja drwiaz wedle kraju białego Dunaju
 i rózne wychody wedle białej wody,
 trzeplis do domu” ib. 259.

Wegetowac st. ~~biwa~~ ^{bywa} ~~udku~~ ^{udku} wkrasac w szkiele
diatania natury; mowiac o roslinach z
o cztow. istnieniu rzyciem biennem, beznymst-
nem, apatycznym „Niemaż jwi duay we
umie, - ukrasata... odepd będz jwi typho we-
getowai. "Z. Kawał. 4. 225 „Powinny... nie mie
robis i' spokojnie wegetujq "M. Bat. który ⁽³⁴⁸⁾ 12.
„Laudronow i, res tak umiarkowany w
pragnieniach i' Młodny, ale wyrase nie
wzrostkiego i' jak Santon w Fachmannach
wegetowai na storcu, to nie jst rownigra-
niem zagadki, to wyrost samolubny "Z.
Kawał. 73. 51. „Draak ję byto celu rzycia, stąd
pustka w duay, poruyst i' mieda. Nie rzyta,
ale wegetowata typho "M. Bat. Biaty mur. 217
„Skierowat rownowz na przedmocy ^{wadziwo} ~~ukoro~~,
jak sadist powinny obudzic odrobine rzy-
cia w cztowielku, który rzyt ukiedys, a jwi
jwi typho wegetowat "St. Goudz. Ekw 1878. 250
„Stonq przed kilkadziesieczu laty w rzyciu

(Wegetowai) na jednem miejscu i' jwa
 tyko wegetuj" Chęd. Sylw. 17 z fig., Wyda-
 wnictwo nowych nie mamy żadnych do ra-
 pisania, bardzo przesłowie jawa, iż stawa
 wegetujg." J.T. Kvar. Dis. lit. 3. 69.

Wegetowanie - a. n. rośnięcie, mowię o ro-
 śnikach i' o chwastach. prowadzenie życia
 bez rozjścia i celu, "Kopiuwawt unyrtko a
 nie wiywat niczego i' wybvat sobie z ro-
 dzejio życia, najspokujnijsze, unyrtowe
 wegetowanie" J.T. Kvar. 16. 15.

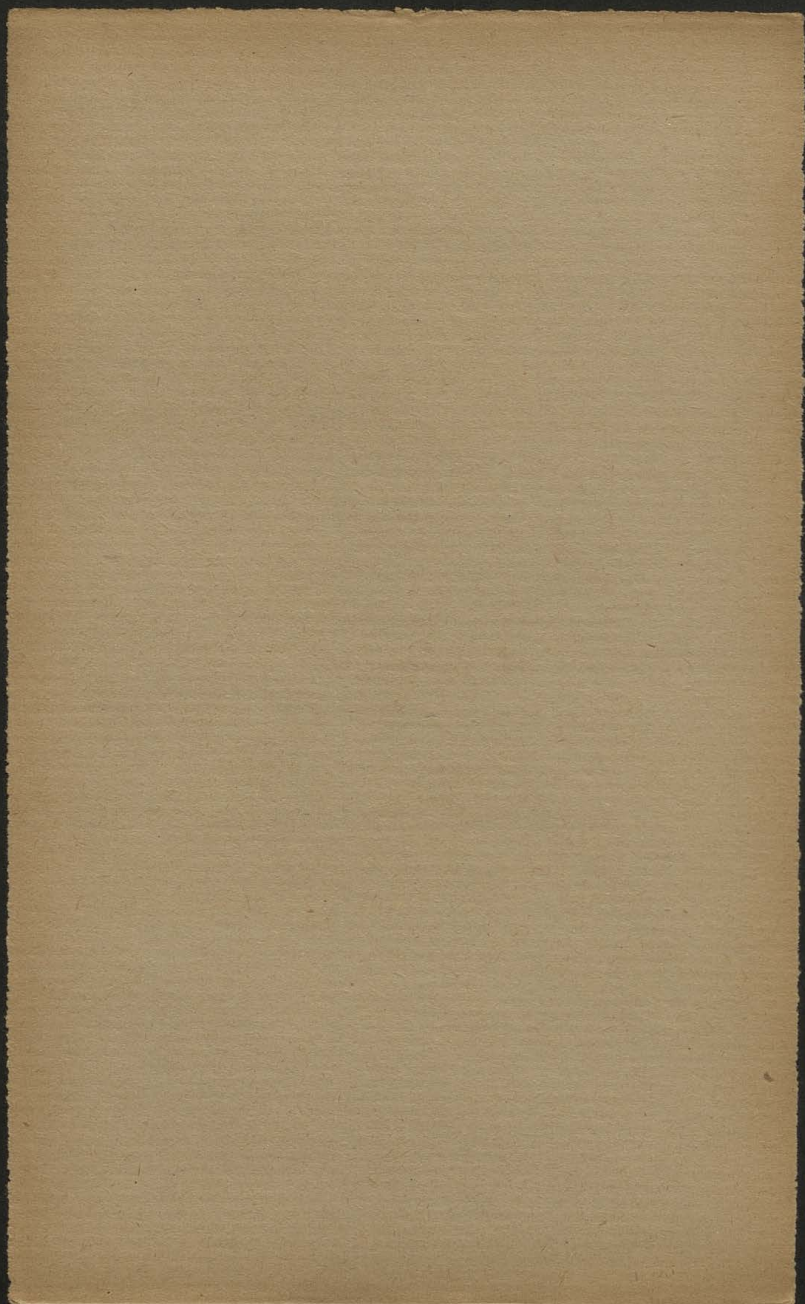

Wegetarianizm - a. m. rjanie - bio um. ang. Vegetarian, cztowiek kutowionego w r. 1847 w Londynie przez Josefa Simpson'a towarzystwa (Vegetarian Society) najwazniejszego wytykanie bylo pokarmow roslinnych a odrucenie jego z kazady wazyshcie potrawy misne

Wegetarianizm u. m. bez sm. kazada wegetariano „Kwartly byl wielkim swietnikiem wegetarianizmu” wiek 1883.

46. 3. ob. Jarstwo.

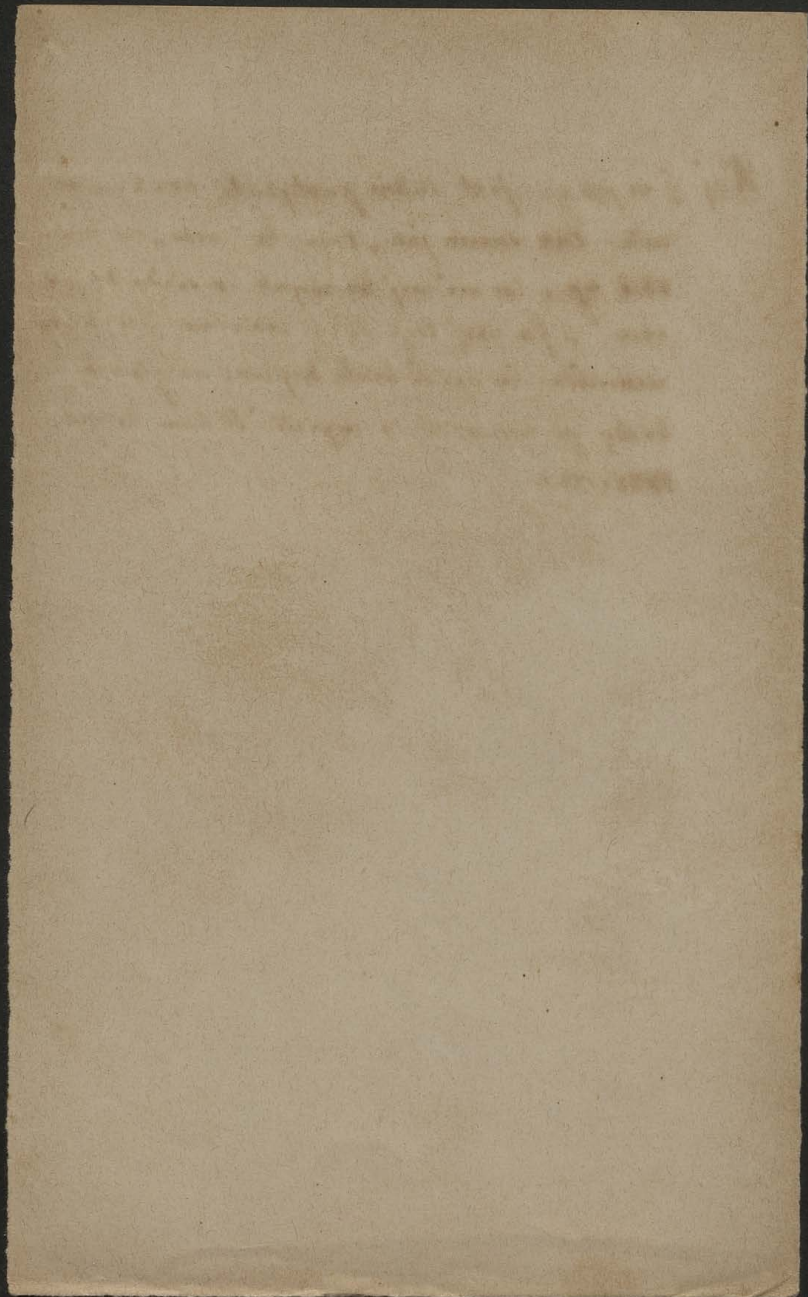
Wegetarianizmi - a. ie, od wegetarianow i wegetarianizmu „Towarzystwo wegetarianskie w Berlinie ciagle sie rozwija” ib. ob. Tydz. wy Ruch lit.

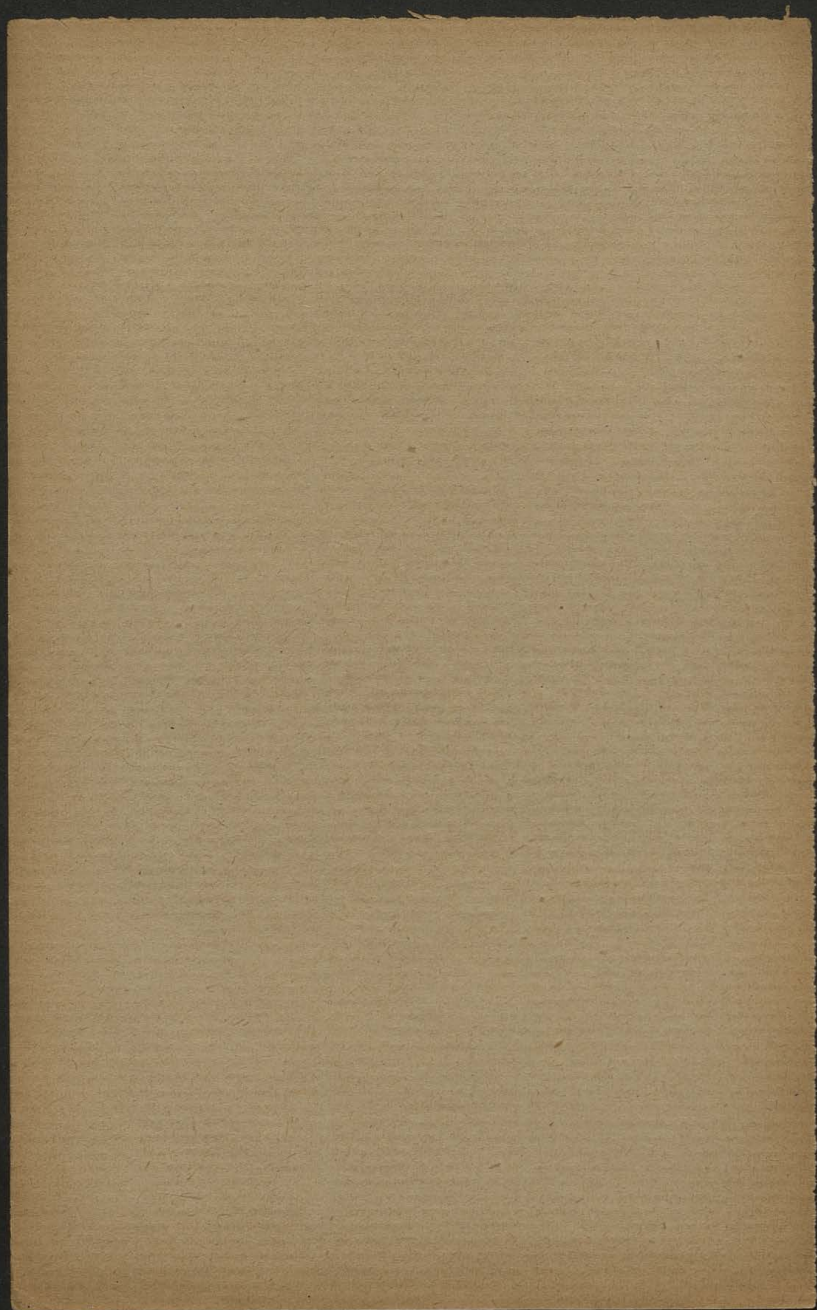
Wchikuty - u m. ty owo m. fac. vehiculum, wach-
 ki pojazd, w ogóle co służy do przewo-
 żenia ludzi, czy to powozy wozy, czy bryczki
 lub powozy. Drużne wchikuty, ciążnio-
 ne caterina lichem i konim, gwoździ tu
 rolę omnibusów "Echo 1877. 56." Miel-
 czenia ilość ekwipażu, sanek i innego ro-
 dzaju wchikutów, krążyła po aleach pa-
 ku" ib. 1879. 20 " Powinnytem wtamne i
 podnórnego flomowskiego wozu niepo-
 choruemu wchikutowi i jego ciążnio-
 nowi, obudemu prastarym okydnym w
 tapie i lipowego tyka "St. Review. wiel
 1880. 216. 3. " Mimo istnienia tramway'ów,
 które miało być dowodem, liczba tych we-
 hikutów wozem coraz bardziej się po-
 wużnia " wiel 1886. 213. 3. " Przybywa-
 na stacy konduktor omnibusu, gwiada-
 niem obwiesza swój pojazd. Gdy wchi-
 kut napętniony, wiadomości o tem pu-

blisko uniwersytetu na wieżach napis: com-
plet. "Now. 1878. 94. "Władzą w omnibus
nie dając najgry do miejsca zdanego bierze
się bilet za którym przesiada się na stacji
do innego wchłutu, dając go iż na wka-
żane miejsce" ib. "Po ulicach krąży klauz,
wysokowane różnego rodzaju wchłuty."
ib. 1887. 33. 3.

Wej 5 w jst. gm. jest takie partykule bez znacze-
nia tak samo jak „tam, to” albo „os” wo-
skie np. „Co mi wej ka wyjak, co siedzi ka pie-
cem.” „Ja wej tego nie widziałam, ale baba
mówiła, że miał bratę kapura na głowie,
kiedy go zawiozła do kasyjki” St. Ram. 9, nar.
1885. 174.1.

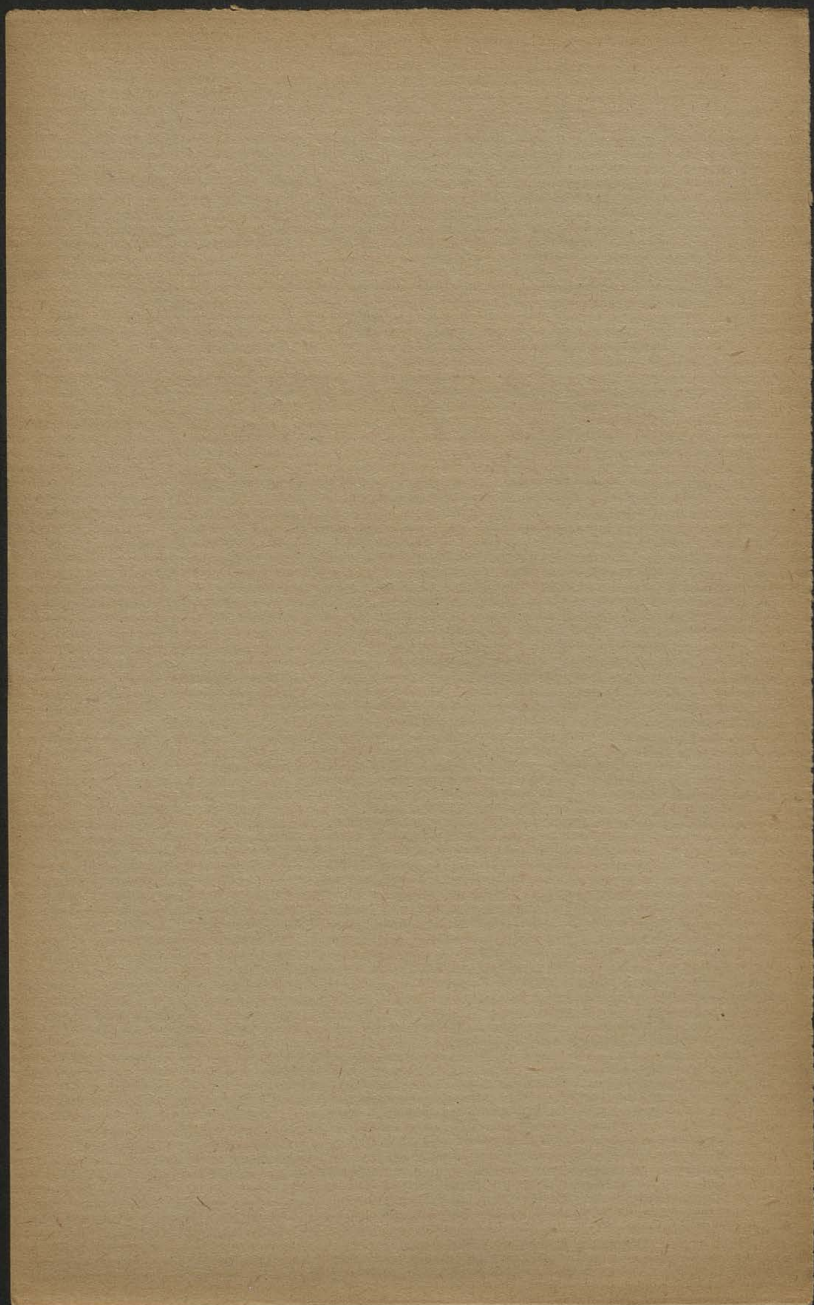

Weksacja - ji. rz. cje - cyj mu. Tai. od vexare, vexa-
 tio, dokonywanie, wykonywanie, weksa-
 „ Od Radomysła już, nieporównanej powia-
 towej miejsciny, pochynają się niestety-
 chane weksacje i okupianica ich po-
 dróżnych po starych powiatowych "Zł.
 Kwart. 18. 75.

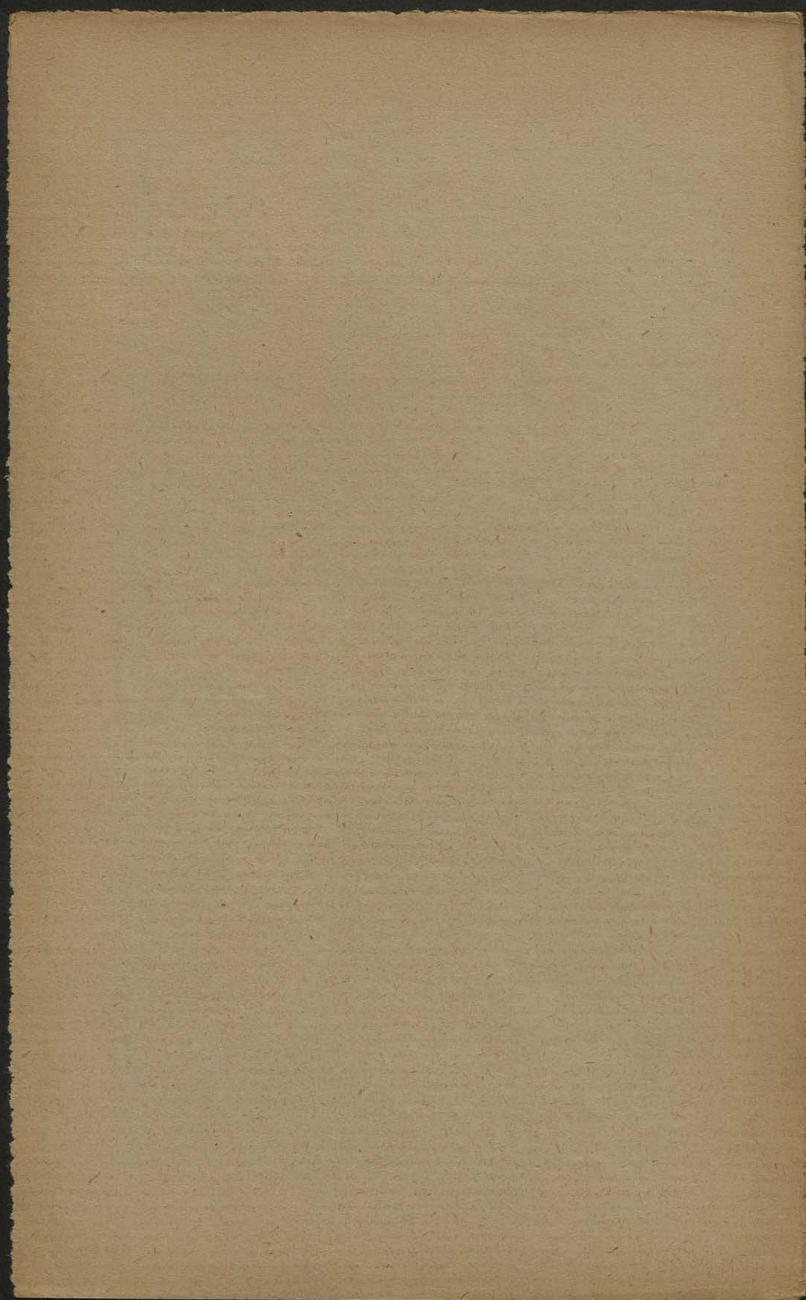

Weksel - listu nr. listu - owu nr. 3 na drogach żelaz.

z wrotuica, koto z wrotowe, przyrzędo
 przesuwania rym skosownie do potrzeby, w
 miejscach gdzie linje przyrzuć się „Zastta-
 wiać się takiemi ogólnikami, z których
 można było bezpiecznie, jak z wezlu na
 kolei żelaznej, przejść w prawo i w lewo”
 D. Pol. Nad uodr. Dum. 31.

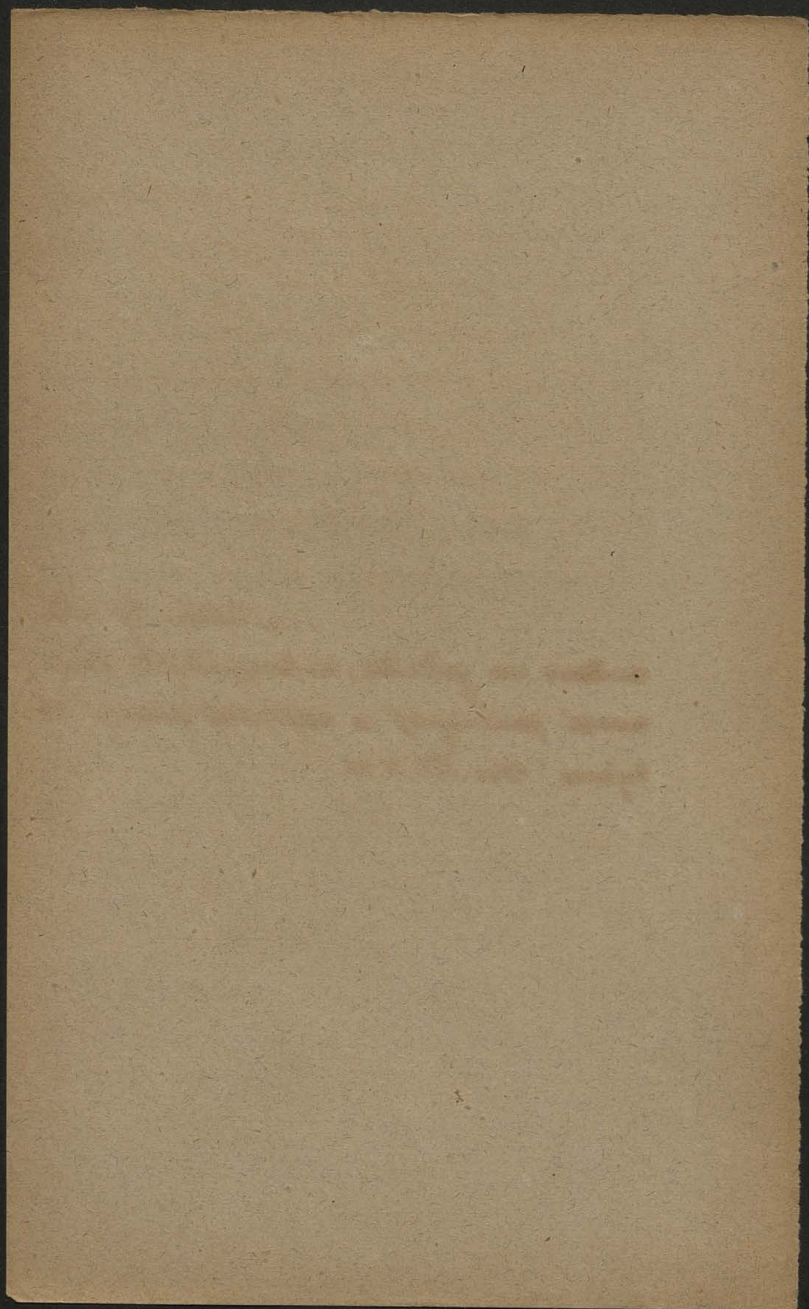
Velin - u. m. my-ow mu. franc. velin, a tal. vitelli-
mus, cietguia skorka wyprawiona na spo-
sób parzanniu leix delikatniejsza i gład-
sza z papieru męjszy do niej podobieństwo,
biały, gładki i gęsty, Łatrynnys w tej
chwili roztwarzany po wełnie stalks "A.
Niew. Echo 1878. 184. 4. " Łuigwary ciwastok
wełinn, skrogiatnie ukrytem ję w kierzonce
kamixelki " A. Urb. 9. new. 1885. 137. 1.

Samochód,

Welo cyped - u. m. dy m. ^{u p. drach} wózek mechaniczny ~~na~~
jednym ~~lub~~ dwóch kołach, ktorym nadaje
się ruch przez poruszenia nogami „Welo cy-
pedy, które z początku były tylko zabawki
dla dzieci i podróżników, z czasem, ulepszone
i zgrze, doszły do tego, iż dziś już skomowię
jakoś gatunku sportu, który uprawiają lu-
dzie dojeżdżali” Wiśk 1886. 133. 3.

Welo cypedysta - y. m. ści um. jeździec me-
tocyplem ob. cyklista „Rokiem 27 kilo-
metrów na godzinę, welo cypedysta fran-
cuzki osiągnął w rychłości przebiegi ko-
lejowej” Wiśk. lit. 8. 15.

73
59

albo uprost Wetna-y. i.

Wetniarz-a. m. re-y um. niżej. Wawa. kart. i
z prob. 8. um, walcenie pręty do War-
szawy z wetus na tenz iko fawitki „Kiedy
żusia karmiony, że wetniarz idzie na
namu, wówczas upuści chustkę „D. Bros
To i owo 29 „ Pójdziesz sama, bezdier
kamysłowa i w porachwie rancie
smutne wyronie na wetniarza ib. 31. 11)

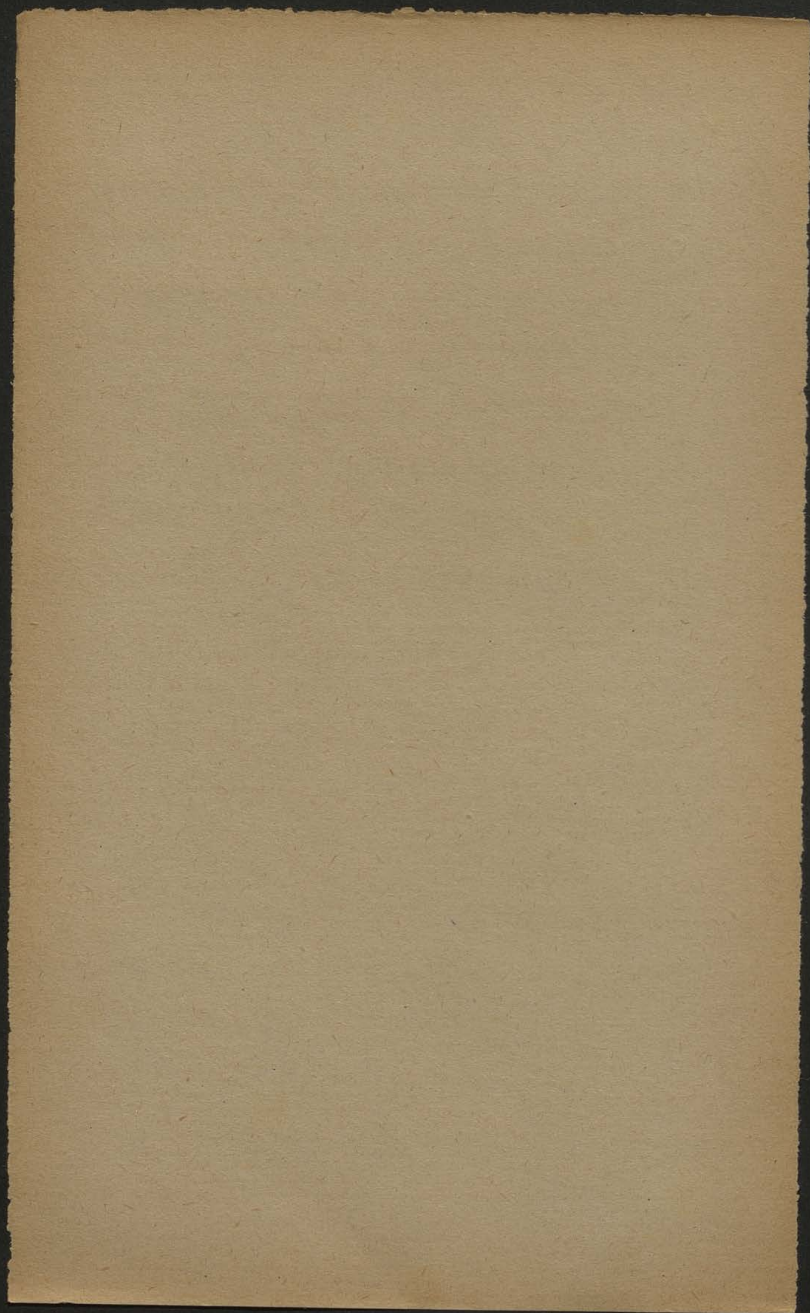
Wetniary-a. e, i „jarmark wetnia-
ny“ na wetus „Nuciera w hotelu w
kacie jarmarku wetniarskiego były
przejmowane do jednego „Zł. Wron. 72. 101
„Oto Czerwice, mierniż wetniarskiego
jarmarku“ Tyg. Zł. 2. 12. 1. (2)

Wetarka-i. i. b. a. l. um. wetna, krobienie
napotykanie w murze ludu „Jak wiele we-
tenki na białej wsiwie, tak ten tył i
sukcesji w kądziurnej” Dwiecie „B.
kol. 1. 141.

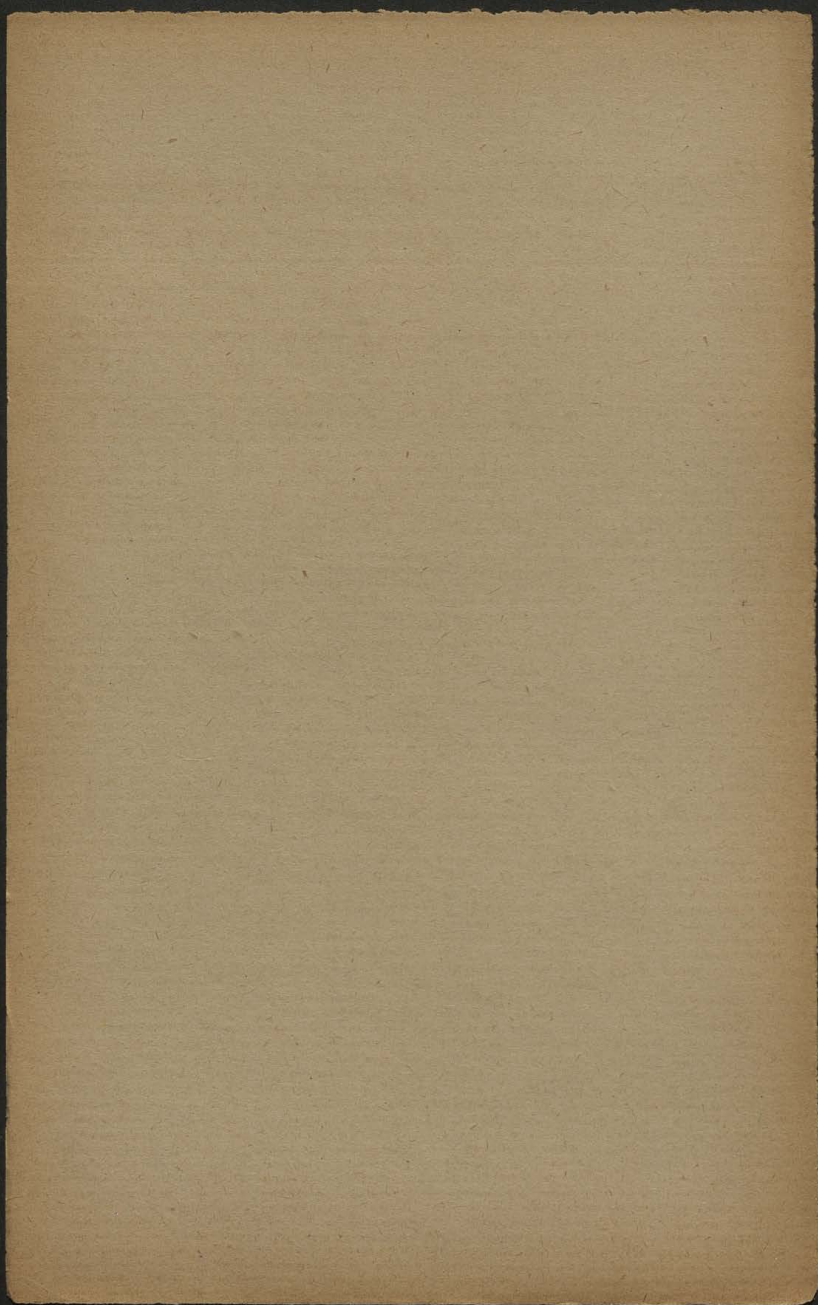
(1) „Stolica chwila i ich charakterystyczny, naczyniowy, wetus, to w porze
jarmarku wetniarskiego było wzięte iko fawitki, woskowy pręt i. it
wetus by strzela było tadoo. „W. Wron. 72. 101.

(2) § „wetniany wiechow, wiechowek” zabawa
tańcująca owadna, na którą kobiety nie
stroją się białego lub przydygającego w ~~nie~~
skracanych sukniach, „Wielki powróg jest
trudny, to też i wiechowki wetniące musia-
ły się dopiero u nas zaaklimatyzować. Je-
dyż zaaklimatyzowały się zupełnie, naj-
lepsze dowodem naędajmy wiechowek wet-
niany, uwzględnij przez Towarzystwo bra-
tniej pomocy studentów wrocławscy.” Dr. pol.
1888. 14. 2. „wiechowek z tańcami (wetniany),
na dochód Towarzystwa bratniej pomocy... od-
będzie się w powiatkach... Pamię w strójach wie-
chowkowych, pranie w białych...” J. lwow.
1888. 24. 3. „Wetniany wiechowek z tańcami
na rzecz burz Towarzystwa pedagogiczne-
go, zapowiada się świetnie.” Dr. pol. 1888. 31. 2.
Wetniaki - a. m. § melon. w Opatowiu. spudnica z
wetniaki, „Kobiety noszą spudnicę w różnobar-
wne pasy i wene wetniakiem, a nie ramiona
karniują z tyłu iestki podraj ferdyncha zwaną
kaparką” O. Kolb. 20. 54 „Najprawdopodobnie ubra-
niem z wetniaki wene” ib. 55.

Wembrowai, Wemrowac at-ruje st. niy. ndan. praw.
 jżec, „Lajrayj” dxiwku do stajni co robi
 tam niw browny? stw pami, wemruje, swe.
 go pana katuje ”od Lubawy, Prusy Kwidzys.
 O. Kol. 1. 21. Tawie stowisnek na kwiću.

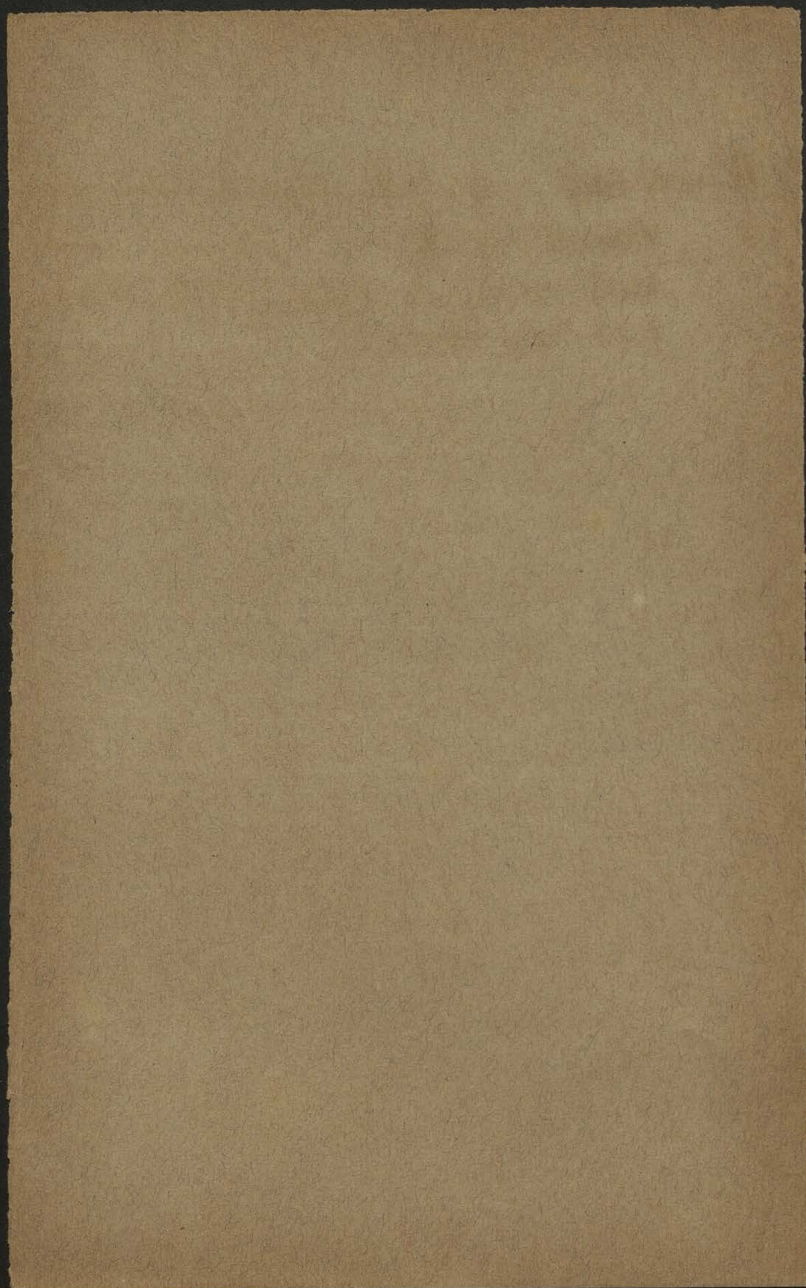

Wena - y. i. Tai. vena, fr. veine z dobre uspienie-
nie, schota, humor, "A czy sie to godzi?
przychodzisz nam tu, alyś strus dobrego
wens naraz.." J. H. Kras. Sika war. 2. 77.

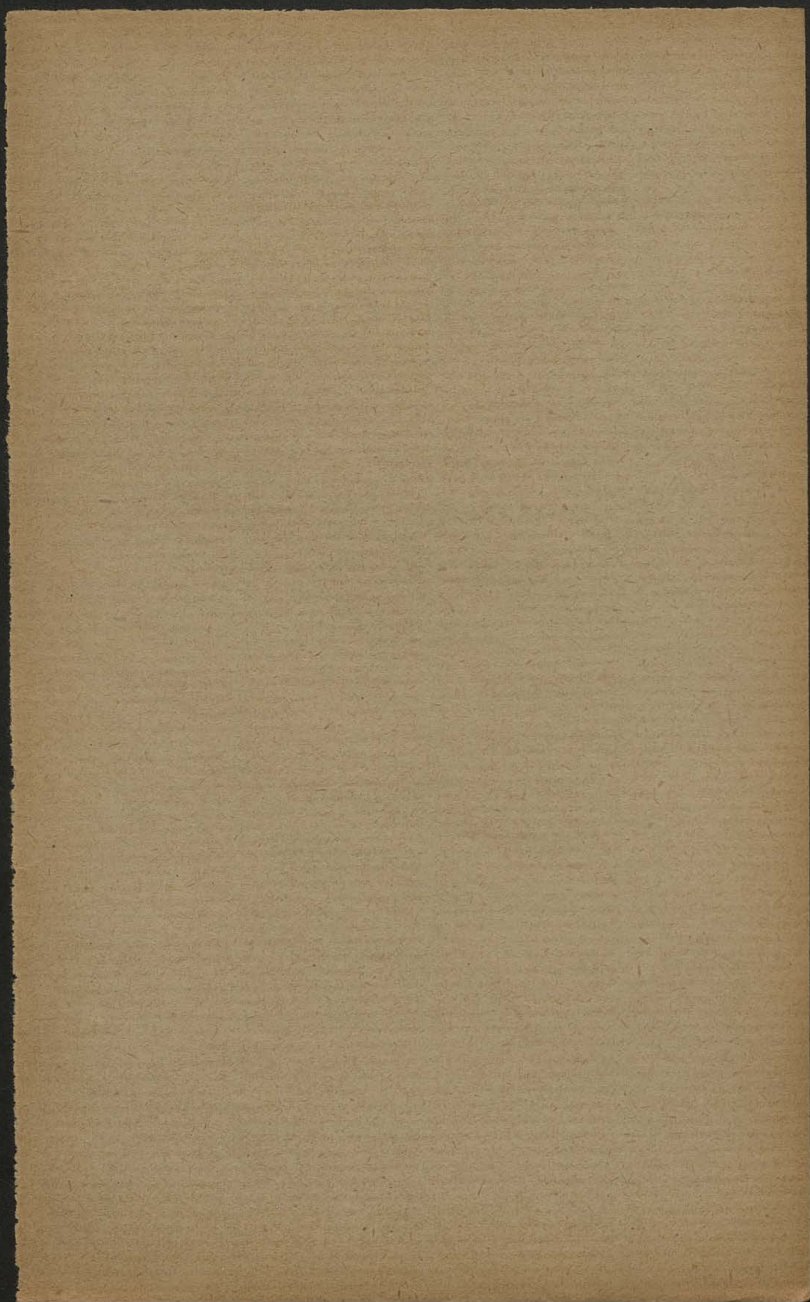
Wender interj. — z u ludu wiywa iŝ talwie ro wy-
 rażeni „na węder iŝi” = wędrować „Siada
 Karia na wóz na węder jechata” C. Kolb.
 Lwów 1 Sierpnia 78 (od kiele)

Wędrować z rozp. „wędruj sobie.” = iść
 przeciwnie „wyprowadzić” „uciekaj”

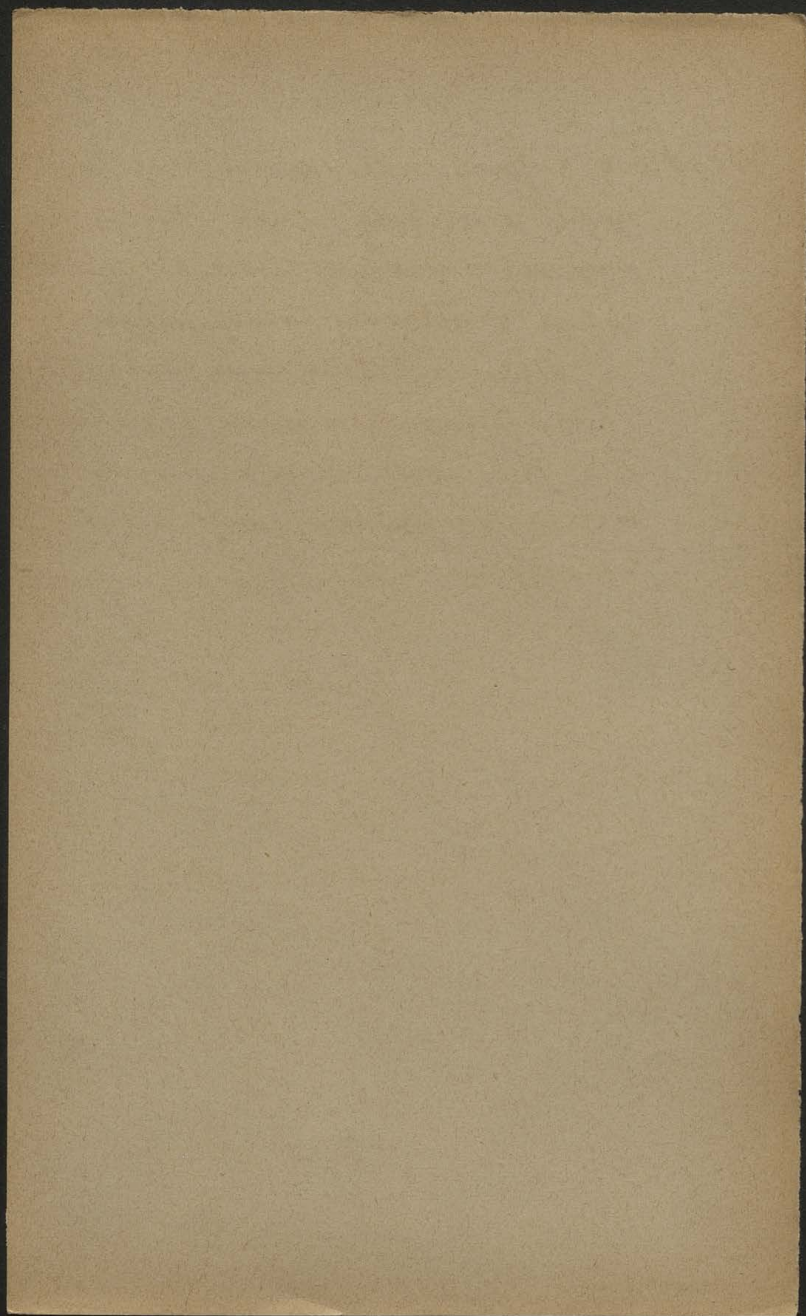

Weneraja-j. x. tae. veneratio, szacunek,
szanowanie, „kto pochlebstwo i we-
neraj's lubi, temu lek umiast rogo-
dzić, ie lepiej nie było potrzeba” J. Kras-
wicki 1877. 286 „winnego porzucić,
a acaistwa nie widzi, potrzebę z wene-
raj's spolykać - (ojciec jej) nie karmić.”
J. ib. 1878. 54.

Wenerować-ať-raj'e w. a. widm. tae.
venerari, szanować, szanować, „wierzyta
w miła i wenerowała w nim ge-
nium niewcześnie” J. Kras. Wis-
lit. 11. 36.

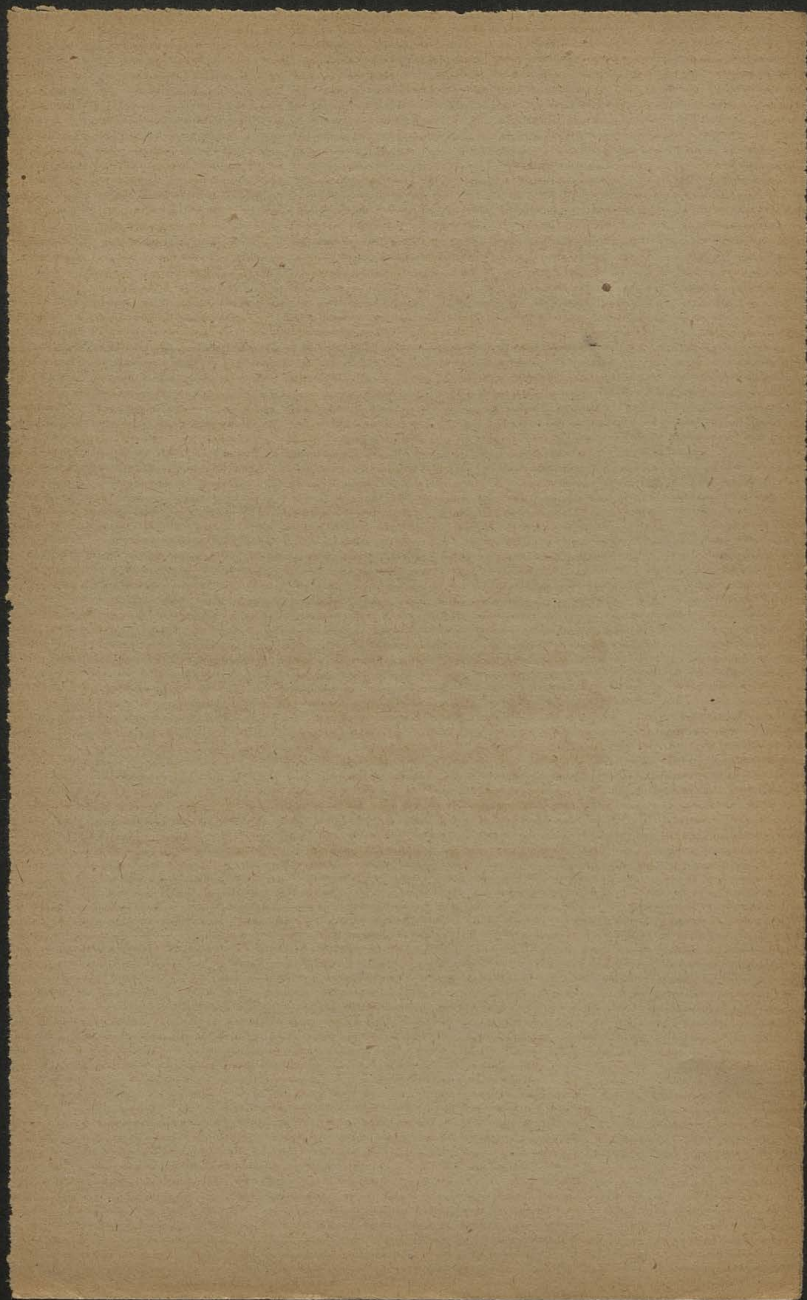
Wenta-y. z. franc. vente, sprzedaż, targ, wykle-
 mówię o sprzedaży na cele dobroczynne
 potrzebnej z zabawą „Odczytał sprawo-
 zdanie z ostatniej warty urzędowej
 na biednych” M. Pol. Półn. Dziwy 24.
 „Towarzystwa dobroczynne rozwinęły
 całą działalność... urządziły warty, tea-
 tra amatorskie, loterie, bale, składowi-
 sce ubogich.” ib. 96.

Wentyl-a. m. le-oio mm. wentylator, wiatropęd,
wiatrak, przyrząd służący do wen-
tylacji mieszkań & fig. „Opisnia pu-
blikana na wici kamienisty wentyl
dla wypuszczenia nadmiaru swych dę-
tów” Tydź. 7. 363

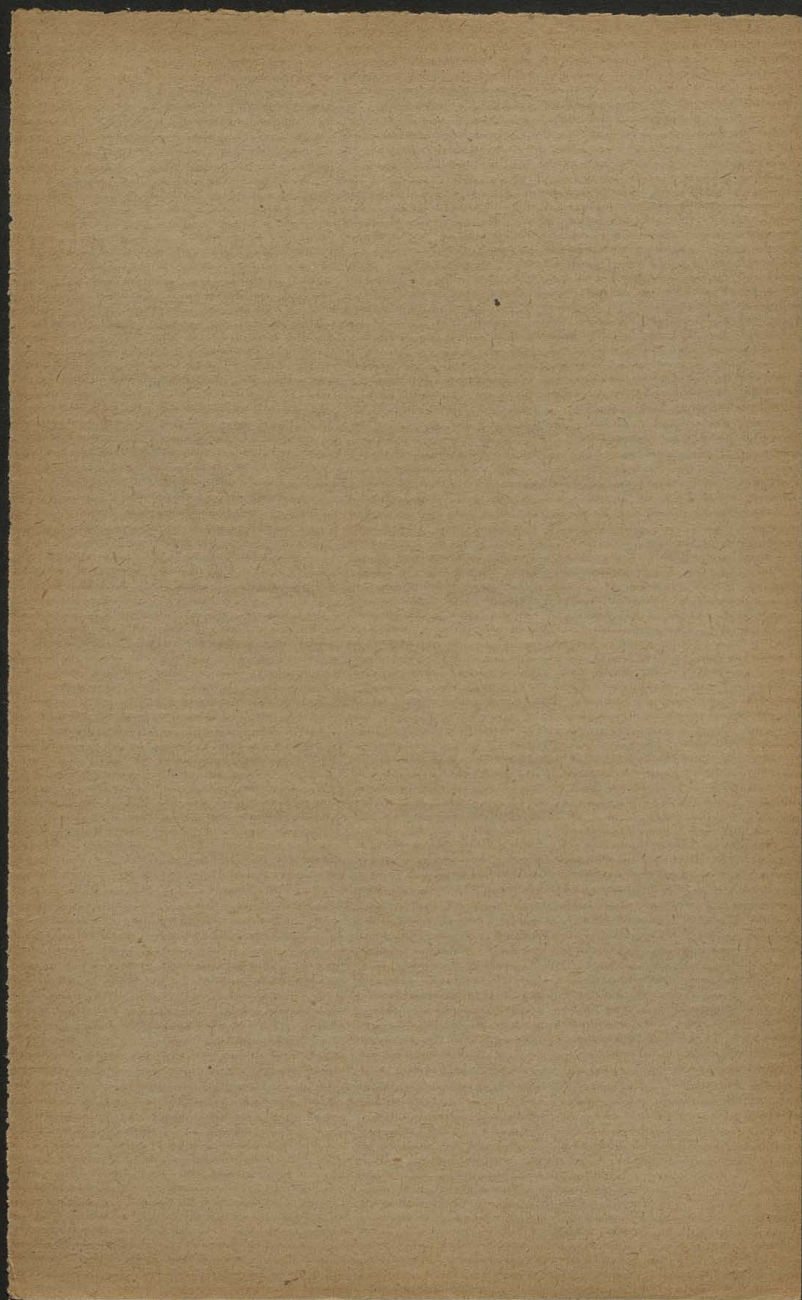
Wentylacja-ji. i. cje-cyj mm. lat. ventila-
tio, przewietrzanie, odwieżanie powie-
trza w miejscach kamienistych

Wentylacyjny-a-e, od wentylacji, przewie-
trzenia, sprawiający wentylację, odwie-
żający powietrze „Brakowi powietrza na
j's karawii pięce wentylacyjne, odwieżają-
ce powietrze wewnątrz” wiek 1887. 229. 4.

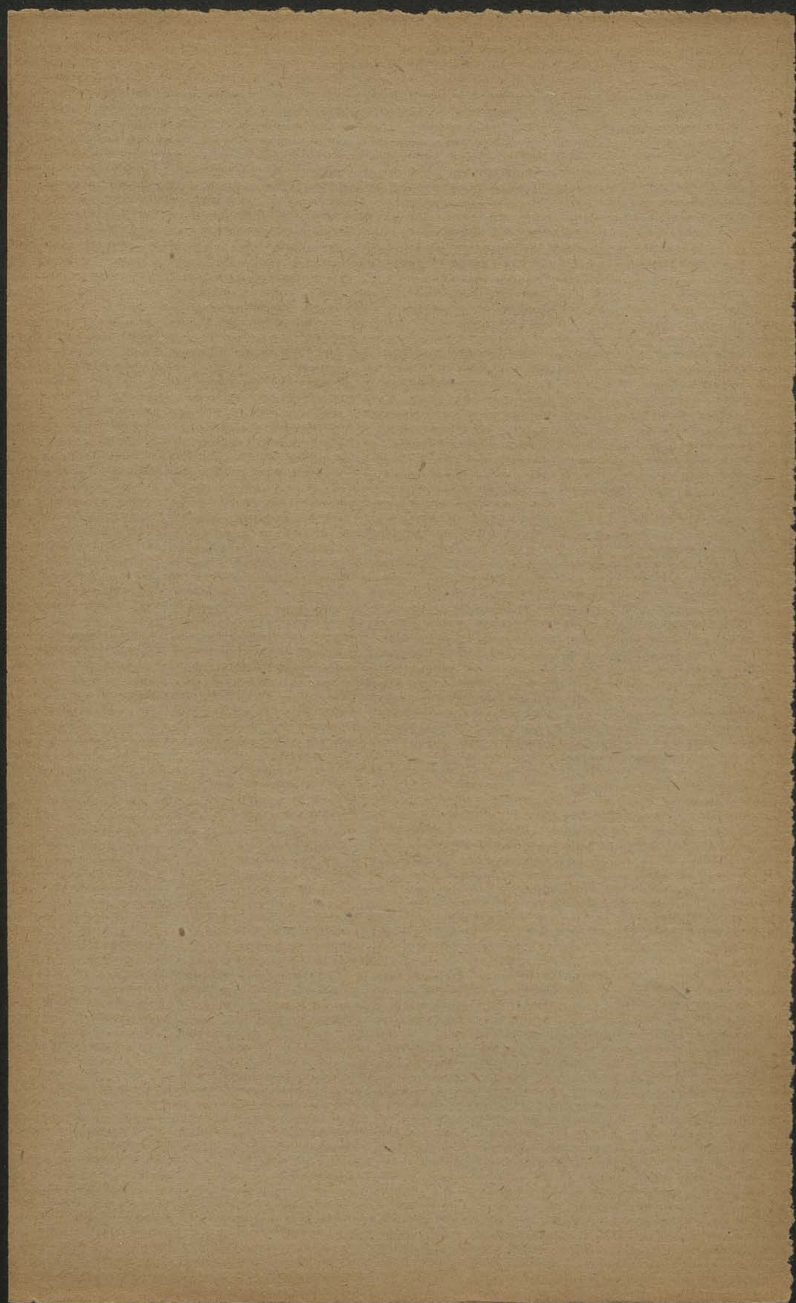

Weranda - y. 1/2. ndy - vand mu. v. Werenda - y

wystawka przy domu, zupełnie na ogół nie
 w mieście od ulicy przy cukierniach - 1/2 p.
 mniej lub więcej okalająca, stwóżyć nie było
 „Siadają na Tawernie, ustawionej pod
 werandą, do której prowadzą schodami
 drzwi z mojego pokoju” A. Wiler. Fot. 1.
 233 „Słot renowowany był pod werandą;
 świece objęte nakłanieniami kielichami
 paliły się niezgłasnionym światłem” H. Siemk.
 G. pol. 1876. 11. „Usiedli przed werandą, a
 grzeszny pan Tawerny zaproponował
 panom łody” A. Wiler. G. pol. 1877. 185
 ob. Echo 1877. 202. 4. wiosna

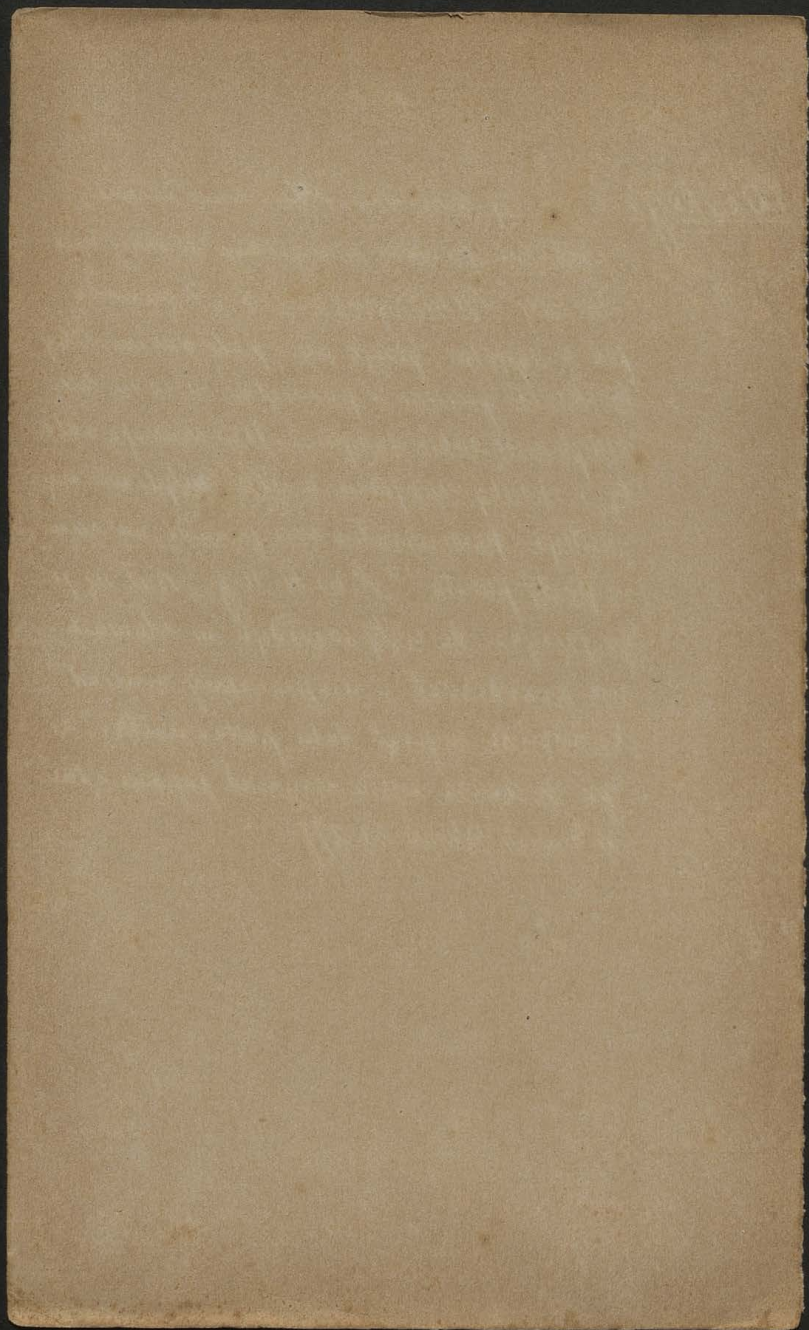

Werch-u. m. Wirch-u. m. Wy-óu m. tak u
 ruskich górali w Beskidzie jak i u
 polskich w Tatrach, wazyt góry „Werch
 kowi u wazytci byt gęsto obroty” W. Pol
 7. 211.

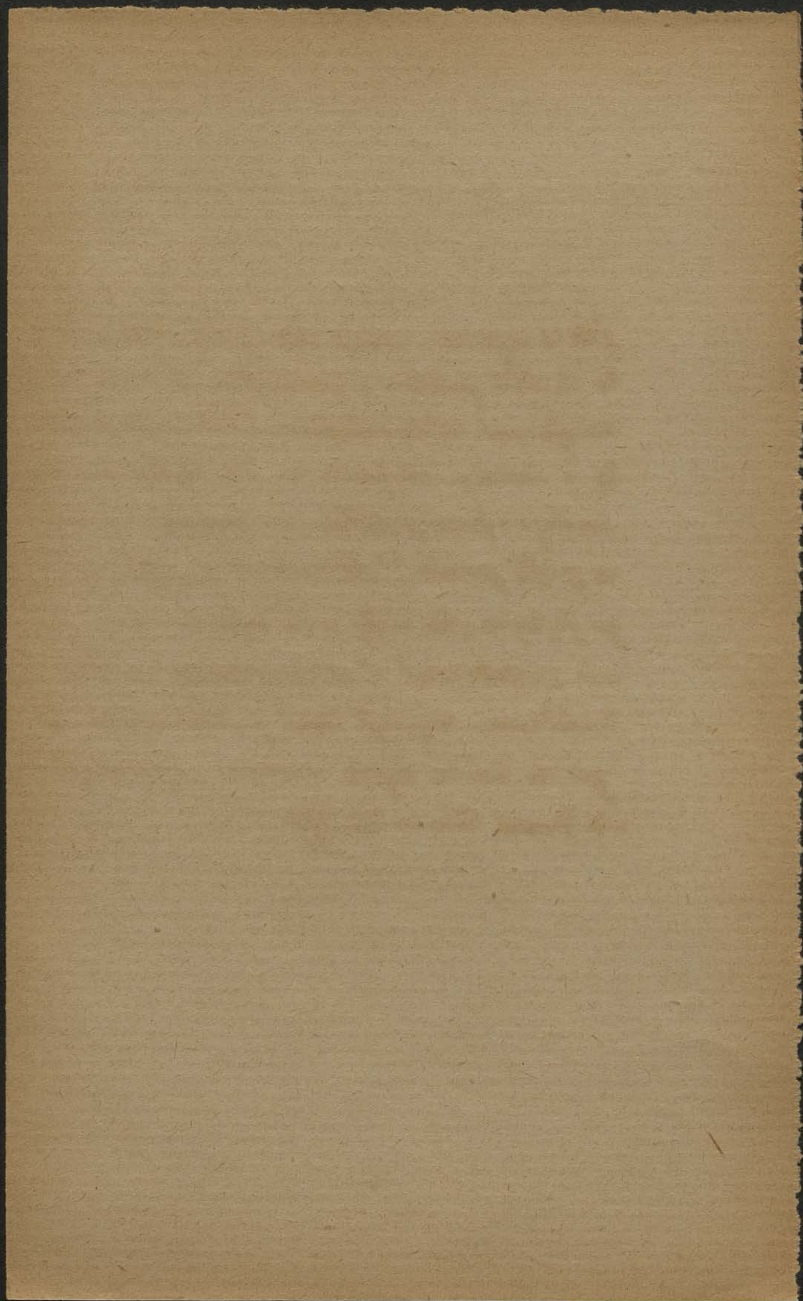

ніпотім

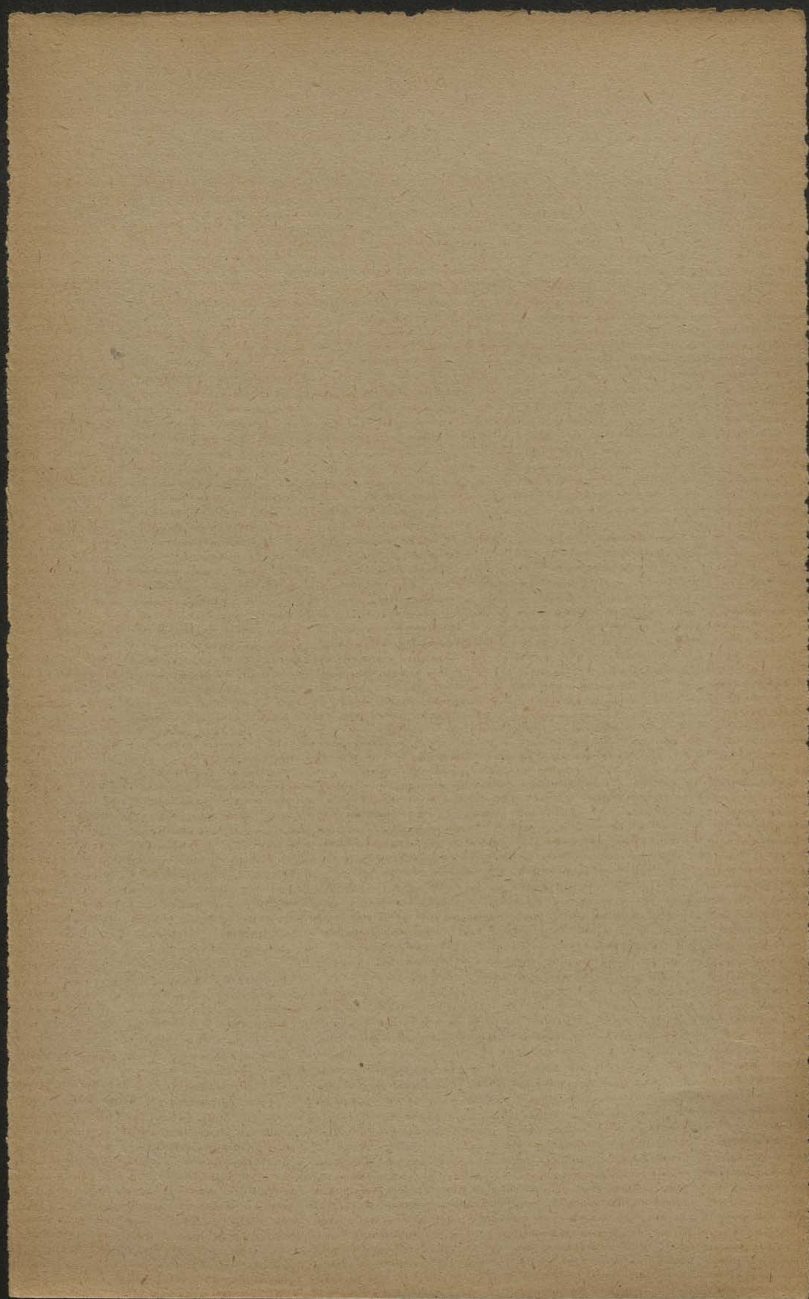
Werednie прат. гв. Говал. брыдхо, не табуі, "Не
 ході' до нуні ведні, бо то так ведні;
 прыбіре до нуні в нocy так ходіла пановы"
 І. Криву. Пісні Говалі 39. 505. Wrodniak - а. м.
 а Подкалан, брыдал, ніпорі І. Криву. Косы і
 кувалы 187.

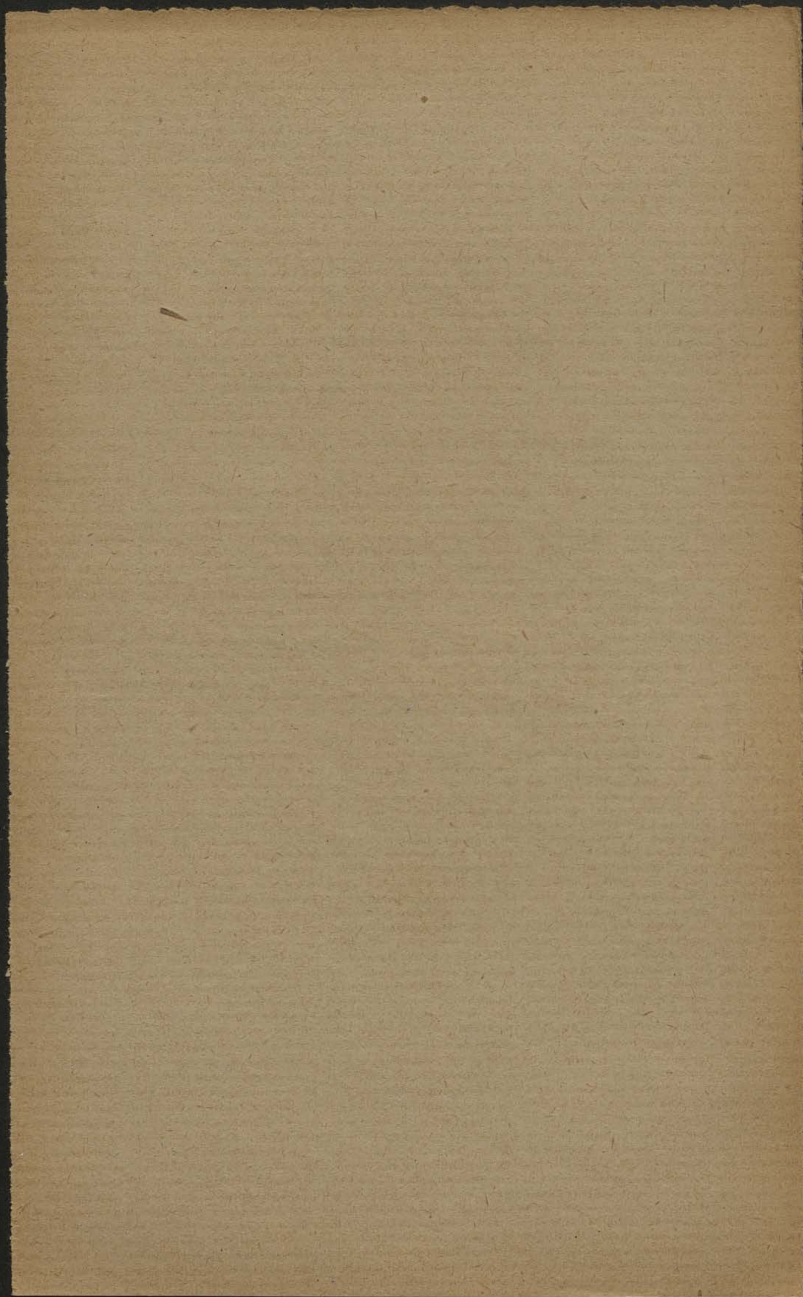
Weredyk-a m. cy. ków mu. z łac. vere dicere,
 estowiek prawdę wprostku w oży mō.
 wigay Weredyke-i. n. „Ł prawdę
 jak z ogniem, grzeje ale i pali razem. Uby
 to chcieli poruci i pamiętał ci co się we-
 redykami lubis uarywać. Itak wukaję kale-
 ty i chłuby. Nie jeden z nich chępliwie wy-
 wotuje: powierciatem mu prawdę, a z mu
 w pięty porata, „A. hr. Fr. II. g. „Daj się je-
 go języka, bo cięty weredyk w słowach
 nie przebiegał i nieproszony umiał
 każdemu wyciągnąć taki „pater noster,“ ko-
 go do końca życia musiał pamiętać.”
 M. Gawał. Dłunow 23. 277.

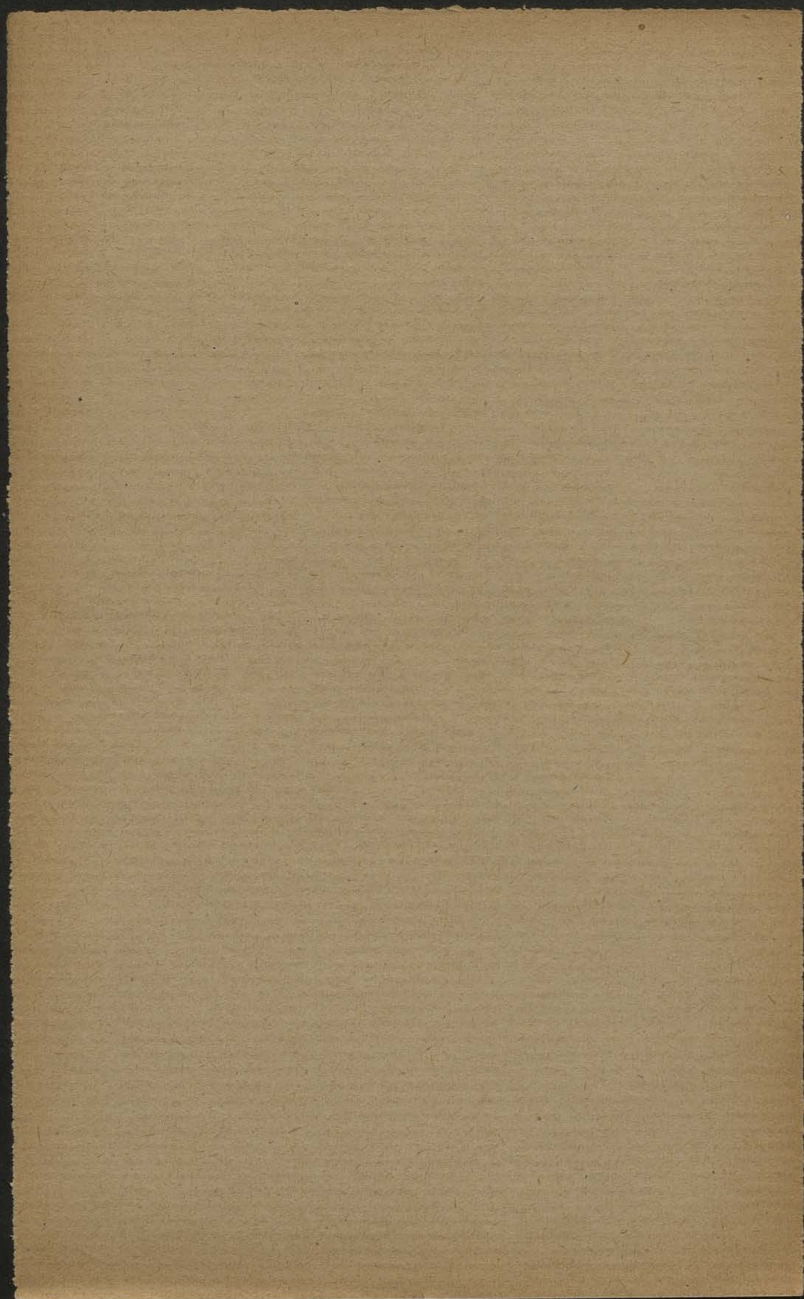
Weres - u. m. praw. Galic. roślina leśna, której li-
stwy i kłose, mające czerwone ja-
godki. Dr. Lemow.

Werniks - u m. Ksy-iv m. Tac. vernix, ciek po-
 siadająca wstawną wybitkę wysychanie
 sturiga do powstania normalnych przed-
 miotów dla nadania im polityki i trwa-
 tości; werniksami są tabier i pokost. ~~fig.~~
 „Z pod grubey warstwy werniksu, prześla-
 daly maxaminy, tatane, obcinane” 77. Wren.
 33. 72 3 fig. polor, ogłada. „Z sumieniem
 startem i skrubieniem, uciat werniks
 cywilizacji na starożyte wyznaczone
 spódnia” D. Dol. Mybr. 98.

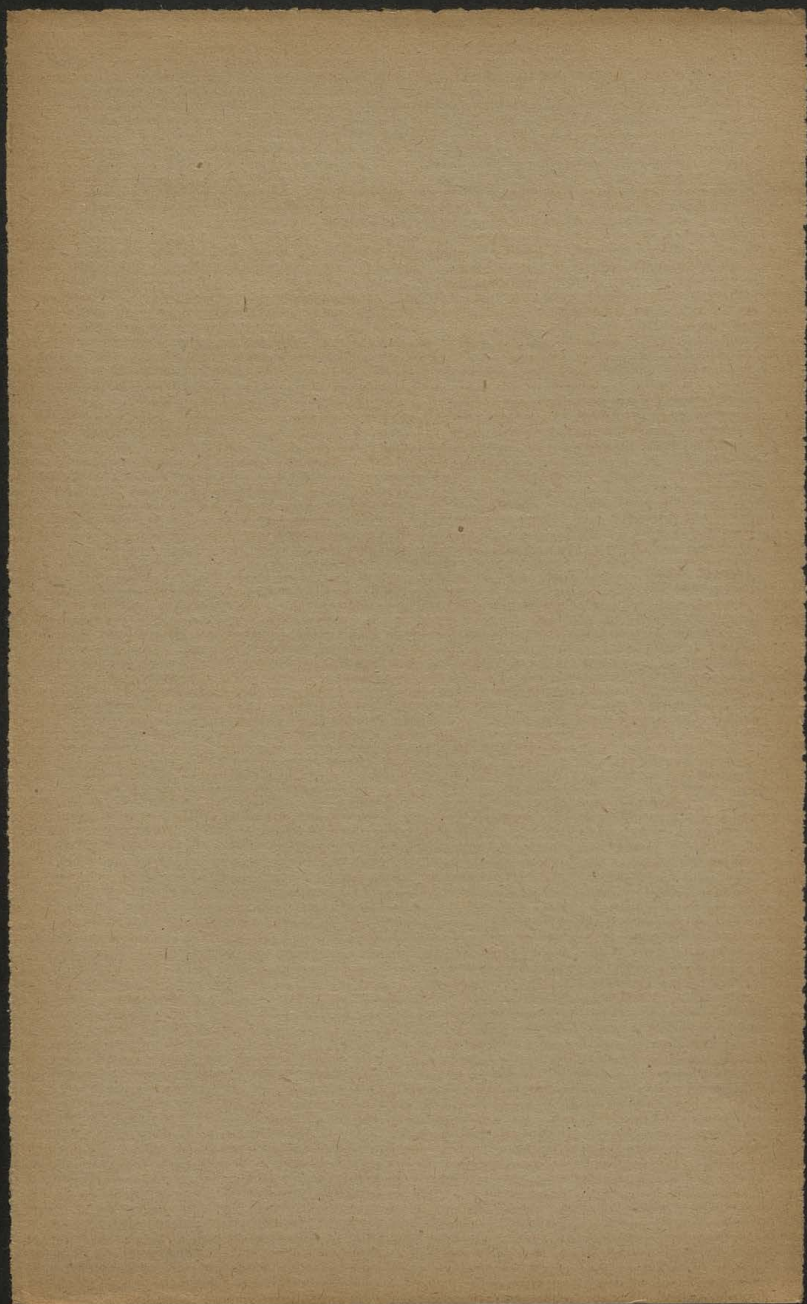

Werniksowai - at-ksuje st. x. indk. Odwerniksowai.
Zawerniksowai dkn. powstchaj
 werniksow, takieruwai „Przywykli do
 mychwinnych strojów, do białych rękawic
 i werniksowanych trzewików”
 J. Kraw. 35. b. „Obrany owyrowy, odwerni-
 kowskie i odewy” ib. 33. 21 z fig. ka-
 thurwai, planic thurwai „Kup w mo-
 cno kawerniksowanyh kupańcu mwyet
 nig..” ib. 73.

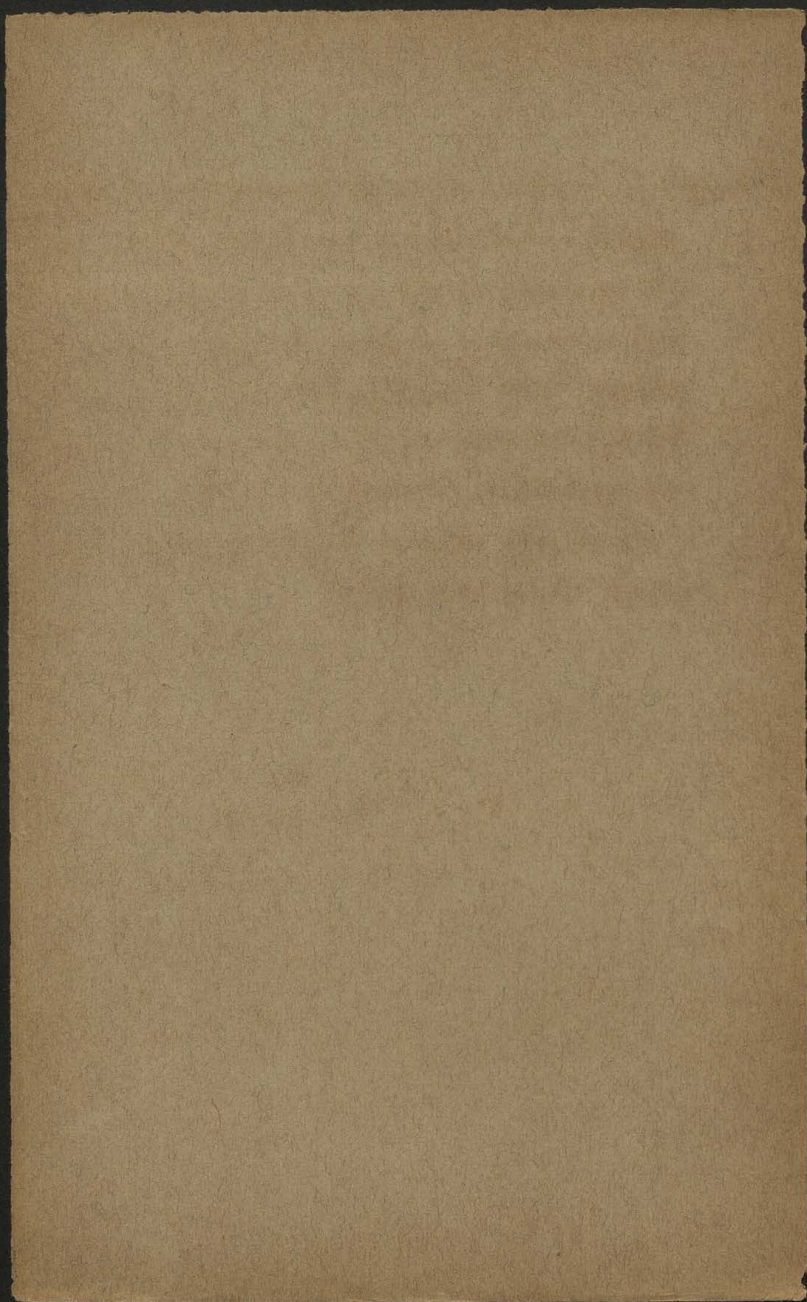

Weronika-i. z. adob. i. spieru. Weronisia-i. z.

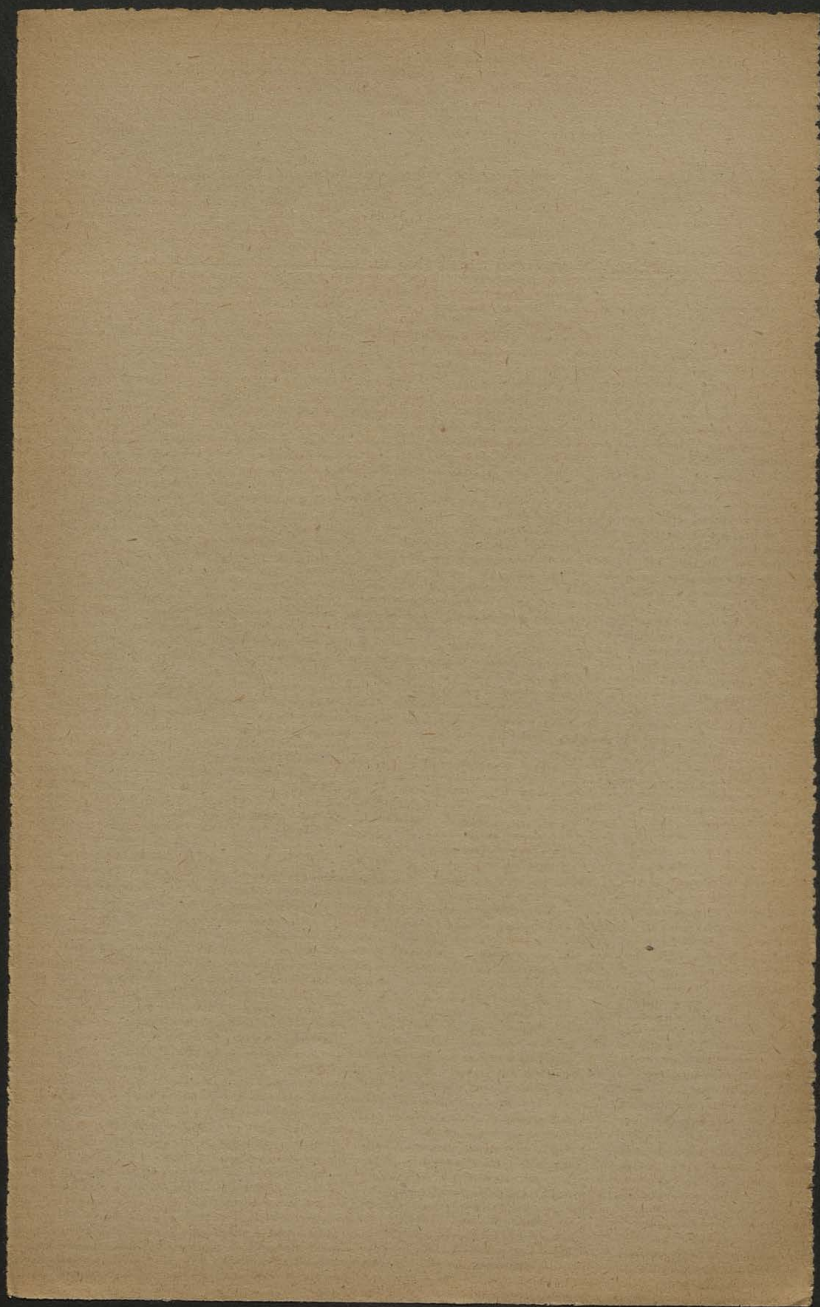
inniz hobicce „Weronika, przynies mi wo-
dy.” Au. Wi. 1. 127 „Tylko się spieru, Weroni-
sie” ib. 128. pow. kuj. Weronka-i. z.

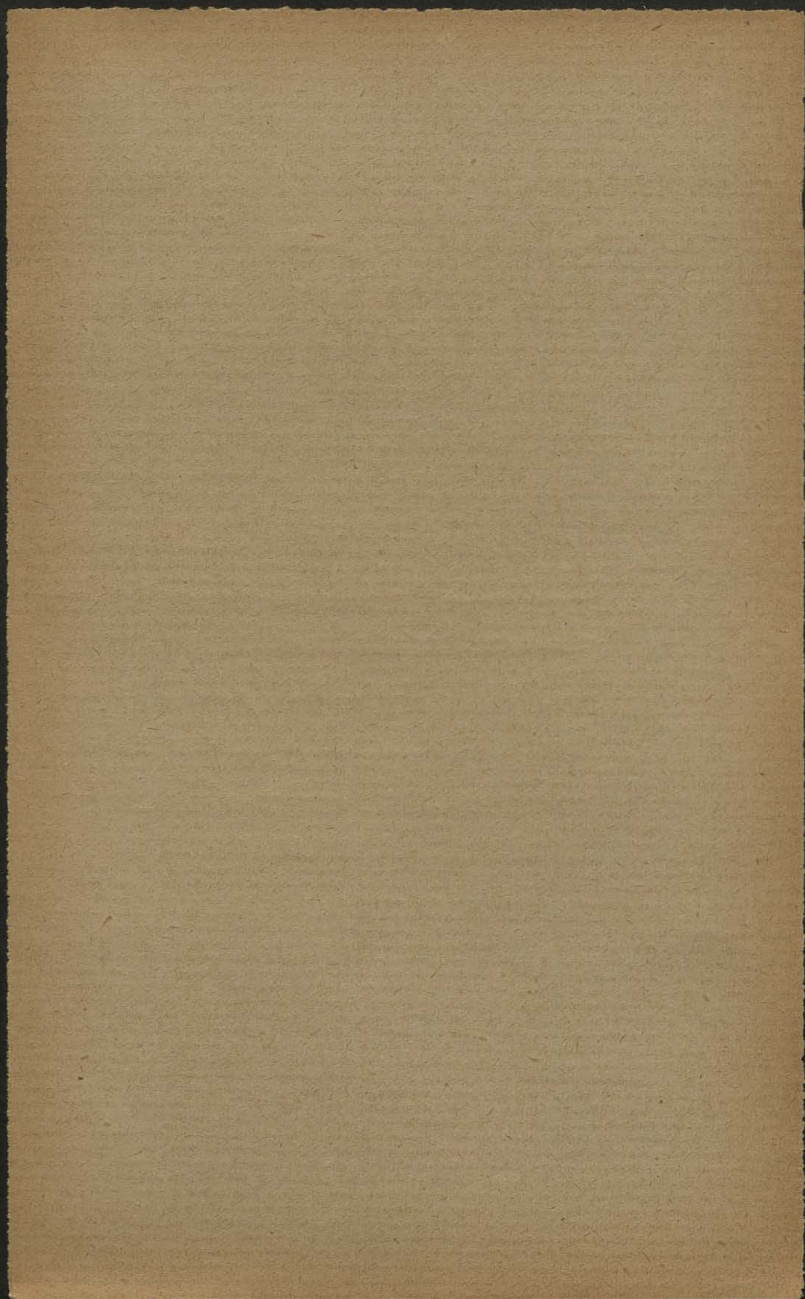
Wersja - j. z. franc. wykład, opowiadanie, słowna-
 czenie „Obie opowiadaty, każda inaczej. Wersje
 kucharki i Agatki chociaż godzące się z
 sobą w głównych faktach, różniły się wielce w
 gotami” D. Pol. Trad. burz. 38. „Agatka to sama
 historyjś na swój sposób w wersji nieco odmien-
 nej opowiadała Matusowej” ib. 62. „O chorym
 i stanie jego krawia kraję najprosmaitvae
 wersje” Z. nar. 1882. 299. 4.

Wertep-u. m. py-ov. mu. u Lind. werteba. i. ma-
nowai, droga cizika do prelycia „Su-
nie sig to uwyshlo po wertepach, pier-
kavola” 77. kvart. 90. 74.

Wewwa - y. z. białym. franc. verve, zapach obje-
 wiający się w opowiadaniu, improwi-
 zacji, kompozycji, grze i t. p. „Minister
 udaje wrota tego, opowiada ci się wew-
 wa gospodarkowi” J. T. Kura. Seta wan. 2.
 163. „Hrabia putakował Tuluji, która
 tego wieczora była w wewwie satyr-
 nej.” Tł. wiek 1878. 58 „W wewwie wiew-
 skach nawet nie równie więcej wewwy
 i ognia” M. Sat. Ktury 12. „Dla czego ja
 wtaś ciwie deklaruję Fanyśa, mając
 tyle wtaśnych wiewsy, to doli bog
 nie roznosiem, kiedy w nich nawet
 nie równie więcej wewwy i ognia” M.
 Sat. Ktury 12. 215.

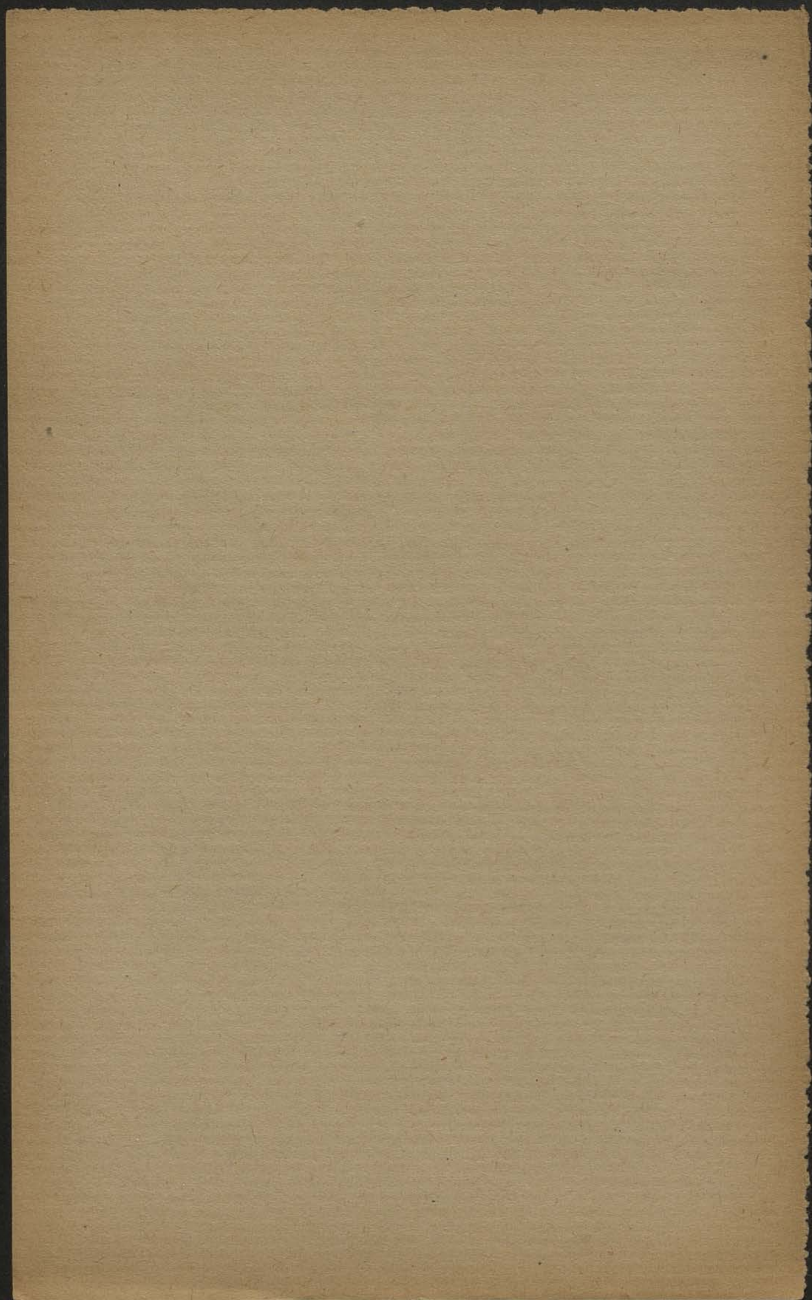
67

Weryfikacja -ji.ż. cje-yy'um. Tac. sprawdzenie,
sprawdzenie rachunku, czynności, sta-
nu rzeczy i t.p.

Weryfikacyjny -a-e, tykacy z wery-
fikacji, sprawdzenia „Jest rzeźny wybor-
ców, którzy wnieśli protest, Takby posel-
skiej i jej Komisji weryfikacyjnej, unie-
ważnić wybor” S. mur. 1885. 138. 1.

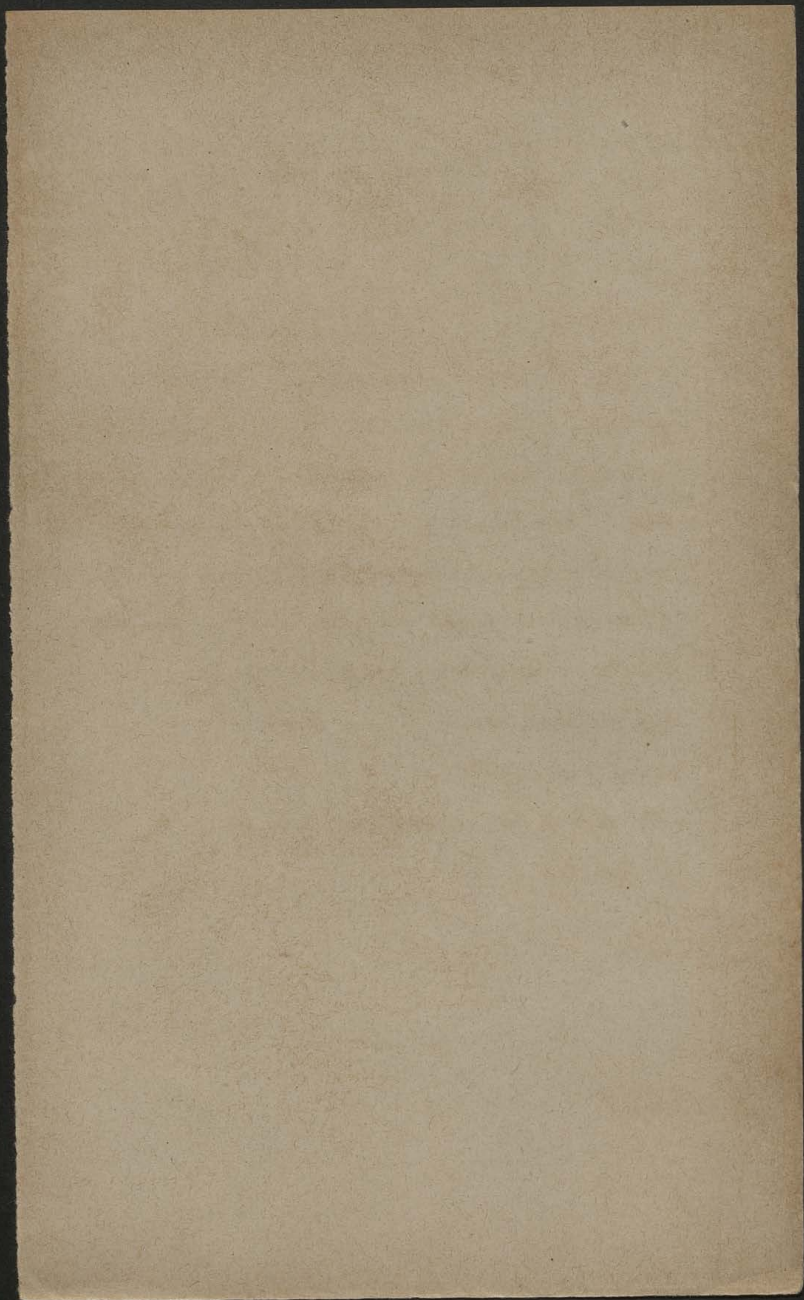
Weryfikować -at. kuje st. w. nd kn. Zwery-
fikować dan. z Tac. verus, facere, spraw-
dzać, kontrolować, prostować, porządkować
sprawdzając „Kilka dni poswiciłem na
obejrzenie osobliwości, aby później być
już swobodniejszym i swolna weryfi-
kować - pierwsze woczenia” J. Kozłowski.

1. 438.

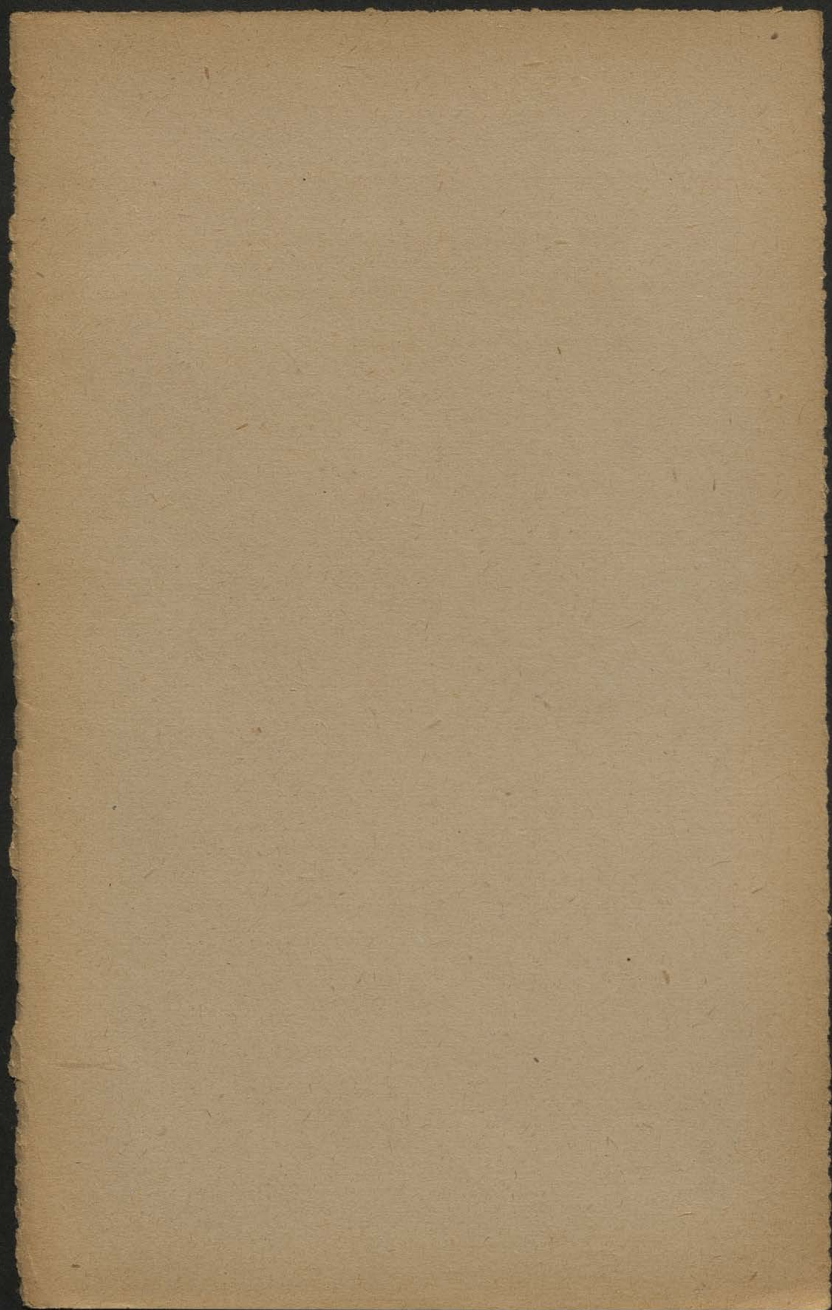

Wesele - a. n. § jako uroczysta weselna, w kuy. w pol. Max.
u ludu l. n. m. „wesota - soł” „grywa na
skrzypkach po wesotach.”

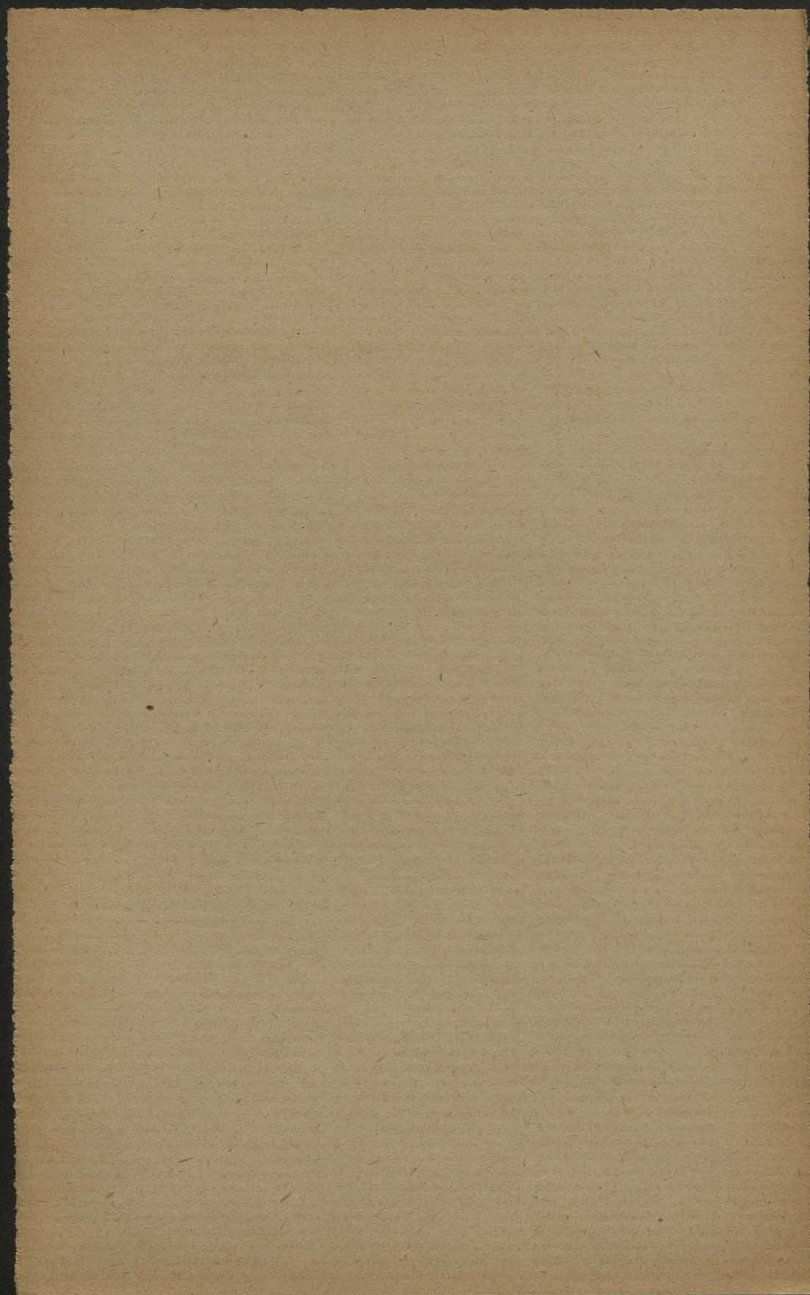
Weselisko - a. n. ska m. posp. wesele, uroczysta we-
selna „Tamże nie oświadczył i na weselisko
gotuje” *Ż. Wrao.* 73. 123. „Coś mówi dziś niegdy
porwały? czy po tem w wyścigu będzie weseli-
sko?” *Kur. Świąt.* 1872. 57. „Jutro mieliśmy świę-
cić Staraka weselisko” *Ż. N. Kam. Wrao. i Góv.* 46.
„Tamta ma wyprawę gotową, więc po cichu zote-
kać z weseliskiem” *Ż. Wrao.* 2. 38. 127. „Dewym
był niemal weselisko, w krótkim - jak nie wy-
raził - abuzach” *J. T. Jęz. Now. (codz.)* 1878. 15. 2.
„Oj! będzie to weselisko suto bo suto” *Kuj.*
O. Kuj. Kuj. 2. 20.

Wesołuch-a. m. lud. grzybek, storkypiek wójki
„ Chasem ari skuma peshnie wesołuchowi,
co tak gracko wójki po niej snuykiem ” Sau-
danicos. O. Kol. 2. 189.

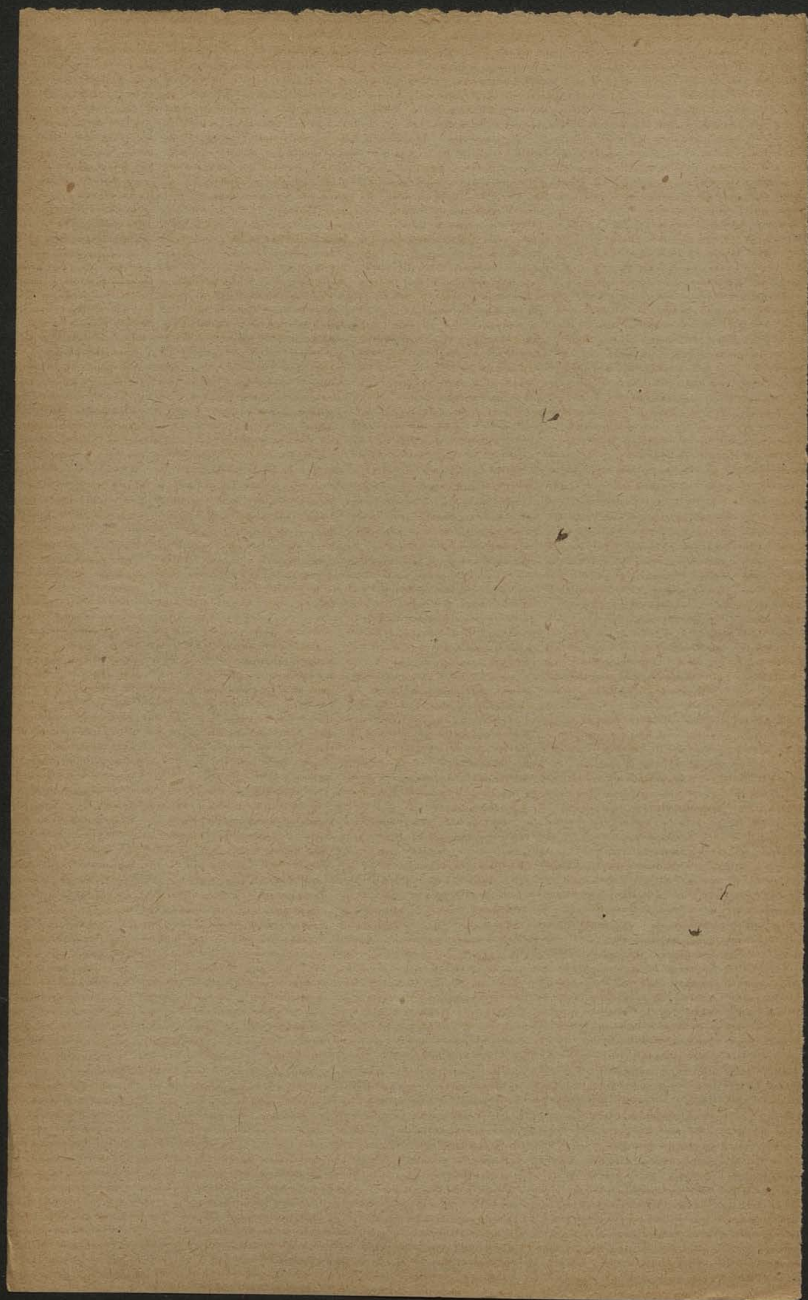

Westa-y. i. sty-west mu. rdob. Westka-i. i. ski-
 shk mu. franc. verte, niem. Weste, a łac. ve-
 stis, kamizela, kamizelka, ... Do a pruska
 miał exaby stojące, a westy a francu-
 ska" W. Pol 9. 108.

71

Wess - wny & wny-⁴o⁴um. & prapst i poroky mivio.
„pytani si, jak wess na gnebiem o
takim, co rj dnie, nie mija z czego
„wny go njedna,“ na bies, usidz prapst
dnie.

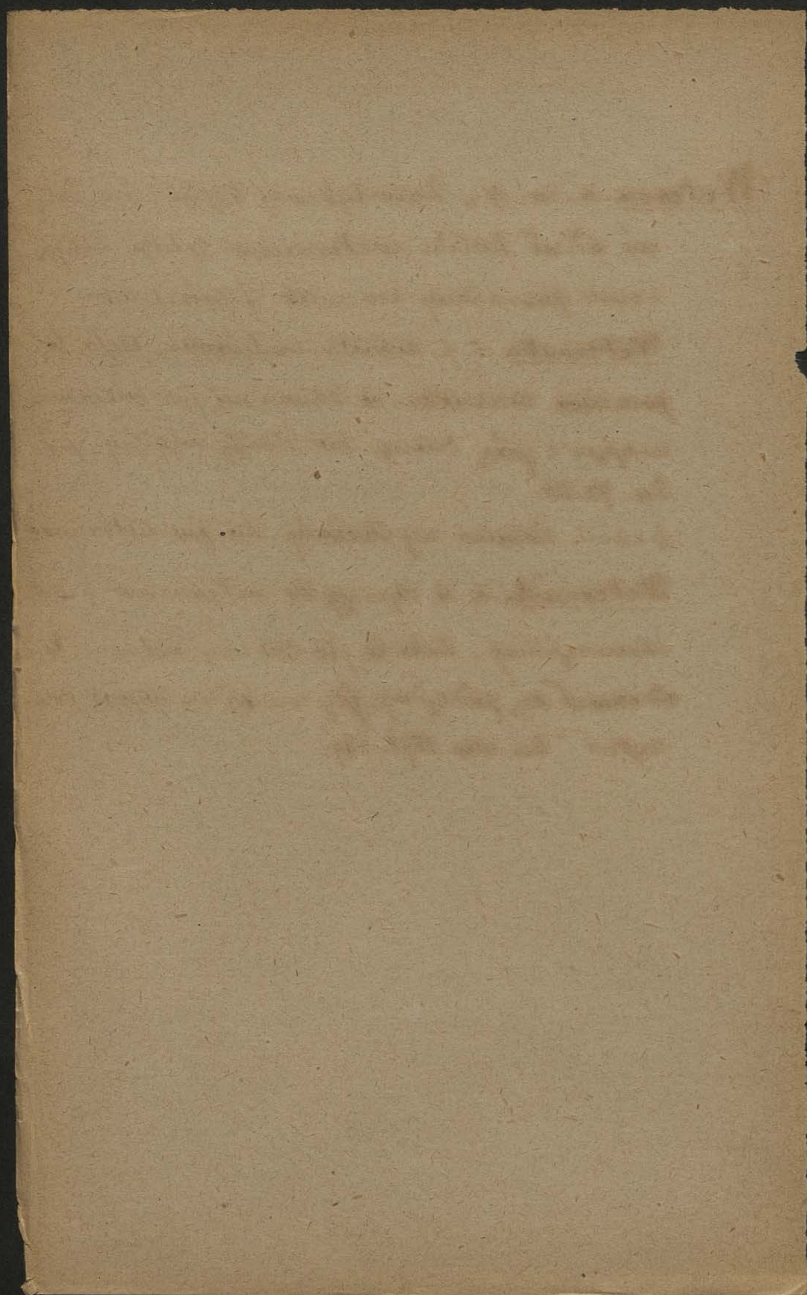

Weteran-a. m. & „Zawładzany byłem, iem dolał
nie oddał hotelu weteranowi wstąpi, mają-
cemu powołany skazunek” J. Koss. 1. 441.

Weteranka-i. i. kobieta zastawiona, „Dyła to
porucznik marnocha, w kawiarui już weteranka,
mająca z sobą dwunastu lat starych młodych” J. T.
Kw. 72. 114.

& absol. kłótliwie wyrażający, kołopus weteranów.

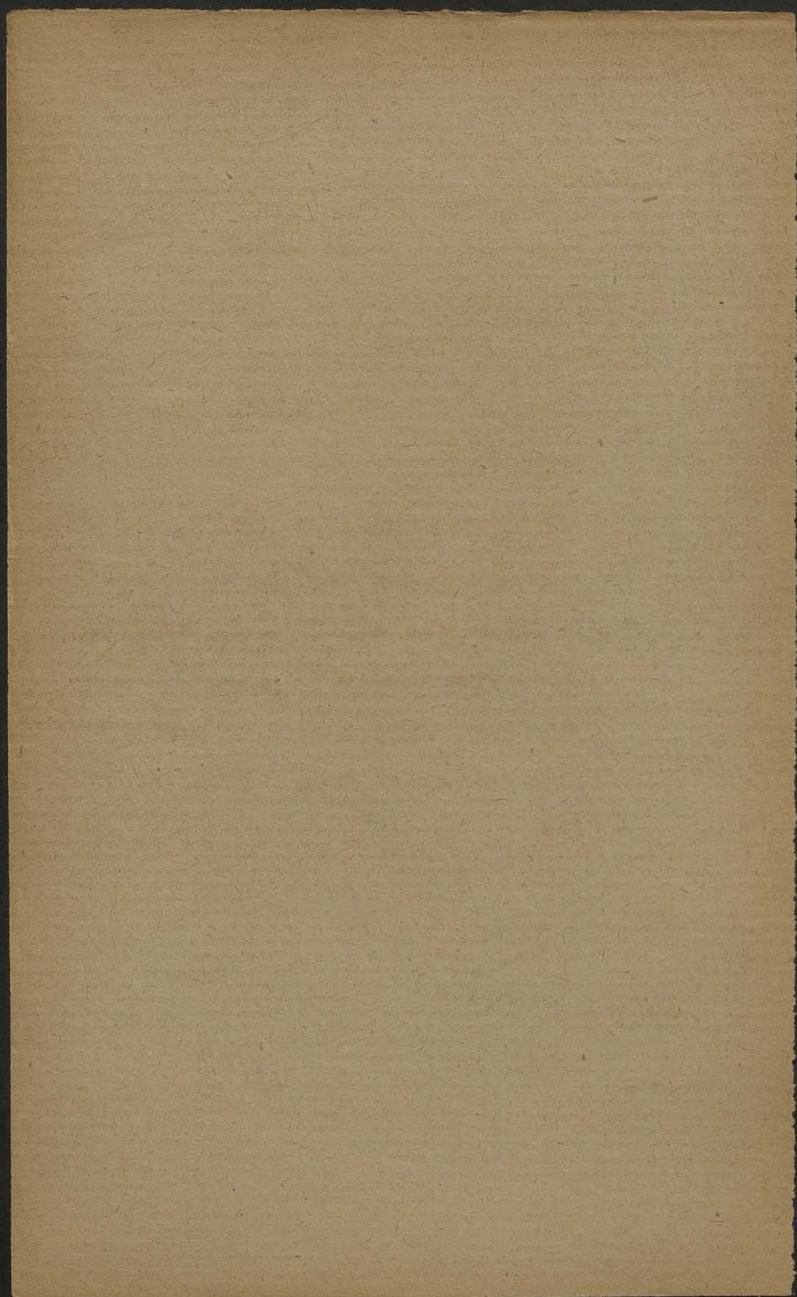
Weteraniski-a. i. staryszy niż weteranów & iast.
niecierpliwym. Taki to już los mój weteraniski!
odczuwał się pod ręką, gdy mu ręką wyrok prze-
rywał” Kw. waw. 1878. 249.

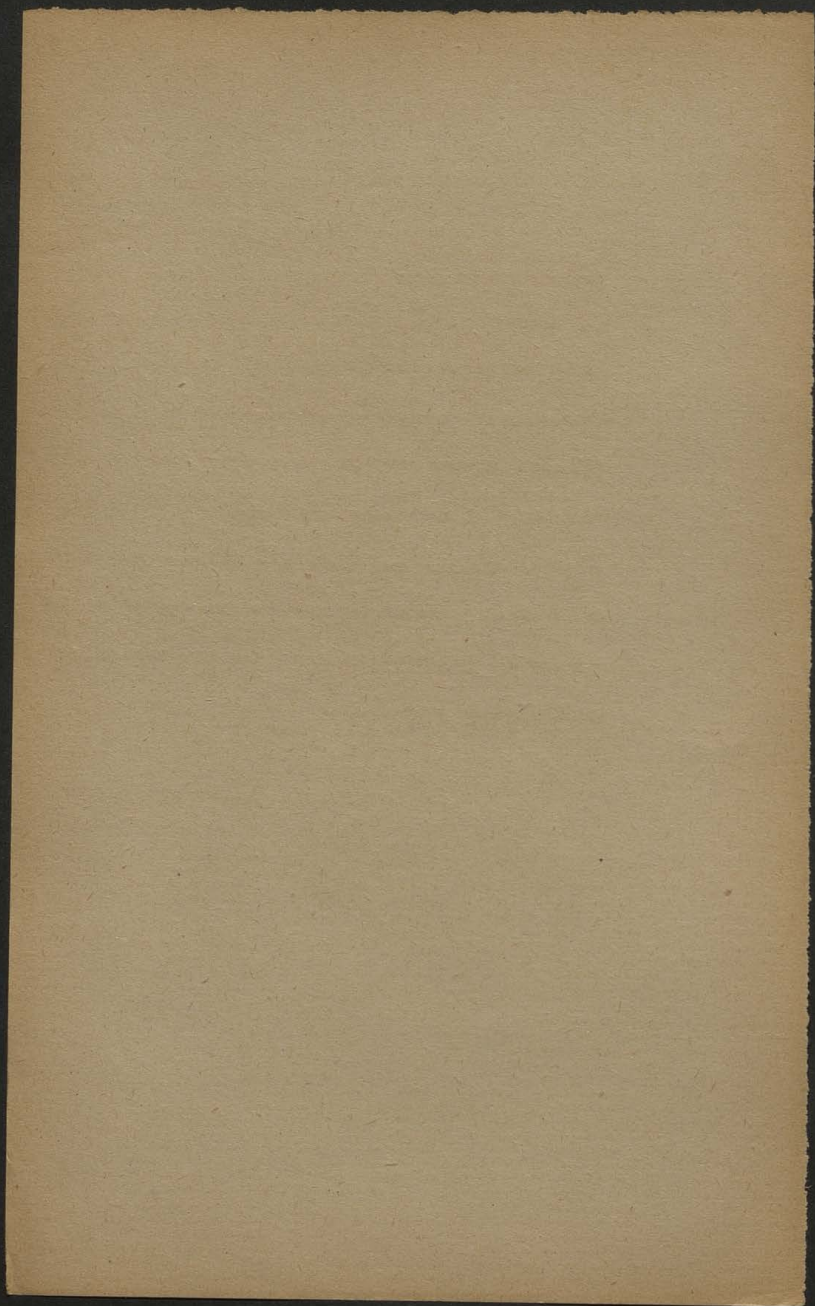
73

Weterynaryja-ji. i. tai. nauka lechenia
zwierząt, „Coty karab jigo roznos-
ny ogranica us do nauk, które
mu w Insytlucie rolniczym nahta-
dżious; a tych jednak wywreżółnia
weterynaryjs” A. Wilk. Fot. 1. 150.

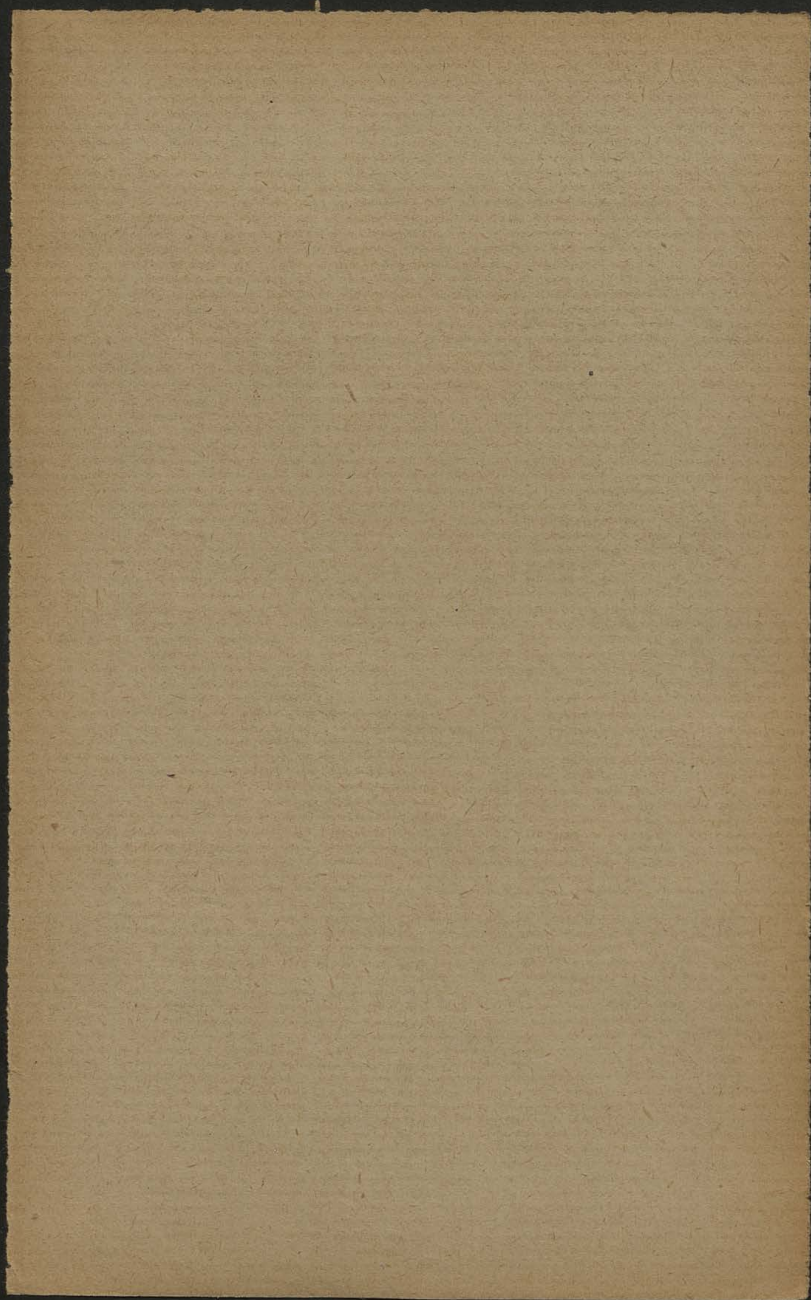
Weterynaryja-a. m. rze- y mu. tai.
veterinarius, lekarz zwierząt. „W
arab. batar stę po k'sap. albaitar ten-
ie wywar arabiki z przedmiokim al,
bataro weterynaryja, od stwa batar
pruciof wrowd, raus.” A. Muchl. Kwaśt.
142.

Wexyr-a. m. rowie-óo m. turec. tytuł wyświecanych
 urzędników na Wschodzie, mianowicie
 pierwszych ministrów „W arab. wexir,
 po turec. wexir wtańwie niogdy brze-
 niż, od słowa waxar niót brzenia: wy-
 walenie prośb i nie odmawianie żądań
 stann który dopomaga sultanowi w
 rządach państwa. Pierwszy minister
 Porty nowie się wexiri-ażem wielkim
 wexyrem; wząd wexyra wixaret a nie
 wixirat albo wixirjat, jak zwykłe u
 nas pisać błędnie. A. Much. Zwód. 142.

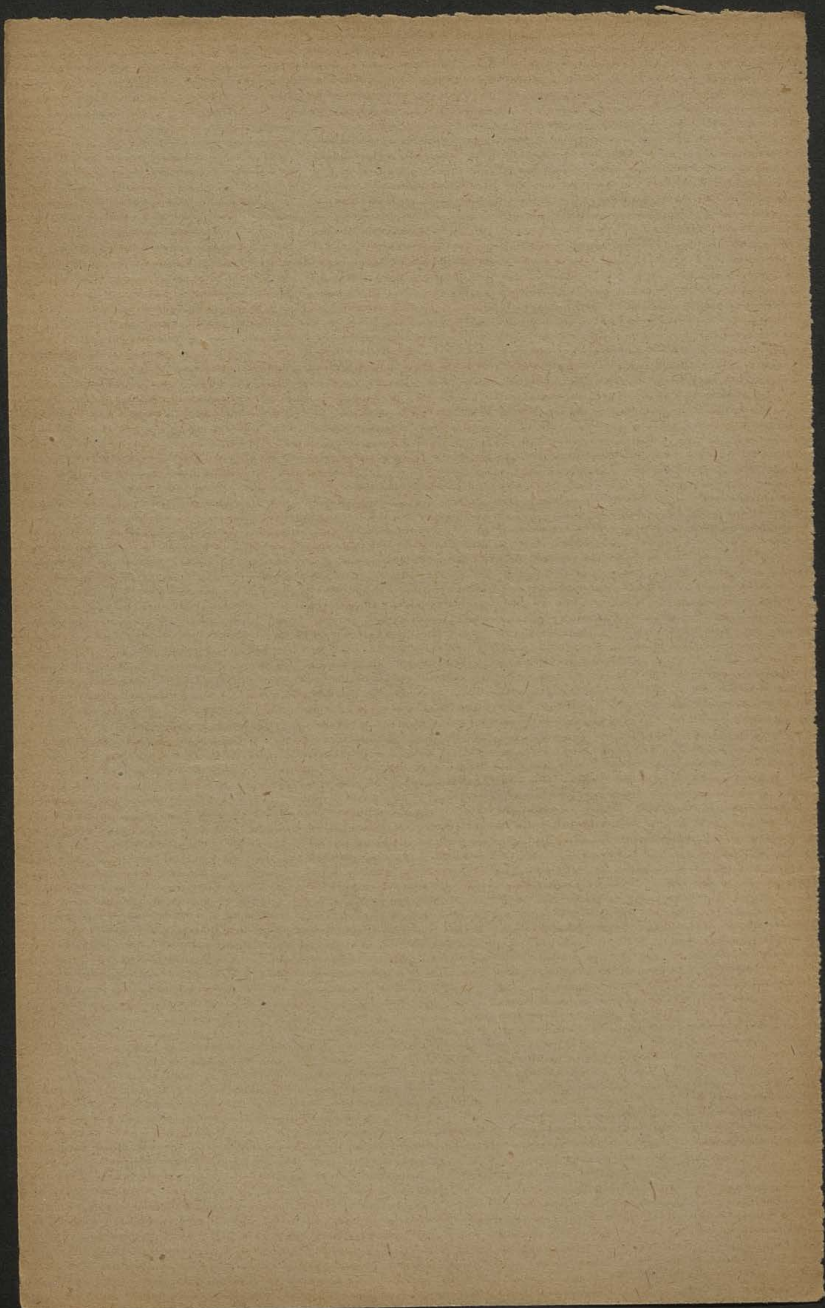
Wzdrówka - i. i. nki-nek um. & fig. kart. ktowich
 kawigdy, chudy „ktody us byt spodkie-
 wat ke wzdrówka taka... tpy. i jernae
 mi ka kask dotwiyt kutaba” A. lv. Lv.
 Kou. 3. 303.

^{v. gray}
Węgiel-gra. m. ^{wzgrany} gry-o-o nim. madyar, a Węgiel
 rodem „ Polak, Węgiel dwa bratanki, i
 do szabl i do szablanki ” Śpiew. pol. 5. 160.
 „ I bóg wyjęknie na pierwszą już dacie,
 a Węgry to pierwszą popychą go pierwej ” W.
 Pol 7. 177 „ do jęta nie trzeba myśliwym
 przyręki, lecz kiedy tam przyręto nawięzi
 do wina, to męgi i męsi i Węgry, swe
 szablki ” ib. i wzgrany, wino węgierskie
 „ Szlachta... zdrowie wznawia, i ile razy
 tylko z wielickim wstanie, niewo przy-
 pija do kręgi: - „ Na podzirowanie ! ” Aż
 gdy w końcu się węgry dobić staro-
 dopiero wrytka niby od młotni pata ”
 W. Pol 3. 124.

Stemmatopus

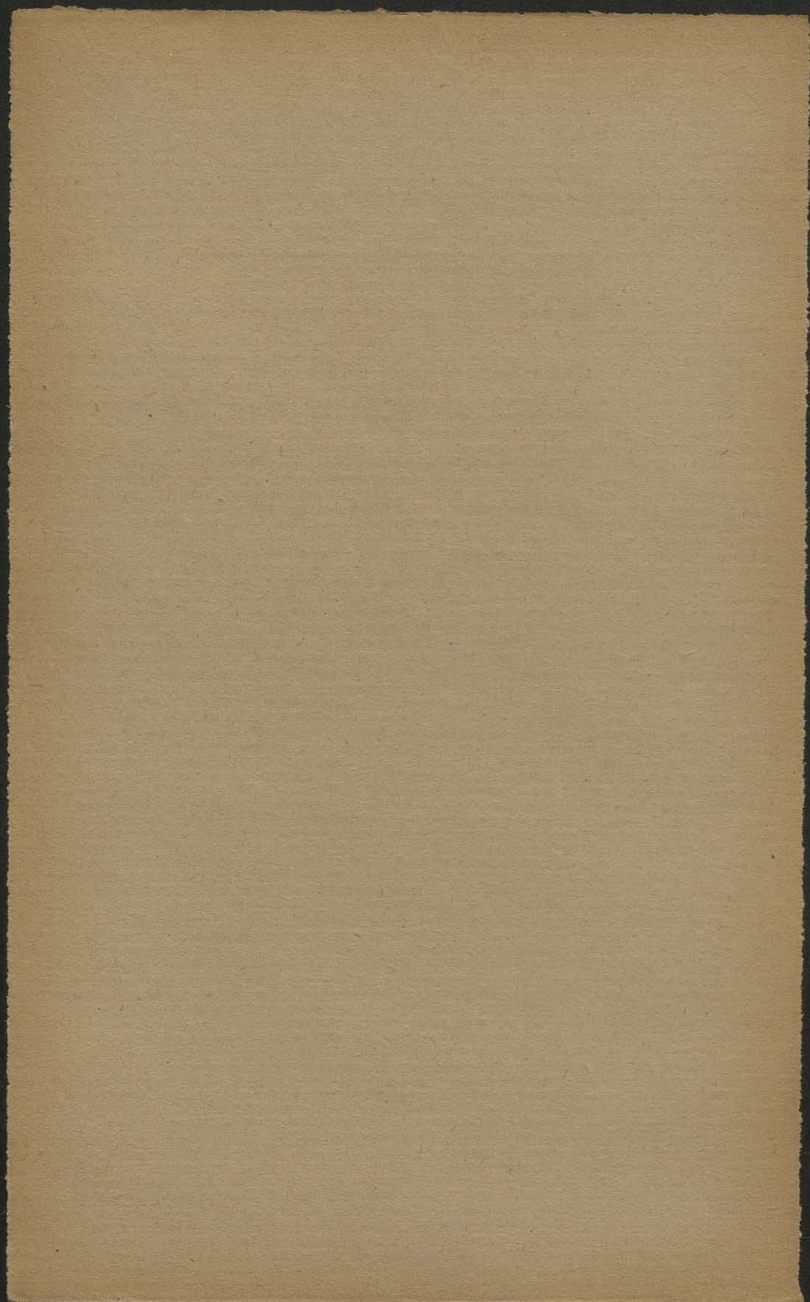
Wzglarka - i. i. vki - rek. un. z kina wzglarka
z na drogach kielanym, wagon od kinyty
przewiezony do transportu wzgli ka-
mienym „Z uwagi, ze ilosc wzglarek
na drodze kiel. Wara. wied. okazyje nie
za matoz, dyrekcyja drogi postanowila
przerobic sto platform na wzglarki”
Eko 1878. 203.

Węzelek - the m. thi-o-o m. z m. to co is m. z.

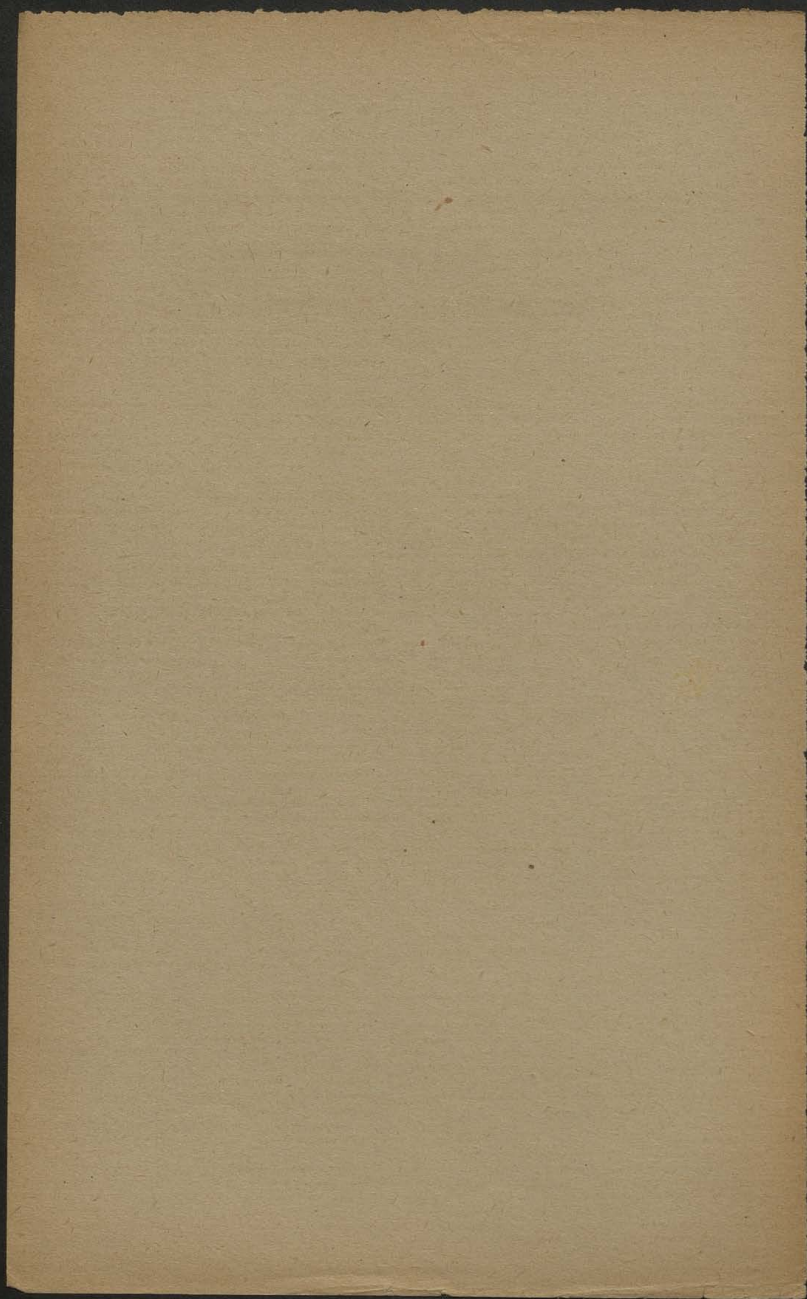
duje w węzełku, kawiniętku, a fig. to
co entwierk wbievat, u ciutab, orwagait,
zapasik, Catek byt m. z m. i ludzini
prawie nie kyt... abievat i pewnie ro-
stawit niengorvy węzelek. " J. K. K. K.

77. 11.

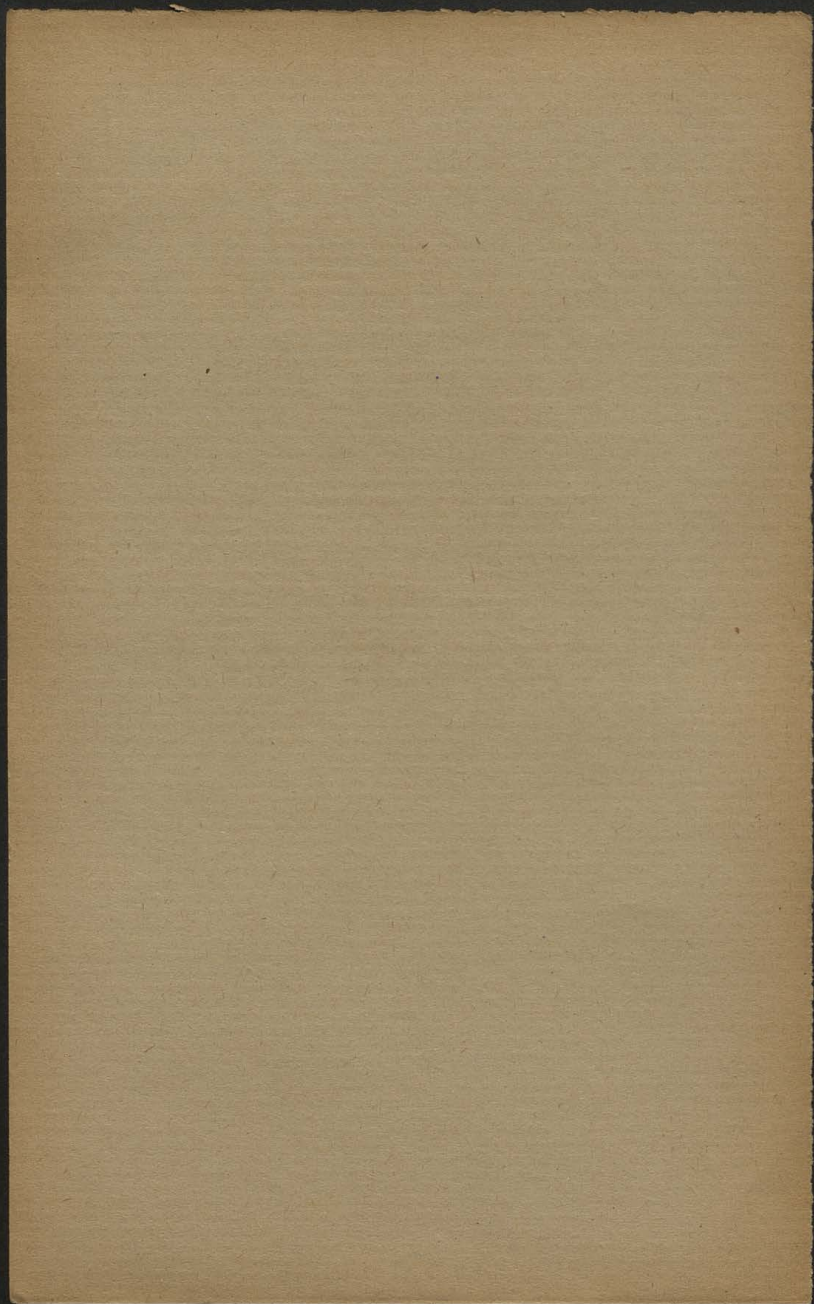
78

Węzlasty-a-e, węzlisty, pętem węzła, "I ber-
nardyn król: Robak wręcił z węzła-
stym paskiem" Ad. Mick. 3. 35.

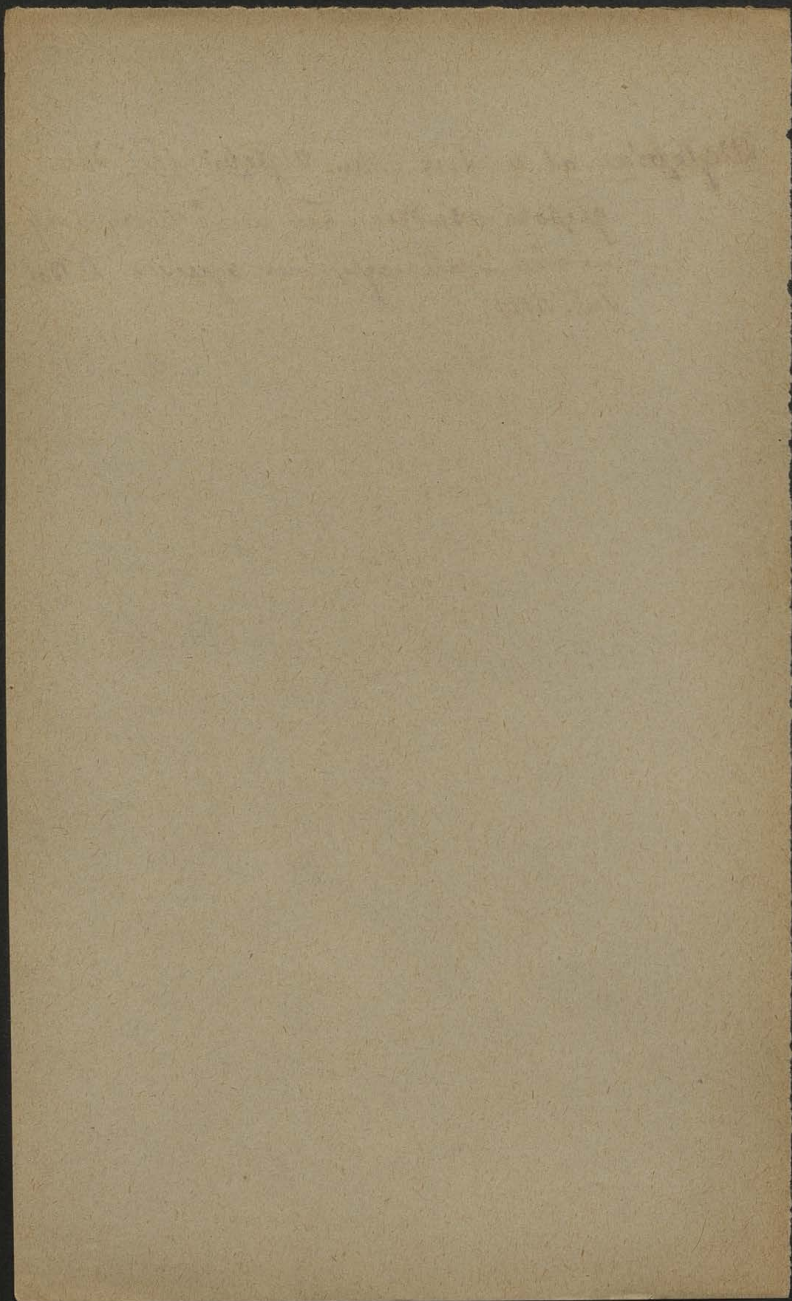
Wzrowisko a u. sha-wisk um. gniazdo, rój wz-
rów „Wat pniów, kłód, korzeni, obrouny
trzechawicy... i kopykami murawisk, gniazda-
mi os, wawrzyniów, kłębami wzrowisk.”
Ad. Mick. 3. 104.

Węrykowai - at kuje st. n. j. udm. brict,
ciograci nie węrykiem „Drażenie grz. - wę-
rykuje wspomniany grz. iusci, obrazy nie
dristo, nad kłosem pracowali nie ludzie
ale Tytani” J. Gond. Kamb. 18 d. Serpentyne

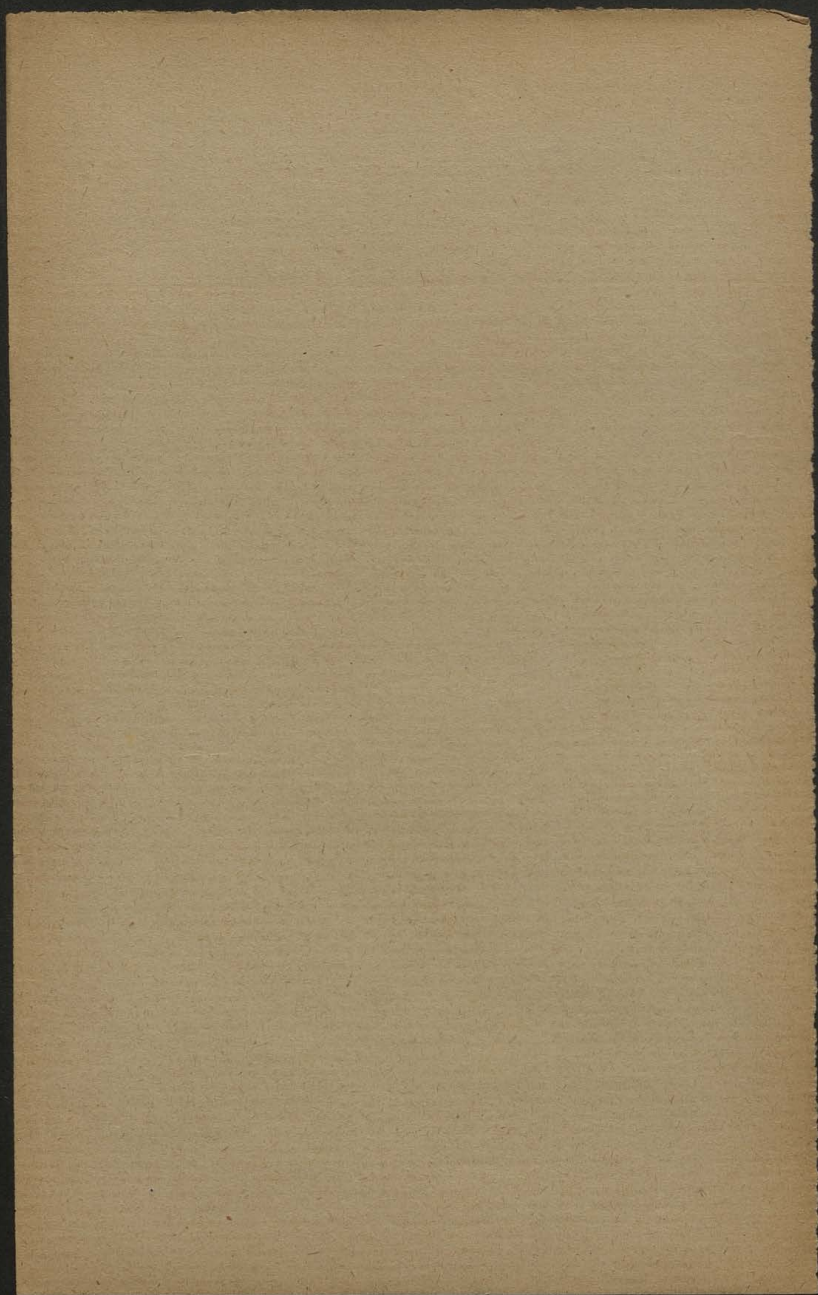

Wętebiai'at'a id. ex. udan. Wętebic'is-i dnu.

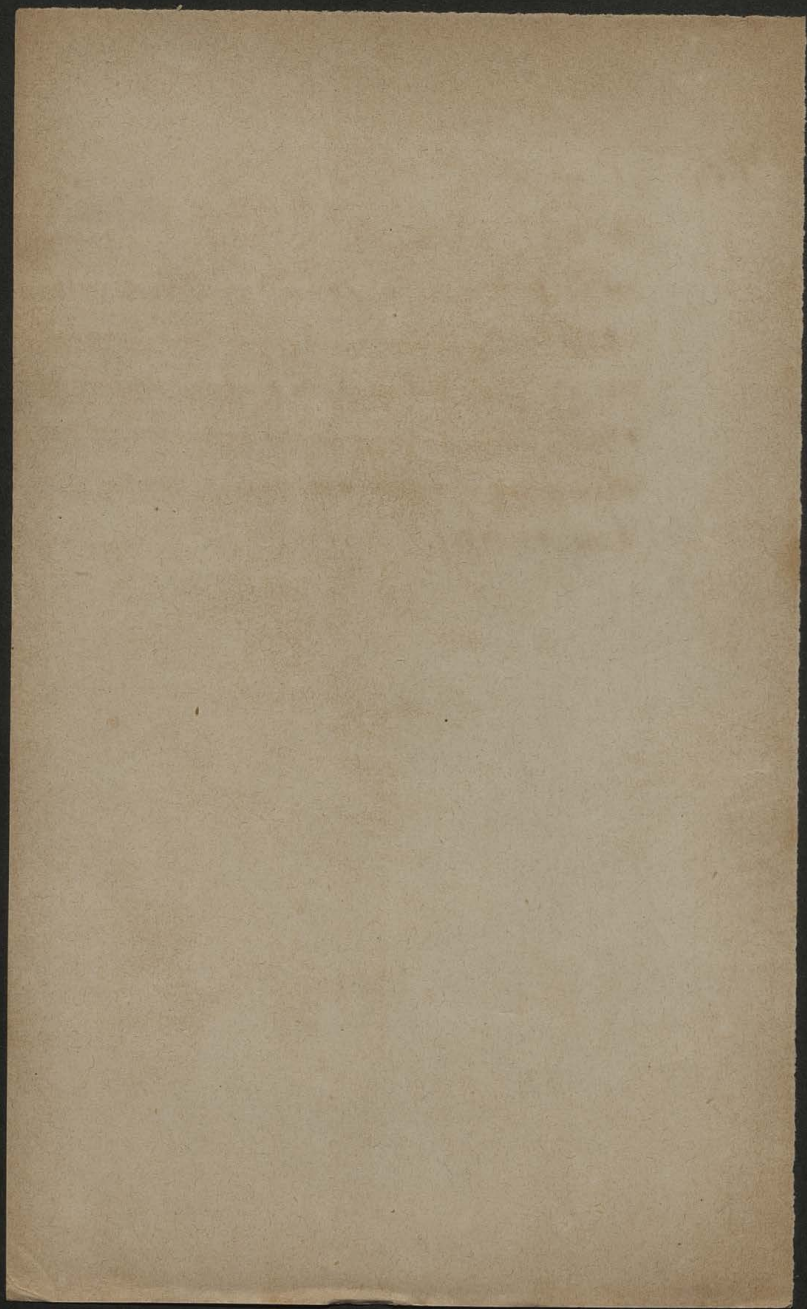
głęboko osadzić, żeby miał twardy, o wry
w nim mato, wętebione, ogniste "D. Pol.
Tut. 1.131.

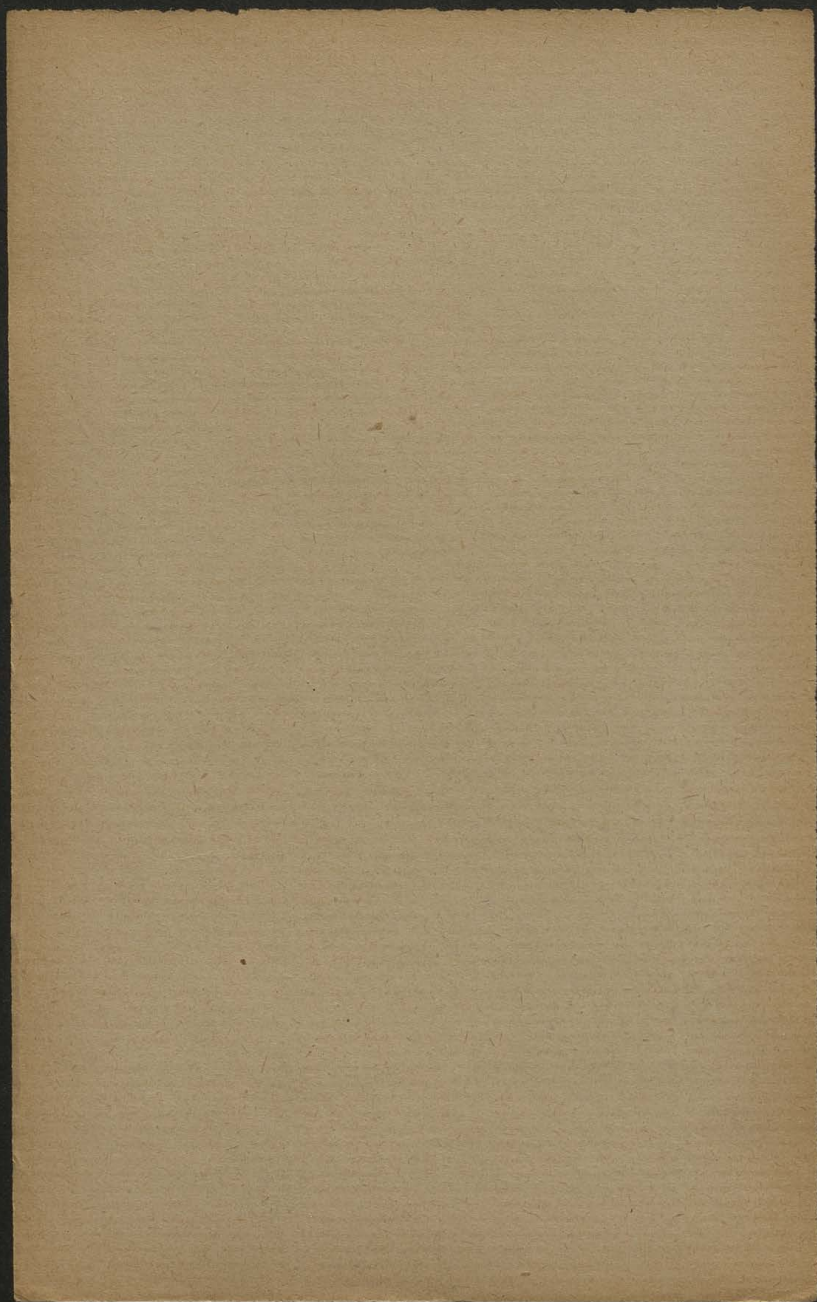

Whisky (Whiskey) niem. ang. rodzaj lekkiego pi-
wowa, kawykiel. „Pędzić konno nieabyt mo-
cno, ale przesłaniać, powonit się w whisky
po miotworaku” J. Kras. 38. 44. z wódka
& jeżowienia

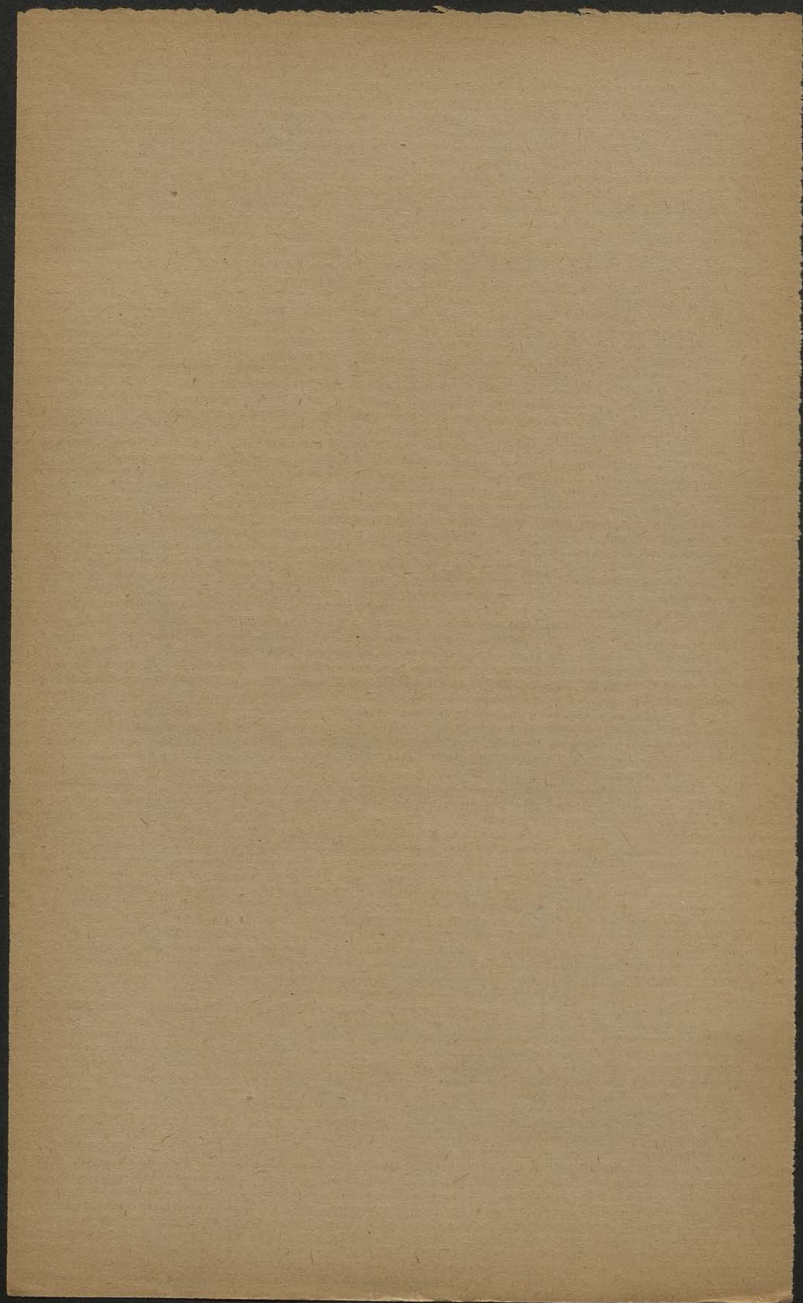

Wiać - at - eje st. niy'ndku. § fig. — k czego, k gdzie,
 do kogo, okazywai się, dawać się poznać,
 manifestowai się, świadczyć sobą o sobie,
 „Ogłoszenie myślowe na powitanie punkta-
 mentu jest aktem pienusworzdnym donio-
 stwii.. Wieje k niego powierowystkiciu go-
 rze poagnierie utonymania pokoju”
 G. lw. 88. 147. 1.

Wiadomości - i. z. stki - stek um. btaha, nie
 wiele knawaga wiadomości, ploska, „sty-
 vnates... jwa guda ja wazdnie, o czem ja
 wiadomości prawnymu nienaz” *Sl.*
Mick. 3. 156. „Unysłnie rucita na wrzet-
 ki przypadek to wiadomości gościami.”
J. J. Uraz. 72. 25. „Miał zapas różnych
 wiadomości” *Id. wiek 1878. 12.* „A’bo
 nie trza szukać ewangelionnej prawdy
 w wiadomościach bunnowych” *Id. Uraz.*
4. 255. „Jakkolwiek wieść, nauka re-
 strony drobnotkomej, ciasno pyimowa-
 wa i powierzchownie nabyta „Driici
 czynity postępy, lecz w nasygkaniu
 owemi wiadomościami Takwemi,
 które nauka serjo jako plemię odna-
 wa” *J. J. J. 2. 30.*

Wianek - nka - m. nki - owo umiędzy u ludu ^{Ku Wsch.} ~~prawa~~

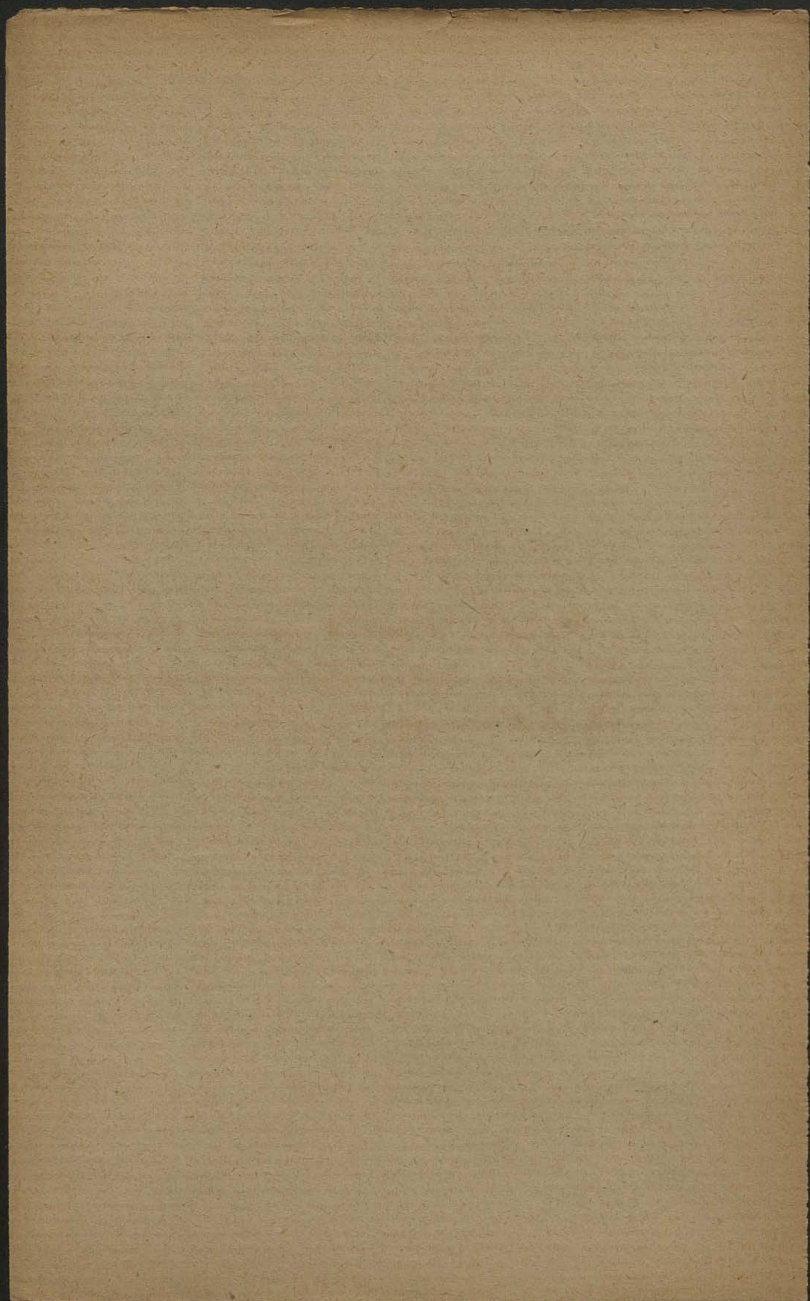
Wianyrzek - nka żu pieru. lud. symbol
~~umotywnienia~~ i symbolu cnoty, drzewi-
 czości, państwa, wianek ruciany
 godło państwa. Wzięte mi jasie
 wianek, wzięte i mnie sam, bo ja po
 wianyraku sierotę zostanę. Uważaj na
 mój matki cieżki ptak, albo mój wia-
 nek wróć, albo mój go raptaj "O. Kol. 4.
 35. " Drzewo, pbowe; dla ciebie żak wia-
 nek twarę: utracitam go za stoletą jwi-
 teraz nie będe żak twój "ib. 1. 214. " Oj
 Jasie, mój Jasie maty poganiścin, wzięte
 mi wianek, nie wzięte czasu "ib. 435
 " A bo ty wianyrzek prwy mi nie utraci-
 ta? chodźtai po wodę, w skudnie go pu-
 sićta. A sięgaj go, sięgaj prawę rękę do
 dua, jeśli go dostaniesz, toś go jęwać go-
 dua "ib. 4. 13. " Oj w myśli panny w
 wianek, jedna kasińka w krep-
 ku "ib. 1. 154. " Dzwon swój wianyrzek po

wodnie "wiehni. O. Kol. 1. 204. "Strony świece
sis spaliły, nim sis namówili, a chwarta us
dopalała, tej sis potokigłi. Od potłowy do
potłowy o chwarty godzenie: obrońcie us
moisia panno, prawym boczkiem do mnie.
Nie obroń, nie obroń, bo ci me głowa boli;
com strawiła swój wianuszek. Dla twój swa-
woli." ib. 4. 32. "Ty dziękiś mawa, to ucho-
wam; jak uchwam do ludzi dawa. A ja wia-
nek uosie mwas, zabratem go na swą durs.
A tam na tym strawanym szdrie, a jidwie
tam stauzi bzdrie. Kadzi rzytki pod kutany,
za wianuszek, za ruciany. "ib. 34. "Kasia
plakata wianka rucianego "ib. 1. 69. "Bo
abyłam wianka rucianego a nabyłam
kijjzego "ib. 208. "A ja głupia była, piwa'm
sis napita; w ruciany wianusku nie
bzdrie chodzita "ib. 4. 31. "Mnie porucił wój
kutany, za wianuszek, za ruciany "ib. 34.
§ plur. "Wianki-oiu "urwysłowi ludowa puz.
ekania wiankuu na wodę w wiły iw. Jana

(Wianek) chwaleśla „Wianki, o statuse echo
 uwrażliwości czerwonych pręcików jwa.”
 Tyg. H. 2.5.310 (1)

Wianuszek - cicha. m. cicha-ow. korb. lud.
 wianek. „A cici ci to burmistrzowie, cici ci
 to, co ci z twojej głowy wianuszek odjęto,
 Oj wrażliwo to że ludzie myśleli, co mi
 z mojej głowy wianuszek odjęli” O. Kol.
 1.165

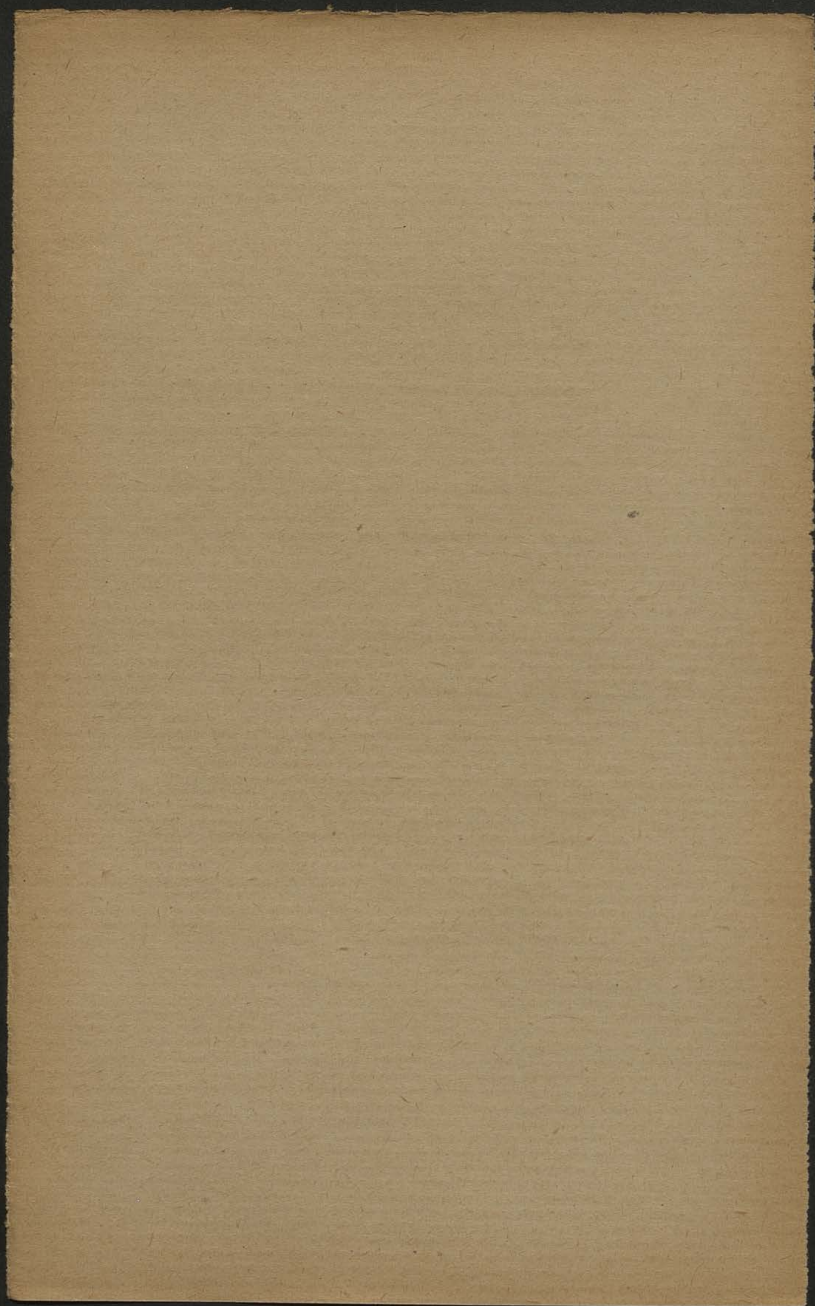
(1) „Obchód „Wianów” w tym roku wy-
 padł chyba najwiewietniej ze wrażliwych
 detychiarowanych” Quis Dura 23. 210.

Wiara-y. z. bezl. un. zbiorowo, bracia młodzi,
 bracia kółniarze, ruchałka biała, i
 w ogóle wszelka gromada dżicha, ochocza
 „A nie to narka wiara od kąd jest narodem,
 brzydki się tchorrem, skapsem, lichwiarzem
 i głodem, stąd też był na świadanie karły
 bardzo cnoty.” W. Pol. 3. 118. „O takowej sker-
 mierce sąty znów inne wstęgi, więc w pol-
 caty się wiła młodzi dla nauki, a nie to
 sama wiara, sami przyjaciele, więc nie
 wmyślonego Sędzią tu się wypowiadał,
 i gdzie jakie sekreta, i jakie portale pod
 przyrzecz nauką, gdy do słowa wstąpił.”
 ib. 1336. „Diosenka stawa, wojaka polskiego
 tak młota. poznali ją kółniarze; wiara
 się skupiła w kółto młota; stuchaj.” Ad.
 Mick. 3. 321. „I oto pętni się ofiara, krew się
 tryumfując nawią wiara.” T. Leart. Ks. zbior. woj.
 47. „Pau pętkownik przed front skonył.
 i nikt do niego: ot-wiera stany, nie się
 nie maui kim portować, dwóch nas tyłko

z dawnej wiary - już do statku - wci papiery,
zdej wodkowi raport saareny "w. fol 9. 76. -" Ju-
tro, rzecht, pot do piasek, prwy leśnej kępliy
stawia, iż bracia strzeley, wiara obławusiy."
Ad. Mich. 3. 87. "Żelazna wiara, husaria
stara, skrzydły szpiekni rwie się od ziemi" T.
Len. Bib. ucr. 1853. 2. 434.

Wiarus-a. m. sy-wo mu. żołnierza niezgubiony sta-
 ry, doświadczony, dzielny, waleczny. I
 siedł w oboz, gdzie stała przy armatach
 warta; tam dla rozerwania iż nawet
 grał w drubarta & wiarusani, kiel-
 chem ustadziej kielisć "Ad. Młk. 3. 324.
 "Drugiego dnia bitwy kołunuy mozków-
 nie, po przejściu Słyna rozwinęte, raj-
 ty stanowisko naprzeciw gawstki narych
 wiarusów "Zbiór Pam. 2 n. 1830-1831. 53. "Nie
 masz tego grzeć iż, od starego wia-
 rusa wszystko pręży i trzeba" "Z. Dzienn.
 5. 22. "Ow szarpigzy sumiarskiego wysa
 wiarus, był re et nomine stary wiarus,
 którego również dobrze znał Francuz, vieux
 troupiet." "P. Z. Dyk. Rom. i pow. 5. 2.

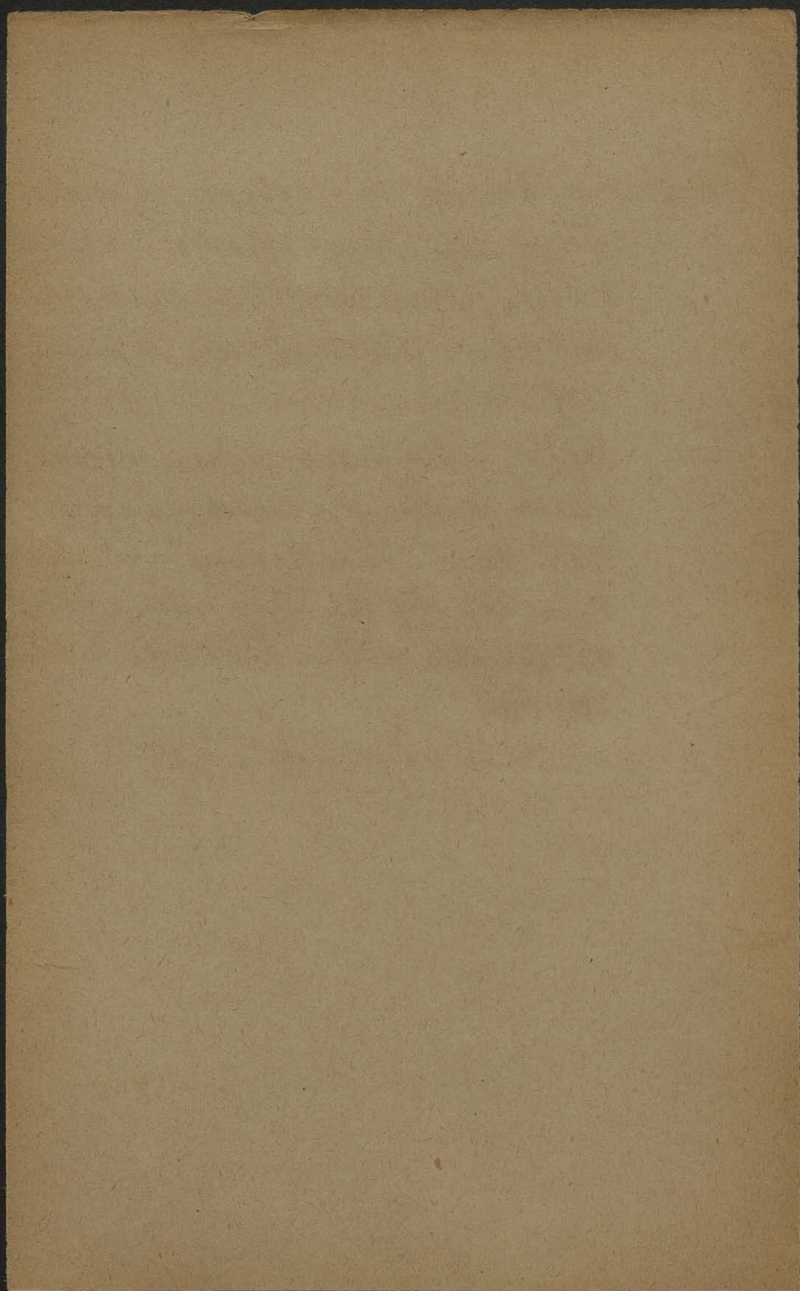

114
184

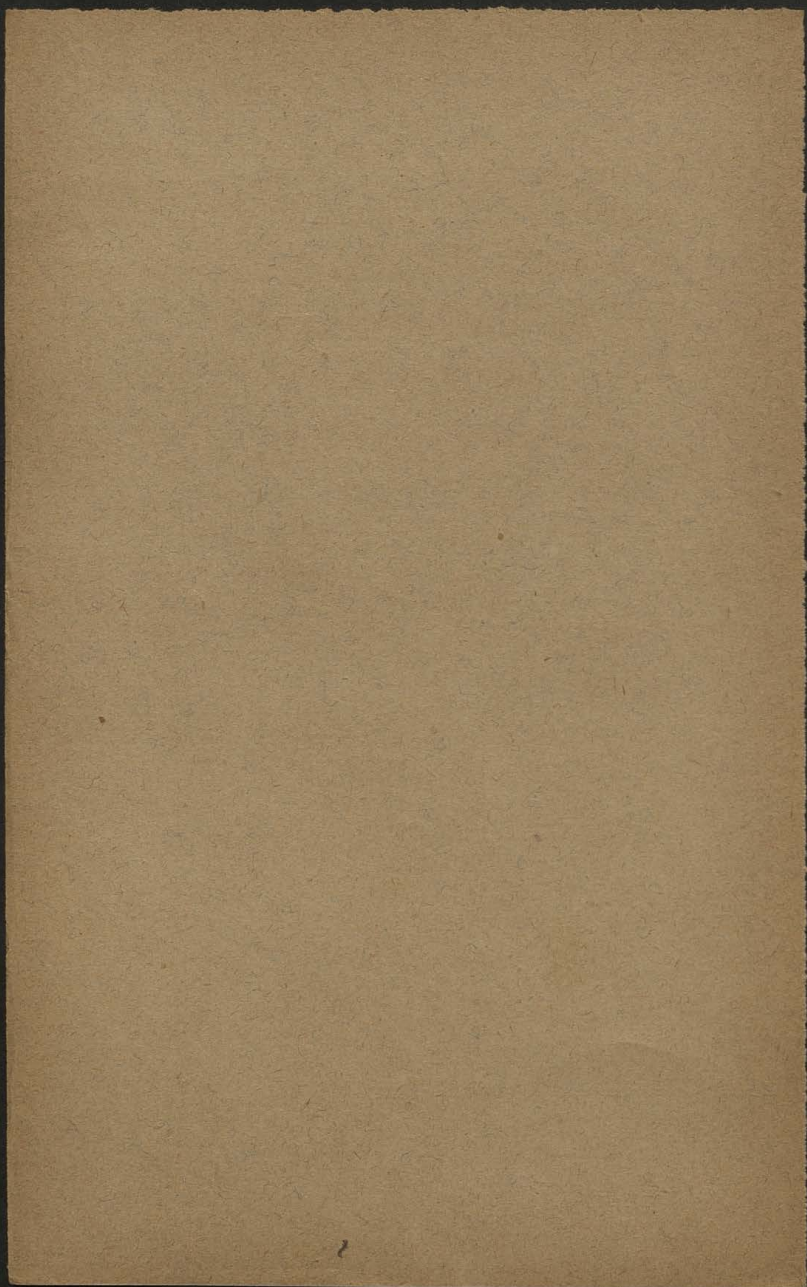
Wiatr-u. m. ż w posp. mowie karmyca. „wiałtru”
„I byto tego huk, błykania i plusku
z dobrog godziem... Dopóki wiatr nie za-
czną przednie chmur poud sobą” Kł. Jm. Wile
1887. 234. ż faj. nek manna (1)

Wiaterek-vku m. kdrb. wietrzyk, wiaterek
„Wiaterek chłodny z kwiatkami i grzał,
listki trząsał i wódz marny w rzece”
Kł. Jm. Wile 1887. 232. „Lekki wiaterek mle-
siał procelotnie suchemi lisimi drzew” Dz. pol.
1887. 304. 1.

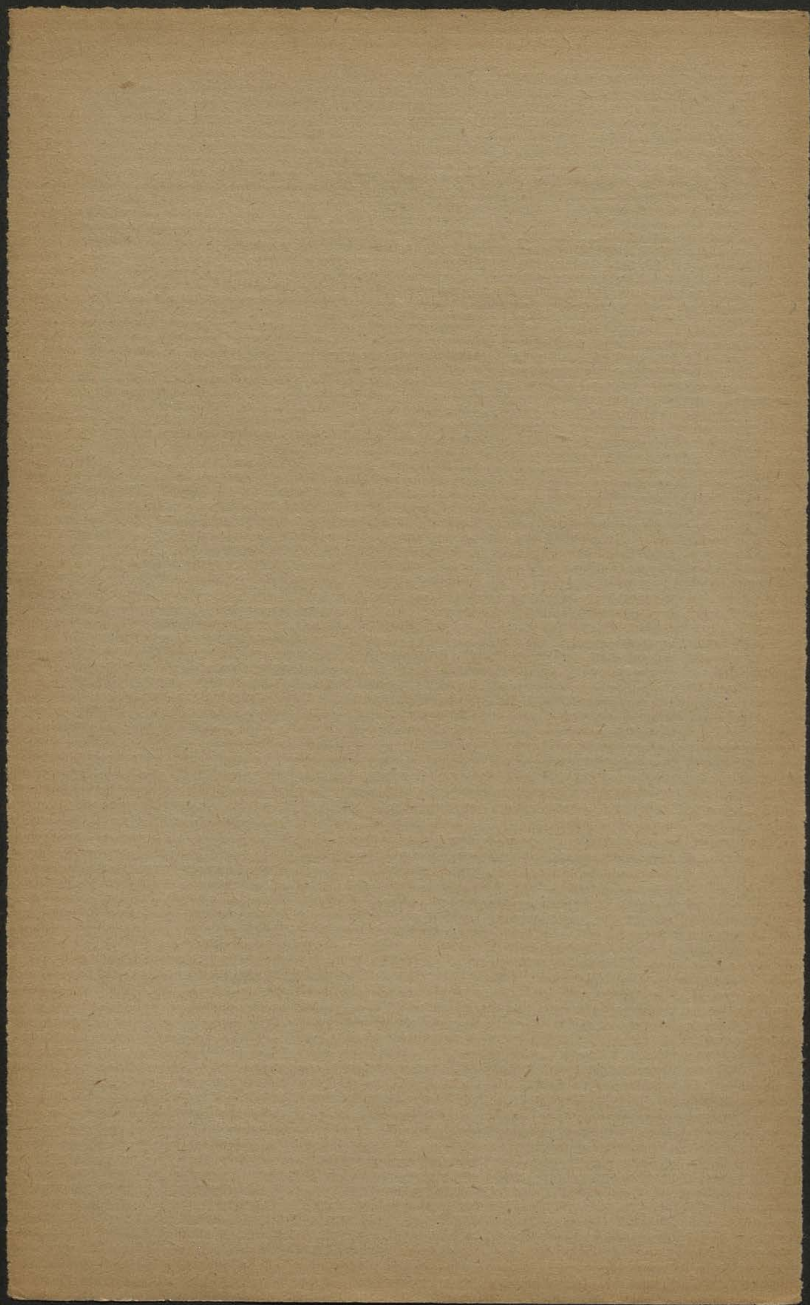
(1) „Chodzi im o ten wiatr co wieje”

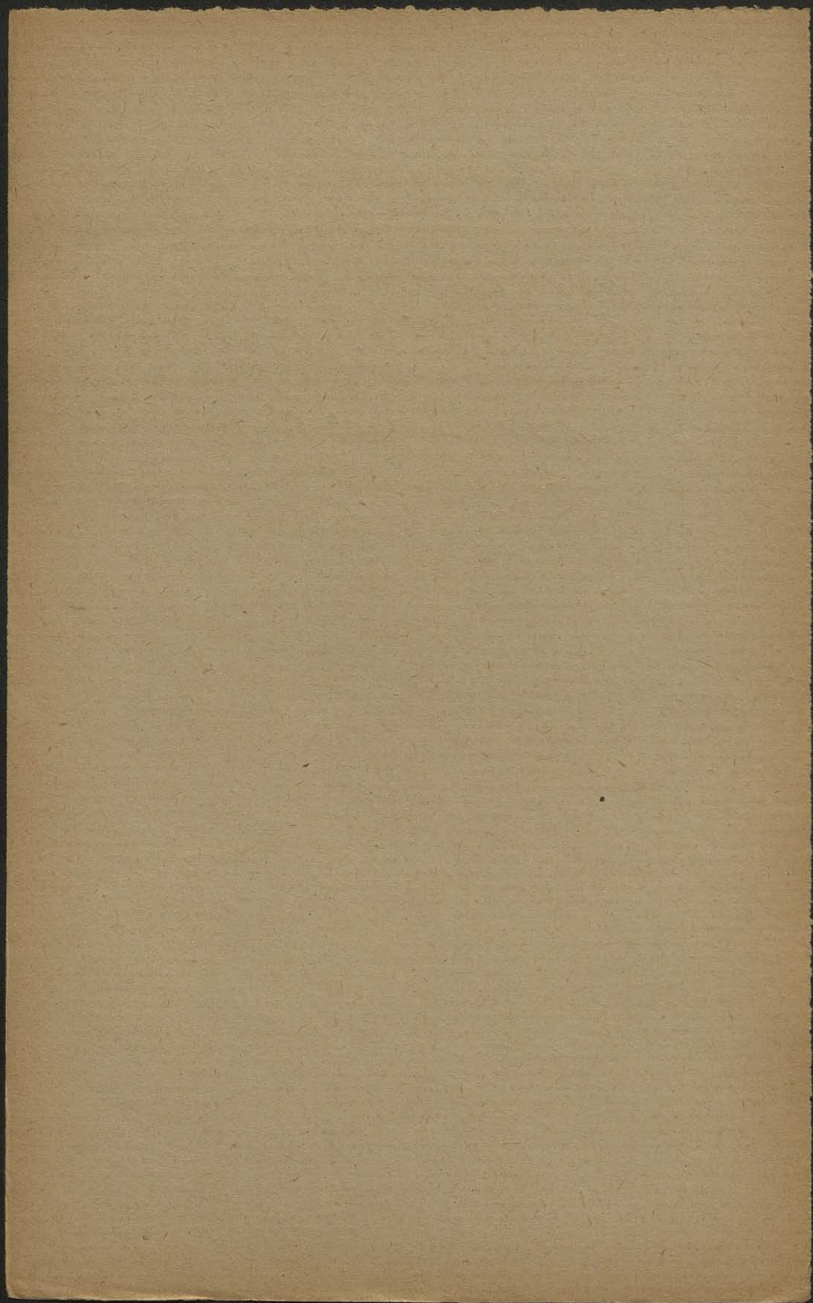
Wiatropędny-a-e z med. pędzący wiatry „Lisici
 misty przysposobę używać się w medycynie
 jako środka pobudzającego twórczość i wia-
 tro-pędny” Enc. Og. III. 7-465.

Wiatrysko-a, Wietrysko-a. u. zgrub. saka-
radny, uieruowy wiato, wichura
„Wietrysko ze sietnicz nie ustawa-
to” *J. Kraw. Długo 1882. II.*

Wj^ętyk-u. m. ki-ów mu. Tac. Viaticum, u Ry-
 mian, żywność lub pierzgięde udrzebane
 na drogę, & to kośc. katolick. Sakrament
 Eucharystji czyli ciała i krwi Pańskiego
 udzielony umierającemu, do przyniesienia
 wiary ku i' odnowieniu psalmów,
 wyprzedzita cnota "J. A. Minia. Tyg. 71. 1. 71.

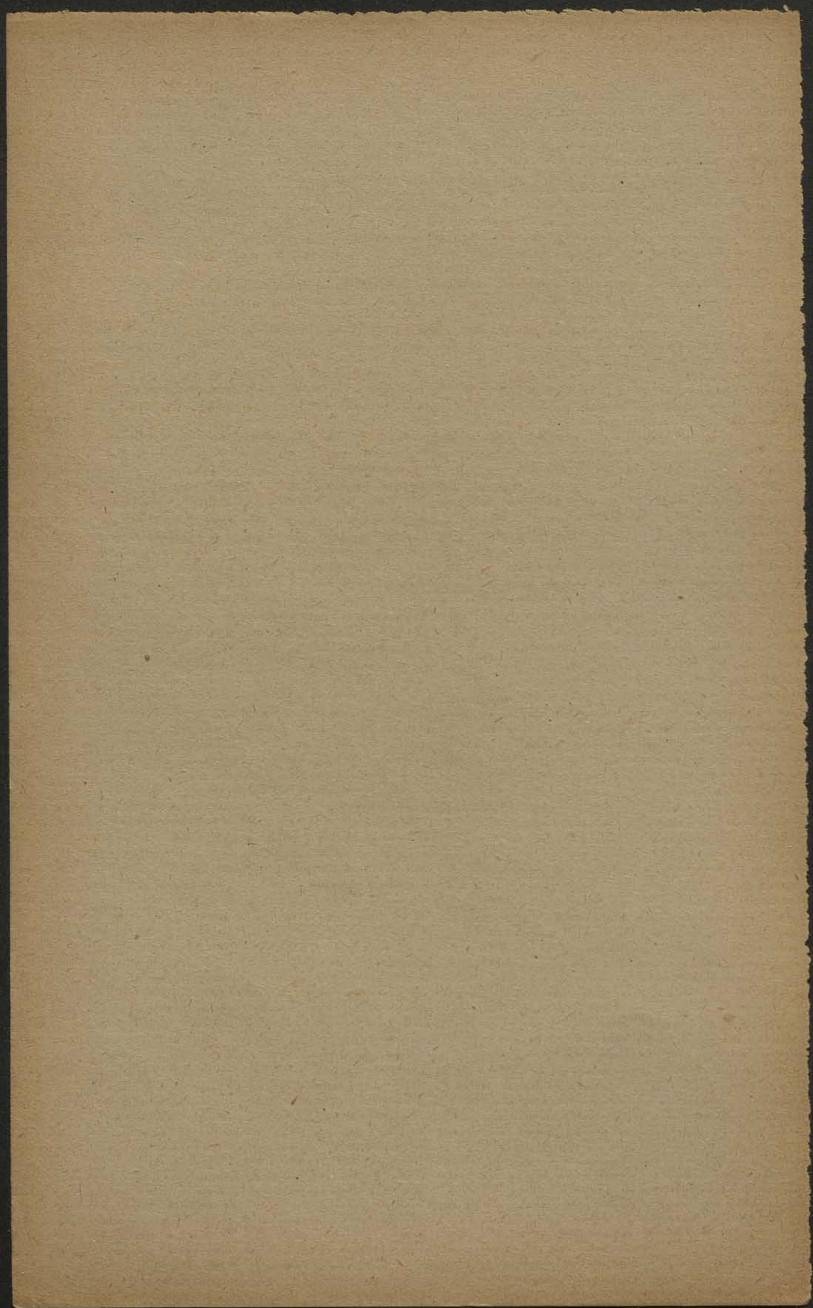

Wibracja - j. z. cje-cyj um. tal. vibratio, fiz.

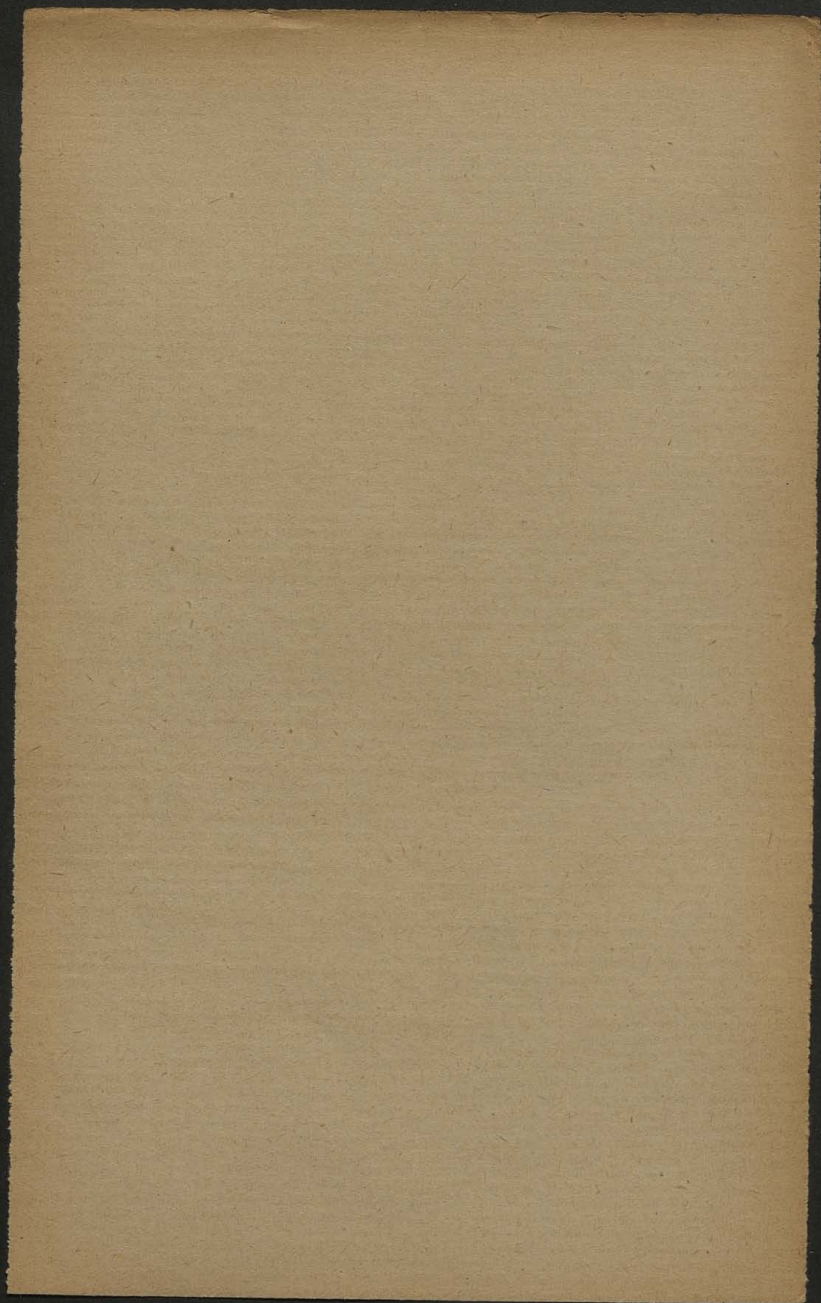
Drżenie czyli ruch wahadłowy, który w
głównie do drżania falowego organów gło-
su i ciał sprężystych wydających dźwięki

Wibrować - ab. bruje st. wj. udhu. tal. vi-

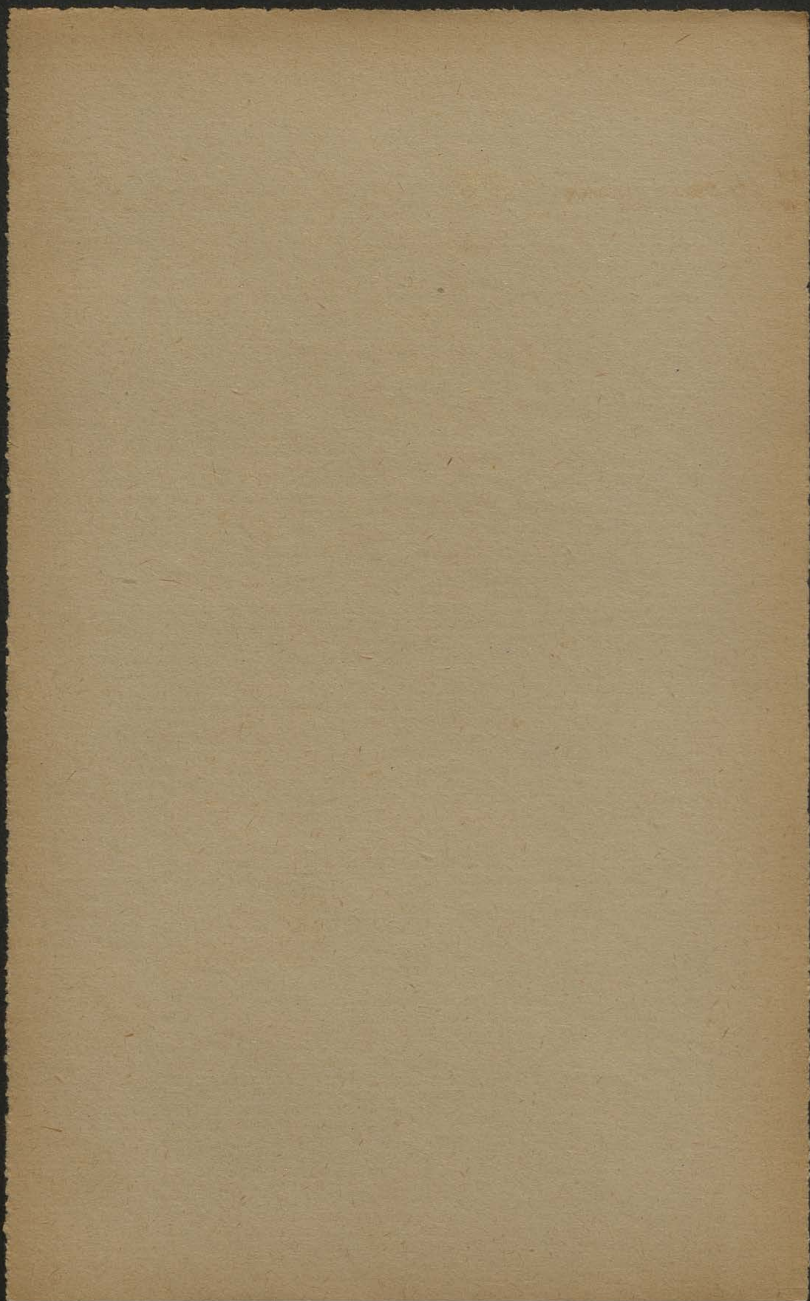
brare, drgać „ Muzyka kłopotliwa w niej
po sobie jakiegoś lekkiego gorgazkę... nerwy
jej drgają jure, wibrowają ” D. Bot.
Pud bura 70.

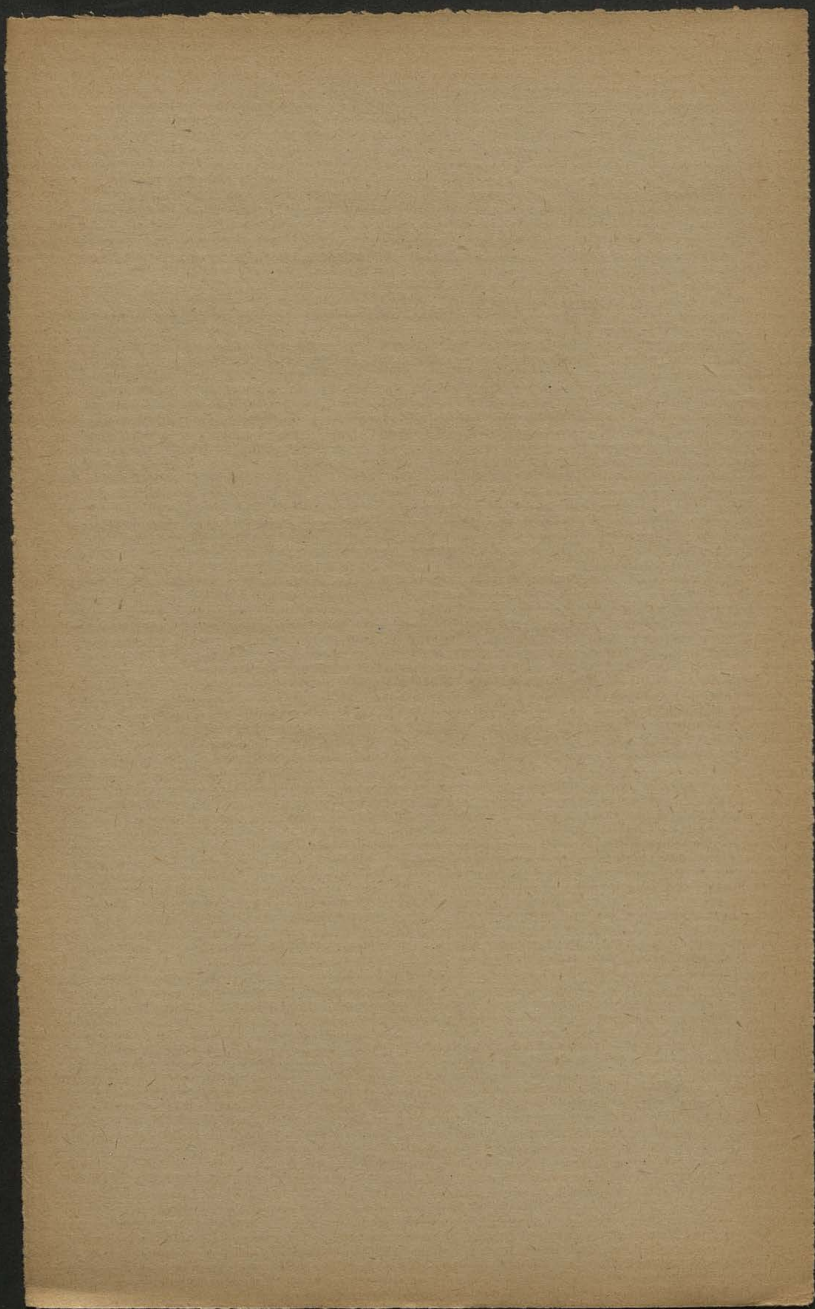
Wice wypraz tu. Dodany przed jachimholwisk ty-
 talem, kucany karsper Wice gospodars
 karspergry gospodarka, pomagajgry nim
 w przyjmowaniu i bawieniu gości, kil-
 ku przyjaciół i dworaków ministra, pet-
 wigrich funkcy vice gospodary, rozpo-
 to pielgrzymek do kula skotois, rozadajgry
 salschke, ualewcygry kielichy, amimungy.
 J. Kwarc. Ska war. 1. 57. „Jeneratowa w ci-
 gu wiewowa postugiwale us nim, w domu
 gral rols vice-gospodarka” Jd. wick 1878. 63
 „Coi pan tu knowu grax na rols, vice-gp-
 spodarka... wiewowej kaledwie ich pomaury.”
 A to - ciekuwe?” D. Dot. Nad wodr. Dun 162
Wice mundur, mundur urzednika nie
 galowny, lewa na cwidni, „Coy wloszyp” wice-
 mundurowy frak z koryjkanii, cy ro-
 stai w salafnowu?” J. Kwarc. 16. 63.

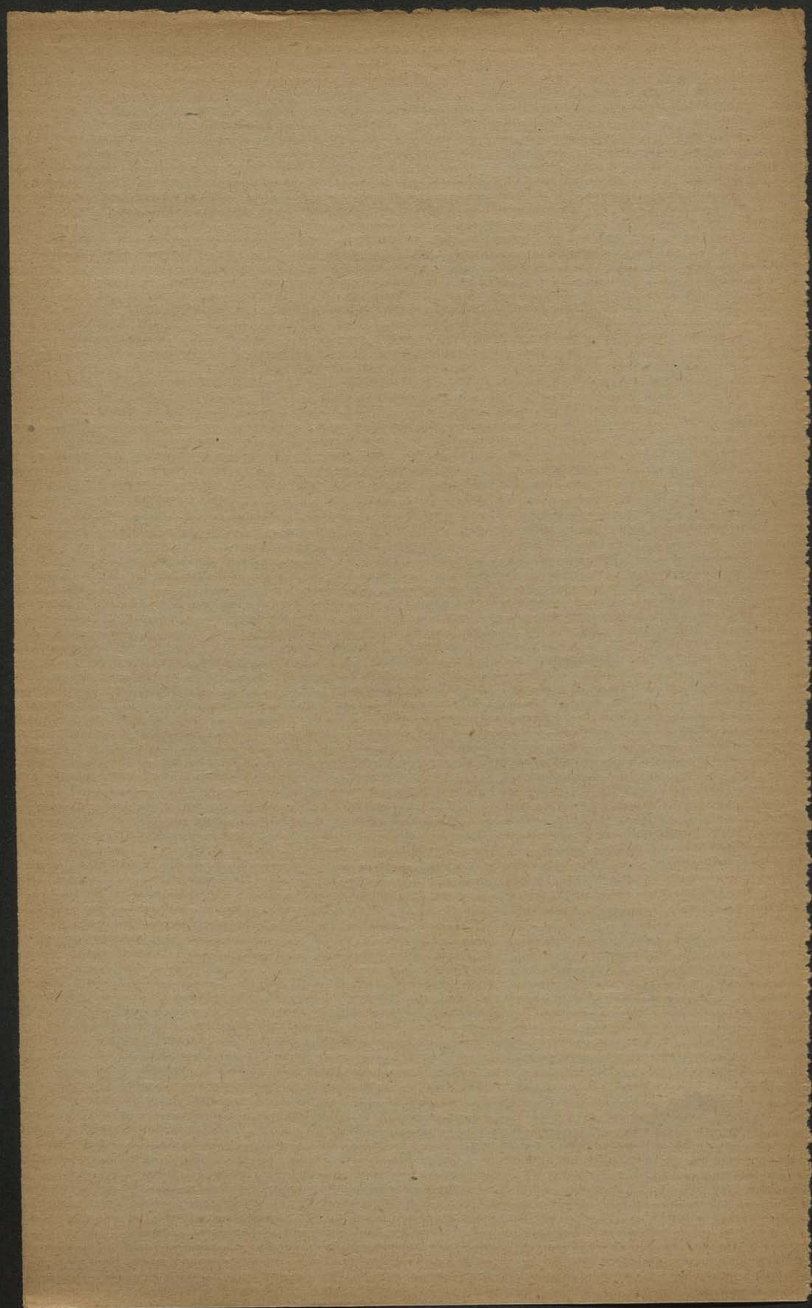
Wicher - chru. m. & wichr - u. " Ta bolen' starca
była jak mroźny wichr srođ sivego
marca " J. Harkel Czar. Sk. 21. & - i' xivb.
Wicherok - rka m. p'omien włosow na
glowie kadkiej ojzy u, skrozy, nie daj-
cy u karkesai' gładko, " Odnauxata go
glowa spixasta, wytupiała, z wichrem
na wirachiu " J. Harkel 46. 36.

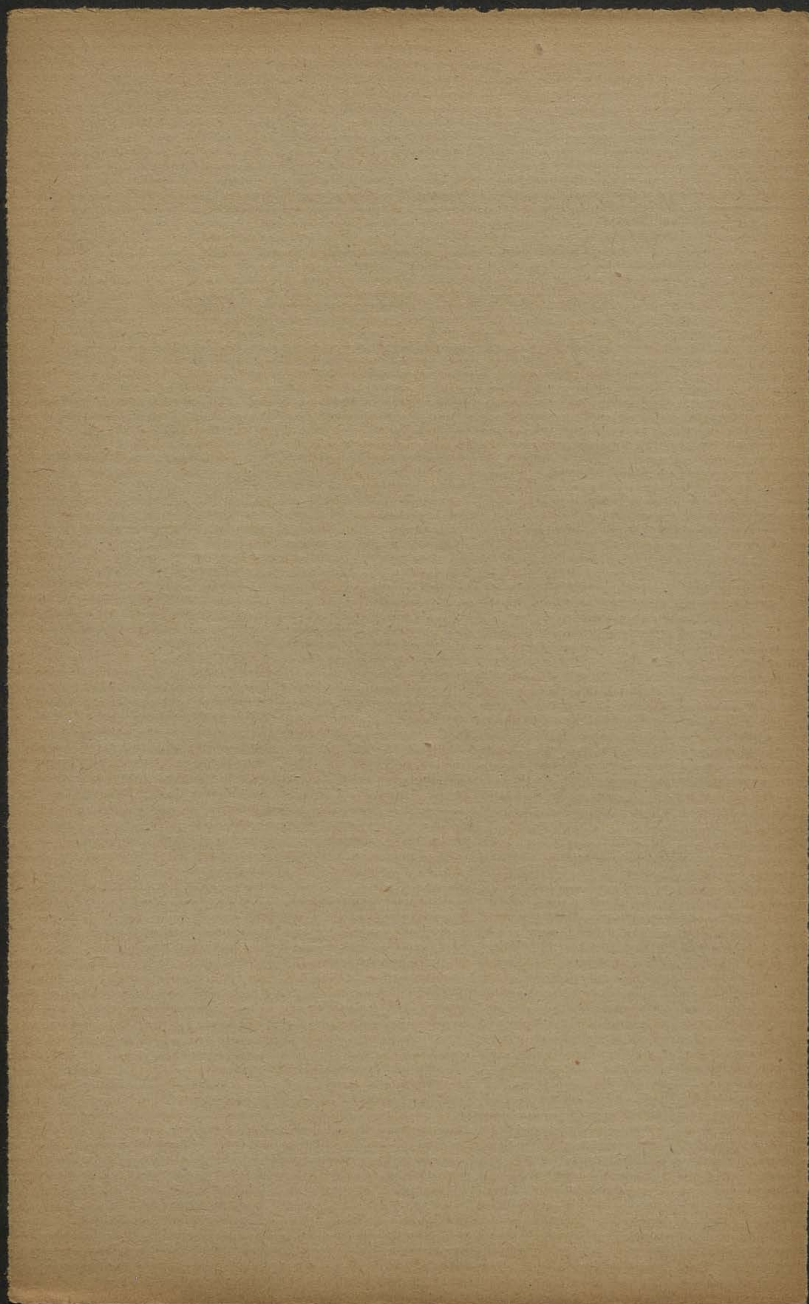
Wichura - y. i. ry-chur, rus. wicher, zawiernu-
 cha „Obłoki kwiaue w grube tuma-
 ny, jak roztukane morskie batwany
 z przodu wichury kłębiz się chycio” S.
 Prusa. Zagr. wieś. 59 „Cóżguie kotasa da-
 lej a dalej, usiuo wichury i strasznej
 fali” ib. 68 „Wczorajszą wichurą po-
 krywata z wielu budynków dachy.”
 Now. 1882 69. 3. „Straszliwiz wichuriz
 z raziziziz susiziziz nieziziziz w cizgu
 ostatniej doby.” S. Now. 89. 45. 4.

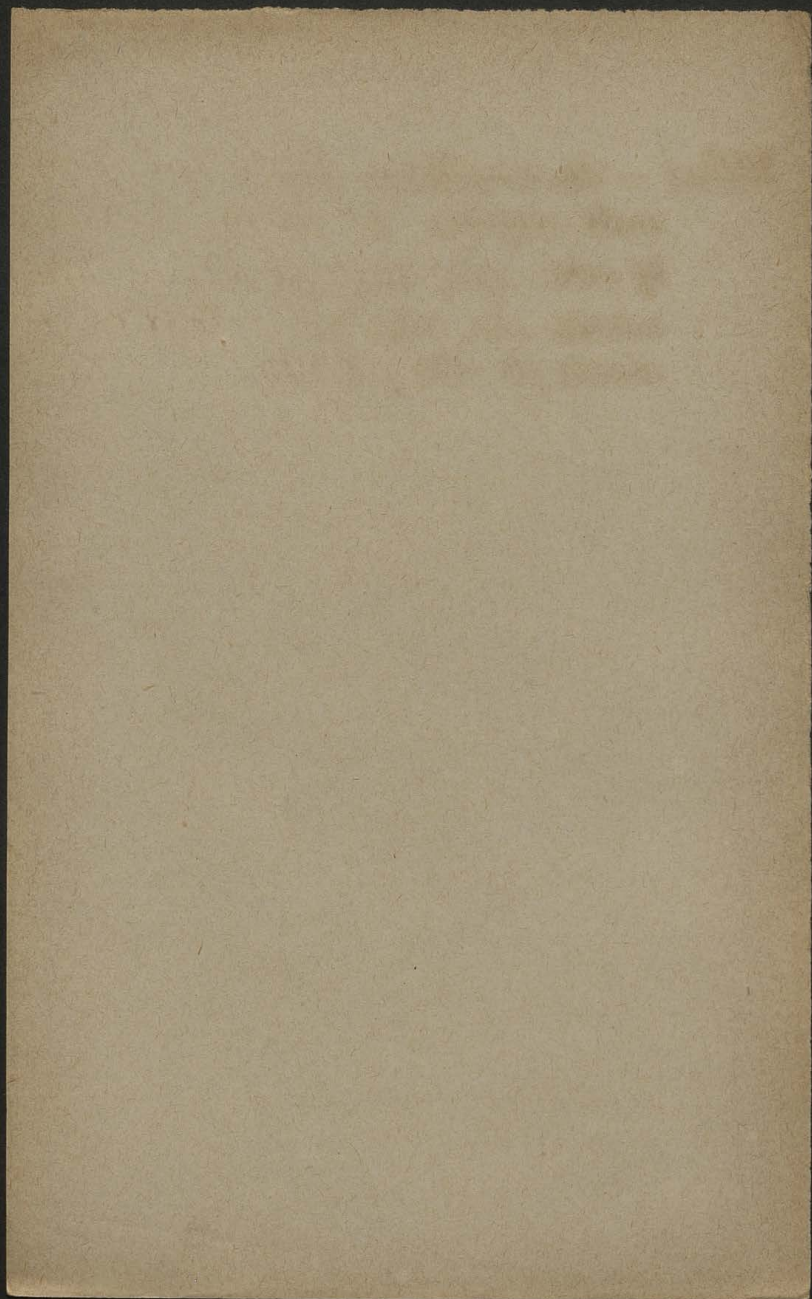
Wicinny-a-e, od wicinystatku którym zboże
na Litwie spławiają. Znać się dobrze
na handlu zbożowym, na wicinym...
Ad. Mick. 3. 96.

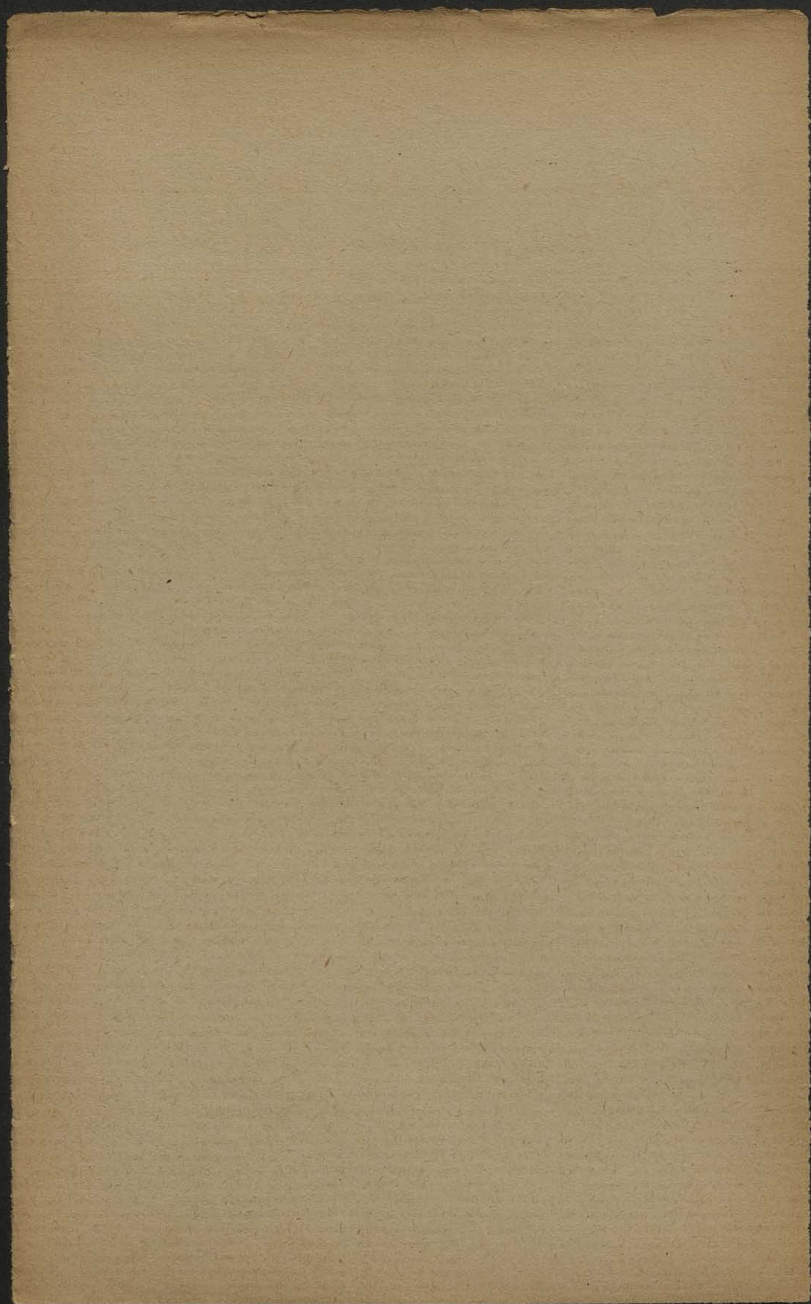
Wid-u. m. z poet. widok, obraz, widzenie „Niebo
 zoxerwiało, ale świeciło się gramota-
 mi, jak wid szatańskięj stolicy” J. Stow.
 2. 97. „A wtem jasność przytła nowa,
 i w tem powietrzu jako w dyamencie
 ukazał się wid... piękność, córka Słowa”
 ib. 101.

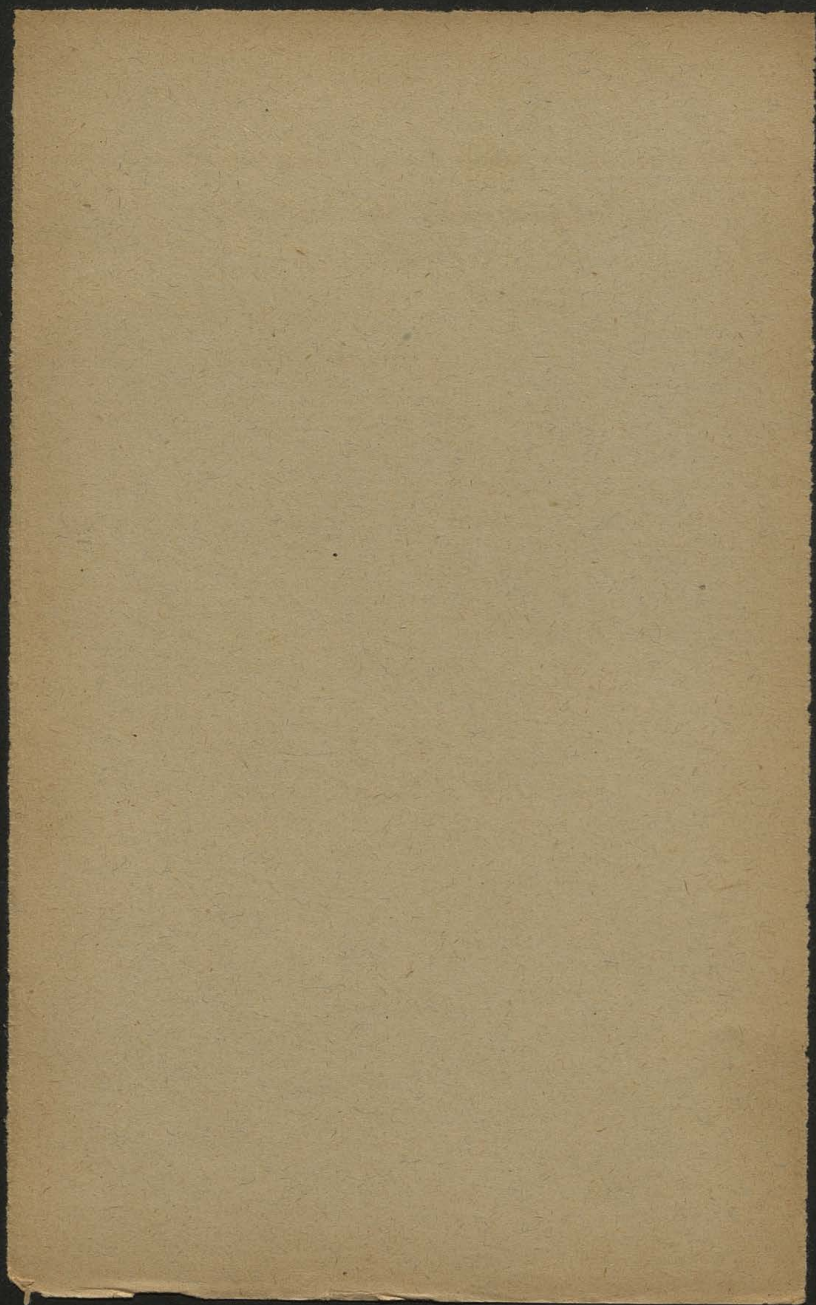
Widac cz. wdac. z przyrostkami, widai'ie. "knie, rapaiue
 suadzi, wygwiescie Toi Widzié w. wdac. w
 tej owbie "widz" douyil. jak widz "Ale kdro-
 wicemko widz dobre" J. Kram. 90. 98 t.j. i dro-
 wicemko jak widz jest dobre.

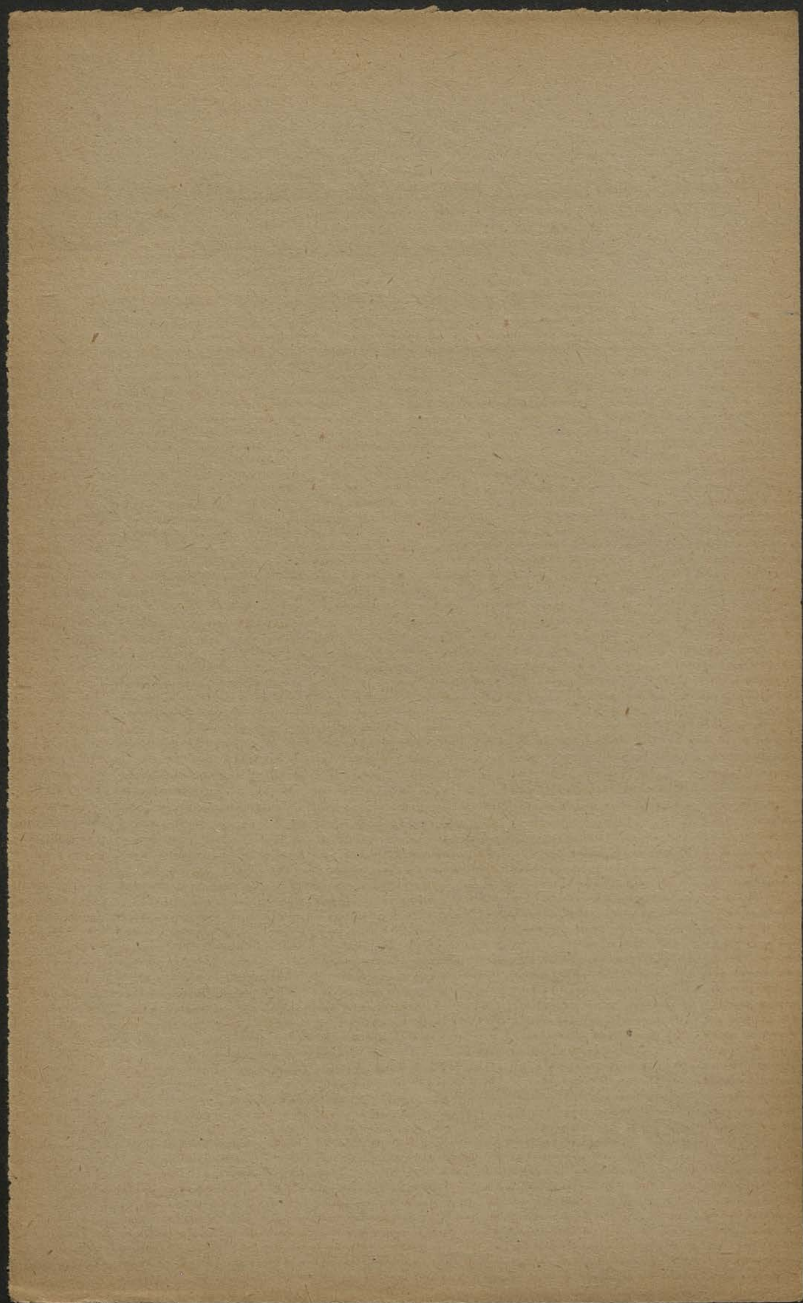
Widelenykh - a. m. ki-vo mu. kdrob. maty wideliec,
stwiży do desenn i t. p. „ Przy stole pa-
nowat ruszczany gwar szepcio, roz-
mow, suriccho, braghu ki'elivnawo i
xtocomykh widelenyhuo, kłone karteypowa-
ty tyżenki do lodow "M. Gural. Blum
23. 178.

Widermach praw. Galie. „na widermachu”
z napreciolem up. usierokai

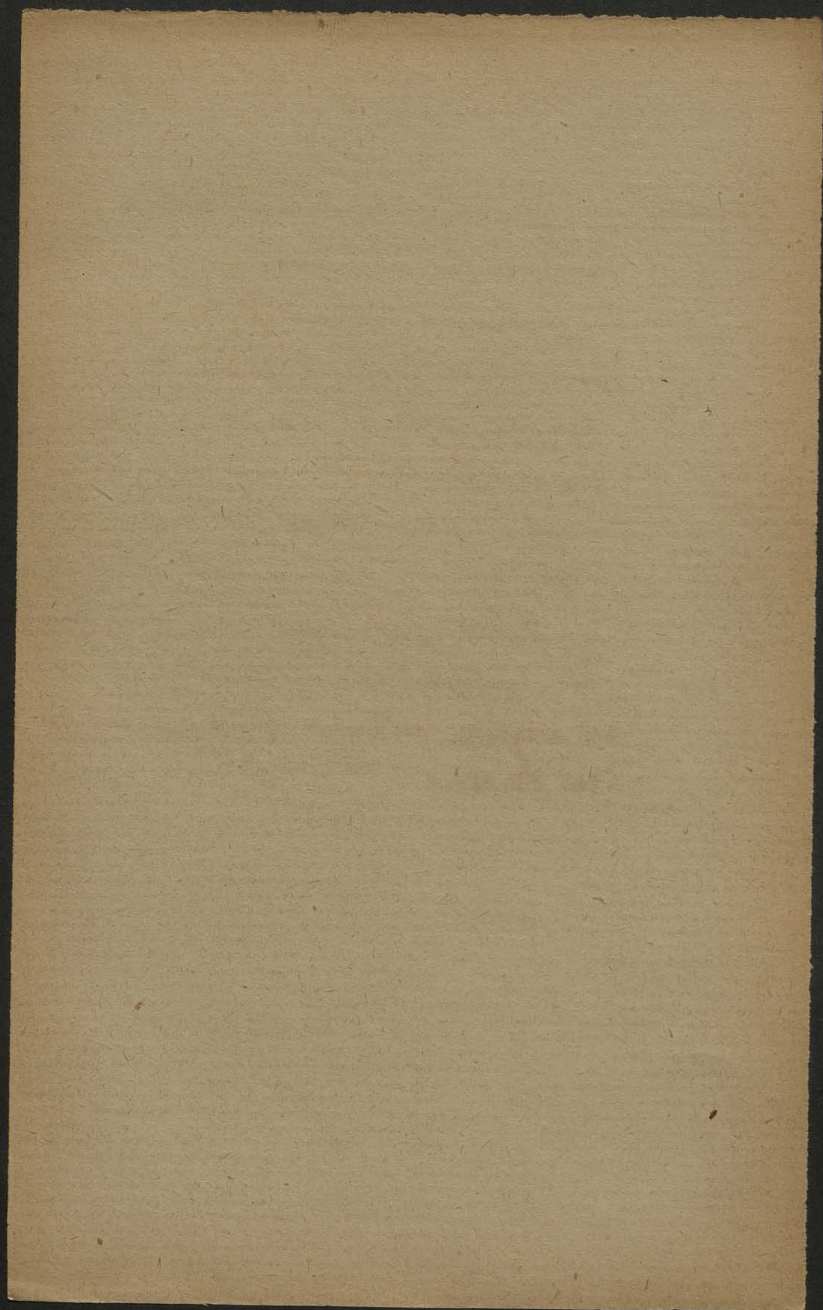

Widły - det. mm. z przyp. „widłami pisano” = na
 Dwoje, romantycznie być może „Założę
 się na ślub i białą. Czy potem będę i
 chłopciny, to jeszcze widłami pisano.”
 J. Kork. 11. 195.

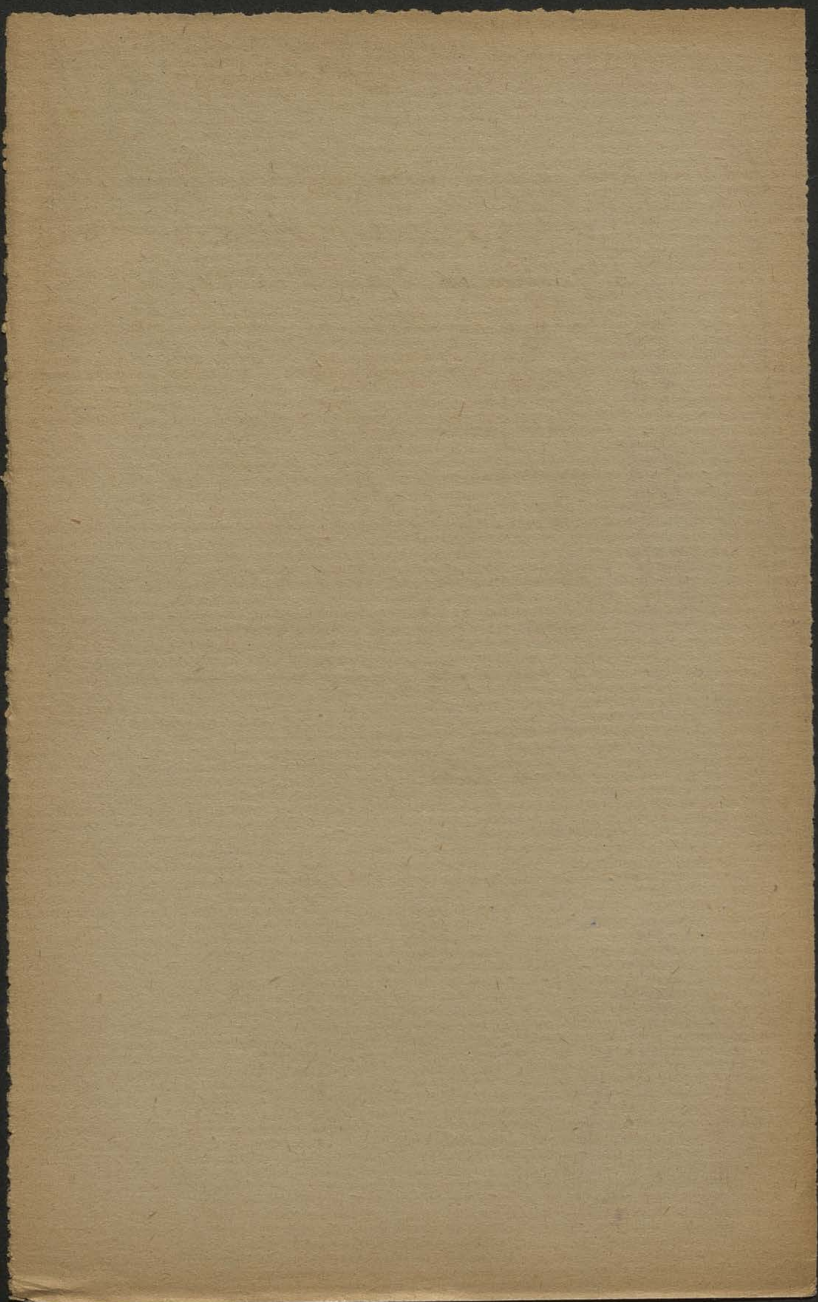

nieosob.?

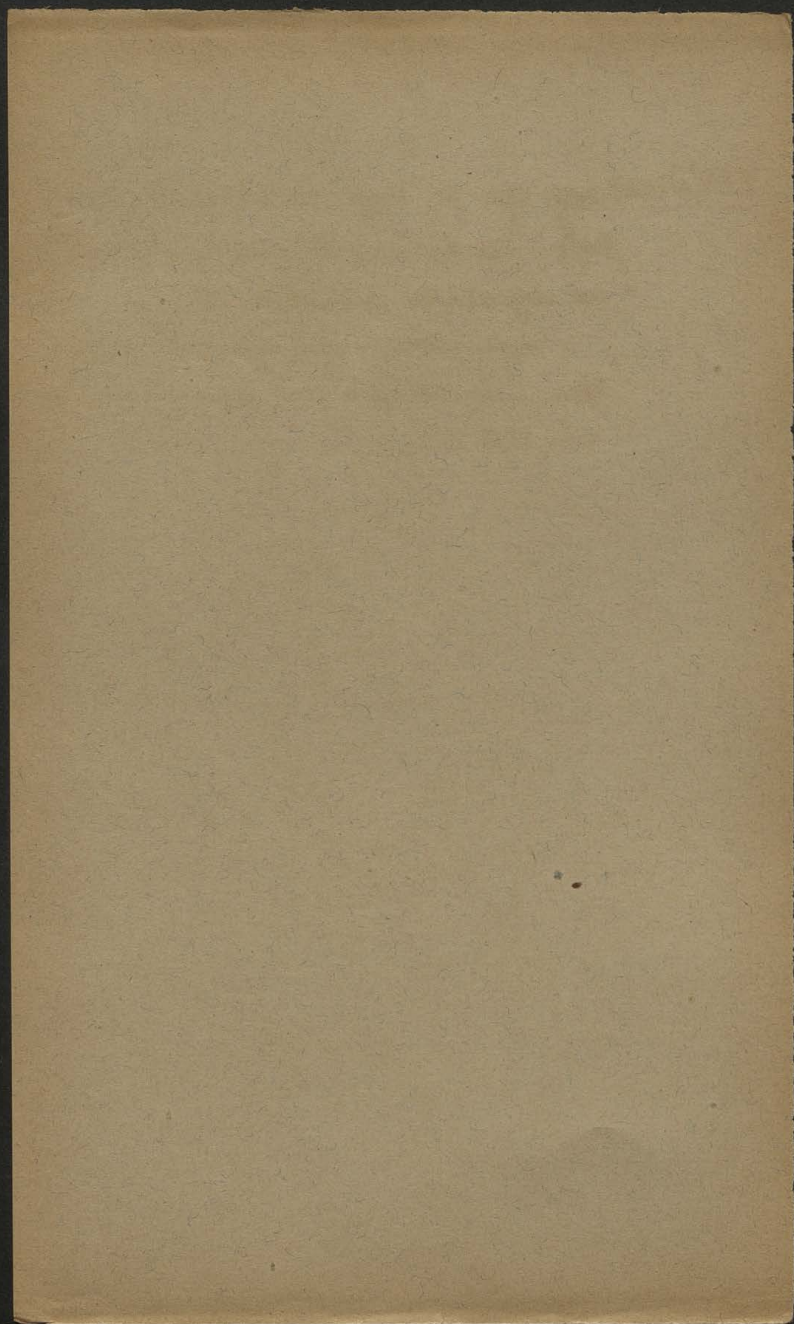
Widniec - at-eje st. uij. wd. kn. dai' uis widniec', byp'
 widowanym, ukazywai uis „Kerata ludu
 do kosciołka juw widniejzego w dali
 porzazgusta piechota „J. T. Kraw. 71. 40 „Bu-
 rka juw przerwata. Po niebie pędzity ja-
 sne stada chmurach, ale w przerwach wi-
 dniec bleskit niebieski „H. Tienk. 9. pol.
 1876. 27 „ Na stronie skale widnieaty
 na dalekiz przestrzeni rozwaliny kam-
 ku „D. J. Wyk. Ost. Lym. 1. 3. „ Nieopodal
 na wzgórku widnieje wioska „D. J. Stecki
 Chas 88. 136. 1.

Widno prust. & prow. widać, Rozwagę swoją
 w tych dymach się błęka samotna i
 pomysł myśli nakreślił pajęka: ten
 widno że gdzieś indziej myśli, gdzieś indziej
 dusza. "Almick. 1. 255", "Nakoniec rozwart
 usta; widno, jak w ich głębi dym długi
 gromadzi wazy się i błęka" ib. 257.
 "Poet był bardzo wspaniały - widno po
 obliczu, że nie takich tam ludzi w Chet-
 mie i Haliczu wybrało na Sejny walny."
 w. Pol. 3. 156 & prow. widocznie, jak widać
 "To waipan widno go nie kutas?" "Zł.
 Krak. 72. 10.

Widnukhazg-sgu. m. hvegi-oio nus. & fig. kakres
popsi, spobnien. Ne rary opinia publi-
ne uspakajae us kavyna, kavone na vi-
dnohvegi politycznym zmadnyz chmury.
Kone, nidy utvayniamu poluju kazvazaj.
wiek 1888. 21. 1.

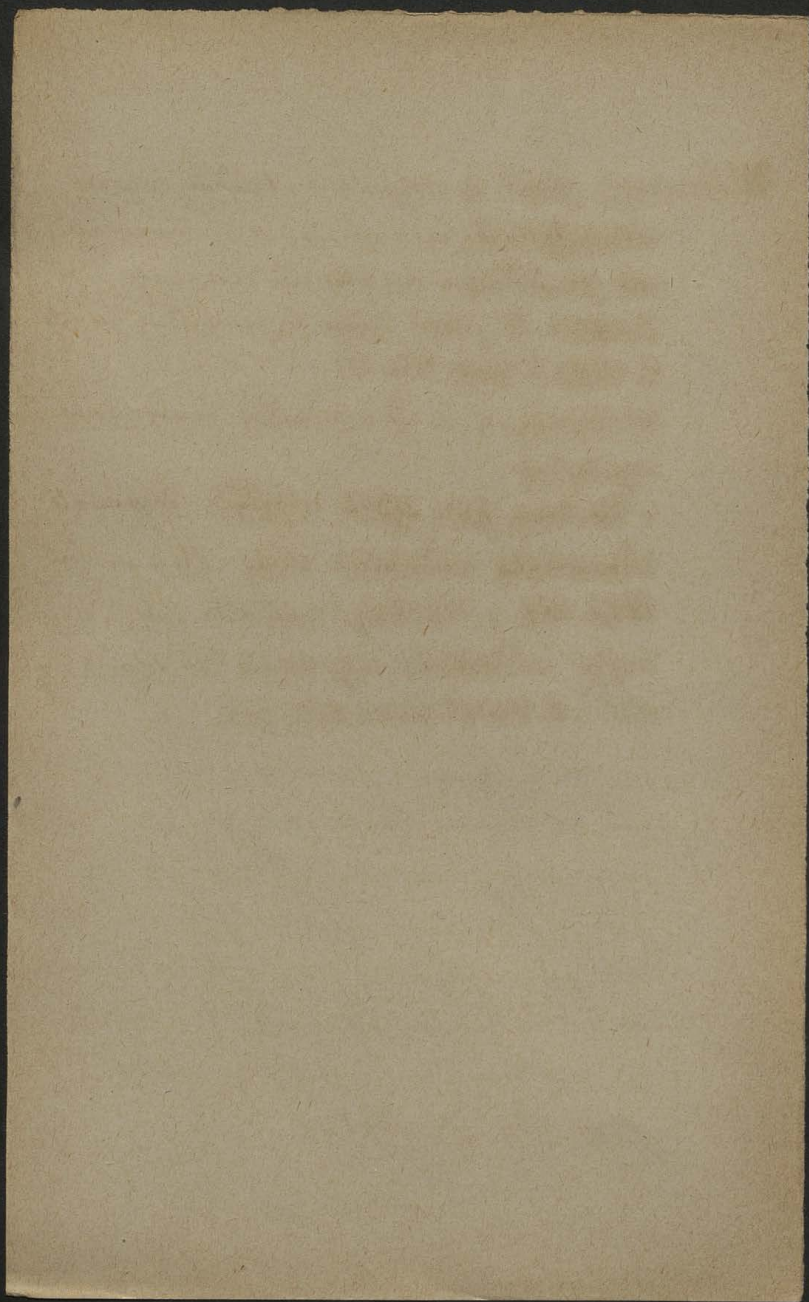
Widocznie prysł. & ożywił się, tak jak inaczej,
niezłapane, niezapracowane „Główna ulica
nie przedstawia na oko nic ciekawego, wi-
docznie to jest nowe, przemysłowe miasto”
K. Chęć. G. lwów. 1886. 221.

Widoczny-a-e & ożywił się, jasnij, prze-
myślej (1)

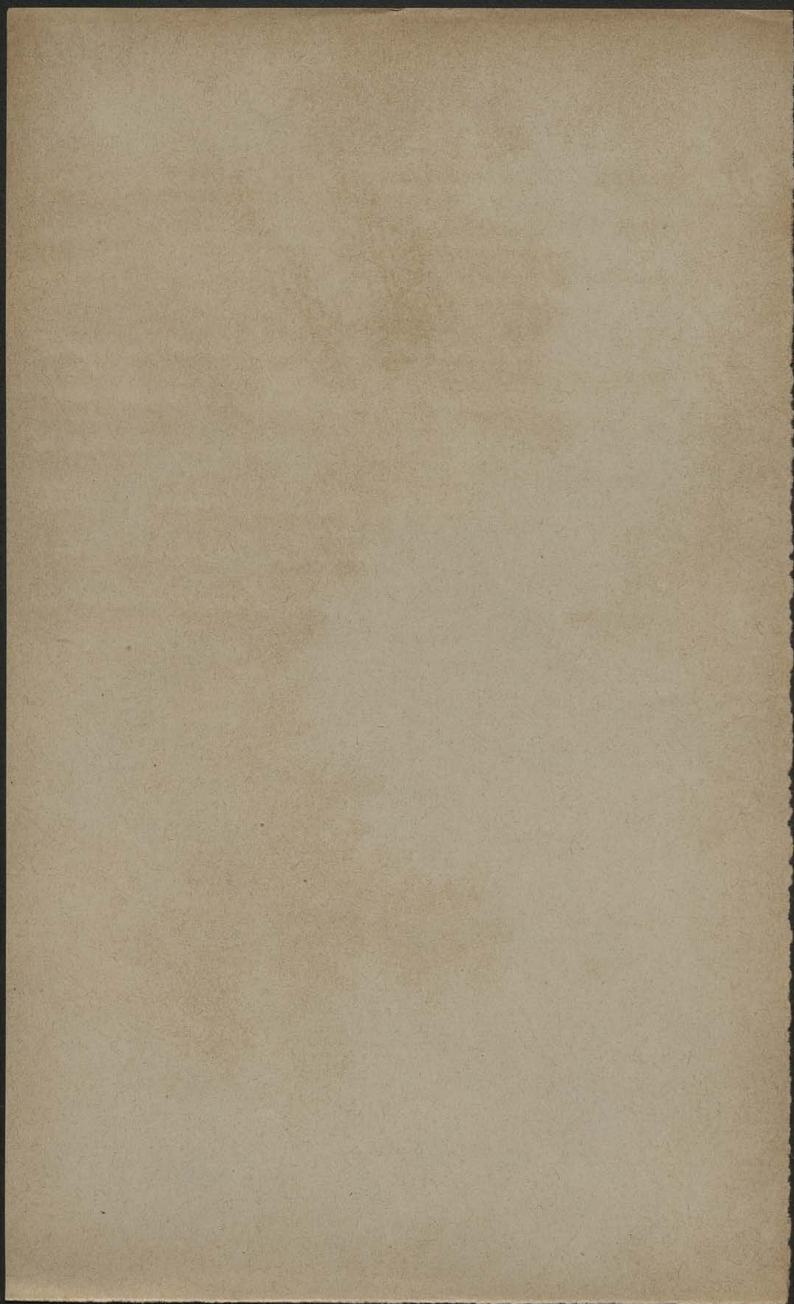
„Kuchny pan sędzia wygląda doskonale,
zdrowecko widocznie stary” Kł. Żm. Wiek
1886. 204. „Niestety!” — mówiła dalej, smu-
kając widocznie wyrażając dla swoich my-
śli” M. Gawel. Długo 1886. 355. (2)

(1) „Widocznie było, że spawany te wcale
nie do smaku nie przypadają.” Hory. G. lwów.
1886. 260-2. „Zawziętość stronnicstwa rosta z
dnia na dzień, i widocznie było, że się to
skończy może wtedy dopiero, kiedy jedna ze
stron wojujących ulegnie” M. Główn. Mus. 170

(2) „Widocznie trafia sam tego pragnął” P.
Rogon Wiek 1886. 269. 1.

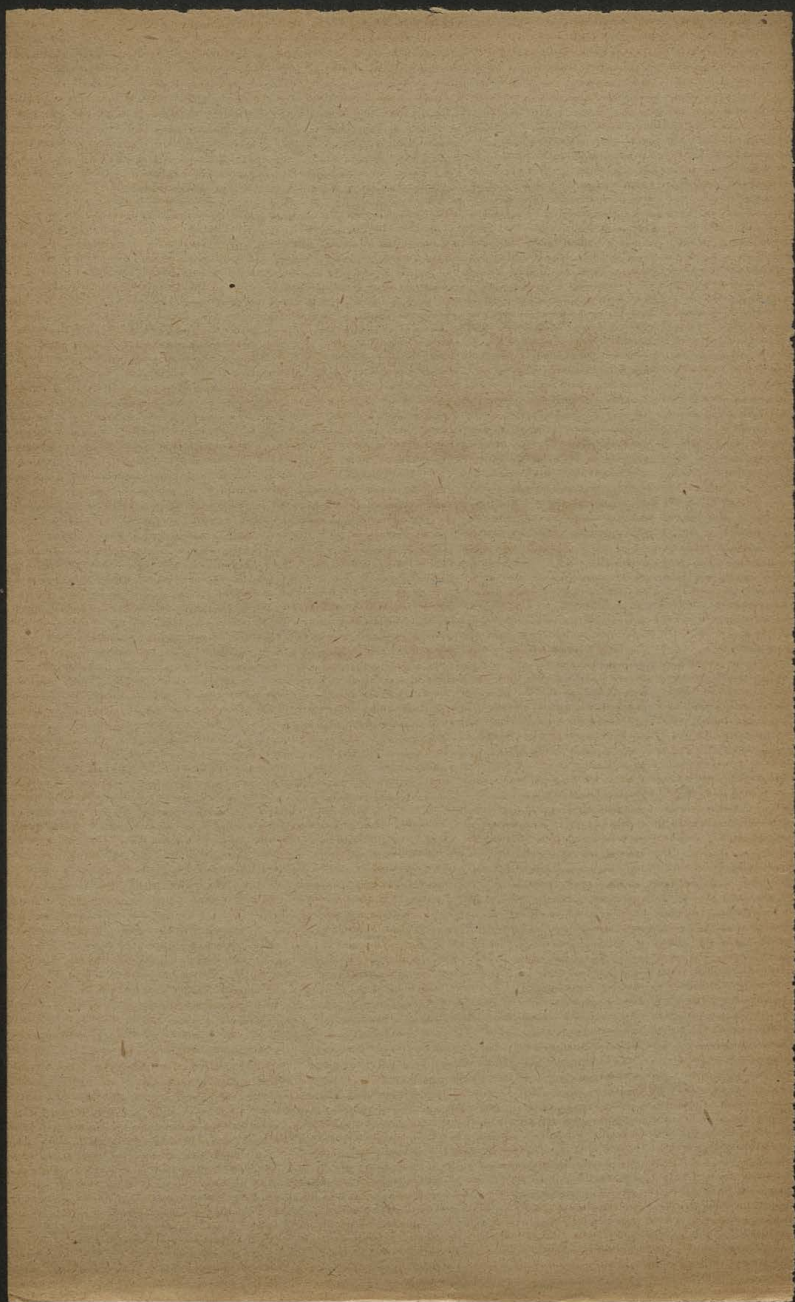
Widownia - i. t. miejsce, w którem się coś odby-
wa „widownia, na której rozegraty się wy-
padki, skomowię treść tego opowiadania,
ten o, jakże ciekawym mił od brzoś o ceanu”
Wędr. 3. 3. 130. § Scena. fig. „miała coś w sobie,
co jej mówito, że na większą wystąpić musi
widownię.” J. T. krak. 72. 60.

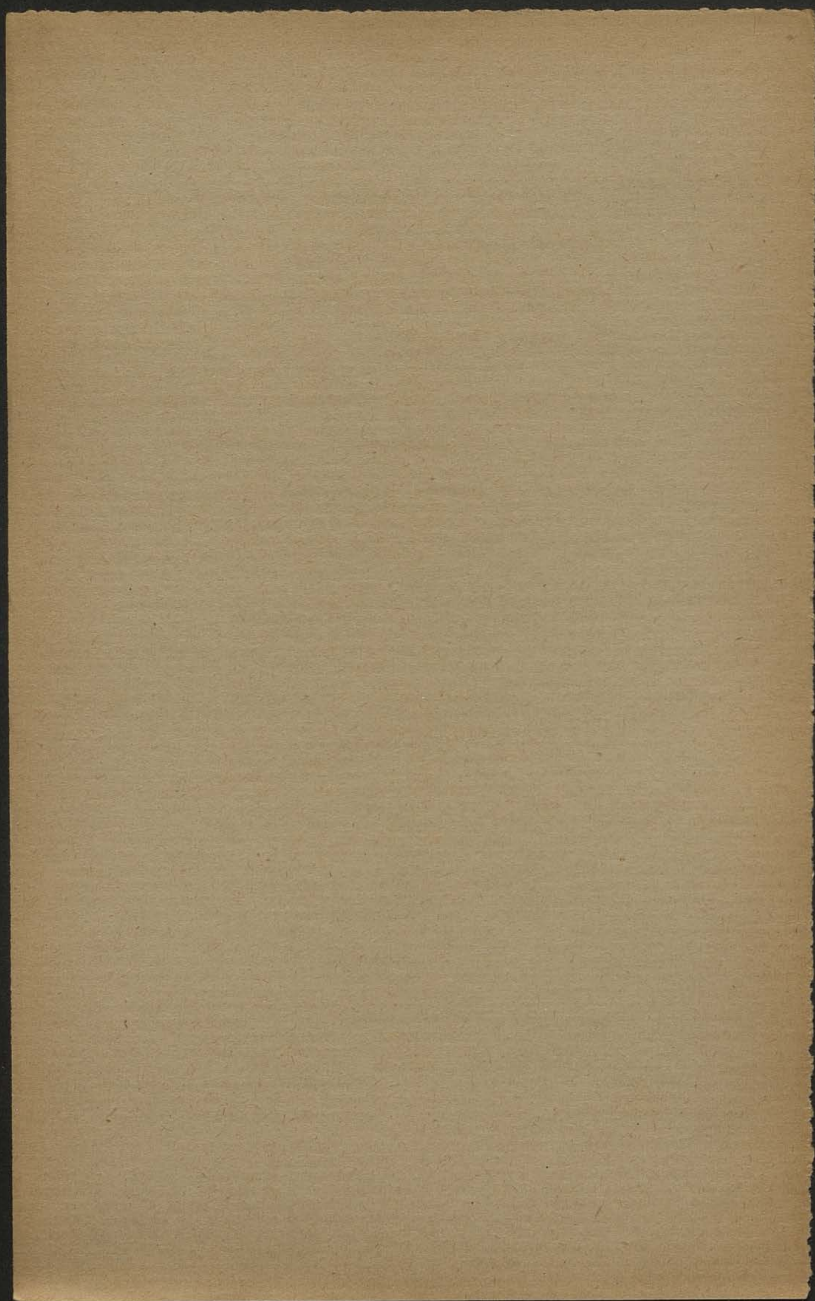
97¹³³

Widun - a. m. ny - oio m. ten ktoremu s'j co
 przywiduje ob. G. nar. mowa L. wotniep
 8 Lirhop. 1880, 1881 i 1882.

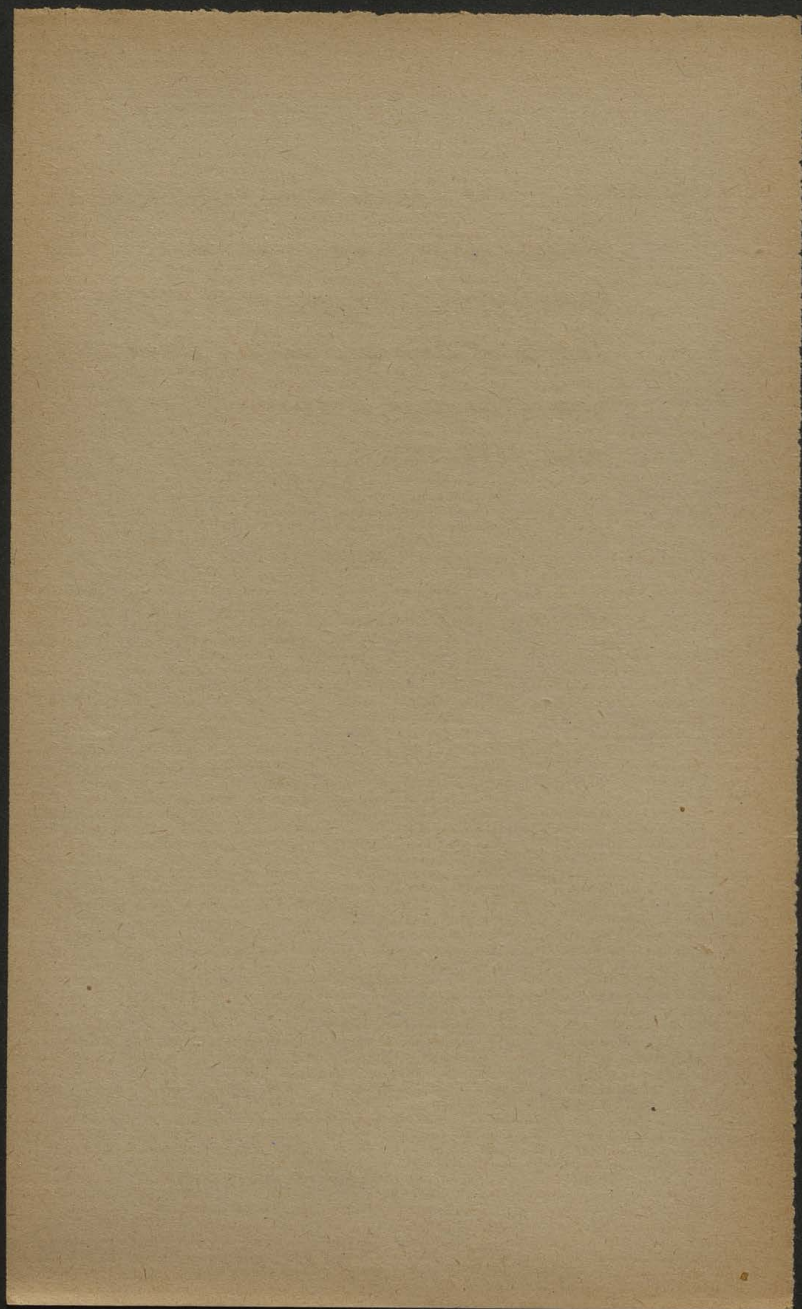
Widkie - at - ski A. z lud Krak. fu trybie
 roth./mow: „cie. ' skis . ' "kam. wi-
skie . ' widkie . ' „ Uprawy chłopa ob-
 cego z mokrzym trokiem, mówili do siebie:
 — skis ty. to ptachnik. — A juś . ' bo
 ma trok mokrzy "wieś Ławada pow. Nowo-
 sądecki Karol Malyś G. lw. 88. 145. 2.

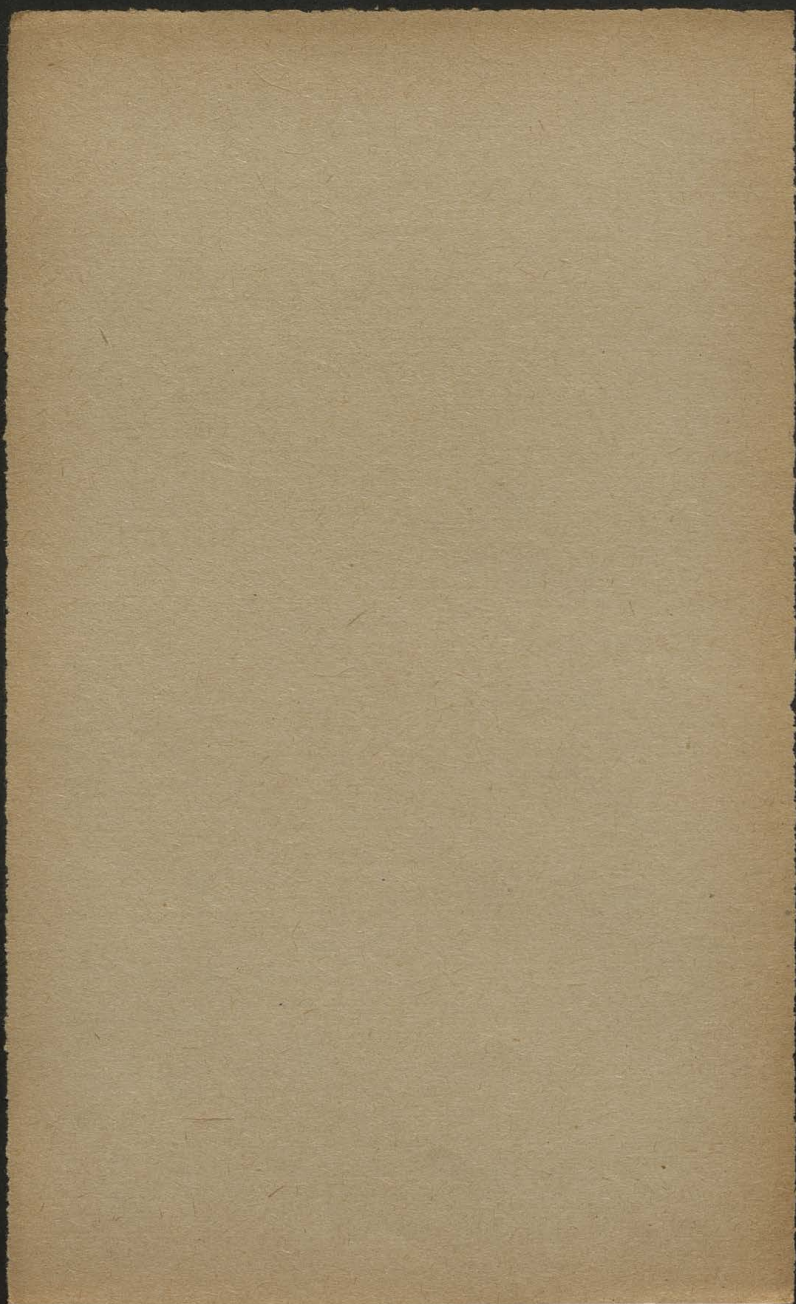
Widzi-mi-się według m. urojenie, kaprys, swoje wi-
 dzenie rzeczy „Ludka to rzecz, że każdy
 tworzy historję wedle swego widzi-mi-się”
 J. W. K. 73. 154. „Niepragnęł mi tego, nie
 upierał się przy swoim widzi-mi-się” J. S. 7. 7.
 Ładzi „Nie mogli jej naturalnych usposo-
 bień do swego widzi-mi-się nagiąć i kasto-
 rować” W. J. 7. 7. 34.

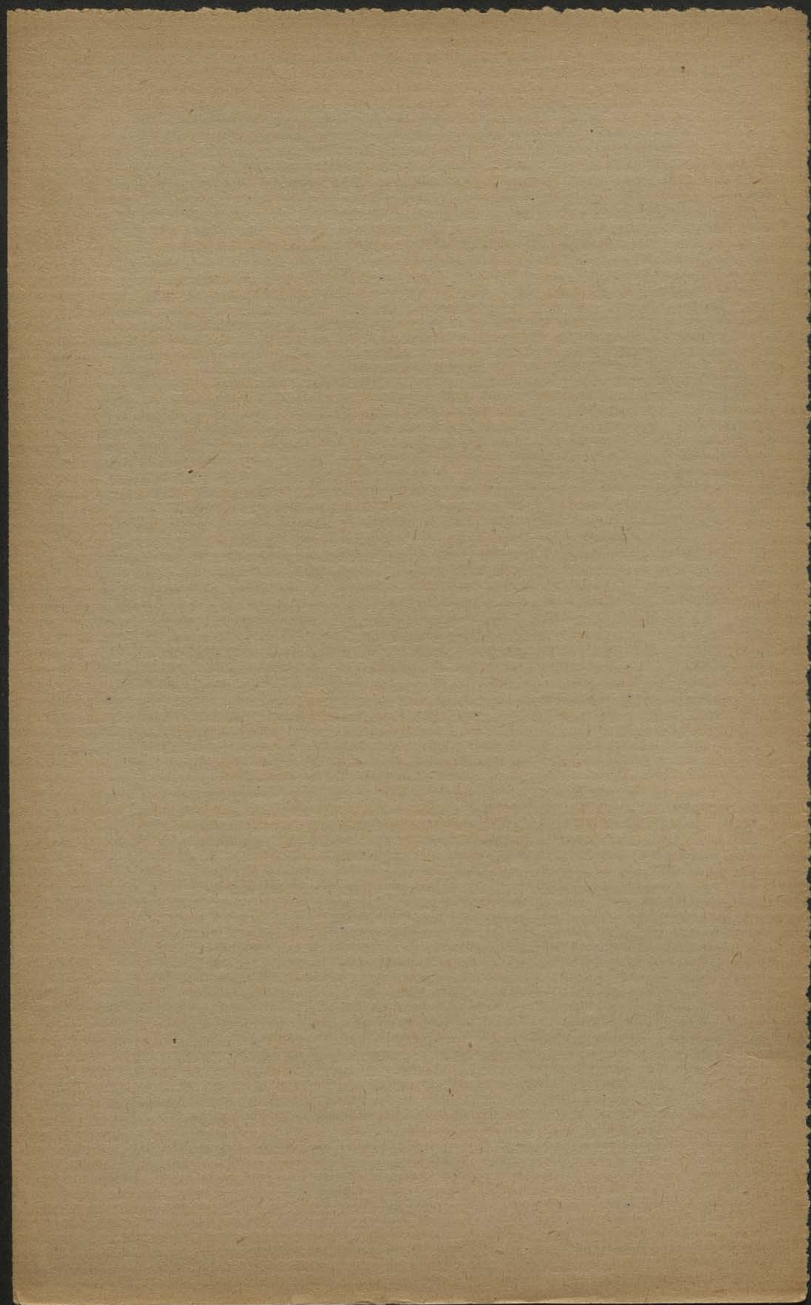
Widzisko - a. n. rub. i pout. tyłko w myśleniu
„do widziska” - a. n. do widzenia, do ko-
bawienia się „No więc do widzenia. —
Tak to uderzenia? ani się przeciągnę
nawet nie mogę uderzyć?” M. Bat.
wieś 1878. 284.

Widztwo - a. n. widzenie, zmysł wzroku, widno,
byłło w nieprawach słownych jak daleko
widztwo, krótkowidztwo, mętowidztwo
i t. d.

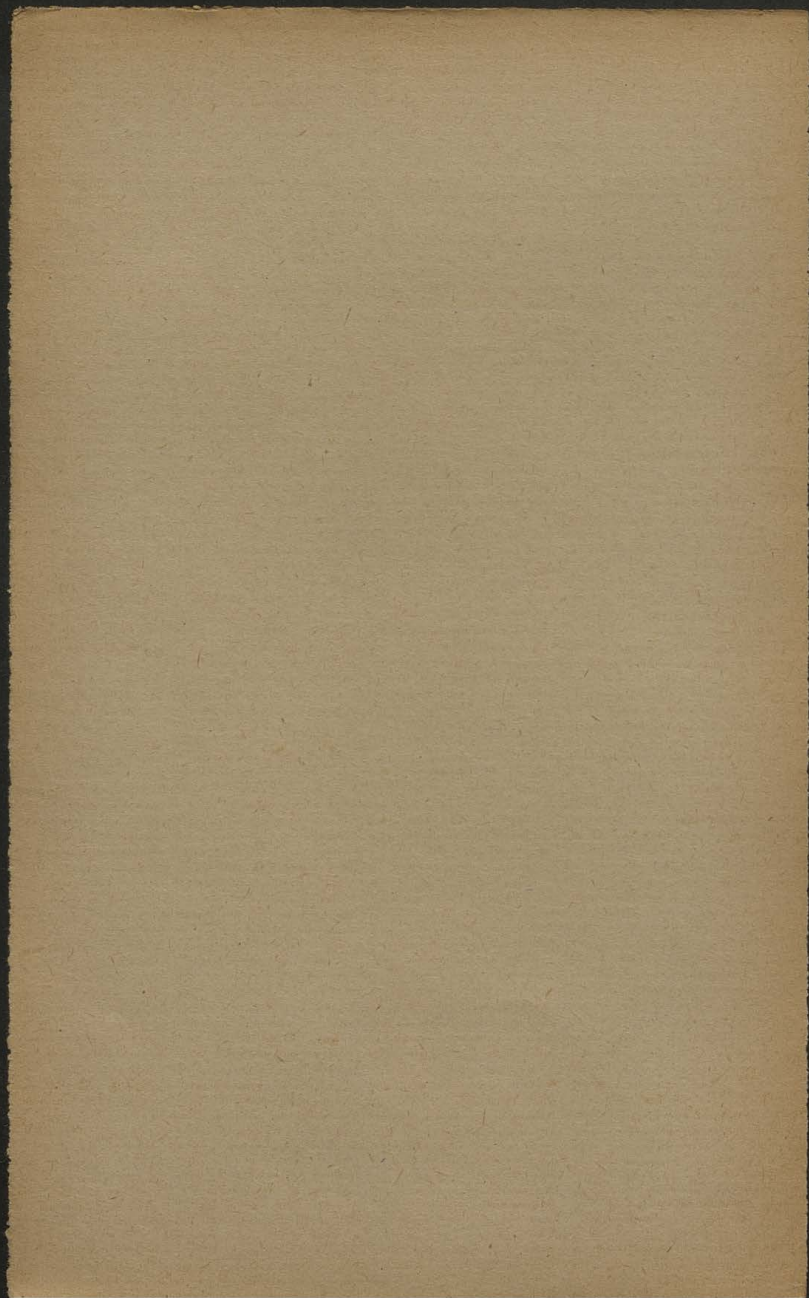
Wiech-u m. chy-o m. lic. wiechec, Chata na-
kryta prostej stony wiechem "ful. Stow.
2. 15.

Wiecowai - at - cuję st. cz. ndm. więcę odprawiać

„Młyny więcę jak dawniej i pędzi
się nie dadzą jak trzody.” Zł. Kram. Lubo.

1. 210.

ciowy z podróży, wyprawita powitalny
wieczorek, na który zostatem x uprowa-
dzony "L. Mell. Groch. wian. 129.

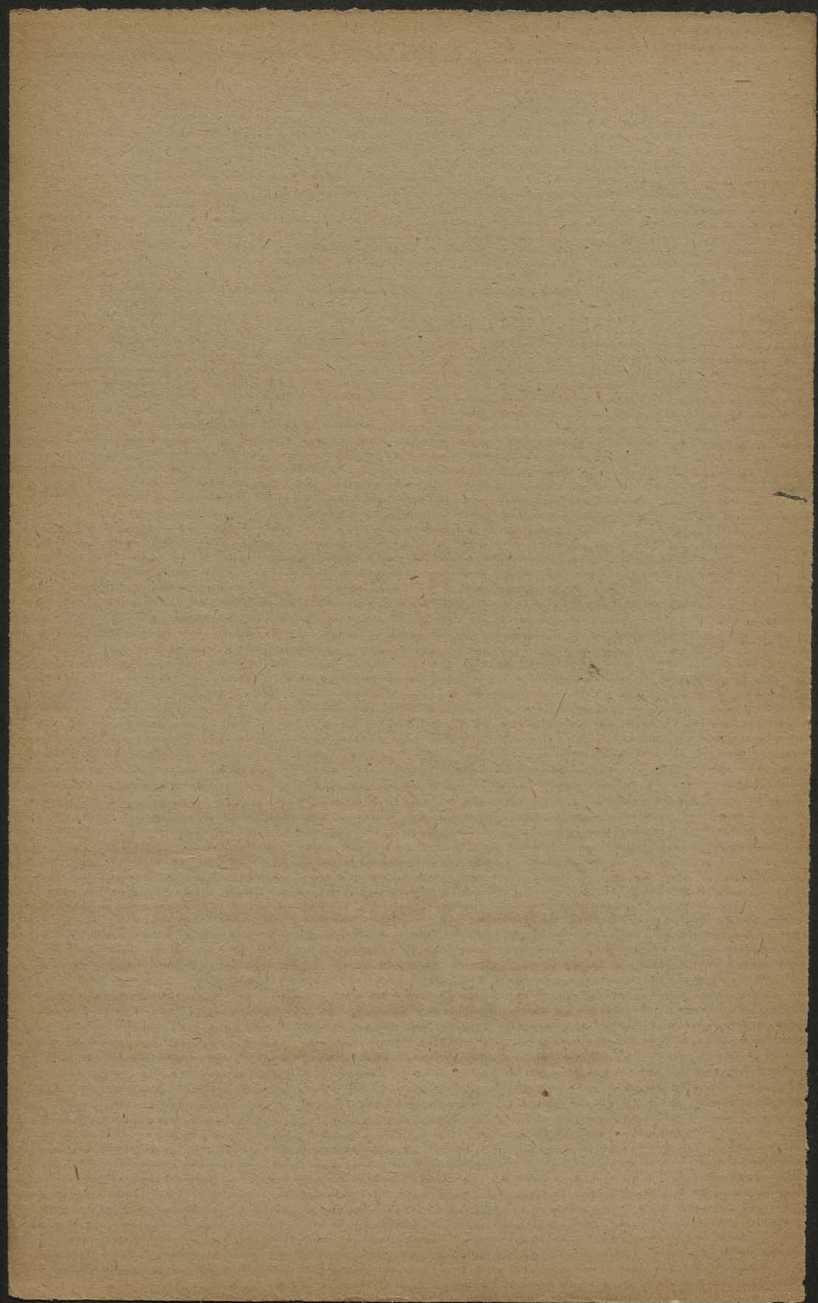
§ gw. praw. w kicmi "Skryje. (Ryki)" od wie-
czoru "kucary" od potudnia "t.j. w czasie
popotudniowym.

104¹⁴⁰

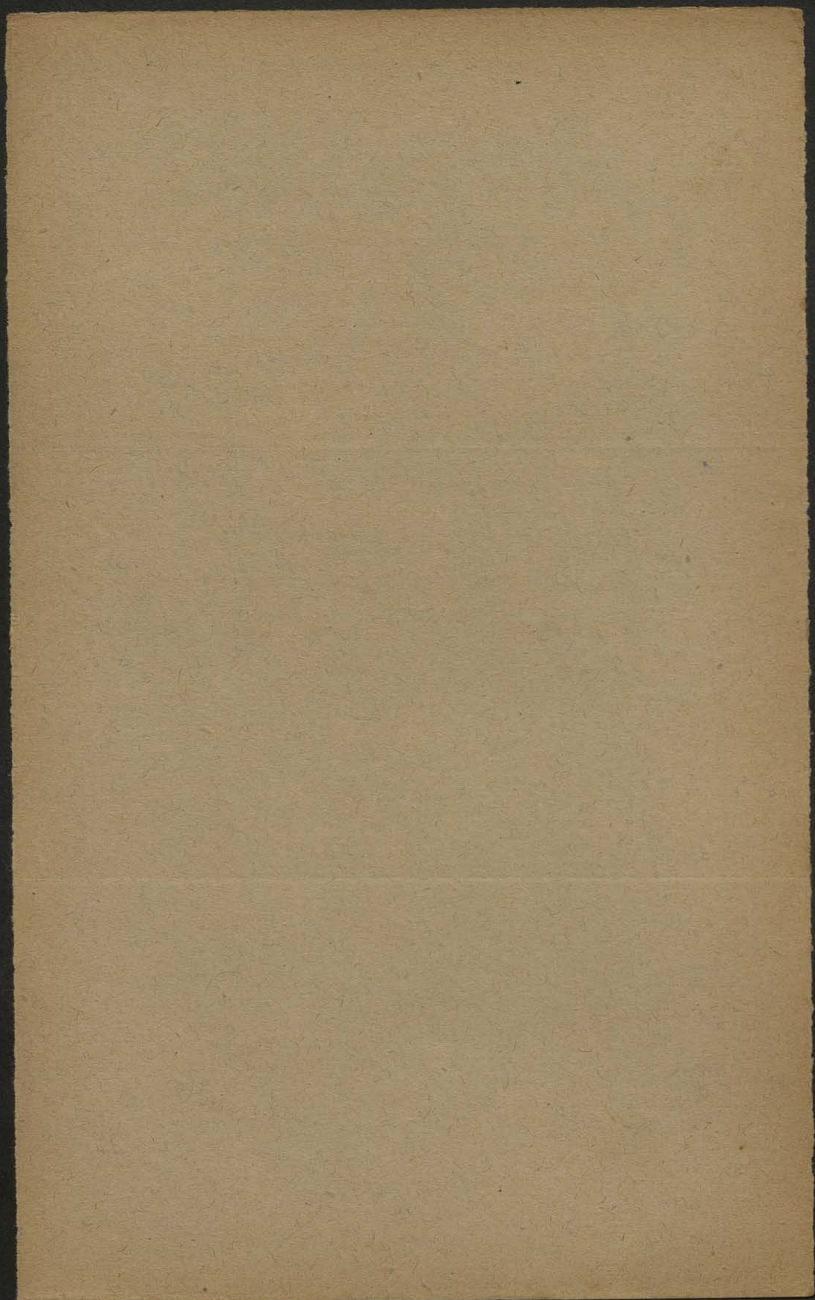
Wiewornica - y. i. ce - nie mn. u ludu na Rusi;
nimoweg ponz, zbieranie uż w jednej k chet
wiewornu dla wyphuych robot i zabawy
„ Na kopyz ciwety, do wiewornicy! Wiewor-
nice tam odprawia u Halki „ L. Kawak 5. 121.

Wiewornyka - i. i. nki - nek mn. zabawa
wieworna, wiewonek „ U nas i wieworny-
ki, k calej rosi chtopcy, dxiwki. „ Ad. Mick.
1. 31. „ Poodywukawry stanych pranyjciot,
czeste miawat k nim pogadanki i wiewo-
rybki „ L. Kawak 5. 4.

Wieworowy - a - e, tyngry uż wieworu,
jako zabawy np. „ toalety wieworowa
odpowiednie na wiewor Wieworkowy
„ Wiewonek k tancami (wstuwany) na dochod
Towawyrwa bratnij pomocy.. odgrye uż w
policediatel. Panie w strojach wieworko-
wych, prawnie w balowych „ J. lw. 1888. 27. 3.

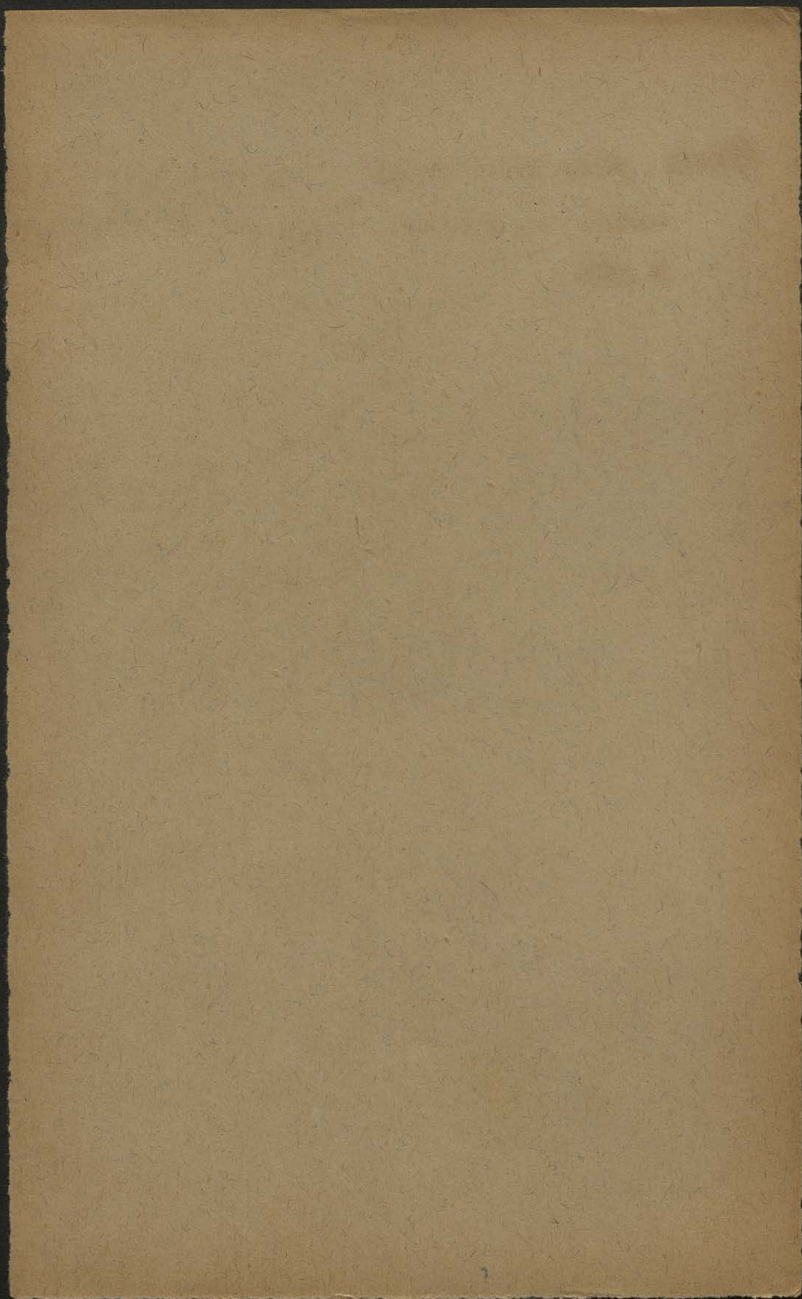

Wiedzieć t. n. ndkn. z „kto go wie” u ludu wykaz.
w znaw. kto wie, Bóg wie, nie wiem jakim
sposobem, bez stosowania zaimka „go” do o-
soby „Naszej” paui się umarto. — kiedy?
ja z tamtędy jadę? byto lepiej. — w godzinę
po wyjeździe paryskim... Kto go wie jak...
Siścowa mówiła, że usnęła jak mucha.”
P. J. Kwaśn. Tyg. powst. 1882. 66. z „To się wie”
ma się rozumieć, a tak nie u nas „Wise
to aktorka? — To się wie” M. Nat. paui. Dia-
dy. 90

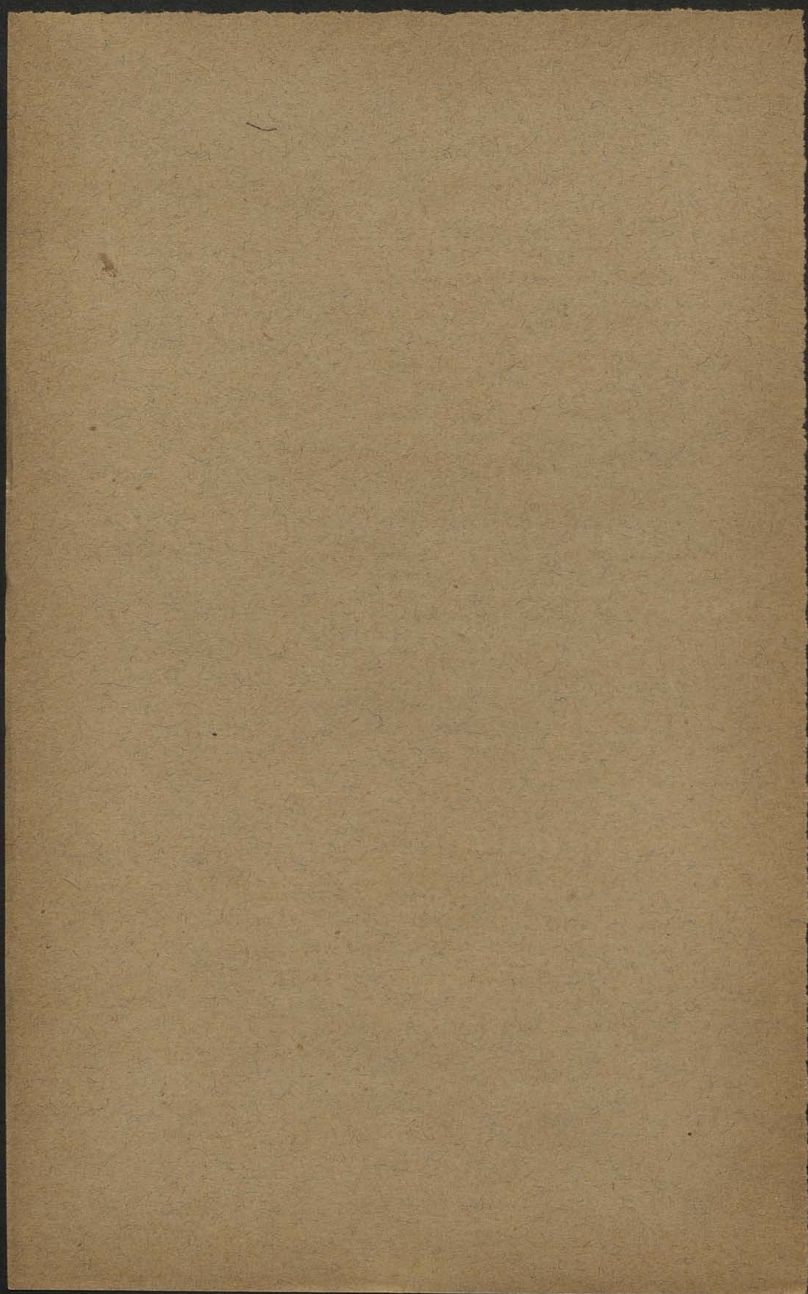

192
106

Wielka - praw. zam. wiele „Nie wiela nas matka
miała, na tarcieki wysyłata” O. Kolb. Kryj.
2. 253.

Wielbon - a. m. praw. Krak. wielkotud., w Za-
brzeżu uarypys wielkotud., wielbouami.
Jak taki wielbon... Dawszy to byty na swie-
cie „wielbouy”. Na kachani jist kiobow z
takiy wielboua, to takie bedie jak dresowka...
Jak taki wielbon leguist, to kalez pot uili”
Karol Matyja. wis' Zabrzeż w pow. Nawotambin
G. lw. 88. 145. 1.

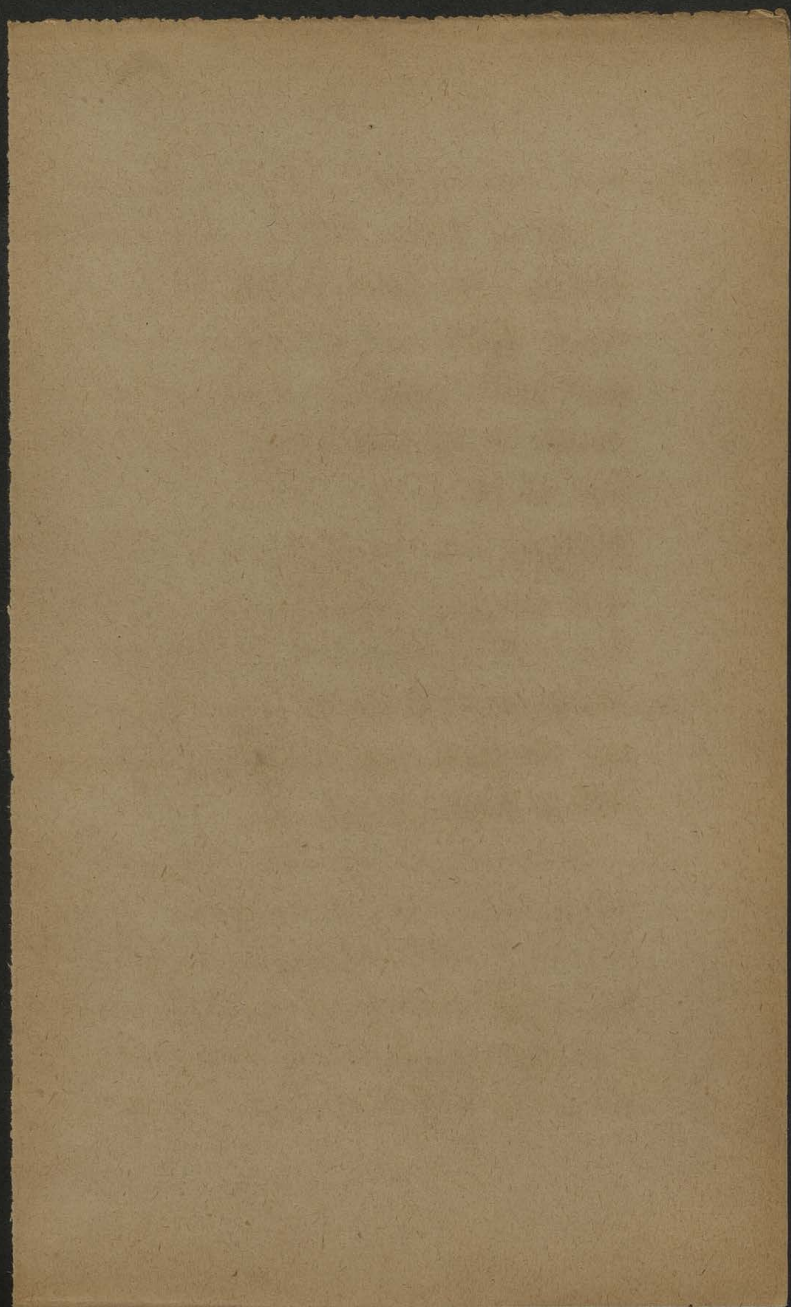

Wielgi-a-ic, kam. wielki, w porp. wrym u ludu
i mowy klasy „Wbij se na granicach
swojego pola kilka gatapek tescyny, bo za
chwilę będzie wielga biega... — Za chwilę
spadł grad i wyruszył na pole wytkłót „wisi
Zawada w porp. Nowo-Sądeckim Karol Matyas
F. lw. 88. 145. 2. (11)

Wielguch-a m. wielgus-a. m. u ludu, chto-
wie wielkiego, wrodo, wielkodu i. wit-
bon Wielgusnik-a m. Wielgusnica-y. i 1/2

(1) „W tem taki taki wielgi ch-up i takom wiel-
gom strzelbom, taki wielgi jak najwieszka
josta w tessie..” Zawada ib.

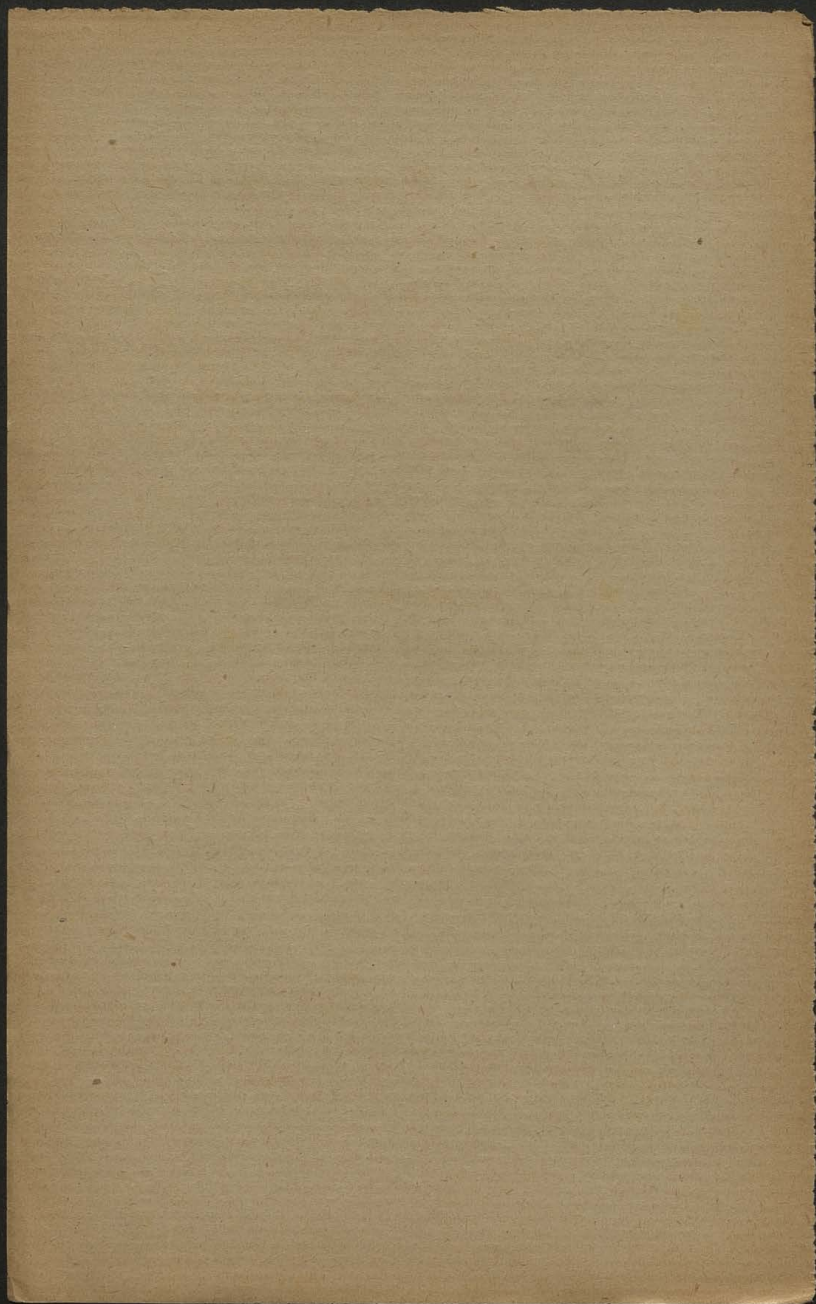
(2) „No spiersta sie, mówita Maryna, bo i
wielgusnica nie lubi zasypiać” Sando-
winski O. Kol. 2. 103. (wypoka Maryna) „W
koncu podniesiony spór powzedł w bitwin
i obelgi wzajemne: „ty helegantka, ty
wielgusnica, ty taka owaka” ib. 110

145
109

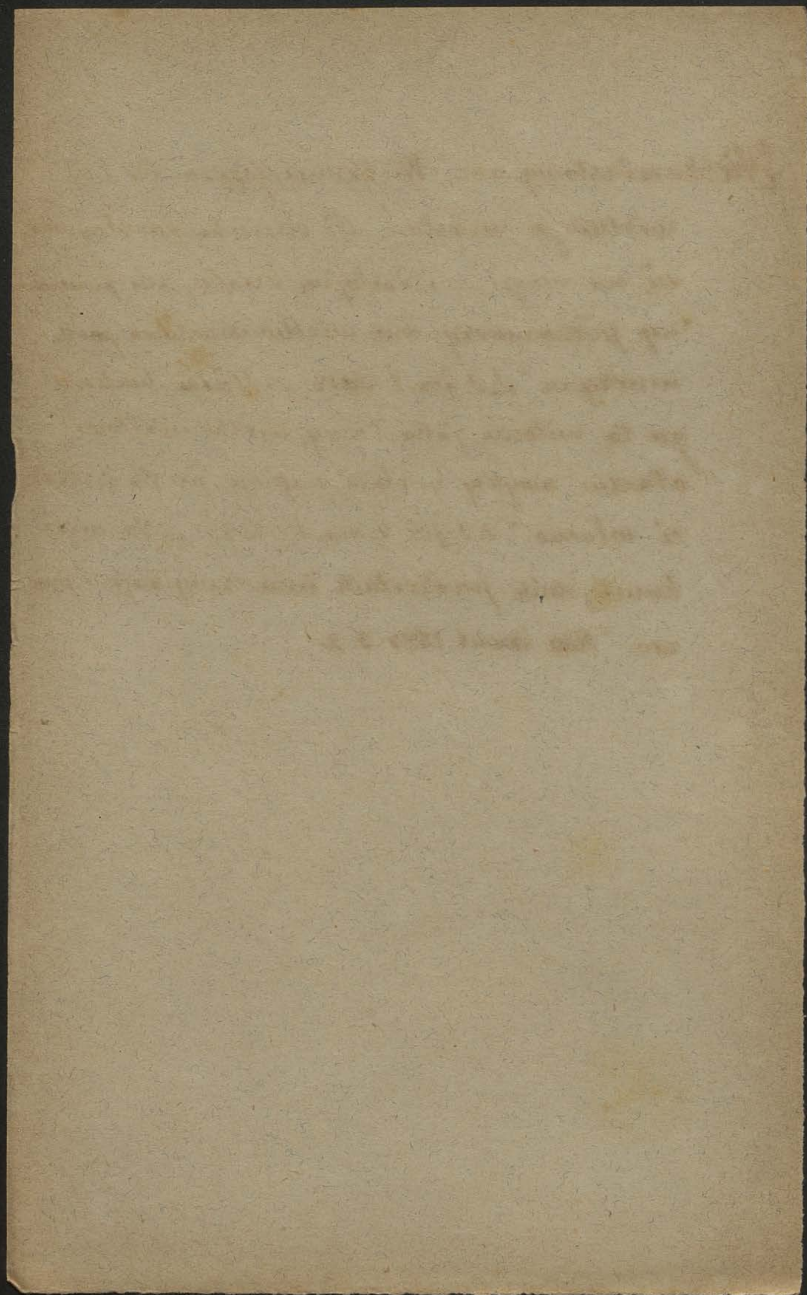
Wielkanoc - y. lub Wielkiej nocy i. & prapst.

„raz na rok choć Wielkiej nocy” = bar-
dzo rzadko kiedy, teoretycznie raz na rok, jak
„pewnie”. Znaczenie jest niechłystwo
francuskiego wieśniaka, wyjącego się
raz na rok choć Wielkiej nocy * Dzien-
nik. i lit. 14. 762.

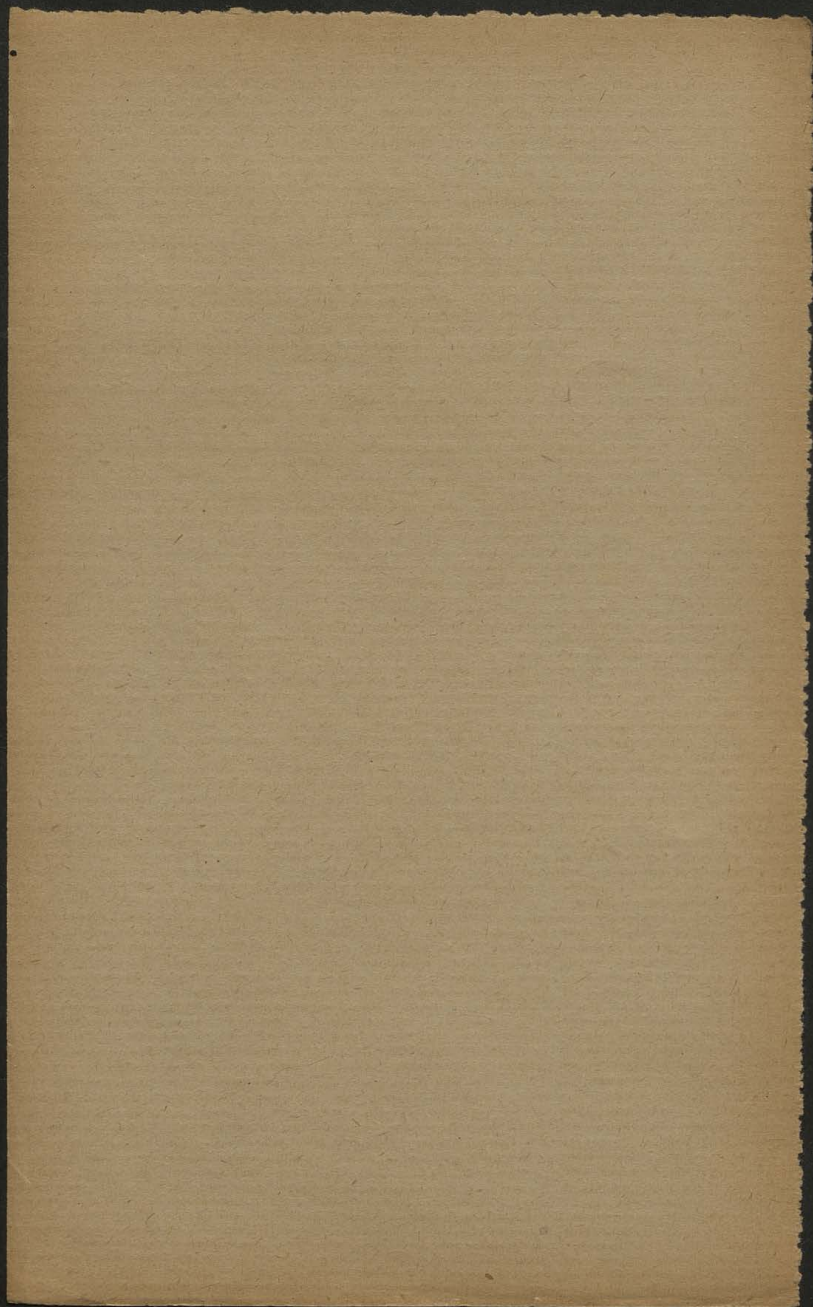

Wielkomiaśtowy-a-e, Wielkomięjski-a-ie . od

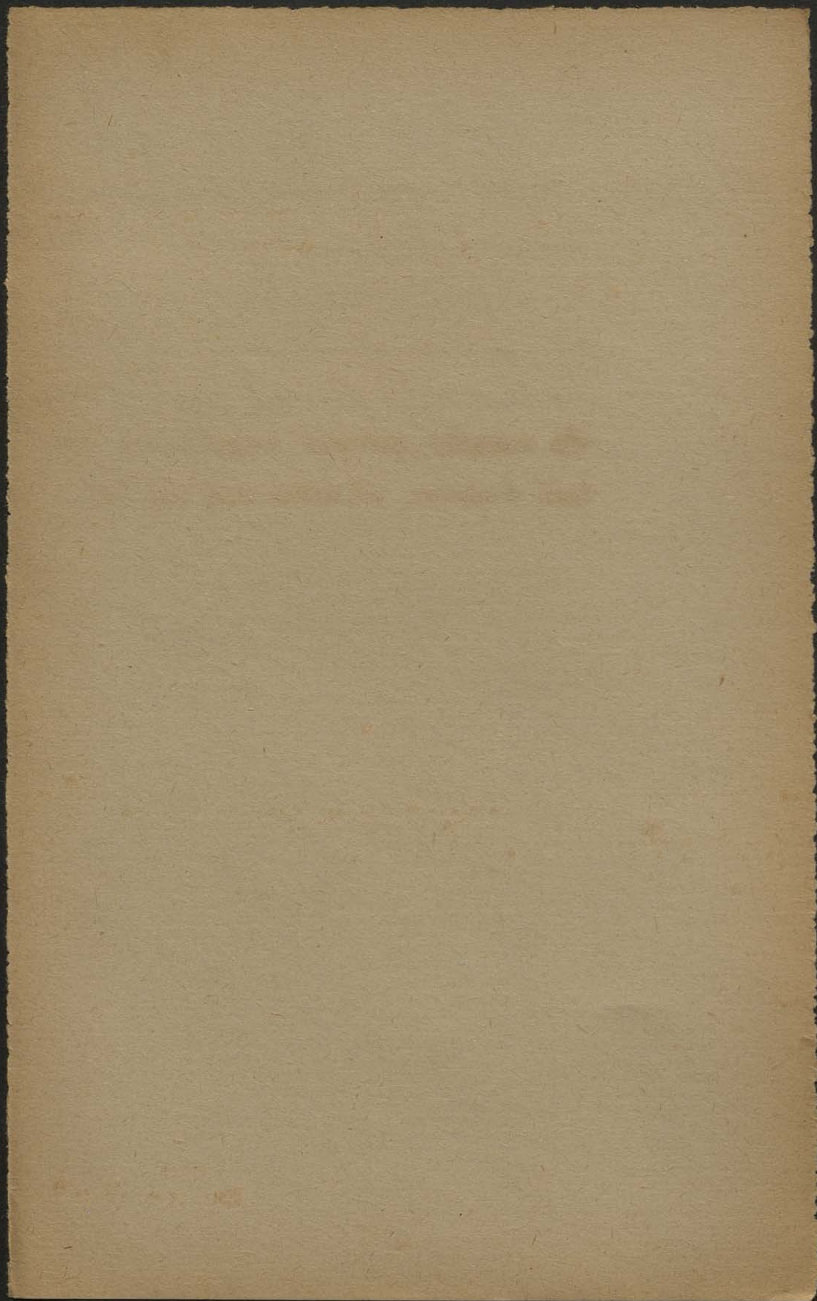
wielkiego miasta „ Od siriichu powstrzymać
się nie mogli, ani dostojny książę, ani powa-
ny podkomorzy, ani wielkomiaśtowa podko-
morzyca " J. J. Żm. 2. 20 14. „ Matka bułata
go też młotów, jakże dany wielkomiaśtowa
otaczai swyety matpli, papugi, piestki i dzie-
ci wfarne " J. J. Żm. 2. 11. 1873. 73. „ Na wiel-
komięjskich parkietach inne swyżaje i pra-
wa " Ross. Izv. 1883. 3. 2

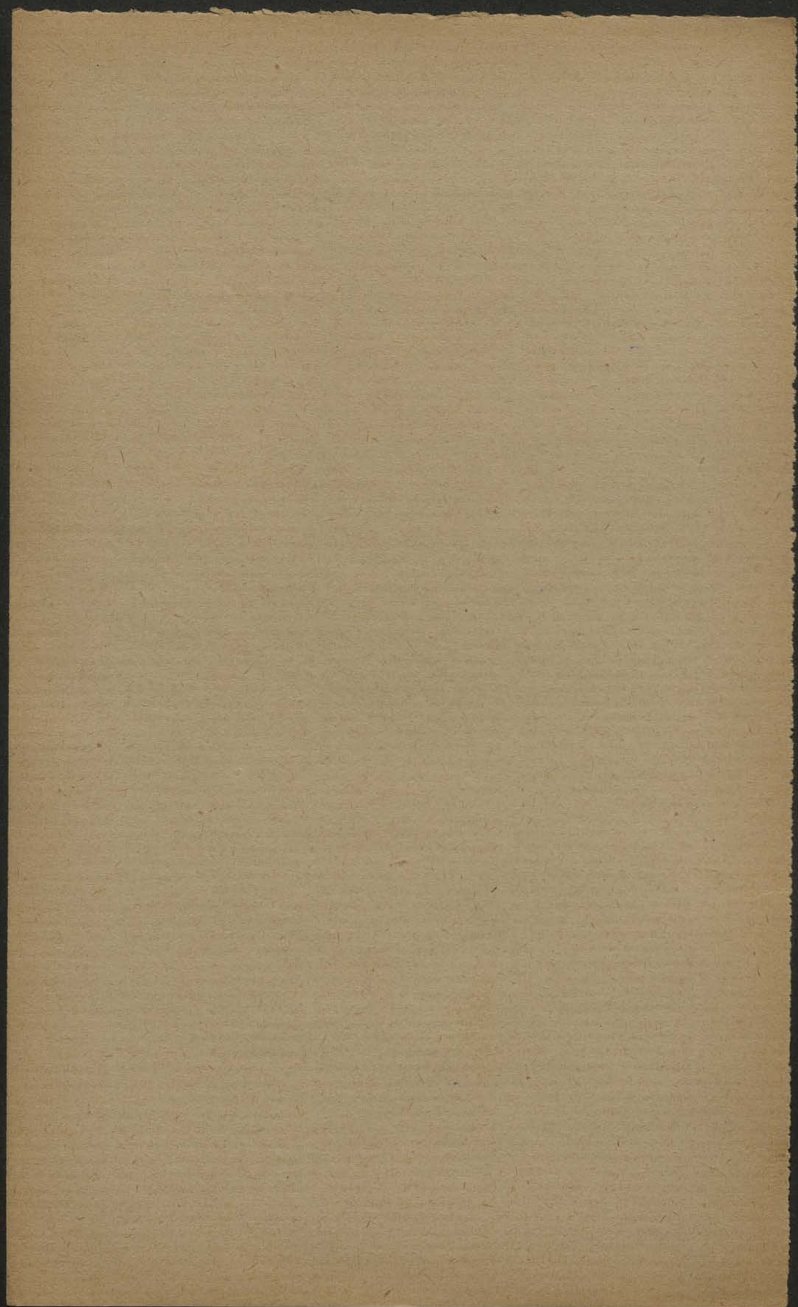
Wielkopolski - a - ie, własny wielkiemu państwu,
 „Dito od niej' coś imponującego, wiel-
 kopolskiego, porzucanie nakazu-
 jącego" T. T. Fez 2. 412. „Herby z ksig-
 łą mitrą świadczą o porzuceniu dale-
 kiej fundatorów tej wyprawcy wielko-
 polskiej" M. Gawat. Olszan 23. 210.

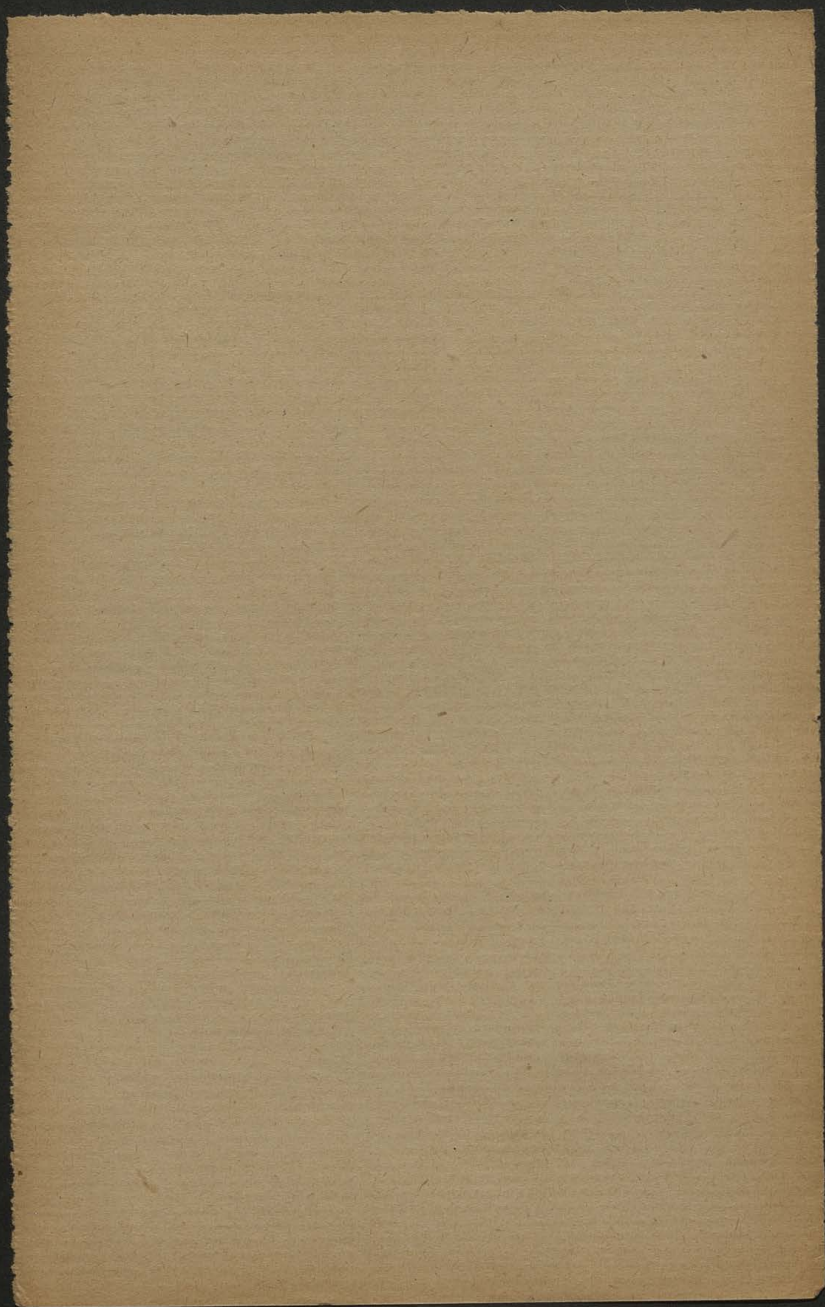
Wielkość i. x. ści i. m. z meton. stosując do owych wielki ciwów, znakomitość. „Liczny miar porów i roboczy ścisły wypracowania, jak ci, co się o wielkości świata wacracz myśli” J. Kraw. Krol i. Doud. „arty sta amator, śpiewali, rozpoznana wielkość basowa” A. Wilcz. Woty rob. 74.

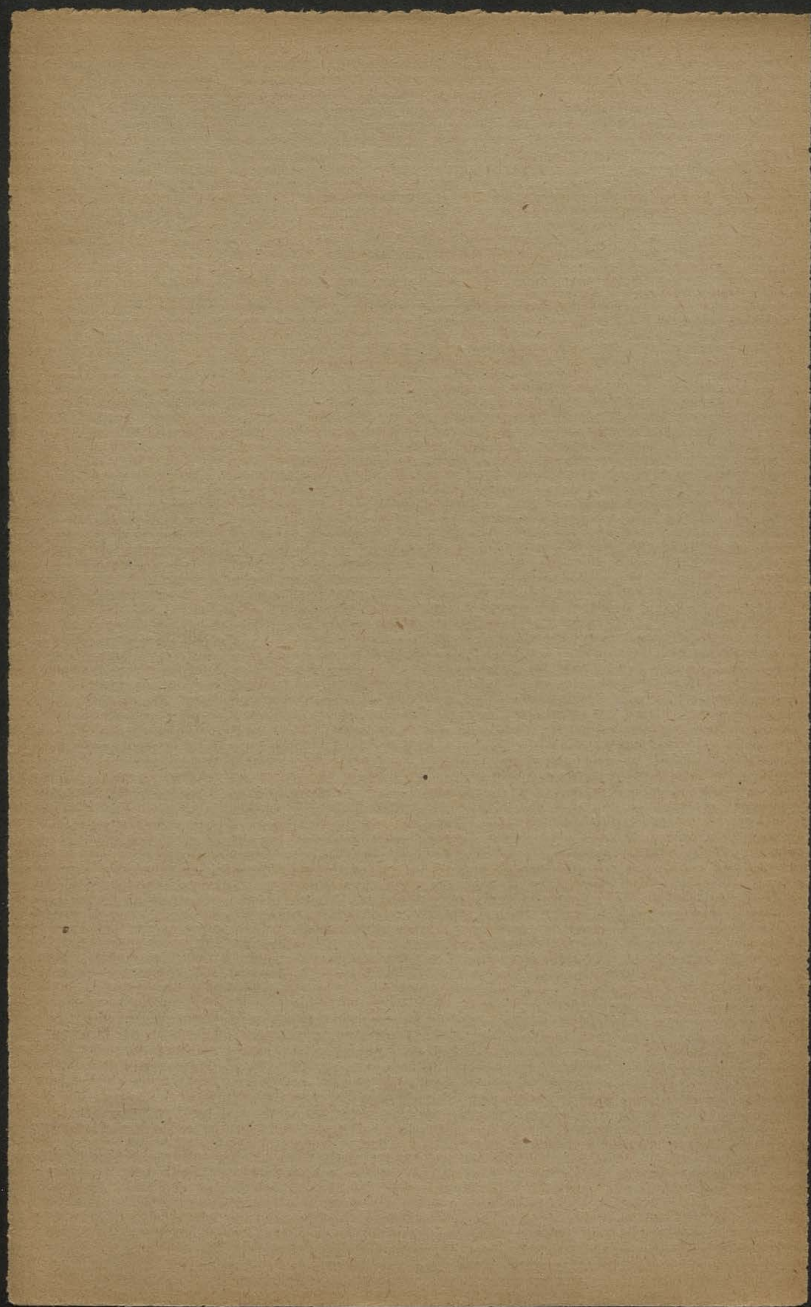
Wielkoswiatowy-a-e, w wielkim świecie ob-
 cąży się, między celny uścisnie
 wielkiemu światowi, typrąży się wiel-
 kiego świata „Wraedtray w wielkoswia-
 towe życie, były obiedwie w ustawianey
 pracy od świtu do nocy” Z. K. umk. 24. 244.
 „Do naraych dam wielkoswiatowaych
 trzeba pukać po kilka razy, nim się
 można dopukać” ib. 276 „Dorucza-
 ty życie ze strony onego wielkoświa-
 towej.” T. T. fer 2. 30.

Wielomilowy-a-e, wiele mil obwaru obijnijs-
cy „Rozrydzenia otaczają wrota ogrody
z wodotryskami i kaskadami, wielomilo-
wy park ze kwiatami” który 43. 271.

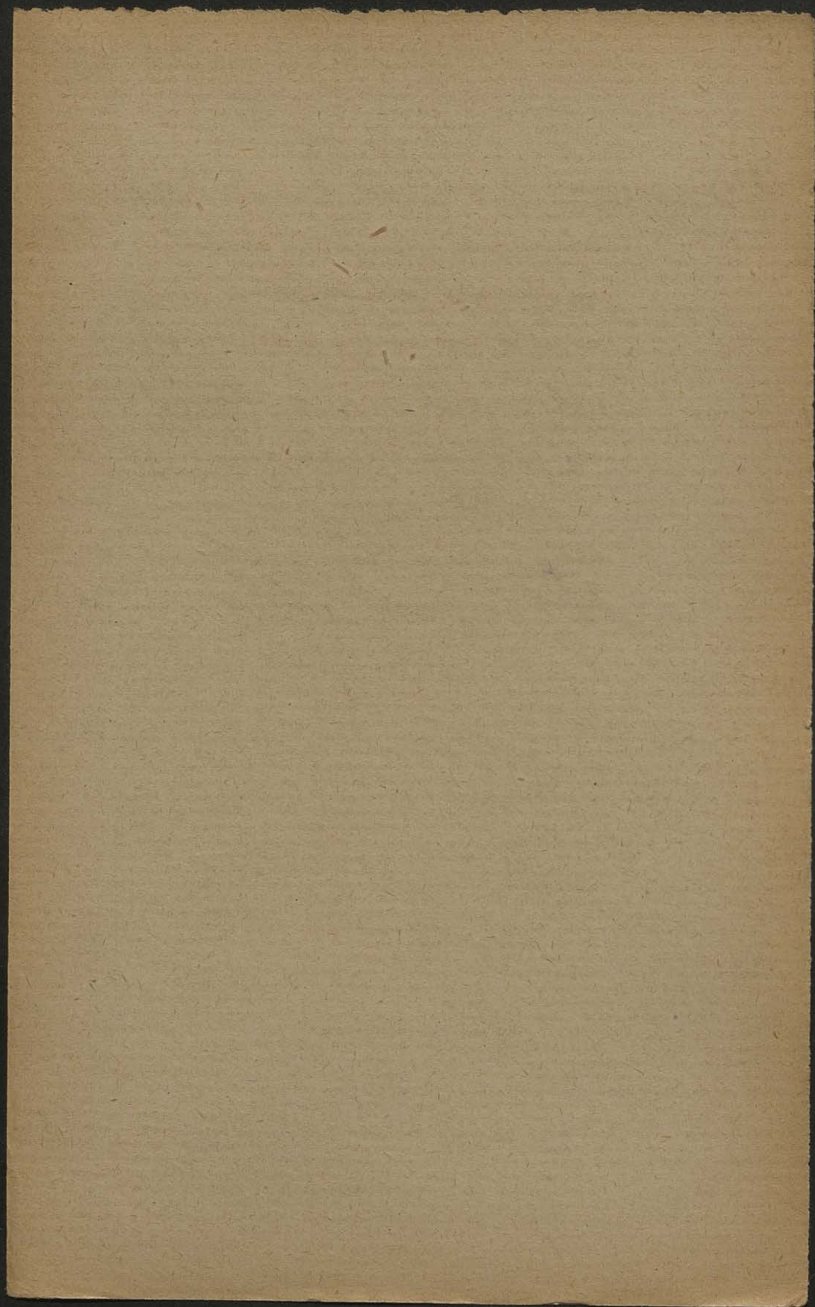
157
119
Wielonożny a-e, o wielo nogach, wielono-
żi " Koto kaidy' siiany ciżnie si
wielonożny stoł wozki, drewniany."
Ad. Mick. 3. 95.

152
115

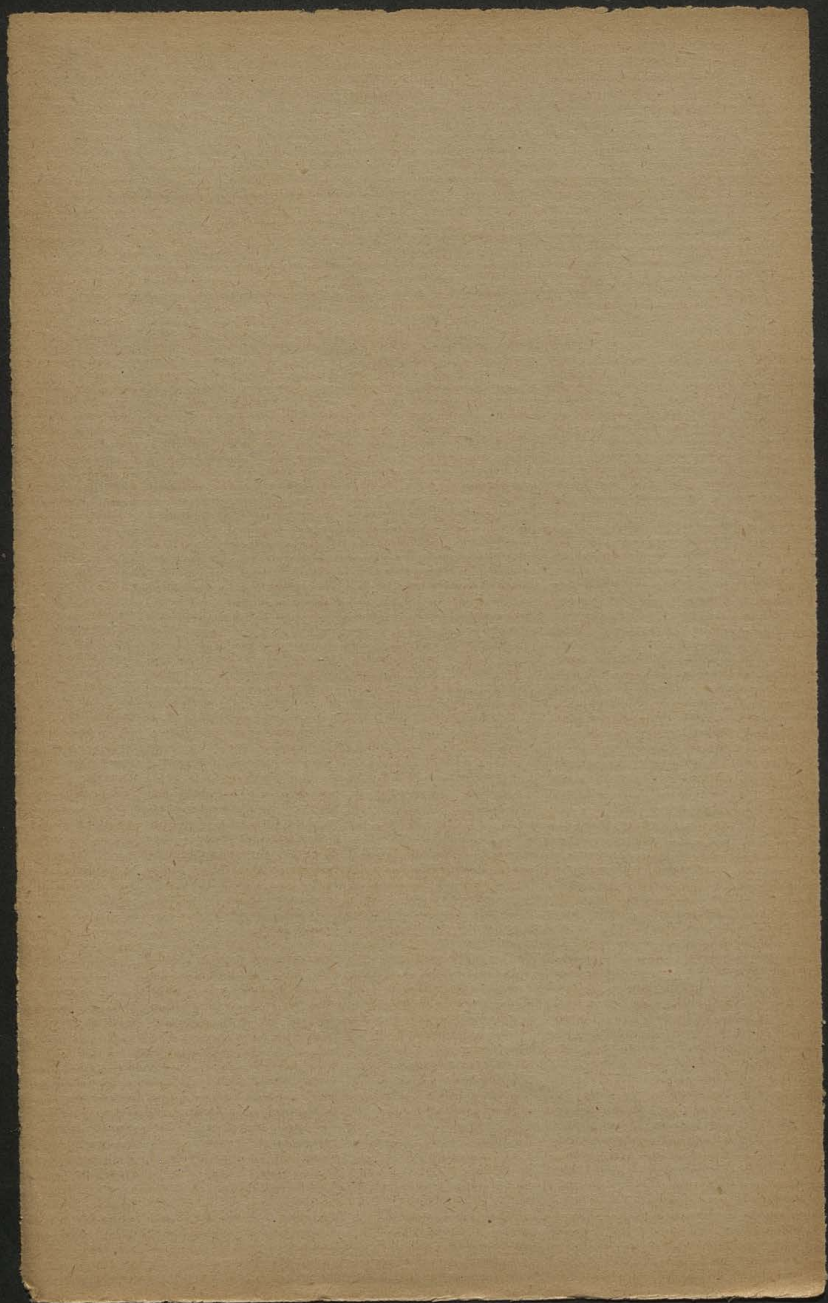
Wielorybina-y. z. uc mu. w pieśn. lud. Samica
wieloryba „A byli ta (w wodzie) starosto-
wie (weseln) wielorypowie, a byli ta sta-
roście wielorypine” O. Kot. 1. 306.

Wielorybnik-a. m. cy-kw mu. trudniący
się połowem wielorybów „Snykowanie
w których wielorybnicy werbują wnet-
kiego podróżnika drapieżnictwa na swe stat-
ki” T. Kraw. Mowoko 5. mar. 1885. 32. 1/2 (Siem. t. 4)

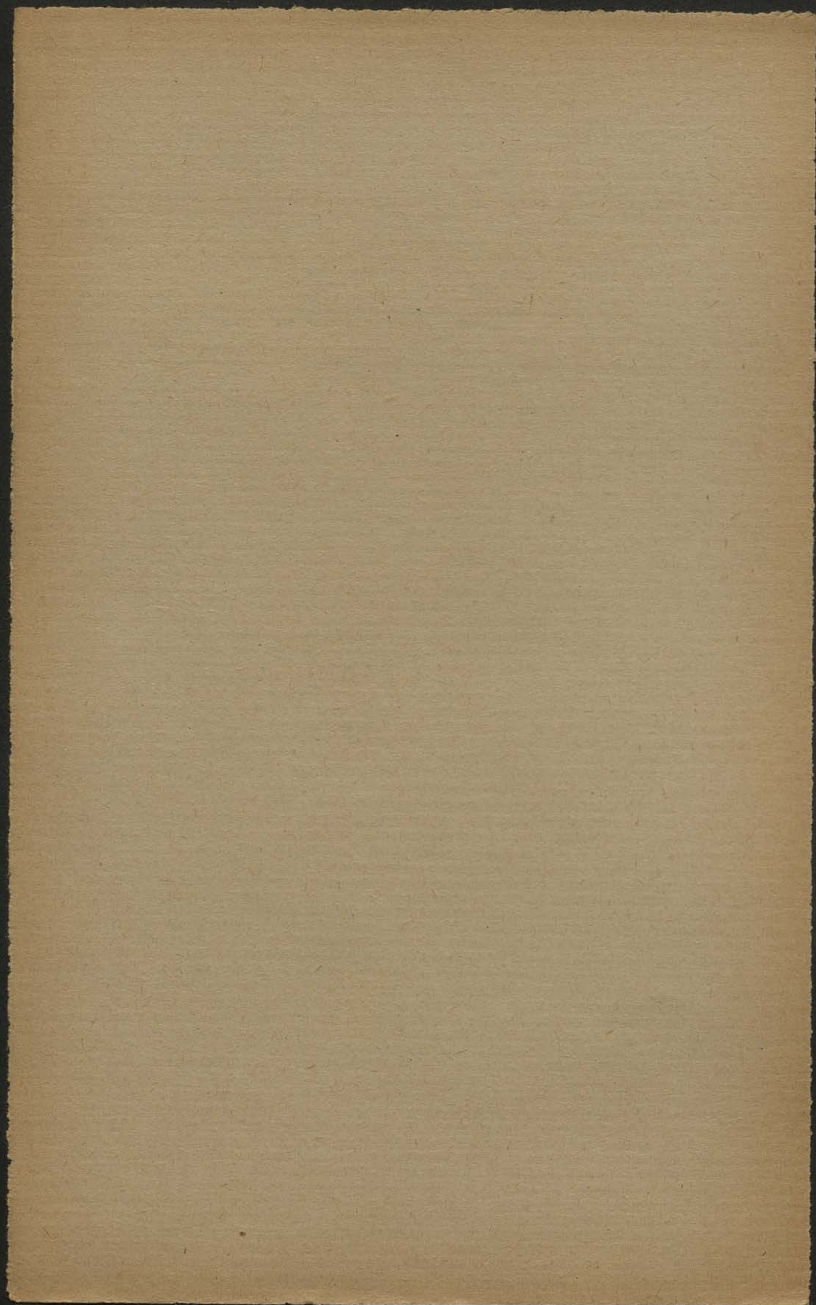

nie-pruś.

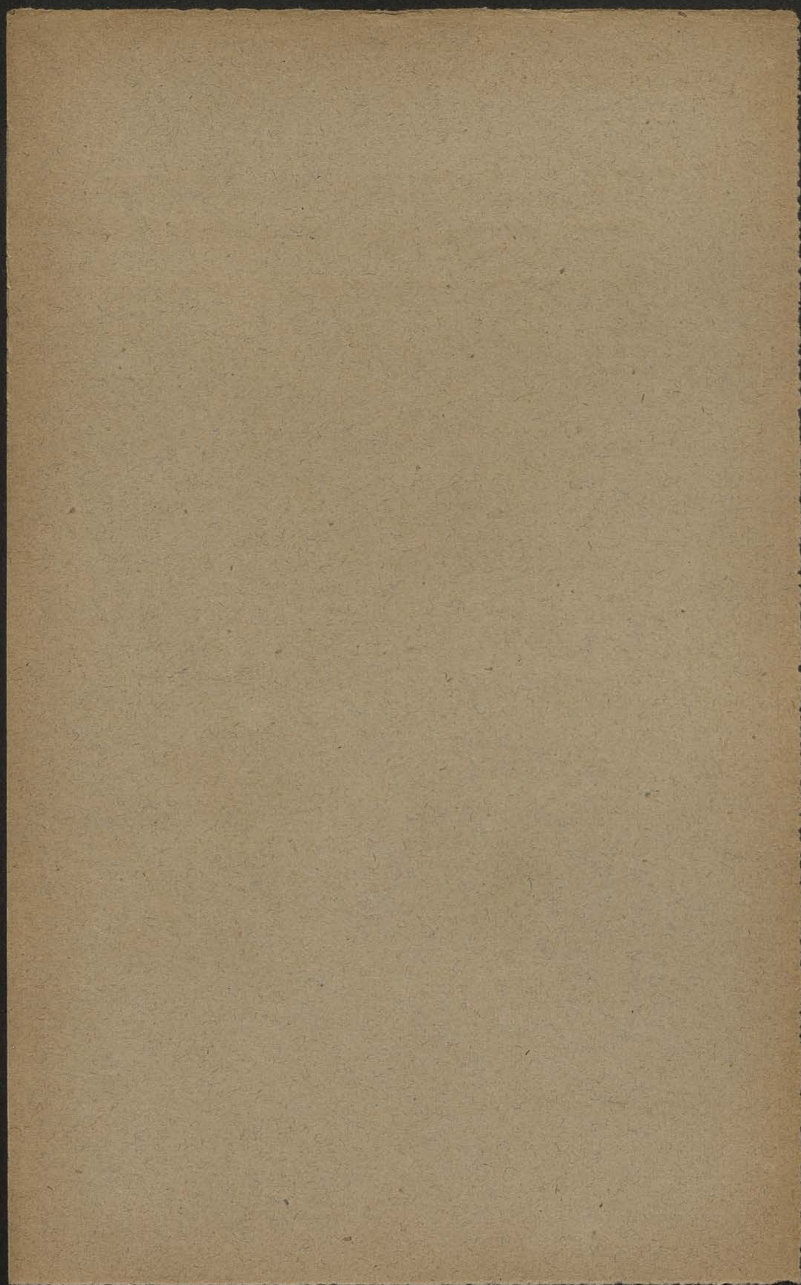
Wielostronny-a-e, ^{je} ^{nie} na wiele stron skierowany,
z rozmaitych stron ^{możny być} ~~uciecznym~~, ^{Siemo}
to odpowiada wielostronnemu wy-
mowom ówczesnym "K.W. Wojc. Ogn. dom.
1874. z. "Dla buchalców, nielosi" jest
przedmiotem do rozmowy tak wielo-
stronnym, że ^{nie} nigdy nie może wyčer-
pać." Z. Kark. 4. 314.

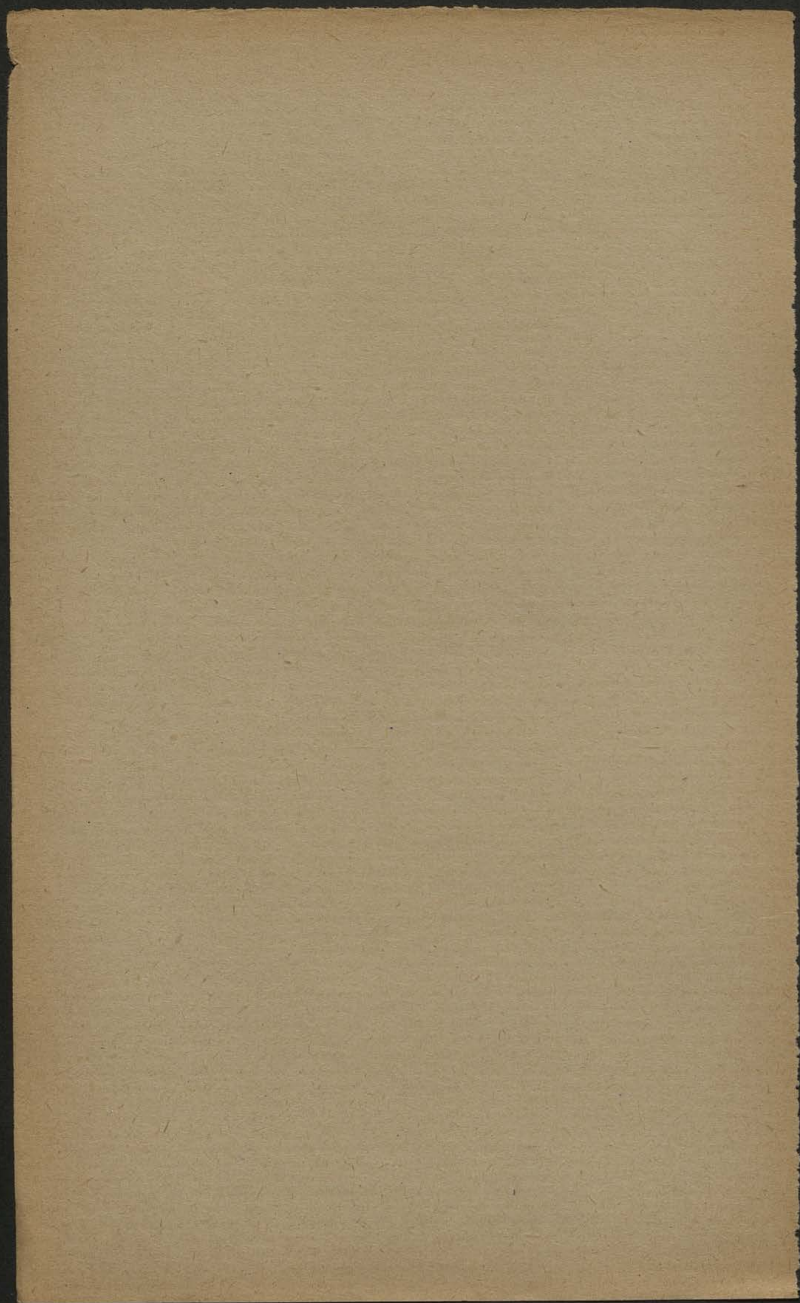
Wielowieczny-a-e, przez wiele wieków
trawipięty „Polariski ludu!-odkupiciel,
Boży syn, upodobał on siebie, winno
wielowiecznych win!” J.D. Kales. 4. 3.

Wielowysp-u, m. spy um. tak Ld. objaśnia ma
cześnie archipelagu, nie podaje jednak
tego wyrazu oddzielnie na wtajemniczeniu
snu.

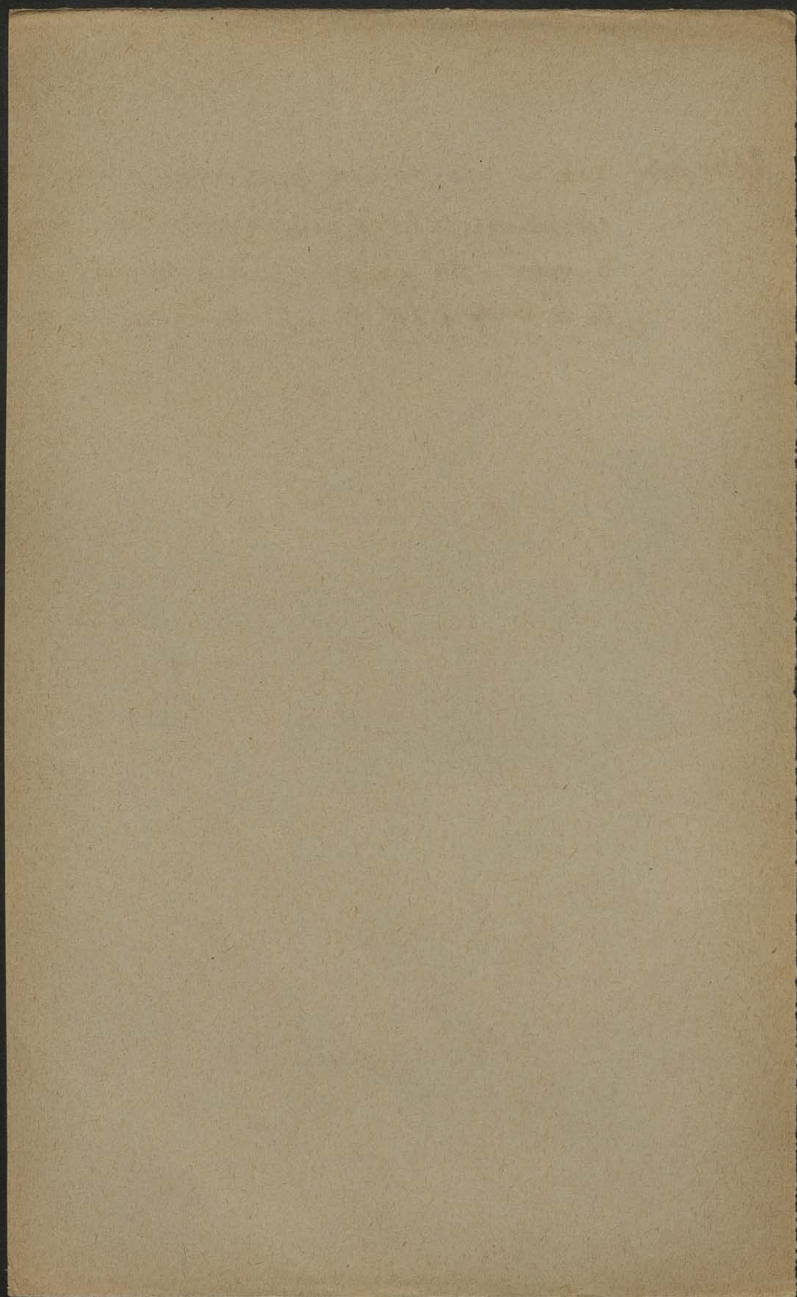

Wienie - a. n. wiew. wianie, powiew. Zefir
 prozex lekkie rozpuszcza iż wienie, wdriga-
 nie iż wiają sprawniać każde oddechowanie
 J. Szym. Sima 25.

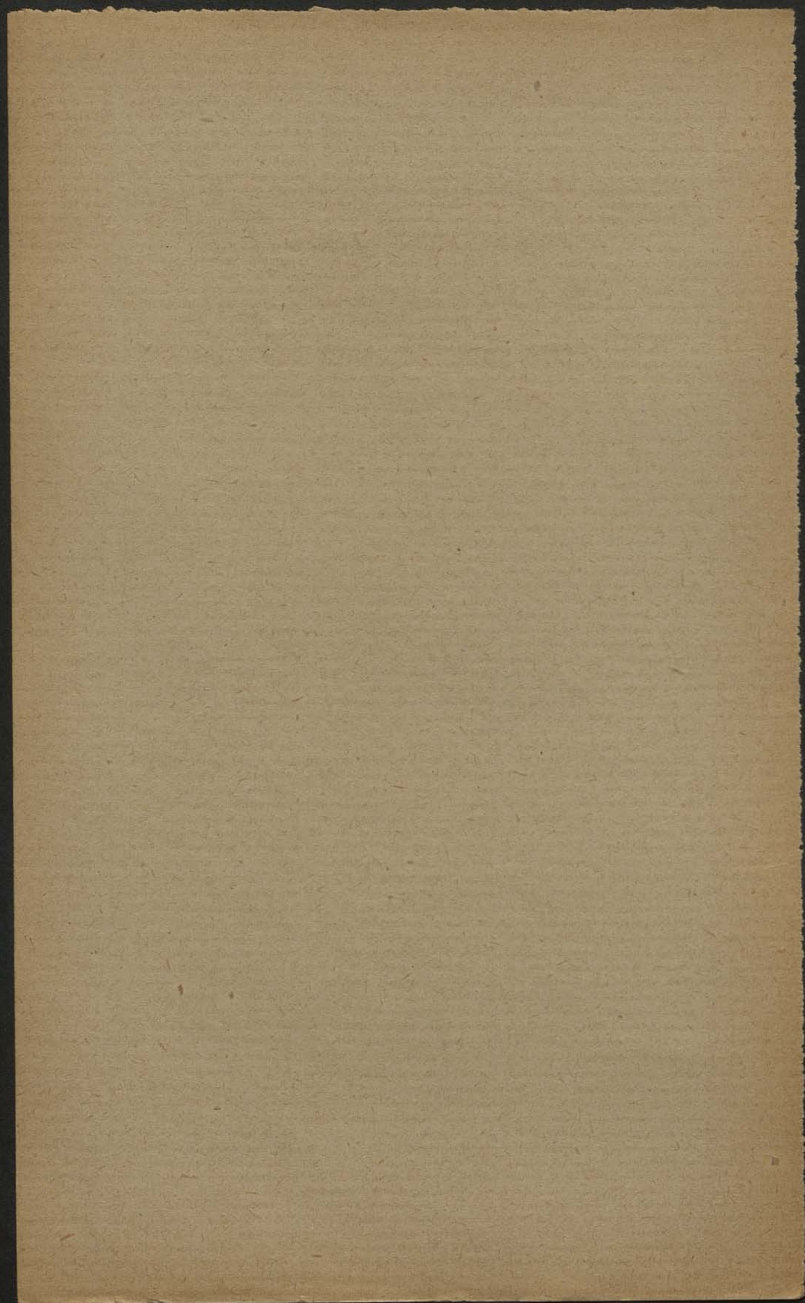

157
119

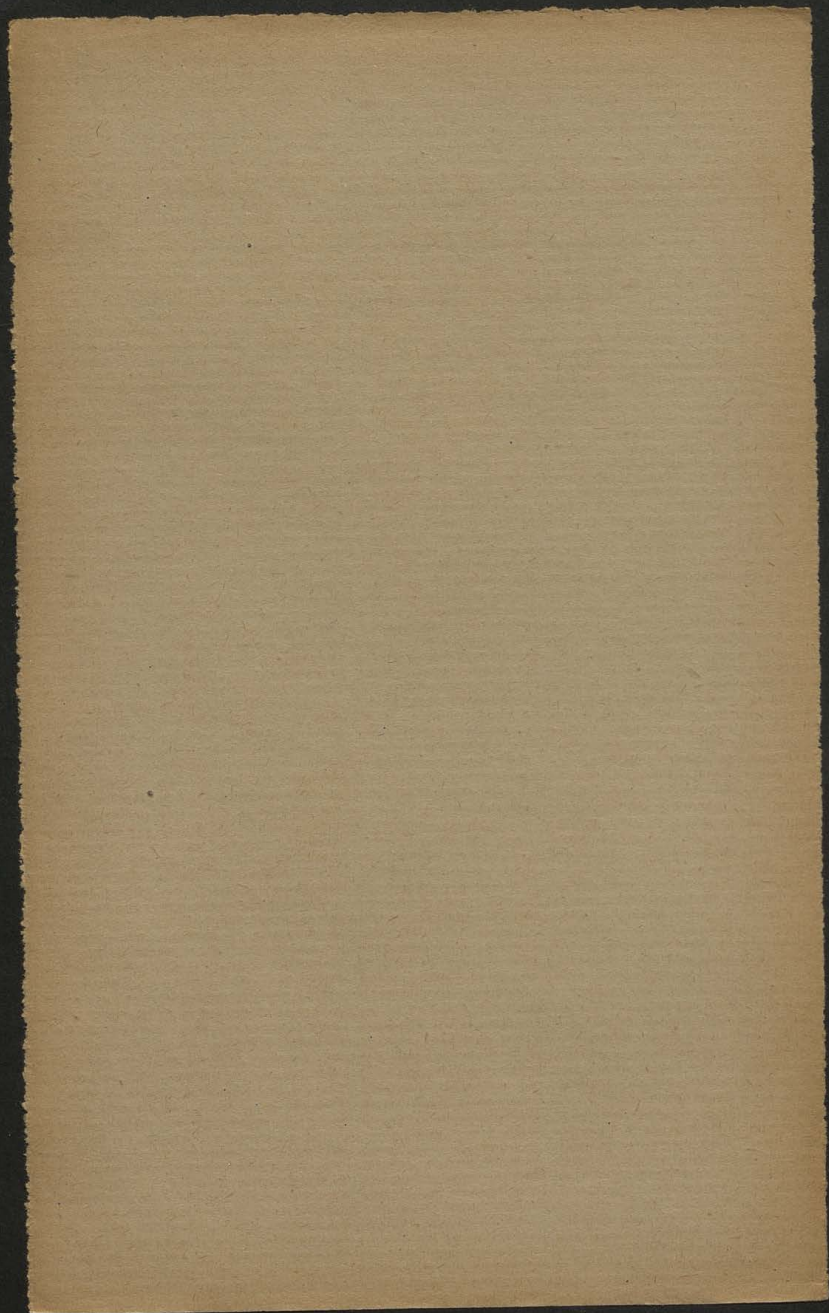
Wieniec-nia m. nie-o'w um. § poduraka w krotat-
cie wienia to jest * drinwa w środku „Po-
duraka dęta nuyke wieniem zwanu” A.
hw. Fr. Dnieł 7. 278. § — i: Wien'cowe-ego n.

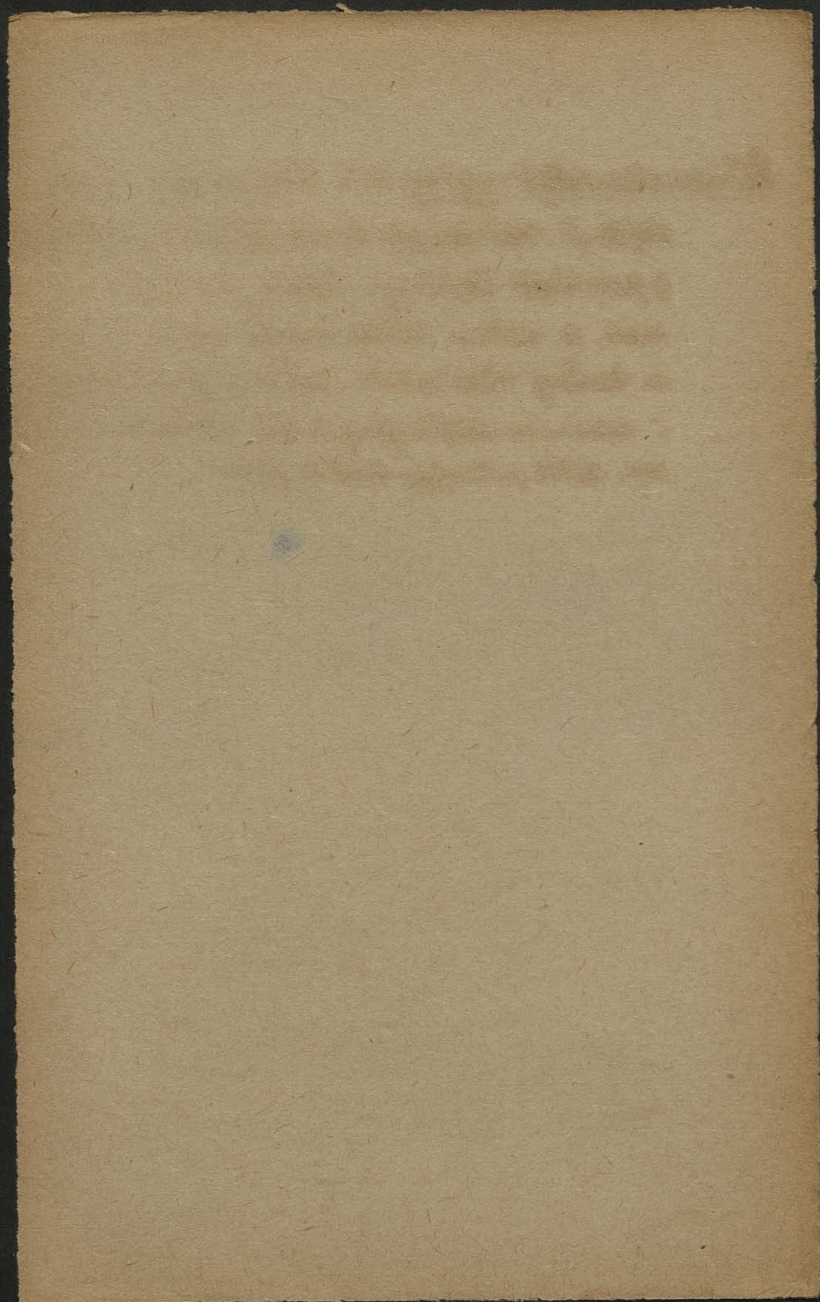
Wieprzański-a-ie, od rz. Wieprza, wzięwa się w
skłoniem: Nadwieprzański, Ławieprzań-
ski „Dostę jest przejęciem okolicy Nadwie-
przańskie ażeby mieć pojęcie jako kształt
w drzewostanie różniła” Wiśk 1883. 16. 3.

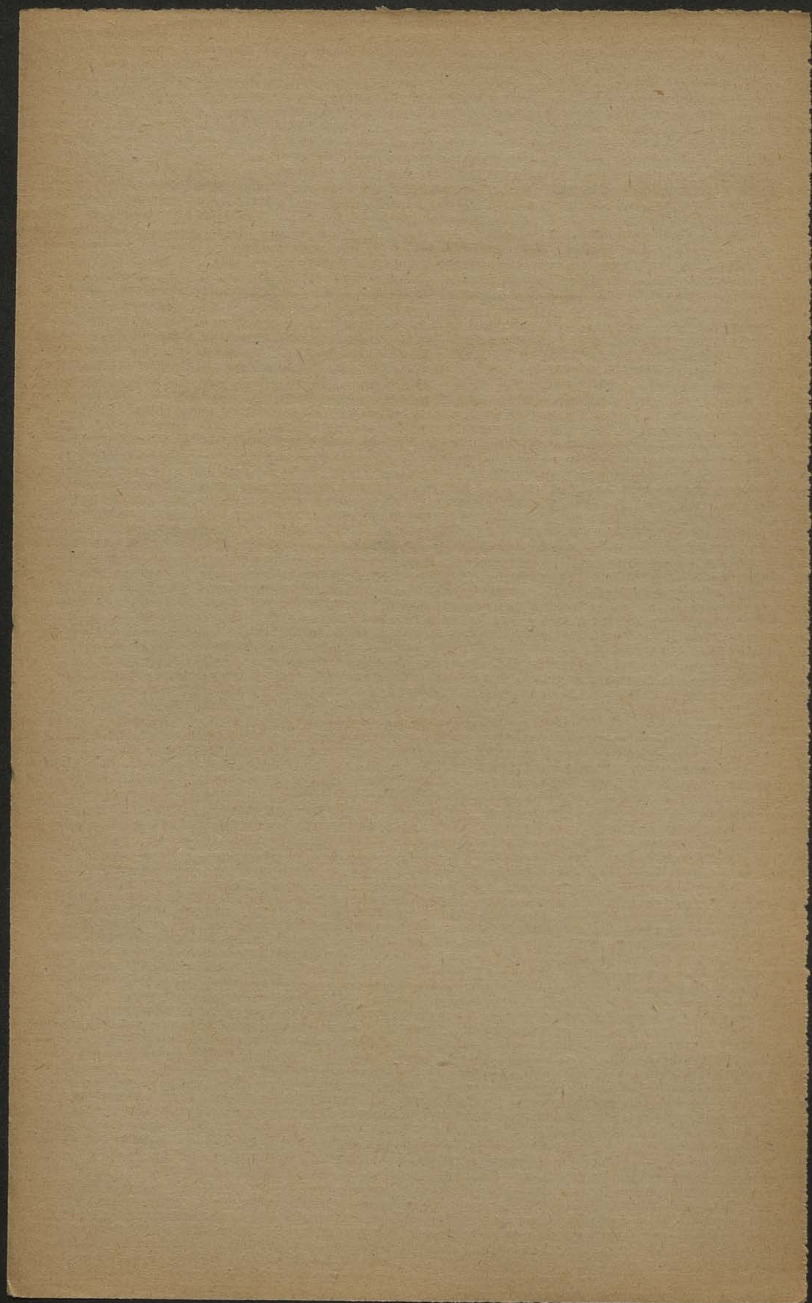
Więprkowicki-a-cy-ków mm. więprkawa, handlu-
 jący więprkami z kaganiark „fedy-
 myni” u nas pobytami na większe par-
 ty (swin) są wzdrowis więprkowicy.”
 wiek 1887. 159. 2.

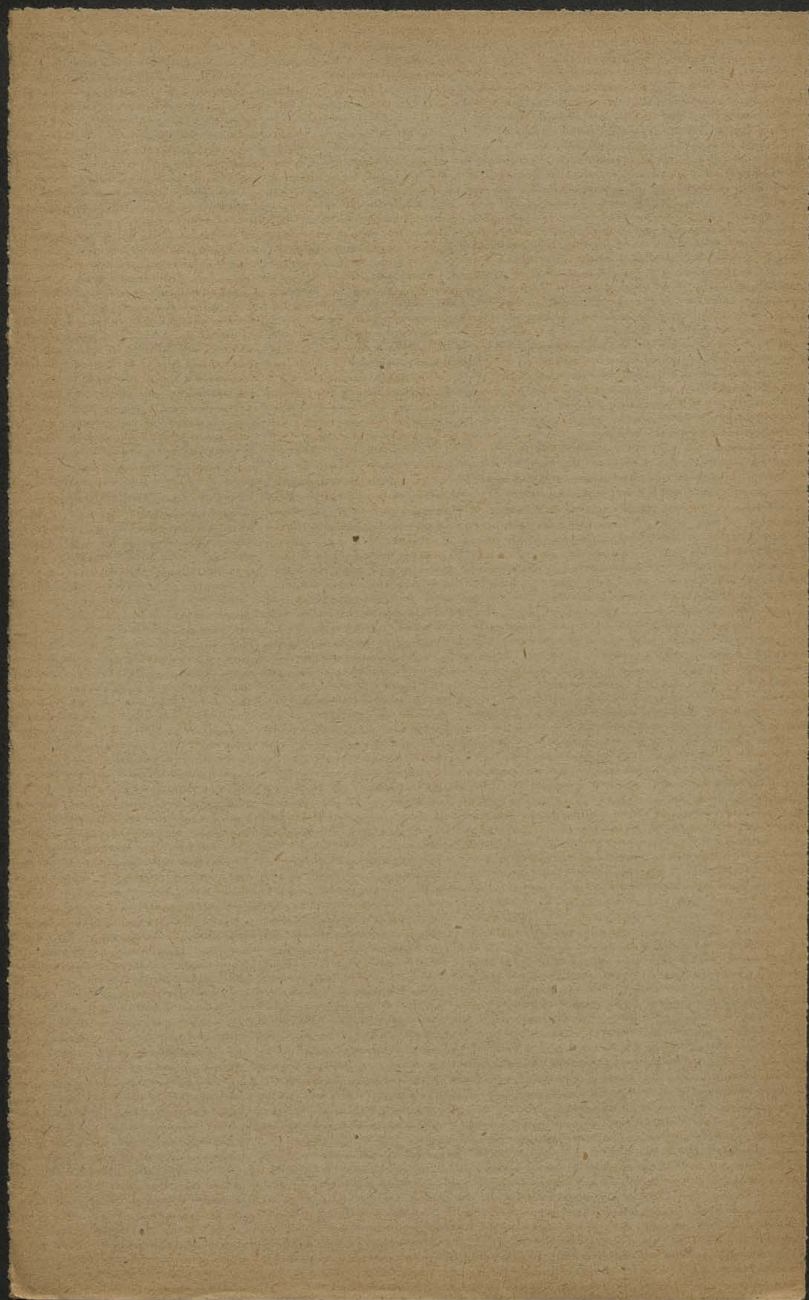
Wieruokonstytucyjny a-e trzymający się kon-
 stytucji, opierający się na jej paragrafach
 & porp. kant. lojalny „Miata już dwóch me-
 rozis, a zatem będzie mogła moim cōrhom
 w każdej okoliczności udzielić praktycznych
 i wieruokonstytucyjnych rad” A. hr. tv. dnia
 117. ścisłe pōknują się swoim praw.

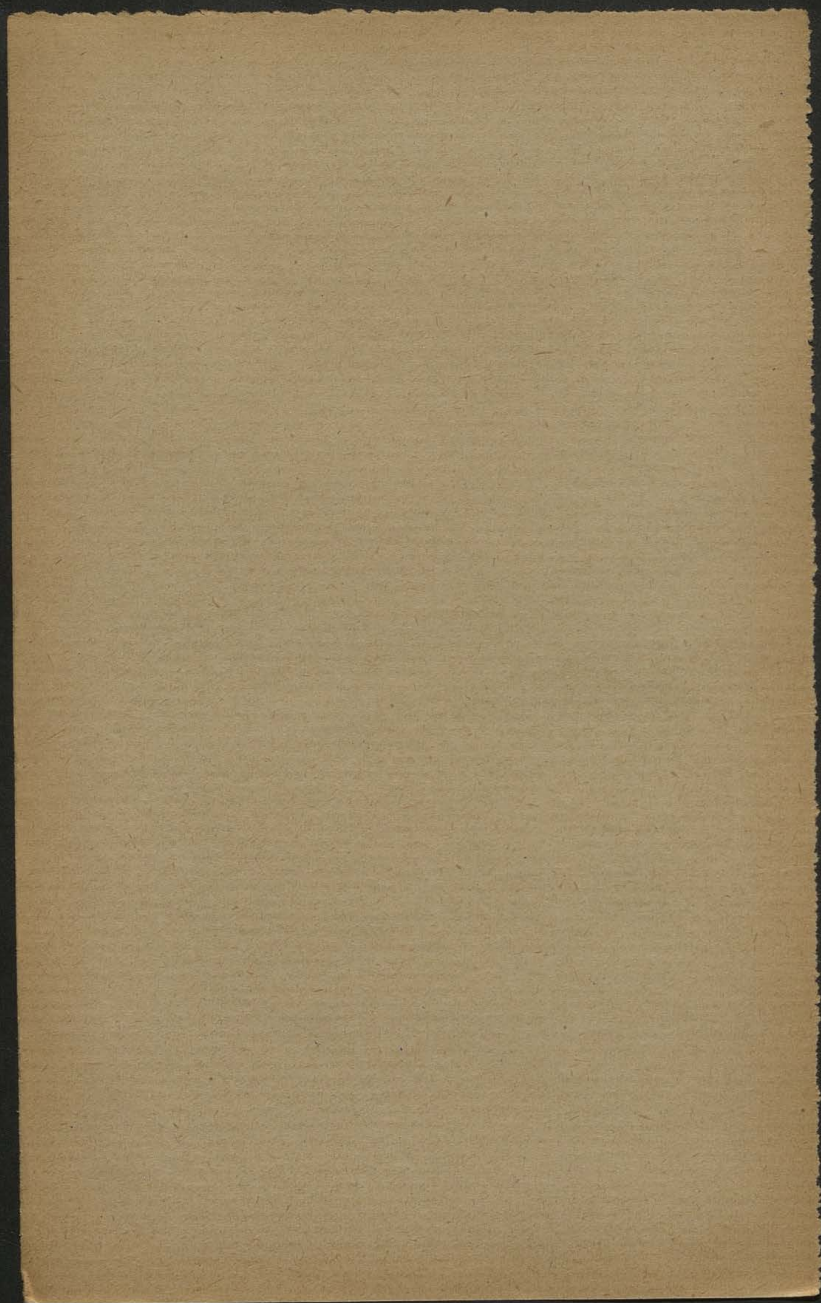
Wierny-a-e ż „do wiernych rąk oddać” ka-
 fci ^{supelnie} ~~se wprost~~ oddaje konie napę-
 tek, skóry i t.p. nie oddaje rachunku,
 powierzyć, spuścić na sumienie. Z
 czasem Tabuże, starzej, pod komorę
 na dawata na niego co raz więcej, aż
 w końcu oddata wprost do wier-
 nych rąk „J. Warsz. wiek 1878. 47.

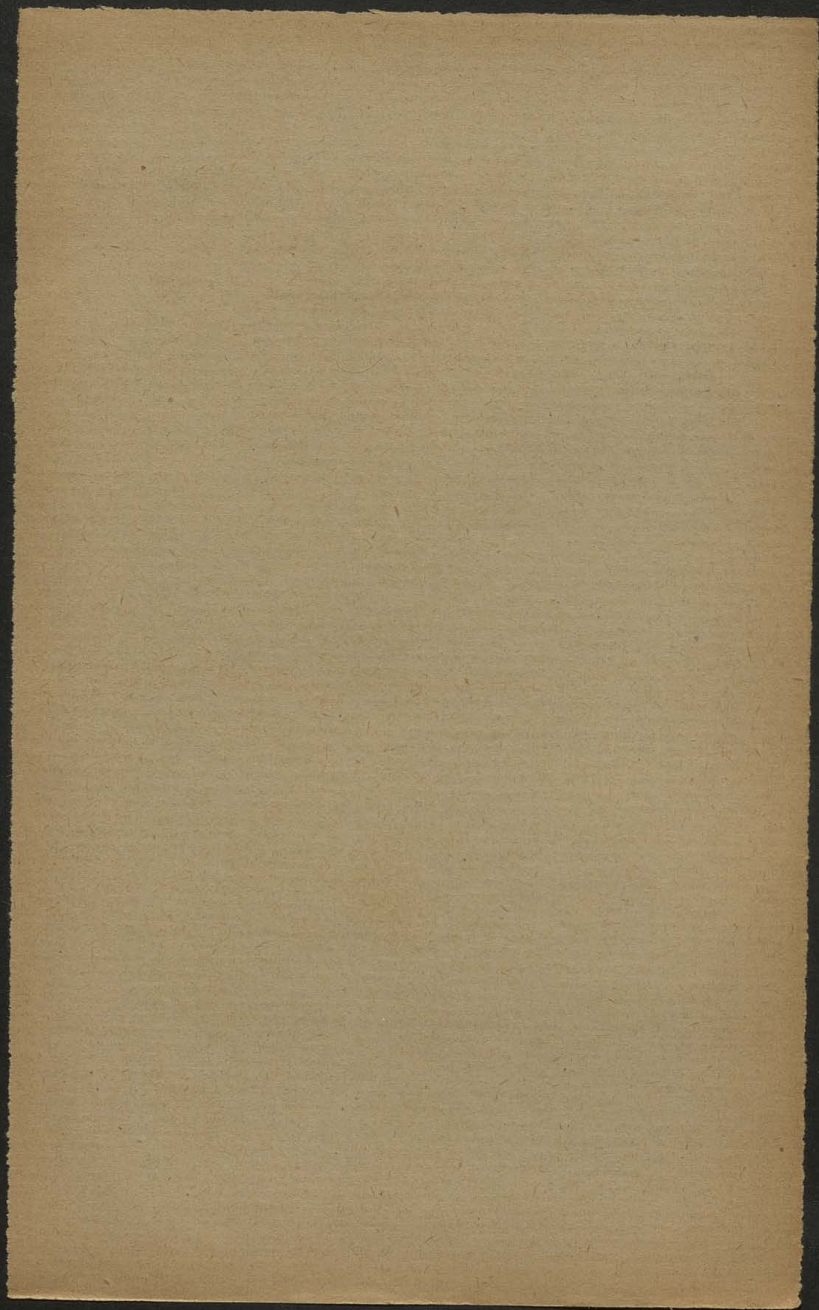
Wiernowany-a-e, wierzani tj. wierzący mu-
wq utwórny, z papirusu myrtem pod-
stawa twórci wodną staję, i głębsza wier-
nowane rodzą "J. Stark. Czar. sta. 5. Beznie-
radzie potrzeba wystąpienia z wierzo-
wanym toarstem" Kur. Święt. 1871. 64. 4.

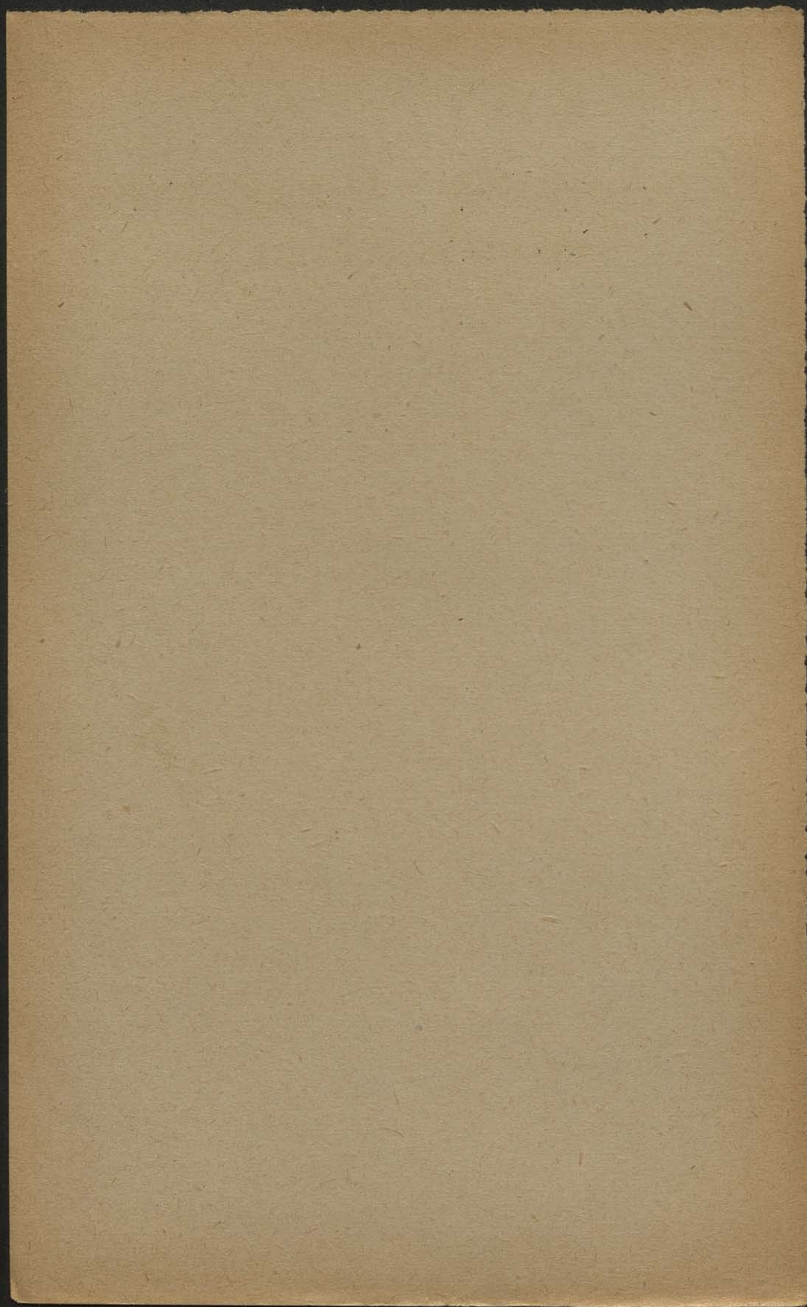
Wiertusicy-a-e, stwizy do wircenia „Z narezdzi”
wiertusicych (gorniczych) gotowe krcany,
ruidny, pompy wosnelkiego rodzaju „Uztor.”
fabr. S. nar. 1882. 149 (wy obok?)

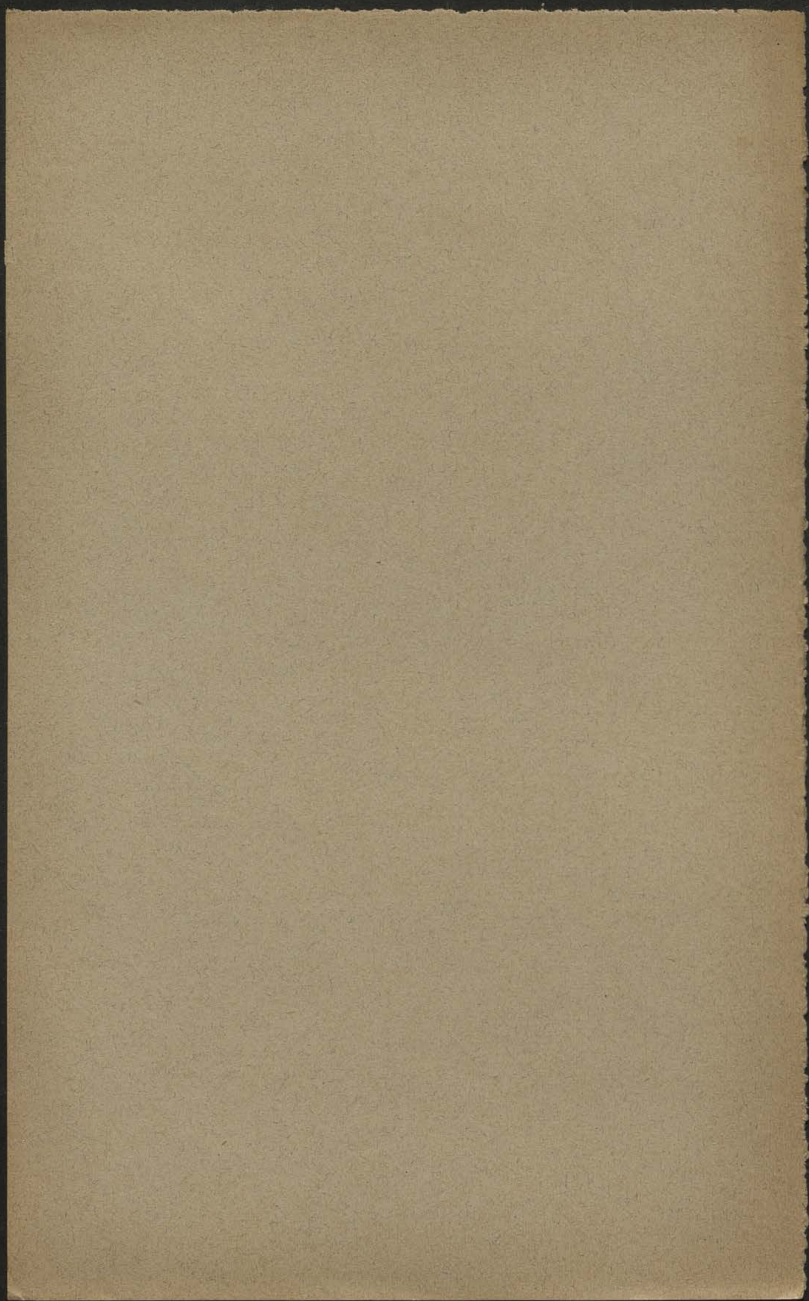
Wierabka-i.ä. Wierabecaba-i.ä. bki-bek i caki-
caki um. xóv. mala, ~~stoda~~ wierba „Wy-
rosły ci tam wierabecaki” O. Kol. 1. 294.

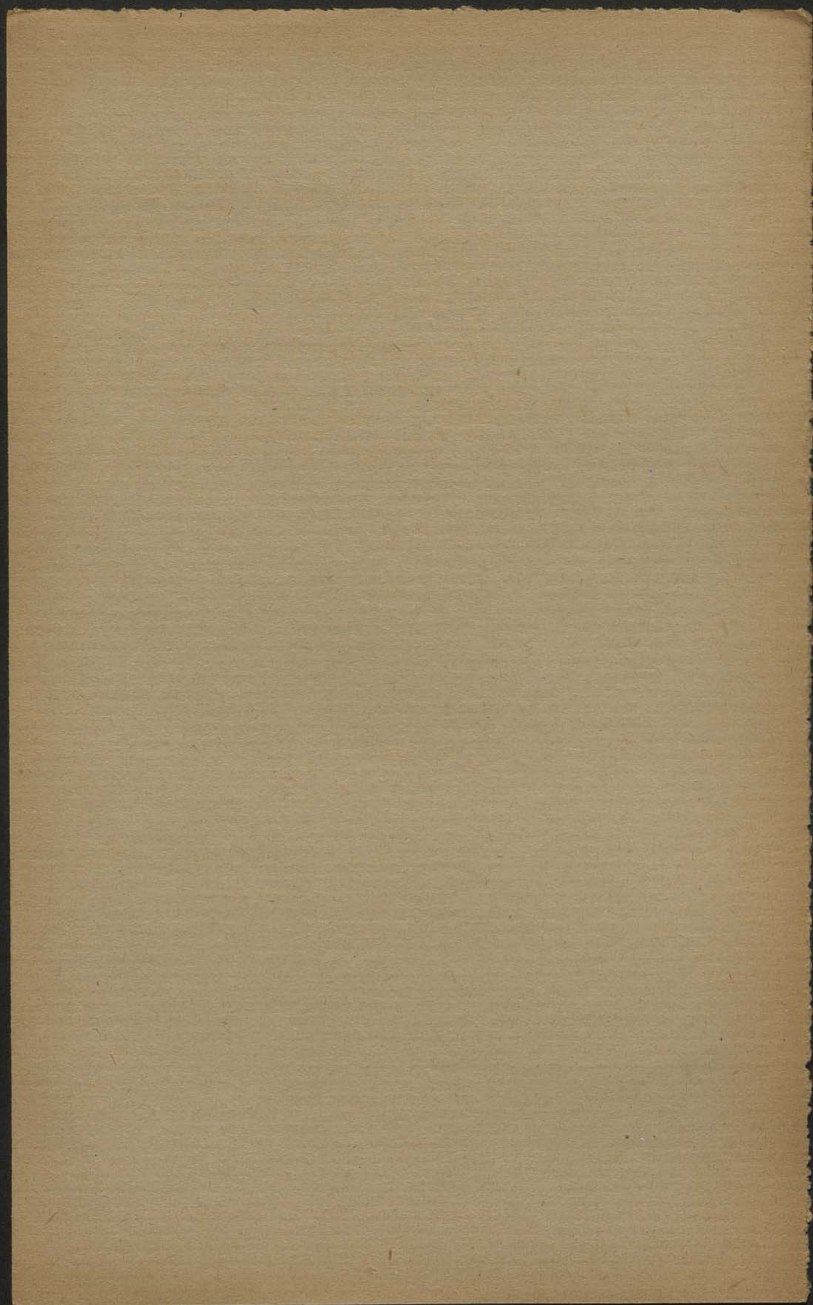
Wierachówka - i. n. 5 klawz pod wierach, wiera-
chawa

Wierzeje - j. l. m. na Podlasiu, ziemia Skrzynka
(Bryki); wrota up. u Skodoty.

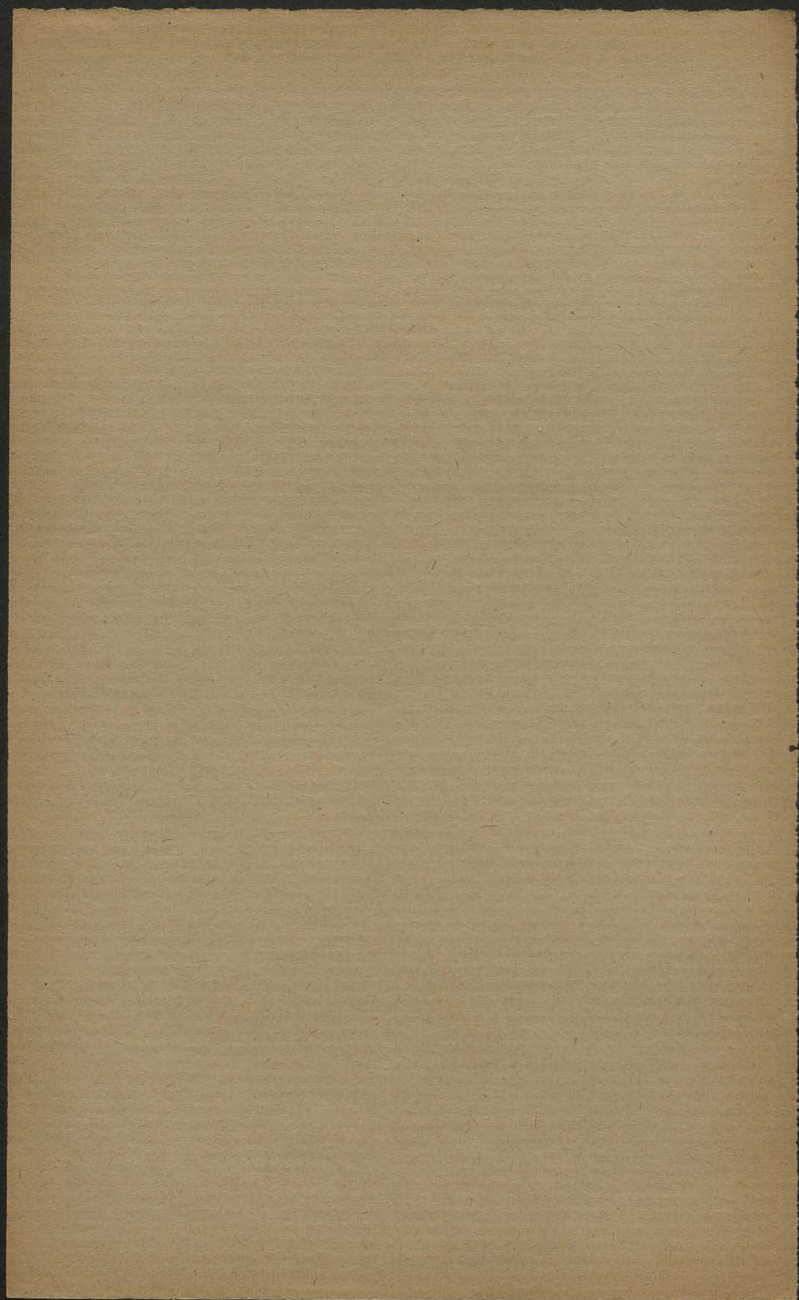
Wieraycielshi-a-ie, od wieray ciela, ty wazy nie
 lub wlasniwy wieraycielom, ktoromy z
 wieraycieli. Dawny sawajcar byt upraw-
 dzie wielki mowymowca, teza go is pre-
 ciera bata wieraycielaka horda "A. m. Fr.
 kom. 1. 8.

Wies'-wsi. 4. z „Kawka z innej wsi.” wyrażenie
prowy gwa, ~~to~~ gdy kurtę prowychudzą do
reki nie macisz, dworzą gwa, ten wst.
maile, nie pasuje do siebie.

28/10/00 mtd 1000 cc all 5 p.m. on day.

Wieża - wiodł - wodni st. x. udm. z przystawio: „nie
 tedy go wiodł” = nie tedy droga, nie tak
 byi powinno, nie tak to jest jak uś adapa-
 to „Jak uś ^(otowik) rozpatrzy w świecie, w ludzian
 i w surmieniu... to sam powiada sobie:
 - Nie tedy go wiodł! - i dugo i frasownie
 myślamy się wodni, i pozwoli na tropy up-
 cowanie nachodzi...” w. Bol. 7. 3. ob. wodni
 się

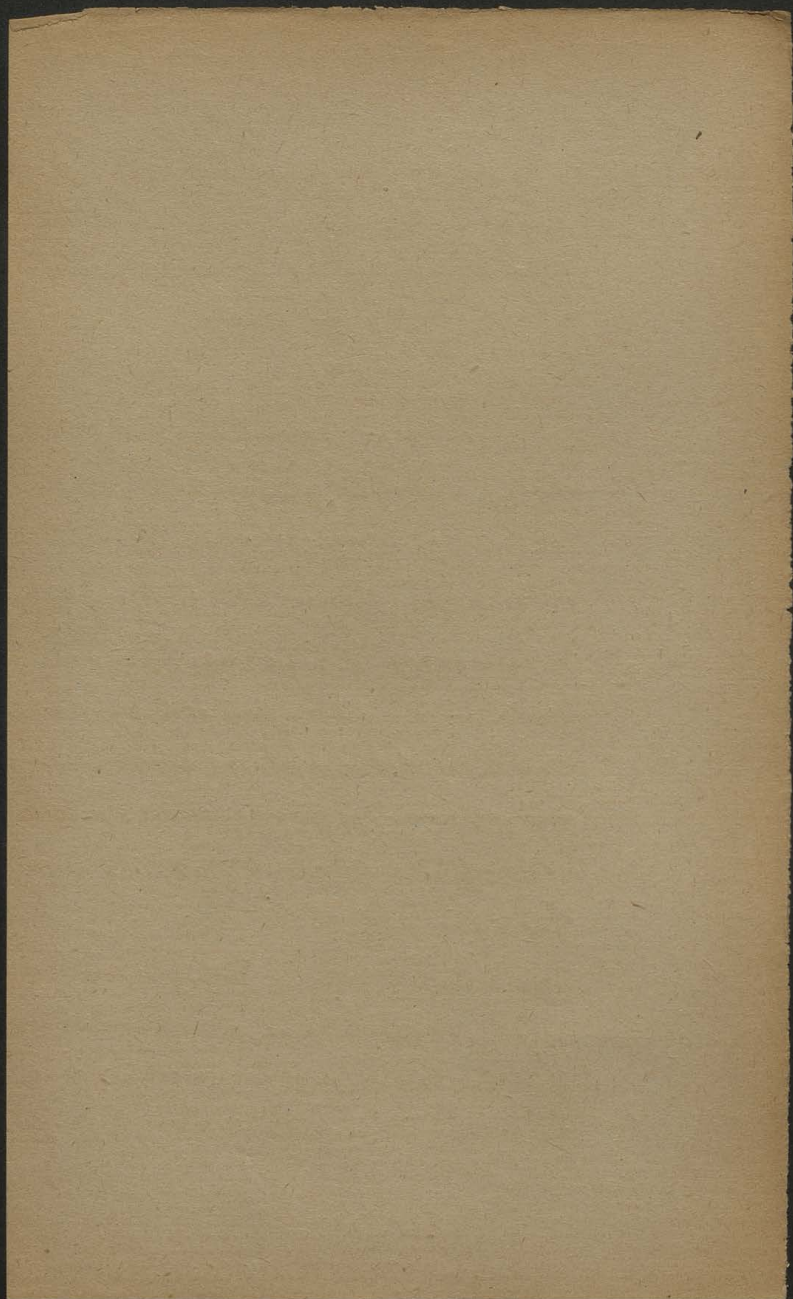
Wieska - i. z. ksi. sek. um. pro. w. porp. lud. nam. wioska

"Pytas' Dobry będnie jęzawie, będnie
jedną w całej wiosce" W. Kot. 322 pod Warsz.
ze Pragg. Tor. Kuj. i. Wsiska

Wiesniak - at. eje st. ni. udn. Żwie-
śniak - dkn. na wiosniak się pra-
rabia, nabiera ciek wiosniak, "Za-
tarta Maurycego opalonym, wie-
śniakaty" J. T. Kram. Kt. i. b. 2. 163

Wiesniak - i. z. bu. l. um. cecha wie-
kości, wiosniakowa, wiosniakowy, "Zwa-
dliwa, skorkta, prostawa wiosniak",
wypuść nam się głowę cechy, rewizy-
nego obliwa owiernej Polski "K. Kraj-
Fad. i. Jug. 1. 34.

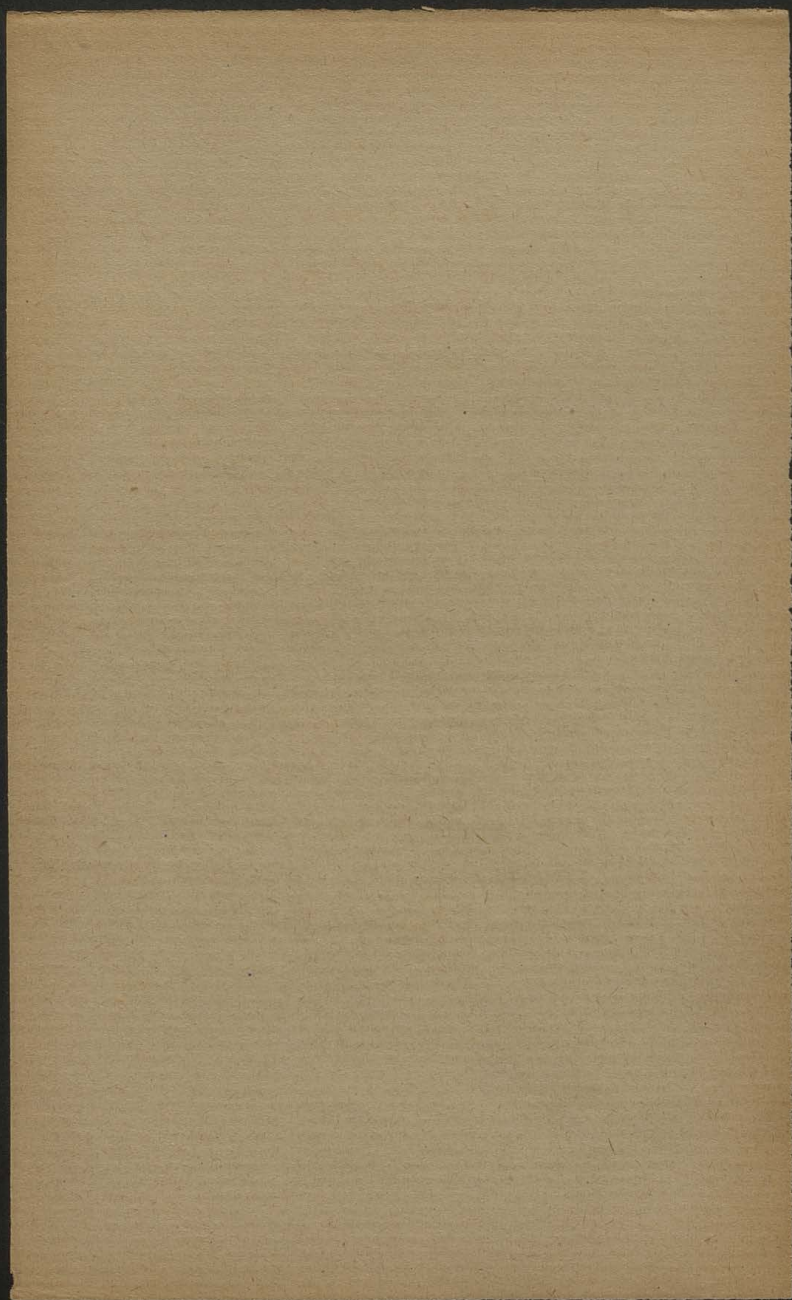
Wiosniak - aka m. wiki oio mu. wob.
wiosniak, a sekewar. "Wystawiam to-
bie, jak ten dobry wiosniak wypa-
rzy tobie" A. hr. Fr. Kow. 1. 98.

171
130

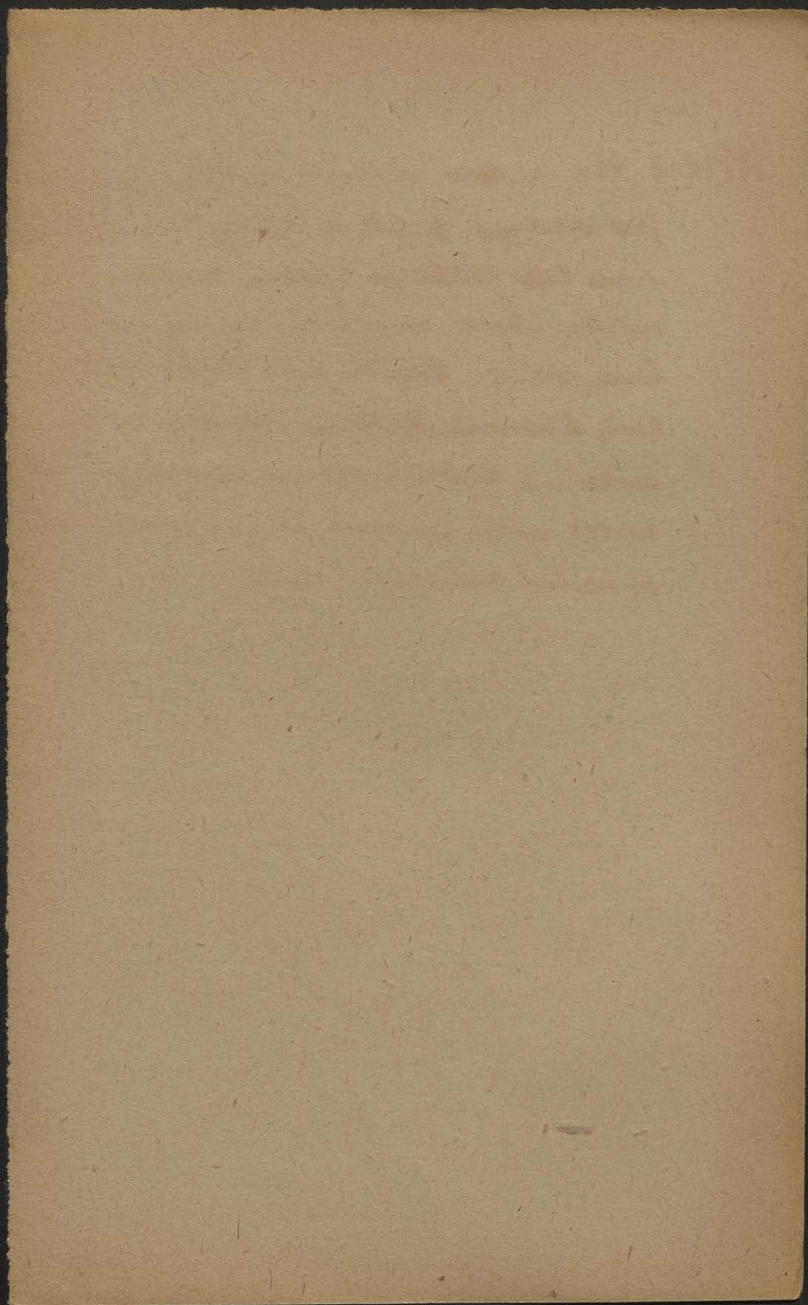
Wiesny-a.e, wiejski, od wsi, ze wsi, "Tutaj białoy
wiesne, kładą się z dwóh raz raz chle-
ba owianego a raz prawniej biało wie-
no co kupionej, idę i stoję przed roz-
maitemu budam.. " Z. Kawał. 1. 54.

Wiesnica-y.m. ce-ow ~~na~~ wyraz dawny
wieśniak? knieć? " Tam soltyś na mo-
cy prawotenia pańskiego w Łódce na
samym środku jęzióra zawnicał wódz, a
knieć u brzegu Brody Łowili. Ow-
dzie kmyśny "wiesnica", omijając na-
kaz łowienia w łódce, płynął na śro-
dek jęzióra i dawny stowianin
obyciem, wąż na wodzie zapurwał
wiewał.. " K. Krajn. Żad. i Jag. 1. 11.

172
131

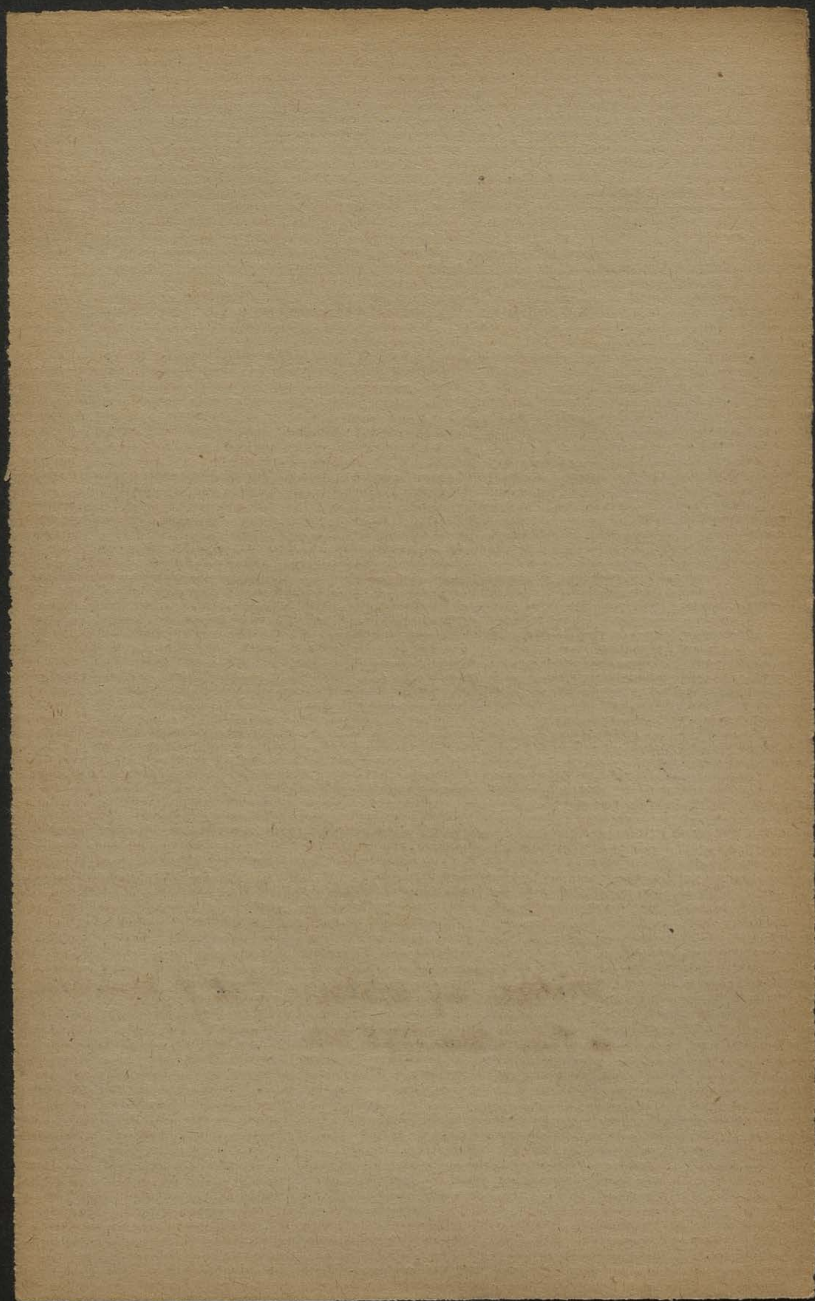
Wietek - tku na. praw. Podgórze pod Liwozem, Gdy księżyc
jest schodzący, to jest na dui try przed uwarciem -
.. czas taki Wietkiem zewiem. Wietkiem? bo -
światła ubywa, co - wietkaniem się uarywa"
Liwoz. 1851. 23 „Trzy dui przed Nowim księżycem,
zwarz Liwozanie Wietkiem... uwarzaj na dui
suche, na Wietku majowym szaregolinij... co
Wietek wciąż porusza się pługiem piers, by um
się nie dać zarzucić" ib. 25

Wietranosc i. z. bez t. um. z fig. lekko myślowi,
pustota. Wabi ona i usci ku sobie ta
własnie wietranosc i żywosc swoja."
J. Tract. Przew. nauk. i lit. 15. 208

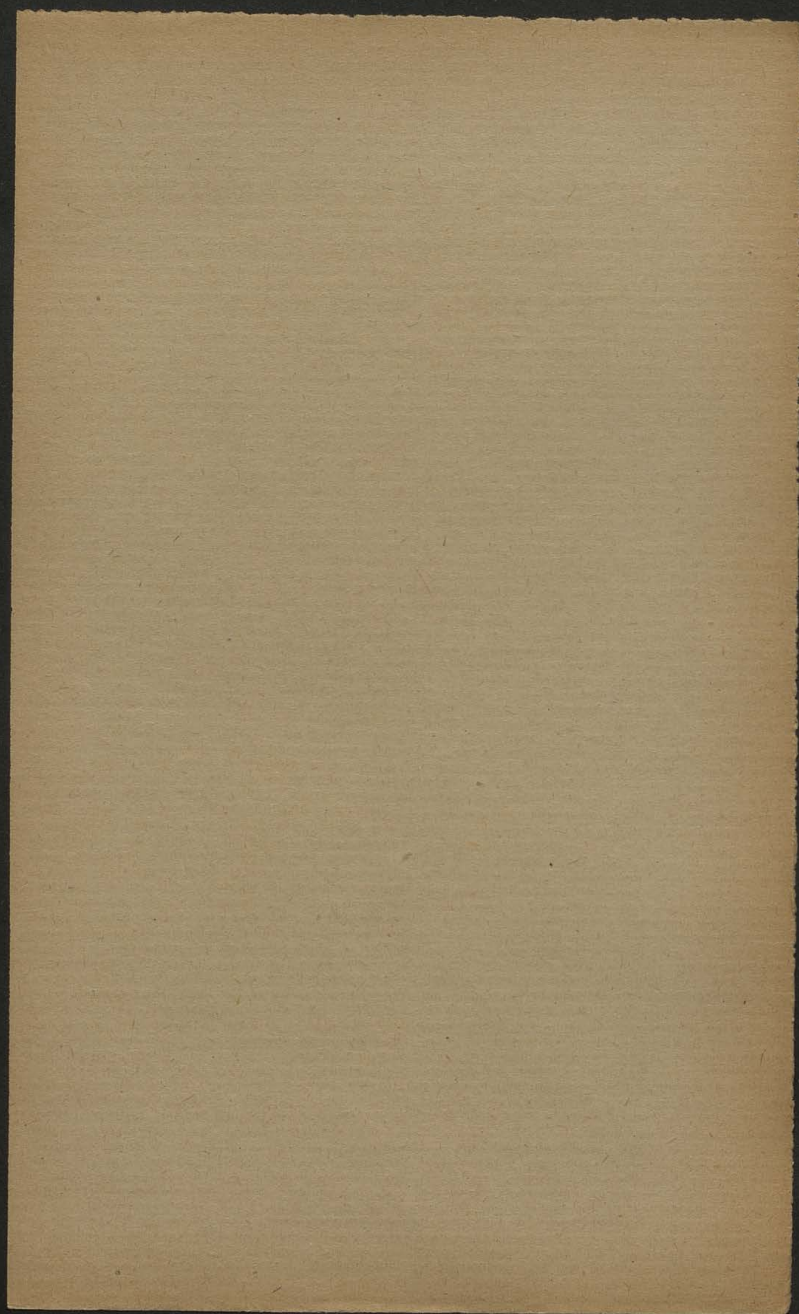
Wietrany - a - e z fig. lekko myślowy, pu-
sty, niestaty, zmienny. "Kobieta! puchu
wanny! ty wietrana istota postaci twojej
zawdrowasz anieli: a dumas gossaz maza,
gossaz nieli..." Ad. Mick. z. 244. "Ta wietra-
na istota nie byla jednak bez pewnej
ambicji, chciata byc opiekunem. Poczyna
byla dla niej zwiensciadem; jak sie przy-
gladala sobie w kwiecień, tak sie chciata
przygladac w powiezy" J. Tract. Przew. nauk. i
lit. 15. 208.

Wietraci czy wietracie? ob. J. Kartowion
o tem Now. 1878. 162.

Wiewiórka - s. n. sta-aj m. metoda wiewiórka

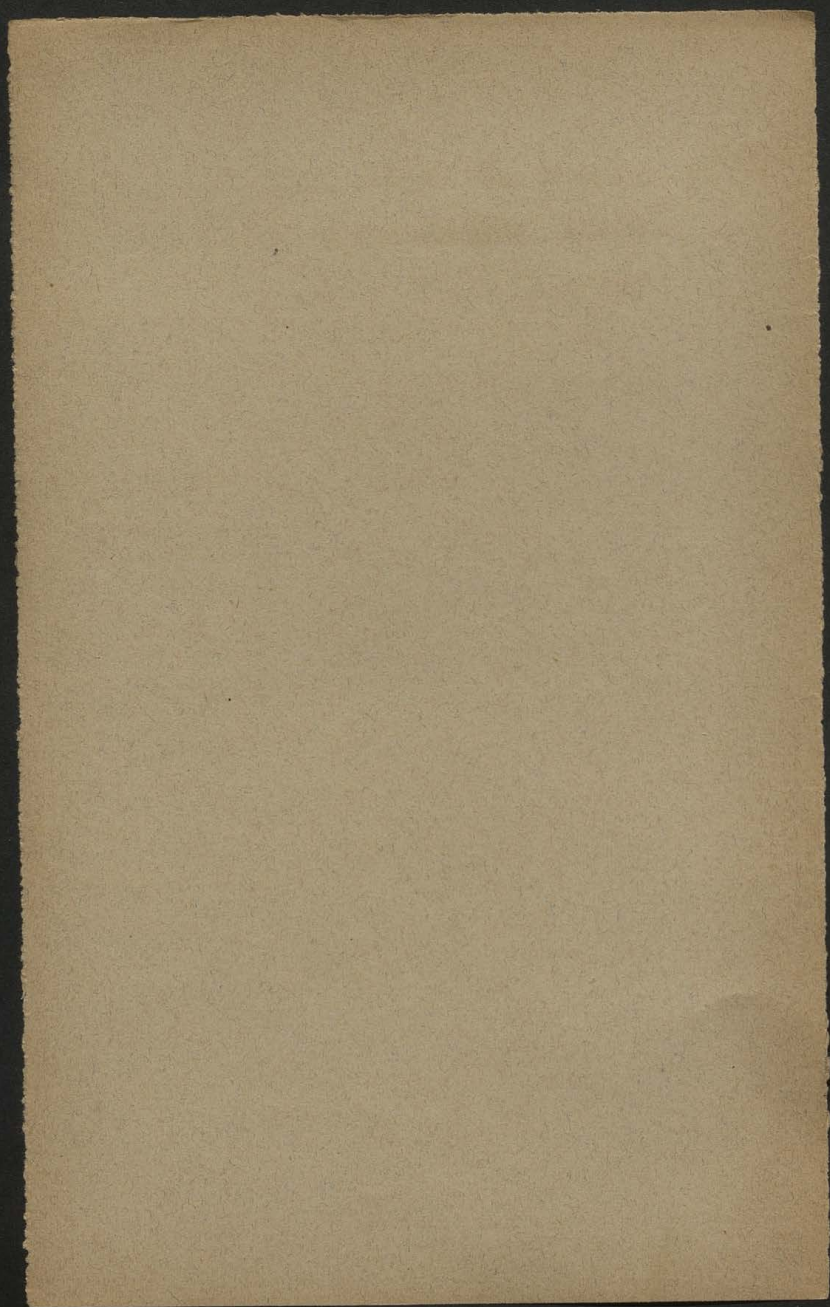
„Metoda wiewiórka wychylać dru-
twa główki tworzenie i wirujące
główna” W. Pol 7. 258.

137¹³⁵

Wiks - u. m. & uien. Wikse, crenulato, vauwaki,
vauwaki. ~~Wikse~~ Isl. Isl. Bib. War. 1849. 3. 348.

Wikse - u. m. as Kvalloie

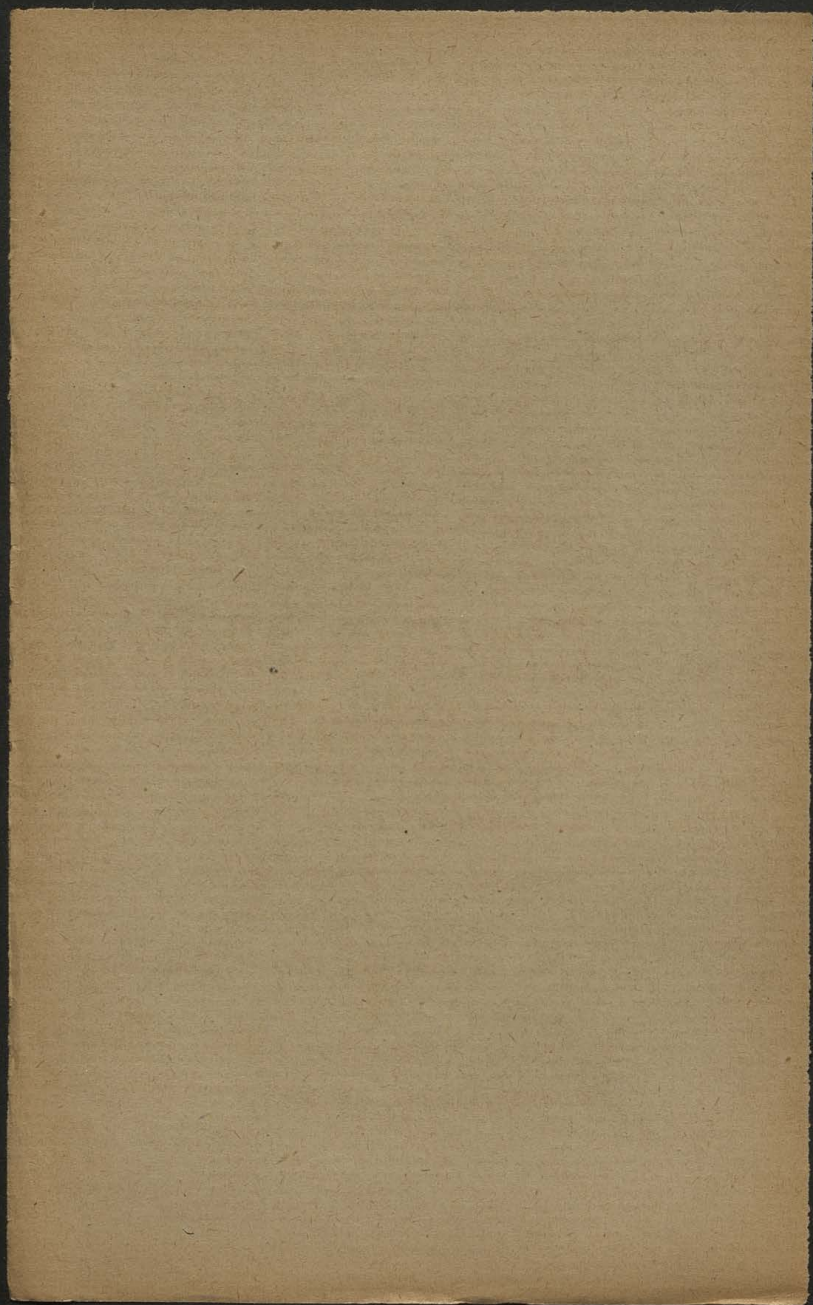

Wiktor-a. u. Wiktoru-a. m. prow. Wiktoru-ego. u.
 xdrb. Wiktor-vka u. innie miazkie
 „Myśnij nie kartowali - odrzekł pan Wi-
 ktory” J. Dziwak. 5. 22. „To nie nowina, że
 u p. Wiktorogo język gładki” ib.

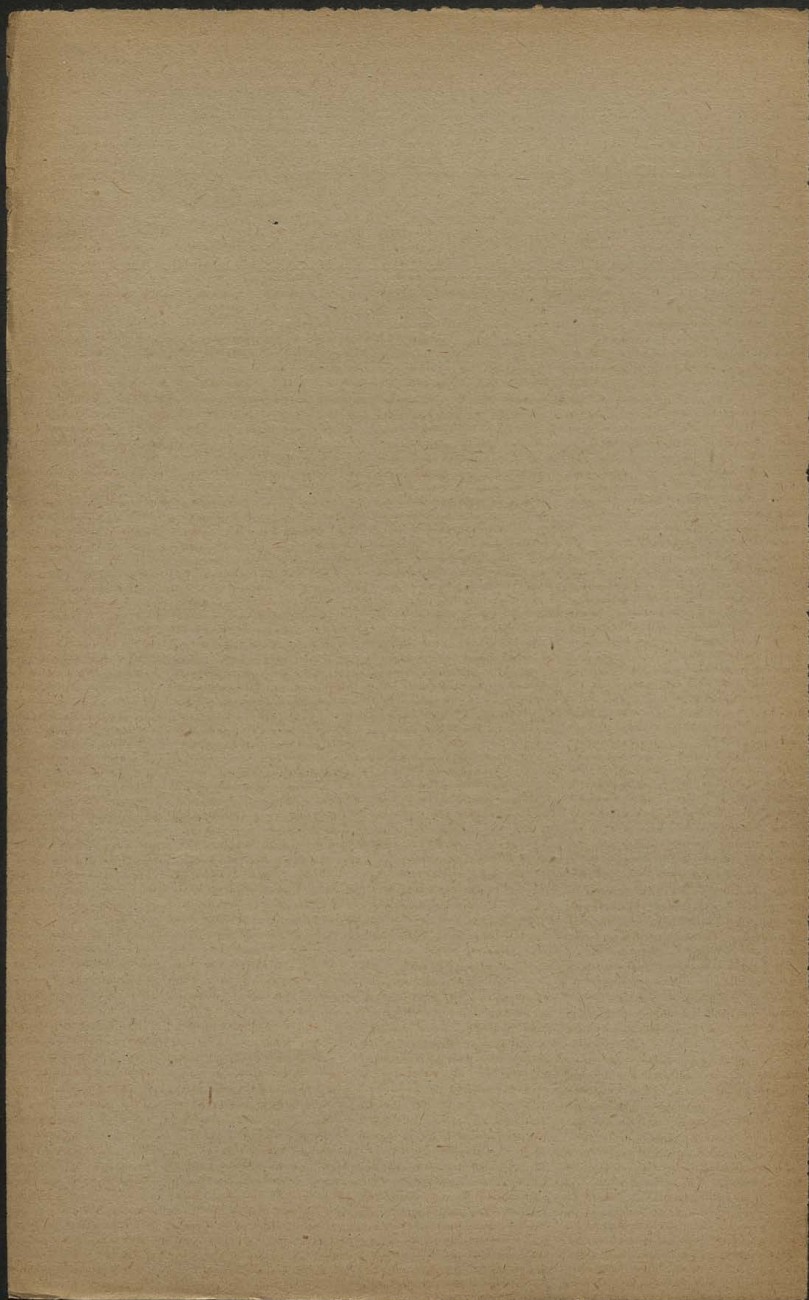
Wiktorja - ji. x. xdrb. Wikta-y, Wikcia-i,
Wiktorsia, Wiktusia - i. x. innie kobiece

„Józia i Wikta miały efektowne role i
 dobrze je grały.” Sewer G. lwow-1887. 105. „Wi-
 ktusia do komuny a Szymonach za nią, a
 niewyprato trzy godziny, już Wiktuscia panig”
 O. kol. 1. 140 (1) § „Wiktorja” dost. z Tawny,
 niewyprato „Daj nam tedy Pan Daj wi-
 ktorys, ale nie werot, bo myśleć że w ten
 dom zaparto, który był senem mojemu naj-
 miłszy, tyłkom nie psakał” J. Kras. Tyg. II.
 2. 5. 315.

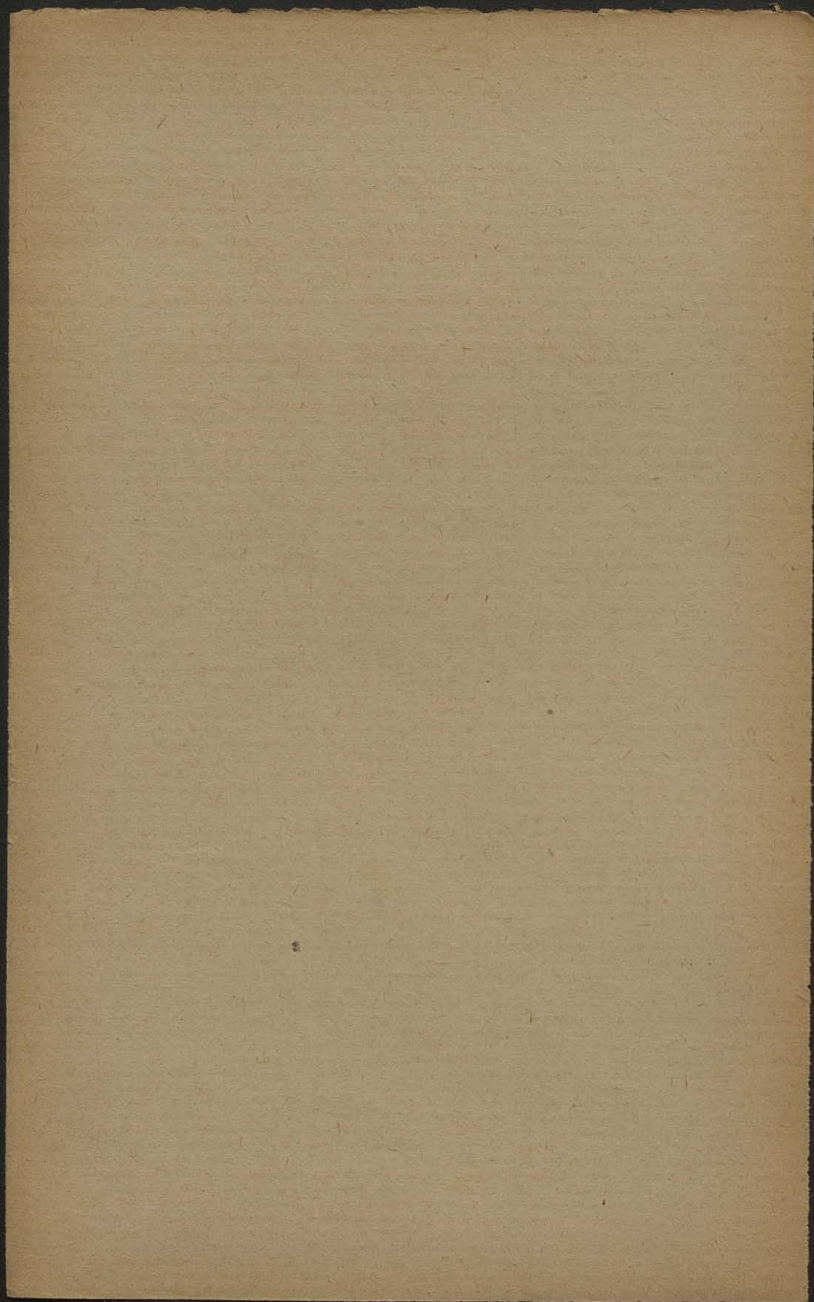
1) „Wikta. - nawołał - Wikta. - Kobieta
 otworzyła oczy” M. Dat. Paris. dzien 56.

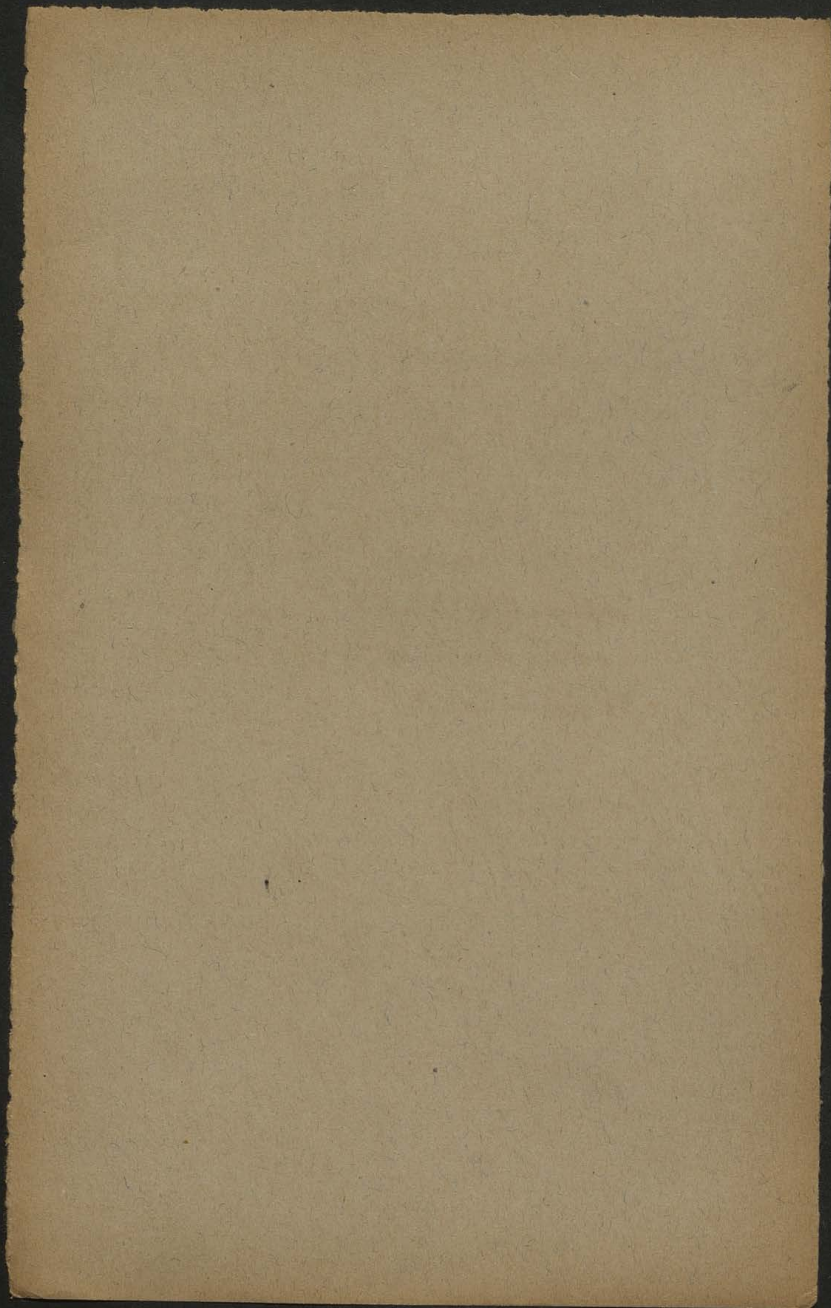
Wiktuaty-o to nrm. lat. victualia, fr. victuaille,
 męczy słowię do prągnięcia „Nieśli oni
 sobie jessane butel wina i wiktuaty ja-
 kies w chustce” Ł. Kawak. 1. 202. „O parę
 dniów od jego mierzenia był kale-
 pik, w którym zakupował wiktuaty
 do spiskarni” Wł. Jab. Kw. Sum. 14. „Nie rad-
 kiemi bywają tu wadziści... Osobliwie też
 Takomi są na wrzelkiego roztępi wiktu-
 ty; a tylko jakby ubrać na wielki grzech
 sobie porytyj.” O. Kot. 20. 45.

Wilczara-a. m. rac-oń mu. myśl. piśs bioggy
wilki,, wrostem i' sity praeuosit
(chart) wilczaray "W. Pol 7. 191,, Gdyby
się przypatrło i' z wilkiem kabawic, ro-
zumieć, że nie ma lepszego wilcza-
rka" ib. 191.

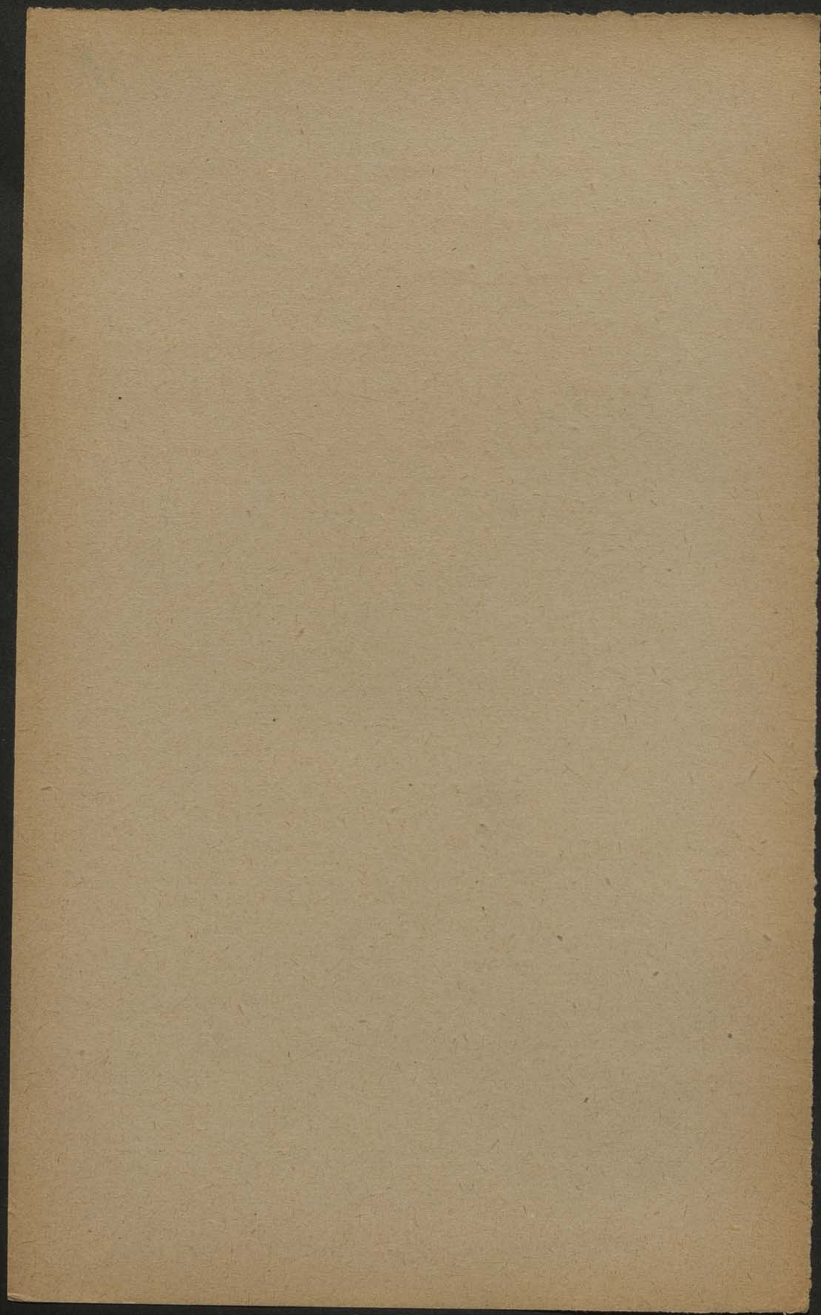

Wilegiatura - y. i. x. tae. przebywanie na wsi
 przez lato mieszkanie w miast. „Saska
 kupa, obok przyniesie tu bliskości miasta,
 posiada wszelkie zalety miejsca uprzy-
 wilejowanego na letnią wilegiaturę:
 świeże powietrze, mnogość drzew, ta-
 kwość zapotrzebowania w wiktualy i
 względny spokój.” Wiek 1887. 118. 3. „Na
 wilegiaturę Kociołki, Bałce do Bieliny, Ko-
 newki, Wawienki, Kuby i t. d.” Ogłosz. Dzienn.
 24. Dod. do um. 24.

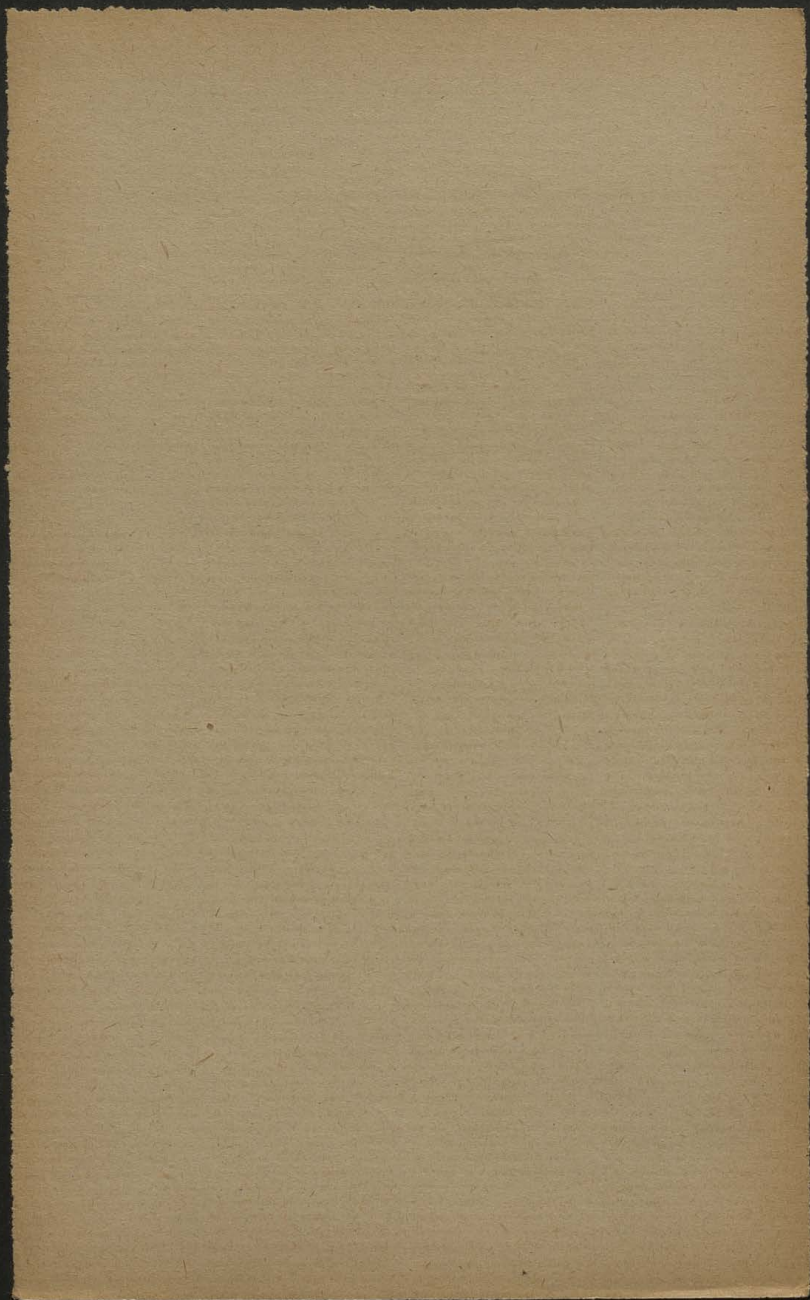
Wilja-ji. i. z absol. i melon. znaczą wieczny po-
 żywaną, wspólnie w kółce rodzinne, w wi-
 giliś Bożego narodzenia

Wilijny-a-e, tycheży uż wilji w powycinan
 znaczeniu „Do sprzącin wieczny wilijny,
 przywołany wigilijny stany etc” O. Kolb. 20. 74.

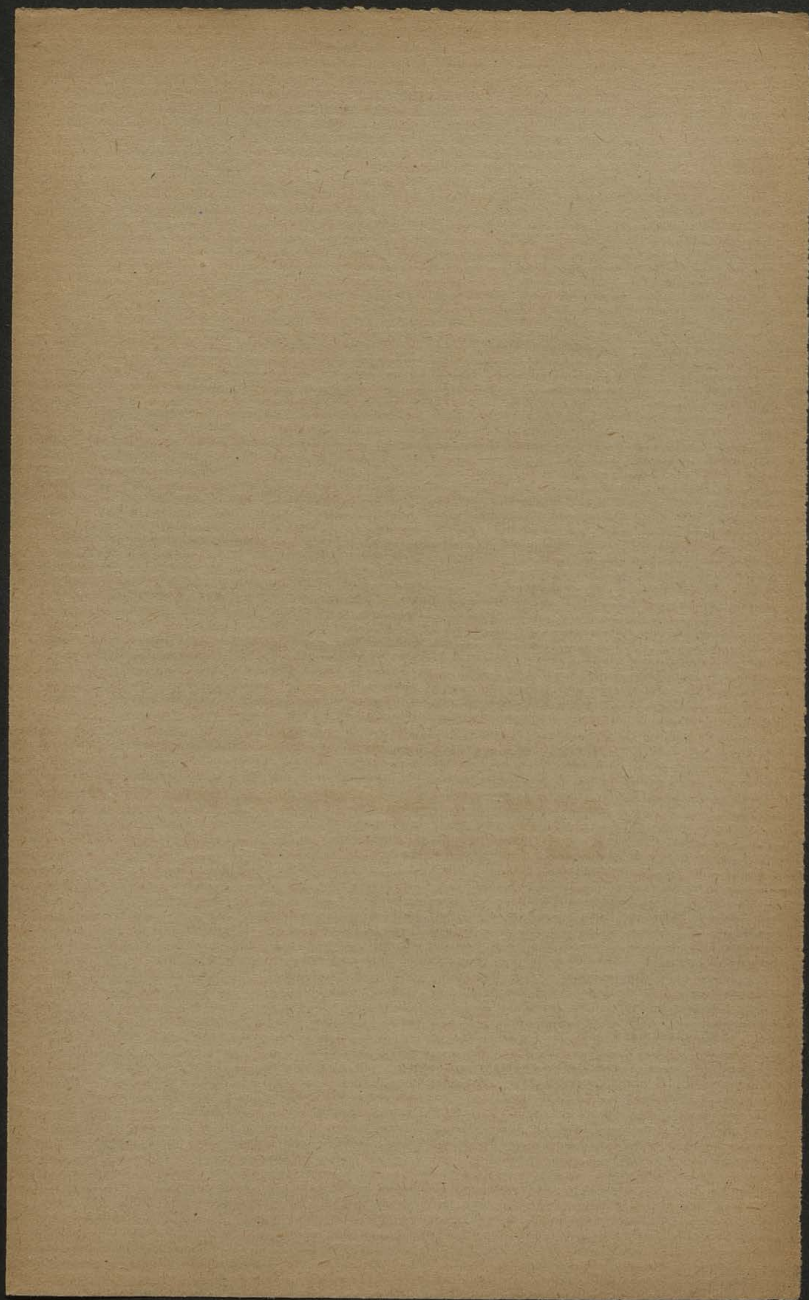

181
137

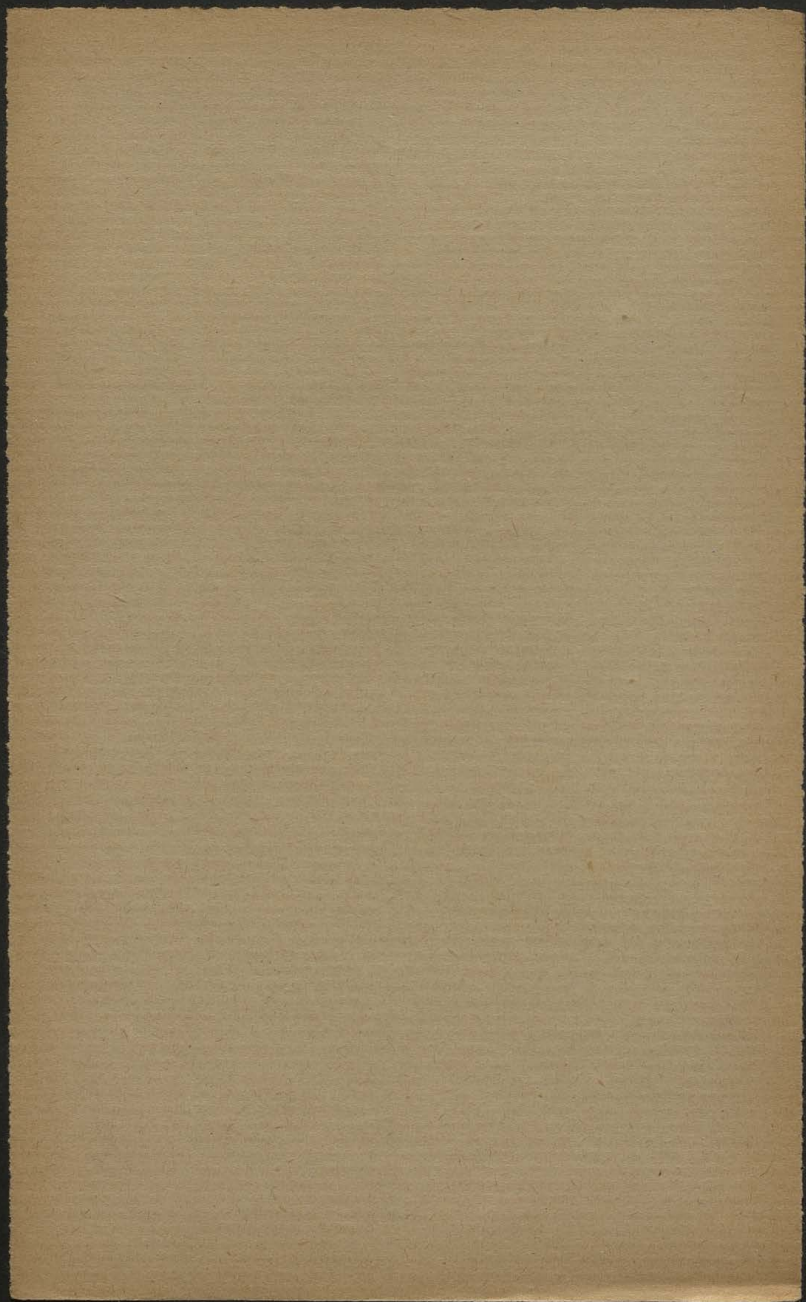
Wilk - a. m. ki-ów mn. Šposp. w sprawie jakejs
punkt podjrzany, nie czyty, kowach
„Nikt doskonały od niego, nie ma
wraystkich wilków w interesach. Gdy
on ci powie, że jest wilk, nie wdawaj
się w interes” J. K. 18. 19.

Willa - i. a. te - will um. tac. i wlos. villa, niewielki
 dom za miastem, mniej lub więcej od-
 buy i wykwornie urządzony, stugny za
 miastem leżący. Dyta to mała
 wprawdzie, ale przystojna willa z bia-
 tego marmuru, postawiona o paręset
 kroków od bramy miejskiej" Z. Kuok.
 5. 81 "Ofiarował mi goście w swej
 willi nie tak długi, jak będzie potrze-
 bował" ib. 84. "Obok starego kamaryska
 stała willa kamienną proz nie" ill.
 Dat. Dia. mur. 216. "Okolice Darcelony
 usiane są najrozkoczaniejszymi willami"
 wiek 88. 130. 2.

Wincenty-ego. m. posp. Wicenty xdrb. Wicek-cka,
Wicus'-ia. m. inuiz negakie „Wicus; grze-
nie kucany powa potrzebujacych jego rady
„Pan Wycienty,“ powa innych Wicus, Wi-
cek, a nawet Wisus (gdy nie kto nani po-
gniewad) „J. Wawa. 2. 39. 2. „Wicek! dali-
pan Wicek! 'no! 'no! ale! x wawci! torax
elegant..“ D. Dol. Klybr. 50.

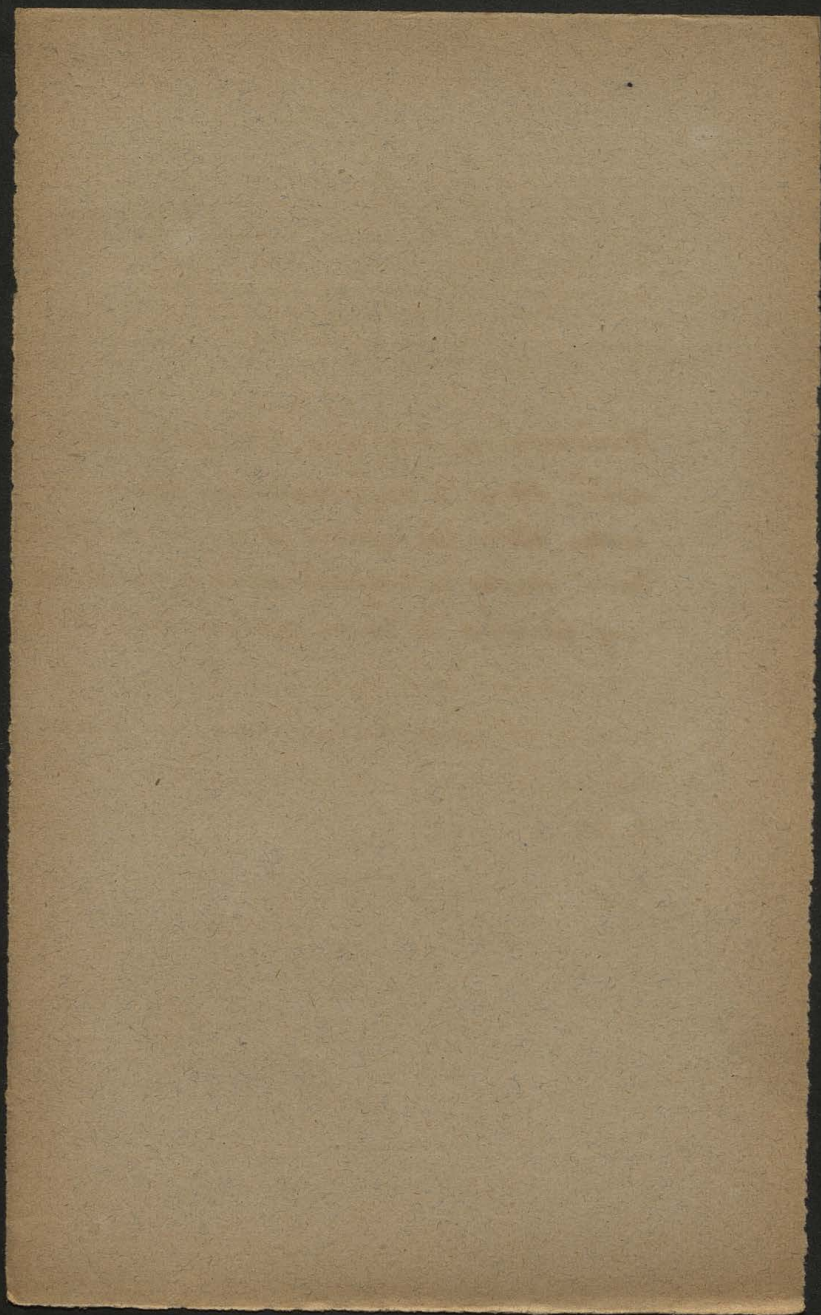

128¹⁸⁴

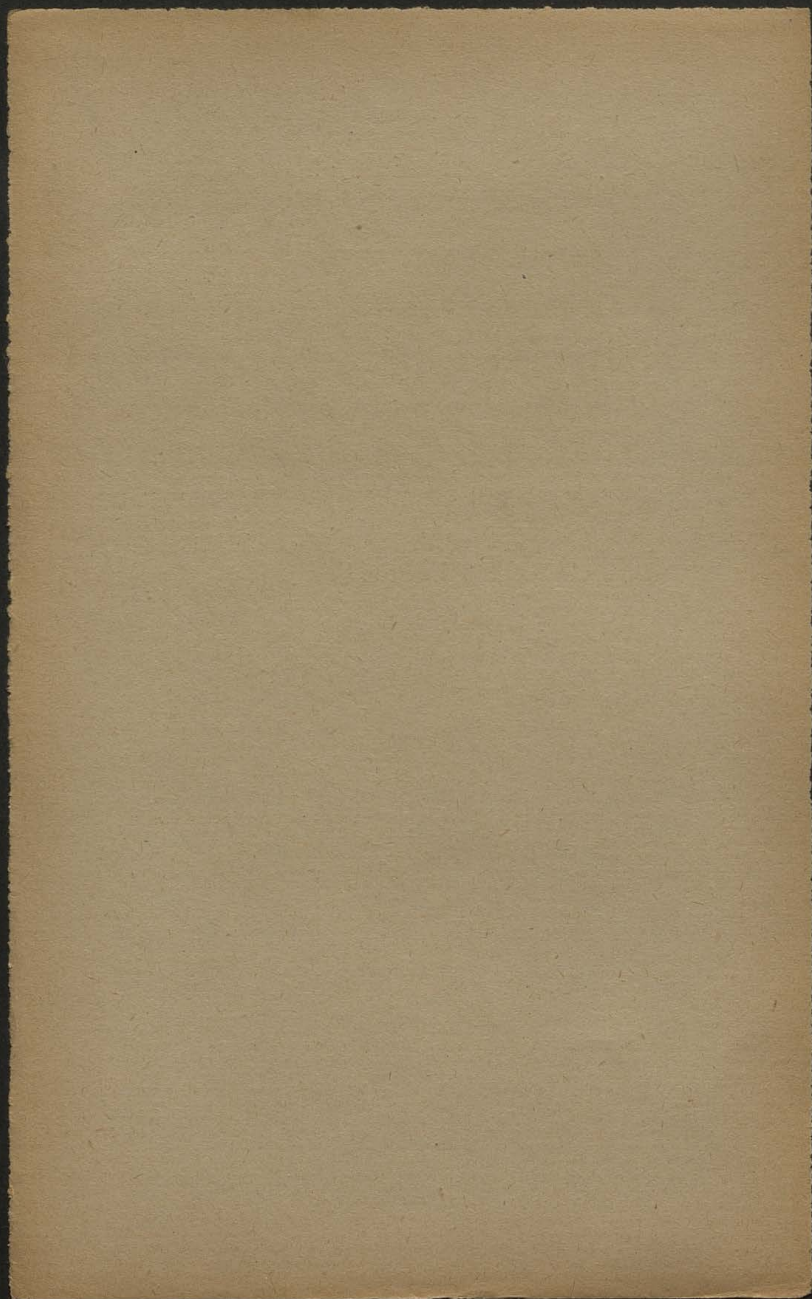
Windować się st. raim. ślart. z trudem gdzieś
dostawać się, wchodzić, Windować się z
trudem na chacie, brudne schodki, pro-
wadzące do mieszkania." Maj. G. Lwow. 1886
262. (1)

Windować at-duje st. r. udm. & fig. ślart. pod-
nosić, Obraz to najprawdziwszy życia ludz-
kiego, które nie wie, po co i na co się wia-
domi rzeczy entuzjasz winduje na wyspi-
ny idealne "W. Kowar. Opr. dom. Lwów 4. 10. 33.

11) "Tam gdzie dalej Tądaję drudzy snopy na
fury, a ostaliu kilka worku obciążonych
krochmal winduje się drogą." Z J. K. Smogor. O. Kol.
2. 164.

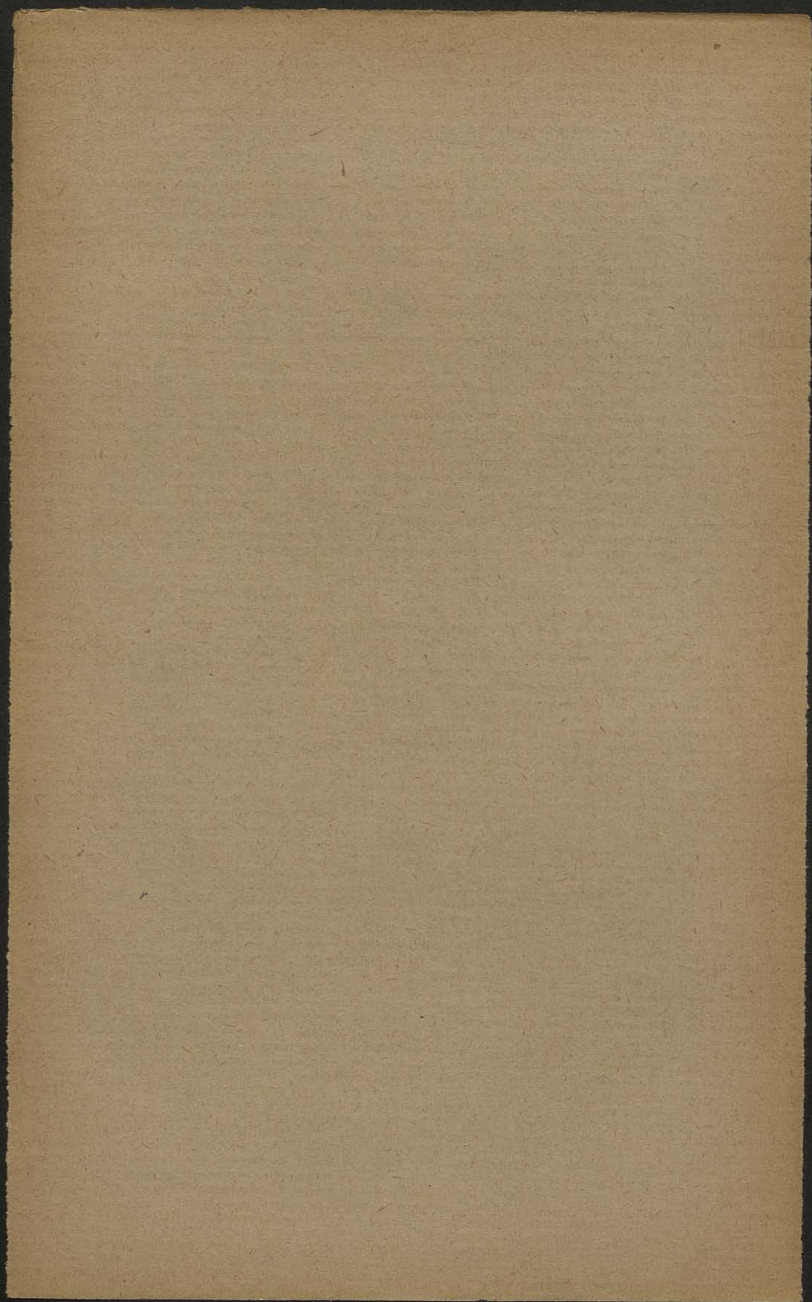

Windy kowac - at kuje st. a. ndku. tau. vindicare,
 fran. revendiquer, odryskiwać drogi
 prawa. „A jak kszic chodaito w Sa-
 rockiem i' o to: górskiej walcuły such-
 walskwo praeis' var xmoowai, i' Sie-
 niawskich antiqua pwa windykowai.”
 W. Pol 3. 152.

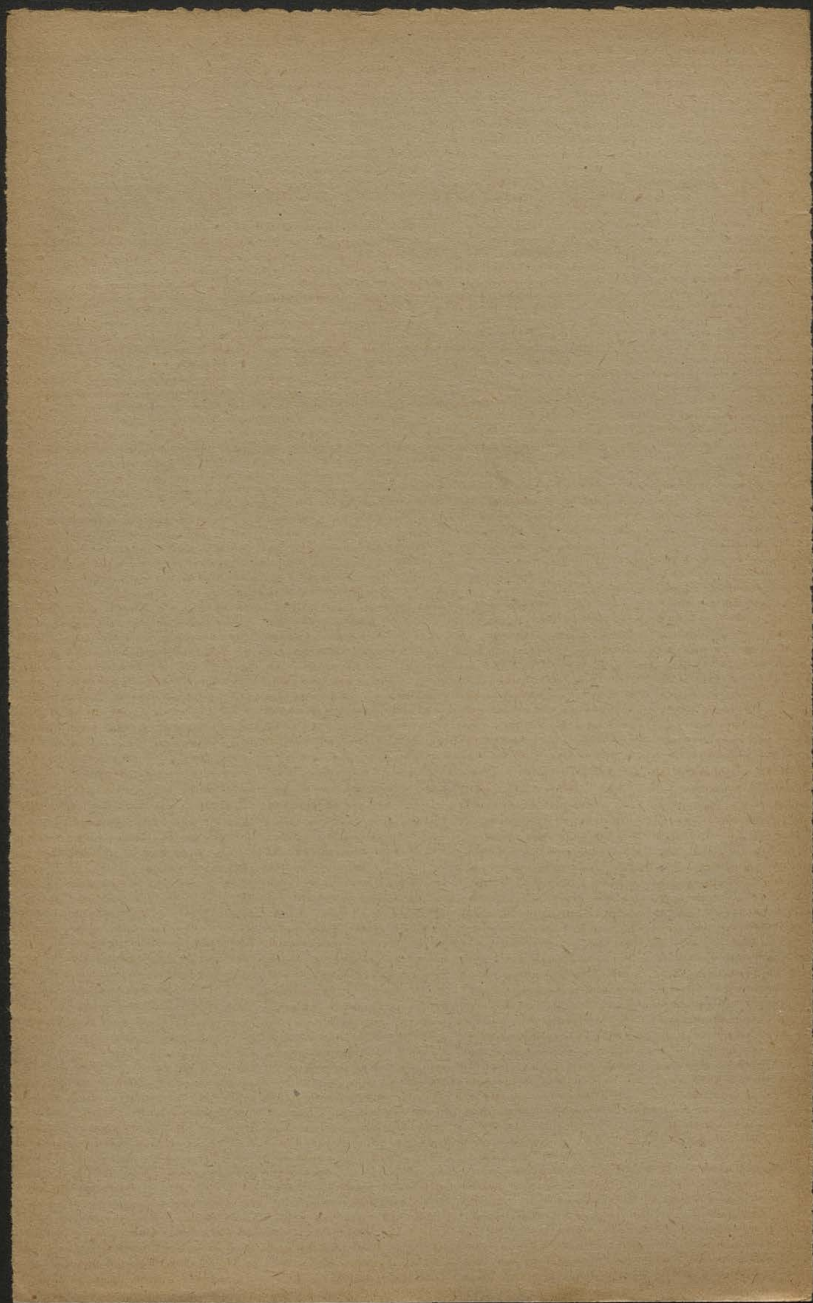

186
139

Winien-wiuna-wiuna z prapst. „Doge dumas
winien” prostaest, niewiniastho, prosto
dumny „W wyseymy ilu nas bylo... wy-
ciżeni zostali powr prosta sobie, Doge
ducha wiuna, dzieuwynine, “B. Dol. Nad
modr. Dun. 219.

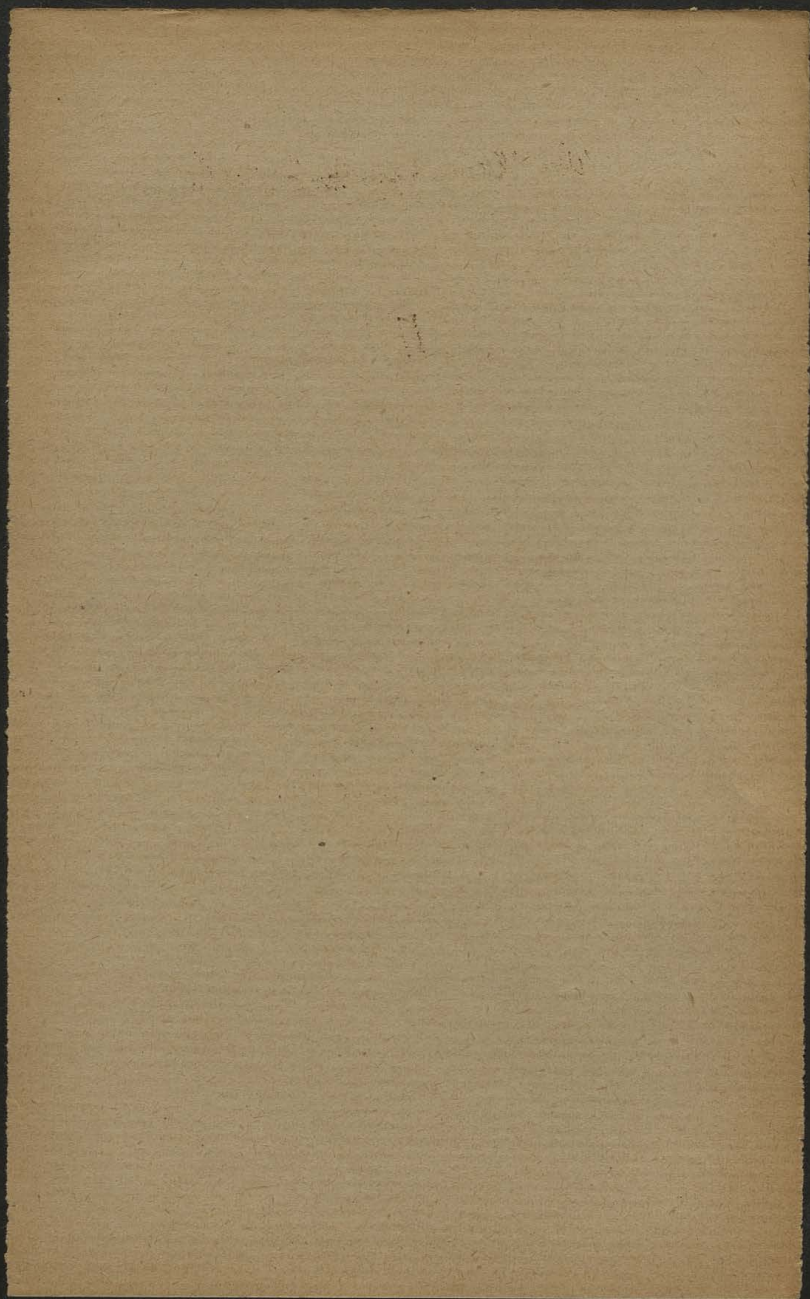

Winieta - y. i. ty. niet un. franc. vignette, mały
 obrazek ^{popr. 50 mm.} wykle szkrocki a uqski, jako ozdoba
 w książce na ciele rozdziału : t. p. 3 p. op. chci
niowtore, rycina z książki lub pisma ilustra
wanego „Młody blondynek, xdaje iz ryw-
cem zdajsty z humorysty wnych winieta
Journal Amusant "A. Wilk. Tot. 1. 47.

Winkowatość - i. i. Berl. um. smaki słodko kwaskowaty, jakiegoś niekwaśnego owocu, swęgotnij jabłka. Z kresowi będnie kufsituwa ładna, ale bardzo słodka. Można tak białe, jak ciasto smaryć; białe są lepsze, bo mają trochę winkowatości "L. Cio. Zedy. prakt. prop. 39.

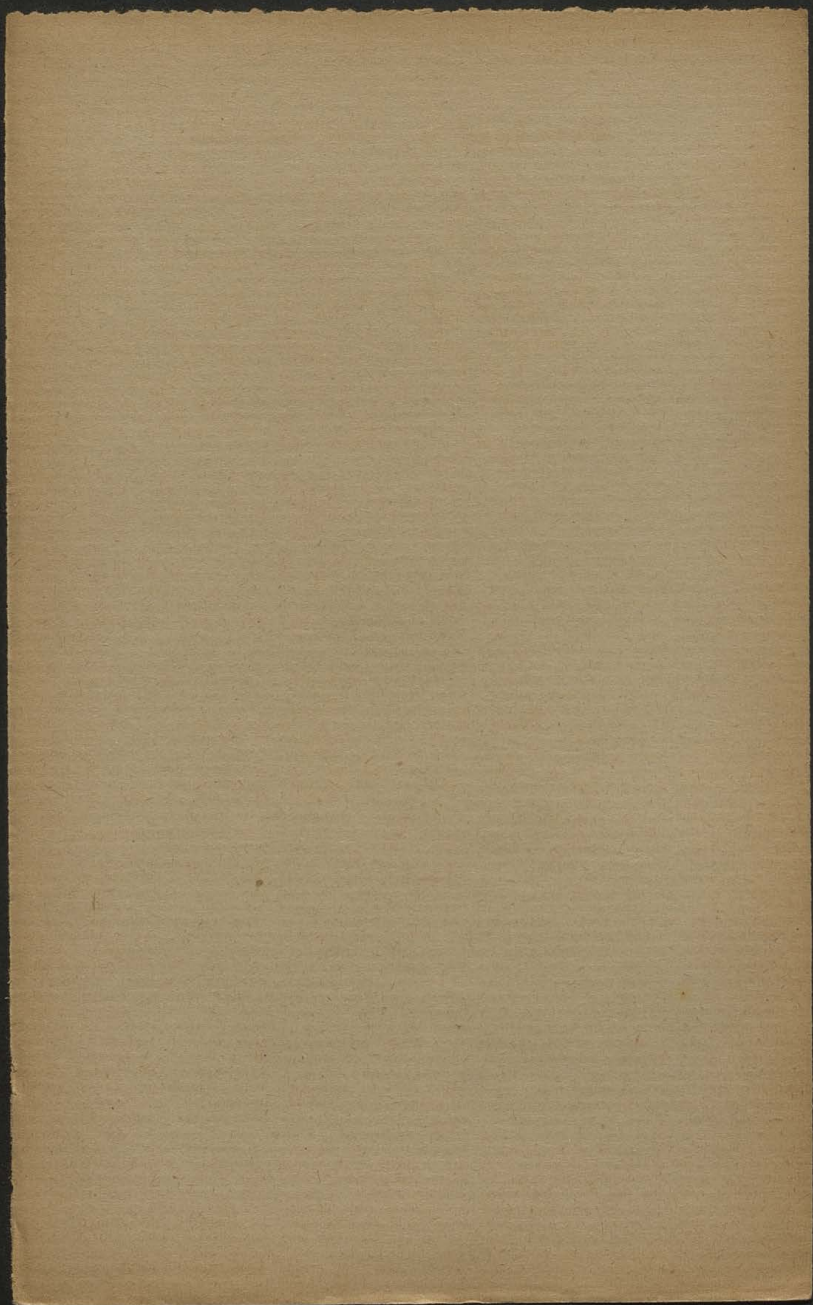
Winkowaty - a. e, mówią o owocach, smaku winnego, słodko kwaskowatego. Jabłka trzeba gotować na wolnym ogniu, i nie brnąć zupełnie dojrzałych, gatunku winkowatego." ib. 64.

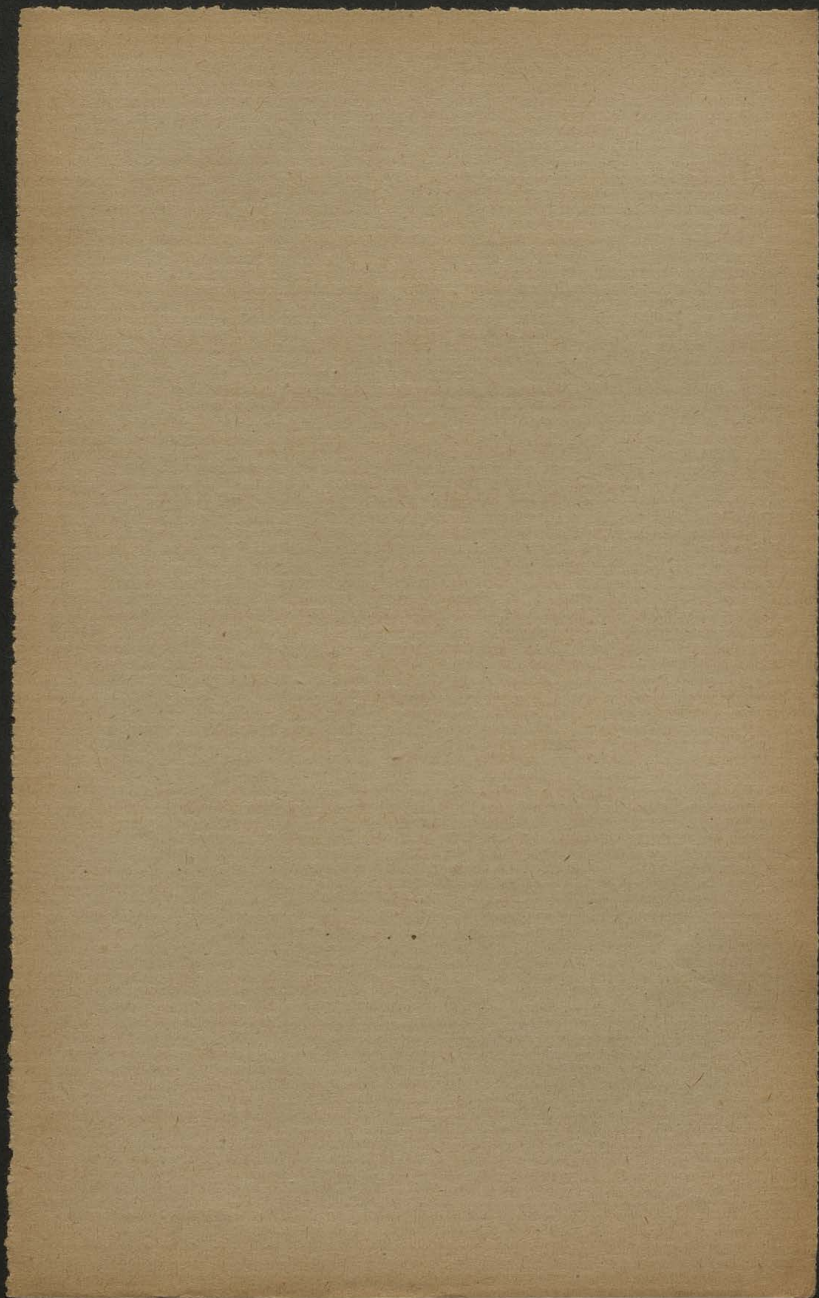
1489

Wenikvat 4.j. Venu' creator

Winkvat np. „Tobie wuju wintvat grajs, uw-
ja mamę w grób wstawicja” Pury O.
Kol. 1. 212. }

Winnica - y. x. z fig. bibl. „winnica Pańska” - zgromadzenie wiernych, kościół, ich społeczeństwo. „Na ręku zostali apostołowie pod kierunkiem ks. Pordana pracujący, w Krasnej górze zaś Wtast na swą rolę zwołujący do winnicy” J. Kras. Lubo. 2. 149.

Wiolonczela - i. x. te - cel mun. fr. violoncelle,

instrument muzyczny smyczkowy tego
samoego kształtu co skrzypce, lecz daleko
węższy i o niższych tonach, por. basetta
„W tejże chwili usłyszałem przecięgłe, wy-
ste a śpiewne tony wiolonceli” J. Kow. 1. 337. „Trzej kapłani muzycy już
zrobili drugie skrzypce, alt i wioloncelę”
J. Kow. sta war. 3. 73. (1)

Wioloncelista - y. m. sci - stów mun.

grający na wiolonceli, „Postanowił
dotrzeć nie granic, dosięgnąć gdzie pierze
wzrogu Europy wioloncelistę i usłyszawszy
się inwazytę jego krokiem, słuchając go i
podśluchując, odkrył mu jego sekret” J.
Kow. 1. 429. „Ferdynandowi wstawił
ciatem i głodem, wioloncelistę w wytar-
tym surducie i z powiniósł się podławać
i oblaśkwić” ib. 333. „Jest z powołania pro-
fesorem gimnazjum, a z duszy wiolon-

celista" A. Włk. Woty rob. 74.

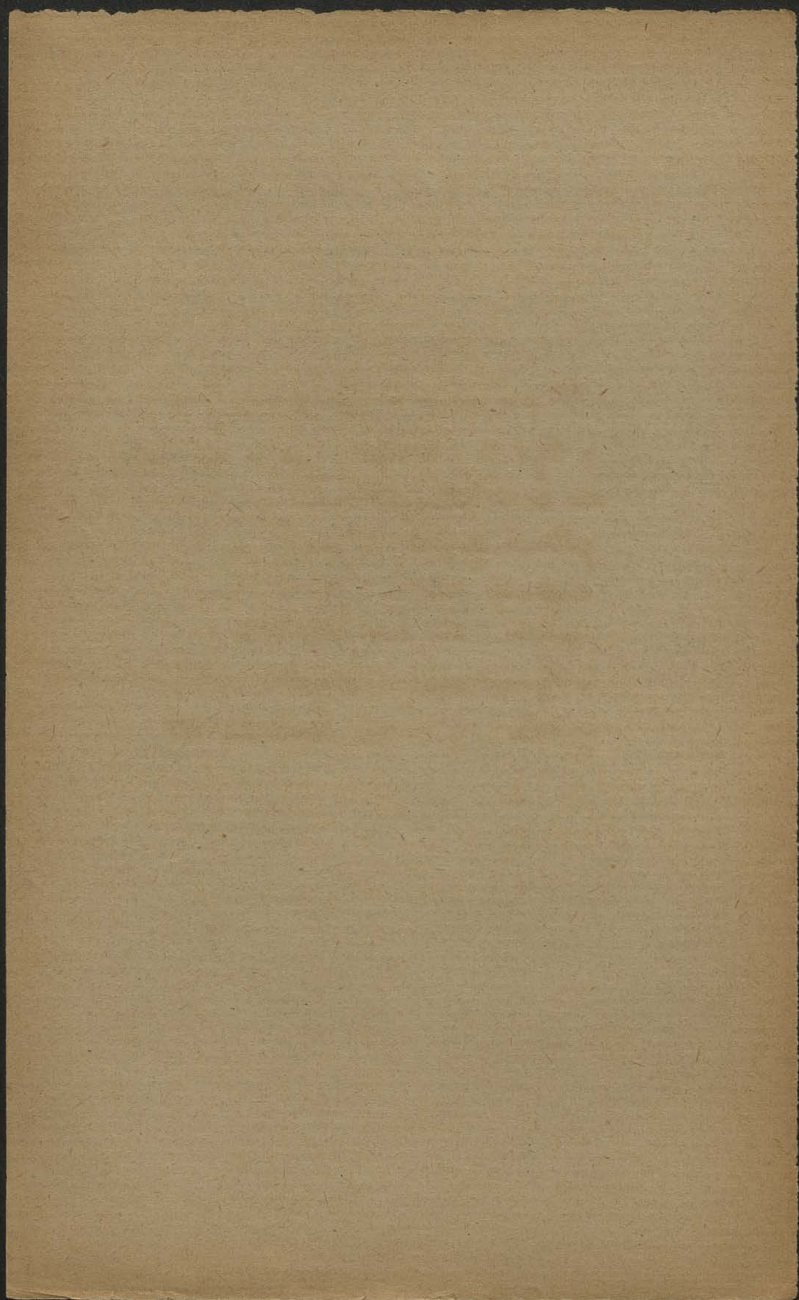
- (1) „Pudetto ze skrzykami tey na wieżach
fortepjanu, a pokała wiolonczela drzemie
w kątach pod oknem” A. Włk. Woty rob. 70.
„Wiolonczela znanego artysty, jest najpraw-
dziwym i pyśnym stradiwanissem”
S. lwow. 1885. 238. 4.

Winodawca - y. u. cy-ów mu. ten kłó daje, stawia
 na stoł wino, częstuje winem, „Na wyim
 wórku jąd, tego piósnkę spiewam —
 więc z tamtego podkomornego idź
 za moim winodawcy” J. Kras. Sta war.
 1. 14.

193
143

Wint-a. m. gra w karty wprowadzona w Wawra-
wie około 1884 r. „Graa podobno wybo-
nie w winta. — Teraz w winta” k. Łukow.
Echo mur. katv. 4. 330.

Winiciark-a m. rie-y m. gra w winta
„Był to namisty gra w karty, a wotan-
cia w winta... potrafił po kilka razy w ty-
godniu spędzić w gronie podobnych sobie
kapalonych „winiciarky”, przy zielonymu
stoliku.” Kur. War. 1887. 326. 3.
„Ty młodziem młodziem zrobili partyjkę
winta” M. Gawal. Dzienn. 23. 180

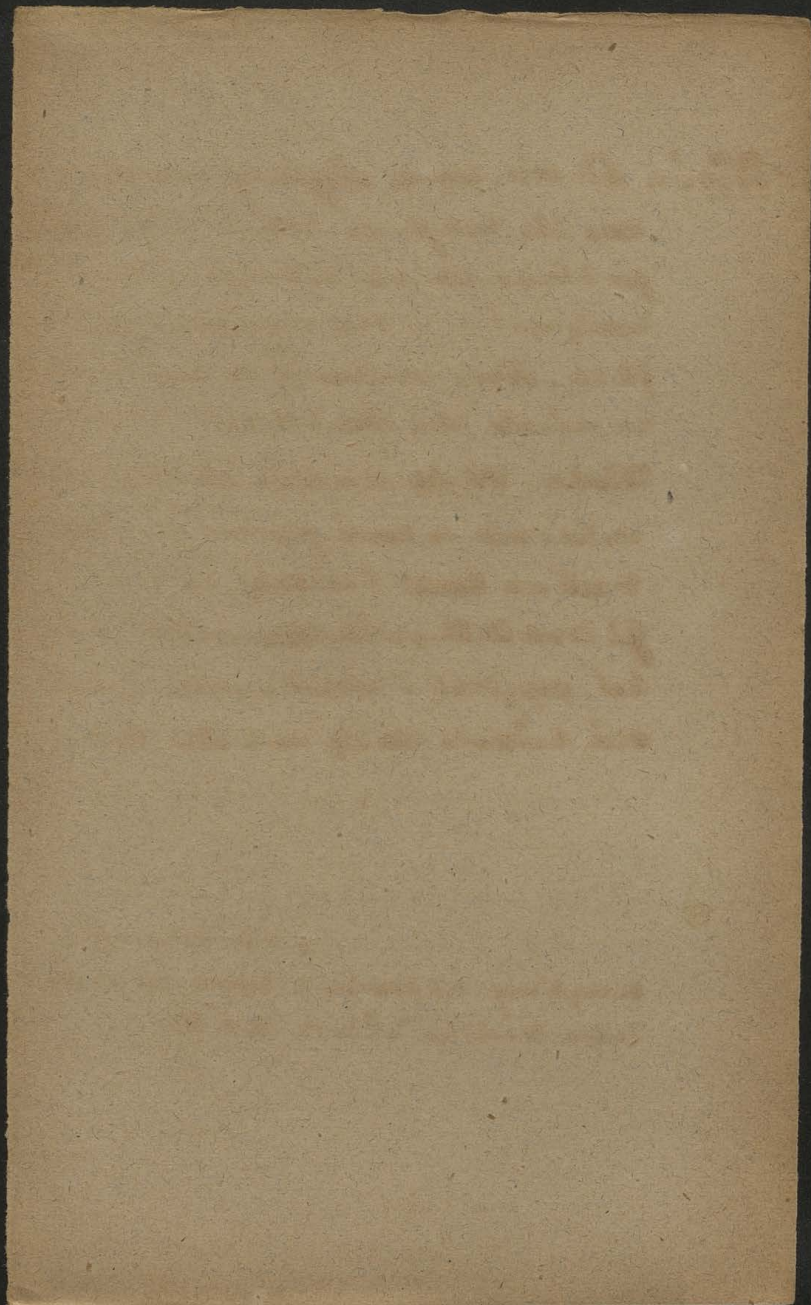

149

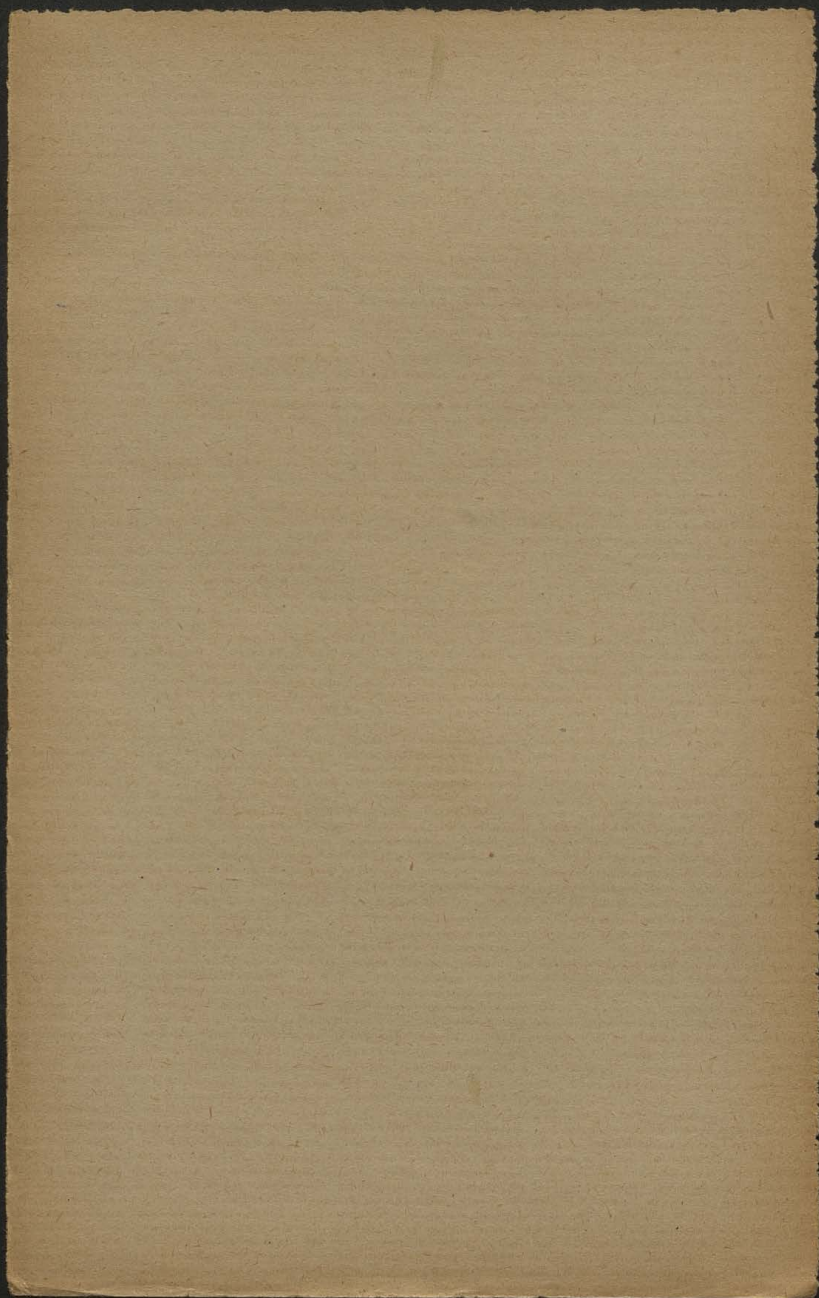
Wio.! a Łd. wiu.! wyraz wygwany przez furma-
now dla kuzleria koni do biegu, wtem
po btoie; wio! wio! nadsunęła się tandara
z siedz małych koni zaprzęga" J. Krav.
72. 26. „Siada cnapredaj na koniet i wio
na miasto" Wuk 1886. 272. 3.

Wio kac, Wiu kai st. z. udu. Wiu kage dan.
wotai: wio! na konie, popędzi ich głosem
„Wred na koniet i wiu kage na konie.”
J. Krav. 31. 52. „Abvanko wio kat, cmo-
kat, popędzi i wkrótce palae i dwor-
skie budowle kniety im z oku" ib. 38. 39
„Jedziemy, wio kami po calisziej uoy" O.
kol. 19. 4.

„Oj wio koniki na most da i wio koniki
z mostu" O. kol. 1. 415. „Wio! wryknuł i
narysliemy, nie powiem z kopyta, ale rozs-
dym truchtem" A. hr. fr. Dk. 11. 114.

Wioskowy-a-e, od wioski, z wioski, do wioski
należący „Przybył kupiec w wioskowe
zaciśnie” W. Syroh. Gaw. 4. b. „wioskowe
łowy i wioskowe gwarę” ib. 26 „Dziś
wioskowa dźwiży się gromada, czemu
żesmutniał a twarz jego blada?” ib. 28
„Słachcie wioskowy” między wioską.

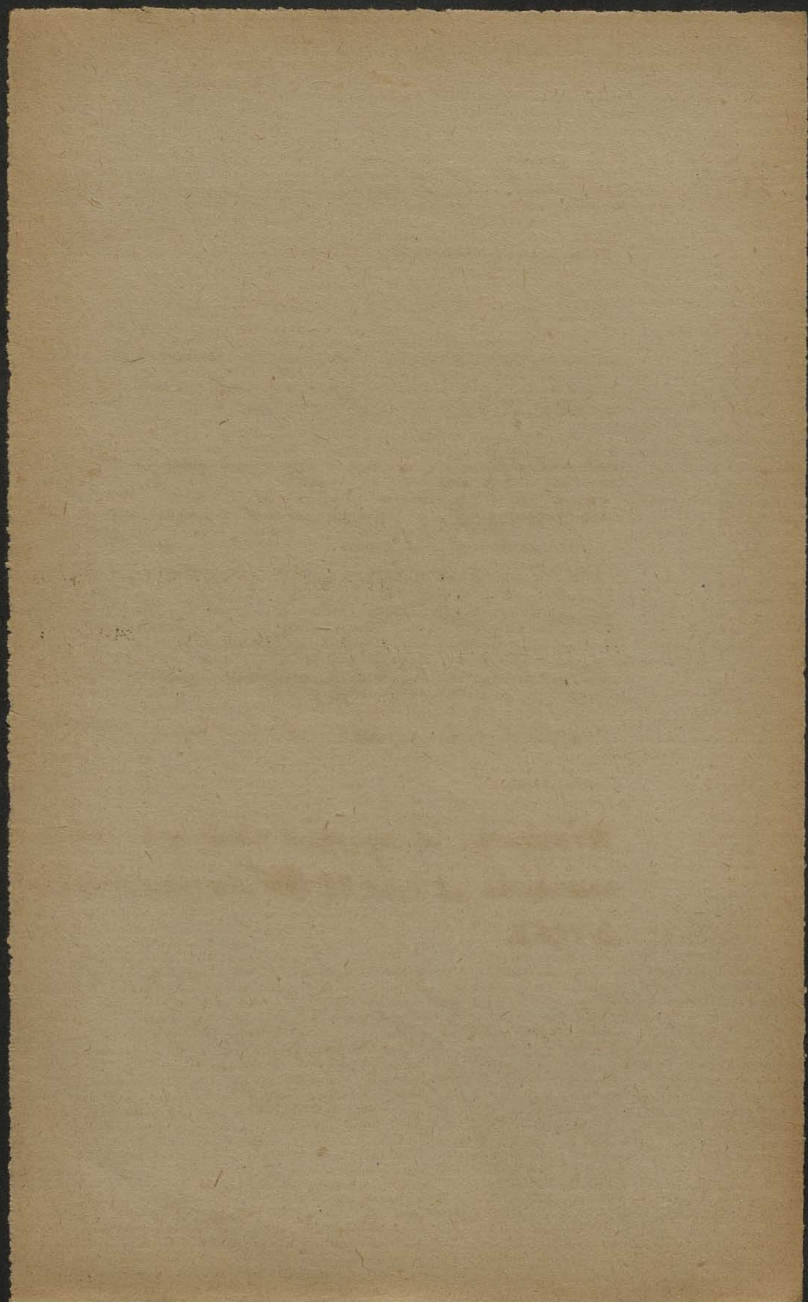
Wiosłowac'-at-stuje st. or. ndkn. wiosłem robić

sta posuwania statku na wodzie fig.
 „Dieguż kugietki ciałbate... wiosłuję
 skrzydłami powa brwidy i kłzaki.” Ad.
 Mick. 3. 123.

Wiosłetkno - a. n. orka - orka n. zdob. wio-
 sto, wiosłko „Jakiś ciebie wsta coko wa-
 tować, nie mówię wiosłetknieu zgrun-
 tować” D. kol. 1. 166.

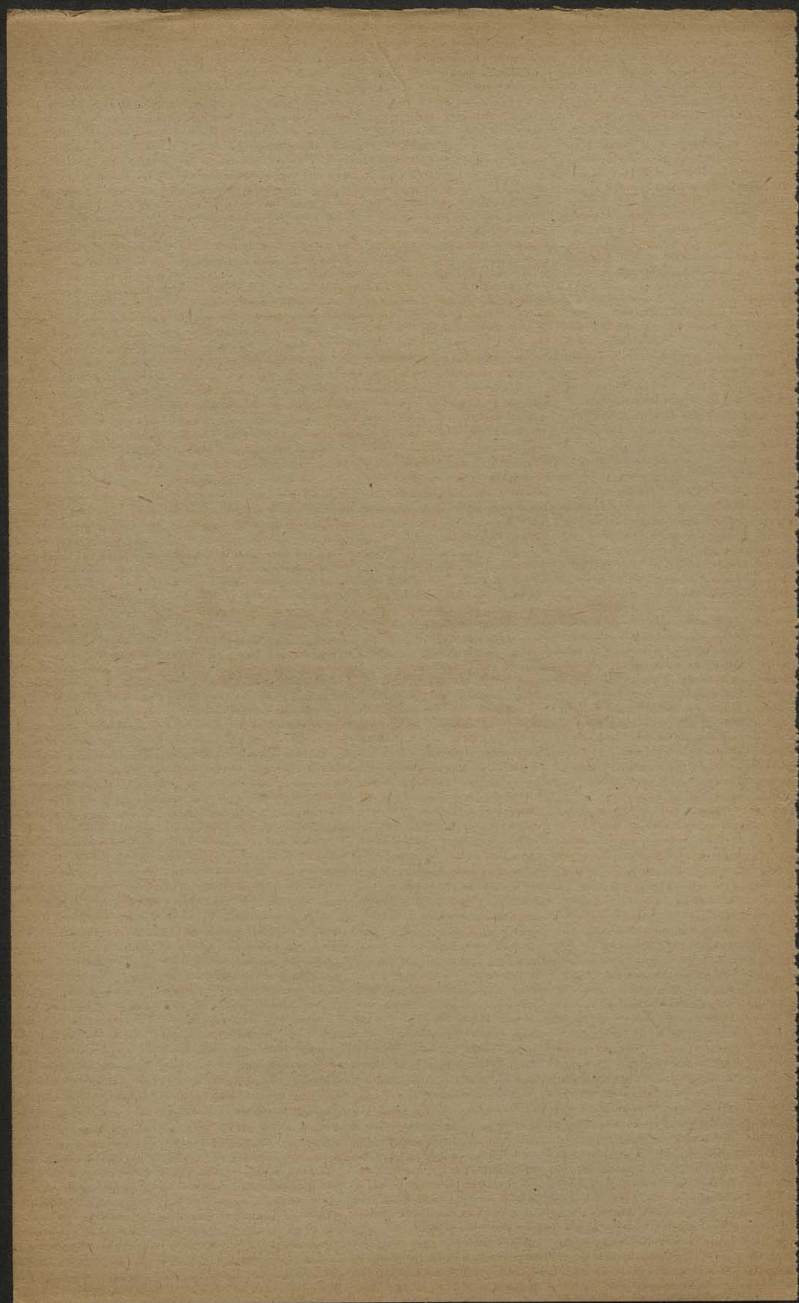
Wiosło - a. n. & lud powr. wymawia wiesto,
 podobnie, jak wioska, wiosna kam. wioska,
 wiosna.

Wiosłowka w wyrazach złożonych: cetero-
 wiosłowka ob. wiek 88. 143.³ Ite sciwiosłowka
 ib 142. 3.

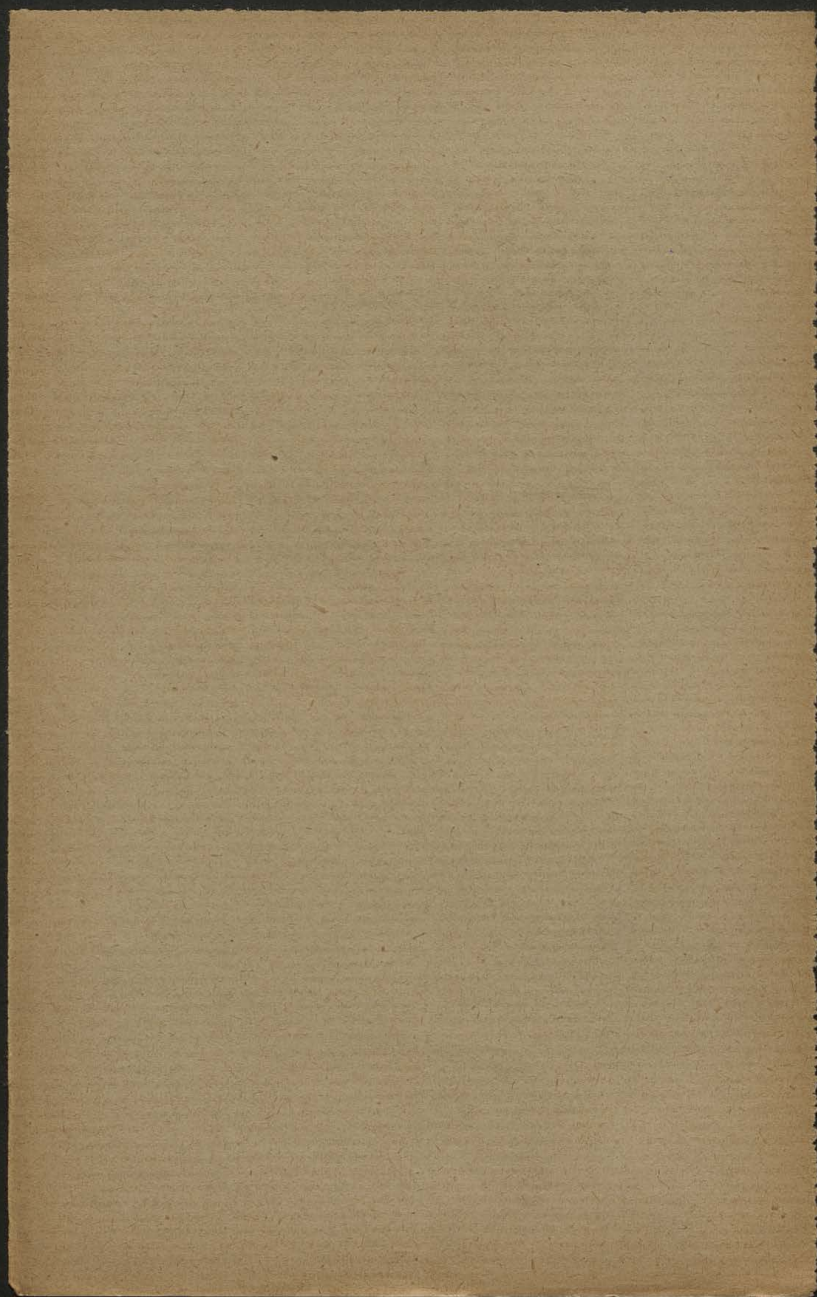

Wiosniany-a-e, od wiosny, wiosenny. Gospo-
 darka chudrę opatrzyć wiosną, ażeby mat-
 kę, obciążoną laty, w cieple uchwycić do
 pomy wiosnianej "Fr. Karp. Polik. 1. 11.", Odrzy-
 ta dopiero z pierwotnym przymykiem ston-
 ca wiosnianego "J. Dziw. 1. 18.", Cudownie
 wyglądała cała okolica, w wiosnianej wo-
 niejkiej macie wiosnianej "ib. 5. 7.

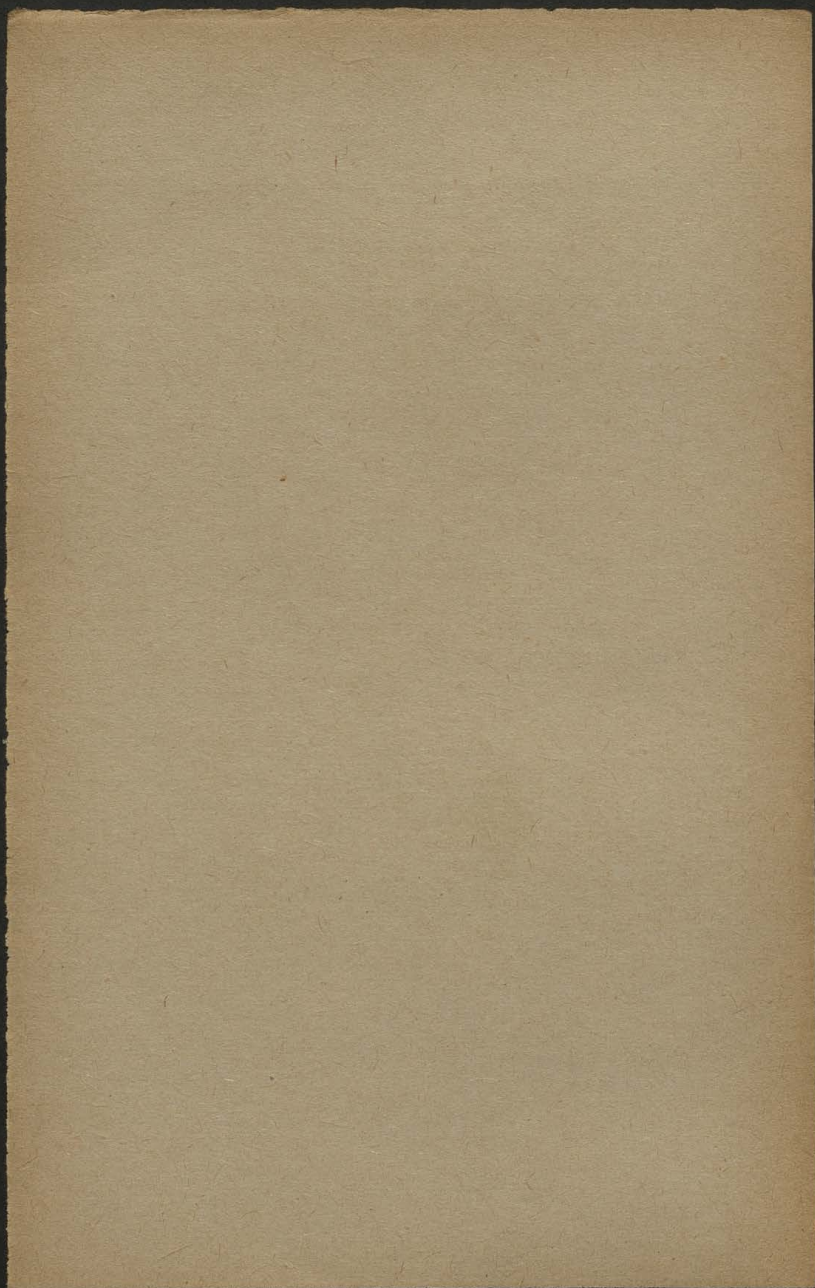
Wiosnowaty, Wiosnowaty-a-e, praw.
 - wót, udzielić w robocie na wiosnę.
 Podanie, Ziemia Skryt. Ryki.

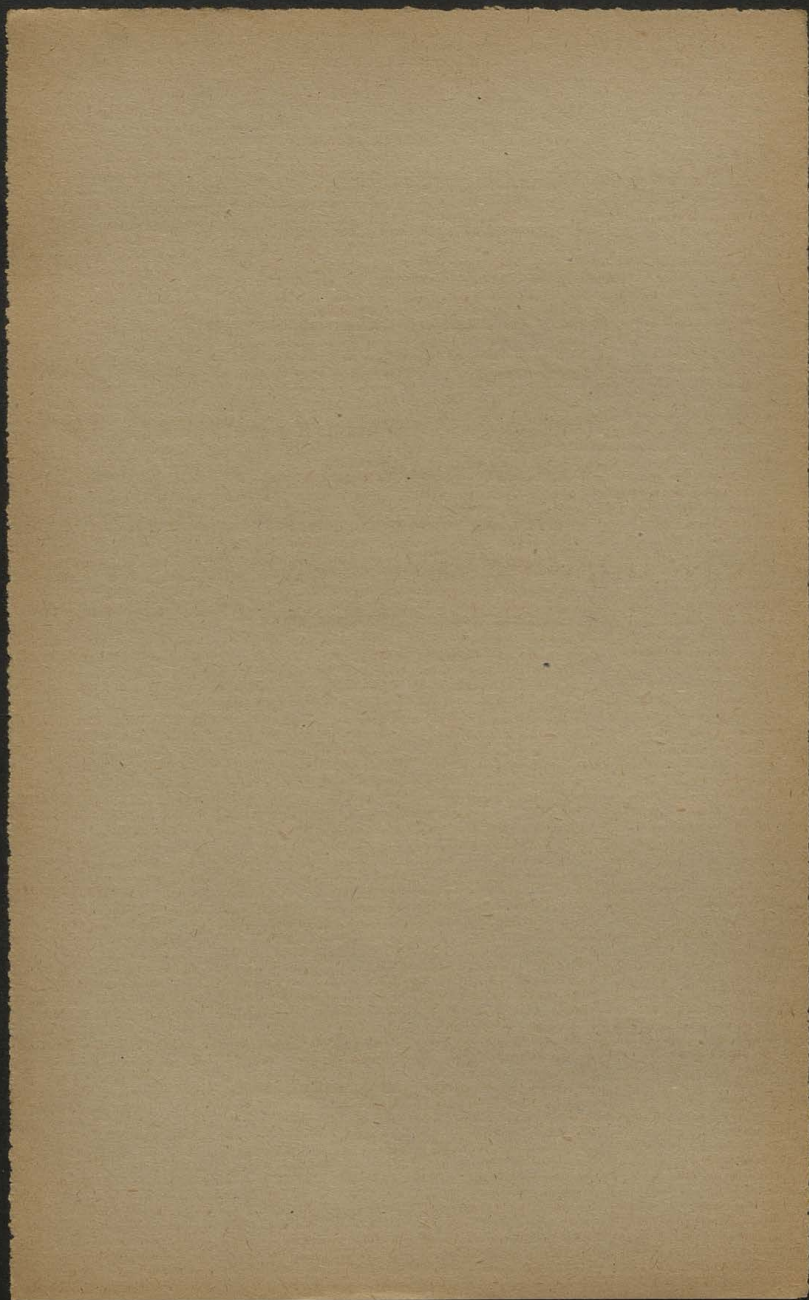
Wirginja - j. i. jeden z tawirajch gaturukio tyto-
 nin do fejki ze cwasow monopolu (przed
 1866 ?) w kongres. wyprawach, Lige w me-
 rypusowym slatroku na kanapie, palit
 ze stambuthi gelb-virginis z drykoe-
 nimkiem niemcauz "A. W. 3. 17. z praw.
~~zawre~~ krewa wijczy iz zawre kielony, wai.
 kolowid v. kotcowoj, tai smitax. Dwaniz
 poodatka wo wirginis, wijczeni nortna-
 mi, bedez i t. p." J. Kvar. 1. 46.

Wirowal st. nuj. ndkn. z fig. "Wrayskie jego
nyski wirowaty okolo jednego punktu"
M. Gawal. Dlurow 1886. 381.

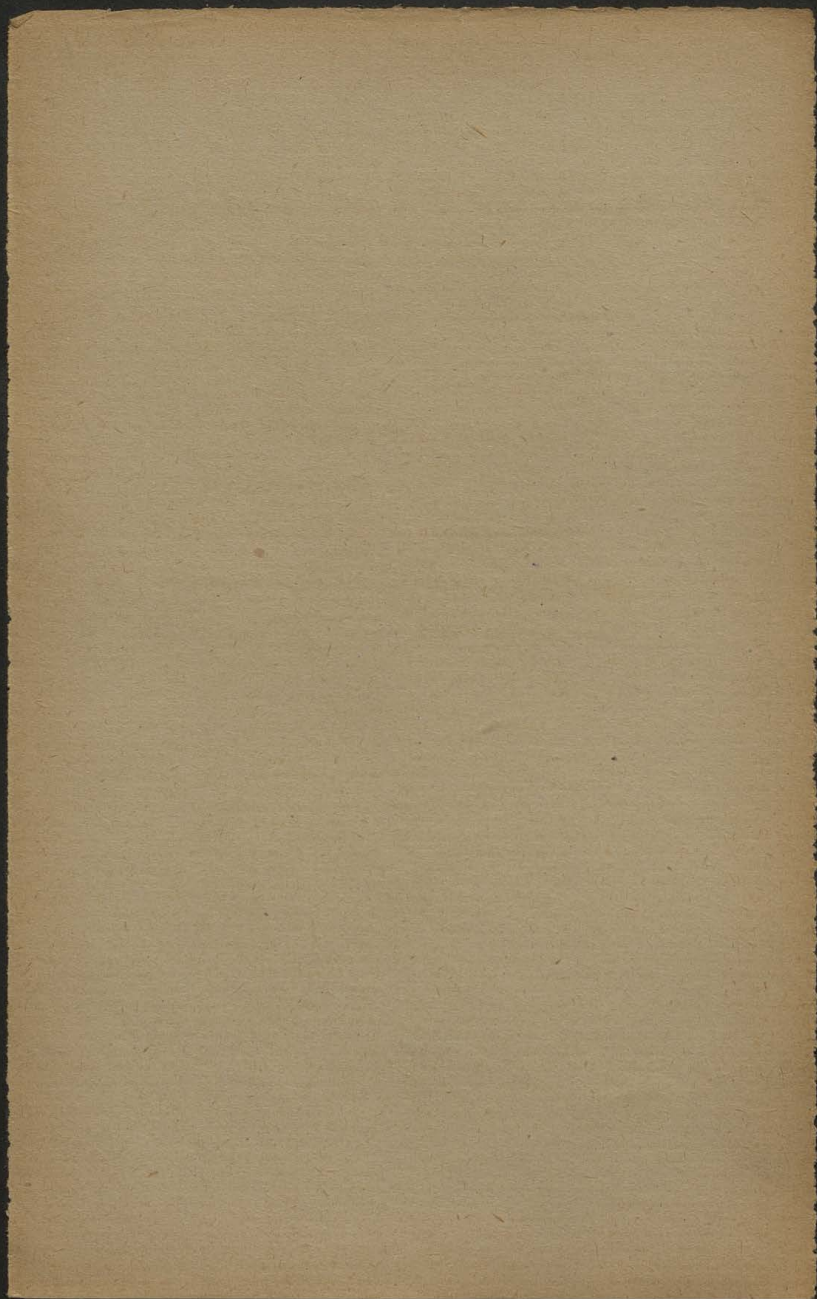

Wirtuoz - a. m. i. v. owie - io m. wos. v. v. t. u. o. s. o. ,
tae. virtus, m. x. biegły jako wykonawca
najbardziej walecznym instrumentem Wirtuozka.
i. x. „Z parmy co mogły być dobre gar-
derobiane, zrobili miły wirtuozka, J. Kwan-
wie 1878. 18. Z parmy. biegły w cieniu, czynią-
cy wi. d. k. p. p. p. „Wierax mi to sprawie-
dliwou oddawano, że jak wirtuoz umiem
rozumu poprowadzić. Myli się kto myli,
że to wielka wartość nie jest” D. Pol. Pam. Pan.
163.

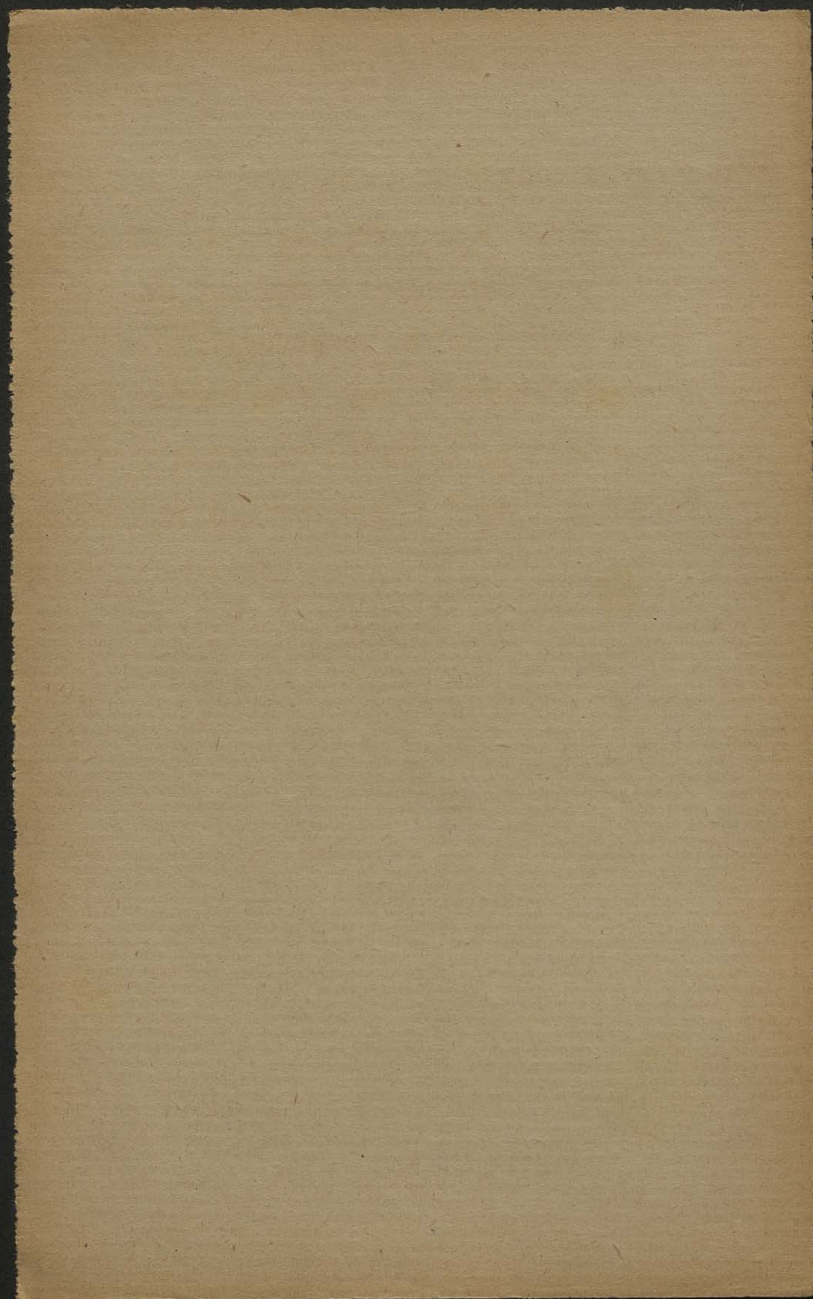
Wirtuozowski-a-ie, w wirtuozowidwa „jedna z
najjaśniejszych wirtuozowskich gwiazd
zabłyła na koncertowej estradzie” *Stowo*
1883. 21. 3.

Wirtuozowstwo-a. u. zdolność do popis-
wania się jako wirtuoz lub wirtuozka
„Rozpisrawiona, uychwalona, że swem
wirtuozowstwem na fortepianie, nie ban-
dno się jej podobata” *J.T. kwart.* 4. 234.

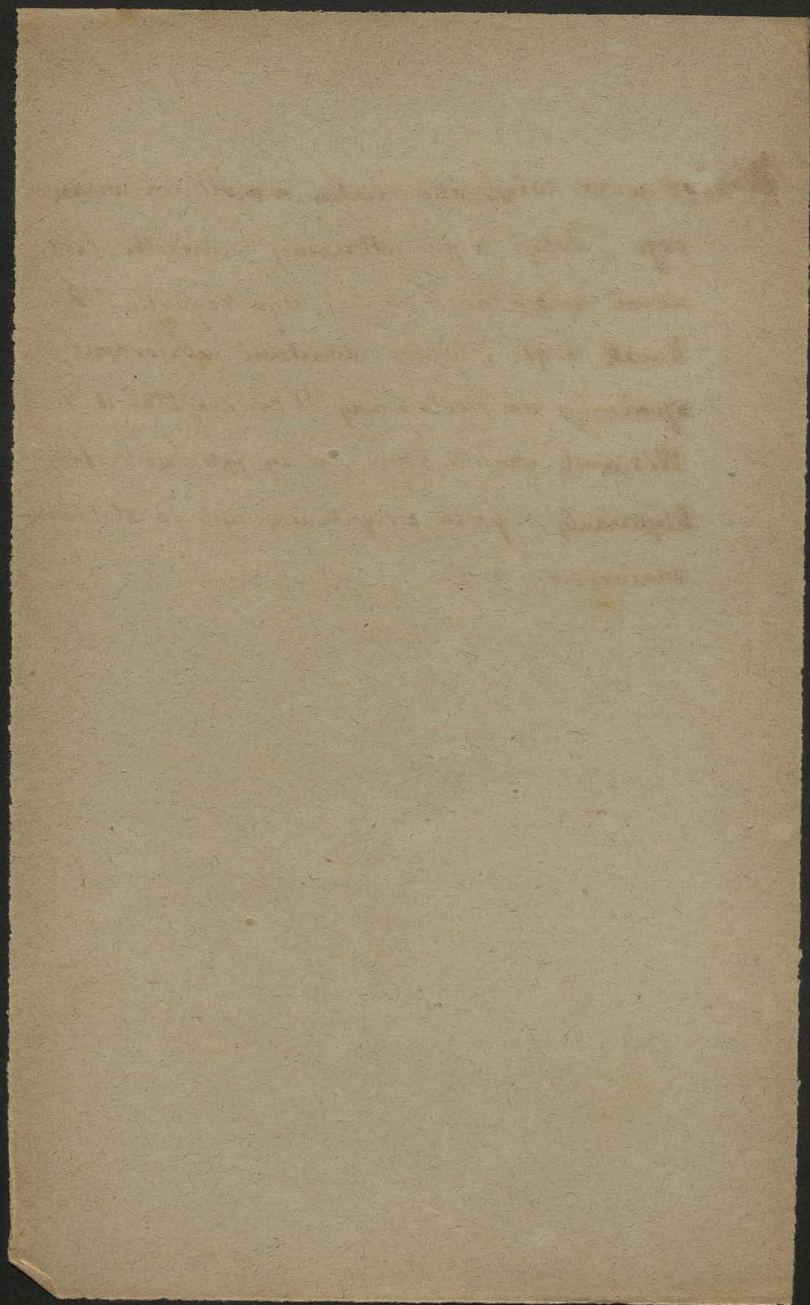

202
151

Wiściarz - a. nr. raz - y um. zwolennik gry w wi-
sta "Formę" się grupy wiściarzy,
Djaboethowiczów, pragnących wielkości
i nikt nie myśli dla czego pragnął "71"
Kwara. 19. 86.

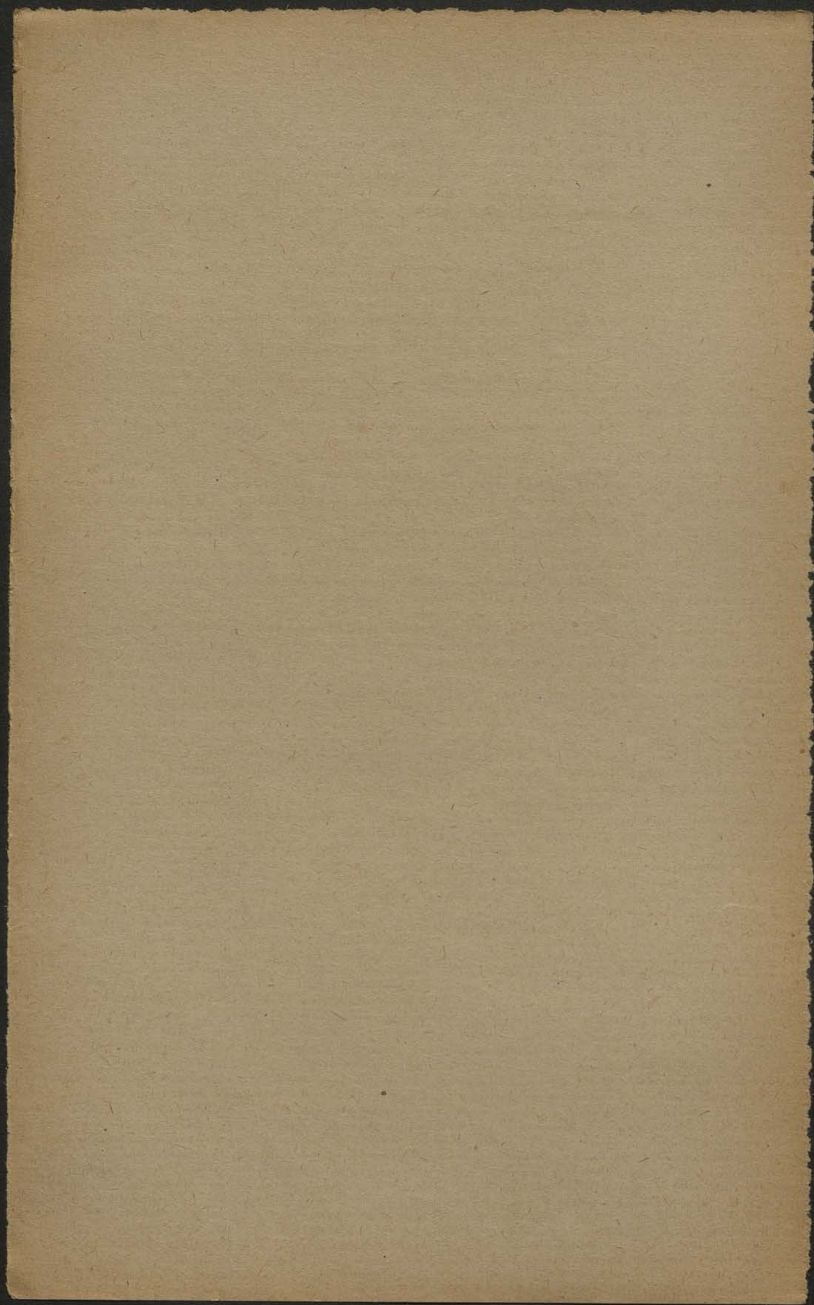
Wisior-u. m. wiqzanika, fuston, w ogóle coś wiszą-
cego „Dokąd z pod attasowej kamizelki lixa-
nemi wisiorami obciążonego zegarka” Z.
Kawak. 4. 91. „Wtóry stoisiami wisiorami
opadaję na czoło i oczy” El. Cz. Kwaj 1882. 26. 4
Wisiorek-uka. m. korb. „Ony jak dwa wafiny
błyśnięły z poxa przytaniających je stotamych
wisiorów” ib. 3.

Wisk-u. m. ki-wo ^{praw.} m. kwik, piśk, wisawienie,
rzenie nakrotak kwiczenia. Ruch by-
dłot, wisk koni "Spis. uian. 61. (1)

Wisawaci-ad-y st. uij. udm. praw. wisk
wypawai, kwiczi, piwrei, kon' wisaw
koywa iś, xarpic.!"ib.

- (1) „Ciżba moskiewska wrzawiała doko-
wisk ten mięwał się dźwięnie i piętnie
wrocaystę." D. Pol. Tut. 1. 146.

Wisk-a. m. xdrb. Wisecek-aka. m. i. lepij Wist-a
 m. xdrb. Wisick-a. m. ang. gra w karty
 w który osoby „Nie kmano za mnie, co wisk
 i bostony, lew na to petne xtoza farangy”
 Jk Niime. Daj. 1. 224. „~~Wiskawicki~~” „I dai im
 skurczyj Robra! To gra cathiem nowa. Ane
 niesty chana! i jemu grai w wiska!” „A. h. v.
 kum. 2. 11. „Nie bylo wiska? - Owszem - Gra-
 tes? - Gratem” ib. 12. „Na wisawka us do
 prajiciela wybiera” „J. kram. 72. 139 „Za-
 granij wisawka xnuwu kudy i rozegrany
 sig” „D. chem. 60 „Wierowem bez wisawka
 sig nie oberato, i robny po robach ci zgusty
 sig do pithocy” „D. 2t. i. 6t. 2. 126. (?) Geneva
 naturawymie proponowat wista” „D. chem. 58
 „Fegomwi codziennie gra w wista” „Au. Wi.
 5. 188 / 1. „Tam przepzedat najwagiszej wiscu-
 ny, tam sig nauwaj wiscawka” „K. Chlp. Sylw. 4
 „W wi gracie? - Chcielnij w preferansa;
 ale skowo praces jest x nami, to uwacimij
 wisawka, co? - Nieb bydie wist” „M. Dat. Wto-

sy 12.240. „Myślimy tu sobie niewypli' wisicowa-
mi grywać matęgo wisiciha” *J. K. K. Osm. 58* (1)
Zuo preferansie: „wist” to ~~raz~~ wyrażenie ma-
jące to sens, co: pomagani, to jest podejmując
się grać ^{ciężko} przeciw sobie która deklarowała grę
„Pik niewyrażnie!” — Wist, odrzekł proboszcz H.
Siemk. Humor. Wskr. 1. 13.

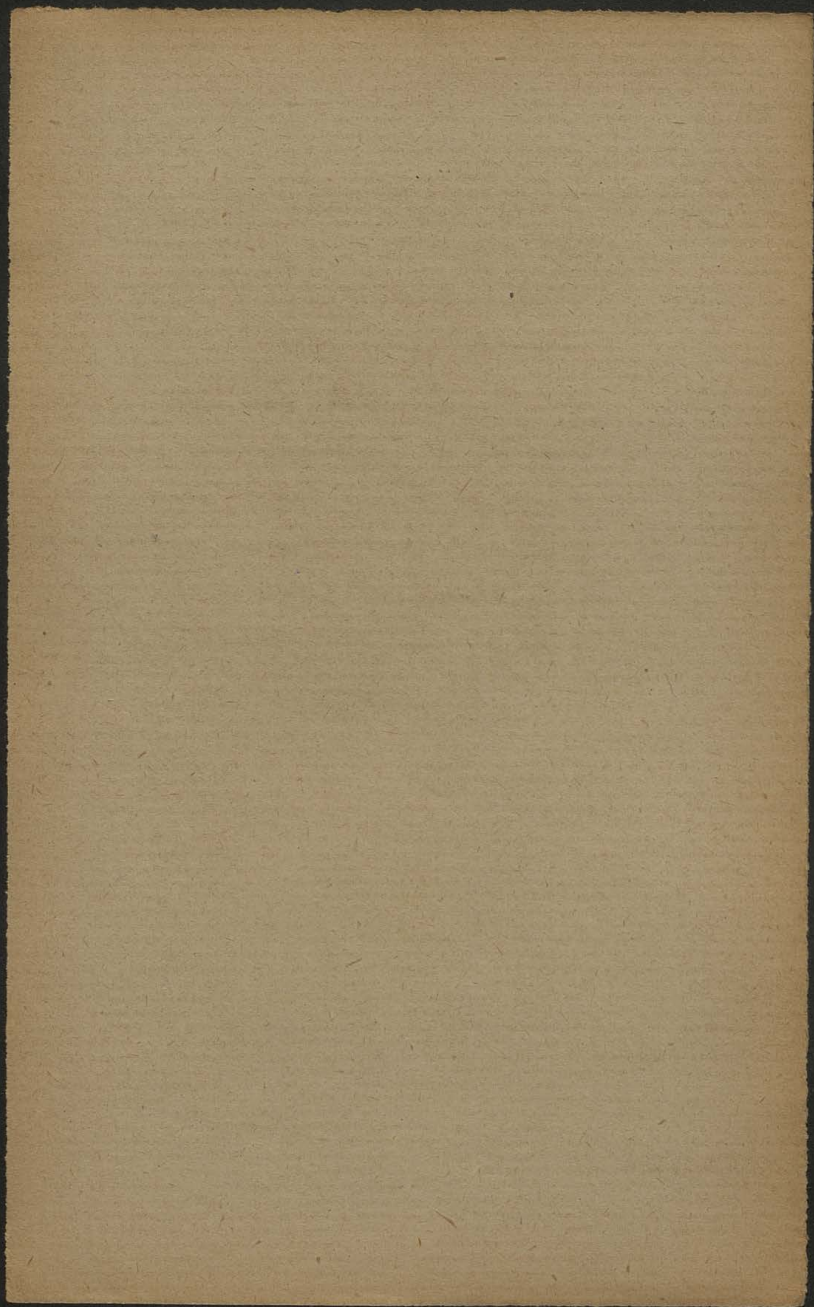
Wistować — at — staje st. r. udu. w preferan-
sie: deklarować wist, czyli „pomagać” i w istu-
jęcemu t. j. grać przeciw niemu „W tej właśnie
piękną grze, jak w preferansie, obaj wi-
stujący wpaść mogą” *W. Sab. Kuz. i Sum. 110.*

(1) „Jaki to będzie wisicik, jaki wisicik na dwa
stoliki!” *A. Wilk. Woty nola 157.*

206
155

Wista-y. i. z w piśm. lud. uickiedy w kuaw. wiel-
kiej wody, tak samo jak Dunaj, „Kasia
wleci w tę wistę, w ten dunaj” „Stachie
od Diełka O. Kol. 1. 258.

Wisetka-i. i. z rdb. „Pocziwa ta uema
wisetka, ale nie damno jist ruckaju
kuckiego; drinaj tak a jebro inawej.
widawno temu uduwata ułode morse.
drinaj skowuna i potulna ledwie szwy
is po piasku..” wile 1887. 155. 3.

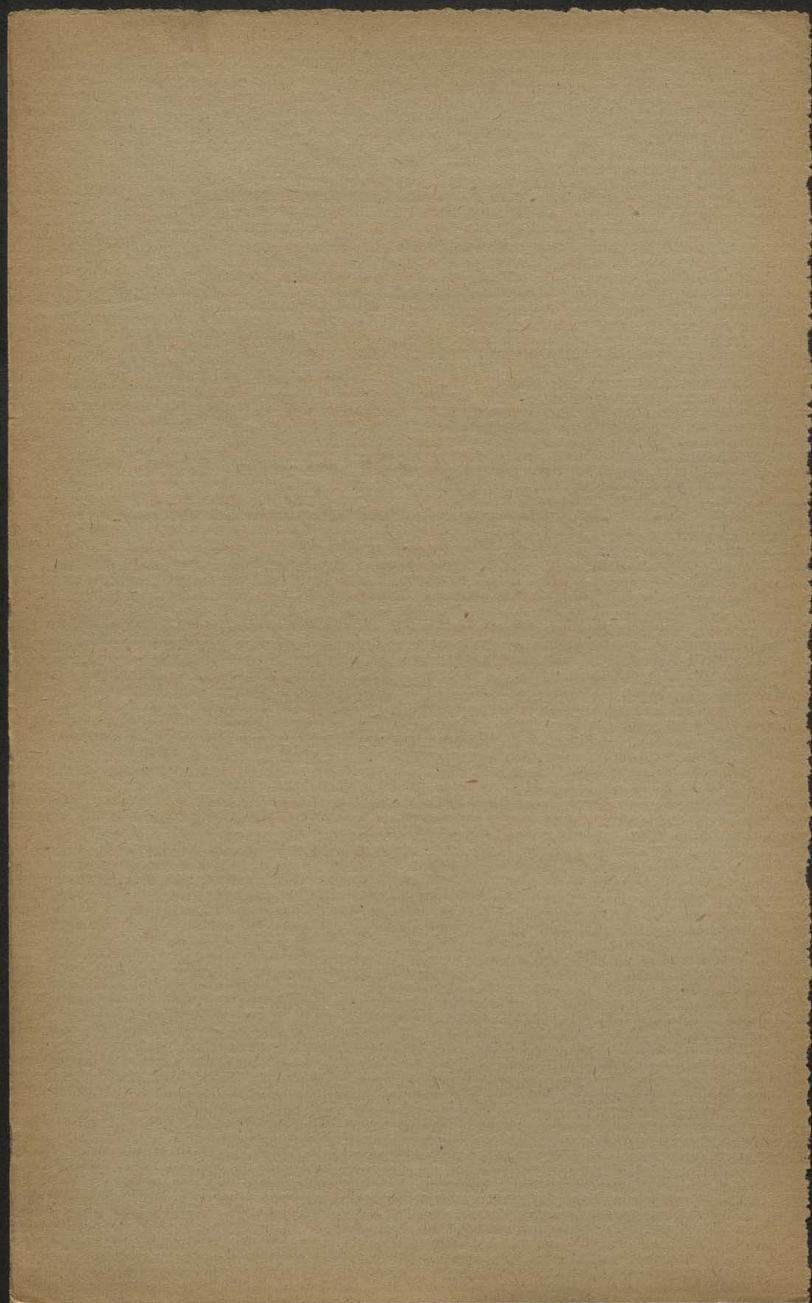

Wisusisko - a m.: n. ma-ów mu. zgrab. wstawi, caty
wisus, wisielec, kbatamucita mi go, w-
wat się wisusisko i poleciał za niego do Dre-
zna" J. Kwa. Wien. 1. 22.

Wisusować - at - sije st. a. ndn. v. - siś st.
xam. wisusem się wchwywał, na wisu-
sownstwo się puszczat, Józef wisusować
casy Dory Dzin" W. Dol. Prudburg 84.

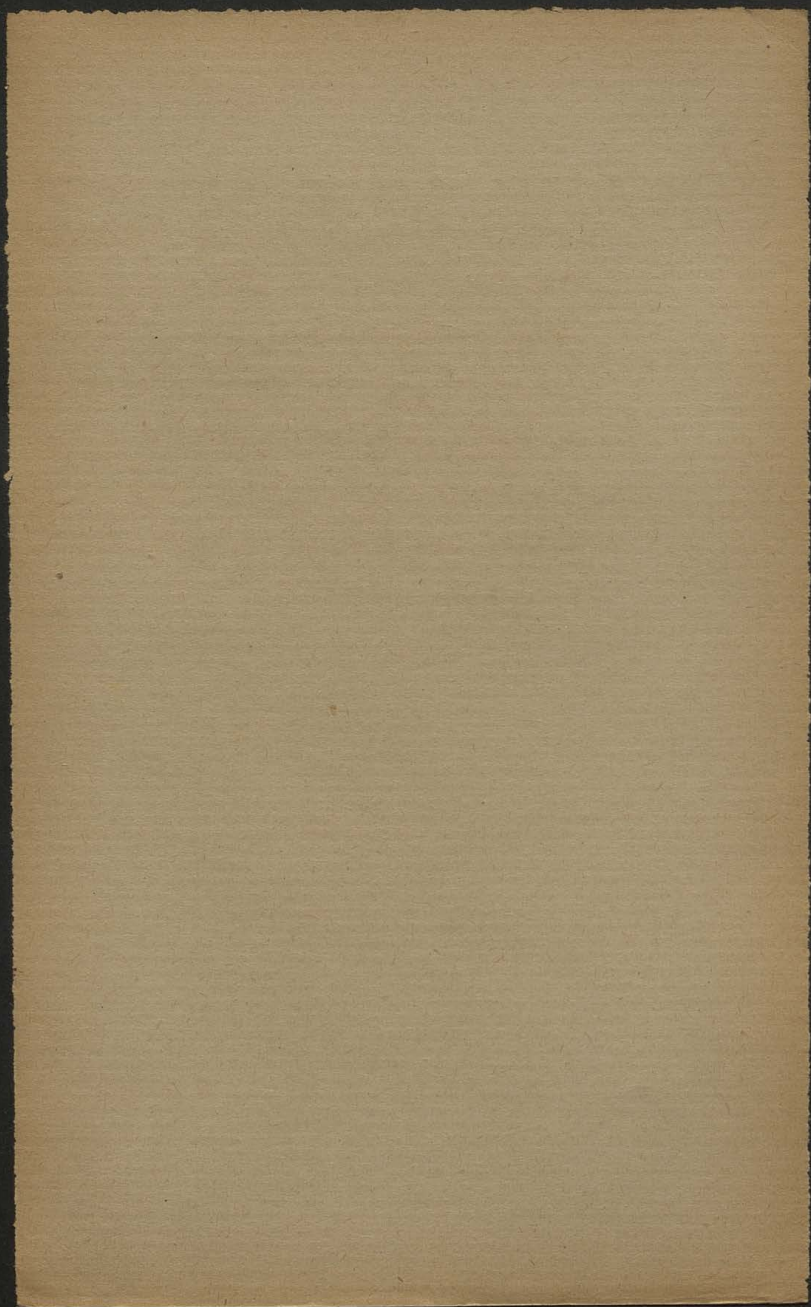
Wisusowaty - a - e, zakrawający na wisu-
sa, "Chłopiec utoczy, bogaty - wisusowaty, ale
toby się utemperowało" J. Kwa. Tyg. J. 2. 11. 140.

Wisusownstwo - a. u. stwa - sownstwo mu. w fa-
siwon, cechy wisusa & wisusowanie

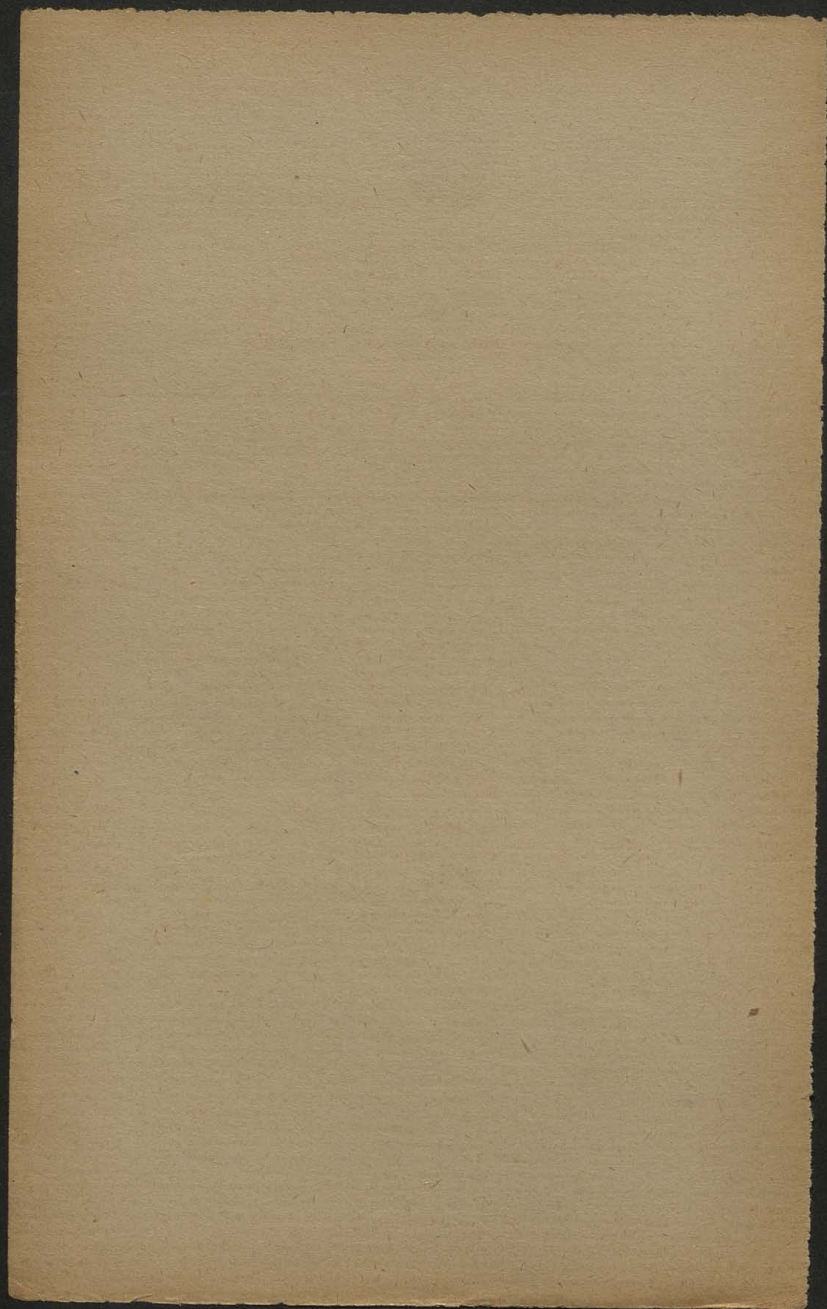

157

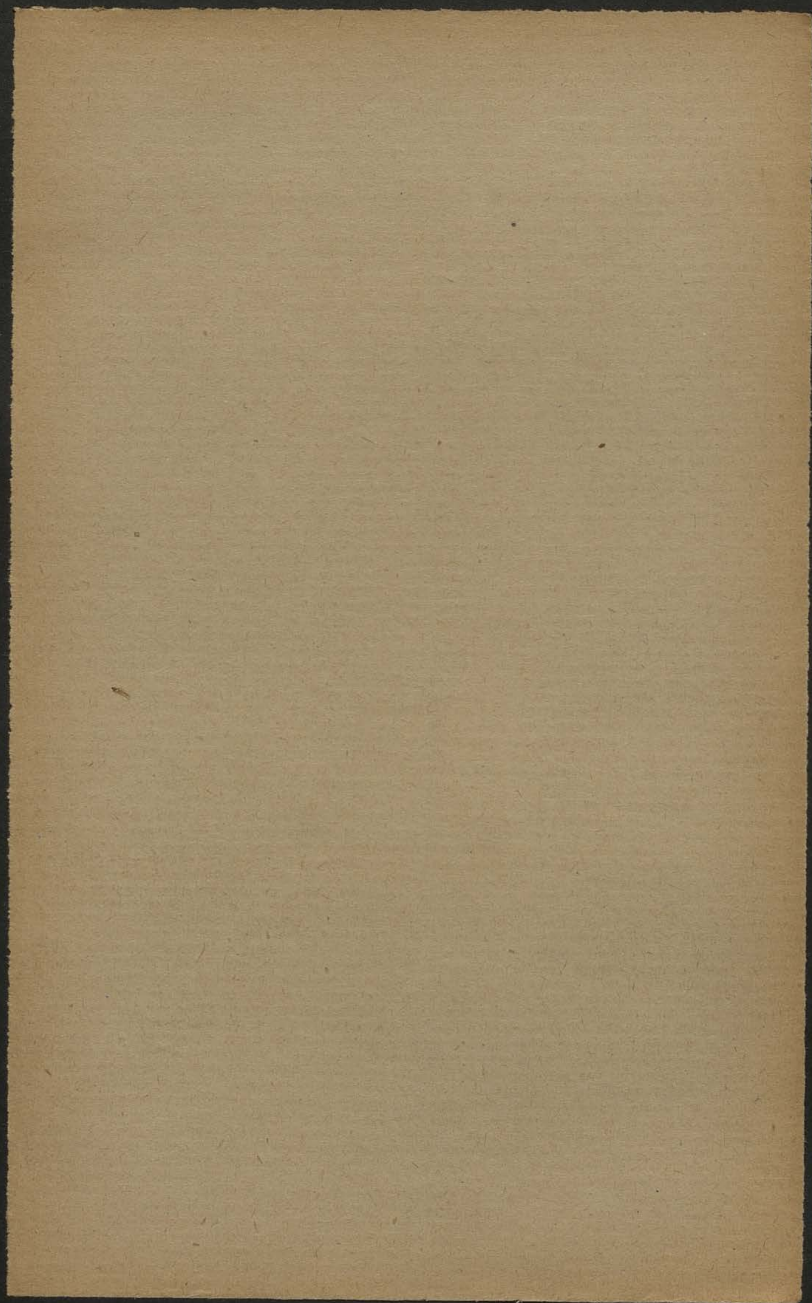
Wisznica-y. z. ce-nis-u-u-np. „U wisznice wy-
 chodzących na tam skarbony, spotkał
 bractwo z krzyżem” J. Kraw. 17. 85. f
 „Stot obłamany porępuwał idących
 i jadących, gdy obok wroste w piasek
 wisznice, jakby na wyderstwo stały
 zamknięte, choć w nich już i jednego
 wewnątrz nie było” ib. 40. 23. Ktoś wrot
 zamknięty wyjął?”

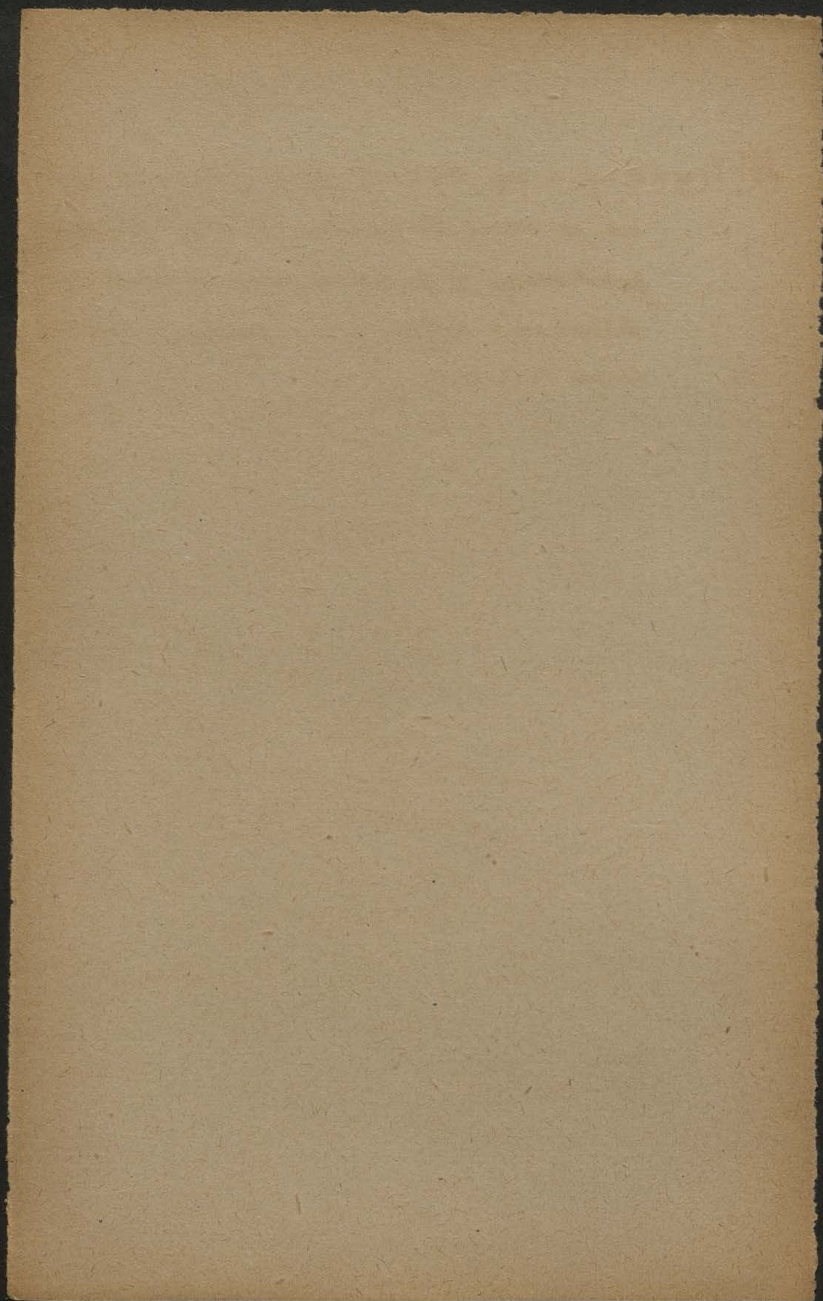
Witerunek - nku. m. uki - oio. m. z niem. od wit-
 tern, wstrząć; myśl. przyusta, kasta
 unyżkie przyrząduna i mocno wosiejsza
 dla przyuszenia drapijkiego swierka
 „Witrunki, pousty, owolki przyprawic,
 to jego j'wi sprawa” W. Pol 7. 186 „poku-
 je. na witerunek, s'ierwo i owolke” ib.

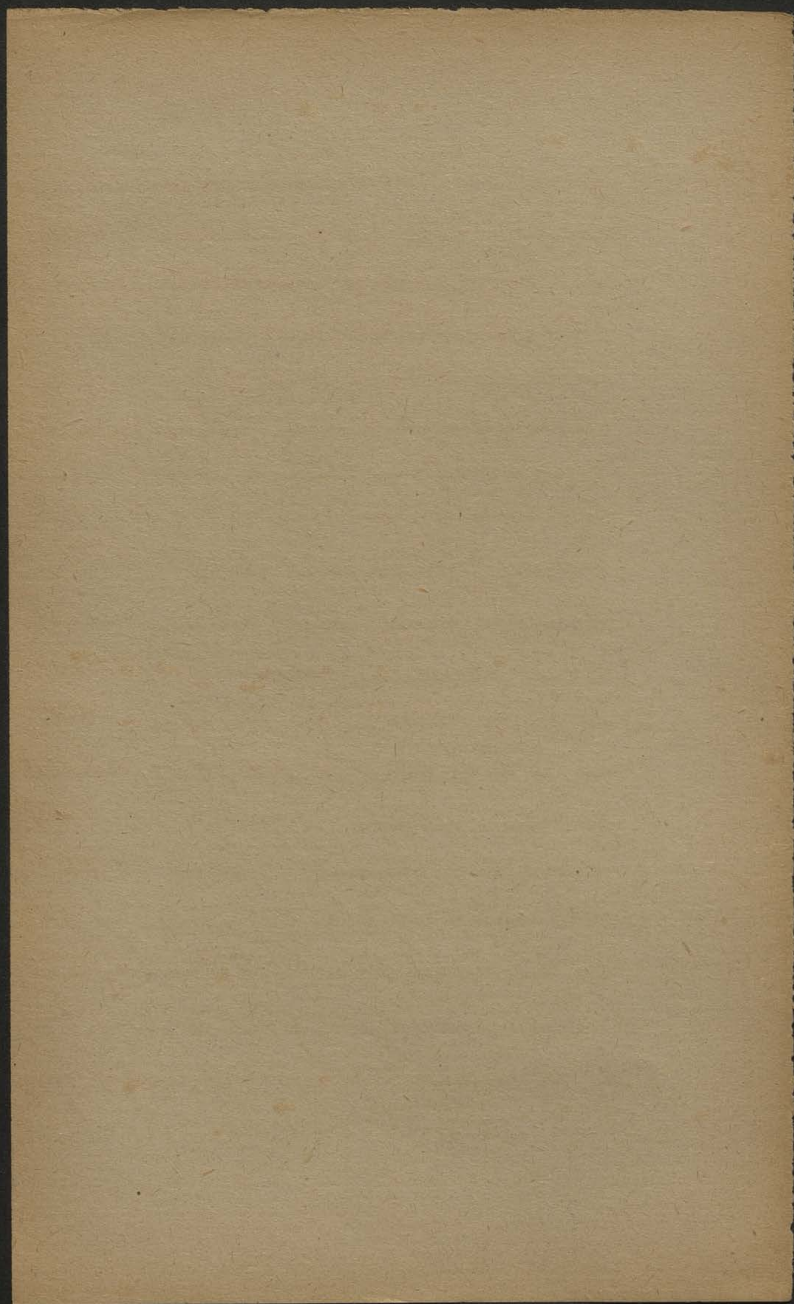
Witrylowany-a-e, zaprawny witryolem wyti-
kwasem siarkowym „Doux i gros wi-
trylowanym naprawiają arakiem” An.
wi. 1.106.

Witryna - y. z. ny - tryn. mu. franc. wystawa o szkło-
na w sklepie sklepowem, W ostatnim czasie
powtarzają się po nocach wypadki ugrabienia
sklepowych witryn przez przestępców * G.
Lwow. 1888. 12. 4.

Wiwat - a m. ty-św. m. skrych radości, albo
 na wyje części lub z niechęcią przy pi-
 nie wyje zdrowia wnieśliśmy, takie
 formula wykonana przez muzykę „A gdy
 umorowo zdrowie, trąby, jak w dniu sz-
 drugim grzmiąty z chóry; wiwaty wty się-
 giem pierwszym: pierwszy wiwat za zdro-
 wie króla, potem królowej, potem
 królowej, potem królowej, potem królowej
 „Kierajmy się” „A. Mick. 3. 41. „Skarbnik
 wszedł ostrożnie i przesunął się cicho
 do drugiej izby. Tu go wiwatem powita-
 no „J. Kras. 1. 205. „każdy musiał
 państwa wtódyk przywitać sukcesów
 i sukcesów ominat, jak mówił Skol-
 nik, wyhylił wivat. „J. Kras. 31. 203. „Wrza-
 wa się podnieście wielka, a muzyka
 zatrzyma wiwatem” „J. Kras. 3. 5. 6. „Co-
 tu za wiwaty? - Obchodzą powrót ro-
 zumu” „A. Kras. 1. 247.

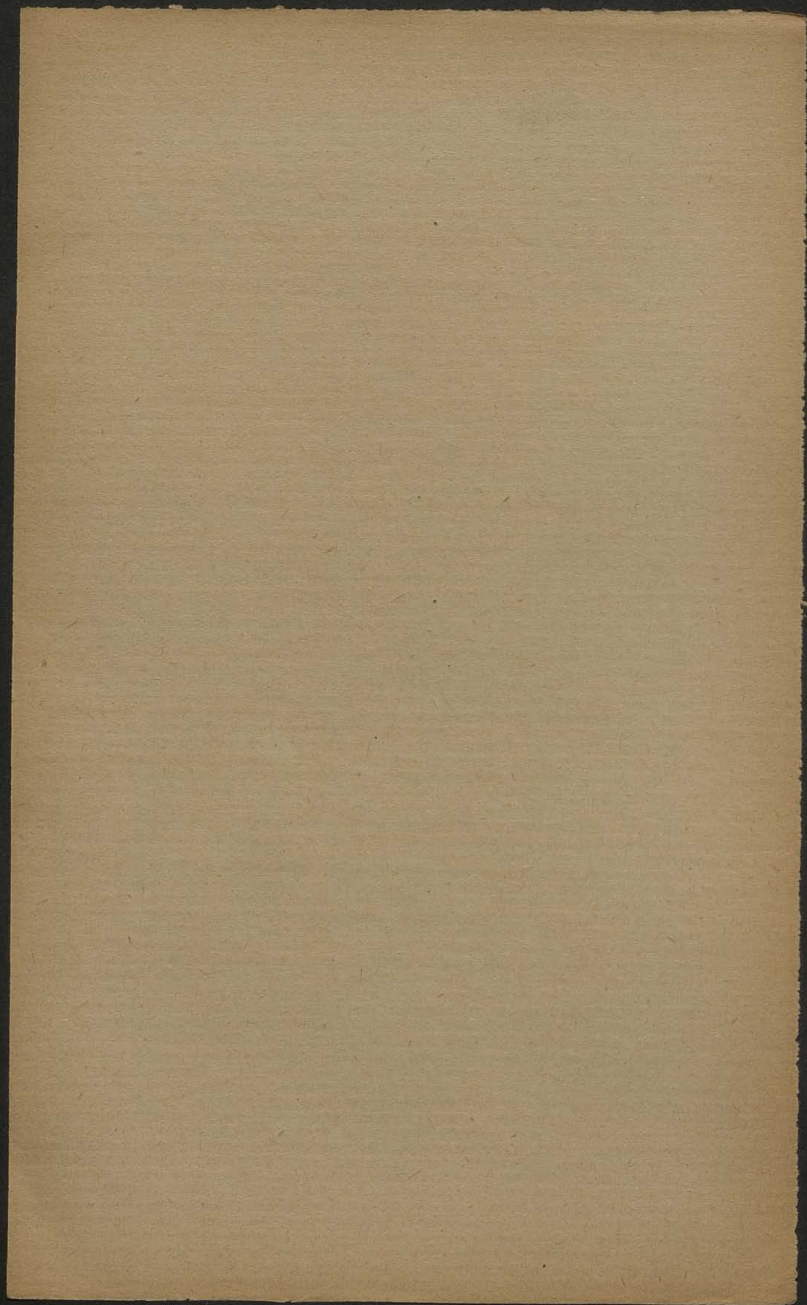

159

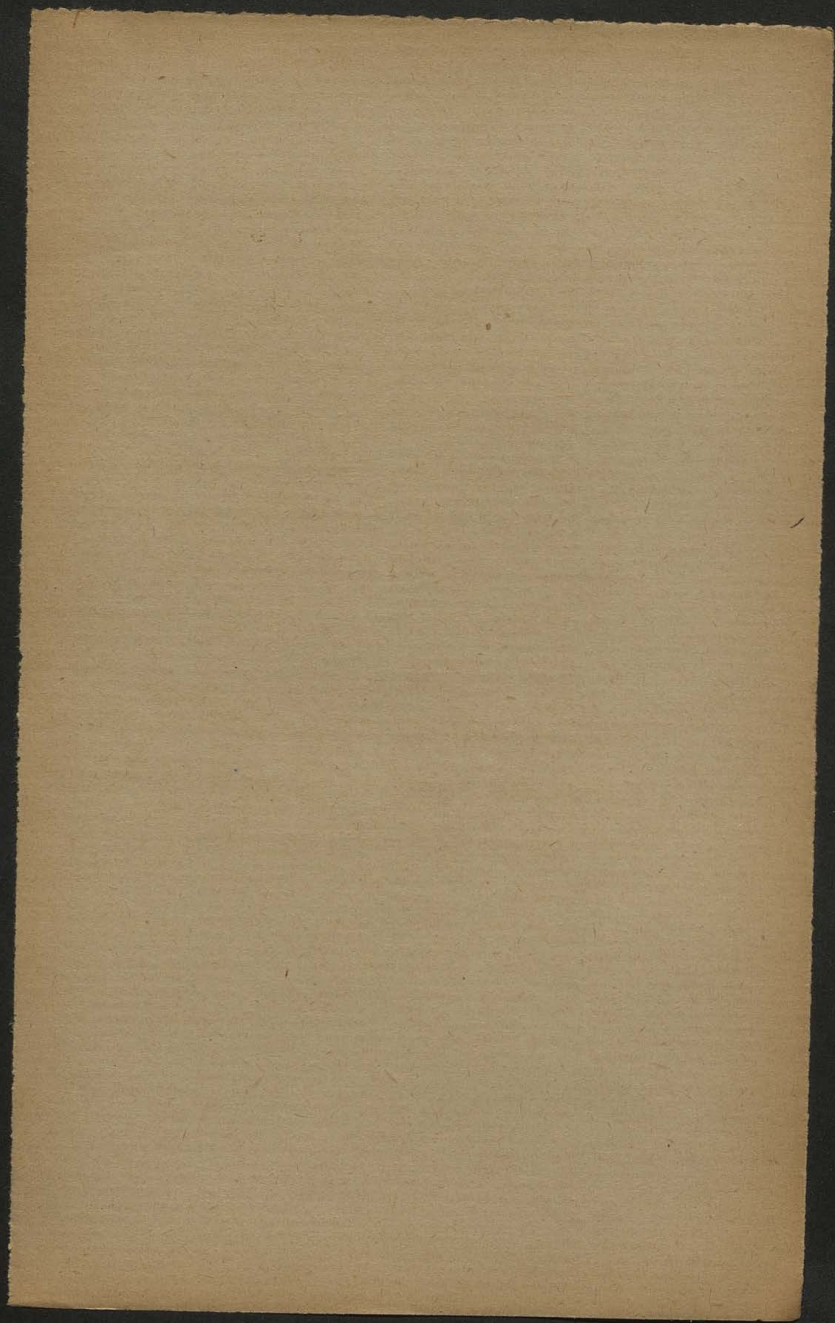
Wiwatny - a - e, od wiwatoń, wiwatonny, „Tytu-
 czasem zapomniało tygię powiśsa-
 wań i wiwatnych wrzasków” *Sl. Mick.*
 3. 110

Wiwatować - at - tyć st. u. ndkn. wnosi
 wiwaty, wiwaty nie ustawaty, to par-
 tyja ~~z~~ p. D. nie ograniczała ię na waw-
 szem wiwatu dla swego kandydata,
 ale wiwatowała także i na cześć wrępt-
 kich prowadzących” *G. Mar.* 1885. 119. 2.

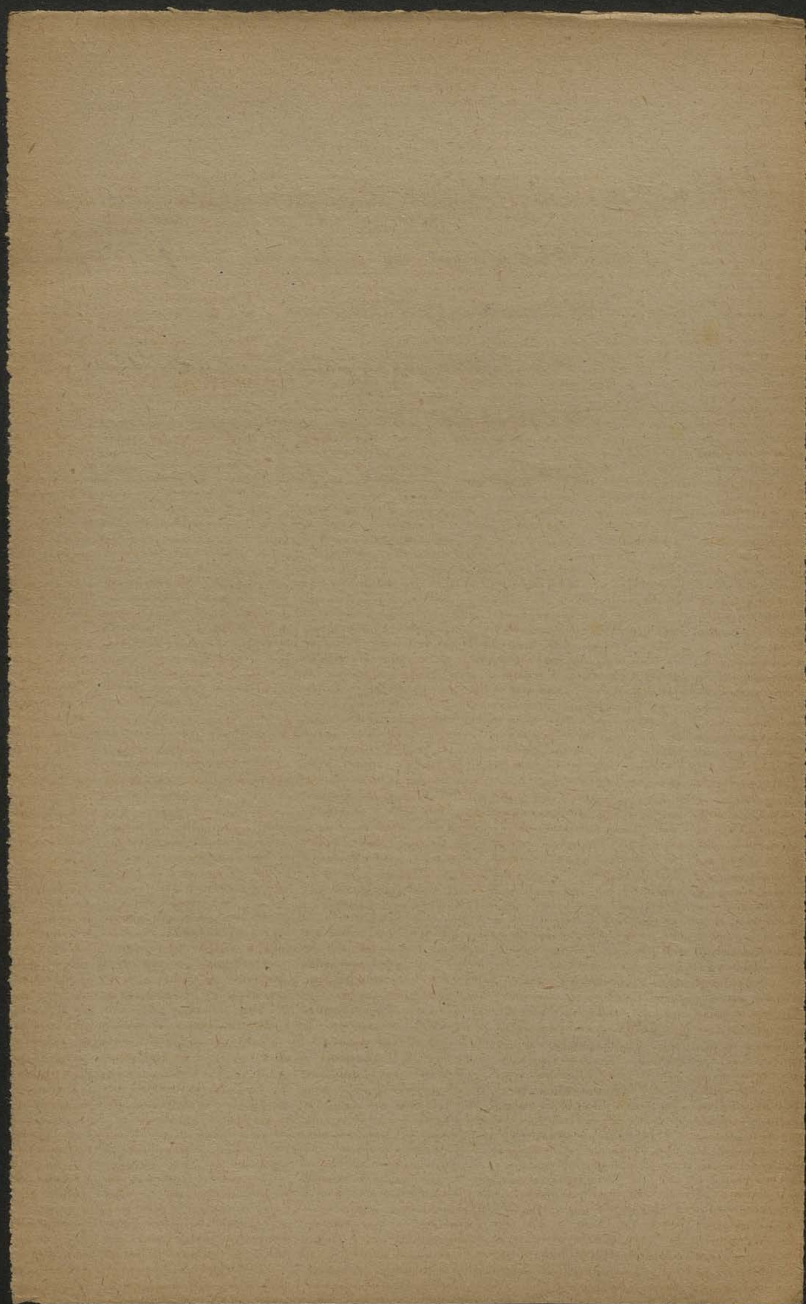
Wiwatówka - i. x. uki - wsk m. r. odraz
 maty armatki; siołkowicy dawniej wry-
 wany, prawdziwe cacko, spikowa armat-
 ka stępnii prusato tokiowej doskonale
 przechowana, siołkowica, wiwatówka”
Stanisława Augusta” *Wiek* 1887. 161. 2, o
 zbiorach *J. W.*

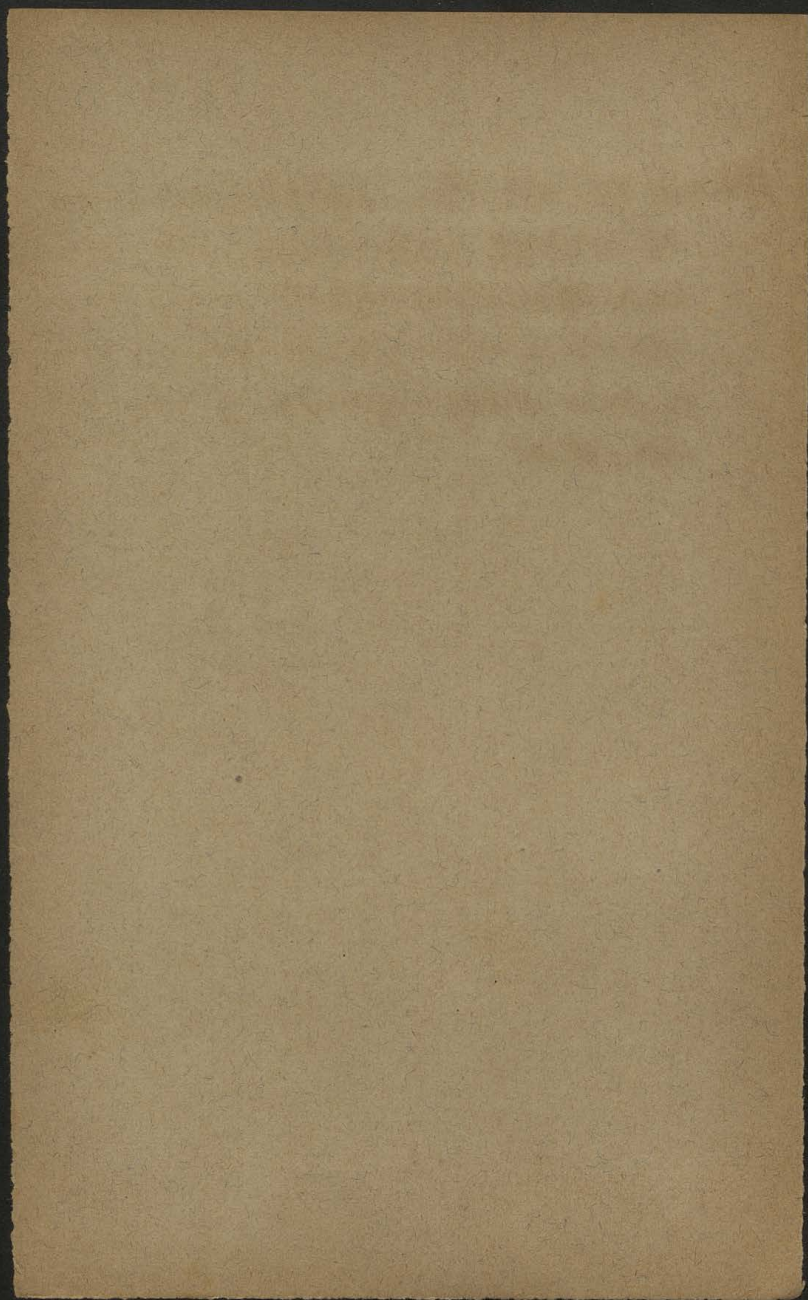
Winytowe - a.e, winytny, niwi, od winyty, ty-
 szczy nie lub szczyty do winyt, "godzinia
 winytowa" odpowiednia do składowania wi-
 nyt, "To alba winytowa" stosowna na wi-
 nyt, "Bilet lub karta winytowa" karta
 z wypisaniem na niej nazwiskiem, tytuła-
 ni i t.p. przedstawianiu w razie nieza-
 stania w domu osoby winytowanej
 "Przybyły na dowód stwiyt kartej wi-
 nytowej na kole" D. Pol. Nad uwod. Dru. 46.
 "Rzucił sobie sporządnić karty winy-
 towe tak durne, jak ciwarka biskupiego
 papierni" El. Orz. Kur. War. 1878. 255.

Whtadka - i. i. dki - dek mu. piriigie jalie blos
kobowigie uż whtadai' w peromph
oknawomph watale „Gdzie iż ty llo
ma kawizai' jalie towarystwo do-
broymie, kapisuje uż na ontouka,
whtadke ptaei "A. Wilix. wile 1882. 262.

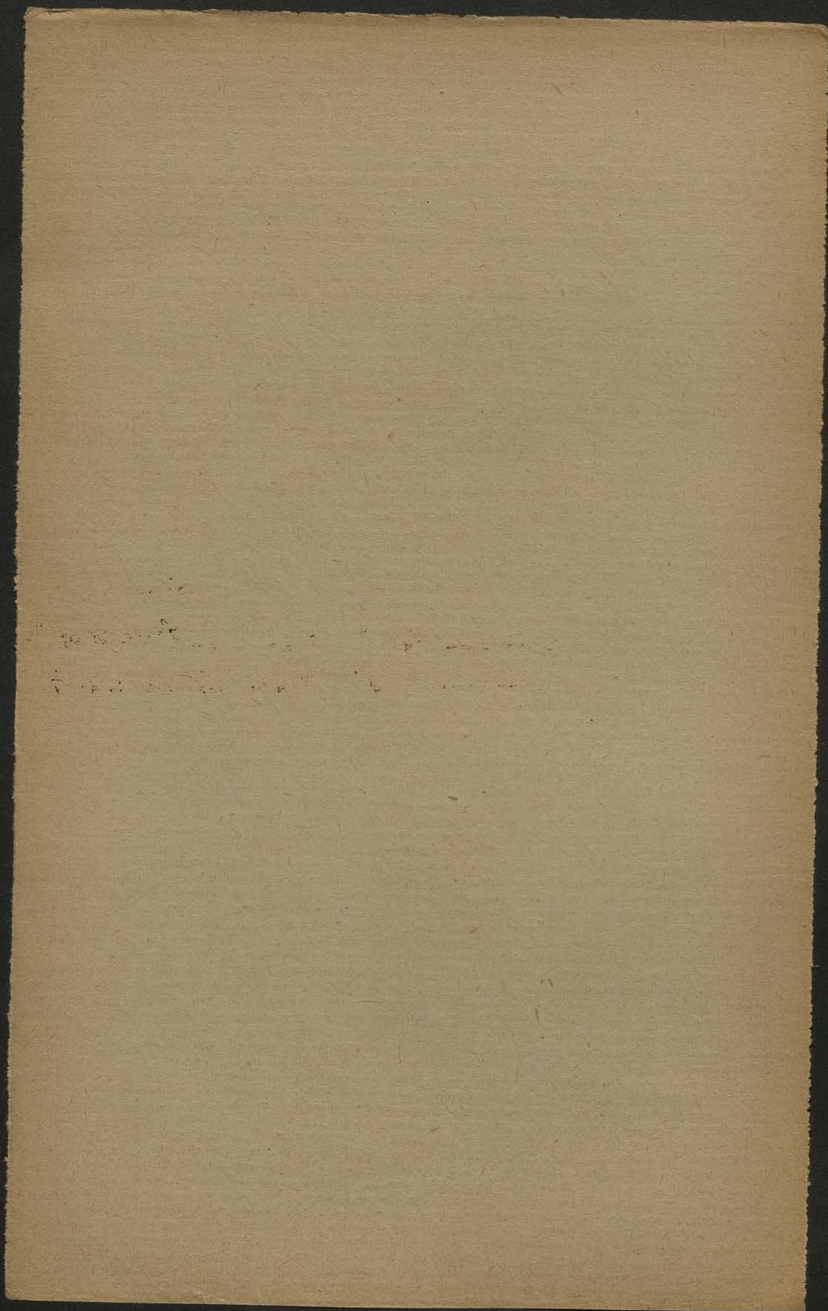

Wkroci się. zain. dnu. — & ~~fi~~ o niezgod. okaze
się niechęć, nieprzeczanie, wobec porząd-
ków; zdanie naszej woli i t. p. „w gospodarstwie
wkładły się nieporządki „w ubranie jej wkładł
się jemu wielki nieporządek” J. Zachar. Wiek
1882. 287. ddd.

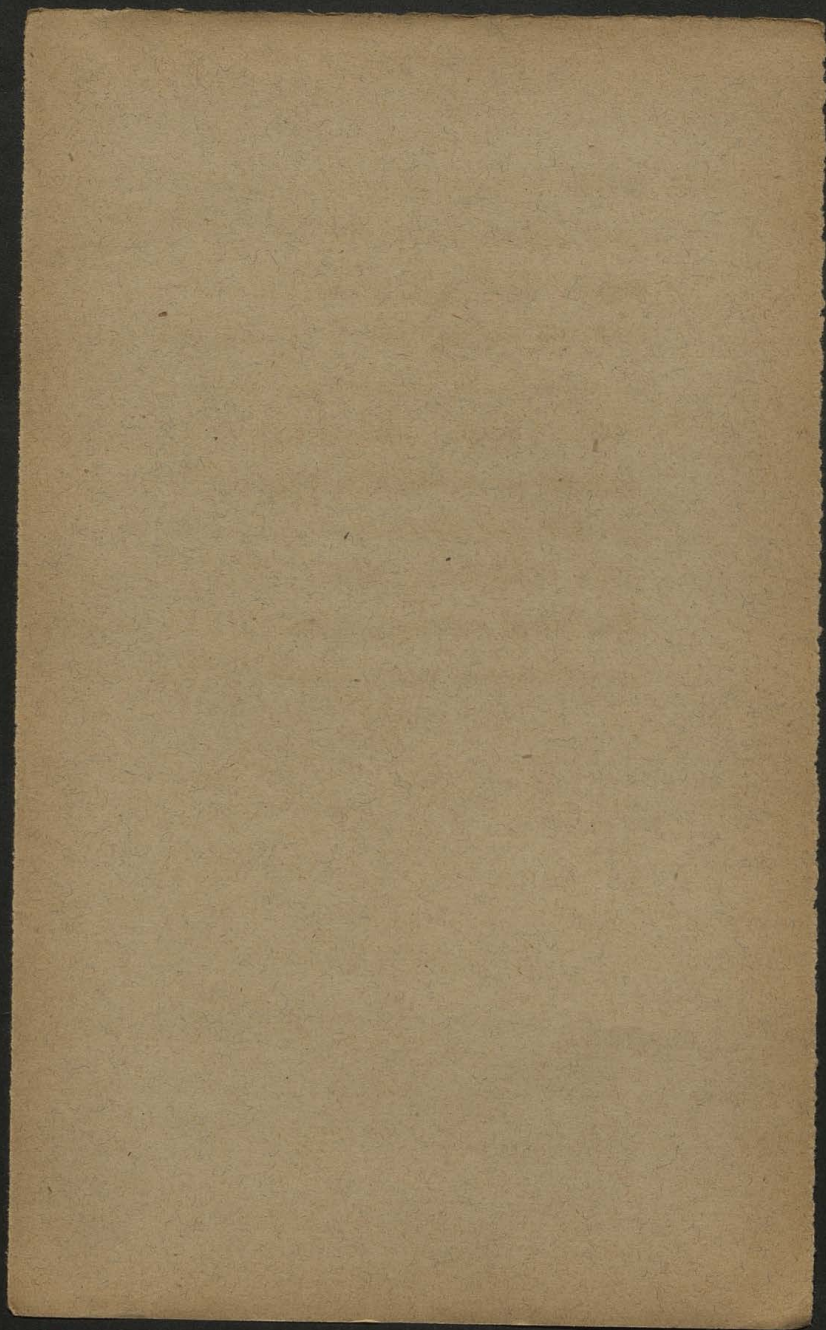

Wlec-włokł-włok st. x. ndku 5 u ludu p. w. x. am.

włok, włok, unia, „włok, włok, „up, „Ma-
tura włok, xbojy „O. kol. 1. 81.

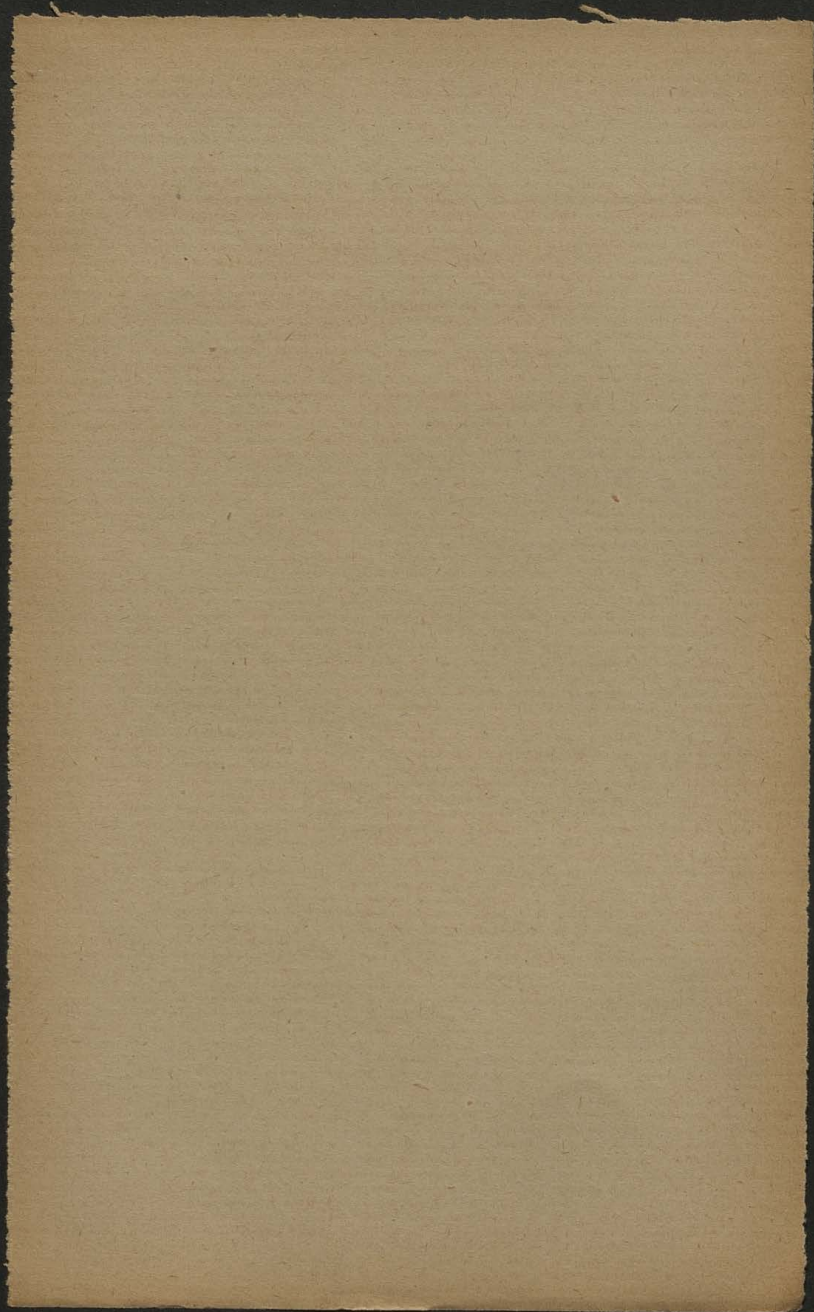

Włexi. włart. włexie st. c. dnu. z pomyślośkowu:
„co włarto, co włexie” tyle co murina, ile
się da najwięcej, co się kumieśi. „Mogła
na nią wyrypyć co włarto, to Magda
co wprowadzenia głucha była i miała” W. Jun.
Wieh 1887. 216 „Nie gwałcie mego dziennik-
arskiego sumienia, mogę zadość uczynić
przekle dyrektora... zrobisz wyrypy, co chcesz...
Dziedz chwalić co włexie!” W. Zag. Wieh 1888. 20
Zw. Galicji mówię: „włexi się.” Pana Franciszka
za chwalcu co się włarto” J. Dziwna. 2. 14.

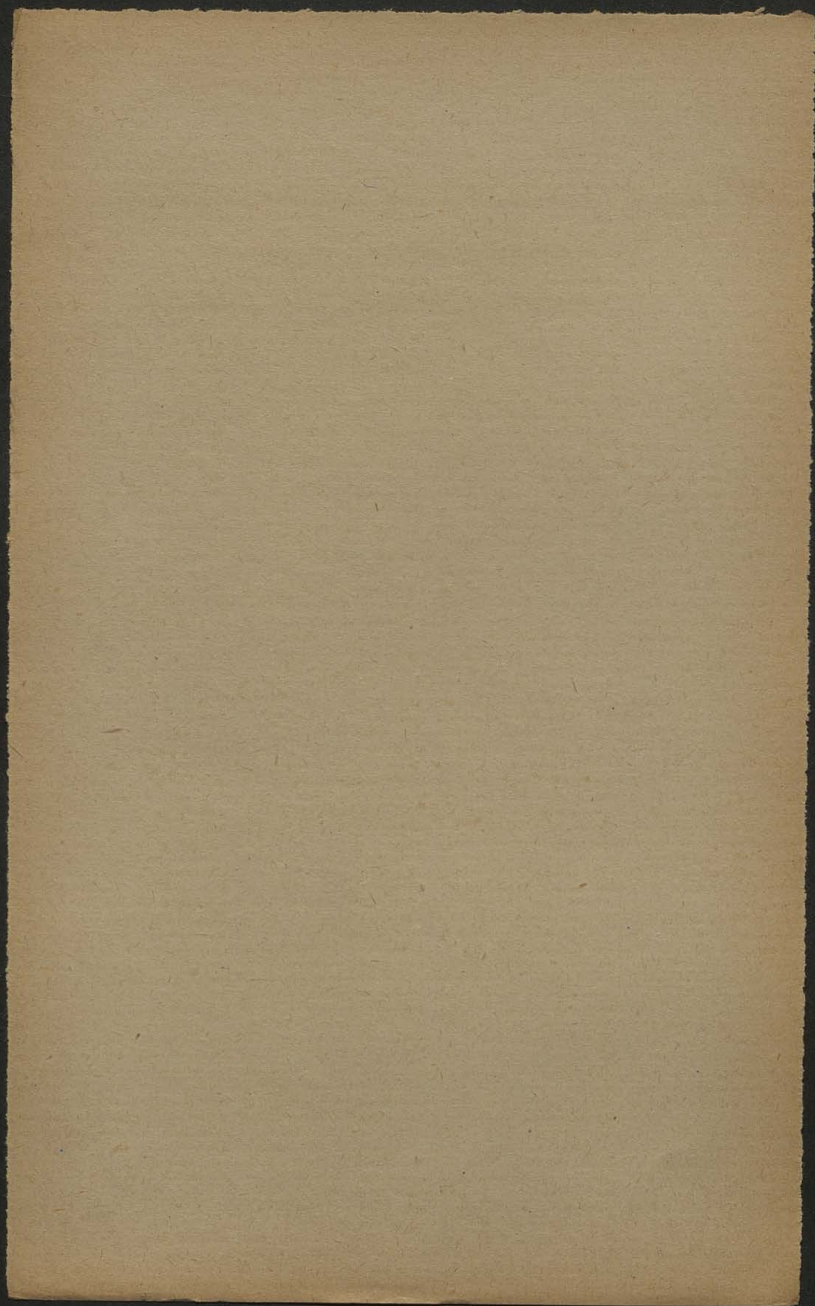

Wtade cnek-cka m. Wtadek-dka m. Wtadrio-a. m.

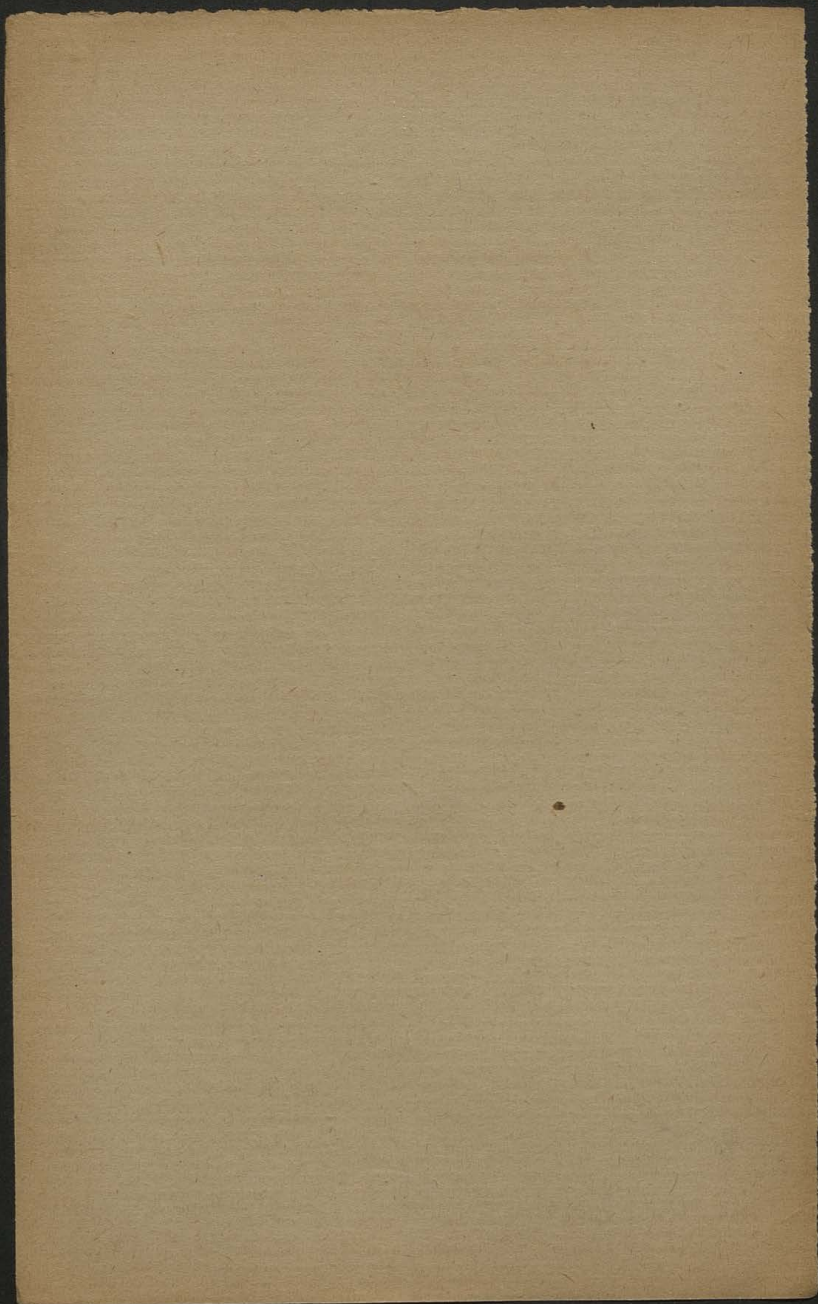
dob. i spieraw. imie napisz Wtadystaw
 „Pojdziera z Wtadriem... gdzie on jest?—
 Wtadek spi, nie kazał iść budzić” D. Smus
 To i owo 30.

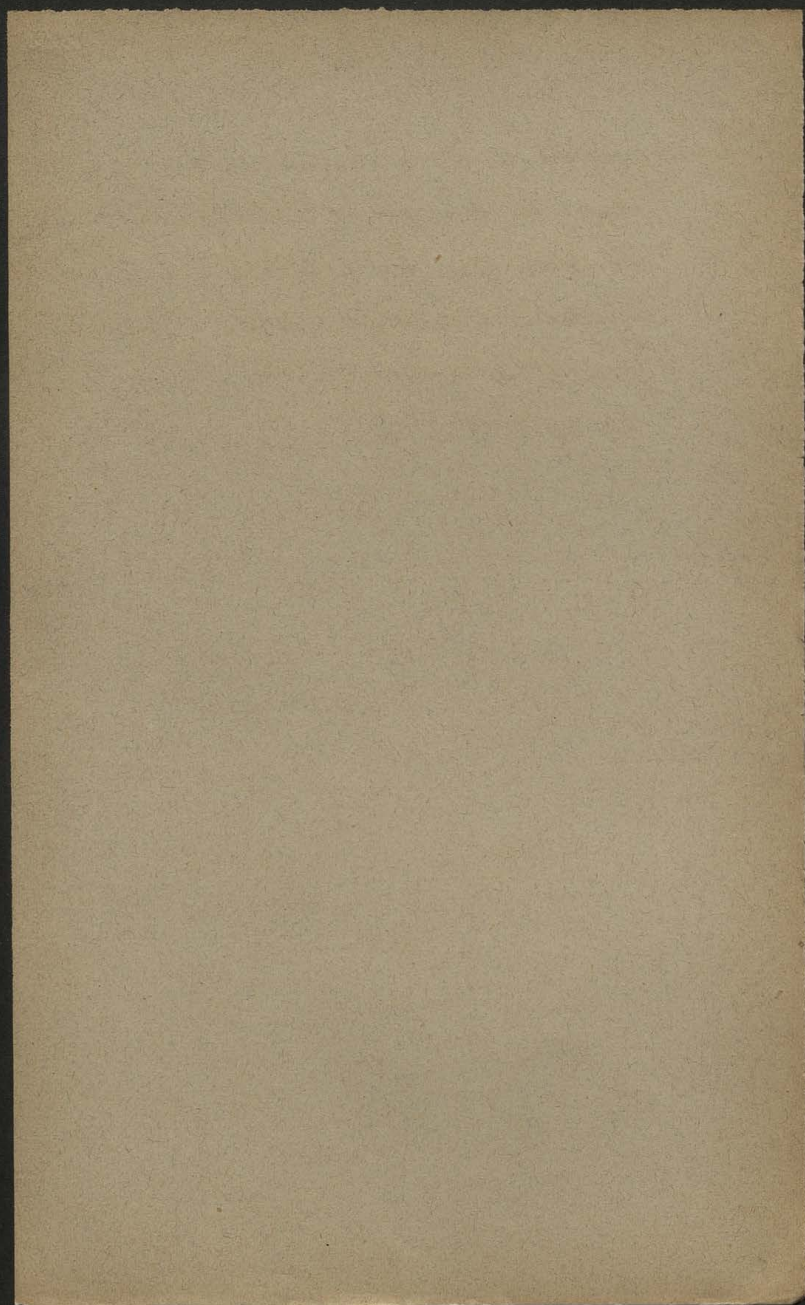
Właśc-i. x. rusyc. włast', władać, władka, "Na
 Lódzkie państwo cięguiesz, do twojej
 należącej własci" Ad. Mik. 2. 9.

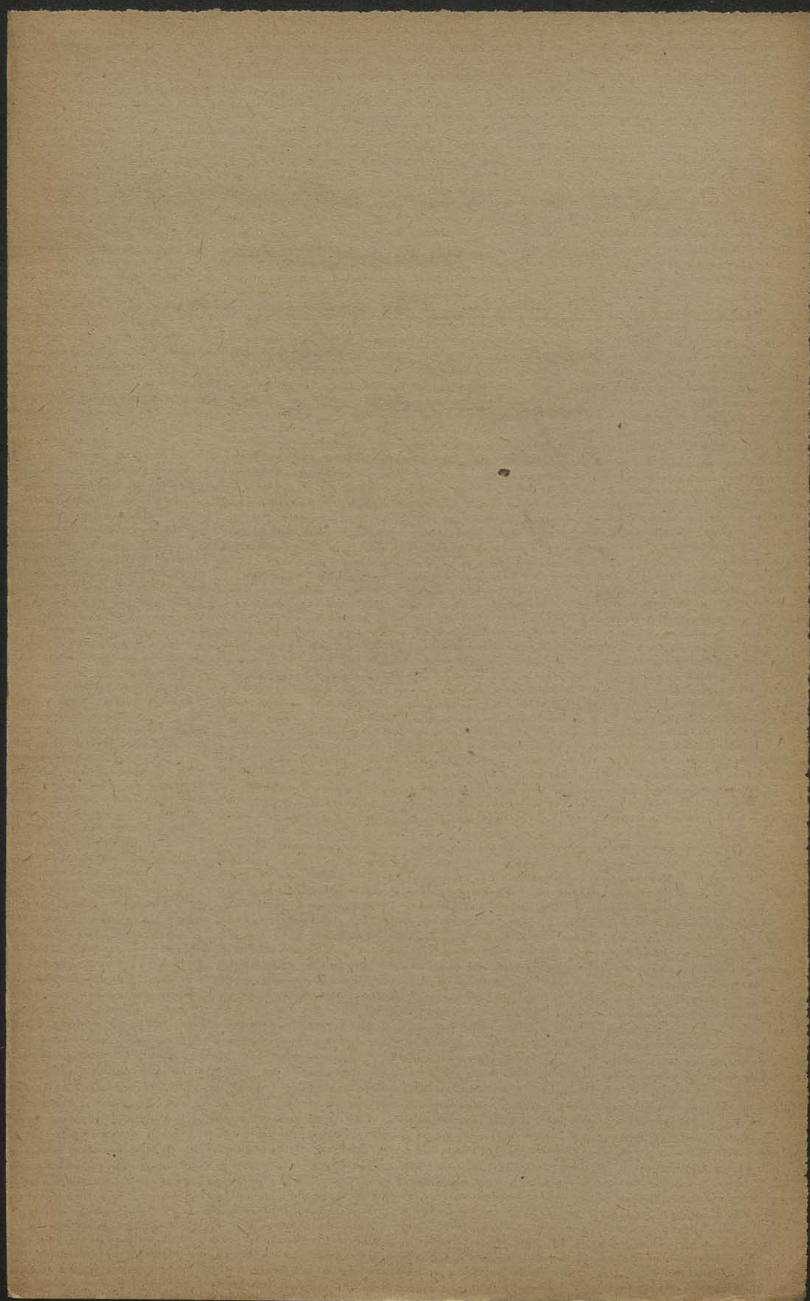
Włóczęk - cze m. czki czo m. z robizy sieci, na
 vyby, wloki, Dyta osobna klasa tka-
 czois wybachich, wloikuo "K. Szejn.
 Fed. i Jag. 1. 11.

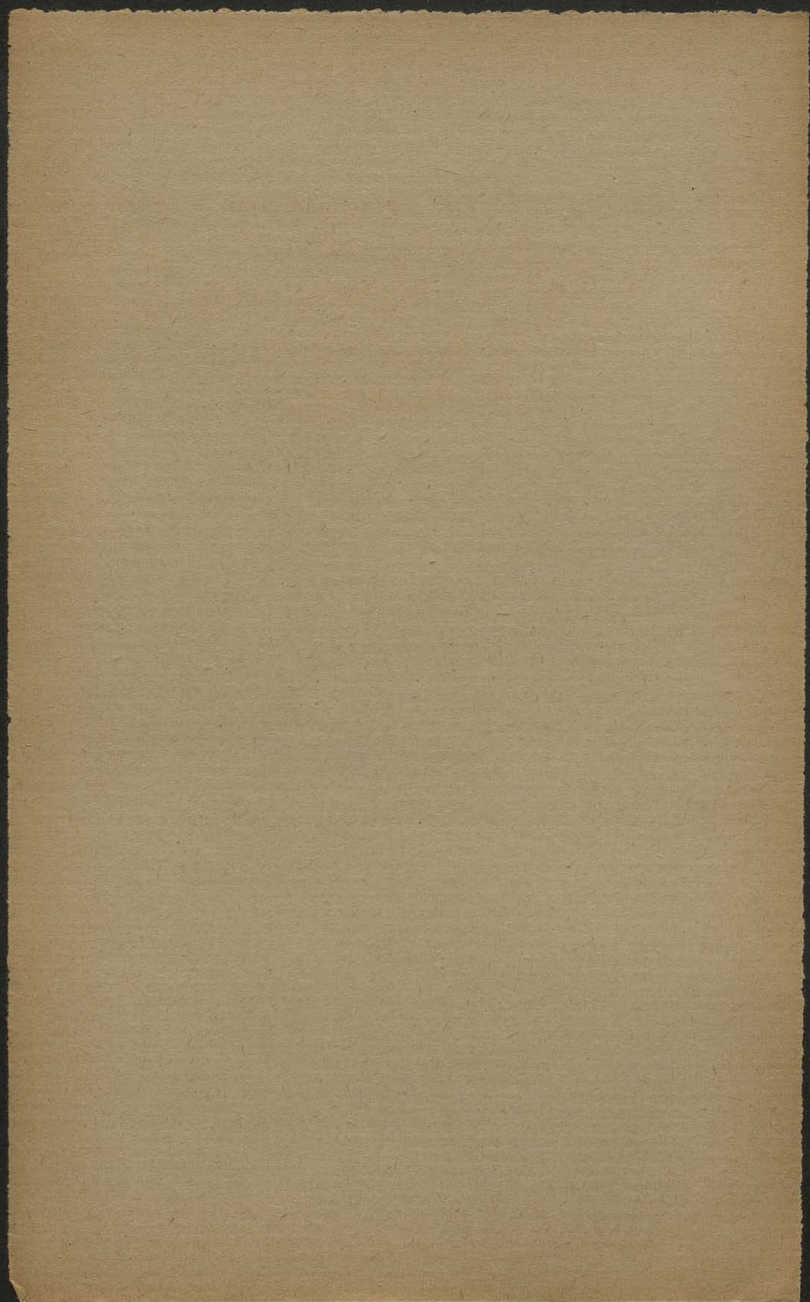
Wtórógowshi-a-ié, wtásiuwy wtórógow, ty-
kazy sié wtórógow „Postanowili spr-
awę swę wzmocnić żywotaui rewolu-
cyjnemi, wtórógowshiemu i' dsiatcu'
przy pomocy dostręgu socjalizmu "wieki
86. 26. 2

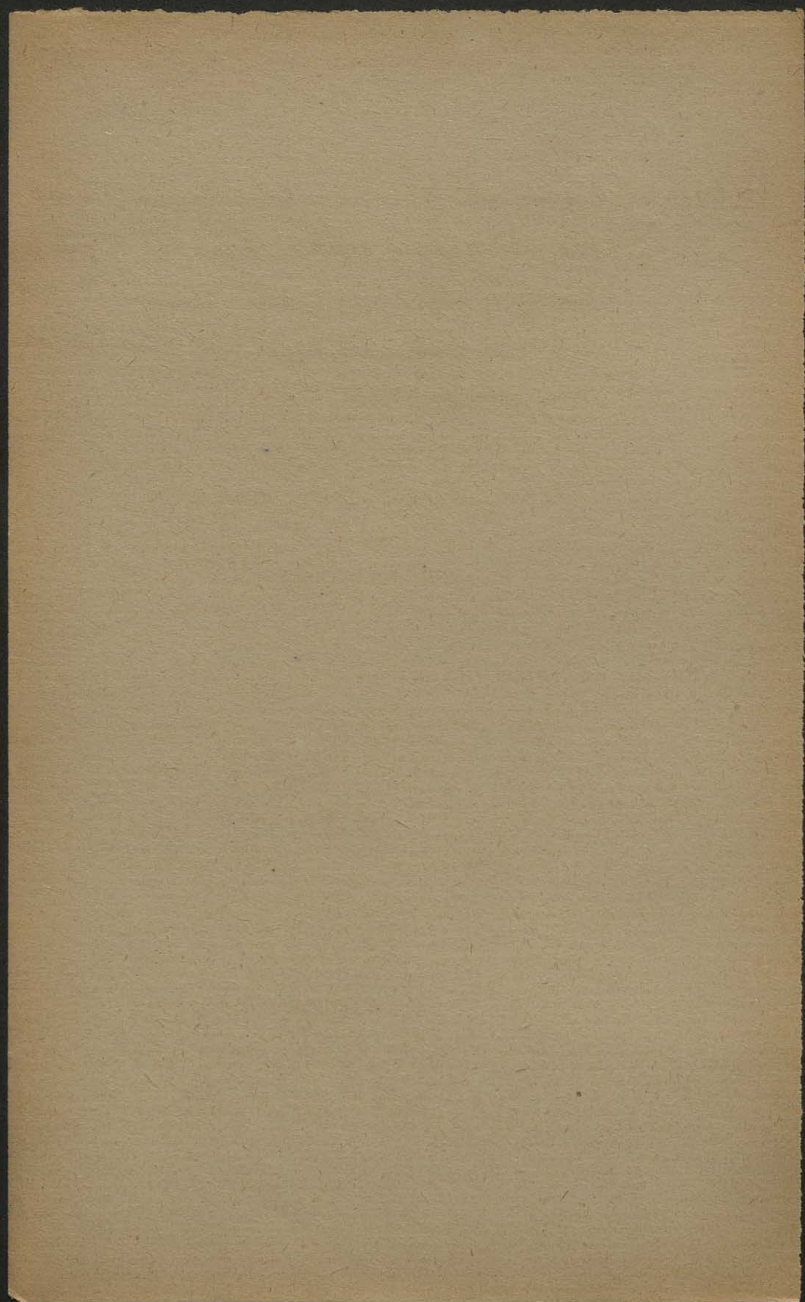
Wtórkhowy-a-e, z kart., wtórkhowa robota, trui-
 dui' us wtórkhowu robotu = wtóryj us,
 wotysai' us. Czy kumyeli lubi wtórkowu
 robotu? - Pasjami. - Bardzo wiem, bo nie
 innego nie robiu, tylko us ciagle wtóryj.
 F. Korka. Tyg. II. 2. 16. 120.

Wtórán - i. z. li. poet. kam. wtórawia, „A tu obro-
nie tej kienicy wtórán, który walczył
Maurycy, drzewego blasku i jasności,
tobie wtórán święty, a mnie wóci.” J. Le-
uart. Ks. zbior. Wojc. 48.

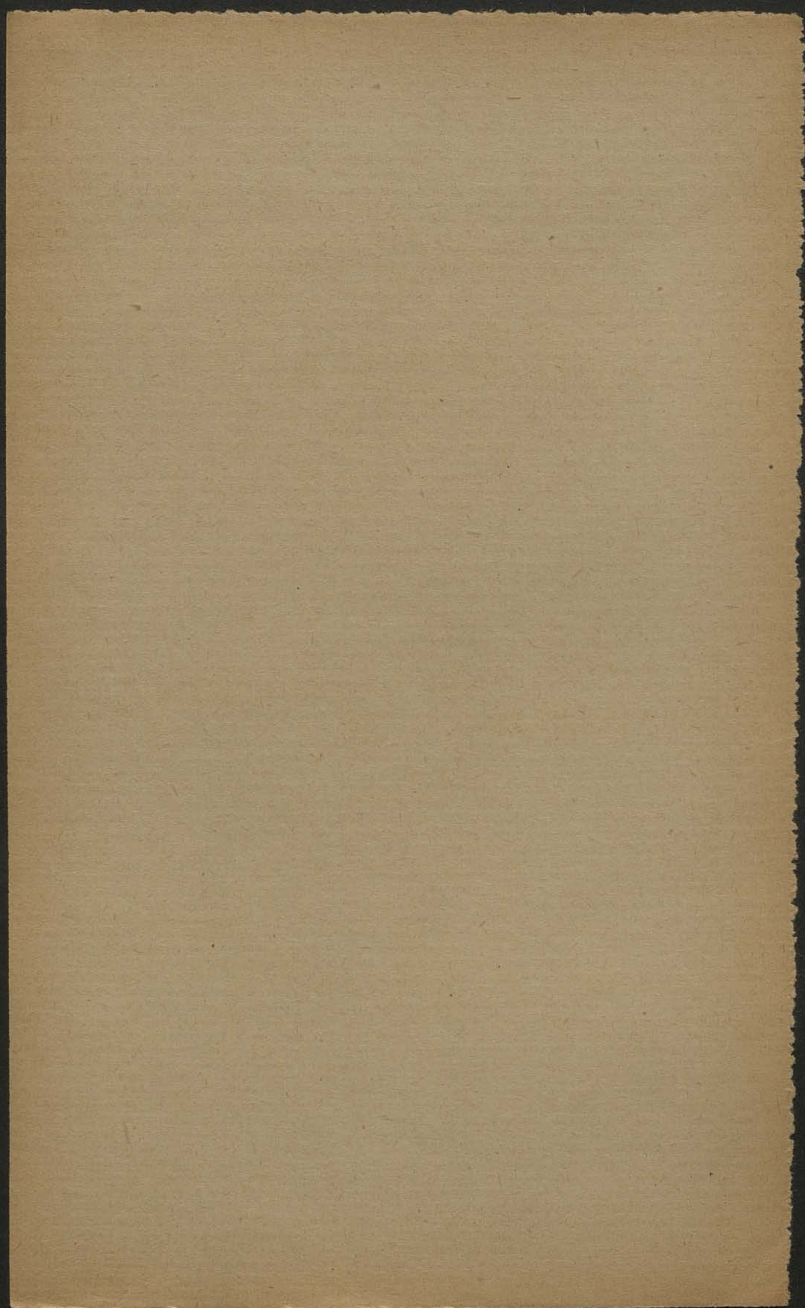

Włóść - i. x. ści - i. uu. z ber. i. uu. zbior. meton. włóścić
 nie, nieszkowaty włóścić. Tam włóść już
 krótki uctę: krótki miode drbały "Al. Mick.
 3. 313 (w temie meton. znaku. jest u Lindego, we
 ton, "gdzie postawił. ?")

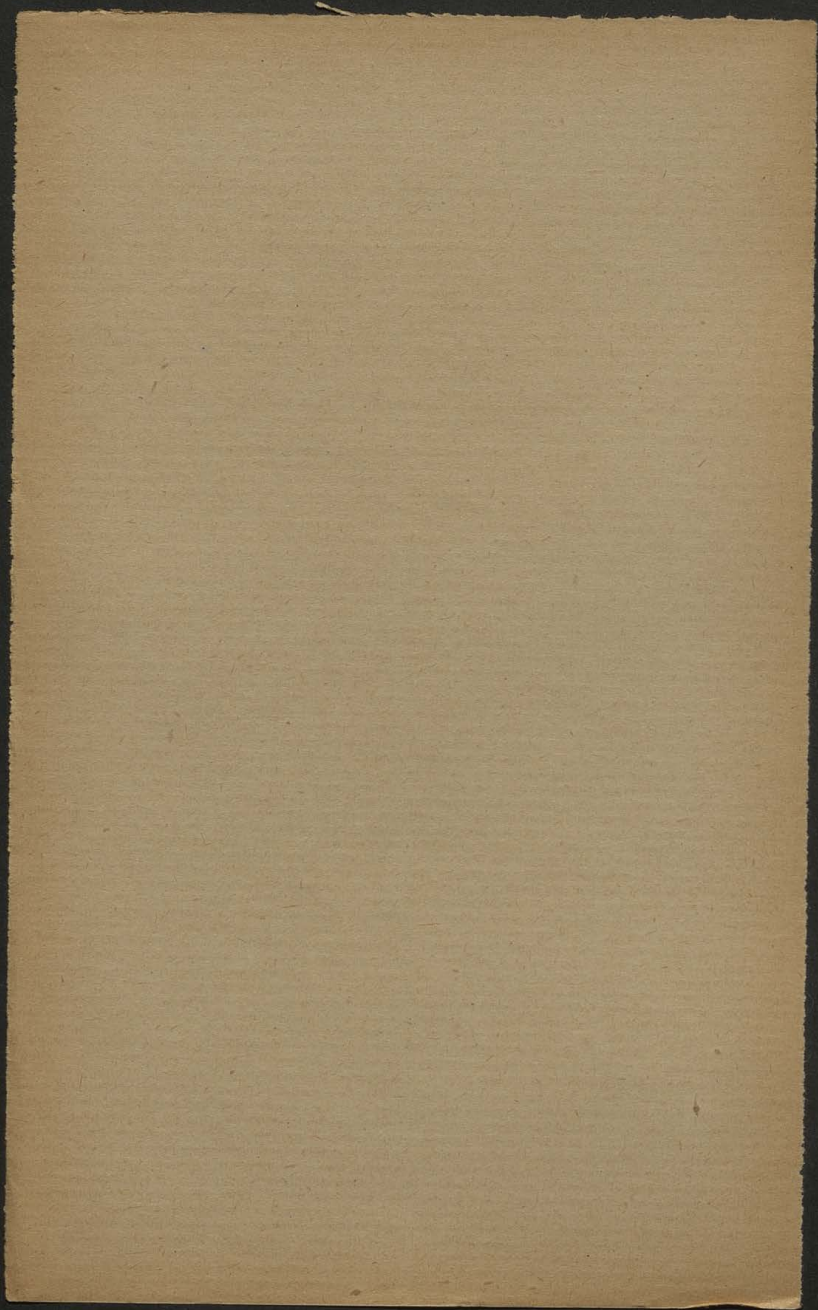

Włosiennik-a. u. ki-ó mu. ptak ob. wędz. (1879)

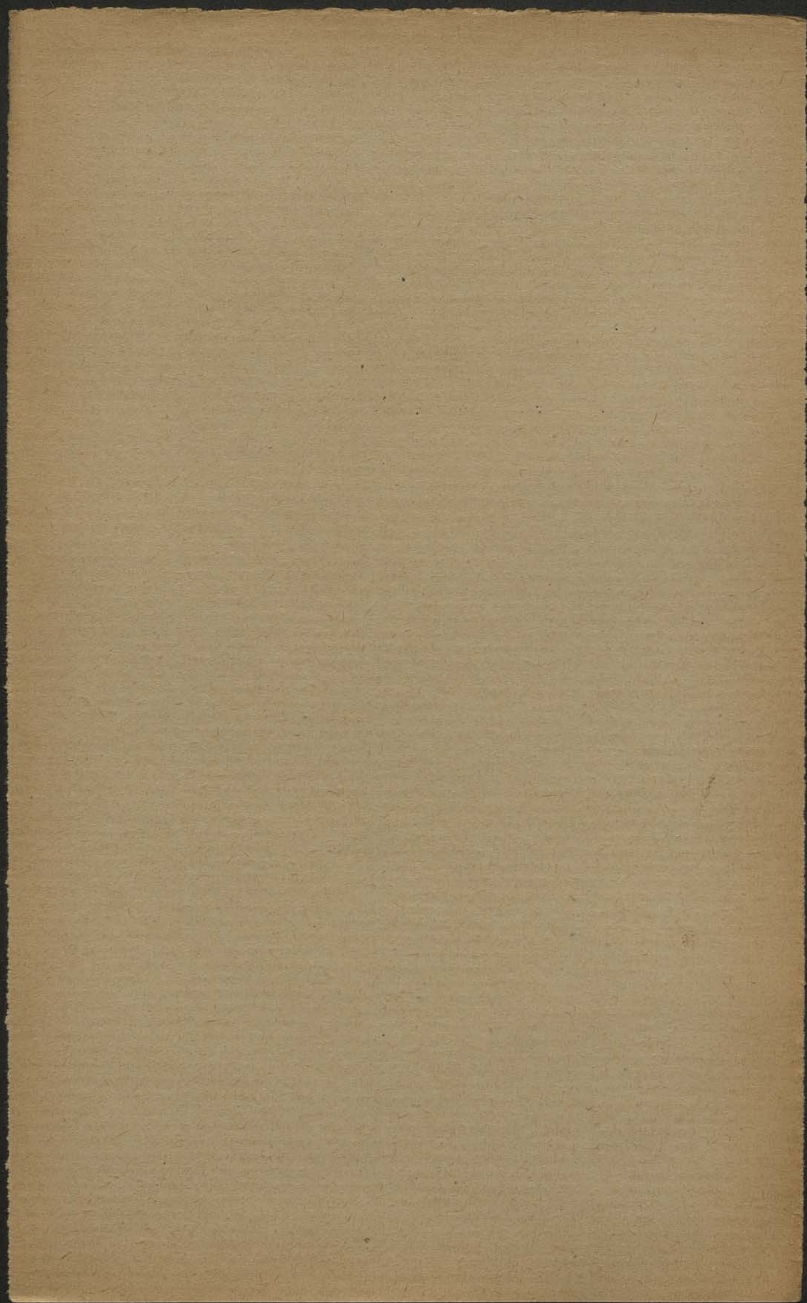
3. 6. 383. (N° 154)

Wmiesić - it - i st. w. dkn. wgnięś, wtłoczyć, wci-
 snąć, mieszać t.j. gniotać wtłaczać, natłoczyć
 „Zakręś czapkę, wmiesić!” w. bol 7. 5.
 „I kaledwo od biedy o tem jawnie wie-
 driad, jak snubek po snubcechu na so-
 bie przewierić, albo kotłak na głowę
 po rycersku wmiesić” ib. 14.

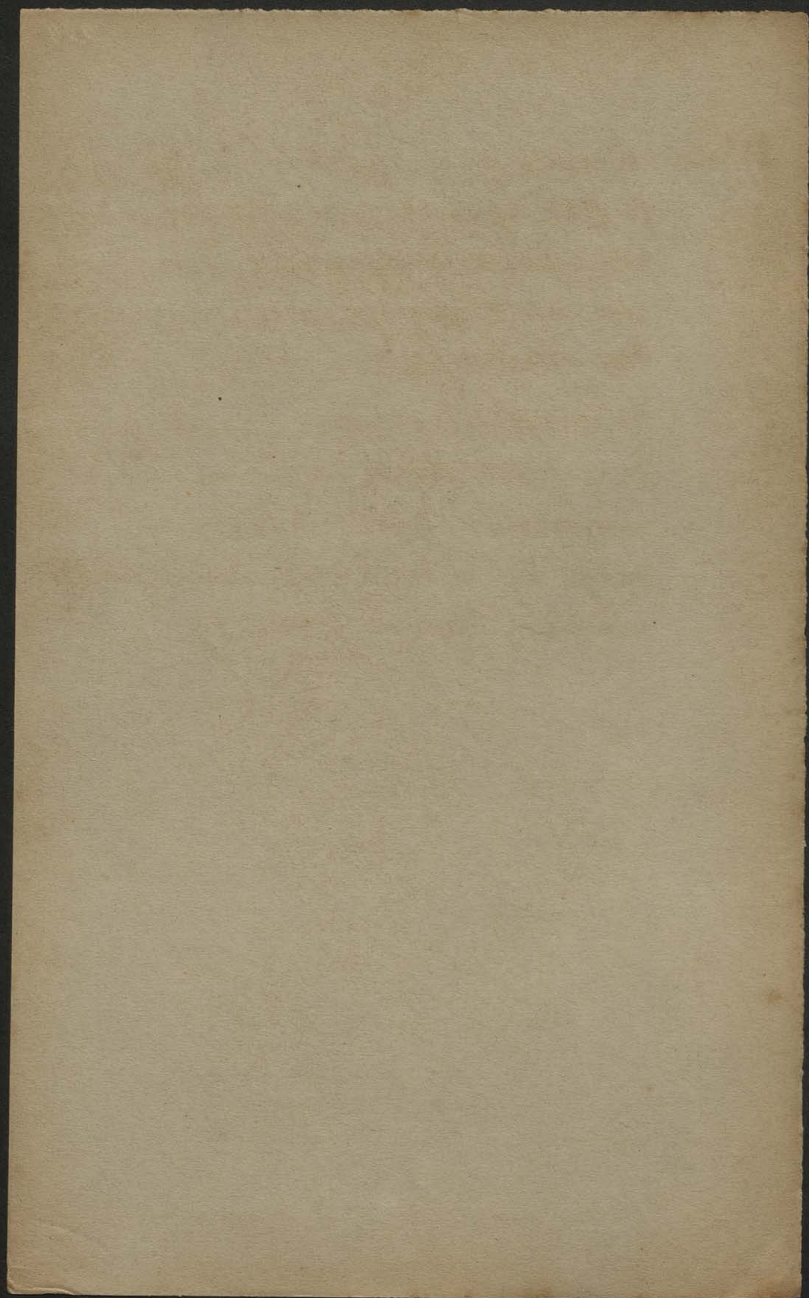

Wmodlic' us -it- i N. kaim. Dku. wprosi' us, dostac' us
 gdzie modlit' us, prosi' go gozco „Stany
 Gheza wmodlit' us do orszaku J. Kras.
 Dr. Lwarkw. 3. 148.

Wnioskodawca - y. m. wy-ois m. ten kto poda-
je jakiś wniosek „Trzeba - ciągnąć dalej
wnioskodawca - pokazać ludzicom pot-
cam niebo, aby stracili z oczu świat.”
Ełp. Mto. i Sta. 2. 87.

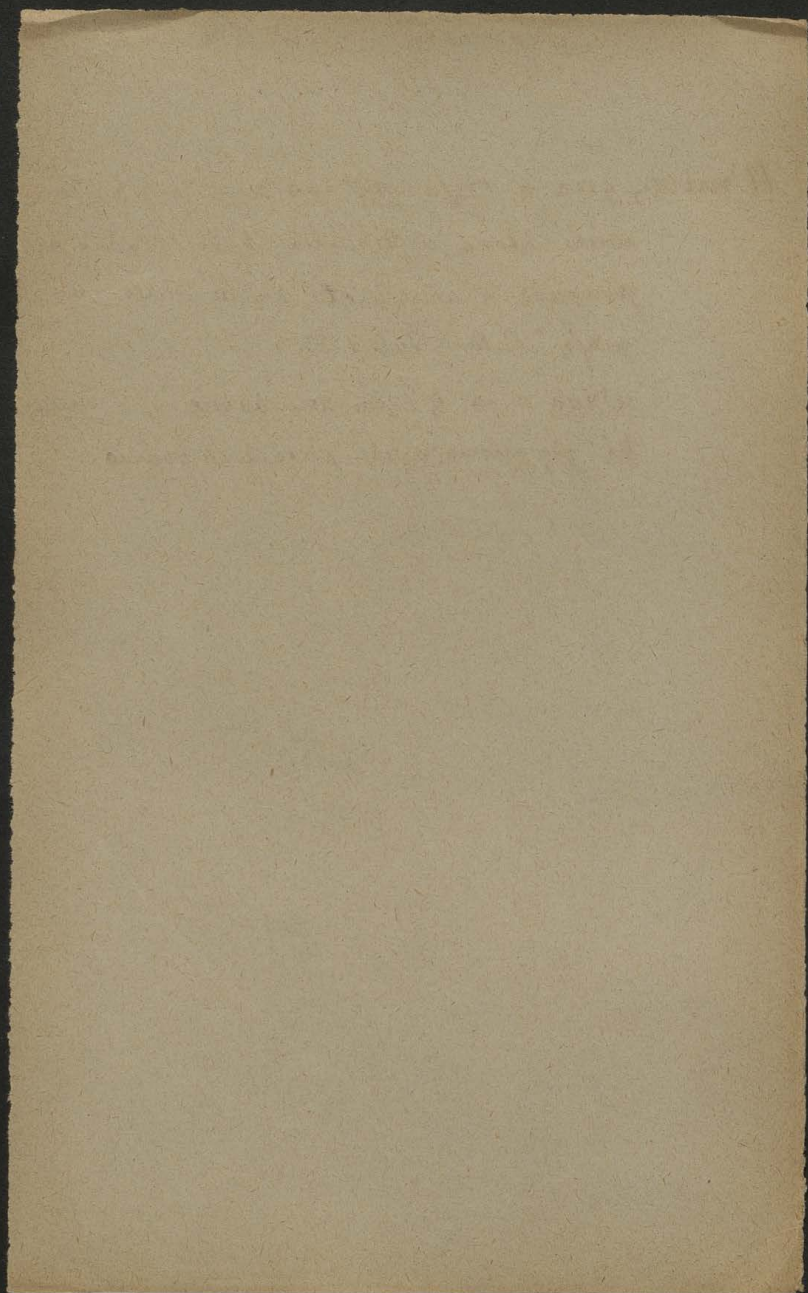
Wnioskowal - at skryje st. ex. ndku. „Sa,
tacy ludzie, takie fikcyjne, z których
wnioskowal można, że nie umiemy, nie
mogą być w życiu takim innym jak pod-
nożkiem” Ełp. Mto. i Sta. 2. 69.

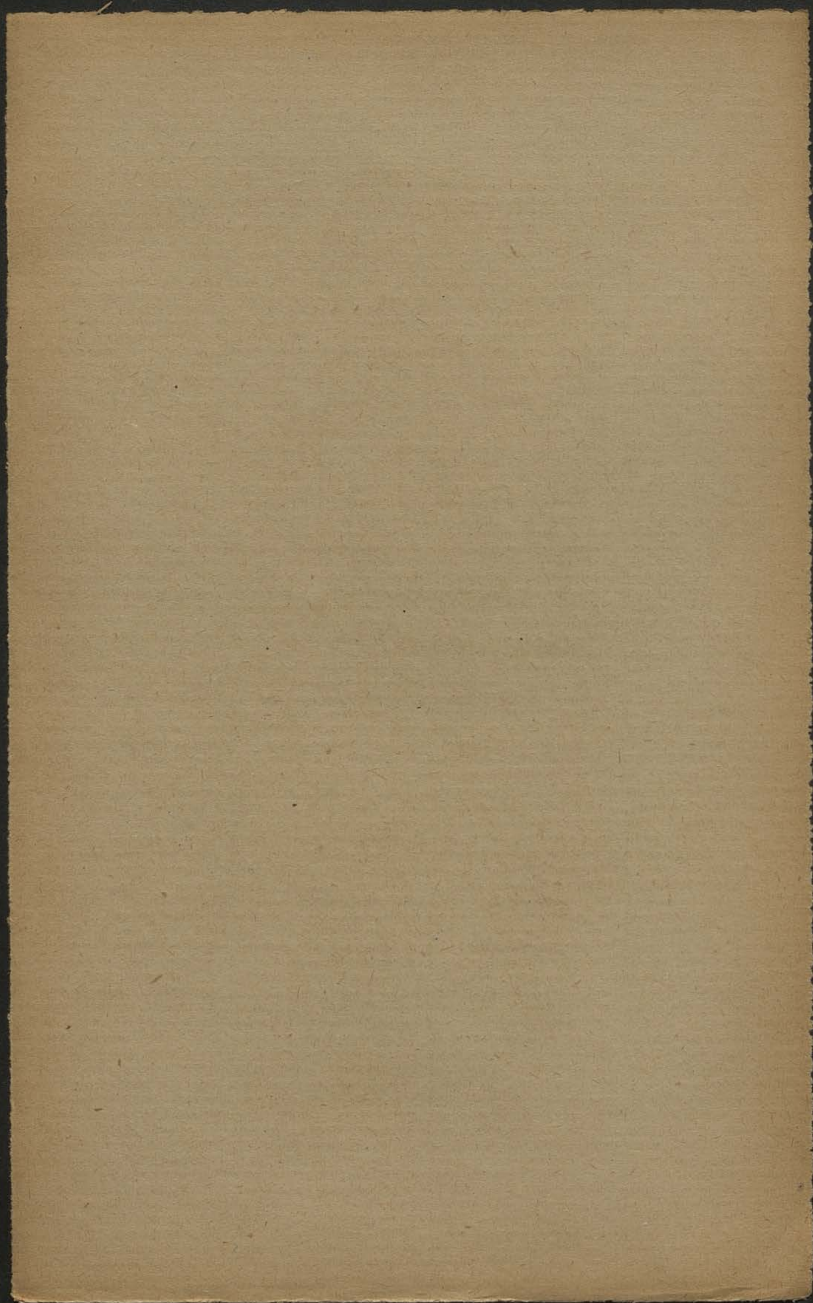
169

Wnużę-gia n. częta-częt mu-żdob. wnuż „Po-
wierć, który u kumina stary dziadus'o-
powiada, a wnużęta kartuchane du-
maję" D. Dol. Tut. 1. 33.

Wnuż-a m. z l. m. wnużowie m, a wnu-
ki, gdy mowa o obu pociach kbirowca

Wnyk - a. m. ki-oio mii. Tępką drucianną na ka-
 jęcie zastawiana prux stwodzić rucie-
 wany „Znacząliśmy na ścieżkach śnie-
 gowych, kłóvení kaję na kiew z boru
 na pole wychodzą, wzmiasie wstuch
 tak kucamyk „wnykio” to jest w koto
 zwiniętych drutów z pętlami kawie-
 pięjęceni się prux najbliższym kraakn,
 na słow nadbiegły kaję wpadłay, wdu-
 kowym zostaje” Echo 1879. 37 § pirow. w
 Kuj. Dobrupi. „wnyki”, plagi, wany, uderze-
 nia „Dość kien z rana oberwał wny-
 ki” Kuj. Święt. 1870. 1. „Dostał tegie
 wnyki” O. Kol. 4. 278 § w k. Chetunin.
 „wnyki” narowy, xte prux kuy czejenie,
 upartosc. To tytko psie wnyki. z niem.
 Nicken” A. Krasnow. Alb. miedr. 311.

171²³²

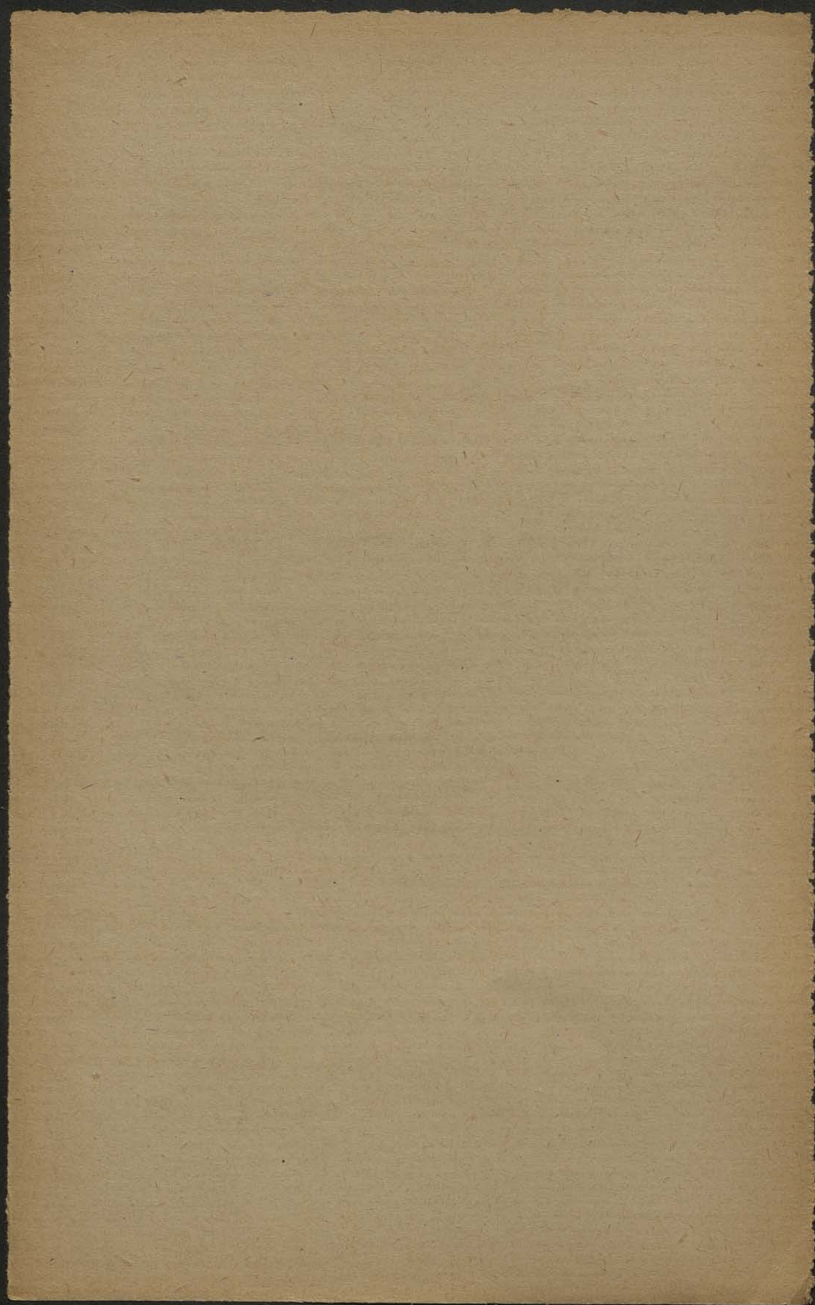
Woal-a. in. le-ow, Woalka-i. x. thi-tek un. frau.

Voite, kartona x thauiny prajnyjstej
jak tiul, gaza i t.p. pryncypialu pour kobie-
ty do kapelowy, dla ocloony twarzcy w
ostroci powietrza „La trunnuq vita exar-
nyu woalem ostroisna, kobieta” J. Kras-
wicki 1878. 78 „Zawrac swq twarz prysta-
niata grubq woalkq” J. Zachar. Wis. lit.
5. 4. (1)

Woalowai-at-lyje st. ex. ndku. Zawoalo-
wai ^{pr. voite} dku. Kartaniac twarz woalem „Ko-
biety najstarszymi zawoalowane w ten
sprosib, aby nie ukazai nic oprocz oczu”
M. Siemir. Ann. kout. 184. (2)

(1) „Ci co ję misno woale widzieli w kusie-
le mowię sie ma byci widnie piškua” N. Dol.
Hybr. 305

(2) „Zmrok... kuceta, w której ktos' wielka,
zawoalowana dama, ktowa w niej aria-
da...” Hay. G. wrow. 1887. 164.

172

Woda - y. z. z przympt. i norm. sposoby mow. „Wodę wa-
 rzyć, woda będnie” przelewać z prądziego w
 rurce, prądzie gadanie, beczelowa, bez re-
 sultatu „Cicha woda biega” rwać „Zicha
 pękn, udajęcy niewiniątko, wilek w owcey
 thorske. „Burzakać uż na bystrą wodę, udwa-
 żyć uż na krok napykany „Widze koniec.
 użi” stanowczego kroku, pusić uż - na by-
 strą wodę. Mówit tak prawiło pot godniny.”
 St. Smutk. Echo 1879. 198 „Oblat’ kogo kinnuż
 wodę” ostudzić z kapatu. „Fely werata, por-
 watem uż ku niej żywo i nagłe, jakby umie
 kto wodę oblat.” H. Siemk. S. pol. 1876. 18. /1/
 z „woda” blask, ogień, jaki mydaje drogic
 kamienie fig. o chemikowick „piemowej
 albo czerkły wody” w najprzewidnięzayne
 nadkryju, gatunku „Ma to być talent
 piemowej wody. jak bytaret” J. Kram. 33.
 98 „To Loveta panyzka... tytko najpiem-
 szej wody” D. Dot. Hybr. 14. „Toś wasi
 graik piemowej wody. Niech wasi kule

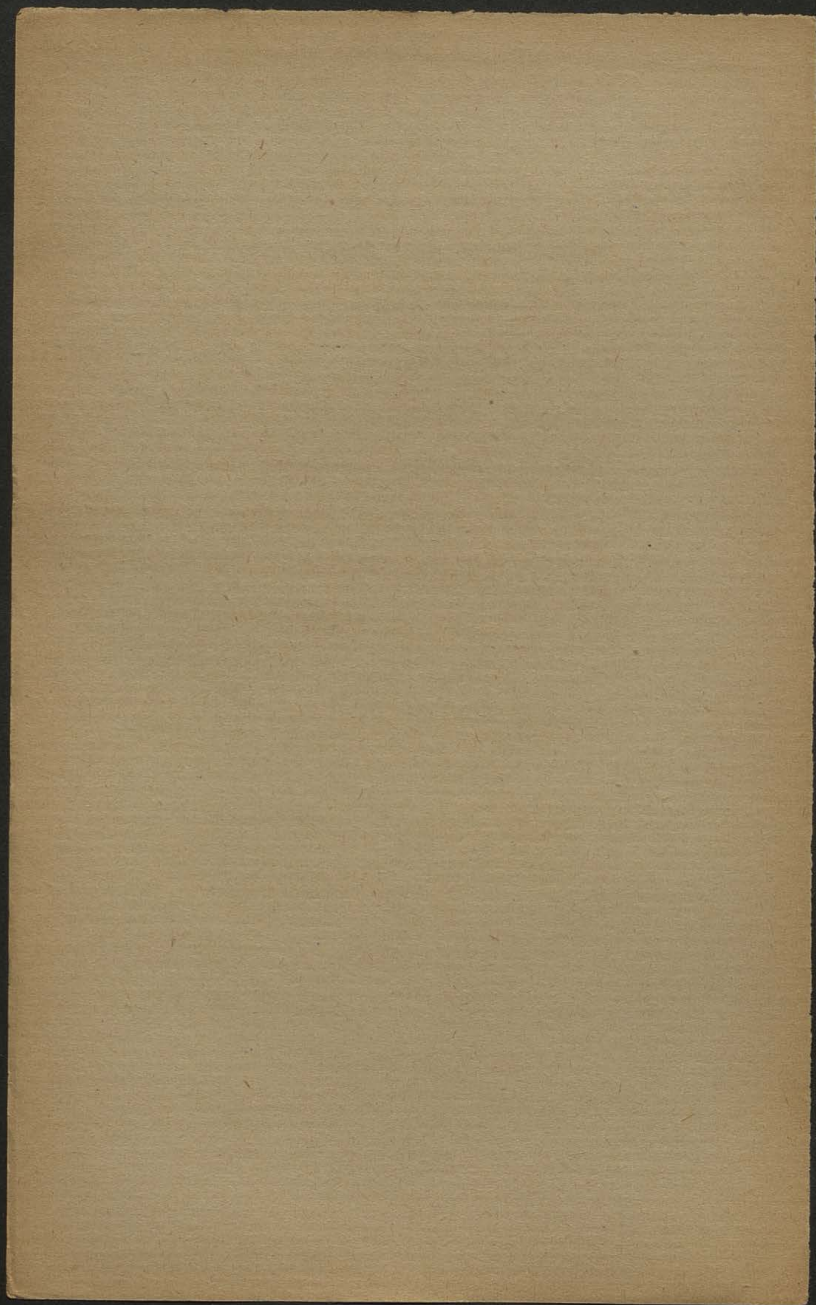
bijsz! "H. Siemk. Og. i. mie. 3. 257", Męto który
z pisarzy porównał po sobie tak bogaty
skarb charakterystycznych wysej wody
typów "Tyg. N. 2. 5. 311" §. woda "pewien rodzaj
obrycia u sukien w fałdki nastadujące fale
na wodzie", Trzebawy stanik przerobił, do-
dał ubranie ze wstążek... Mam iuruale, da-
my jakas wodez... ogarnijemy raz czy
dwa razy u dołu.. "A. Wilcz. Fot. 1. 156

(1) "wodez komu zarumie" wstanie komu w dro-
gę, wchodzie, przewiadacie "Dobra, tego.
dwa, wyprosimiate, mimo uszu purna-
ta wszelkie komerowanie i spiekanie... niko-
mu wody nie kamizite" "T. J. J. 2. 396

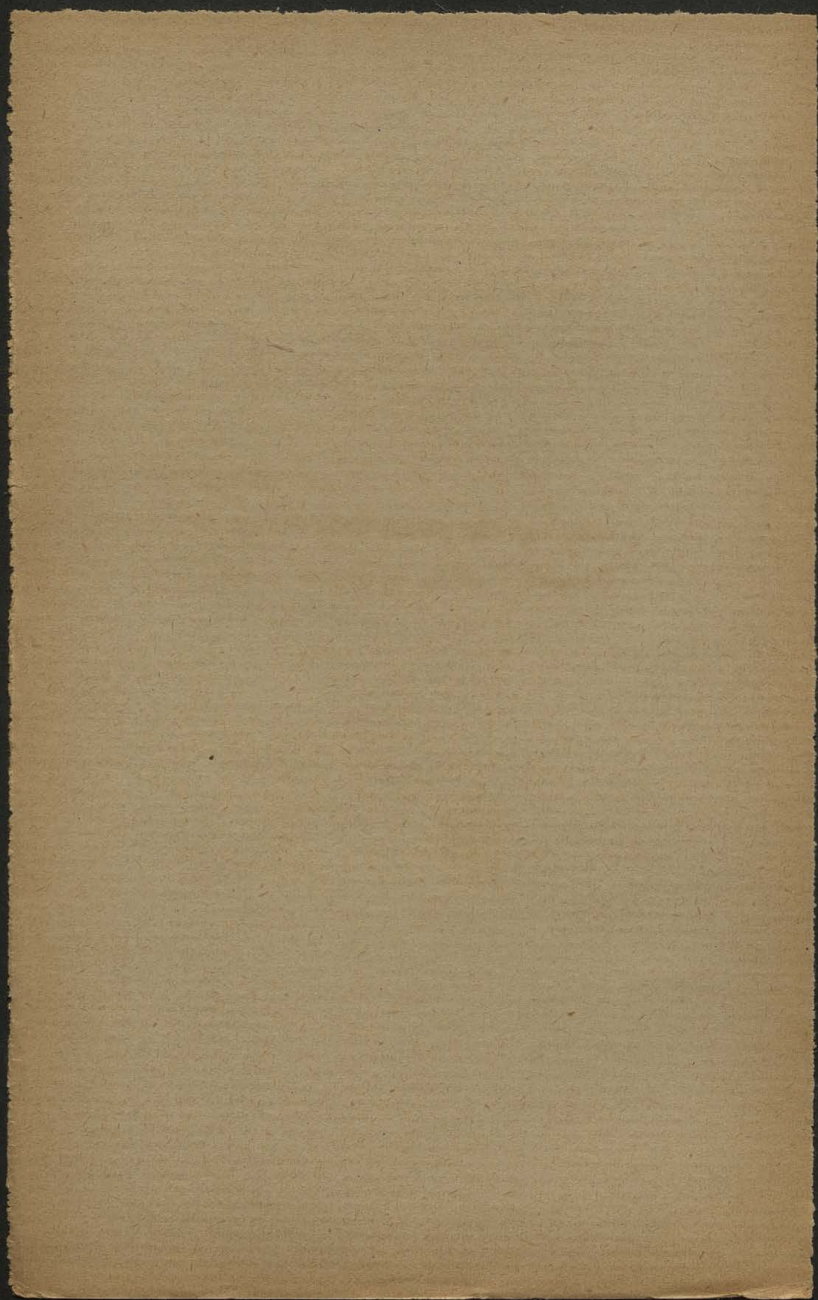
(2) "Dierze kolczyki i ogląda. Co za wielkość
i ogień, ach jak cudna woda!" "Z. M. 2. 224.

§ w l. m. "wody" z przyniosłiżkiem obwiesajżym,
morsze, pewna ogień oceanu "Stary mary-
nary.. nie jeden orkan przebył na chiń-
skich i japońskich wodach" "D. Pol. 1. 225
na morzach Chińskim i japońskim.

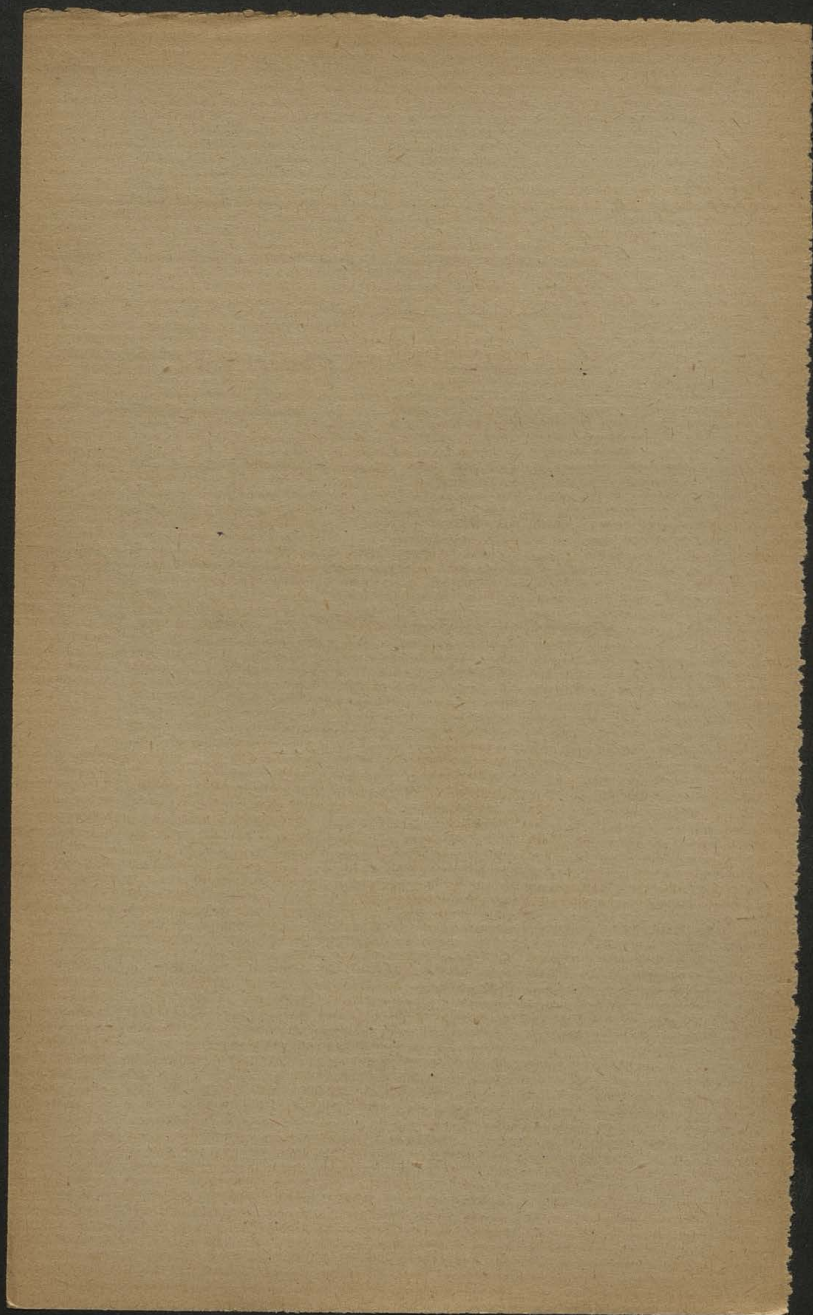
Wódecka - i. z. z w mowie ludu mianow. w pieś-
 niach wieśniacy jako rdz. wody (nie wódki)
 „ I skoczyła Kasimiera do bystrzej wódecki
 ki ” O. Kol. 1. 138 „ Wypili rybacy na łowy,
 ułechli dziecię u wody - Coś tu dziecię
 robiło, coś tak wódeckę muszilo ? ” ib.
 166. „ A ja nie staneś może rybeką bledą
 pływającą bystrą wódecką ” Lwów 6. 129.

Wodewil - u. m. te-ów mu. franc. vanderille, śpiew-
ka okolicznościowa, śpiewki jako uina-
jące sztukę teatralną z drobną komedijką
~~prosa~~ w której dialog przeplatany jest śpiew-
kami; rodzaj niewielkiej narodowej francuz-
ki „Śpiewał coś z francuskiego wodewi-
lu” H. Kwan. 73. 151. „Teatra przedstawiają-
cej jeszcze pewny kryzys francuskie wo-
dewile” A. br. fr. Dzieln. 11. 111.

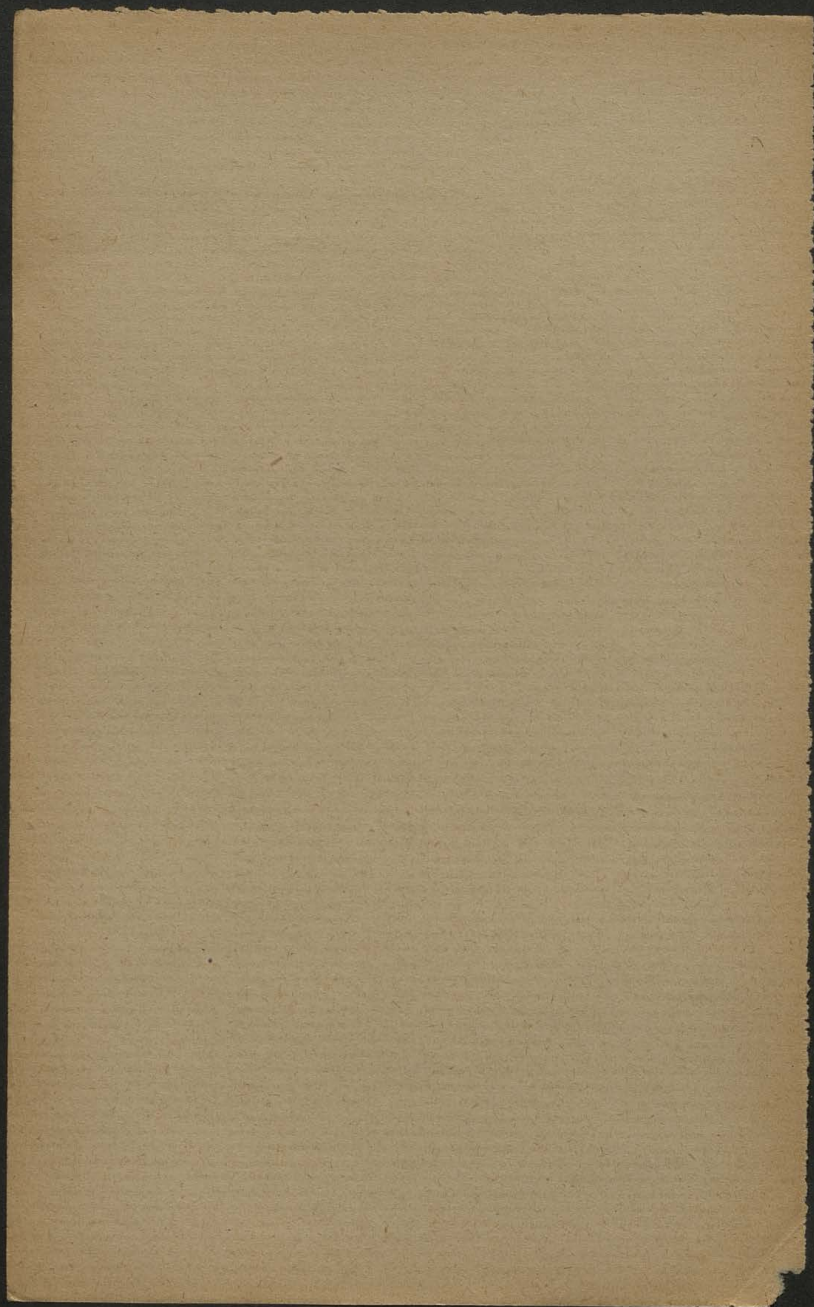

Wodnica - y. i. ce-ducum. z mit. słow. boginka
 wodna, nimfa, rusalka ruczna lub je-
 kionowa „ Idy w pętlę kłębica, ci che-
 toś wisty blask srebrny rorowica,
 swobodnie płasząc wodnice urocie, ni-
 rkażę w jej fali kłębiste warokre ” S.
 Prusa. Tow. poet. 3. 5 „ I piskne wodnice
 splatając słon' wierucem, w ślad gonisz
 swawolne za bładym młodziucem ” ib. 6.

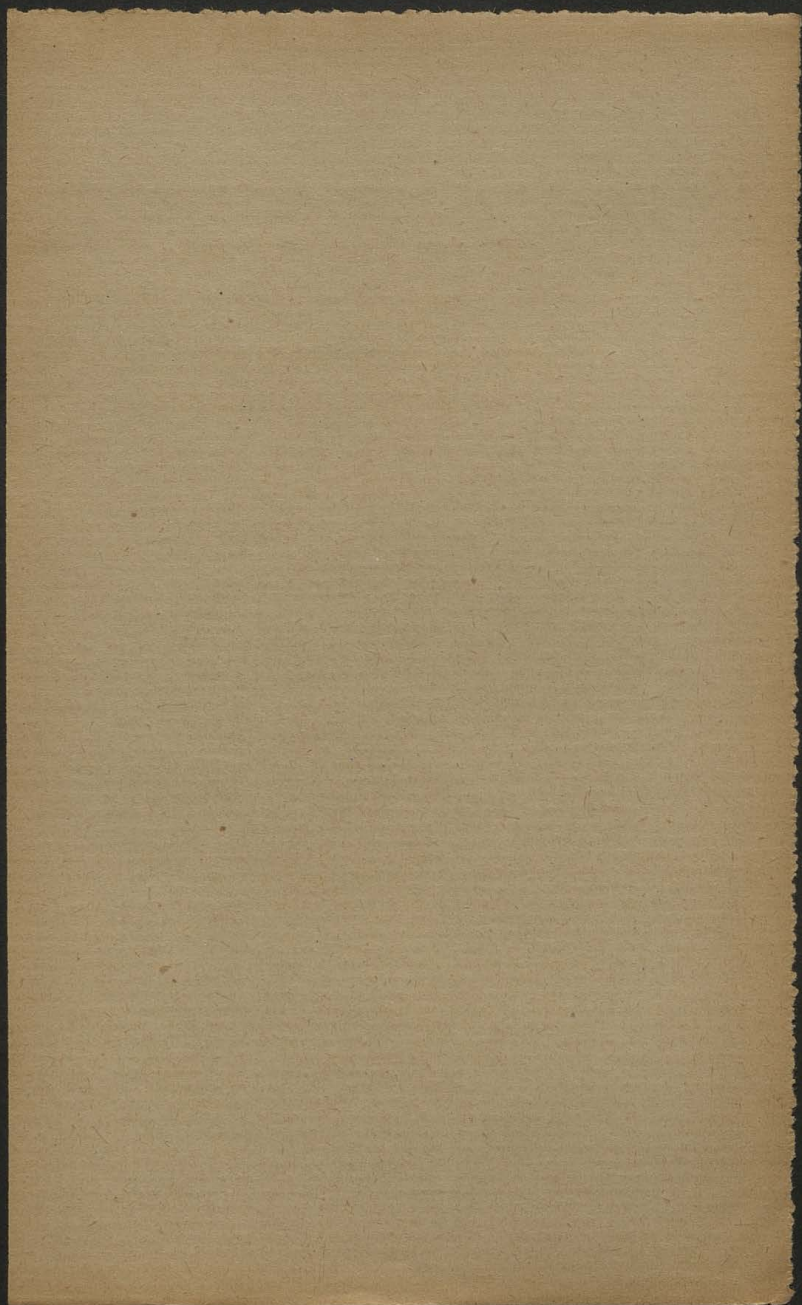

174

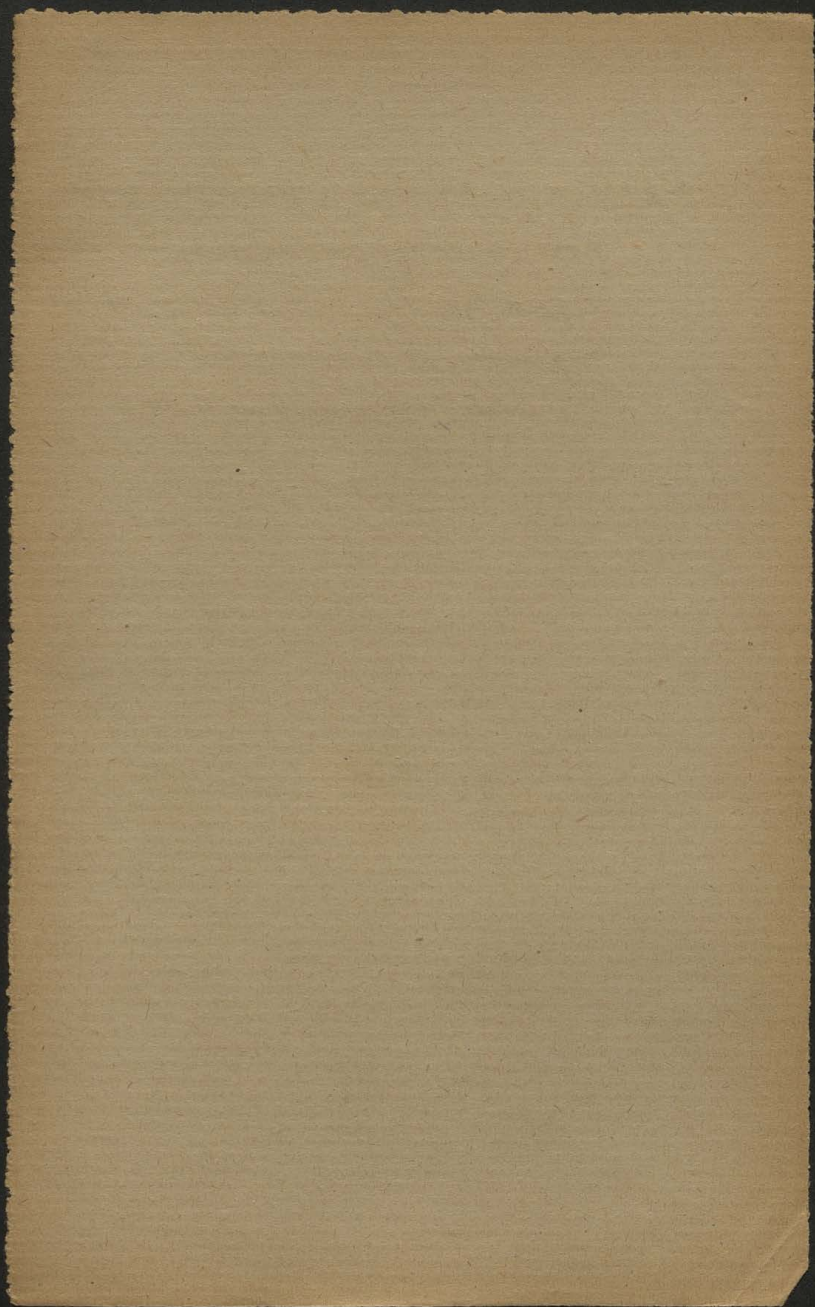
Wodomyj-u. m. je-óu n. miejsce ^{rów} wymyły powr
woda, wodaiem ~~zau~~ „powór zatawał
się i co chwila przechyłał w wodomyje”
J. Krass. 17. 48.

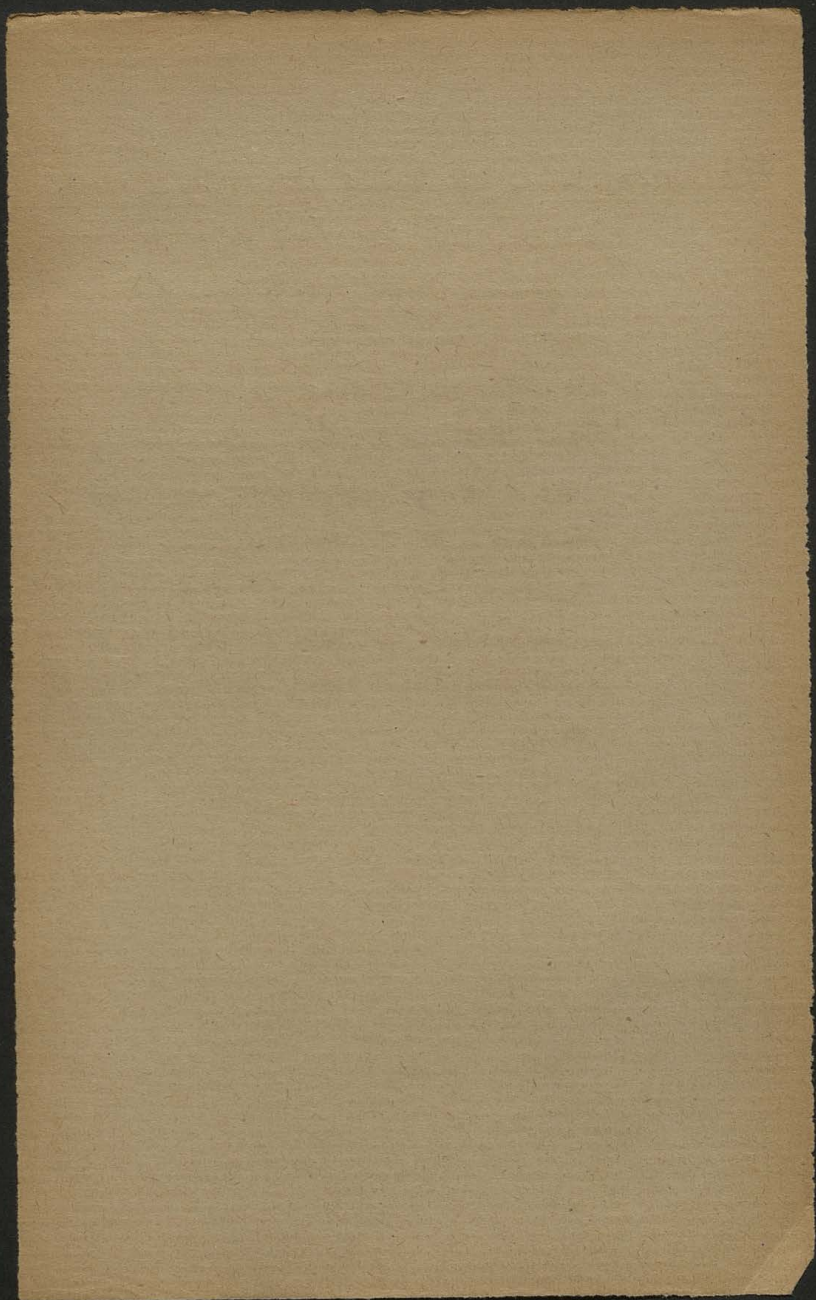
Wodopoj - u. m. je - oia nam. prow. rus. niejsie
 gdzie us pwi konie lub bypto „Z czecha-
 ni ani Pomorcy, ani Polanie w zgodzie
 nie byli i u wodopoji nawet, gdy sie
 cheladnie spotkali, tajali sie i do owarie-
 pow pomywaly” J. Krask. Syn. krot. 1. 172.

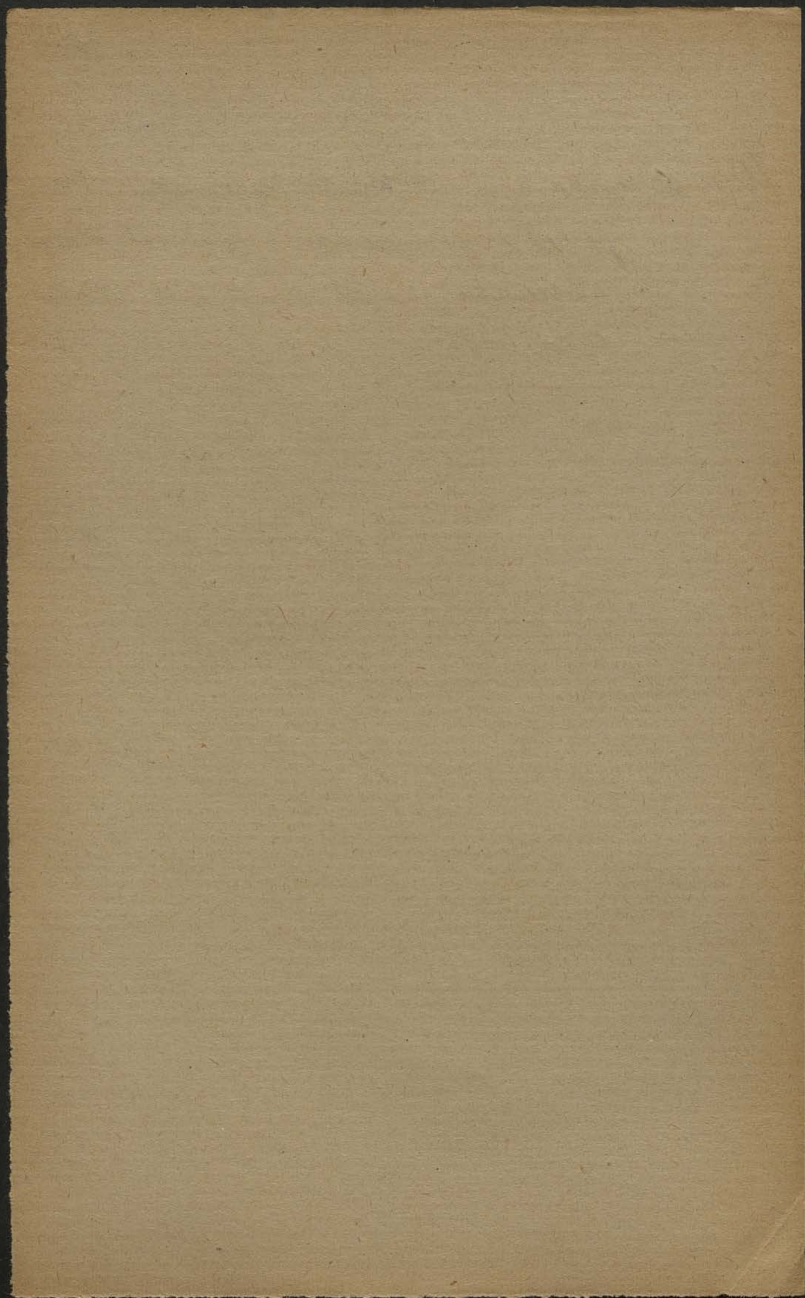
Wodospust-u. m. stę-wio um. praw. rowek fosa,
przejeżdż do spuszczenia wody deszczowej
z pola, łąki i t.p. „ Czyli uważ, że nie
gospodarzy, że wodospustów na łące
nie wiele ” Wł. Syrok. Saw. 4. 34.

Wodostan - u. m. my-ów mu. stau wody w rzece
 pod względem wysokości, to jest przyboru
 i opadu „Dalsza robota przy filarach
 wodnych musiała dla kry i niepewności
 wodostanow na rzece być wstrzymany”
 G. nar. 1885. 120. 3. „Przy obniżeniu się obe-
 cnie wykazy wodostanu, nauczelnik de-
 partamentu technicznego na miejscu
 budowy rzecze” i. b. „Tożsamość sprawa
 o zastąpienie tego, przez samowolne podnie-
 sienie wodostanu przy młynie..” N. Ref. 88.
 288. 3.

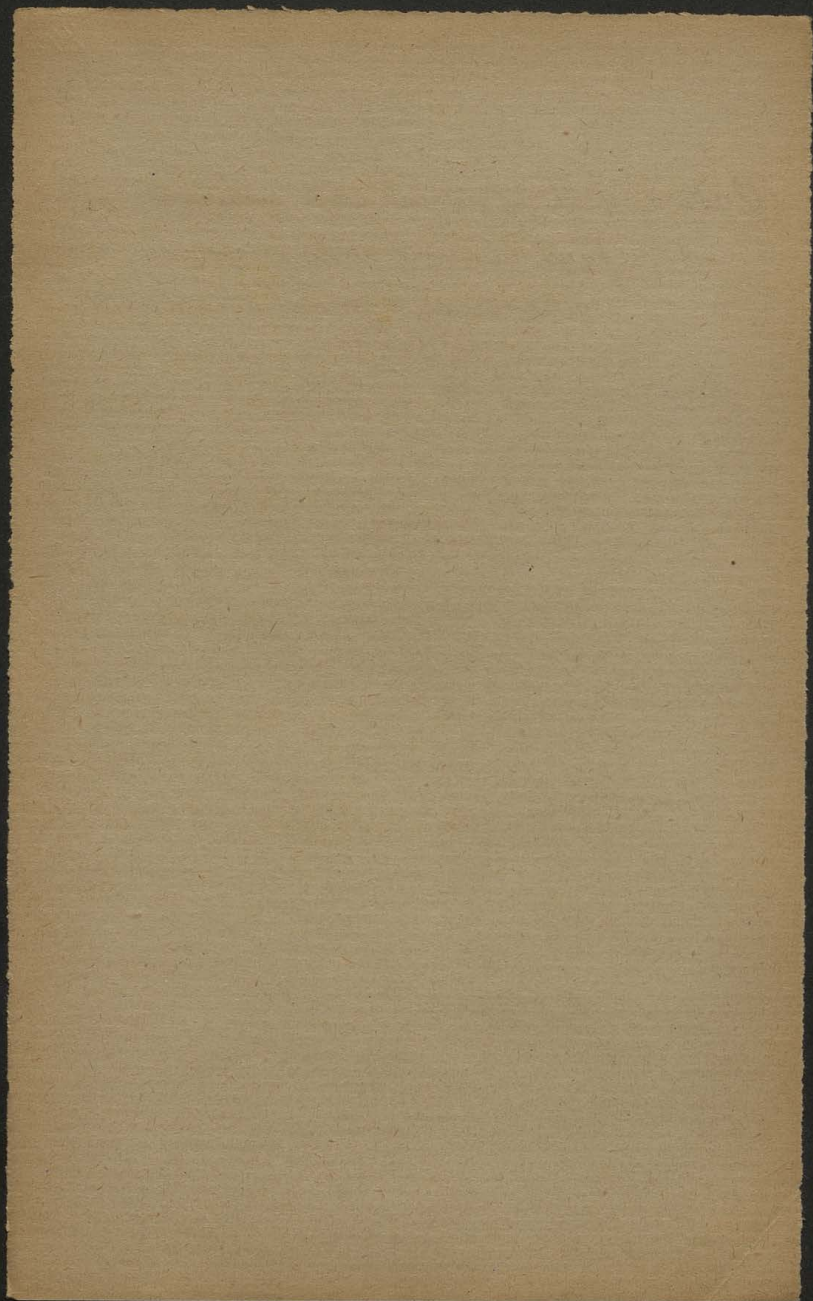

241
177
Wodwórczko a. n. wodwórko ? odrawia ? „I przy-
jechał w podwórczko i zapukał w wo-
dwórczko, wyńdź, wyńdź kochanczko”
O. Kol. 1. 184.

178

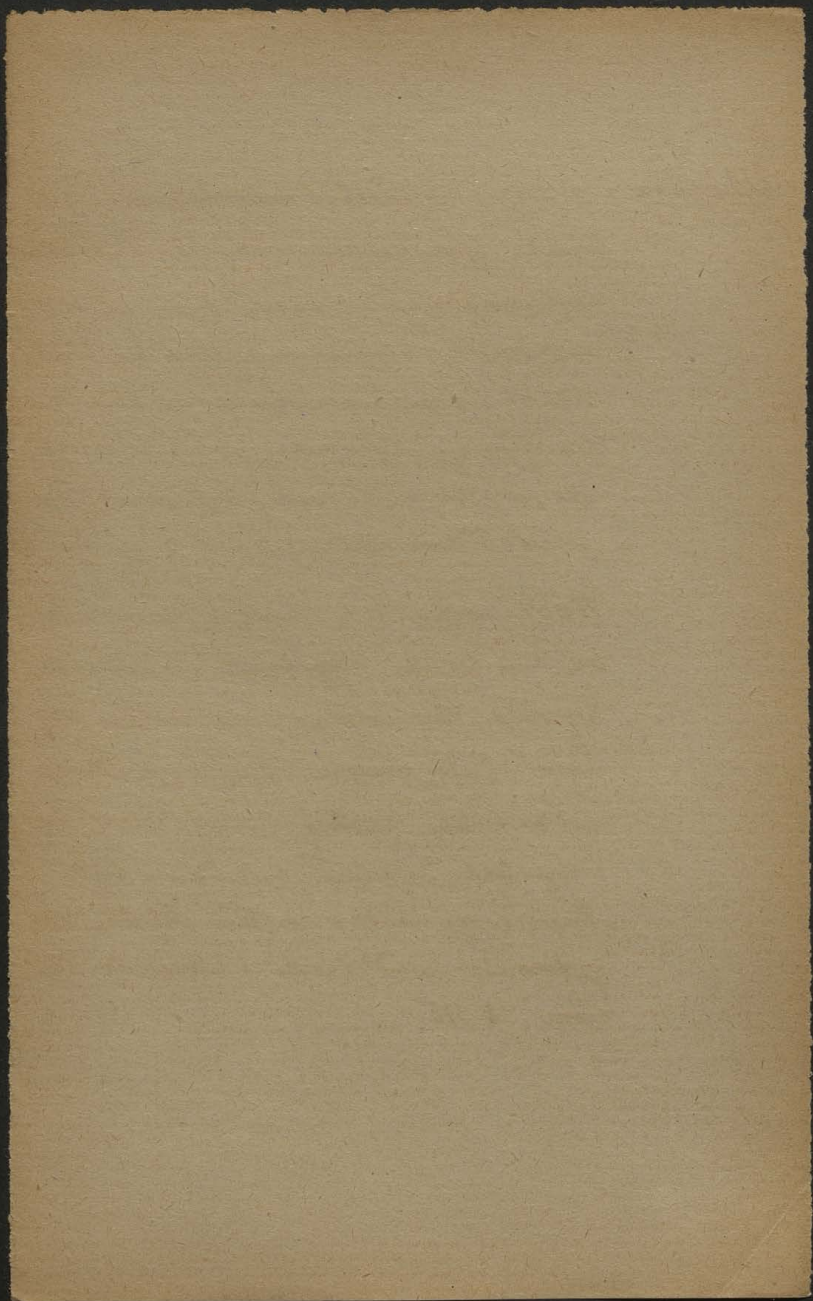
Wódka - y m. cy-oio um. wódz, przywódca „Hu-
kusi piosenki pochodni nowemu wódecy,
co harował z przychodu” S. Gornia. 1.64.

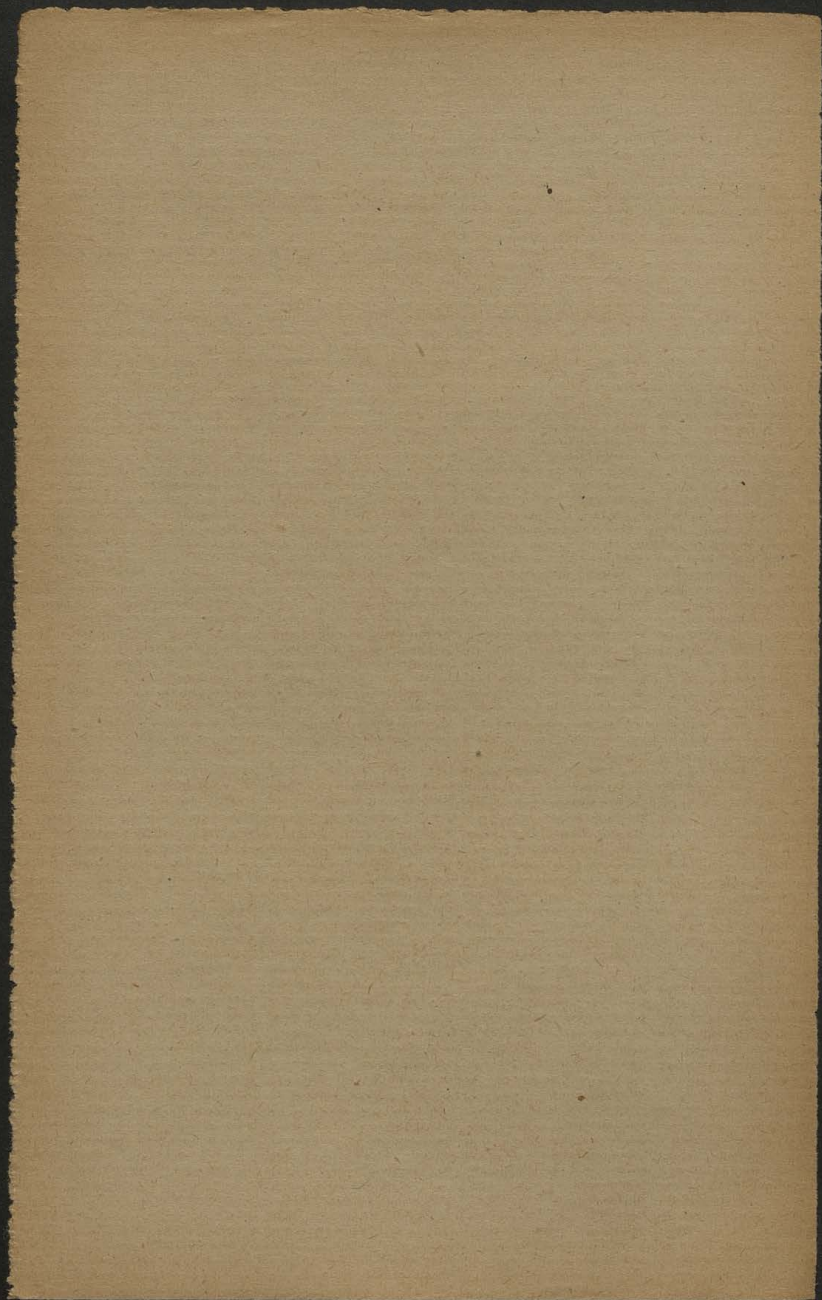
179

Wódzia-i i. dzię-i. um. xrb. z puchwaty wódka, wó-
deczka, gorzałecznka, sznapsik „Ty kuz-
ny lampki wodzi nawiej starej, czelem
niezwymyżte natchnienia kadzię” Kuz. Święt.
1872. 64. „Doróhkarz... dxielny na kóńcie-pie-
szo ciemizga, kwatynka gdy ty knie wódzi”
Mucha 1878. 8 „Po mójdy butelce wódki pię-
przeostat” Wiek 1882. 207. 3. (187. 22)

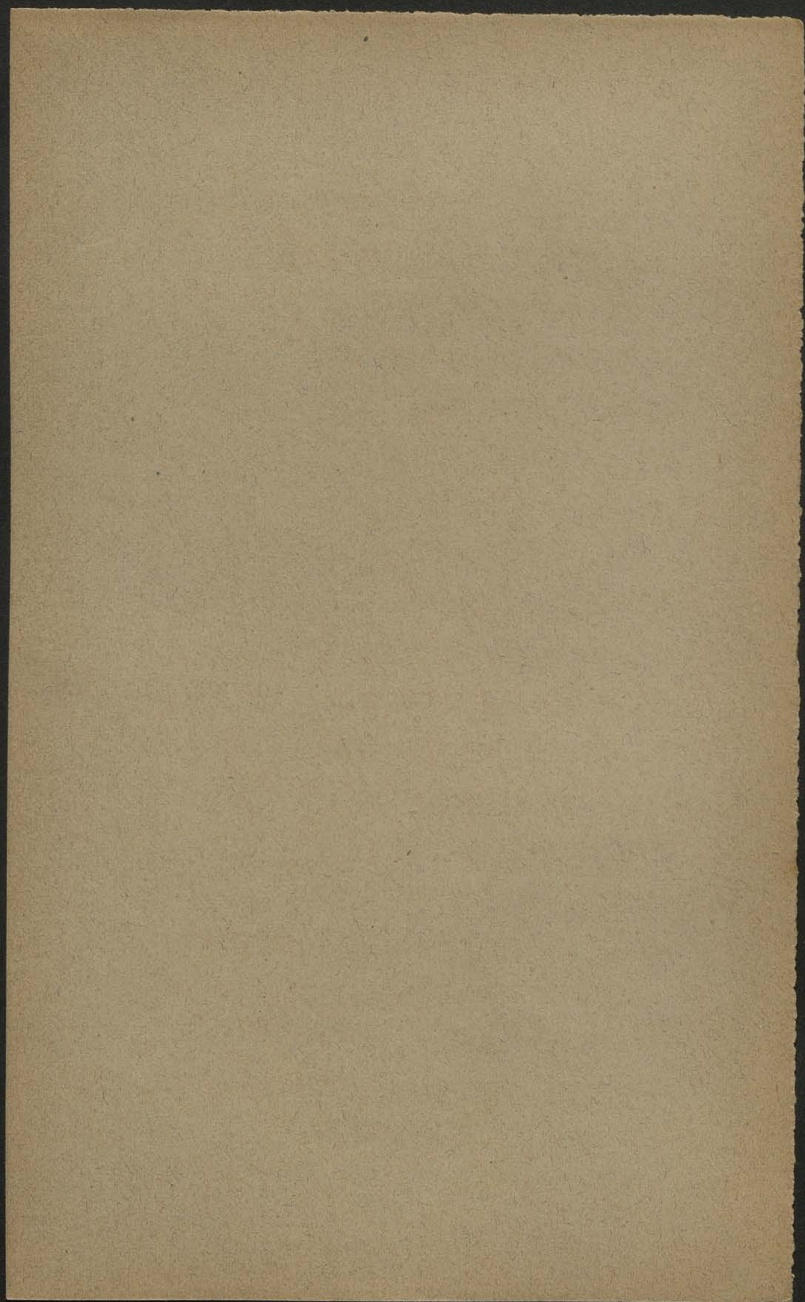
Wódzianka-i. i. zupa z wody i chle-
ba lub butki, kaptonek „Cudów doba-
rywata, aby najtaniejzym koczem wy-
żywić całą rodzinę. Opredzano dzień
wódzianką, kartofelkami, kaszami
i herbatą” M. Dół. pami. Dziudy 193.
„Kupita za kilka centów chleba, na-
gotowata wódzianki i xaniote dxi-
ciom” ib. 115.

Wodric' sig-it-i w. kaim. & prowadzić sig, sig-
 gaci' sig, pasowaci' sig & kaim „Zwykli sig
 do kasta chowai, kiedy sig walczyli o
 wick ax ka barhi wodai" W. Pol 3. 152.

245
180
Woknie, woknie pl. praw. odrzuca ciemnych
jagód w serie rozrzucone. Podanie ziemni
Starym Rybi.

Wojak - a m. cy m. ten co dwie wojował, ka-
 prawny w boju, wojennik (u Ł.) drós niemię-
 wany, „Nasz Skrzypecki wojak, dzielny, śmiały,
 popracowanki naszych ruchów wśród kury ciężko
 i chwały” „Spiew. pol. 1. 161. & w Gal. każdy kol-
 nierni, ~~toż samowolnie~~ służący w wojsku „Ka-
 gadt językiem łamany uciec, co nadwadzało
 w nim ujętowanego wojaka albo wtopniaka”
 „Dziennik. 8. 395.

Wojacki - a - ie Wojak - a - e m. ujętowany
 i przypusty wojaka „Była już w nim dusza
 wojacka” „Dziennik. 8. 358. „Młoda krew w nim
 wojacka kawkała” „J. Ubran. Dv. Łuau. 1. 5. „Du-
 lastaw witali same też podczas wiośt takie ry-
 cie wojackie” ib. 6.

Wojarka - i. z. wojowanie, rzemioło wojaka.
 „Nie mógł siedzieć spokojnie, bo go djabie do
 wojarki parło.” „Dziennik. 8. 358. „Za młodu ba-
 wit się wojarką.” „A. Wilk. Fot. 1. 113. „Wojarka to
 dla mnie nie przypicie” „Dob. Opow. hist. 196. „W pro-
 gi domowe wrócił ze świata i z wiatry wojarki”

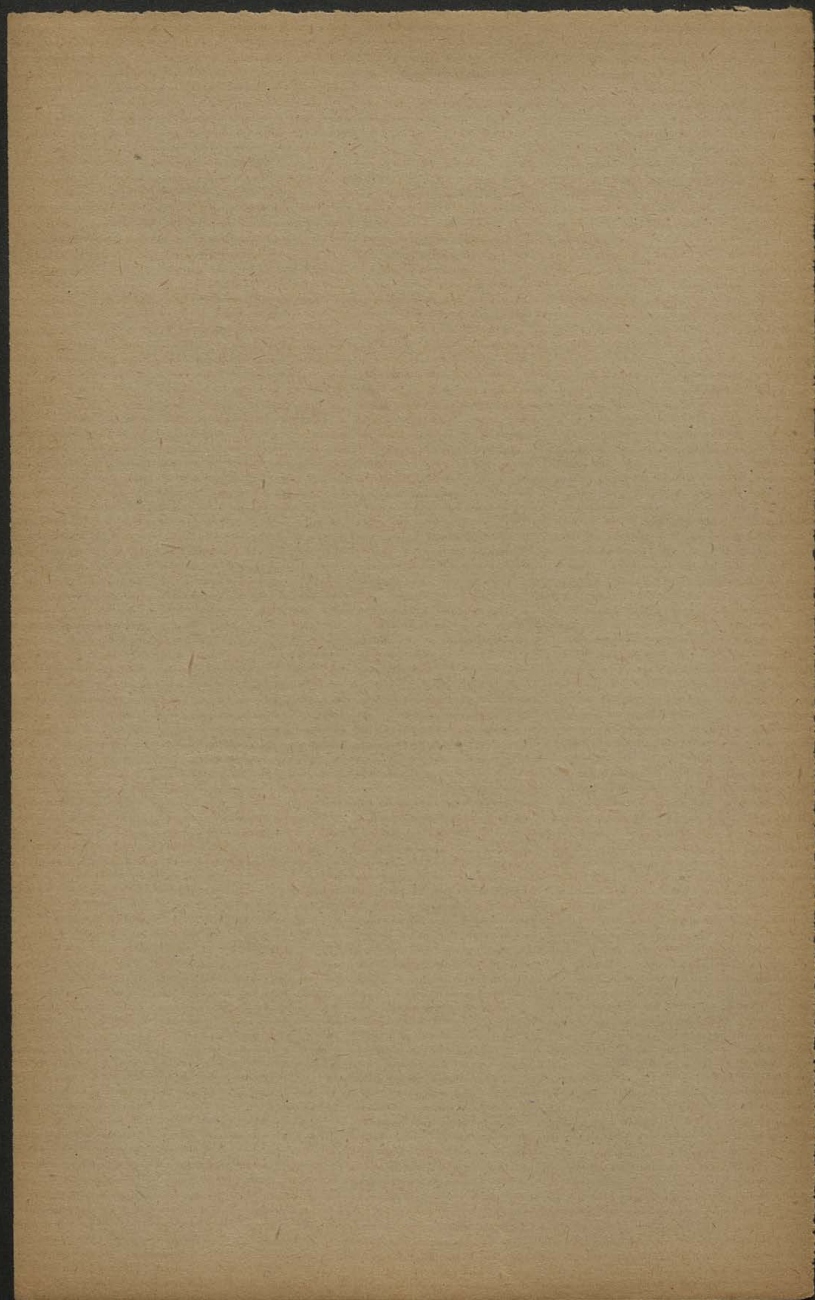
S. Bura. Kap. wój. 7. „Na wojenke wyjechał,
w siódmym roku powracał” Kieś. lud. O. Kol.
1. 177.

Wojenka-i. Wojeneczka-i. z. zwab. wojna, wójw.
w pierj, rzazgólniej ludowej „I z Cywa byłko
(gadał) o starej wojence” W. Kol. Ca. 1. pach. htm. 14
„Na wojenke kosa w rękę, kobiałka przez ra-
mie” J. Lema. Ract. bit. 22 „Zabzbićmo, zadržo-
mo, na wojenke zadržbićmo” O. Kol. 4. 59
„Gdzie to jedzie Farin? na wojenke Karin, na
wojenke Dalekko” ib. 60 „Na wojenke bóg vs-
ce, na stwabić boki” ib. 1. 419 „Zedzie brawieci
z wojeneczki, wiecie siostryzacie sukieneczki”
ib. 211. „A jak ci mnie na wojenke zabija zio-
łony, mnie kitajeckę nadknyja” Tawie 6. 114.

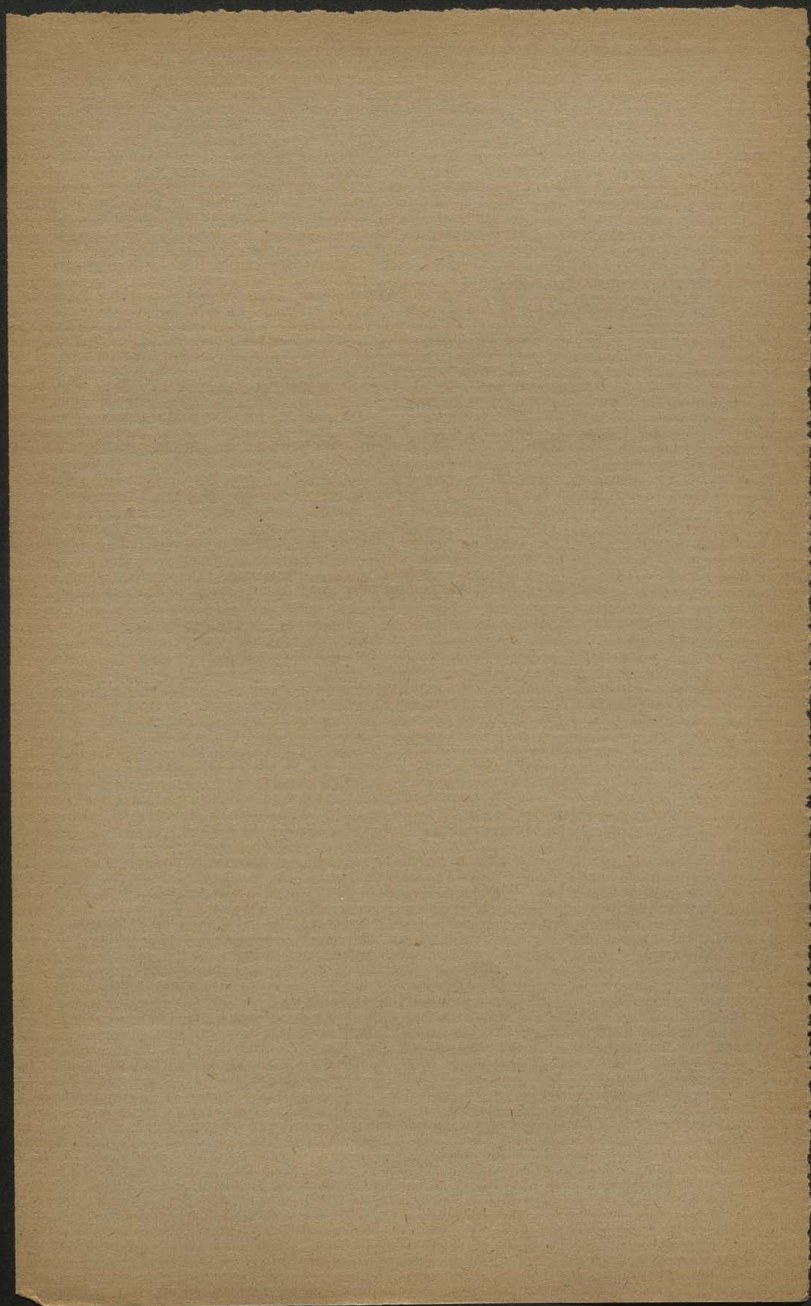
Wokacja - ji. i. cje-cyj um. łac. vocatio, powoła-
 nie z nakłonieniem podługry, słotności
 wrodzona, Oprócz ludzi, co mają woka-
 cję sławić Boga i chwalić go, gderi-
 się podniejś sieroty stare? "Zkram. 32 41

21

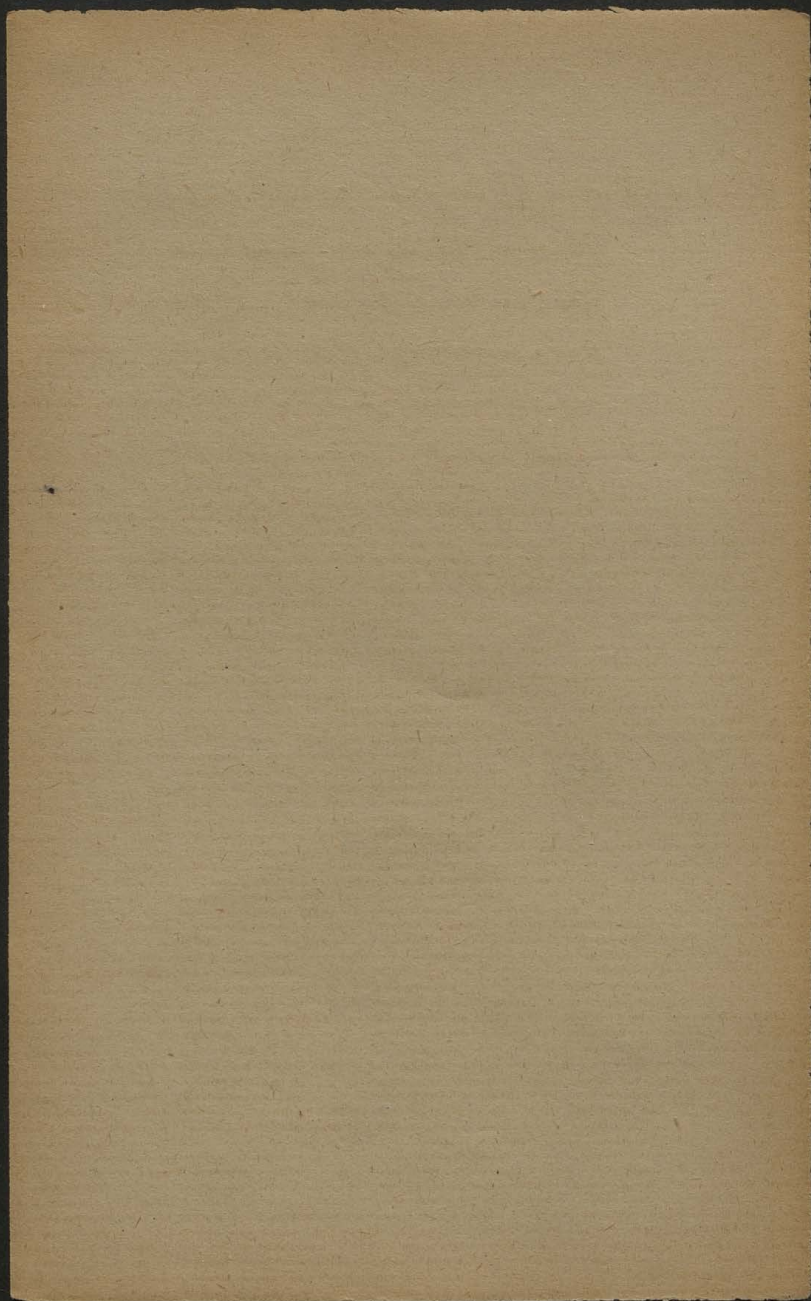
Wokality - a - e umr. fram. vocal, Ton. vocalis, na
 głosy t.j. do śpiewu utworu, nie na instru-
 ment „Podczas kabau wypuła dźwięk sto-
 wany mecia kilka utworów wokalitych”
 G. lwow. 1885. 132. 3.

Wolant-a m. ty-ów m. ^{v-a-m} 5/1: Wolancik-a v.
u m. Ki-ów m. powoła na wesola nie
knięty t.j. bez powodu „Kazatem zaprosić
do lekkiego na dwie osoby wolanta” H.
Sienk. 9. pol. 1876. 19 „Hej! zaproszaj co temu
najlepiej kowie do wolanta” S. J. Dyk. Ost.
Sapin. 2. 47. „Lekki wolancik, który powoła
ferwić, unosić pańsz, Firabaurmonez” M.
Fausal. Dhever 23. 204.

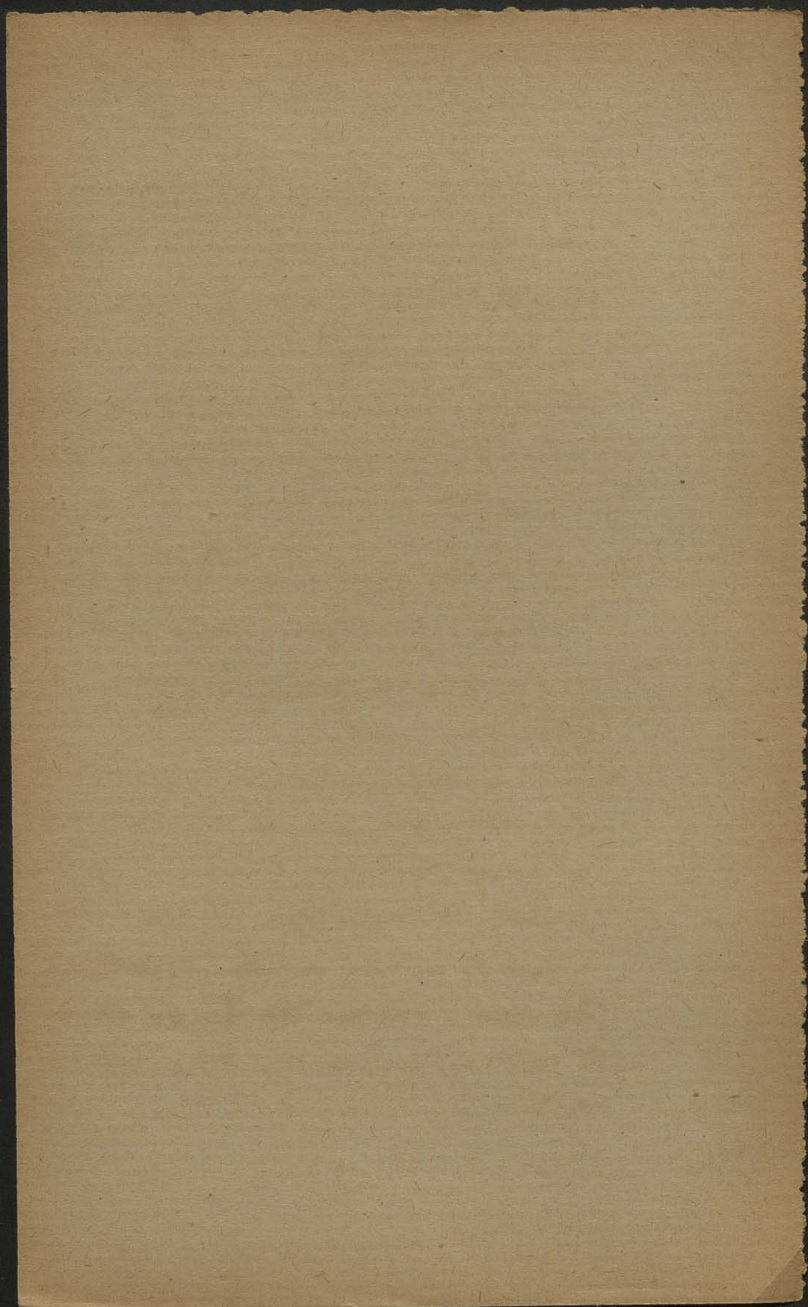
Wolcrak-a m. ki-ów, Wolec-ka. m. lee-ów, Wo-
lik-a. m. ki-ów ^{nie wielki} m. wtedy wół, wolek
 albo: biedny, liły wół „ W stajence ledwie
 para woliów ” J. Kras. 71. 12 „ Chude
 woli ki naze ” ib. 58 „ W tym piecu kilka
 sztuk cięto i baranków upiechy się da-
 to, a w gwałtownej potrzebie jaki taki
 woli by się pominieć ” J. Dyk. Ost. S. 1. 9.

Wolec-at-i w. m. udku. z Salicyj. sporób
 umyślania ię, napotykanu i u ney-
 leproyph pisarzy: „wolatby, wolatoby”
 ciepiejby było, ^{rańcejby} gdyby... „Edmund! umie
 kłodzić! wolatbyby strzelić do mnie,
 ranić, nie tyleby wolatoby” A. hr. Fr. Km.
 t. 230. (1)

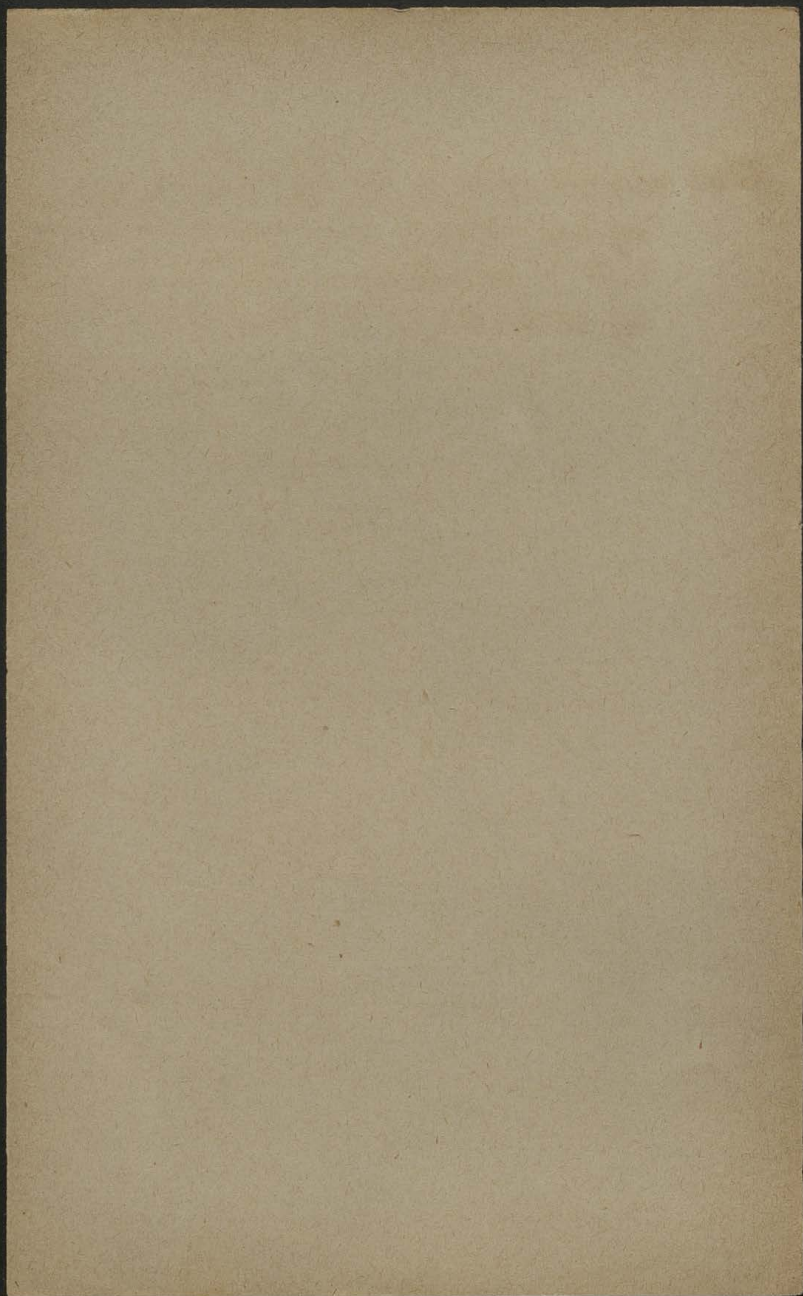
Wolej prast. prow. na Rusi, ranej, ciepiej,
 słuszniej „Nie mamie propeada, kto nam
 źle żywy - niech sam zginie wolej!” W.
 Syroch. Gaw. 4. 19

- (1) „Nie wysiadać, wolisz re. muz. kordzie.”
 A. hr. Fr. Dietu 9. 128 „Co pan dais taki
 ciebkany - wolatbys kawoici swojś cie-
 kawoici do swojś kony” t. 222. „Za-
 miast tu siedzieć wolatbys'is postarac'
 dla mnie o dansewa” A. hr. Izor. bar. Aline 24.
 „Ot wolisz się kochaszin przebiegać, ledi słix-
 ny dzień” J. Diewid. 2. 18.

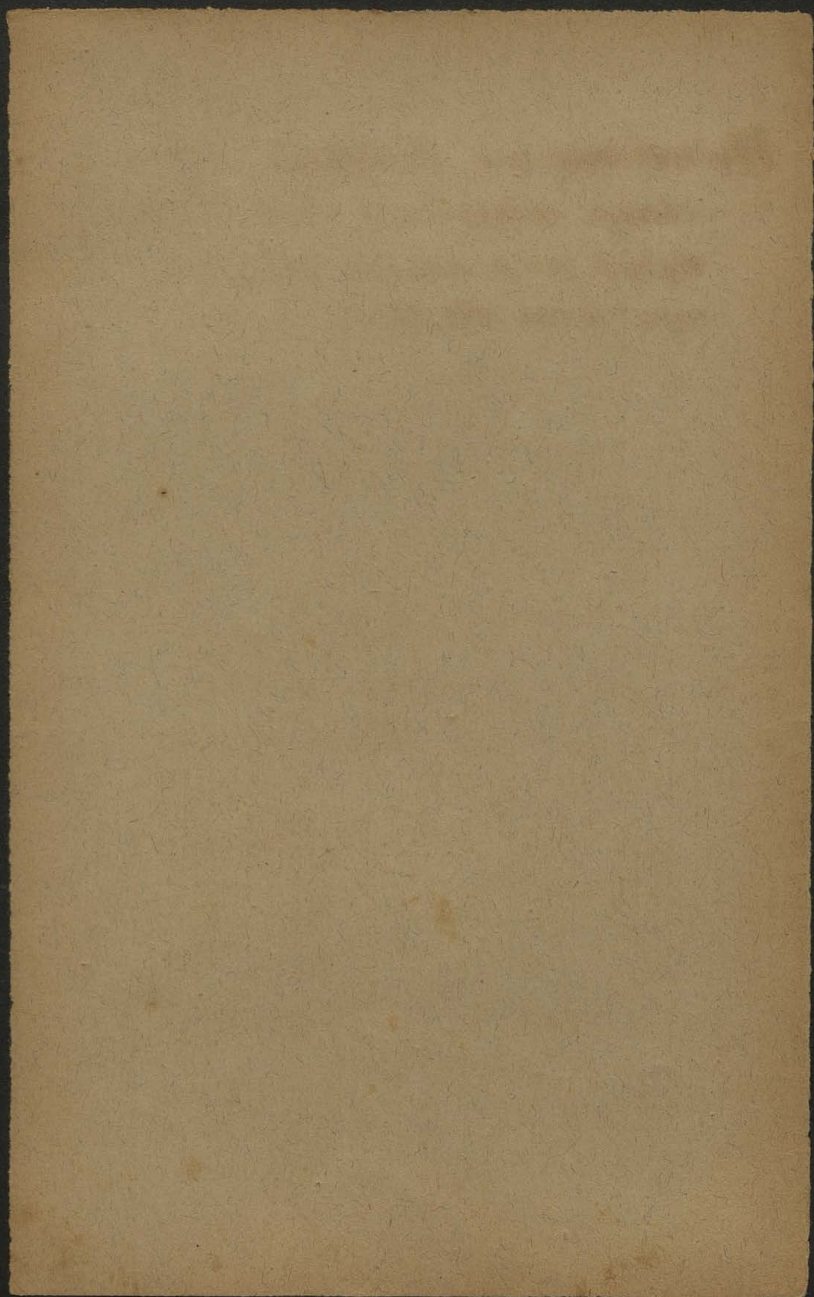
185

Wolnodumca - y. m. cy um. rus. cztowiek wolno-
mystny, liberat., wolnodumcy wlosy uwa-
dzili demonstracjz na cześci rewolucyjni-
sky Lucatelliego... wiek 1886. 220-4.

186²⁵³

Wolnościowy-a-e, ^{tyczący się} ~~o~~ wolności „Podziemy
strzeżli wolnościowych urzędów naszej kon-
stytucji przeciw wszelkim dążnościom reakcyj-
nym” G. nar. 1882. 274. 1.

187

v. nińów

Wolterjanin - a. no. rżanie ^{nińów} niń. kwołemick wol-
terjaniskum, cztowick wolucowupshuy, nie-
dowianek, ^{berboznick} sceptyk, niereligijny, dnis nowe
odpowiednie miano: berboznianinowie
„Porzuczywszy od owego kapitana klony po-
wodzić z Francji kapeluszem, niedowian-
kiem Dorym, i politykato się wolterjanów
umysłowo „J. J. Kraus. Tytuł. 5. 712. „wsrod
współczesnych pańców i pańców, po-
wiskrzyć wreszcie wolterjaninów był kar-
liwym i nieczystym katolikiem, trzy-
maguzym aż ścisłe przepisać księstwo „J. J.
Falk. Obr. ust. potok. 1. 139. „Derboznik! wol-
terjanin! „K. Kal. Art. 264. 36.

Wolterjaniskum - u. m. przejęcie się du-
chem Voltaire'a, wolucowupshuy, & sce-
ptyczam w racjonalizm wiary, ogólny: nie-
religijność, berboznik, w miedzie wrypt-
ko, nawet wiara, podchodzi pod praw-
dło mowy; na wsi toż samo małpiar-
stwo głupie doprowadza bardzo ronsz-

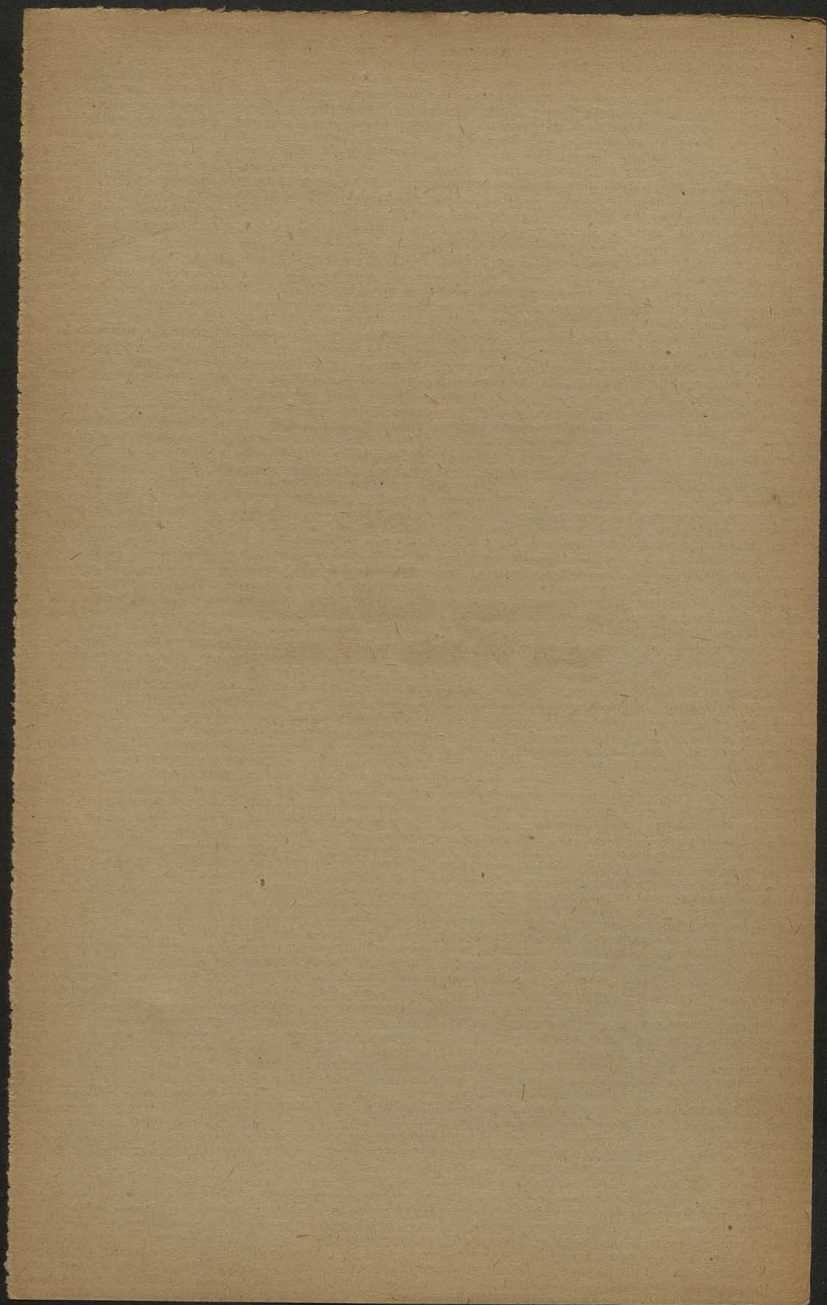
verkh

duych kweratę ludzi do powieści chowanego
woltierjanizmu, który na ustach mają tylko
J. Kras. 13. 127

Woltierzysta - y. m. sci-słów m. kwolemit
i uśladawca Voltaire'a, "Jest to sam Pan
Bóg tak uśladat, a Woltierysta naproczino
przeciw temu wyszypując." który 13. 38.

Wolter - a m. ry-ów m. fotel wygodny a
ta Voltaire, Wolterowski, Były tam me-
ble, fotel, łóżko, woltery, berierki" J.
Kras. 1. 59. Wolterowski, Rozparty w Wol-
terowskim krześle, twarzą kamieniem" A. hr. hr.
dzieła 11. 100.

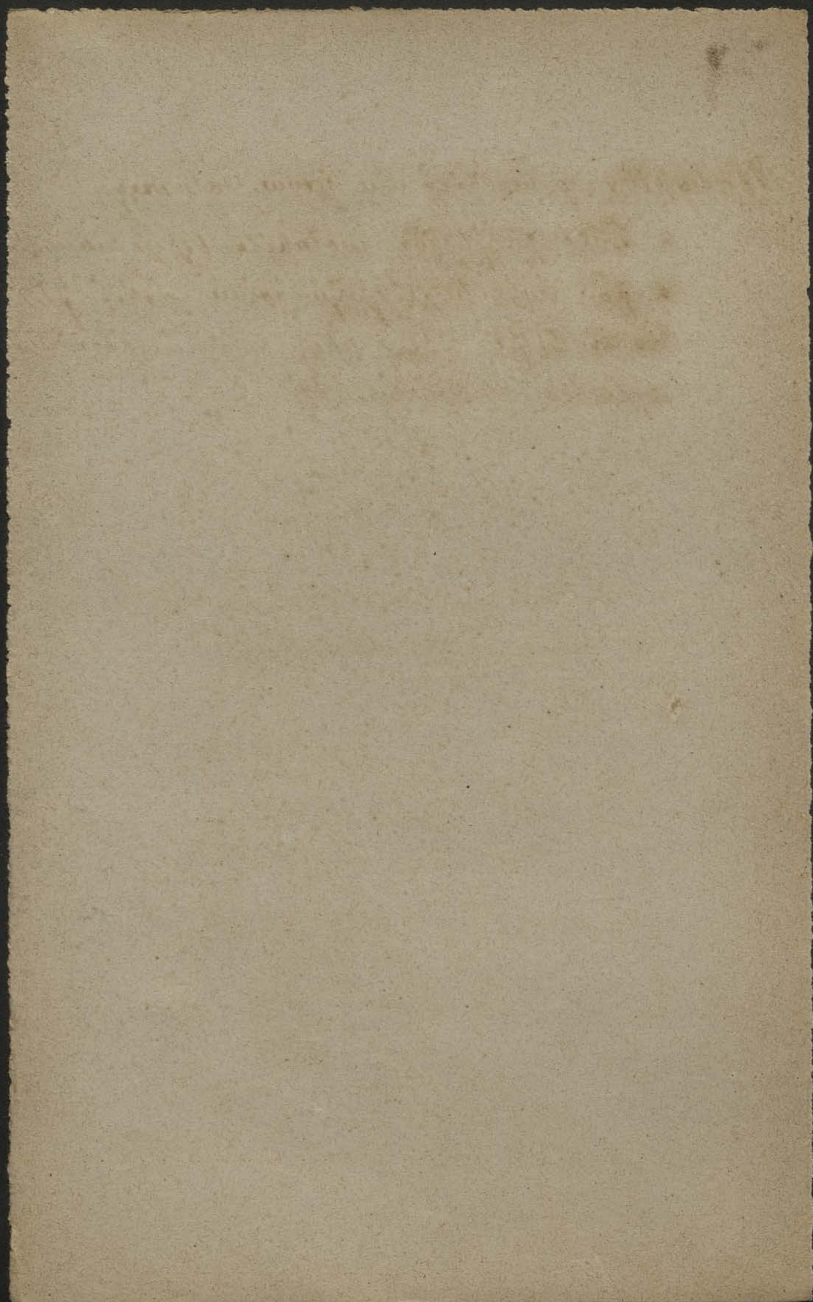
Wót-u m. ty-óo mu. 3 w porówn. „jak wót” =
 coś wyrażonego, jawnego, widocznego of-
 bych „fakt albowiem jak wót wyrażone
 prawo w kodeksie obywatelskim...” Au.
 Wi. 3.14 „Dzień jak wót =, ja dzień kup-
 ucy 1) 3 brzyt. „Kupumiat wót, kiedy cię-
 ciem byt” „zapomnia, że takie byt kiedyś
 metody „On do tego, jak wót do kawy,”
 uświadam, uświadam.
 1) „Wstawaj, dzień jak wót, a ty się wy-
 legasz” A. Wilk. woty rob. 97.

ob. Wotokita u D.

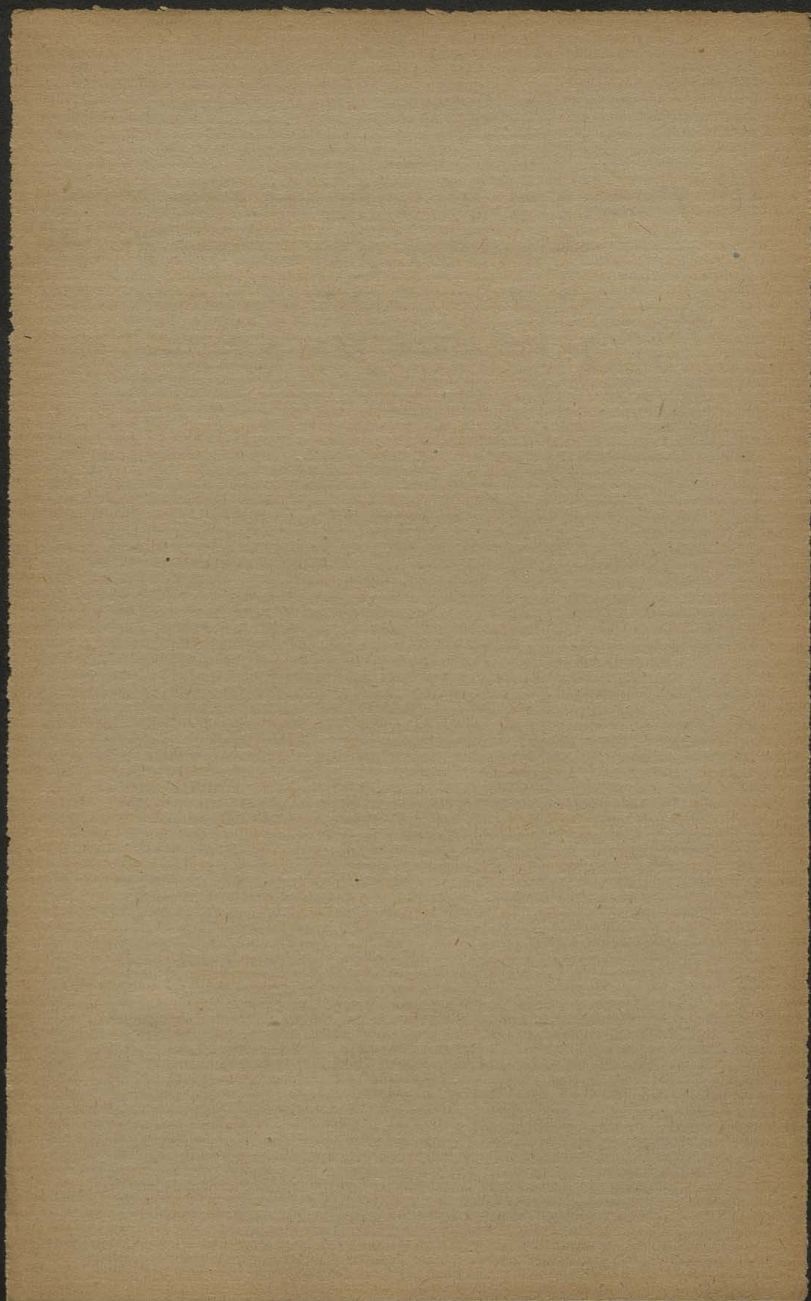
184

Wotokita - y. m. kici mu. pruu. wotokita„Lada przybłęda, wotokita, bzdrie namu
z pod nosa brat gospodarstwie ciski.” J.Kwara. 5. 76. „Stary ubogi słachciec podróżny,
wotokita” B. Pol. Tł. 1. 84.

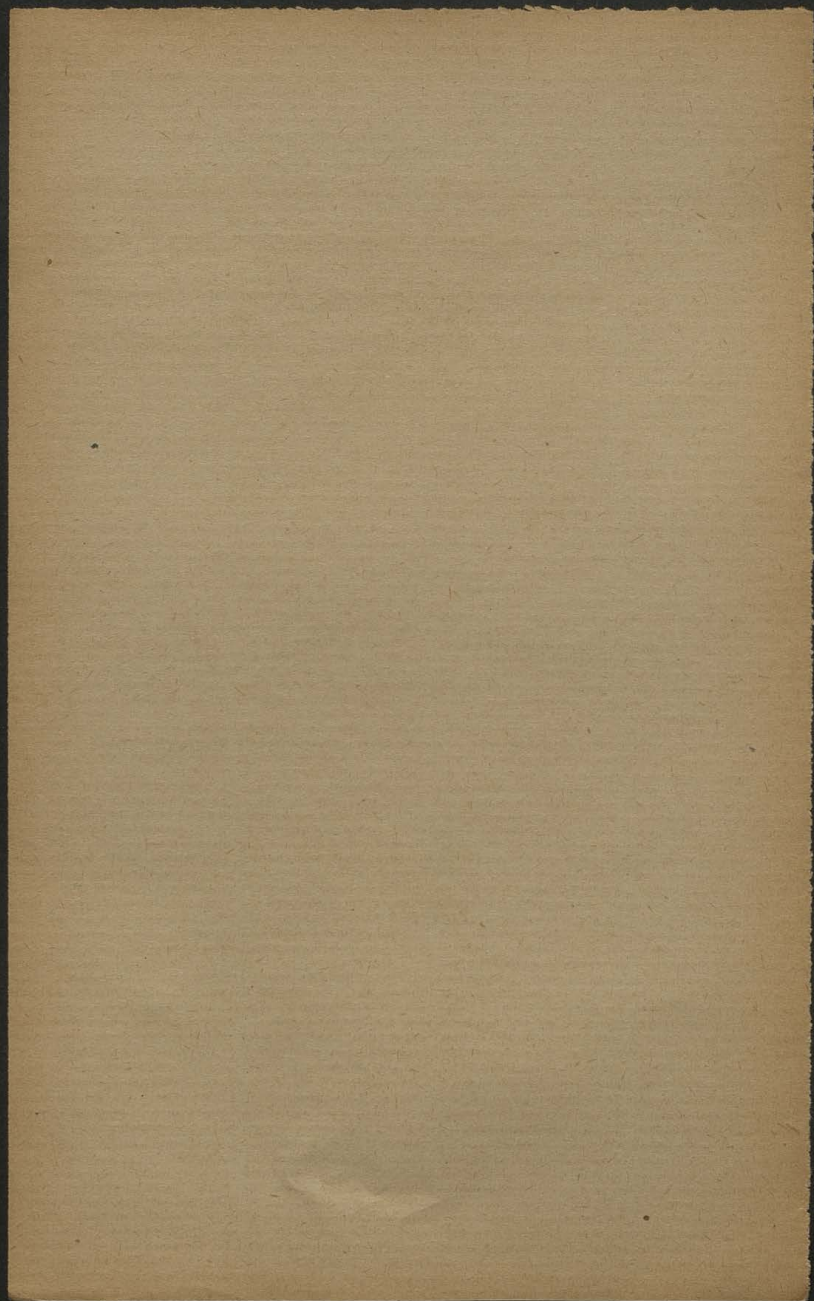

190

Wotyniak - a. m. ki v. cy - kio m. rodem z Woty-
nia, mieszkałszy na Wotyniu, Wotynia-
niu, Wotynieci „Spotkali w drodze młode-
go Wotyniaka” Ź. Kwart. Ź. 3. 132.

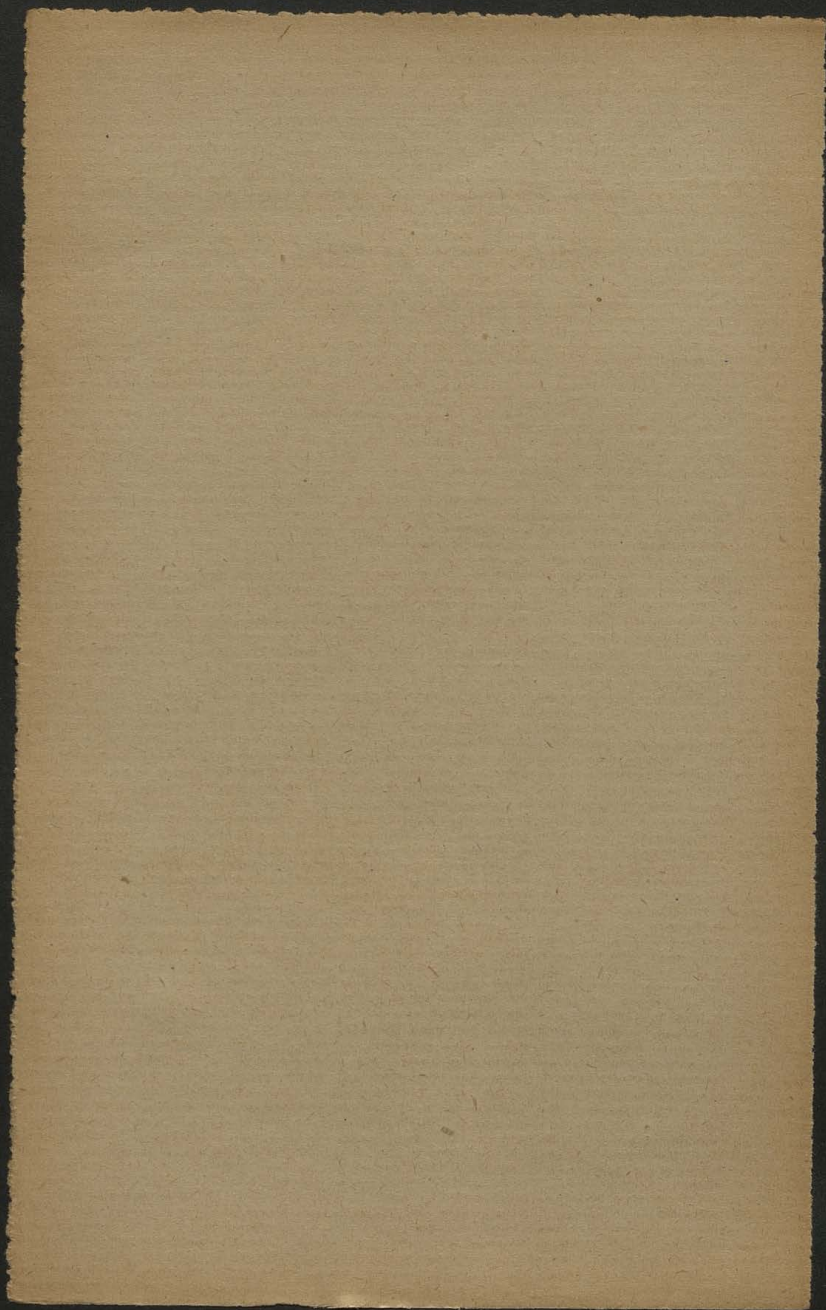

Won'-i-xi. nie-ni-mu. daw. wouia, kapack orobli wie
 porypinny „ Pokroepit nie parq pastyl-
 kani nieztowerui, klonych wou roxe-
 nta nie po pokupu ” JI Waw. wiek 1878. 53.

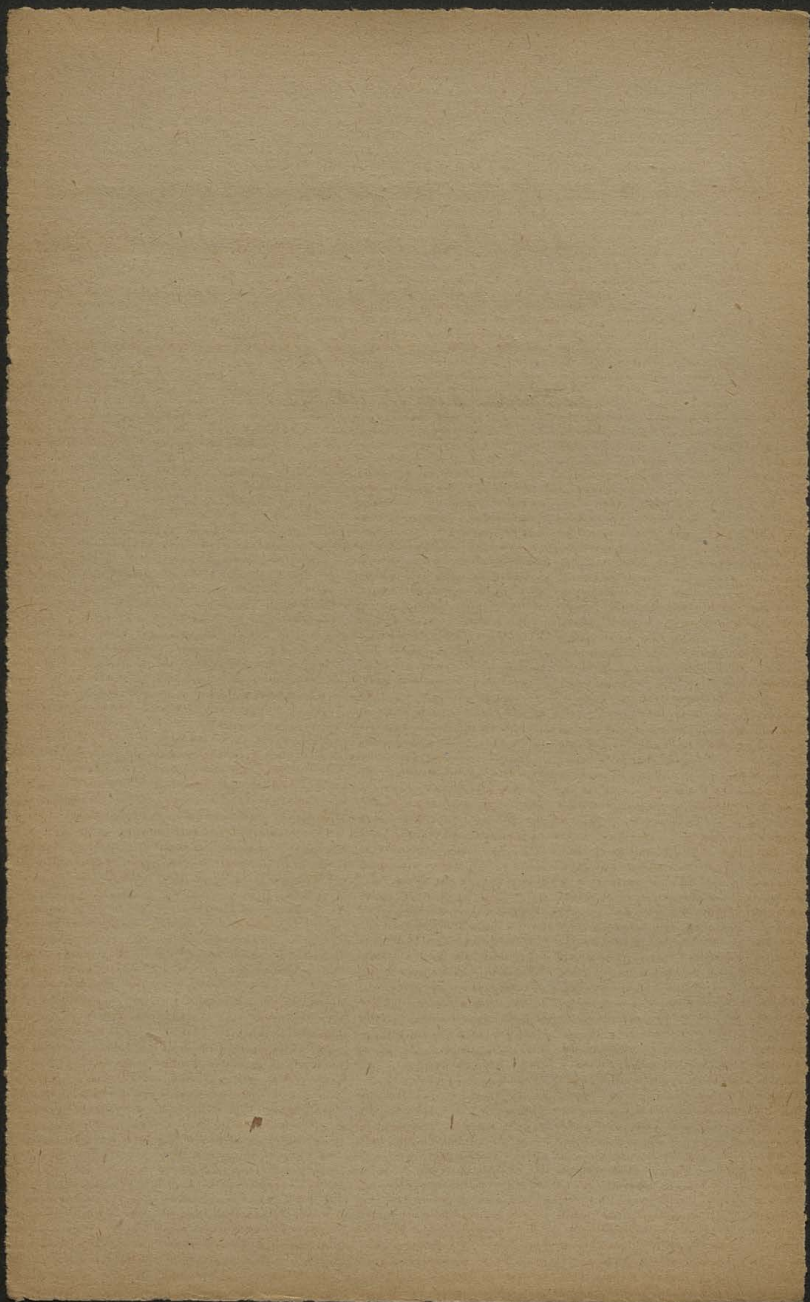
191

Wont! 'prow. to same, co. ^{wen!} wont. 'prow! of. hem
" Wypedaida go wont. " Jerry Myriel.
wick 1883-10.

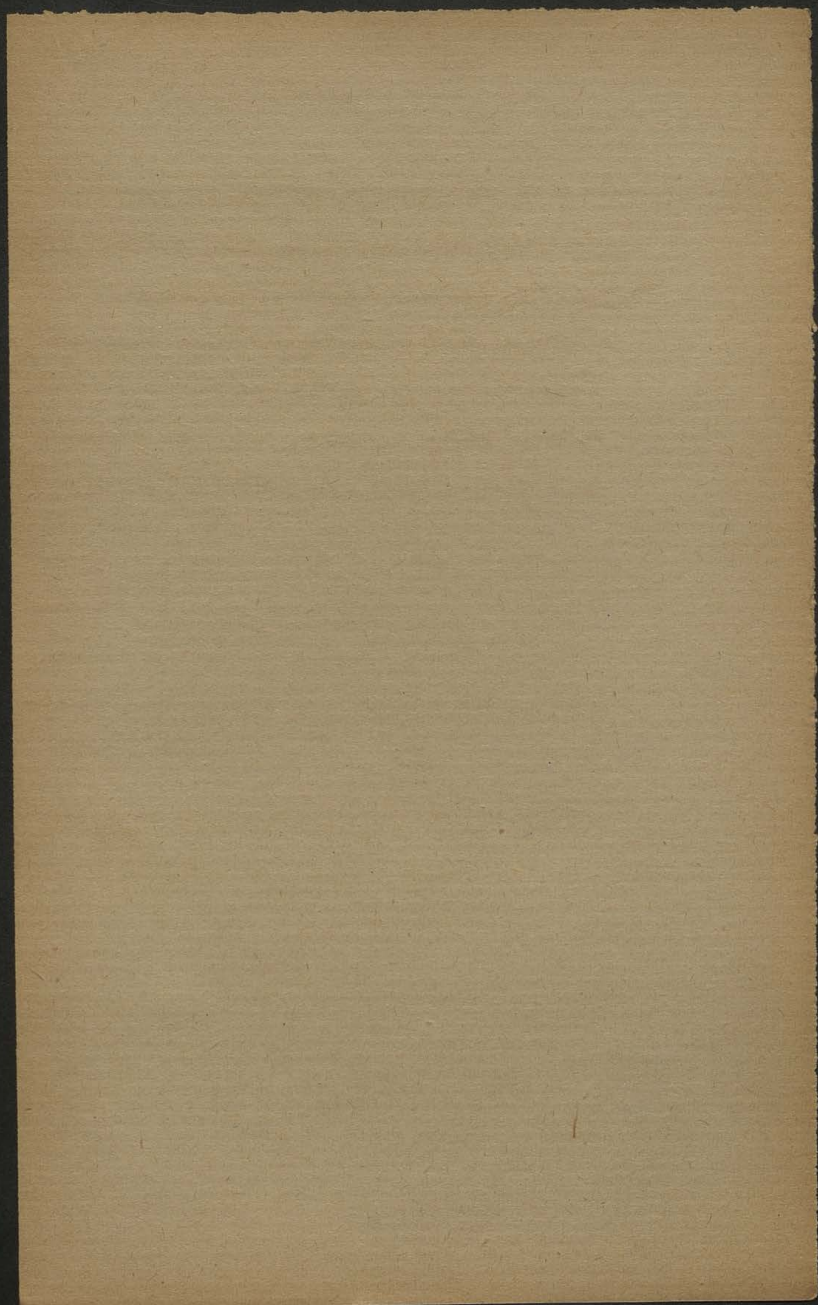

192

Wozik - a. m. ki-cio um. zdob. mały wóz, wózek
„ Głównie konie upratnyć, bo to po-
trzeba będzie i pod siebie ze dwa, i pod
postronnych, i pod wozik usienkowanych”
J. I. Krasa. Słg. II. 2. 5. 313.

Woźnieński-a-je, od woźnego, woźni, woźnowski,
 właściwy woźnemu „Protały śpiewał wto-
 rzej swą woźnieńską odzież” Ad. Mick. 3. 154
 „Dzysppomniat... rózne swoje dawniejsze wo-
 źnieńskie przyypadki” ib. 161. „Za koczem
 ządziego stojąc nieważnienie, ugiął woźnień-
 skim głosem swoje oświadczenie” ib. 146.

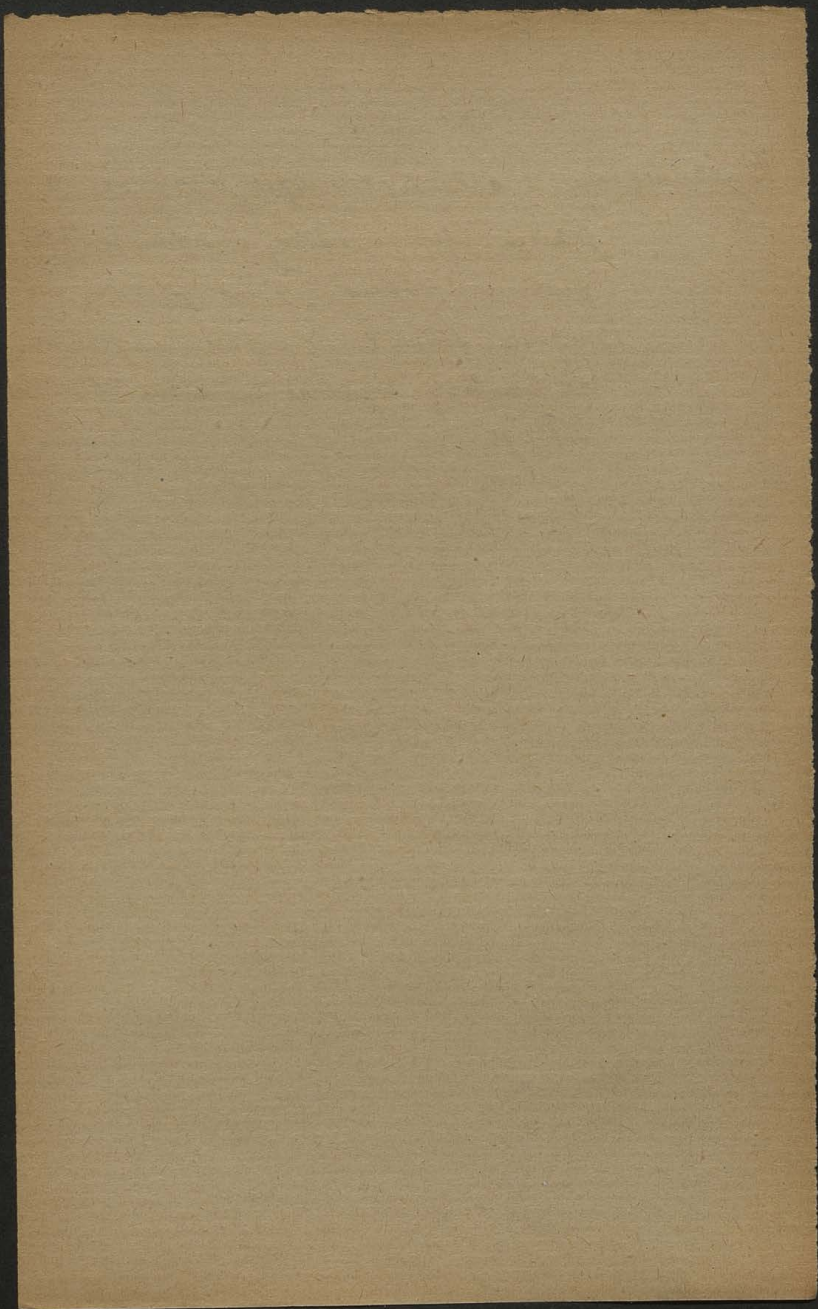
193

Wpadać at-a, udm.

Wpaść - wpaść - wpadnie s. niy. dkm. ż - na co, do-
myśln. myślę, znaleźć w głowie, trafić na
co „Co tu porazi? kusa rada, przyjdzie już
ułożyć głowy... Twardowicki na koncept
wpada, i kładzie trudności nowe.” Ad. Mich.
3. 42. ż w grach niektórych, jak preferans,
cwik i t. p. przegrać, nie zrobić obowiązku
lub deklarowanej gry „Znowu wpadłem!
ale to z waramoscią niepodobna grać
w preferans. Ma dzieńgi, a gra siedmi.”
J. Karłow. Pis. lit. 2. 659 „Waramosć kawne
weryguje... czy nie wpadles dopiero na ośm
w karo, zrobisz wy zaledwo sześć sty-
chow” ib. 660 „Preferans my wypadł
w sobie weryguje... gdy już widzi że wpaść
trzeba, nie kupuje mi w talonie” L. Kumi-
tyg. W. 16. 75 „Kąpiuje się wisty na tych który
wpadną” ib. 4. bet, becić ż inni. jest „~~po~~ wpa-
dły” lub „wpadnisty.” Za dworem tu wsi,
stała chata stara na poty w ściennię wpa-
dła” D. Dol. Tat. 1. 66. „Spół, z chmurną twa-
rzą, z wpadnięciem oczyma, błądy, kruszawy,

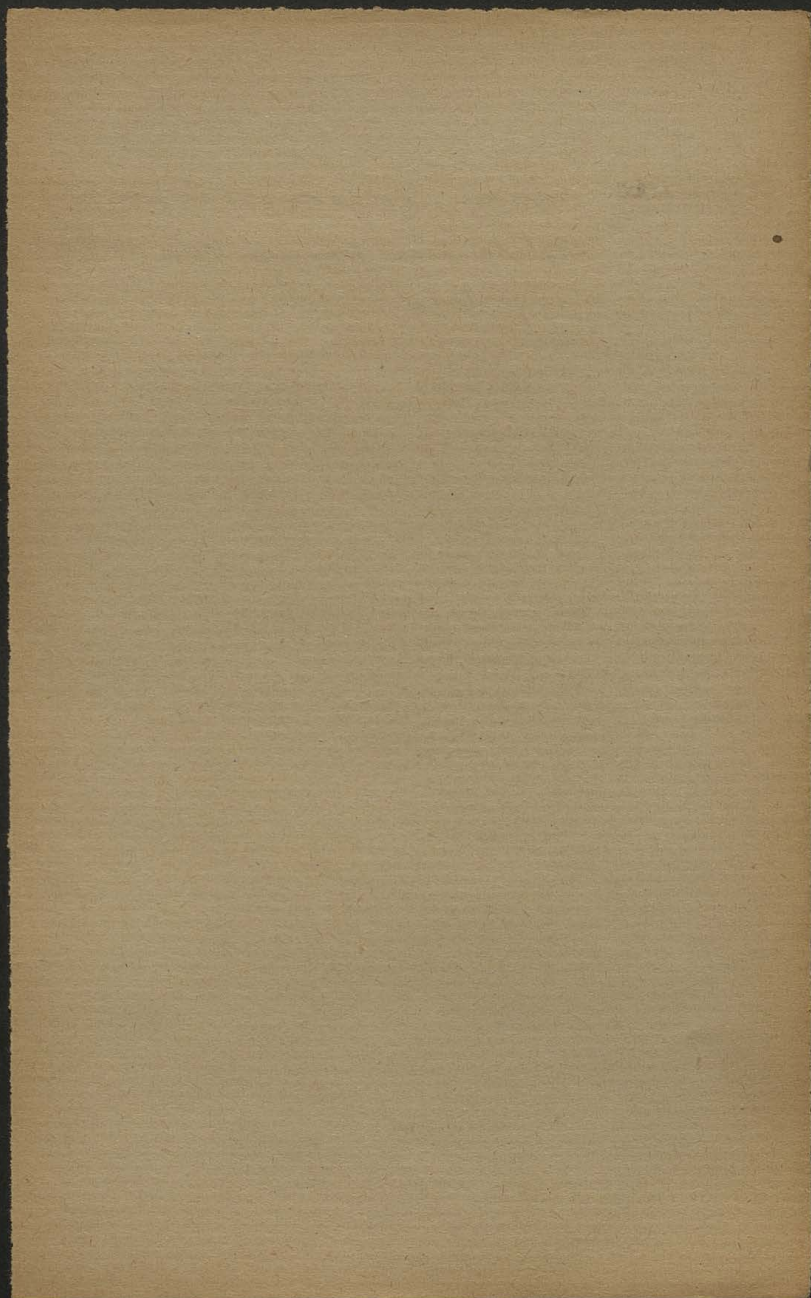
сирпигы "Л. Крив. 75. 89.

Wpisowe-ego. n. optata przy wpisywaniu się do
 jakiegoś inwentaru, rodzaj kadatku pod prze-
 padkiem t.j. który się w rękopisach prawie nie
 widać „Teraz takie ciężkie czasy na na-
 sze kantory... wpisowe kniesione” A. Wilk.
 Fot. 1. 44.

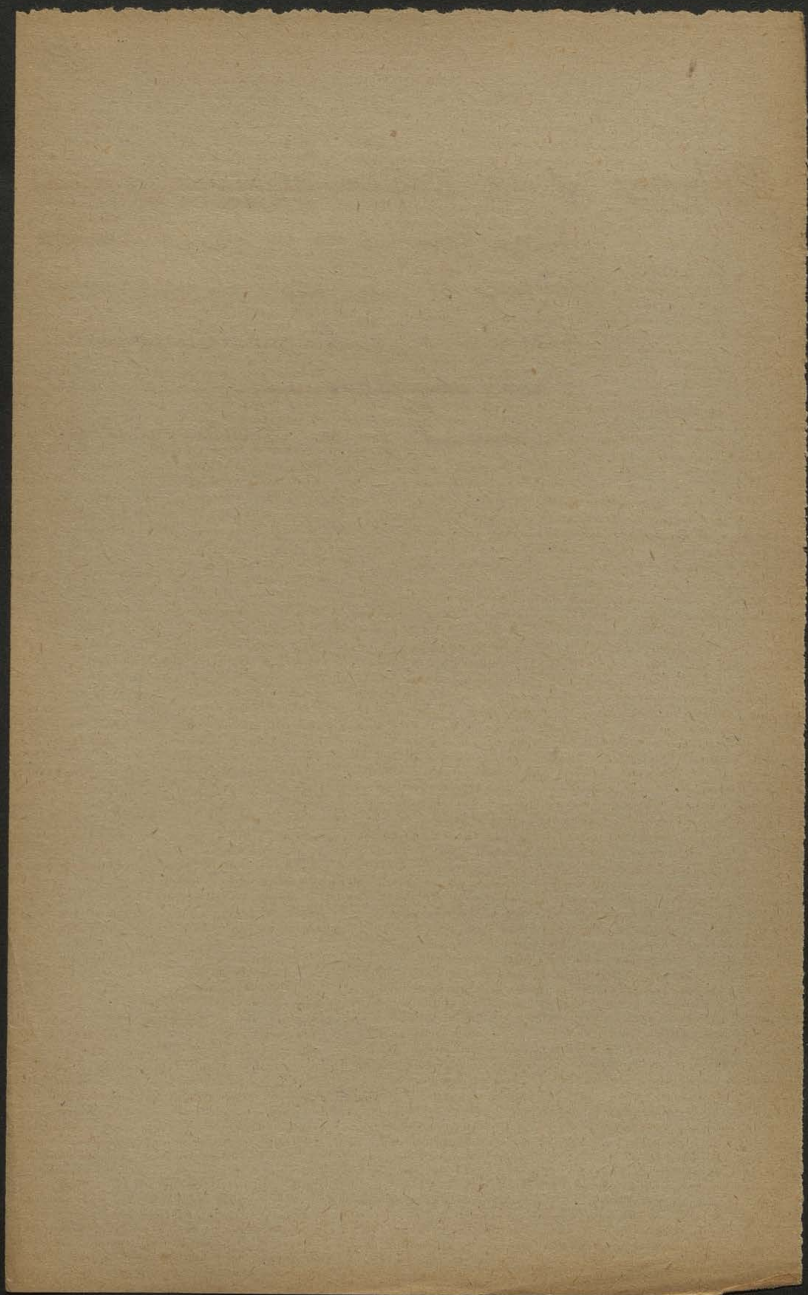

264
194

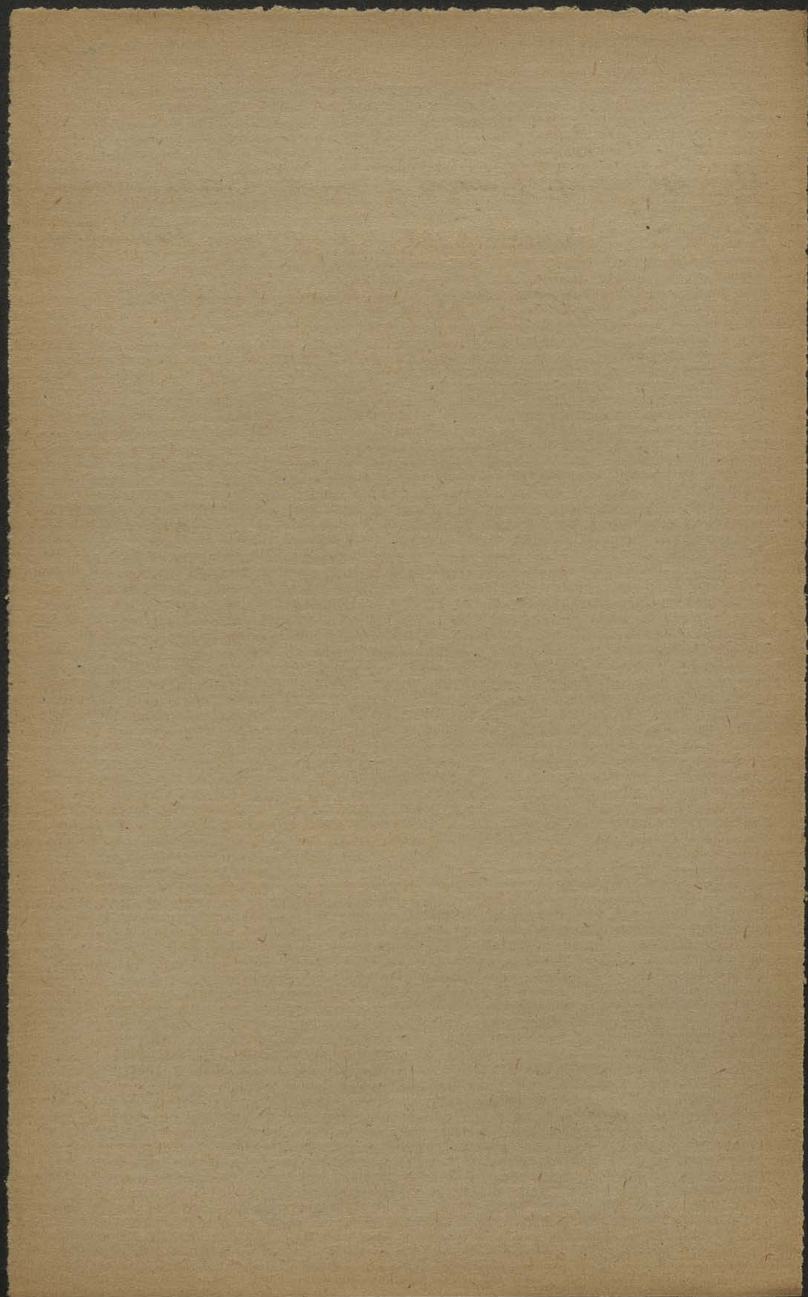
Wplétac', praw. up. „Ledwo ~~tu~~ ^{tu} pau się prau próg
wpléta jwnei karia go waem prydrej
wita" O. kvl. 1. 101.

Wpływa gi nie st. ni. dkn. Wpływa ai at a ndkn.
 § - na kogo lub na co, sklonii, ^{namówi} keniwo
 list kogo do czego, lub wpływem swoim
 zdziatai co „ postanowieniem pogadał
 z kóuz aby jakos wpływa na ció cis
 i namówiła ję do..” A. Wilek. Fot. 1. 165.

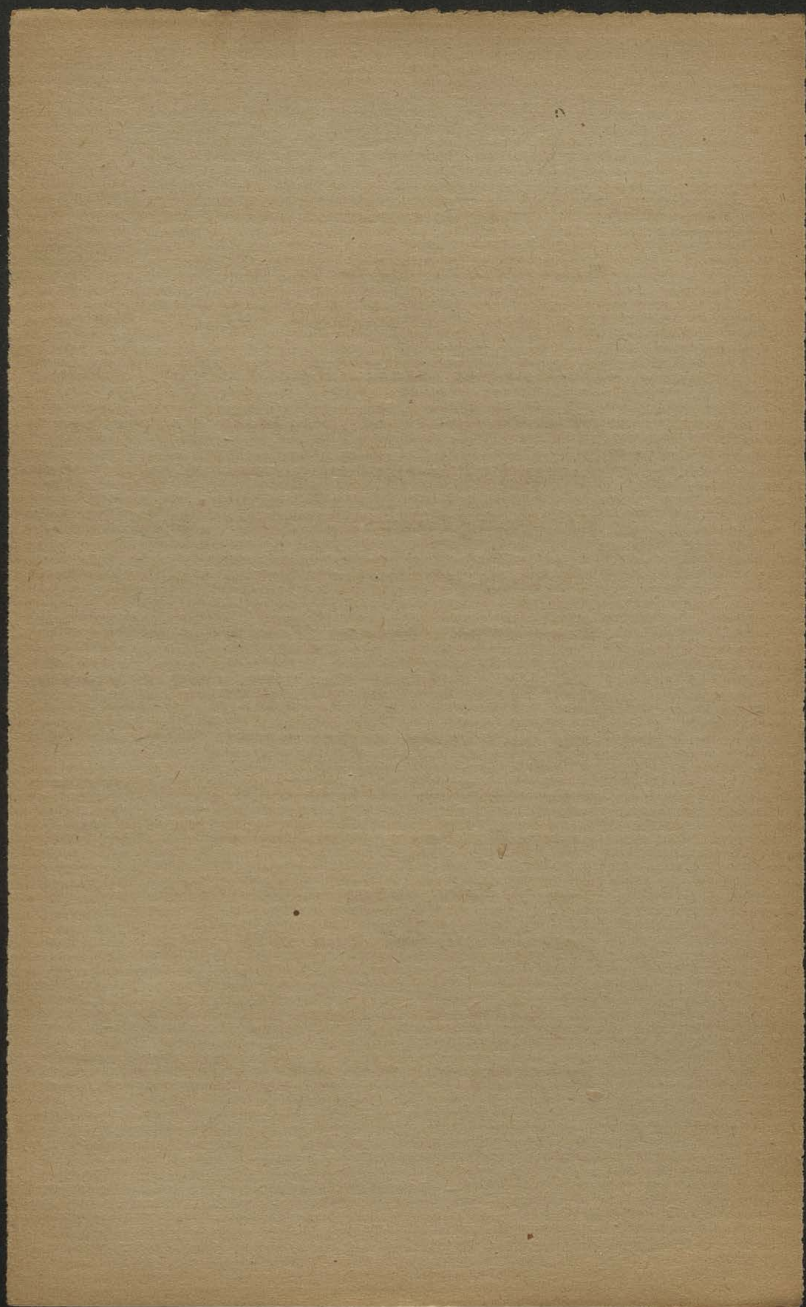
Wprost prost. & wręcz, po prostu, krótko mówiąc,
nie inaczej jak... "Ja się tych stosunków
wprost boję" J. J. Krava. Wieś 1878. 69.

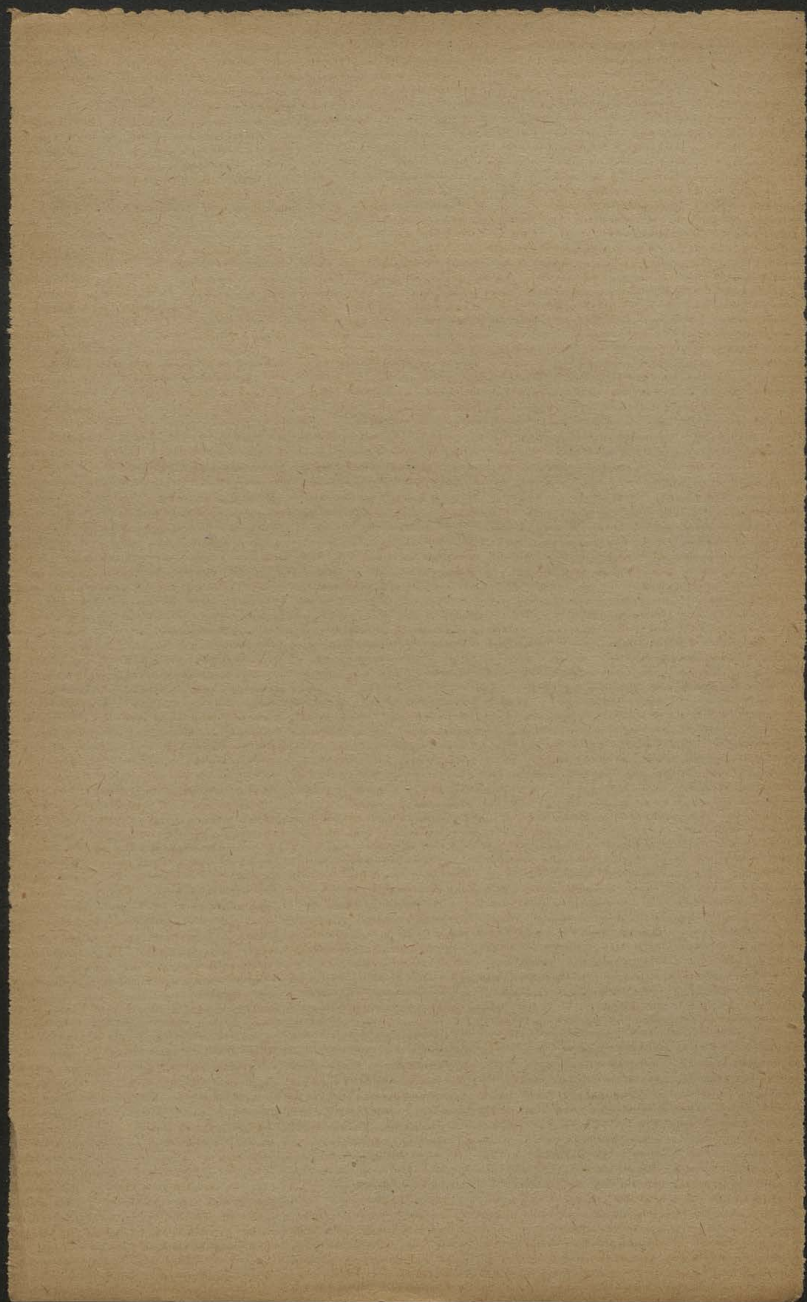
195

Wraz prout. z wazem, karakem, jednoczesnie „I ty
 zachowaly, i' twoja gromada, wraby-
 cie porali w glesniuie” Ad. Mith. 1. 10. „Van
 myslisz... ie wraz jestem i' stęga i' prawem?”
 A. W. Fr. Kun. 1. 15 „Oczekate trocki, proco,
 w wyszko wraz nagrodzone was oboj-
 ga wazg siem” ib. 2. 140. „Wize jak We-
 stelkom w Romie, tak w rodzinie wrypt-
 kim wraz sercem stai przy niem na
 strany..” Ad. Kug Ogn. dom. 1874. 1. „I sty-
 wy jak sowy z puchami wraz noz,
 nad dachem braterskim grobowo chi-
 chocg” S. Prusa. Pow. poet. 3. 61. „Pojdzie-
 my z tobz wraz — Nie trzeba ja sam
 potecg” M. Dat. wnik 1878. 283.

Wrazny-a-e, prow. Kij. w sam van
 przydajizy, dobre przyizy, dogodny.

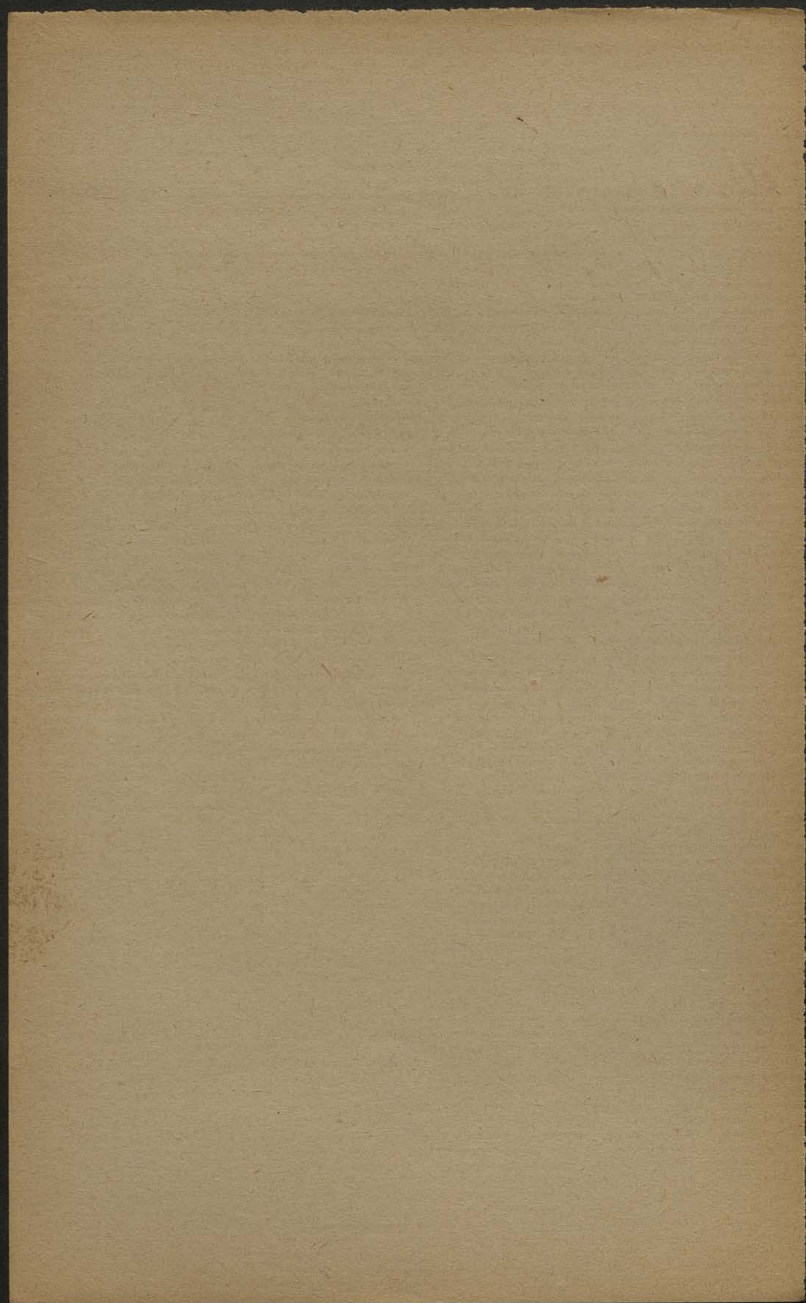

Wrażliwy-a-e, czuły na wszelkie wrażenie
 „Dobrać jej serca niekiedy nie umie
 ta hamować i wybuchata naświe. Wra-
 żliwa jak liść mimowy, z niekiedy nie
 nie taita, kochata gwałtownie, nie na-
 widziła siłowności; każdy myśl i u-
 czucie objawiała miłośnicy swojej
 z całą szczerością” J. Kras. 2. 128.

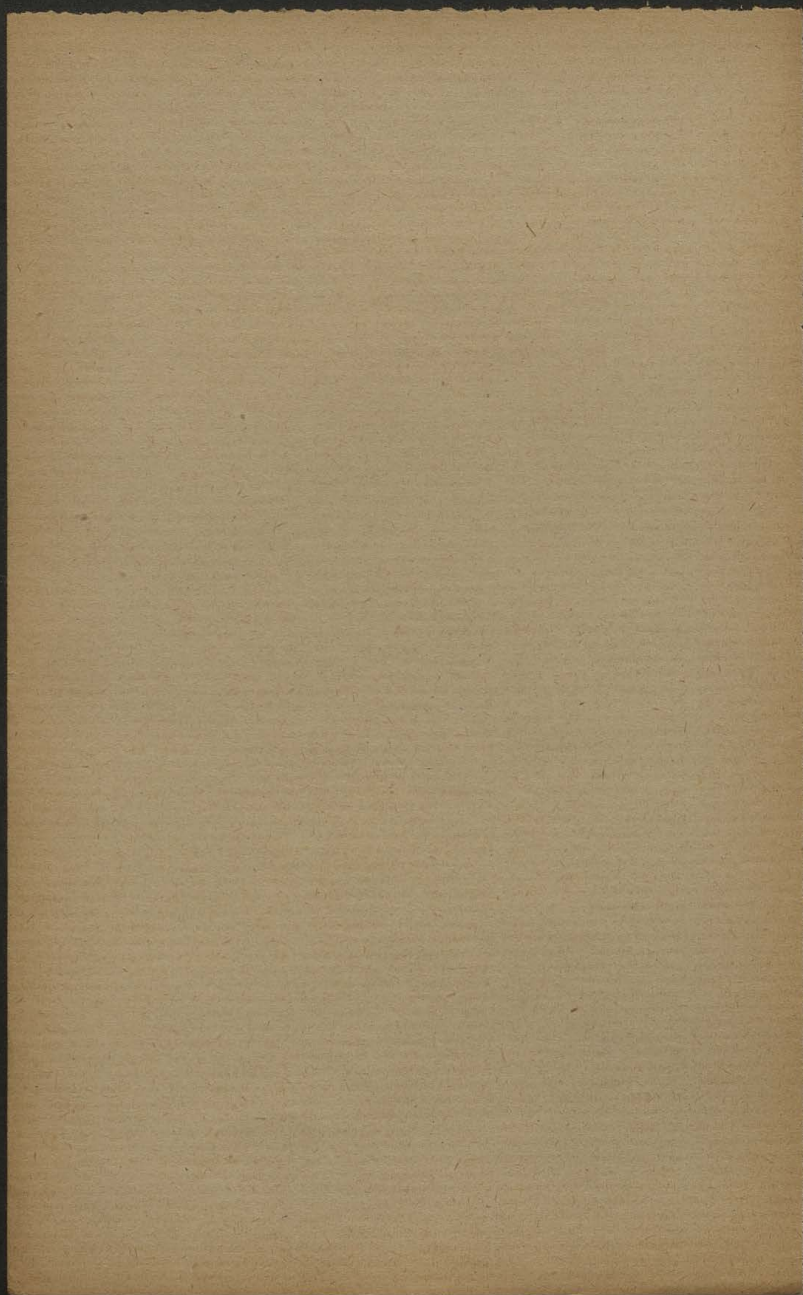

196

Wrzemy-a-e, wrzemy, certy na wrzenia
" Dyle kłyst wrzemy, aby te melode;
mychowania do niej karłowate kłyst
mogła " Au. Wi. 5. 31.

Wrańy-a-c, rusyc. uorugi, nieprzyjany „Rwacho-
 dżili” się kłuszeni, z praktycznym
 lub też bolesci przytrzymywania, by
 jej wracie oko nie porzuciło” / I. Krawa.
 2. 126.

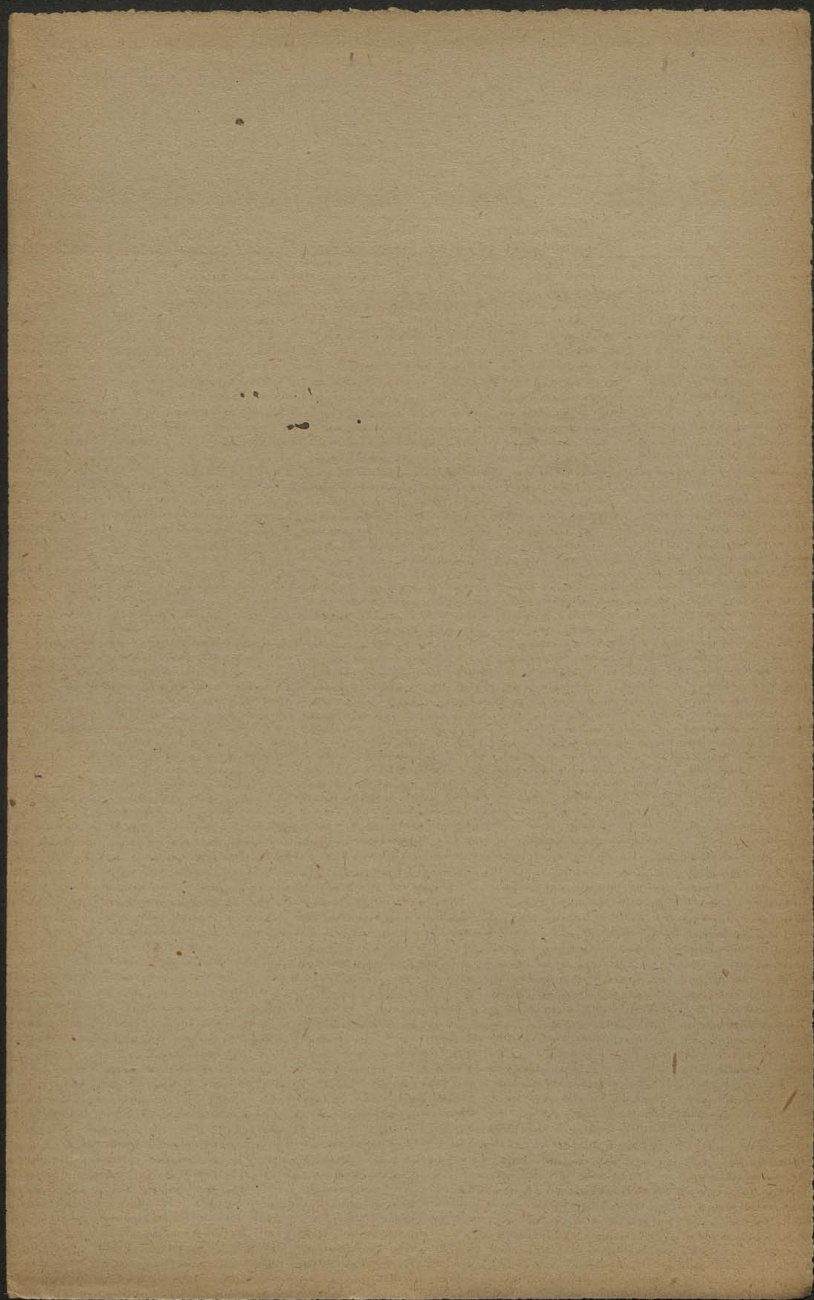

ciot na seku "v. " Żyli się wglądali na to, że
jakiś młody chłopak trafił się kalotnik - rzecz
niepewna. Lepiej wróbel w gursi, niż ka-
narek na powietrzu "A. hr. Fr. Kun. 4. 186.

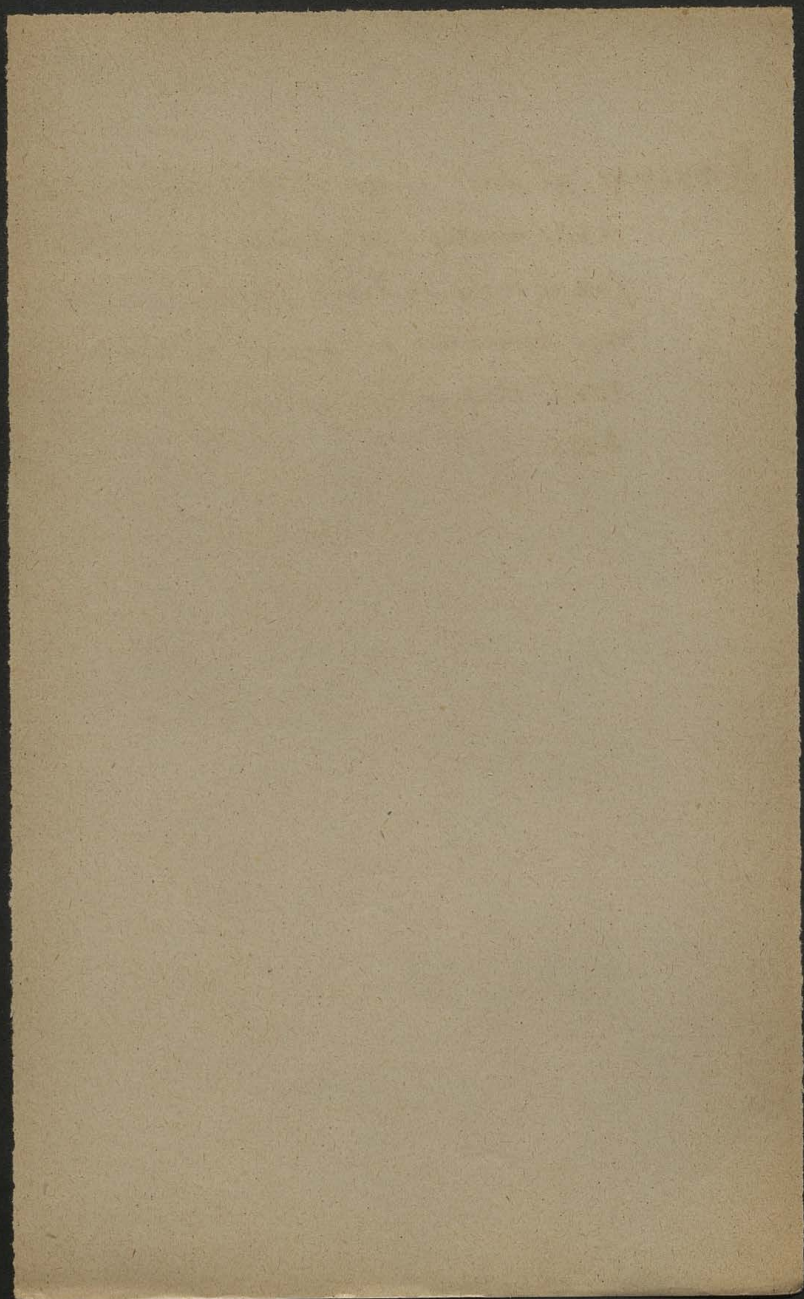
§ " Stwierdził wypieci wróblem, a wróci się wo-
tem " ib. 186.

Wronisty-a-e, prow. wrony, czorny, czary „Do
czernieś ich porucata? po kniszkach wro-
nistych po szabelkach słowistych” O. Kol.
1. 13.

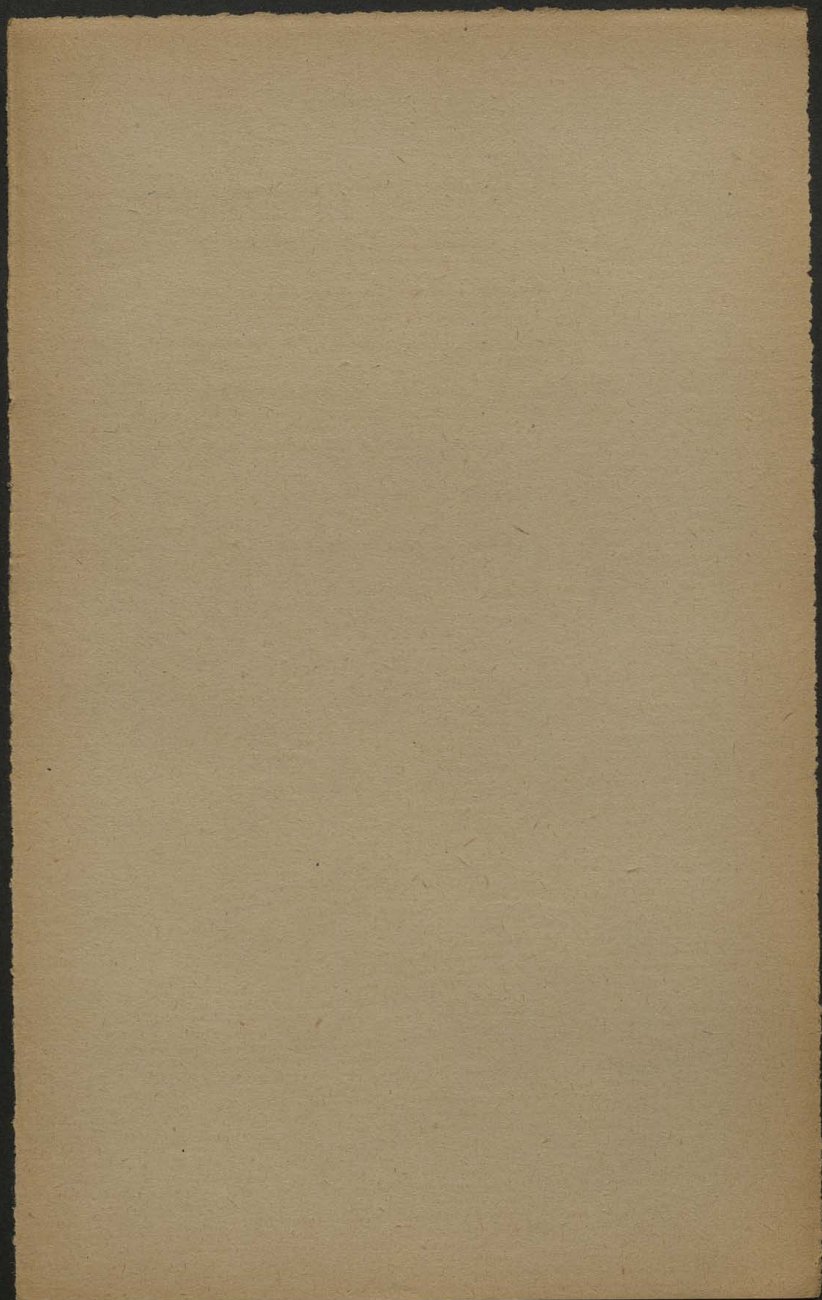
Wrony-a-e § prow. zam. wroni, z gatunku
wron „wronie ptactwo kraje po powie-
trzu” w. Bol 7. 238.

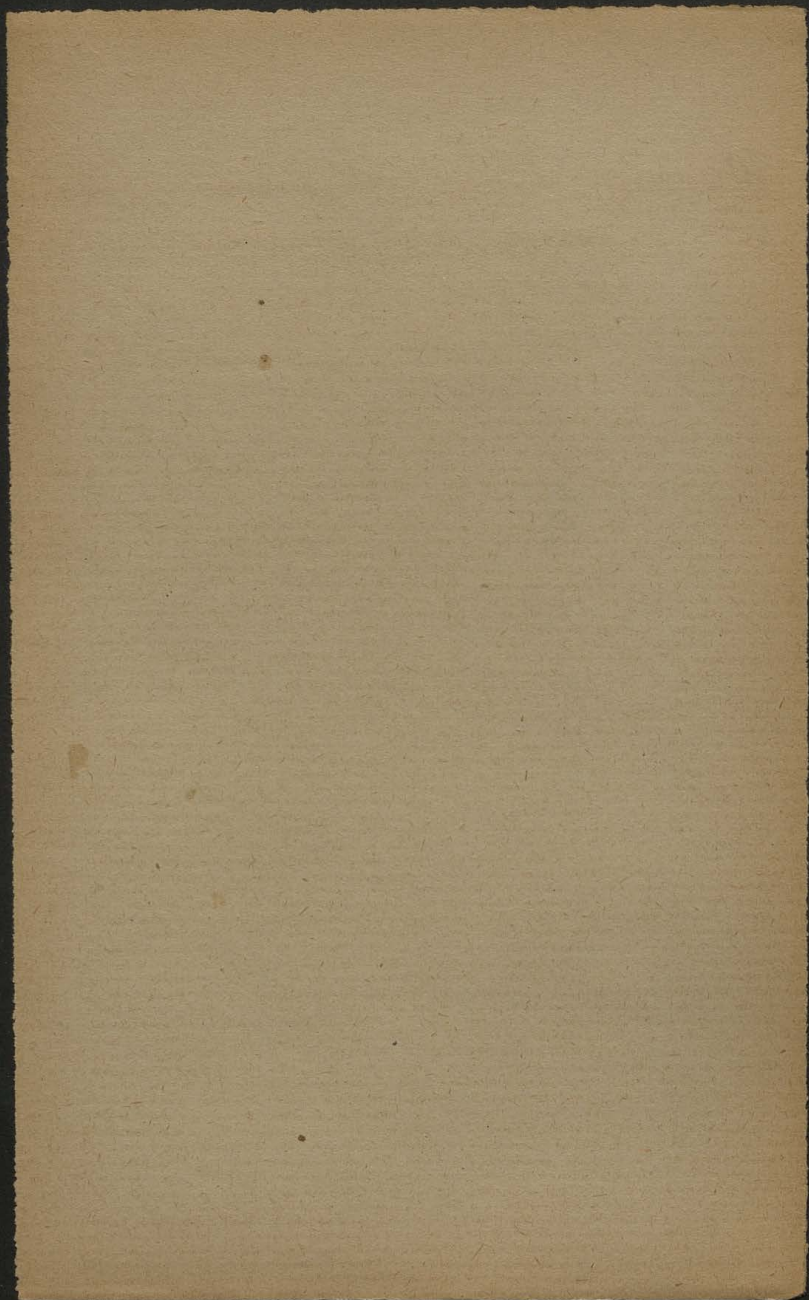
Wrosni - ąś - ińie s. w. dkm. z iniest. na dwo-
jaki: „wrosty” i „wrosnięty”. Kapitan
jak wzrosty do desek, patwał na ten
wał rzywiolów nie nowy dlań z kinnu
kruwiz starego manymana "D. Bot. Tut.
1. 225.

Wróżyć - ył-y st. ex. noku z przytwarciow „na dwoje
 babka wróżyła” = rozumaić jevne byj’ au-
 kę „Pani Marijowa, która zna wróżyłkie
 tajemnice, powiada, że jevne na dwoje
 babka wróżyła” *Flakav. Pis. lit. 2. 675*. Do-
 brze nam było ze starym Zagoda, Bóg ra-
 chy wiedzie’ czy tak będzie dłużej? na dwo-
 je wróżyła, ej na dwoje wróży!” *W. Syrok.*
Saw. 4. 32.

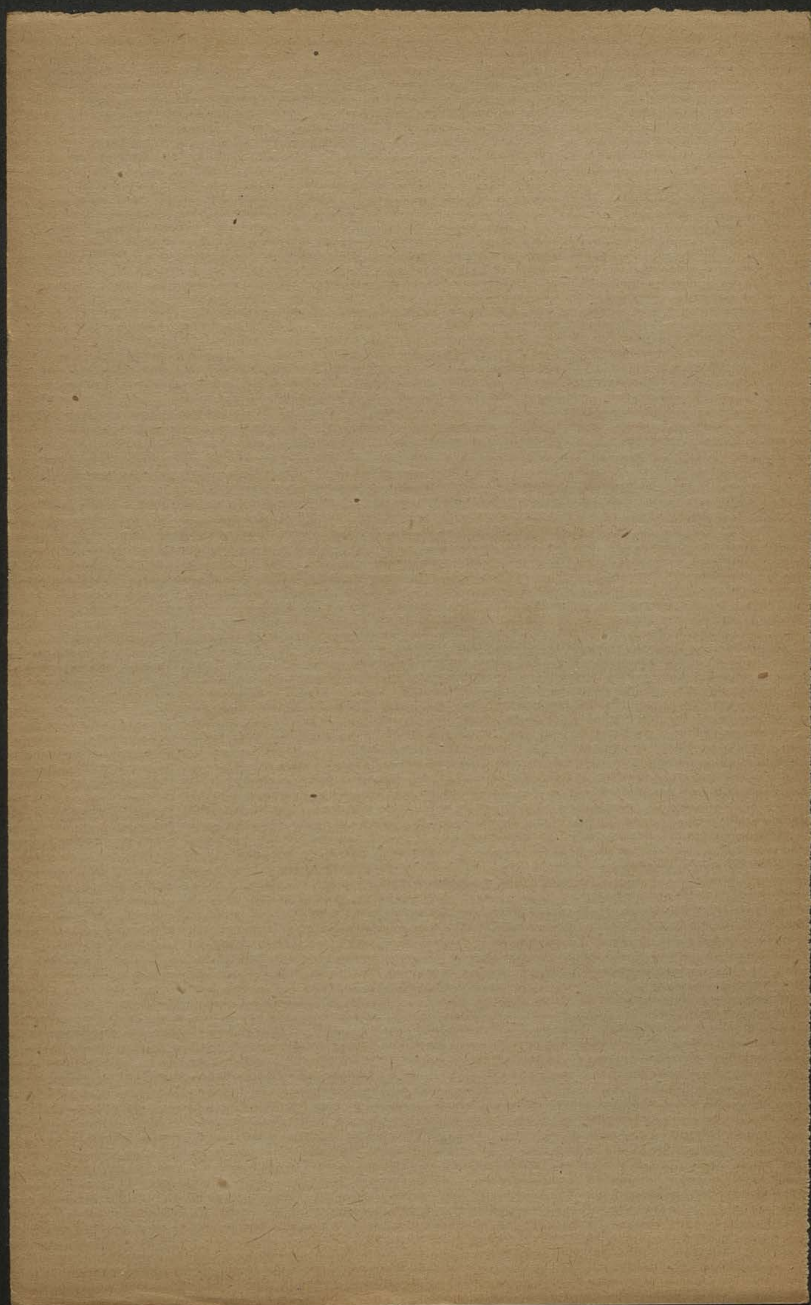

Wrzawy-a-e, wnie prast. wrzawliwy, pecten
wrzawy „wrony wrzawnie kwotny's us.”
w. Pol 7. 239

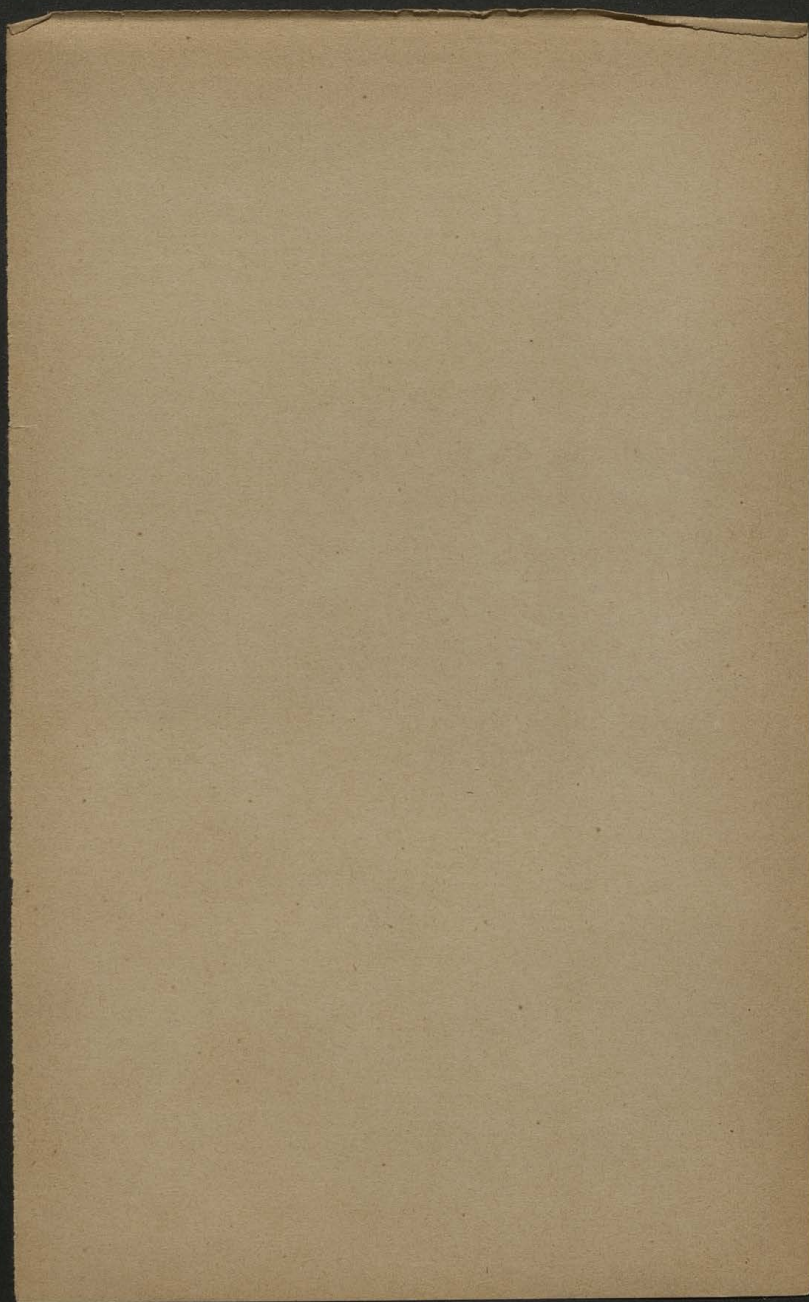

Wrzątek - tu u. wszelki pływający w stanie
 wrzenia, wrzący, war, ulwop. Soli
 znajduje się trochę. Tuziarka soli wlewa-
 ta w wrzątek "Z. Chęć. ks. zbior. woj. 276.

Wrzec - wrzał - wre s. ni. ndln. 3 - czem,
 ob. objawia, objawiać się hańsliwie, głośno, uderzając
 pod kępiem "wybranie powstania przypomniało mi-
 wiśko wrzące życiem od rana do wiecz-
 wiek 88. 130. 2.

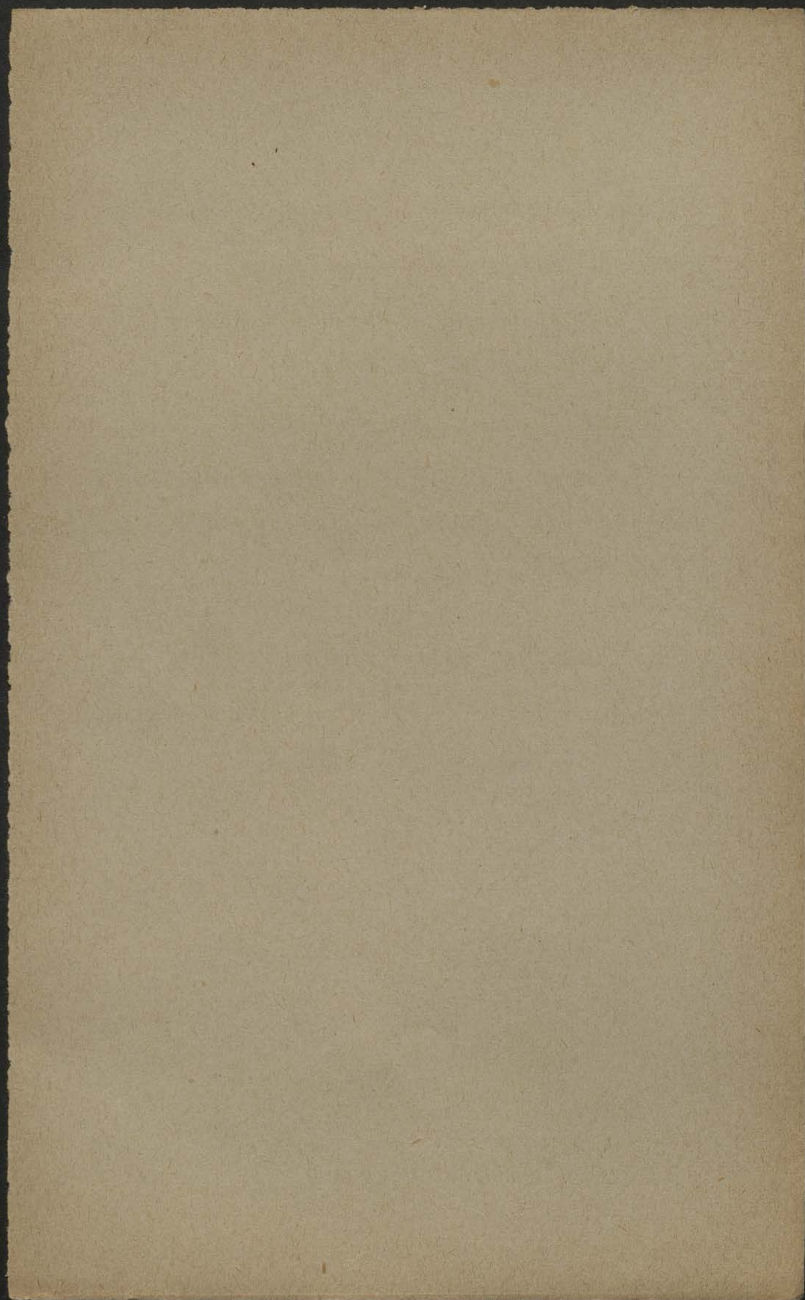

Wóci'bi'ac'-at-a st. ex. ridku. Wóci'bi'-it-i. 2 km. z
gdzie niegdzie u ludu "wóci'bi'ac'". Jest
określenie "wóci'ub" w przyrostowym wy-
rażeniu, był ślub, teraz będzie wóci'ub."

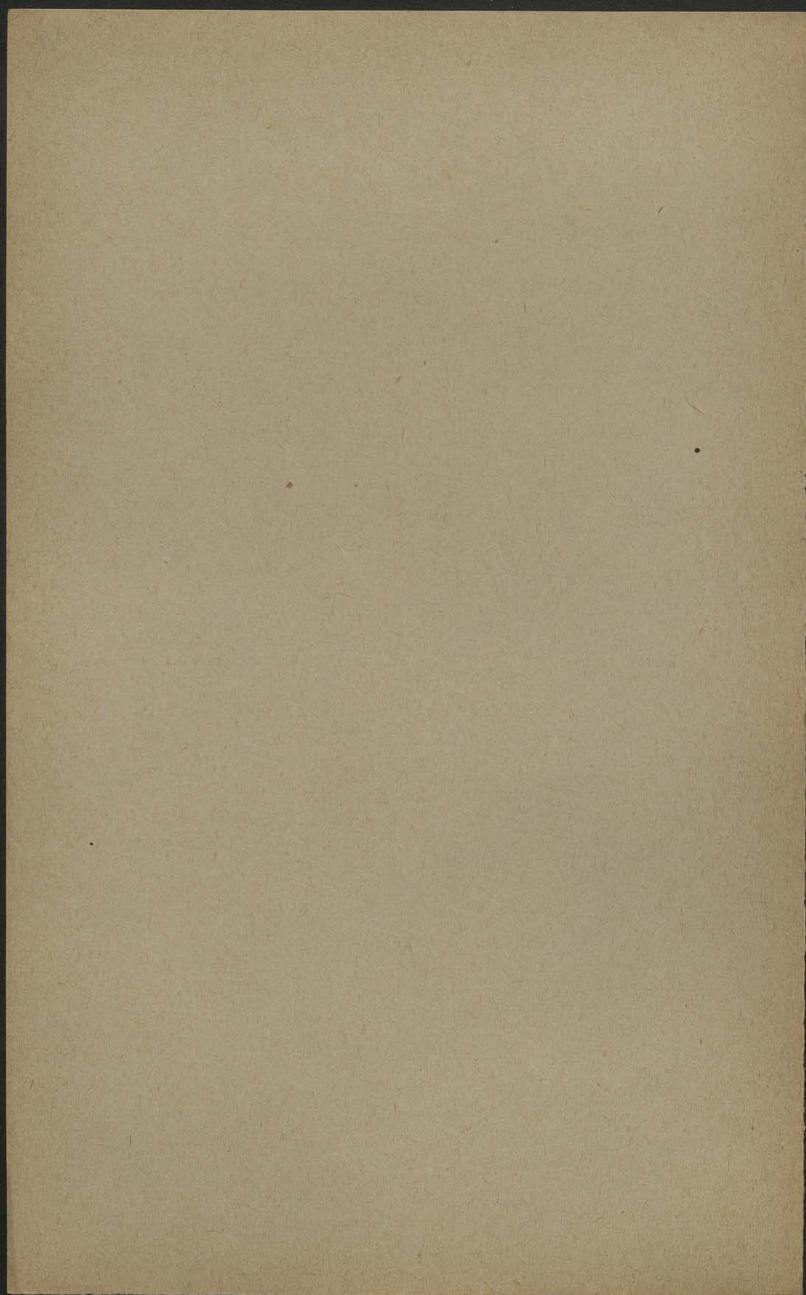

Wściec się, zainst. dku. 5 prop. tryw. ^{przypaś,} ~~zniknąć~~ górkę,
nieświadomo górnę się podnieć „Pisań i nie-
wili, póki się nie znużili, i projekt owo się
wściek.” Mucha 1878. 31.

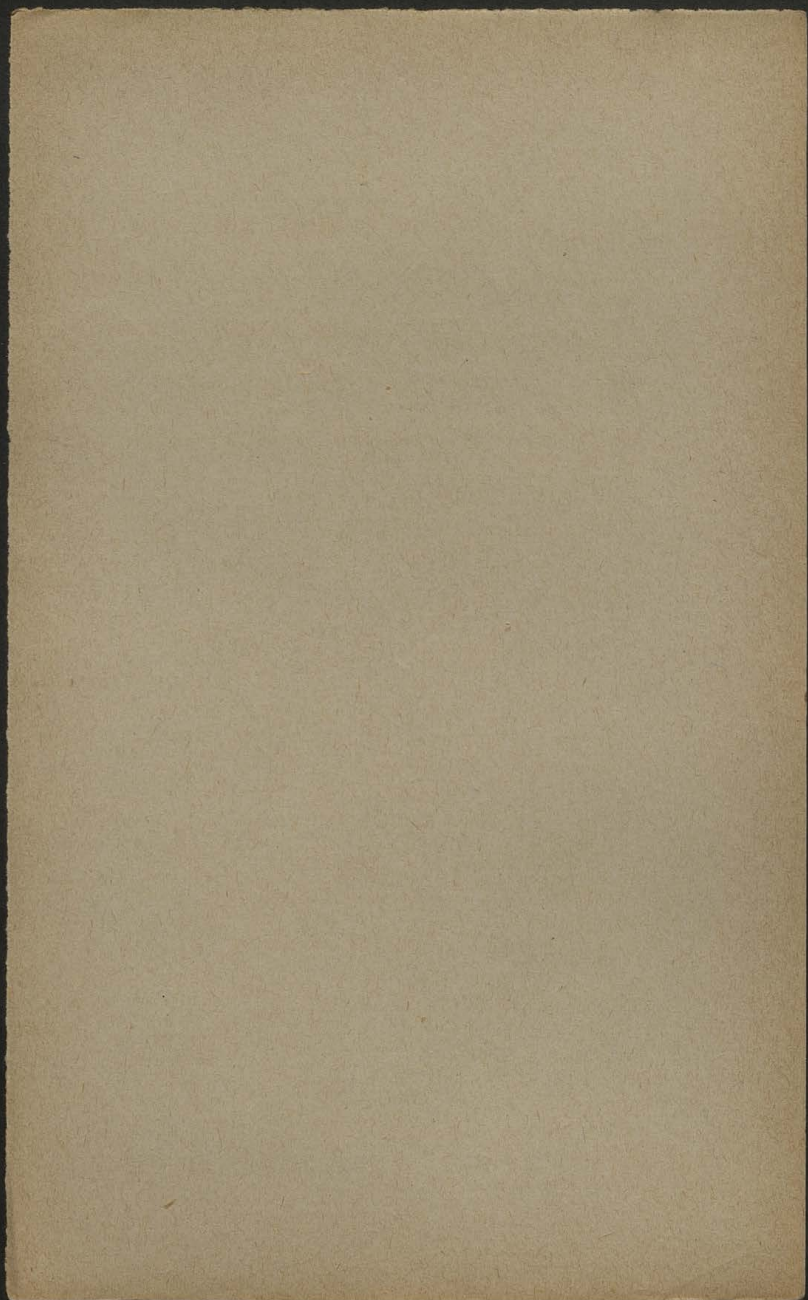
Wściekle przyst. „Protokulista pisał coraz
wścieklej, a miał taki jakiś sposób pisania,
że skakał prawie po stole i po papierze” B.
Dol. Prud bursy 96.

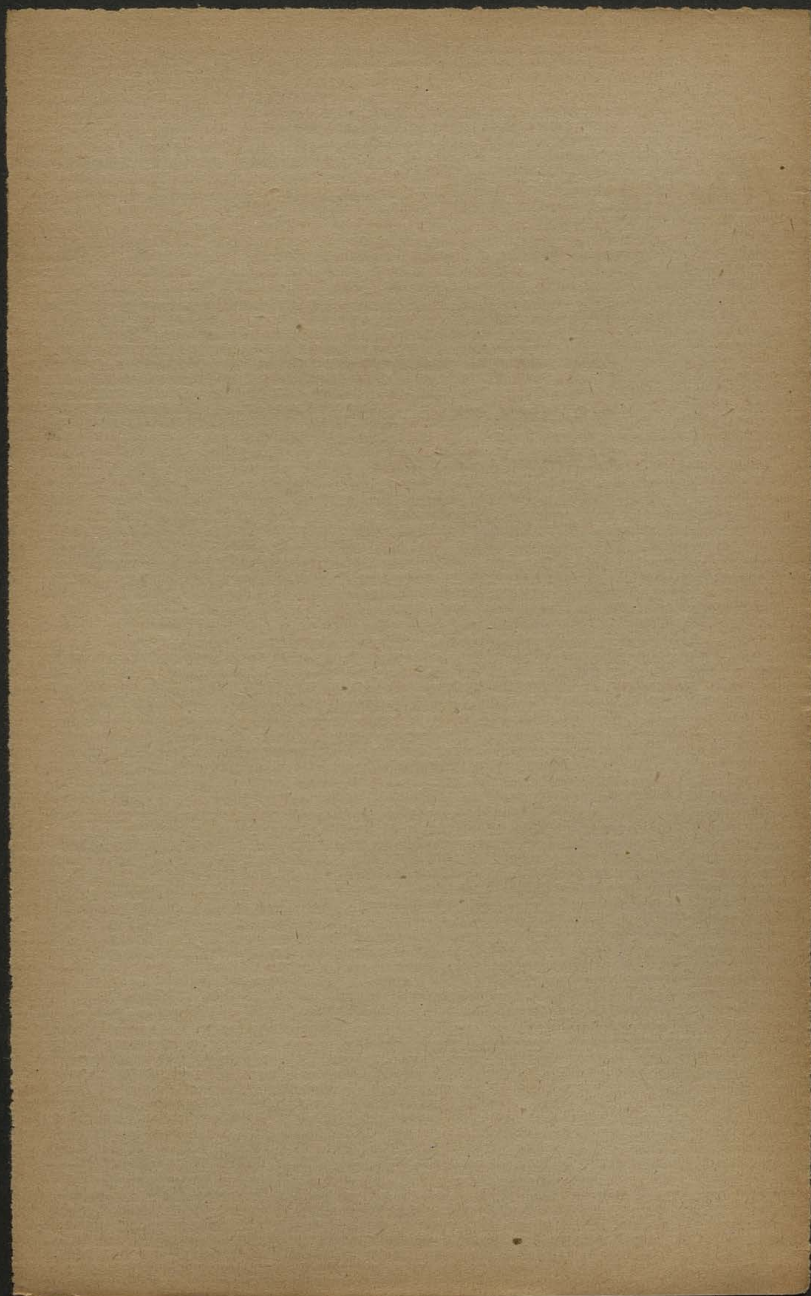
Wsiczka - i. k. zdrob. lud. wieś, wioska „I przez wś
Drowata od wsiczki do wsiczki aż do swojej
matkowiczki” O. Kolb. 1. 268. Górny Śląsk.

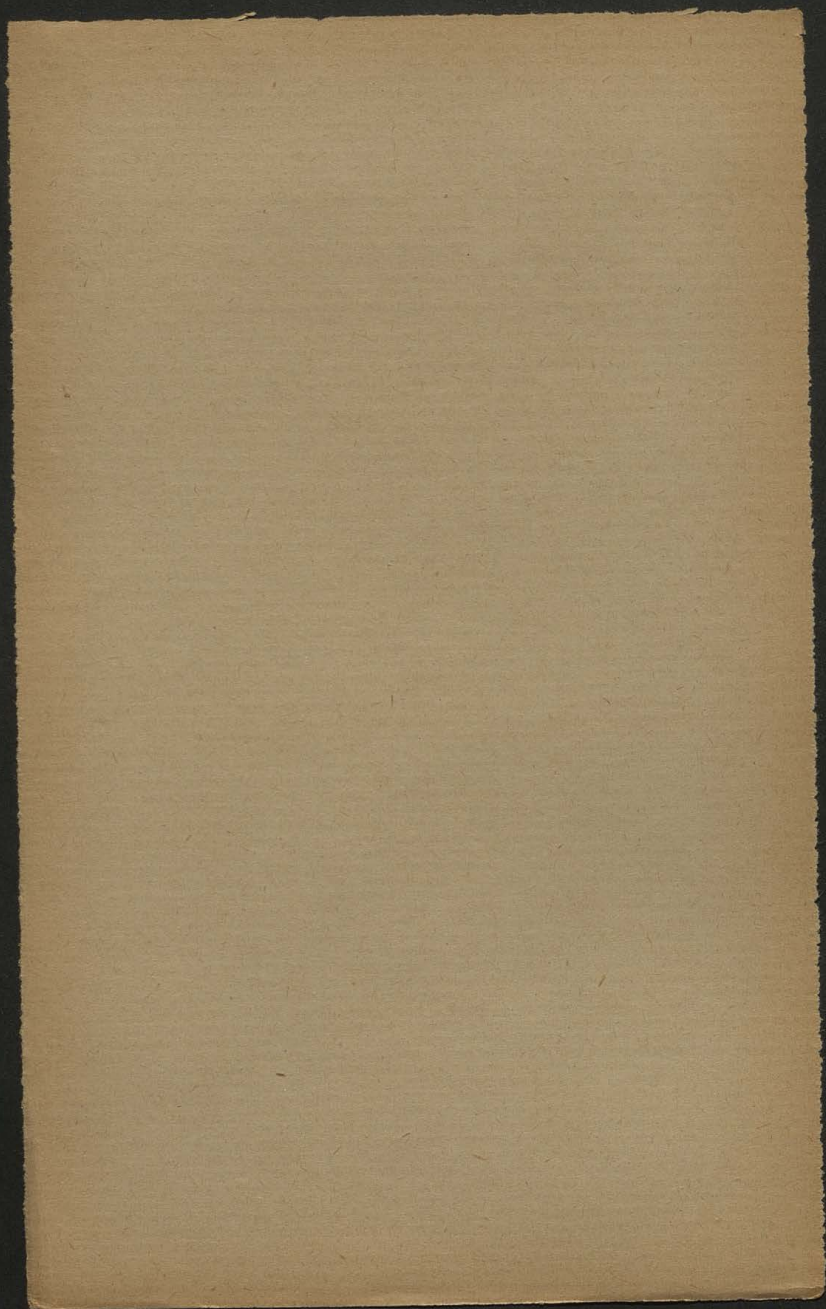
Wsiowy-a-e do wsi należą „na trwogę swe-
kuję porzucił całą psy wsiowe” w. Pol
Pierze 4. 239.

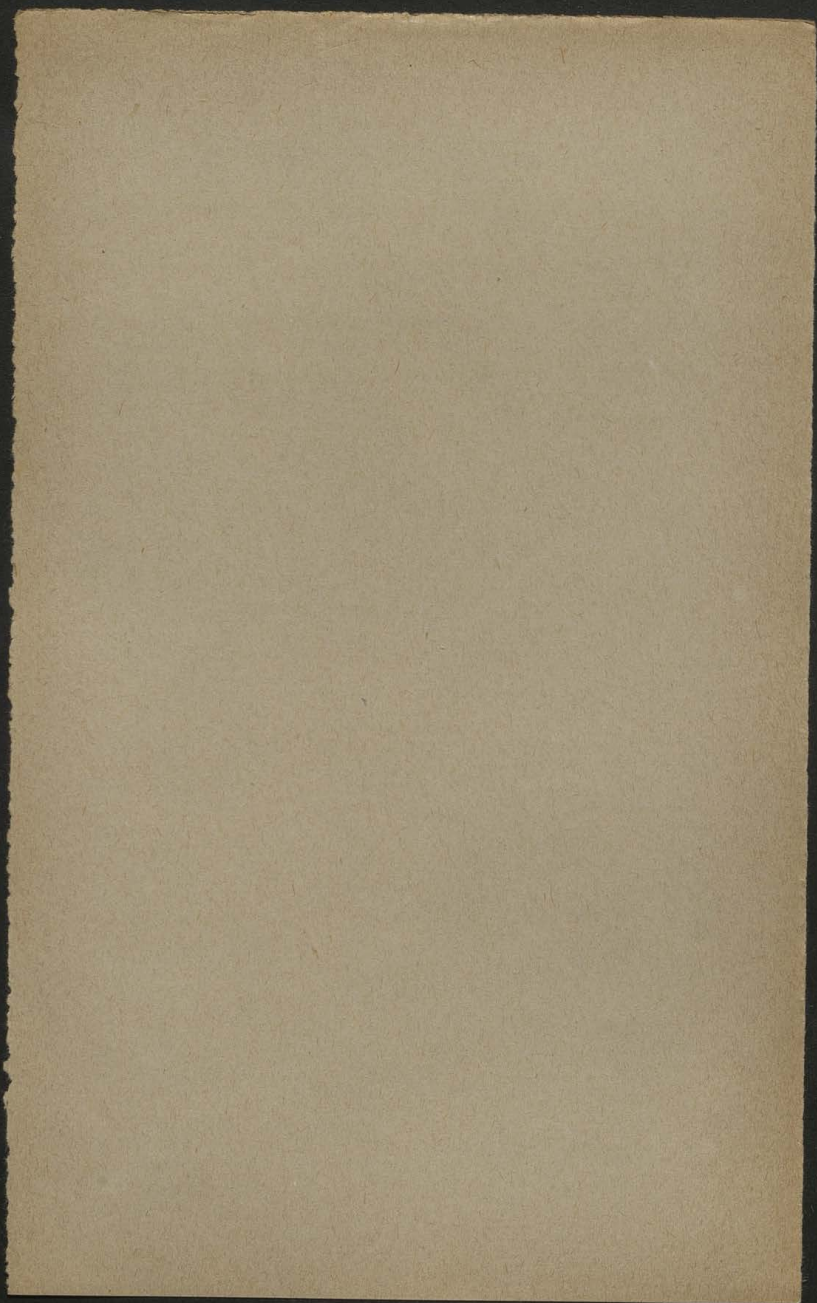
Wsmętuć - it. i st. xdkn. prowadzić li. podać;
 ma to być niby: przyrównać do równo-
 sia cierpiu w sumie przegranej. „Do
 serc wsmętnionych w cierpienie wyso-
 we wlewateś bicie, śród nieśmia, nowe”
 L. Krasin. 2. 302.

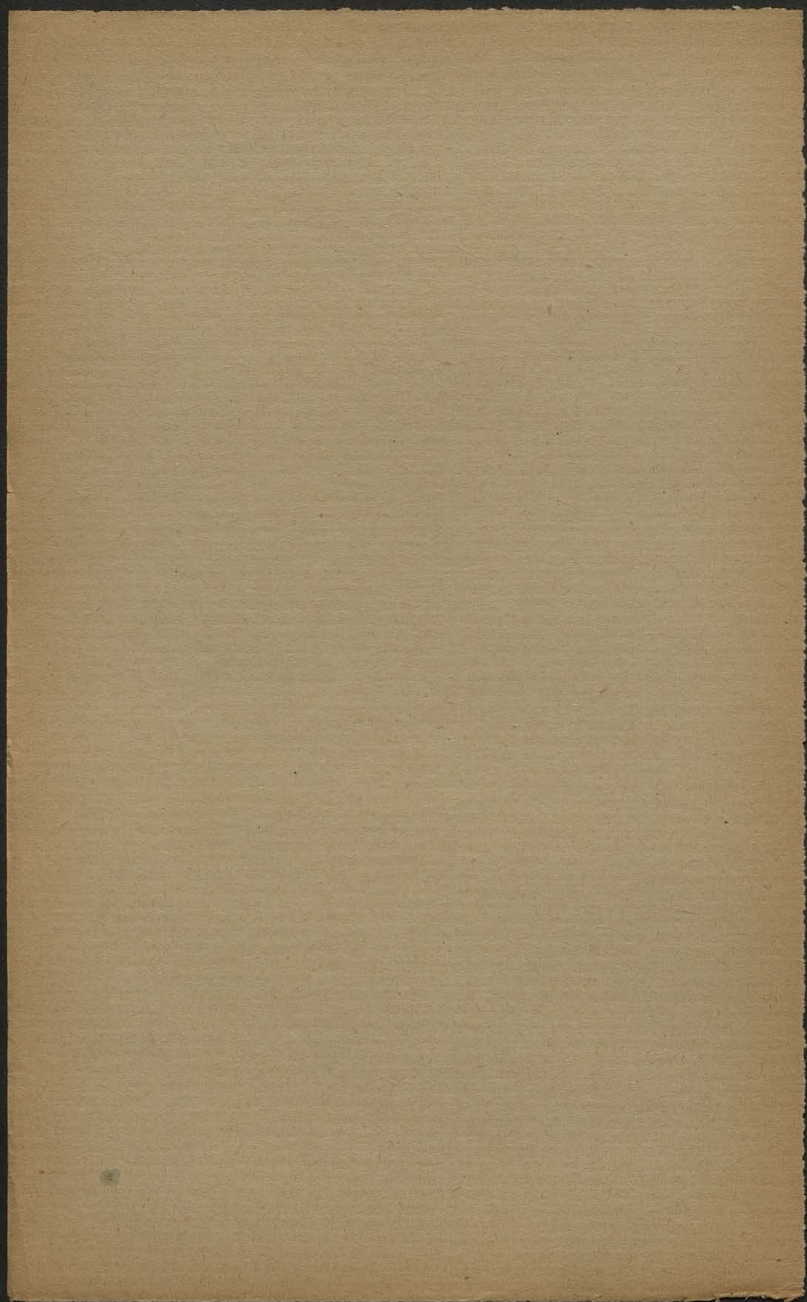
Współopieka - i. z. opieka sprawowana
wspólnie z drugą osobą, Nadanej wspól-
opieki nie zwiera nikomu "A. hr. Fr.
Korn. 1. 253.

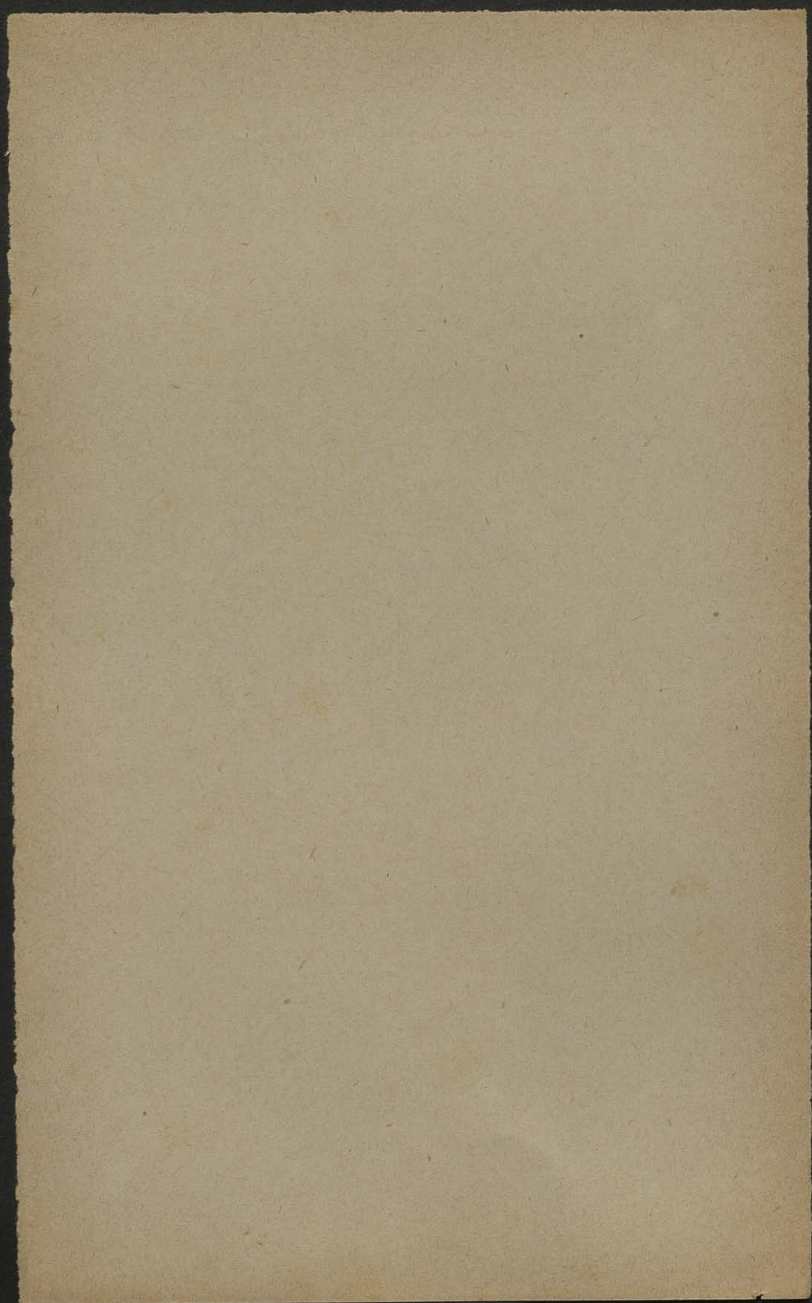
Współprawa - y. m. spółnik, pomocnik w do-
 konaniu pewnego czynu, popolicie wykry-
 nego "Sędz', polepsiej... ale niech w wyroku
 twoim i współpracy tej zapomnianymi
 nie będą" P. Pol. Hybr. 74.

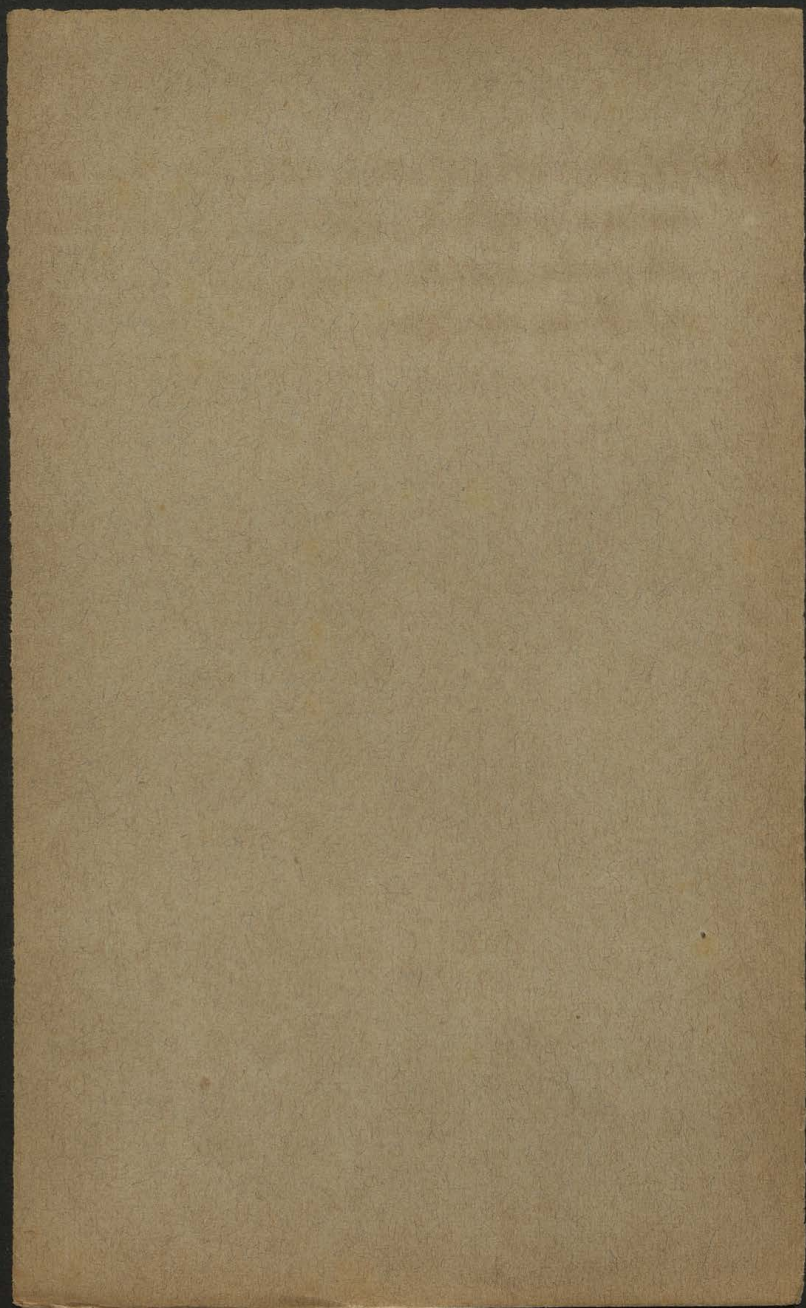
Współuczestnictwo - a. u. bez l. um. uczestnicze-
nie wspólnie z kim „Pociąg nowen-
ny, na tę intencję, pomyślnie do
współuczestnictwa prync. kryptyn”
J. J. Kraw. 73. 25.

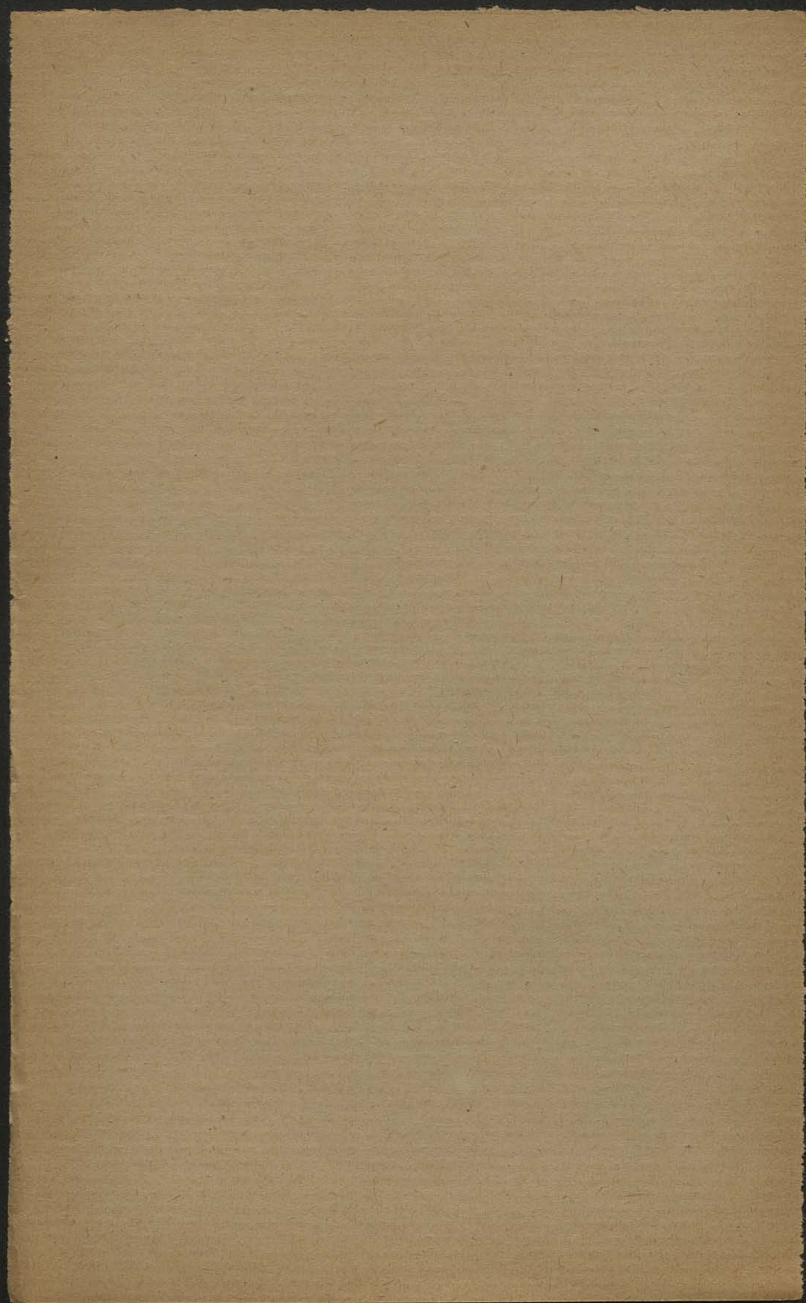
Współtwierca - y. m. wyznawca tej samej wiary
"Procenta jakie rydri optaraję swoim
współtwiercom od powyższych sum, są pro-
porcyonalnie ogromne" J.T. Kraus. 32.68.

Współwzrzenia m. razem wzrzenia, ~~to~~ to-
warzystwo wzrzenia „Fakt opisany kilkakrot-
nie swoim współwzrzeniem opowiadział” Słuz.
Łódz. G. nar. 1882. 283. 3.

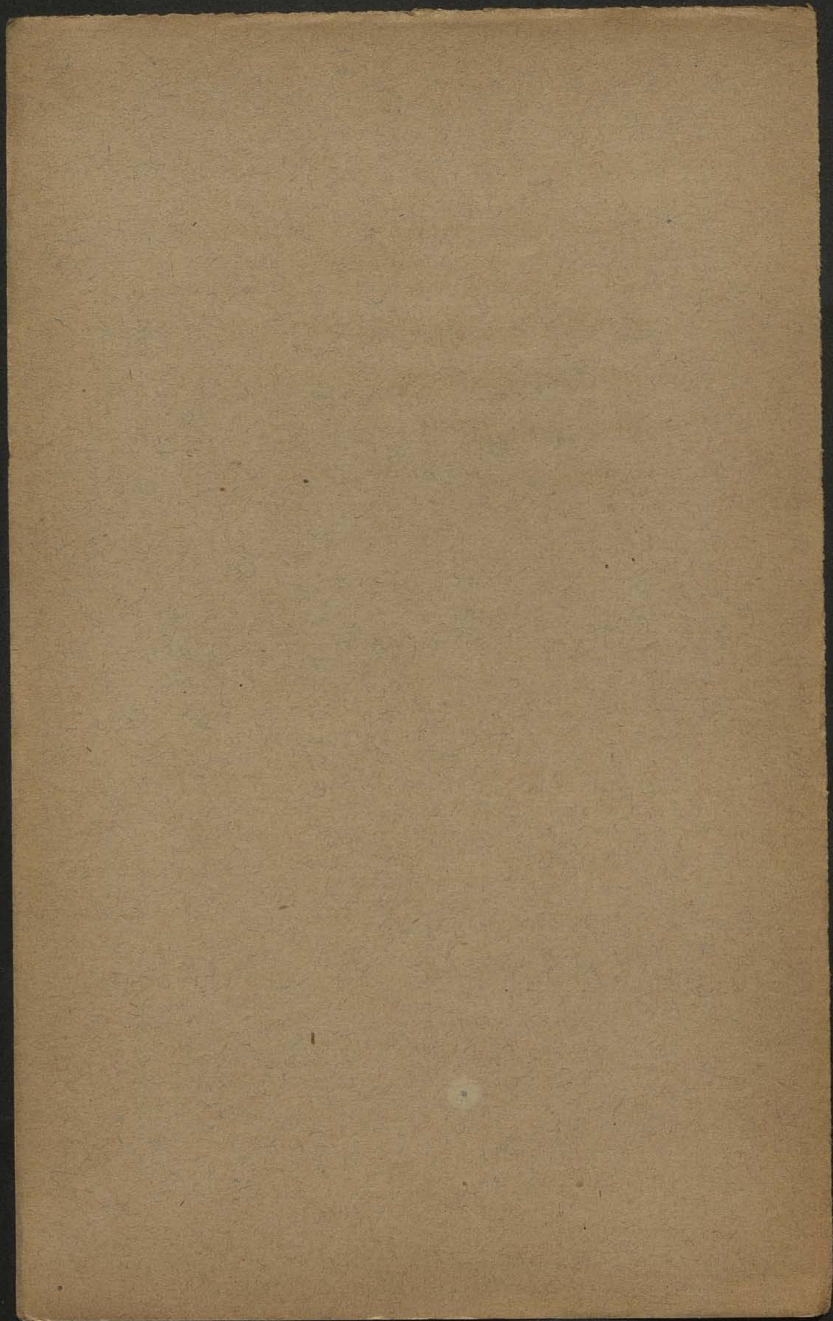

Współzalotnik - a m. cy ków m. współni-
 tośnik, rywal „Ależ tak ścisieramy
 nie będzie, stenci jak współzalotnik
 w jednym ze mnie rzednie” A. br. Fr.
 Kom. 1. 13.

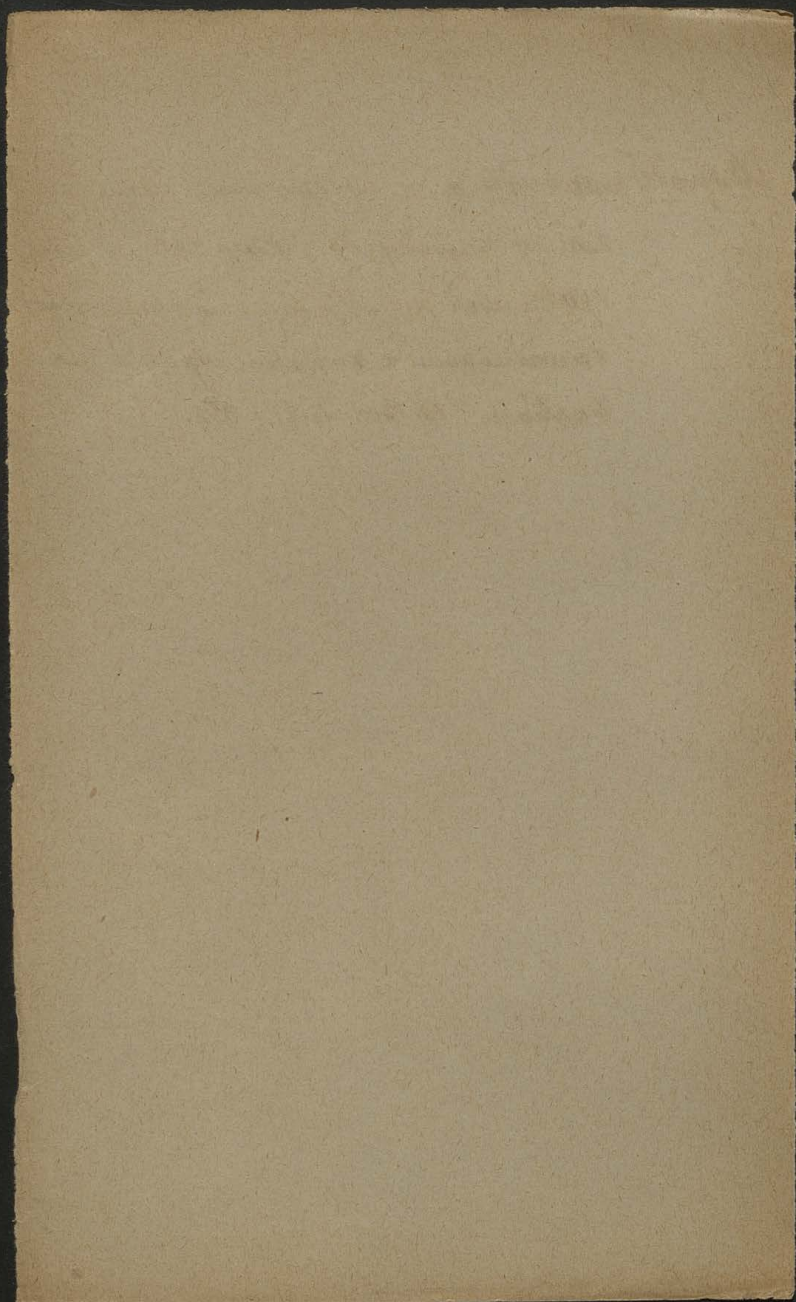

Współtwórczość - a u. twórca - dźwięk umn.

współtwórczość nie, przyjęcie z kim w twó-
dzy „wywołanie ^(spirytus) na potwornie wyniki mo-
że stać się nieprosty niemożliwym, gdyż
nie wytrzyma współtwórczości niecier-
kich generalizacji, tak bowiem przez rząd bo-
nifikowanych” wiek 1887. 215. 3.

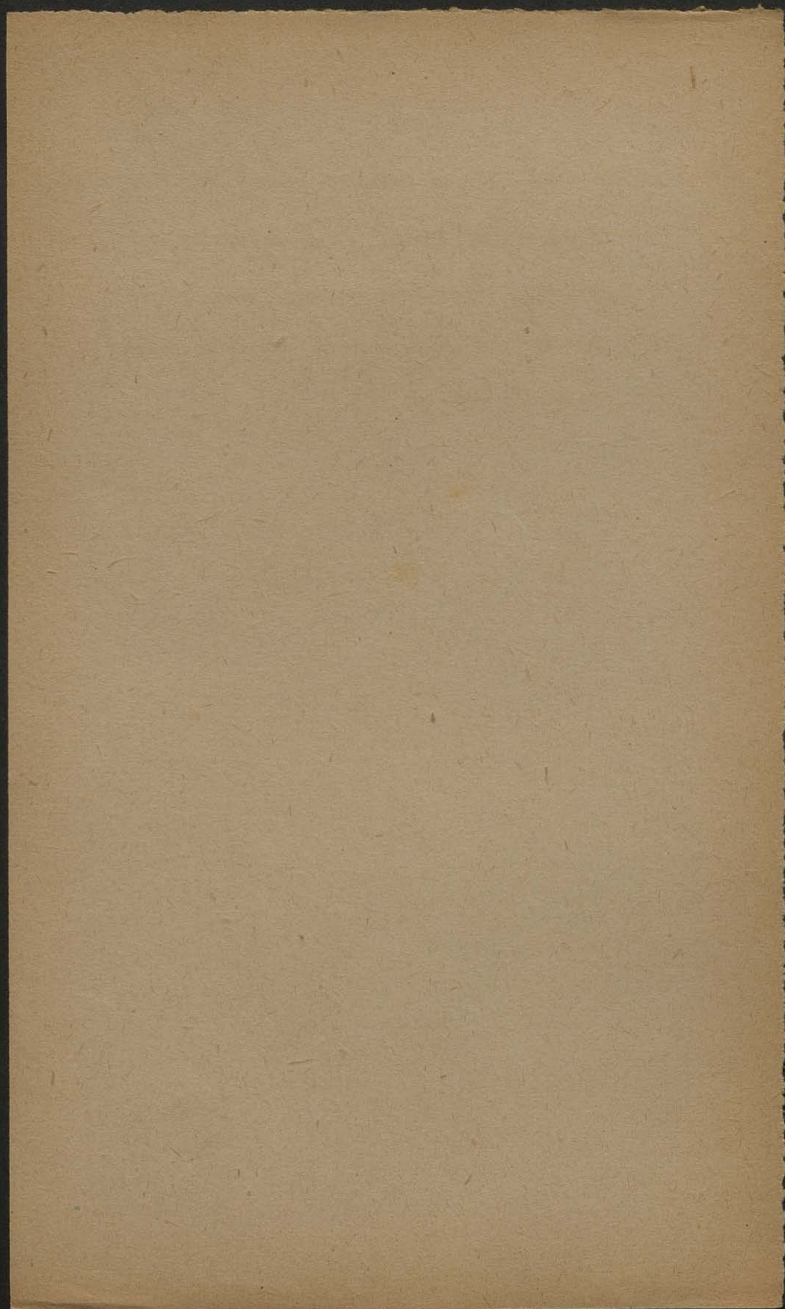

Współkawatnik-a. m. cy-koio mu., idący z
 kim w kawody do jednego celu, u Linu.
 współkawodca. „Niedajże uż ubiwr współ-
 kawodnikowi z kapatem wpaćli na
 Gastian.” D. Bot. Int. 1. 352.

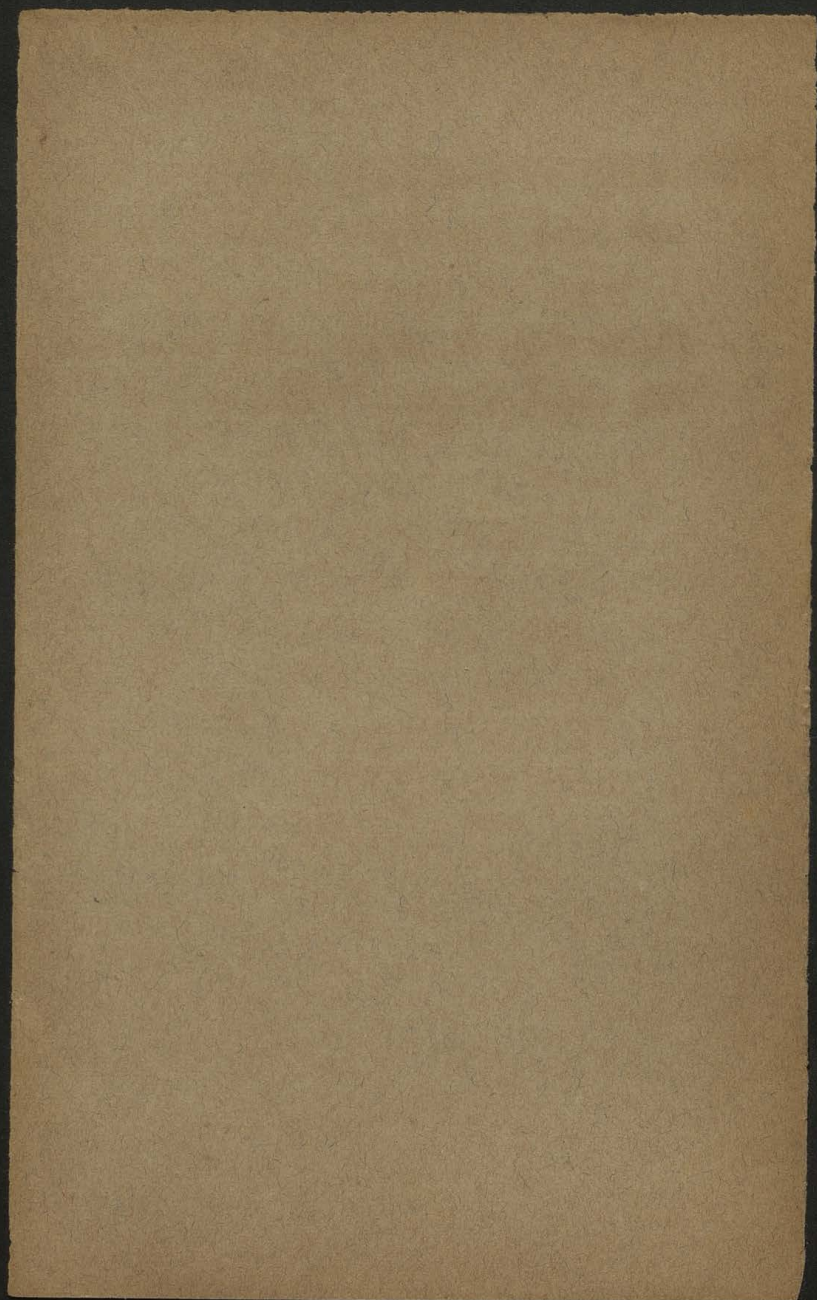
290
207

Wstajai'-at-e, w mowie lud. Kraj. Sandomir.
kam. wstawai', Ctery lata wiersiem
staryt gospodarowi, rano wstajāt-
siech, krajāt, wiech on sam powi" San-
dom. O. Kol. 2. 139.

Wstecnik-a. m. cztowiec cofajacy sie wstecz,
nie idący z postępem, kruszalysta.

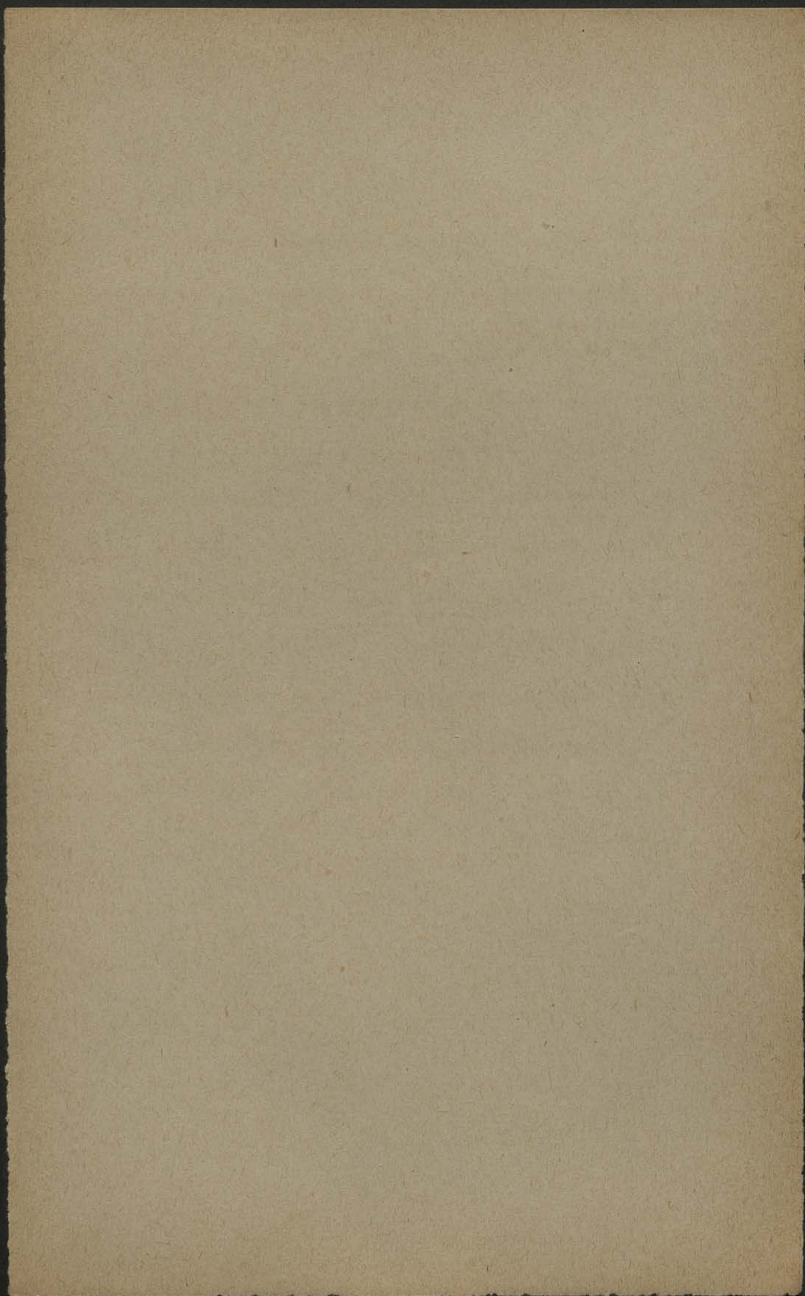
„Skajka wstecnikowa, owa straż gawiedzi
chlucha śiany, w obłudy mądrych skryta twarz...
tak złyta nie ofiary” Djab. 1882. 19. 1.

Wstęga - i. z. \S w jęz. słowiań. droga „A nie
 jedźcie wstęga imo manowcami” O. Kolb.
 1. 284. od Grodzieńska, Nadwornyna cf. Struga.

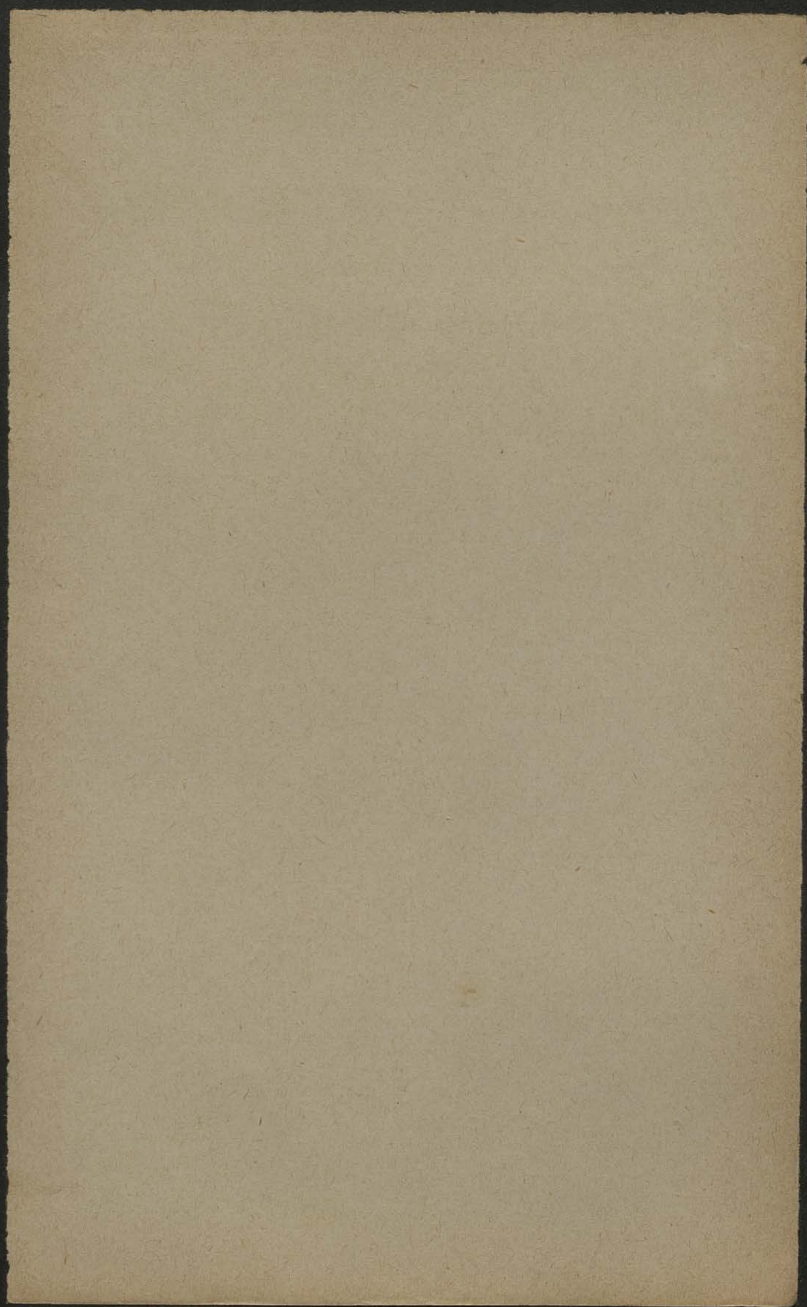
Wstęga, Wstęgi \S fig. „Siedli puzawajęz dłu-
 gie sine wstęgi dymu” \S D. Krasn. 33. 39 „Uynat
 na siebie wstęgi sinego dymu, unowęz się
 w powietrzu” \S b. 5. 55 „Na słony skat, bę-
 hiduz wstęgi strumieni się skat” \S D. Łales. 1. 122
 „Tutaj Wista słotoburka objęta płomienistą
 wstęgią bór kielany” Ed. Wasil. 317.

\S fig. rzeka, strumień, droga wążykowata „Do
 srebrnych wstęgach, przez białe doliny sunę
 się same jak rzeka gołębiny” A. hr. Fr. Cyprian
 u nasza. wiersze.

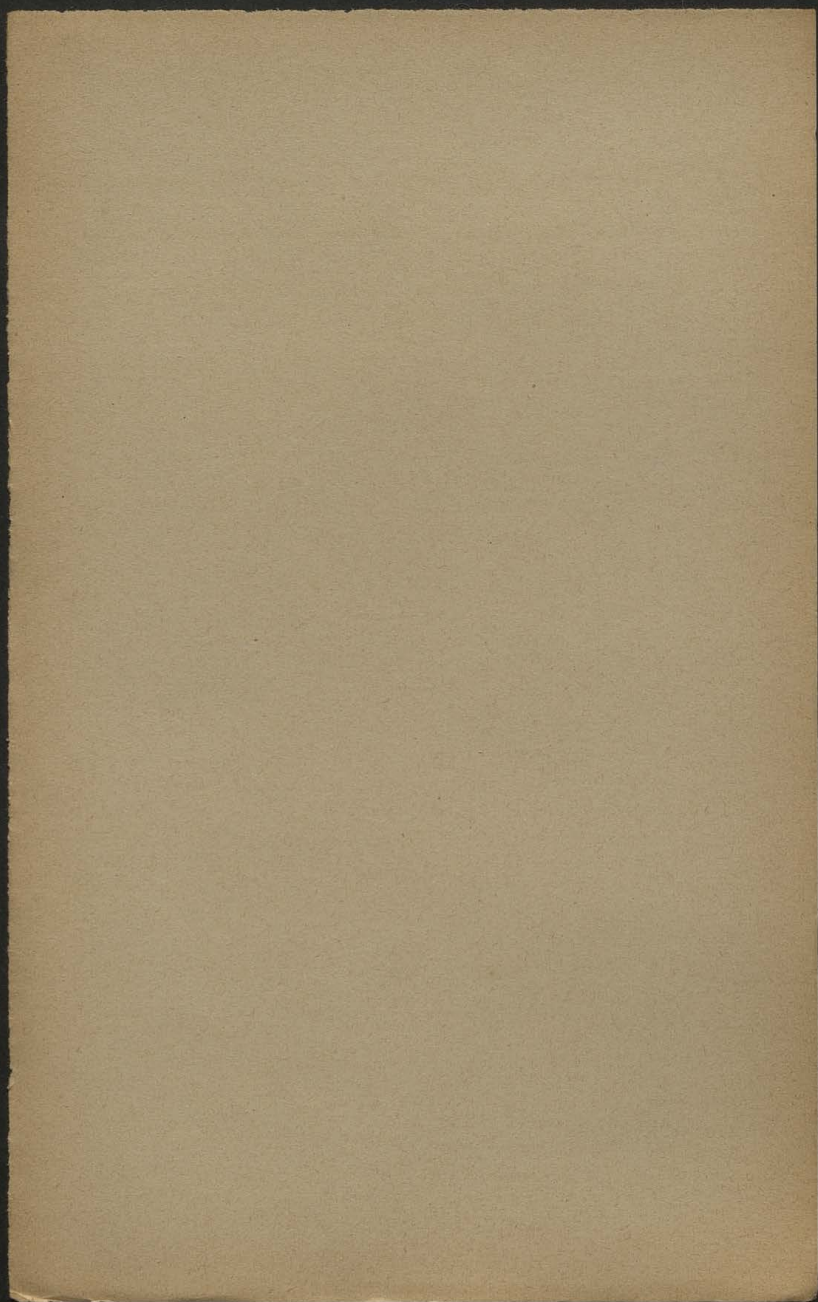

209

Wstretliwy-a-e wie prysł. wstretny, wstret ob-
szęgiy „Złaci z ubioru zamożny obywatel, ale dźwięnie wienity i wstretliwej fi-
zjognomiji” f. Ikrava. 72. 17.

Wstrzykiwać - at- kuje st. ex. wstł. wstrzykać
raz po raz „wstrzykiwania morfi-
nowe” M. Bat. Paris. Dictiony 241

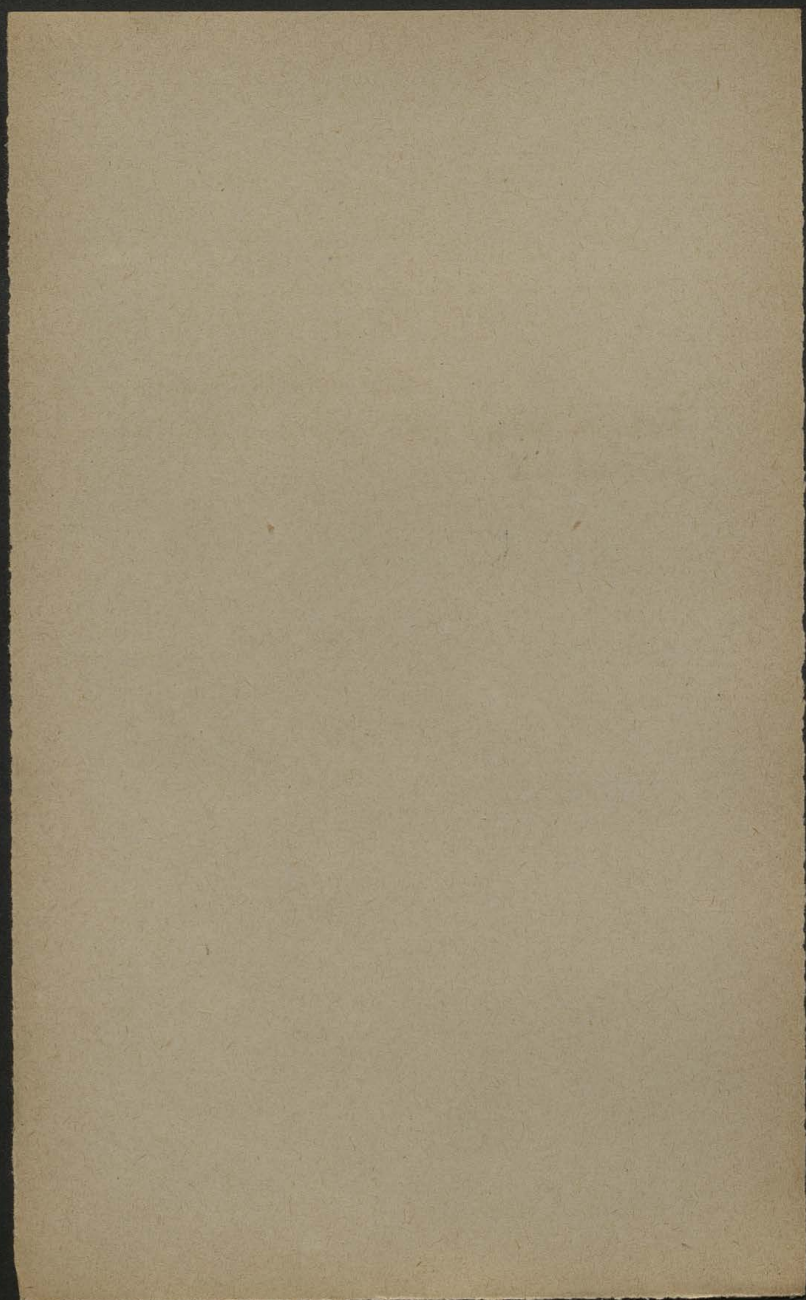
Wstydnio przyt. „Schylaj głowę nisko, bo ci
 ciężko widno, jak kobacz wyprukawka
 to nam będzie wstydnio” O. Kolb. 1. 286
 Tarnob.

Wstydnio - u. m. § „wstydnio” = wstydnio domni
 „Nie było co myśleć tylko na koni cowniępiem-
 nio, aby wstydnio nie pic, ostatnim będzie” J. J.
 Kraw. Typ. Tł. 2. 5. 315. „wstydnio nie majem
 w tem samym Kraw.

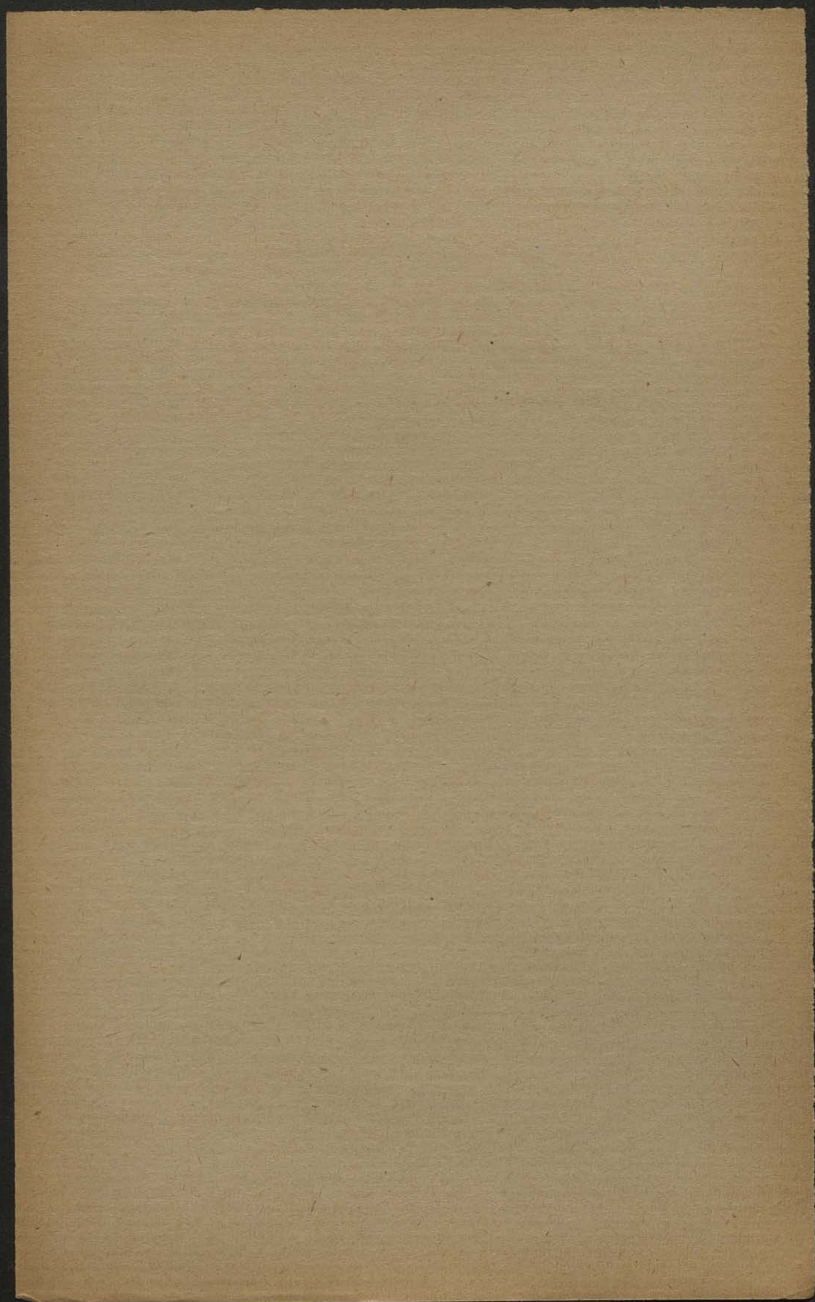
THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHAEOLOGY
OF THE
UNIVERSITY OF
CHICAGO

212

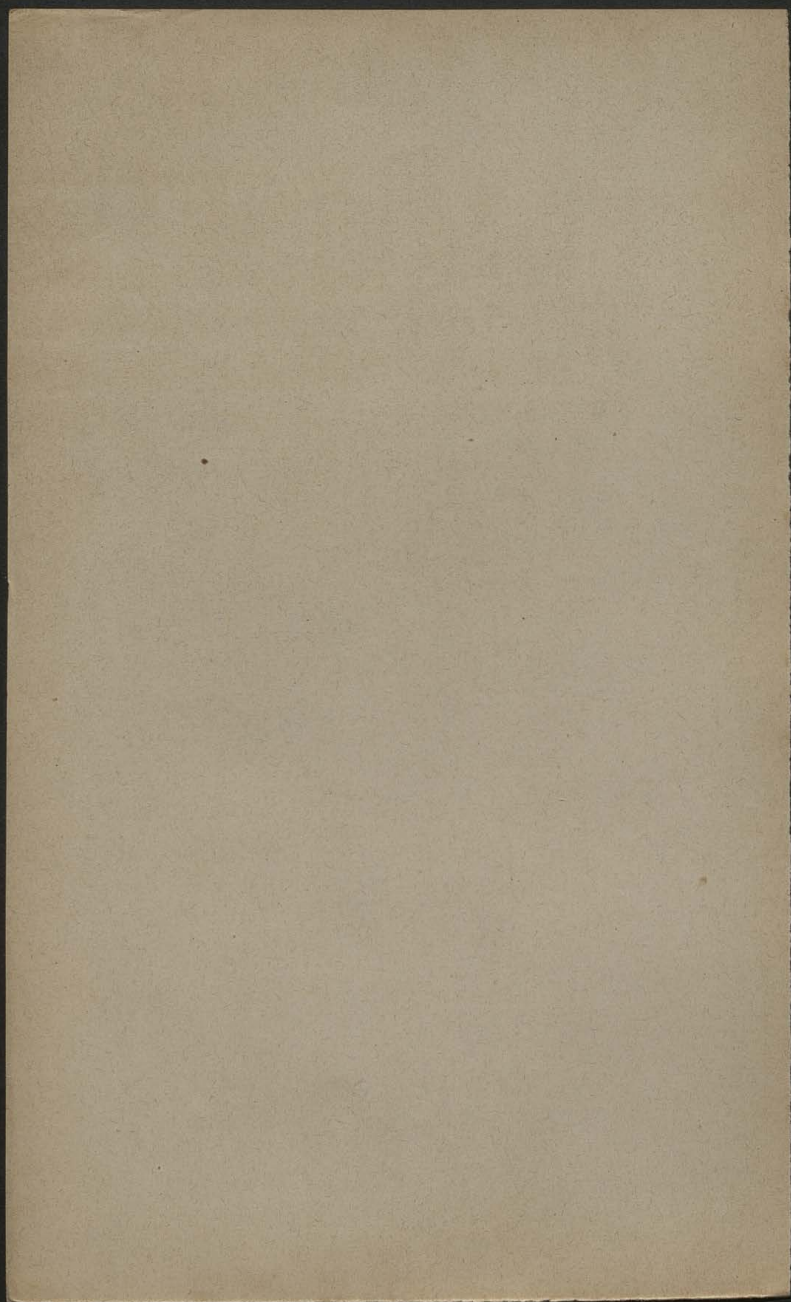
Wświdrować się kaim. dkn. tryw. dostać się, wci-
snąć się głęboko „Wzrok jej biegt w otwarte
sienoko ocy pana Piotra, wświdrował się
w nie i przenikłt aż do głębi serca” T. J. per
Por. Tyg. 1866. 332. „Raz wświdrowały się do
Zahajca, kawałt robił układy z kredytowani”
Z. Dziennik. 2. 15.

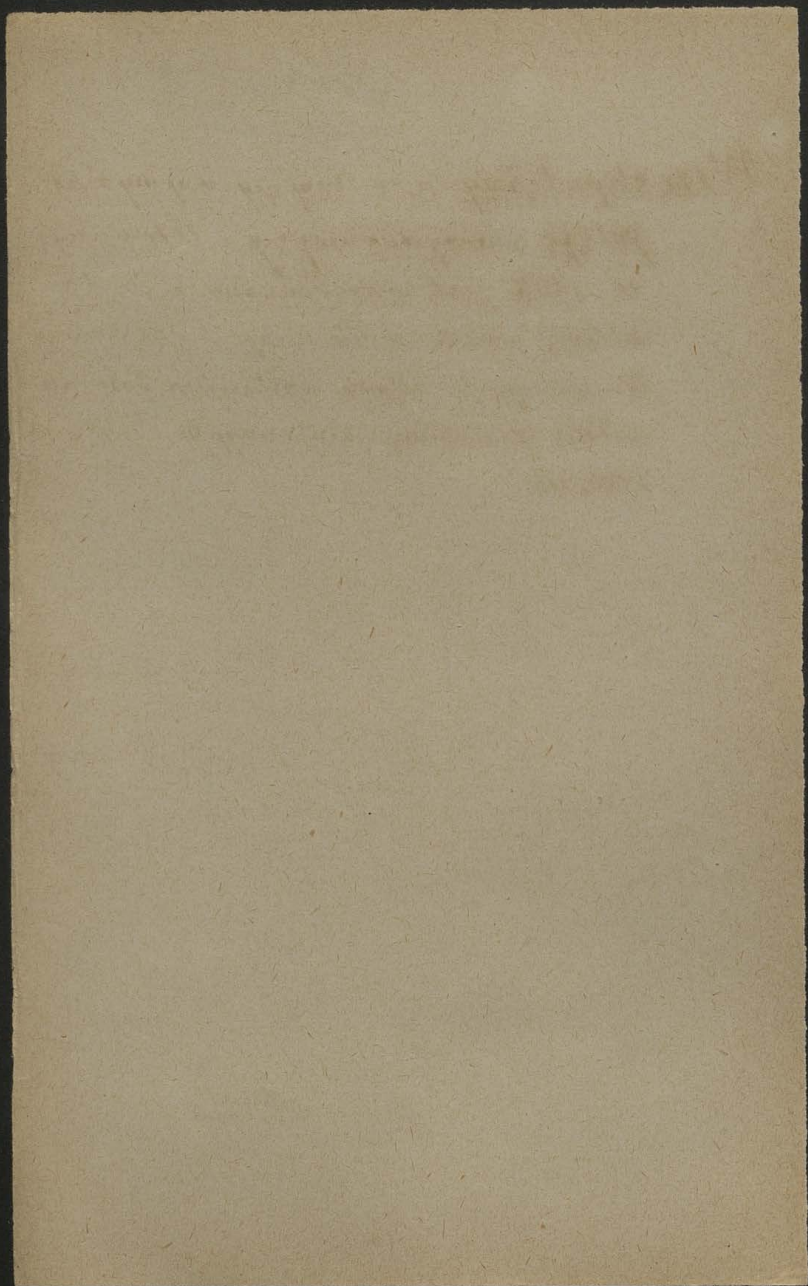
Wschodźnik - u. m. ry. ów. mu. poet. w naj-
wyższym stopniu bonitas, niemożliwo-
ści „ Za nim - powstawszy znikają-
ce tonie! Przed nim - rozwarła wschodź-
ników błonie. ” L. Krasin. 2. 262.

Wszechmądrość - i. t. mądrość bezwzględna,
najwyższa „w płytkich liberalnych
teoriach widzę wszechmądrość socjal-
ną” Kur. lwow. 1883. 266. 1.

Wszechpotęgi - a - e mający najwzrost
 potęgi, wyszłszy w przód „Utrzymuj”
 że to jest wszechpotęgi, a ile też
 młodości można za nie mieć? Falrywego,
 którego jego objawy dostaniemy dość, ale
 młodości prawdziwej - nie wyczyty. "Kurier
 1886. 216.

Wszechstronność "i. k. przedmiot porównajemy na
"działalność" we wszystkich kierunkach —

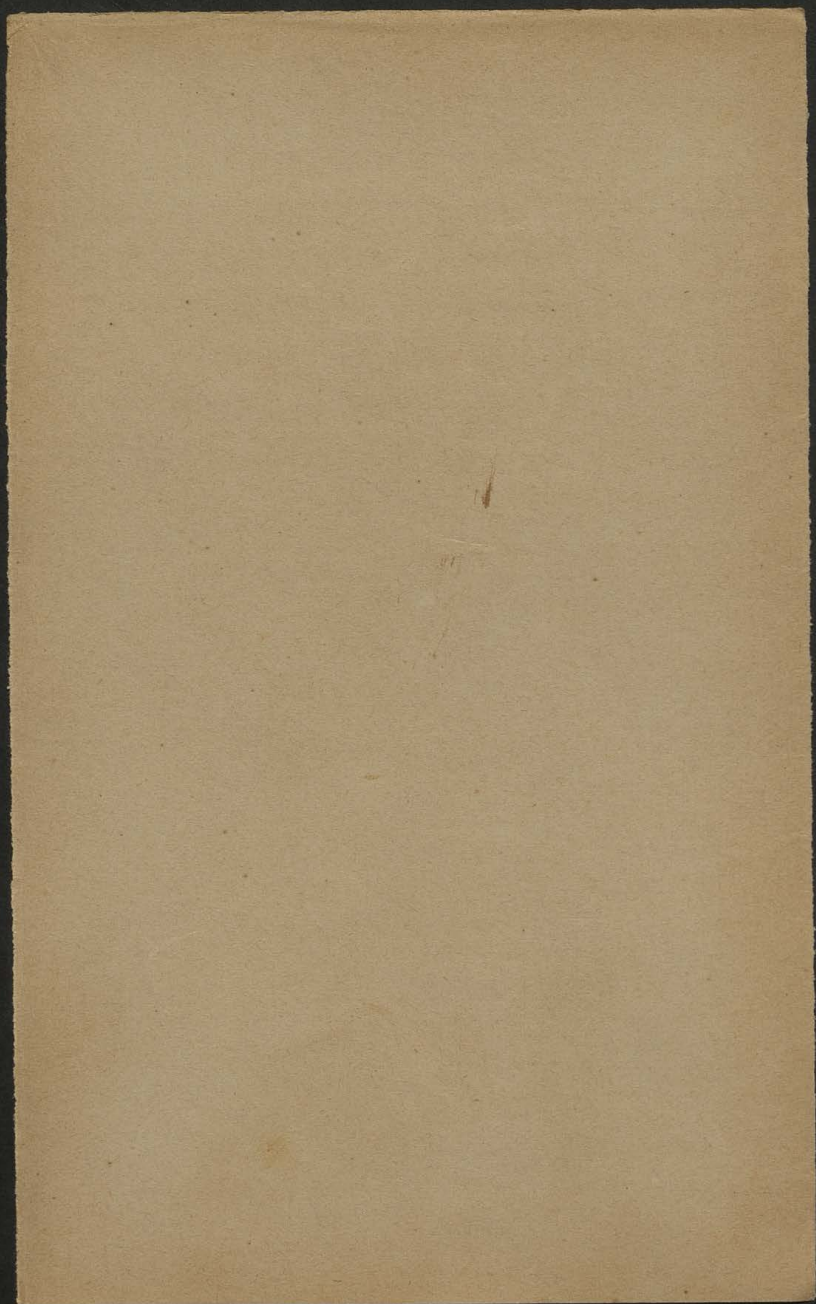
"Polka moja, deklamacja moja, figury marnu-
rowe moje, niech mi kto pokaze takiej też
wszechstronności talentu" M. Bał. prac. prawn. 1. 3.

Wszechstronny a-e. ~~nie~~ ~~przyp.~~ posiadający
przedmiot wszechstronności, we wszystkich kie-
runkach idący, na wszystkie strony skierowa-
ny (1)

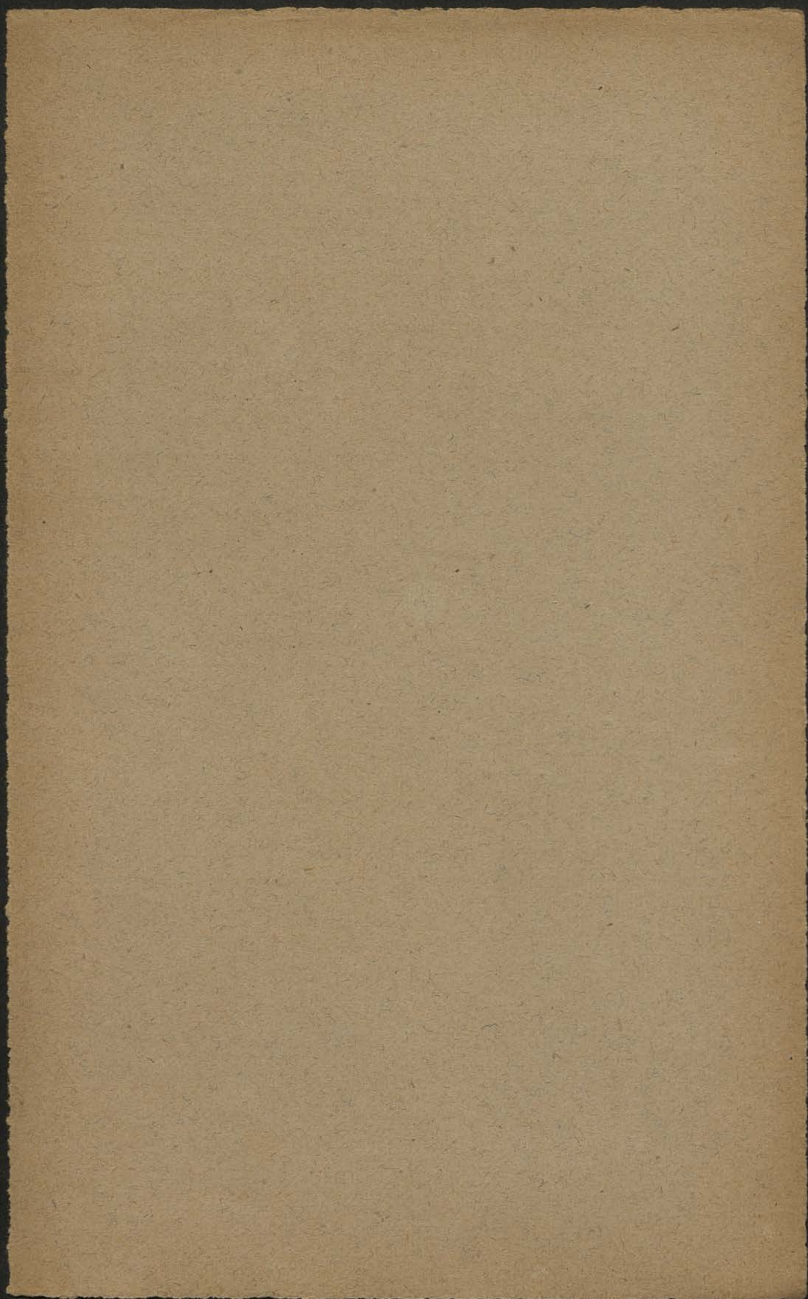
Wszechstronnie przyp. ze wszystkich stron, "Spra-
wa karantynowa na to, aby ją wszechstronnie
rozobrać" Kur. lwow. 1883. 266. 1.

(1) "Nierazbytoż dawać do sporobania i swadkoś wpły-
wania na opinię, stronnictwo liberalne nie
kumiedbato kiedus. Nie było demonstracji, rek-
nicy lub reprezentacji, na którychby nie przy-
pomniano o konieczności porównania. Nie
było też ani jednej umowy, wygotowanej por-
caturkows liberalnych, w którychby akcja gabi-
netu i stronnictwa konserwatywnego nie ule-
gła surowej krytyce. Taka więc wszechstronna
i wielkimi działaniami mogła wywarzyć wpływ

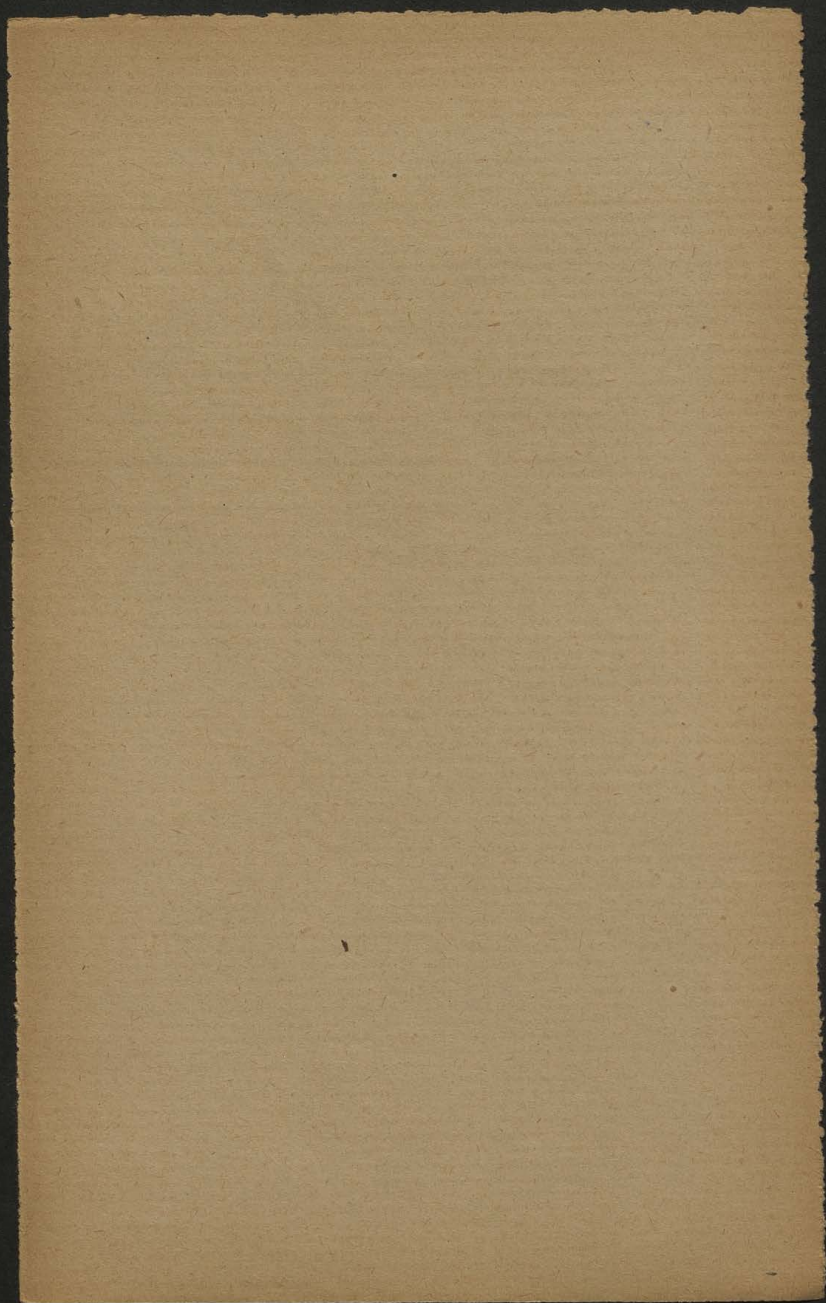
na opinie "G. lw. 88. 137. 1. " 20 skobach roku
watem wielkie nadzieje, narzynem nie
wrachemym genium i prociwstawu
mi swietu prywatu" M. B. 1870 roku 35.

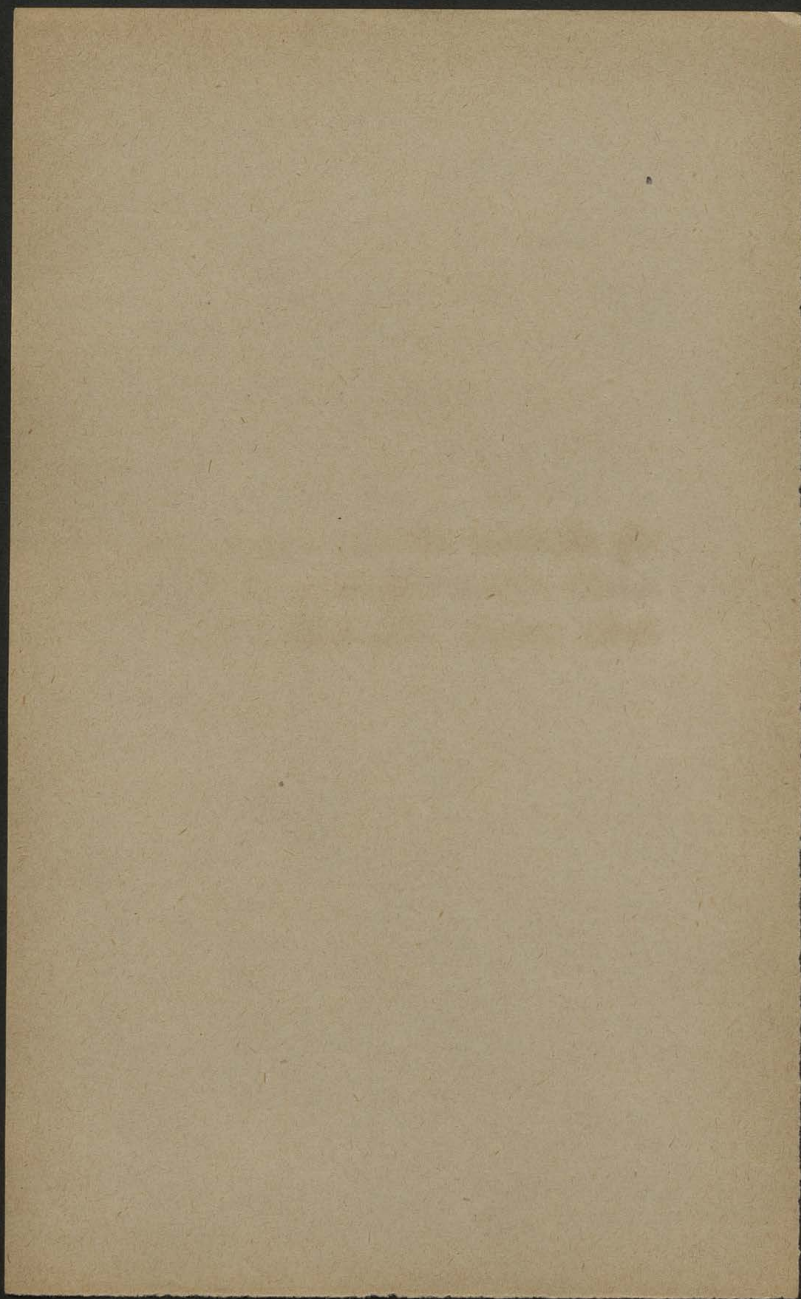
Wniechwała - y. 4. wniechwałstwo, O ile
spotężenie będzie równem moralnie,
o tyle będzie ono trudniejszym do poddania
się pod wniechwałę słota." Rola 4. 302.

Wnyściuchny, Wnyściusiuki, Wnyściuten-
ki, Wnyściutki-a-ć, intens. wnystek
 w रुपетноsci „Dostanie sto stolych i
 zapłaci za mnie wnyściusiuko” A. Winiog
 nad wite 14., Zevata poli'ja, strazhi hot-
 do nitki, wnyściuteniko ”D. Pol. Rud bura 124.
 „wiez den walejs za miaz wnyściutki oty.”
 Kuv. Swiag. 1874. 26. 2.

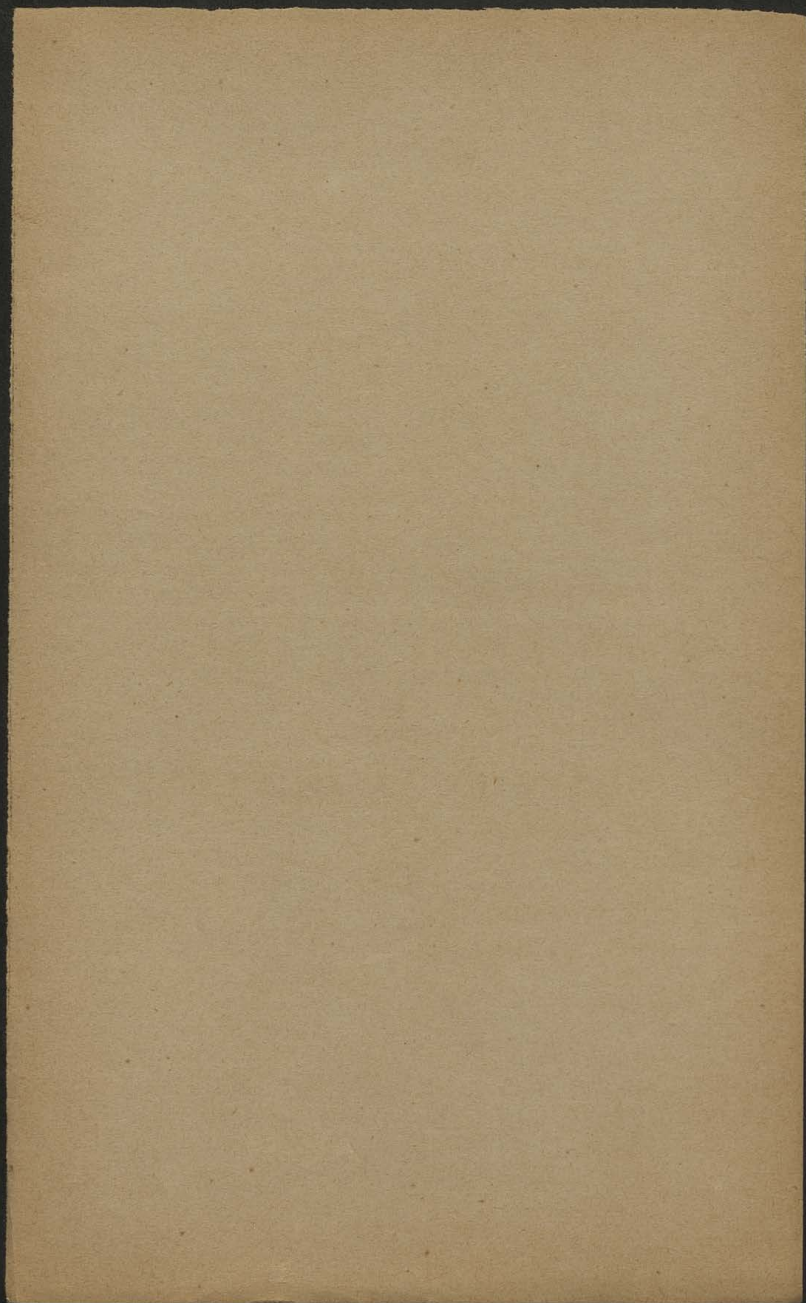

Wszystkiego. n. § w 2 prop. „wystkiego” przy-
stówkowo = nie więcej jak, tylko „We Lwowie
była wystkiego dwa razy z matką, aby
odwiedzić ciotkę” J. Dzierż. 5. 12. „Kas dla
sprzedawcy biletów nie ma tu wcale, punkty ka-
syera, ekspedytora i t. d. katalonia, jeden wystkie-
go konduktora” G. Lwów. 1887. 153. 2. „W puchu ja-
dy zbytowo ubranym, a rzadko kiedy platynem,
miałem z domu wystkiego sto dwadzieścia du-
kietów rocznie.” A. hr. Fr. Dr. 11. 146.

Waryskowicz - a. m. Dze-ów. mu. cztowiek o
waryskiem wistoty

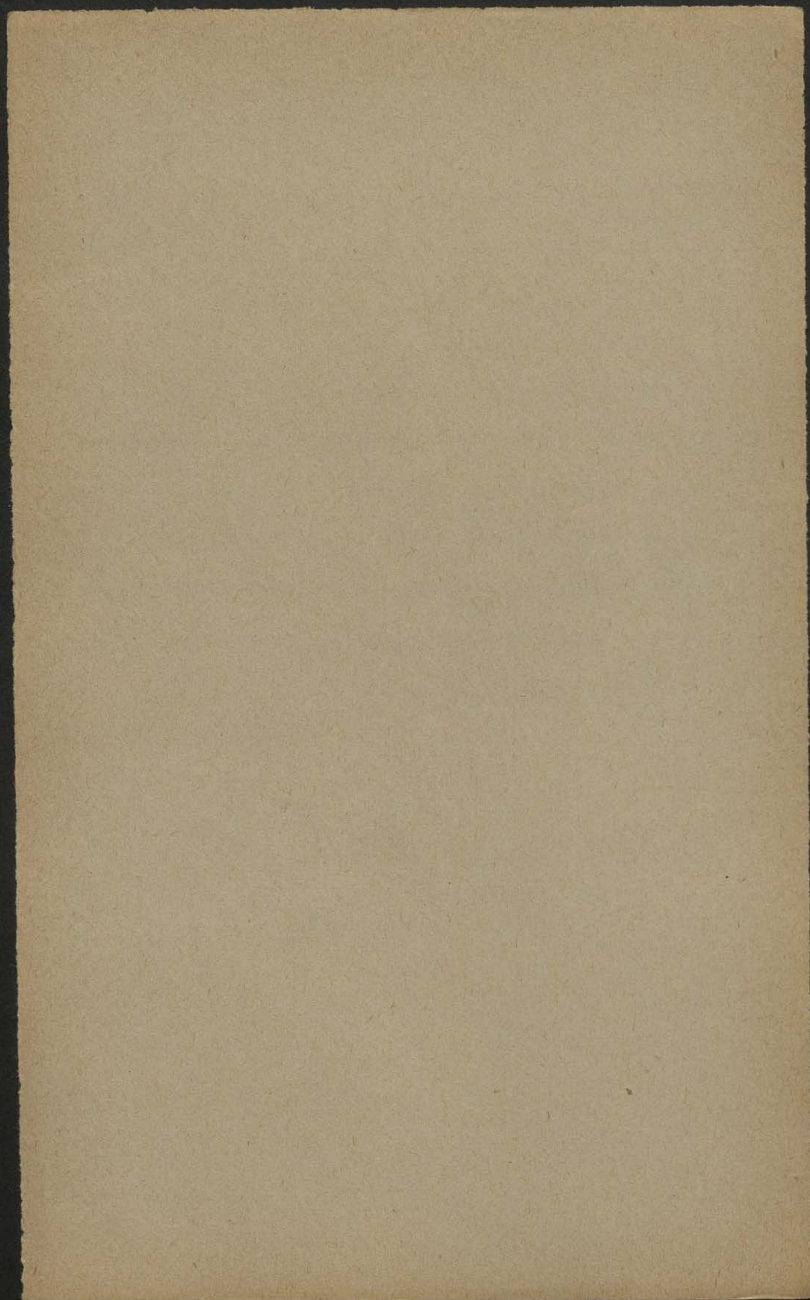
Waryskowicz - y. z. bez t. mu. wrażli-
wiedza, świadomości waryskiego „Obey-
mat się i powołaj powoli robić mi in-
wentarz naszych majątków i interesów,
które mi w końcu porzucił... i ob-
rzuć... Były w nim rzeczy, rzeczy takie,
które w przekonaniu naszym nikomu
na świecie nie mogły być wiadome.
Wtedy, że tajemnicę ten dowód warysko-
wicz - ale w duszy był zgryziony.”
Zł. Kwart. 2. 33. 71.

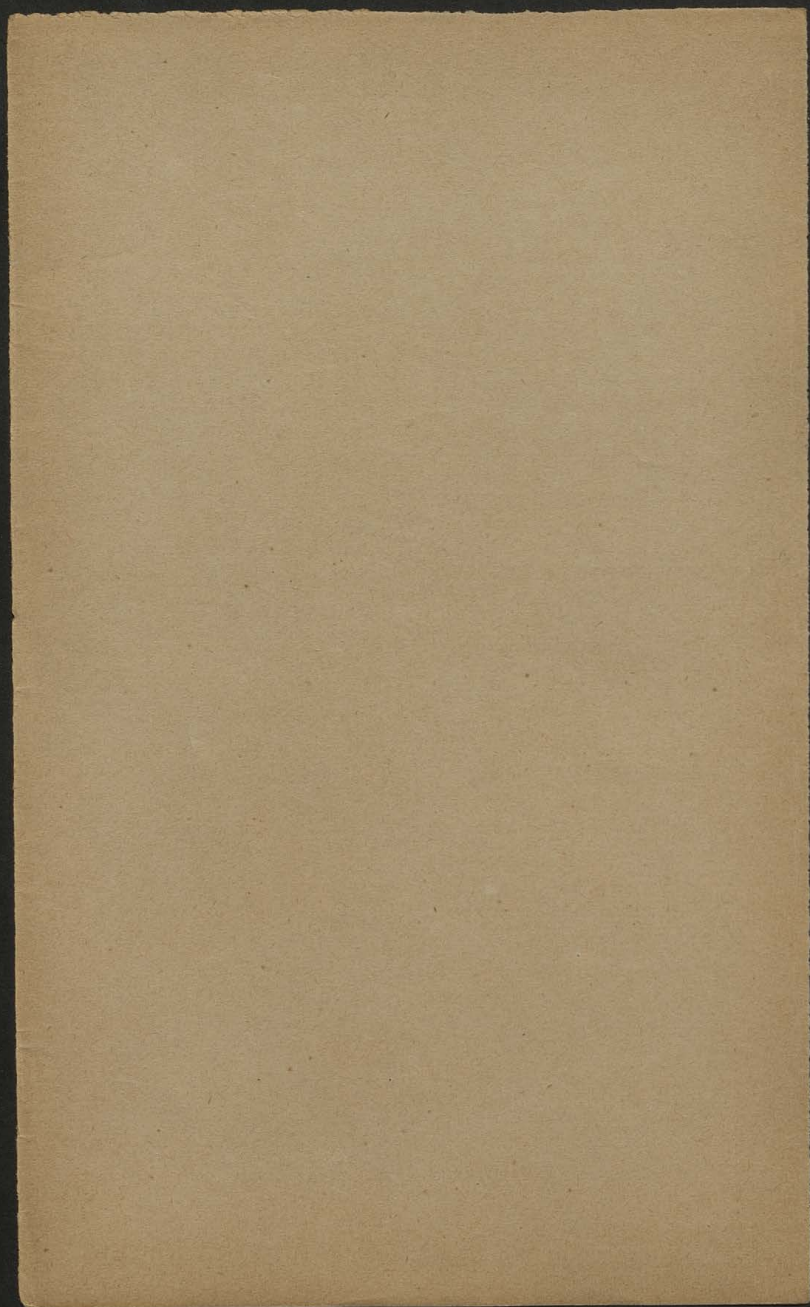
217

Wtajemniczał o. ndm. Wtajemniczył dnm.

przypuszczeń do tajemnicy, poświadczając
z cieniem tajemnicem w tajemnicy "Dyktat
on tak wystąpił w domu ich gościem, że go
już uważali za swego - nikt wprawdzie nie wta-
jemniczał go w rzeczywisty stan interesów"
St. Goudin. Echo 1878. 256. „Z tego wyjątkowego
sta mi się jedno było najdroższem, że wsta-
ła wtajemniczony w sarkas i rozkosz jakiej
ona daje skondowata" J. Kram. Wiśń 1878. 30
Odkrywał tajniki

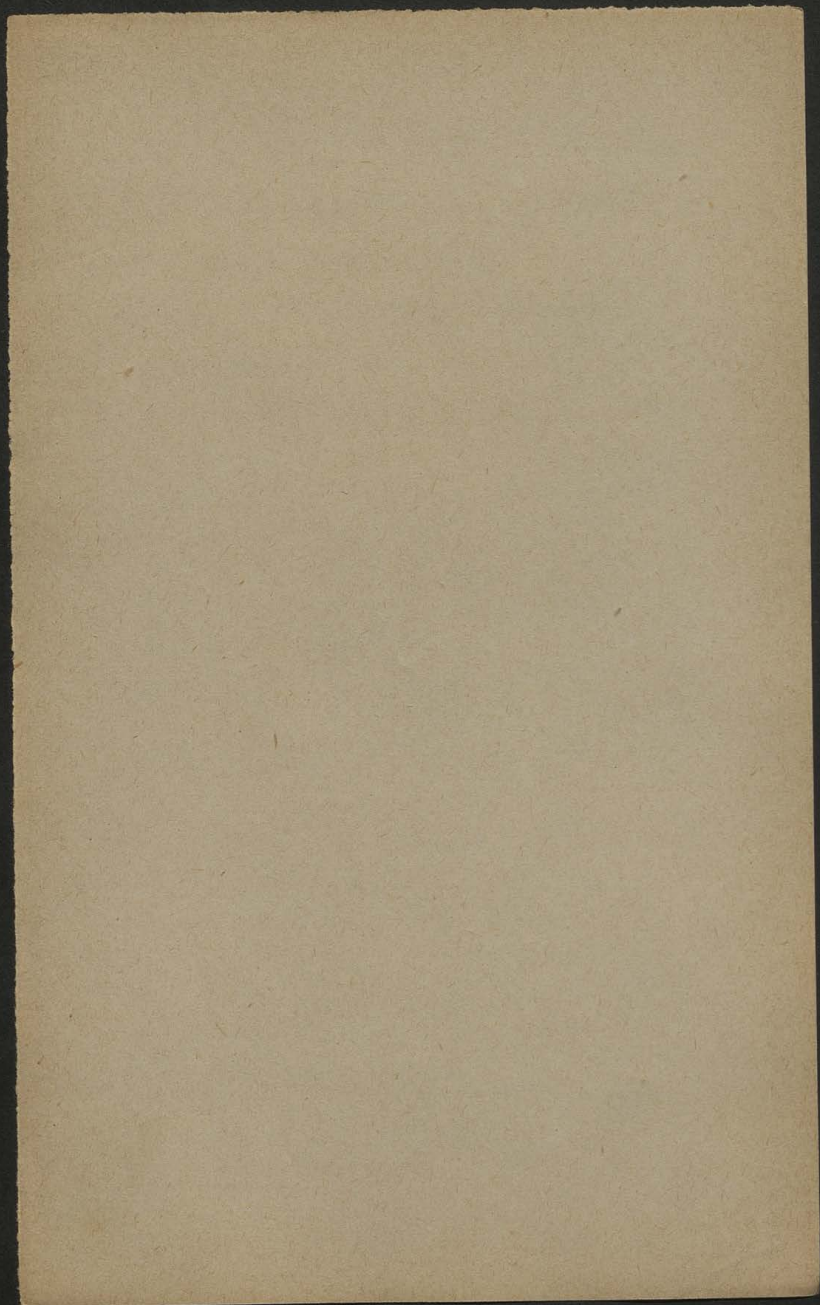

Wtorek - roku m. rki - cis um. 3. przyjsie, wieko-
rek i t.p. majcie miejsce penjadywie
w dniu wtorkowy, Rywatem u knabie-
go na wloskach" H. Piek. humor. wrona.
1. 20.

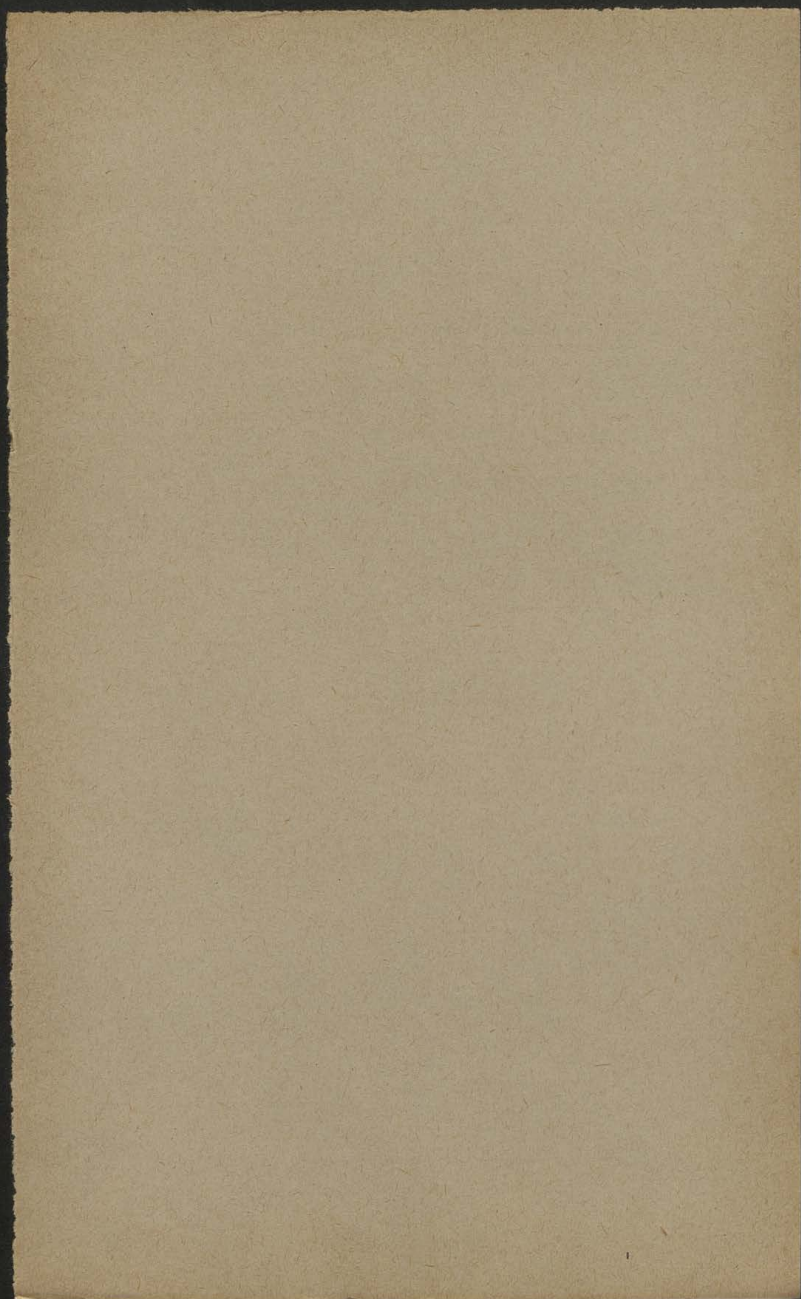

219

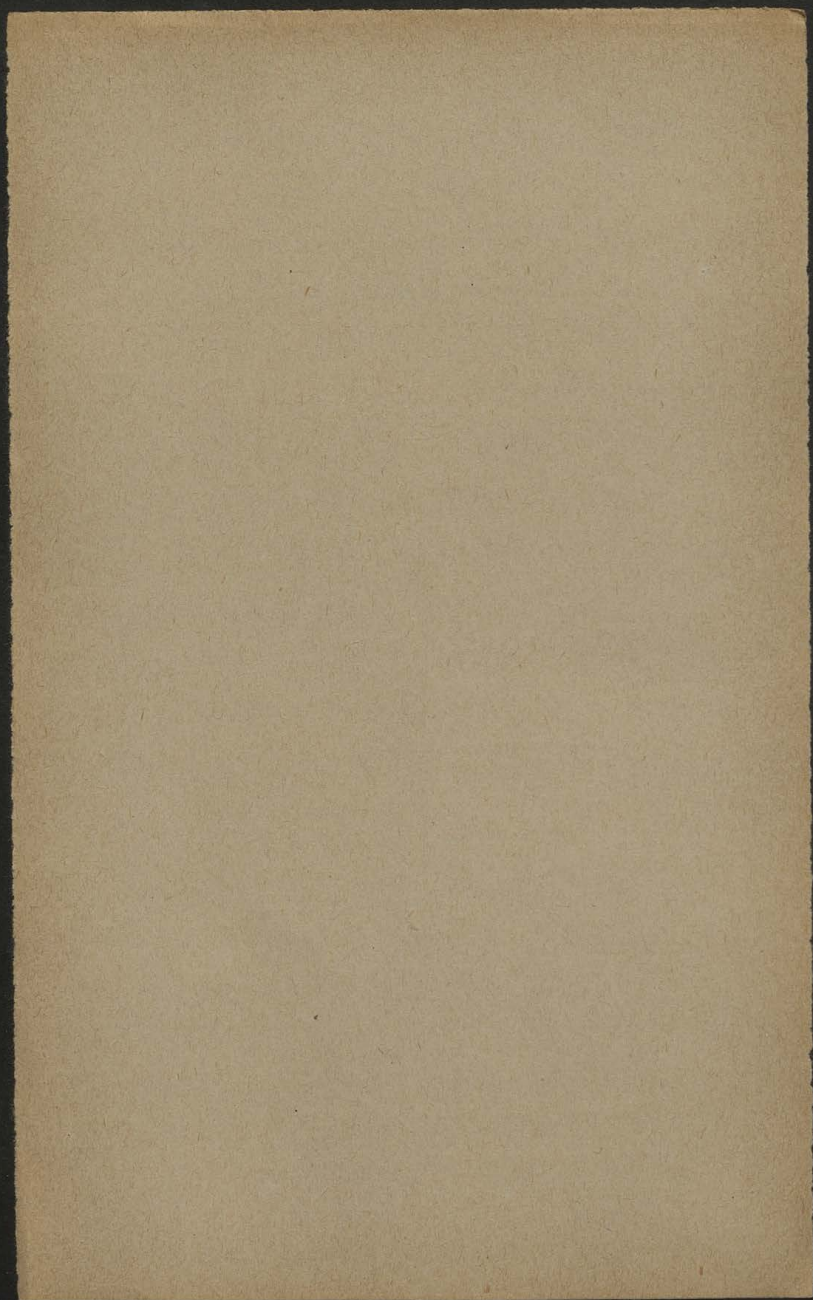
Wtręcalski-iego. w. kart. cztowiek wtręcający
się do wrajskiego. ż. Wtręcalska-iej
"I byłoby im zupełnie tego, gdyby nie kept
opinii publicanej, tej wtręcalskiej ~~we~~ wryst-
kie ziemskie sprawy" Dics. lit. 3. 398

Wtórrowai cz. ndkn. Zawtórrowai dkn. & uńśado-
wai, czyńci toż samo, potwierdzać słowem
lub czynem „Gdy podniosty wielich zawo-
tać: pijemy na zgubę pogan, a podniesienie
imienia chrześcijańskiego!.. wszyscy mi za-
wotowali ochotnie.” J. Kram. Tyg. II. 2. 5. 313.

Wtrynić cz. dln. posp. tryw. wtożyć, wsadzić, wci-
sużyć, wścibić, I wotrysiwaty w okno gło-
we, podziwiał oczka kabrawe" Kur. Święt.
1883. 36.4.

Wyjarszek - także m. schowie - ów m. zdrob. wyj

"To mi był kucharz i wyjarszek." J. A. Fr.
Kom. 1. 210 z persp. nazwa dziewczyna przez
kobiety tego życia niesłychanie, który je
utrzymuje

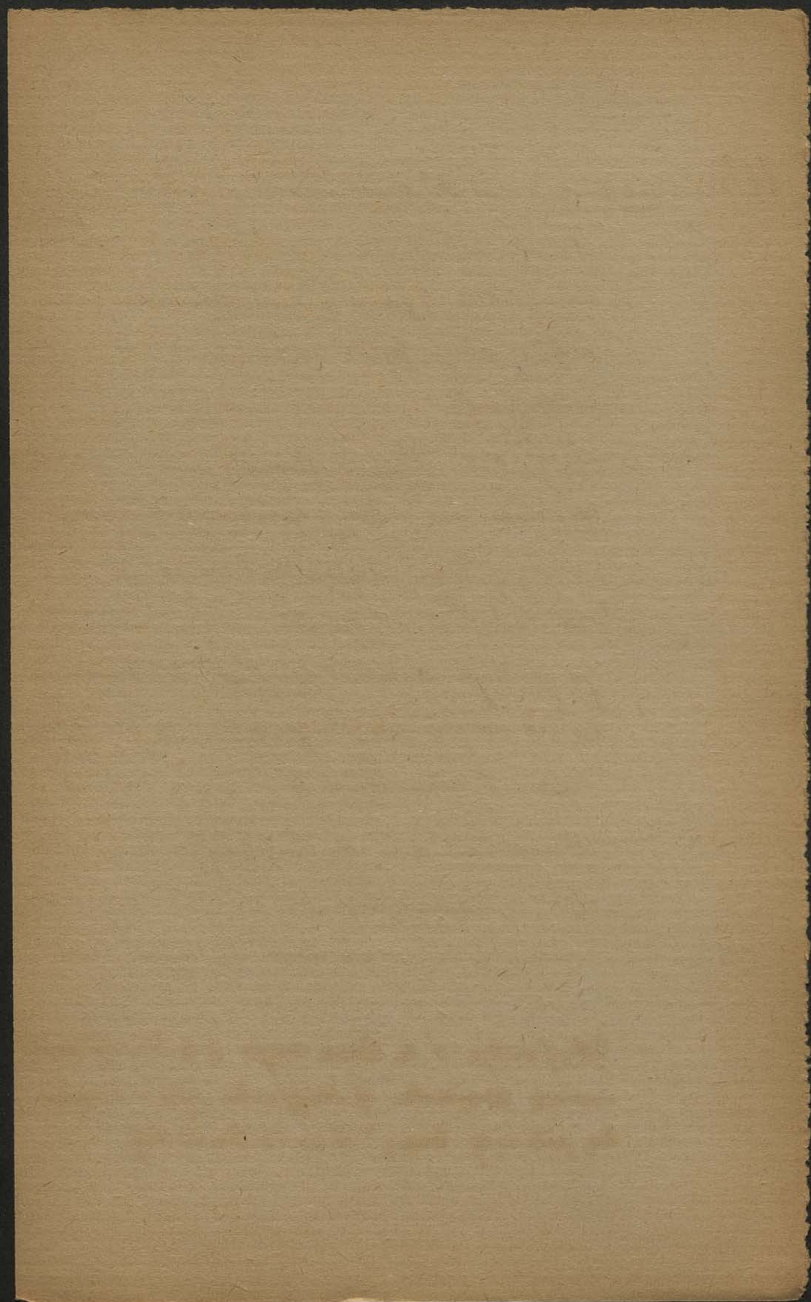
Wyjcio - a, Wyjek - jka, Wyko - a m. o -
wie - ów m. zdrob. i spierana. wyjarszek

"Nigdy tego wyjcia nie kochałam bar-
dzo" D. Pol. Dzien. Ser. 38, "Wtem do naszego
pokoju wchodzi wyjcio" ib. "Przyznaj
się że wyjcio za długo siedzi w Karlsba-
dzie" A. Witek. Fot. 1. 4.

Wyjostwo - a n. z zbior. wyj z końca, bo-
ciwi wyjostwo być też nas nie mogło, za
nammi się tu sprowadzili" Kł. Hoffm. Sam.

1. 110.

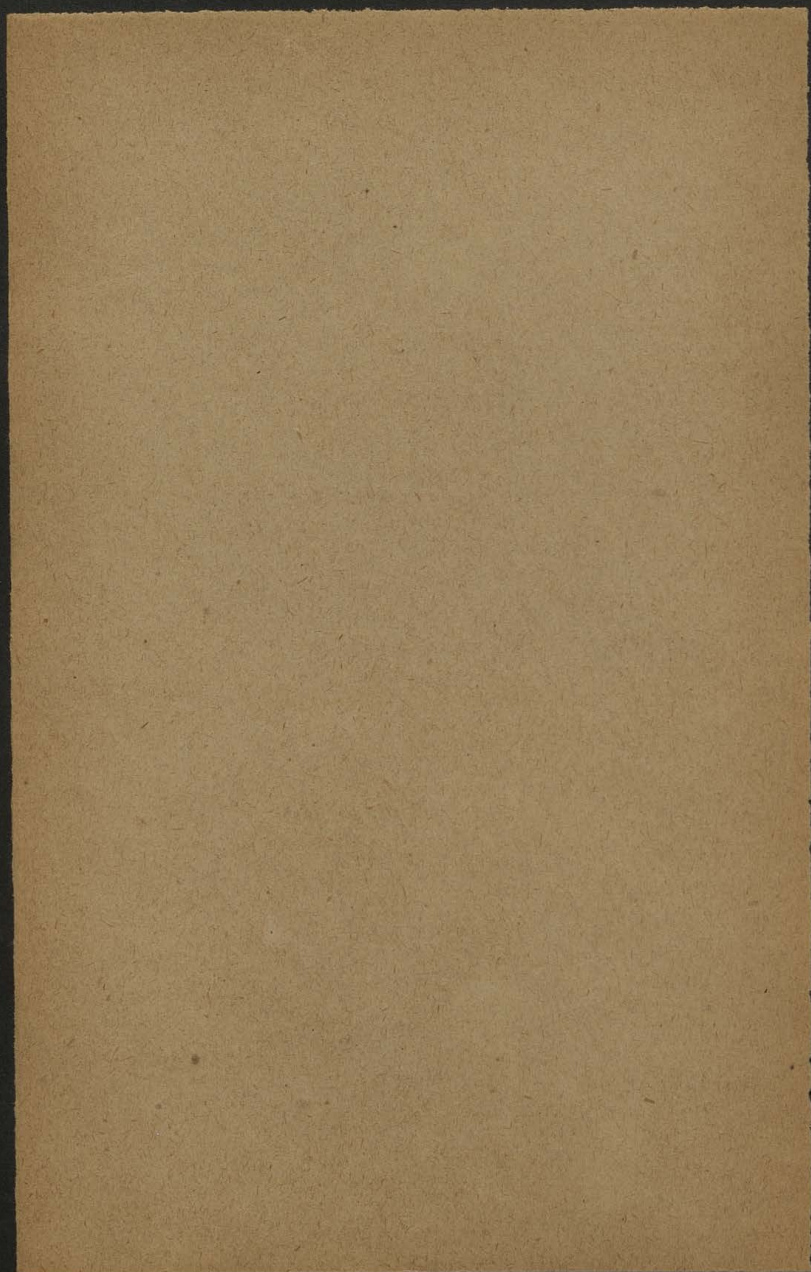
Wyjanka - i. i. końca wyja z w Galicji powo-
mowa wujanka cf. stypjanka, "Ja z wujan-
ką piliśmy kawę" A. W. Fr. Dn. 11. 207.

Wulkanizm - a-e od wulkanu, z działaniem
wulkanu to jest ognia podziemnego powsta-
ty z fig. pętem ognia, zapachu „Pomysł
swojego wymownego wulkanizmu.” M. Głowat.
Dziennik 1886. 323. (1)

„ Grecy, Rzymianie a ostatnio Arabowie
przeobrażali w typie krajów wulkanicznych
ślady swej kultury.” ib. 327. „Wiele ziem
odległych leży w postaci wulkanicznych uję-
ściowości” Wpł. 3. 3. 36.

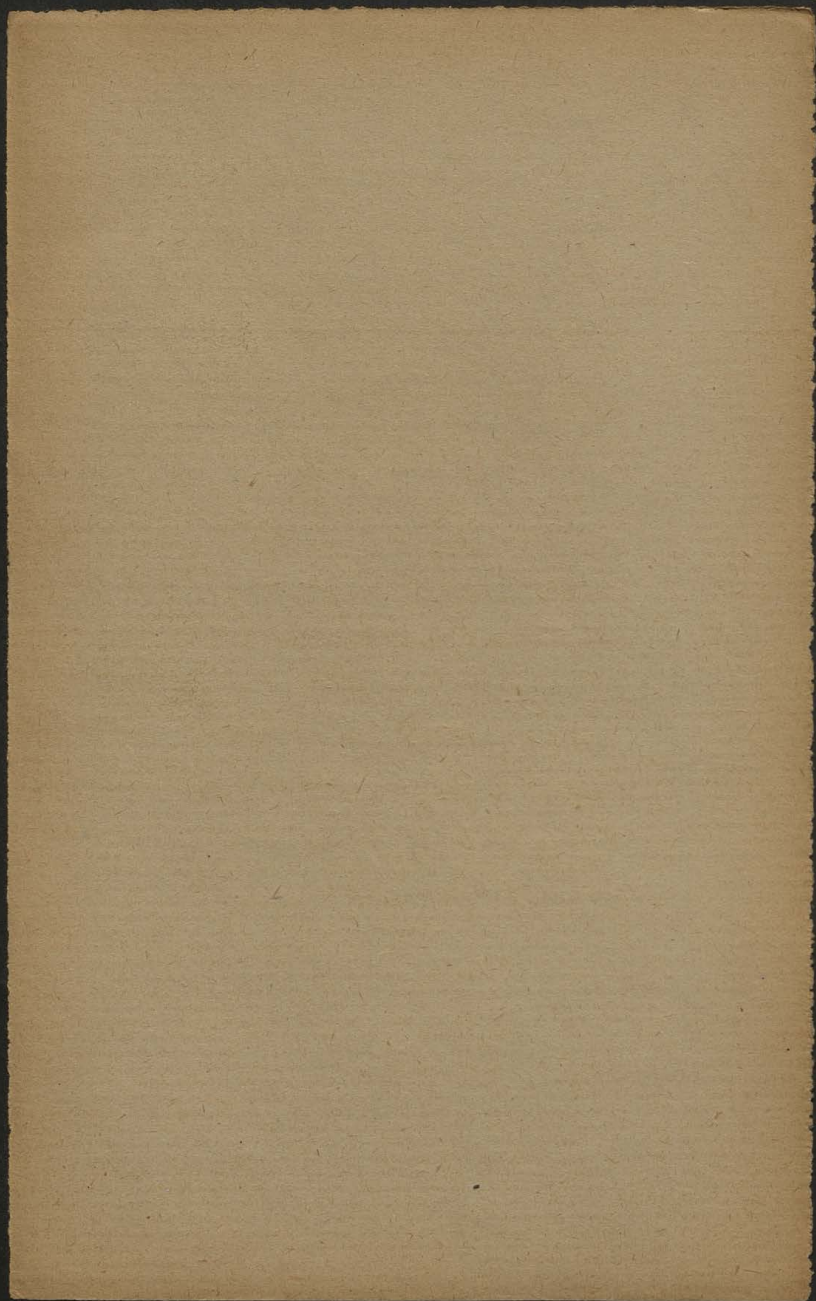
(1) „To ptomienie, wulkaniczna głowa” A.
br. Fr. Dzieln. 7. 253.

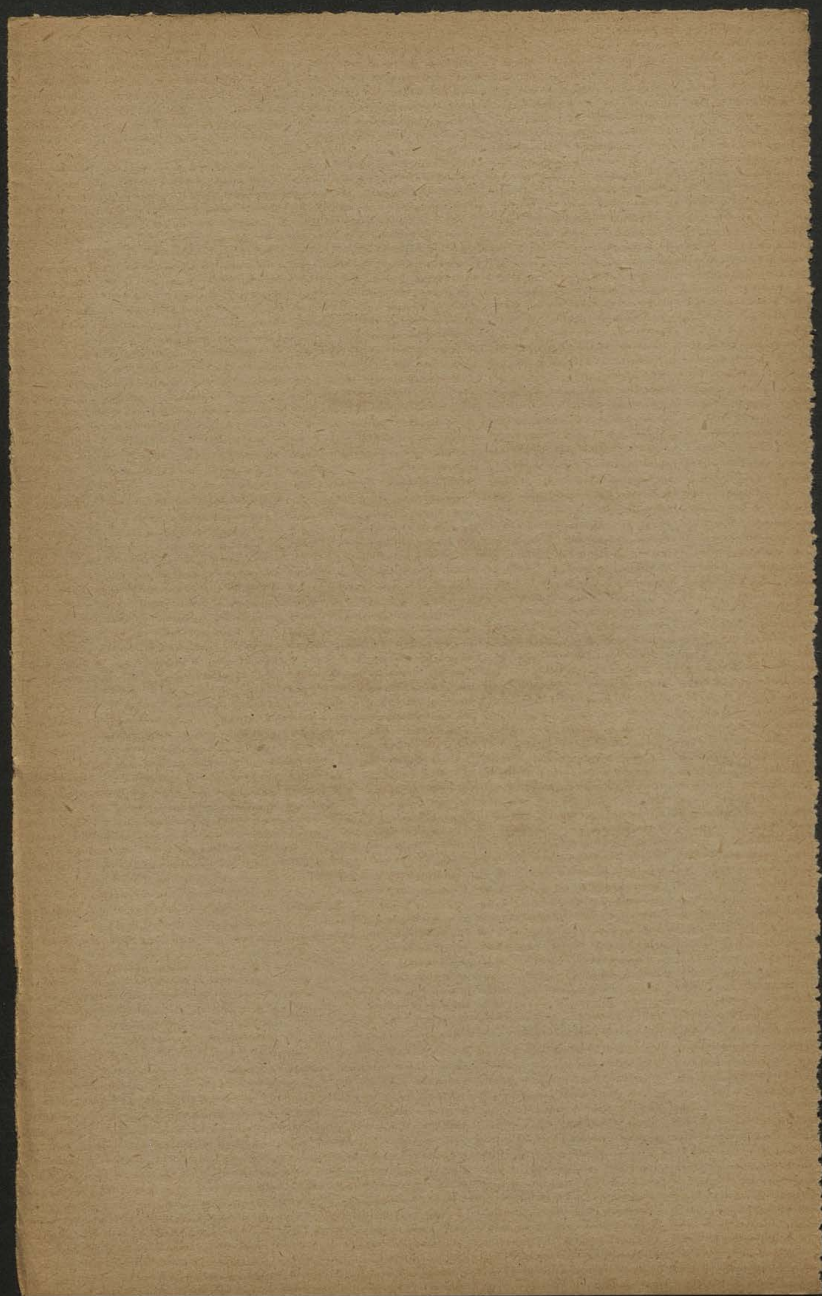
Wybitka-i. i.

Wybita-ej. i. do st. wybić, tylko w przystawie-
wem wyprzeć: „do wypitej i do wy-
bitej” = do wielkiego i do bójki, kocha-
no go niecierpieć, bo z ludźmi tymi u-
miar, i do wypitej i do wybitej, do kart,
do śpiewki, do wielkiego, stowem, nieoce-
niony wstawić. „Jt. Kvar. 2. 154. „Do wy-
pitej i wybitej kuch nawae” ib. 32. 23.

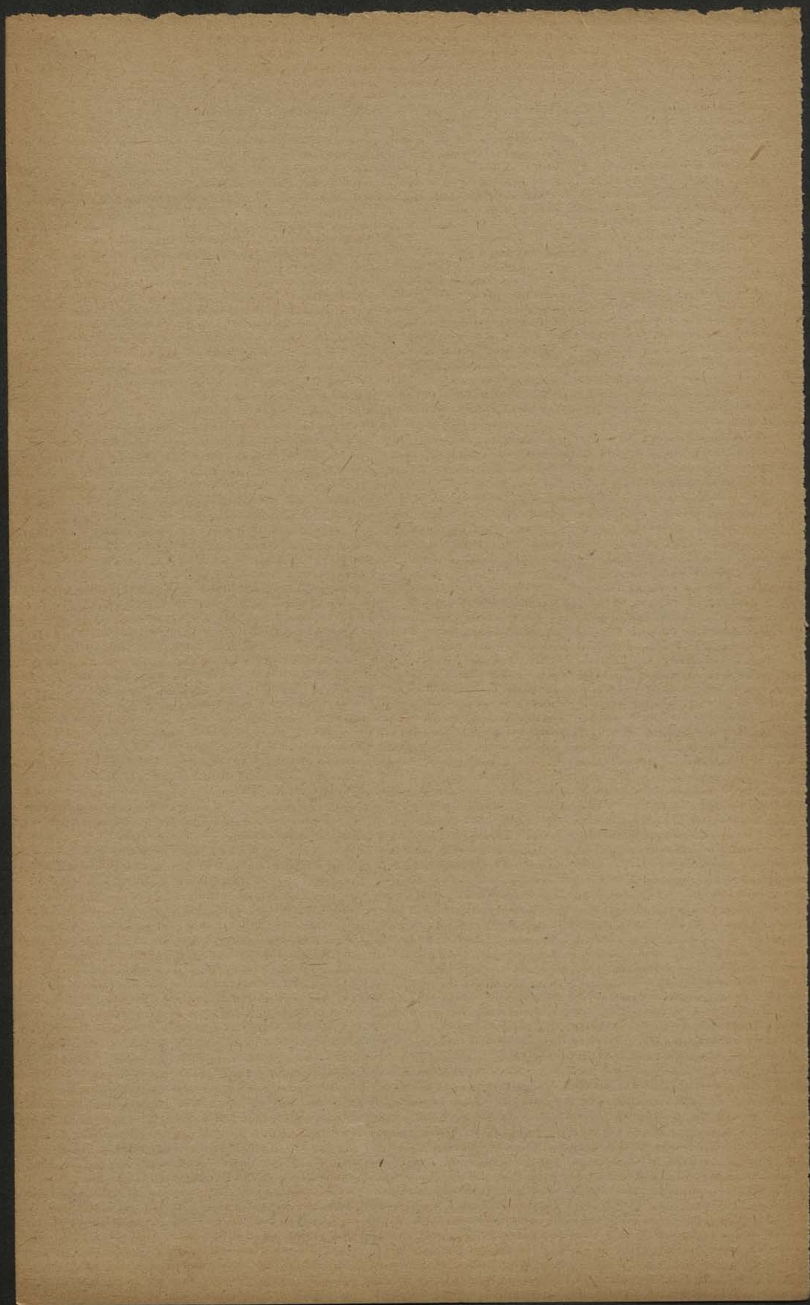
Wybitka-i. i. „do wybitki i do wypitki” =
do tania i do rękawica, do wprzeć
„Dirbant i hulaka, gotów do wypitki a
po tej nabierający nęstwa i chęci do wy-
bitki” J. Kar. 1882. 249. 2. 5. gwał w warca-
ty na wybitkę „t. j. porwał się dać sobie
wybić jawniej.”

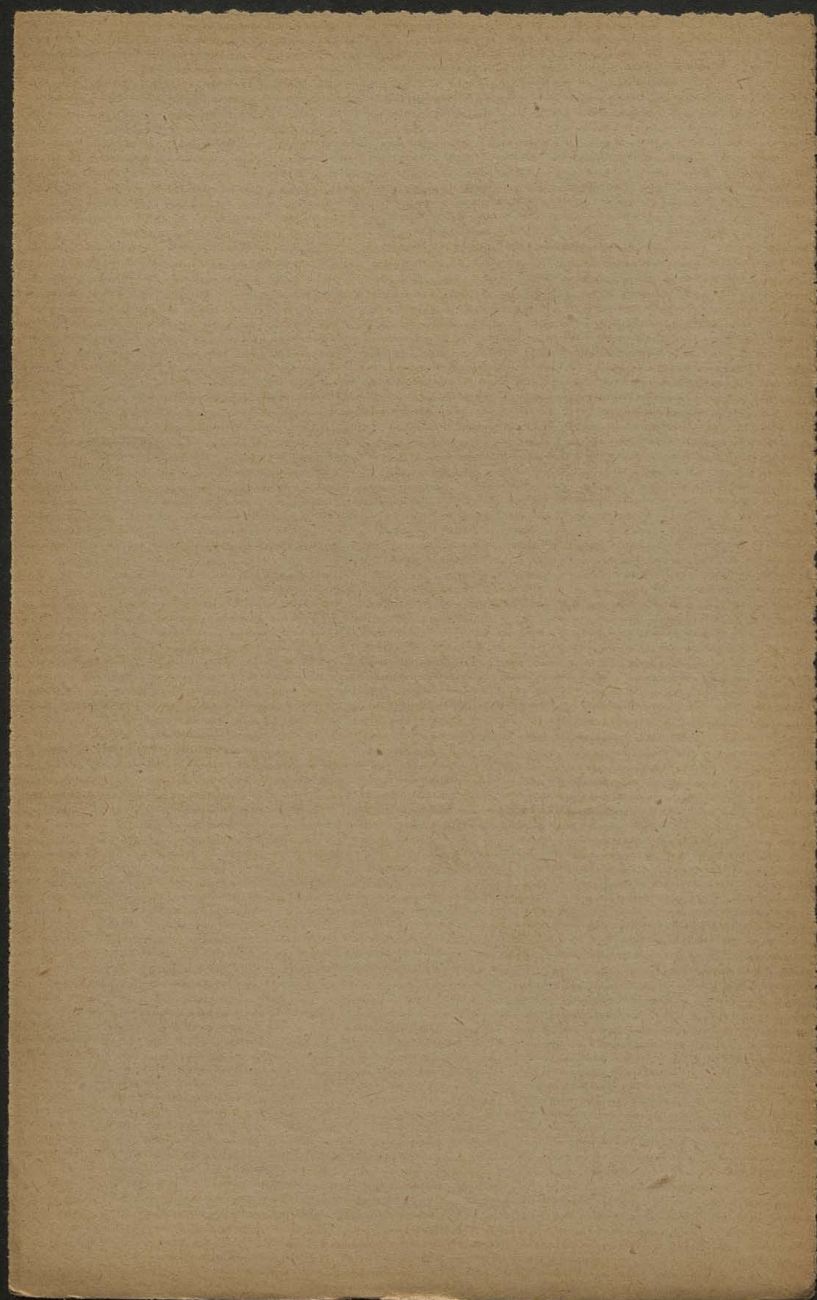
Wybitny-a-e z wybijajacy us ponad kwytky porow,
 odnawiajacy us, glosiny „Wypada mi ko-
 niecznosc wybitniejsza, w swiecie kazde
 powyciz” L. Mell. Groch. wian. 13. X kwara-
 jacy uwage, odkażajacy us, podpadajacy
 pod ocny „Tycie towaryskie w czolnosci,
 nie macty kadrych cech wybitniejszych,
 wykrycy niemal rz oddani wyzwanie swo-
 im obowiazkom.” wiek 1887. 233. 3. 11
 „Kajnowat wybitne stanowisko w lo. Dan-
 kie Polakim” F. lw. 188. 128. 4. „Sprawy bul-
 garskie prczestaly byc obecnie przedmiotem naj-
 myzszym w sporob wybitny gabinety europej-
 skie” wiek 88. 133. 2.

Wybotci się at-eje st. xaim. dkm. 3 wykalić się, wy-
 marzekai „Dawał mi się wybotci, 18-
 dze że ulgę pragniesz wywztrac-
 nie” J. T. Kras. wieś 1882. 37. 1.

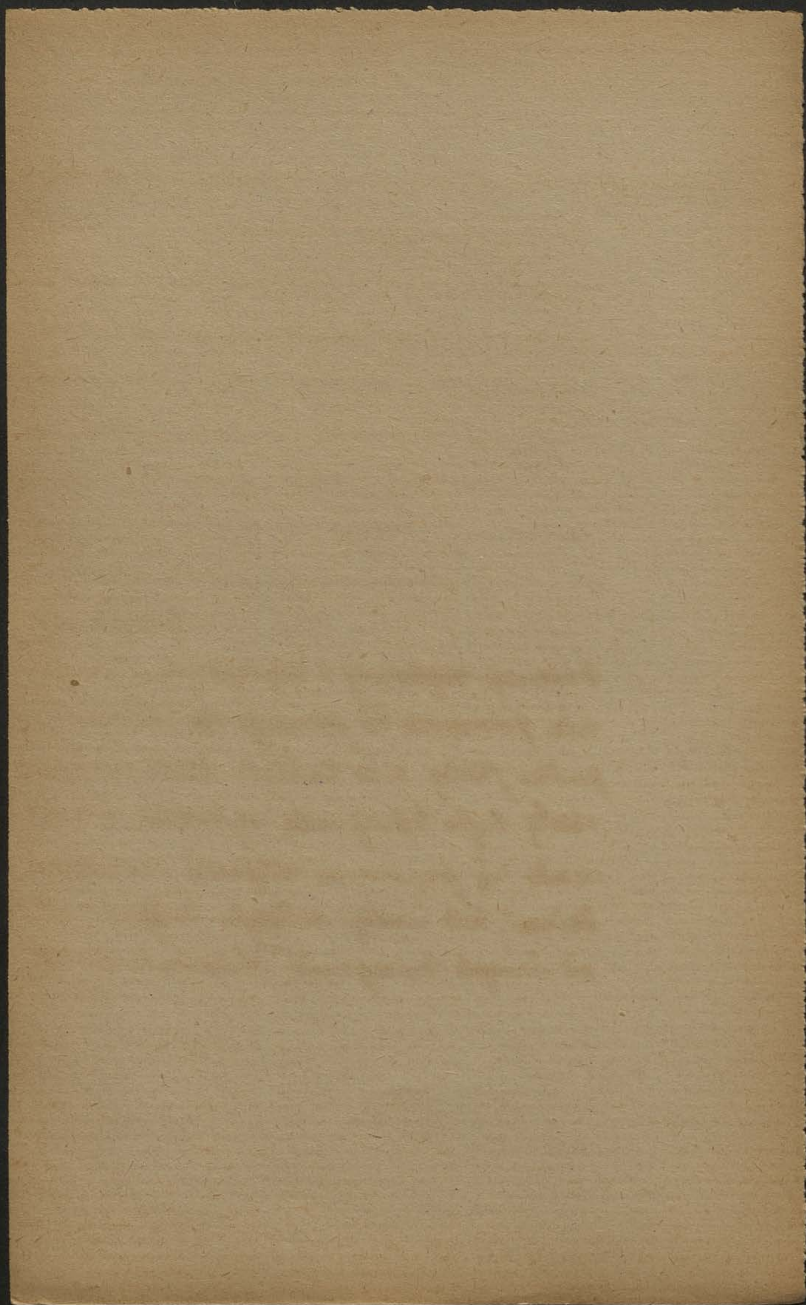

Wybory u. m. ry-ów m. g. w l. m. „Wybory” wypr.
 m. wybiegania wolności głosami, osób
 mających pełnię obywatelski publicznie u-
 rządniczo, postępowo na sejmie i t. p. „Wybory
 obywatelskie są u nas jednem z najsił-
 niej rozpowszechnionych wyprawień” (ib. 77. ~~Dz. Ost.~~
~~Sejm~~ J. W. 19. 78 to pod: wyprawienie). Otwor-
 mit, że musi jechać na wybory urzędni-
 ków mających nastąpić wkrótce” ib. 77.
 „Wyborowicz bawi się wyborami, rozpocz-
 je się u niego jak wódz wyprawą” ib. 85. „Co
 do prawdopodobnego rezultatu wyborów,
 żadnych pewnych czynić niepodobna wnio-
 sków” „Wiek 1887. 41. 1.

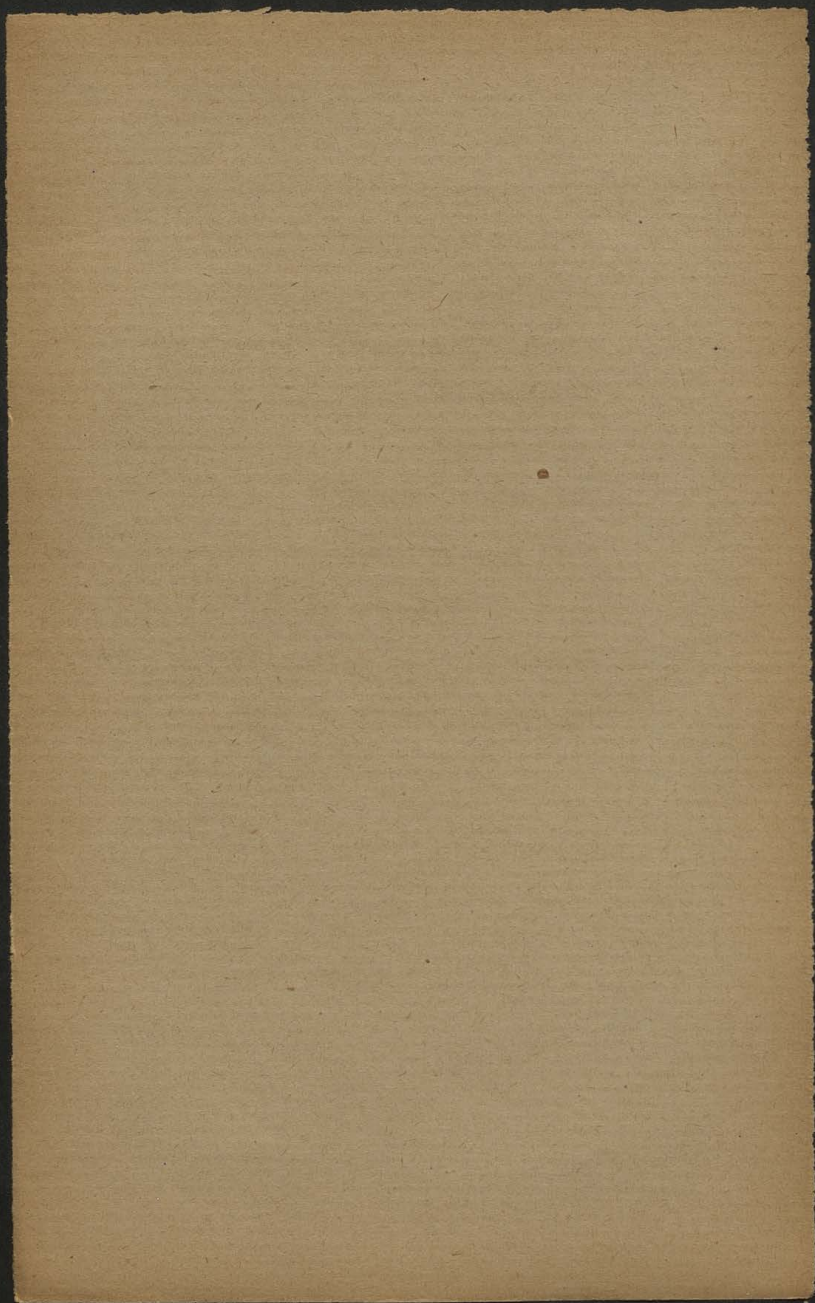

317
227

Wyborowy-a-e, tyragu ie wyborów i porząd-
ku wybierania posłów „Co do pra-
widopodobnego rezultatu wyborów,
żadnych pewnych osiągnąć niepodobna
wniosków, podmas agitacji bowiem
abyt wiele nowych a poważnych w-
głęz wchodnito wyznisków, które w
ostatniej jawnie chwili, nadei mo-
gę akcji wyborowej zwrot nieprze-
widziany” *Wiśk* 1887. 41. 1. 3 wojtk. wy-
borowy, wybawny z najlepszych „Kompa-
nia piernika od prawego w każdym
pułku jazdy, a w każdym batalionie pie-
choty była kompania wyborowa, odma-
czata się przeweni salifanni i uiedawie-
dziemi, lub innymi rodzajni kotłakami
od innych kompanii” *A. hr. fr. Dz.* 11. 127.

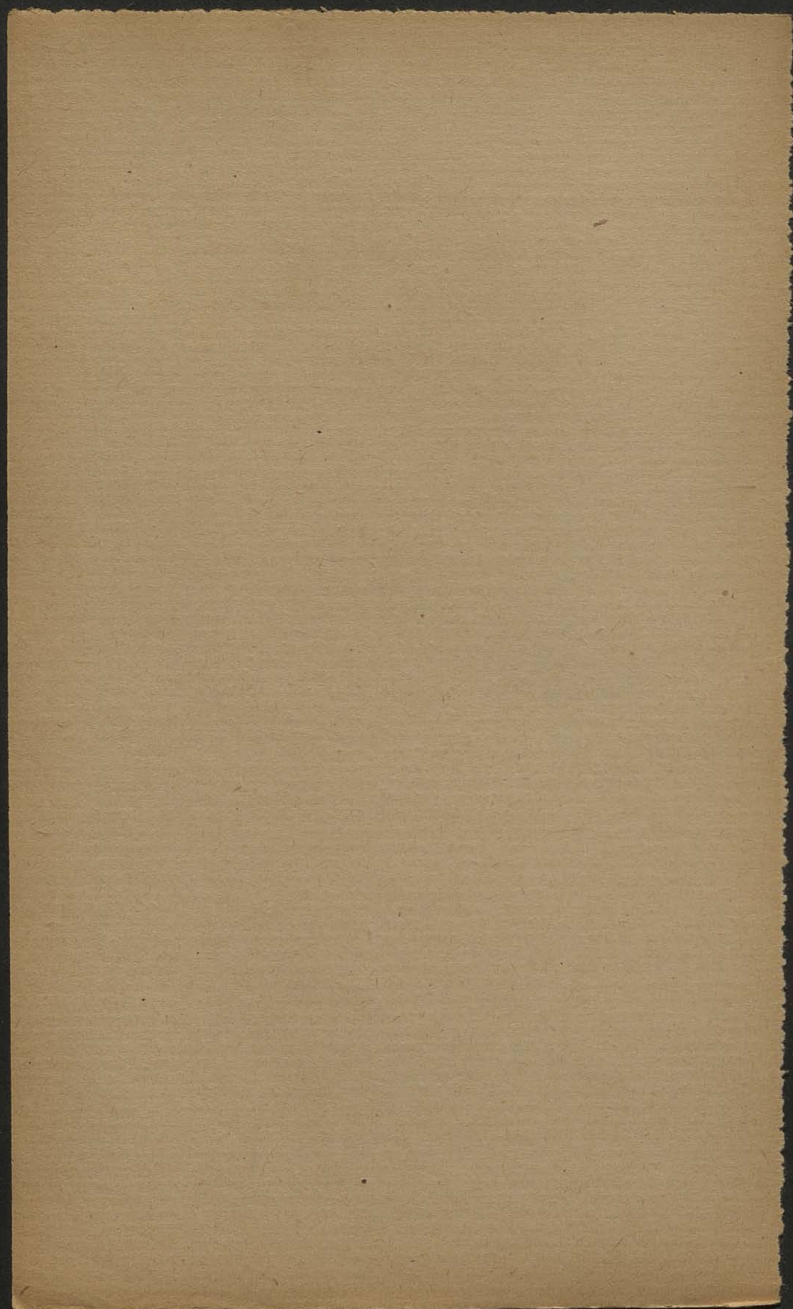

Wyborowicz - a m. cie-o-o m. pof. a pewnem tekce-
war. cztowiek wyprawy przy wyborach,
wyborca „ Dawny sejmikowicz a obci-
siepnij wyborowicz, znakomita to su-
prawiecie figura „ J. Kras. 19. 82 „ Wyboro-
wicz nadyma się, on pewien siebie i co
on będzie stanie się „ ib. 83 „ Wyborowicz
zwa powiat, stosunki obywateli, ilości
dusz w każdej majętności „ ib. 84 „ Wy-
borowicz bawi się wyborami, kupując
się nimmi jak wódek wyprawą. „ ib. 85.

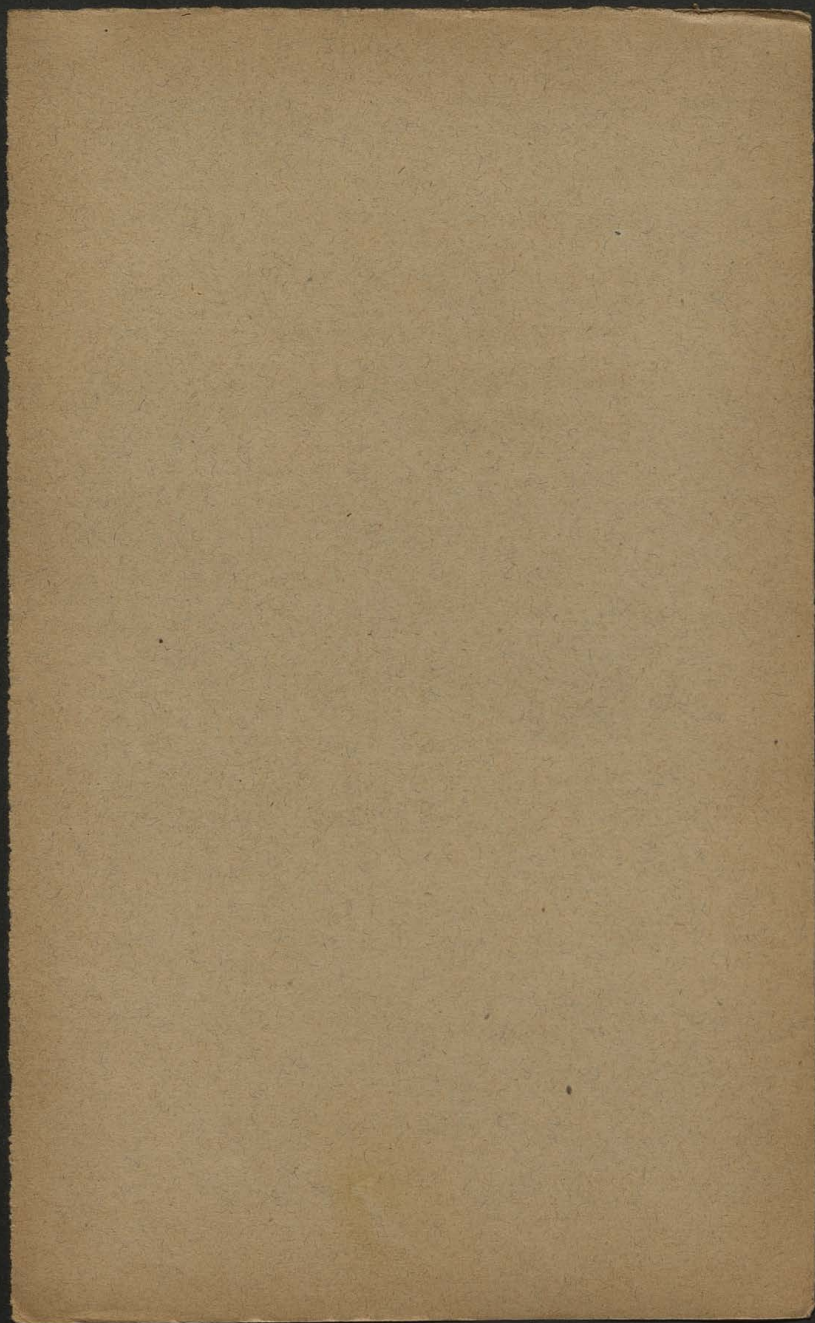

Wybrednis' - sie m. sie - oio m. cztowiek wy-
bredny, wybrydnik „Zagranicznymi
wybrednisie uskarzali się, że Polacy
winnym są siwiedzy” k. Kraj. Jav. i Jag.

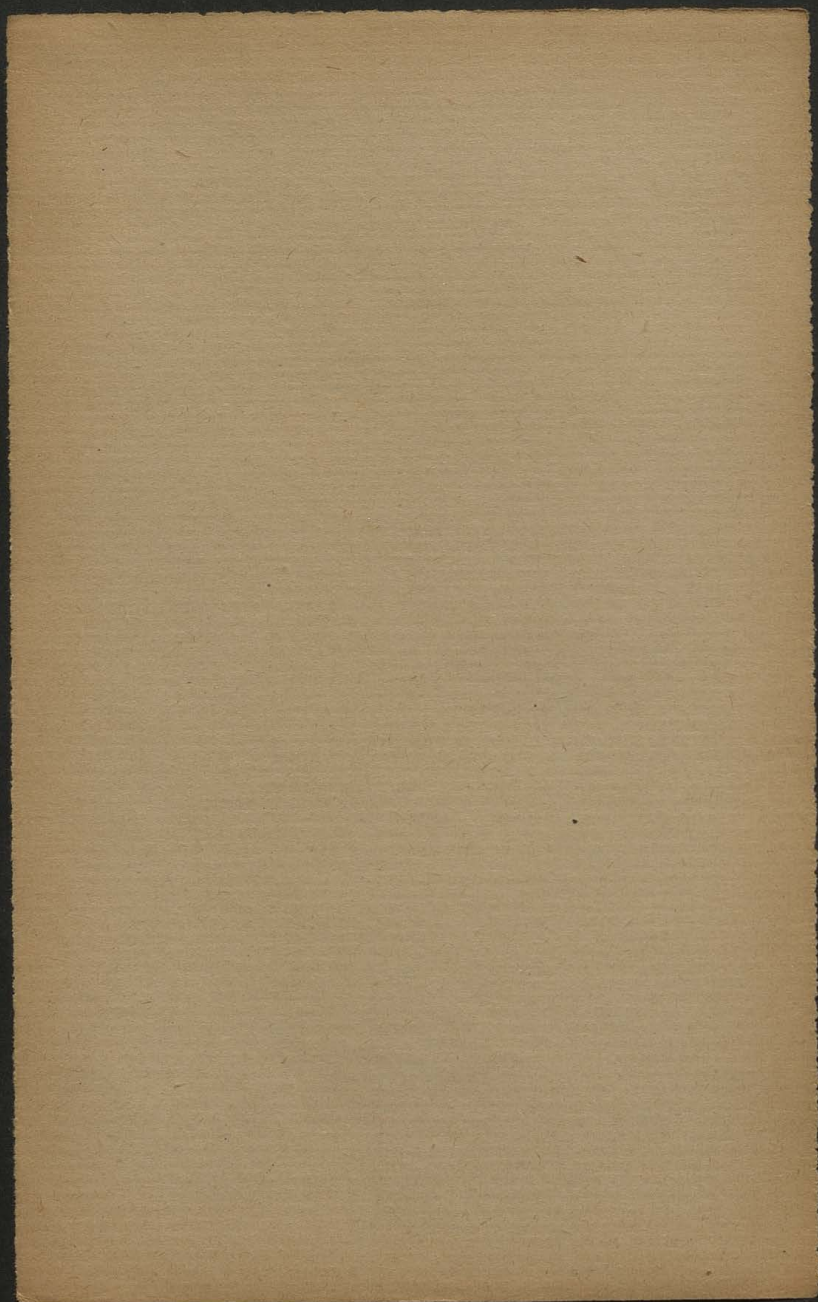
1. 24.

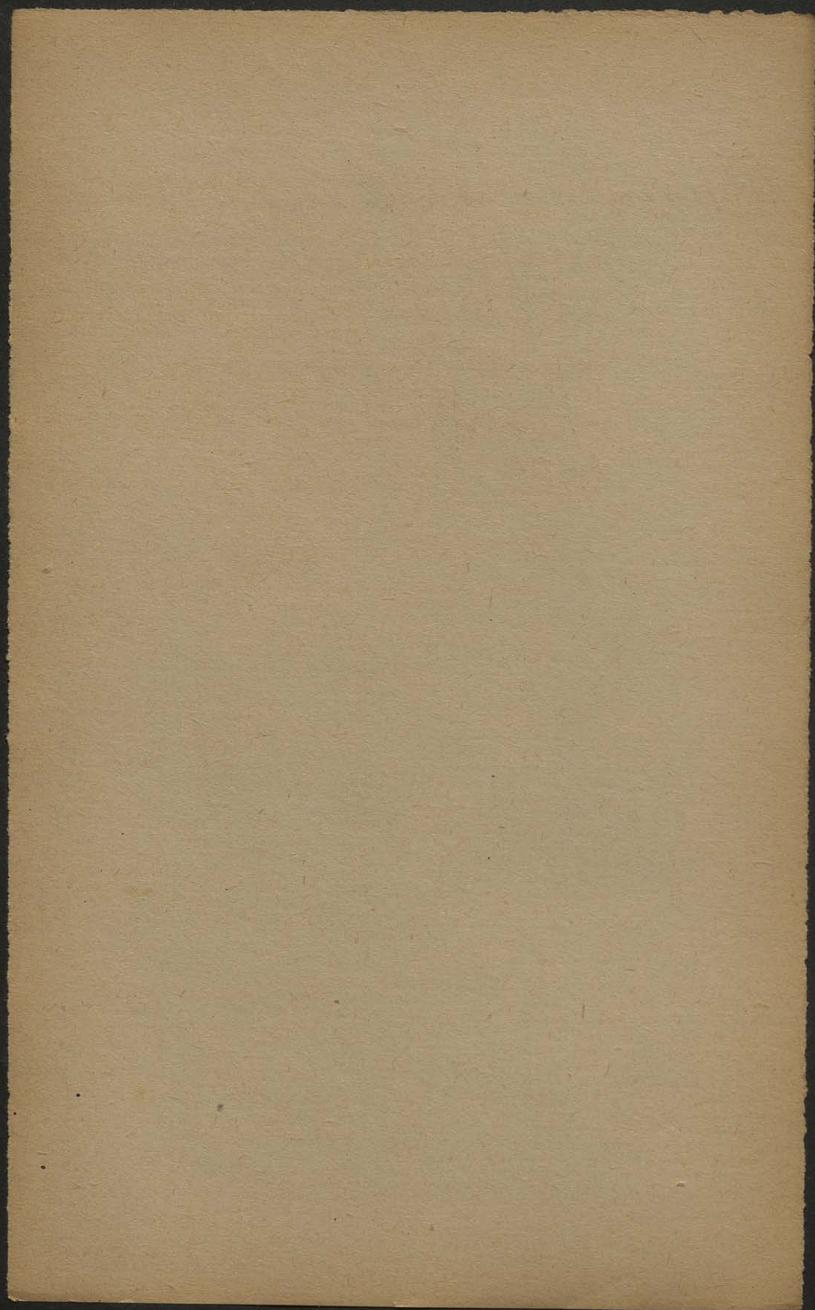
Wybuchliwy-a-e, mający wstaność wybuchania,
eksplozowania, eksplozji, w magazy-
nach fabrycznych nie wolno przechowy-
wać w jednym budynku więcej nad 500
pudów materji wybuchliwych; ~~uważa~~
widz 1887. 229. 2.

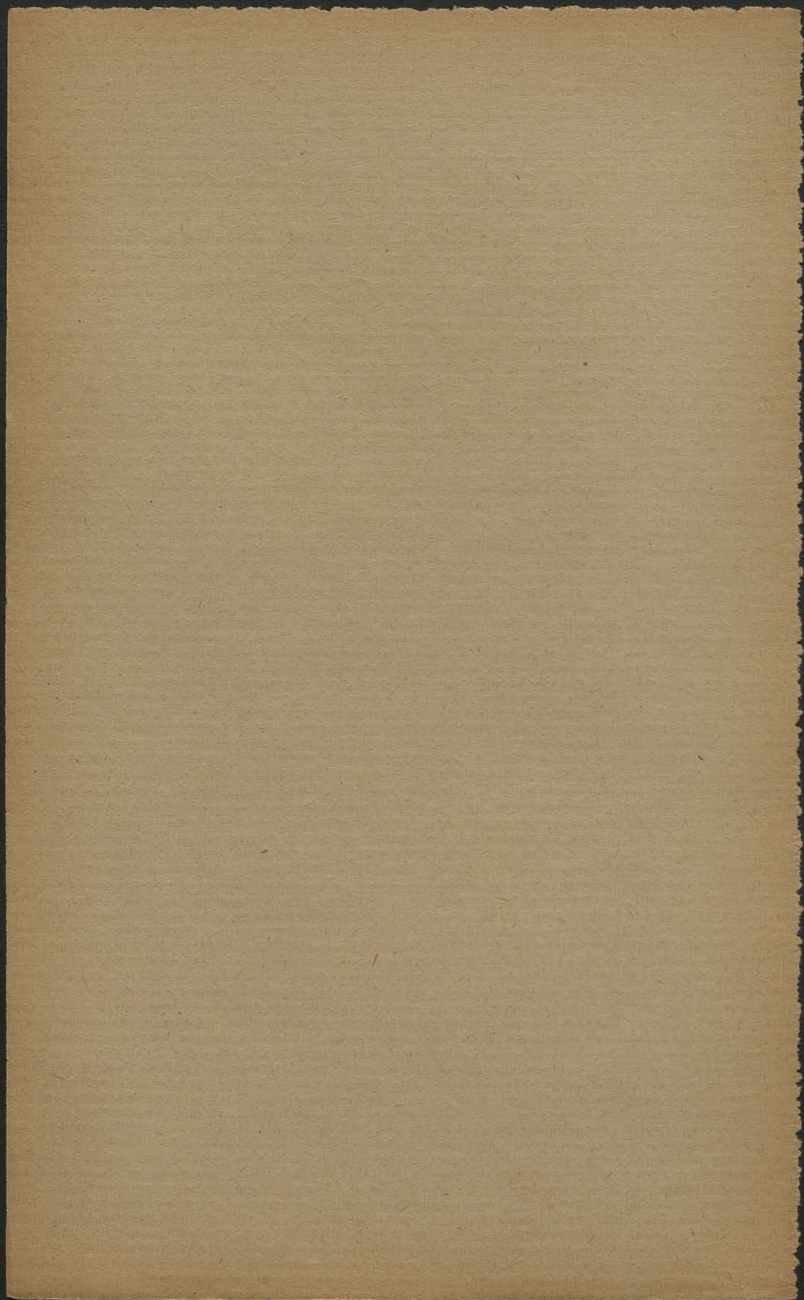
Wybyć ~~zł-~~ bez die st. in. dku. z prow. ubyć, utę-
pie „Z onych jednostek niemała tak
 mierniej, której wybycie ze świata nie
 powstawiło po sobie pamięci” H. J. Ryk.
 Ost. Tęm. z. 74.

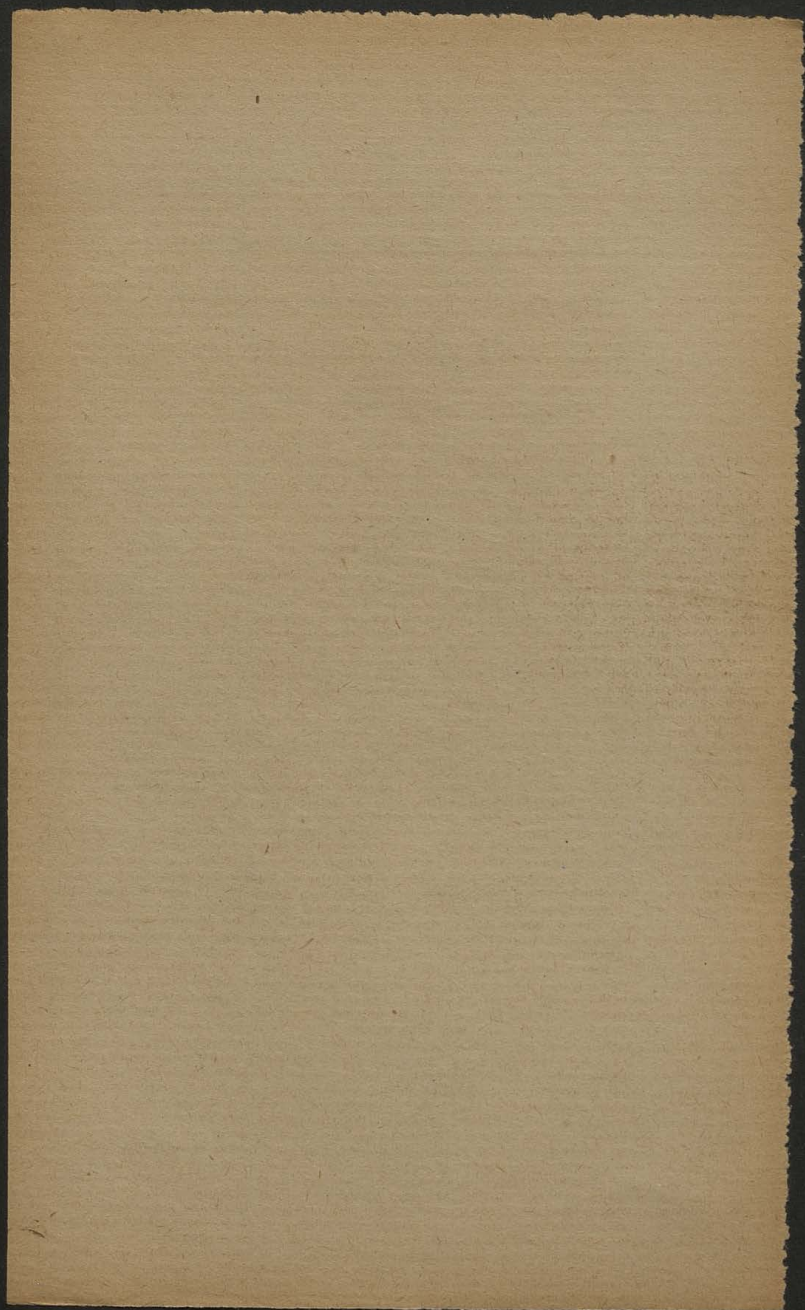
Wycacai'-at-a st. a. dm. piżmym xrobii', wy-
piżmyc', Nameryta umie jak iz obcho-
dxić z rekami i tak mi je wycacata,
wygładkiła, wyzaliżewata, kien i ch pra-
wie poruci' nie mogła "D. Pol. Dxiu.
Ser. 31.

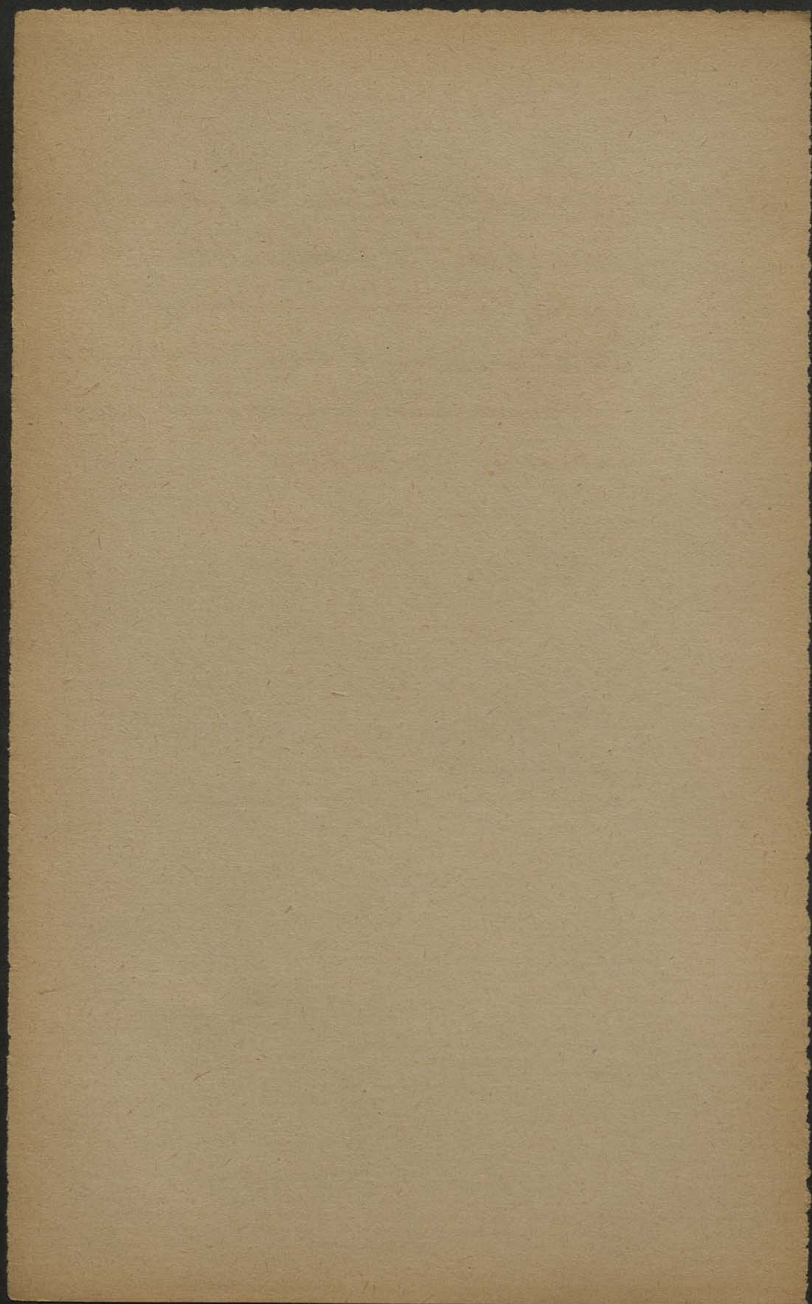
Wycatować - at - tuje st. or. dkn. icatować do syta
§; Wycatowywać - at - wycatowyje ndkn.
catowaniem karzę powai mowu, porocu-
mieniem nie powu powatunki, Usta ich spo-
tkały się, zwarty i przewraty tak potę-
czne... wszystko co mieli sobie powierzić,
wycatowywali ustami "H. Sienk. G. pol.
1876. 26.

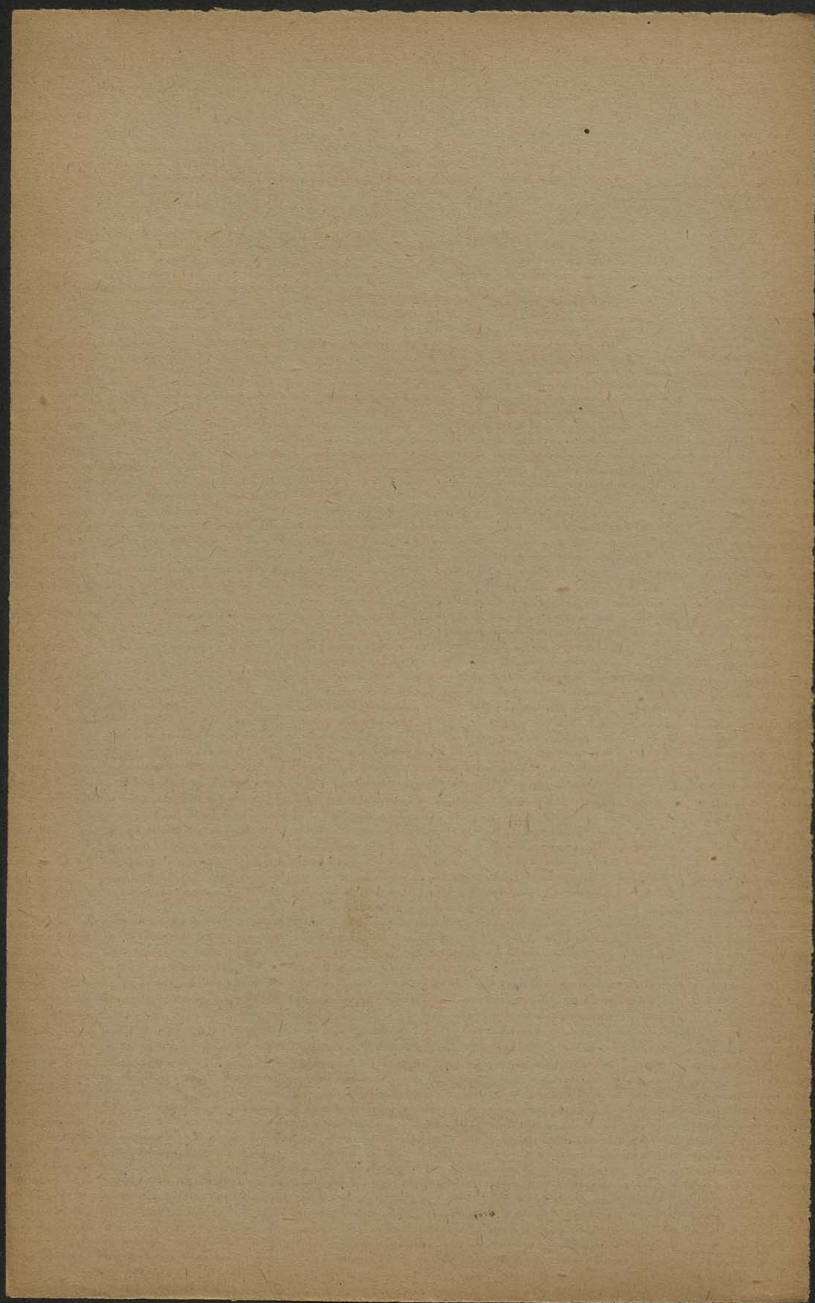
Wycelie'-it-i st. n. dnu. u Michiewicz, kam. wy-
celował, korać odwróć, wycelit, nie
chekając wystrzelit.. "Ad. Mich. 1. 75, On
mi z raka flinty wyprwał, wycelit, wy-
strzelit" ib. 3. 113.

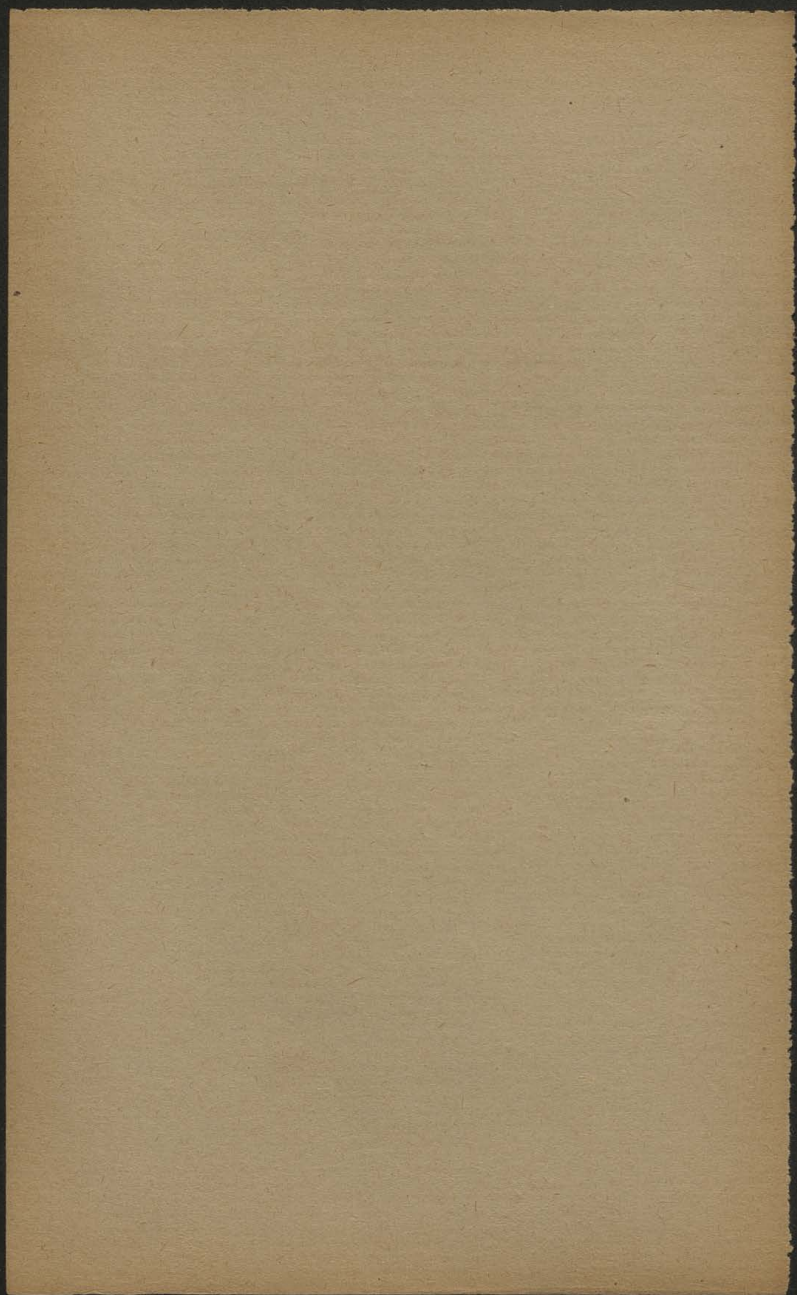
Wychmarai'-at'-a ^{ca?} ~~st. r. i.~~ indk. parowac, wyrie-
wać parę „W kierunku stowie jest w
pełnej sile; ogromne obrazy tęg i'
błot, ogłotcone & roślin, wychmarzaję
& powierzchni wód stojących parę
atmosfery” W. Pol 7. 271.

Wychođni'-ia-ię, od wyjścia w świat. kawałka
 rozpowszechnienia, z którego się wychodzi, od
 którego się kawałka, który stawał na pre-
 tekst, Punktem wychodzenia jej ma być
 wyższymi troskami być wgląd na
 durne sygnalizowanie "T. T. Per Wzrost"

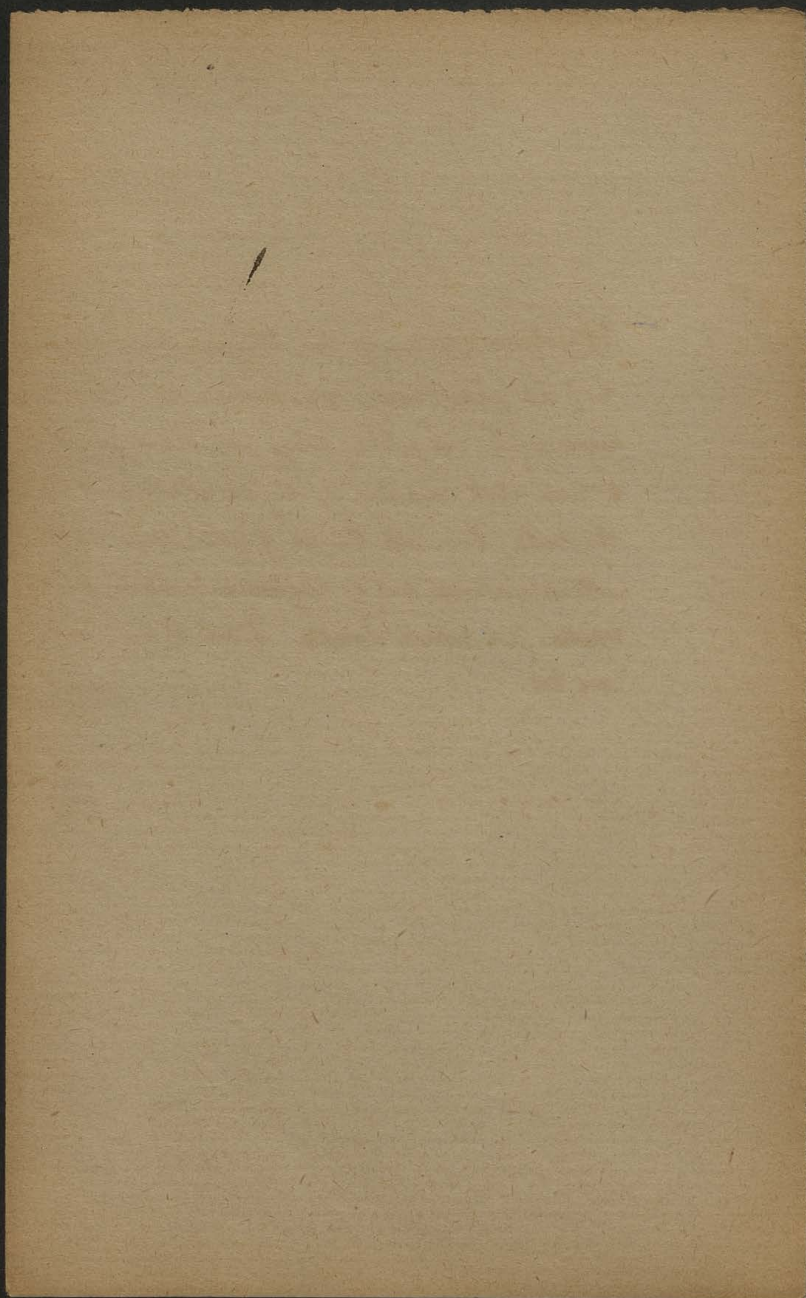

Wychodzić się -it- i st. xaim. praw. wyzwolić
się od czego prync. staranie, uwolnić
się „Nie wychodzi się niewymodli.
żaden stan od pokuty Bożej..” D. Dot.
Tut. 1. 170.

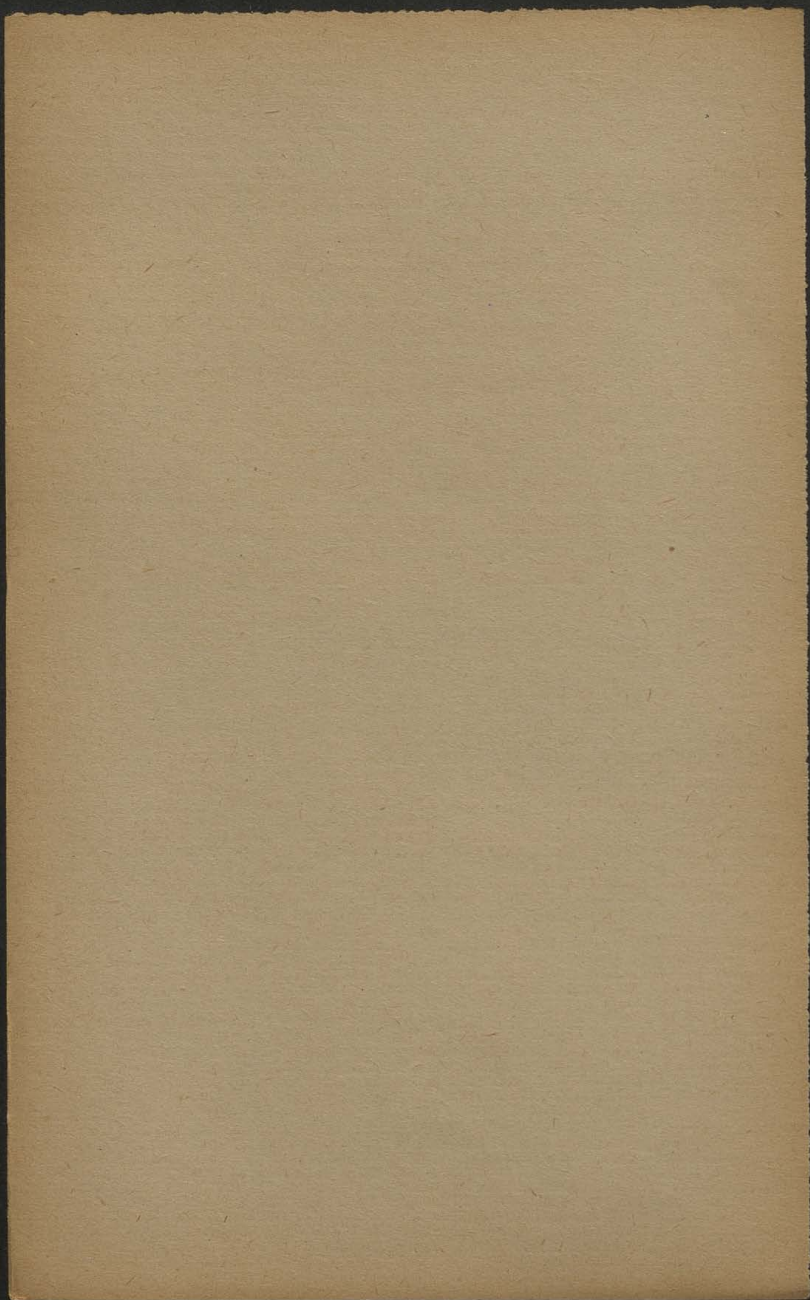

Wychowanička - i. z. ciki - ciek um. dobro, wycho-
wanička „Nie moja to cioruška ty lko
wychowanička" O. kot. 1. 220.

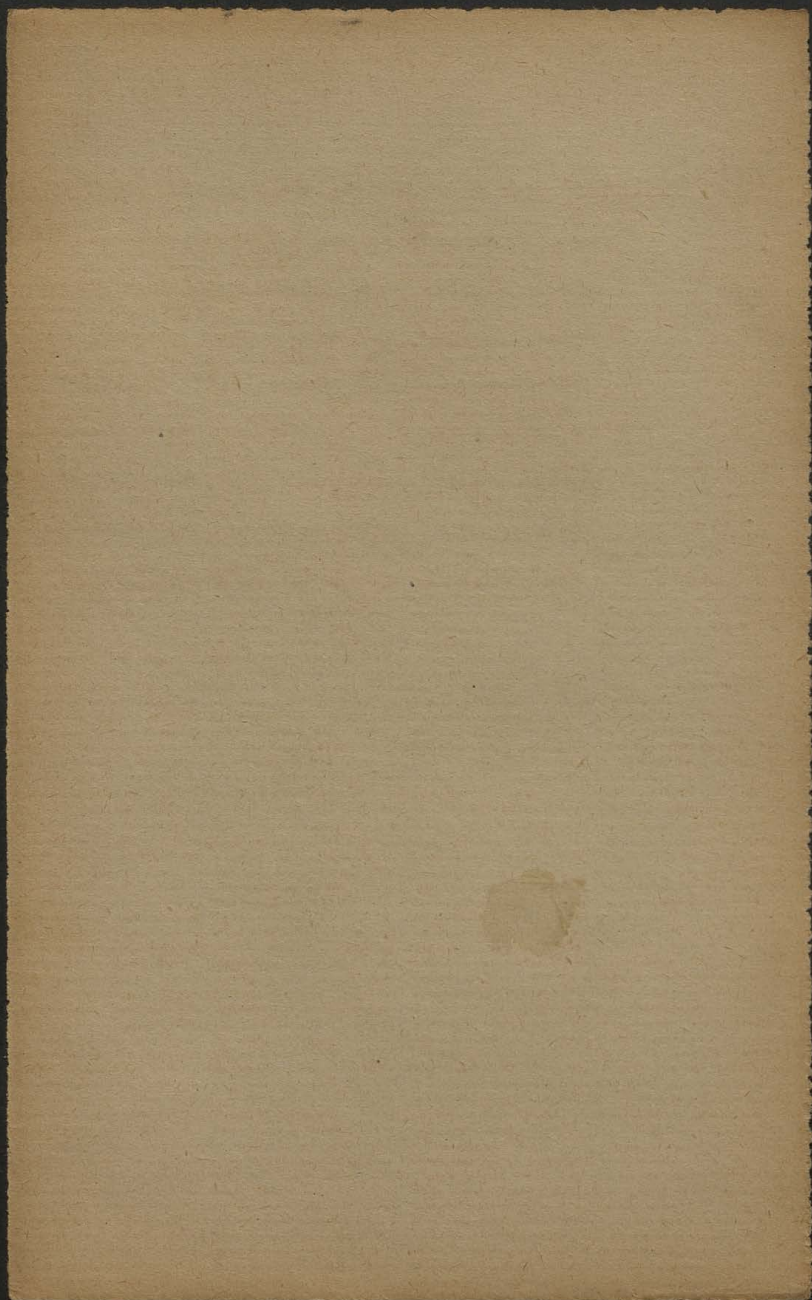
Wychowawca - y. m. Wychowawczyŋi i
z. (Łd. przytawca wychowawc i wycho-
wawciel, za podty, niego wychowawca
brani rbył swado, a wychowawcy pre-
starkate) ten lub ta, co wychowuje kogo
„Nieoceniona moja wychowawczyŋi i do-
brodziejka ciwieś Toncia" El. Orz. w rym. wie-
czis 60.

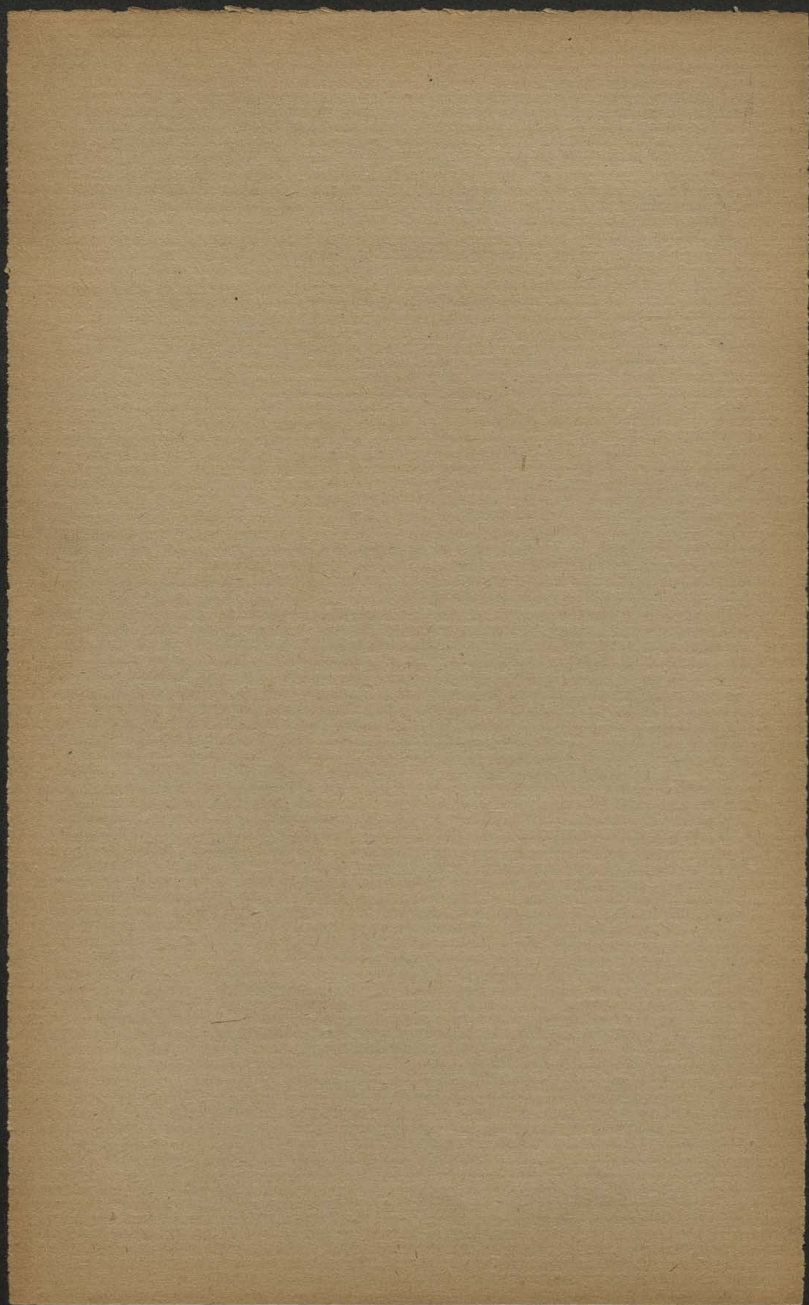
Wy chrzcianka - i. x. nli - uell um. prachviciu-
ka, neofitka „ E. to wy chrzcianka, a
x tyda nie dobrego nie bzdnie „ H. kras.
72. 116.

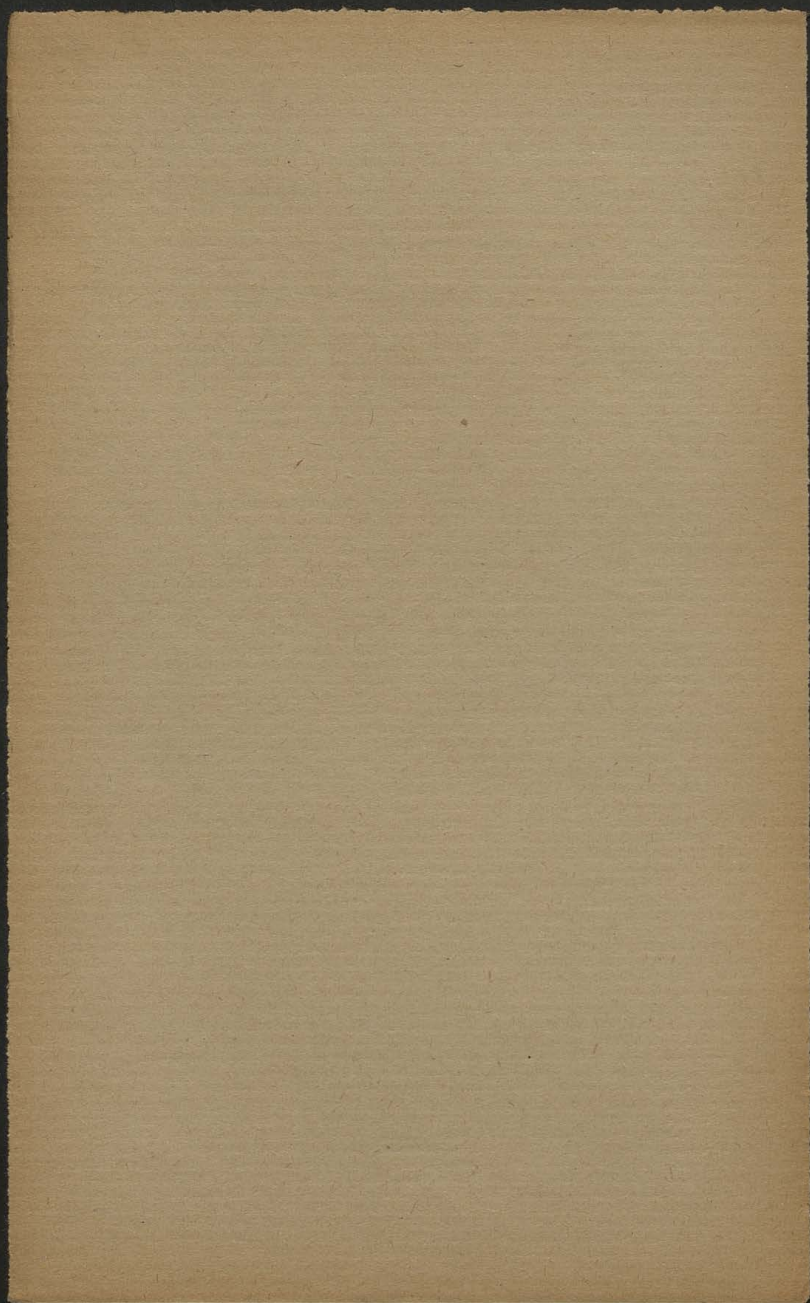
Wychnuchać - at - a st. ch. dnu. ka pomoca, chucha-
nia Dobroci całego „A gdy nowy poci-
skali, tak że się zamaskali, wtedy ch-
chat, chuchat, chuchat, poim dzieńki nie
wycluchali.” J. A. Fr. Kow. 1. 184. z wyprze-
sicc, wycachali, w starych domostwach
kańda cześ, najdrolniejszą kłopot, wy-
pracowanie, wycluchanie, obrucanie
na trwanie, wygoda J. A. Kow. 76. 9.

Wyciąć - zł. - wytricie st. z. dku. z lud powier. mówi:
wyciągn, wyciągn, wyciągn, Wyciągn
go (kula) wedle pasa "O. Kol. 1. 249.

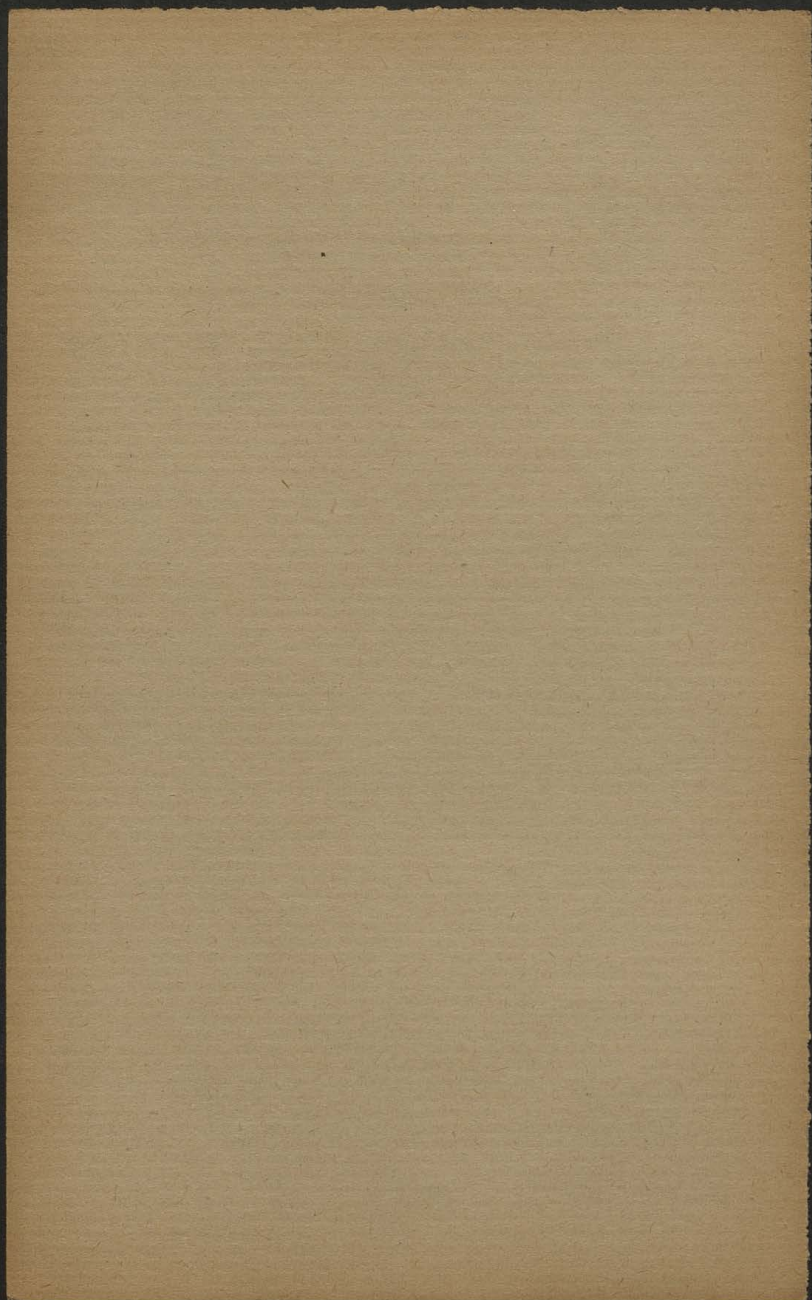

Wyciwać - at - a st. c. udku. & myśl. deptać pole ru-
kajszami równymi, Gdy staniem na polu,
z jakęś trochę wsię wyciwać i wrok
stąpić, więc naszym kota "Spuszc. niem. 68.

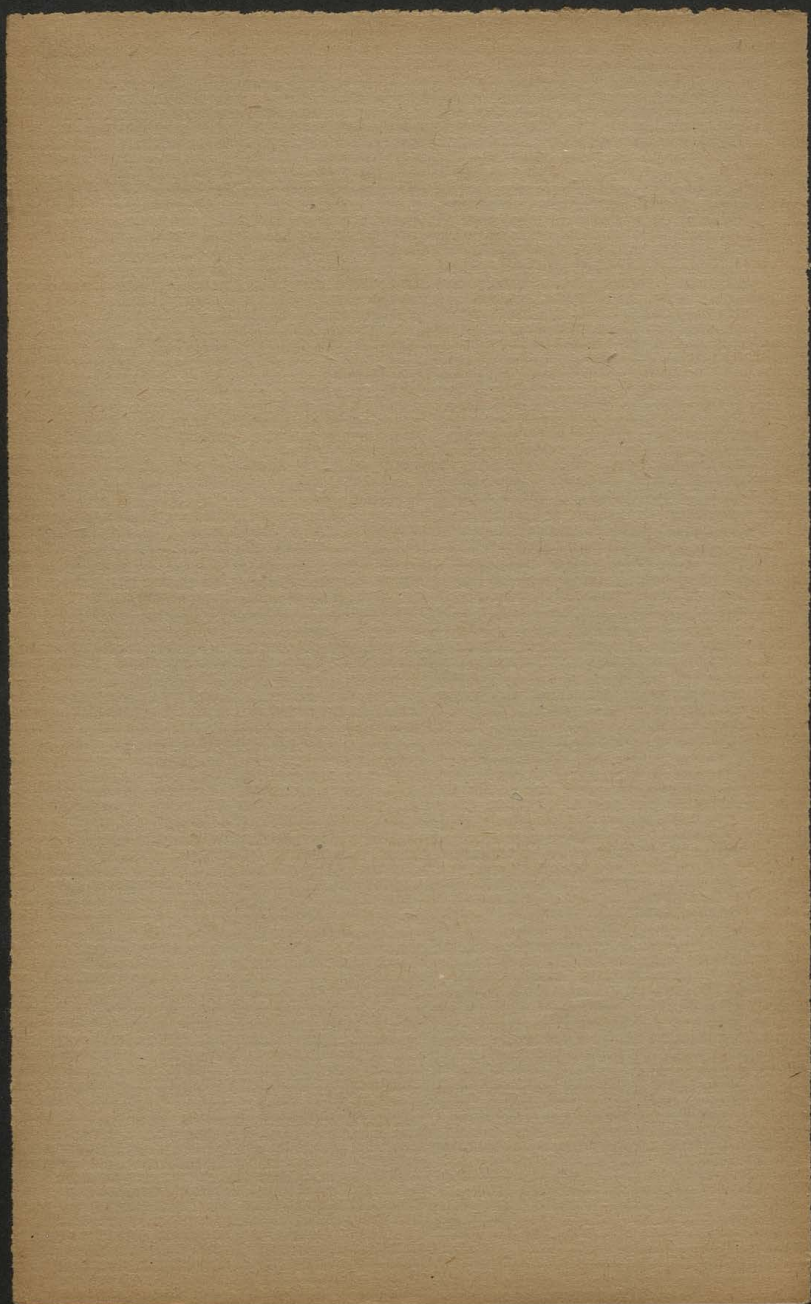

237

Wycieruch-a. m. chy oio m. cztowiek wyciera-
jący podejrzane kąty, brudas, "kboya-
cowy przypadek", knajpiark, wycie-
ruch warszawski" Now. 1882. 95. 1 Sef.

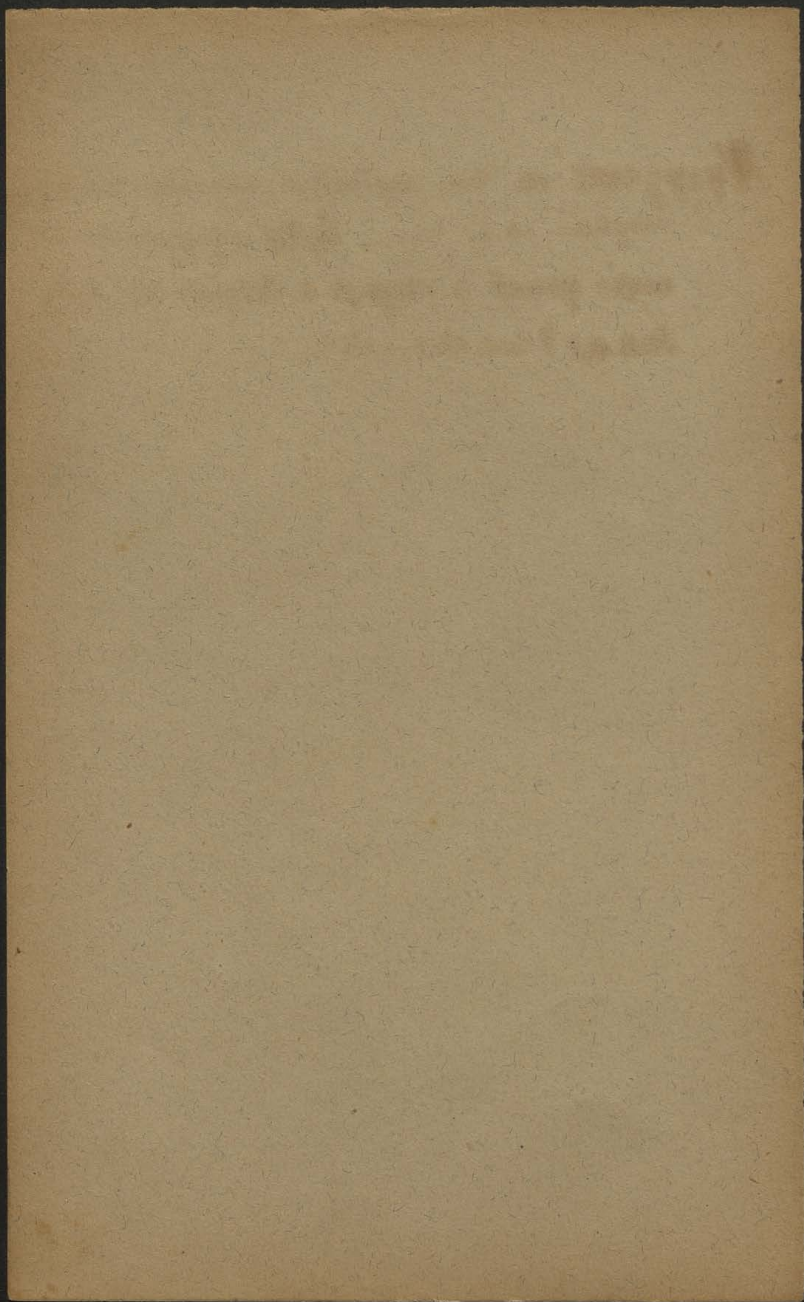

Wy clić się it i strażni dko grom. posp. dobrze
się wyfi'dać, wysrać.

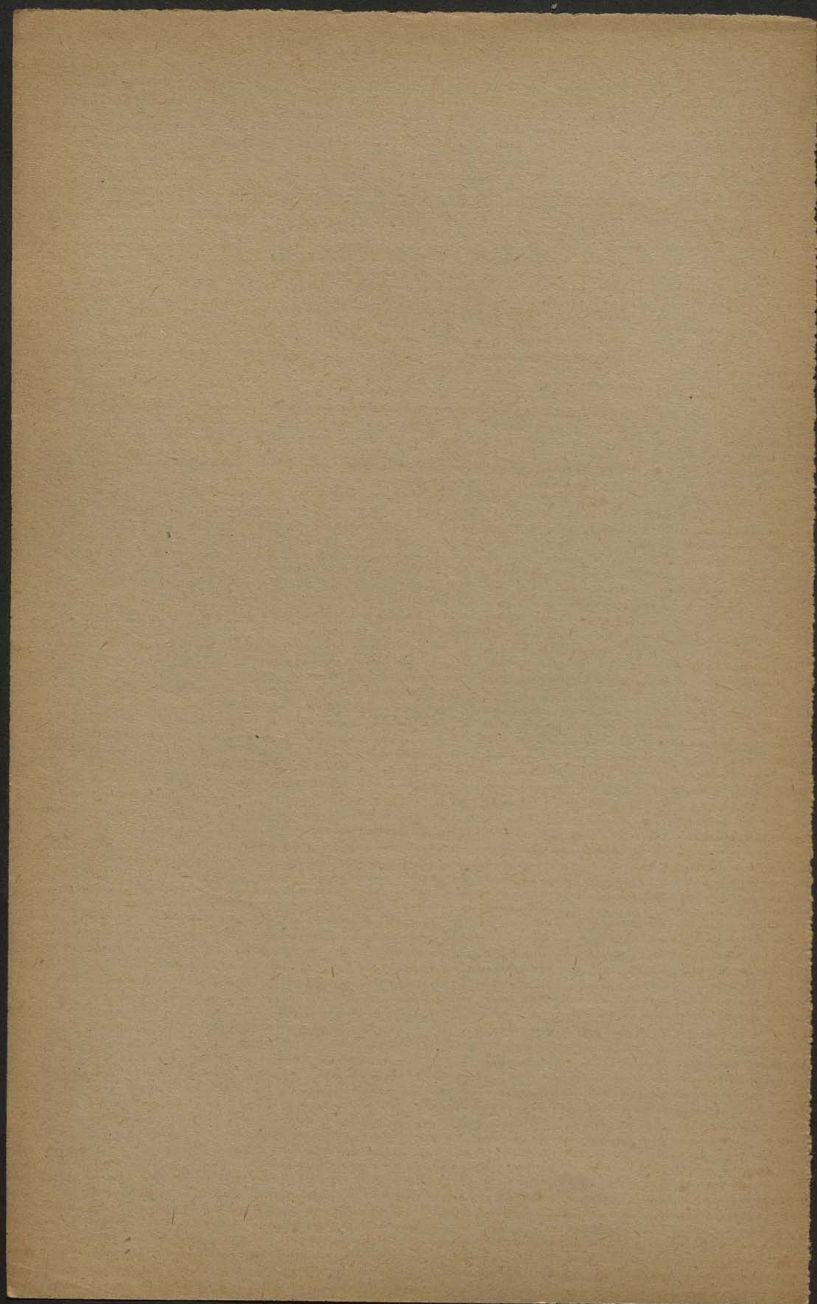

239

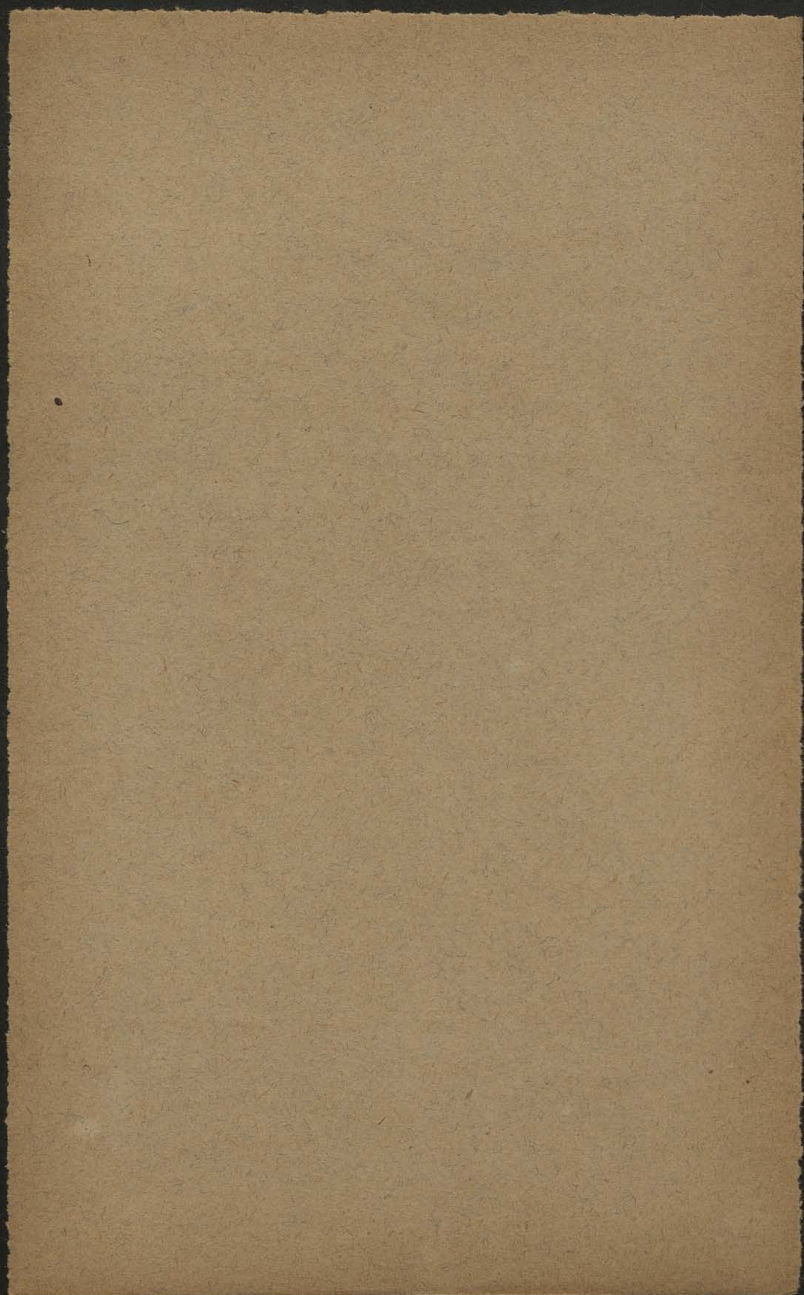
Wycyganic' ex. dkn. wytudric', wyzakrowai',
wykpi' co od tego " Żydzi wycyganili u
mnie grunt, z czego ja z dziećmi żyć będę "
Słud. sąd. S. nar. 1882. 285. 3.

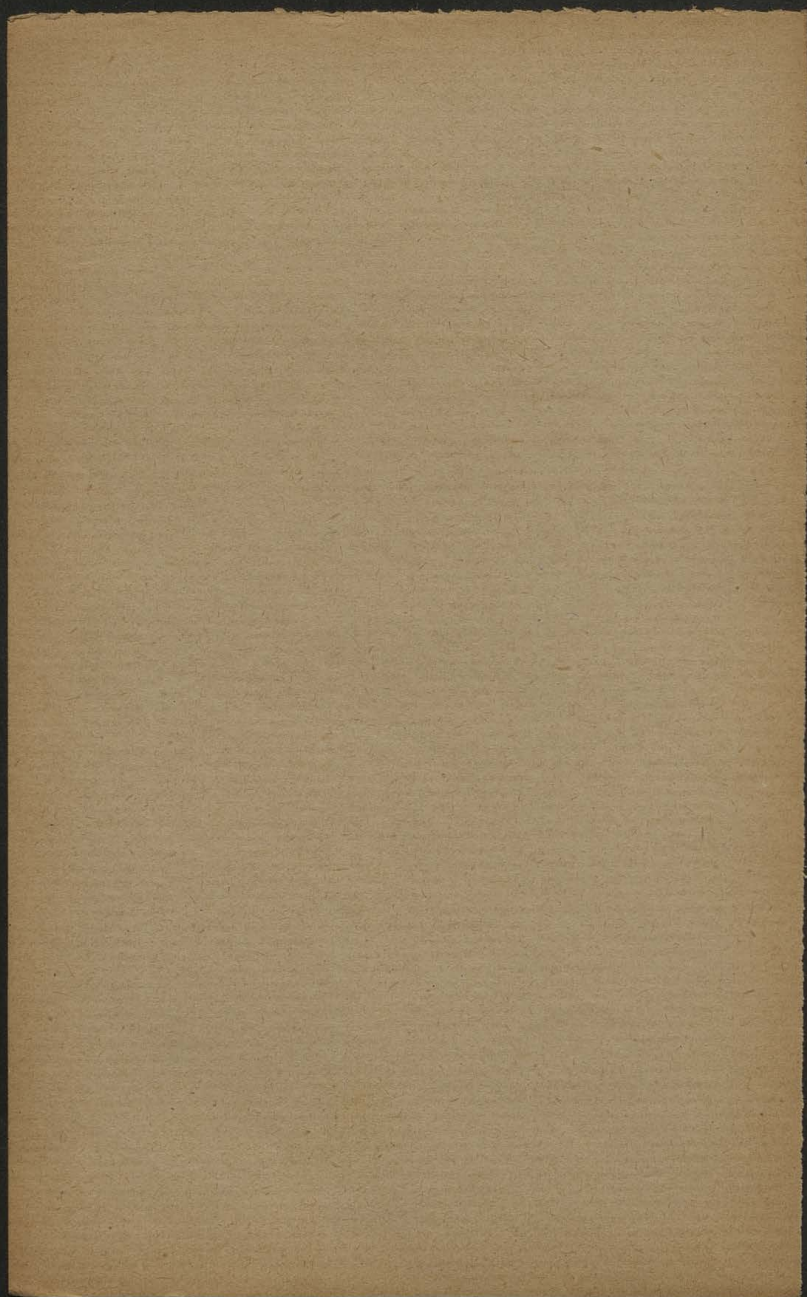

Wy cywilirować - at kuje st. m. d. m. i. m. i. k. o -
go cywilirowanym & - is st. k. i. m. na -
być cywilizacji, ogłady, st. i. i. z cywili -
rowanym. Rzemieślnik warszawski,
chce i. z wy cywilirować, na co i. k. o. w. a. e.
st. a. r. o. s. i. e. c. h. i. e. g. o. w. o. b. i. e "J. T. W. a. r. s. 33. 14.

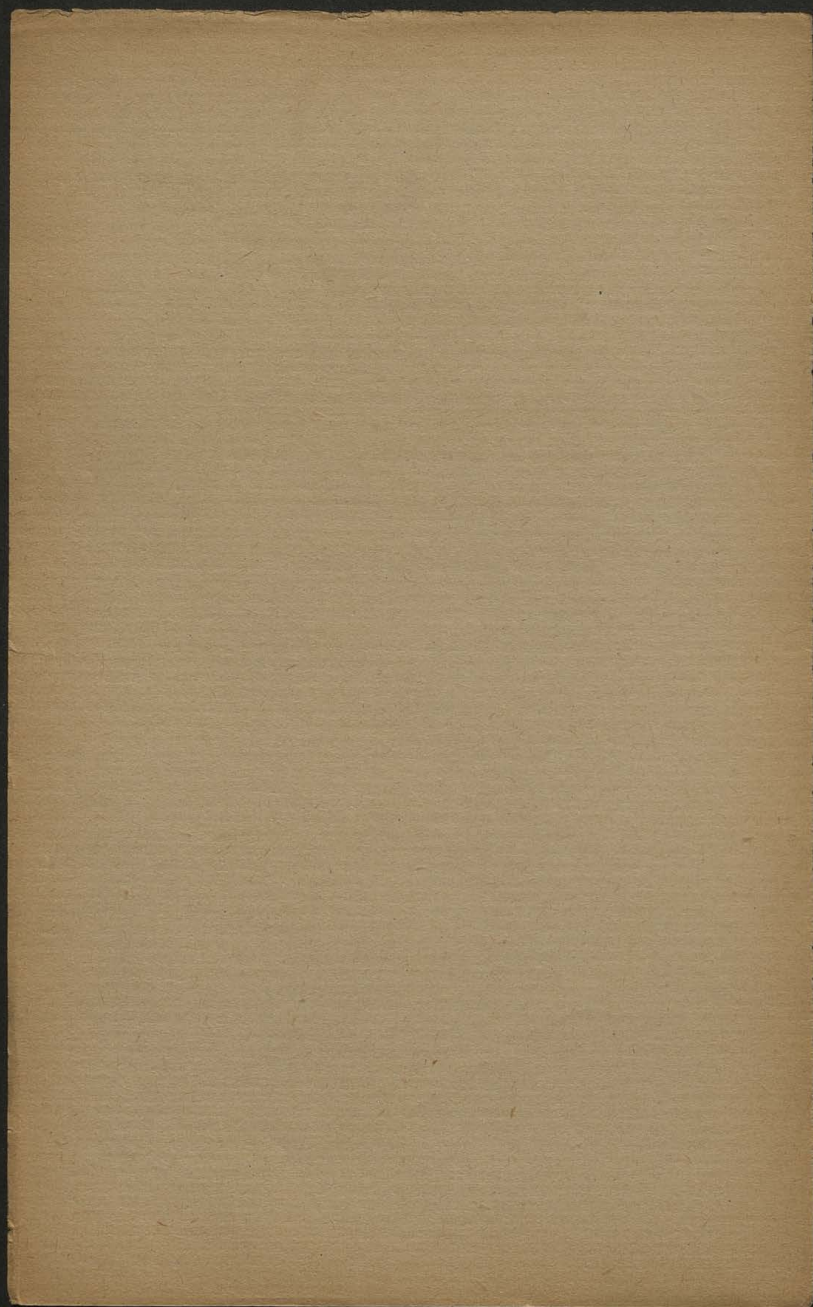

Wycekiwać - at. kuje st. or. ndku. cze kai na co
 ci orpliwie „Według kaprowien z innymi
 bródet, kamienneyg Niemcy, jak dołed,
 tak i nadal kachowai wryłedem Fran-
 cyi postawę wycekiuygig.” wik 88. 136. 1.

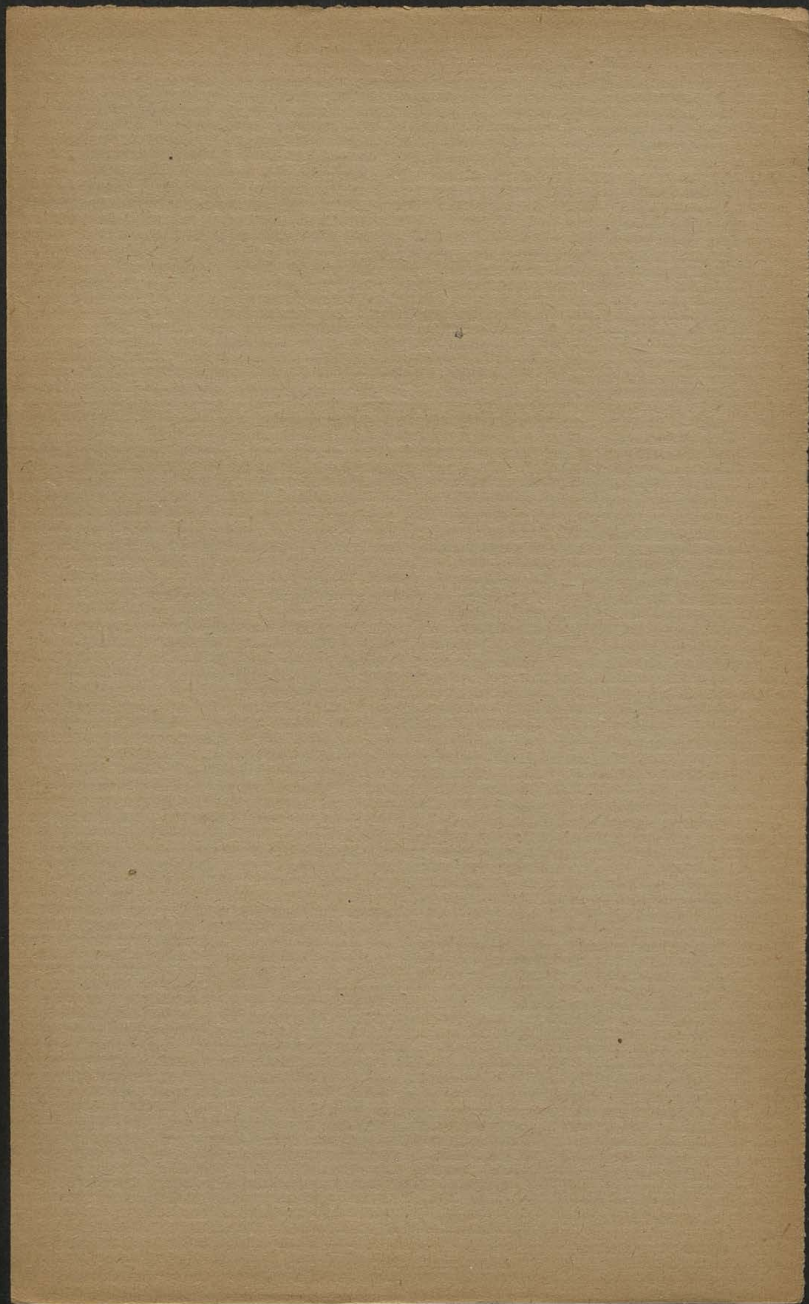

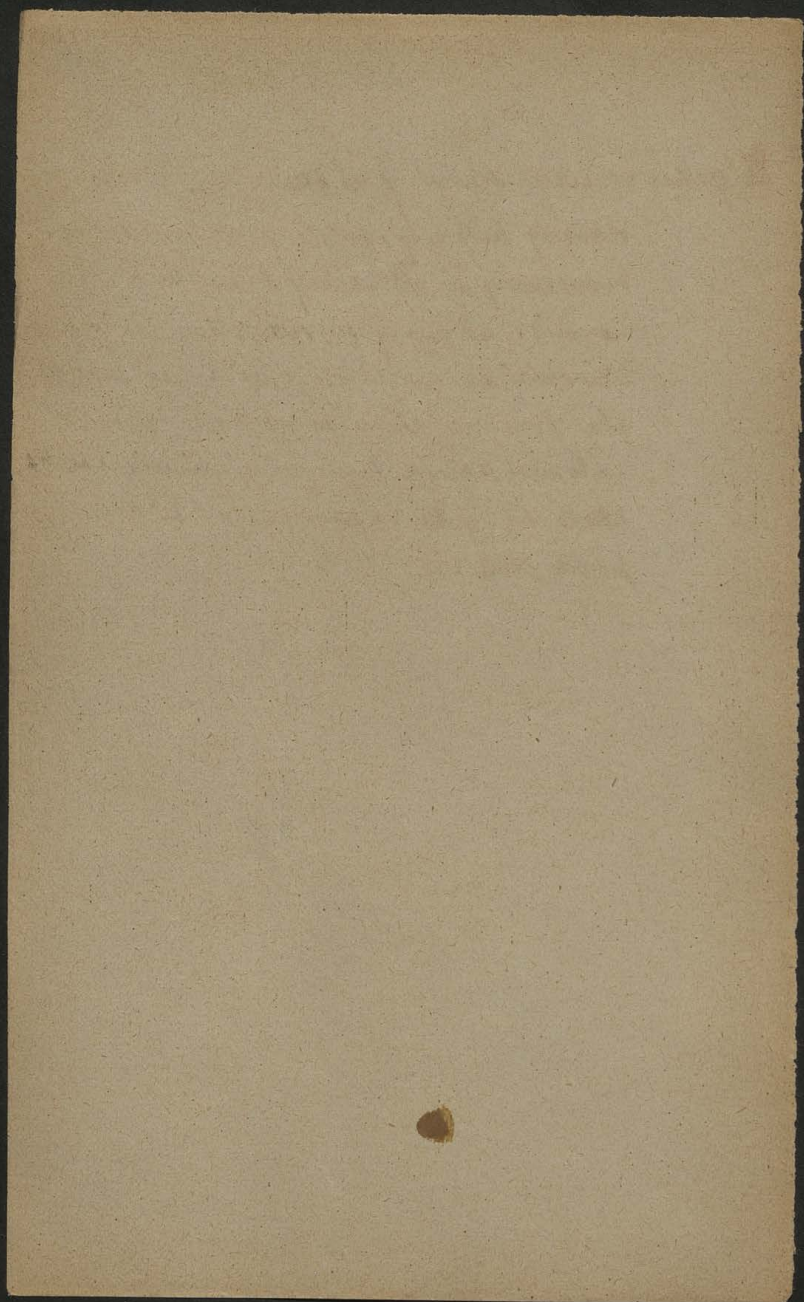
Wycewaki - ow. ms. to co odchodzi, ~~prze~~ odpad-
ki przy cesarzu wtośco, wtośka i t.p.
„Włoski kupiś, wycewaki, wycewaki pie-
kne panie i panny, 'na modne toki, na
modne toki.'” „Macha 1871. 14. Dod. „Wymie-
niona miejscowości nabywca Talwoski ko-
rzystnego niewytkowania nawet odpad-
ków brzośnych (wycewakiów)” Now. 1878.
97.

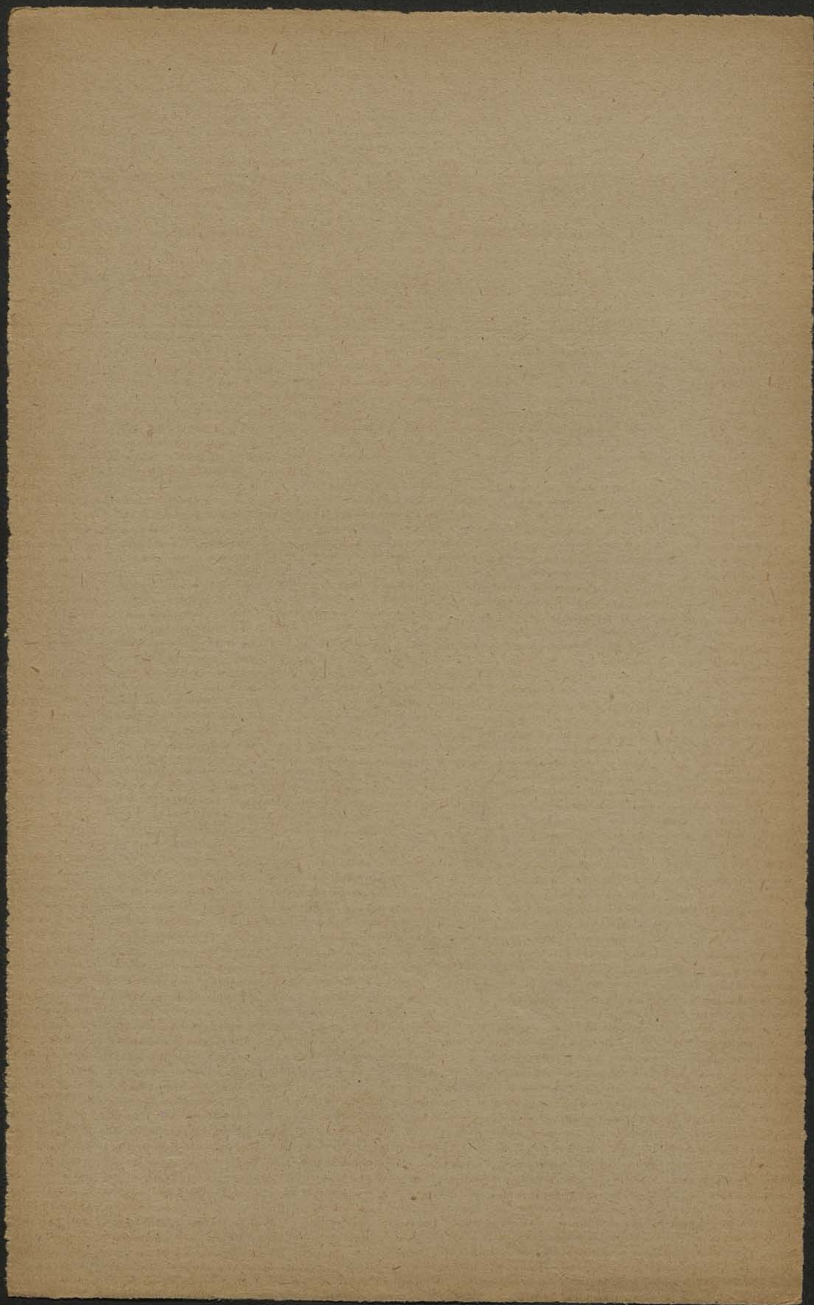
Wycka. 'mył. głoś kachajęcy na charku, niku-
 jąc kaje, kaja go! „Rozem wosarli
 a tytu: wycka, wycka. 'i' a psami
 xusili w tatebach pytu "Ad. Mlich. 3. 37
 „Tu Wojisierum prawnat konyk: wycka-
 ha! Tu a pod kusi myknył kharak "
 ib. 117.

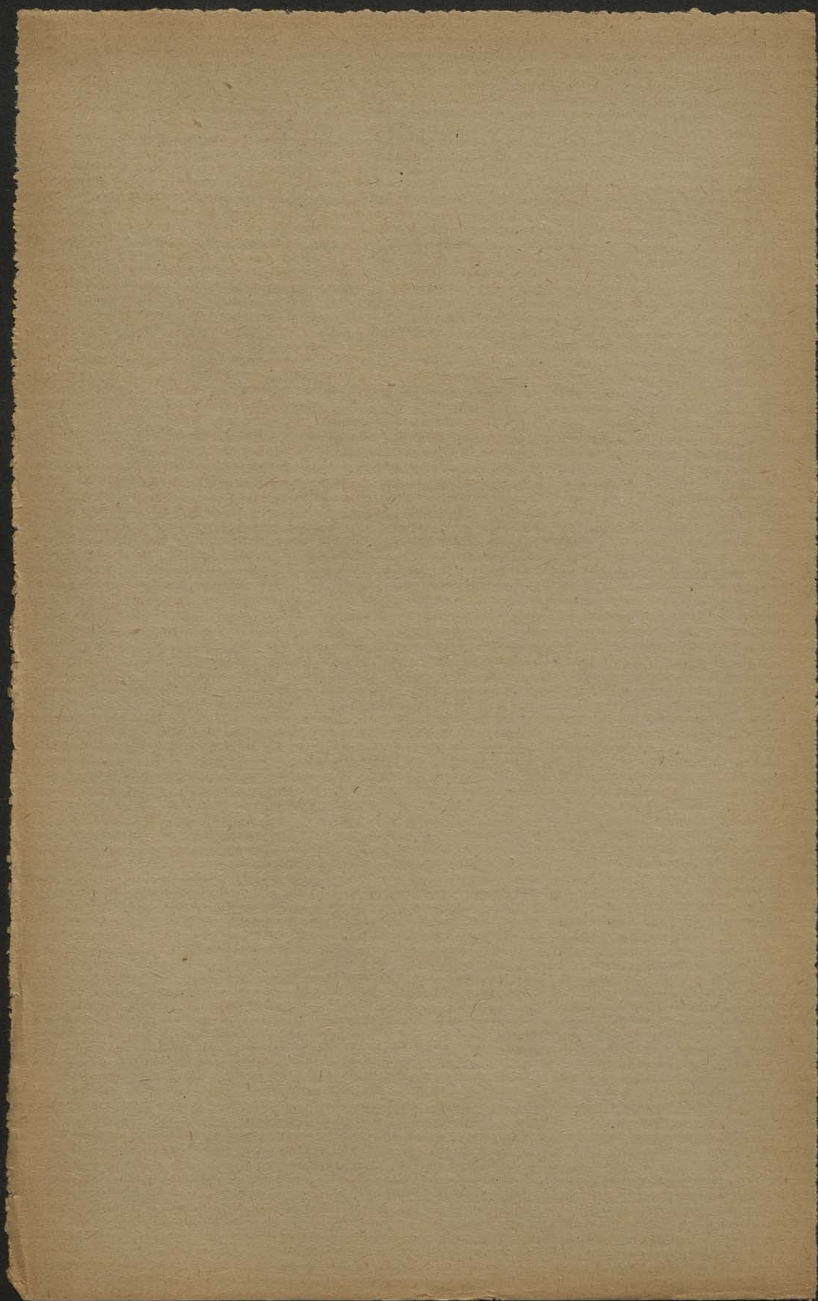

Wykto wieryc si-yl-y st. xim. dnu. porbyc' us
 natuwy ludzkiej; podniec' us duchem o-
 derawym us od rzeczy ziemskich „ Za-
 konnice zdawaty si- uszstwie, a co naj-
 duiwniejsza w kadnej z nich nie dostre-
 gla tego nadziemskiego jakiego wy-
 kto wiarcenia, tego podniecienia ducha,
 ktore si- jej tu zapowiadato „ *F. Wran. Tys.*
 powst. 1882. 162.

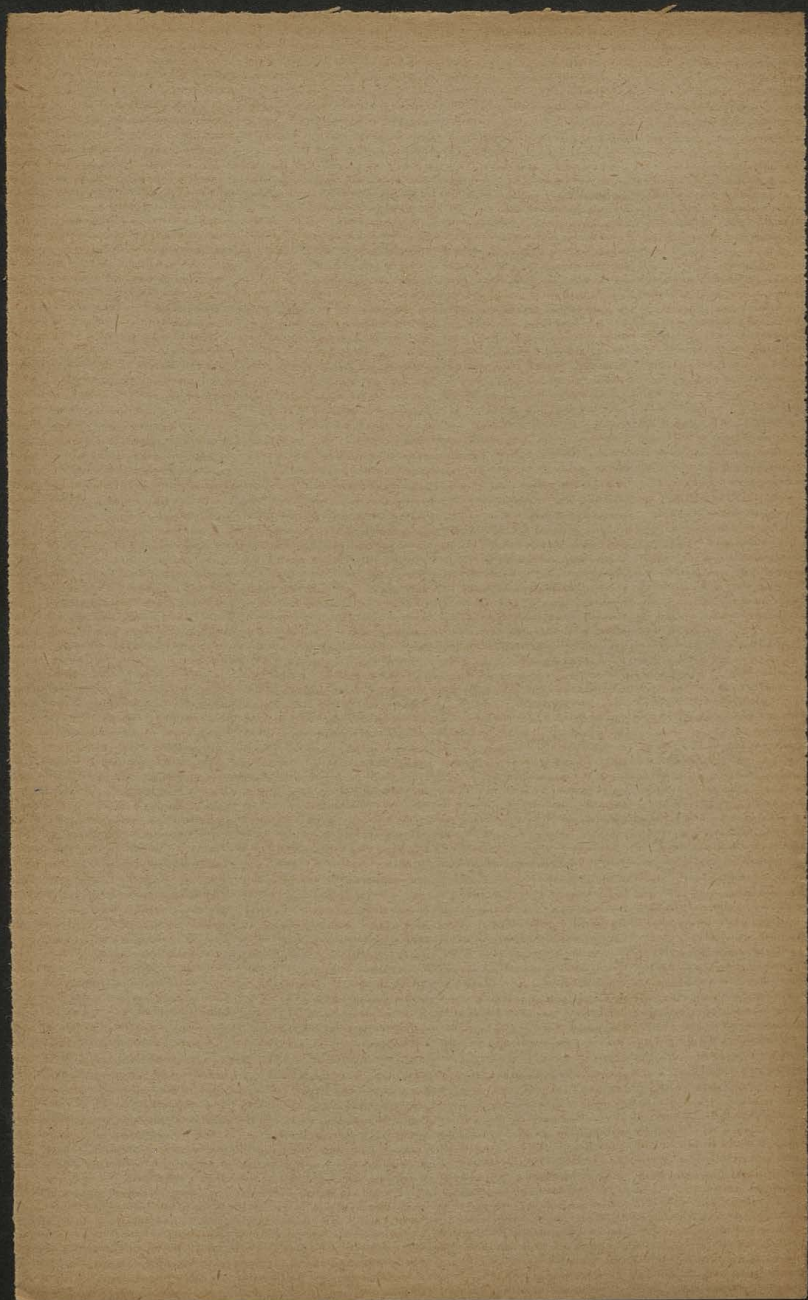

Wycrytac'-a-a st. w. du. z xwiyi, xwincryi prur
ci gte crytanie „ Na korowodzie twnato
hilka wyerytanyeh krigiek” J. T. Wrasn.
16. 100.

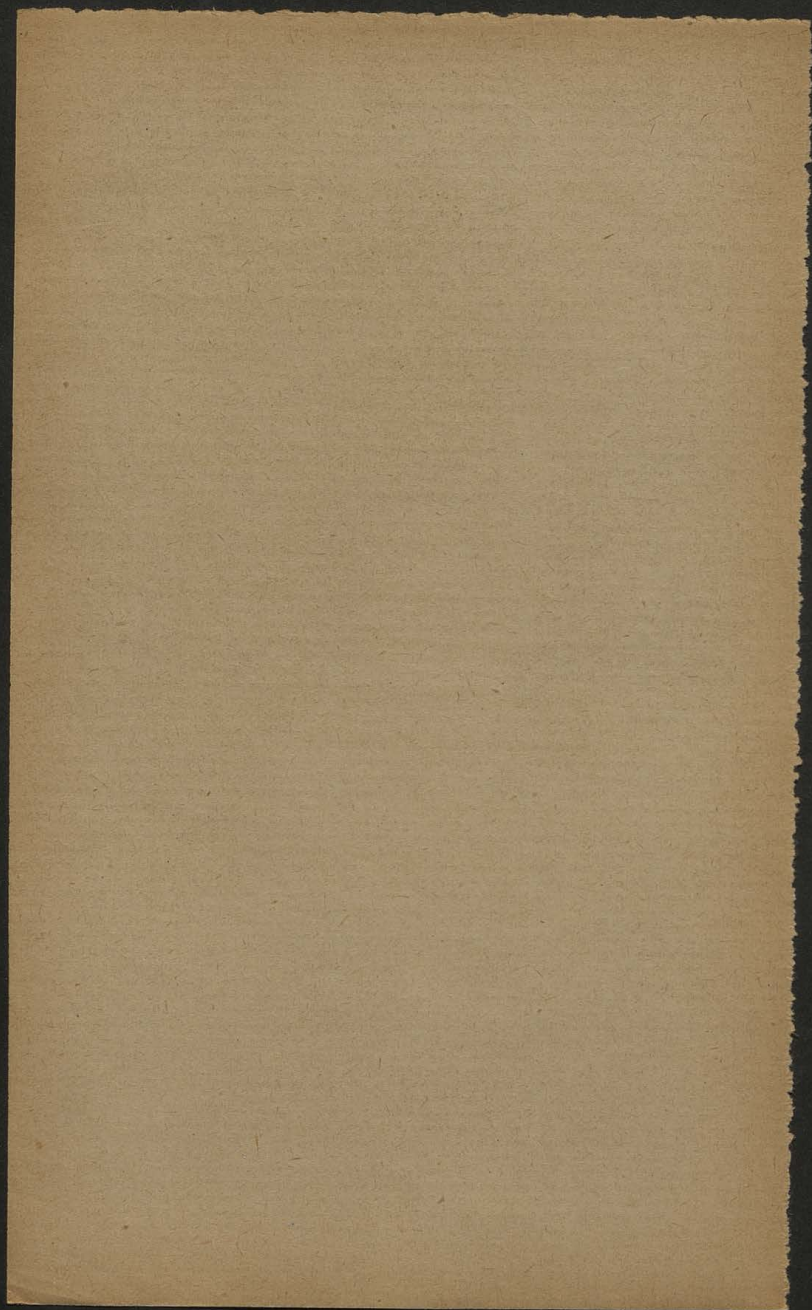

Wydarzenie - a. n. nie - ten' um. zdarzenie, to
 co się wydarza, wydarzyło, wyboży
 obywatelskie są u nas jednem z naj-
 silniej' krajowymych wydarzeń "N. kras.
 19. 78.

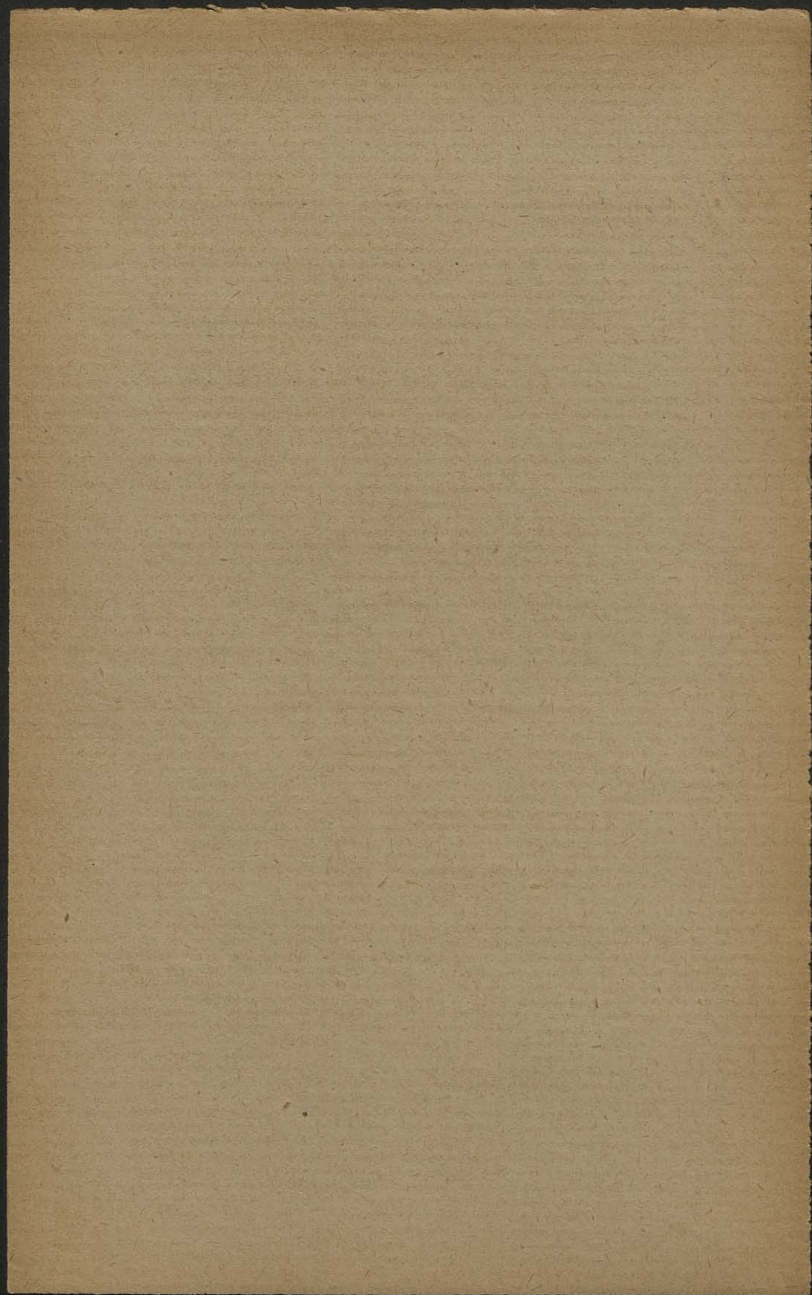

Wydawca - y. m. wy-óó um. z ten który wsta-
 suym nakładem wydaje t.j. drukuje
 dristo, księgi, pismo periodyczne, do
 Zymela, wydawcy kalendarzy, nie tak ~~ta-~~
~~to~~ się było takto dostać, bo drukarnia
 jego i składy klone karawem polszu i he-
 brzejsek literatury w sobie zawinaty, po-
 tione były wśród brudnych ulic i kana-
 łich "77. Kram. 25. 30. Wzrost ich napis:
 Drukarnia ^{Dworca} - A ot. u niego jeżowae wydawca.
 przypominam sobie, że widział podpis
 jego na nakładach "ib. 33.

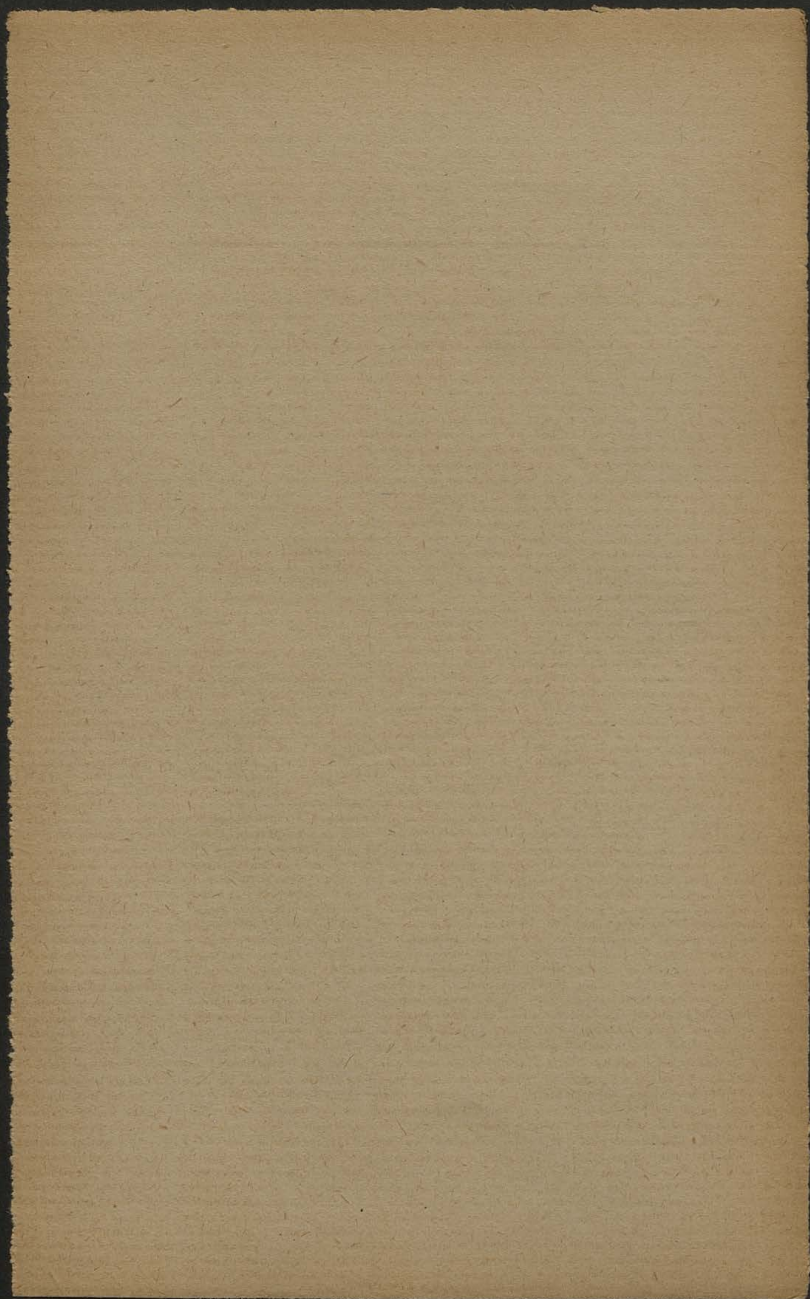

Wydawnictwo - a. n. ctwa - ictwo um. wydawa-
nie to jest tworzenie koratów na druk
drukta, pisma periodycznego i t.p. &
drukto, pismo i t.p. wydane drukiem
„Co do ogólnego ruchu wydawniczego
w Niemczech mamy sprawozdania i
porównawcze cyfry. Okazuje się... że
w dwóch dziesiątkach lat wydawnictwo
się kumulowało, najbardziej w teolo-
gicznym i w historii i geografii” J. W.
Kram. wiek 1877. 146.

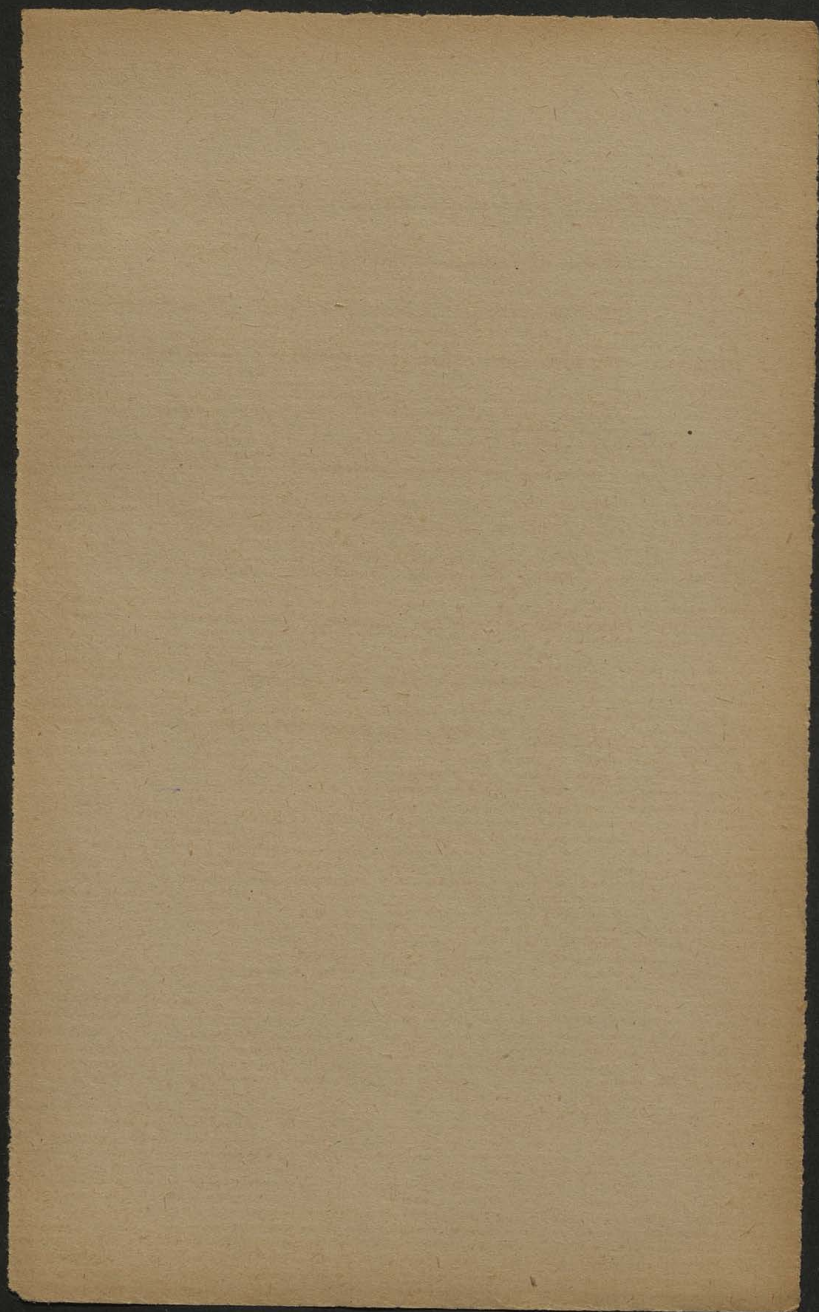
Wydawniczy - a - e, tyżony się wydawa-
nia drukiem i wydawnictwo ob. powyż.
powst.

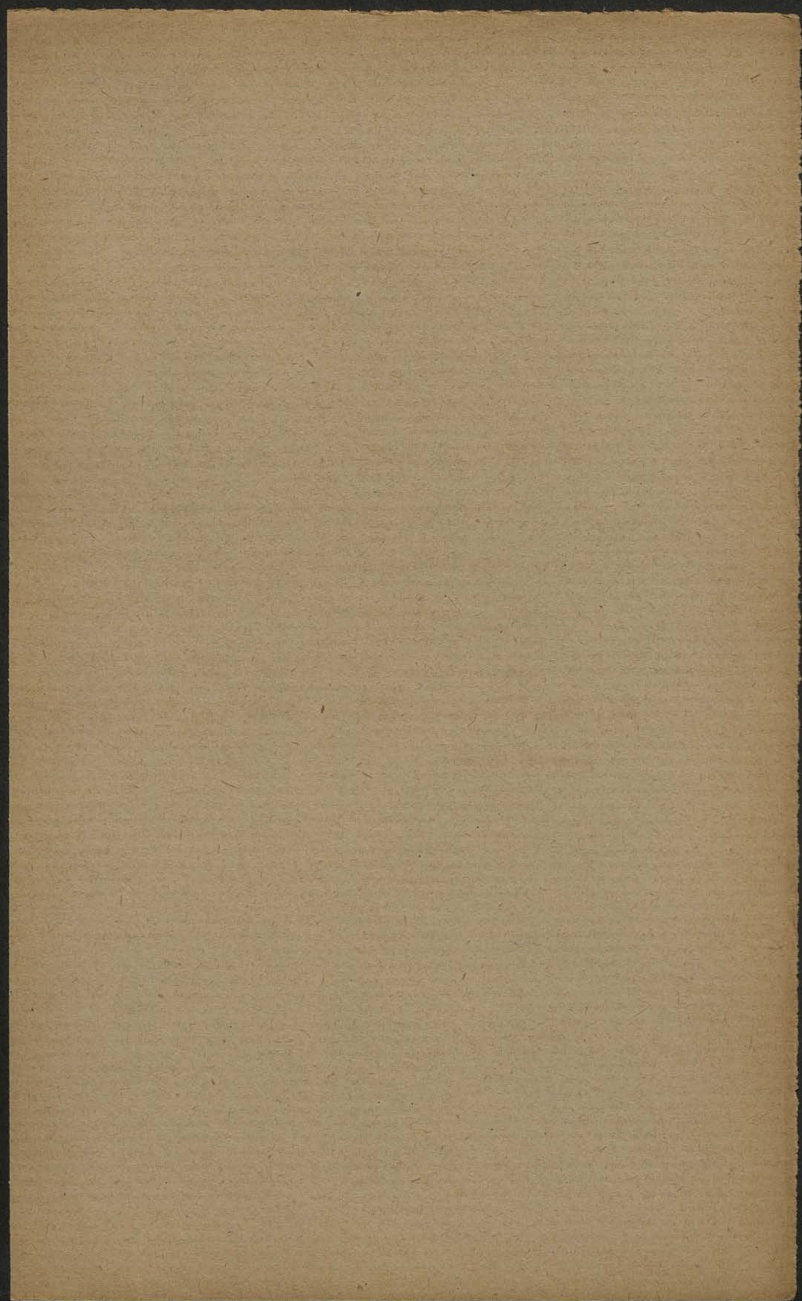
Wydeklamowai-at-nije s.t. cz. dkn. wypowiedzie i deklamacyj. Następną replika również rozkazowa i niemniej wydeklamowana "J. Kwak. Ista war. 1. 52.

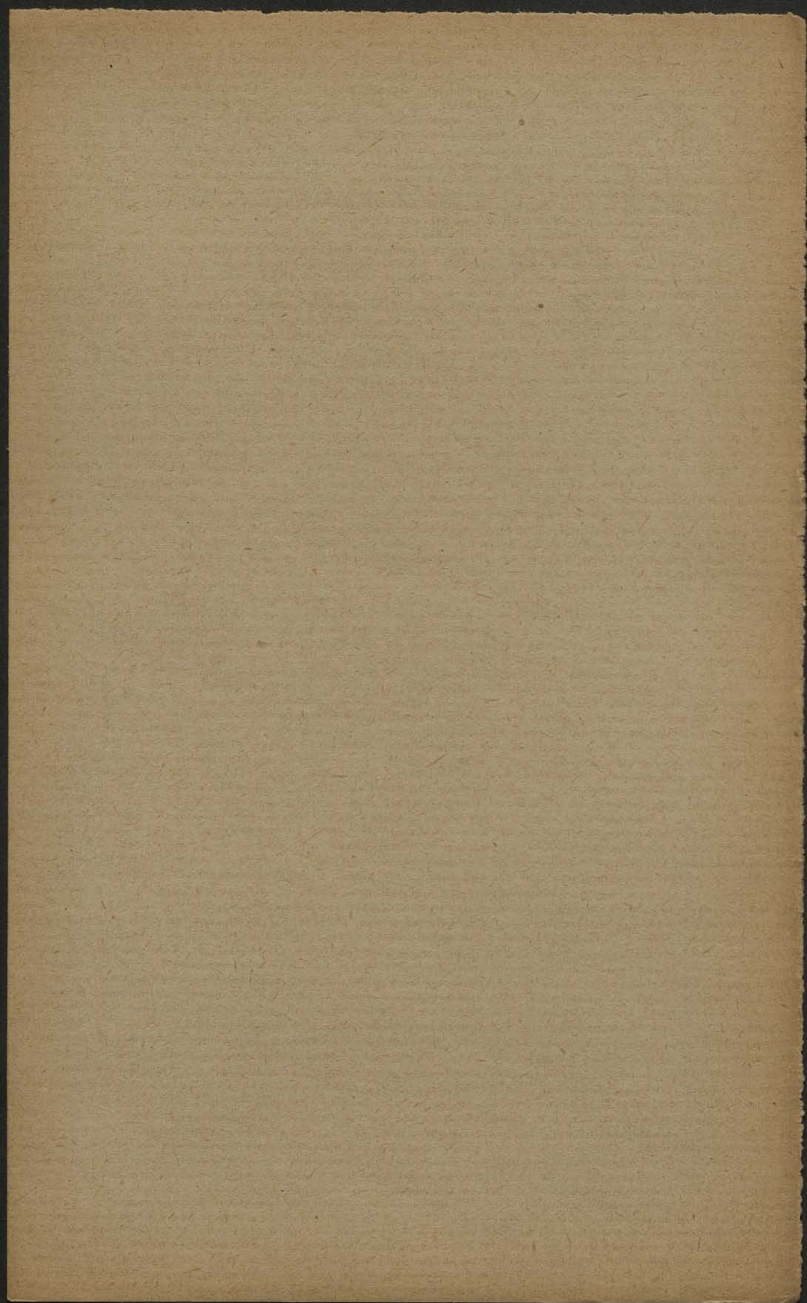
Wydelikacai'-at-a st. ex. udm. Wydelikaci'-iti
 dnu. czynić delikatnym, przykryć
 do wygod „Wydelikacenie zausznaru
 odjęto mu chęć do pracy” J. Kura. 58. 25.
Wydelikatniec'-at-eje st. udm. st. udm.
 bardzo delikatnym „Mój Dwie. jakżeś
 to panie fuljanie wydelikatniał.” ib. 1. 25.
 „Przez te dwa lata, w których jej nie
 widział, nysy tworzy wydelikatniały,
 wydelikatniały, jakby pod dotknięciem
 dłuta kochanitego rzeźbiarza” M. Bat.
 Diany udm. 232.

Wypłtwić - at-a st. ca. udkm. Wypłtwić - ył-y dkm.
 wyciągać wzdłuż, przedwierać, abyć dłu-
 żim wyjąć. „Artysta ma należyć już,
 przez powtarzanie utworzonych słowności
 do wypłtwienia postaci.” St. Włk. Błumow.
 Zł. 3. 1/5 - się st. kaim. przedwierać się, dłu-
 żim się stawiać. Sekundy wypłtwały się
 w jej wyobraźni, najmniejszą skraj-
 nię w podrażnionym słuchu robiło
 się torkotem” B. Głos Kur. War. 1878. 247.
 (1) „Wypłtwienie liłowy sans kryta” A. Dygas.
 Utwór 1. 2.

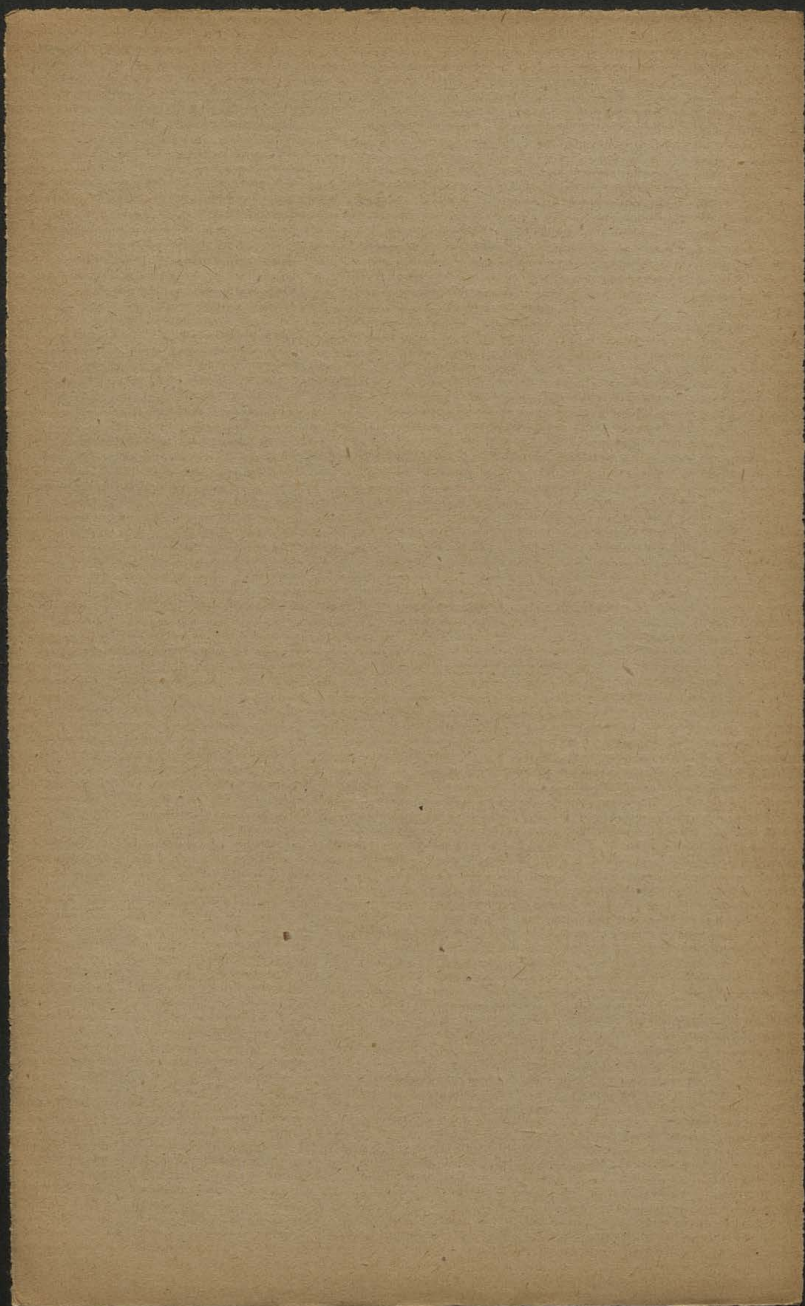

Wydroże-a u. ka-y mu. beandroie, wiepie w
 ktoru takwo sie wydroziy, x dogi ba
 cny, rablakai us "Strumne Pawylypu
 maliste wydroże." Ad. Mick. 3. 79.

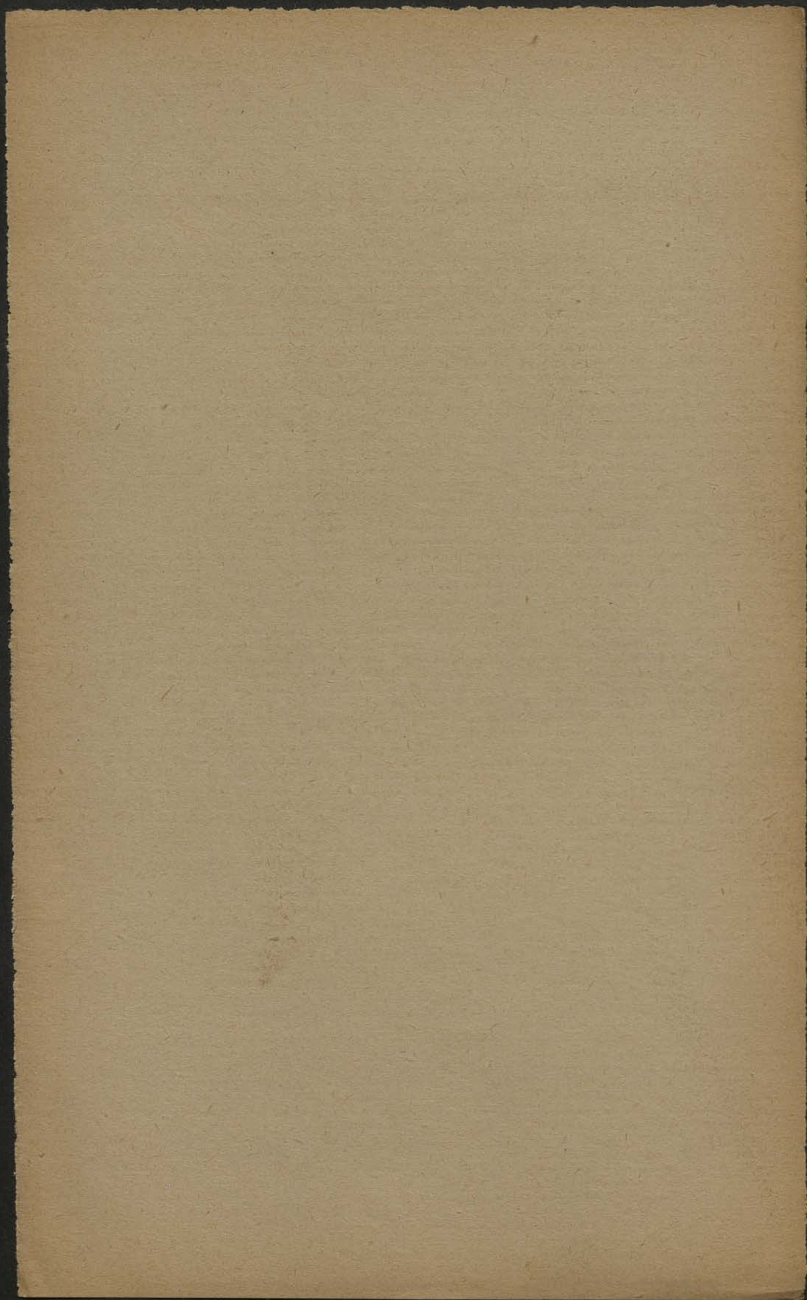

Wydrzeć - wydart - wydrze, st. x. dkn. & wykarceno-
 wać, pole karowizke kracakami wycy-
 wany karowai, "Gole chuc brzeziny, odo-
 guje, powarto, mogłoby się takowo wy-
 drzeć" JT. Kras. 71. 137.

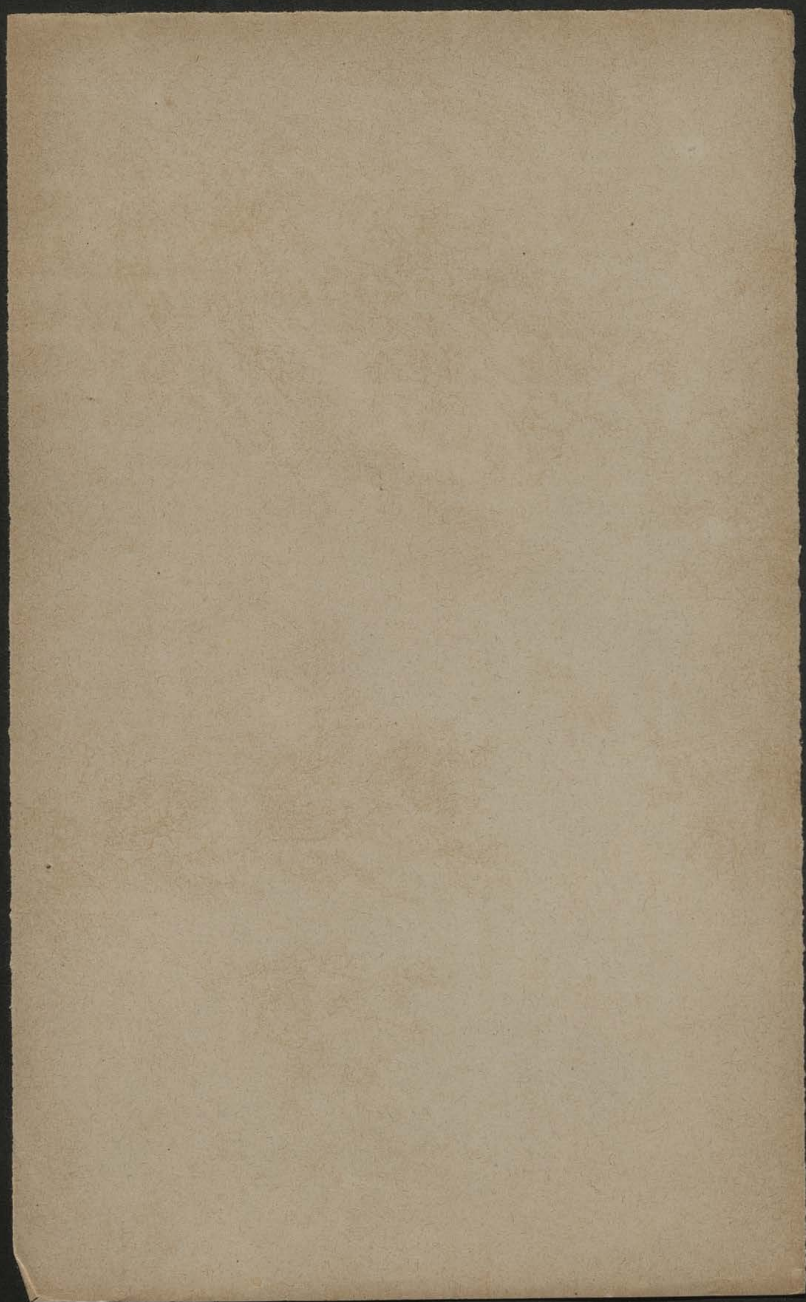
Wydrzeć się st. kaim. & ponimany odcie-
 nie, biczang, nie mieć nic całego, nie mieć
 się w co odziać, Ma wiele sprawunków
 koniecznych do zrobienia dla siebie, bo
 powiada, że się na wsi wydarta i ka-
 cofata w ubraniu okropnie" W. Pol.
 Dzienn. Ser. 29.

Wydudlić-ił-i m. m. dkm. Dudy wypić, wie-
tek wydudlił? - Około czterdziestu bu-
telek " J. I. Kwara. 78. b.

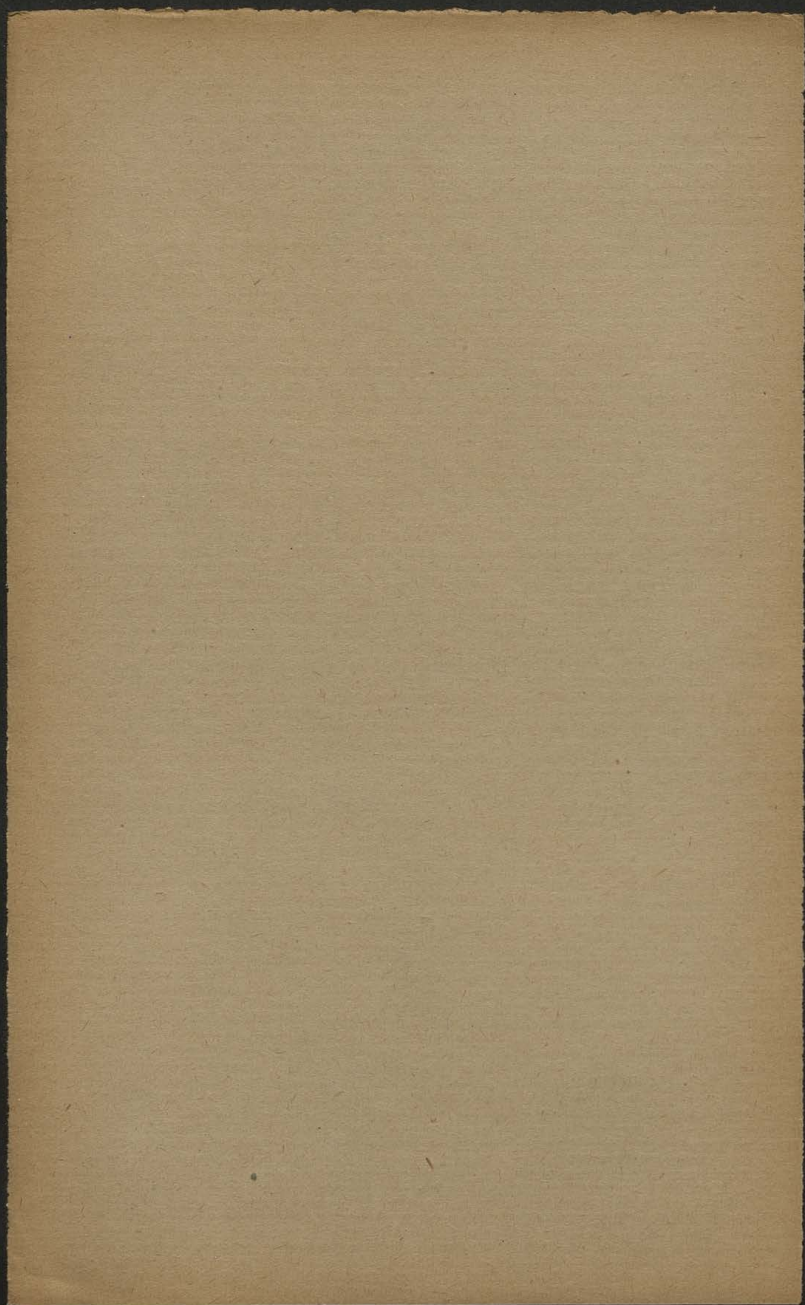

Wydychać się st. raim. wysapać się, dychać wy-
 jechać „Manuats klup, pysek obetruff,
 wydychaj się i bzdzie” T. T. Jwi Now. (codzi)
 1878. 8. 3.

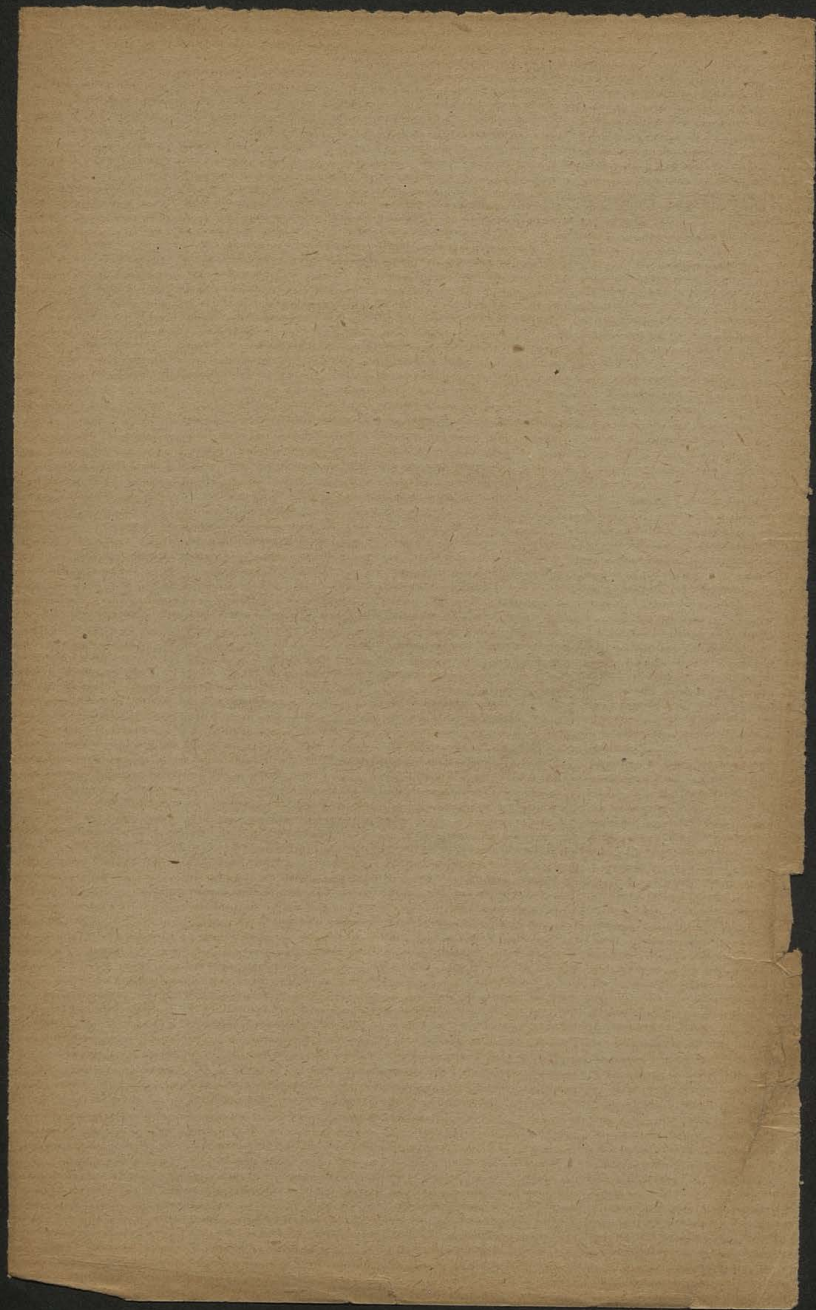
Wydzielina - y. z. ny - lin ^{wrażli} um. med. głów. w l. um.

„wydzieliny” ^{wrażli} płyn powstający w sku-
tek przemiany materji dokonywającej
w organizmie zwierzęcej i wyśkie-
lający się na krewogłaz „konie choroby...
ale wydzieliny z nowa jawnie nie
tęże?” A. Wilk. Fot. 1. 146.

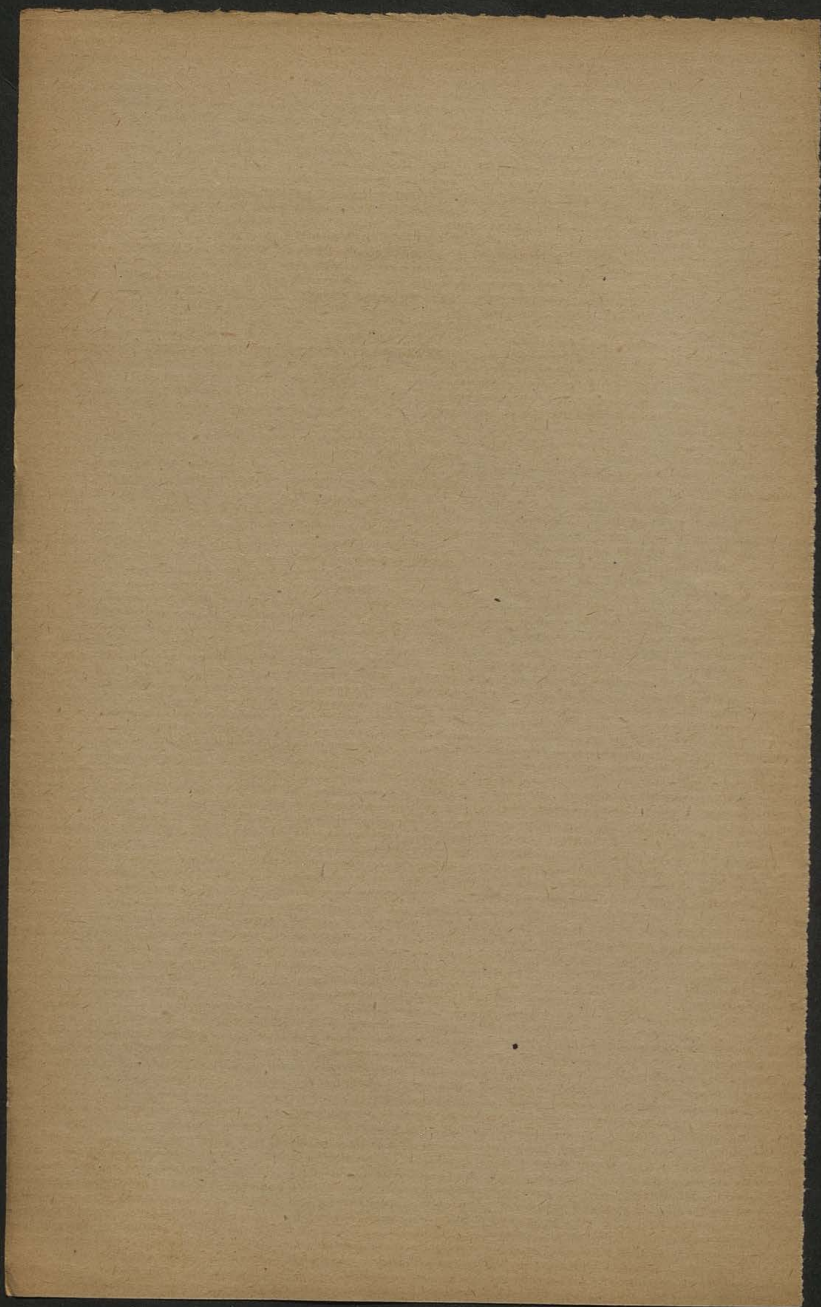

Wyelegancieć-at-eje st. nij. dkn. stai' nje ele-
gantem „ Alexeś wyprawy stojiać, wy-
rost, wyelegancieć. 'Daj go katu.' " R.
Bot. Hlybn. 51.

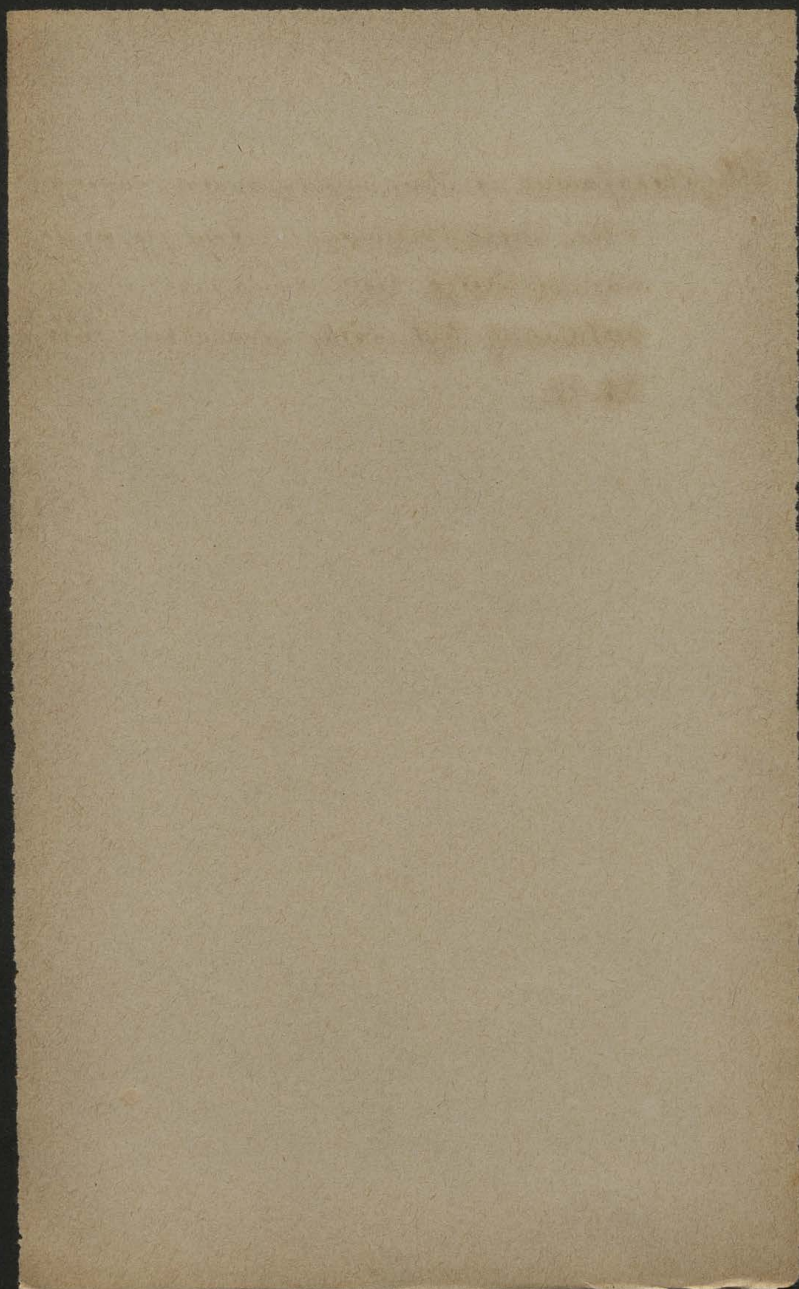
Wyelegantowacie-at-tuje st. ex. dkn. ob.
elegantowacie

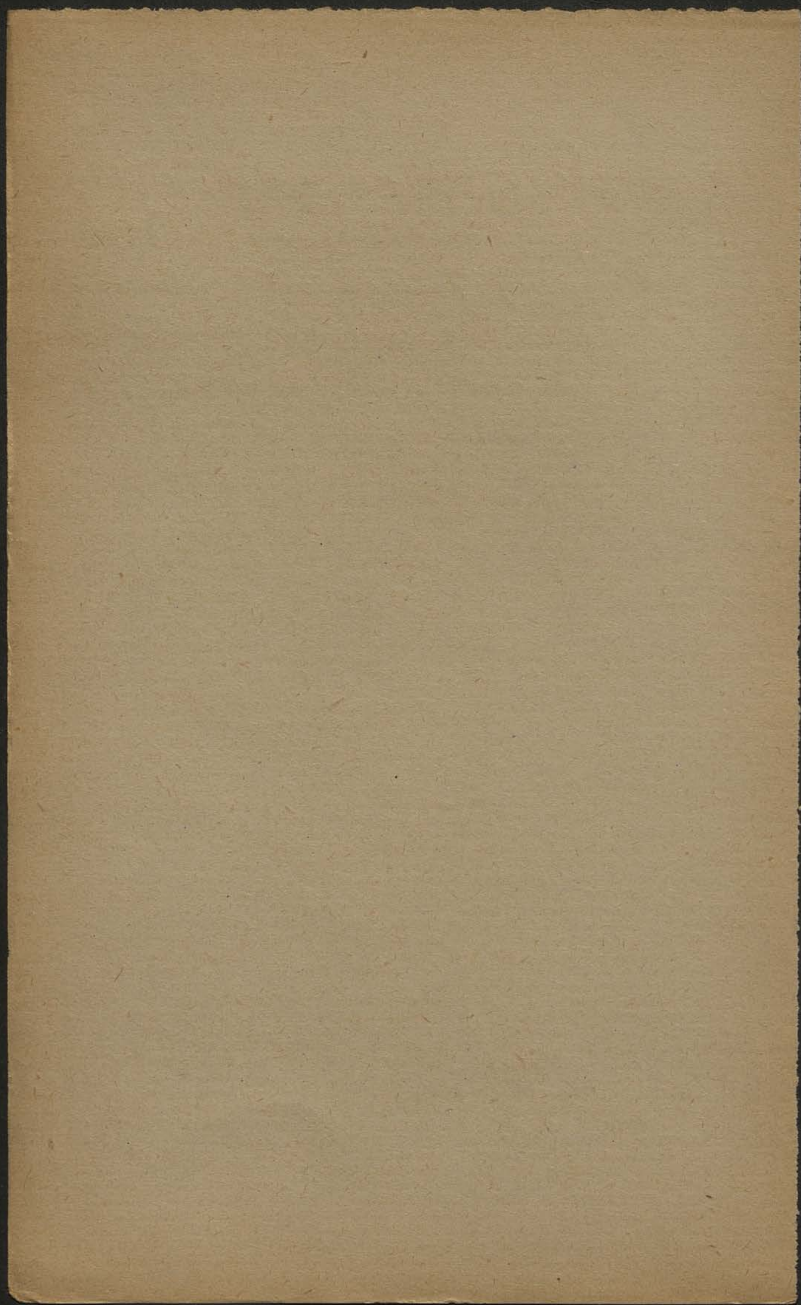
Wyfalbanować - af - nyje st. ex. dlu. falbanami
 przystroić „Przypadkista i ciężka, ciż-
 ną, pierwsze wyglądała w kawałto trochę
 wyfalbanowanej sukni” El. Ors. Kraj
 1882. 25. 2.

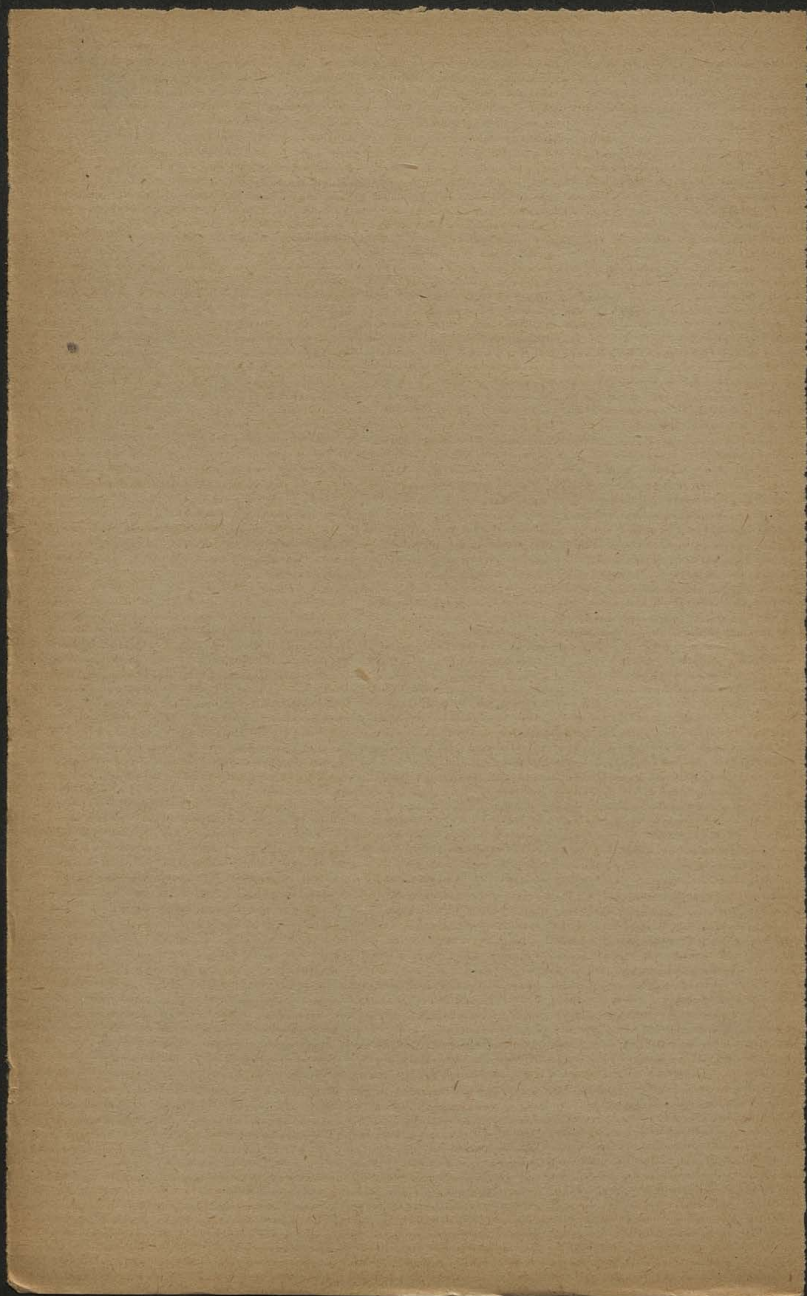
Wyfitokofowaci z. dkn. wymagowaci, wymy-
slic', wykombinowaci „Strej' jej wedle
najświętszego kroju z Taryja wyfito-
kowany był, ażeby odmiłodzić” J. Kwan.
36. 17.

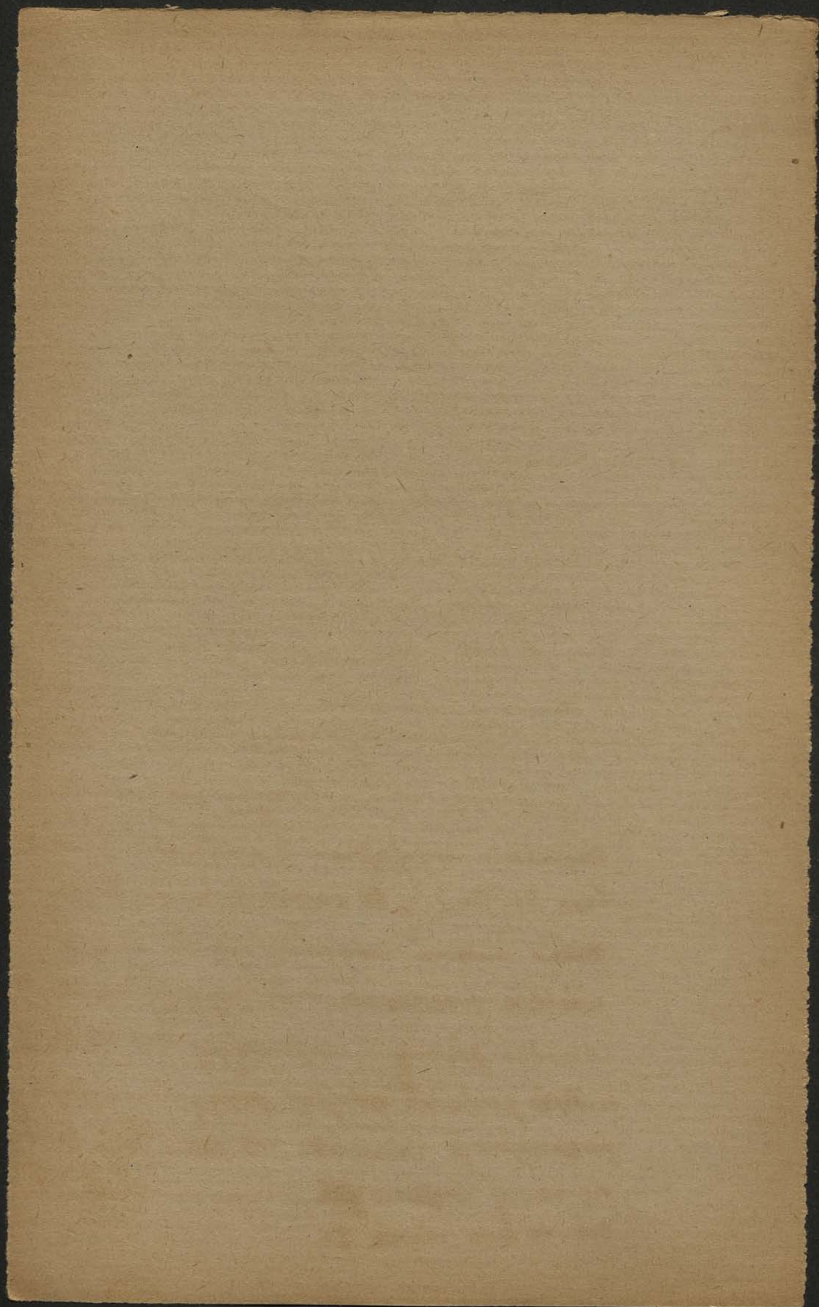
Wyfiokować się - at-kuje w. zaim. dkn. wystróić
 się w fioki, ubrać się z przesadną ele-
 gancją, „Fakło! zamiast spółkować pisać
 panie w kwiatowych ubiorach, wo-
 lina zastai je wyfiokowanie?” J. Marx.
 Tyg. Il. 2. b. 114.

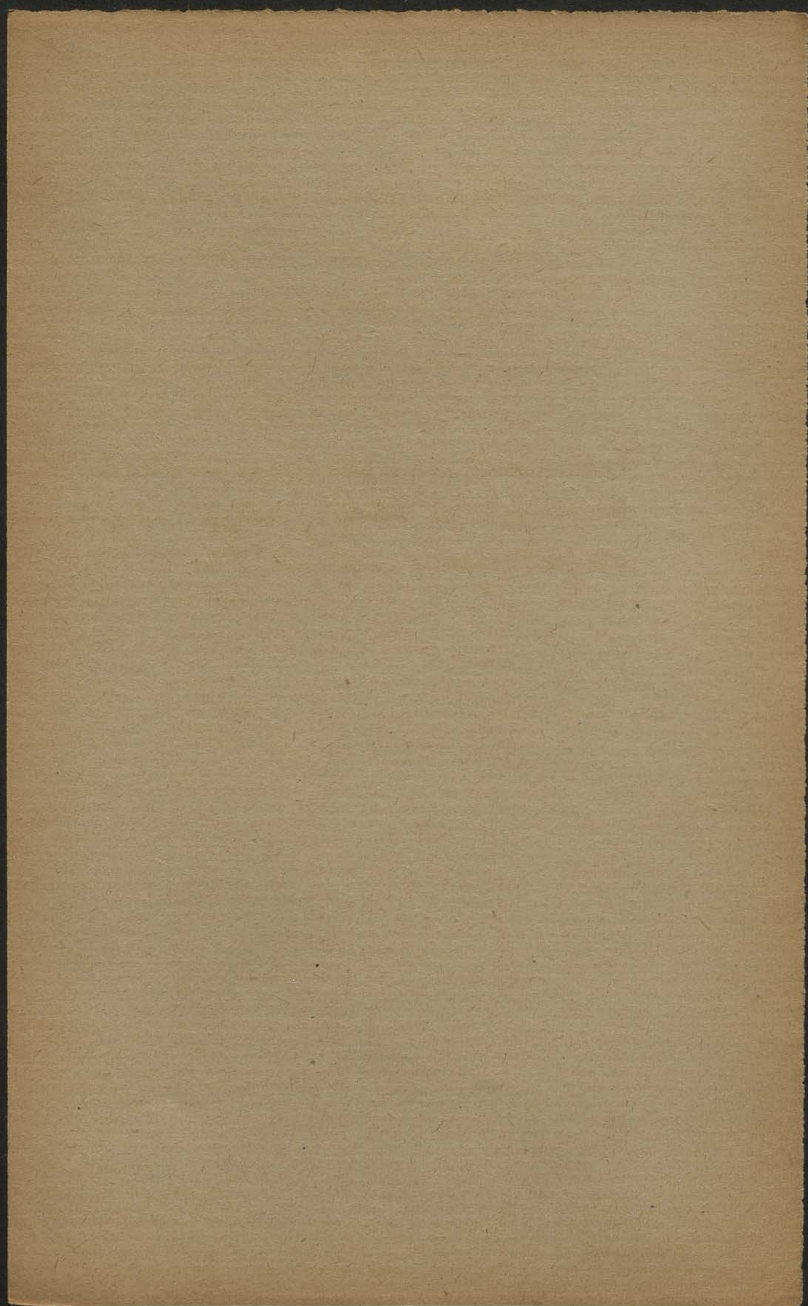
Wyprawyć się - ył y st. kaim. dkn. wystroić się we
 frak, „w przedpokoju powyżej umie
 wyprawyć lokaj.” Z. Mor. Tyg. II. 16. 93.
 „Zmieszaj, widok tych łalek wyprawy-
 nych” M. Gawał. Rom. i pow. 8. 386 „Pierwsza
 winyta... czy to literacka... ale że są tam
 kobiety... Aha! rozumiesz. Musiałeś się
 wyprawyć” Hey. G. lwow. 1887. 127. 2.

Wygląd - zdum. bez t. um. pokoi zewnątrzny, wy-
raz fizjonomii, wyglądanie na co
„Miasto ma wygląd prawdziwie pań-
ski” *Trippl. Echo* 1880. 217. „Mzianyna z
wielką ręką brody, z wyglądem ro-
bojniczym” *wiek* 1880. 253. 3. „Dostat-
ek dwa razy po fizjonomii, wra-
żenie majestatu, wygląd proro-
czący się o
zaczepienie kilku polowań” *Gar-
nar.* 1882. 249. 2. „Kwiśta już młodość,
kwiaty wrytne w drzewa, korotowy
dukat ma dziś wygląd miedzi.” *Kur.
Świśt.* 1883. 61. 2. „Przyprawiony się dzi-
wiecznemu wyglądowi miasteczka” *V. J. Hecht
Czas* 88. 136. 1. „W eskadronie angielskiej
pokód imienia wyrośnięty się okazały
wielkie paucerne... cały wygląd eskadry
bardzo piękny i imponujący” *wiek* 88. 130. 2.
„Moje powiadat niezłyj formy i wygląd
przekiętego człowieka, ale lekarz uprzedzał
się raczej mętnem jęk poupanieniem” *El.
Orz.* W tym. wieści 71.

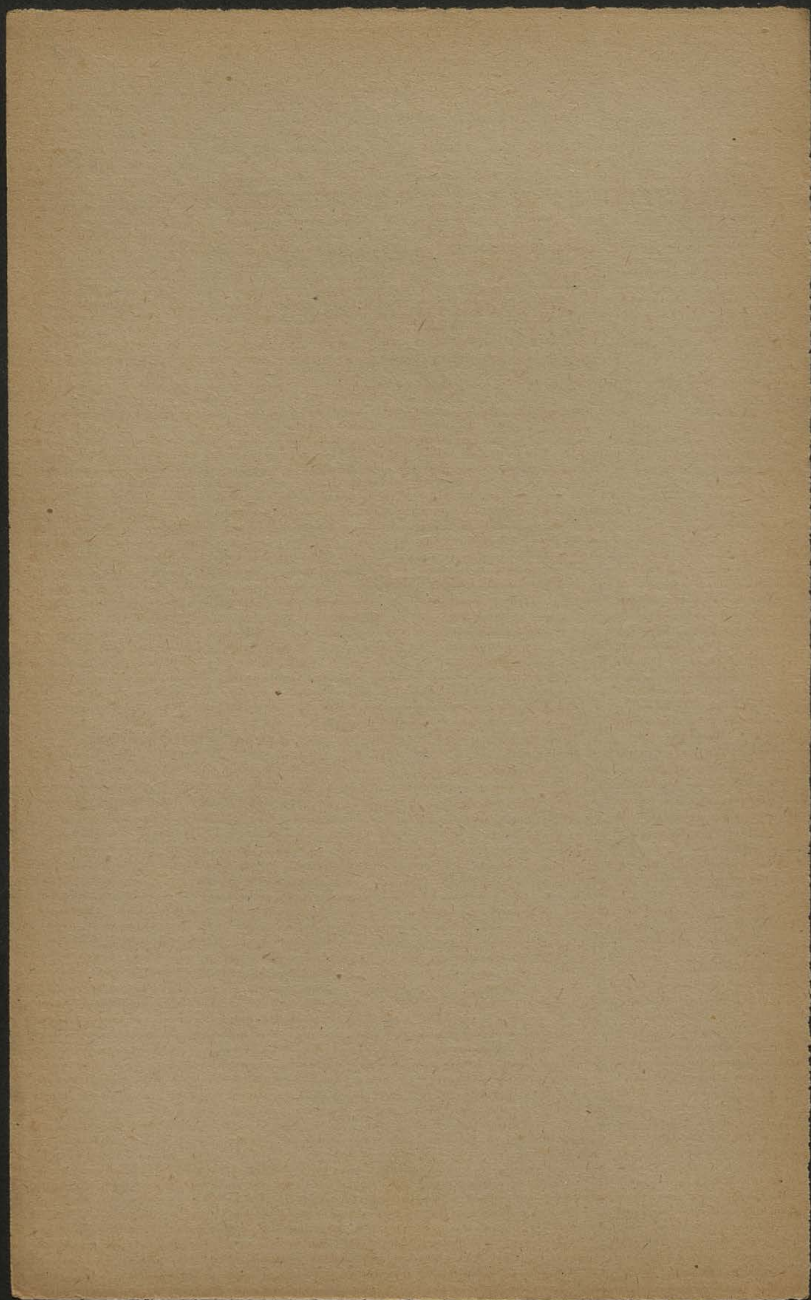
Wygłaszać-at-a słow. wygłaszać-it-i dan.
 wypowiedać głos^{jawne}em, ~~uczyć~~, głośc
 „Zawsze wygłaszał pochwały o nie-
 kwińczonych wolnościach swoich dzie-
 ci” A. Wiler. Fot. 1. 180. „Nie było ani je-
 dnej mowy, wygłoszonej przez człowieka li-
 beralnych, w którejby on ją gabinetu nie
 uległa surowej krytyce” F. lw. 88. 137. 1.

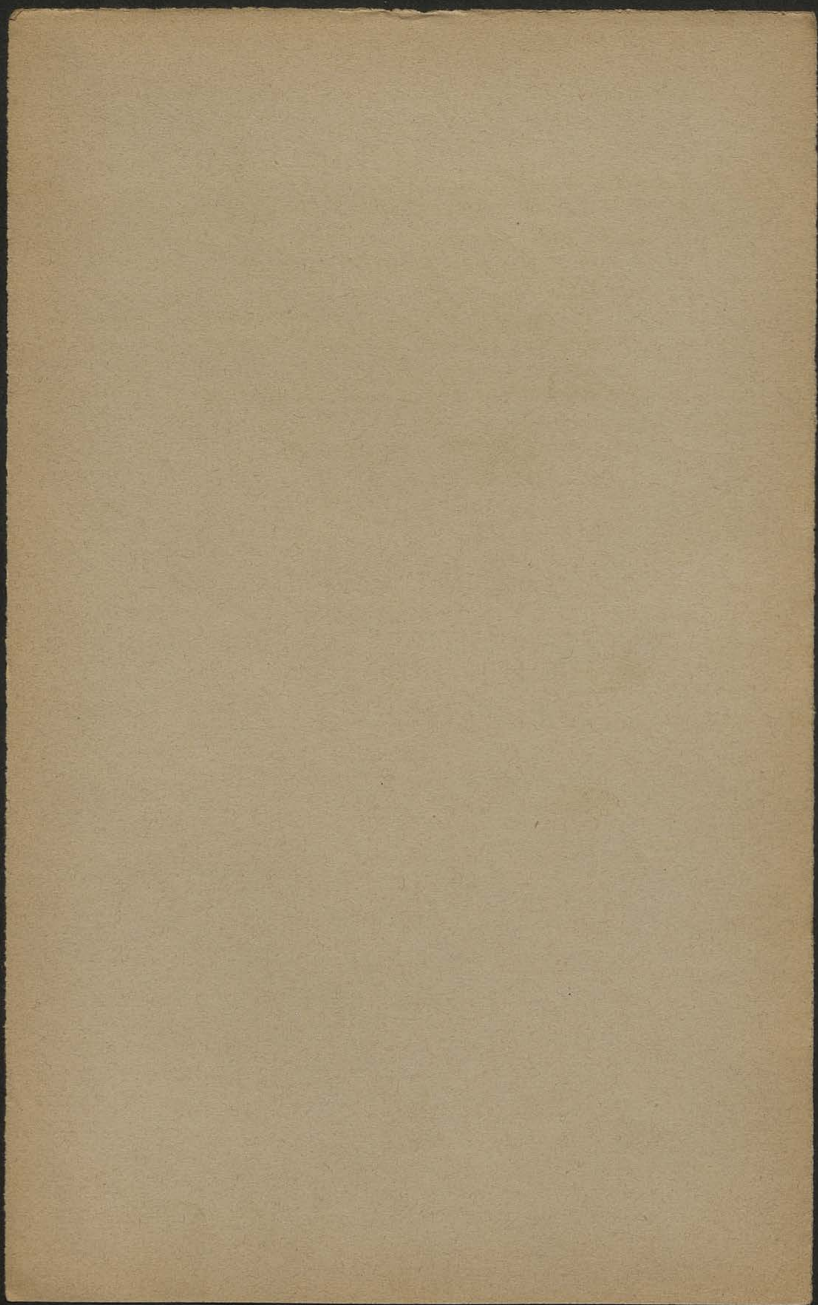
Wygodka-i. z. dzi-dek mu. dob. wygoda z por.
woy chodek, pscwet, trunket.

Wygodnis-ia m. sie-cio mu. kto wiek
lubigiy wygodki, wygodz, „Wygodnisie
grzebali sobie doty, aby im w nich
cieplej było” J. Krass. Dv. Krasow. 1. 167.

Wygodnisia-i. z. sie-dnis mu. kobieta
lubigca wygodz.

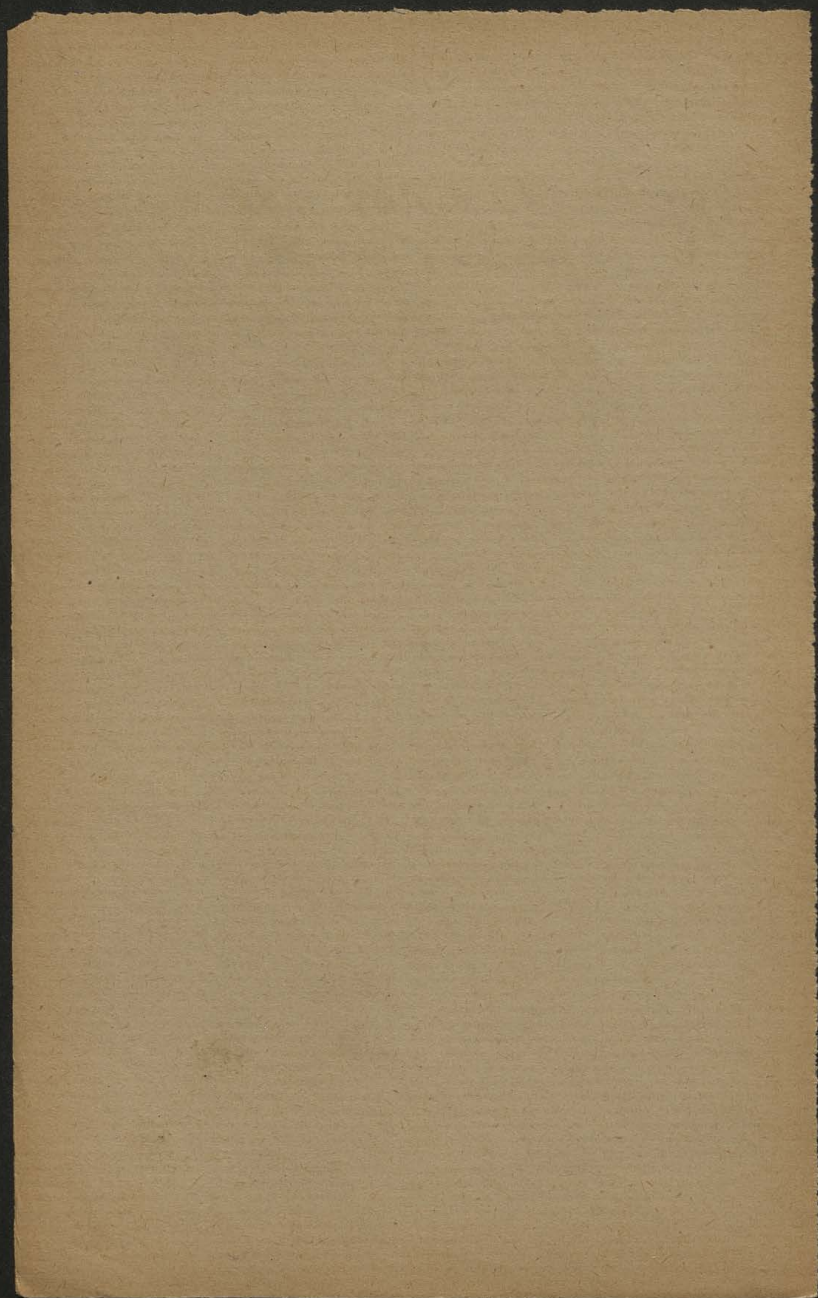

Wygónowany-a-e z prawadny, nadawny, naj-
ny, kbyteyny, niesprawiedliwiony
„Miał go w ręku. To też potępowie
sobie, że jeżeli będzie kawiad jakie wy-
gónowane gadania, pusci go z kwiłkiem”
M. Nat. pańs. Dziady 250.

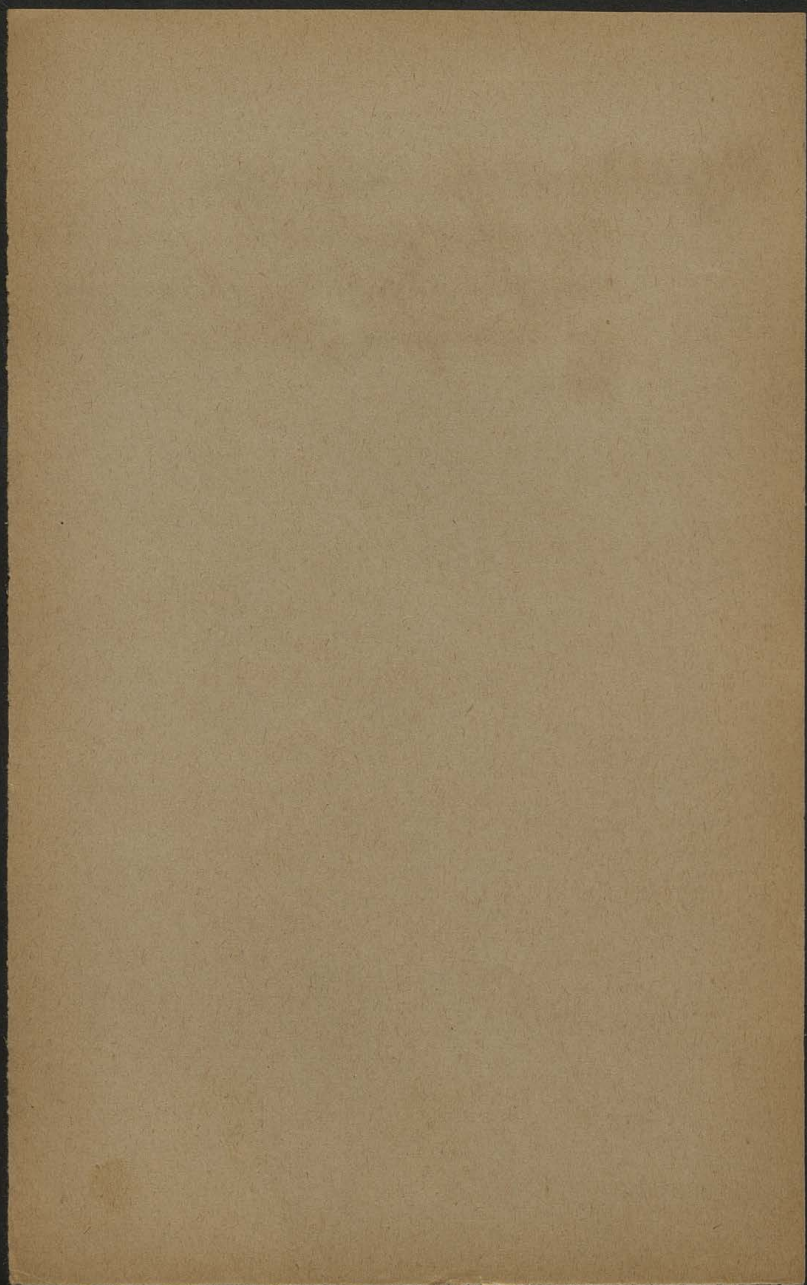

364
259

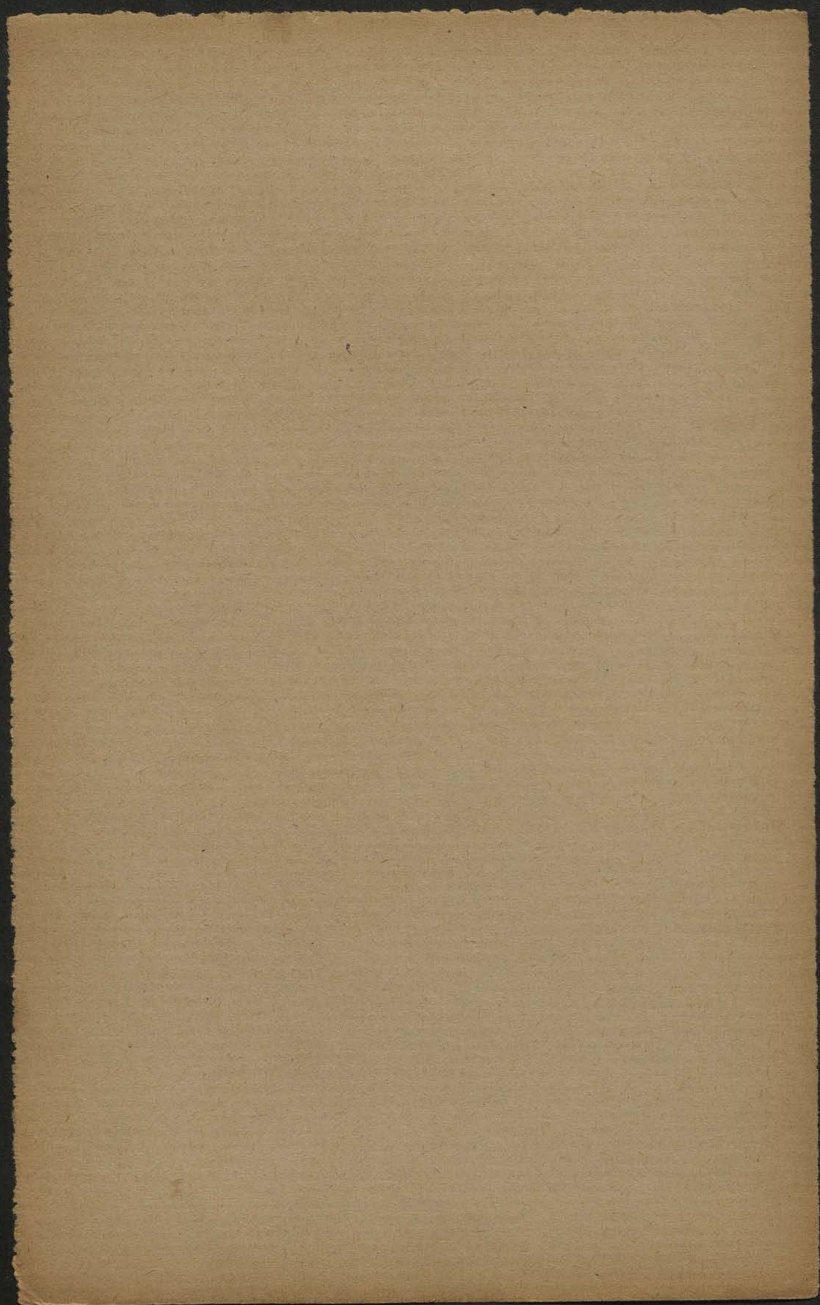
Wygwalcic - it - i st. ex. dnu. gwałtem dobyj, siła
i pręmością dostaj „Tęka się prębić, tna
wygwalcic dla siebie to co ci brakuje”
Ż. Karkh. 4. 291.

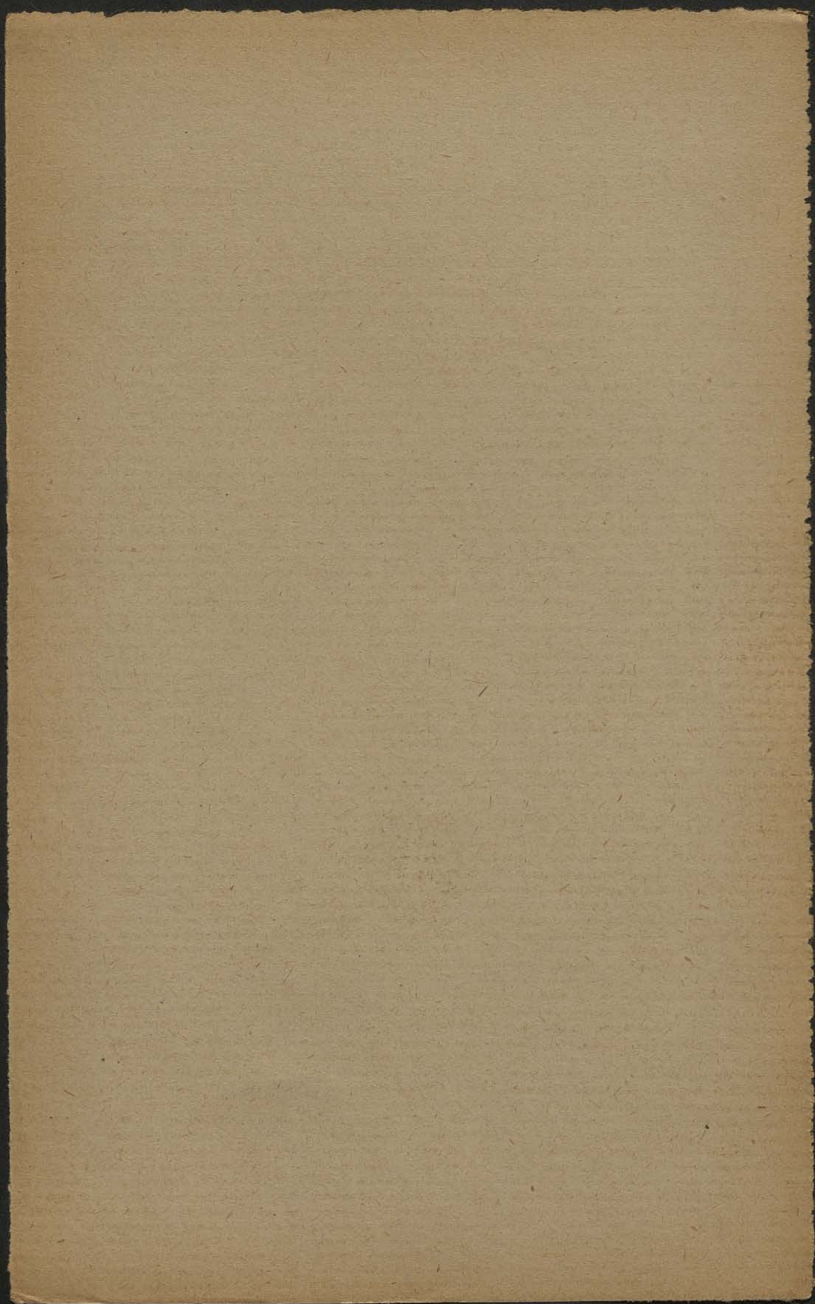
Wygwindać - at - zdzie st. rz. dm. Wygwindać - at
zdzie st. rz. z gwintaniem myrarii jakis
 nót, piin. "Larko gwintowy jakis-
 gos' skoczego satajewa "A. Wiler. woty rob.
 94.

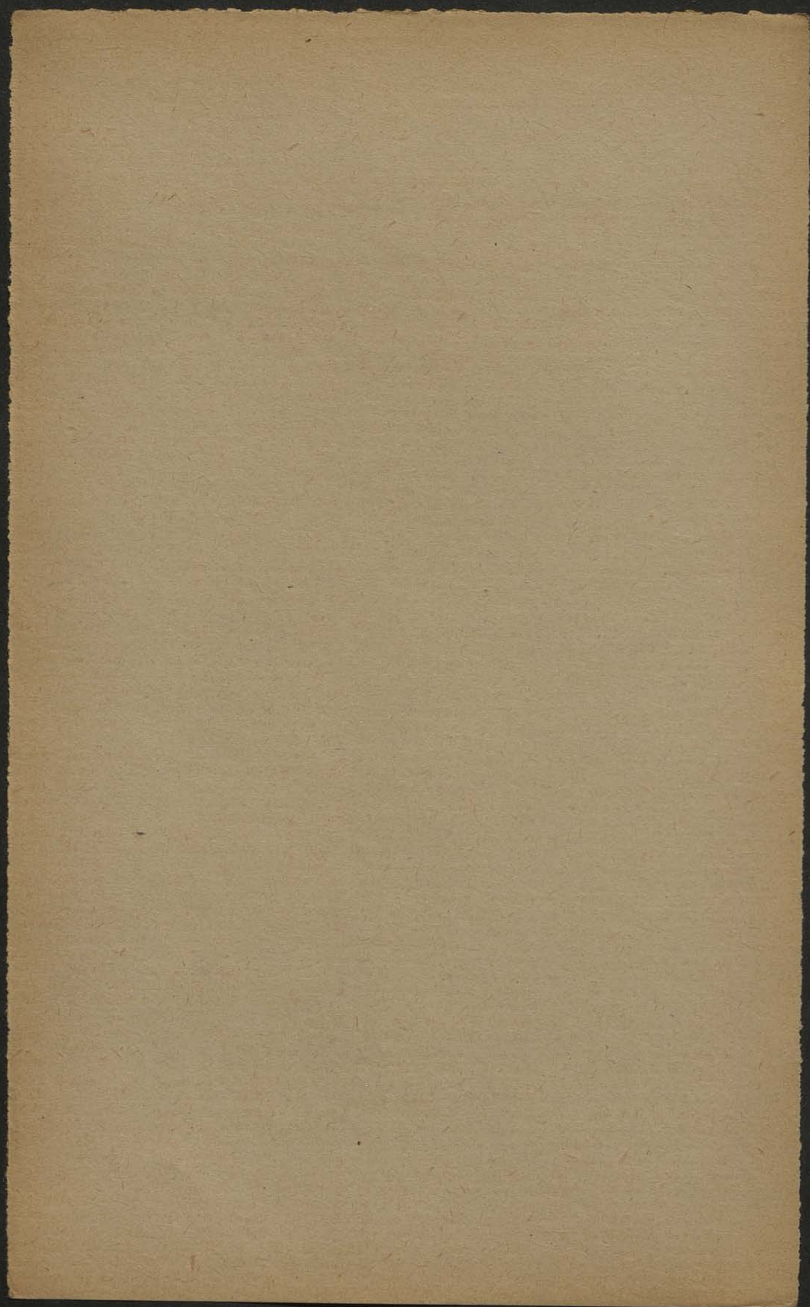
Wyinwentować - at-tuje st. ix. dkm. wymalerii,
 wymyślić „Kawynam poszedł po towa-
 re skomponowali miłosi jak wyinwen-
 towali Leniksa, Smoka, Salamandry.” B. Pol.
 Kłp. 151.

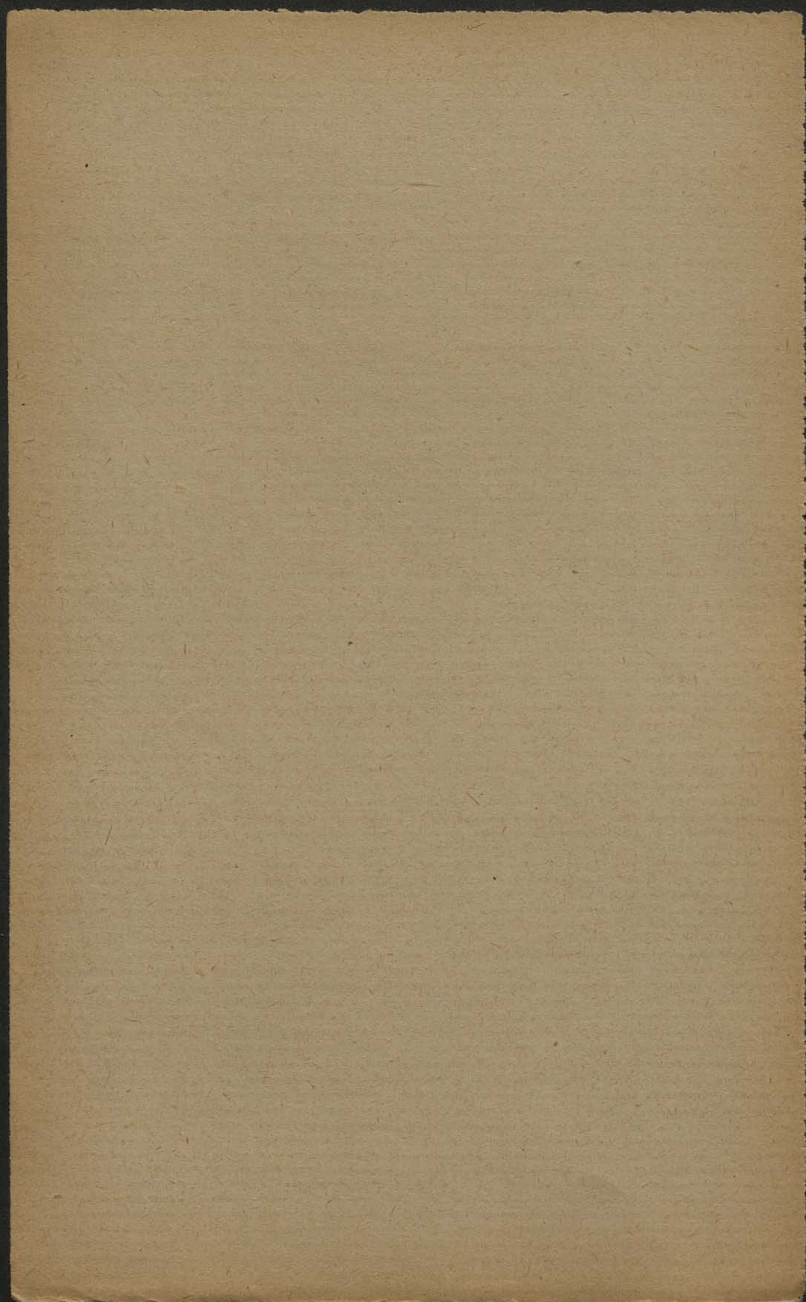
Wyjać sis-it-i st. zainu dlu. zart. posp. ni by
knień jaje, zdobyć uż na co niefortun-
nie, wypuścić uż - albo ten to, co: wy-
kryć uż

Wyjczył się z y st. kaim. dku. rubasa. wysta-
wić się, wytkońmować się to jakej kwe-
stji "Umiał się i wypisać i wyjczy-
wać" J. T. Jek 2. 28.

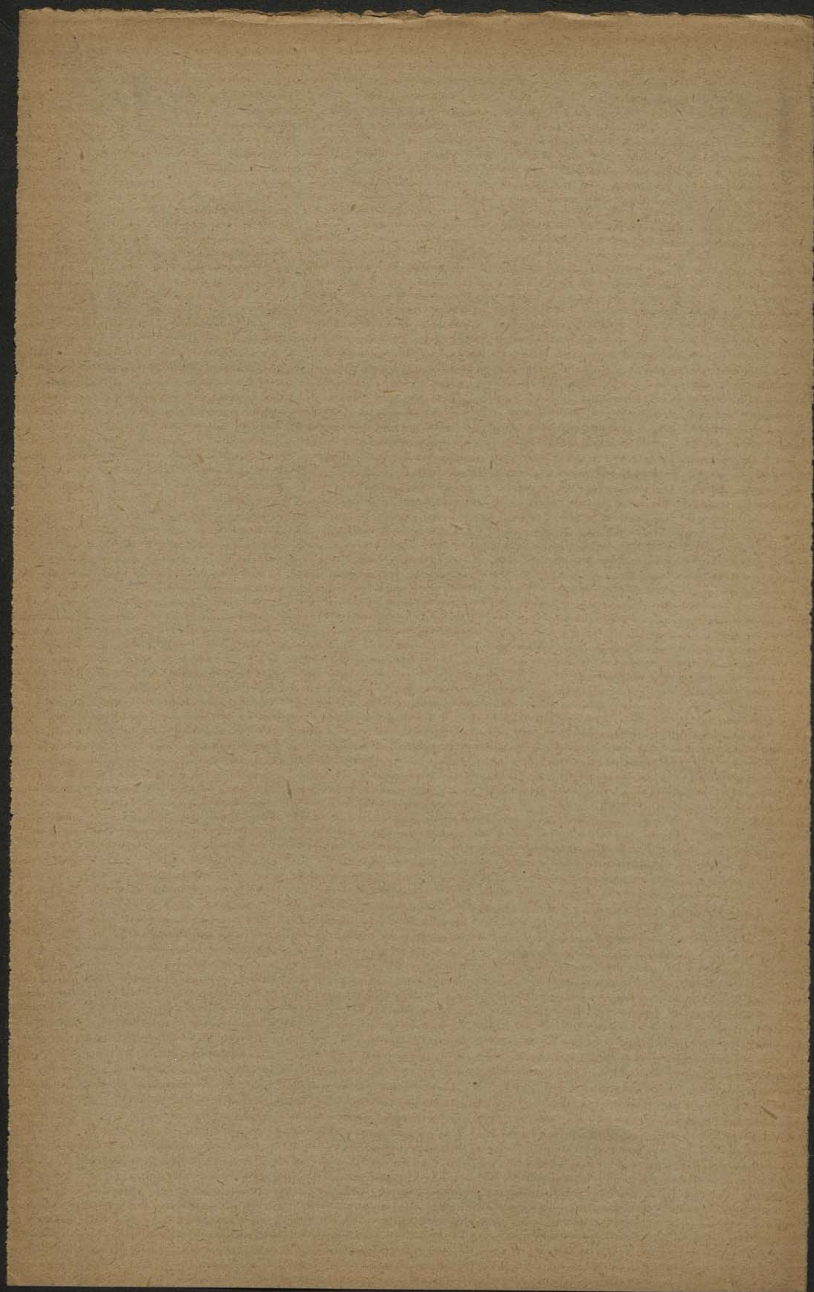
Wyjrec-at-y st. cz. dku. z stara forma Wyjryc,
Wyjrdnyj kachowuje uż u ludu, wy-
rdnyj imo kasin kasineczko wyrdn
 kasinika nieboże, max krawczykka u
 komorce "O. kret. 1. go.

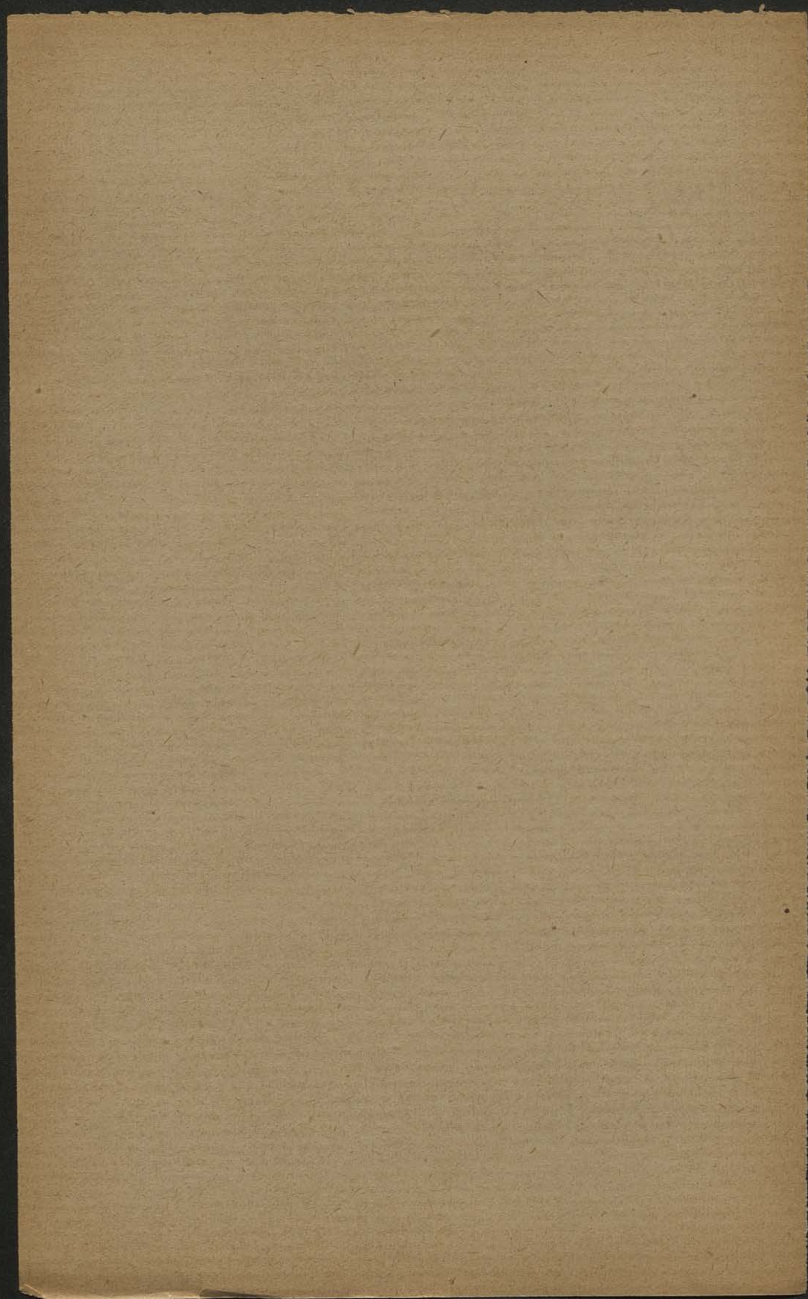
"Dzi do mnie kochanku" O. Kol. 1. 180, "Ka-
siénko, wyńdź, wyńdź serdénko" ib. 181
"Wyńdź, wyńdź matko moja, wy tż
tyje kasia moja" ib. 183, "I przyjechał
w podwórek, wyńdź, wyńdź kochanecz-
ko" ib. 184.

(2) "Najlepiej wychodzi z tej rywej galenji
syłwetki rydło, chatariawy, mównicy
nieświanig kargoni i tamanej poloway-
ny" Quis Plur. 23. 155.

Wykateńyc-yť-y st. m. dlm. okateńyc' jedne-
go po drugim „burawaj' krieśe! bo
stypayta jak tam Dyjeme ryry? p'ies
Janhowski' mi braci w wyptkic wy-
kateńyc! " W. Pol 3. 165.

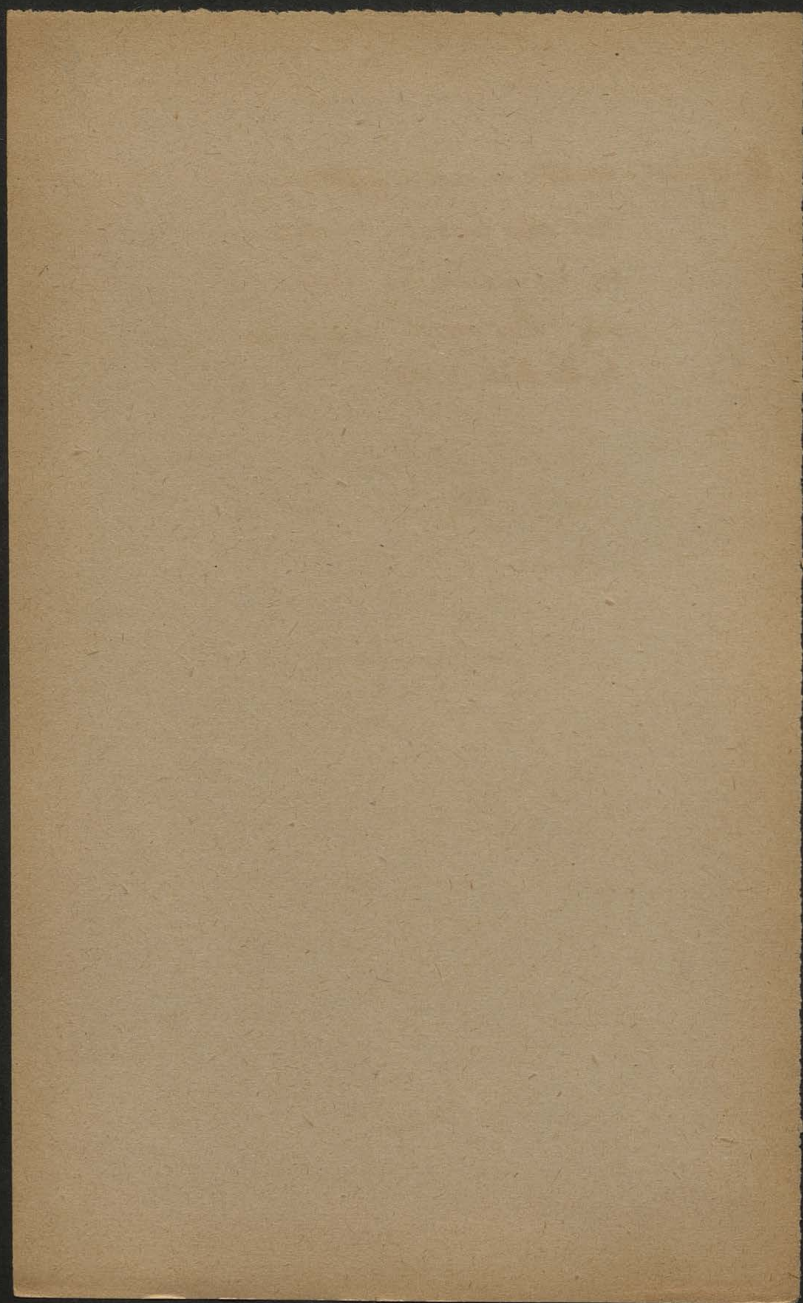

Wykaligrafować - at - fuję st. ex. dnu. wypisać pi-
smem kaligraficznym, wrócić do celu,
aby tam wykaligrafować akt, który
mu spisać polecono "Zł. Krav. Dr. Kmaruk.
3. 102.

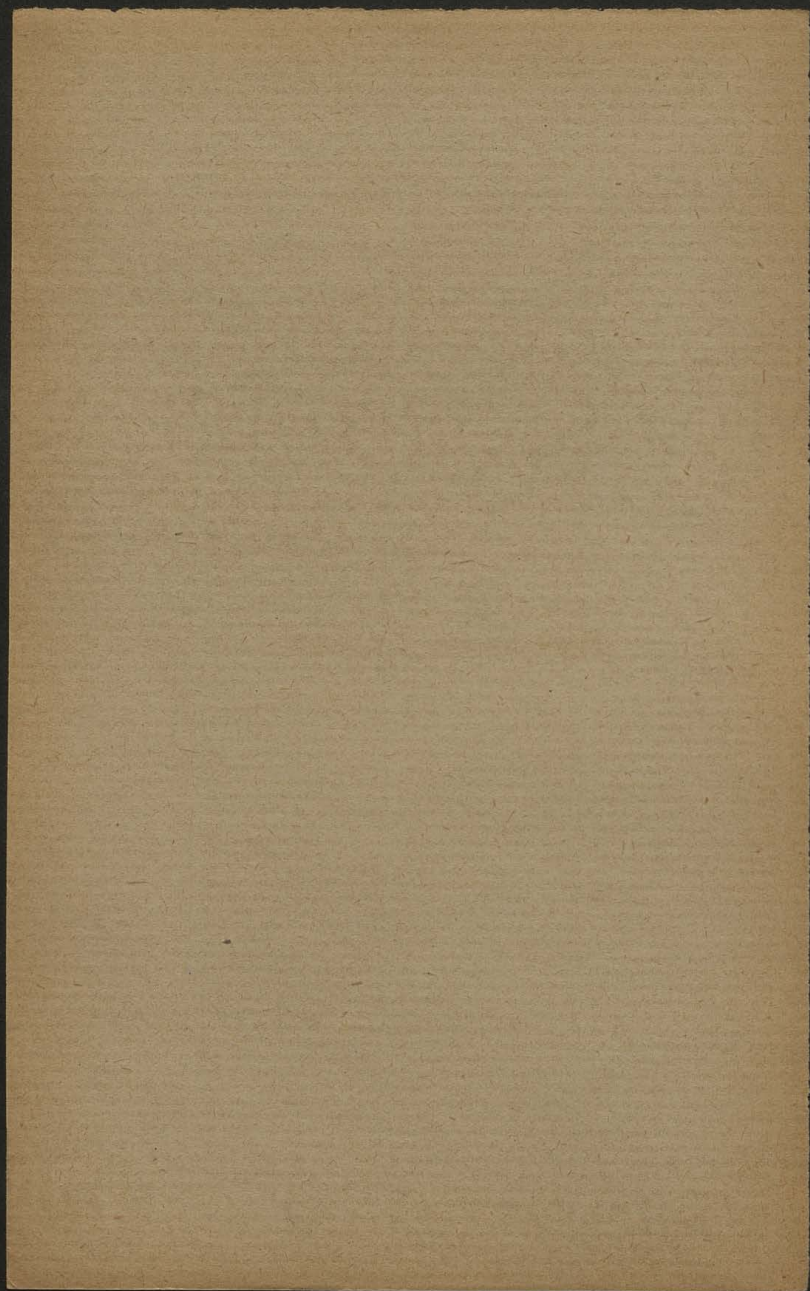
266

Wyktoć - wykoł w. cr. dlm. § przytłoczenie: „oko wykoł,
choć oko wykoł” ciemno, nie nie widzieć, „fui
się z ciemnością, ba, ciemno było, jak to mō-
wić „oko wykoł” albo vulgo „w pyrk daj.”” A.
tw. Fr. Dzieł 11. 67.

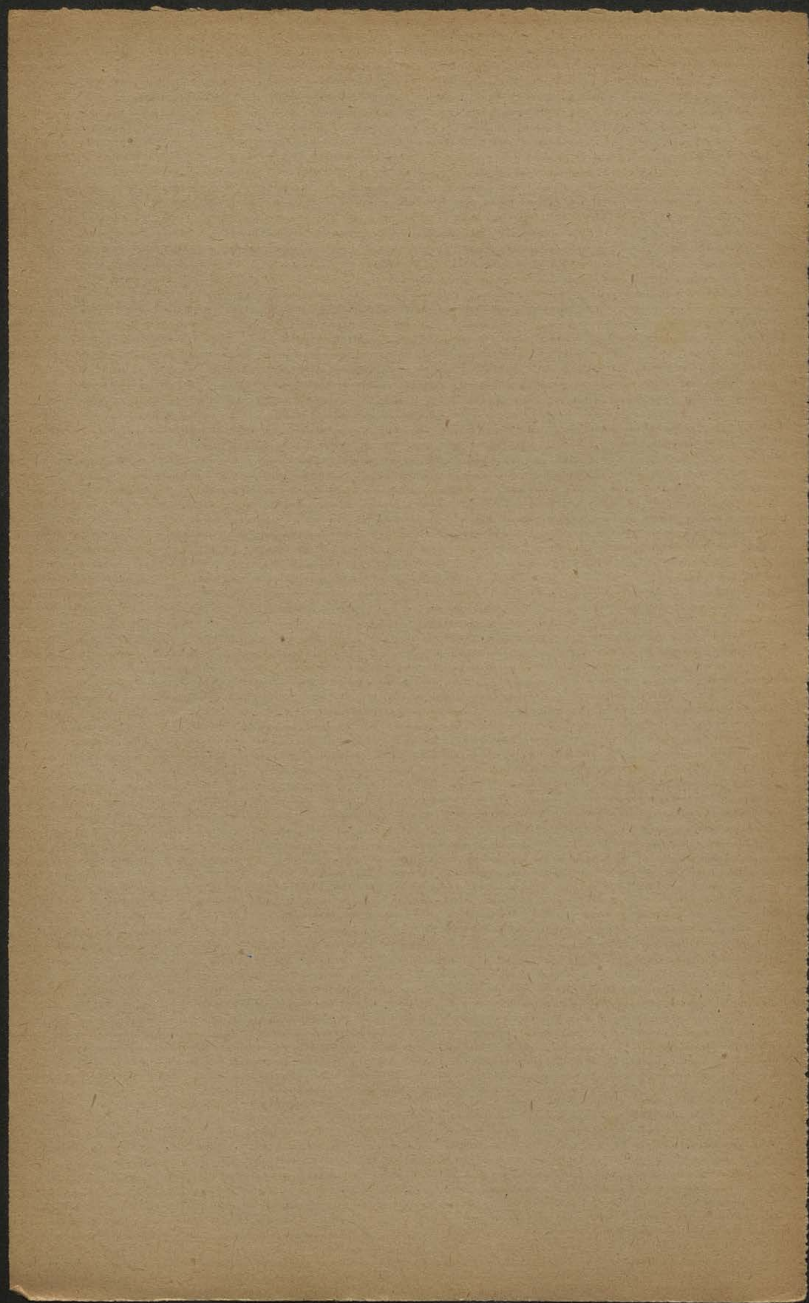
Wyktywac-at-a st. m. ndkn. wykatać, kłując
 drzewa, drzewki robić, wybijać, wy-
 dierać, wydobywać „Zapal sobie cygaro
 pierwszaj dymu kłudy, potem się napij wo-
 dy i wyktywaj kłudy” St. Dug. Kom. 1. 173.
Wyktywacz-a. m. cz-o-wo m. wykatawka,
 coś o stro kachowczowego do wyktywania
 kłudy „Srebrny wyktywacz do kłudy.” S.
 twow. 1887. 139. 4.

Wykatawka-i. ż. wyktywacz, kłoboczek

375
268

Wykojanyć - ył-y w. ex. dkm. prow. kuj. wygnać,
wypzdric muezol. x towarysowa, growa.
dy. oppos. shojanyć

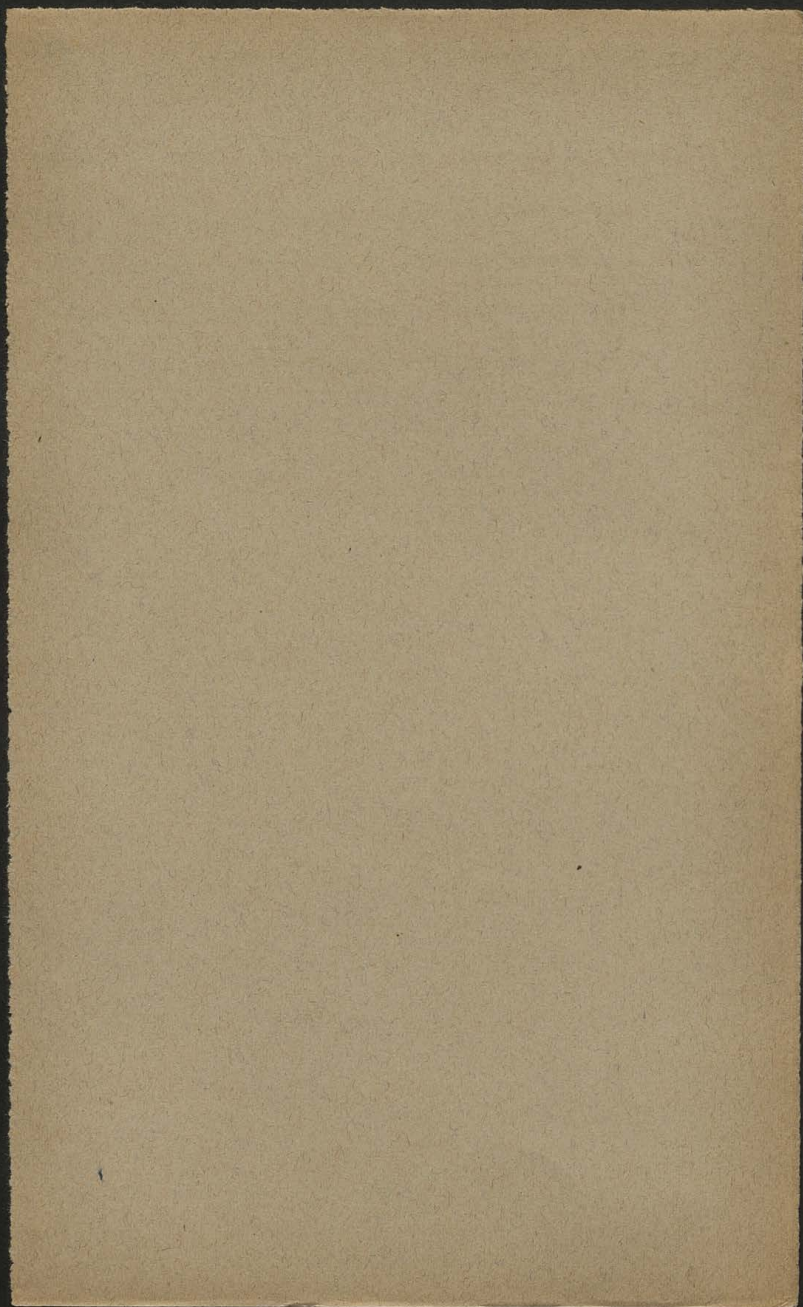
Wykoleic' ex. dnu. wyprzucie' z niewyptej kolei (1)

— się głównie stłuc się do wszelkiego rodzaju porażenia bieżącego po wyprzucie i tawnych „Mawymids orkarnio o proryu-
nieniu się do wypadku wykolejenia poraż-
gu” Now. 1878. 97. „Lokomotywa wykolei-
ta się tak, że katastroficznie proryu-
gowi orobawemu” Kur. Was. 1878. 264 „W sku-
tek podniecenia narypu kolejowego wyklu-
leis się pociąg” Słowo 1882. 284. 3. „Wykolei-
ta się lokomotywa w chwili, kiedy pociąg pędził
z największą szybkością” Nowic, 1883. 9. 2.

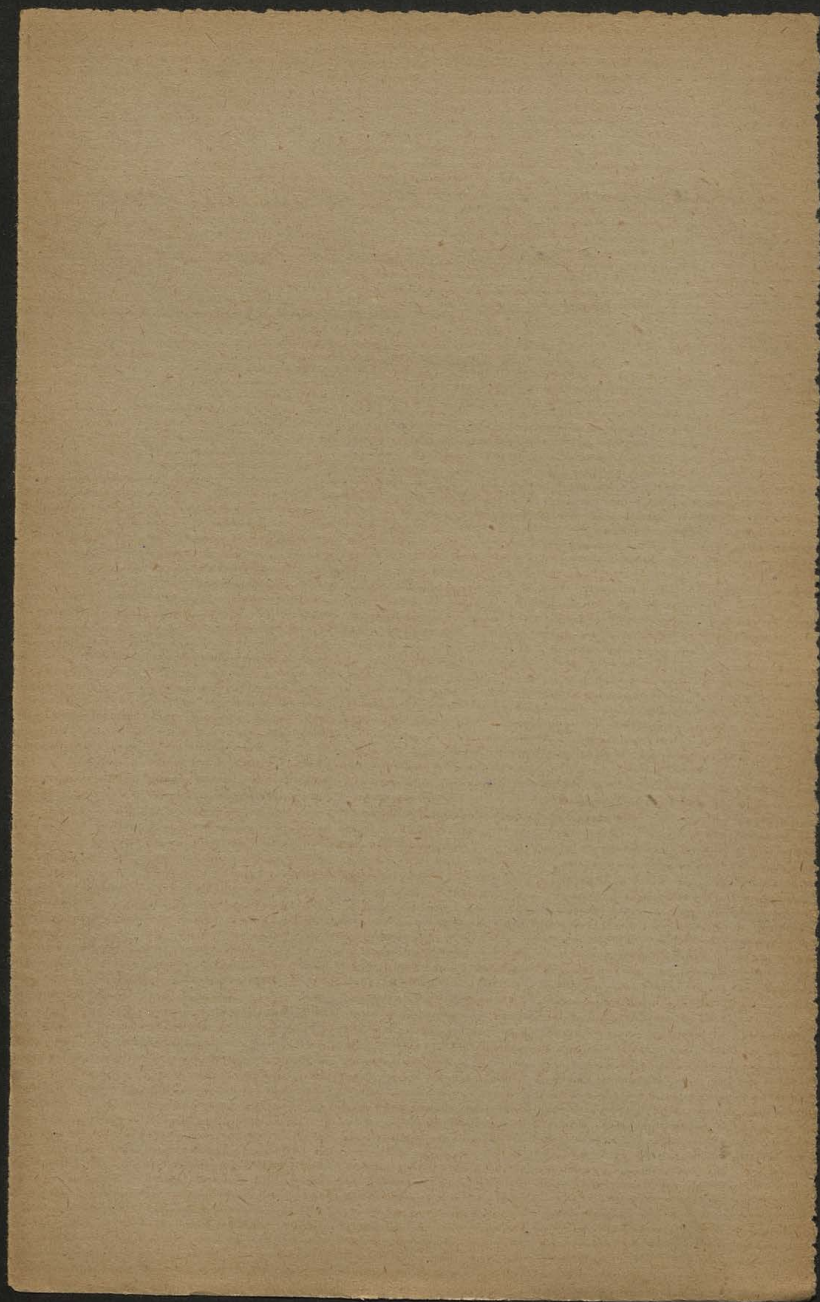
(1) „Najada pacyficzna, do której należał, nienawidzący
prawidłowych warunków życia dla tego, że nie ma spro-
tykanta pod ich znaczeniem obywateli, bezmyślności,
apatyczne pienuiactwo, kutyragie do letargiczne-
go stanu apatyczności. Wykolejeni więc szukali
torów nowych, rozbijali się o wszystkie życiowe
skłoty, topili we wszystkich mstach” Żygz. Echo
1878. 225. 4. „Można zejść równie łatwo w
skutek błędnych postanowień wykolejenia, bż-

Dzienny musieli powrócić pracę, do której
pragnęliśmy od utraty. "M. Żm. Wiśn.
1886. 152.

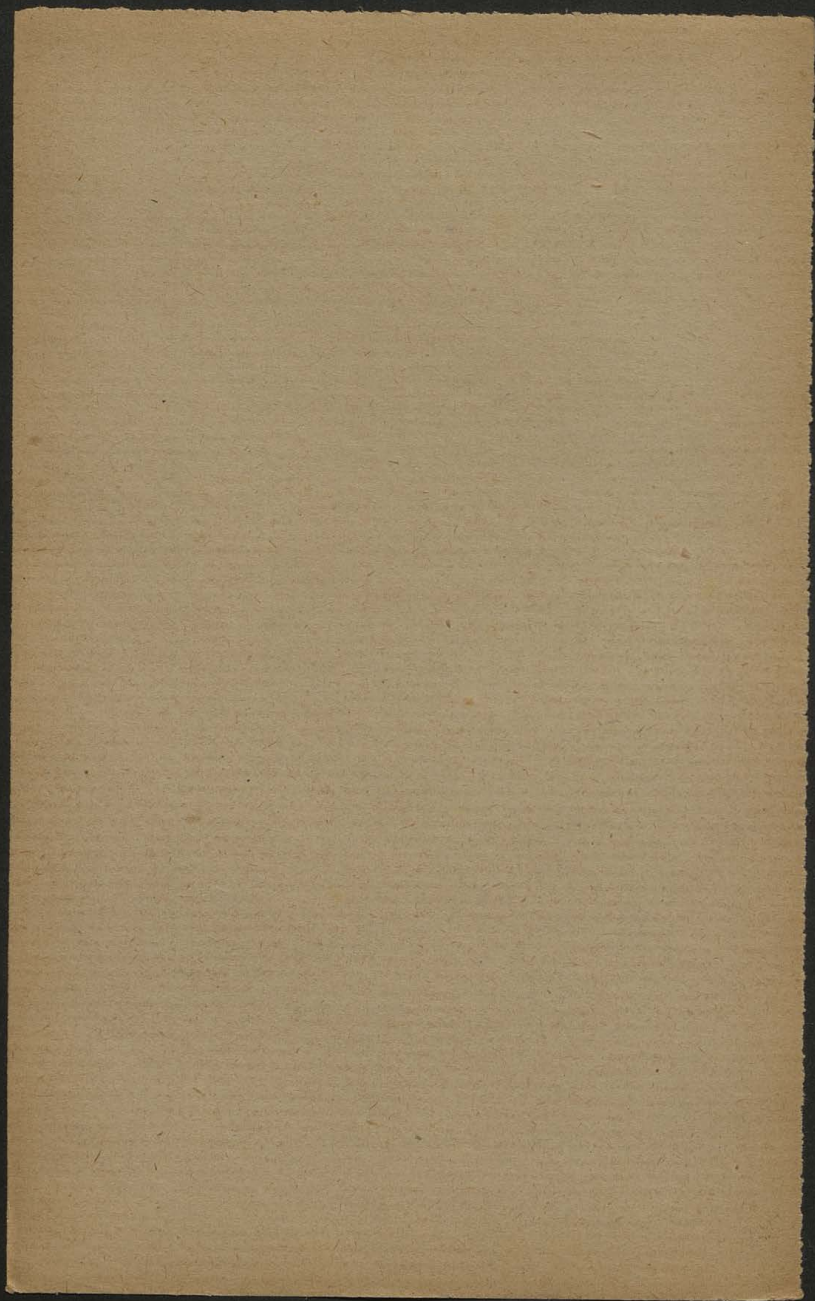
Wykonceptować - at-tyc st. ex. d. koncept
wymyślić, wykonypować, „Nond wykons-
ceptował jakąś kwestję rumuńsko-aus-
tryacką bandy dla pokrzywania niebezpiec-
stwa,” Smeg. polit. (Lwow) 88. 112. 1.

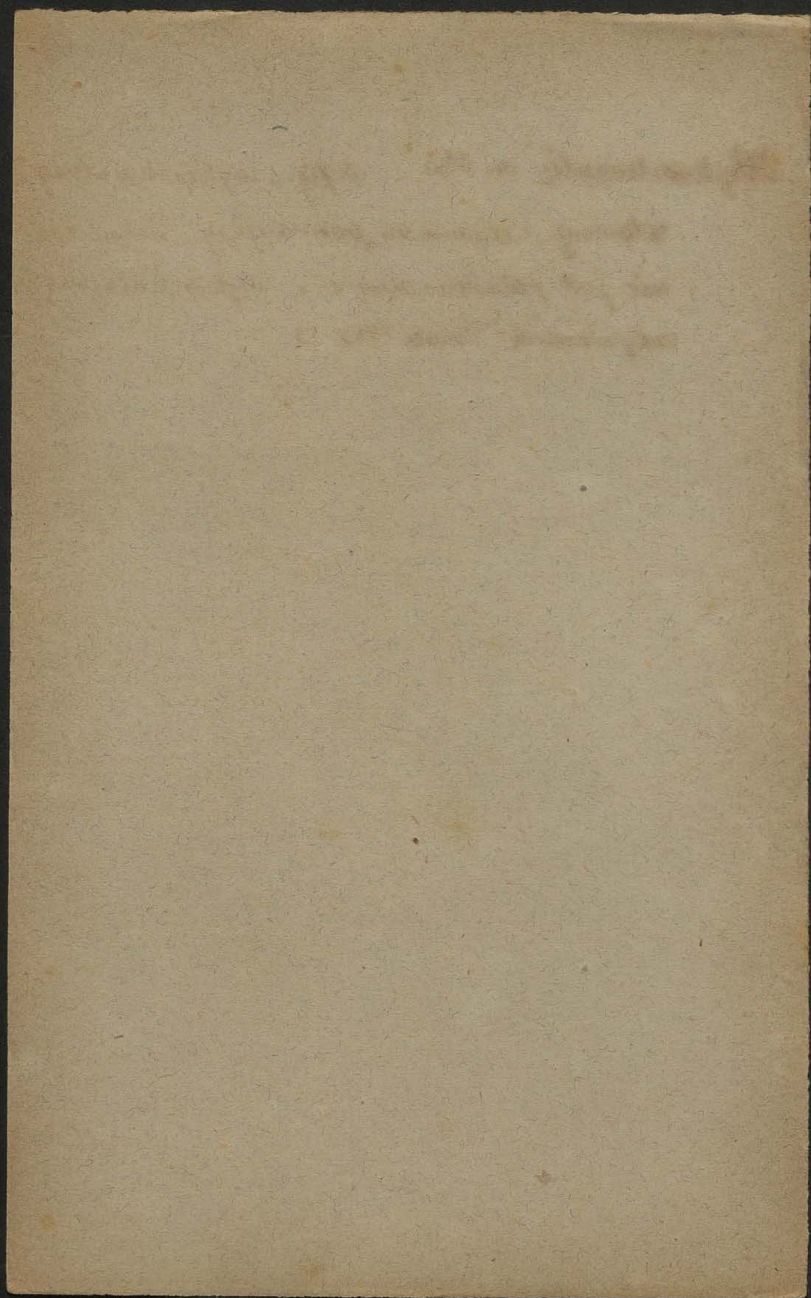
Wykoratować się - at - tuje straim. Dkn. korata na
co powieć, wykospensować się, On się
biedaway sko wykorsował na ten skle-
pek "A. Wilen. Fot. 1. 31.

Wykrztas-a. m. dy-oio mu. zaknót w piśmnie,
figlas, ogonek „Przypatrywał się
ktoś cymu gziemi. ktem, figlom i wy-
krztasom na murze” J. W. W. Tyg. II.
2. 11. 79 „Bez wahania potoczył swoje
nawisłko z potężnym wykrztasem”
A. Wilek. Fot. 1. 242. „Wcisł kawałek
jakiś wykrztasy po papierze” M. D. B.
Paris. Riady 103.

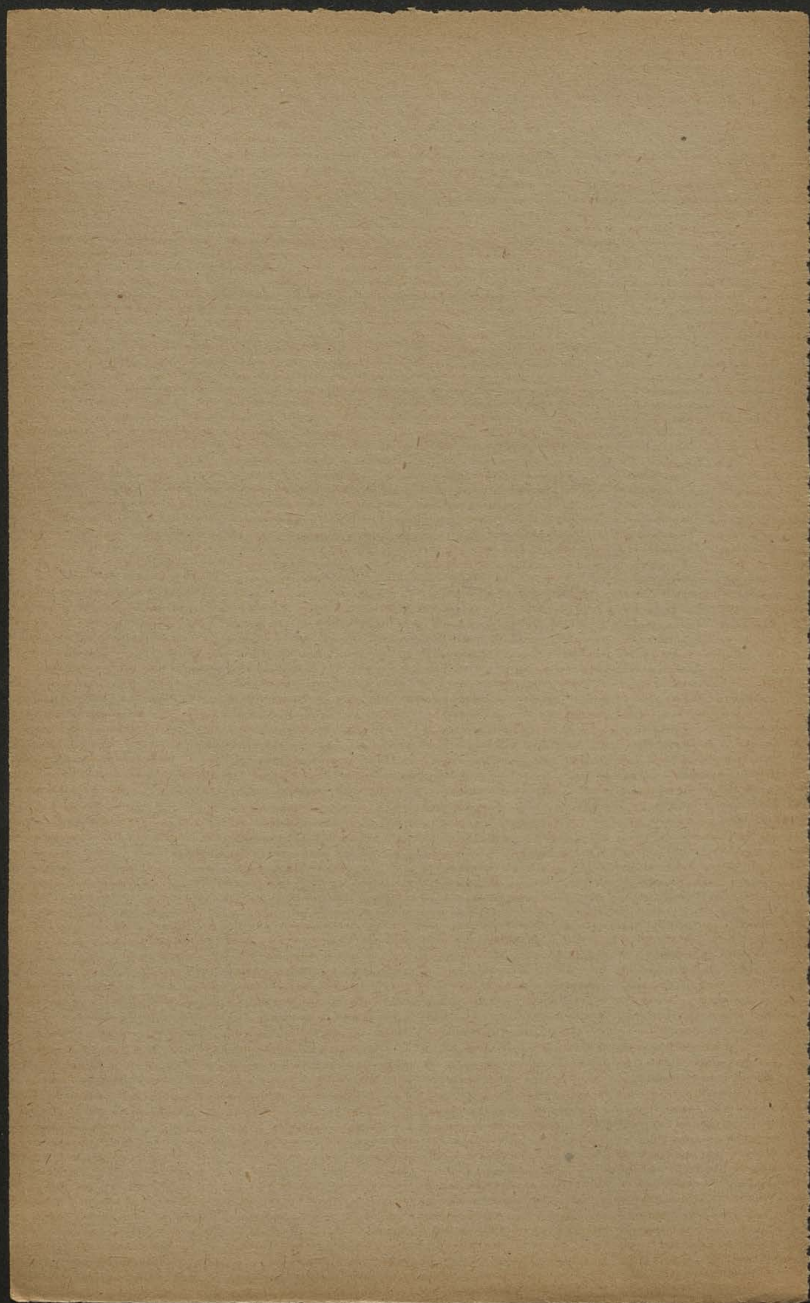

Wykroczenia a. d. h. — § fig. „wykroczony”
sątywny, sątywno się poruszający „Dobry ton
nie jest jednorodnym z wykroczonym
sątywnością” Prawo 1883. 33.

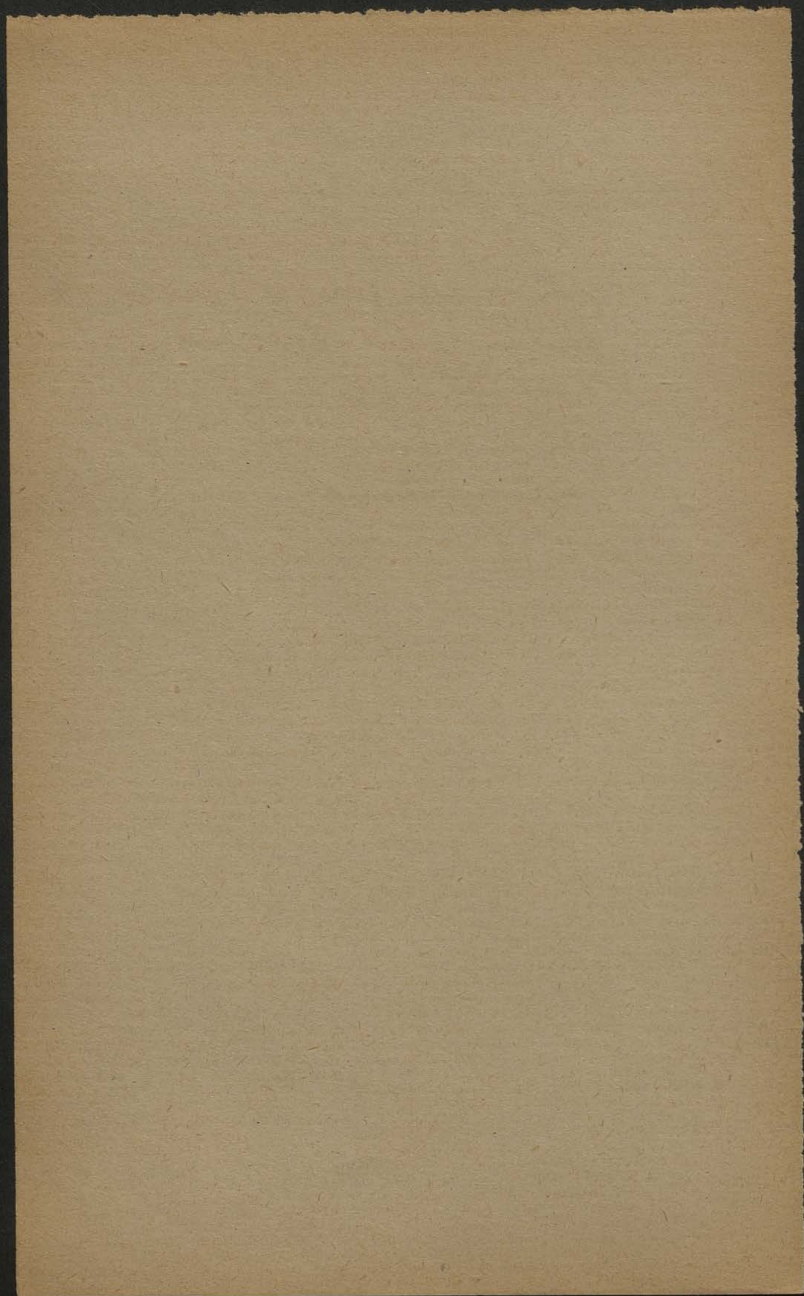

274

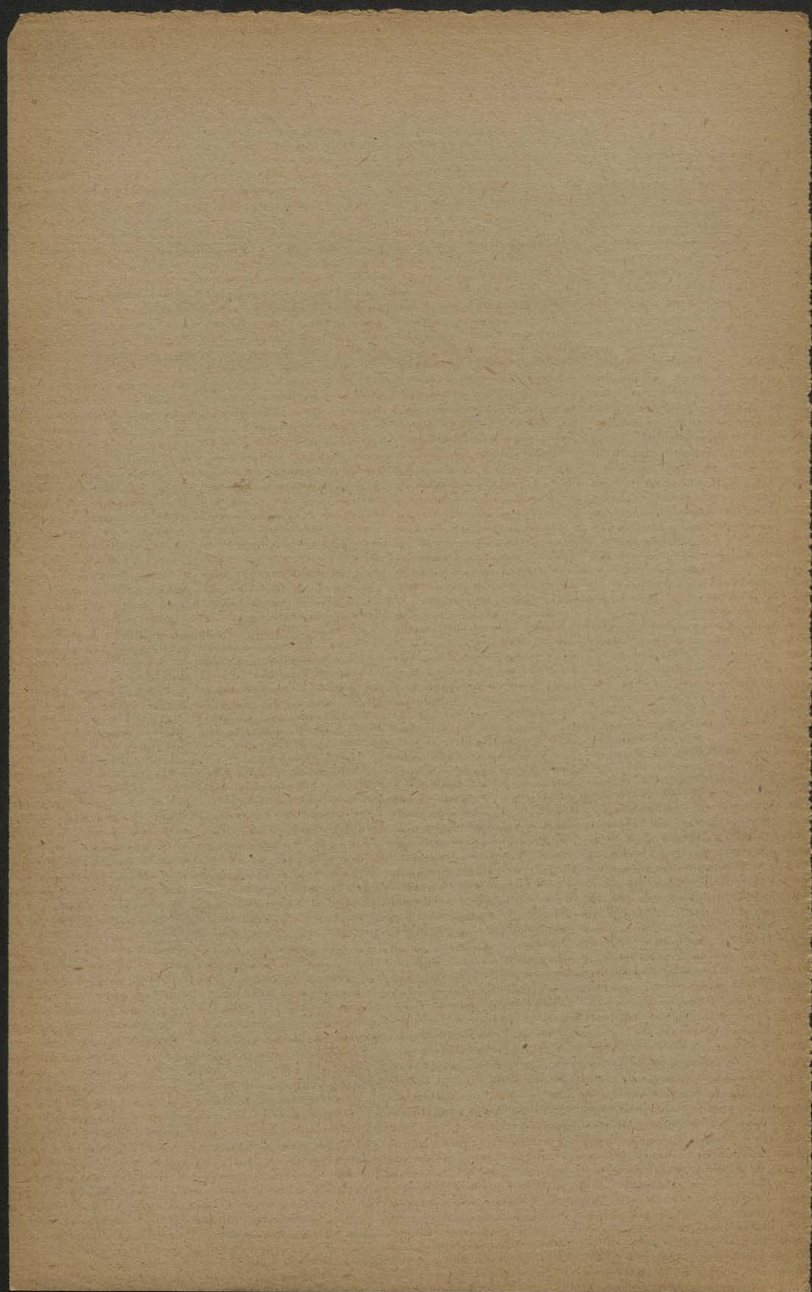
Wykrot - u. m. ty owo um. z jama utworzona przez
wyprośnięcie się wielkiego drzewa wraz
z korzeniami „Była to część lasu nad-
zwyczajnej karości, gdzie znajdowały się
wykroty, to jest jamy pod korzeniami
starych drzew wyprośniętych przez burzę.”
H. Siemk. G. pol. 1876. 20. „Wykrot był tak
głęboki, że schowali się w nim z gło-
wami” ib.

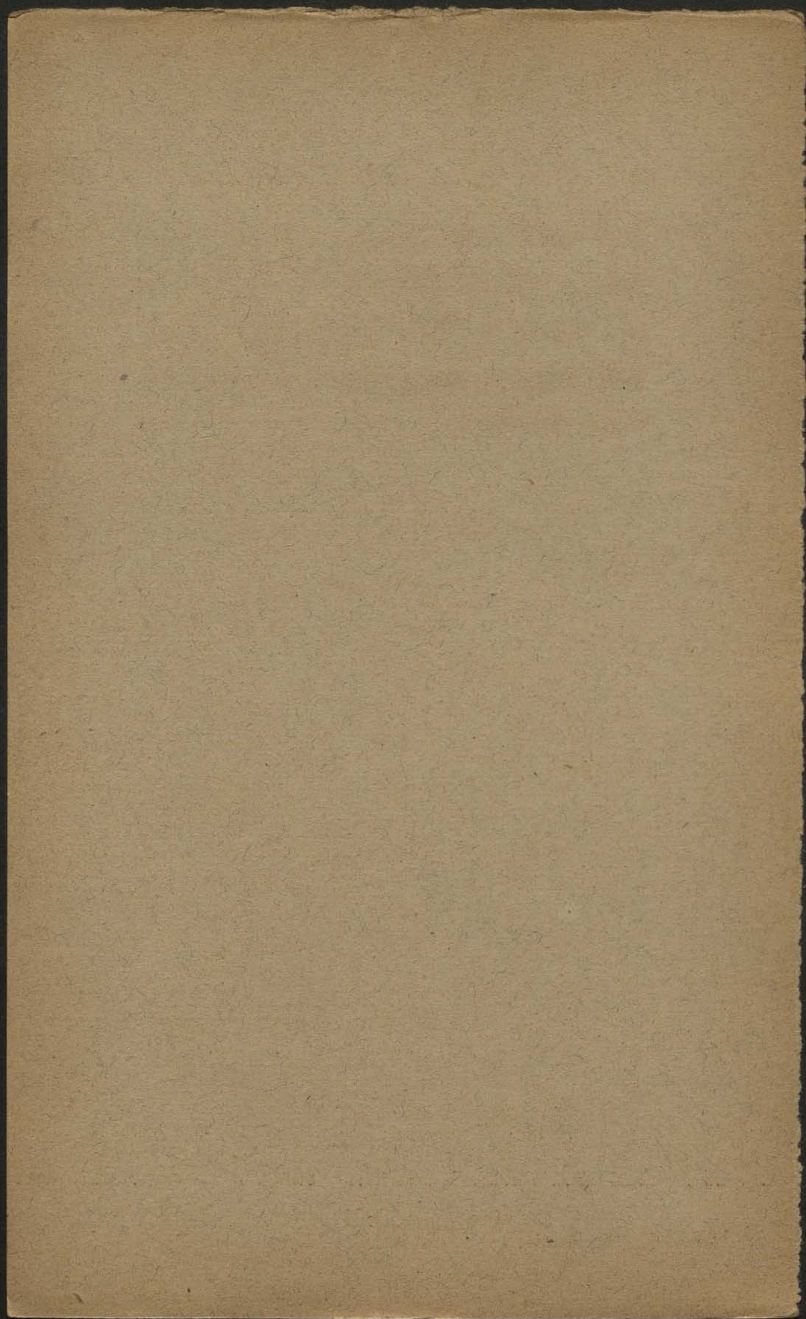
Wykukać - at - a st. w. dłu - kukaniem wywarci
„ W sali przytełej, na starym gdem-
skim zegarze kukutka wykukata chra-
pliwym głosem godzinę drugą H. Sienk.
F. pol. 1876. 2 & co na kim lub u kogo,
stacjonu do niego, krusić, wydobyć po
wielu trudnościach.

Wykurcaj' us - at - a st. zaim. udhu. Wykurcaj'
us Dhu. rozkurcaj' us, rozciigaj' us ke
 skurcenia „Dolna lileny potowa, wykur-
 ca us w brachu i' kebva" Ad. Mick. 1. 33.

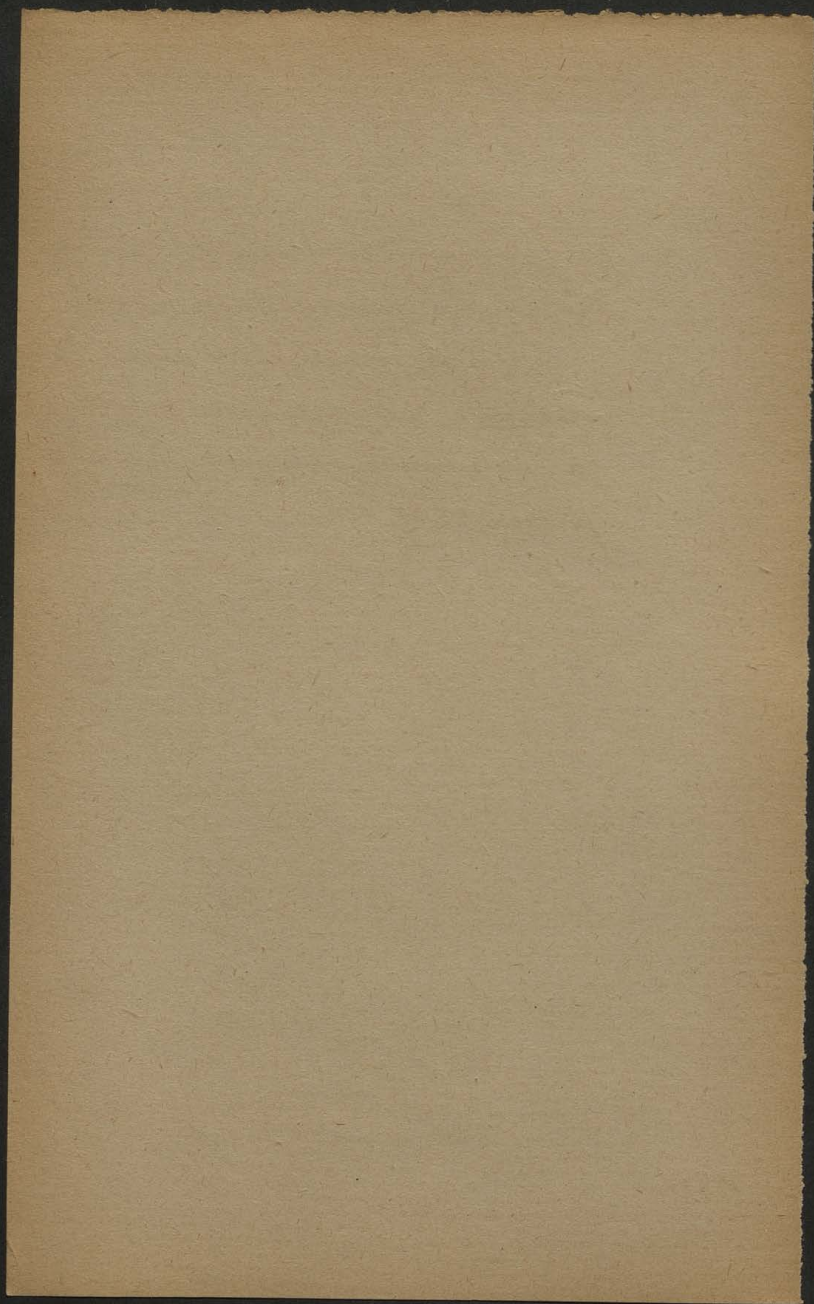

Wykusić -it-i st. cz. dkn. kurażi wymódz co na
 kim „A ona kunićnie prosi, prosi, że ni-
 komu nie powie, nie i nie, tak wykusiła
 na niem: Dzię i skąd. Tak jej powiedzieli”
 Wier' Zawada pow. Nowo-Szdecki Karol Malyś
 G. lw. 88. 145. 2.

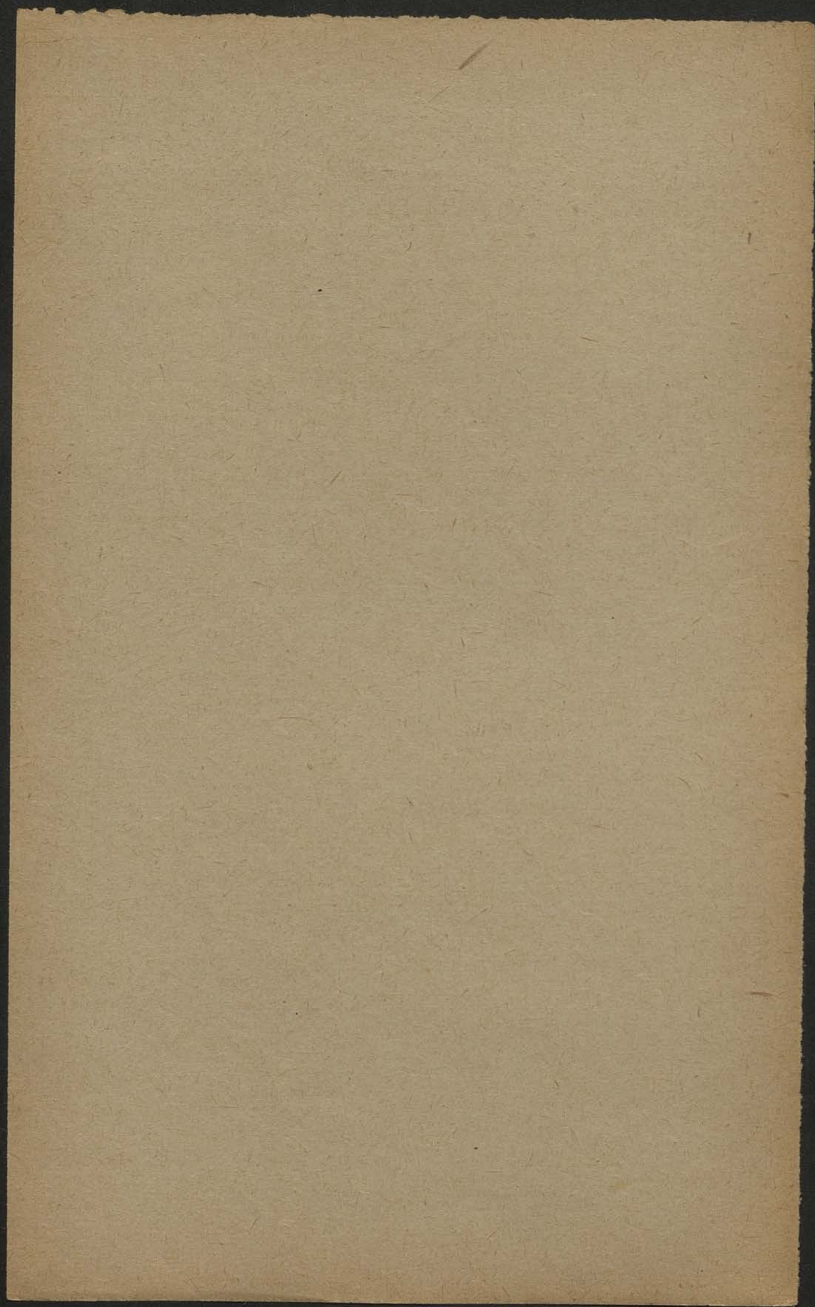

Wylądować ab-duje st. x. dku. - kogo z st. uij.

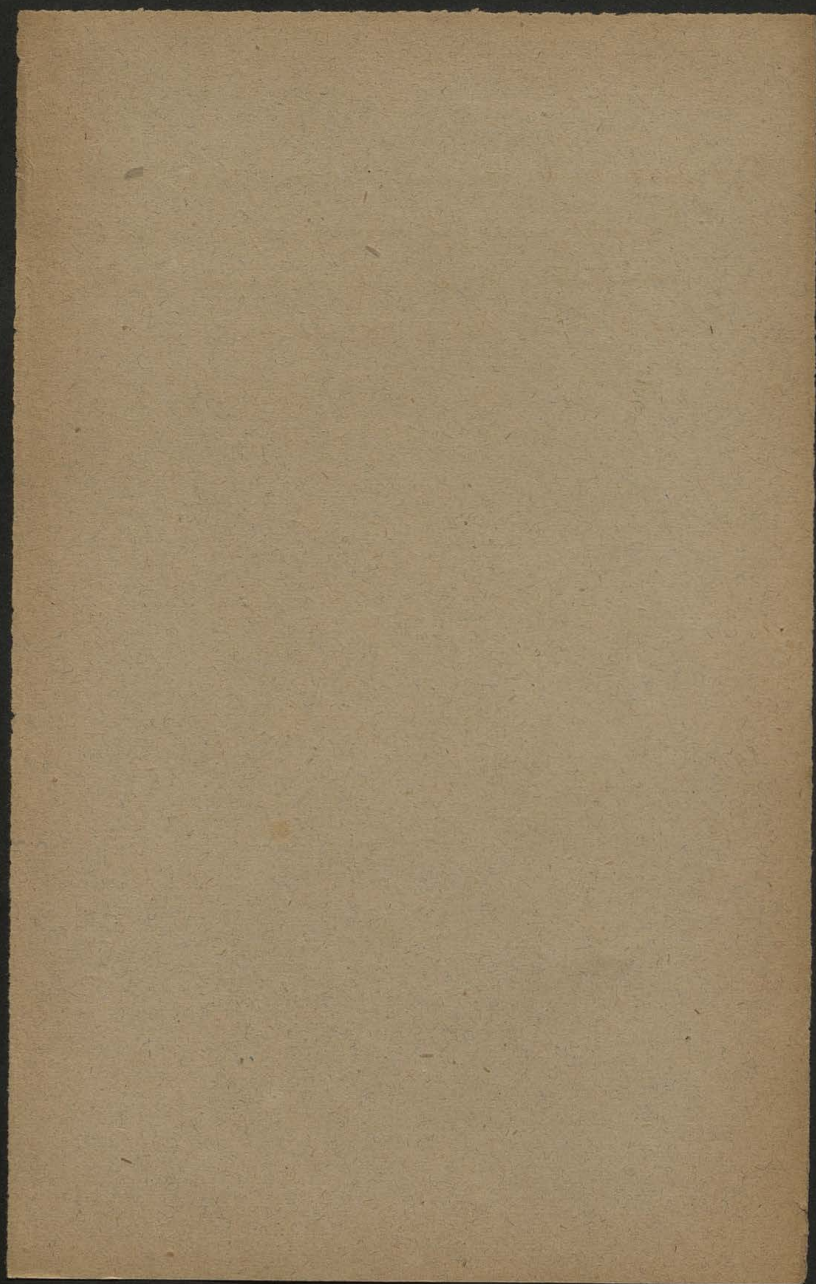
prawy pływacz st. x. uij. wprawy na
 100 fig. i. uij. prawy pływacz, najcięższe
 „ Na dobitku, jakiej j. uij. nie uij. o-
 wa figura, z uij. uij. uij. uij. uij.
 ca, wylądować na najcięższym pływaczu
 J. uij. 73. 67.

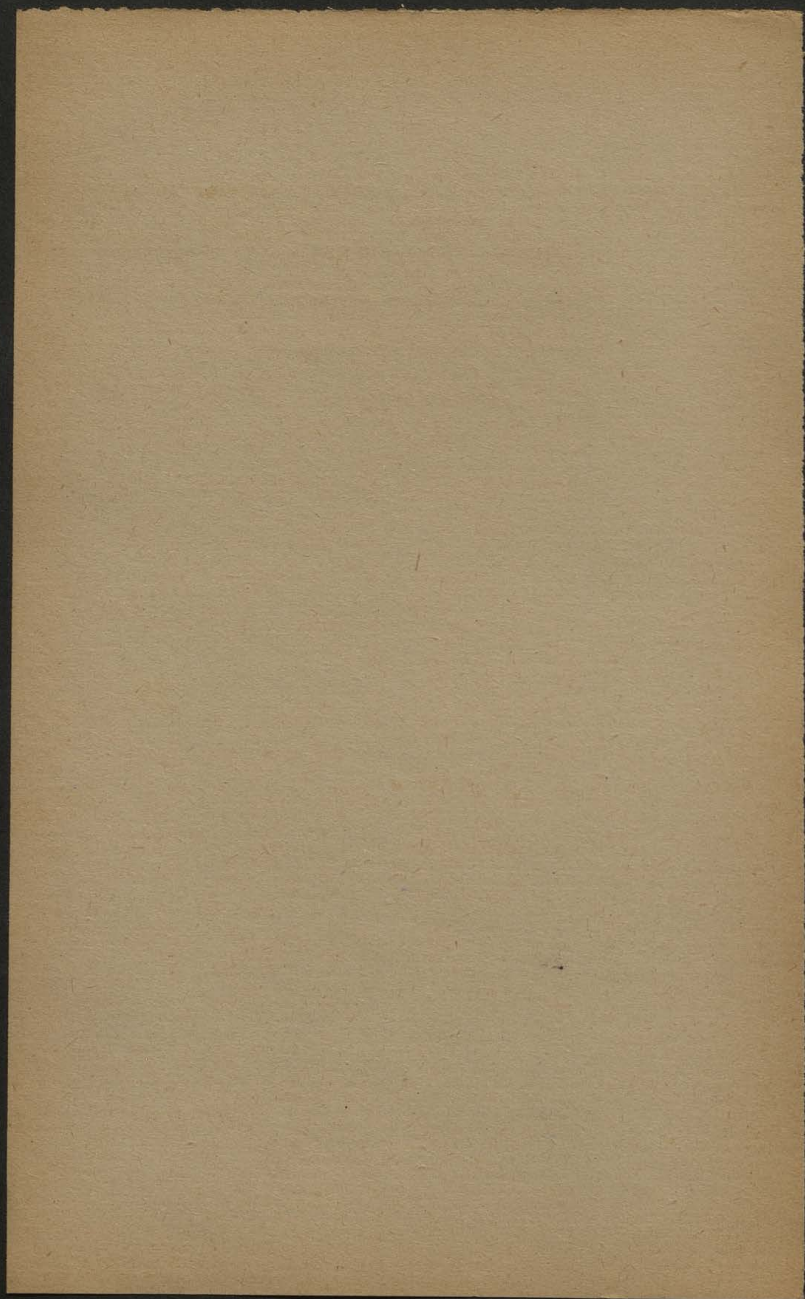
Wylegiwał się st. kaim. wystół. często się wylegał
„Godziłami” caterpillar wylegiwał się pod ścia-
ną.” M. Gawal. Długość 1886. 323.

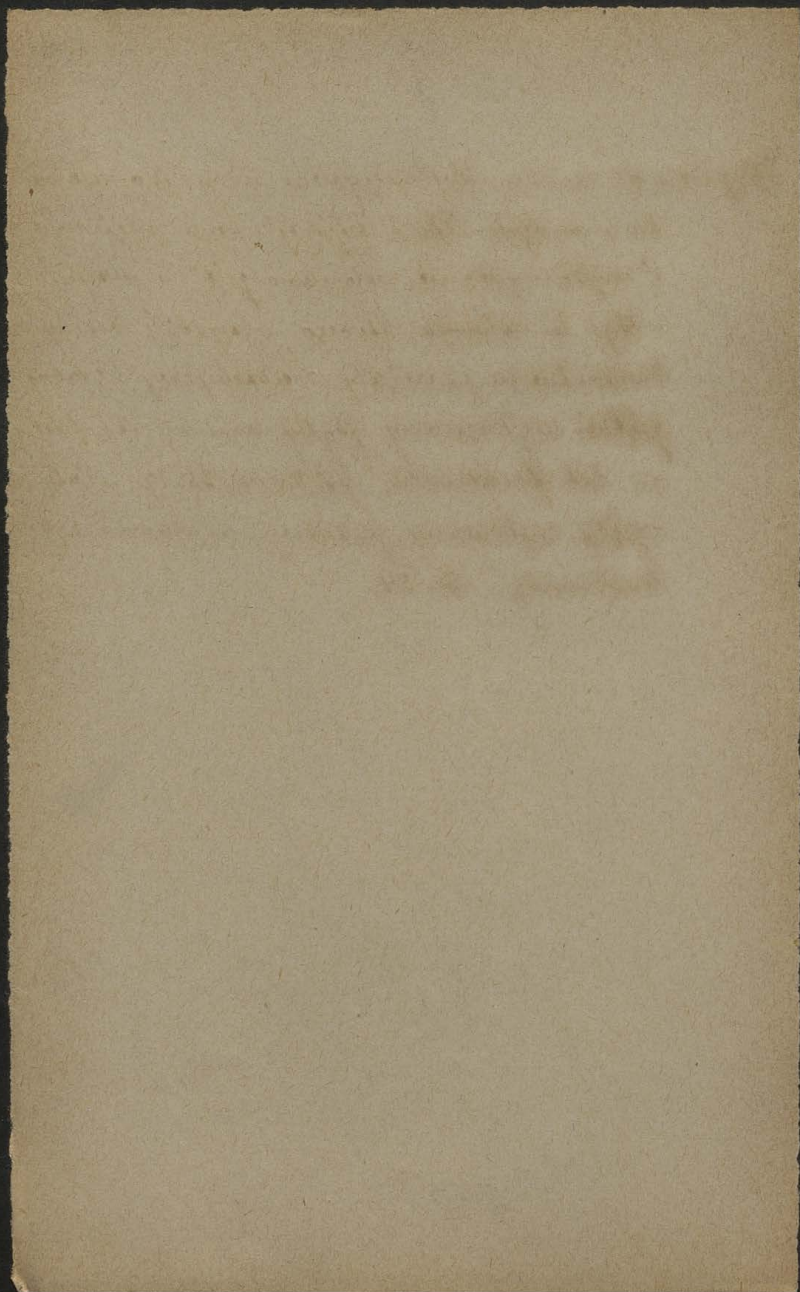
Wylęgacz - a. m. we m. ten co wylęga, przynosi
do wylęgania jaj drobiazgi z jaj, kukuraki
włoskie w wstępnym wylęgu wylęty
z jajka "Dziennik 1886. Dod. 119.

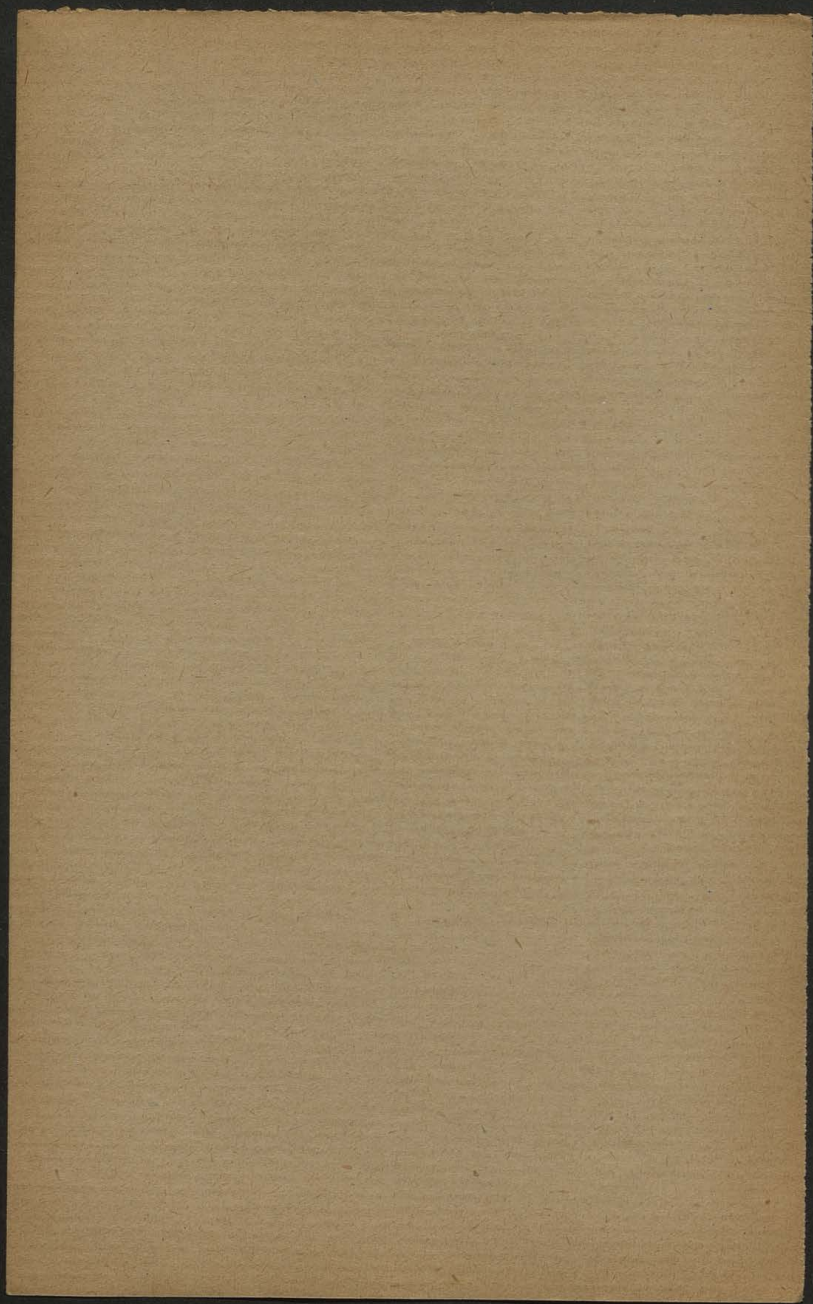
Wylutnić - i i ist. sk. den. lic. poet. wyśpiewać,
^{za pomocą}
 wywalczyć harmoniję "niby wygrać na
 loterii", "Uto z niewioliwio loterii, z bitwą
 miejsce i lat harmonii wylutnić; wy-
 tnu stworzy świat." ? L. Kras. 2. 188.

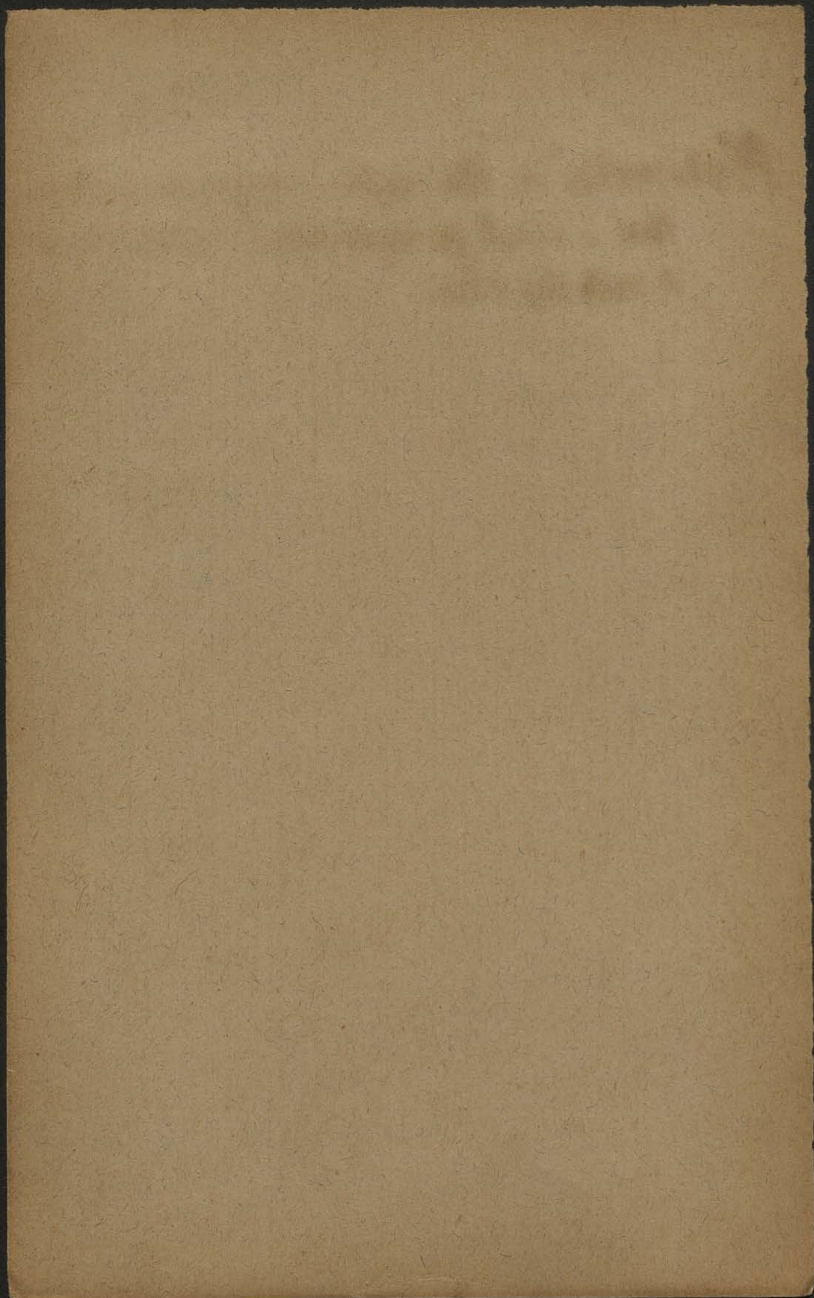
Wytań ai' : dkn. Wytań wai' ndkn. z o sło-
 ku i w ogóle istnie njęcej : pnia wyginiacie
 i : wytań wanie sło-kuio gęstkie nęganie
 „ Był to sło-kuio, którego wrażytkie nęby
 dworadkiem pnerigaty - nędanyeray zgraby,
 gęstkie, wytań wany gęstkie nęwajciel tani-
 ca lub fęchtemku” J. K. 36. 19. „ Cety
 z gęstkie, wytań wany, pnerigaty, nędanyeray
 knó-kuio.” ib. 54.

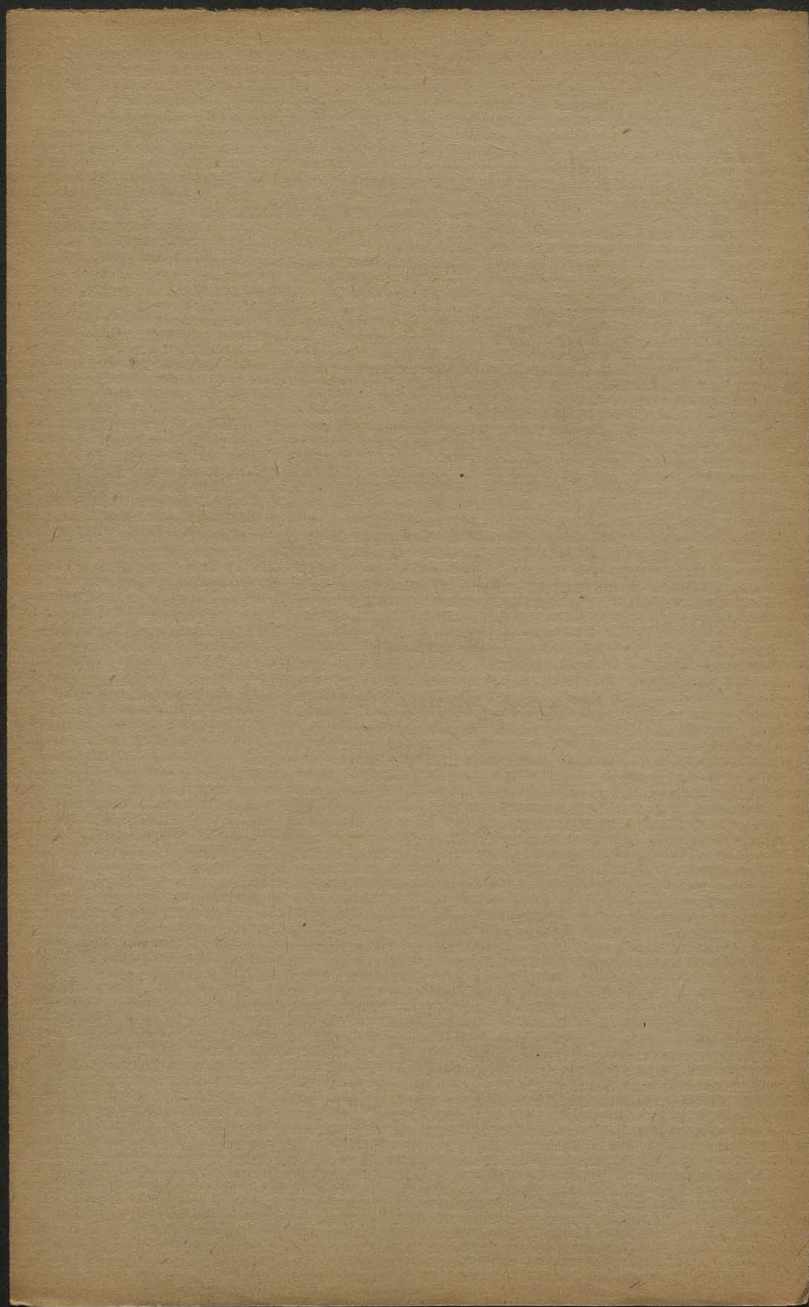
Wytworność - i. x. si - i. x. specjalność, waznego
cecha odróżniająca kogo lub co, wytworzy
pozwilej służby domu „Chłodne wyder-
stwo jest wytworzeniem wazniejszych i mo-
żnych” J. T. Kram. 3. 60.

Wyłomotać rz. sku. wybić, wygramocić, wy-
twić „Dziad go wyłomotał i porwał sobie”
O. Koll. kraj. 1. 113.

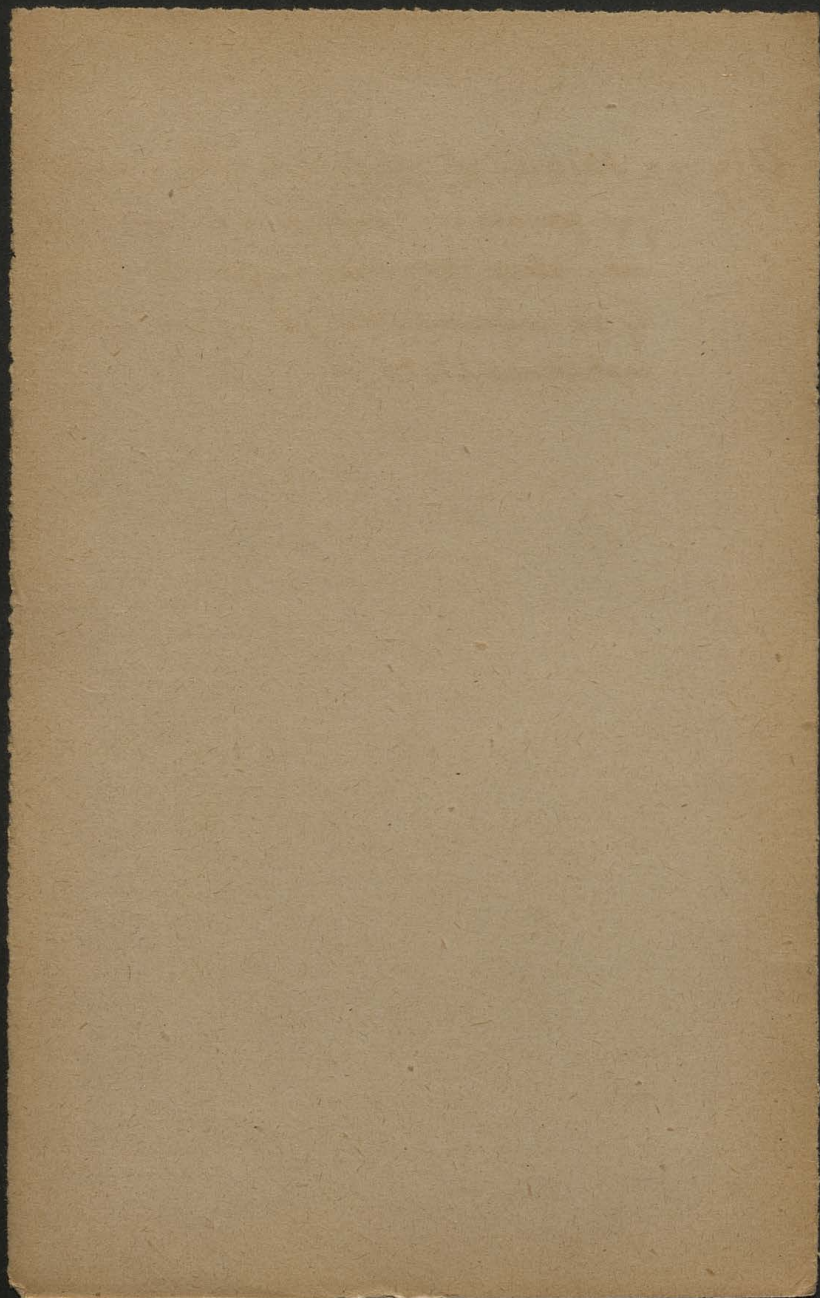

Wytonić - it - i st. ca. dkm. wypranie, wysanie z to-
 na, z siebie, wypowiedzieć, „każde
 dziecko darunkiem się albo celom wytonie-
 nia myśli filozoficznych, albo...” Au. Wr.
 1. 17. „Ta wymiana kilku persopolitych
 i ciężko jakoś wytonionych grzevano-
 stek, kniecierypliwiata Eucliusa” B. Pol.
 Kyp. 105 §-115 jako st. caim. „Bez wo-
 li, tej wielkiej dźwigni do czynu,
 geniusz nawet wytonić się nie może”
 J. J. Krass. 1. 49.

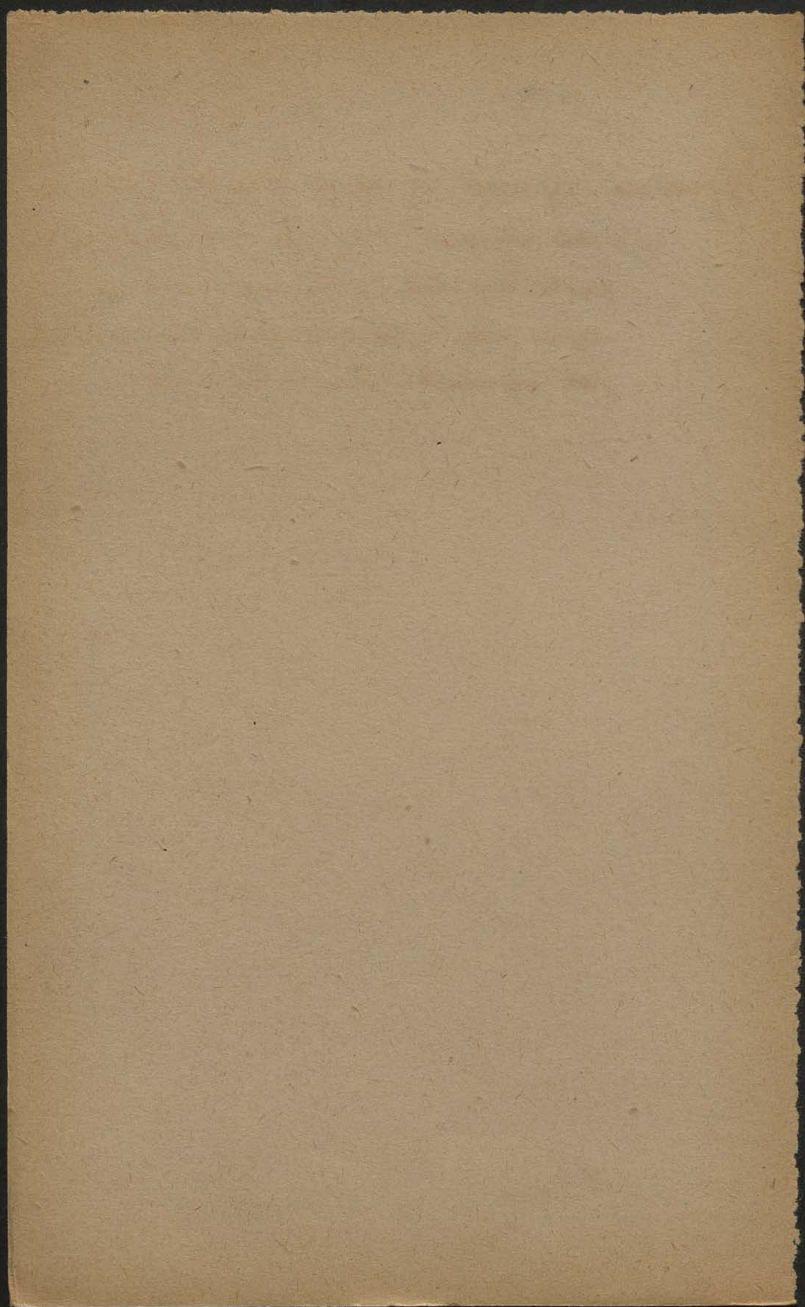

282

Wymachiwai' - at-chuje st. ex. ^{noty} rith. macha-
ję poruszać. „Pobrat na nagie dre-
wa, które cierniemi gąszczami zdawa-
ły się wymachiwai' jak upióry” M. Ga-
wał. Dłuski 23. 315.

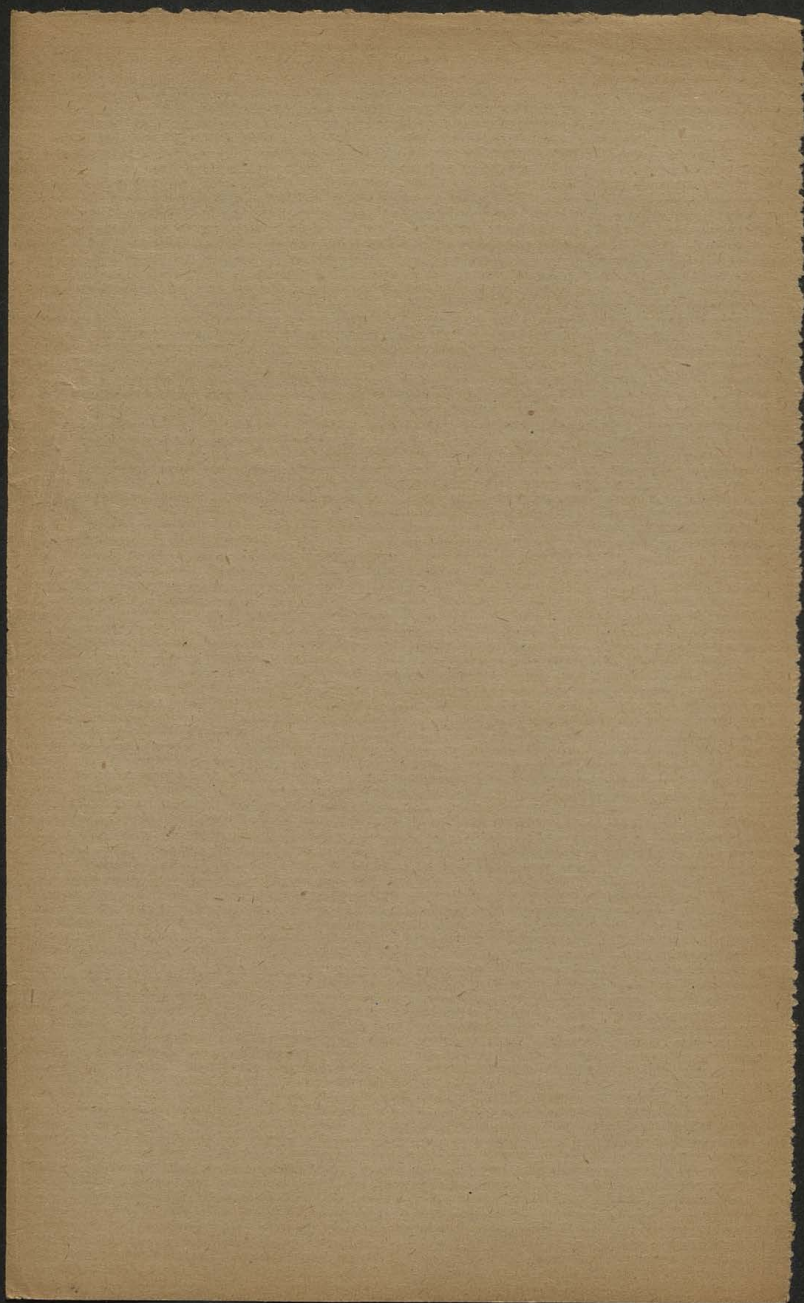

Wywier - wywier - wywier st. cr. Dm. & prapst.
 „jak wywier” = niema wiele, niema, prze-
 padło, ceni ślady, gdzieś nie podziato, to prze-
 myśle niemy ciho, niemy spokojnie. Wójta
 jak wywier. ” A. hr. Fr. Dm. 11. 171.

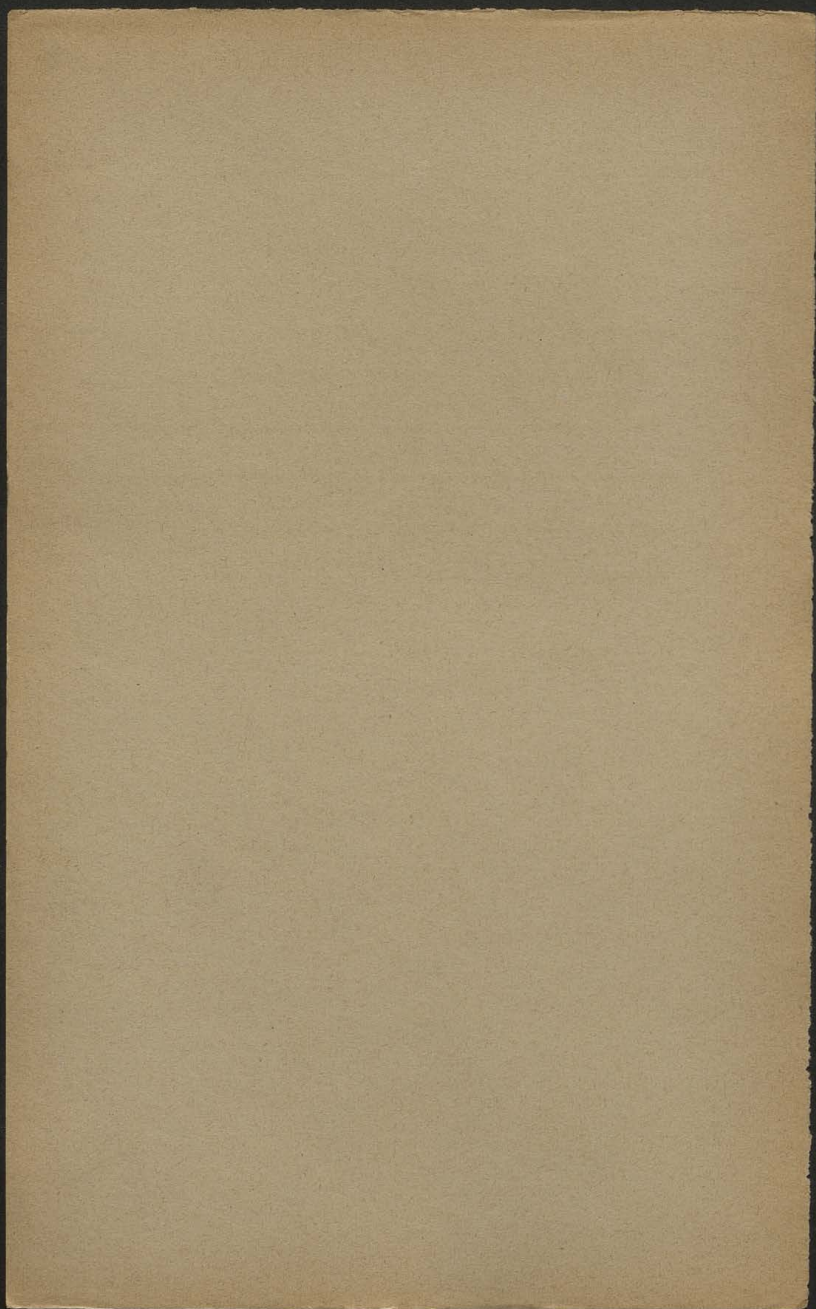

jest w B.

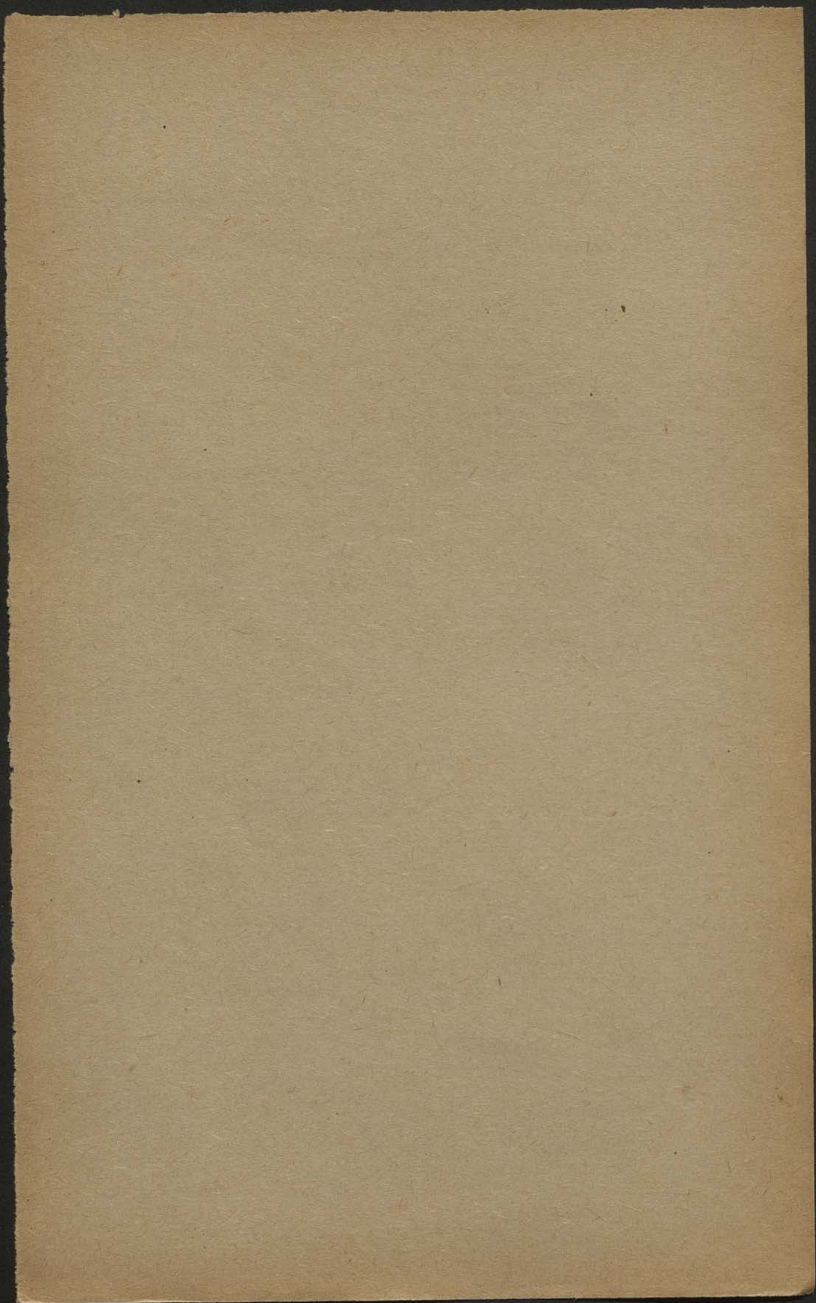
Wymigai się at-a w. kaim. dan. prosp. ujęć niebez-
 pieczeństwa, wypłatać się z biedy. Mam
 cię bratku, teraz już mi się nie wymi-
 gają. Sewer G. nov. 1883. 187. „Dziecko wpra-
 widłe po dwudziestu czterech dniach
 strasznych konwulsjach wymigato się
 od śmierci, ale w ogólnym czasie
 czasu trwały skutki otrucia” wieś 1887.
 29. 3.

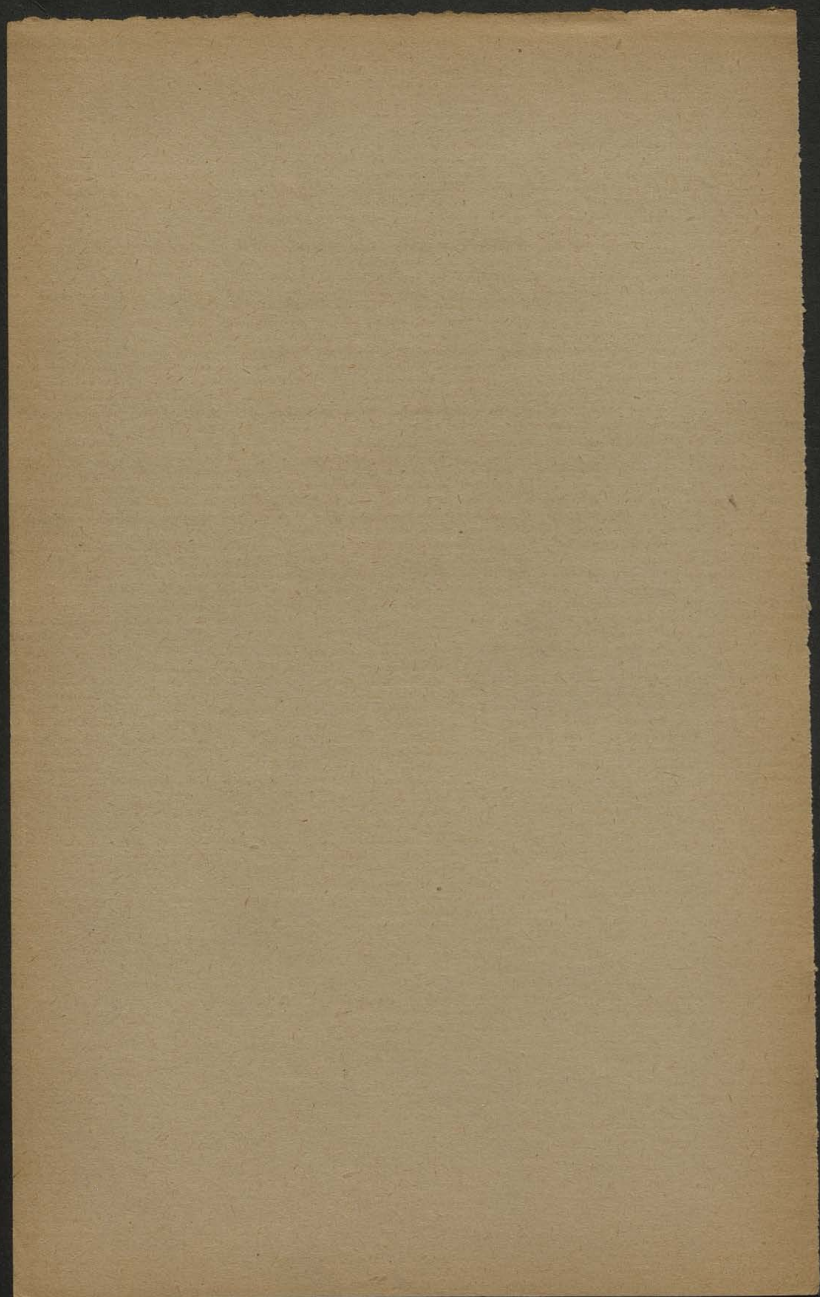
Wymijajęco prost. (z inst. od wymijai) nie odpo-
wiedając wprost na pytanie, starając się
nie wydać z swego przekonaniem „Ale to
nie ma mi niebezpiecznego?” — pytała patrząc
mi w oczy — Karda choroba, nawet najmniej-
sza może być niebezpieczna — wzięła dolece
wymijajęco, maskując dobrodusznym
śmieszkiem surowy wyraz oblicza „H. Dot.
Paris. Dziadp 241.

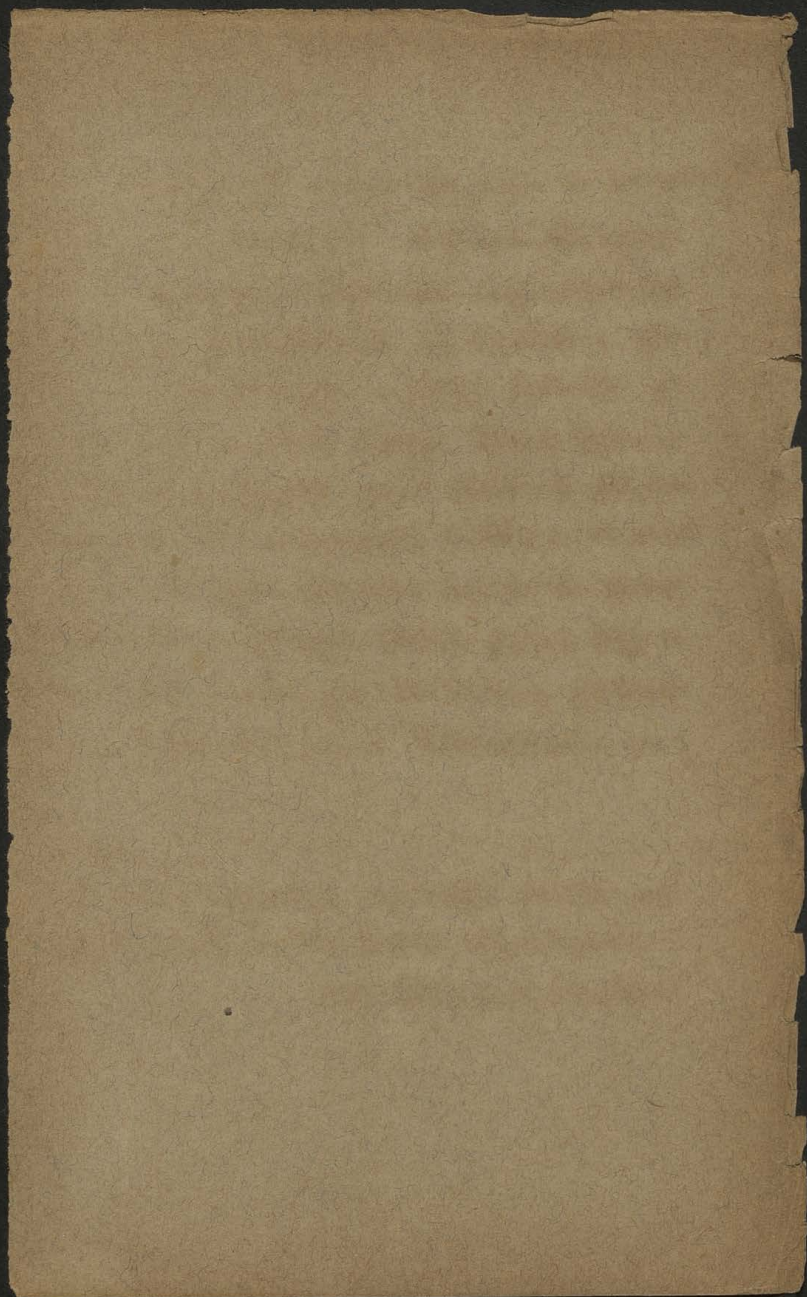
Wymiotować st. cz. ndkn. wymioty czyli wo-
mity mieć, wymiotować „Napisat re-
ceptę i skazać na do piastunki spy-
tał: czy ma lec wymiotować?” M. Gawel.
Dziennik 1886. 381.

Wymodlić - it - i st. cz. d. k. z kusi'wuy, zwa-
 rzei' prawa wzywanié do modlenia
 „Wzięta w rękę grubą i wymodlowa-
 kwiżkę od nabóżeństwa” *Fl. Kwar. 76. 26.*
 z - się st. kaim. namodlić się do syta z
 przez modły wyprosić się od czegoś tego
 „Nie wychodzi się i niewymodli ka-
 den stan od pokuty Bożej.” *D. Pol. Tut.*
 1. 170.

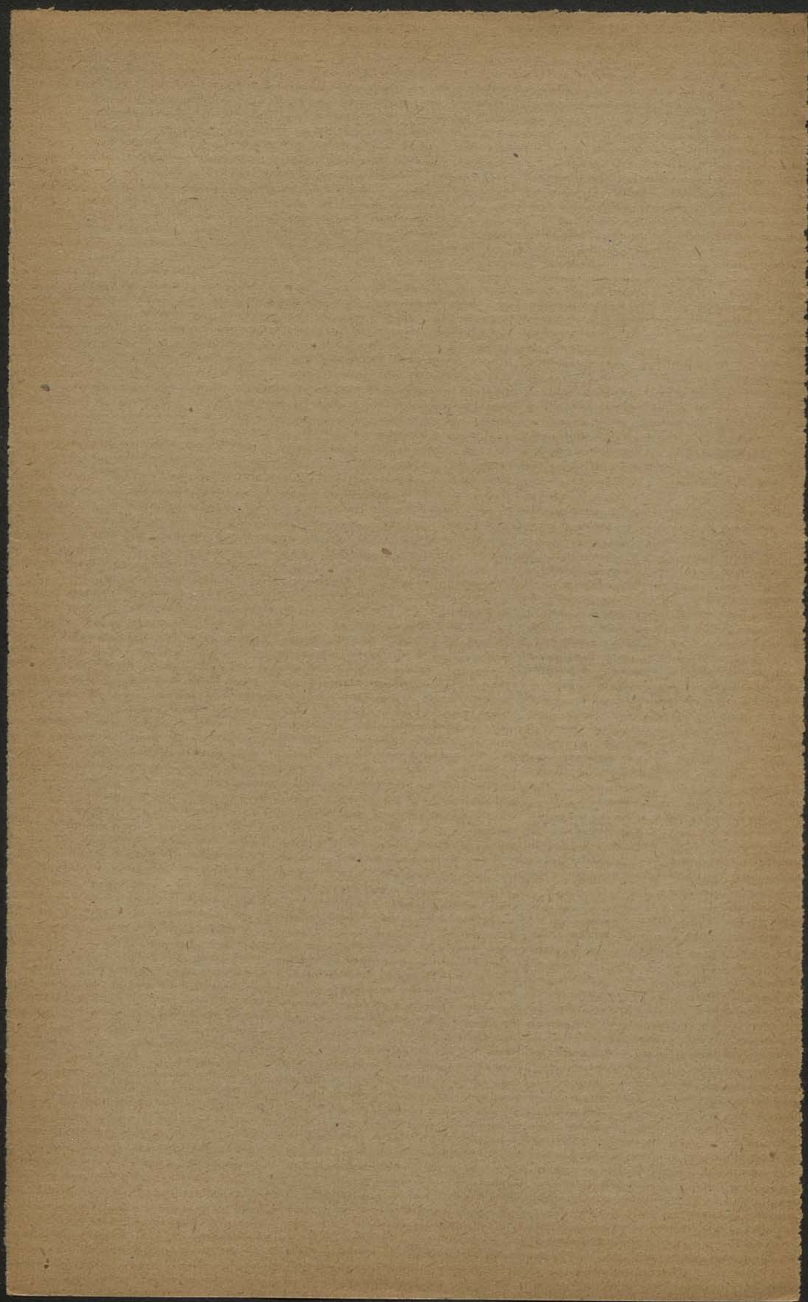

Wymóg - u. m. używ. głow. w l. m. Wymogi - goś. wy-
 magania, żądania. Pismo to odpowiadało
 wielostronnym wymogom ówczesnym" K. W.
 Woj. ^{Ogłosz. dom. 1874. 2.} ~~Ekstremizm~~ "Ze względu na wymogi"
 jej redaktorów, którzy o najświetniejszej dla nies-
 mawych partji, wypadła mi konieczność wybit-
 niejszą w świecie kacyję poruczyć "Z. Moll. Groch-
 wian. 13. „ Mówi poprawnie i ze zrozumie-
 niem: oto prawie wryśto czego od artystów
 w tych rolach można wymagać. Niekiedy, nie
 możemy powiedzieć, aby wryścy tym wymo-
 gom odpowiedzieli" "S. nar. 1882. 290. 4. „ Skro-
 wył dramat odpowiadający ówsijszym wy-
 mogom scenicznym" "Echo teatr. 4. 176 „ Oż się no-
 wa miasto odpowiada wymogom ulubionego
 i odwiedzanego liście miejsca kawałkowego."
 "Mag. polit. (waw.) 1887. 298. 3.

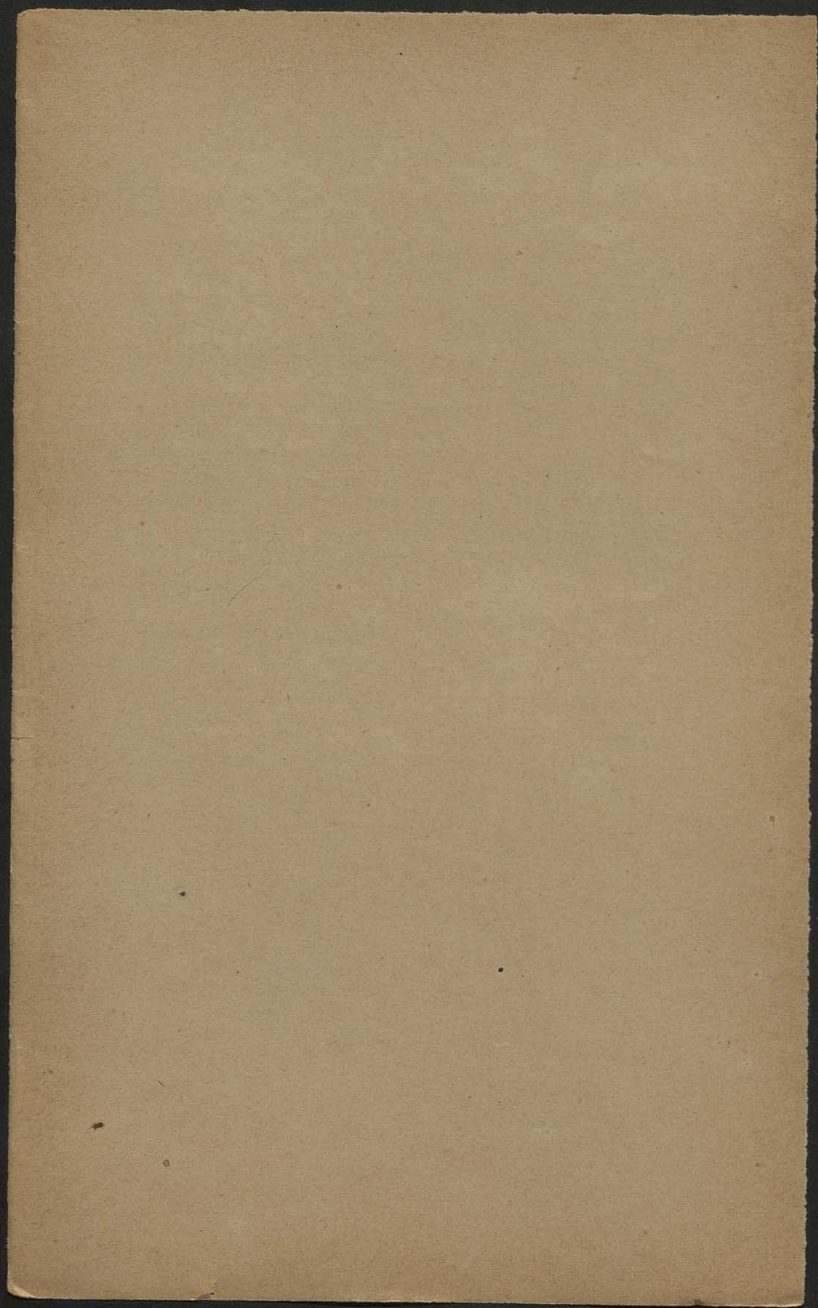
287

Wymosić - i - i st. ca. dku. § wytaś coś up. wnętrze
wórkę słoneż i t.p. „wórek ojcu stawa-
tem się wygodnie wypruścić” J. K. Krasa.
71. 20.

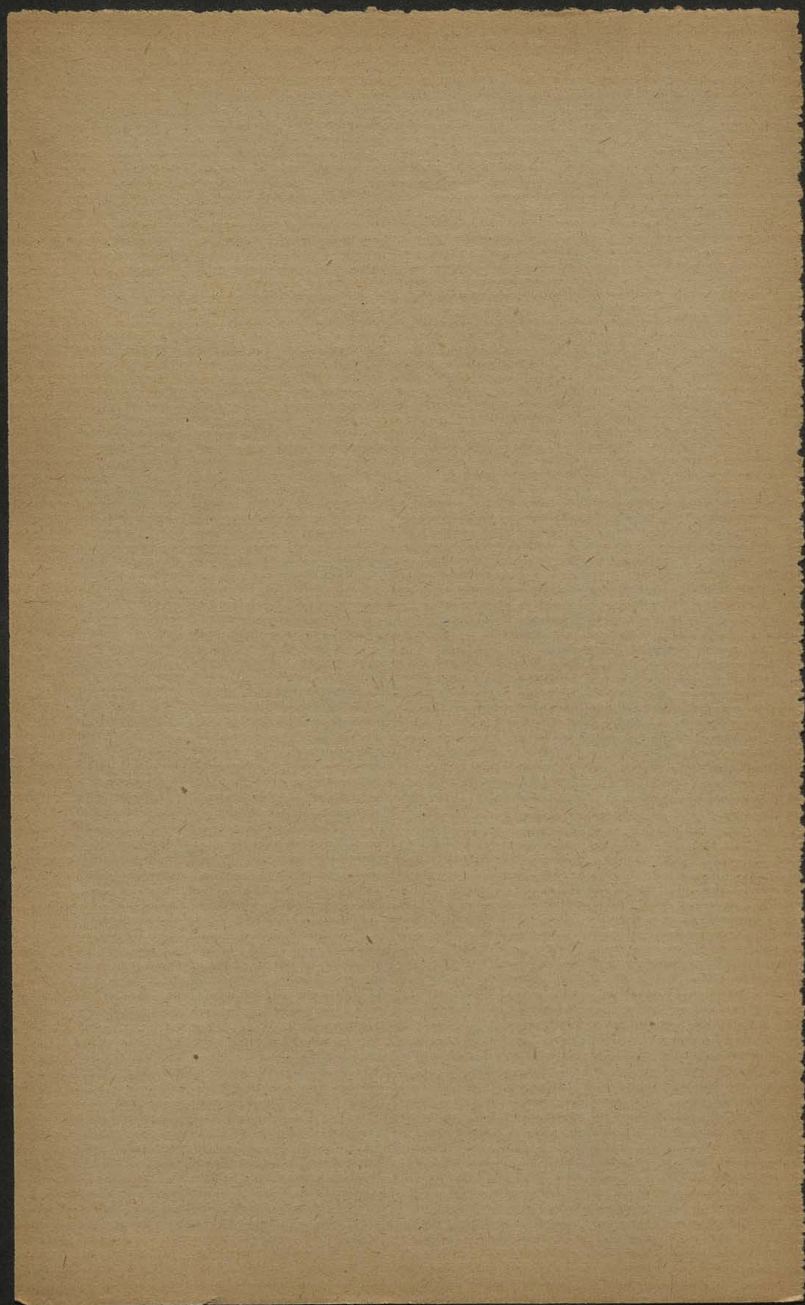
Wymuskarsie -ńca, m. ucy-ów. m. elegancik

wymuskany „Albo to ja jakiś wawrzan-
ski umis, co jak obawy dziewny, to ka-
rak kagłda do kumony, czy jist-wiano? -
czy mi Pan Dąg nie dał dzieńci palow
i sity ka dzieńci takich wymuskanców! „
A. Wieniaw. Nad wite 15

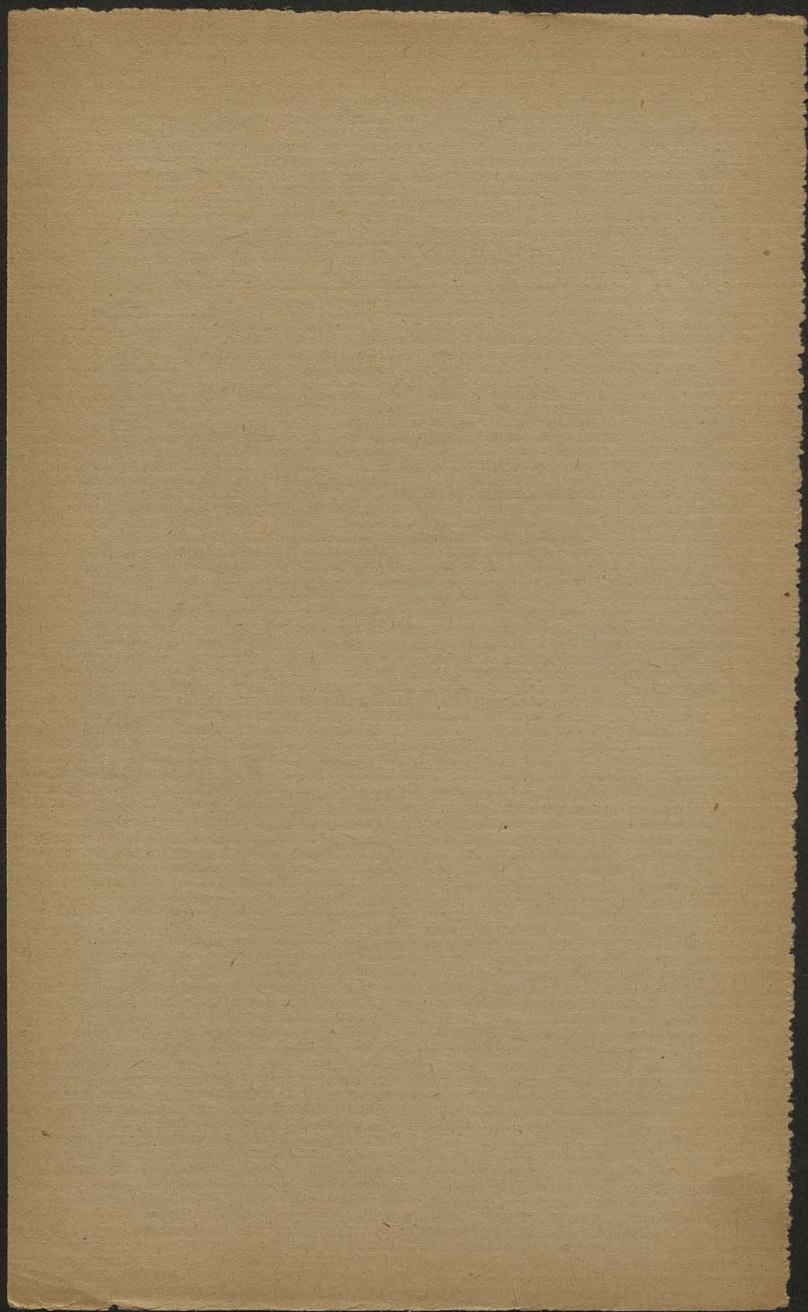

289

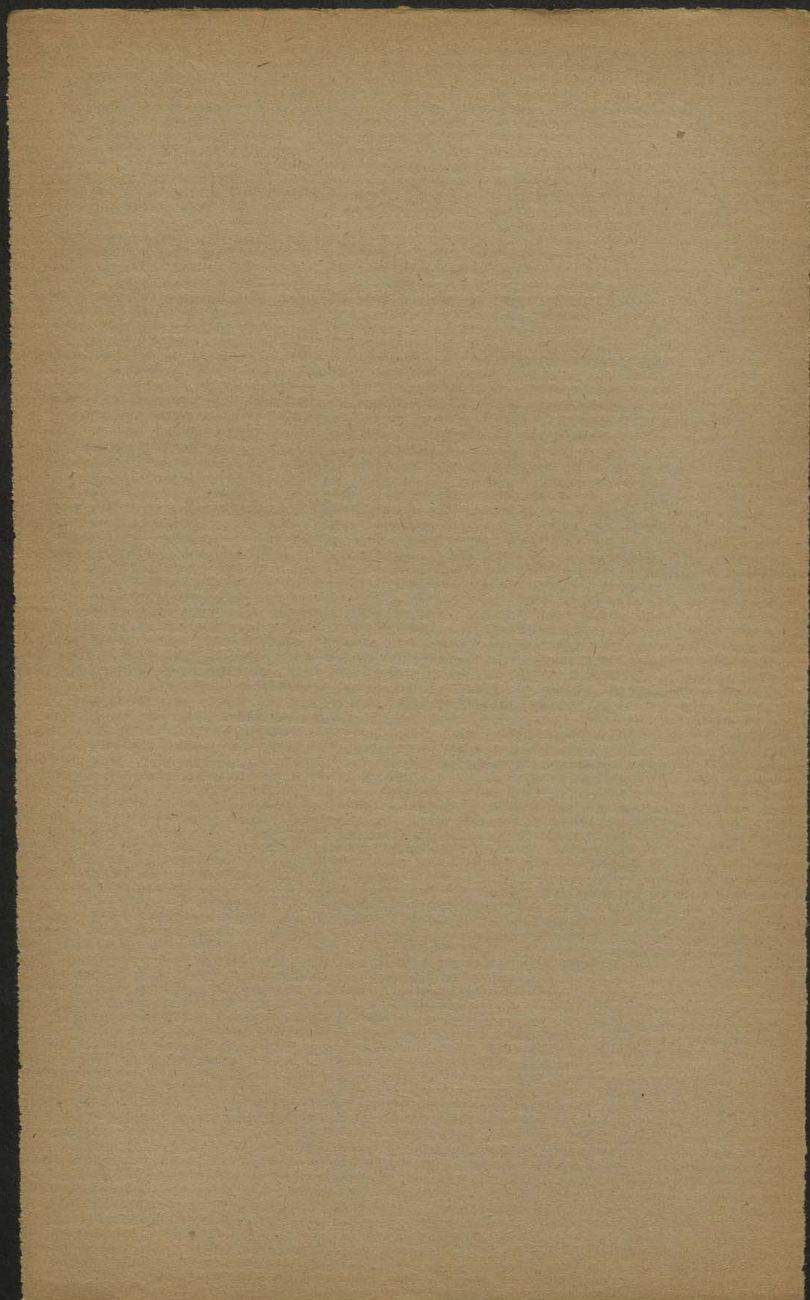
Wymyślać - at-a st. cz. ndkn. Nawymyślać dkn.
 na kogo, Zwymyślać dkn. kogo, gru-
 bemi, ordynaryjnymi słowami. Tajci
 „Oficerowie co iż nie nawymyślali, wo-
 tajci ie wielcy Polacy, hycle, rakawce,
 stodkije Polacy” Ben. Kiliń. 79.

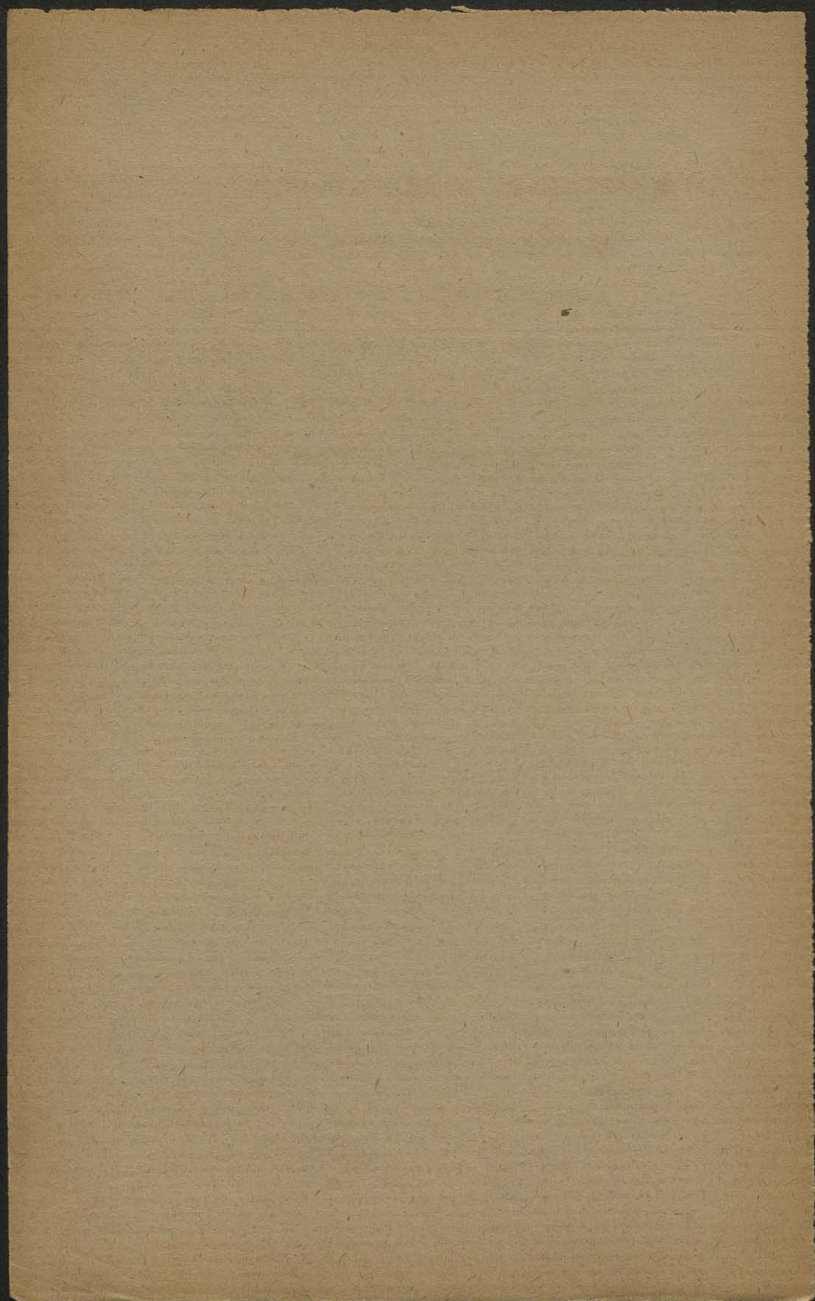
Wyucarodować-ić-i st. m. dhu. postępować tak,
 aby doprowadzić ludność pewnego kraju
 do wyrażenia się swojej narodowości i
 zlania się z inną. Nowosiłce były za wy-
 ucarodowaniem kryptem, bezwzględnie
 D. Pol. Prud. b. w. 63. „Zatwierdzeniem rządów
 było wyucarodowanie podbitych” D. d. h.
 O pow. hist. 122.

Wynaśladować - at-duje st. a. d. n. zrobić co
tak samo jak ktoś, uśladujący ściśle
„Gdy ta moda nastata na granicę, otoż
je mamy i u nas, doskonale wynasła-
dowana.” *J. T. Wawa. 16. 95*, w piśmie po-
znać było wstęgi niewieści, że wstęgi, kto-
ryś kiedyś w świecie męskiny na nigdy
wynaśladować nie potrafił *”D. Pol. Dain-
Ser. 8.*

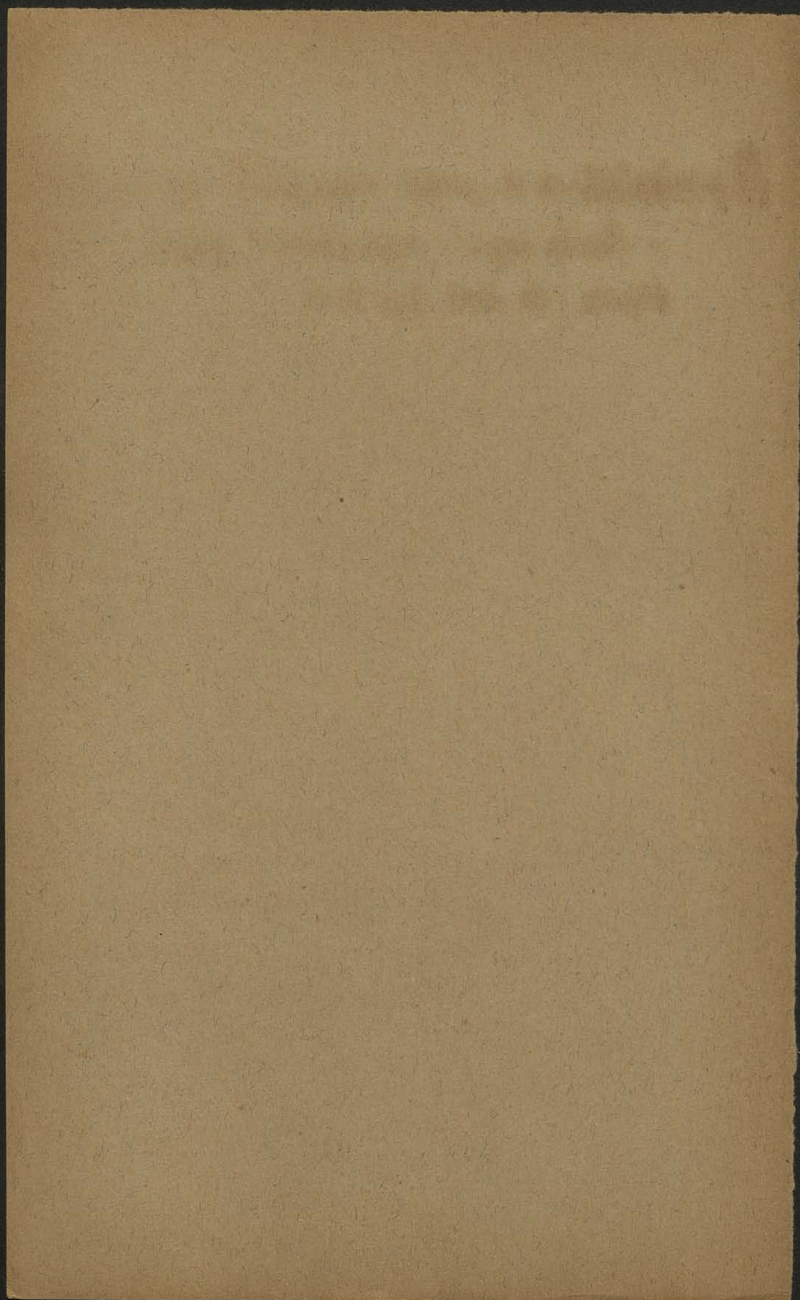
Wynaturzac' - at - a w os. udm. Wynaturzac' - y
 y dnr. odejmowem konu wtaścinę
 jego naturę, przekształcaj ję, Cztowiek
 cizjako krowa barwę, którą przyjęto go
 życie i' rzadko ulega korpulentum wy-
 naturzeniu" J. T. Kwas. 73. 201.

292

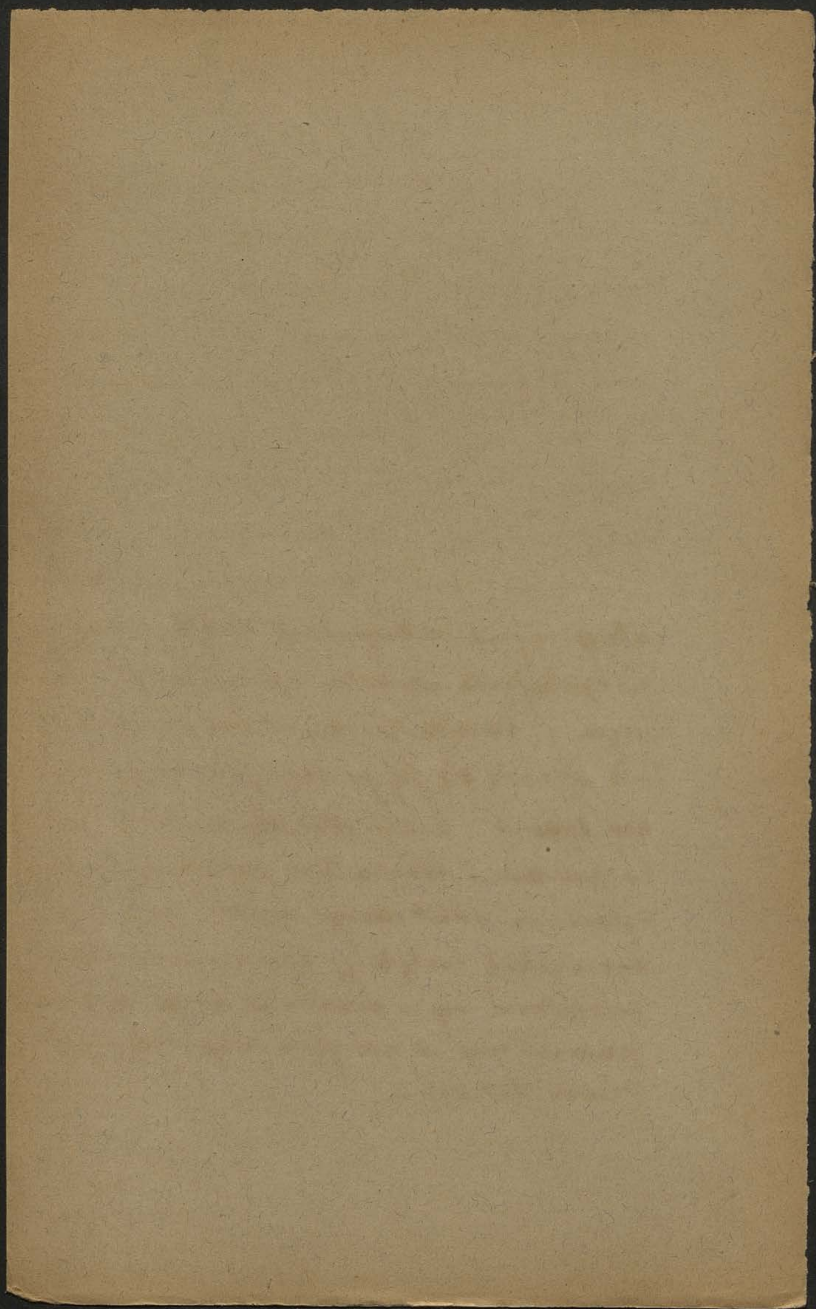
Wyniesisty-a-e. praw. wynioŝty, wysoki

" Czoło czoŝte wyniesiŝte gdyby u praw-
siga " O. Kolb. kuj. 2. 11

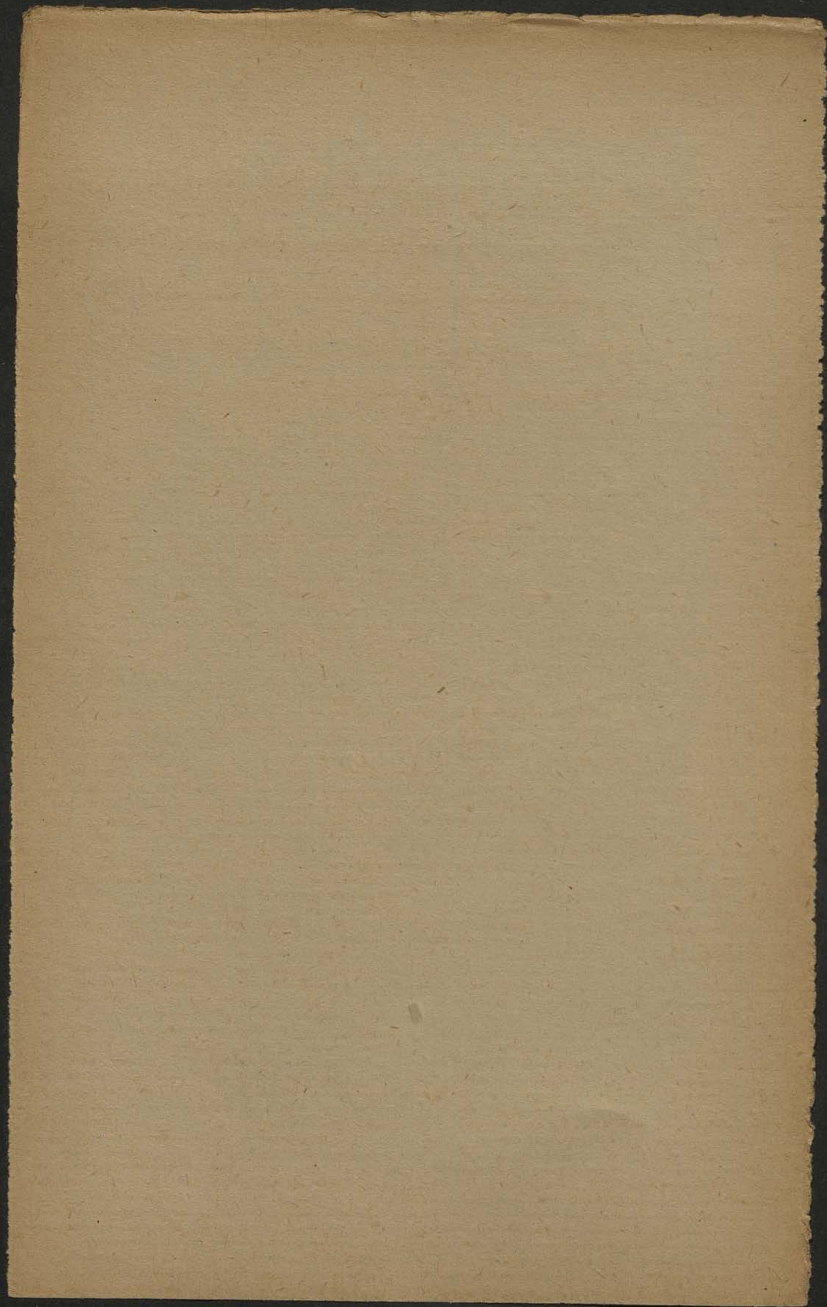

Wynik-u. m. ki-oś rezultat, wynikłóś, skutek

„Wybór Delegata dał powód do całego szeregu uwag i antyfraktyw, z których ~~konkretna~~ praca nie oburzenie na wynik głosowania.” Kur. lwow. 1885. 77. 1. „Dziennik Pracy nie na dwie części, z których pierwsza obierała potwierdzenie ogólne, druga zaś jest rozrzućm wynikiem pierwszej i dla tego urobił się: „Ce qui nous reste à faire?” wiek 1887. 42. 2. „Eventualny wynik interpretacji mógłby nowe kaniepokojenie wywołać na rynku pieniężnym i karakodzie' wyników operacji, a nie udanie się jej poizgnętoły za sobą dalszy spadek” G. nar. 1887. 266. 1. „Proh. nie ma ku końcowi i niecierpliwie wypatkuje wrażeń ogólnego ostatecznego wyniku operacji rozmaitych instytucji finansowych - aby nie dowiedzieć się o rezultacie czyżby wystraty poniesione w ubiegłym roku” Dni. pol. (lwow.) 1887. 297. 3.

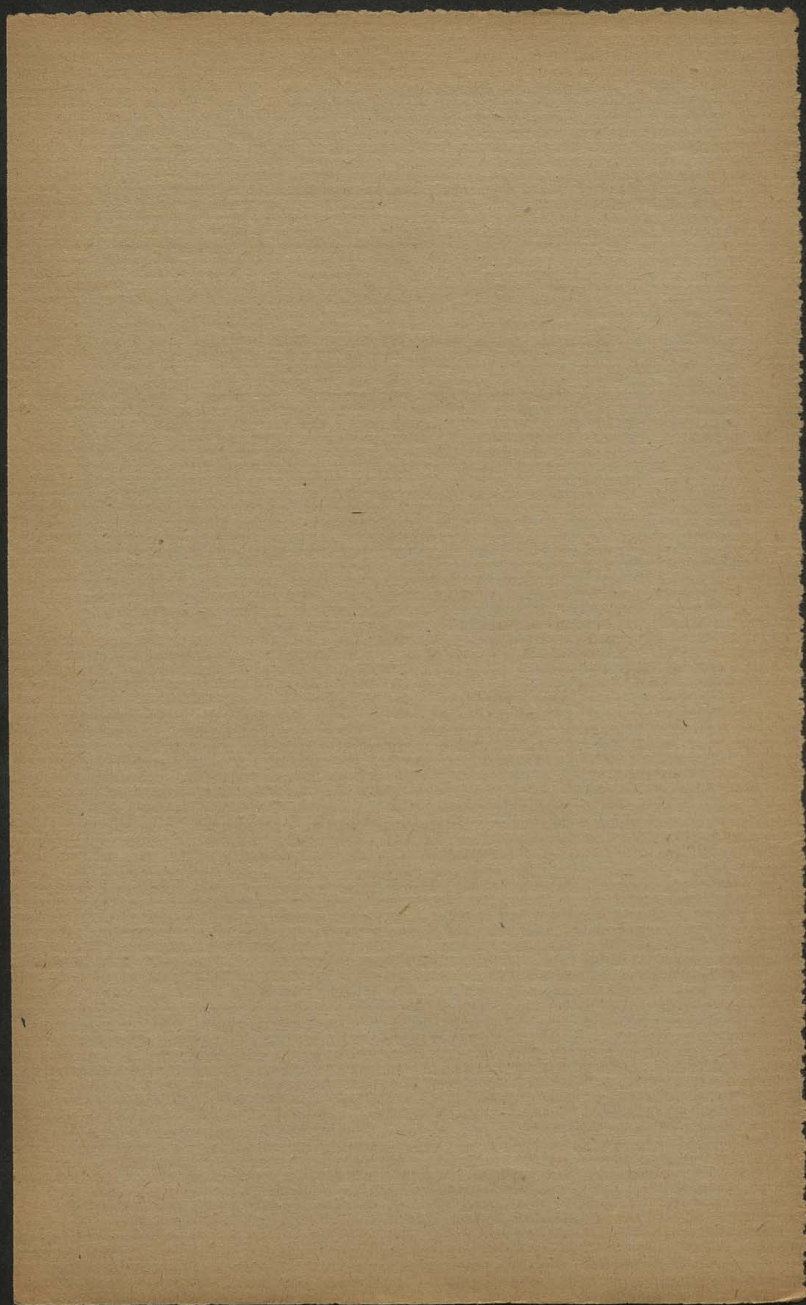

Wyobraźnielka-i. i. thi-lek nu. ta, co coś wy-
 brania, reprezentuje, reprezentantka
 „Towżt uż spóś niezdyż darsenka intode-
 mi wyobraźnielkani pti pśiśniej.”
 G. nar. 1885. 45. 2.

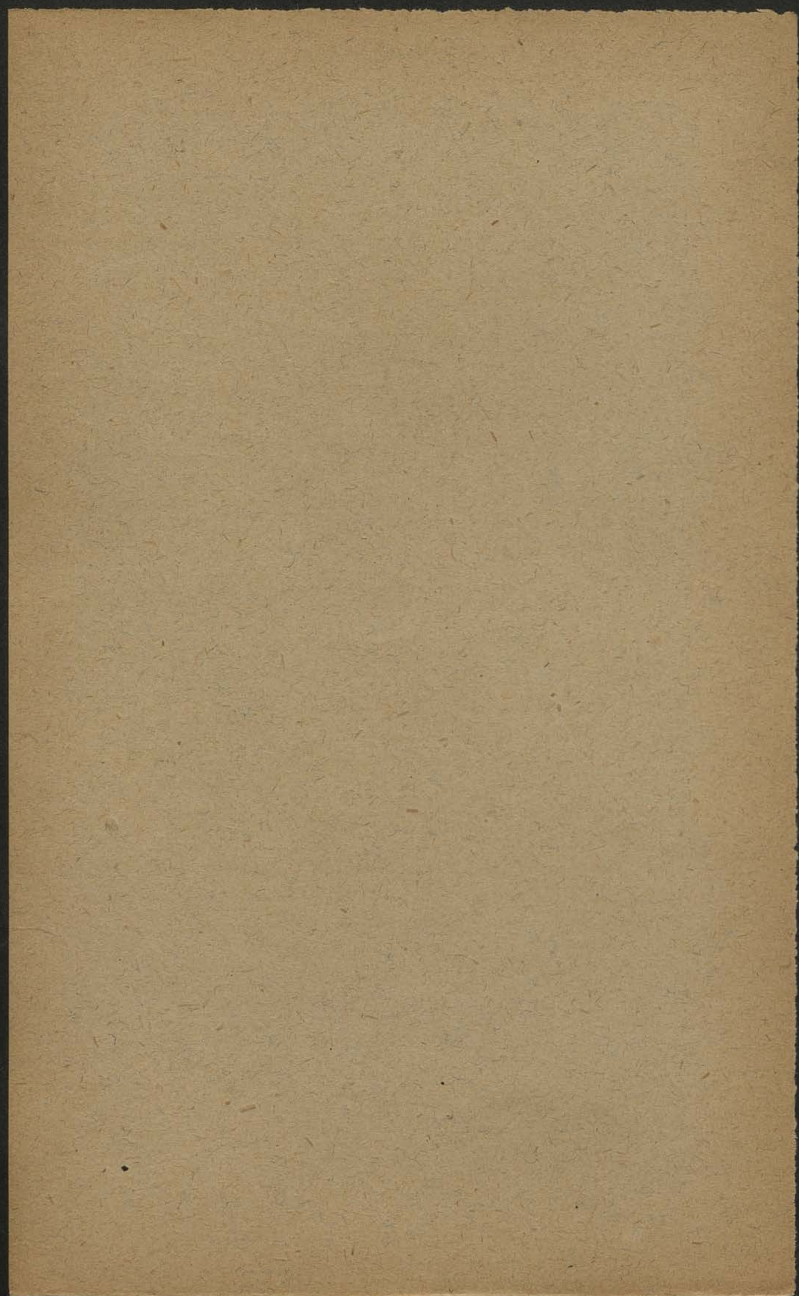
293

Wyodrębniać się st. kraj. ndku. Wyodrębniać się
i i dku. przyjmować stanowisko odrę-
bne, Odcina kartuzję na publiczne
skarzenie, niewolę bowiem do kdrożne-
go wyodrębnienia z "F. k. w. 1885. 119. 3.

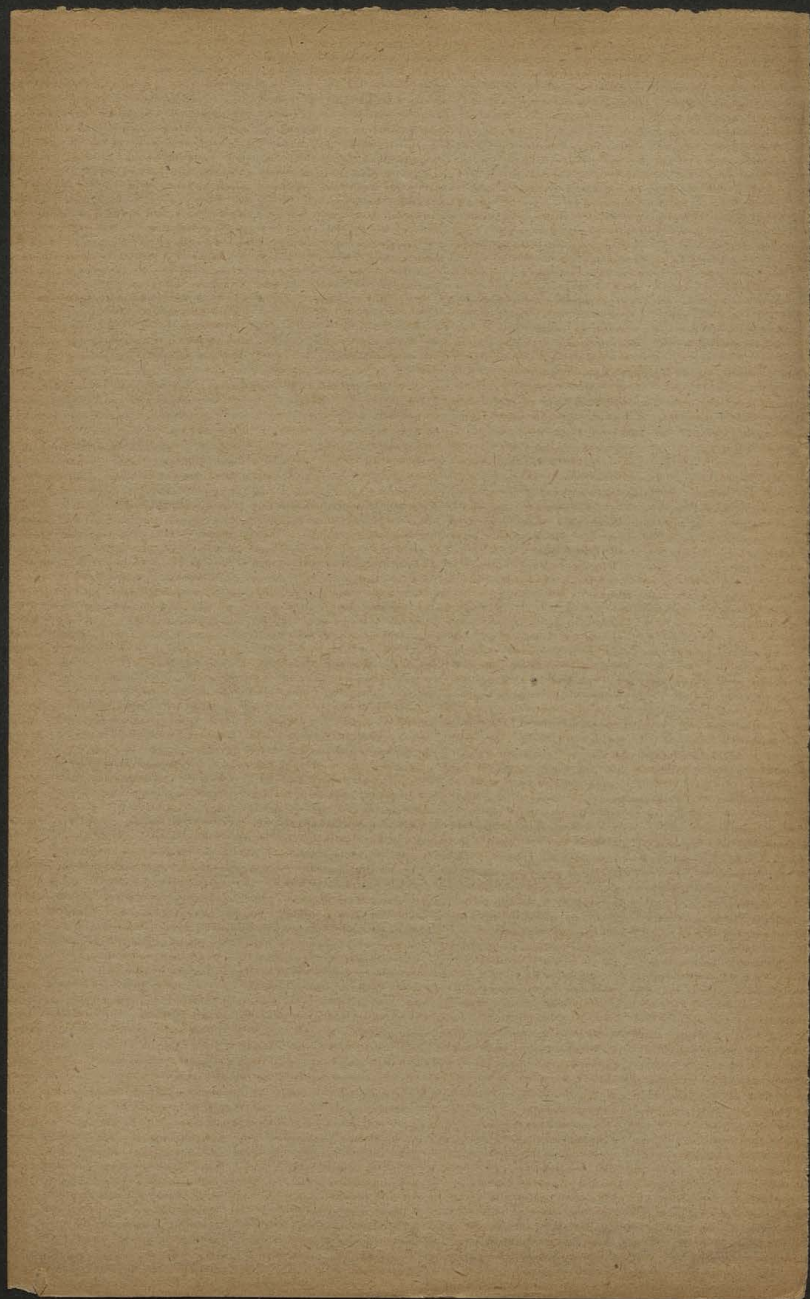

298

Wyolbraymie st. cz. dnu. poet. wielkim, ob.
braymie wyynie „I Pan się ocknie
w swej sprawiedliwości. Jesli praw-
ki twoe byly ka mate, On wyolbraymi
koniec twoich chci” W. Syrok. Saw. 4. 162.

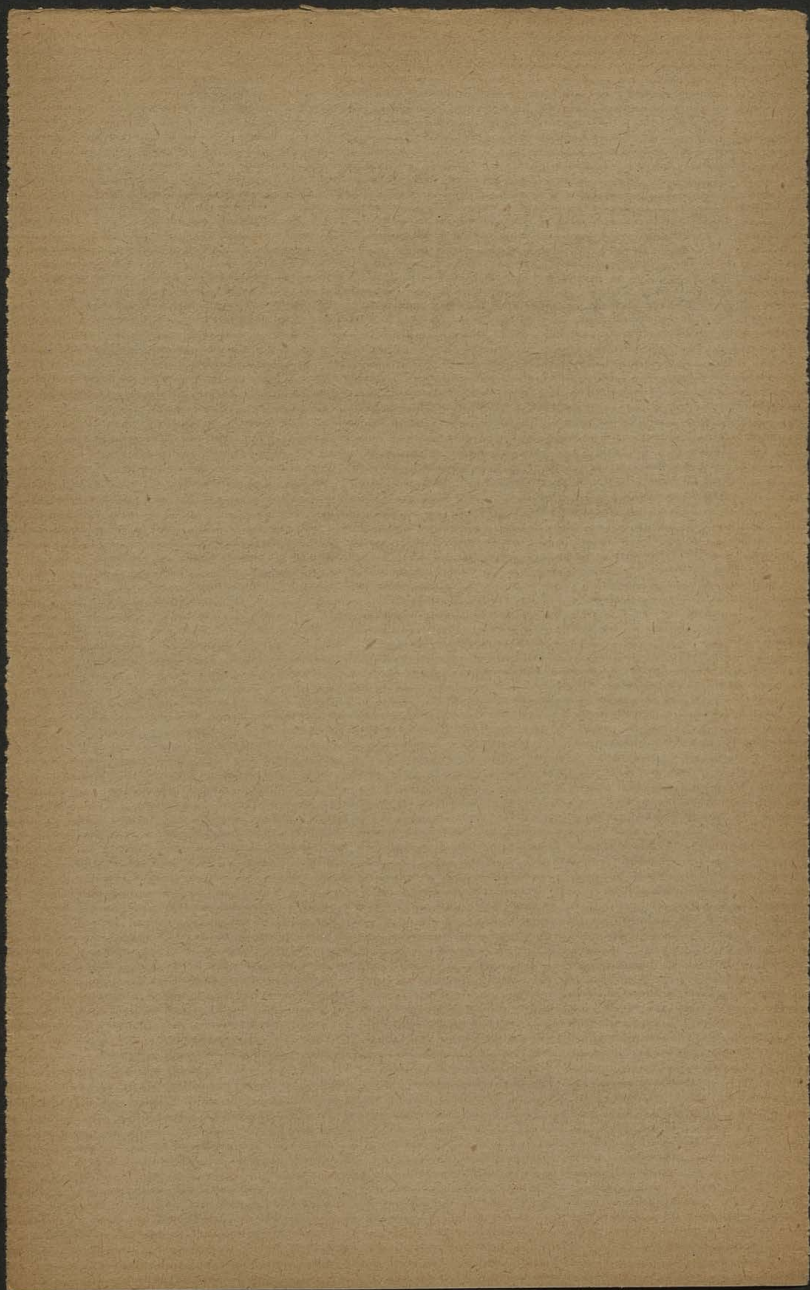

Wyosobnić - it - i N. u. dkm. Wyosobnieniat a
 ndkm. wytagai, na osobnem stanowi-
 sku stawić „W wyrażeniu społecznym
 (angielskim) prawdziwe jest, nie zna-
 kogo się urzędownie nie pomało. Nic
 kubać niejkiego nad potwierdzenia, w któ-
 rych owa anystotracja cywilizacji kuu-
 mony jest oienai nie o tłum bezimien-
 ny;...Prayntoby kucapic o świecie, gdy-
 by takie wyosobnienie ka kwiat wy-
 kwiatienia uwaić można” J. Krcu.
 2. 16. 18 „Oderwa...Dziś do utworzonego
 wyosobnienia miast i ich reprezen-
 tantów w Radzie państwa, jako jakejś
 całości.” G. nar. 1885. 119. 3.

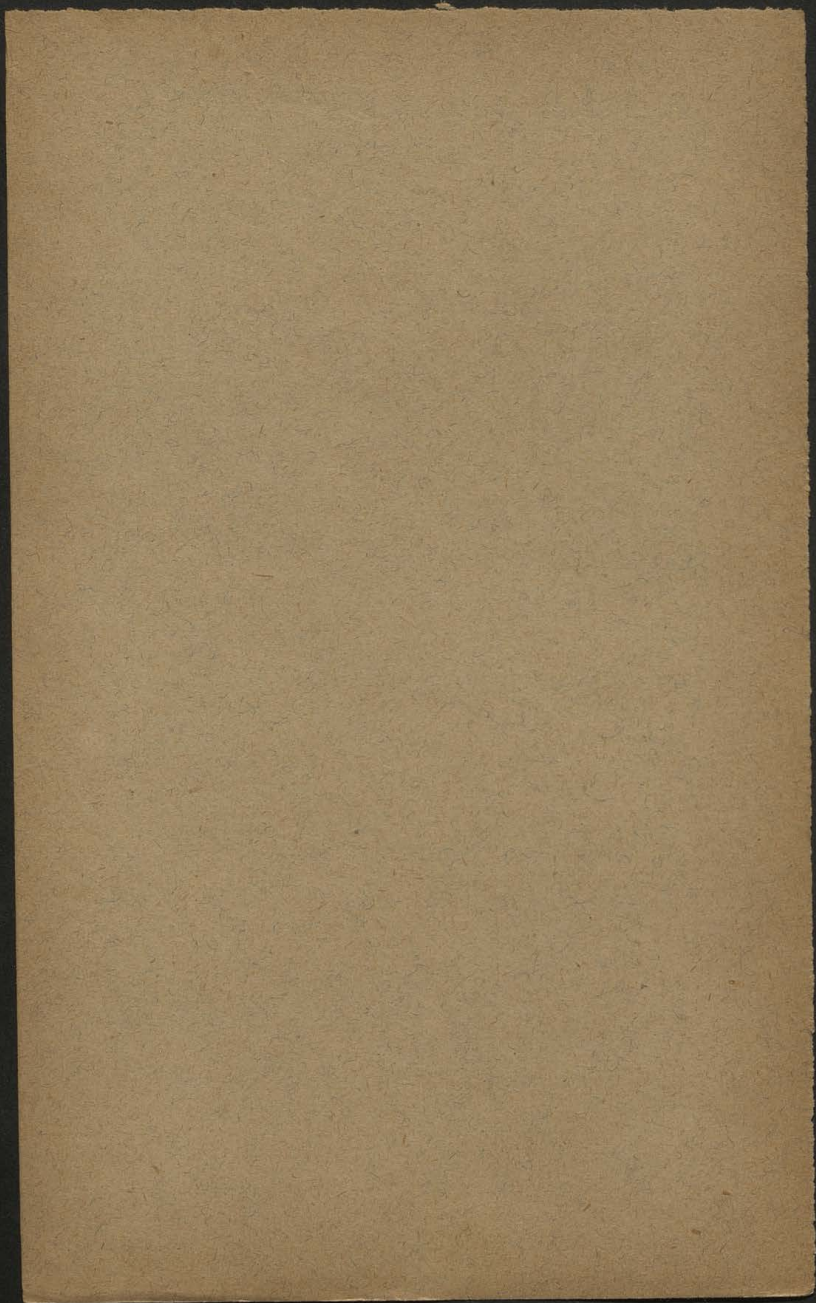
absolut

Wypadek - du m. du - ou m. du ^{absolut} przypadek,
 zdarzenie, fakt karaty niepodręczne,
 w l. m. „wypadki” „zdarzenia domiastoci”
 dziejowej, kwatera majze charakter prze-
 wrotu, rewolucji i t. p. „Własnie w owym es-
 kycie umyśle w Warszawie po sum-
 tnych wypadkach budzi się kwestja i
 rozwijać” Ckas 1877. 74.

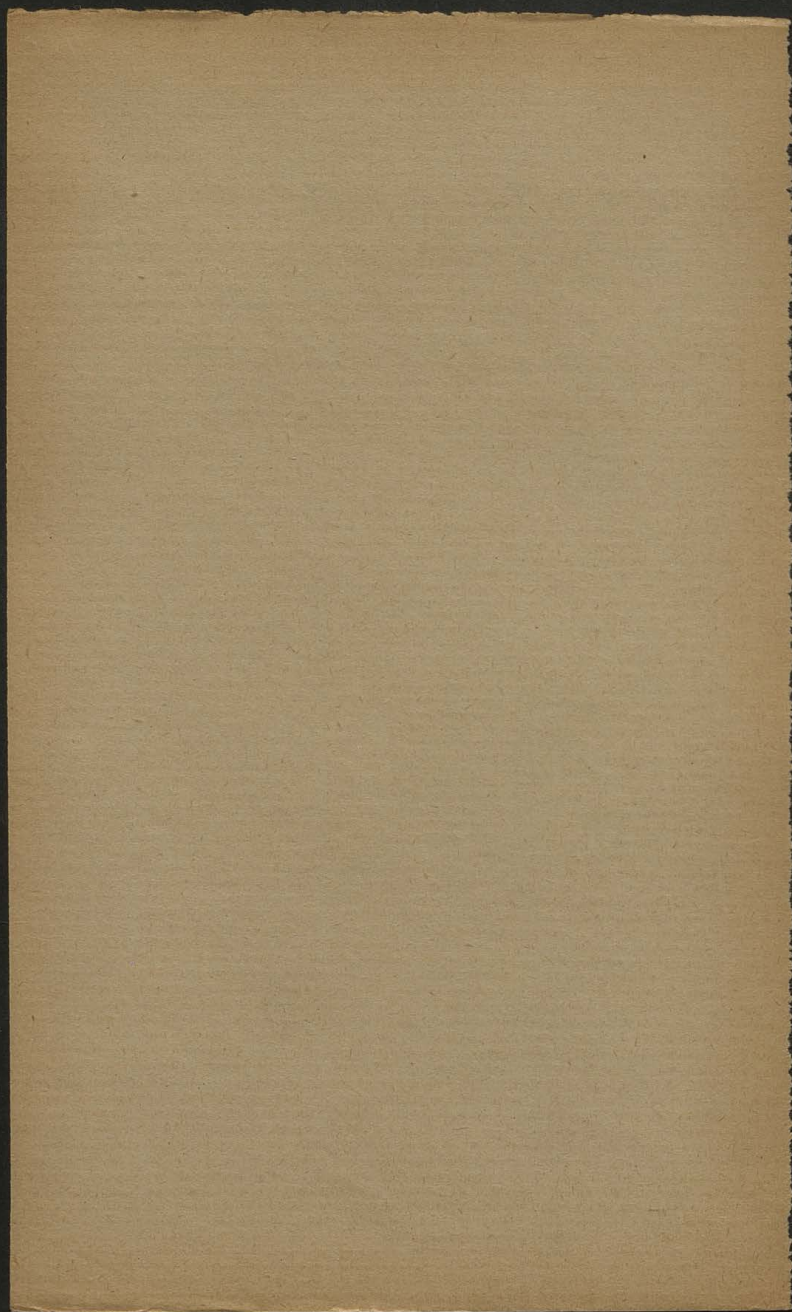

Wyprawowai at kuję st. on. dn. 5 - 115 st. reu.

posp. kaspołwić oficie potrzebe natural-
ne, wyprai' us dobre of. wychspedjowai'
ig, wydlic' ig.

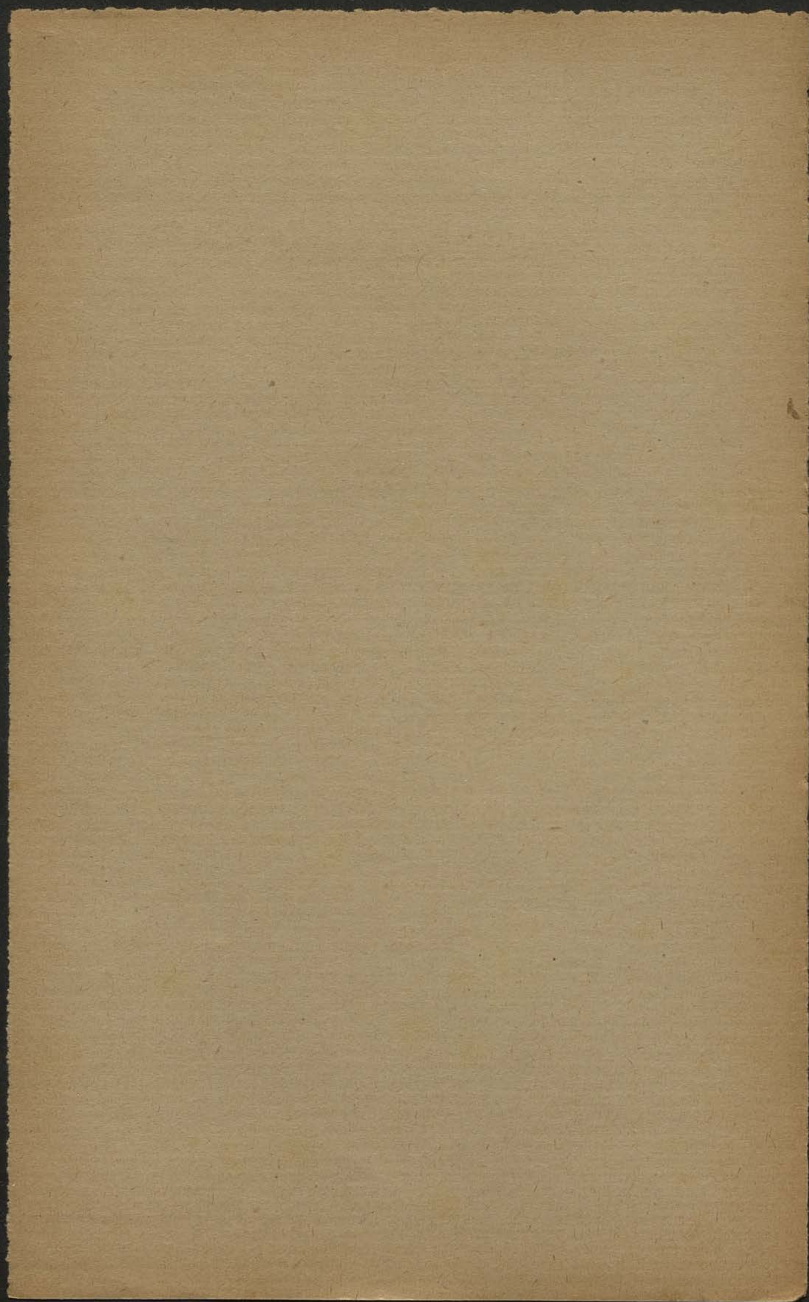

Wypędy - u. m. bez l. um. przedkresie wódki. „Nie-
kiedy sadkał go w gorzelni nakawiję
piłnowani' rypa i wypędy wódki” J.
Kraw. 27 let. woj. 2. 192.

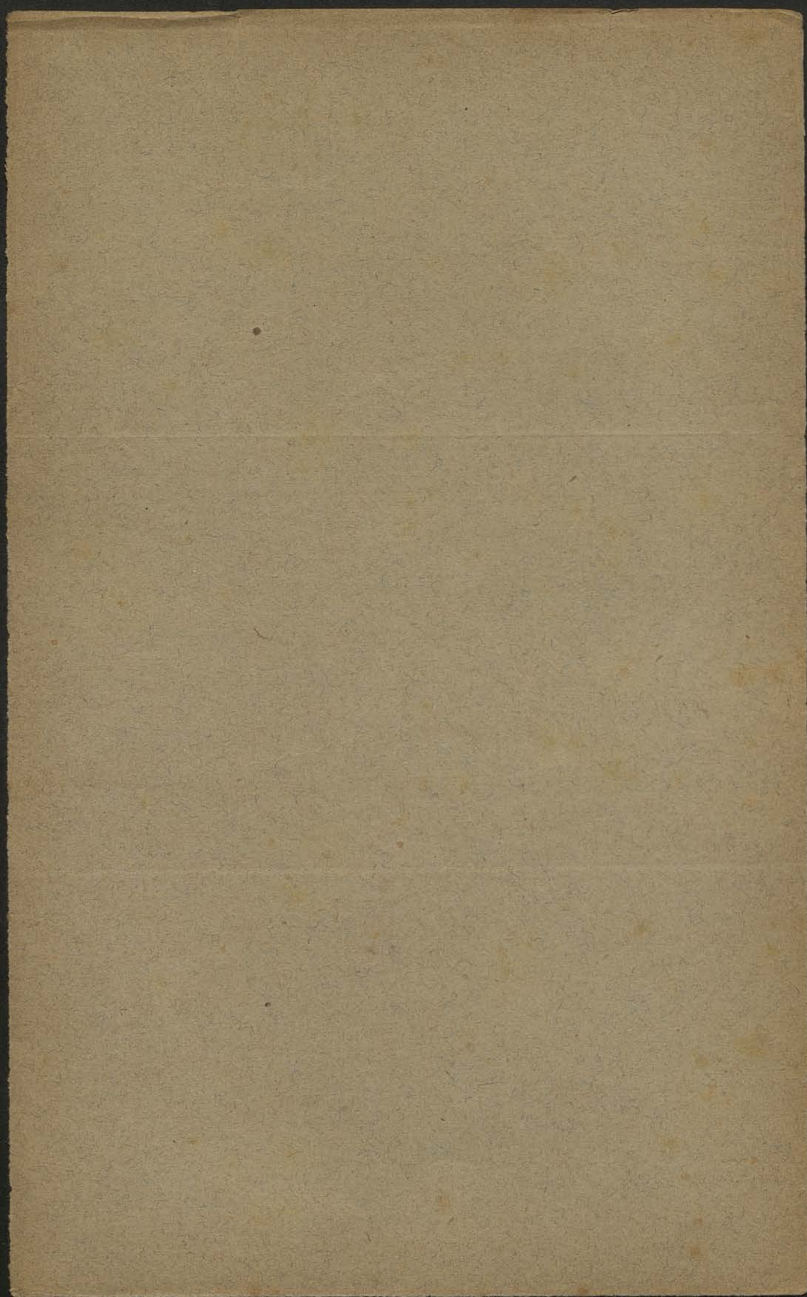

415
297

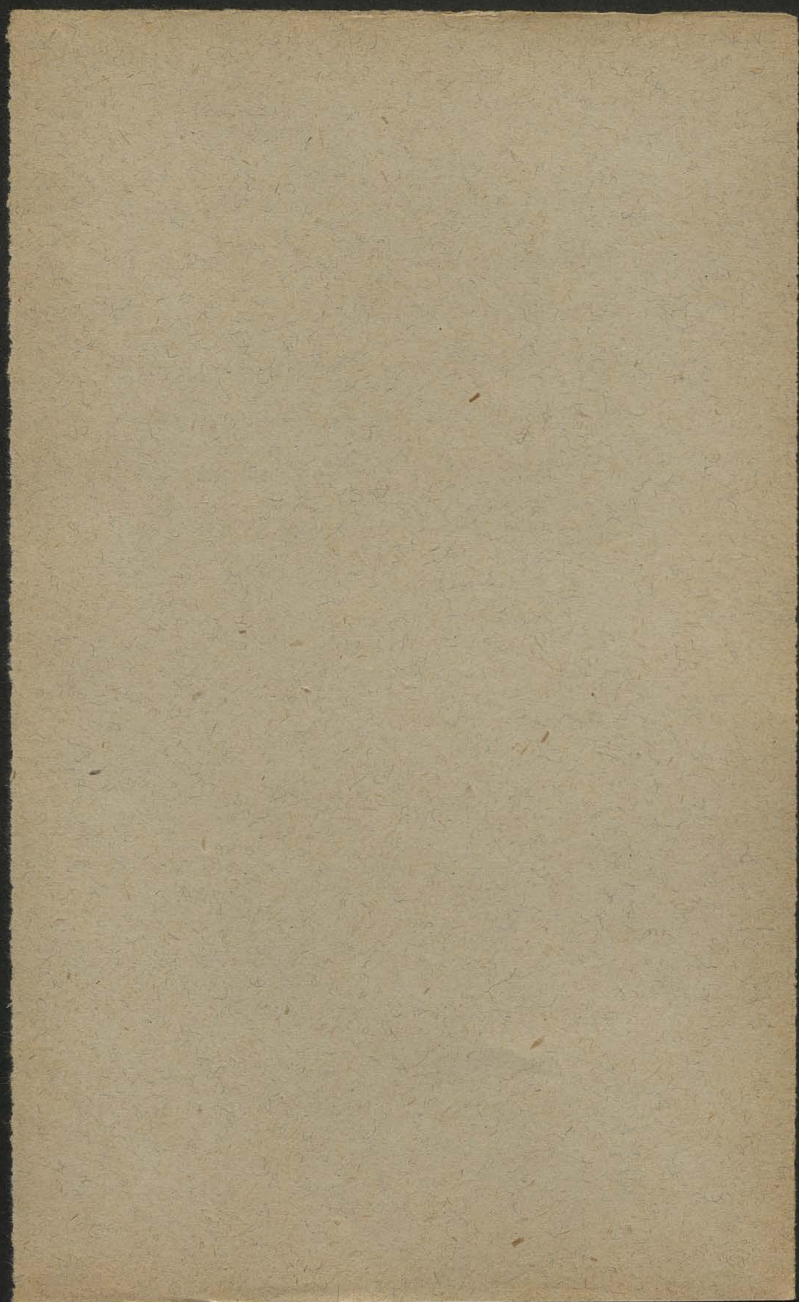
Wypichtac' us - a - a straim. dkm. proow. posp. wy-
platac' us, wykpic' us

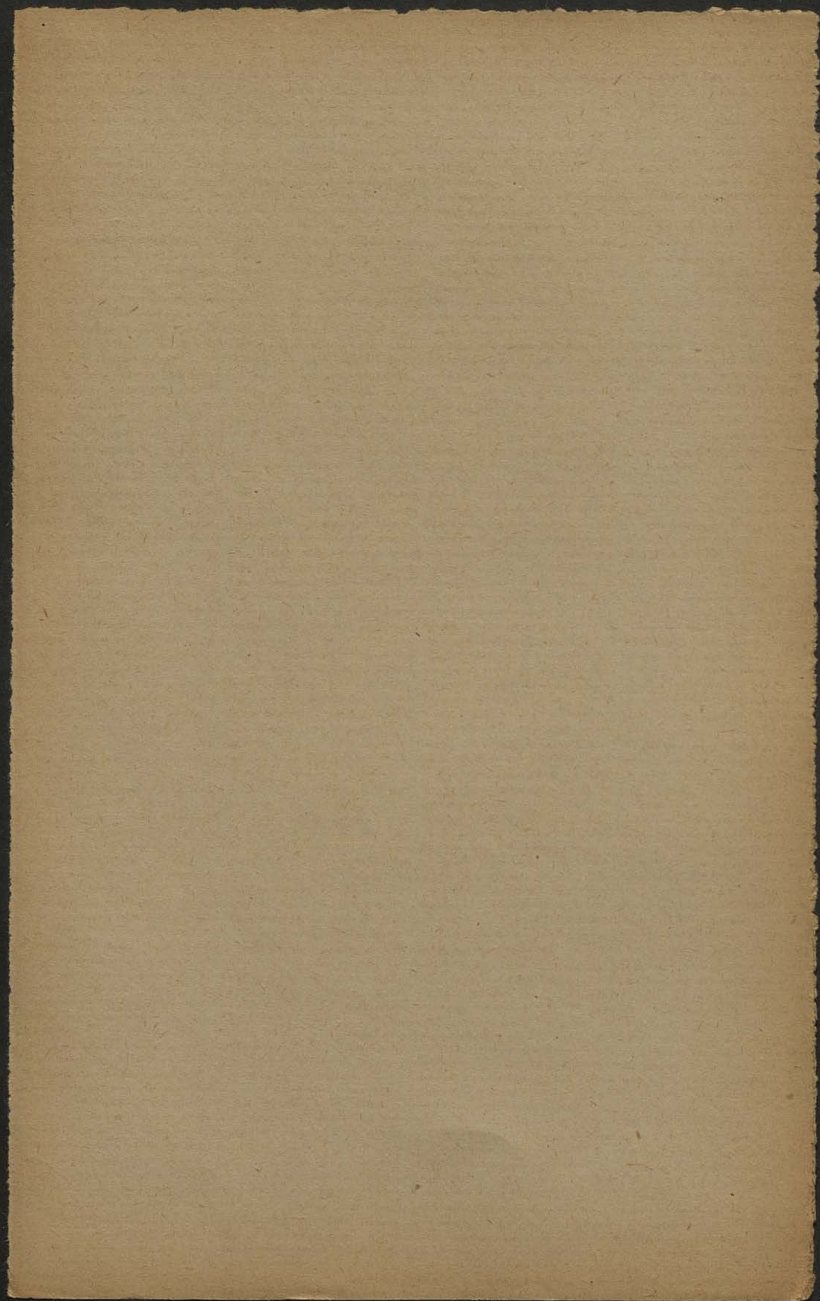
Wypiek u. m. bez t. m. wypiekanie, pieczenie
 „wypiek chleba i butek” § — ki-vo. m.
 i Wypiekani u. m. i-vo m. pop.
 gorzalkowy rumieniec na twarzy „Po-
 wieścieli mi, że między habitami jest dzieło
 myślenia — mówią trawym głosem, a wypie-
 kani na twarzy — to pewnie moje dzieło”
 §. nar. 1881. 297. 2 „Dostata kinnnych dres-
 czy i silnych wypieków na twarzy” Tr. Wa-
 lisa. Now. 1882. 109. „Kupcy musieli być nie-
 ki bo aż jej nie porobili wypieki na twa-
 rzy” D. Prus ib. 292 „Rzucił się na twarz, na
 twarz wystąpiły pasowe wypieki” Rom. Po-
 liński §. nar. 1885. 20. „Damy w łóżkach do-
 stają rumieńców zwanych wypiekami
 mi” Kuv. Święt. 1880. 1.

Wypięciawyc st. m. dku. pięciactwem rymai,
wyprocedować „Miał uż na wielkiego
juny st. i to go do niestannych proces-
sów prowadzić. Wypięciawenie mająt-
ku na jakikolwiek sposób ndawato mu
się raczej zupełnie godziwą i pishną.”
J. J. Kras. Tyg. powr. 1882. 56.

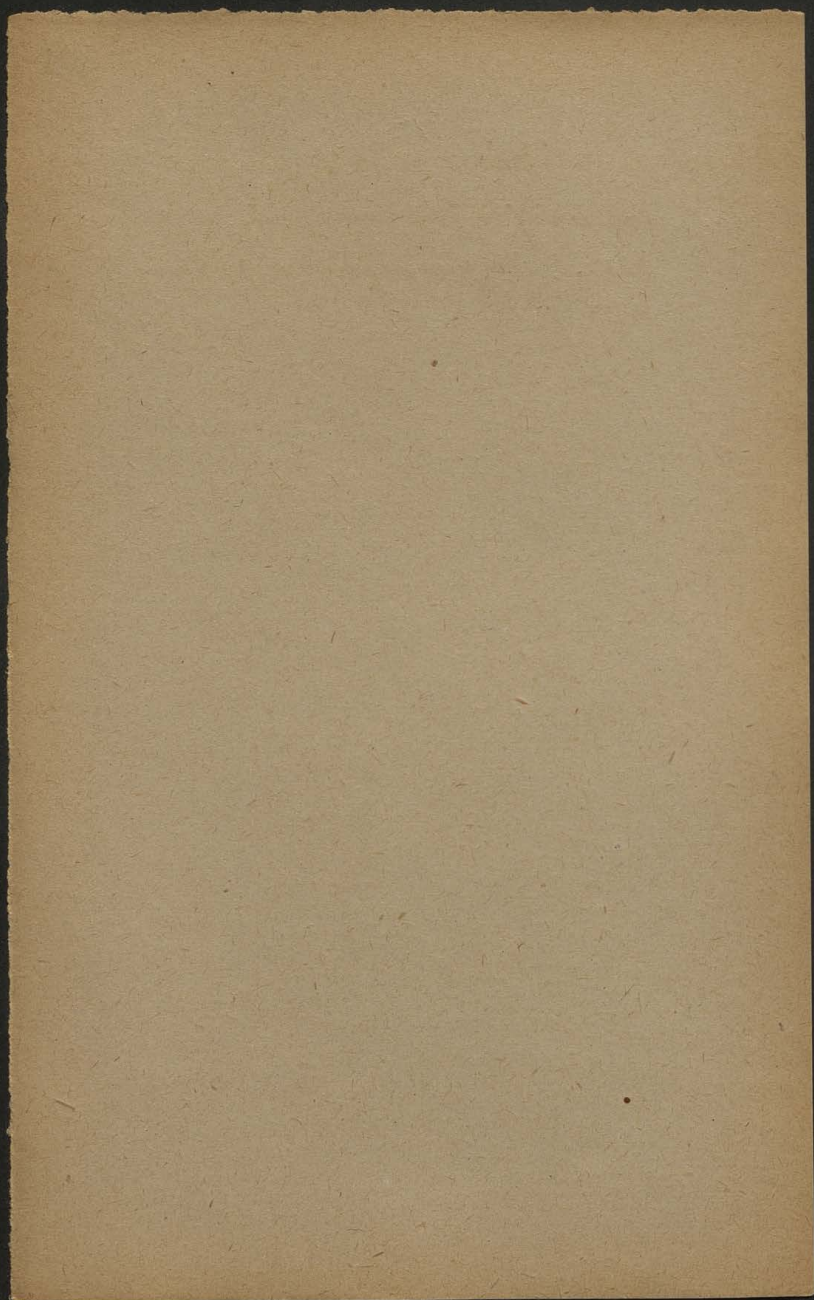

Wypiszkniec - ad - aje w. my. dkn. stai sie piszkniej
 szym wie przedem, Mij Dwie ! jakies
 to parie Juliane wypiszkniec." J.
 Kvar. 1. 21.

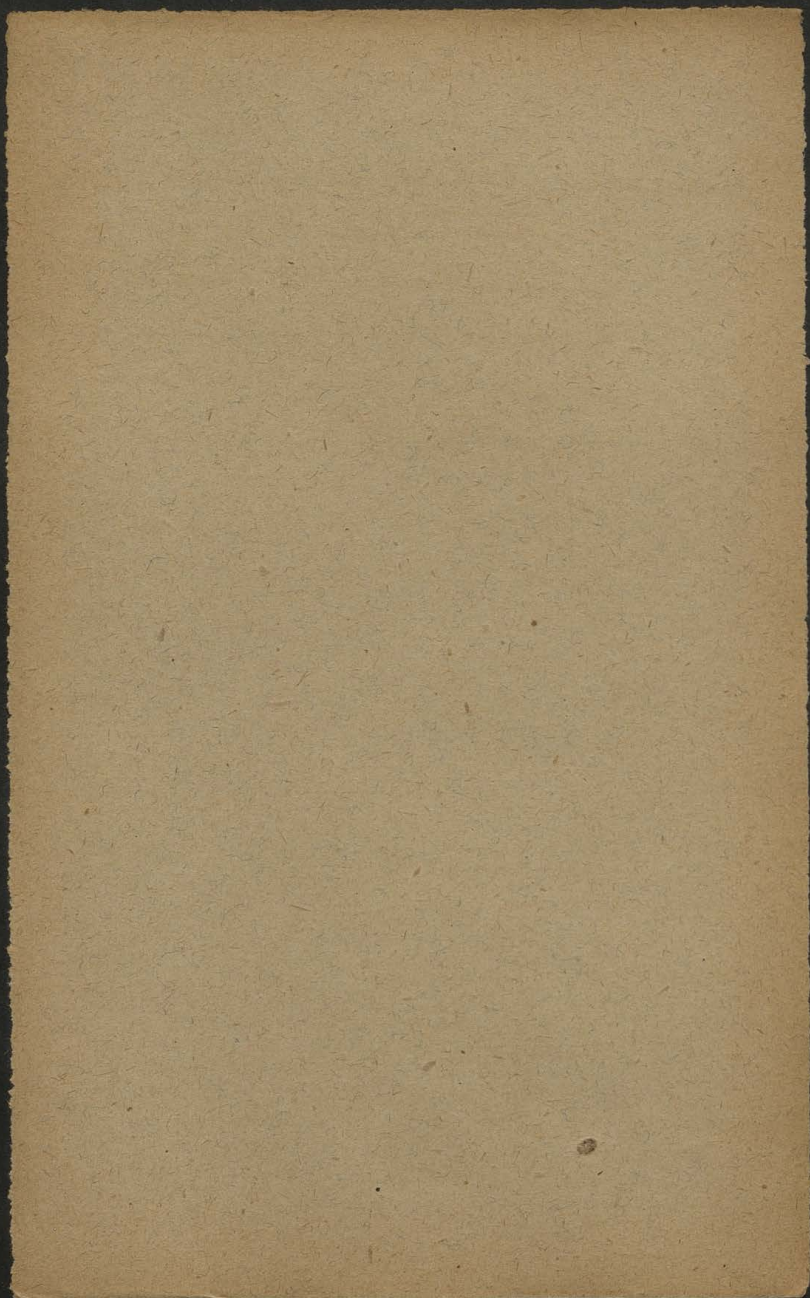

miejsc. Ury.

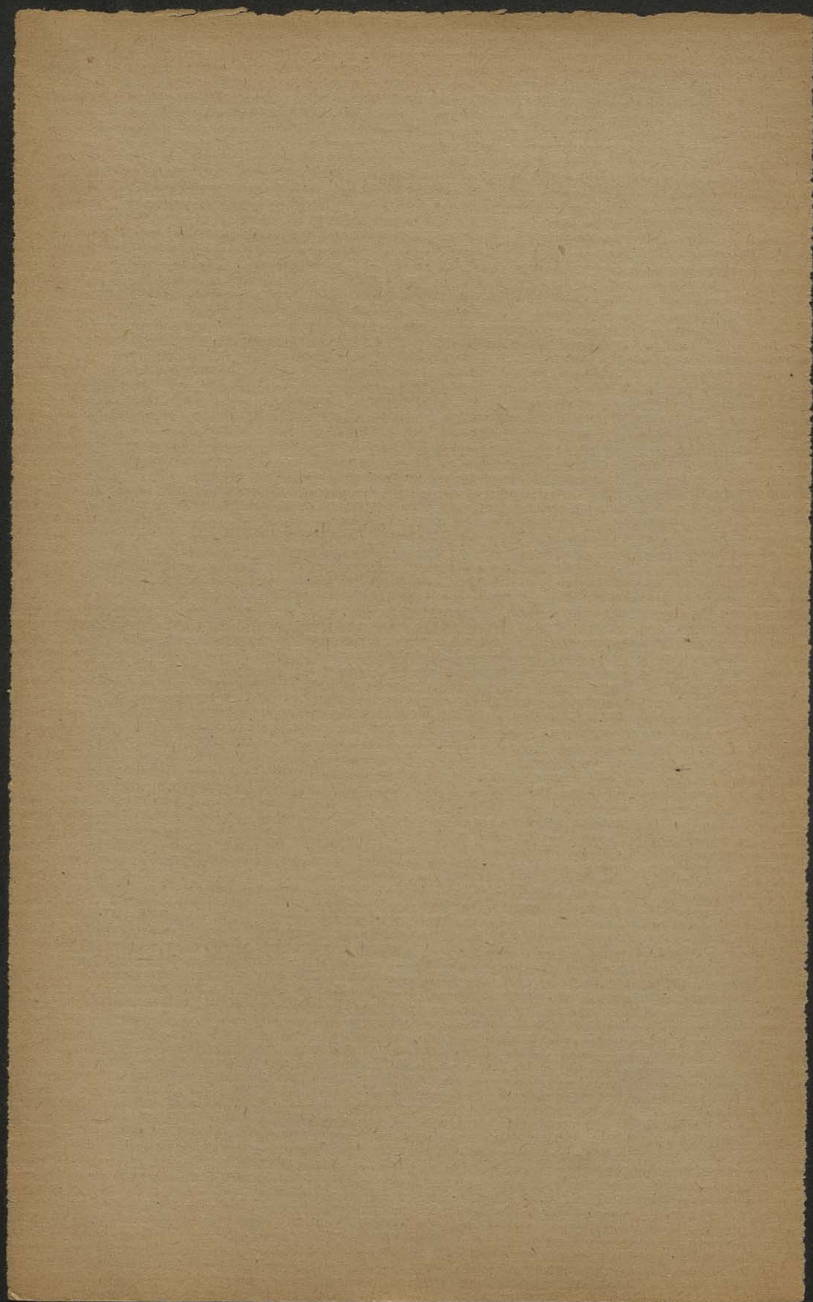
Wyprisa - at-sae st. ca. dku. z prasyt., wyprisa,
 wymalyj " jak wykapany, zupełnie po-
 dobny " wyprisa wymalyj, podobna do mat-
 ki."

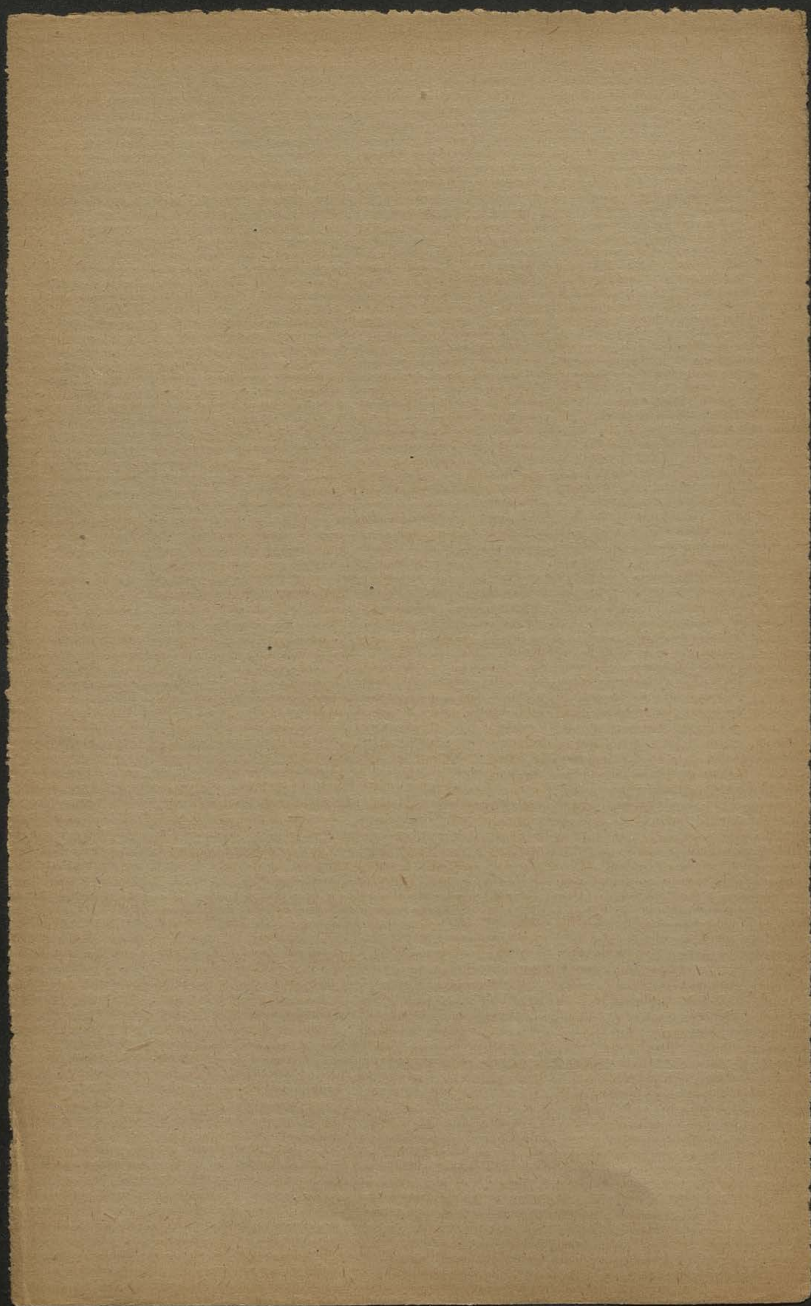
Wypłata - y. k. z wypłacanie częściowe, dai
towar, ~~z~~ ^{porówna} na wypłata = z obowiązkiem
uiszczania ^{ci} ratami, Kustawit ni sto
tyriszy na wypłata w sposób amorty-
zacyjny na lat trzydziści "A. Wilek.
Tyg. prw. 1882. 195.

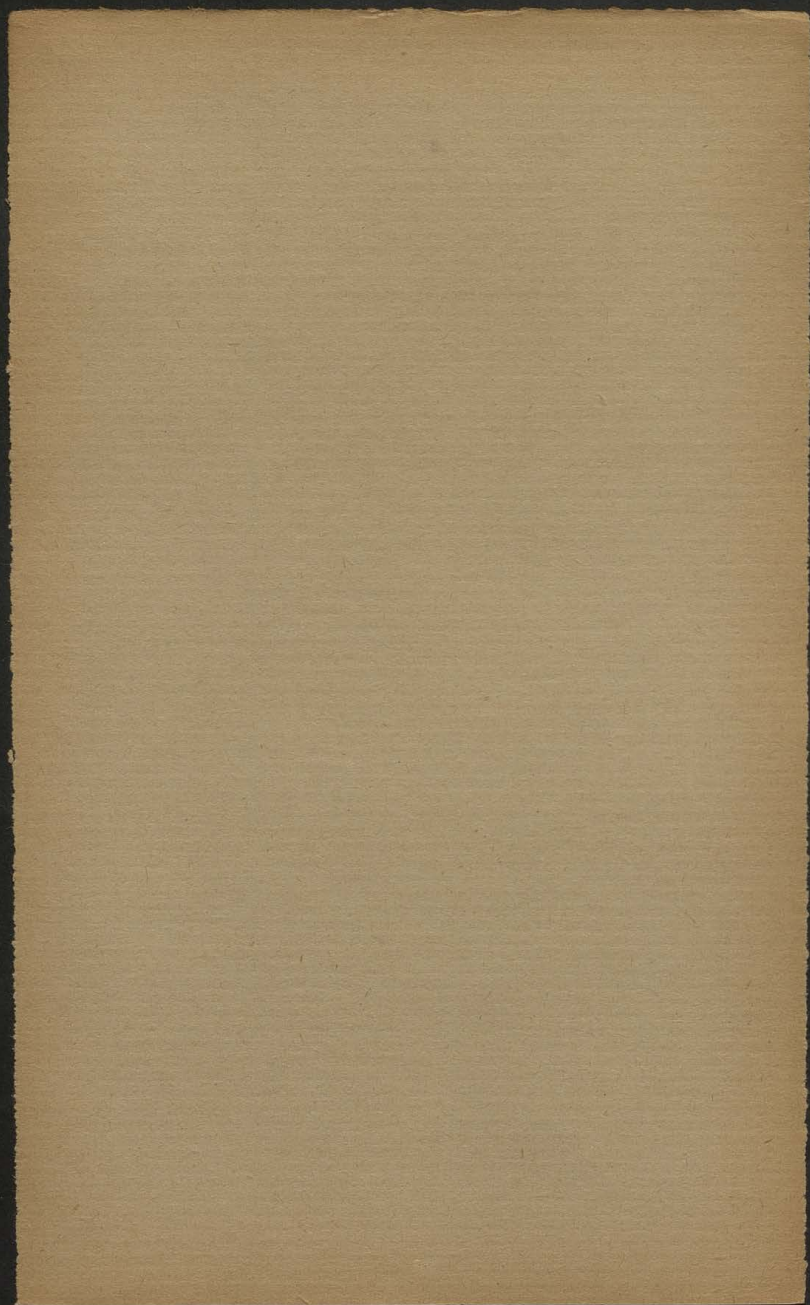
Wyptwiyć - yst. y st. ex. dkn. ptugiem wyowai, wy-
dobyć „Rycerzowi knieie budawę x
dawnych mozt godnie wyptwiyt” w.
Pol 9. 168.

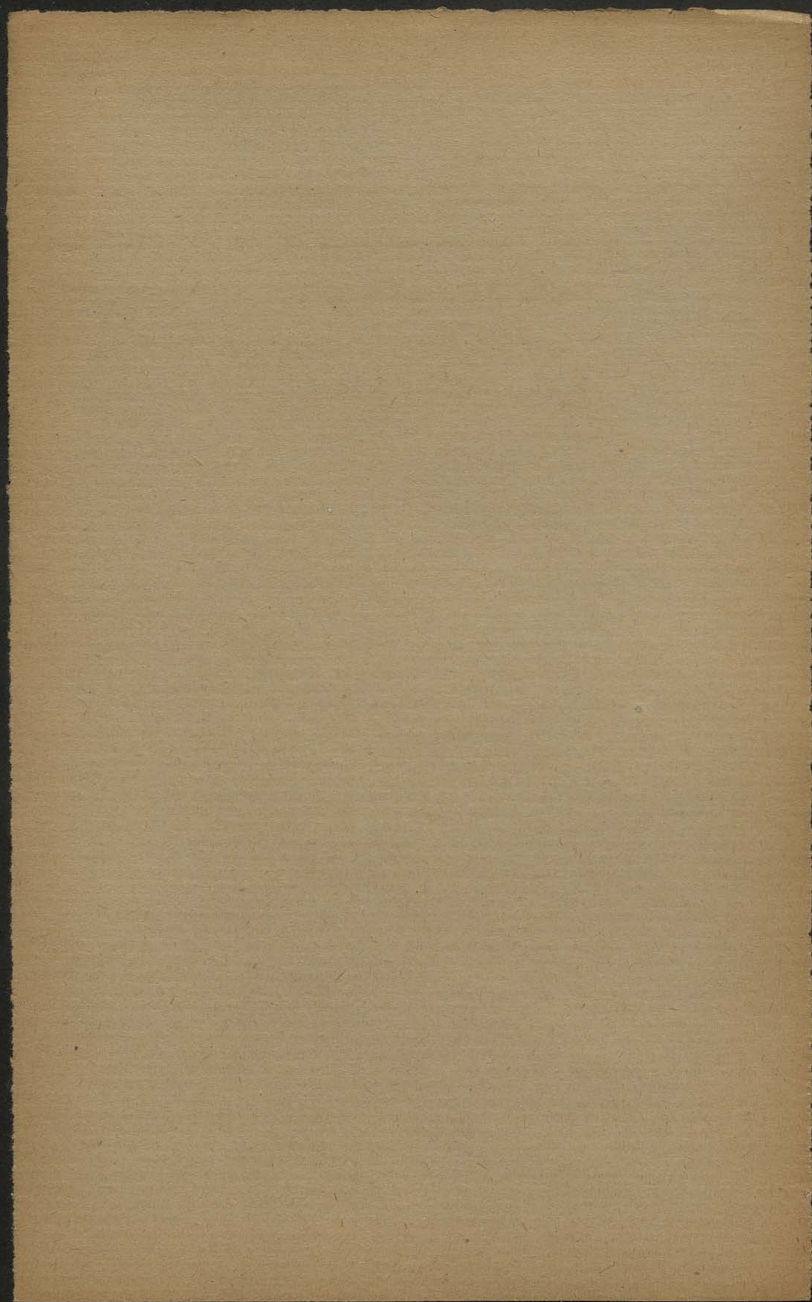
Wyptynął - af - nie st. uij. dłu. & fig. o ciałowicku,
 zostal' calym, zdrowym, minkowym
 niebezpieczeństw, zwalowywy je. "I
 stych o nim zginał - i po latach dopie-
 vo z klawiatury wyptynął. "w. bol 3. 47.
 "A gdy wielu tak radzi, by jeden nie
 zginał - musi at w los swój wierzyć,
 i jeraue wyptynął" ib. 49 & ukarał
 się na wielkiej widowui, w okaratem
 świecie i t.p. "Z tego domu Krasickich
 jak gwiazda wyptynął mąż wielki,
 co w narodzie i świecie kastywał."
 ib. 55 & kciwie się, ^{znalazł się} ukarał się, "Wied-
 samym już wieczorem pan Mniwacz
 wyptynął. Ale nikt z Starościskich
 nie potat w klawiaturę - z umyśle
 pównu przybył" ib. 157. "A prawie w
 tej chwili i cygan wyptynie, co przy-
 padł gdzieś w Krasickach, jak karyga w
 kółlinie" ib. 7. 212.

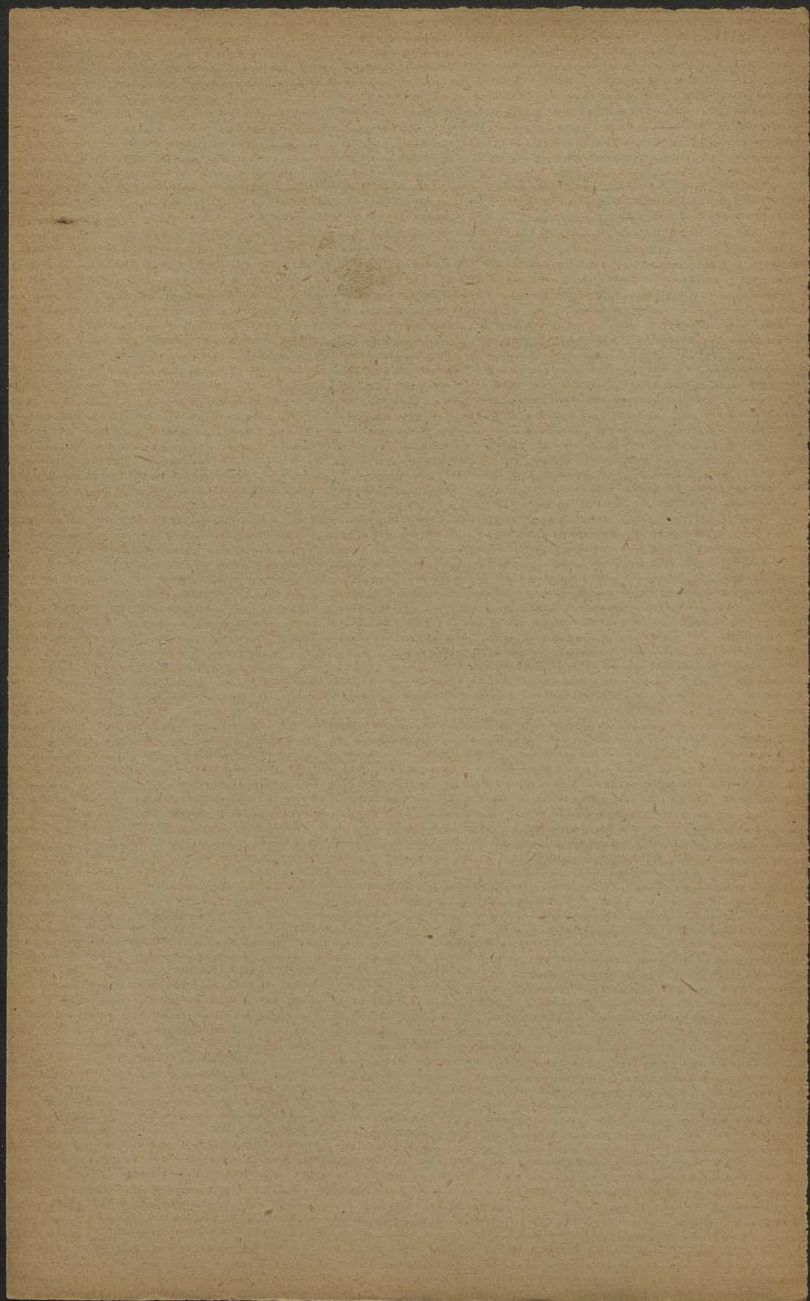
Wypotu^{is}dnic^{is} -it-i w. xainu. dkn. li. post. stai' is
potu^{is}dnicu „Ak' is vauet wy^{is}potu^{is}dnic
w bichuteniki dxiu." 2. Kras. 2. 289.

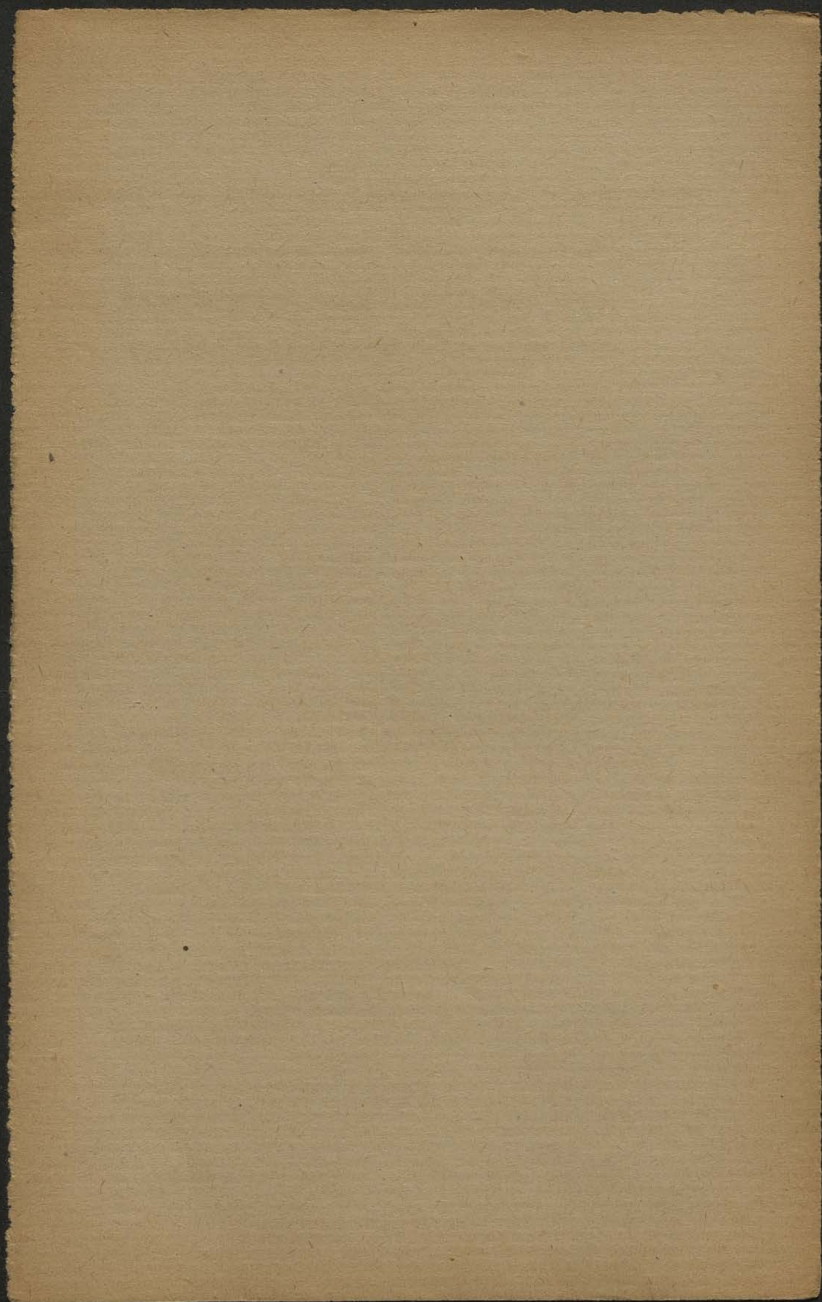
Wyprutki - ow. um. niei wyprote z powrochy str-
 ige do cerowania w nich dniur, Por-
 wata pierwszą lepszą dniurawą piętę
 i wyprutkami powięta ję tatarci " JęT.
 Krewa. Bluzwi 21.6.

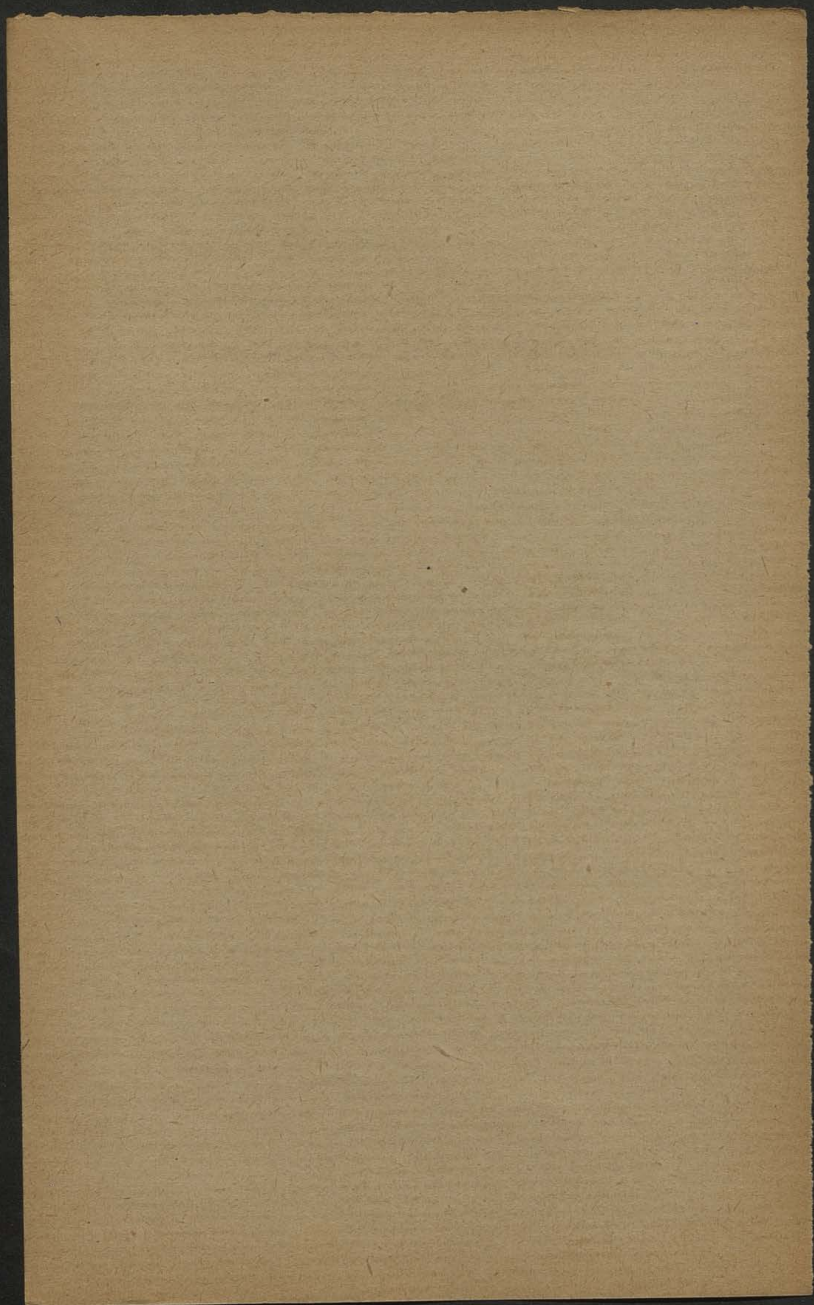
Wyprosrodkowac - at-kuje st. ex. dlu. ^{obmyśle} wymyśle, ma-
teii na co środki, wyperubinsowaci „Gada
głosno i wiele o konieczności wypro-
srodkowania sprawiedliwej nagrody dla
pracującego wiesniaka” Au. W. 1. 159.

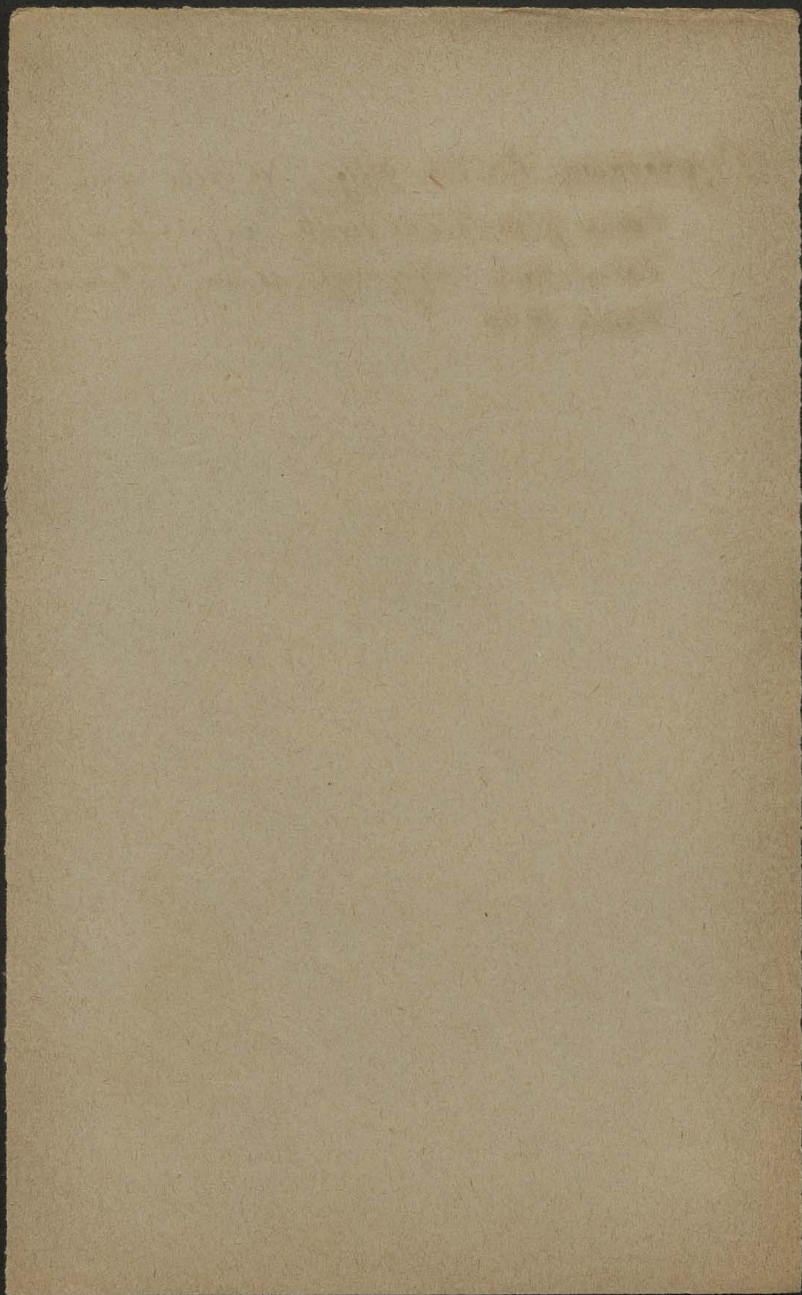
Wyprawienie - at - ej st. iij. dkn. stać ię powarunym,
spowawieć mi chwilo wo lex calem swojem
uspodobieniem, Teraz rozpowawiać i
rozumować mi bardzo "J. Kwara. 19. 5.

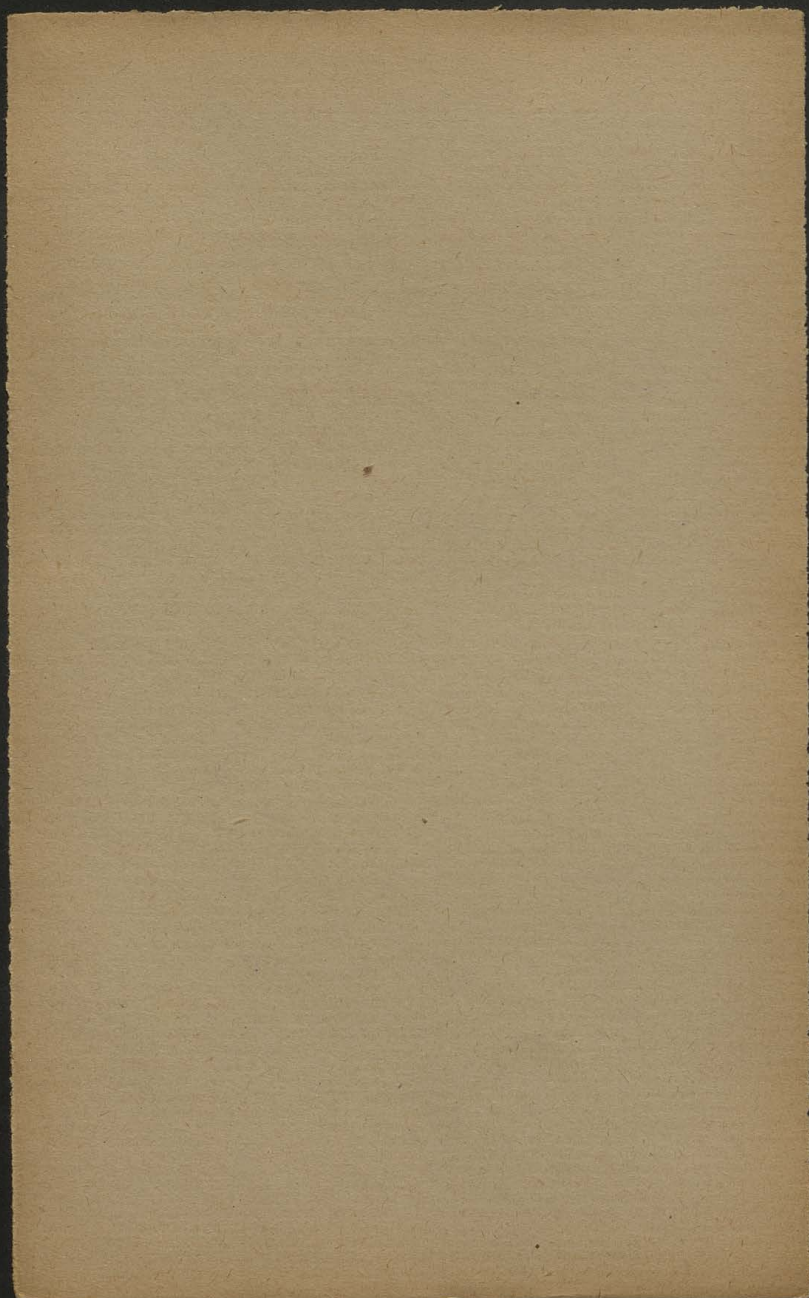
Wypróżnienie - i. z. nie - zab - ni. zabrak wy-
próżnienia z o p t a z do innych pewne
przedmioty, głównie książki i noty. Na
ws; bez teatru, bez koncertów, bez wy-
próżnienia książek, o różnych trudności."
J.T. Jan 2. 388.

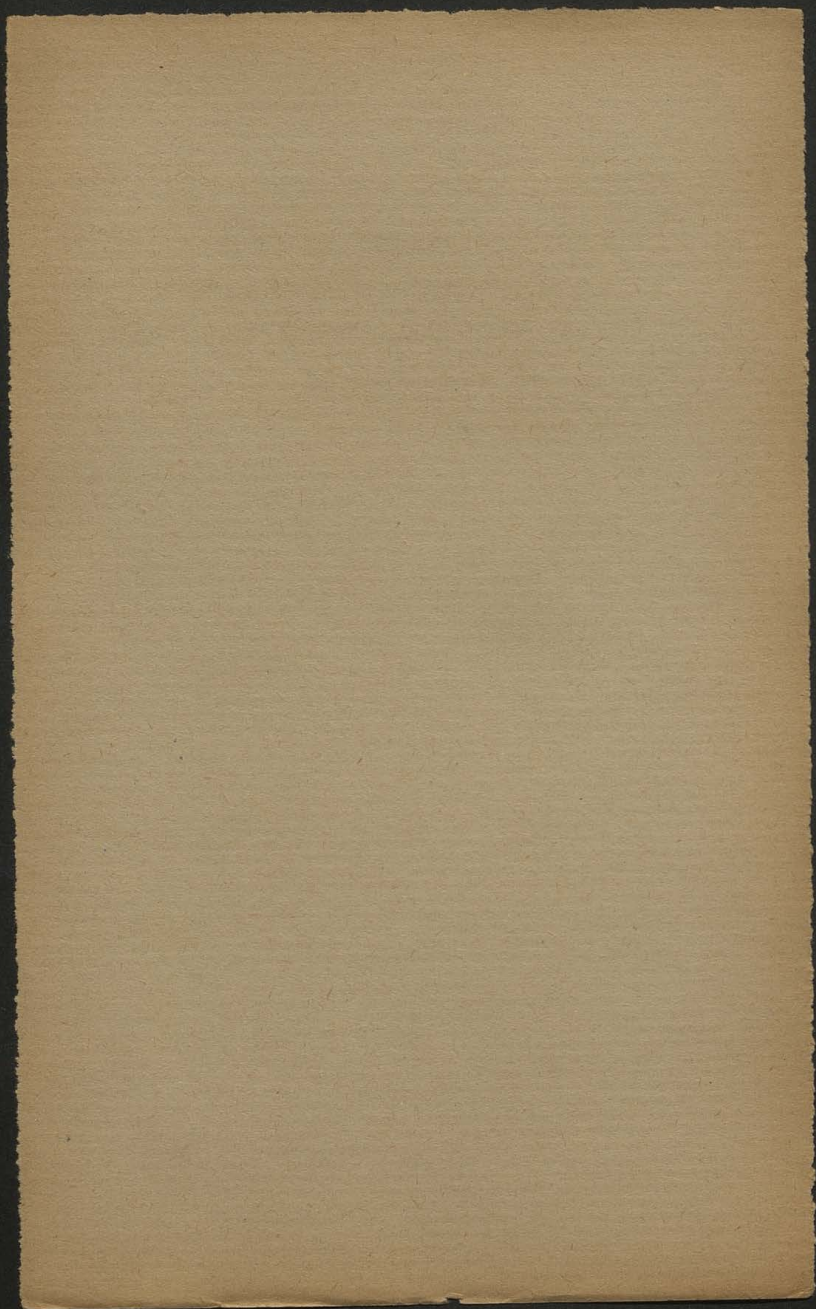
Wyprasowai ^{st. ch. Dkn. & fig.} „Na czem mam
 teraz poszukiwai straty? co ja z tych pę-
 dxiwichraio mogę wyprasowai?” A. W. Fr.
 Dnia 10. 14.

Wyprawa - y. i. z wyprawa skróty prasy. „Istot-
 ka nie stała się wyprawą” = „nie ma
 wartości naukowej i historycznej z myślą wy-
 prawy iść”, mówiący o psach. Głowice i dę-
 kłoda i wyprawy na liściu” „Spis. 67

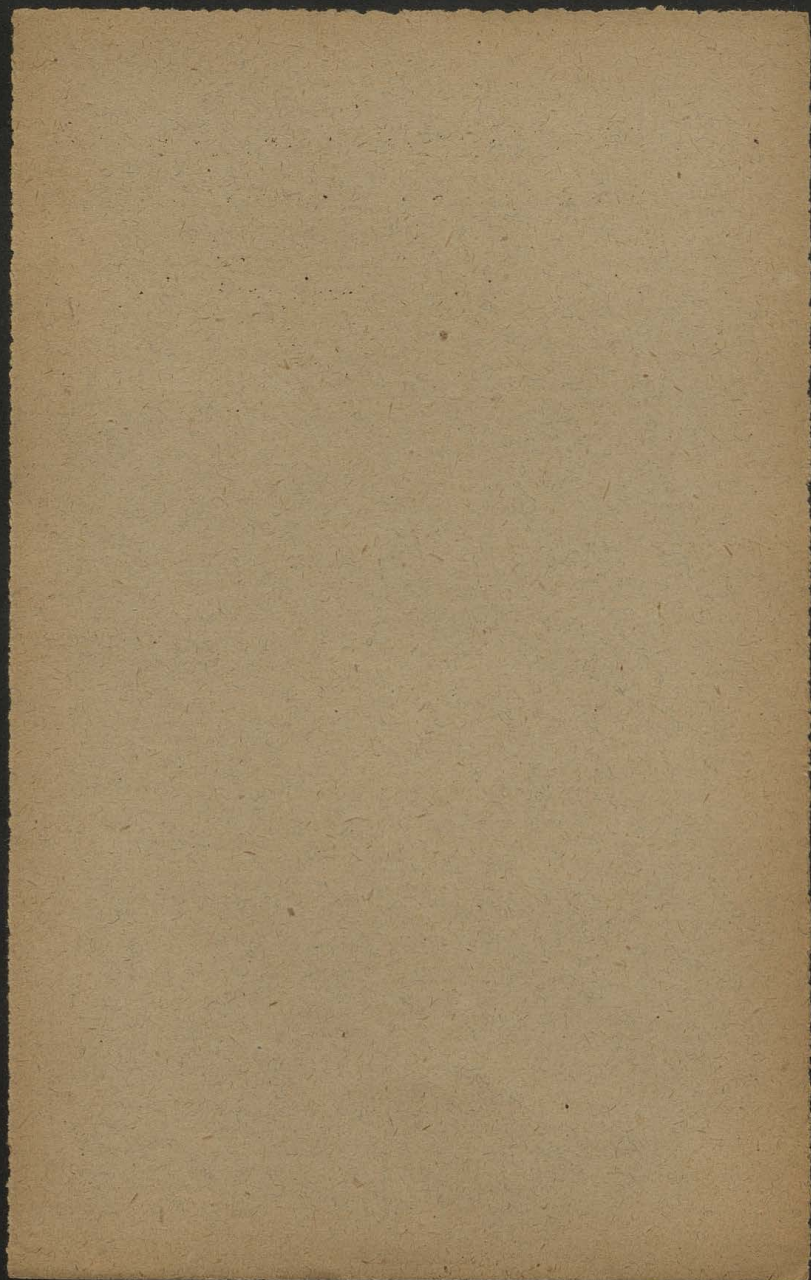

Wyprośnienie - at-a st. ex. wyprośniać z siebie
 w postaci prośbii „Lipiec, miesiąc
 najcieplejszy w roku, bo kłania wypro-
 śnienie ciepła, które przyjeżdża ogrzewa-
 jąć nas słonecznym promieniem miernym.”
 w. Pol 7. 243.

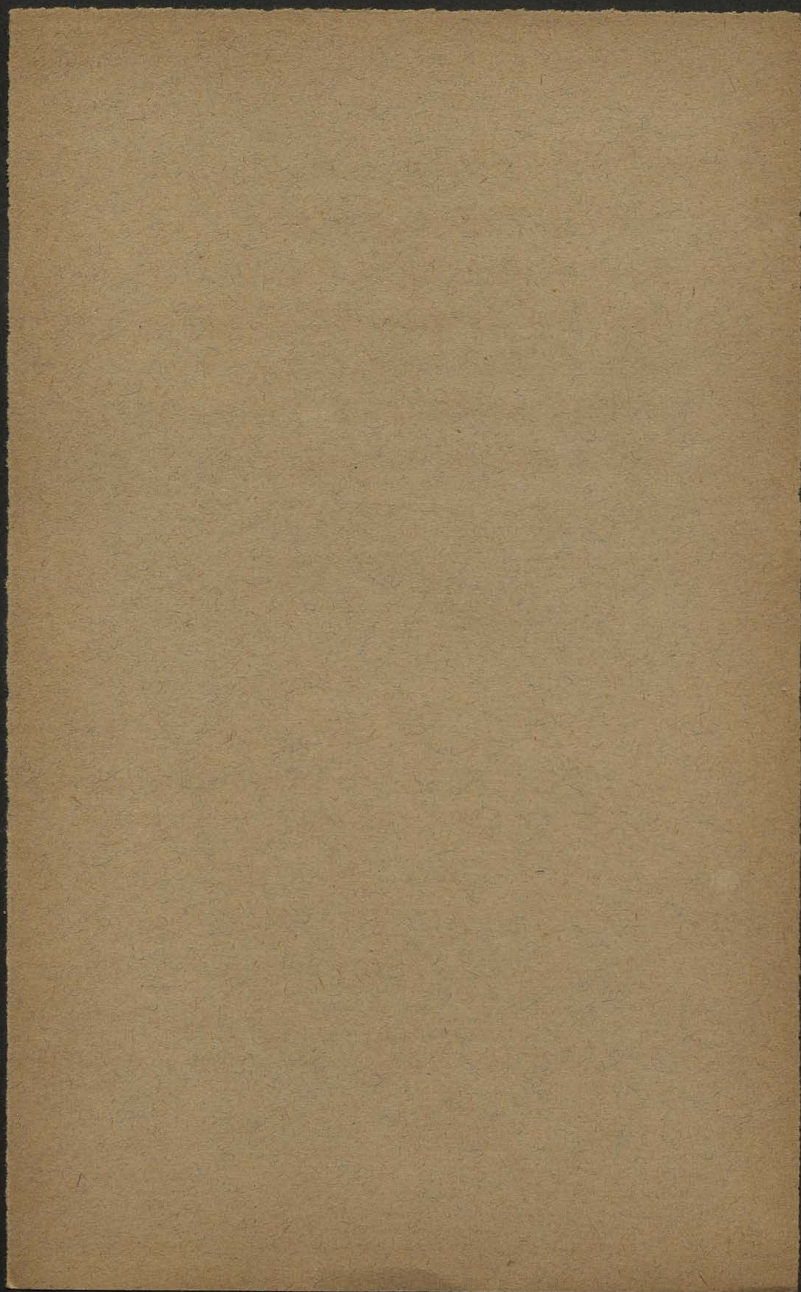
307

Wyprychai się - ał - a s. sam. dku. praw. mówią o
 koniu, wyparkai uż, ^{do oddechnięcia} prychania ^{wyp} do
 woli „konie napoitem, siema przegrynty,
 wyprychaty się, jiwie nas taki do cizgu,
 przed nockg” J. Kwan. 1. 17.

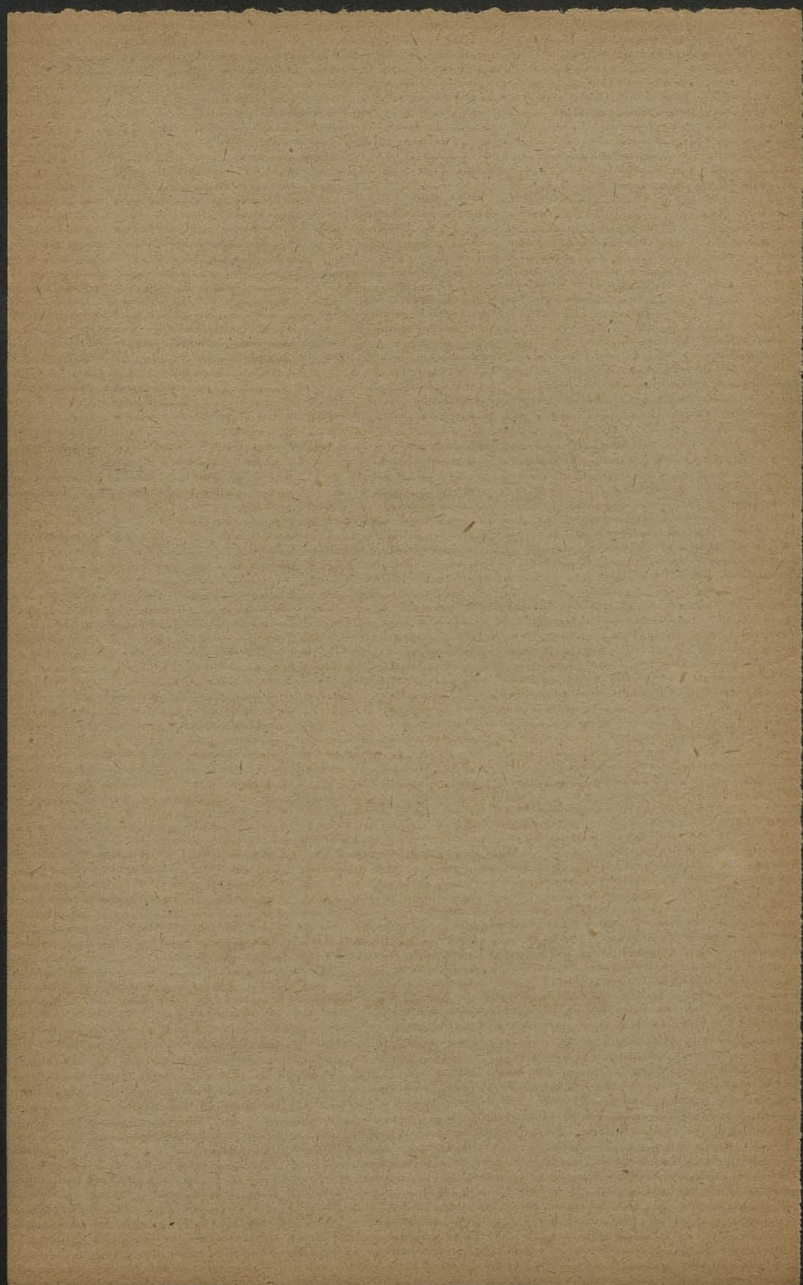

Wypręga dkn. Wypręga roku. §. Wypręga 9.

Stawa to najważniejsza czynność zakładania
koni do worku, między innymi przewyższa wapi-
knie wywaru technicznie powłocie się opio-
winny "Dien. Todki 89. 173. 3. „Wielu z nich
w naszych okolicach (około Turku) zmuszonymi
będzie w tym roku „wypręga“ „ib.

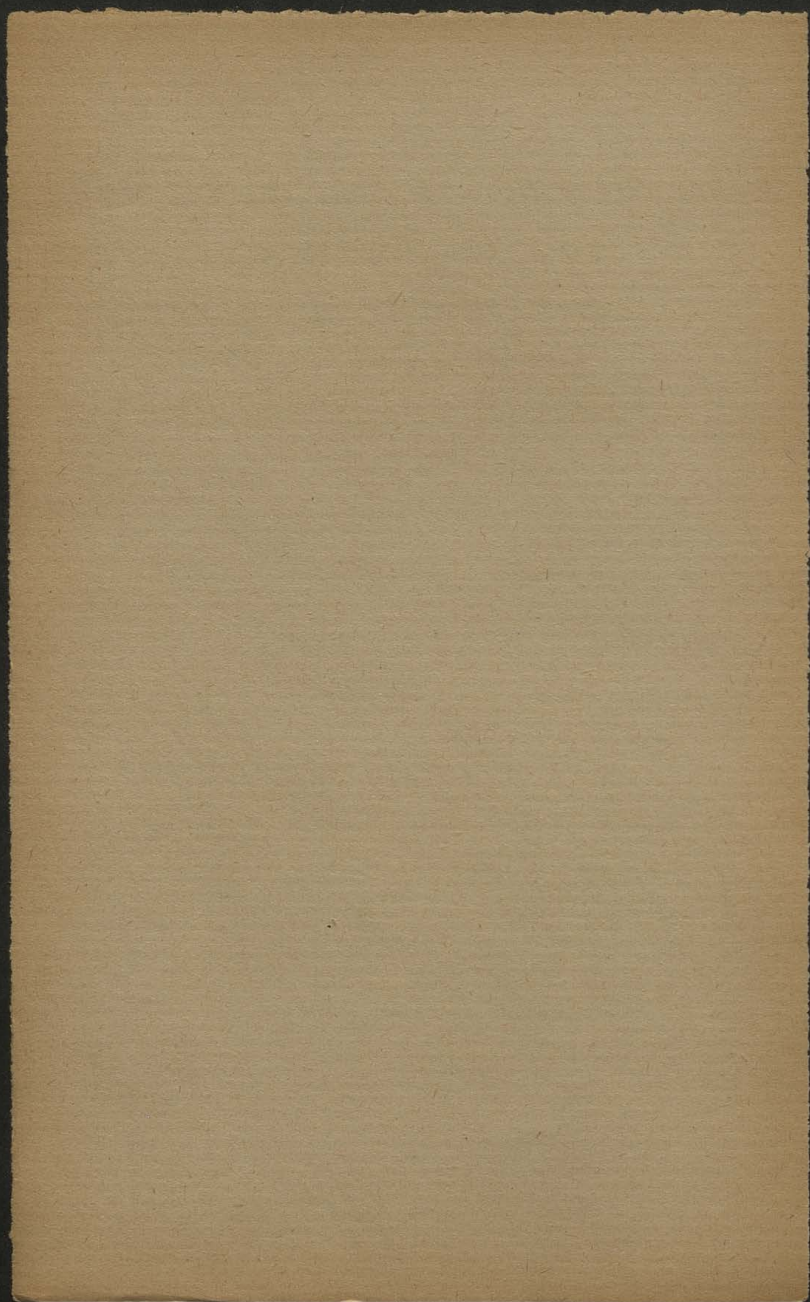

Wyprowadki - oś. m. pow. wypści, prowadzenie
 się, emulacja, w wywar. powst., na wy-
 prowadki "na wypści, prowadzenie się
 " Najmniejsze ich pragnienie staje się
 rozbiciem, a wreszcie na wyprowadki tego,
 żeby je spełnić " J. Kraw. 71. 58. " Wkradł się
 chybik i powłóka, prowadzenie ich na wy-
 prowadki i stane musiało się odwieść " ib. 90. 17
 " Ruciozay podnórnym, samu w swad
 na wyprowadki puszcili się na górę " J. Lubo.
 2. 33. " Wreszcie gotowi byli ich na wy-
 prowadki, aby się gotowali nie okazać od-
 innych " J. Straka 1878. 5. " Wreszcie okna-
 kili porządane z wzięciem radości, i
 na wyprowadki schwytały w objęcia " J.
 Dyk. Ost. Sejmu. 1. 131. " Zawarli od rana, roz-
 stawili się na kagorach... i zawarli zgi-
 na wyprowadki " K. Jura. wiek 1887. 226.

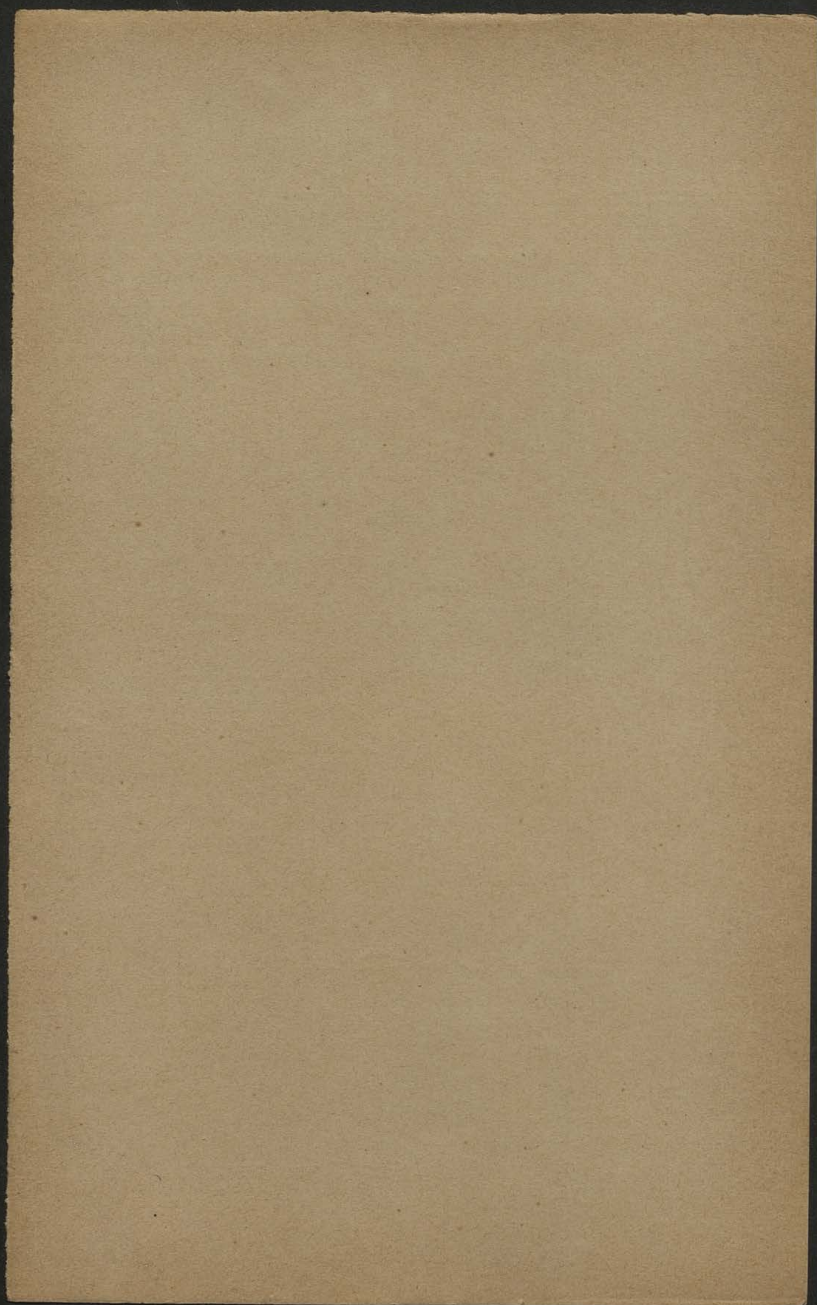
Wypratyka is-at-a w. zain. dku. posp. praty-
kaję kwiży is, zart. wyuivowy is
pwr chyt wolne rycie & napotyka
is do woli.

wypratyka is z prauity

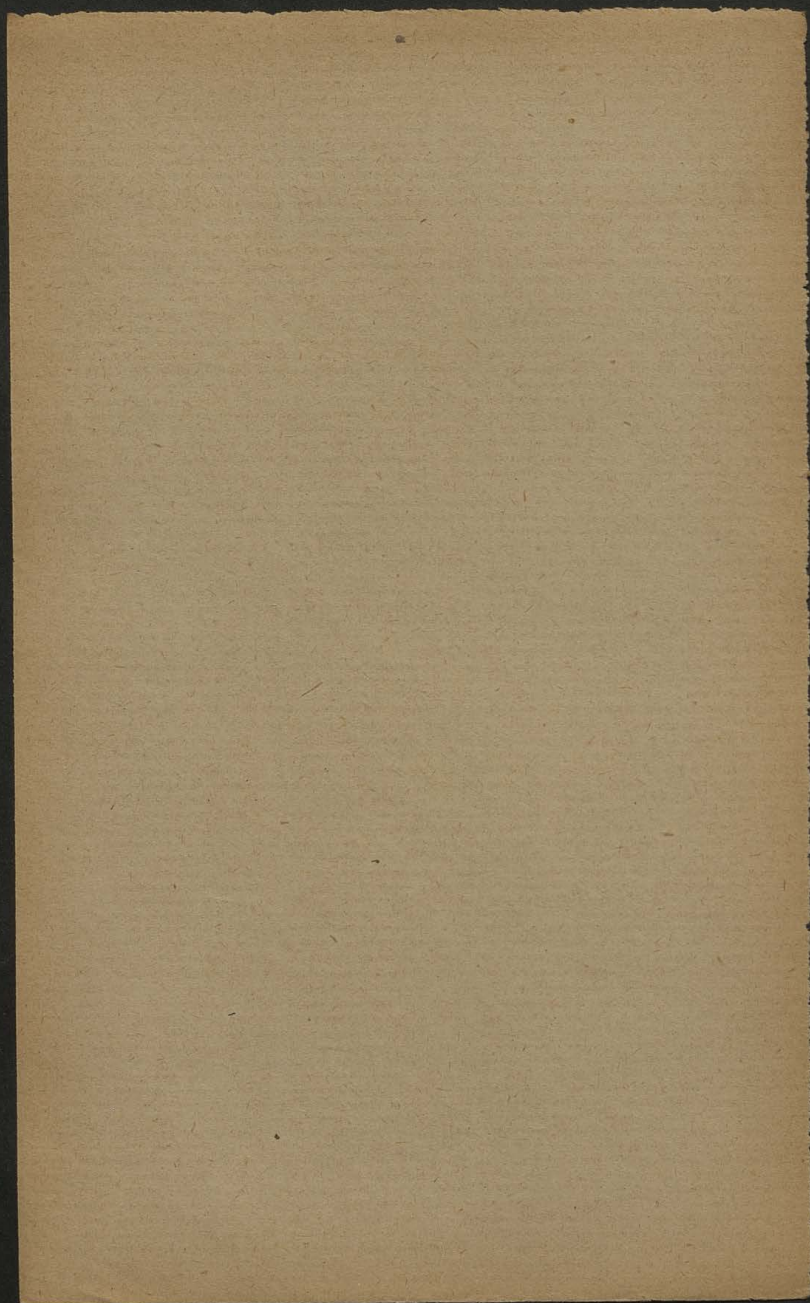
Wypuczyć - ył-y st. cz. dkm. 3 - się st. kain. posp. gnu.

niefortunnie, nie skosownie, nie w porę
 wypuścił się ^{wysadzić się} z cieleń pr. „Wszyscy dali po
 kilka rubli, a on ledwo jednego. - A to
 się wypuczył!”

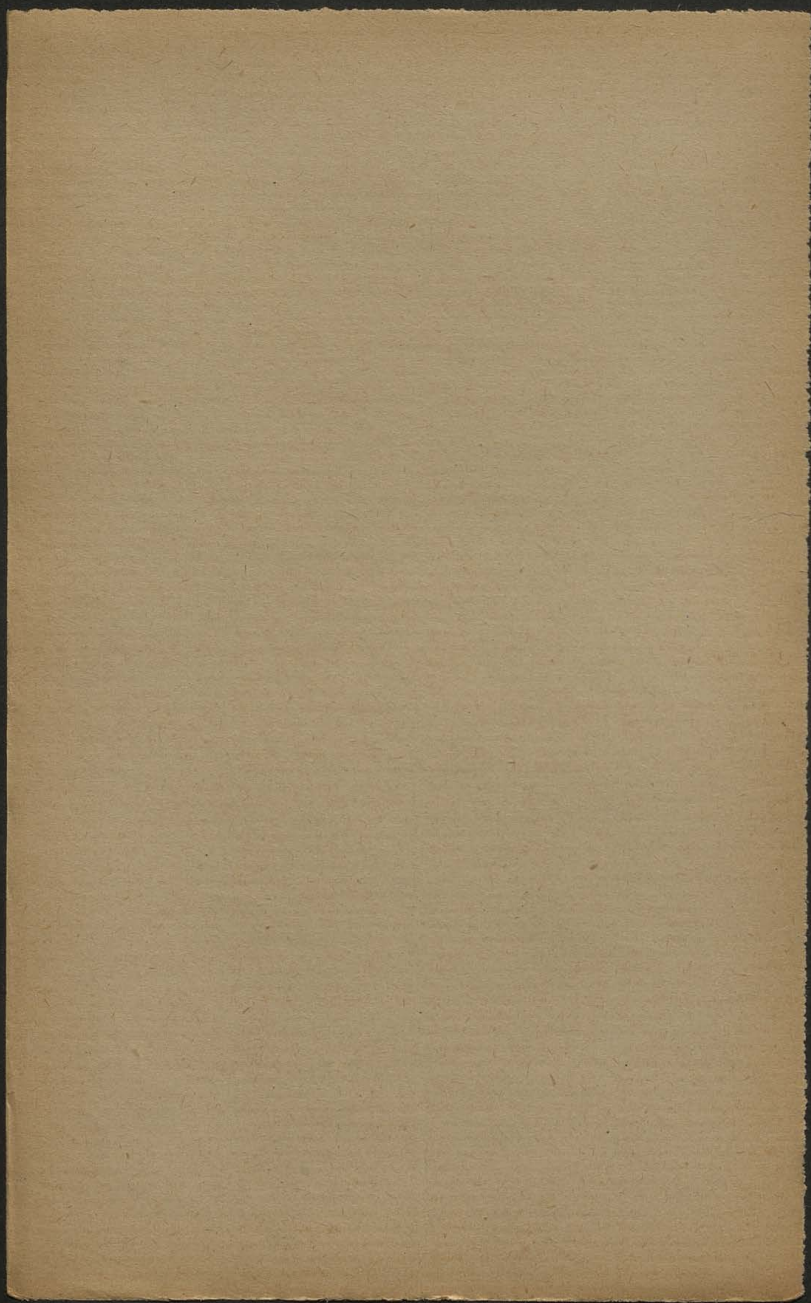

312

Wyrachnować - at - chuje s.t. ex. d.k. Wyrachnowy-
wać ndk. exst. & „Wyrachnowany,”
mówią o r.tow. pwp. osamodzi, rachu-
jący się z wydatkami, wypracowy-
cy się

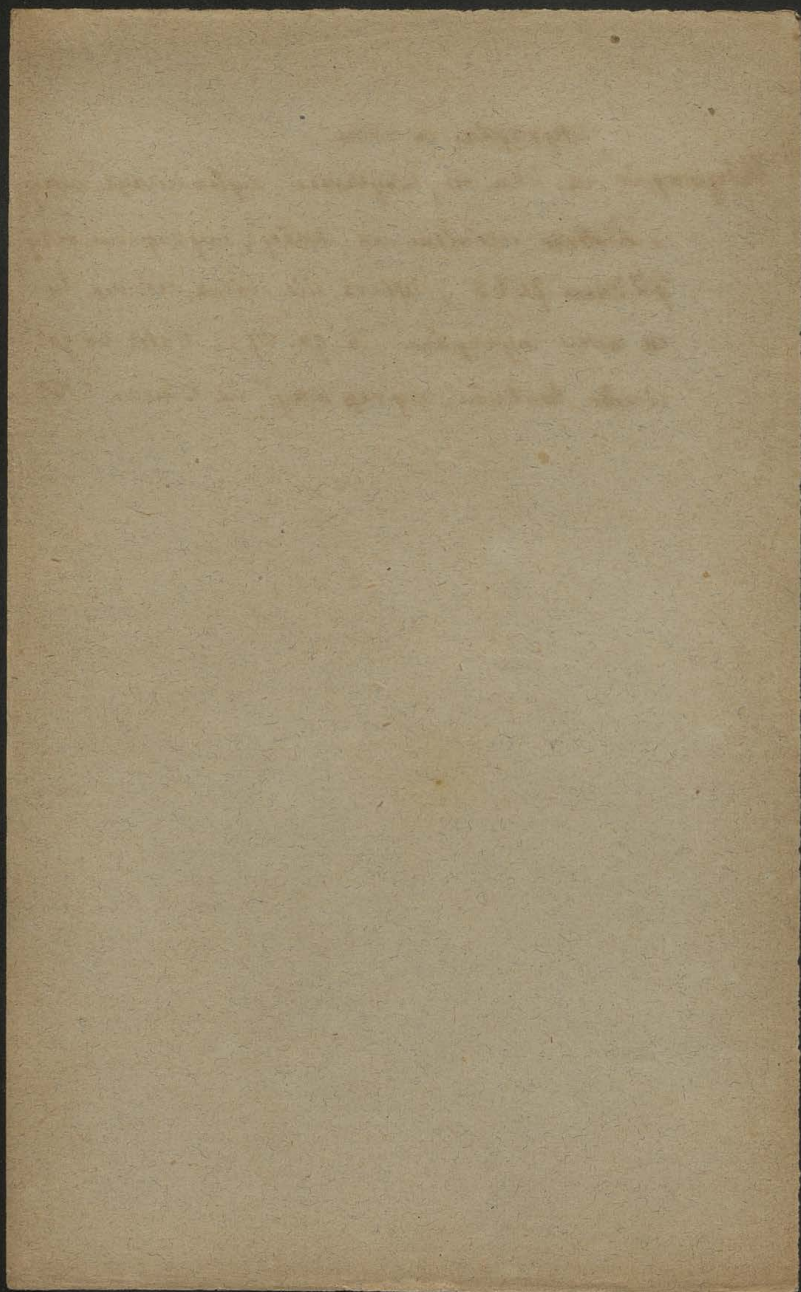

Wyraj-u. m. bez hum. prow. odlot ptactwa na je-
 sien do ciepłych krajów „Wyraj”, w mo-
 wie zimowej, znaczący w naszym
 życiu, kiedy ptaki wzdrowie odla-
 tują; teści na wyraj: jest to teści w
 kraju ciepłym. Stąd przenosi się nazywa
 lud wyrajem kraj ciepły, i w ogóln-
 ości jakies kraj bajeczny, magiczny,
 za morskami brzoze” Ad. Mick. 3. 335
 „Rzekł byś że w on czas wyrajem za
 ptactwem i lud wyrzysł do naszego
 kraju” ib. 275.

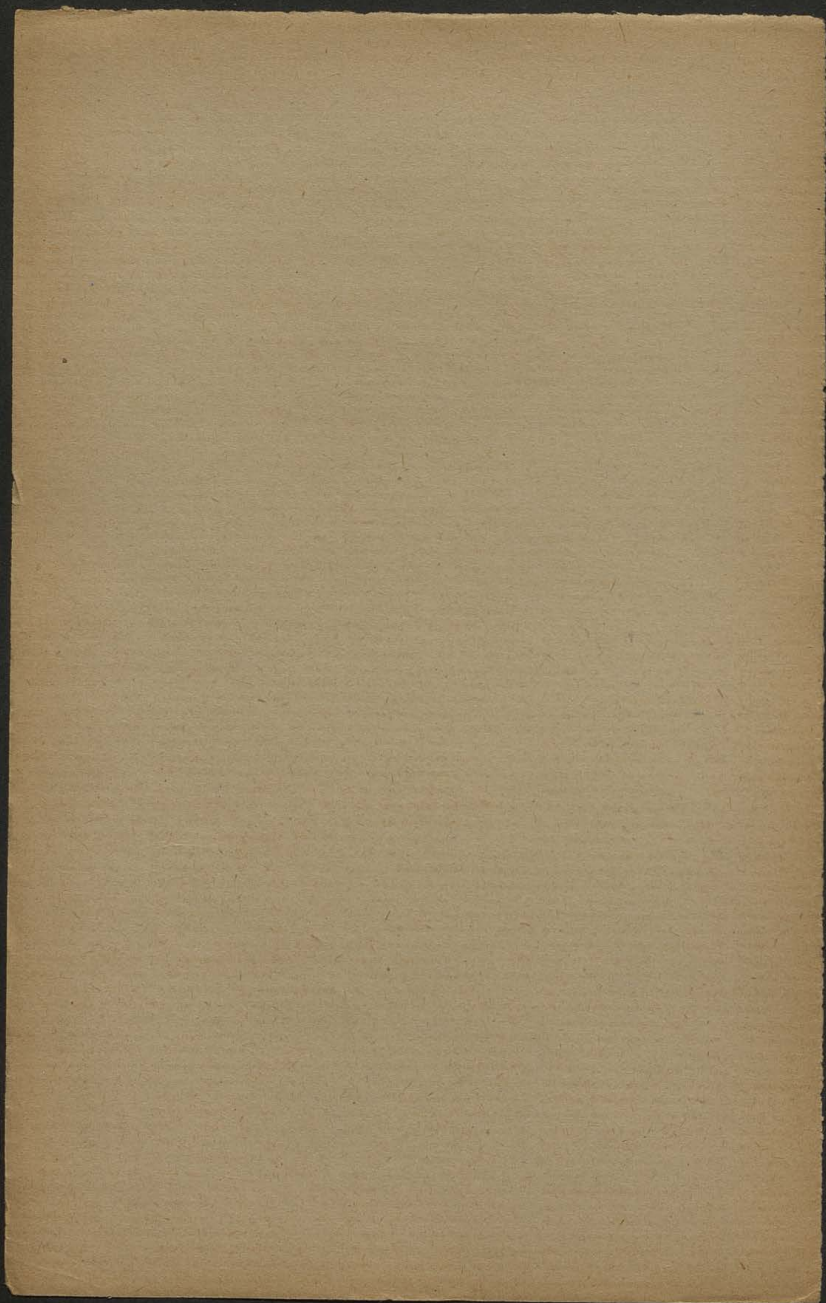

Wyrapiać cz. ndkn.

Wyrapic cz. dkn. wytrapywać, wybatywać ocy
 „Dobre wieści na kiejś wyrapione ocy”
 J. Krasa. 71. 65. „Wiera, nie wiera, nie ma tu
 co ocy wyrapiać” ib. 90. 87. „Pater na gos-
 cinie, trutnie, wyrap ocy.” J. Dobrow. 1. 157.

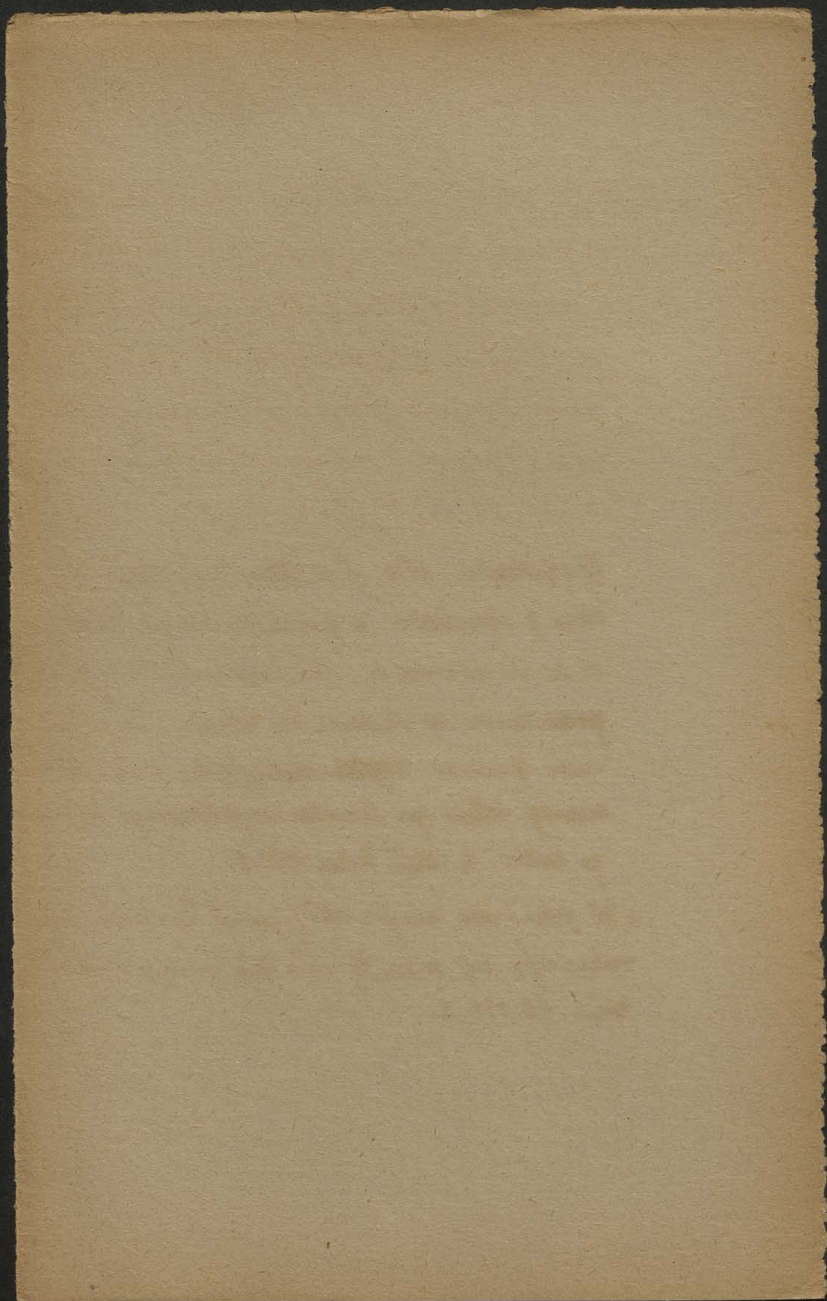
Wyrestaurować - at - ruje st. x. dkn. odnowić, od-
świeżyć, poprawiać, wyrestaurować
trochę dom na nową... datem nowy
ganeb." St. Gmida. Echo 1878. 256.

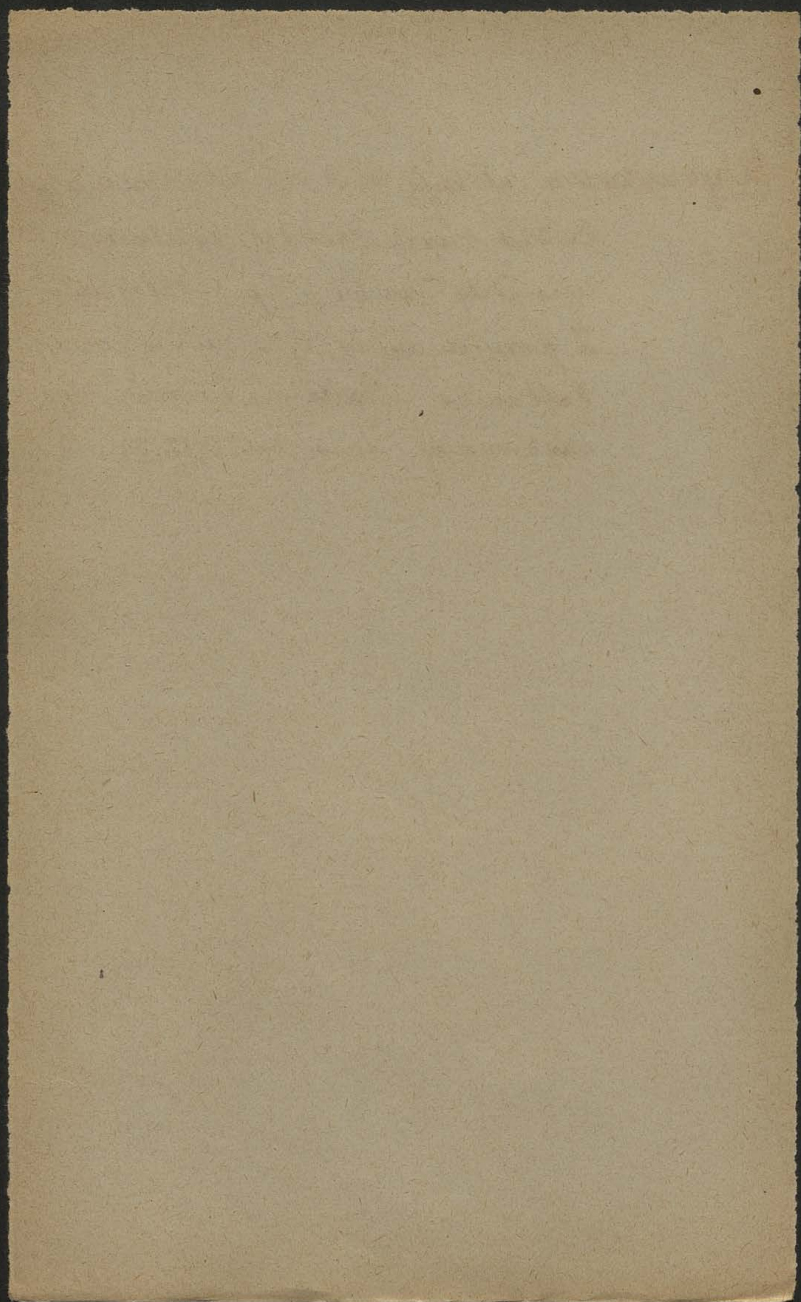
Wyroówniać się -at-a st. xim. ndku. odroówniać się
 od innych, nie być podobnym do innych,
 „Konrad w naszym grocie wyroówniać
 się bardzo, a choć instykt wiódł go w
 inne towarzystwo, - nie opuszczał po-
 cie kolegów i nie gardził nimi” Jt.
 Koral. 58. 44.

Wyroówniać -at-a st. ix. ndku. Wyroównić -it-i
 ndku. & odroówniać z pomiędzy innych, skutkiem
 cech odmiennych „Lud francuzki na pewną
 grzeszną w obywateli, wzięciu uprzy-
 moi, pewien kapitał wkradł się swobodnie
 niemy, które go bardzo wyroówniać od inne-
 go ludu” K. Chęć. 9. kw. 1888. 6.

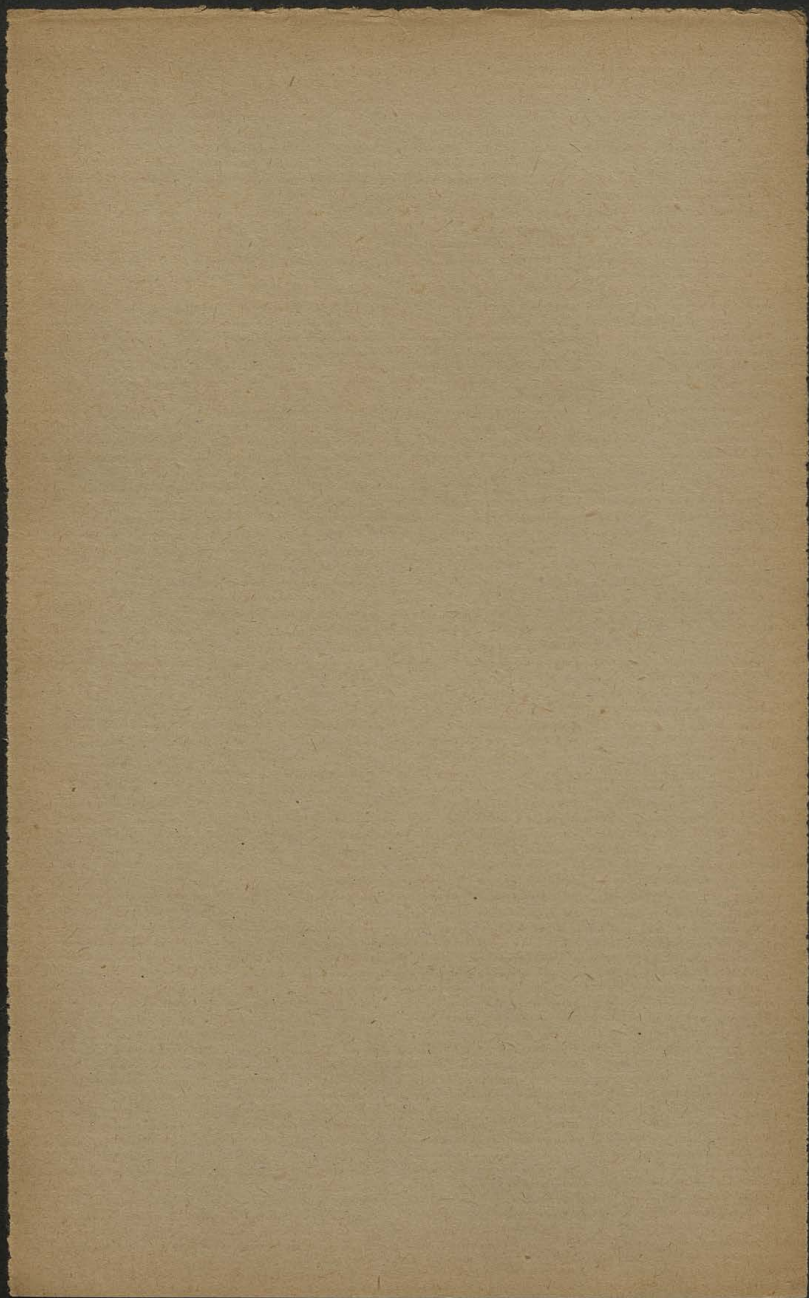
„W eskadronie angielskiej pośród innych wy-
 równiać się okrzyki wielkie paucrua”
 wile 88. 130. 2.

Wyrukowaci - at - kuję st. c. d. u. uharbowaci w
kxtalt rurek falbau, kotliowayk,
maukielu daudie i t. p. " Daj' buri-
Z przyjemności, tylko mi nie pomnij
kaftanika, widnia jak ślicznie wy-
rukowany " Am. (kal.) 1887. 39.

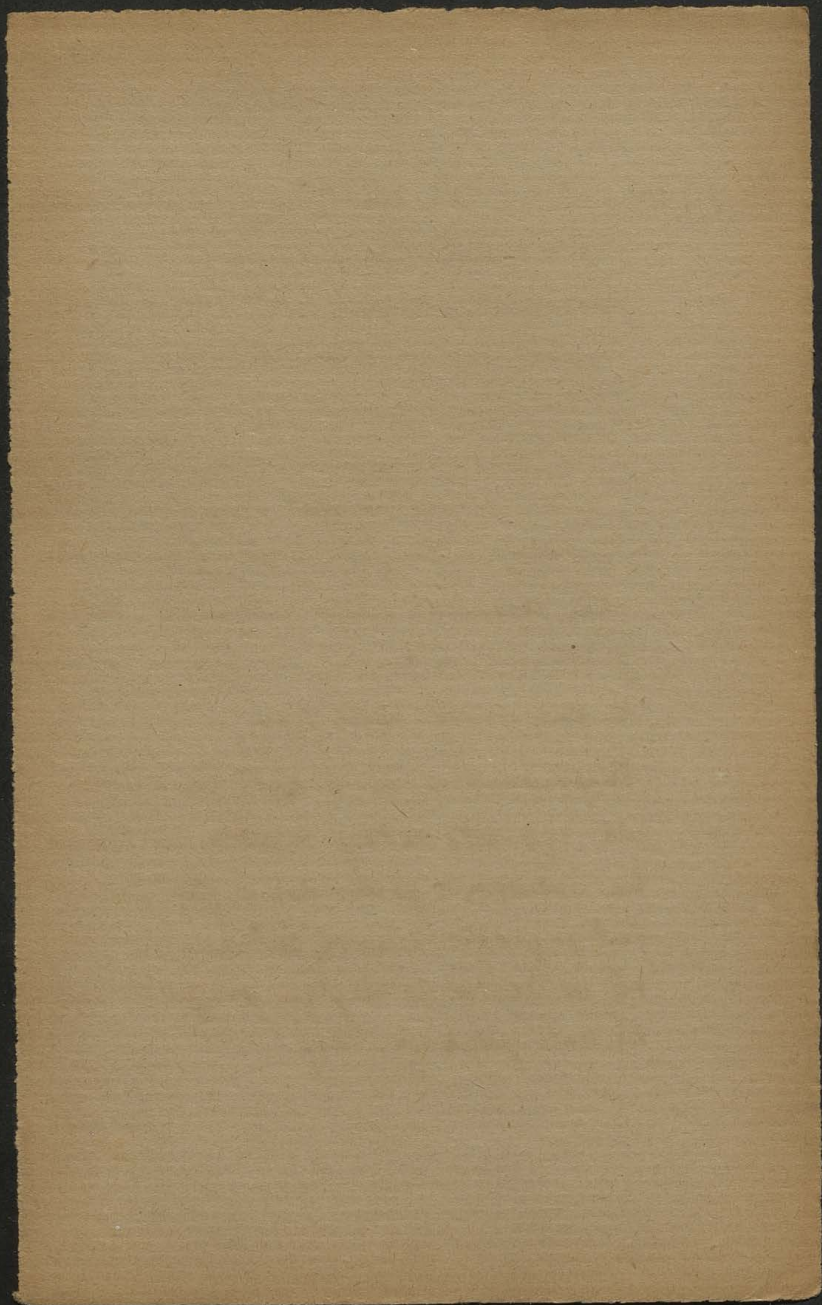

Wywra-y. z. wy-wyru um. wyrowisko, jama
 wyrobiona przez wodę „Do chwili sta-
 ni w wywry i przepiechali jakby pod
 sklepieniem kamieniem” H. Simek. Og.
 wie. 3. 444. „Widzę jar, u którego gar-
 dzieł skały karkana, a w skałe wy-
 wa” ib. 443.

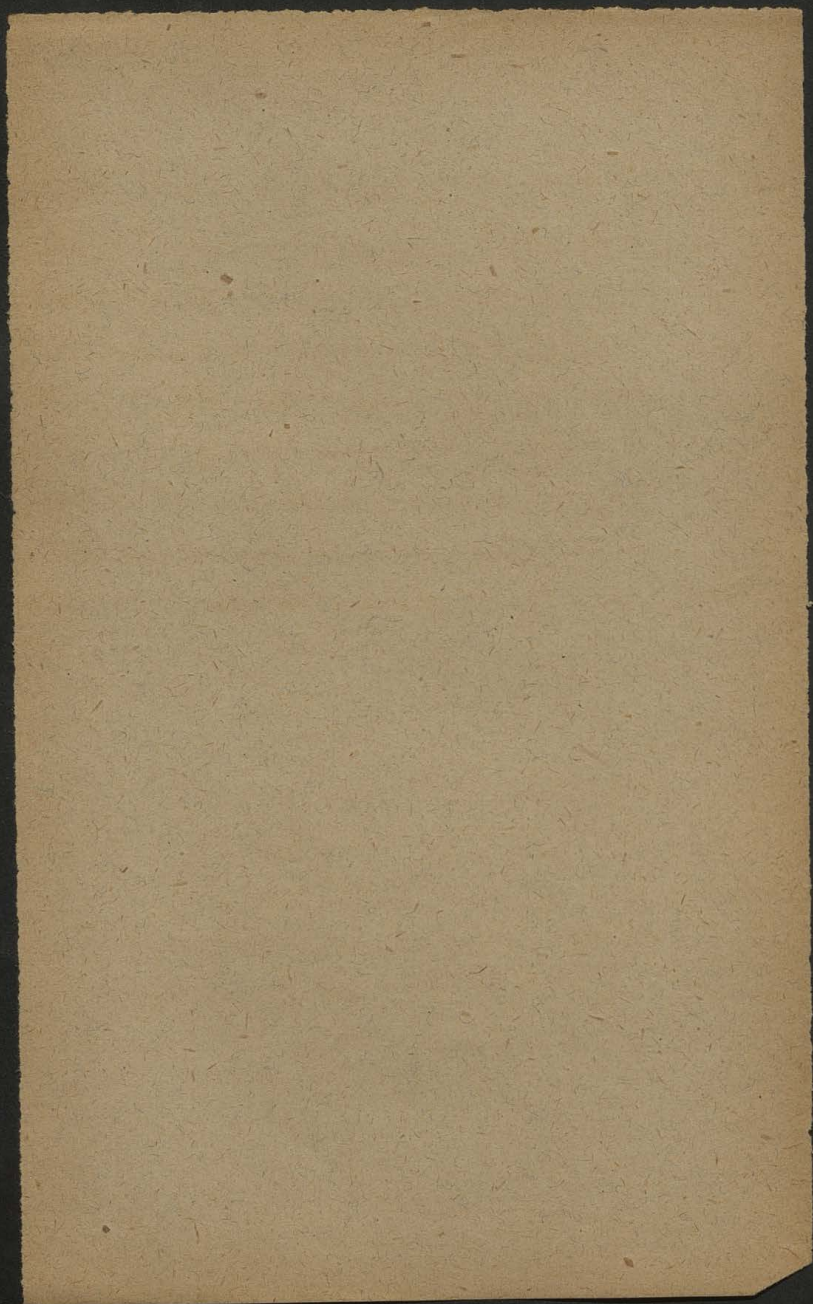
Wyrywać - at - wie st. x. dkn. Wyrywać ^{at-a} ndkn. & wy-
 rać. rakhue: karać uczniowi w klasie
 powiedzieć zadanie lekcji, „Gdy go profesor
 wyrywał, nie recytował ale opowiadał.”
 J. F. Fei 3. 155 „Wyrywał. Techniczne wyra-
 żenie mowy: zapytał o lekcję” ib. prap.
 „Kilku z nich wyrywał profesor, odpowia-
 dali nieprawytonnie” ib. 160. & konno je-
 chać, forsować konia karząc go „Diada
 z sturostą, bo koniem nie wyrwie do wyry-
 tu tak prędko” W. Pol 7. 211.

Wyrywać - a. m. u kota; co innego
 nie cybant; rodną kłębła na kłębła
 ku dnu, z postrobnikiem, gdy cybant
 jest po prostu kłębła, zielarug. Wyrywa
 się w drodze w niegłym przypadku, gdy
 się koto popsuje. Kij.

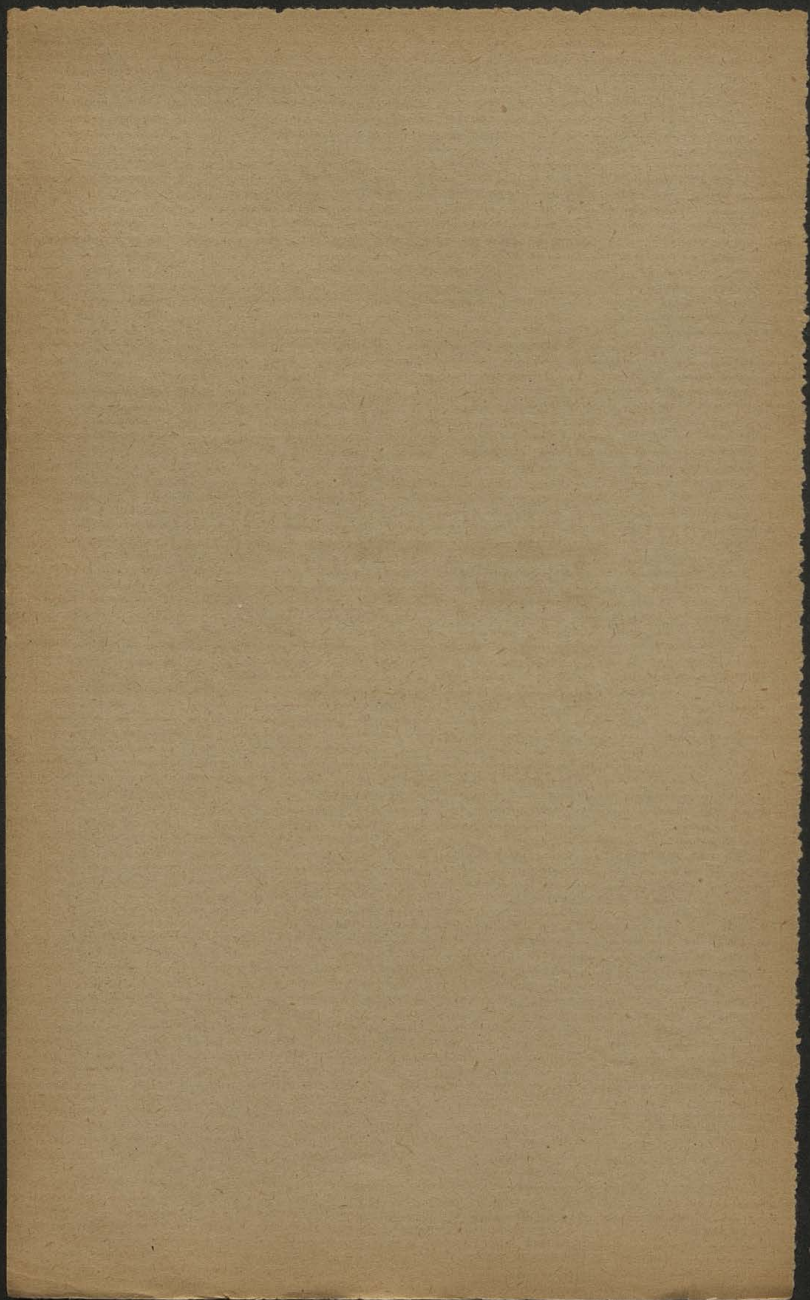

444
317

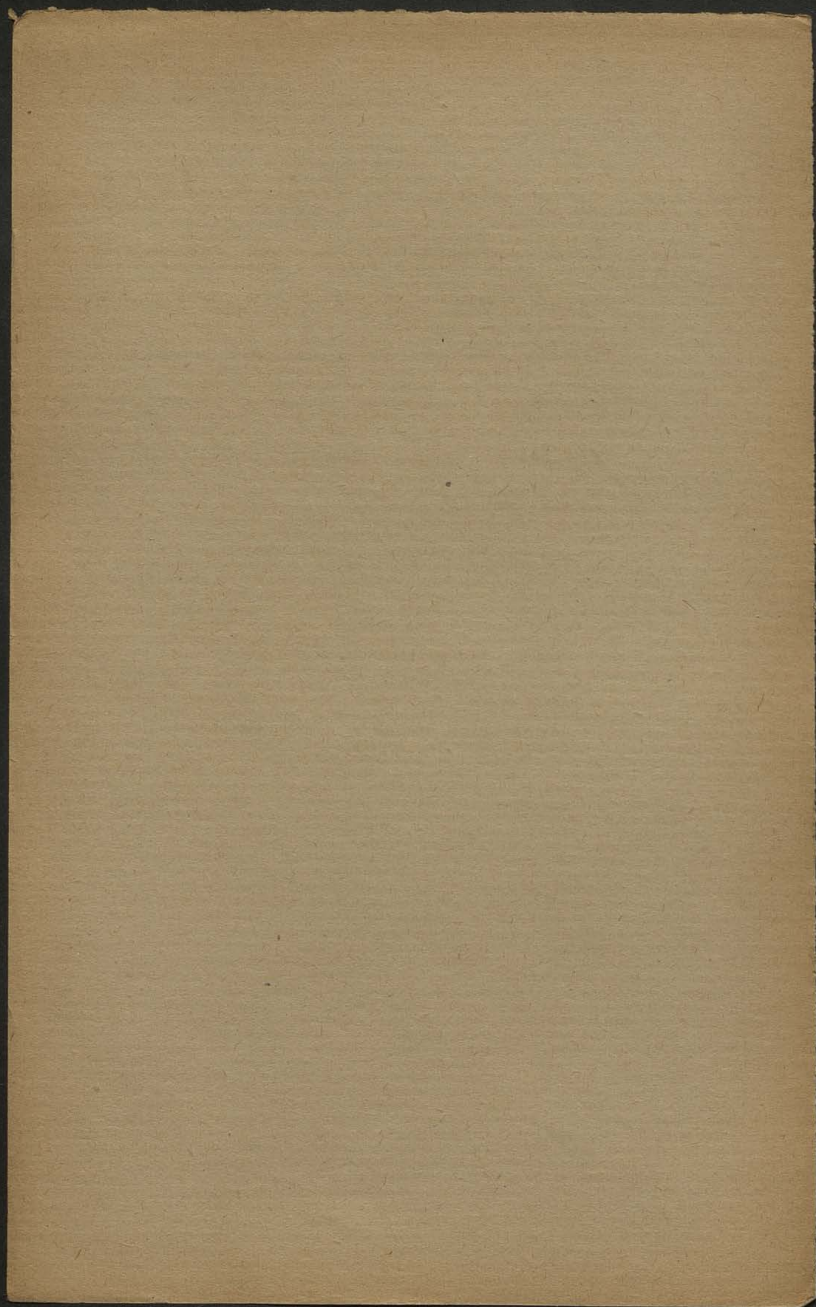
Wyrwas - a. m. sy-óo. gdy się kto z cieniem wyr-
wie, koncept niewczesny & w niesz. ta-
necnej zawzięt. lubowej, obertasak, kuj-
awiakach, frazes dodany, urozumiowany bez
konca synchyparii, naciskami na pewne mi-
ty odciągającym często daleko od rdzenia, i
t.p. „W wyrwasie kujawiaka ta narodo-
wa fantazya jest pełną wyprawą” Now. 1882.
roz. 1. Luty. & pierwszy rodzaj obertasa, tańce

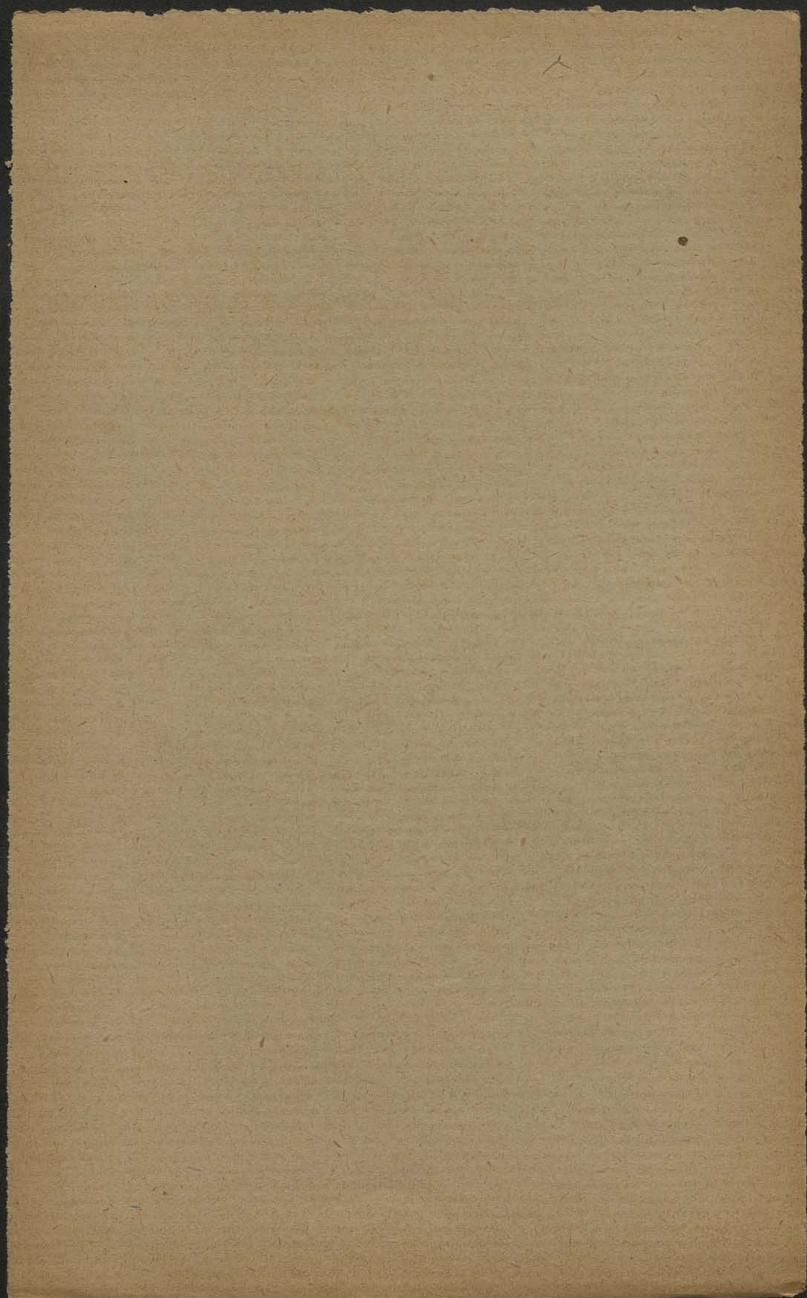
Wyrażę - gł - nie st. ex. dan. z pop. zrobić cokol-
wiek do sadnie, z odmaraniem, z fantazją,
ostro, bez namysłu, palugi, kropuży, ude-
rzyć, strzelić z broni palnej. Raz tu
ponypradkiem strzelił, jednakże nie chy-
bił, jak wyrażę... w same okno, i dwie
wykrył wybił "A. hr. Fr. Kunz. 1. 45. z wy-
myślowości, wyrażeni, wyprawadzi up. do-
gę, dukt. Prosto wywinęta droga w pra-
wo pod pagórek wiodła z góścinną do nie-
wielkiego dworka "A. hr. Fr. Dietz 11. 115"

Wypadku' - at a st. ch. ndhu. Wypadrić - it i' dhu. z
kuch. gotowai' na silupie w gnie az do
zgęstnienia lub otrzymania esencji. Wz-
tróbbi cieple rozgotowane, rosbite w
buljonie, dodane do nich jarzynny wy-
sadtone, piepor prochy i' tuteckie.. " JT.
kram. 76. 20.

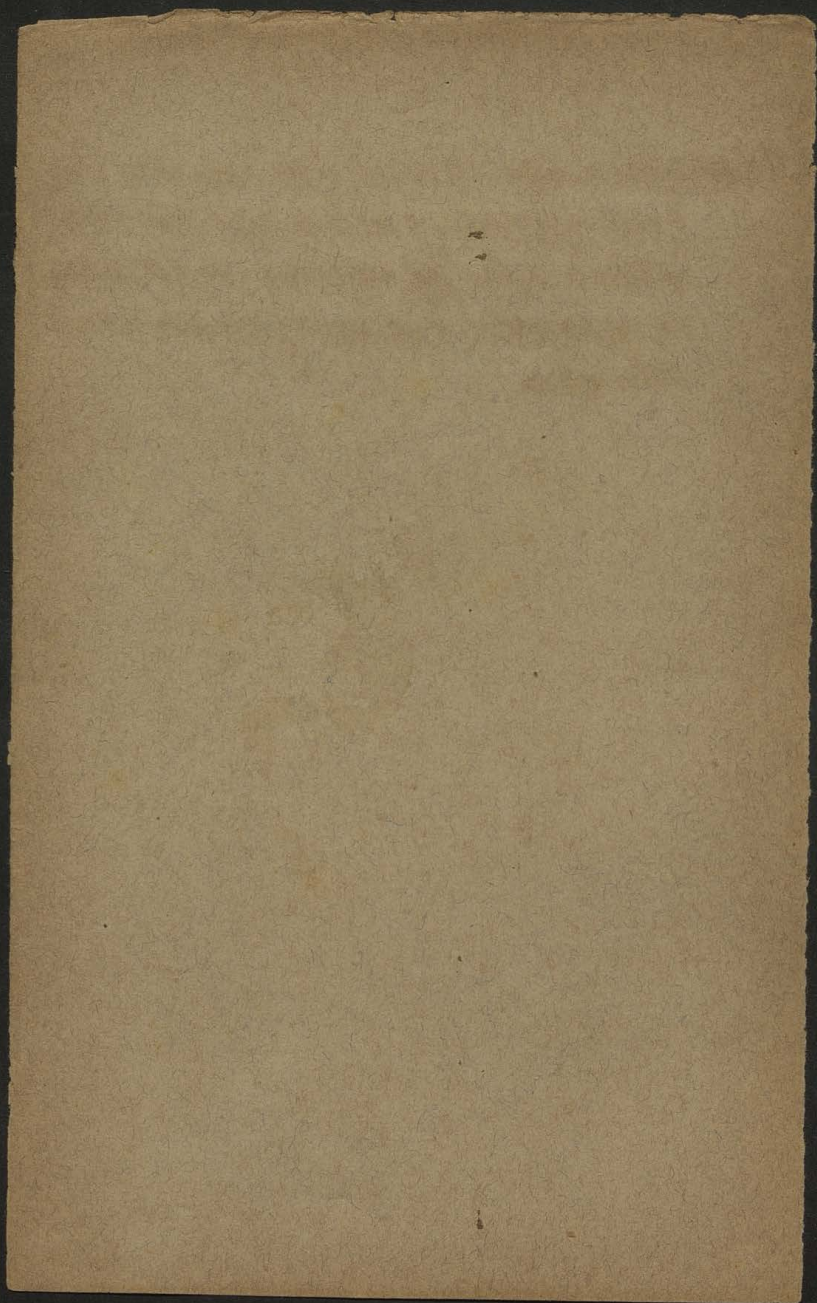

Wypaścić - a s. x. udm. $\frac{5}{8}$ ^{fig.} Ale nie myśl
 że miłość twoja moje wyszła, chętność
 twoja mnie z tobą na kawę wzię-
 ła" A. w. Fr. Kom. 2. 5b.

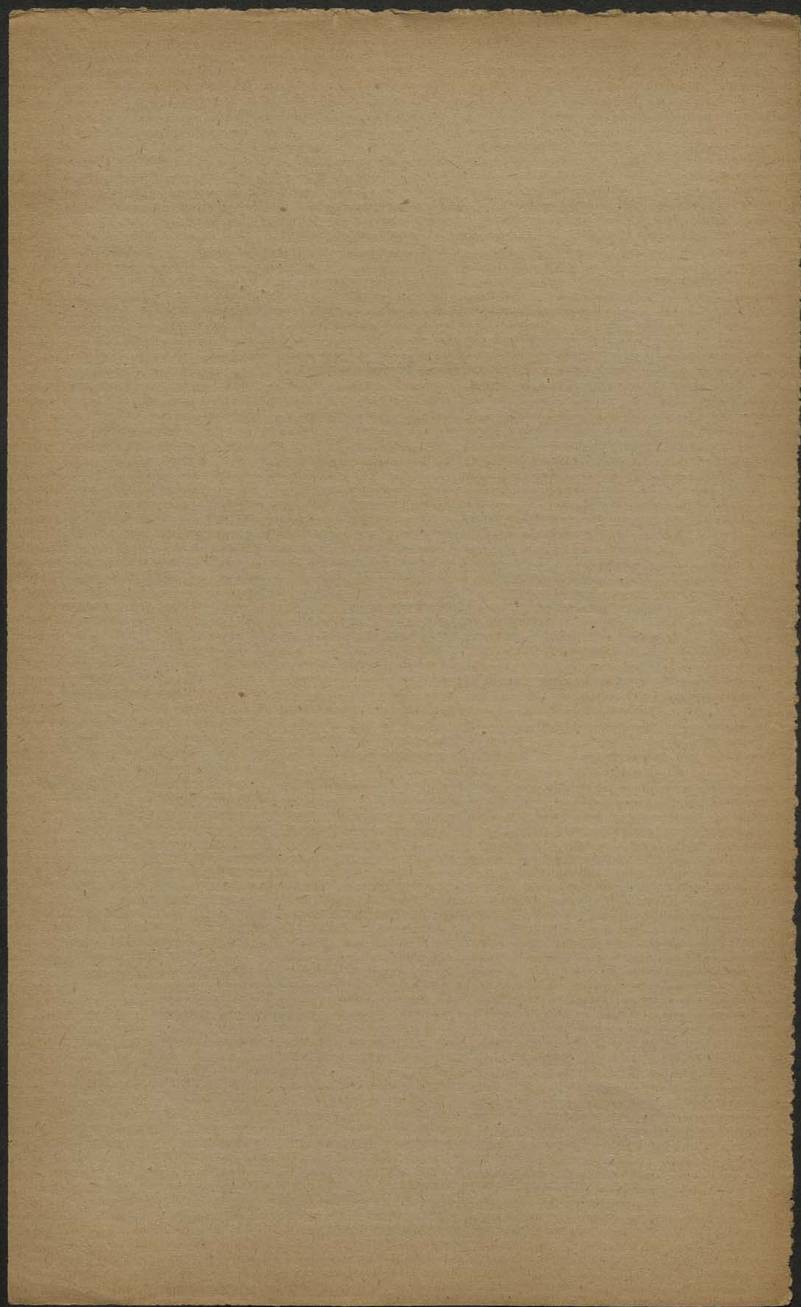

320⁴⁴⁸

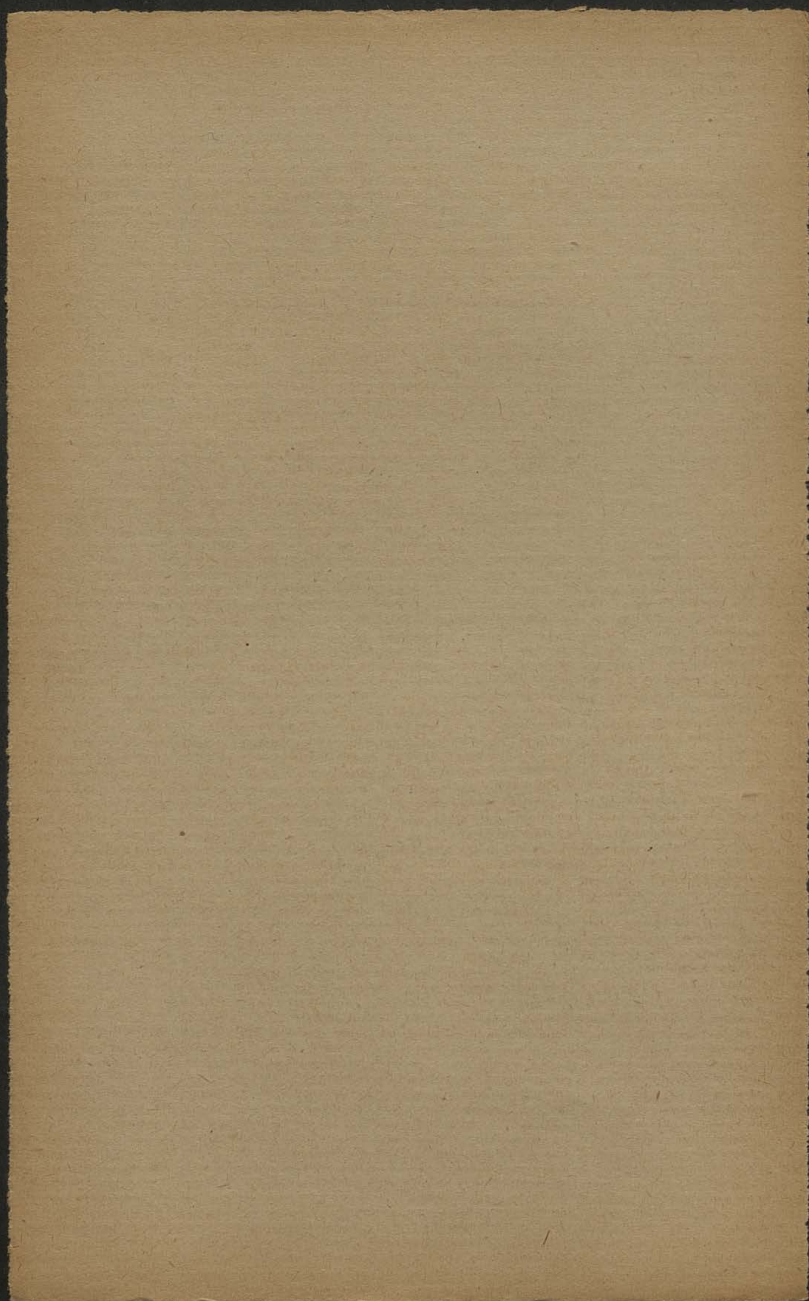
Wysiągać z. udm. — z. udm. posp. wyprowadzić, wy-
gonić, wygnać „Ożeniłem się z nią jako
wdowiec, ojciec jej nie potemu nie dał, to też
ja, wysiągatem” Sędz. sąd. w Rzeszowie 9. mar.
1882. 285. 3.

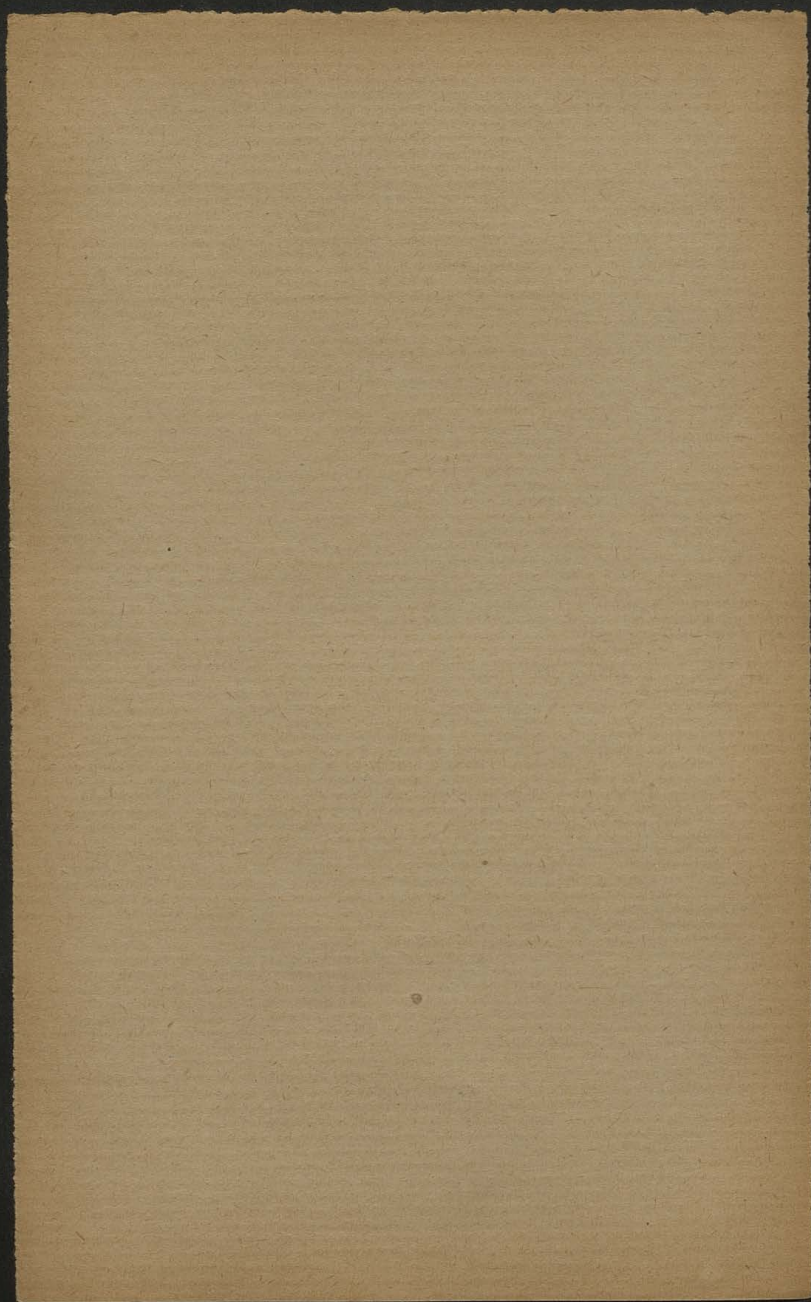
Wysci'gowy-a-e, od wysci'gu, ty'casu i's lub sta-
riny do wysci'gow konnych "Jeden na
drugim biegnie jak wysci'gowe konie"
D. Prus To i owo 25.

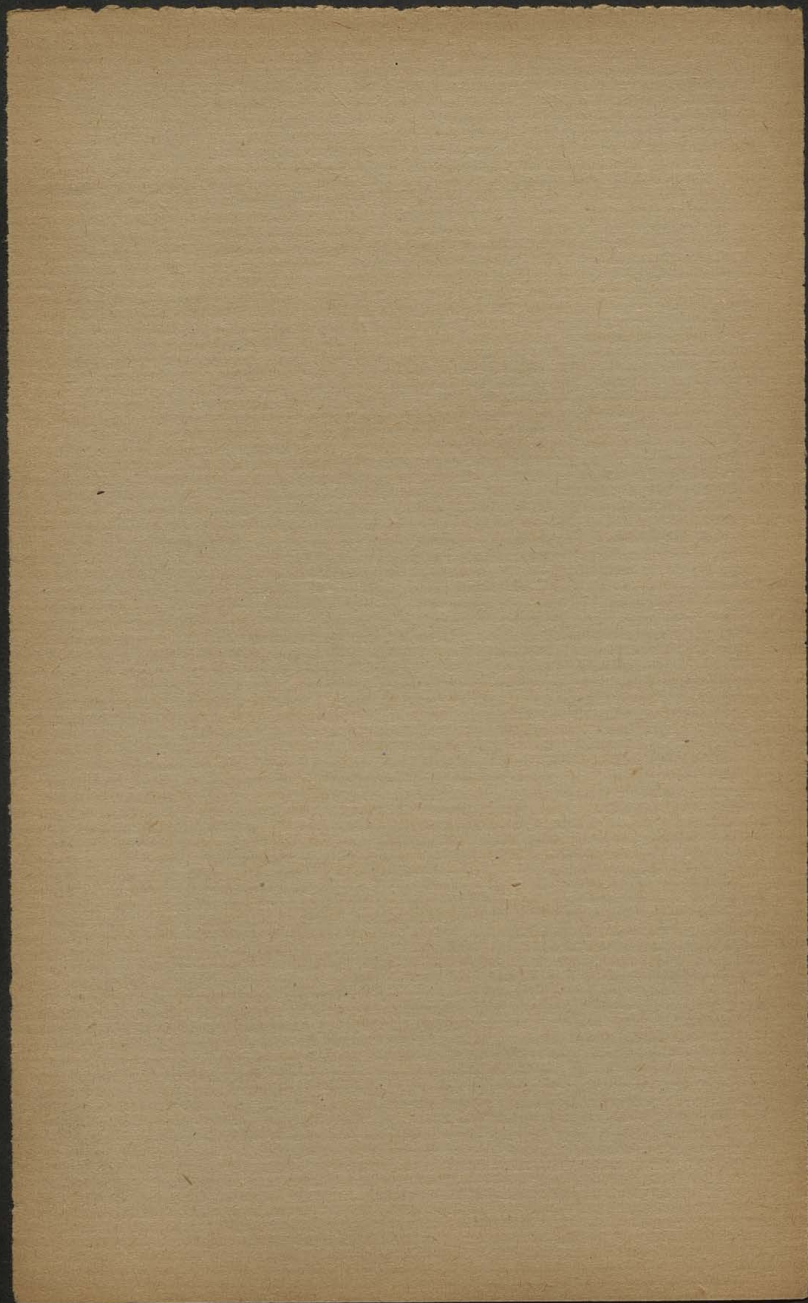
Wyskrobel - bka m. bki - cio m. z placet z reze-
tek ciasta wyskrobanego z niecki przy
pieczeniu chleba z kart. ostatnie t.j.
najmłodnie drisko u rodziców fig. cher-
lak, xdelblawek, chudziak, „Mystatem,
że to jakiś wyskrobel, pokurca, a to
junał pierwszej wody” H. Siemk. Wz. i
mie. 3. 411.

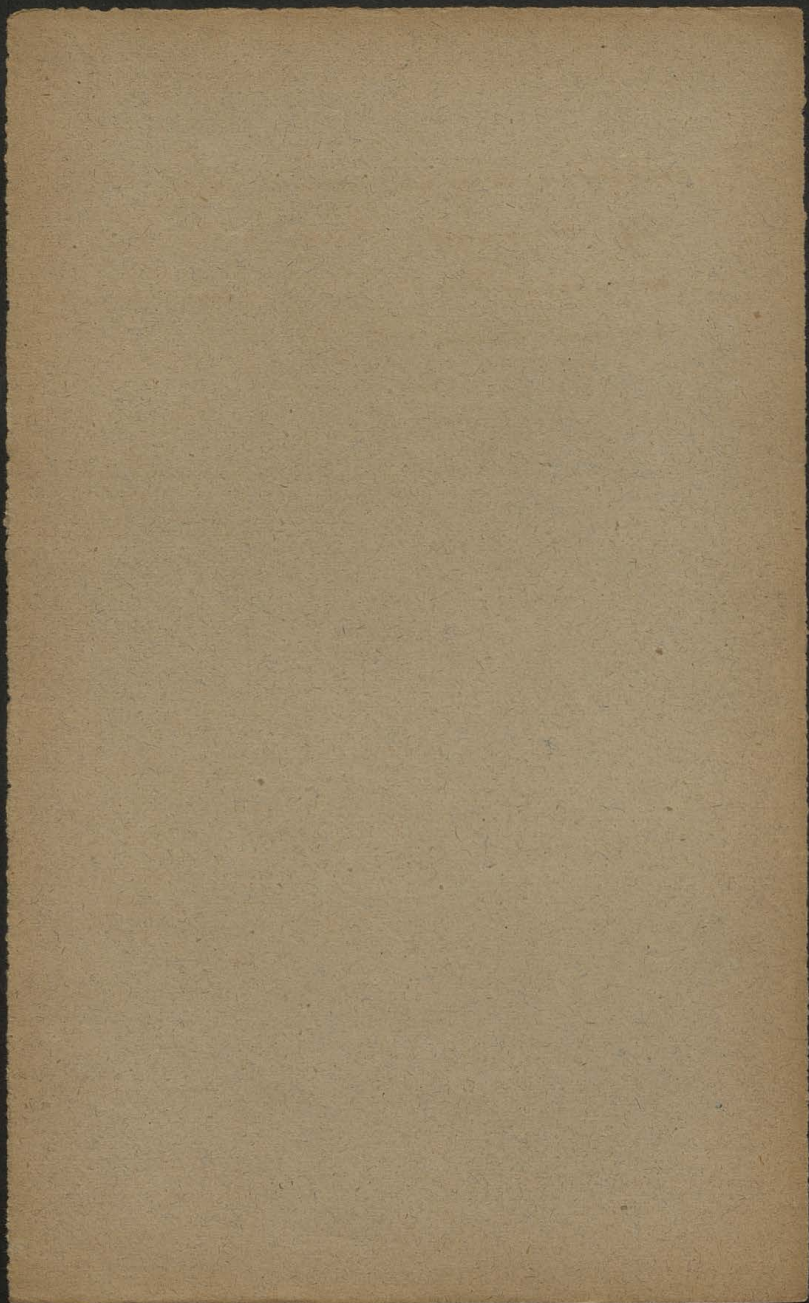
Wyśmiewany-a-e, prosp. lubiguy nie wysmiewać,
gotów do śmiewanki z kogo „Dwoich chło-
peków z wawrzatki wesółych i wy-
śmiewanych” M. Pat. Tytuł. 7. 2.

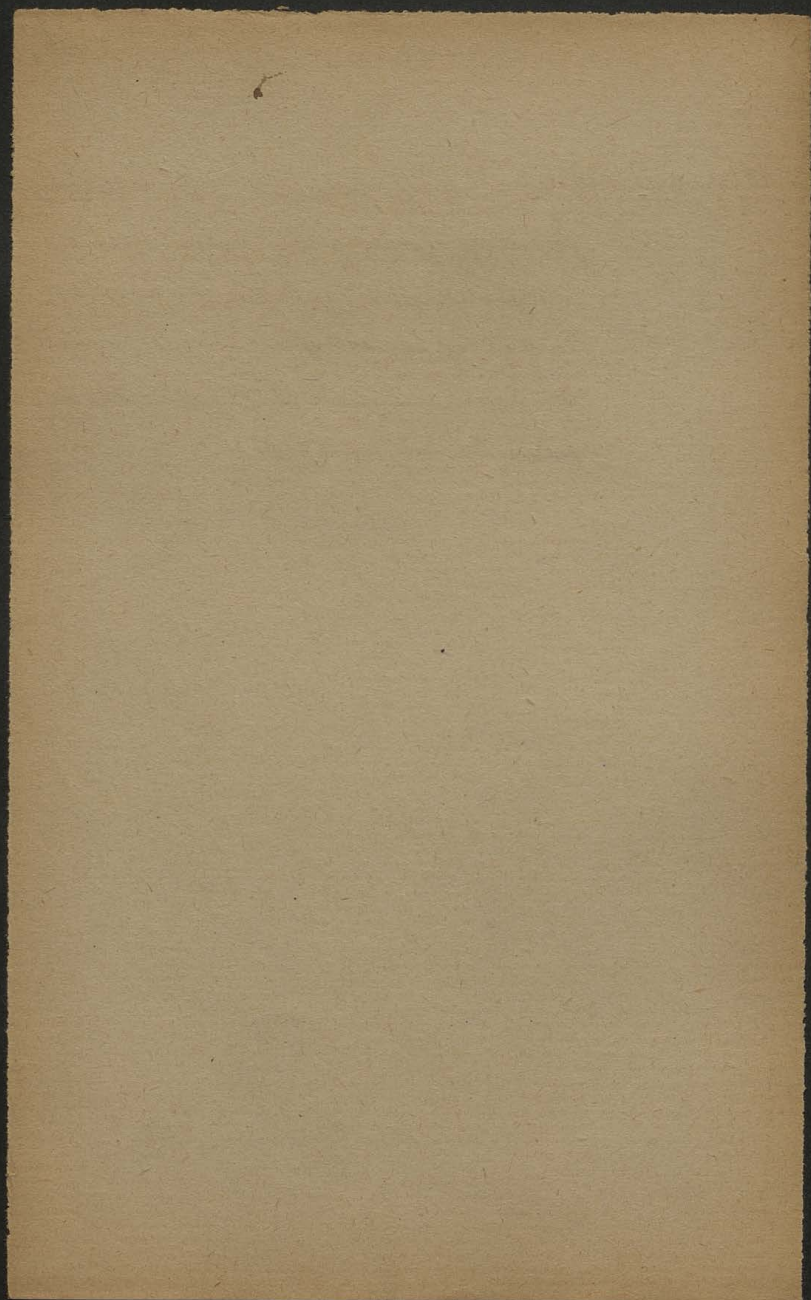
Wyspekulować - at - tyje st. cz. dkn. wymyślić,
wymyśleć pour romaine sposoby
„Ła te piensiąde najlepsze gospody-
ni ukciwego i zdrowego jada wyspe-
kulować nie potrafi” J. T. Wraza. J. 2. 100.

Wyspozbior u. m. ry mu. gronada wysp, archipe-
lag, wielowysp "Maruy o tem, aby cety
wyspozbior Hawaii, pod wlasnem njeziosnye
bertem" Duron 1886. 228

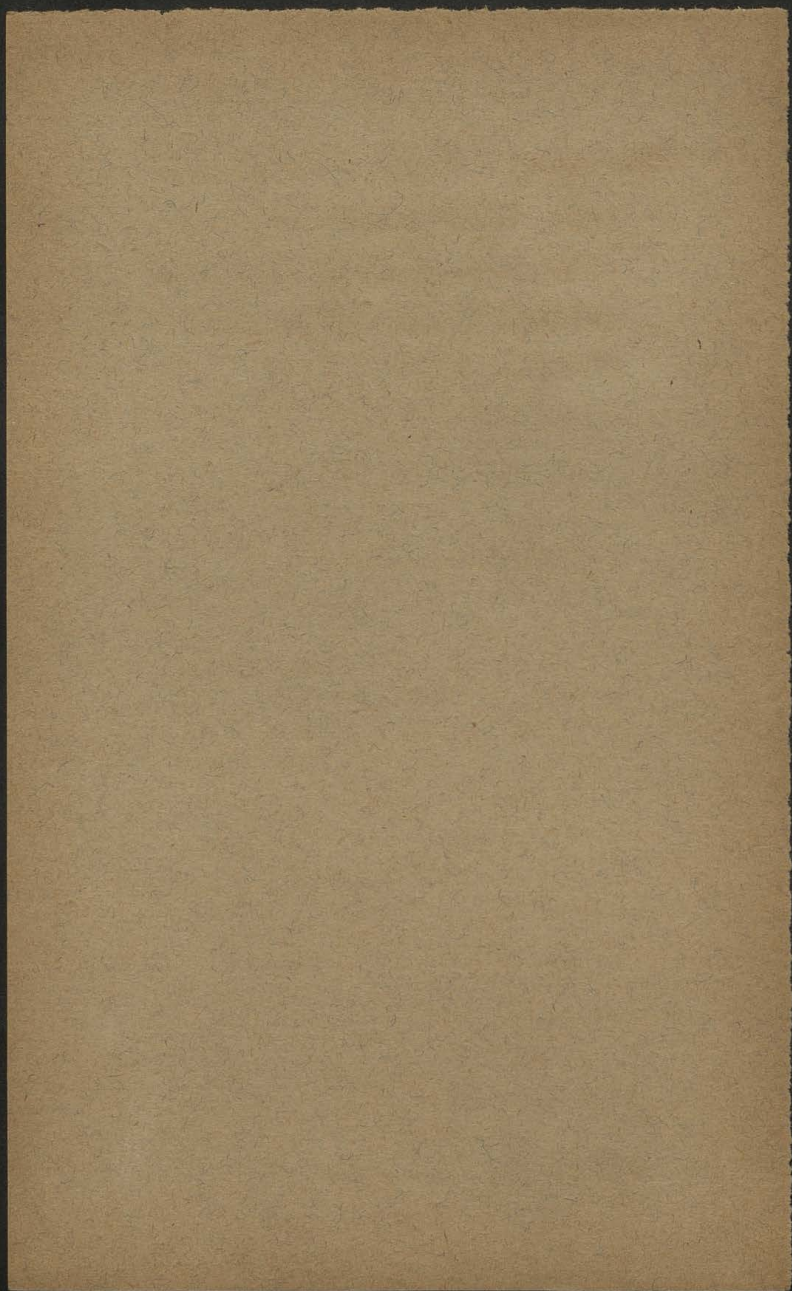

Wysrubowaci - at - buje st. or. dkn. & fig. wklucanie
podnieć, podmyśnić, wywyższyć
„Wysrubowali onymu dzieńca wne
do takiej wysokości, że posrowwie
wynowianu uciekli.” Ź Lam ~~St. do~~
~~port.~~ Dz. pol. 1886. 100. 1.

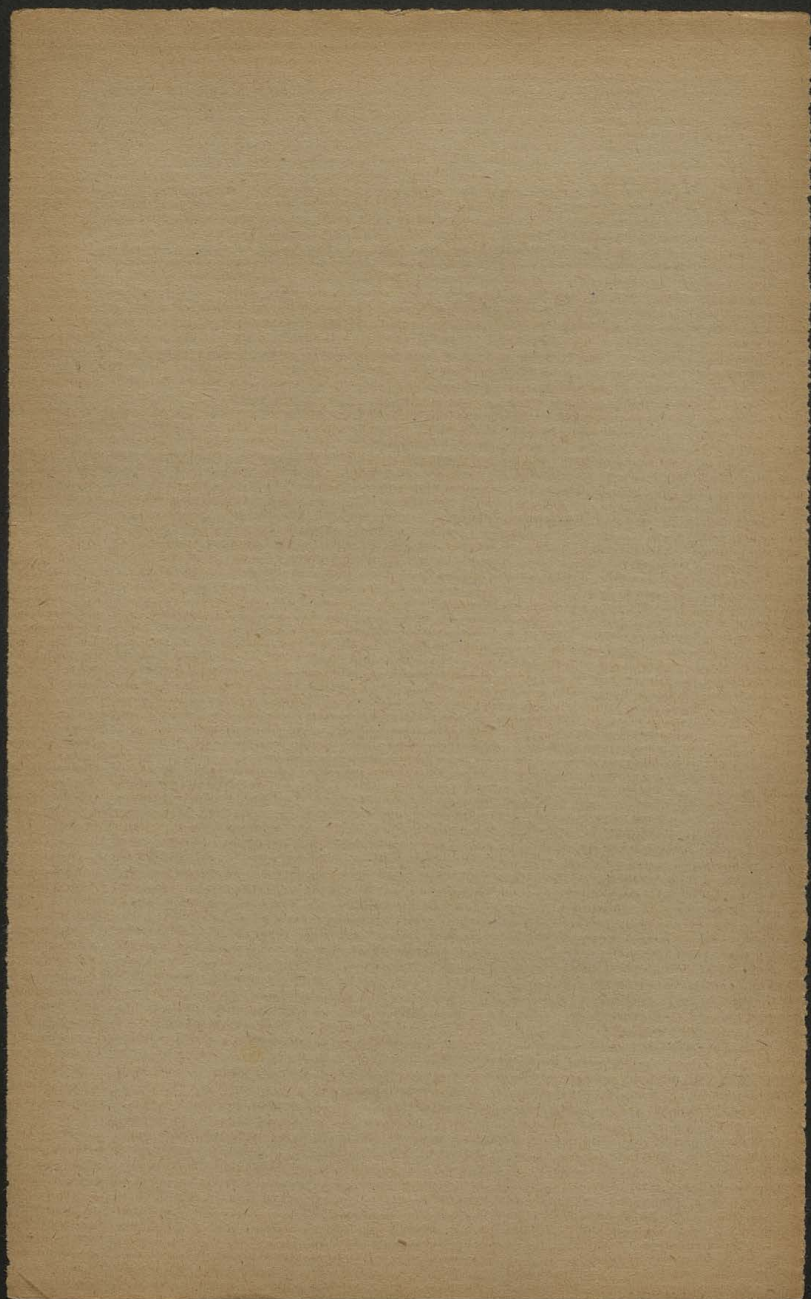

Wystawcy i t. nie um. która co wysta-
wia „Wystawcy na wystawie ro-
wno-przemysłowej, otrzymała za ogół
hodowli (bydła) medal srebro” wiek 88.

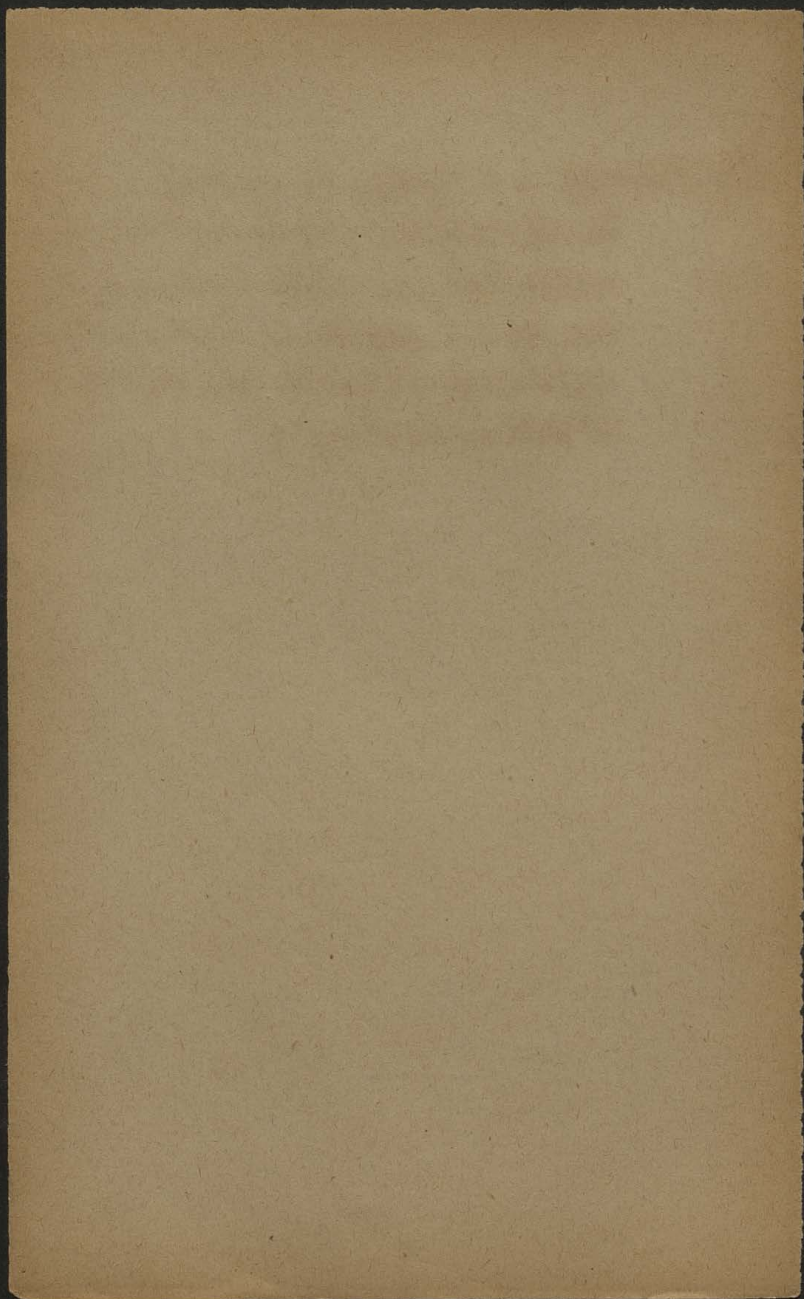
130. 2.

Wystawiać się at-a straim. udu. Wystawieć się
it-i du. ę w grze belard. poraj rozpozna-
cie, wystąpić naprzed z swoją białą rosta-
wiając partnerowi pierwszy udeś (sta-
nąć na pierwszym punkcie z swoją bi-
łą, pokazując partnerowi rozpo-
znanie gry).

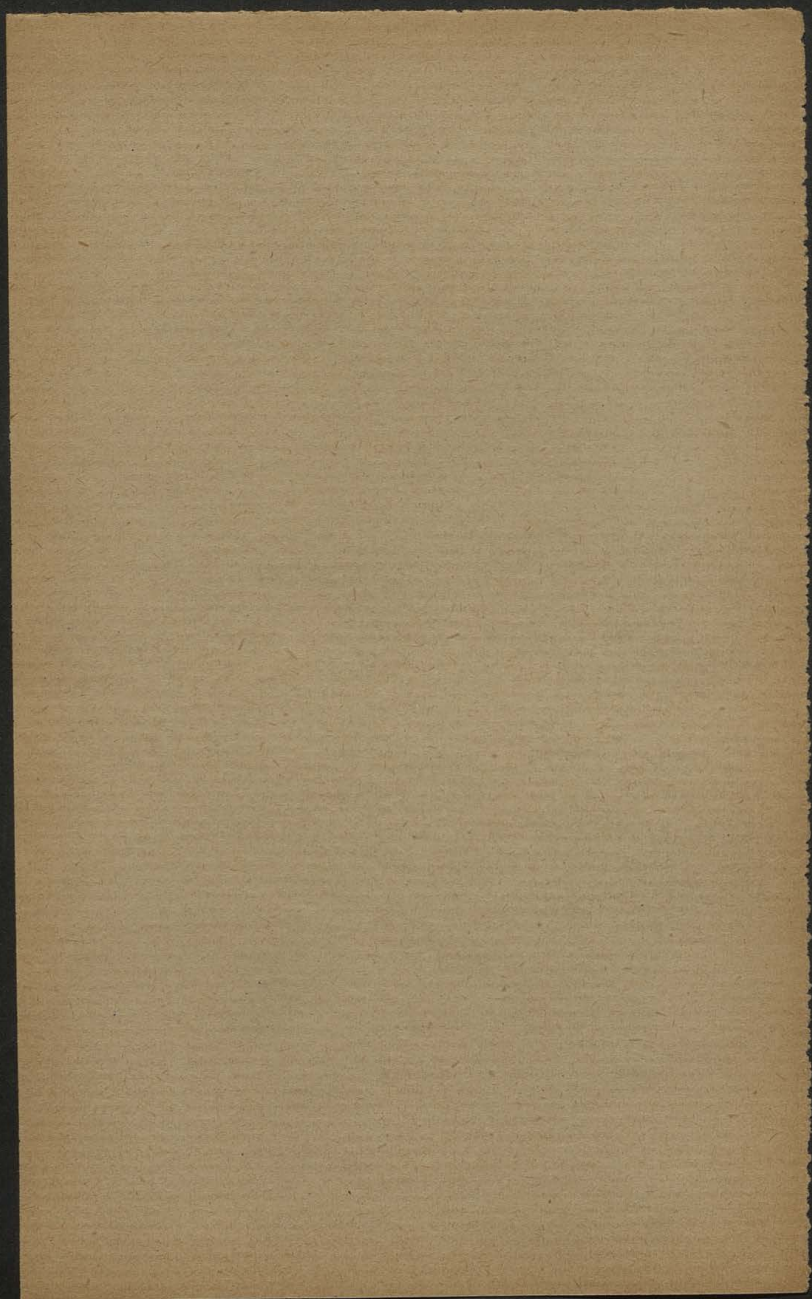
Wystawowy-a-e, tyczące się wystawy, należący
do niej, znajdujący się na wystawie, prze-
warowa ilość przedmiotów wystawowych,
tak jak i nie poprzednik wystawców, po-
chodzący z ręką niewierzących "wień 1887. 236. 3
(1) (zbiórki dokumentacyjnej)

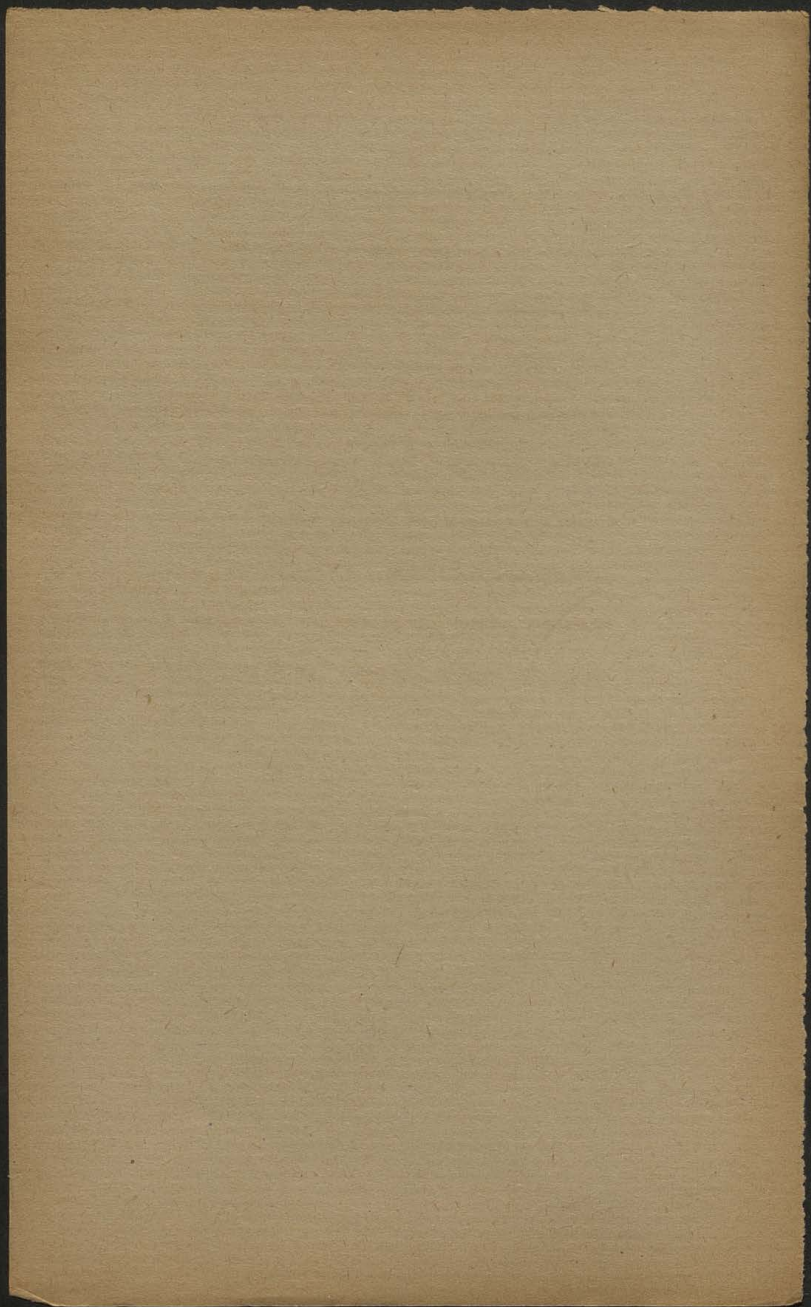
Występkać - at-a st. ni. ndkn. sterować, wystawiać

„Tu wywrót desku występka z ziemi,
nakładł ogrodnego kroska.” Ad. Mick.

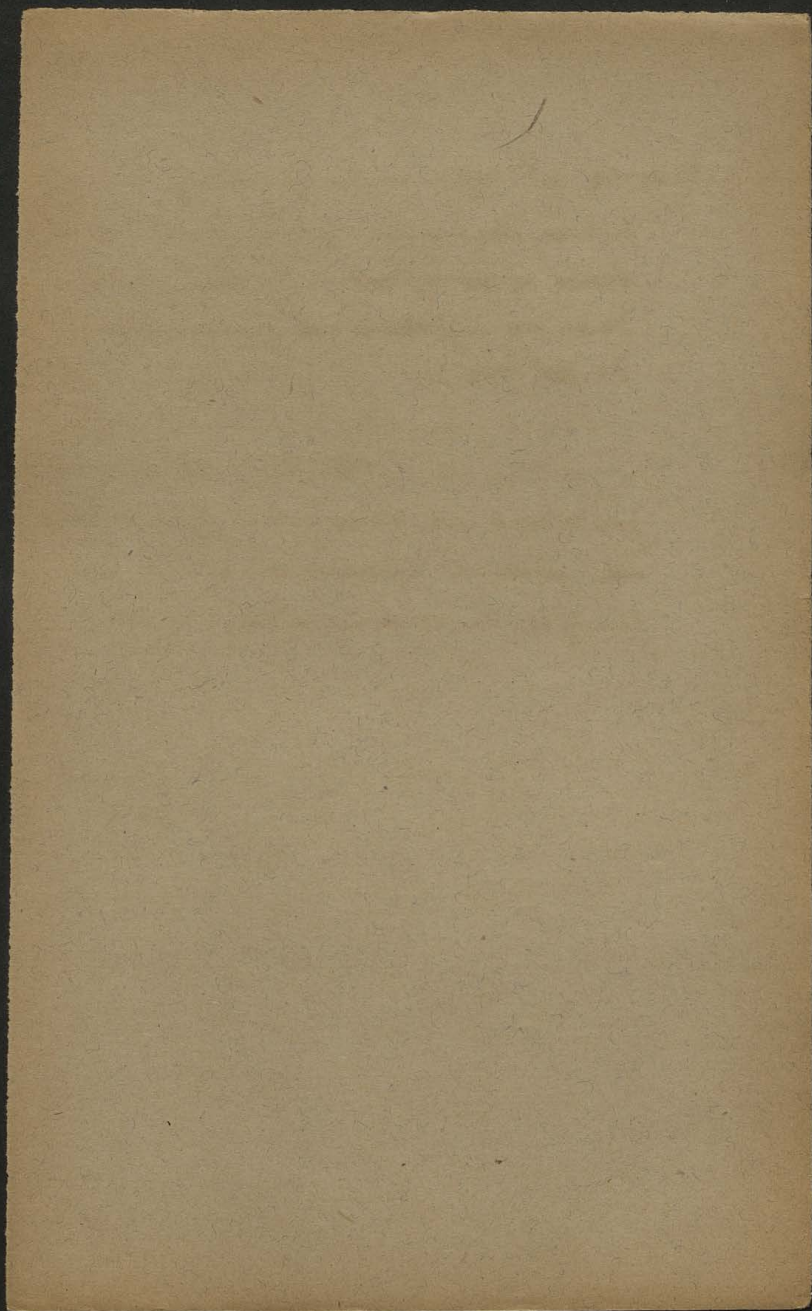
3. go.

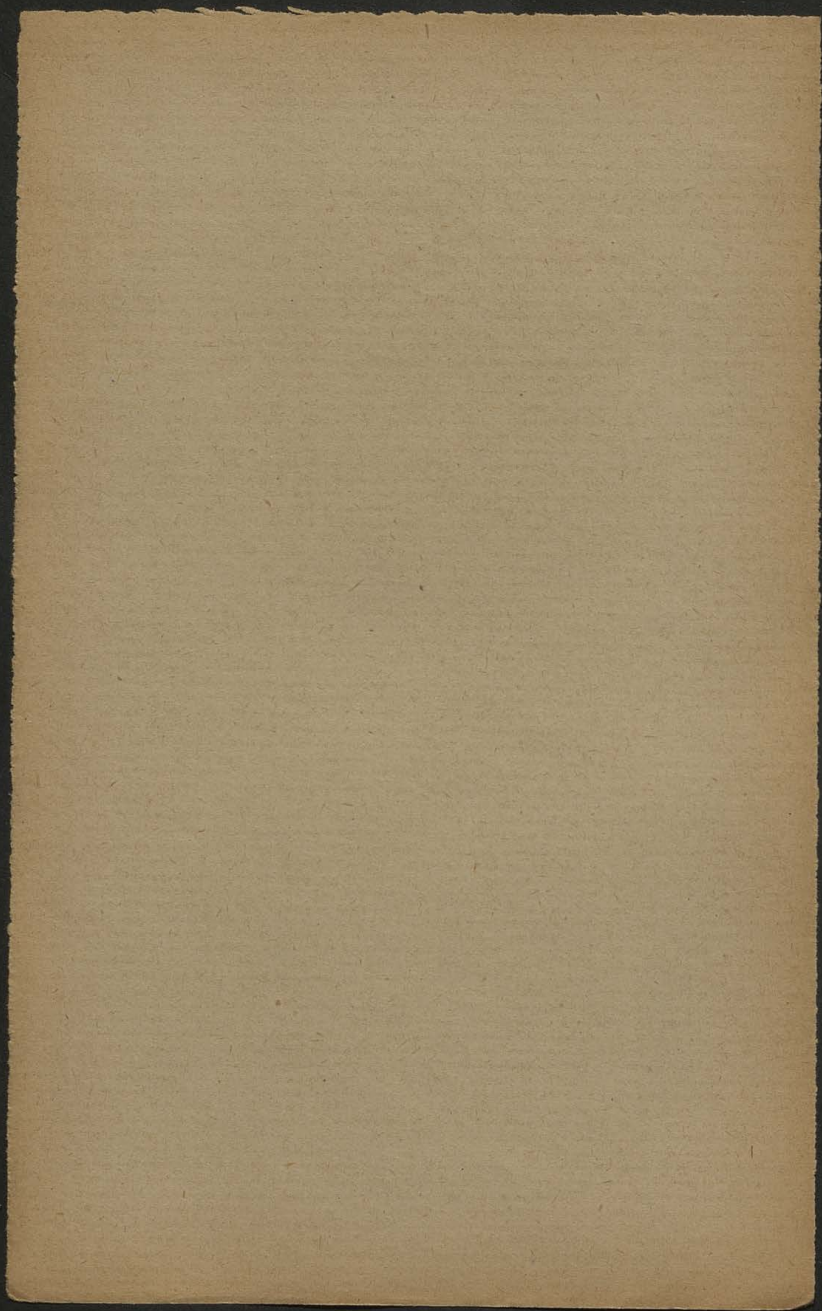
Występ-u. m. py-o-o um. z wystąpienie przed
publicznością up. na scenie, estradzie, pu-
bliczne ukazanie się „Młotem pragnie-
ności znakomity talent panny Anieli
podziwiać w czasie jej występów publicz-
nych w stolicy” *Jł. Kras. wiek 1878. 50.* z
wystąpienie w celu popisania się z wysta-
wioną, praca, Obiad na kłóty kapro-
skono, dwie widowiska z występem, byt
niezmierznie powoty” *Jł. Kras. 27 let. woj. 2. 194.*

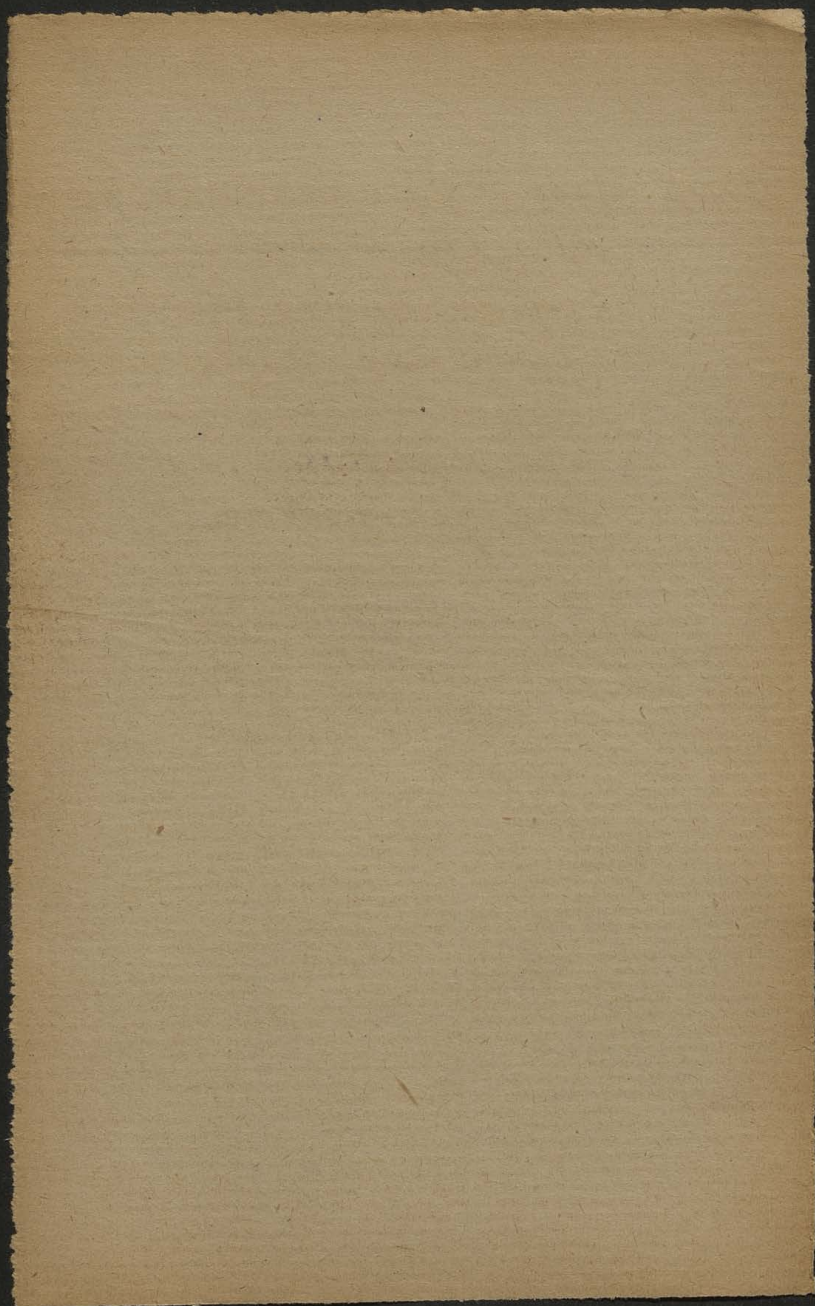
Wytsosowaci - at suje st. cz. dkn. 3 - do kogo mowis,
 pismo, skierowaci, swroci si z... „Kde wy-
 rowat si prezydent ministrów odpowie-
 dziei na wytsosowane doń zapytania.”
 Dz. pol. 1888. 31. 1. „Komitet wytsosowat
 pismo do generała, jako do prezydenta”
 S. wo. 1888. 118. 5. „Obie Doby zebrały si na
 posiedzenie, na którym uchwalono wytsoso-
 waci adres do królowy i emencyję hondo-
 lenyjnę do cesarowej wdowy” ib. 149. 3.

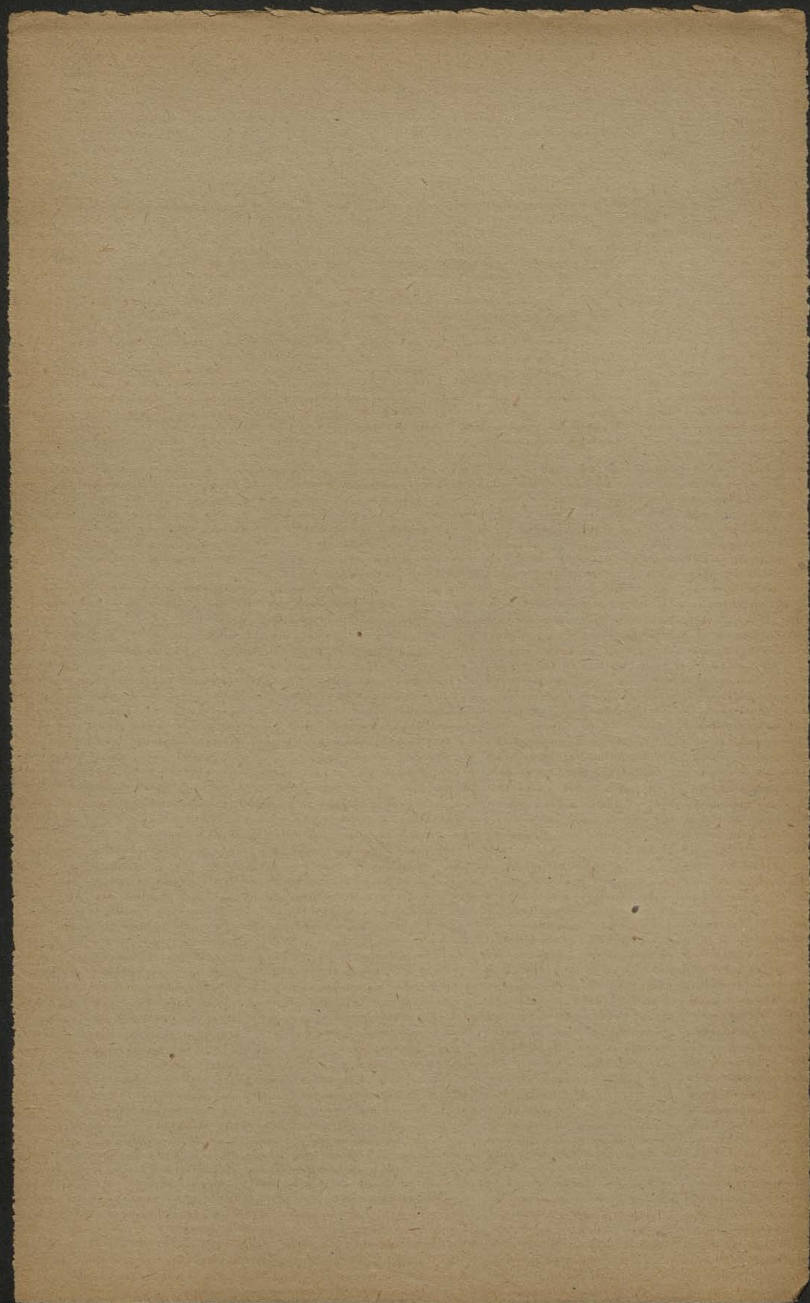
Wystrzelać - at - a s. ca. kont. z dnu. zastrzelić wy-
^{poradzić} strzelajże pojedynczo
 sthich jednego po drugim. Niechaj nas
 lepiej twój pióru wystrzela, lub żywych
 ziciuśa pogrzebie "Ad. Mick. 1. 13.

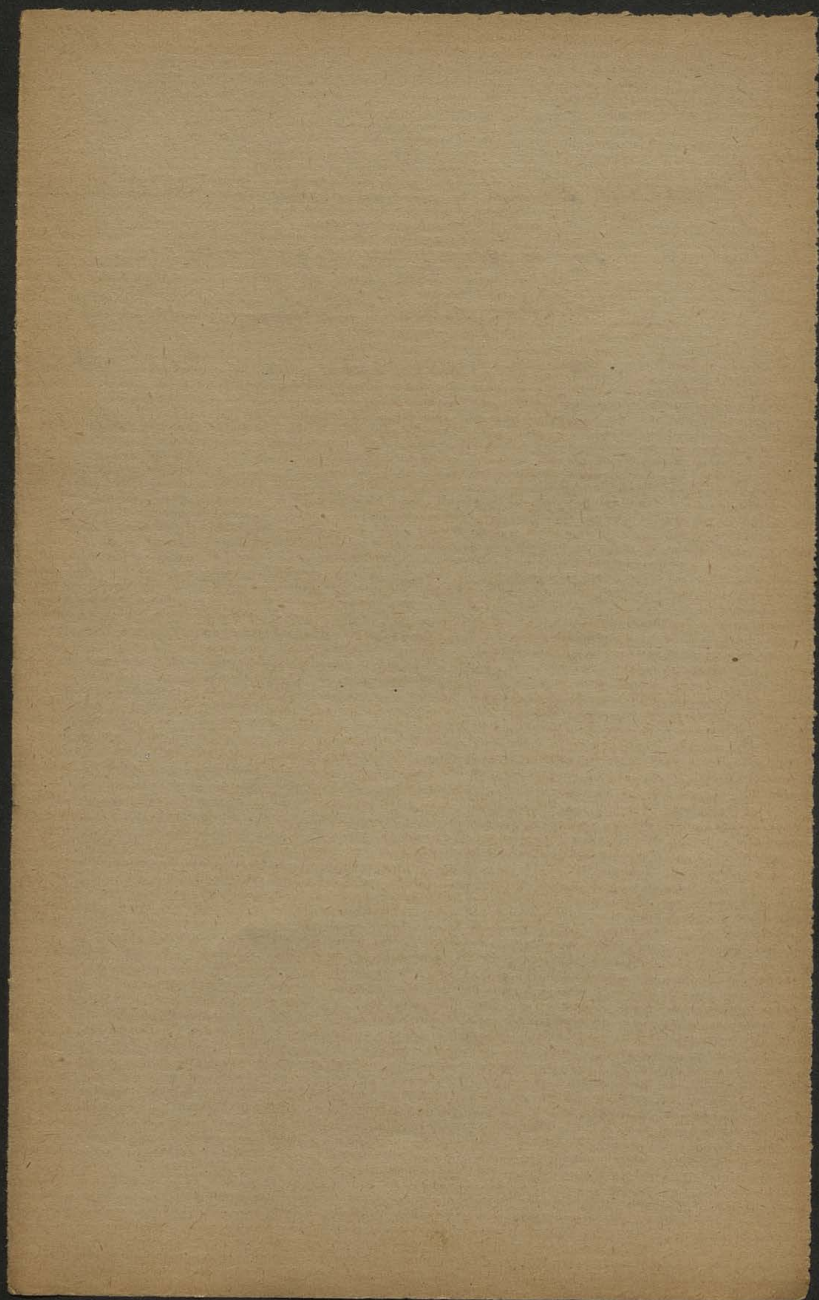
Wystylizować - af-kuje st. ex. dkm., napisać pismem
 stylsem, sadze się na styl ob. stylizować
 & zaprawić, wyćwiczyć kogo w stylu,
 wymować, nauczyć dobrego wystawienia
 „Chłopaki mój dobrze wystylizowani,
 do serc obywatelskich też przemówić
 potrafi.” J. Kraw. Sita war. 1. 41.

Wypuszczać - at - a st. r. ndku. z fig. „wypuszczać”
 głowy, rozumny „wypuszczać” o ciele z wy-
 łożeniem, tamże głowy nad ciele
 „Oto... się salubnie wypuszcza patha,
 kogo tu przyjdzie w końcu wypuszczać na
 manvatha” W. Pol 3. 154.

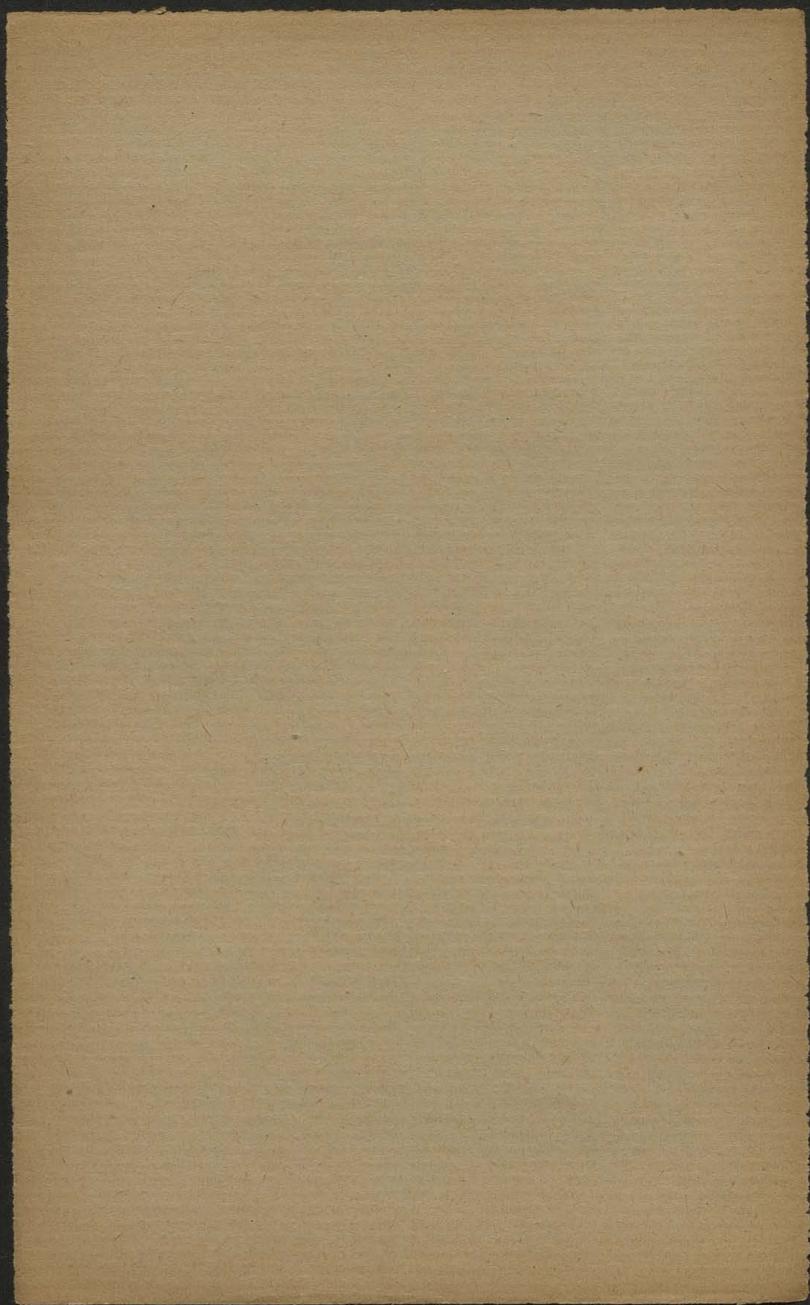

Wyswiewić się - ył-y straim. dhu. w świecie suknie
 się wystroic, wyelegantowacić się, wy-
 stapirować się „Gucio się wyswiewi i
 ubrat... trocho, jaskrawo” J.T. Wram. 2. 33. 120
 „Przybył wesoły, okrągły i wielce
 wyswiewiony pan mecenas” Id. wiek 1878.
 65. „Prekuszonać wyswiewiony, wy-
 muskany, pachny, w obierstwie ubra-
 niu wzięty” A. Wilk-Fot. 1. 34.

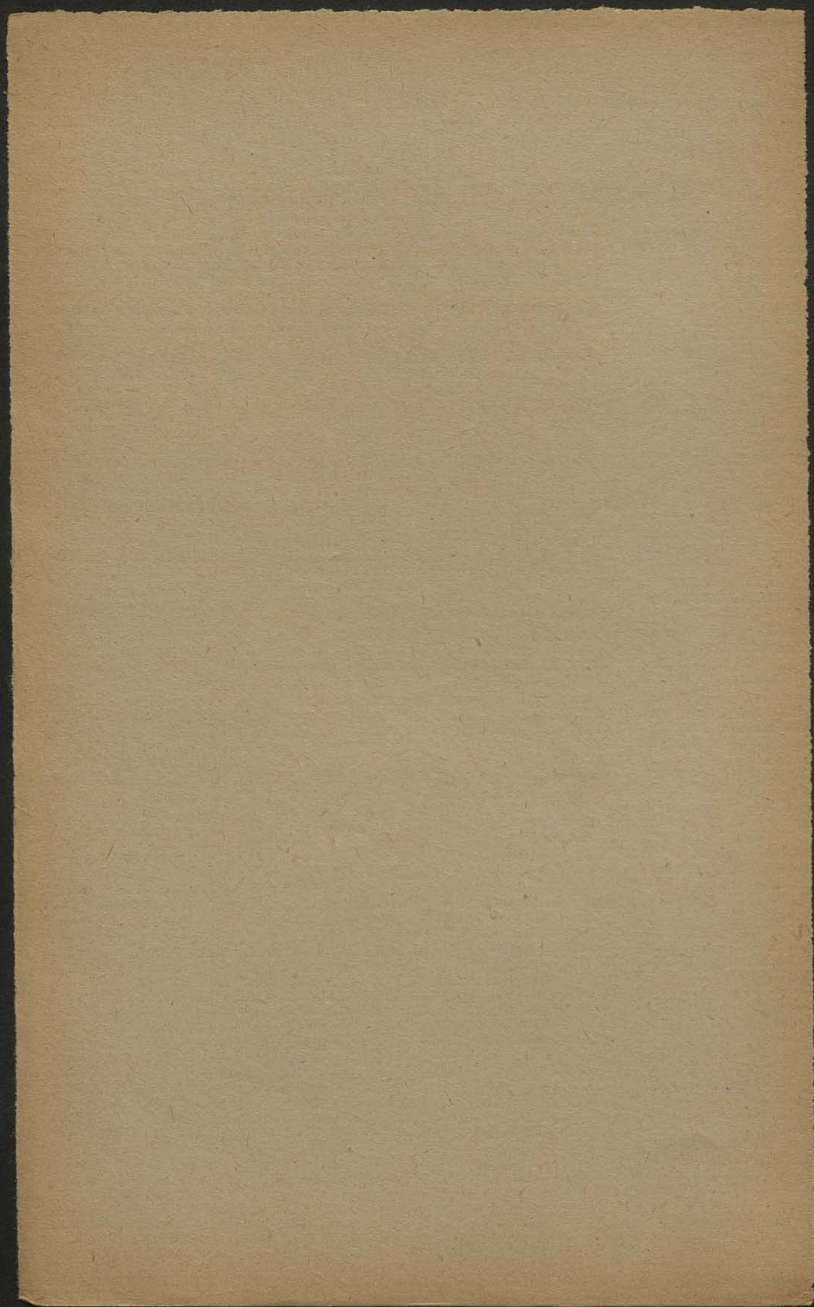

Wysławac' się - a - a st. kaim Wkn. Wysławac' się -

yt-y dkn. wysławac' się, sławac' się
 tego albo do tego, żeby posp. śmiać się do
 tego, wdziękac' się, żeby to było co por-
 ciwego, ale tej'dakto... cōmnia się do
 twarzi wysławac' się "Zł. Kwart. Wiel. 1878. 40.

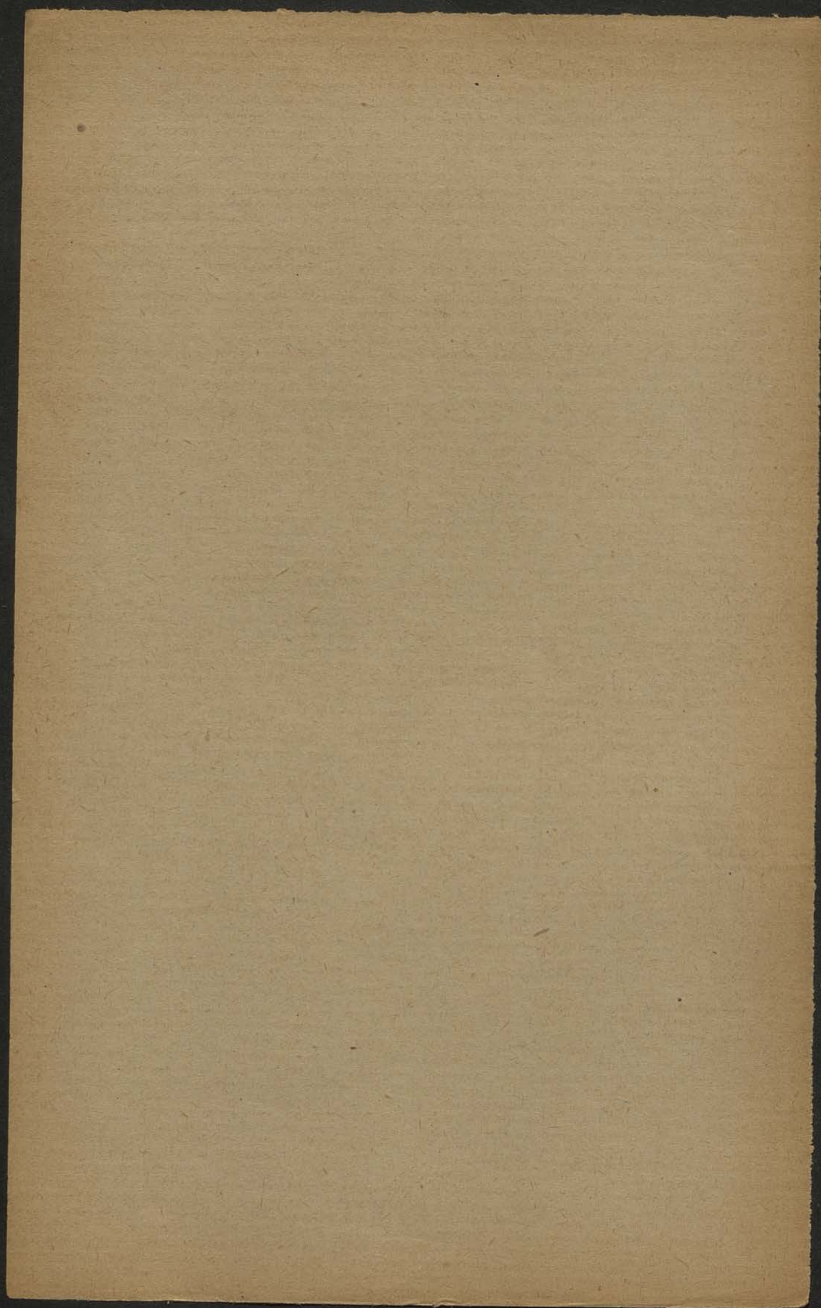

Wyreptać się - at - pce straim. dnu. porabyć się
 czego, utracić przez używanie, „Wyjść
 jeszcze na dowcipu sia na starość - w
 istocie kłaska to, bo mi się dowcipu lu-
 dzie będą dopominali, a ja im go i nie
 wiele miał, i - jak rok, dawno mi się z nie-
 go wyreptał” J. Kraw. Sta. war. 1. 49. §
 absol. wyreptać się, stracić miennie, wy-
 ekspensować się, „Zasiadała we
 Wrocławiu robić wyprawę dla córki
 i musiała się od razu wyreptać, bo
 pisala o pieniądzu” J. Kozł. 11. 87.

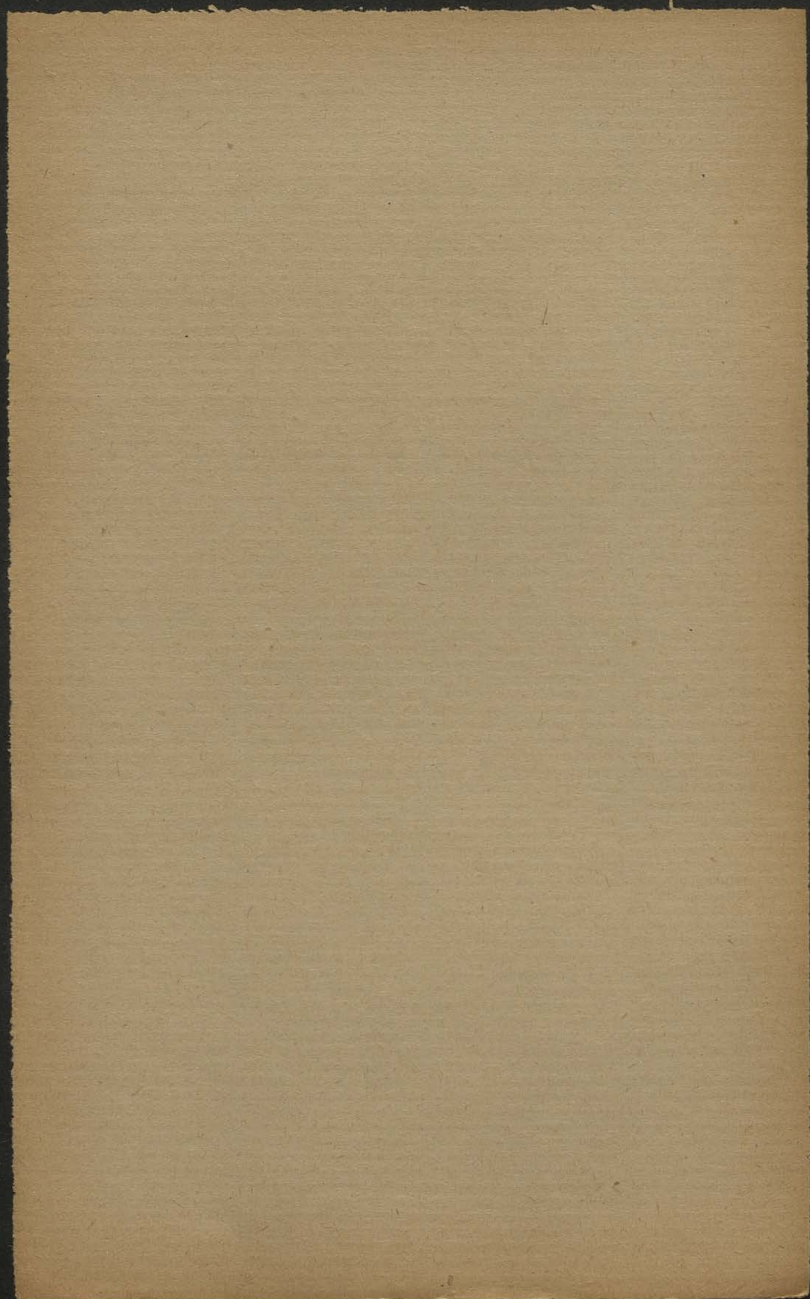

467
337.

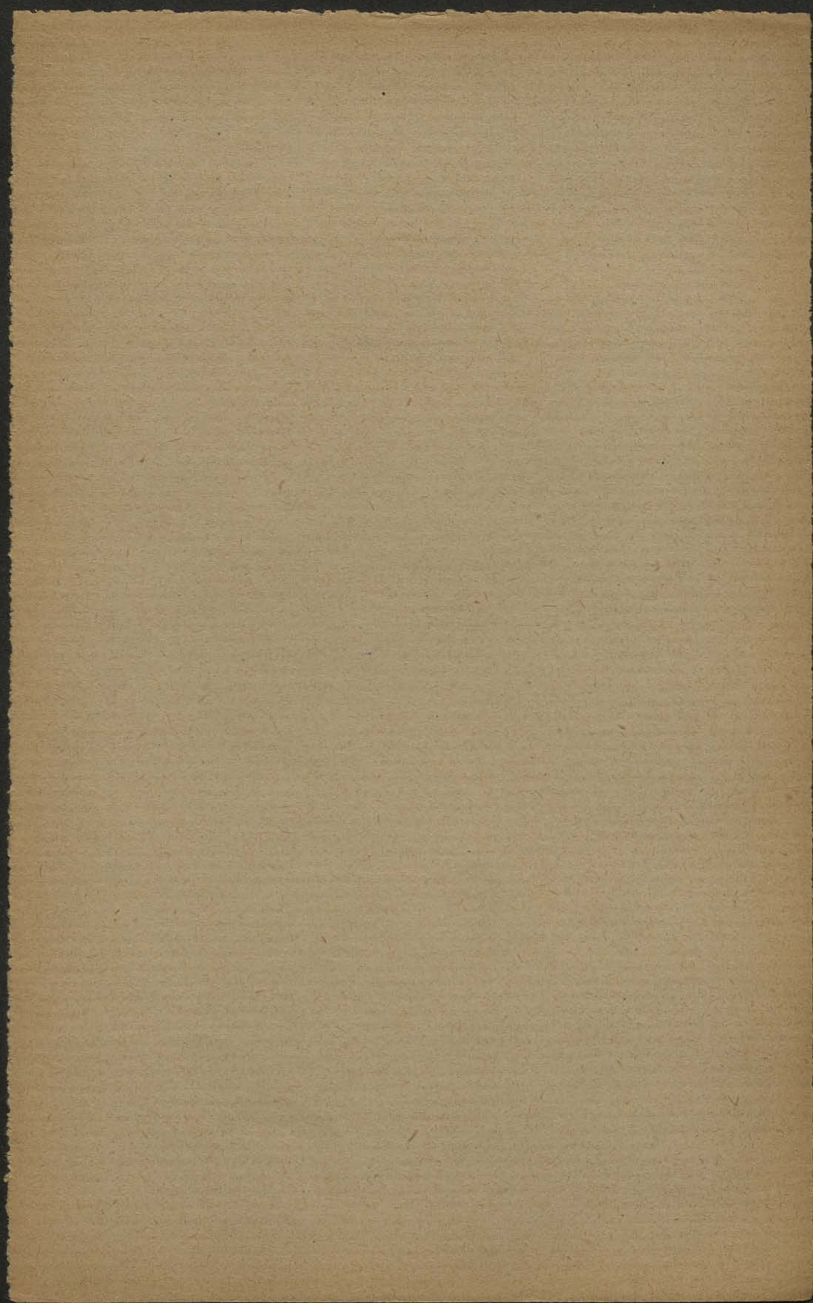
Wyślabachetuić - et-ęje st. n. j. d. ku. nabrac' salache-
trości, podnieść się moralnie „Nie spo-
dziewał się w nim znaleźć tak wy-
ślabachetuiowej istoty, która mu się pra-
wie parisko wydawała” J. W. Krasn. wieś 1878
29.

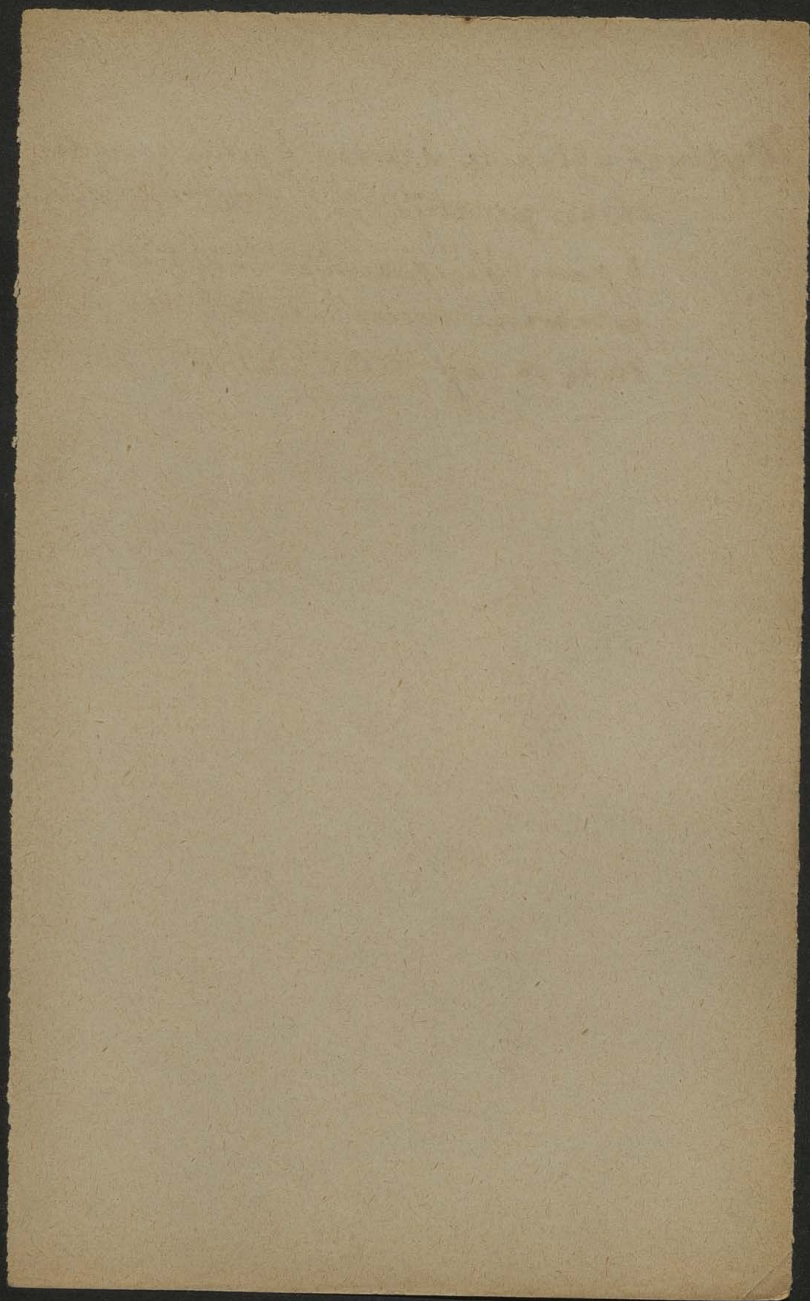
Wy satachcie' -it- i st. iz. dku. wyrobić kownu sata-
chechtwa, wystarai' iś o uwratuhecnie
go, wystarai' dowodow jego satachechtwa
„Kazetna nie uwazytko krobi. Wy sata-
chci uie satachci'a, wygra z desperawa-
ny piroces” J. Kram. 18. 119.

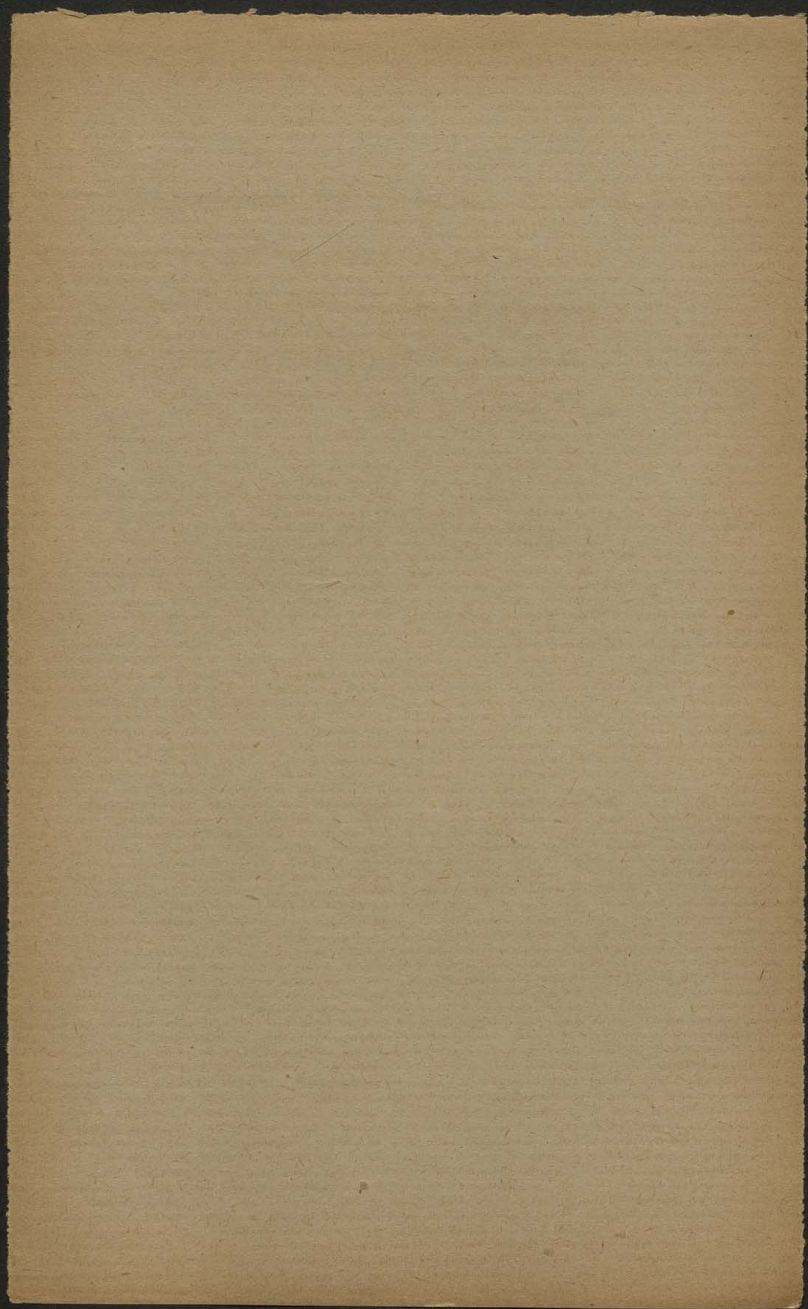
Wyrnosowany-a-e, z franc. charisse, obuty w poni-
mochy i trawiki zamiast butów i po-
dni, W przedpokoju, wyrnosowani "lokeye
wskazali mi przejście do sali" 5. mar. 1881
b. 1. Lyl.

Wytluc - ukt - ucze st. rz. dkn. & potłuc wryptko,
 tłukać porwabiać np. garuki; talerze
 & porwabiać, porwabiać „Musim się
 przebrać nocami... incuzy' nas wy-
 tłuka do nogi” D. Pol. Int. 1. 133.

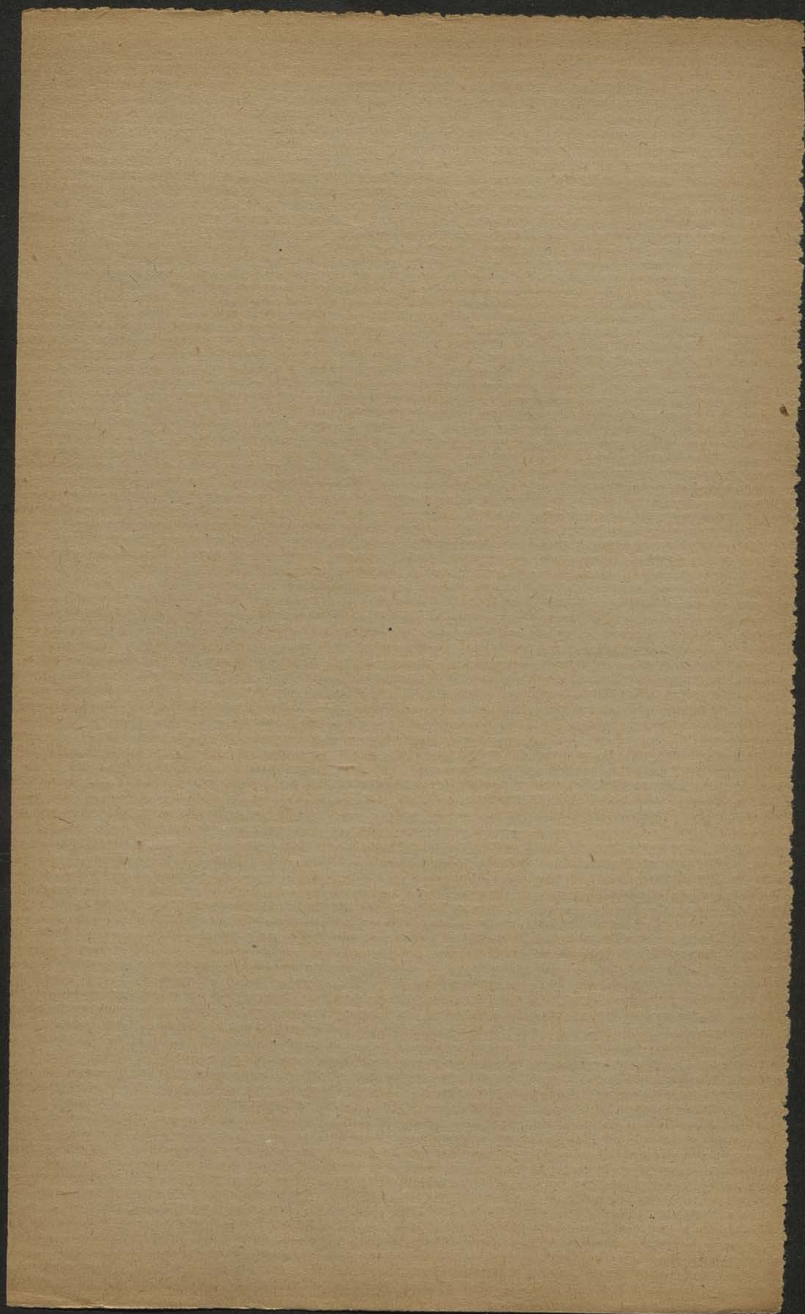

Wytok-u. m. ki-ów mnóstok, ~~zawiesz~~ przy wres-
 dzie na konia rzemienia, na którym kaw-
 leczyta zawieszona strzelba, karabinek
 „w ostrzak krucie, a strzelba w wyto-
 ku” W. Pol 7. 210.

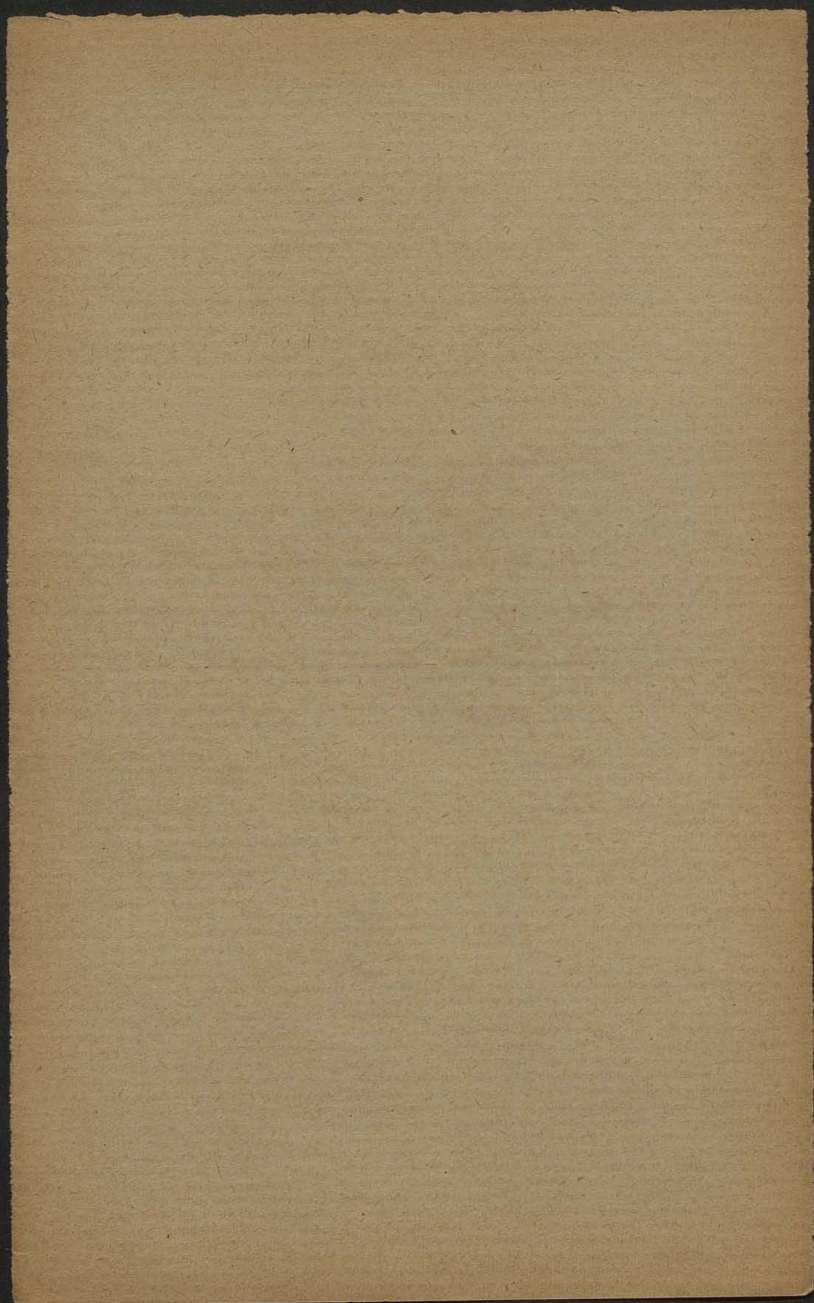
347⁴⁷²

Wytransportować - at. tyje st. or. dku. wydalic,
usunac, wyrzucic. Mam raka wysty-
pokuj, bom kromielkę wytransporto-
wat na letnie mieszkanie "kolce
1877. 213.

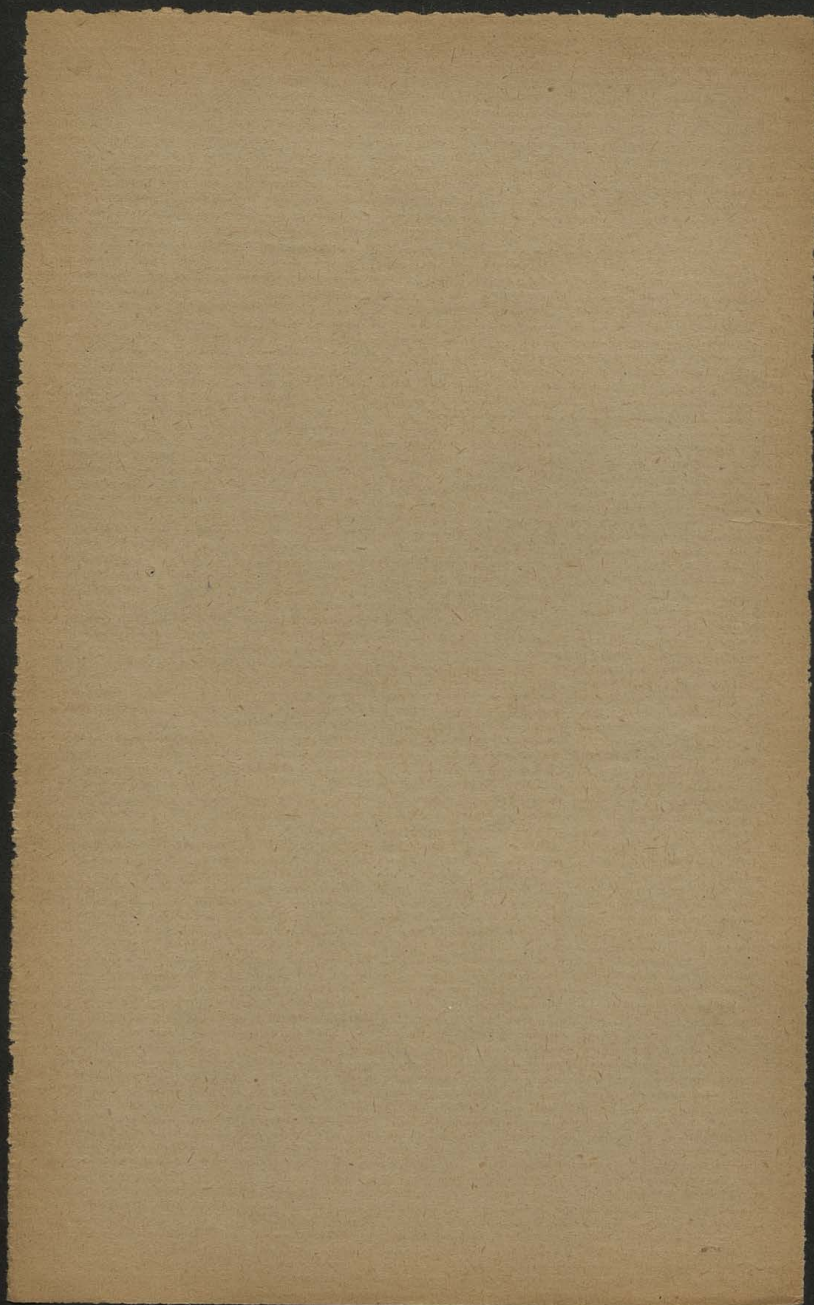

Wytrawność i. si. bez l. m. m. przymiot tego co jest
wytrawnem; w słowniku: doświadczenie
wniechotne zdobyte w życiu, „Z wra-
żonych sprytnie patrzeć i wytrawnie”
Żł. Kwaś. Krol i Doud.

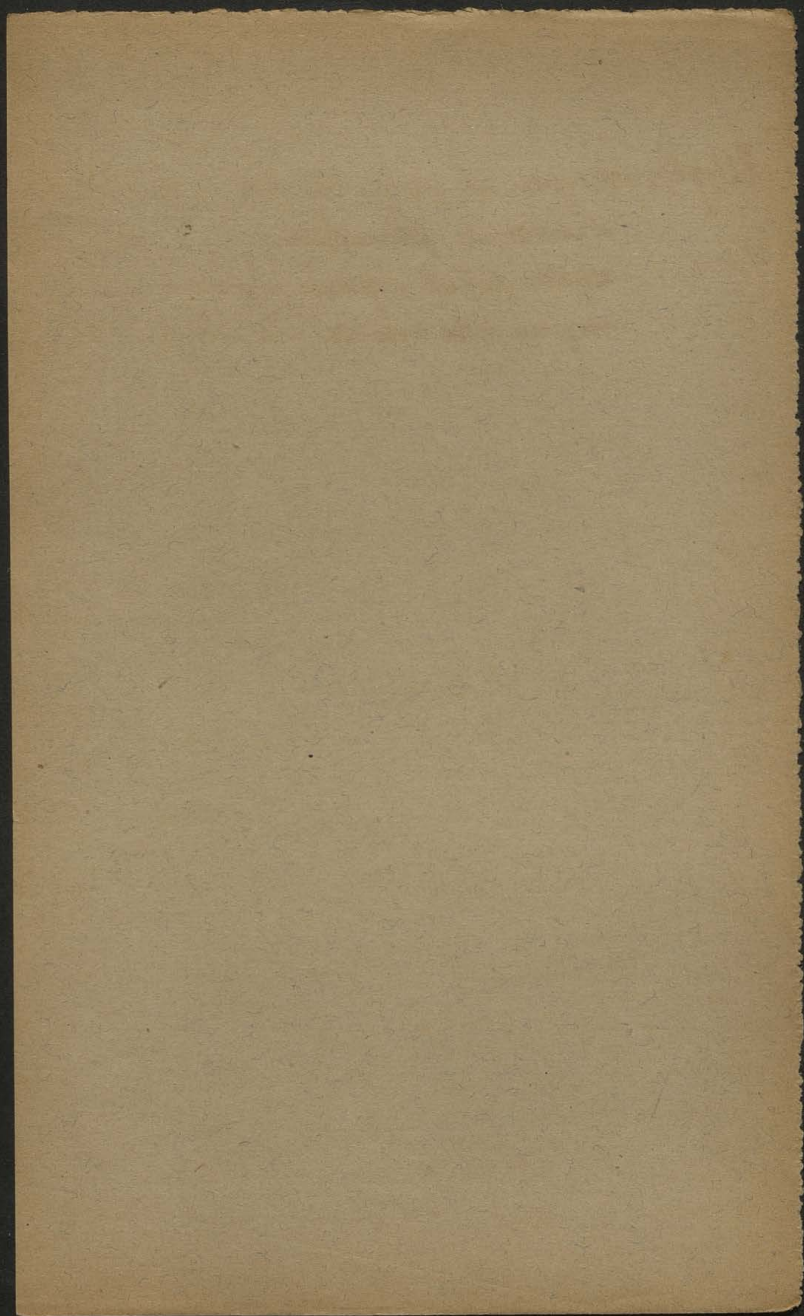
Wytrawny a. e, doświadczony, wyproba-
wany, biegły, kdrwo rozumiejący i sędra-
cy, w tem sęku, że tu trzeba słownie wy-
trawnego, a ja w życiu pojedynku nie mia-
tem „Żł. Kwaś. 73. 155. „Starosta, jak wytra-
wny gospodarz nie chybił nikomu” D. sta-
war. 1. 34. „Dwoich było wytrawnych my-
śliwych” W. Pol. 7. 181.

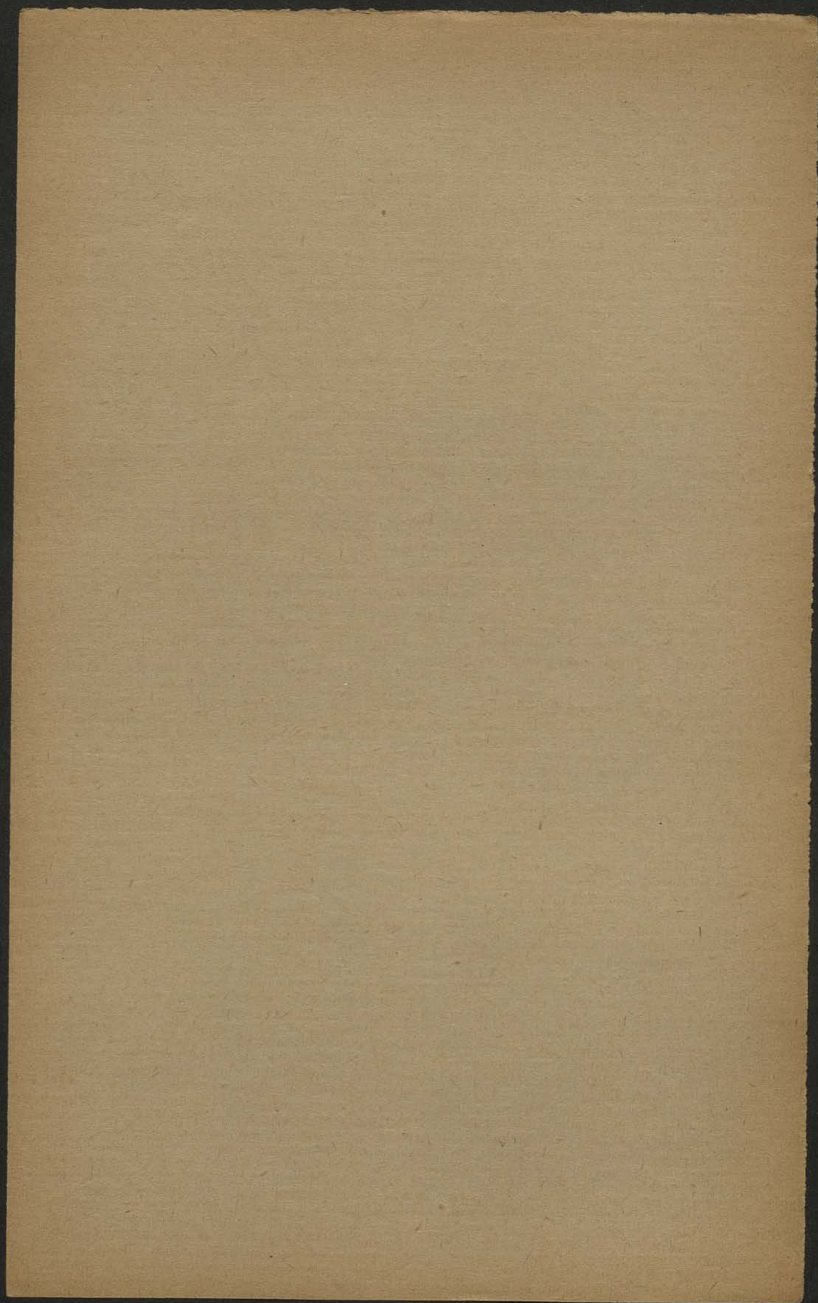
Wytryska - a - a st. r. i. n. d. k. n. 5 fig. post. „Ponad
 srebrzyste Siwiteki ~~na~~ białonie drzewi-
 na piskność wytryska” M. M. 1. 17.

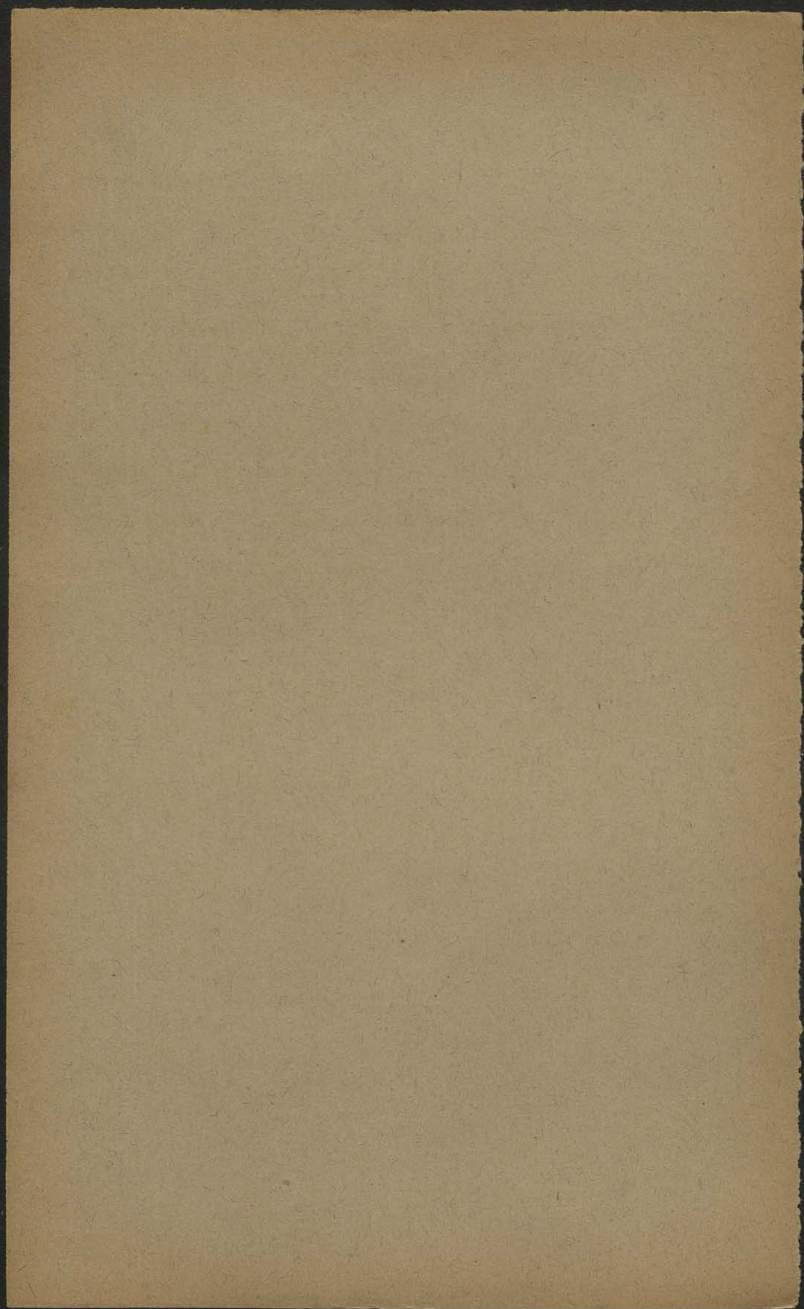
475
343
Wytrąskiwać - at. skuje st. ex. castl. & trąskai u-
stawianie, potrąskiwać up. & bota, To-
stylion je chat naprawd, wytrąskiwać ha-
rapem albo kroyrat. "A. hr. Fr. Dż. 11. 35.

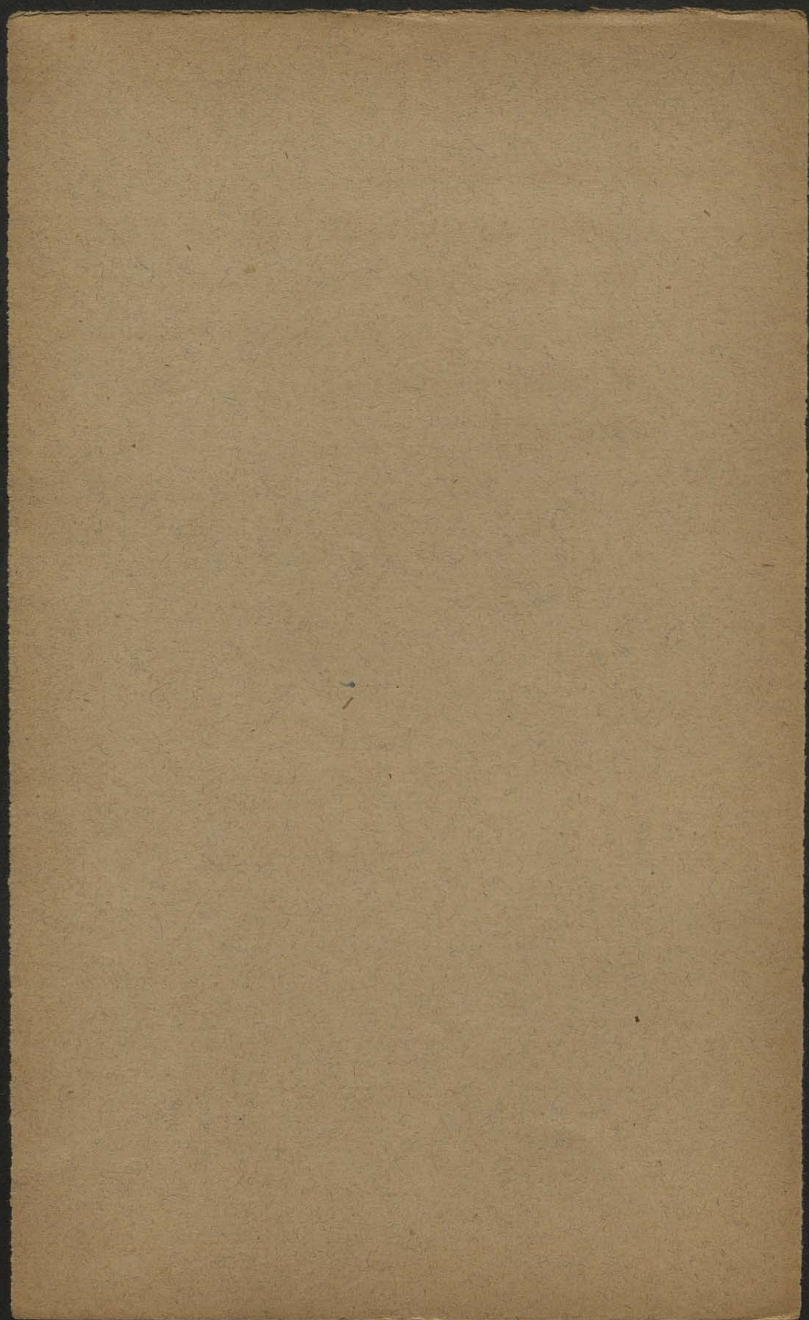
Wytumanić - it-i st. ca. dlu. przez otumanienie
kogo, pokrzyżać, wydrwić, wykpić co
od kogo. „Byłoby wytapić, to choćby
wytumanić od brata szałkiewica osta-
tni fundusik” J. Dziwno. 5. 11. „Jedynym
środkiem zwycięstwa jest nłoto, którego
gdy się nie ma na własność, trzeba go
wytumanić od drugich” ib. 68.

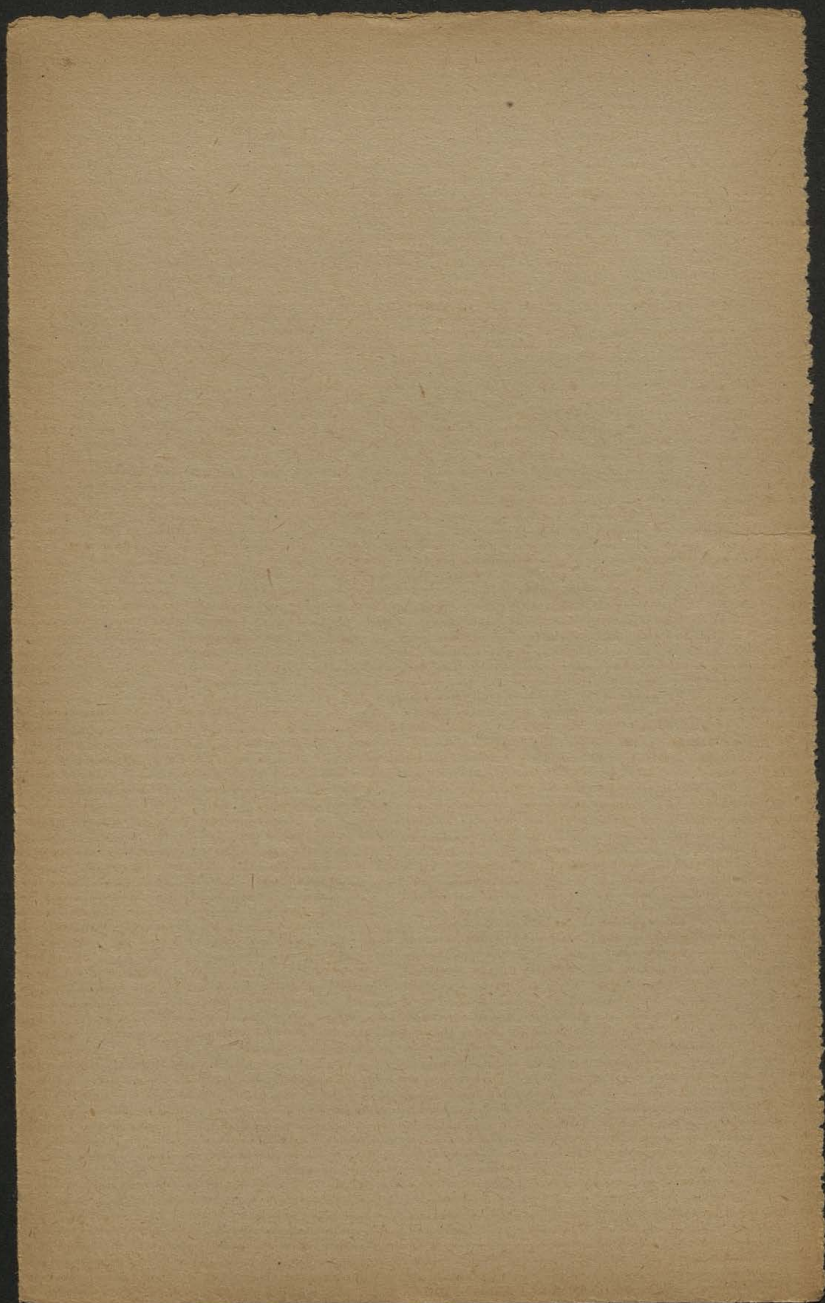
Wystwór u. u. ry-o i z coś mytworzonego satura-
nie, wymyślonego „To jest tylko wystwór
fantazji.” z powstów, produkt saturny
obrymny i surowego pruz skowana pre-
robie „Z wyjątkiem plennou romainishile,
klone prachadaj z thura, zwierzy i aling
nad obrasę i masta, woyshkie inne na-
rody na dobrych mytworach niderany
opierają wykwintne kuchnie” *Thur. lwow.*
1885. 64. 1.

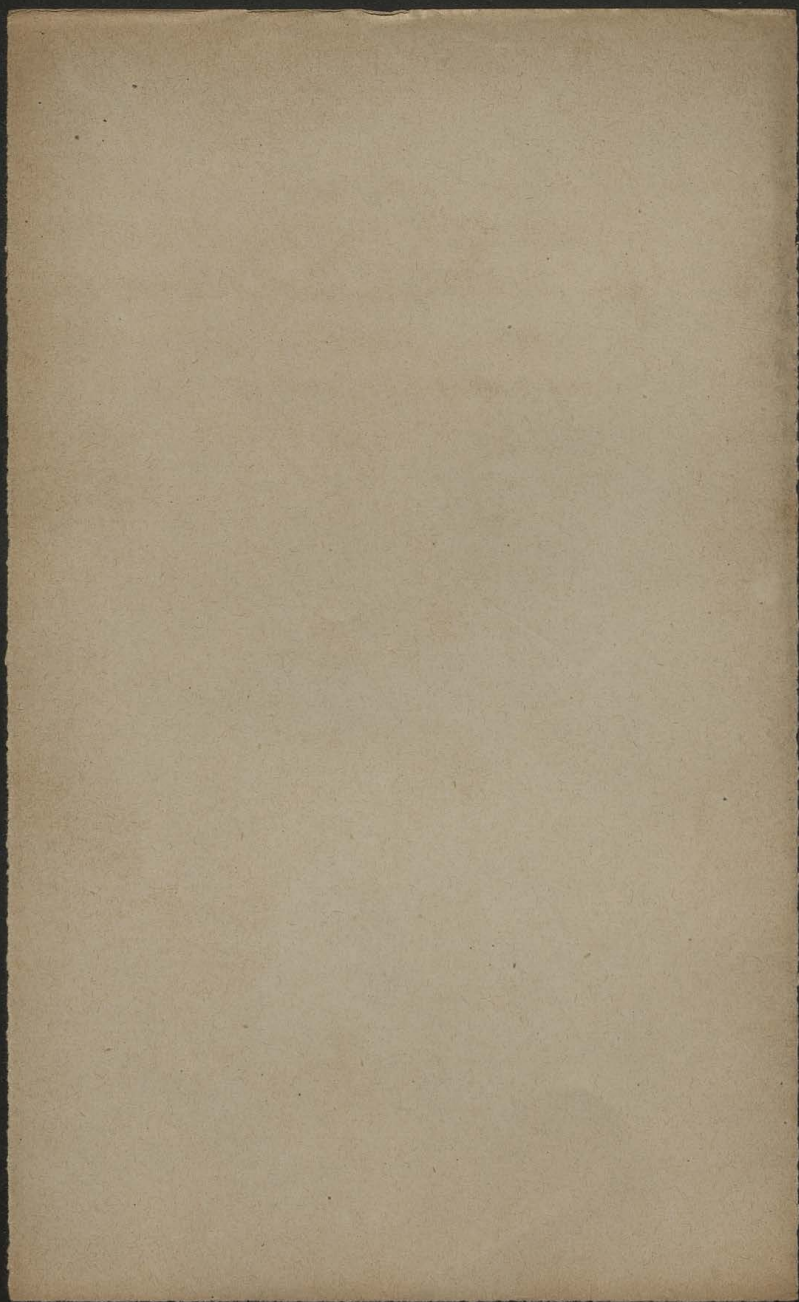
Wytworzość - i. z. bez 1. un. wytwarzanie, pro-
dukowanie „W Niemczech rząd stara
się ciągle o ulgi dla górników, podwa-
ża, gdy u nas warunki wytworzości coraz
są gorzej i coraz bardziej” je ścisliście „Wiśk
1887. 215. 3.

Wywalixyć - yt - y st. ex. dnu. wiggugi co, po-
 tykac przez walkę, "Ofiarowali
 życie z poświęcenia obowiązku, bez
 przekonania, że wywalix, lepsze
 losy." B. Pol. Praw budy 148.

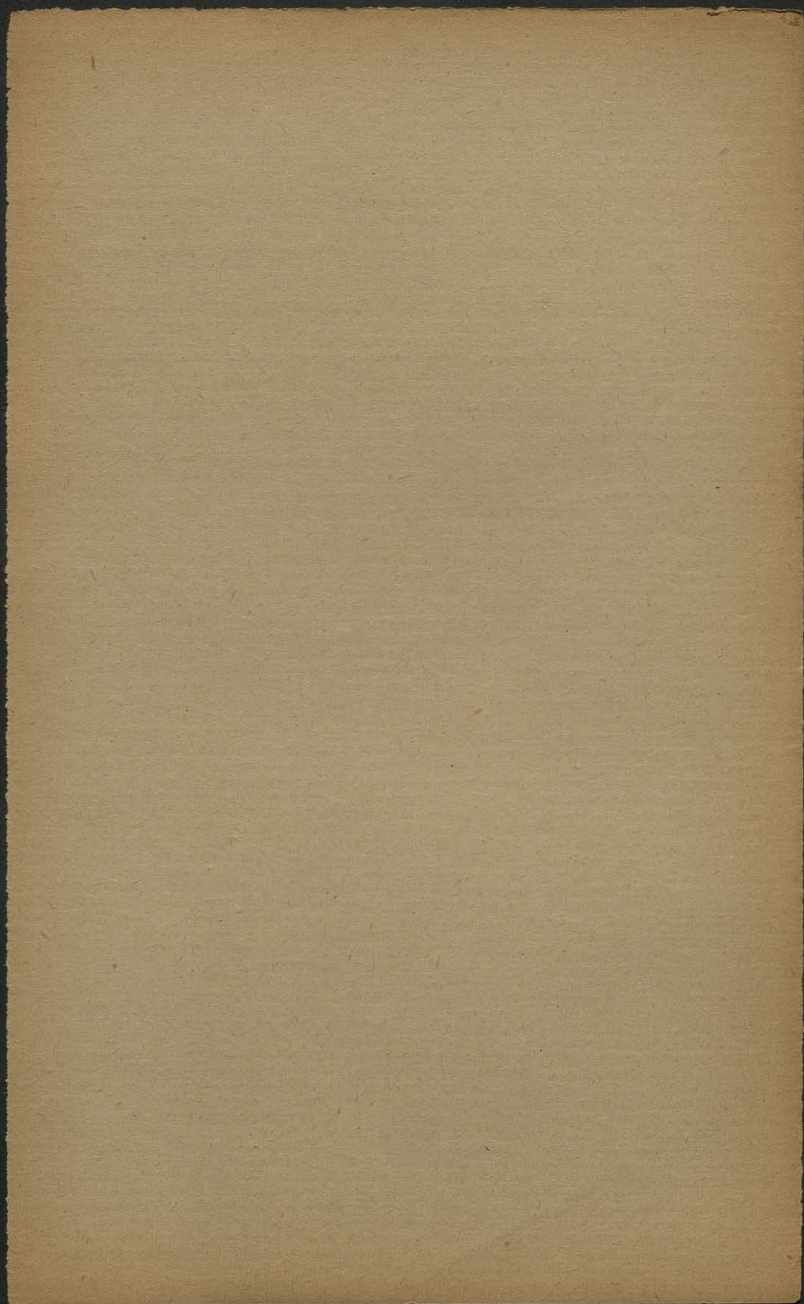

Wywalcie' ca. ndku. z tego słowa jest rzeczownik
 „wywał” użycie tylko w 7 przyp. „na wywale”
 t.j. na wywaleniu
 praw. posp. = mając wywalić np. „kobieta
 na wywale” = na kłótni, mając urodzić
 t.j. posp. twyo. wywalić dziecko.

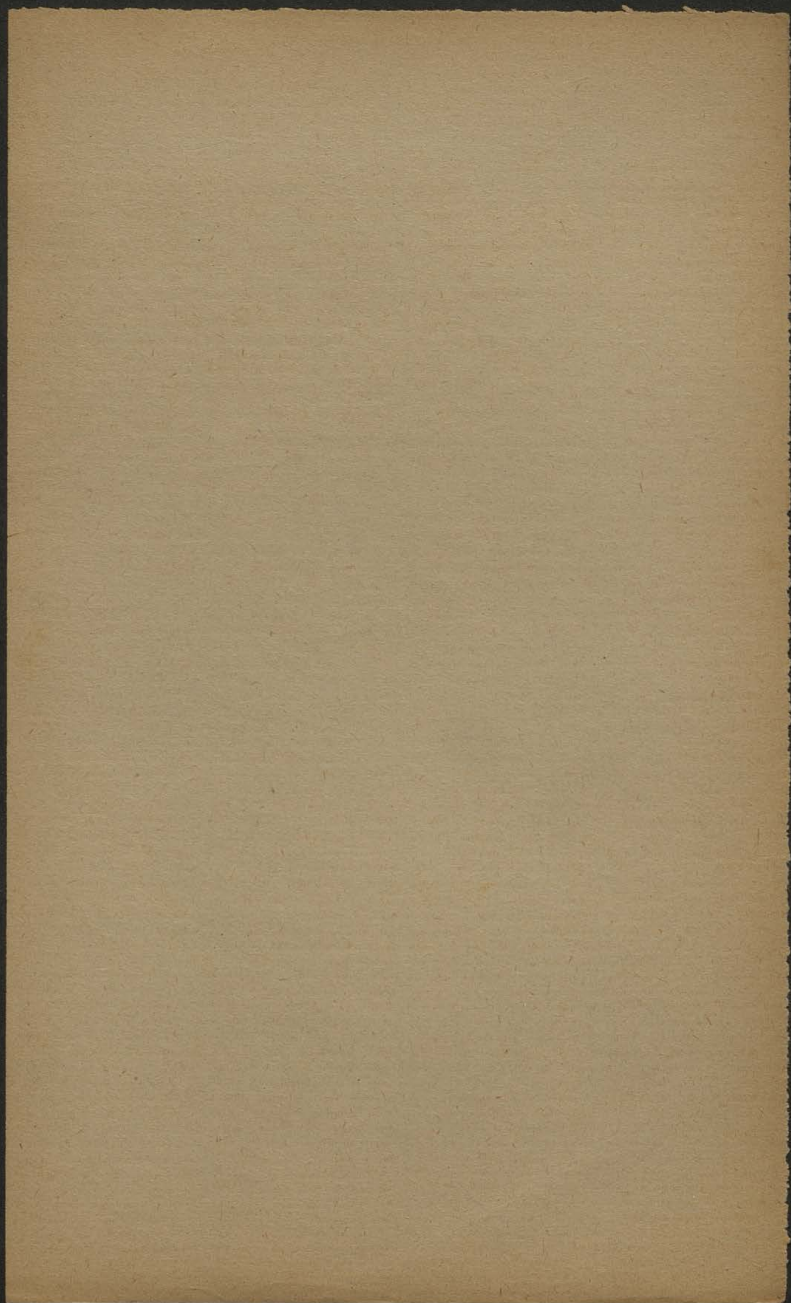
349

Wywiadowczy-a-e, służący do karizgania wiadomości, mający na celu wywiadowanie us „Mam dom handlowo-komisowo-spedycyjno-wywiadowczy.”
A. Wilek. Fot. 1. 37 „Narysunki domu wywiadowczego kompletnie stracił przytomność” ib. 59.

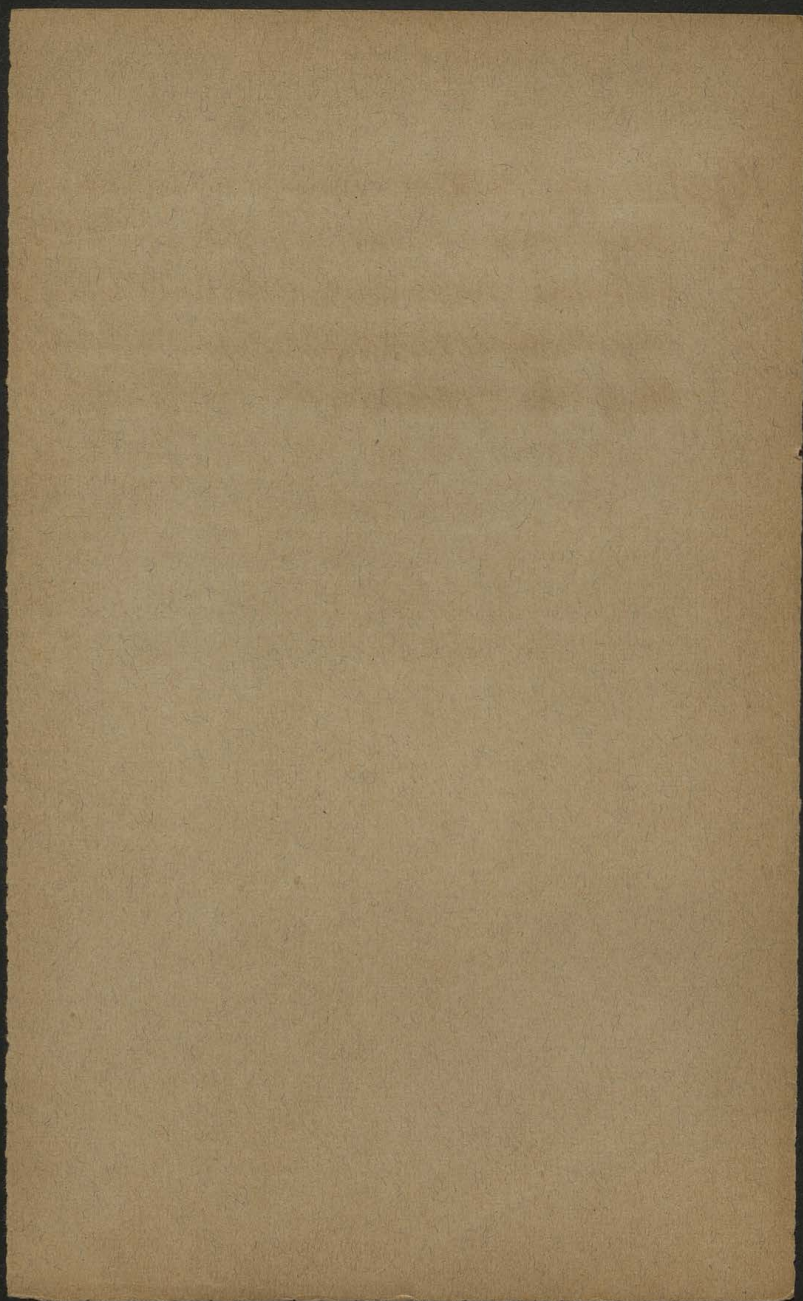

350

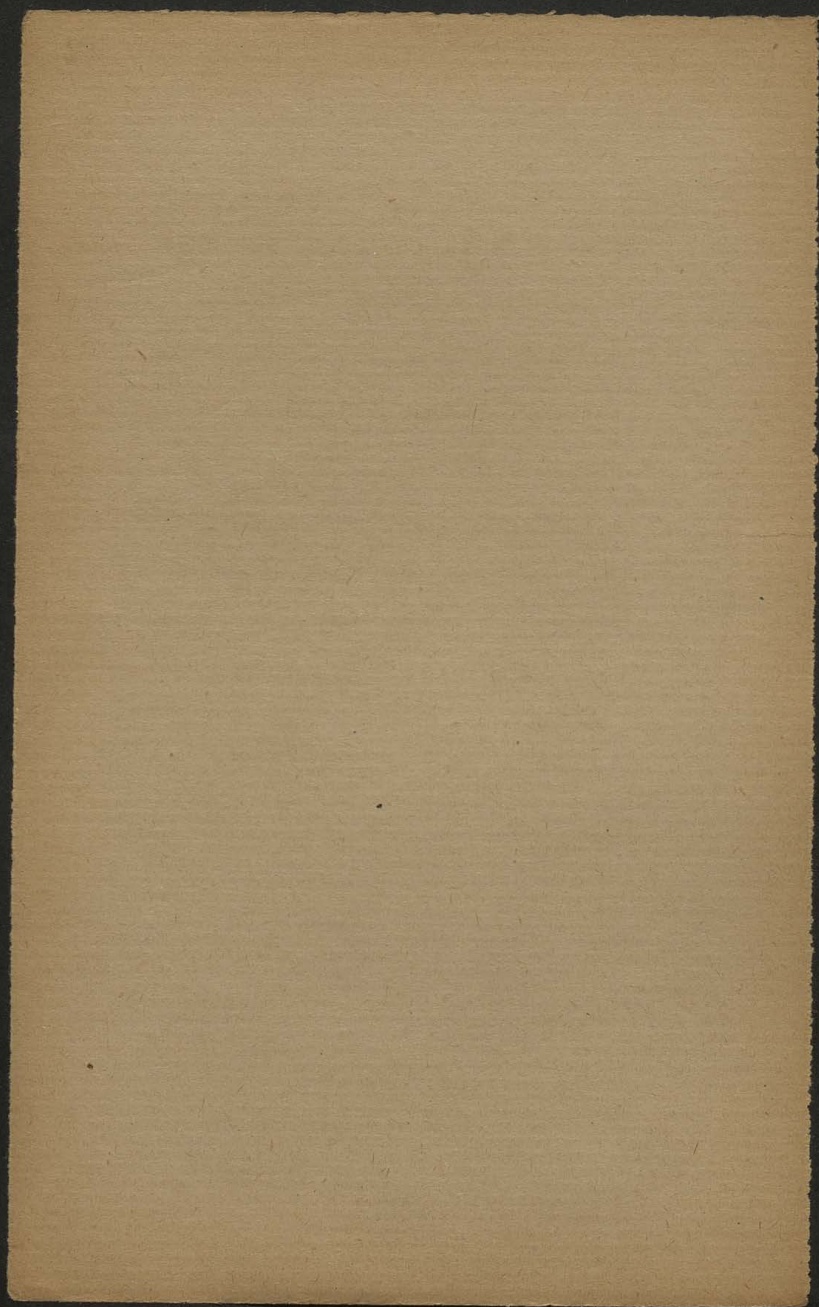
Wywierniac' - at - a st. ex. dnu. (Powypwieraac' jest
także dnu. uyt. od wywieric' i' od wywieraci
jako ndnu.) powieric' wszystkich co do je-
dnego, # wytraci' (na ^{wiśnawce} sambrenicy). Do
oprowa' jwi Piskali... niech realsz tam cy-
gan po jostack wywieraa "w. bot 7. 209.

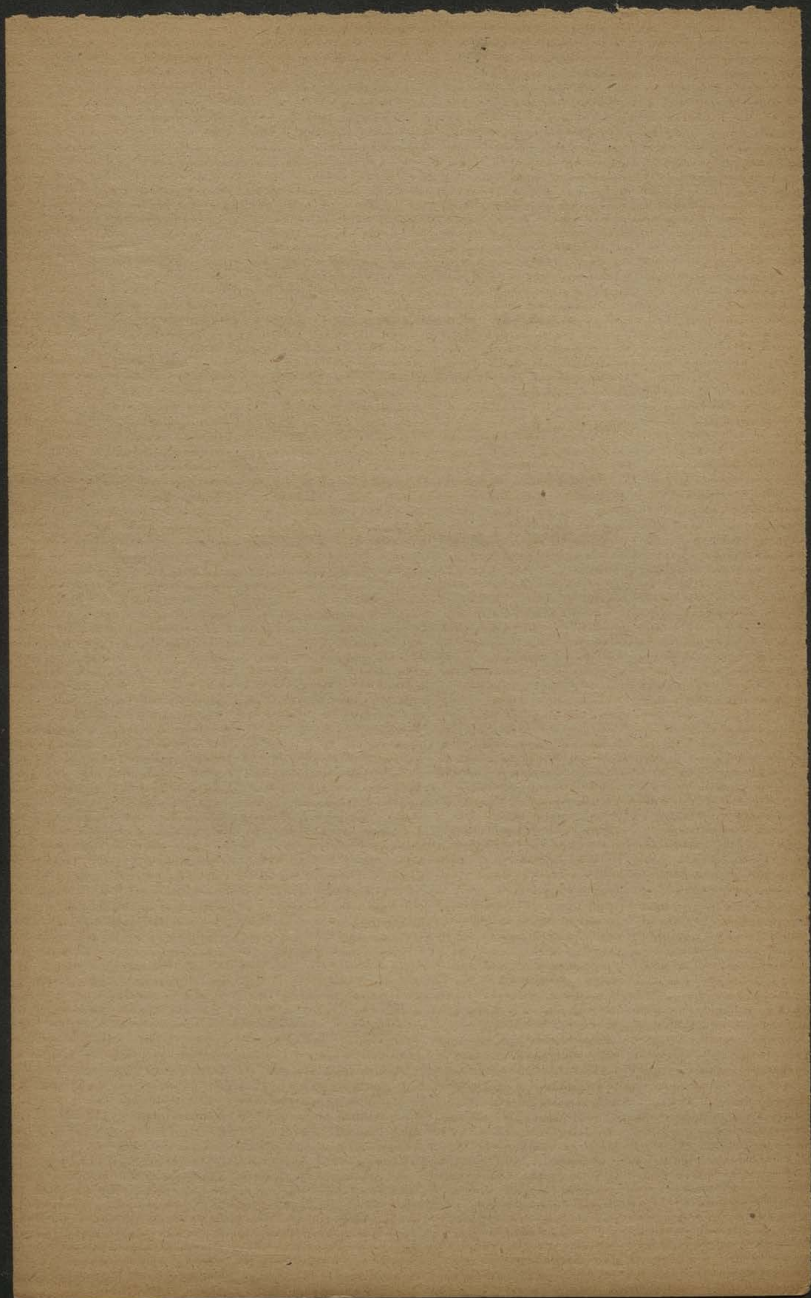
Wywłaszczyć ex. *dm. wykuc' z własności,
przymusowemu i'rodkaniu porobowi' prawa
własności, subkastoai', Coza to i'wa-
wiej to wykuc' się po pokutytości, na końcu
której leży wykwaszenie "Prz. Tyg. 1873. 13.

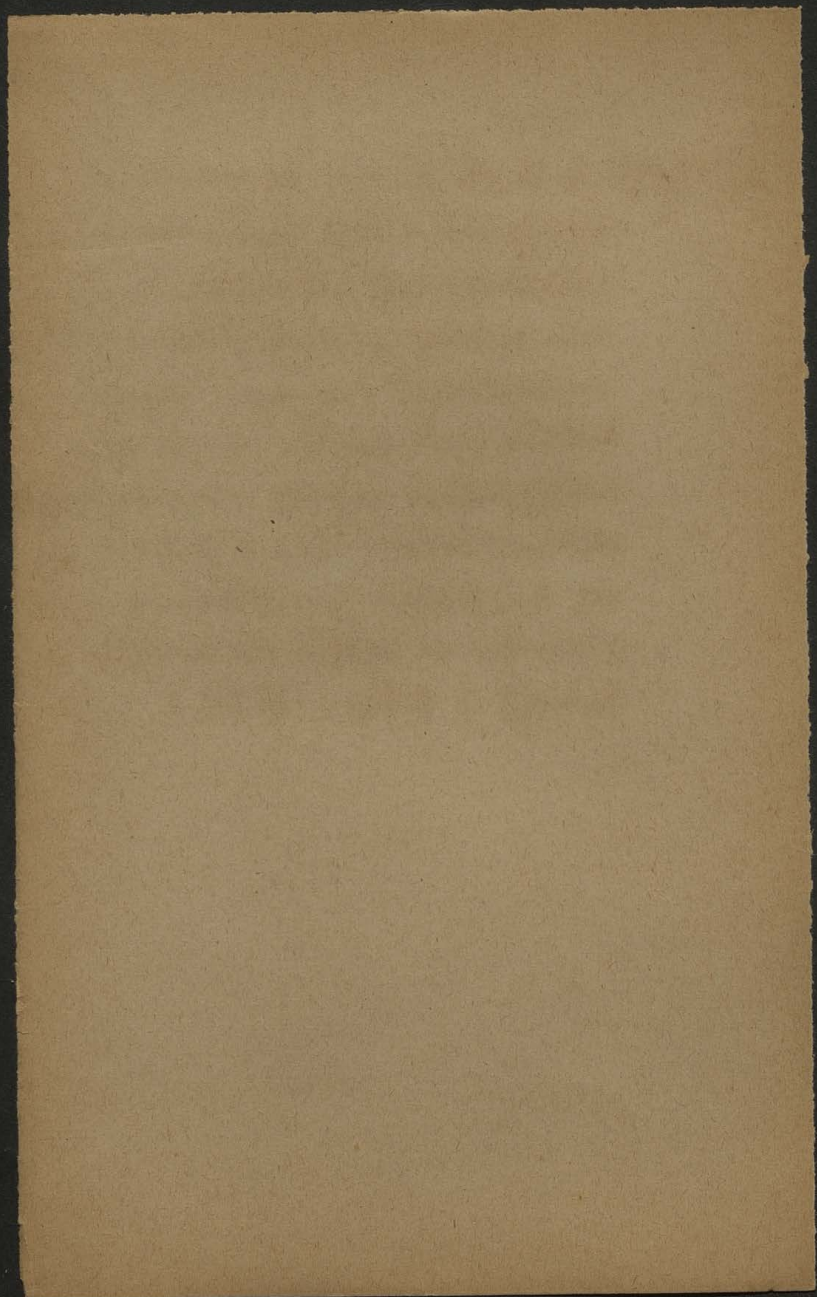
Wywnioskować - ab-kuje st. z. d. w. wyprawa-
 dnie z tego wniosk, powiększyć przeho-
 uanie na pierwszą wniosków, „Do głę-
 bszemu zastanowieniu wywnioskować,
 że zbyt daleko porostaje z nim w hi-
 erarchii potencji” Z. Mell. Groch. wian. 13.
 „Je taka bezwzględna gościnność, jaką
 przedstawiał Kowalski, musi w końcu pro-
 wadzić do ruiny, to rzecz takowa do wy-
 wnioskowania” Z. Trety. Przew. nauk. i lit.
 15. 18.

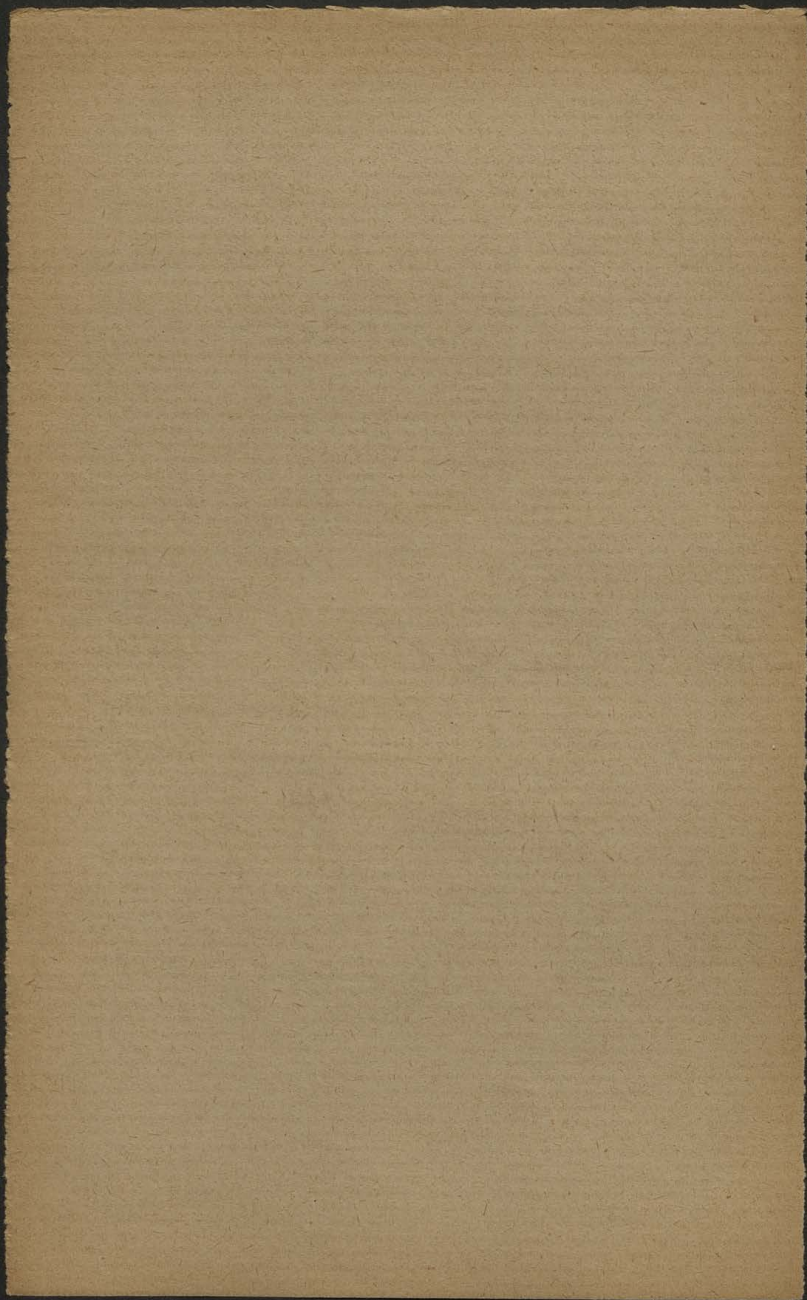
Wyrbyc - yt - wyrbydrie st. a. dkn. Wyrbywa
et - a ndkn. pruw. prwbyc, prwbywac
„Każdy zachwala swoje konie, na woy-
sko kupowały się, aby mógł Taciej
owuakai niewolników, i wyrobi kony-
stniej” Spis. Wiek. 68. „I w tym co
twierdzi, powoli wyrbywa” W. Pol. 7. 224.

Wyrysk-u. m. ski-o m. wyryskiwanie,
wyciąganie z czego rysek, koryści,
eksploatowanie „Ta zmiana miała na
celu ochronę pracującej ludności od
demoralizacji i wyrysku szynkarzy,
dokładających wszelkich starań, ażeby
całotygodniowy zarobek robotnika przo-
stał w ich kieszeni” *Wiek* 1887. 215. 3. „Kry-
cząc na pęjsatych procentowiczach, na ich
złotairekto, na wyrysk, lew czy tyłko oni
zajmują się lichwą?” *ib.* 232. 3.

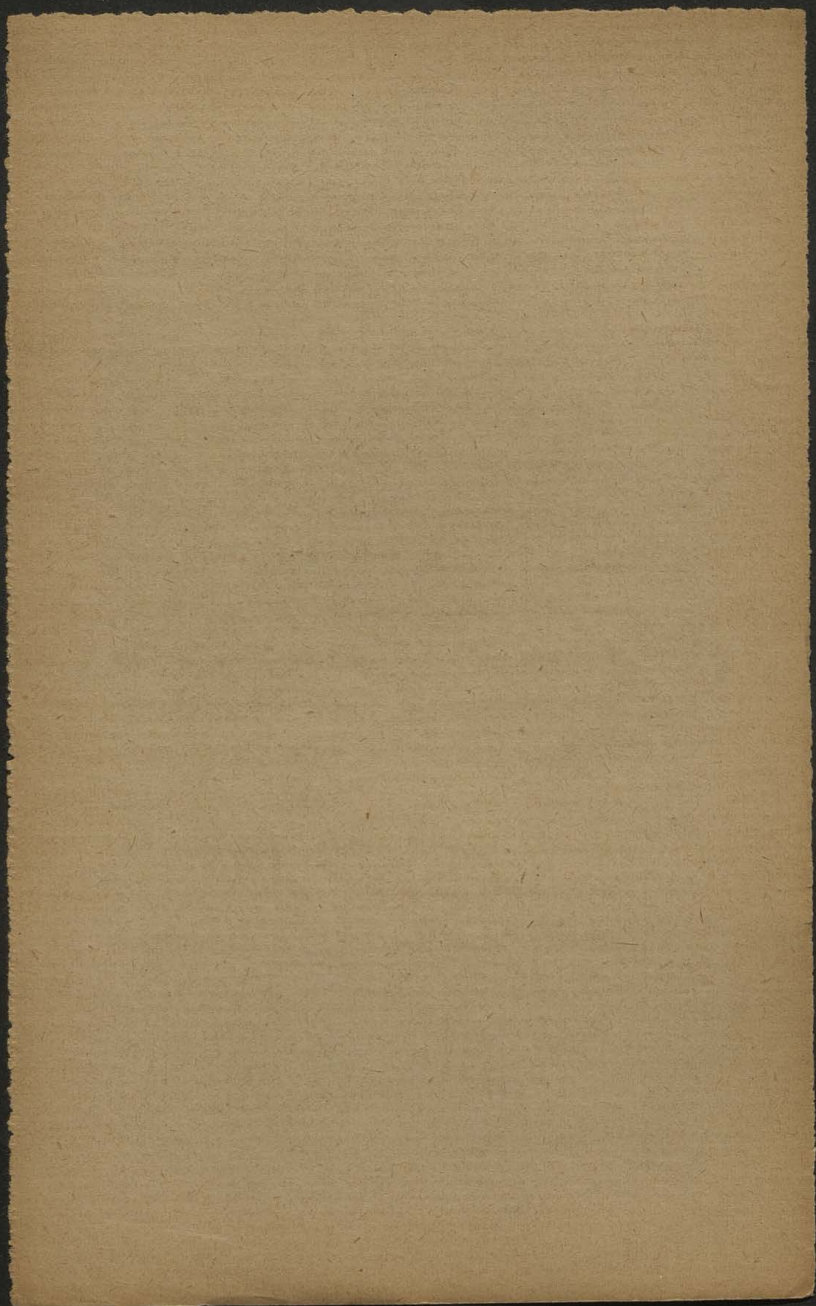

Wyryskiwać - at-kuje st. os. wdm. Wyryskat' -
at-a Dm. eksploatować, wyciągać
 koryci, kupa z kogo lub czego, korzystać
 bez względu na kogo lub czego, "widział
 we mnie awanturnika, który wyryski-
 wał słabość i dzieciństwo starości"
 J. Strzela 1878. 53. "Bismarck to nie wskypni-
 eż wyryskiwać najgorzszą ludzką na-
 miętność" Czas 1877. 74. "Arzysta
 chciał tu wyryskować nie wyryskany do-
 tąd przez ilustratorów moment, aby
 unocenić wianę naszego ludu" ~~Figi~~
 W. J. Wdowin. Tytuł. 1. 493.

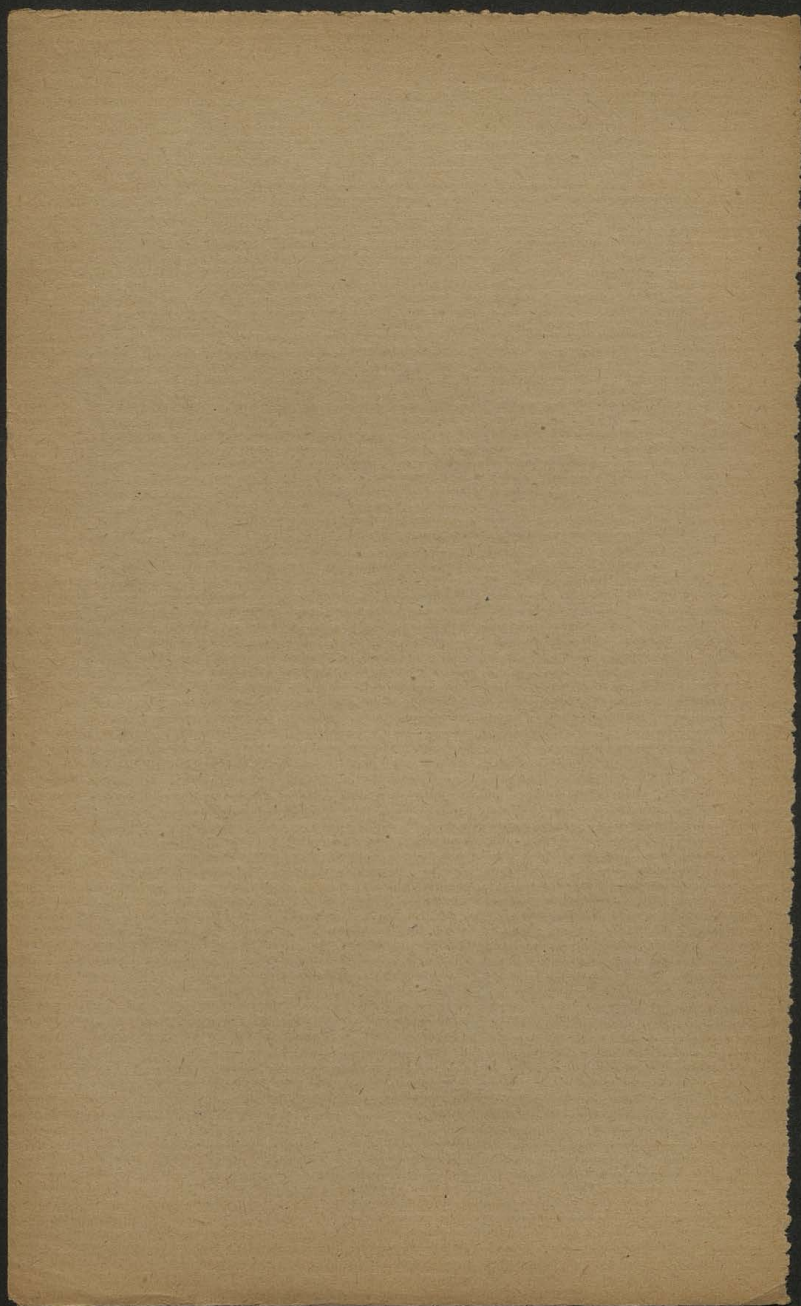

Wyryskiwa- a. m. cze- ów y m. cztowich

który użyłszy kogo lub co „Totum-
facti, wyryskiwa, wiec najgry się przy-
kady, kto ma pełny wózek „Now. 1882.
95. 1. kpt. „ Ten system przegrzta ciev-
pige między masą ludową i wypaje je
na ten najrozmaitszym wyryskiwa-
rom „ G. nov. 1883. 18. 2. „ Sprawy tu z
myśla zataiania tej sprawy kithunastu
veinikimi, był przekonany, że wó bie-
dak przyniie takie wynagrodzenie
z pocatowaniem rzki, a tymczasem
trafił na wyrafionowanego wyryski-
wawa, który z przypadkowego analenie-
nia listu umyślił sobie zrobić skate
kroto dochodu „ M. dat. panis. kiedy 94.

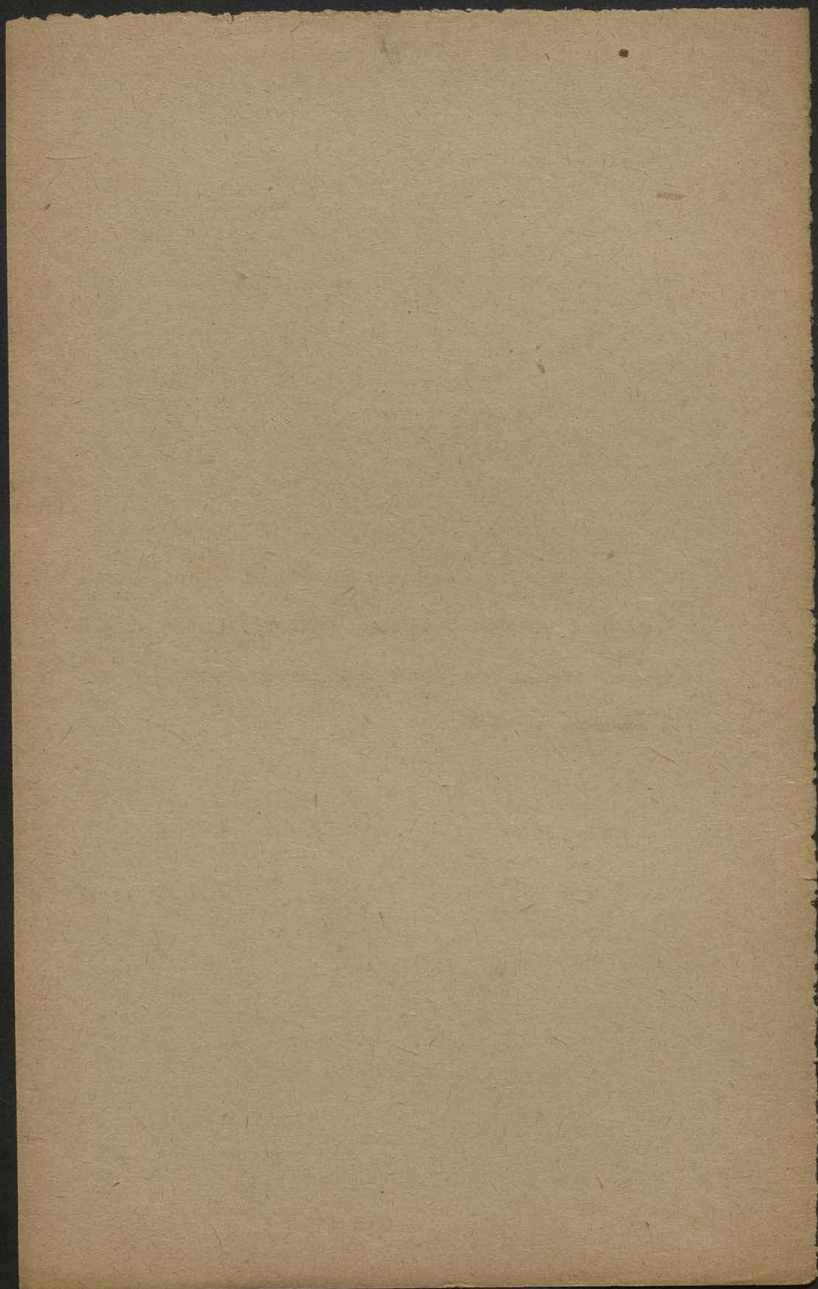

Wyżerka - i. t. rki-rek um-posp. smawane i
obfite jędrzenie, sposobność najędrze-
nia iż „Pan Donifacy amator obia-
dów odpustowych, imienia i' wracl-
kiego rodka je dobry wyżerki" L. Kun.
Wien. 1. 120.

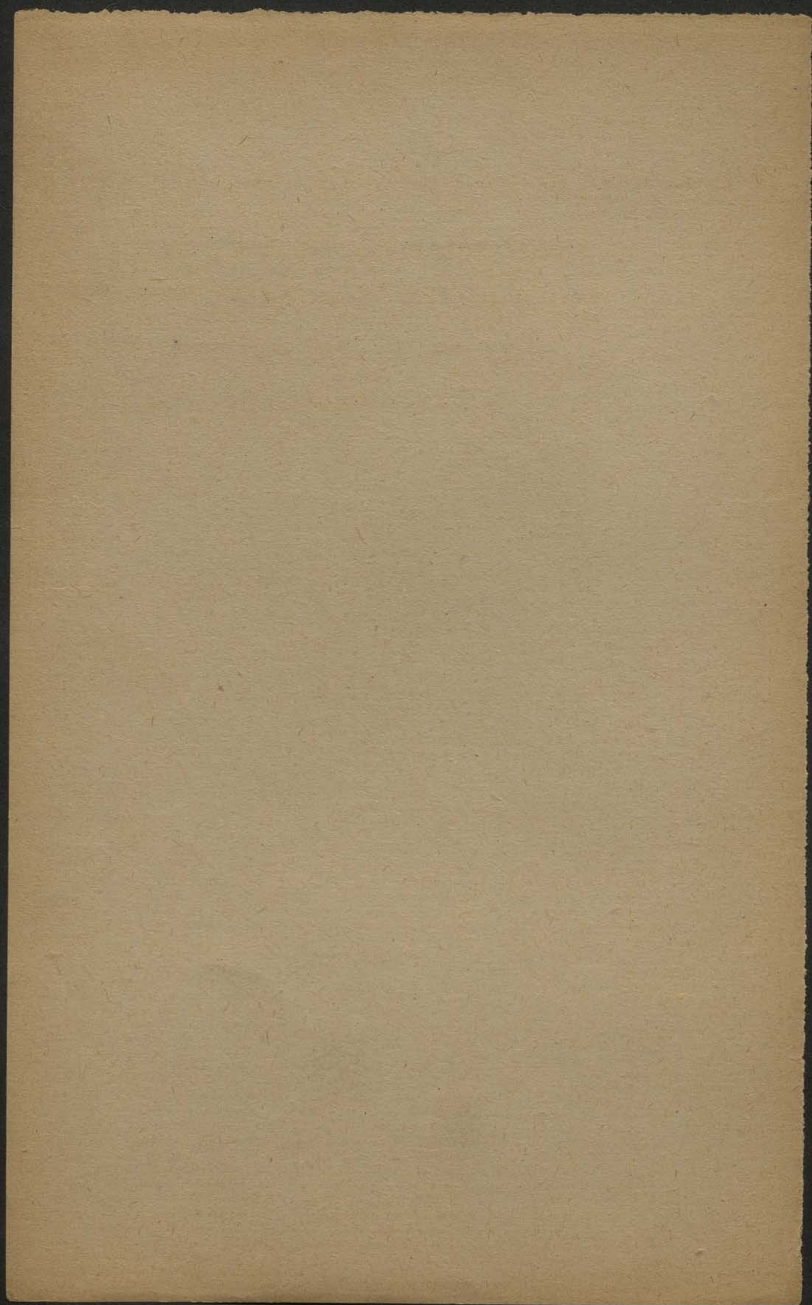

Wyżka - i. ż. & w t. um. „wyżki” praw. górka pod da-
chem, stych „Ła postanie stych im piec,
prapiec; w teie wyżki i skodaty.” J. T. kwart.
74. 65 „Karat dwoleing prapstawic na wyżki”
J. T. wiek 1878. 54.

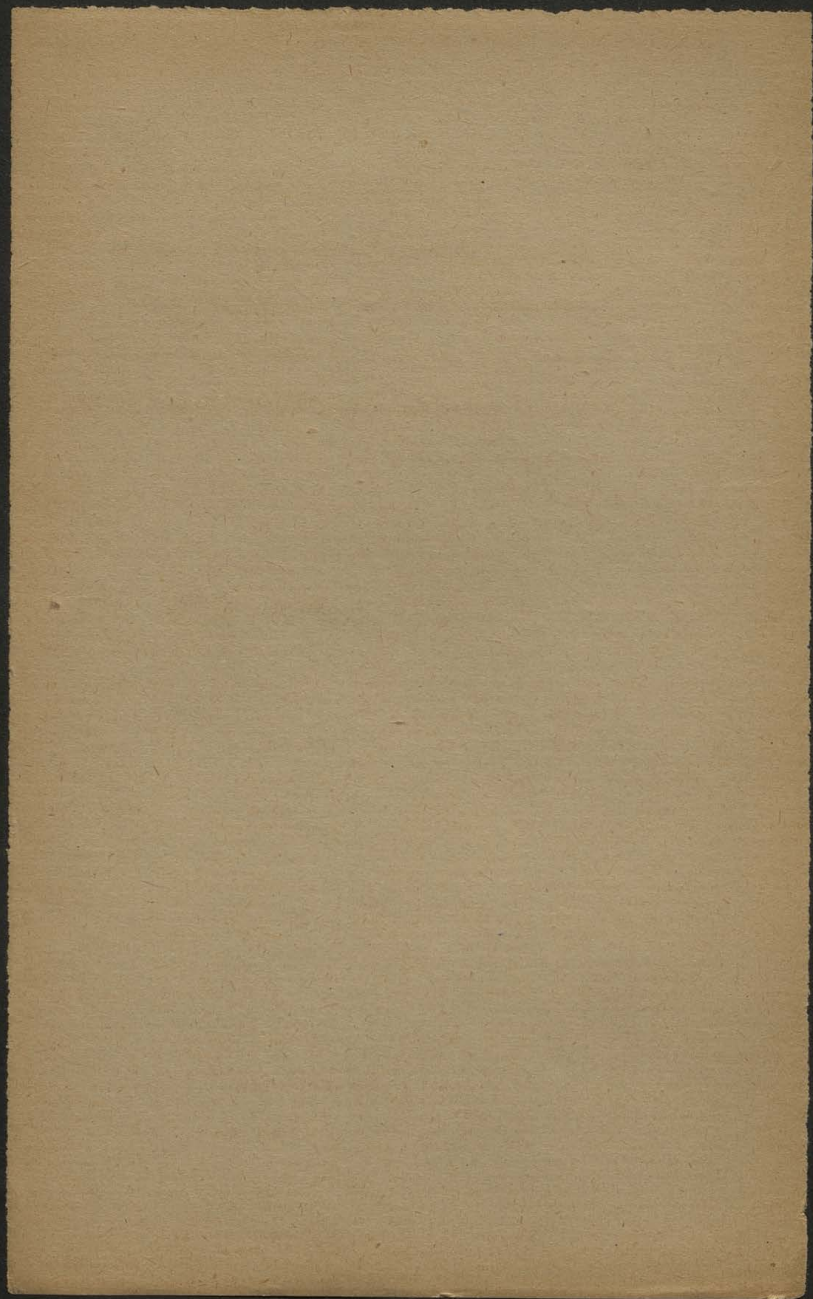
Wyżyna - y. ż. & fig. „Chwitanis wnosic
sie do wyżyn prawdziwego natchnienia”
M. Gawał. Dhuur 1886. 323. wysokość w macki,
moralnem, duchowem „Myśl o niej oayscita
brudn, atmosferę w której żytem, posta-
wita mnie na moralnej wyżynie” E. p. Mto.
i Skary 2. 104.

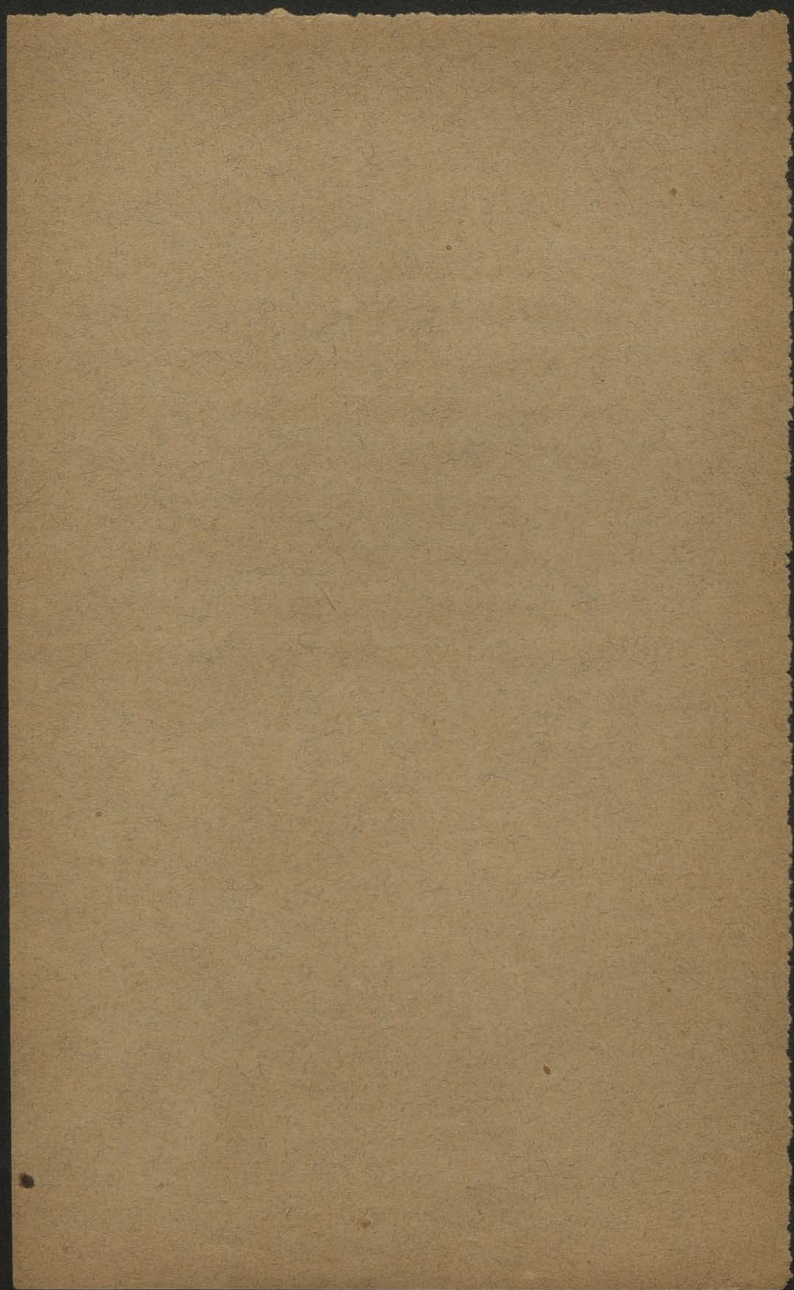
Wendguzi is - gt - grie st. kaim. dku. Daw. wiywa-
 na „wendguzi“ obis kamiechane „Ry-
 cers myslab, ze kous okupi prync myke,
 i jakey na ucizie wyszyszt mu sz-
 kq! Na to Sultan is wendguzt.“ W. Pol
 3. 55.

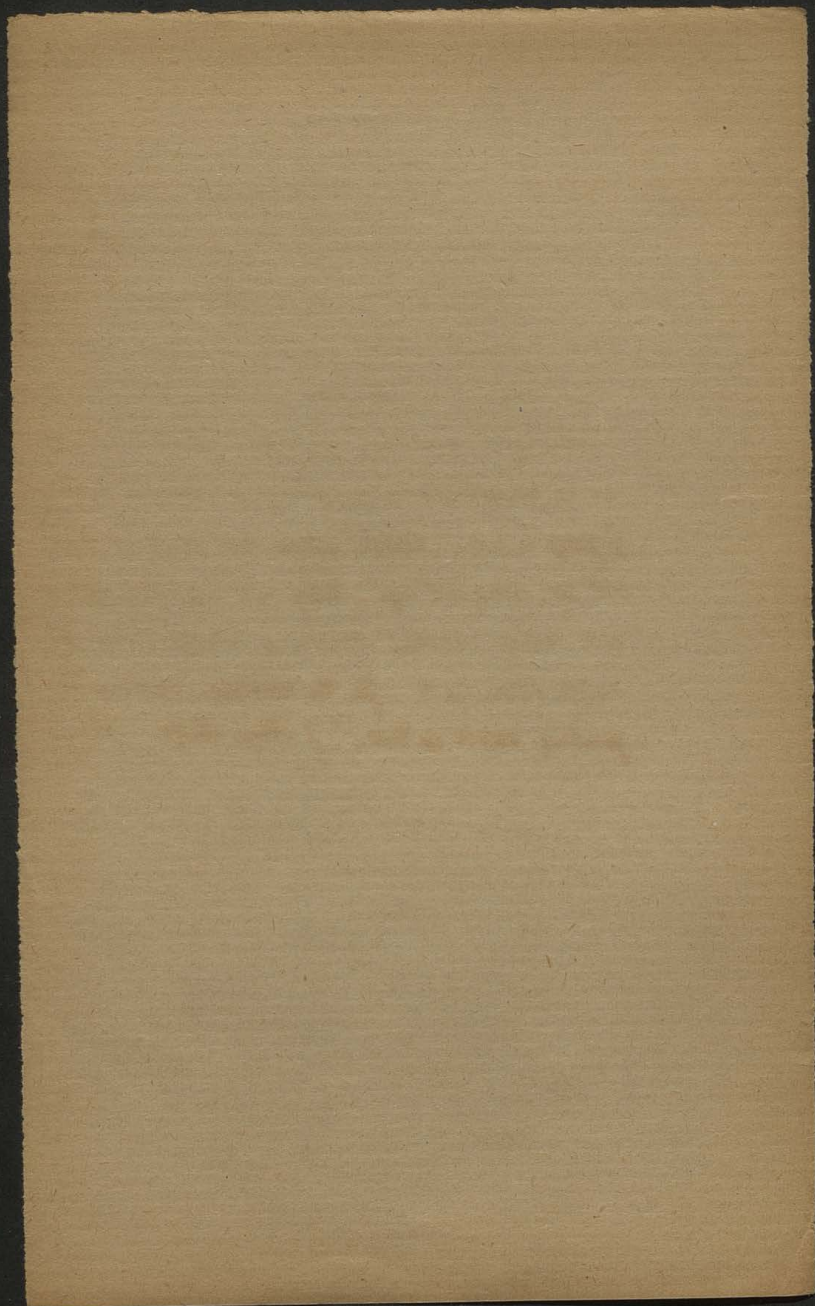
Wzejść - wknieść - wknieć - wkniecie st. n. j. d. m. z
 u budu: „wkniecie, wknieć v. wknieci”
 zcom. wzejście lub wknieście, wzejść lub
 wknieść „Zaświadczenie, wknieć mi-
 się i gwaranty w okoliczności” O. Kol. 4. 23.
 cf. wyjść, zejść i t. d.

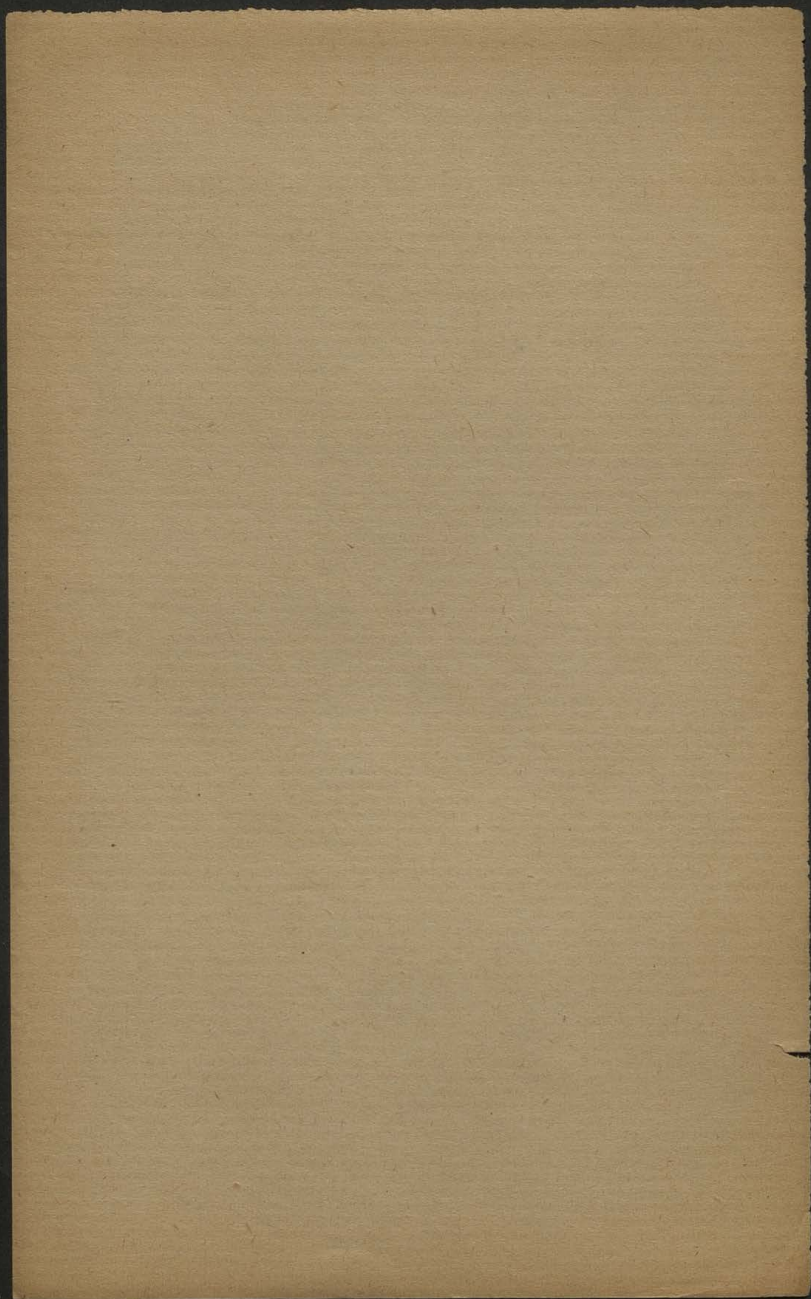
Względnie, przest. z Galii. ewentualnie, porypu-
 ralnie, mianowicie, „W celu obwiedzenia
 oprowazonnej posady ^{c.k.} lekarna powiatowego
 względnie asystenta sanitarnego i oprowia-
 nej posady c.k. weterynarna powiatowego
 względnie oglzdarka kwiatost i plodow kwie-
 tnych, rozpisuje iz niniejszem konkurs”
 Ogłosz. z Prezydium Namiestnictwa J. l. 88. 138. 10
 „Do polowienienia tyfusowego zawiadawcy
 mary, a względnie do wyboru nowego zawi-
 dowy mary, ustanowia iz temm” Ogłosz. z p. r.
 we ib.

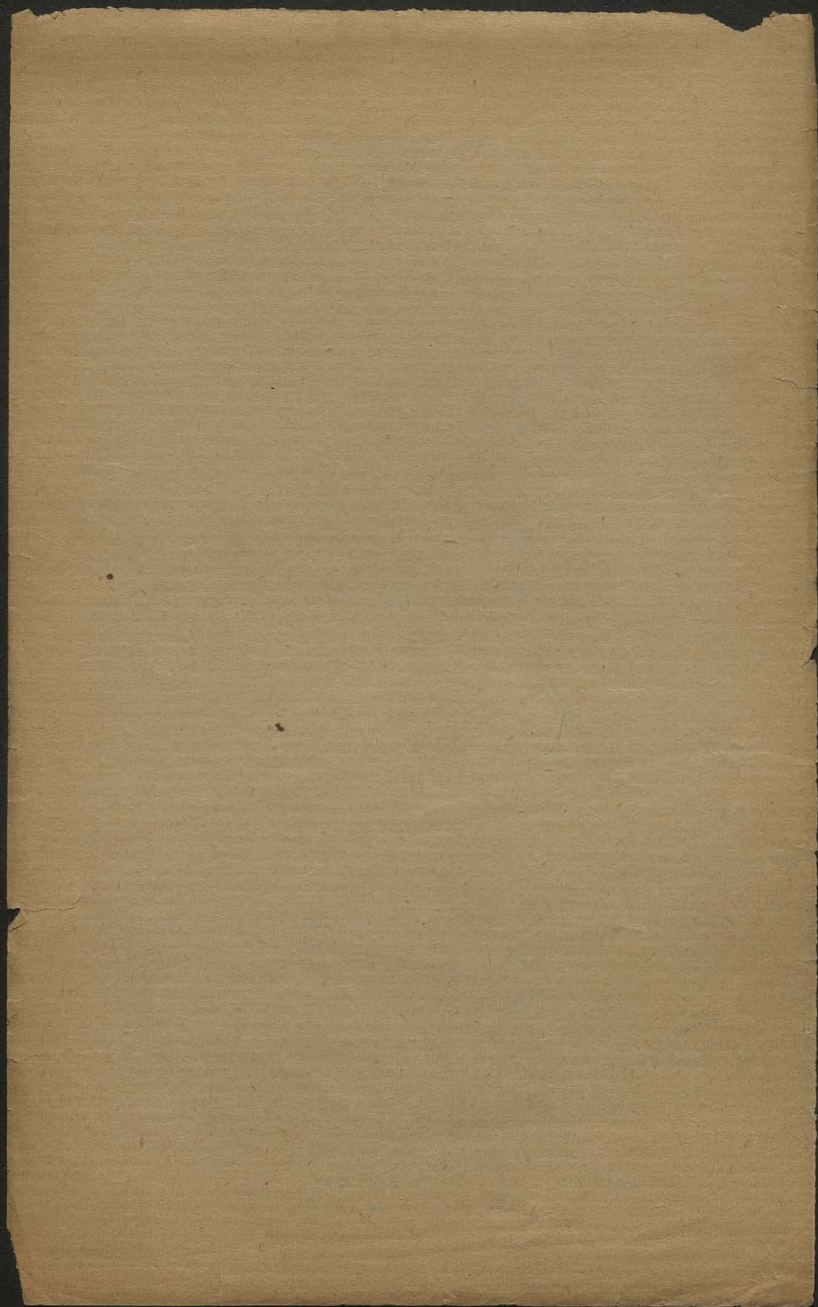
Wziąć - wziąć - wziąć st. cz. d. kn. z u ludu powst.
 „wziąć, wzięta, wzięci” kam. wziąć, wzię-
 ta, wzięci „Wziąć ci ja na rękę i ka-
 oba boćki” C. kol. 1. 67 „Wziął wzięci
 i ja wzięci” ib. 249 „Kasia listy wzięta,
 listów nie czytała” ib. 268. z wzięci na
 co” = nawzięci us, usadzić us sk ob. bracie
 z posp. u ludu „wziąć” ptenu. to samo, co zro-
 bić coś, wyrzucić up. „Zedy nie kapłani 50 kop.
 na które został skazany, wziął i - umarł.”
 wiek 1888. 61. 3. „Ja to zrobię... wzięć i
 palnę sobie w łeb.” J. Myv. ib. 71.

Wxorkec - rca. m. rce - ów m. wkor, uornca, uwdta
 „ W swojej prelekyi Dom Wolsconinsa
 za szerególny wxorkec sobie obrał E. nar.
 1876. 135. 3.

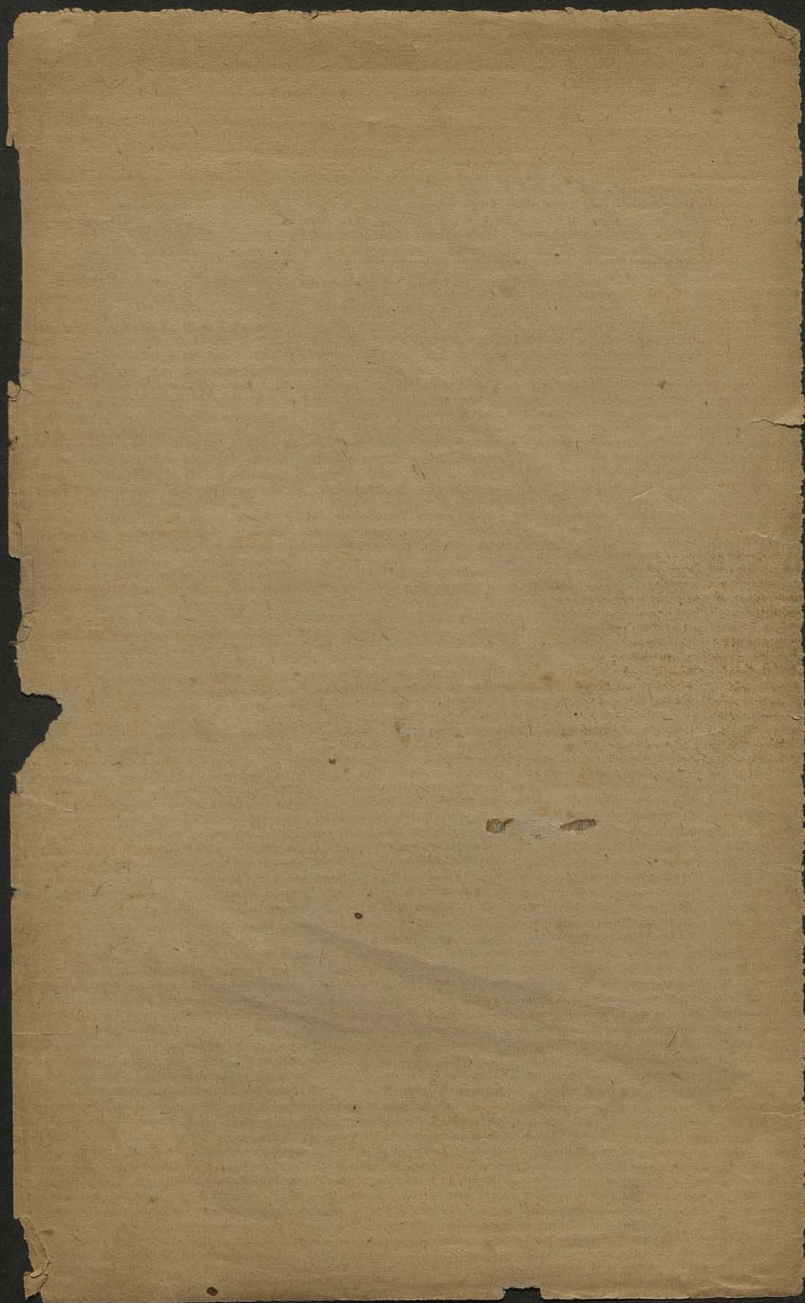

Wroczek - jaku m. czki - ów m. zob. i pienochłowie:
 wroch " I tny zanglity ję wroczek czar
 ny " G. Wiel. Towar. 28.

497
360
Wżywać się

Wżyć się - żył-yye st. kaim. dkn. przymyslić sobie wa-
runki życia w pewnem miejscu lub wro-
pewnego towarzystwa. „Dosią potrafiła
się Karak wżyć tutaj, poznać ludzi, karto-
sować do nich” „Pr. Wraz. 73. 5.” „Metody
całowick potrafił się wżyć w stosunki
artystycznego świata i plotki mięsie-
Sewer G. lwów. 1887. 105.” „Jan, wdragaższy
się kramu, diki i nieśmiały, niebawem
tak się wdrąca, tak się wżywa w szalony
wir życia paryżskiego, że te pudyjny jego
przeczaję samą burzową.” „G. Cz. wiek 8
143. 3.

Prof. Brokennings

Hirschwaldsche
Buchhandlung

**HIRSCHWALDSCHES
BUCHHANDLUNG**

DRUCKSACHE

BERLIN NW 7
UNTER DEN LINDEN 60

HERRN

Biblioteka Jagiellonska

Polen

Krakow

Nicht nachsenden, sondern mit
neuer Adresse zurückerbeten

Ul. Sw. 1000

6893

6893/11

t.

M

